

СРПСКИ РЈЕЧНИК,

истолкован

њемачким и латинским ријечма.

скупио га и на свијет издао

ВУК СТЕФАНОВИЋ.

[= Vuk Stephanovich Karajich.]

Wolf Stephansohn's

Serbisch = Deutsch = Lateinisches Wörterbuch.

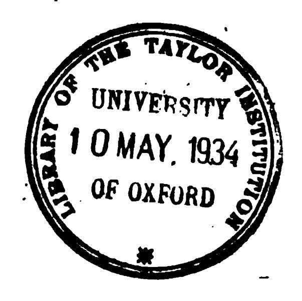
Lupi Stephani F.

Lexicon Serbico - Germanico - Latinum.

У Бечу (Wien, Viennae),

gedruckt bei den P. P. Armeniern.

1818.

ПРЕДГОВОР.

Већ има близу иљада година како Србљи имају своја слова и писмо, а до данас још ни у каквој књизи немају правога свог језика! Док су Србљи имали своје краљеве и цареве, да се у оно доба овако млого писало, као што се данас пише по ришћанским државама, јамачно би они почели још онда својим језиком писати; али се онда може бити још мање писало, него што се данас пише по Турским државама; зато се није требало ни старати да сви људи разумију оно што се пише; а неколико људи могли су ласно писати којекако. Оставше дипломе од наши краљева и од царева, и други рукописи од они времена свједоче, да је народ Српски прије пет стотина година говорио као и данас што говори (осим ђекоји Турски, и други туђи рјечи), него да су писари у писању мијешали народни језик с црквеним језиком, као и данас што се ради. Н. п. у Душановим законима (из половине 14-те стотине година), што су наштампани у историји Раићевој, стоји: „И ако се наће полуверацъ да узме „Хрїстїанку: акое крадомъ, дасе има покрстити у Хрїстїанство: аколисе не „покрсти: да мусе узме жена и деца и васъ домъ, и онъ дасе заточитъ. — „да то село платитъ що бы онъ платїо, кои е то пожегао — Книге Царске „коесе находе и коесе износетъ предъ судїю, да имаютъ судїе смотра„ти, а кои пресуждуе первый уставъ Царски, штое записалъ светли Цар„кому, оне Книге кое повтораютъ уставъ первый, да и узму судїе и прине„су предъ Цара — да ихъ закунетъ, и кадесе закуну — Пїанице коисе „сыщаютъ, и нападну где на кога, и кои кога посече, или окервавы, „а не до самерти, таковому пїаници да се око извади, и рука да му се „отсечетъ, аколи кога пїанъ издеретъ, или кому папуче скине, или „скине кому капу или що узметъ“ и т. д. Раић каже, да се ови закони налазе у старом рукопису у архиви племените ГГ. Петра и Саве от Текелија, и да су оданде од слова до слова исписани и наштампани; но ја би опет рекао, да су ђекоје рјечи поправљене по данашњему Славенском језику, н. п. отецъ, святи, первый, церковь, самерти, терговацъ, сотворити, возвратити, во (градъ), со (изволенїемъ), ко (домомъ) и т. д. ово би по старом рукопису морало бити отацъ (као полуверацъ, парацъ, и т. д.), свети (као што и овђе има ђешто), првыи (или први), црковь, самрти, трговацъ, сатворити, вазвратити, ва, са, ка (као што и овђе има ђешто); или може бити да су и титле и мали јерови (ь) преварили онога, који је исписивао. Али баш да речемо, да је и у првоме рукопису овако исто, као што је наштампано у Раићевој историји и овђе, опет је јасан знак,

да је народ Српски прије 500 година говорио као и данас што говори, а и писари да су и онда писали као и данас што пишу. — Тако стоји у дипломи кнеза Лазара, што је дата намастиру Раваници (оној у Ресави) 1381-ве године: „и мега (на другом мјесту стоји мѣга и мећа и мѣћа) „гдѣ истече блато изъ мораве и упада у мораву. И отъ мораве посредъ поля „до велике тополе. — Жїцомъ до великаго пута — на кленовачку врьши„ну посрѣдъ рашкога ключа. — Сашкимъ путемъ на шливу. — Потомъ „путемъ на дѣль. — На гомилу на дѣо. Путемъ деонимъ. — Отъ кру„шке великомъ равниномъ. — и съ заменою. — И панагюрь свете петке „на дунаву" и т. д. А почетак је ове дипломе: „Іже отъ несущїихъ вьса въ „бытые прїивѣдыи видимааже и невидимаа" и тако даље, Славенски, да га ни један прост Србљин не може разумјети. На печату стоји: благоверни кнѕъ, а на потпису благовѣрныи кнезь и т. д. — Ето тако су (од прилике) писане и остале све дипломе (старије и млађе од ове), што се налазе којеђе. — Сад још неколике врсте из Српске историје Ђорђија II. Бранковића, пошљедњега деспота Српскога, који је умръо прије сто и неколико година (1711), из књиге треће, страна 89 (по): „Пьрви неманя православно кьрщение тридесетолетанъ васприемъ на се„бе ва Рашску Епискупию и ва цьрковъ светихъ апостолъ кьрщаетсе пьр„ви неманя именемъ Стефанъ, ва томже кьрщению единокупно и самодьр„жавну областъ васприемъ и окрстъ дьржави своеи воевати зачеишу ему „многие дьржави себе присвоивъ дондеже Исака комнена цара константи„нополскаго на свое самирително хотение привлещи възможму бистъ, са„мирениеже между ими биваетъ винрою сею, яко Гречаски царъваздастъ „свою дащерь ва супружницу Стефану пьрвому Деспоту Сину неманину „пьрвому, рекшаго светаго Сvмеона Егоже гречаски Царъ ва глаголани и ва „писани великимъ Жупаномь именоваше, якоже отомь и више ва писани на„шемь васпоминаниемь изобразихомь, и по светомь ему престављению ва „светую отъ нѣго сатворенную обитель Студенички Монастиръ положенъ „бисть, и Деже и синъ его Стефанъ пьрви Деспотъ и пьрви венчани кралъ „рекоми, са синомъ своимъ Радославомь, внукомже светаго Сvмеона ва Ра„цехъ своихъ потребени Суть *)." — По овоме би сад могао рећи сваки човек, који не зна историје нашега језика и писања, да су овако Срби говорили прије сто година; као што мисли Енгел, да се у Карловцима врло добро Славенски мора говорити, зашто је Раић онђе рођен, а онако добро пише Славенски; и да је Сремачки језик ближи к Росијскоме, него к Дубровачкоме **); и као што смо до сад сви мислили, да је Бранковић онако писао, као што Раић у својој историји на много мјеста наводи његове ријечи, и каже: „Сице пишетъ Бранковичъ", или „Сія сушь словеса Бранко-

---

*) Ја сам ово исписао из Бранковићева рукописа, који се сад налази у Карловцима у митрополитској библиотеци; и овђе је управо онако наштампано, осим велико я (које у Бранковићеву рукопису стоји и у почетку и на крају), ук, от, и ω, што није имала овдашња штампарија, него је мјесто њи метнуто у, отъ, я, о.

**) Engel's Geschichte des K. Ungern und seiner Nebenländer III., 147 und 154.

зича"; а нијесмо знали, да је Раић Бранковићев језик поправио на својој граматици!

Тек 1783-ће године први је Доситеј Обрадовић казао, да треба писати Српским језиком као што народ говори, и сам је почео, колико је знао, тако писати. За њим су пошли многи учени Срби, и за ово 35 година написали различне (тобоже Српске) књиге; али (за превелико чудо!) до данас још немамо ни једне књиге да је управо написана по Српској граматици, као што народ говори! Ни једном списатељу није пало на ум, да барем за себе постави какваго ђ правила у језику, и њи да се држи, него је писао сваки по својој вољи (како му се кад навр пера десило), тако, као да наш језик (осим свију језика на овом свијету) никакви правила нема! Ово је од учени Србаља први опазио Г. архимандрит Кенгелац, као што каже у предговору својега јестествословија: „Вси народи, и сами язычницы книги своя по грамматическимЪ правиламЪ списата, у насЪ по правиламЪ бабы Смиляны пишутся." Истину овије ријечи Г. Кенгелца посвједочиће све Српске досадашње књиге.

Два су велика узрока овој несрећи нашега језика, и овоме (прије нечувеном на овом свијету) покору нашему: прво, што су наши списатељи све самоуци у Српском језику: зашто ми немамо још ни Буквара Српскога, а камо ли што више. Ако се наш списатељ родио у вароши, он већ није ни чуо правога и чистога Српског језика; ако ли се родио у селу, он је у ђетињству дошао у варош, и онђе за 10 — 15 година учећи науке на туђим језицима, мора заборавити и мислити Српски (зашто сви народи не почињу с једне стране мислити о стварма; и отуд је постала она разлика између језика, што се зове својство језика). Кад који тако прође кроз све школе, онда постане Српски списатељ (који оће); ђекоји узму Славенску граматику Г. Мразовића, те је прочитају: да по њој Српски пишу; а ђекоји не траже ни ње, него одма по Њемачкој и по Латинској граматици почну Српски писати, и не сумњајући да они могу не знати свога језика. Но ово је барем несрећа, на коју се туже и остали Славенски народи (сви, осим Руса), који на свом језику немају школа ни наука: али је друго само наше, и са свим ново на овоме свијету, т. ј. што ми имамо два језика, па оћемо и трећи да начинимо. Понајвише наши књижевника и веће господе Српске по Маџарској кажу, да је Славенски језик (што имамо данас на њему библију и остале црквене књиге) прави Српски језик, а овај, што њим говори народ (и они), да је само свињарски и говедарски језик, и да је покварен од првога. А како треба данас писати за Србље, ни они сви нијесу сложни, него су се подијелили на двије стране: једни кажу да треба писати управо Славенски, а народни језик оставити са свим, као покварен, свињарски и говедарски језик (ово барем није тако ново, зашто је било људи, који су по Талијанској и по осталој Европи прије неколике стотине година овако мислили и говорили о Талијанскоме, Францускоме, Шпањолском, Англијском и о Њемачком језику, према Латинскога); а други (којије највише има) кажу, да не треба управо ни Славенски ни Српски, него да народни језик треба поправљати, и писати средовито између обадва језика, да се приближава к Славенскоме и да се гради књижевни језик, да се Славенски језик опет поврати у народ и

ољиви. Први имају врло мало списатеља (зашто слабо ко зна Славенски језик тако, да може књиге писати; а ни рјечника онаковога ни граматике још нема, као што би требало, и из који би човек могао Славенски језик тако научити, да може књиге писати), а други имају силу Божју, који једнако поправљају језик Српски (а кашто и Славенски, кад не знаду ни како је Српски ни Славенски, н. п. мназ мјесто млаз; месѣц и мѣсѣц, мјесто мѣсяцъ; опомѣнутисе, смѣшати, окервавити, ерђа и т. д.), к Славенском приближавају и граде књижевни језик (зашто они мисле, да су књижевни језици осталије народа начињени, а не могу да разумију, да су сви народи почели писати оним језиком, као што говоре орачи и копачи, свињари и говедари, па кад се почело љепше мислити, онда су и језици љепши постали). — А како то они чине? Сваки по својој вољи и по своме вкусу. Никаквим језиком на овом свијету није тако ласно писати, као овим њиовим: код њи не треба знати никакве граматике (ни Српске ни Славенске), него зарежи перо па пиши по своме вкусу, како ти кад из пера истече: што не знаш Српски, метни Славенски; што не знаш Славенски, метни Српски; а што не знаш ни Српски ни Славенски, метни како ти драго (што ти прије на ум падне): ће се из два језика (и из треће главе) по својој вољи трећи градити, ту се не може погријешити; само да није чисто као што народ говори, а остало све може поднијети. Сад се не треба чудити, зашто се у нас књиге пишу „по правиламъ бабы Смиляны", и како се у Српским књигама може наћи: пастыревъ, пастыровъ, пастырей, пастыра; момака, момковъ; оваго моега; у Босной, у Бачки; постелїй, дѣвїй; творятъ, творе, твору; пужати, успужати; люблѣтьи, обзиретьисе, успавленъ, успавлѣнъ, вребляше; любу, молу, говору, красусе; присеби и при честныхъ мыслей; изъ между нима; утверди любовь между васъ; у свимъ его дїалектми; три, четыри кораковъ; за моћи, за чути, за учити, за слушати; дали донети, чинили су доћи; корчмарица, крчмарица; тернѣ, трње; овде, овдѣ, овдїе; свѣща, свѣтья, светья; ньима, нїима, нїима, нима; ньой, нїой, ной; свїю, свїюхъ, всѣхъ; вѣщацъ, вѣштацъ, вѣштецъ; пасче, пащче, пащe; жепъ, джепъ, дчепъ, чебъ; месецъ, месѣцъ, мѣсяцъ, мѣсѣцъ; трепавице њене, повѣсть ея; отъ нее, около нѣ, безъ нье и т. д.

Од почетка Доситејева једнако се налази паметни људи, који желе да се управо пише Српски (као што народ говори), и пишу колико који зна и може. Који човек не зна ни за какву граматику, нити за какав други језик осим свога, он може писати и без своје граматике; и управо онако као што треба: зашто му не може пасти на ум да пише друкчије, него онако као што се говори; тако је, н. п. могао Омир спјевати Илијаду и Одисеју не знајући ни писати, као и наши старци и слијепци што су спјевали толику силу пјесама. Али људи који су што учили, и знаду да језик има некаква правила, они већ не могу писати без граматике (већ ако да је који сам граматик): зашто би (као учени људи) све ради да пишу боље него што се говори, па зато језик по својој памети поправљају, а управо кваре и грде: тако, н. п. учен Србљин ци-

нуђи мисли: кад се каже ору, црпу, режу, мешу, гребу, треба казати и твору, трпу, тражу, прашу, љубу; кад се каже пужем, мећем, обрћем, треба казати и пужати, мећати, обрћати; кад се каже удављен, треба казати и успављен; кад се каже требљаше, треба казати и вребљаше; кад се од Славенскога зовутъ, Српски каже зову, треба и од живутъ казати живу; кад се (у Славенском језику) каже дворовъ, треба казати и пастыровъ; кад се каже ћуд ћуди, и јарад јаради, треба казати и смрад смради, гад гади; кад се каже јац јачи, треба казати и висоц височи; кад се каже међу њима, треба казати и између њима; кад не треба казати млого, него много, онда не треба казати ни млаз, него мназ; кад не ваља казати цаместити, него намјестити, онда не ваља казати ни сметати, него смјетати и т. д. Из овога се види, да је и онима, који су ради, тешко Српски писати књиге без рјечника и без граматике. Ову су потребу познали већ одавно млоги наши списатељи, као што су ђекоји и спомињали у својим књигама.

Ја сам из љубави к Српскоме језику, и из жеље да би му се што брже помогло, прије неколике године написао и издао на свијет Писменицу Српскога језика, само као мали углед како Срби склањају имена и спрежу глаголе. Она је изишла онакова, као што је онда од мене могла изићи прва Српска граматика. Који су сумњали да што не знаду, могли су се чему и из ње поучити; а који мисле да све знаду, они ће се подерати онакови какви су, макар им ко написао сто најбољи граматика. Из који сам узрока издао ону прву Српску граматику, из оније исти ево издајем и овај први Српски рјечник (и другу граматику).

Ја могу слободно казати за ове ријечи, што су овђе скупљене, да су све у народу познате, и да се овако изговарају као што су овђе записане; а у народу је остало још млого ријечи, које ја, или нијесам никад ни чуо, или ми нијесу сад могле пасти на ум. Може бити да ће се и у овој књизи наћи ријечи у описивању обичаја и други ријечи, којије нема на своме мјесту. Од како се ова књига почела штампати, и мени је ево неколико ријечи на ново пало на ум, које ево овђе додајем:

Вармеђа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) in der ungrischen Statistik die Gespannschaft (жупанија), comitatus.
Вармеђаш, m. Comitats-Herr, tabulae comitatus assessor etc.
Вармеђски (вармеђки), ка, ко, Comitats-, comitatus, comitatensis.
Вјеверичић, m. vide јеверичић.
Вјеверичица, f. dim. v. вјеверица.
Вјеверичји, чја, чје, vide јеверичји.
Дереглија, f. das Boot, linter.
Дуба, f. Art Schiffe, die zur See und auf Flüßen zu gebrauchen, navigii genus.
Ђечермица, f. dim. v. ђечерма.
Жиц! } interj. von einer Art Schlagens, interjectio de modo percellendi.
Жипцац! }
Жмира, m. (Рес. и Срем.) vide жмиро.
Жмиро, m. (Крц.) der Blinzler, connivens.
Златни праг, m. die Stadt Prag in Böhmen, Praga. Срби приповиједају, да Турци још једном морају проћи Беч, и доћи до Златнога прага, да им онђе коњи позобљу зоб, што им је оставио свети Јован; па ће и потом оданде и жене с преслицама гонити натраг.
Искање, n. (у Сријему) vide бискање.
Искати, иштем, vide бискати.
Испоклањати, ам, v. pf. nach einander verschenken, edono.
Испреплетати, лећем, v. pf. nach einander überflechten, perplecto aliud ex alio.
Истовјетни, на, но, wahrhaft, leibhaft, verissimus: исти истовјетни.

Које, theils, aliud, partim: које ја, које ти; које тамо, које амо; које отуд, које одовуд.

Којегдѐ, (Рес.)
Којегди, (Срем.)
Којеђѐ, } (Ерц.)
Којеђе,
} hie und da, passim.

Којекако, irgend wie, utcumque.

Којеко, којекога, irgend wer, unus alterve.

Којекуда̑, irgendwohin, aliquo.

Којекуде, Intercalare des Cerni Georg, vox solita intercalari a Georgio.

Кра̑дом, heimlich, furtim.

Љѐ, gewiß, sane (von гле?).

Ма̑, m. узео ма, hat seinen Kopf aufgesetzt, gehorcht nicht mehr, cepit impetum (zu ма, impetus).

Митровскӣ, ка, ко, н. п. мјесец, Demeters, Demetrii mensis (Octob.)

Напабирчити, им, v. pf. nachlesen, spicilegium facio.

Напаљетковати, кујем, vide напабирчити.

Неколицина (људи), einige Leute, aliquot homines.

Нурија, f. der Sprengel des Popen, die Pfarre, parochia.

Околнӣ, на, но, umliegend, adjacens, vicinus.

Очење, n. vide очимљење.

Очимити, им, v. impf. Vater nennen, patrem appello.

Очимљење, n. das Vaternennen, patris appellatio.

Очити, им, vide очимити.

Па̑р, m. у овај пар, itzt, für dieses Mal, nunc.

Повлачење, n. das Umherziehen, distractio.

Породица, f. die (lebende) Familie, gens:
„Поздрави ми старца Варићака:
„Нек' поведе своју породицу,
„Породицу Варићаковиће —

Солун, m. Thessalonich, Thessalonica. Приповиједасе, како је некакав казивао, како су у Солуну јевтине чакшире; а други му рекао: То може бити, али до Солуна сто сомуна, а од Солуна сто сомуна (треба). —

Студеница, f. 1) ријека у Србији (близу Новог пазара). 2) намастир (који се зове и Студеничка Лавра) код те ријеке. Студеничанин, калуђер из Студенице. Студеничкӣ, ка, ко, von Студеница.

Такођер, gleichfalls, itidem, item. cf. тако.

Тупнути, нем, v. pf. stampfen, pulso.

Укаљати, ам, v. pf. (mit Koth) beschmutzen, luto maculo.

Ако и нијесу у овој књизи скупљене све Српске ријечи, али је постављен темељ да се окупе (колико је могуће у живом језику). Сад свакн зна, ђе ће коју ријеч тражити, и ако је не нађе, виђеће да је нема, и може је ђе записати и оставити; и тако се сад сто пута лакше могу покупити остале ријечи, што су остале по народу, него што би се на ново почело и ове скупиле.

Што се тиче овђе Њемачкога и Латинског језика, о том сам радио са Г. Копитаром, ћ. к. дворским библиотекаром; али опет ако се ђе нађе, да су које ријечи рђаво преведене, томе сам ја крив, што му нијесам знао право значење казати, а не он, што га није знао Њемачки или Латински истолковати. Може бити да ће многима од наши учени Србаља пасти на ум код ђекоји ријечи краће и Српскима наличније ријечи Њемачке и Латинске, него што смо и ми овђе метнули; такове ријечи треба забиљежити, као и оне, које се не нађу овђе. Али опет не треба сваки да мисли, да су оно све погрјешке, ђе он не разумије Њемачкога, или Латинскога, или Српскога језика.

У рјечнику треба да се истолкује и опише што се боље може све, што народ о ријечи којој мисли и приповиједа: зато сам код ђекоји ријечи описао, што се краће могло, ђекоје народне обичаје, и додао приповијетке (и овђе може бити да је ђешто изостало, али додато и измишљено није заиста ништа). О овоме сам особито увјерен да ће бити мило свакоме правом Србљину: зашто су ме већ од неколике године молили ђекоји од учени и знаменити Србаља, да почнем описивати народне

Српске обичаје и приповијетке. — Народ наш има свакојаки приповијетки тако млого, као и пјесама, и могу се раздијелити на женске и на мушке, као и пјесме. Мушке су приповијетке понајвише смијешне и шаљиве, и тако су измишљене, као да би човек рекао да су истинипе; а женске су дугачке и пуне су чудеса којекакви (о царским кћерима и о баљицама). Али ће ми слабо ко вјеровати и разумјети, како је приповијетке тешко писати! Ја сам се овђе, око ови ђекоји мали, толико мучио, да би наши ђекоји списатељи могли готово читав роман написати, или све идиле Геснерове на Српски превести.

Ја сам увјерен да ће овај мој труд и посао бити мио свима нашим, списатељима и књижевницима, који љубе свој народни језик, и поштују га као највеће благо народно, и желе му срећу и напредак; а онима ја нијесам ни жељео угодити, који Српски говоре, а Српски језик кобе, и кажу да он није никакав језик, него да је покварен, свињарски и говедарски језик.

Овђе ће бити највећа вика на ортографију; али се надам да ће и у том бити с моје стране сви наши књижевници, који управо знаду што је језик, и што је писмо; и виђеће да се Српски језик друкчије не може писати, онако као што треба. Млоги, који не знаду што је језик, што ли је писмо, што ли је граматика, мисле и говоре, да Српски језик треба писати Славенском ортографијом; а Србљи су виђели прије 500 година да то није могуће (зато су начинили ћ и џ, којије ни данас нема у Славенским књигама); а ћети оно што није могуће, не показује ли премало соли у глави (као што вели Г. Сава Мркаљ)? Ево из овије узрока није могуће Српски језик писати по Славенској ортографији:

1) У Српском језику има гласова, којије Славенски језик нема; а како има гласове, мора имати и слова за њи: а) ђ, н. п. смуђ, риђ, рђа, пређа, грађа, међа, дође, прође и т. д. б) ћ, н. п. брћ, ноћ, срећа, врећа, пећи, стрпћи, ножић, поповић, царевић и т. д. (може ко рећи, да се оваковe ријечи могу писати са дь и ть, н. п. смудь, рдьа, предьа; ноть, петьи, ножить и т. д.; истина да тако млоги пишу, али ни то није по Славнској ортографији! Ко ће наћи у Славенском језику ь пред самогласним словом да умекшава полугласна слова?). в) џ, н. п. увјеџбати. г) у Славенском језику има сливено ја, је, ју, а Србљима треба и јо (да не спомињем јн), н. п. јоште, јова, јововина, јој, мојој, судијом и т. д.

2) Тако исто има у Славенском језику гласова, којије Српски језик нема; а кад нема гласова, не требају му ни слова: а) ω ми друкчије не можемо изговорити, него као о, а Пољаци и Крањци имају друкчији глас за ω, и зато сваки зна без икакве науке, ђе га треба писати. Ни Руси немају гласа за ω (као ни ми), зато га нијесу ни узели међу своја слова. б) ы, ово треба Пољацима и Русима, као и Нијемцима, Маџарима и Турцима; а ми мјесто њега имамо и, н. п. син, бик, риба, добиши, миш, корито и т. д. зато ни најученији наши не знаду без велике муке и без труда ђе га треба писати (н. п. Раић је провео сав свој вијек чатећи и пишући Славенски и Росијски, па се у његовим књигама опет налази досл а погрјешака против ы; мислим да и није нуждно овђе писати, зашто и сваки може тражити у историји Раићевој;

ако ли ко не узвјерује, а не буде кадар наћи, ласно ће му се показати). в) х, Србљи немају ни у каквој ријечи, а остали Славенски народи имају (те како); Србљин, н, п. не каже хлад, снаха, ходити, орах, оврхао; него лад, снаа, одити, ора, оврљао и т. д.

3) Ђекоје ријечи зато не можемо писати по Славенској ортографији, зашто ће у нас друго значити, или ће се друкчије чатити, него што се говори: а) прилагателна имена у имен. мљж. пишу се у Славенском језику са їи, н. п. мудрїи, славнїи, любезнїи, милїи и т. д. а то је у Српском језику сравнителни степен! — б) прстен, пут, радост, пет, господ, лабуд и остале многе овакове ријечи пишу се у Славенском језику са ь, и изговара се н као њ, т као ћ, а д као ђ, н. п. господ, прстењ, пућ, радосћ и т. д. Руси имају право што овакове ријечи пишу са ь, зашто и тако изговарају, и у род. имају я, лебедь, лебедя; голубь, голубя; царь, царя; князь, князя; день, дня; зять, зятя и т. д.: а ми кажемо лабуд, лабуда; голуб, голуба; цар, цара, кнез, кнеза; дан, дана; зет, зета и т. д. Код ђекоји наши списатеља, који не пишу ћ, а држе се Славенске ортографије, кад видимо написано петь, мора се погађати, или треба чатити пет (fünf), или пећ (der Ofen)! в) ми морамо на ђекојим мјестима ь додавати ђе га нема у Славенском језику: ми говоримо, н. п. коњи, коњем, коњски; учитељи, учитељем, учитељски; на земљи, у пустињи; кољи, кољите; пењи, пењите; жњи, жњите; мељи, мељите; њива, књига, гњида, гљива, земљица, вишњица, пањић и т. д. а по Славенској ортографији то би требало писати (и чатити, као што је написано) кони, конемЪ, конски; учители, учителемЪ, учителски; на земли, у пустыни, коли (овђе би Бачванин помислио да се што говори о колима), колите; жни, жните; нива, книга, глива, землица, вишница и т. д.

4) Ђекоје се ријечи Српске не могу никако ни записати по Славенској ортографији: а) имена која се свршују наља и ња, у твор. јед. н. п. земљом, сабљом, постељом, путањом, робињом, срдњом, спрдњом и т. д. (ако би ко рекао да пишемо земльом, сабльом, путаньом и т. д. али ни то није по Славенској ортографији, као ни предьа). б) Кад се ђешто у пјесмама изостави е послије ј, н. п.

„Да ј' у момка своја мајка,
„За дан би му гласе чула,
„А за други разабрала,
„А за трећи на гроб дошла;
„Ал' ј' у момка туђа мајка —
„Да ј' у мене, лале Лазо, што ј' у цара благо —
„Оно ј' главом Шиподер војвода —
„Оно ј' тежак бојак без престанка —
„Видиш Луко како ј' у Лозници —
„Док ј' у мене моји капетана и т. д.

в) У Ерцеговачком се нарјечију говори једнако лијепо, млијеко, гнијездо и т. д. а у пјесмама се, кад затреба, изостави и, па се прва и казује мл'јеко, л'јепо, гн'јездо и т. д., н. п.

„Од Космаја гн'језда сокола —
„И Турскијем мл'јеком задојила —
„Л'јепо и је Ђорђе дочекао —
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало —

Ко (и како) може оваќове ријечи записати по Славенској ортографији? Може бити да би у Ћирилово вријеме било добро записано са Ѣ, н. п. гнѣздо, лѣпо, млѣко, али се данас то чити љепо, мљеко, гњездо; а Србљин не ће љепо, гњездо, мљеко, него оће лјепо, гнјездо, мљеко. г) грьоце, умрьо*), оврьао, подупрьо, сатрьо, и остале оваќове ријечи.

Из овога свега мислим, да ће сваки паметан човек признати, да се Српски језик Славенском ортографијом не може писати. А кад се Славенска ортографија у Српском језику мора покварити (као што се покварила како је Србљин умочио перо и почео Српски да пише), и Српска остати опет пуна кривижа и натеге; зато мислим да је најпаметније, да ми за Српски језик начинимо ортографију са свим као што треба (да нам могу завидити сви остали народи Европејски). Зато сам ја овђе начинио три нова слова, т. ј. ђ, љ, њ, и узео сам ј. Ниједан паметан човек не може рећи, да нам ова слова не требају, а облик њиов ако се коме не допадне, то је лако поправити; ни остала слова нијесу из почетка била тако лијепа, као што су данас. Може бити да се ј коме зато не ће допасти, што је Латинско; и то је ништа; ми имамо и више слова једнакије с Латинскима, н. п. а, е, о, к, и т. д. а и Латинска су слова од Грчкије, као и наша. Ја сам у првој граматици Српској био узео наше ї мјесто ј, но будући да је ї код нас било до сад самогласно слово, зато се људи једнако мету, и не могу да се навикну чатити га као ј; а ј не може нико друкчије чатити, него онако као што треба. Да је у Грчком језику било ј, заиста св. Ћирилу не би никад пало на ум, да начини я и ю; но будући да у Грчком језику нигђе нема ја, је, ју, зато је св. Ћирило свезао а, е, у, са ї (ıа, ıе, ıоу), да не би људи чатили иа, ие, иу (као што ђекоји чате у мојој граматици); а иже је са слитием (й) постало скоро у Русији, само му је надметнут онај поетически знак (˘) да се зна да је кратко. — Још може ко рећи да нам треба и һ; истина да у нашим ријечима нигђе не треба, већ ако за смијање (һа! һа! һа!) и за еһ! оһ! иһ!, али због туђи имена и презимена не би сувише било да га имамо (н. п. Haller, Hagedorn, Hamburg, Haag; Руси пишу ГаллерЪ, ГагедорнЪ, ГамбургЪ, Гага, а ми за сад можемо, и морамо писати Аллер, Агедорн, Амбург и т. д.), но ја сам га за сад оставио коме другоме нека га гради.

Ево већ прва (и највећа рецензија против овога Српског рјечника изиђе прије од њега. Може бити да се она почела писати још прије двије године, кад је прво објавленије изишло о Српском рјечнику; и зато је од оне стране, што не признаје да народ Српски има свој језик, онако паметна свједочанства на то покупила и саставила (вала Богу! само кад

*) Ђекоји наши списатељи пишу умрео, а у женскоме роду умрла и у средњем умрло!

се они један кути пред свијетом почеше бранити, и о том препирати). Све њиове остале рецензије против Српскога рјечника и језика морају се на њој оснивати; зашто она каже: да је данашњи наш црквени језик прави Српски језик од старине; а овај што њим данас говори народ Српски, да је покварен и испогањен, и да се у правоме граматическом смислу не може ни назвати језиком и т. д. Веħ није потребно више да ја на ово сад редом одговарам, зашто је одговорио онај, коме је говорио Г. рецензент, него ħу само да речем неколико ријечи о ономе, што управо иде на мене самога:

1) „Да моја граматика не зна никакве благовкусне критике, и да учи све наопако." Који човек жели доказати, да Србљи немају другога језика осим Славенскога, не само што по њега свака Српска граматика мора учити наопако, него да како може он би и Србље све у једну вреħу стрпао па завезао, или у тикву саħерао па затиснуо, да не чује свијет како они говоре, него да се њему све мора вјеровати. — А што се тиче вкуса у језику, ја заиста не завидим његовој естетици. Он нека поправља Српски језик по своме вкусу (као што и остала његова ђекоја браħа раде), а ја ħу да га учим, и да се трудим онако писати, као што је најобичније у народу; да би Добровски у Златном прагу и Линде у Варшави, и други сваки који жели (макар био у Лондону, или у Америци), могли управо дознати из моји књига, како народ Српски говори у данашње вријеме (а то је за Г. рецензента највеħа жалост и несреħа, зашто он доказује (и мисли?), да је Српски језик онакови, као што је њему по ħуди, а није га научио да зна управо какав је).

2) „Да се из мога објавленија види, да сам ја рад подигнутоме веħ „књижеству Српском простонароднија реченија, без свачега Славенског, „из предјела Јадра, у Турској, да утиснем." Није му злоба дала реħи из Јадра у Србији, него у Турској! а не каже (или ваља да не зна?) да је у Турској и Зета, и Милешева, и Горажде и Скендери! И да је Српска црква (с језиком Славенским) постала у Турској (онамо, ђе је Немања I. Студеницу зидао, и Душан царовао; ђе је постао и живљео свети Саво Немањиħ и кнез Лазар, и од куда је Српски патријар Чарнојевиħ, Арсеније III. „на престолѣ свѧтаго Саввы сѣдящїй", превео у Њемачку 37000 Српски фамилија и дошао у Сентандрију; и од куда је послије, с Арсенијем IV. „Архїепїскопскїй престолъ пренесенъ въ Сремъ, и въ Карловцѣ поставленъ, идѣже и до нынѣ пребываетъ")! А по овим његовим ријечма требало би мрзити на све, што је из Турске. Или може бити да зато није смијо казати да је Јадар у Србији, да не би паметни људи помислили: та у Србији Српски језик и тражити треба. Тим га људи могу оправдати, али му љубав к роду своме никад опростити не ħе (ако је Србљин). Штета што се није потписао, да видимо ђе се он родио, кад сам ја у Турској! (али ја опет, макар се он ђе родио, кривицу његове злобе, и осталога што мени није по ħуди, не би бацио на оно мјесто ђе се он родио, као што он баца на Јадар моју кривицу, што нас двојица имамо различан вкус у Српском језику! Ово су ствари, које показују ђетињу памет и слијепу пакост). — Ја не знам како је он могао разумјети из објавленија, да ħе у мом рјечнику бити само Јадрански језик (који он и да познаје, опет не би могао доказати

да је гори, него што Србљи данас говоре на коме другом мјесту)? Ваља да му је злоба чатила и толковала моје објављеније. Ја сам казао да ће у њему бити ријечи, које народ Српски говори, како по Турској, тако и по Њемачкој. Ако сам се ја и родио у Јадру (чега се не стидим, него се тим дичим и поносим), опет могу слободно казати, да сам више Србаља виђео од мога Г. рецензента: ја сам провео године с Бошњацима и с Ерцеговцима (из Пиве, из Дробњака, из Гацка и из Никшића); а провео сам године са Србијанцима од Лознице до Неготина; а (да не рече Г. рецензент да је ово све у Турској) провео сам године и по Њемачкој од Земуна па до Петриње, до Сентандрије и до Ршаве. — Како ли је могао из објављенија разумјети, да у мом рјечнику не ће бити ништа Славенскога?! Ваља да би он по своме естетическом вкусу и по високоме граматическом знању Славенског језика могао писати Српски без свега Славенскога! а остали ће људи сви рећи да је Славенски Бог, вода, небо, жена, мати, сестра, слава, трава, брат, писати, славити, велик, широк и остале овакe Српске ријечи наљаде! По свој прилици овај Г. рецензент не зна управо ни што је Српски, ни што је Славенски.

3) „Да наопаке Српске граматике и рјечници Славенски језик, на „штету Српске цркве, у пропаст бацају." Из овога би рекао човек, да је Г. рецензент из реда они људи, који све буне и свађе с именом Божјим (и њега ради) почињу, доказујући, да је све оно и Богу мрско, што њима није по вољи. Он сирома мисли, да је Српска црква тако тврда, као што је он вјешт у њезину и у Српском језику. Српска црква нити је основана на Чивутскоме, ни на Грчкоме, ни на Славенском језику, него на Ристовим истинама, које су једнаке у свима језицима. Колико је Евангелије изгубило од своје светиње што је преведено с Грчкога језика на Славенски, и са Славенскога на Влашки, толико би изгубило и данас да се преведе на Српски. Може бити да ће Г. рецензент с овим рјечником добити у руке и библију Росијску, на простоме и, као што он мисли и говори, поквареноме и нечистоме Росијском језику; па се цар Александр и св. синод не боје да ће Росијска црква пропасти, него се још надају да ће се боље утврдити. — А и том се оваки паметан човек мора чудити, како могу Српске граматике (макар и наопаке биле) и рјечници Славенски језик у пропаст бацити! Ја Славенски језик љубим и поштујем, као и други који му драго Србљин; и зато мислим, да му се у данашње вријеме ни чим боље не може помоћи, него да га подијелимо од Српског језика, и да му дамо ону чест и поштење, што му приликује, као и цркви у којој се њим поје и служи; и да му се опет с друге стране не може већа неправда учинити ни дубља пропаст копати, него говорећи и доказујући, да је све једно Српски и Славенски језик, и пишући Српски по Славенској граматици. Кад се у нашим школама каже: ово је језик Српски, а ово је Славенски; ово је граматика Српскога језика, а ово је Славенскога; онда ће се јамачно знати боље обадва језика, него што се данас знаду; и онда не ће смјети свaки по своме вкусу о њима којешта лупати, него ће говорити само људи, који ствар познају и разумију.

Које ова рецензија, које Г. Павле Соларић с његовим позивањем на скупштину, да се гради данашњега Српског језика граматика *), подбунише ме и накераше да додам сад к овоме рјечнику и једну малу Српску граматику. Ја сам још од лани састављао којешта за другу Српску граматику, и мислио сам мало доцније да је већу издам; а ево ме сад речени догађаји накераше, те из оне веће ево ову малу скрпи којекако, желећи и гледајући да ми сва стане на један табак. Каква је, и колика је, да је; увјерен сам да ће бити боља од прве; и надам се да ће бити мила Г. Соларићу, и осталим ученим Србљима, који желе (као и он), „да се у дне наше, колико можно бољма, опише и позна све „што се каса нашега језика"; и који би вољели у један пут виђети двије Српске граматике (једну за Србе од Србије к Западу и к Југу, а другу за остале), неголи ни једне. Мислим да ће је Г. Соларић драговољно помијети на учену скупштину међу Карловчане, Будимце, Сомборце и Новосађане, и што се у њој добро нађе, да ако га зашто не одбаце, што је од Јадранина из Турске. Ја сам гледао само, да ми се из ње ништа не избаци, а штогођ који више зна, нека додају. А по мога Г. рецензента, и пр остале, који мисле као и он, она ће учити наопако, као и прва (и може бити још наопачније).

Ђекоји наши мисле и говоре, да рјечник треба читаво друштво да пише, а не један човек; но то мисле понајвише они људи, који нити знаду што је друштво, ни што је језик, ни што је рјечник, ни како се он пише. Ми видимо данас у Европи, да су најбољи они рјечници, које су писали једини људи, н. п. Њемачки Аделунгов, Пољски Линдов, Латински Шеллеров, Англијски Јонсонов и т. д. А на оне, што су писала друштва, познато је да се једнако списатељи Талијански и Француски туже и буне, и да и сваки дан поправљају. Доста пута у друштву луд поквари, што паметан начини; а доста пута и паметан на име друштва онаково што напише, што под својим именом не би нипошто издао.

Ја сам се око ове књиге намучио, што може бити до данас нико ни око какве није: зашто осим труда, који сам подносио ријечи купећи и у ред доводећи, морао сам се старати како ћу књигу на свијет издати, и како ћу међу тим живљети. А при данашњему стању нашега књижества и језика, било је људи, који су жељели и трудили се, да овај Српски рјечник никад не изиђе на свијет; и да би се та њиова жеља испунила, то су они прорицали, и о том друге увјеравали; но вала Богу! ево нас већ на обали. — Осим господе пренумераната (којије, према цијени књиге и садашњему времену, има доста на моју и Српскога језика радост) *), ево ово су особити добротвори овога рјечника:

---

*) Римляни славенствовавшіи, страна 57.

*) На ову књигу има пренумераната и из онакови мјеста, од куда до данас још није било готово ни на какву Српску књигу, н. п. из Одеса, из Ерцеговине (на страни 153 сумњао сам да није пуст намастир Дужи, а сад имам из њега и пренумераната), из Далматински и из Србијански намастира, и из многи други

I. Г. ТЕОДОР ДЕМЕТЕР ТИРКА са својом госпођом МАРИЈОМ од рода ДЕМЕЛИЋА, и с њезином матером госпођом АНКОМ. Без њи се ова књига за сад (а може бити никад) не би могла ни почети (штампати) ни свршити. Има у народу нашему богатији људи од Тирке, који по кавама и за постављеним столовима тако уздишу кад се што о народу говори, да би човек рекао и крви би испод грла дали за народ и за његову срећу и славу: али да им дође народ у кућу, па да заиште, не пет љада форинти (колико је дао Тирка на Српски рјечник), него пет љада новчића, одма би се згрозили као да је смрт дошла преда њи, и почели би се тужити на зла времена и на рђаве пазаре, и драговољно би се отресли од свога народа, само да ништа не иште и да им се прије кине с очију.

II. Племенити Г. САВА от ТЮКЮЛИ, краљ. совјетник и златне шпоре кавалер и пр., који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио пет стотина форинти. Он свачим свједочи, да је вриједан бити списатељем начертанија некојего Арађанина, и Римљана у Шпанији.

III. Њ. превосходителство, високопреосв. и високодост. Г. СТЕВАН СТРАТИМИРОВИЋ Кулпински, православни архиепископ Карловачки, и митрополит свега народа Српскога и Влашкога у ћ. к. државама, импер. Аустријског ордена Леополдова великога крста кавалер, Њ. ћ. к. и А. величества дјејствителни тајни совјетник, и ученога друштва у Гетинги член; који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио триста форинти.

мјеста; а из Црне горе! — Кад су Црногорци послали своје пренумеранте Г. Соларићу (да и он мени пошље), онда су ме прекорили (ме јако!), што и међу њима нијесам кога назначио да купи пренумеранте на ову књигу, говорећи: Да сам ударио ме тражит Србаља по свијем угловима Европе, а њи у Црној гори да сам заборавио. — Колико ми је овај њиов укор био мио и драг (из млого узрока), но опет ми је мало на жао учинио, и до данас им још нијесам одговорио на њега. Какогођ што ми је онда лежао на срцу и у памети мој Јадар, ђе сам се родио и узрастао, и на који сам из Шишатовца сваки дан по неколико пута уздишући погледао; и Срijем, ђе сам оно објавленије писао; тако ми је исто лежала на срцу и у памети и Црна гора, за коју сам још од ђетињства мога чуо, и разумијо, да у њој још од Лазареви времена једнако траје Српска влада и царовање, и коју би и данас вољео сто пута виђети, него Јадар, или и какво друго мјесто на свијету; али зато у њој нијесам ни кога назначио да купи пренумеранте, што нијесам имао никога позната. А да сам имао познаника, и да сам знао како се могу објавленија послати, ја би назначио кога да купи пренумеранте и у Сарајеву, у Мостару, у Требињу, у Зворнику, и по млогим другим мјестима; и заиста се не би преварио, зашто сам виђео, како трговци и мајстори из речени мјеста радо чате оно што разумију; које и овђе сад свједоче млоги пренумеранти од њи, који се налазе по Далмацији и по Дубровнику.

IV. Њ. превосходително високопреосв. Г. МОЈСЕЈ МИОКОВИЋ, православни епископ Карлштадтски, Њ. ћ. к. и А. величества дејствителни тајни совјетник.

V. Високопреосв. Г. ВЕНЕДИКТ КРАЉЕВИЋ, родом из Солуна (дакле земљак св. Ћирила и Методија), православни епископ Далматински, Боковоторски, Дубровнички и Истријски, који је још на прво обављеније, не чекајући ни писма ни препоруке, скупио у својој епархији 105 пренумераната.

VI. Племенити Г. КОНСТАНТИН ЕМАНУИЛ ЋИКА от Дешанфалве, у Салској вармеђи таб. суд. асесор. Изненада ме довела срећа да сједим у кући овога Маћедоно-Влашкога Тюкюлије, који се особито обрадовао кад је разумијо и вићео, да се у његовој кући ради Српски рјечник, и засвједочио је да га је он одавно жељео и тражио због Српскога језика.

VII. Покојни и незаборављени Г. ДРАГО ТЕОДОРОВИЋ из Трњеста, који ми је послао близу четири стотине форинти у сребру, и за њи накупио пренумераната у Трнјесту. Из Трјестански пренумераната види се, како људи помажу чему оће, н. п. младоме Ерцеговцу Г. Вилипу Лучићу не треба више од једне књиге, али он оће да узме 10, па да поклони сиротињи; тако Г. Петар Теодоровић узима себи и госпођи својој и седморма ђеце свакои по једну, а особито 6 за сиротињу. Да Трјестанци у оваковим догађајима нијесу помагали Стојковићу, Доситеју и Соларићу, могао би ко рећи, да мени зато помажу, што сам из Турске, као и они понајвише.

Ова господа нека дијеле само славу и благодарност за оно што се добро нађе у овој књизи, а што буде (или се коме учини) рђаво и неваљало, моја је кривица и срамота; и ја ћу за оно ученоме свијету одговарати, и ђе што будем погријешио поправићу, што ли не будем (него се коме само учини), бранићу.

Још неколико ријечи да проговорим о ђекојим ријечима у овој књизи:

1) Ја сам овђе Српски језик раздијелио на три нарјечија (као што је сам по себи раздијељен), т. ј. ЕРЦЕГОВАЧКО, којим говоре сви Срби, који живе по Ерцеговини, по Босни (како Грчкога, тако и Турског закона) по Црној гори, по Далмацији, по Рватској и по Србији озго до Мачве, до Ваљева и до Карановца; РЕСАВСКО, којим говоре Срби по Браничеву, по Ресави, по Лијевчу и по Темнићу и горе даље уз Мораву, по нахији Параћинској, по Црној ријеци и по крајини Неготинској; и СРЕМАЧКО, којим говоре Срби по Сријему, по Бачкој, по Банату, по горњој Маџарској и по Србији око Саве и око Дунава (до Мораве).

Највећа је (и готово једина) разлика између ови нарјечија у изговарању слова Ѣ, које се у Ерцеговачком нарјечију изговара на четири начина: а) ђе се на њему глас не отеже, онђе га изговарају као је, н. п. бјѐлило, цвјѐтови, пјѐвати, рјѐчит, у̏мјети, сјѐнина, вјѐчит, и т. д. б) у оваковим ријечима послије д, л, н, т, претвори се

дуђ, луљ, нуњ, тућ, а Ѣ остане само е, н. п. ђѐд, ђѐвојка, ђѐца; разбо̀љетисе, во̀љено, љѐса: позелѐњети, стиђѐтисе, вр́ћети и т. д. *). в) а ђе би требало на њему гла̀с отегнути, онђе се изговара ије, н. п. бијѐло, рѝјеч, дијѐте (род. ђѐтета!), цвијет, сѝјено, вѝјек, пијѐвац, ријѐдак (рјѐђи) и т. д. (Ѣешто се овако изговара ије и у онаковим ријечима, ђе је у садашњему Славенском језику е, н. п. пијѐсак (пјеско̀вито), вријѐме (врѐмена, врѐменит), млијѐко (мљѐчика, мљѐча̂р), ждрѝјебе (ждрѐбета, ждребѐћи), ја̀стријеб (ја̀стребови, јастрѐбаст) и т. д.). г) пред ј (я) изговара се као и, н. п. сѝјати, вѝјати, грѝјати и т. д. У Сремачком нарјечију изговара се двојако: а) (и највише) као е, н. п. вѐра, мѐра, рѐчит, сѐме, пѐвати, сѐјати, вѐјати, грѐјати; бѐло, рѐч, дѐте, рѐдак и т. д. б) као и, н. п. лѐтити, вр́тити, стѝдитисе, вѝдити, зелѐнитисе, разбо̀литисе и т. д. А Ресавско се само по том разликује од Сремачкога, што се у њему и онђе говори е, ђе у Сремачкоме и, н. п. летети, видети, вртети, разболетисе, стидетисе, позеленети, волети и т. д. Осим ови општи разлика имају у Ресавском нарјечију још двије особите разлике (у склањању сушт. имена): а) што имена првога склоненија, која се свршују на г и на к, и у вин. множ. промјењују г на з, к на ц; тако исто и она имена, која се свршују на а и на у, имају и у вин. множ. е, н. п. во има розе, разбио Турце, има добре опанце, изео све орасе, продао кожуое и т. д. б) што имена другога склоненија имају у дат. и у сказ. јед. броја е, н. п. дао девојке јабуку, носи на главе, седи у Ресаве, на Мораве, и т. д.

Између ови нарјечија мени се чини да се најједначије изговарају ријечи у Ресавскоме: зашто се у Сремачкоме може чути (понајвише у ђекојим глаголима трећега спрезања, у наклоненију неопредјеленом) и по Сремачкоме и по Ресавскоме, н. п. разболитисе и разболетисе, стидитисе и стидетисе, летити и летети, позеленио и позеленео и т. д. Тако се исто ове ријечи могу чути у Ерцеговачкоме по Ерцеговачки и по Сремачки, н. п. стиђетисе и стидитисе, лећети и летити, позелењети и позеленити, виђети и видити, ослијепљети и ослијепити и т. д.

Мени се ни једно ово нарјечије не чини љепше ни милије од другога, него су ми сва три једнака; а ову сам књигу зато писао Ерцеговачким: а) што се тако говори онђе ђе сам се ја родио, и тако сам најприје од мајке и од оца научио говорити; а б) да виде Сријемци и Бачвани и Банаћани, како њи̏ова браћа и по оним земљама говоре: зашто се до сад о том ништа није писало.

з) Су̀дијин, ћурчијин, а̀бацијин, и остала оваква имена; чини ми се да у женскоме и у средњем роду избаце оно пошљедње и, н. п. судѝјна, судѝјно; ћурчѝјна, ћурчѝјно; а̀бацѝјна, а̀бацѝјно и т. д.

---

*) Послије т изговорасе у ђекојим ријечима и као је, н. п. тјеме, стјѐница, тјѐшити, тјѐштан, тјѐшњи и т. д. а послије д врло ријетко, н. п. подјела, здјела (говорисе и жђела).

3) Божји, тичји, човечји, мишји, и остала оваковa имена моѓу имати у женскоме и у средњем роду тичнија, тичније; Божија, Божије; мишија, мишије и т. д. као да би у мушкоме роду било Божиј, тичиј, мишиј и т. д.

4) Ја сам овђе глаголе писао у наклоненију неопредјеленом, а може бити да би било приличније садашње вријеме наклоненија изјавителнога (као што пишу Грци и Латини, и остали Славенски народи); чим би се код нас могло уштеђети неколико врсти, зашто има млого глагола, који садашње вријеме имају једнако у свим нарјечијама, а наклоненије неопредјелено различно, н. п. вртим, врћети, вртети, вртити; волим, вољети, волети, волити; зеленим, зелењети, зеленети, зеленити; стидимсе; стиђетисе, стидетисе, стидитисе и т. д.: али баш зато мислим, да је у овоме првом Српском рјечнику требало овако, као што сам пописао: зашто за онога, који тражи, не би сувише било и обадвоје да се налази по азбучном реду, н. п. писати, пишем; и пишем, писати и т. д.

5) Повраћателне сам глаголе понајвише само оне писао, који имају особито значење, н. п. молити кога, и молитисе коме; изврћи (пушку), и изврћисе (н. п. извргла се врата; извргли се људи) и т. д., а ђе нема особитог значења, онђе се може разумјети и онако, н. п. вући, schleppen; вућисе, sich schleppen; гријати, wärmen; гријатисе, sich wärmen и т. д. Ово се може се додати свакоме глаголу, н. п. не пјева ми се, једе ми се, плаче ми се, не чека ми се и т. д. зато би ово се требало писати свуда само за себе (као што чине Чеси, Пољаци и Крањци), н. п. надати се (као надао сам се), смијати се (као шта се смијеш) и т. д.

6) Донијо, цијо, бијо, и остале оваковe ријечи, писао сам овако (с ј) зато, што се послије каже донијела, донијело; цијела, цијело; бијела, бијело, бјељи и т. д. У Ерцеговачком нарјечију једнако се говори бијело, млијеко, гнијездо; а у пјесмама кад затреба изостави се и (као што се и остала самогласна слова обично изостављају), па се пјева и говори бјело (б'јело), мљеко (мл'јеко), гнјездо (гн'јездо), као што је мало прије напоменуто.

7) Овђе има неколико ријечи без икаквога значења, које сам ја чуо ђе се говоре, али сад не знам у право шта значе, као н. п. плесмо, ћоња, илинча, факлa, осока, утакмице и т. д. А ђекоје нијесмо могли на вријеме да нађемо како се зову Њемачки, као н. п. греш, ждрепчаник (Ortscheit, Schwänkel, österr. Drittel), перде (die Tasten), срчаница (Langwage, Langwelle, Langwiede, longurius, longula).

8) Код имена трава и дрвећа ђе стоји Linn., оно ми је казао Г. Андрија Волни, бивши управитељ Карловачке гимназије; а за које ми он није могао казати како се зову по Линеју, код они смо само записали да је трава некаква или дрво.

9) Ова крштена имена Српска, што се налазе у овој књизи, живе и данас у народу Србскоме, по неким мјестима мање, по неким више. По Србији млого и више има по Шумадији и доље преко Мораве, него горе преко Колубаре; а по Сријему, по Бачкој и по Банату, више и има у презименима, него у именима. Због имена Српски вриједно би било на-

штампати један поменик из намастира Раче, који се сад налази у
фрушкогорском намастиру Беочину. То је велика књига, као октоих
на по табака (in folio), и у њој има неколике иљаде Српски имена (мушки
и женски): мислим да су они људи, који су намастиру парусије писали.
Књига се та почиње овако: „С Богомъ почінаемъ сый светый и Боже-
„ствены пѡменикъ. Възнесеніа Господа Бога и спаса нашего Ісуса Хрїста
„въ храме раччи (!). помннованіе всѣхъ православныхъ Хрїстїанъ." То јој је
име; па онда почиње овако: „Поменикъ господам Срьбскым помени Гос-
„поди душе рабь своих. помени господи благочестиваго господина вла-
„дыку Срьбскаго неманю, Сїмеѡна монаха и мѵротóчца. И благочестиву
„Госпожду монахїю Анастасію. *) Благочестиваго и прьваго краля стефана
„монаха Сїмеѡна и монахїю анну. Благочестиваго краля радосава монах
„їоанна; и монахїю анну. Благоч. краля стефана уроша монах Сїмеѡна и
„монахїю Елену. Благоч. краля Стефана, монах Θеѡктиста. Благоч. краля
„Стефана уроша. Благоч. и приснопоминаемаго цара стефана. Благоч. и
„приснопоминаему царицу монахїю Еvгенїю. Благоч и приснопом. цара уро-
„ша. Благоч. краля вькашина и сына его благоч. краля марка. Благоч. и
„приснопом. кнеза лазара. Благоч. и приснопо. госпожду монахїю Еvгенїю.
„Благоч. и приснопо. деспота стефана. Благоч. и приснопо. вька бранковића.
„Благоч. и приснопо. госпожду монахїю марину. Благоч. и хрїстолюбиваго
„гюргя. Благоч. и приснопо. госпожду деспотицу Ерину. И чадь ихь. Благоч.
„деспота лазара. И подручїе его госпожду Елену. Благоч. и хрїстолюб. ца-
„рицу Мару. и грьгура. И стефана. Благоч. и хрїстолюб. монахїю аггелїю.
„Благоч. и хрїстолюб. їоанна деспота." Послије ове господе стоје митро-
полити ево овако (всеѡсвещенаго): „Максїмъ вишеградскїи. **) Марко звор-
„никъ. Григорїи пожера (пожаревачки ?). їѡакимъ срм (сремски ?). їѡсїф бани(?).
„Θеѡфанъ пећ. їѡсїф баня. Максїмъ маркова црква (?). Симеѡнъ —. јаћимъ —.
„Θеѡдоръ и Макарїй митрополити дабрскїи (?). Исаїй —. григорїи ужички
„митрополитъ. јаћим —." За митрополитима иду калуђери, попови,
људи и жене, али све особито, и у реду свако име из почетка. Код мно-
ги имена стоји и од куда је онај, а ђешто и које је године записан.
Калуђери су сами писали сваки своје име и намастир од куда је; а имена
прости људи писана су минејски лијепо, готово као једном руком. На
имену књиге не стоји кад се почела писати; врло стара не може бити,
зашто није паргамент, него артија (врло лијепа и јака). Ја сам ту књигу
сву прочитао и нашао сам најстарији потпис калуђера їѡсїфа из дои-
це од године 1623. Ту има калуђера и из они намастира, којима се данас
једва зидине знаду, н. п. из Вотњака, из Ивање и т. д. А има и из
онакови намастира, којима ја заиста никад прије имена чуо нијесам,
као н. п. равна рѣка, куманица, ораовица, осавница, дућ,
кобековићъ, Θотиня, Стеяновацъ, Бранковина, уреклач',
доноаш', ромїѡнъ, вувацъ, воицъ, доица, добрунъ, мар-
жићъ, мажићъ, мећавацъ, градацъ, рцбница, шемлюгъ. Ова

*) Овђе се ова сва имена из почетка почињу.
**) И митрополити стоје овђе из почетка.

ова имена стоје међу намастирима, зато мисли да нијесу села, нити какава друга мјеста.

10) Турске ријечи (које сам од прилике знао да су јамачно Турске) назначио сам звијездицом (*), и ђе ми је одма могло пасти на ум, замјењивао сам и Српским ријечма. Највише од ови Турскије ријечи могу се без сваке муке истерати из нашег језика, зашто имамо Српске мјесто њи; а ђекоје се може бити ни у години дана не спомињу: али сам и ја опет писао, зашто сам чуо ђе се у народу говоре, или пјевају; а има неколико и таковы ријечи Турски, које ћемо морати задржати и посвојити, н. п. боја (бојити, бојење), аманет, тепсија, ђерђеф, топ, барјак, барјактар, брк, бурмут (бурмутица), чакшире (ђекоји наши списатељи пишу ногавице мјесто чакшире; али ногавица данас код Срба значи само оно, што стоји на нози, па и од гаћа и од чакшира! а у читавим чакширама имају двије ногавице, тур, рптаче и оно горе, што стоји око човека) и т. д. Али зато опет никакав паметан човек не може рећи, да је Српски језик опогањен туђим ријечма, и да се зато не може језиком назвати. Данас нема на овоме свијету ниједнога језика (ни старога ни новога), у коме нема туђи ријечи (и у самим Славенским класическим књигама млого заслуженога Раића има туђи ријечи (готово) колико и у Српском језику, н. п. акциденціа, арестъ, армїа, лагеръ, караулъ, команда, кондиціа, аттестаціа, линїа, казна, пунктъ, комендантъ, коллегїа, трактатъ, дистриктъ, потенціа, епистолїа, циркулъ, фамилїа, квартиръ, конакъ, сандукъ и т. д.). Али зато опет ја туђе ријечи не браним, него и ја кажем, да се треба трудити и чистити језик од туђи ријечи (не само од Турскије, него и од сваки други чије му драго биле; зашто, н. п. Латинске, или Њемачке ријечи, нијесу нама ни мало љепше од Турскије) колико се може; али што се не може, не треба за оно мрзити на језик. — Ми друкчије не можемо почети наш језик чистити од туђи ријечи, док најприје не познамо све наше ријечи, које се по народу говоре; па и онда опет је боље узети туђу ријеч, која је позната у народу, него ли наопако нову градити, зашто то није за свакога ученог човека (а за простака јест: зашто су сви језици постали од простака, т. ј. од пастира и од тежака; и простак никакву ријеч не може друкчије начинити, него управо онако, као што су и остале начињене). — О овом је вриједно да сваки наш списатељ (а особито онај, који оће да чисти језик) прочита предговор Кампов к његовоме Њемачком рјечнику, који је писан ради чишћења Њемачког језика (Campe Wörterbuch zur Erklärung und Verdeutschung der — fremden Ausdrücke, 2te Aufl. Braunschweig 1813, 4.).

11) Које се ријечи данас не говоре у говору, него се само чују у пјесмама, оне сам забиљежио са ст. (стајаћа, poetisch), као н. п. чедо, љуба, чарни, стадо, ладо, љељо, и т. д.

У Бечу 10-га Окт. 1818.

В. С.

ИМЕНА ГГ. ПРЕНУМЕРАНТА ПО АЗБУЧНОМЕ РЕДУ:

I. СВЕШТЕНИЦИ.

а) Митрополити.

Високопреосв. Г. Агатангел, митрополит Бијоградски, и височајши егзарх све Србије 2.

Високопреосв. Г. Петар Петровић Негош, благоуправитељ и митрополит Црне горе, Рос. императорског ордена светога великога кнеза Александра Невскога кавалер 2.

б) Владике

гледај у предговору.

в) Архимадрити.

Преч. Г. Герасим Омчикус, н. Ђерке.
— Димитрије Крестић, Крушедолски.
— Јосиф Павићевић, н. Острога (у Црној гори).
— Лукиан Мушицки, Шишатовачки.
— Мелентије Павловић, Враћевшнички.
— Методије Лазаревић, Тронопски.
— Мојсеј Мануиловић, Ходошки.
— Никанор Богетић, н. Савине.
— Прокопије Болић, Раковачки.
— Сава Љубица, н. Праскавице (у Далмацији).
— Самоило Јаковљевић, н. Калинића (код моштију св. Краља).
— Стеван Дубајић, Драговићки.
— Теодосије Станковић, родом из Ерцеговине, протосинђел консисторијални у Шибенику, и парох од Верлике.

г) Проте.

Преч. Г. Богдан Милиновић, Рисански
— Иван Пејовић из племена Цеклина, Ријечке наије (у Црној гори).
— Јаков Поповић, Вододоторски.

Преч. Г. Јован Максимовић, Карловачки.
— Максим Максимовић, Шидски.
— Марко Витас, Бенковачки.
— Марко Вуиновић, Котарски.
— Петар Добријевић, Књињски.
— Петар Сабљић, Књињски.
— Сава Косић, Муачкопољски.
— Сава Берчић, Шајкашк. баталиона.
— Симеун Злоковић, Каштелновски.
— Стеван Кончар, Буковички (у Далмацији).

д) Игумани.

Препод. Г. Аџи-Костантин, Чокешински.
— Вићентије Кнежевић, н. Керке.
— Гаврило Опачић, н. Крупе.
— Нестор Јоанновић, Бешеновачки.
— Симеун Јоанновић, Бањски (у Далмацији).
— Спиридон Свердлић, Драговићки.

ђ) Попови.

Честњ. Г. Аврам Максимовић, парох Сомборски.
— Аврам Панић, Шидски.
— Алекса Васић, Ђурђевачки,
— Андрија Максимовић, Новокарловачки.
— Андрија Симић, капелан од Косова.
— Атанасије Бједов, Паћенски.
— Атанасије Борић, Лежимирски.
— Атанасије Влаховић, из Старог Бечеја, ч. конс. Будимск. член, СС. ХХ. и Философије доктор; са својим синовима Александром и Милошем.
— Антоније Радуловић, Полачки.
— Василије Јефремовић, Каменички.
— Василије Николајевић, Сурчински.
— Василије Тепша, капелан Мирањски.
— Вилип Жежељ, Бенковачки.

Честнѣ. Г. Гаврило Живановић, Обрешки.
— Гаврило Котарлијћ, Визићки.
— Гаврило Сечански, Голубиначки.
— Глигорије Бајчевић, Сент-Ивански.
— Давид Марјановић, Манишки.
— Димитрије Стефановић, Новосадски, честнѣ. конс. Бачке црк. и професор у гимназији.
— Ђорђије Павшић, Голубићки.
— Јанко Петровић, Шабачки.
— Јован Живковић, Муачки.
— Јован Ненадовић, Јаменски.
— Јован Поповић, Ђурђевачки.
— Јован Томић, Бијоградски.
— Јован Чолов..., у Тепљу.
— Костантин Андрејевић, из Загреба.
— Лука Павковић, Пећиначки.
— Марко Бусовић, Баљачки.
— Марко Вукосављевић, из Петрова села; са своим синовима Александром и Младеном, и кћерма Јулианом и Пулхеријом.
— Марко Мијатовић, Грчански.
— Мијаило Поповић, капелан од Бискупије.
— Мојсило Бугарчић, Чурушки.
— Никола Костић, Кертолски.
— Павле Атанацковић, Сомборски, и у крал. педагогическом Српском институту катихета јавн. ред.
— Павле Бељански, админ. парохије Гардиновачке.
— Петар Јанковић, Цеклински.
— Петар Кричка, Кањански.
— Петар Руњанин, Кузмински.
— Прокопије Грунћ, Липовски.
— Сава Бјелановић, Доброполљачки.
— Симеун Кордић, Смоковићки.
— Спиридон Симић, капел. Косовски.
— Теодор Масникоса, Попиначки.
— Теофан Јоанновић, Каменички.
— Ћирило Опачић, капел. у Шибенику.

е) Калуђери.

Препод. Г. отац Викентије Торочица, јеромонах н. Крупе и капелан Жегарски.

Препод. Г. отац Венадије Бједов, јером. н. Крупе и парох Биљански.
— Исаије Омчикус, јером. н. Крупе и парох Шибенички.
— Јаков Маринчић, јером. н. Керке и парох Косовски.
— Јанићије Радиновић, јером. Драговићки и парох Загорски.
— Јосиф Троповић, јером. н. Савине и парох од Топле.
— Леонтије Павковић, парох Обровачки.
— Макарије Грушић, јером. н. Савине.
— Макарије Личина, родом из Лике, јером. н. Крупе и парох Скрадински.
— Никодим Зелић, јером. н. Крупе и парох Исламски.
— Никодим Лазаревић, јером. н. Савине и парох од Мокрана.
— Никодим Новаковић, јером. Драговићки.
— Партеније Торочица, јером. Драговићки и парох од Плавна.
— Силвестр Вучковић, род. из Босне, јером. н. Крупе и парох Задарски.
— Симеун Илијћ, јером. Драговићки и капелан у Плавну.
— Софроније Ћуцић, јером. н. Савине и парох од Каштела новога.
— Спиридон Милорадовић Алексијевић, род. из Ерцеговине, јером. н. Керке и парох Дернишки.
— Стеван Видосављевић, парох од Петрове цркве.
— Теодосије Трескавица, из Далмације, постриж. н. Керке, парох у Дубровнику.
— Теофило Бошковић, родом из Требиња, јером. у н. Дужи.
— Теофило Кашић, јером. н. Керке и капелан у Дернишу.
— Ћирило Цвјетковић, родом из Боке Которске, постриж. н. Савине и јером. у владичином двору у Шибенику.

ж) Ђакони.

Честн. Г. отац Пахомије Бусовић, ђакон Шибенички.

Чесни. Г. отац Петар Поповић, ђакон и учитељ Беочински.
— Ћирило Николић, ђакон и учитељ Каменички.

II. ОСТАЛИ ЉУДИ.

Арад.

Г. Ђорђије Јанковић, сенатор.
— Марко Бабић, трговац.
— Никола Клајић, трговац.

Беч.

Г. Андрија Белецки, доктор мед. и првога реда лекар у свеопш. болници.
— Браћа Владислави.
— Гина Вулко.
— Димитрије Давидовић, учредник Српски новина.
— Димитрије Тирка.
— Емануил Долежалек, музикус.
— Јеремија Гагић, Росијско-императорски титуларни совјетник.
— Јов. Бапт. Дрћина, ћ. к. дворске апатеке Buchhalter.
— Јован Демелић.
— Јован П. Стојановић.
— Јосиф Сулић.
— Мијаило Бојаџија, Грчки учитељ.
— Наум Георг Чаппо.
— Никола Лукић, из Новога сада.
Племен. Г. Сим. Георг Сина, спаија Одошки и Киздијски и пр. 10.
Г. Стеван Константиновић 2.
— Теодор Ивановић Недоба, Росијско-императорски статски совјетник и пр.
— Теодор Ј. Тирка.
— Тома Калиновић, из Земуна.
— Франц Бенедети, ћ.к. ритмајстор.

Бечеј (нови).

Г. Лука Кисић, трговац; са својим сином Димитријем 2.

Бечеј (стари).

Племен. Г. Ђорђије от Чокић, краљ. дицтр. Потиског консултор; са својим синовима Гаврилом и Ђорђијем.
Г. Исидор Стојановић, трговац, и надзиратељ школски; са својим сином Јаковом.
Племен. Г. Симеун от Гавањски, краљ. диштр. Потиског сенатор, и славне вармеђе Бачке асесор.

Бијоград (у Србији).

а) Јего Високородије верховни кнез и правитељ народа всеја Сербији Господар Милош Обреновић 3.

б) Кнезови и остали господари.

Племен. Г. Вуица Вуличевић, дејств. член правителства и обор-кнез наије Смедеревске 2.
— Димитрије Георгијевић, дејств. член правителства, толмач, и азнадар општи прихода 2.
— Јован Миоковић, дејств. чл. правит. и општенародни секретар.
— Матија Алексијев Ненадовић прота, обор-кнез у Ваљевској наији 10.
— Милоје Теодоровић, дејств. чл. правителства и обор-кнез наије Јагодинске.
— Милосав Здравковић, кнез Ресавски.
— Павле Маринковић, кнез у Бијоградској наији.
— Павле Сретеновић, дејств. чл. правителства.

в) Писари.

— Антоније Петровић, толмач, и општенародни писар.
— Лазар Поповић, писар код народног правителства.
— Максим Ранковић, писар код народног правителства.
— Павле Теодоровић, верховнога кнеза писар.
— Тома Станимировић, Српски пол-номоћника у Цариграду писар.

г) Трговци.

Г. Василије Протић, из Рама.

Г. Гаврило Јоанновић.
— Димитрије Јанковић.
— Димитрије Стојковић.
— Ђорђије Јоанновић Спирта.
— Манојло Кировић.
— Матија Петковић.
— Мијаило Дукић.
— Милоје Радојевић, из Чумића.
— Мирко Апостоловић.
— Наум Ичко.
— Обрад Томић, из Тршића.
— Петар Аци-Вукашиновић.
— Рајко Стојковић.
— Стеван Георгијевић.
— Тасо Спасојевић.

Биоград (стојни, у Маџарской).

Г. Димитрије Симоцки.
— Јефта Вукић, трг. из Печвара.
— Јован Дуковић, трг.
— Мијаило Ивановић, трг.

Бреслава.

Г. Доктор Бишинг, краљ. Пруски архивар и професор 2.

Будим.

Г. Јован Берић, СС. XX. и философије доктор, актуар код надзиратеља народни школа.

Племен. Г. Стеван Урош Несторовић, краљ. совјетник и највећи надзиратељ школа Српски, Влашки и Грчки и пр.

Букрешт.

Г. Стеван Васиљевић Живковић, преводник Телемака, и издатељ Благодјетелне музе.

Ваљапај.

Племен. Г. Теодор Атанасијевић, спаија Ваљапајски.

Варшава.

Г. С. Б. Линде, ордена светога Станислава кавалер, списатељ Пољскога рјечника и пр.

Видин.

ГГ. Браћа Милановићи.

Вуковар.

Г. Василије Лазаревић, трговац.
— Гаврило Гавриловић, трг.
— Ђорђије Ћирић, трг.
— Јован Поповић, трг.
— Павле Папулић.

Голубинци.

Г. Гаврило Вишњић, ћ. к. лајман.
— Никола Војводић, — — капетан.

Дубровник.

Г. Васиљ Бошковић, трговац, родом из Требиња
— Васиљ Обрадовић, тр. из Требиња.
— Ђорђије Лазаревић, — Стоца.
— Јован Драшковић, — Требиња.
— Јован Ковачевић, — Мостара.
— Јован Перини, — Мостара.
— Лазар Вуковић, — Требиња.
— Лука Риотић, — Требиња.
— Мијаило Вуковић, — Требиња.
— Мијат Митровић, — Требиња.
— Никола Перин, — Мостара.
— Никола Чеpo, — Требиња.
— Петар Дабиновић, — Бара у Арнаутској.
— Петар Павловић, — Бара у Арнаутској.
— Ристо Јоанновић Скар, — Сарајева.
— Ристо Марчета, — Мостара.
— Симеун Комненовић, — Требиња.
— Стеван Ковач, — Требиња.
— Теодор Гојшина, — Требиња.
— Тома Вукојевић, — Требиња.
— Трипко Мичић, — Мостара.

Загреб.

Г. Ћирило Сукњаић, трг.
— Костантин Мировић. трг.
— Мировић и Поповић, тргг.
— Христофор Станковић, трг.

Задар.

Г. Мијаило Теодоровић, трговац, родом из Сарајева.

Земун.

Г. Василије Василијевић, трговац.

Г. Василије Лазаревић, бургермајстор.
— Димитрије Симић, ђак из четврте Латинске школе.
— Димитрије Фрушић, доктор медицине.
— Мијаило Павковић, трговац 2.
— Пинцер, ритмајстор, и магистратски совјетник.
— Франц Червенка, ћ. к. ћенерал-фелдвахтмајстер, ордена Леополда II. кавалер и комендант Земунски.

Јазак.

Г. Јован Георгијевић, трговац.
— Јован Симоновић, учитељ.

Карловци.

Г. Глигорије Гершић, директор.
— Јован Маринковић, трговац.
— Павле Ђурковић, живописац.
— Петар Сланкаменац.
— Стеван Гавриловић.

Карловци (Горњи).

Г. Васа Шкуљић.
— Глигорије Малешевић.
— Димитрије Ћирковић.
— Никола Вилић.
— Симеун Кисић.
— Симо Обрадовић.
— Теодор Вуковић.
— Ћирило Попић.

Кленак.

Г. Павле Миловановић, ћ. к. Петроварадинске регементе оборлајтнан.

Коморан.

Г. Стеван Ненадовић, чл. комунитета.

Кракава.

Г. Г. С. Банттке, професор и библиотекар и пр.

Краљевац (Königsberg).

Г. Ј. С. Фатер, доктор, професор и библиотекар.

Кулпин.

Племен. Г. Теодор Страцимировић, спахија Кулпински 2.

Љубљана.

Г. Валентин Водник, свештеник и професор.
— Барон Зигмунд Зоис от Едлштајн
— Јаков Жупан, свештеник, доктор богословије и професор.

Митровица.

Ђаци из Њемачке школе.
Аврам Дробац, из Шапинаца, ђак из Српске школе.
Стеван Миловац, ђак из Српске школе.

Млеци.

Г. Андрија Иванишевић Радоњић, ћ. к. морскога пјешачкога батал. у Млецима мајор, родом из Цетиње из Црне горе.
— Антоније Михановић от Петропоља, ћ. к. делегацијалнога војничкога суда у Падуи капетан-авдитор, племић Рватски из Загреба.
— Божо Кнежевић Ђикановић, компанија градско-Млетачки стража капетан-командант, грађ. Которски, из Црне горе из Грађана.
— Василије Лубардић, великокуп. и грађ. Млетачки, из Ерцега Новога.
— Герасим Катурић, ћ. к. пенс. подполковник, и гвоздене круне кавалер, из Рисна у Луци Которској.
— Ђорђије Живковић, ћ. к. пенс. мајор, из Новог Ерцега у Луци Которској.
— Јован Кујунџијћ, трговац, из Ливна у Босни.
— Јован Матишоровић, морски капетан, из Ерцега Новога.
— Јосиф Завршник, при ћ. к. Млет. власти морској капетан-авдитор, из Ријеке у Илирији
— Матија Липовац, великокупац и грађ. Млет, из Цуца у Црној гори.
— Павле Соларић, књижевник, из велике Писанице близу Бјеловара у Рватској
— Петар Обиловић, морски капетан, великокуп. и грађ. Млет, из Ерцега Новога.

Г. Спиридон Шутовић, адвокат Которски.
— Христофор Цвијетовић, великокупац и грађ. Млет. из Ерцега Новог.
— Фредерик граф от Гилфорд, из Лондона.

Муач.

Г. Ђорђије Креспић, трговац.
— Јован Димитријевић, трговац, и вароши Муачке вице-биров.

Нови сад.

Г. Александар Наќо, трговац.
— Арсеније Теодоровић, живописац.
ВасилијеАнастасијевНиколић, калфа трговачки.
— Глигорије Андрејев-Јоанновић, син трговачки.
— Ђорђије Вуле, трг.
— Ђорђије Кириаковић, трг.
— Ђорђије Магарашевић, професор.
— Ђорђије Христо Пустиника, трг.
— Јаков Филковић, трг.
— Јован и ПетарКрста-Шилић, тргг.
— Јован Софронијев-Јаношевић, трг.
— Костантин Миросављевић, син трговачки.
— Костантин Николић, трг.
— Лазар Поповић Пеција, трг.
— Манојло Јефтић, калфа трговачки.
— Мијаило Савин Пајевић, син трговачки.
— Милован Видаковић, професор.
— Недељко Георгијевић, трг.
— Павле Манојловић, трг.
— Павле Перишић, трг.
— Павле Шевић, трг.
— Петар и Павле Радановићи, синови трговачки.
— Симеун Јоаннов-Јанковић, син трговачки.
— Тимотије Димитријевић, трг.
— Хариш Атанасијевић, трг.

Одес.

Г. Ђорђије Милановић, Одески друге гиљдије трговац 2.
Г. Иван Квеквић, Одески прве гиљдије трговац 5.
— Иван Магазиновић — — 5.
— Лука Љесар — — 2.
— Марко Андрић — — 2.

Осијек.

Г. Костантин Бозда, вел. нотар. с. и краљ. града Осијека, и слав. ком. Веровит. таб. суд. присједатељ.

Острво.

Г. Гаврило Манојловић, краљ. диштр. Потиског консултор.
— Максим Гојковић, нотар.

Остружњица.

Г. Вићентије Станковић.

Петриња.

Г. Петар Чакое, трговац.
— Симеун Живковић, учитељ.

Пешта.

Г. Андрија Таис, таб. адвокат.
— Аца Марковић, трг.
— Ђорђије Поповић, Потиског диштрикта фишкал.
— Игњатије Станковић, трг.
— Јован Трифунац от Батфе, закл. адвокат.
— Мијаило Витковић, адвокат.
— Мијаило Јоанновић, трг. 2.
— Петар от Бенковски, таб. адвокат, и славн. ком. Барш. таб. суд. прис.
— Христофор Гершић, трг.

Праг (Златни).

Г. А. Ђурковић, ћ. к. капетан у пјешачкој рег. кнеза Рајс-Грајца.
— Јосиф Добровски.

Радгона (у Штајерској).

Г. Петар Данко, свештеник.

Рума.

Г. Андрија Георгијевић, трговац.
— Ђорђије Деметер, трг.

Г. Иван Јоанновић трг.
— Јован Васић, ђак.
— Јован Георгијевић, ђак.
— Јован Дудић, трговац.
— Јован Коцтур, провизор апатекарски.
— Јован Критовац, трг.
— Максим отМладеновић,ђак из пеште школе у гимназ. Карловач.
— Миросав Магазиновић, трг.
— Недељко Стефановић, трг.
— Пантелија Јанковић, трг.
— Стеван Пантелић, трг.
— Теодор Богдановић —

Ршава.

Г. Кастантин Павловић.
— Матија Живковић, ћ. к. латов.
— Петар Недељковић.
— Петраки Д. Кулаоглу.
Племен. госпођа Сара Михаиловица от Карапанџића.
Г. Станоје Марковић, из Неготина.

Свети Крст (heiligen Kreuz).

Г. Симеун Савић, трговац.

Сегедин.

Г. Самуило Илијћ, учитељ.

Сент-Андрија.

Г. Аркадије Татаревић, препаранд.
— Василије Коларовић, заклет.нотар.
— Јован Белановић, сенатор.
— Јован Црвенперковић, трг.
— Јован Чопор, трг.
— Лазар Попа-Нешковић, трг.
— Пантелија Срећковић, трг.
— Стеван Блажић.
— Тимотије Готовановић, трг.

Сењ.

Г. Јован Узелац.
— Мијаило Тербојевић.
— Теодор Милеусник.

Скрадин.

Г. Димитрије Вилогија, род. из Босне.
— Симеун Сердић, трг, род. из Босне.
— Спиридон Мирковић, трг.
— Стеван Будимир, род. из Лике.

Сомбор.

Г. Василије Булић, у краљ. педагогическом институту Српском, географије и аритметике професор јавни редовни.
— Давид Коњовић, с. и краљ. града Сомбора вице-нотар.
— Данило Шијачић.
— Димитрије Исаиловић, у краљ. педагогическом институту Српском педагогије, методике и историје прагмат. професор јавн. р.
— Јован Атанацковић, трговац.

Суботица.

— Антоније Стојковић, трг.
— Илија Живановић, трг.
— Јован Пачић, ћ.к.пенс.ритмајстор.

Темишвар.

Племен. Г. Василије Демелић, спахија Пањевски.

Тител.

Г. Тимотије Георгијевић, трг.

Тријест.

Госпођа Ана Вучетић, рођ. Ризнић.
Госпођа Ана Теодоровић, удовица, рођ. Паликућа, за

Петра }
Димитрија } ђецу своју 4.
Анастасију }
Јекатерину }

Г. Атанасије Георгијевић, Новосађанин.
— Вилип Аучић, Рус. Одески прве гиљдије трговац, за сиротну младеж општине Тријестанске 10.
— Вилип Цвјетковић, великокупац, за
Костантина }
Павла } синове своје 2.
— Гаврило Бајовић, трговац, за
Александра }
Лазара } синове своје 2.
— Димитрије Владисављевић, Куминац.
— Димитрије Скулић.

Г. Драго Теодоровић, великокупац, за
Теодора }
Ђорђија } синове своје 2.
— — за сирош. младеж оппш. Трјест 6.
— Ђорђије Мичић, за сина Јована.
— Ђорђије Ризнић.
Госпођа Јекатерина Симеони, удовица роћ. Ризнић.
Г. Јован Пожарац.
— Јован Ризнић, великокупац.
— Костантин Радосављевић.
— Максим Куртовић, великокупац.
— Матија Мичић.
— Мијаило Дриник.
— Никола Михаиловић, капетан.
— Матија Лучић.
— Мијаило Дриник.
— Никола Михаиловић, копетан.
— Петар Теодоровић, великокупац, и женамy, Госпођа Анастасија 2.
— — за Ђорђија
Костантина
Станислава
Алексaндра } ћећу своју 7.
Вилипа
Василију
Јелисавету
— — за сирошну младеж оппш. Трјестанске 6.
— Стеван Ђурковић.

Црна гора.

Племен. Г. Бјело Станишић, Њ. Високопреосв. Г. митрополита вјерни тјелохранитељ.
— Груица Лопичић, кнез Ријечке наије.
— Ђорђије Петровић Негош, плем. Њ. Високопреосв. Г. митрополита.
— Маркиша Ђурашиновић, војвода Ријечке наије, из племена и мјеста Цеклина.
Племен. Г. Мијаило Вукотић, војвода Катунске наије, из племена и мјеста Кчева.
— Никола Георгијевић Радоњић, дворјанин Црногорски, из Његуша.
— Никола Ђурашиновић, сердар Ријечке наије, из племена и мјеста Цеклина.
— Сава Пејановић, дворјанин Ријечке наије, из мјеста Доброга.
— Симеун Орловић, в вједомствје Государственној Росијско-императорокој колегији иностранних дјел коллежски асесор.
— Тривун Мариновић, Бококоторского окружја канцелиста.

Шибеник.

Г. Аџи-Ђорђије Димитровић, трговац, род. из Маћедоније 2.
— Ђорђије Милојевић Јовић, трг.
— Илија Брацановић, трг. род. из Србије.
— Илија и Спиридон Поповићи, тргг.
— Јаков Миовић, трг.
— Лазар Стоисављевић, трг. род. из Ерцеговине.
— Лука Девић, трг.
— Косма Петрановић Сламуша.
— Крсто Медовић.
— Марко Петрановић Сламуша, трг.
— Никола Милетић, родом из Србије
— Сава Баљак, трг.
— Симеун Симић, у олужби код. Г. Аџи-Ђорђија Димитровића.
— Теодор Кулишић, трг.
— Теодор Миљковић, ћурчија.

Шпалатро (у Далмацији).

Г. Сава Кисич, трговац.

СРПСКА ГРАМАТИКА.

О СЛОВИМА.

(Serborum linguae elementa 28; vocales 5; р syllabam facit vel absque vocali).

У Српском језику има 28 прости гласова (т. ј. тако чисти, да се више не могу раздијелити), који се најпаметније могу записати ево овим словима: а, б, в, г, д, ђ, е, ж, з, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ћ, у, ц, ч, џ, ш. *)

Слова се ова раздјељују на самогласна и на полугласна. Самогласни слова ми имамо 5, т. ј. а, е, и, о, у; а остала су сва полугласна.

Свако самогласно слово само по себи може бити слог и ријеч (у Српском језику), а од полугласнога ни једног слова не може бити слог ни ријеч без помоћи самогласнога, осим р (и предлога к и с, који су само ријечи, али слогови нијесу); а од самога р може бити слог, и помоћу њега (р) може се записати ријеч без самогласнога слова, н. п. р-ђа, р-ва-ње, за-р-за-ти; прст, крст, крв, црв, црн, и т. д. Овакову службу чини р и код осталије, свију готово, Славенски народа, па и код самије Руса (који иначе радо умећу самогласно слово међу два полугласна, н. п. голосъ, борода, корова, кровь, крестъ, перстъ, мјесто глас, брада, крава, крв, крст, прст и т. д.) и у данашњему Славенском језику, н. п. бодрствовати, бодрший, мудрствовати, мудрший, храбрший, ржа и т. д. — У Чеха и у Бугара чини овакову службу и л, н. п. длг, влк, слнце (да ли би се к овим ријечма смјело узети и Славенско свѣтлъ, свѣтлшїй, подлъ, подлшїй, лжа и остале овакове ријечи?) и т. д.

Кад р чини слог, а пред њим, или за њим, стоји самогласно слово, онда нам треба метнути дебело јер (ъ) **) између р и самогласнога слова, као знак, да оно самогласно слово не иде к р, него да је р само за себе слог, н. п. гр-о-це, у-мр-о, о-вр-а-о, за-р-за-ти, по-р-ва-ти-се, и остале овакове ријечи треба писати: грълоце, умръо, овръао, заързати, поърватисе и т. д. Овђе би се могао метнути и какав други знак мјесто ъ, н. п. гр'оце, или гр-оце, или још ка-

*) Осим ови општи гласова могу се чути у Српском језику још неки особити гласови: 1) Ерцеговци кашто изговарају с пред ј као Пољско ś, а з као ź, н. п. сјекира, сјутра; изјео. 2) калуђери наши (особито по Србији) слабо изговарају ђ, ж, ћ, ч, џ, ш, него мјесто ђ и џ говоре дз (као што говоре Грци), мјесто ж, з; мјесто ћ и ч, ц; а мјесто ш, с, н. п. дзаце! оди не цу ти ниста; ва истину Бозју и т. д. Па је то народ узео у подсмије и у свима приповијеткама, ђе се каже да је што калуђер говорио, тако се изговарају (још кроз нос) та слова.

**) По Српски би управо требало казати дебели јер (као остале ријечи које се свршују на полугласно слово), али су наши књижевници узели по Њемачкоме сва слова у средњи род.

ко друкчије; али је Ђ најприличније: зашто је познато међу људма, а ништа не значи.

О ПРЕТВАРАЊУ ПОЛУГЛАСНИ СЛОВА.

(de consonantium commutationibus)

Често са догађа у ријечима, да се, благогласија ради *), једно полугласно слово претвори у друго; и ово је претварање двојако:

1) Нека су полугласна слова врло налик по гласу једно на друго, н. п. б и п, г и к, д и т, ђ и ћ, ж и ш, з и с, џ и ч. Ова су сва слова тако налик (по гласу) једно на друго, да се само по том разликују, што је б мекше од п, г од к, д од т, ђ од ћ, ж од ш, з од с, а џ од ч. Кад у каквој ријечи дође које од овије мекши слова пред тврђе (друго, а не пред његово), онда се оно мекше претвори у друго тврђе од њега (зашто се друкчије не може изговорити **), н. п.

б у п: шиб, шипка; Срб, Српски; ***) засопце, клупче, и т. д.

г — к: нокти (и послије нокат)

д — т: јад, јатка! нудити, нуткати; одиграти, отпјевати и т. д. Кад дође у ријечи д или т пред с, онда се кашто претвори обоје у ц, н. п. луцки мјесто лудски; Гроцка (ријека и мала варошица између Бијограда и Смедерева) мјесто Гротска (а прилагателно само Грочански): и тако се готово изговара у свима оваковим (производним) ријечма, н. п. у господски, градски, братски и т. д. али ја нијесам смијо написати господцки, брацки: зашто се ђекшто чује д, или т, пред с (особито у сложеним ријечма, н. п. подскрипти, одсвакле, одслужити и т. д.); а ђекшто се опет избаци д или т на поље (особито у глаголима), н. п. предем, прести; метем, мести; једем, јести; плетем, плести; господство, проклество и т. д. По правилу требало би да се д пред с претвори у т, али будући да се тешко изговара и једно и друго: зато сам ја оставио онако. Ја сам читао у књигама, што су писали прости Срби,

---

*) Ово је благогласије готово тако различно међу народима, као и вкус међу људма: што је једном народу благогласно, то другоме може бити најпротивније, н. п. Србљину су благогласне ове ријечи: прст, крст, срп, брк, трг, врг, срг, и остале оваковe, а Грк и Талијан записнули би уши од оваковиј ријечи; Чесима је и Бугарима благогласно л међу два полугласна слова, н. п. длг, плн, слнце, а Србљи не само што у оваковим ријечима имају у мјесто л (н. п. дуг, пун, сунце и т. д.), него га (л) ни на крају ријечи, или слога, не могу да трпе, већ га промијене у о, н. п. писао, котао, жетеоци, сеоце и т. д.

**) И ово је опште и природно правило у свим језицима, само што нови граматици не кажу да се слова премјењују, него да се изговарају (н. п. Аделунг каже да се b пред t изговара као p); а Грци су и Латини о том и правила написали које се слово пред којим, и у које претвара. Пуне су Грчке и Латинске књиге примјера о том, н. п. scribo, scripsi, scriptum; γράφω, γραπτός, γράβδην. А и у самим Славенским књигама налази се трага од ови правила само што и нијесу свуда држали, н. п. у граматици Г. Мразовића, на страни 32 — 33, стоји: „воз, раз, „из, без, низ, да разликуются въ писаніи отъ вос, рас, ис, бес, нис. „1. воз, раз, из, без, низ, слагаются с реченіями отъ писмене са-„могласнаго либо согласныхъ б, в, г, д, ж, з, л, м, н, р, с, ч, „начинаемыми. н. п. возярюся, разбію, изведу, беззлобенъ, безчиніе, „и проч. 2. вос, рас, ис, бес, нис, слагаются съ реченіями отъ „писменъ согласныхъ к, п, т, х, ц, ш, щ, начинаемыми. н. п. вос-„кликну, расхищу, исцѣленіе, беспокойный, нисхожу, и проч."

***) У многим старим књигама Српским стоји написано Србски, н. п. у Душановој дипломи (што је споменута на страни 282): „землꙗ србьсцей."

који нијесу ни чули за етимологију, и госпоски, и госпоцки, и господски; и осјећи, и оцјећи, и одсјећи и т. д. А кад дође д или т: а) пред ц, ч, џ, онда се свагда избаци, н. п. када, каца, качара; Градац, из Граца; путо, пуце (у родител. млож. путаца, а умалително путашце); отац, оца, оче, очевина; ткати, чем; патка, пачe, пачји; кост, кошчица (мјесто костчица); сат, сација и т. д. б) кад дође д или т пред н или пред б, а послије ж, з, с, н. п. нужда, нужно; гост, гозба (мјесто гоздба); болест, болесник, болесница и т. д. в) кад дође д пред т, или т пред д, онда се свагда предње изостави, н. п. откати (мјесто одткати); потка (мјесто подтка); одржати (мјесто оддржати); или се уметне међу њи а, н. п. одаднити, одадријети и т. д.

ђ у ћ · — — — — — —

ж — ш: држак, дршчић; држи, дршкати (н. п. псето на свиње); муж, мушко и т. д.

з — с: разапети, распети (Слав. распятїе); о овом имају правила и у Славенским граматикама (као што је напоменуто мало прије). А кад дође з пред ж или пред ш, онда се изостави, н. п. ражалитисе, рашити и т. д. Тако се исто изостави з кад дође пред с, н. п. раставити, растатисе, расјећи (овако исто чине и Руси, н. п. росадникЪ (расадник), росолЪ (расо) и т. д.; или се, у таковом догађају уметне а међу з и с, н. п. разасути, изасути и т. д.

џ — ч: бардакчија (или бардагџија).

Тако се тврђе пред мекшим претвори у тврђе, н. п.

к — г: мозак, мозга; дрозак, дрозга; свагда, нигда; (Славенско) гдЂ; буљугбаша и т. д.

п — б: топ, тобџија.

с — з: саградити, зграда; сабор, збор, зборникЪ*) (као и Руси што пишу збираю, собралЪ, собрать; збитїе и т. д.); нос, ноздрва и т. д.

ч — џ: наручити, наруџбина.

ш — ж: задужбина, што се гради за душу.

т — д: сват, свадба**); косити, косидба; крчити, крчидба и т. д.

г) Нека пак полугласна слова нијесу по гласу тако налик једно на друго, али су изнутра по природи својој тако сродна, да се радо претварају једно у друго; тако се претвори:

г у ж, — з и у ћ, н. п. рог, роже, рози; могу, можеш, мози; дигао, диже, дизати, дићи; лего, леже, лези, лећи и т. д.

д — ђ, н. п. глодати, глођем; родити, рођен; досадити, досађивати; пруд, запруђе; лад, залађе; грозд, грожђе и т. д.

з — ж и у г, н. п. кнез, кнежев, кнегиња; натезати, натежем, натегнути; резати, режем; мазати, мажем и т. д. а особито пред ђ, љ, њ, свагда се претвори з у ж, н. п. грозд, грожђе; гвозден, гвожђе; зло, жље, раззлити, ражљевати, загазити, загажња и т. д.

к — ћ, — ц и у ч, н. п. реко, рећи, ***) реци, рече; пеко, пећи, пече, пеци; јунак, јунаци, јуначе и т. д.

---

*) У Будиму су од прије штампали зборникЪ (као што је од старине), а сад од како се почео језик поправљати, и то је поправљено да буде сборникЪ!

**) Руси пишу свадьба, па опет знаду да није од свађати, него од сват.

***) Некоји наши списатељи и књижевници кажу, да не треба писати браћа, пруће, и остале оваковe ријечи, са ћ, него са ть (братья, прутье): „да се зна, веле, да је од брат и од прут, а не „од браћ и од прућ." На тај начин не би требало писати ни рећи, пећи, лећи, и остале оваковe ријечи, са ћ, него са кь, и гь

ј у љ (пред б, в, м, п), н. п. рибљи (мјесто рибји), заручавље (мјесто заручавје), безумље (мјесто безумје), копље (мјесто копје) и т. д.

л — љ, н. п. молити, мољен; солити, сољен; крило, окриље; весело, весеље и т. д. Кад л дође накрај слога, онда се претвори у о, н. п. пратилац, пратиоца; писао, писала; котао, котла; колац, кóца (мјесто кòоца, као и сô, вô, сокô, мјесто сòо, вòо, сòкоо; ја се опомињем само у потмоо два о да се изговарају); грло, грлоце; село, сеоце, сеоски и т. д. осим ђекоји ријечи, особито туђи, или које се ријетко говоре, н. п. тоболац, тоболца (а не тобоца); силни; бијел, цијел (говорисе и бијо, цијо, а у Рес. и у Срем. нарјечију само бéо, цео); бијелац, бијелца; цијелац, цијелца; ђаволски, анђелски; болта, алал, султан, катил, мезил, алка, алва и т. д. А у ђекојим се ријечма говори обадвоје (и л и о), н. п. пријестол и пријесто; анђел и анђео; болна и бóна и т. д.

м — в, н. п. тама, тавница; рамо, обравница (но ово је већ етимологическа премјена) и т. д.

н — њ, н. п. грана, грање; ранити, рањен; наканитисе, накањиватисе и т. д. У ђекојим се ријечма претворило н у л (послије м), н. п. млого, сумља; кад се догоди м и н заједно (мн), онда се претвори или м у в (н. п. тавница), или н у л, као млого; но и ово су старе етимологическе премјене.

с — ш, н. п. писати, пишем; носити, ношен; квасити, квашен; умјестити, умјештати; а особито пред љ, њ, ћ, ч, н. п. размислити, размишљавати; послати, пошљем; просити, прошња; носити, ношња; данас, данашњи; нокас, нокашњи; лист, лишће; очистити, очишћен; ћерати, ишћерати; даска, дашчица, дашчара; љуска, љушчица; кост, кошчица; ишчистити, ушчупати и и т. д. као и у Грка νύχθ' ὅλην мјесто νύκτ' ὅλην и т. д.

т — ћ, н. п. брат, браћ‹ прут, пруће; вратити, враћати; испратити, испр‹…›ћен и т. д.

ћ — т (пред њ), н. п. бр‹…›ћ, бротњак; воће, вотњак; гаће, гатњик; срећан, говорисе и сретна, сретно; добросретњик и т. д.

ц — ч, н. п. јарац, јарче; мјесец, мјесече; зец, зечина и т. д.

(рекьи, пекьи, легьи), да се зна да је од реко, пеко, лего, а не од рећо, пећо, лећо. Ајде могло би и то бити; али како ћемо записати јунаци и врази, да се зна, да је од јунак и од враг, а не од јунац и од враз? како ли ћемо записати у зват. оче и кнеже, и у творит. радошћу и жалошћу, да се зна, да је у именит. отац, кнез, радост и жалост, а не оч, кнеж, радошћ и жалошћ? како ли ћемо записати реже и пише, да се зна, да је од резати и од писати, а не од режати и од пишати? и т. д. Ако станемо метати по једно јер (ь) код г, з, к, с, ц, онда нам треба начинити још неколико оредњије, или мршавије јерова; па ћемо тек на почетку виђети, да се опет не може записати као што би се ћело. — Свето писмо каже, да нико не може двјема господинома работати, а ђекоји би људи ћели, да им слова показују и како се ријечи изговарају, и шта значе, и од куда су постале! Квинтилијан каже, да су слова само зато измишљена, да се њима записују ријечи онако као што се изговараују; и то су знали, и сад знаду сви прави граматици и у језику вешти списатељи и књижевници; само оне надрикњиге (фушери књижевни), који су нешто научили, па мисле да већ ништа нема што не знаду, не могу то да разумију и да признаду.

О УДВОЈАВАЊУ СЛОВА.

(de literarum geminatione)

Два а једно до другога налазе се само у оним ријечма, ђе је х у Славенском језику, н. п. мáати, мáање; снàа; òра, òраа; прâ, прàа; грà, грàа; стрâ, стрáа и т. д. Истина да се ове ријечи мушкога рода, у родит. јед. тако изговарају, као да би било једно дугачко а (â), али су у пјесмама свуда два слога, н. п.

„Од пушчаног праа и олова —
„Праа има, ал' олова нема —
„Подигло се неолико Влаа
„И повели у шиквици праа*) —

Два е и два и тешко ће се ђе наћи заједно једно до другога.

Два о могла би често доћи једно до другога у оним ријечма, ђе се л последње о претвори у о; али народ свагда у таковом случају слије она два о у једно дугачко, н. п. кóлац, кóца (мјесто кòоца); болан, бóна; сокô, вô, сô, сóчица, дô, стô, гô и т. д. (ја се опомињем само у нотимо о два о да се изговарају). Него у оним ријечма, ђе је у Славенском језику х, могу се и два о заједно наћи, н. п. соа, у звател. сòо; поод, пооде, поодити и т. д. (и у сложеним ријечма, н. п. црноок). У таковим ријечма могу се наћи и два у заједно, н. п. у трбуу, у кожуу, у руу:

„У злу руу, у кожуу,
„У злој капи, и шубари —

Два једнака полугласна слова нигђе не могу стајати заједно у Српском језику, него се свагда једно изостави кад се догоде у каквој сложеној ријечи, н. п. безаконије (мјесто беззаконије), безаконик, одржати, мачји, мачица (а не маччји и т. д.), квочка, квочетина и т. д. или се уметне а међу њи, н. п. одаднити, изазвати, одадријети, безазлен; као и са сином, са сестром; са земљом и т. д.

О СЛАВЕНСКИМ СЛОВИМА.

(de literis linguae Serborum ecclesiasticae)

У Славенскоме, или у нашему црквеном језику, има 45 слова, т. ј. а, б, в, г, д, е, ж, ѕ, ꙁ, з, и, і, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ȣ, у, ф, х, ѿ, ц, ч, ш, щ, ъ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѫ, ѡ, ꙗ, ѽ, ѧ(я), ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Ако још к овима додамо ћ и џ (која се налазе у Српским рукописима од 400 и више година), и оно ѥ, што се налази у Србуљама, онда ће и бити 48. Из овије слова ми имамо: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ц, ч, ш, Ђ (о којима за сад не треба више говорити); а немамо: ѕ, ꙁ, і, ȣ, ф, х, ѿ, щ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѫ, ѡ, ꙗ, ѽ, я, ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Да узгред и њи мало прегледамо:

ѕ Чита се данас у Славенском језику као и з (и Руси су га оставили одавно).

ꙁ Није друго ништа, него з, само што је друкчије начињено.

і Значи а) као и, н. п. віно **), архімандрітЪ, пію, Марїа и т. д. б) као ј, н. п. ближнїй, домашнїй, горнїй, козїй и т. д.

ȣ Значи као и у (и њега су Руси оставили).

ф Само је за туђе ријечи, и изговара се мало тврђе него в. Прости Срби или га изговарају као в, н. п. Стеван, Стева; Вилип, Виђа и т. д. или га промијене у п, н. п. Стјепан, Трипуњдан, Трипко и т. д. Но будући да у нашему језику има ријечи Турски, које

---

*) Некоји наши Списатељи пишу раана, подраанити, вооз и т. д. Ово није је Српски ни Славенски, него је Њемачко-Српски: зашто су они вiђели ђе Нијемци овако крпе и натежу у њиховом језику, па би и они ради да уведу у свој. Ово је четврта служба, која се иште од слова, т. ј. да показују и разлику гласа у ријечма)

**) Већ и Руси пишу вино, архимандритЪ.

се изговарају са ф (н. п. ђерђеф, аферим, седеф и т. д.*), а таковe ђекоје морамо узимати и Грчке и Латинске: зато ћемо и ми узети ф међу наша слова.

х Изговара се мекше од г, али у Српском језику нема његова гласа, него су га Србљи или са свим изоставили (као Талијани у Латинским ријечма, оного од Латинскога һоног и т. д.), н. п. ора, Вла, лад, ром, рабар; мануши, дунуши, маовина, дуовник и т. д. или су га промијенили 1) у в, н. п. сув, глув, кувати, дувати и т. д. 2) у г (у Ерцеговини, и то понајвише на крају ријечи), н. п. дођог, виђег, нађог, чуг; ораг, наврг брда и т. д. 3) у ј, н. п. смеј и т. д. 4) у к, н. п. женик.

Какогођ што се г претвара у ж и у з, тако се у Славенском језику претвара х у с и у ш, и у таковом догађају Србљи су готово свагда задржали с и ш, н. п. Вла, Влаше, Власи; ора, ораси, орашје; дијати, дишем, маати, машем; снаа, (дат.) снаси (и снаи); дувати, душем (и дувам) и т. д.

Истина да у Српском језику нема ни једне ријечи, ђе би се х изговарало, али га опет морамо узети за туђе ријечи (овђе треба разумјети и саме Славенске и Росијске ријечи, које ми сад узимамо, н. п. воздух; ја овђе нити би смијо уписати возду, ни воздуг, ни воздуј, ни воздук: зашто онда нити би била ријеч наша ни Росијска), као и ф.

ѿ Није слово, него је читав слог (ωт, или от) и ријеч. Од прије, док није било артије ни штампе, морали су људи све књиге писати на паргаменту (углађеној кожи), који је био млого скупљи од најљепше артије сад; зато су се старали да пишу што се може краће; и тако су почели надметати титле и скраћивати онакове ријечи, које често долазе, и које сваки ласно може погодити, н. п. хс, оц, двдь, бъ, гь, значи христос, отац, давид, Бог, господ и т. д. Од овакога писања имали су двије вајде: једну што се брже писало, а другу што се штеђео паргамент.

щ Такођер није слово, него је састављено као и ѿ; Руси и остали, сви готово, Славенски народи изговарају га као шч, тако и нови књижевници Српски по Сријему, по Бачкој и по Банату; а остали сви Србљи (као н. п. по Србији, по Босни, по Ерцеговини и т. д.) и Бугари изговарају га као шт, н. п. аще, щедрота, пища, пещера, чате аште, штедрота, пишта, пештера и т. д.**).

Ово је био говор, како га (наши) књижевници изговарају у читању Славенски књига, а у Српском језику имају оне ријечи, које се у Славенском језику пишу са щ, или шт, н. п. штит, заштитити, штука, штене, штипати, пришт и т. д. или ћ, н. п. ноћ, пећ, моћи, пећи, жећи, пишући, одећи, позлаћен и т. д.

ы Има глас између е и и (готово као Њемачко ӱ), али у Српском језику нема таковог гласа, нити га Србљи могу изговорити, него га у црквеним књигама читају као и, н. п. син, риба, бик и т. д.

ь Није (данас) слово никакво, него је знак, који умекшава полугласна слова, н. п. учитель, конь, лебедь, радость, чати се учитељ, коњ, лебеђ, радоћ и т. д.***). У старим књигама Славенским нема нигђе дебелога јера (ъ) него свуда мало (ь), н. п.

---

*) Србљи, који живе по варошима (како у Сријему, у Бачк. и у Бан. тако и у Србији и у Босни, радо изговорају ф, тако, да га кашто и у нашим ријечма узму мјесто в (понајвише у онаковим ријечма, ђе је у Славенском језику х пред в), н. п. фала, фалити, уфатити, зафатити, дофатити и т. д.

**) И у Сријему има старије попова, који јошт овако чате.

***) Може бити да Руси могу њим умекшати и остала полугласна слова н. п. б, р, с и т. д. али Србљи не могу. И само д и т напињу се само нови књижевници Сремачки и Бачвански да читају као ђ и ћ, н. п. госпођ, пућ, коћ и т. д. а остали сви Србљи читају, као што и говоре, господ, пут, кост и т. д.

въ заповѣдехъ твоихъ; къ заповѣдемъ твоимъ; печаль пріятъ мя ѿ грѣшникъ ѡставляющихъ законъ твой и т. д.

ѣ Није слово, него је слог је, и само се пише у сриједи и на крају послије полугласније слова (а у почетку и послије самогласније слова ни пошто*), н. п. вѣра, мѣра, рѣка, горѣ, чати се вјера, мјера, ријека, горје и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а ѣ као е (ј са л слије се у љ, а са н у њ), н. п. лѣто, нѣдра, чати се љето, њедра и т. д.

є У почетку се изговара као ѣ (је), н. п. єдинъ, єжъ, чати се један, јеж и т. д. а у сриједи изговара се као е (и пише се за разлику падежа!), н. п. отєцъ (у родит. множ), спасенїя (у имен. множ.) и т. д.

ю Какогођ што је ѣ сложено из ј и е, тако је ю сложено из ј и у, н. п. югъ, царю, мою, чати се југ, цару, мојy и т. д. а кад стоји, послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а ю као у, н. п. люди, землю, святыню, богиню, чати се људи, земљу, свјатыњу, богињу и т. д.

Ѫ (јус) Као слово не пише се данас нигђе у Славенском језику.

ѡ (ѽ) Ми и Руси изговарамо као о, зато га Руси нијесу ни узели међу своја слова.

ѧ (я) Сложено је из ј и а (као и ѣ из ј и е, и ю из ј и у), н. п. яворъ, ягода, царя, моя, творятъ, чати се јавор, јагода, царја, творјат, моја и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а я као а, н. п. земля, святыня, чати се земља, свјатыња.

ѯ Изговара се као кс (и Руси су га већ одавно изоставили).

ѱ Изговара се као пс (и њега су Руси изоставили).

ѳ Само је за Грчке ријечи. Србльи је друкчије не могу изговорити, него као т; Руси понајвише пишу (и изговарају) ф мјесто ѳ, н. п. Феодоръ, Афины и т. д. А у ђекојим ријечма пишу (и изговарају, као и Србльи) т мјест ѳ, н. п. театеръ, математика, аптека.

ѵ Такођер је за Грчке ријечи, и изговара се двојако: 1) као в, н. п. Паѵелъ, еѵхарїстїа, еѵаггелїе. 2) као и, н. п. мѵро, тѵран, и т. д. Већ и Руси пишу Павелъ, евангелїе, тираннъ и т. д.

Ово је био говор о Славенским словима, којије ми немамо (нити нам требају); сад да речемо неколике ријечи о нашим словима, којије Славени немају. Славени немају ђ, ј, љ, њ, ћ, џ.

џ Је и код нас готово само за туђе ријечи (осим увјеџбати, наруџбина).

ђ и ћ. Ако у Славенском језику лебедь, Господь, тверде, юдь, мѣдь, треба читати лебеђ, Господ, тверђ, јађ, мјеђ; а путь, радость, милость, (ако треба читати) пућ, радоћ, милоћ: онда Славенима треба ђ и ћ, као и нама: зашто они само слова немају, а гласове имају као и ми.

љ и њ Требало би Славенима какогођ и нама. Кад би у Славенском језику (или барем у Русијском) било љ и њ, онда бисмо знали, или треба чатити конем, или коњем; кони, или коњи; конски, или коњски; учителем, или учитељем; учители, или учитељи; на земли, или на земљи; воли оца небеснаго, или вољи оца небеснаго; книга, или књига; коли, или кољи; жни, или жњи; љублен, или љубљен; обновлен, или обновљен; сохранен, или сохрањен; онда бисмо ласно могли одсудити, или имају правије ђеца, која поју у цркви Буди имја Господње, или учитељи и свештеници, који читају Господне и т. д.

Код нас ђекоји учитељи Славенскије граматика кажу, да у оваковим ријечма л и н не треба чатити љ и њ: зашто је (веле) у именителном умешано л и н, па свуда остаје као љ и њ; али је то слаб изговор: кад би тако било, онда не би требало ни у другим падежима писати я ни ю, него а и у, н. п. требало би писати землу, волу, боги-

ну, кона, учитела, кону, учителу, па би се чапило земљу, вољу, богињу, коња, учитеља, коњу, учитељу: него је то, с опроштењем, крпеж, који показује недостатак Славенске Буквице.

Тако је исто потребно ј у Славенском језику, н. п. кад се пише у имен. струя, Троя, судїя, у вин. струю, Трою, судїю: требало би и у род. и у дат. писати струји, Троји, судији, а не струи, Трои, судїи.

О ГЛАСОУДАРЕНИЈУ.

(de accentu)

У Српском језику имају 4 различна ударенија гласа, и по њима су ево начињена 4 знака: ̏, ́, ̑, ̂.

Први (̏) стоји над оним словом, ђе се глас оштро изговара, н. п. во̏да, вра̏на, ву̏на, зе̏мља, преме̏тати, пре̏метнути, пти̏ца, пи̏ти, кр̏ст, пр̏ст и т. д.

Други (́) стоји над оним словом, ђе се глас управо протеже, н. п. гра́на, о́вца, се́ка, ру́ка, ви́кати, ду́ша, ри́кати, весе́ље, тр́кати, ср́на и т. д.

Трећи (̑) стоји над оним словом, ђе се глас као округло разлази, н. п. гла̑д, бла̑го, те̑ло, би̑р, су̑нце, кру̑г, ро̑ј, па̑мтити, тр̑н, кр̑в, тр̑к, цр̑њка и т. д.

Четврти (̂) стоји над оним словом, ђе се глас тако протеже, да од протезања прелази нешто и на друга слова, која иду за њим, н. п. на̂во; (и свуда у родит. множ.) десет љу̂ди, пет ова̂ца, свију на̂рода и т. д.

Које ријечи на ком слогу имају који знак гласоударенија, то ће се по времену одредити у граматикама; а ми овђе за сад само да опоменемо још нешто код овије знака гласоударенија, да би се лакше могао познати прави глас ријечи:

1) Глас је првога знака (̏) двојак, које се особито може познати у једнаким ријечма, н. п. бацати оштрије се изговара кад значи stechen, него кад значи werfen; тако се ора изговара оштрије кад значи die rechte Zeit, него кад значи die Nuß; тако се изговара оштрије јарица млада коза, него јарица шеница и т. д. зато сам ја у оваковим ријечма метнуо два знака (̏) ђе се оштрије изговара, као што се може виђети код бацати, јарица, пара и т. д.

2) Код трећега (̑) треба упамтити: а) ђе је год на другом, или на трећем, или на четвртом слогу овај глас, онђе пред њим мора бити на ком слогу и оштри (̏), н. п. о̏вча̑р, ра̏та̑р, ра̏до̑ст, госпо̏да̑р, го̏товље̑ње, горо̏падни̑к, во̏јводова̑ње и т. д. зато ја нијесам (свуд) ни метао оштрога на први слог, ђе је ово на другом, као н. п. код овчар, ратар, рвач, радост, рањење, ношење, мотање, гњецован, голетан, грађанче и т. д. б) овај се глас налази код свију ријечи, које се од несавршителни глагола граде на ње на предпошљедњем слогу, н. п. го̏товље̑ње, рије̑ње, во̏јводова̑ње и т. д. зато га у оваковим ријечма не би требало ни писати (кад се зна да је свуда), као што га ја нијесам писао у оним оваковим ријечма, које напријед имају глас другога знака, н. п. пи́сање. стру́гање, досађи́вање, откупљи́вање, љу́бљење, и т. д. в) готово би се могло рећи, да је и овај глас двојак у оним ријечма, ђе се два налазе на једној ријечи, н. п. па̑мће̑ње, су̑ди̑м, ра̑ди̑м, ша̑ра̑м, ве̑же̑м и т. д. (у оваковим глаголима).

3) И четвртога је знака (̂) глас двојак, које је најлакше познати у једнаким ријечма, н. п. нас има седам друга, и сваки имамо по десет лијепи друга (што се конци препредају): овђе се у десет лијепи друга не протеже тако глас, као у седам друга, него се изговара дру̑га̂, тако исто кад се рече: виђели смо на небу 10 ду̑га, и донијели смо сваки по 10 качни ду̑га̂; десет гра̂на, и допао ра̑на̂ и т. д.

4) Глас не остаје све једнако на једном слогу, него се мијења, н. п. во̀да, во̀дê, вȍди, вȍду, вȍдо, во̀дôм, во̀ди, вȍде, вȍда, вȍдама; со̀кô, соко̀ле, сȍколе; ло̀нац, ло́нца (а ро̀нац, ро̀нца!), лôнци, ло̀нâцâ, лôнцима; пи́сати, пи̂шêм, пи̏сâше; ју̀нâк, јунáка, ју̀нâче, јунâка и т. д.

СКЛОНЕНИЈА.

(de substantivorum declinatione)

Српска имена сушествителна имају четири склоненија.

Прво Склоненије,

По коме се склањају сва имена мушкога рода, која се свршују на полугласно слово и на у, и она на а, која и у родителном имају а; и на о, која у род. имају ла; и неколика на е, н. п.

јединствени број

И.	јѐлен,	ко̀лâч,	о̀ра,	мѝје,	со̀кô,	ко̀тао,
Р.	јѐлена,	колáча,	о̀раа,	мѝја,	соко̀ла,	ко̀тла,
Д.	јѐлену,	колáчу,	о̀рау,	мѝју,	соко̀лу,	ко̀тлу,
В.	јѐлена,	ко̀лâч,	о̀ра,	мѝје,	соко̀ла,	ко̀тао,
З.	јѐлене,	ко̀лâчу,	о̀рате,	мѝју,	сȍколе,	ко̀тле,
Т.	јѐленом,	колáчем,	о̀раом,	мѝјом(мѝјем)	соко̀лом,	ко̀тлом,
С.	јѐлену,	колáчу.	о̀рау,	мѝју,	соко̀лу,	ко̀тлу,

множествени број

И.	јѐлени,	колáчи,	о̀раси,	мѝјови,	соко̀лови,	ко̀тлови,
Р.	јѐлêна,	колâча,	о̀рâа,	мѝјôва,	соко̀лôва,	ко̀тлôва,
Д.	јѐленима *),	колáчима,	о̀расима,	мѝјовима,	соко̀ловима,	ко̀тловима,
В.	јѐлене,	колáче,	о̀рае,	мѝјове,	соко̀лове,	ко̀тлове,
З.	јѐлени,	колáчи,	о̀раси,	мѝјови,	соко̀лови,	ко̀тлови,
Т.	јѐленима **),	колáчима,	о̀расима,	мѝјовима,	соко̀ловима,	ко̀тловима,
С.	јѐленима **),	колáчима.	о̀расима,	мѝјовима,	соко̀ловима,	ко̀тловима,

*) У пјесмама се налази ђешто дат. множ. као твор. јед. (као што је и у Славенском језику), н. п. Биће доста меса и гавраном; Тако Турком Турски селам даде и т. д. Ђешто се овакови дат. множ. падеж може чути и у говору, особито у Бачкој (по варошима), и понајвише код они имена, која у множ. броју нарасту на еви или на ови, н. п. воловом, соколовом, царевом; пријатељем, момком и т. д. Али од Србијанаца, од Бошњака и од Ерцеговаца, ја то нијесам чуо никад, него би још и у пјесмама прије казали воловим', соколовим', царевим', пријатељим' (као Турски Турцим' Бога називаше); или волов'ма, пријатељ'ма и т. д. а не вјерујем да би и Бачвани казали, н. п прстом, зубом, ноктом?

**) Ђешто се може (особито у Сријему, у Бачкој и у Банату) изоставити ово ма у твор. и у сказ. множ., н. п. с јелени, на волови, у котлови и т. д. И овако се по реченим мјестима (особито у писању) изоставља ма у твор. и у сказ. код свију имена (осим трећега склоненија) сушествителни и прилагателни, и код ђекоји мјестоименија (н. п. мој, твој, свој, чиј). Али у Србији, у Босни и у Ерцеговини, слабо се и у пјесмама чује (н. п. А о ајдуци како начинимо), него се радије изостави пошљедње а, или и испред м, н. п. На синџирим' ситне тетревке; у Руњанским зеленим шљивицим'; Под чадор'ма робље под'јелаше и т. д.

I. Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена беадушни ствари имају у јед. броју вин. као именителни.

2) Имена, која се свршују на ђ, ж, ј, љ, њ, ћ, ч, ш, имају у ават. јед. у мјесто е, а у твор. ем мјесто ом, н. п. смуђ, ават. смуђу, твор. смуђем; нож, ножу, ножем; змај, змају, змајем; краљ, краљу, краљем; пањ, пању, пањем; маниħ, маниħу, маниħем; колач, колачу, колачем; миш, мишу, мишем и т. д. али јеж, јежом! Ђекоја имена и на ар имају овако, н. п. писар, писару (и писаре) писарем (и писаром); господар, господару, господарем (и господаром); цар, царе, царев (!) и т. д.

3) Имена, која се свршују на ц, у ават. јед. премјењују ц на ч, а у твор. и она имају ем мјесто ом, н. п. стриц, ават. стриче, твор. стрицем и т. д. Осим зец, зецом; мјесец, мјесецом.

4) Имена, која се свршују на з, у ават. јед. премјењују з на ж, н. п. кнез, ават. кнеже и т. д. Али која се имена ријетко говоре у ават. јед., код они се може чути и на зу (мјесто же), н. п. Ој Француѕу царе силовити! —

5) Имена, која се свршују на г и на к, у ават. јед. премјењују г на ж, а к на ч; а у множ. свуда осим род. и вин. г на з, а к на ц, н. п. рог, ават. јед. роже, а у множ. броју рози, розима; јунак, јуначе, јунаци, јунацима и т. д. Али имена која се свршују на дак, так и чак, и у род. губе а, а ријетко се говоре у ават. јед., код они би се прије казало на ку, него би се промијенило к на ч, н. п. па̏так, па̂тку! (мјесто па̂че!), ма̏чак, ма̂чку! (мјесто ма̂че!) и т. д. Али која се често говоре, она имају као што треба, н. п. тетак, теча!

6) Имена, која се свршују на ац, и на ао, и млога друга на ак, ал, аљ, ам, ан, ањ, ап, ар, ас, ат, ач, у свима осталим падежима (осим род. множ.) губе а, н. п. значац, знанца; мо̏мак, момка; у̏гал, угла; у̏гаљ, угља; ја̏рам, јарма; о̏ван, овна; жр̏вањ, жрвња; котао, котла, вје̏тар, вјетра; о̏вас, овса; ла̏кат, лакта; Бѝрач, Бирча и т. д.

7) Сва имена, која се свршују на о, и млога друга, особито једиосложна и двојесложна, нарасту у множ. броју на еви или на ови:

а) На еви нарасту она, која у твор. јед. имају ем, н. п. смуђ, смуђеви; нож, ножеви; краљ, краљеви; пањ, пањеви: цар, цареви; брођ, брођеви; мач, мачеви; кош, кошеви и т. д.

б) А на ови ова остала, која у твор. јед. имају ом, н. п. град, градови; поп, попови; котао, котлови; соко, соколови; гавран, гавранови; јастријеб, јастребови и т. д.

Но ова сва имена могу имати и по правилу, и код ђекоји се говори обадвоје, н. п. миши и мишеви; рози и рогови; пијетли и пијетлови; суди и су̏дови и т. д. а код остали се чује у пјесмама, н. п. пути, ножи, орли, гаврани: Ђе се вију орли и гаврани и т. д.

8) Имена на̂рода, која се свршују на ин, у множ. броју у свима падежима губе ин, н. п. Бугарин, Бугари; Србин, Срби; Латинин, Латини и т. д. Али Турчин каже се Турци (као од Турак).

9) Имена, која се свршују на дац и на тац, у свима осталим падежима осим род. множ. губе д и т, н. п. желудац, желуца, (род. множ.) желудаца; отац, оца, оцу, оче, отаца и т. д.

10) Мије, грије, омије, може бити да би у множ. броју могли имати и на еви (мијеви и т. д.); али (по Рес. нарјечију) ме, гре, оме, и у твор. јед. имају само на ом.

II. Особито треба упамтити код ђекоји ријечи:

1) Нека имена имају у род. множ. и мјесто а, н. п. црв, цр̂ви; мрав, мра̂ви; мјесец, мјесе̂ци; ваш, ва̂ши; динар, дина̂ри; а ђекоја имају и а и и, н. п. сат, око 9 са̂ти и пуно 7 са̂та̂; пут, пет пу̂та, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, пет пу̂ти и т. д.

2) Гост има у род. множ. гостију и гости.

3) Дан кад се сам склања, онда иде по правилу, н. п. дан, дана̂; у множ. броју дани и т. д. А о ријечима Ђурђев дан, Јовањ дан и т. д. има у род. дне̂, н. п. у очи Ђурђева дне; о Ђурђеву дне. Тако се говори два дни (двадни̂), тридни (тридни̂); а даље се каже

четири дана (слабо би ко рекао четиридни), пет дана (пет дни ни ко никшо); пропадоше ми толики дни и т. д.

4) Пут има у род. јед. и путом и путем: а) н. п. ја сам за путом; стоји под путом. б) н. п. оде путем.

5) Коњиц има у зват. јед. коњицу (мјесто коњиче! може бити да се разликује од коњик?), н. п.

„Јунак коњу говорио:
„Ој коњицу добро моје —

6) Стриц у множ. броју говори се и стрицеви и стричеви; тако и зец, зецови и зечеви.

7) Коњ има у дат., твор. и у сказ. множ. коњма (а не коњима); а зуб има и зубма и зубима.

8) Човек у множ. броју каже се људи (а не човеци), и склања се ево овако: н. људи, р. људи, д. људима и људма, в. људе, з. људи, т. људима и људма, с. људима и људма.

Друго склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога и (остала) мушкога *) рода, која се свршују на а, н. п.

јединствени број

И. жена,	змија,	књига,	мука,	пушка,	ватра,
Р. жене,	змије,	књиге,	муке,	пушке,	ватре,
Д. жени,	змији,	књизи,	муци,	пушци,	ватри,
В. жену,	змију,	књигу,	муку,	пушку,	ватру,
З. жено,	змијо,	књиго,	муко,	пушко,	ватро,
Т. женом,	змијом,	књигом,	муком,	пушком,	ватром,
С. жени,	змији,	књизи,	муци,	пушци,	ватри,

множествени број

И. жене,	змије,	књиге,	муке,	пушке,	ватре,
Р. жена,	змија,	књига,	мука,	пушака,	ватри,
Д. женама,	змијама,	књигама,	мукама,	пушкама,	ватрама,
В. жене,	змије,	књиге,	муке,	пушке,	ватре,
З. жене,	змије,	књиге,	муке,	пушке,	ватре,
Т. женама,	змијама,	књигама,	мукама,	пушкама,	ватрама,
С. женама **),	змијама,	књигама,	мукама,	пушкама,	ватрама.

Овђе треба упамтити:

1) Имена, која се свршују на га и на ка, у дат. и у сказ. јед. премјењују г на з, к на ц, н. п. књига, књизи; рука, руци и т. д. Али која се имена свршују на тка и на чка, у они се говори и онако, н. п. патки, кучки и т. д. Али ја сам слушао у Србији по селима баш и у овакови (особито на тка) ђе се промјењује к на ц, н. п. носи на мо-

---

*) Мушка имена овога склоненија само су у јед. броју мушкога рода, а у множ. женскога, н. п. мој слуга, моје слуге; наше владике; Српске војводе, и т. д. А у пјесмама су оваква имена и у јед. броју понајвише женскога рода, н. п.

„Слуго моја Облачићу Раде —
„Да ти да Бог, Сибињска војводо —

**) И код овије се имена у Сријему и (особито) у Бачкој може изоставити ма у сказ. множ. и пошљедње а добије мало дужи глас, н. п. у новина̂, по ливада̂, на кућа̂ и т. д. Мени се чини да и у овом ђекоји садашњи списатељи Сремачки и Бачвански прегоне мјеру; ја не вјерујем да би прости Сријемац казао, н. п. О наши дашњи Српски књига; у Петрови красни непокошени зелени ливада и т. д.

ки (мјесто на мошки); подај мачци, и т. д. У ред овије имена иду и она, која се свршују на аа и на уа, н. п. снаа, дат. и сказ. снаси и снаи; муа, муси и муи и т. д.

2) Имена која се свршују на ца, у зват. јед. имају е мјесто о, н. п. пријатељица, зват. пријатељице и т. д. Али ђекоја имају и о, н. п. иди, кукавицо сиња! несрећницо једна! и т. д.

3) Сва мушка кршћена имена и млога женска имају зват. једин. као и имен., н. п. Станиша, о Станиша; Милија, о Милија; Никола, о Никола; Аница, о Аница; Ружица, о Ружица (а Ружа, о Ружо!); Милица, о Милица и т. д. А женска опет ђекоја имају на о по правилу, н. п. Стана, о Стано; Цвијета, о Цвијето; Сара; о Саро и т. д.

4) Која имена пред а имају два полугласна слова једно до другога, она ђекоја у род. множ. добију а међу она два полугласна слова, н. п. пушка, пушака; крушка, крушака; патка, патака и т. д. а ђекоја опет остану али узму на крају и мјесто а, н. п. врста, врсти; ватра, ватри; чавка, чавки и т. д. (к овима иде и лађа, лађи! и и млада, млади!). Али кврга, рпа, рка, грба и остале оваковe ријечи имају по правилу, т. ј. квр̂га, гр̂ба, р̂па и т. д.

5) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која имају само млож. број на е, н. п. гаће, виле, мекиње и т. д.

6) Рука и нога имају у род. млож. ру̀кӯ, нòгӯ; тако се чује и слуга, сл̀у̀гӯ, а говори се и слу̑га.

Треће склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога рода, која се свршују на полугласно слово и на ц, и на о, н. п.

јединствени број

И. ства̑р,	ми̑сао,	тѐла̑д,	ма̀ти,	кћи̑,
Р. ства̑ри,	ми̑сли,	тѐла̑ди,	ма̀тере̑,	кћѐри,
Д. ства̑ри,	ми̑сли,	тела́дма (тѐла̑ди),	ма̀тери,	кћѐри,
В. ства̑ри,	ми̑сао,	тѐла̑д,	ма̀те̑р,	кће̑р,
З. ства̑ри,	ми̑сли,	тѐла̑ди,	ма̀ти,	кћѐри,
Т. ства̑ри (-рју),	ми̑сли (ми̑шљу),	тела́дма,	ма̀тером,	кћѐри (-рју),
С. ства́ри,	ми́сли,	тела́дма,	ма̀тери,	кћѐри,

множествени број

И. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
Р. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀те̑ра,	кћѐри̑,
Д. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
В. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
З. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
Т. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
С. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма).

Овђе треба узети на ум:

1) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која само имају млож. број на и, н. п. прси, очи, уши и т. д.

2) Кост, кокош, уш, ваш, очи, прси, уши, имају у род. млож. костију, кокошију, ушију, вашију, очију, прсију, ушију; а говори се и по правилу, н. п. Пости као пас од кости.

3) Нити има у род. нѝта (по другом склоненију, као и ните); тако јасли јасала (као јасле).

4) Код овога је склоненија двојак творит. падеж у јед. броју, т. ј. на и и на ју (осим матере и сабиратерни имена на ад), н. п. ствари и стварју; кокоши и кокошју; жучи и жучју и т. д. Мени се чини да је овај први (ствари) обичнији у народу од другога. Код овога другога (на, ју) треба ово упамтити: а) код имена, која се свршују на д, л (на о), н, т.

оније се ј с д у ђ, с л у љ, с н у њ, с т у ћ, н. п. ирњад, ирњађу; мисао, мишљу; зелен, зелењу; постат, постаћу; кост, кошћу и т. д. б) која се свршују на б, в, м, п, у оније се претвори ј у љ, н. п. зоб, зобљу; крв, крвљу; кап, капљу и т. д. в) која се свршују на ђ, љ, њ, ћ, код оније се ј са свим изгуби, н. п. чађ, чађу; крмељ, крмељу; ноћ, ноћу и т. д.

Четврто склоненије,

По коме се склањају сва имена среднјега и мушкога рода, која се свршују на е и на о, н. п.

јединствени број

И.	по̀ље,	срѐтеније,	Ста̀ноје	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нко,
Р.	по̀ља,	срѐтенија,	Ста̀ноја	ѝмена,	тѐлета,	сѐла	вѐсла,	Ра́нка,
Д.	по̀љу,	срѐтенију,	Ста̀нову	ѝмену,	тѐлету,	сѐлу	вѐслу,	Ра́нку,
В.	по̀ље,	срѐтеније,	Ста̀ноја	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нка,
З.	по̀ље,	срѐтеније,	Ста̀ноје	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нко,
Т.	по̀љем,	срѐтенијем,	Ста̀нојем	ѝменом,	тѐлетом,	сѐлом	вѐслом,	Ра́нком
С.	по̀љу,	срѐтенију,	Ста̀нову	ѝмену,	тѐлету,	сѐлу	вѐслу,	Ранку,

мложествени број

И.	по̀ља,	срѐтенија,	—	имѐна,	—	сѐла,	вѐсла,	—
Р.	по̂ља,	срѐтени̂ја,	—	имѐ̂на,	—	сѐ̂ла,	весѐ̂ла,	—
Д.	по̀љима,	срѐтенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—
В.	по̀ља,	срѐтенија,	—	имѐна,	—	сѐла,	вѐсла,	—
З.	по̀ља,	срѐтенија,	—	имѐна,	—	сѐла,	вѐсла,	—
Т.	по̀љима*)	срѐтенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—
С.	по̀љима*)	срѐтенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—

Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена живи ствари, која се свршују на е и нараштују на та, она у млож. броју постају (сабирателна) женскога или мушкога рода, и склањају се по првом и по трећем склоненију, н. п. теле, телета, телад, или теоци; прасе, прасад, или прасци; чељаде, чељад; момче, момчад и т. д. Али имена оваква мртви ствари (која су понајвише турска), имају и млож. број, н. п. тане, танета, у млож. бр. танета; јапунџе, силембе, ћоше, ћебе и т. д.

2) Која се имена свршују на о, а имају пред о два полугласна слова једно до другога, она у род. млож. узму а међу она два полугласна слова, н. п. седло, седала; весло, весала; масло, масала и т. д.

3) Дрво нараштује на та (уметне се те пред а), и има у род. дрвета и т. д. а у млож. броју има двојако: а) дрва (das Holz); б) дрвета.

4) Псето има у род. псета или псетета; а у млож. броју сабирателно пашчад (женскога рода) или пси (мушкога рода од пас).

5) Рамо има у род. рамена (као раме).

---

*) Код овије имена мало је обичније (него код првога и другог склоненија) да се изоставља ма у твор. и у сказ. млож., н. п. по брди, на коли, с коли, под коли, по сели и т. д. Али је у Србији, у Босни и у Ерцеговини опет обичније са има (на колима, под колима, с колима, по селима и т. д.); па и у самим пјесмама радије се изостави само а, него читаво ма, н. п. Кака ј' војска по брдим' Руњанским —

О ИМЕНУ ПРИЛАГАТЕЛНОМ.

(de adjectivo, eoque aut finito aut infinito)

Прилагателна имена могу се, по њиовом значењу, раздијелити у три реда: Прва показују каквоћу имена суштествителни; и ова су опет двојака: 1) која показују какво је што, н. п. добар човек, зелени лист, мутна вода, шарена тица, брз коњ и т. д. 2) која показују, ода шта је што, н. п. гвозден котао, дрвена кућа, сребрно пуце, кожна аљина и т. д.

Друга показују чије је што; и ова су опет двојака; 1) која показују, да је што само једнога извјесног имена суштествителног, н. п. попов, ковачев, војводин и т. д. 2) која показују, да је што више имена суштествителније, или једнога кога мудраго, н. п. поповски, ковачки, војводски; говеђи, козји, рибљи, тичји, ћетињи и т. д.

Трећа иду у ред другије, него се од њи разликују, што нијесу постала од имена суштествителни, него од другије различни дијелова говорења; кар. н. п. 1) од нарјечија (особито мјеста и времена), н. п. тамошњи, данашњи, лањски, токорашњи и т. д. 2) од глагола, н. п. стајаћа кошуља, плетића игла, орућа земља, куповни гуњ, музовна крава, текућа вода, и остала оваква причастија. 3) од имена бројителније, н. п. први, други, трећи и т. д.

О двојаком свршивању прилагателни имена.

Прилагателна имена првога реда свршују се у мушкоме роду јединственог броја двојако, т. ј. на полугласно слово, *) или на и: зашто ми говоримо, и слушамо ђе се говори, н. п. добар и добри, зелен и зелени, дрвен и дрвени, двогуб и двогуби и т. д. Ово су прво назвали Славенски граматици прилагателним усјеченим (со усјеченијем), а друго цијелим (без усјеченија). Може бити, да би било паметније рећи, да је ово друго прилагателно нарасло од првога, него да је прво усјечено: зашто прво стоји у првоме свом облику (као и п. муж у именителном падежу) и показује каквоћу неизвјесне ствари (на питање какав?), н. п. зец је плашив; поштен човек не умије лагати; мени је мио црвен појас; злашан је прстен скупљи него сребрн; Гојко се чини (да је) паметан и т. д. А ово је друго начињено (с додатком и) од првога, и каквоћом опредјељује ствар (на питање који? као Њемачки член der, die, das), н. п. црвени појас изјели мишиц; изгубио сам сребрни прстен; продао сам мој необрани виноград и т. д. Ово двојако свршивање наши прилагателни имена само се налази у мушкоме роду (јединственог броја), а у женскоме и у средњем роду само се по гласу разликује, н. п. боља је аљина широка, него уска; камо она широка аљина? Ту је и уска и широка; ово је прасе дебело; пошто ћеш ми дати оно твоје дебело прасе? и т. д.

Кад оће прилагателно име да се усијече, онда му само треба одузети оно и с краја, н. п. жути, жут; дрвени, дрвен и т. д. Ако ли прилагателно има пред и два полугласна слова заједно, онда усјеченом

---

*) Ђекоја се у мушком роду свршују и на о (мјесто л), н. п. зрео, весео, труо и т. д.

**) У Славенском језику ово се разликује словима у сва три рода, н. п. свят, свята, свято; святый, святая, святое; а Србљи су изоставили у женском роду я, а у средњему е, па само гласом натежу и разликују; зато се налази у старим књигама Српским и без я, и са я и а, и са два а, н. п. у Лазаревој диплоши (што је споменута у предговору): село буковица дони, село буковица горняа, село оковаnица донаа; тако има, у Раваници (у Срјему, ђе и диплома сад стоји, код светог Лазара) на црвеној свили везено златом (кажу да је везла царица Милица на ћивоти кнезу Лазару): възлюблєнаа ти чеда; и възлюблєная ти чеда.

треба уметнути а међу она два полугласна слова, н. п. тавни, таван; плитки, плитак; мудри, мудар и т. д. Осим црни, црн; сребрни, сребрн; грки, грк, и осталије овакови.

А кад оће да се начини од усјеченога прилагателног цијело, онда му треба додати на крају и, н. п. жут, жути; зелен, зелени; дрвен, дрвени и т. д. А која прилагателна имају а пред пошљедњим полугласним словом, од они нека избацују а у свима осталим премјенама и падежима (као и ђекоја сушествителна имена мушкога рода, н. п. јарам, јарма), као н. п. 1) сва готово која се свршују на ан, н. п. дробан, дробна, дробно, дробни; тако раван, гладан, празан, рујан, болан, вољан, помаман, крупан, оран, красан, сишан, срећан, мучан, кршан и т. д. (осим лаган, лађан, млађан, узан, мекан, ваљан, санан, танан, сиќан). 2) која се свршују на ак, н. п. љубак, узак, ријеедак, витак, млеќак, мајецак, дугачак, вришак и т. д. (осим лак, млак, јак, нејак). 3) која се свршују на ар, н. п. рабар, мудар, мокар, оштар и т. д. А нека опет задржавају а, као н. п. 1) која се свршују на аб, н. п. слаб. 2) која се свршују на ав, н. п. лукав, рапав и т. д. 3) која се свршују на аст, н. п. рачваст, иутоногаст и т. д. 4) која се свршују на аш, н. п. главаш, крилаш, носат и т. д.

Дивљи, мали, и велики, не усијецају се никако. Дивљи требало би да буде дивљ, дивља, дивље; мали, мал (или мао), мала, мало; а велики, велик, велика, велико; али се не говори ни једно, него остају тако: дивљи, дивља, дивље; мали, мала, мало; велики, велика, велико. Истина да се мјесто мал и велик узима мален и голем, али се говори и онако, н. п. јеси ли велики нарастао? (овђе Србљин нити ће рећи велик ни голем).

Прилагателна имена имају три рода и два склоненија.

Прво склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на о, или у мушком роду на б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, п, р, с, т, н. п. слаб, здрав, дуг, млад, брз, дубок, обал, питом, раван, дебео, туп, мудар, бос, жут и т. д.

Примјер првога склоненија.

I. Усјечено.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жут,	жута,	жуто,
Р. жута, жутога, жутог,	жуте,	жута, жутога, ог,
Д. жуту, жутоме, му, ом,	жутој,	жуту, жутоме, му, ом,
В. жут (жута, тог, га),	жуту,	жуто,
З. — — — *)	—	— —
Т. жутим, жутијем,	жутом,	жутим, жутијем,
С. жуту, жутоме, му, ом,	жутој,	жуту, жутоме, му, ом.

множествени број.

И. жути,	жуте,	жута.
Р. жутије, жути,	} за сва три рода.	
Д. жутима, им, жутијем,		

*) Истина да би по смислу требало да нема зват. усјеченог, али ја сам чуо ђе се говори: немој добар човече! прођи се, добар човече! и т. д.

В.	жу́те,	жу́те	жу́та,
З.	—	—	—
Т.	жу́ти̑ма, и̑м, жу́тијем *),	за сва три рода,	
С.	жу́ти̑ма, и̑м, жу́тијем *),		

II. Цијело.

јединствени број.

	мушк.	женск.	средњ.
И.	жу̑ти̑,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Р.	жу̑то̑га, жу̑то̑г	жу̑те̑,	жу̑то̑га, жу̑то̑г,
Д.	жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м,
В.	жу̑то̑га, жу̑то̑г,	жу̑ту̑,	жу̑то̑,
З.	жу̑ти̑,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Т.	жу̑ти̑м, жу̑тијем,	жу̑то̑м,	жу̑ти̑м, жу̑тијем,
С.	жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м.

множествени број.

И.	жу̑ти̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Р.	жу̑тије, жу̑ти̑,	за сва три рода,	
Д.	жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,		
В.	жу̑те̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
З.	жу̑ти̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Т.	жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,	за сва три рода,	
С.	жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,		

Друго склоненије.

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на е, или у мушком роду на ђ (и на ђи), ји, љи, њи, ћ (и на ћи), н. п. риђ, говеђи, мачји, дивљи, рибљи, кокошињи, врућ, телећи и т. д.

Примјер другога склоненија.

I. Усјечено.

јед. број.

	мушк.	женск.	средњ.
И.	вру̑ћ,	вру́ћа,	вру́ће,
Р.	вру́ћа, вру́ће̑га, вру́ће̑г,	вру́ће̑,	вру́ћа, вру́ће̑га, ће̑г,
Д.	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,	вру́ћо̑ј,	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,
В.	вру́ћа, ћега, ће̑г (вру̑ћ),	вру́ћу,	вру́ће,
З.	— —	—	—
Т.	вру́ћи̑м, вру́ћијем,	вру́ћо̑м,	вру́ћи̑м, вру́ћијем,
С.	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,	вру́ћо̑ј	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,

множ. број.

И.	вру́ћи,	вру́ће,	вру́ћа,
Р.	вру́ћије, вру́ћи̑,	за сва три рода.	
Д.	вру́ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,		
В.	вру́ће,	вру́ће,	вру́ћа,
З.	—	—	—
Т.	вру́ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,	за сва три рода.	
С.	вру́ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,		

*) И код прилагателни се имена у твор. и у сказ. множ. изоставља особито у писању у Сријему и у Бачкој оно м (м а и јем) на крају (као и код сушт. имена првога, другога и четвртог склоненија), н. п. с добри коли, по зелени ливада, у Српски новина, на сеоски волови и т. д.

II. Цијело.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. вру̑ћӣ,	вру̑ћâ,	вру̑ћê,
Р. вру̑ћêга, вру̑ћêг,	вру̑ћê,	вру̑ћêга, вру̑ћêг.
Д. вру̑ћêму, вру̑ћêм,	вру̑ћôј,	вру̑ћêму, вру̑ћêм,
В. вру̑ћêга, вру̑ћêг (вру̑ћӣ),	вру̑ћӯ,	вру̑ћê,
З. вру̑ћӣ,	вру̑ћâ,	вру̑ћê,
Т. вру̑ћӣм, вру̑ћијем,	вру̑ћôм,	вру̑ћӣм, вру̑ћијем,
С. вру̑ћêму, вру̑ћêм,	вру̑ћôј,	вру̑ћêму, вру̑ћêм,

множ. број.

мушк.	женск.	средњ.
И. вру̑ћӣ,	вру̑ћê,	вру̑ћâ,
Р. вру̑ћије, вру̑ћӣ,	за сва три рода.	
Д. вру̑ћима, вру̑ћӣм, вру̑ћијем,	за сва три рода.	
В. вру̑ћê,	вру̑ћê	вру̑ћâ,
З. вру̑ћӣ,	вру̑ћê,	вру̑ћâ,
Т. вру̑ћима, вру̑ћӣм, вру̑ћијем,	за сва три рода	
С. вру̑ћима, вру̑ћӣм, вру̑ћијем,	за сва три рода	

Примјечаније. Сав, сва, све, броји се такођер међу прилагателна имена, али се склања по своме особитном начину, ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. са̀в,	сва̀,	свѐ.
Р. све̏га,	све̑,	све̏га,
Д. све̏му,	сво̑ј,	све̏му,
В. све̏га (са̀в),	сву̀,	свѐ,
З. са̀в.	сва̀,	свѐ,
Т. сви̑м, сви̏јем,	сво̑м,	сви̑м, сви̏јем,
С. све̏му,	сво̑ј,	све̏му,

множествени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. свѝ,	свѐ,	сва̀,
Р. сви̏је, свију̑, сви̑,	за сва три рода.	
Д. сви̏ма, сви̑м, сви̏јем, свјѐма*),	за сва три рода.	
В. свѝ,	свѐ,	сва̀,
З. свѝ,	свѐ,	сва̀,
Т. сви̏ма, сви̑м, сви̏јем, свјѐма,	за сва три рода.	
С. сви̏ма, сви̑м, сви̏јем, свјѐма,	за сва три рода.	

Уравненије прилагателни имена.

(de comparatione adjectivorum)

Кад се цијеломе прилагателном (мушкога рода) дода на крају ји, онда постане степен сравнителни, н. п. сла̀би̑, сла̀бији; бо̀гати̑, бога̀тији; му̑дри̑; му̏дрији и т. д.

Али има много прилагателни имена, која не иду по овом правилу, него са свим друкчије постаје од њи сравнителни степен, као н. п.

1) Која се свршују на д, претвори се д у ђи, н. п. мла̑д, мла̀ђи; лу̑д, лу̑ђи̑; тврд, тврђи̑ и т. д. Али рад има (по правилу) радији.

2) Која се свршују на г и на з, претвори се г и з у ж, н. п. дра̑г, дра̀жи̑; бла̑г, бла̀жи̑, ду̑г, ду̑жи̑ (и ду̑љи̑), бр̑з, бр̑жи̑ и т. д.

3) Произведена на дак, зак, нак, так, лек, сок, шок, она промјењују пошљедња оба слова (и полугласно и самогласно) на и, а д на ђ, з на ж, л на љ, н на њ, с на ш, а т на ћ, н. п. сла̀дак, сла̀ђи̑;

*) Ово се пошљедње (свјема) може чути од Ерцеговаца.

у̏зак, у̏жи; да̀лек, даљи̑; та̀нак, тањи̑; ви̏сок, ви̏ши̑; кра́так, кра̀ћи̑; жѐсток, жѐшћи̑, и т. д. К овима иде и дуга̀чак, ду̏жи̑ (или дуљи). Али витак, каже се витькиjи.

4) Произведена на жак и на рок, она само промјењују пошљедња два слова на и, н. п. тѐжак, тѐжи̑; ши̏рок, ши̏ри̑ и т. д.

5) Произведена на бок, и она промијене ок на и, а послије б добију љ, н. п. ду̏бок, ду̏бљи̑ *).

6) Која се свршују на ут, и у онима се претвори т у ћ, н. п. љу̑т, љу̏ћи̑, гу̑ст, гу̏шћи̑ и т. д. К овима иде и чвр̀ст, чвр̀шћи̑.

7) Која се свршују на ув и на уп, она добију на крају љи. н. п. су̑в, су̏вљи̑; ту̑п, ту̏пљи̑ и т. д. К овима иде и жи̑в, жѝвљи̑; кри̑в, крѝвљи̑.

8) Која се свршују на ђ и ћ, она само добију и (као цијело прилагателно) и промијене глас, н. п. ри̑ђ, рѝђи̑; вру̑ћ, вру̏ћи̑.

9) Лак, мек и лијеп, имају на ши, т. ј. ла̀кши̑, мѐкши̑, љѐпши̑.

10) Бијел и дебео имају бјѐљи̑, дѐбљи̑; цр̑н, цр̀њи̑; бијесан, бјѐшњи̑.

11) Го́рак' го̀рчи̑; гр̑к, гр̀чи̑; ја̑к, ја̀чи̑; мла̑к, мла̀чи̑.

12) Нека са свим без правила, н. п. вѐлики̑, вѐћи̑; до̀бар, бо̀љи̑; зао̀, го̀ри̑; ма̑ли̑, ма̀њи̑.

Кад се сравнителноме степену дода спријед нај, онда постане степен превосходни, н. п. богатији, најбогатији; бољи, најбољи и т. д. (Може бити да би ово нај требало писати само за себе: нај богатији, нај бољи и т. д. као што чине и други ђекоји Славенски народи).

У обадва степена (у сравнителнога и у превосходнога), кад се промијени пошљедње и на а, онда постане женски род, а кад се промијени на е, онда средњи, н. п. мудрији, мудрија, мудрије; најмудрији, најмудрија, најмудрије и т. д. Обадва се степена склањају по другом склоненију прилагателни имена.

Која прилагателна имена могу имати сравнителни и превосходни степен, која ли не могу, то се најбоље може познати из њиова значења; а по ријечима могла би имати сва. Истина да не може бити древније што је древено, нити поповскије што је поповско; али би се опет могло рећи, и у шали би могло поднијети, н. п. најславеносербскија књига.

Го̑рњи̑, до̑њи̑, за̑дњи̑, кра̑јњи̑, пр̑ви̑ и стра̑жњи̑, имају само превосходни степен (а не би требало ни њега да имају), н. п. говори се најгорњи, најдоњи, најзадњи, најпрви, најстражњи.

О ИМЕНУ БРОЈИТЕЛНОМЕ.

(de numeralibus)

Имена су бројителна четорогуба:

1) Основна, која сами број показују, или којима се одговара на питање колико? н. п. један (1), два (2), три (3), четири (4), пет (5), шест (6), седам (7), осам (8), девет (9), десет (10), једанаест **) (11), дванаест (12), тринаест (13), четрнаест (14), петнаест (15), шеснаест (16), седамнаест (17), осамнаест (18), деветнаест (19), двадесет (два-

*) Из овога се види, да је у свима овим ријечма било најприје ј, н. п. сладји, узји, далји, танји, кратји, висји, дубји, па се пред ј претворило (или слило се с ј) д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ; а б није се имало у што претворити, него се претворило ј у љ, као и послије в и п, н. п. су̑в, су̏вљи̑; ту̑п, ту̏пљи̑ и т. д. По овом би требало казати тежји, тежја, тежје; ширји, ширја, ширје (као н. п. Божји, Божја, Божје; ћурји, ћурја, ћурје): али се не говори.

**) Многи списатељи и књижевници наши (а особито по Сријему и по Бачкој) пишу једанајст, дванајст и т. д. али од народа нијесам могао чути да тако говори.

десет, двасет, 20), двадесет и један *) (21), двадесет и два (22), двадесет и три (23), двадесет и четири (24), двадесет и пет (25), двадесет и шест (26), двадесет и седам (27), двадесет и осам (28), двадесет и девет (29), тридесет (тридест, триест **) 30), четрдесет (четрдест, 40), педесет (50), шесет (шездесет, 60), седамдесет (70), осамдесет (80), деведесет (90), стотина (сто, 100); двјеста (двије стотине, 200), триста (три стотине, 300), четири стотине (400), пет стотина (500), шест стотина (600), седам стотина (700), осам стотина (800), девет стотина (900), иљада (1000), двије иљаде (2000) и т. д. до иљада иљâда (1000000).

Један, једна, једнó, склања се, у сва три рода, по првом склоненију прилагателни имена (као цијело прилагателно); па и то не само у јед. него и множ. броју: зашто ту или добива значење имена прилагателнога, н. п. једни веле; или се прилаже имену суштествителноме, које се говори само у множ. броју, н. п. једне виле, једне гаће, једна врата и т. д.

Два, три, четири, склањају се само у женском роду, ево овако:

И. двије (две),	трû,	чèтири,
Р. двијŷ,	тријŷ,	четирийŷ,
Д. двима, двјèма,	трима,	чèтирма,
В. двије,	трû,	чèтири,
З. двије,	трû,	чèтири,
Т. двима, двјèма,	трима,	чèтирма,
С. двима, двјèма,	трима,	чèтирма.

А у мушкоме и у средњем роду не склањају се ова бројителна имена никако кад се говори о бездушним стварима, него се онако употребљавају са суштествителним у род јед., н. п. два раста, два брда; код два раста, међу два брда и т. д. И у самом женском роду говори се овако (кад је име бројително са суштествителним), н. п. код двије жене иде неопран; тражио сам га у три куће;

„Преко три воде студене,
„Преко три горе зелене —

А кад се говори о животињама и о људма, онда се понајвише у мушком роду у свима осталим падежима претвори основно име два, три, четири, у суштествително двојица, тројица, четворица ***), па се ова само склањају, а суштествително, о коме је говор, остаје у род. множ., н. п. два јунака, двојице јунâка, двојици јунâка и т. д. А у средњему роду, кад је говор о живим стварма, не говори се основно име готово никако, него се узме мјесто њега самоостојно, н. п. двоје пилâћа, троје чељâди, четворо ђéцê, петоро прасâди (прасâца), петнаесторо чељади, двадест и петоро ђеце, тридесторо говеда, тридесет и једно говече и т. д. ****).

Остала бројителна основна имена до стотине, и преко стотине до иљаде, не склањају се никако, него онако показују број овију имена сушт. (која морају стајати у род. множ.) мушкога и женског рода, а средњега само бездушније, н. п. пет јунâка, пет жêна, пет сê-

---

*) Некоји изоставе кашто и, па говоре онако: двадесет један, двадесет два и т. д. али је обичније са и.

**) Да не рече какав језикопоправитељ, да је ово (триест, четрдест, шездесет) подло и покварено: и Руси говоре и пишу тридцатЪ, шестьнадцатЪ и т. д.

***) двојица, тројица, четворица и т. д. понајвише се говори о људма, а може се рећи и о осталим животињама, н. п. подај оној двојици волова нека лижу соли и т. д.

****) Могло би се рећи н. п. два телета, три чељадета, четири ђетета; али од четири до десет не говори се никако, него се основно претвори у самостојно, а сушт. узме род. множ.

да; двадесет љу̂ди, двадесет и један човек, двадесет и четири човека, двадесет и пет љу̂ди; сто градова, пет стотина сѐла и т. *) А кад се говори о живим стварма средњега рода, онда се основно име претвори у самостојно, као што је мало прије речено.

Стотина и иљада склањају се као и остала супст. имена другога склонениија, и показују број имена супст. без разлике рода, и у склањању супст. остаје једнако у род. множ., н. п. стотина оваца, стотиме оваца, стотини оваца и т. д

1) Један, једна, једно, показује име суштествително (у сва три рода) у имен. јед., н. п. један човек, једна жена, једно дијете; два, три, четири, показују имена супст. мушкога и средњег рода у род. јед., а женскога у имен. множ., н. п. два човека, три камена, четири брда, двије во̀де, три го̀ре, четири жѐне и т. д. а пет шест, седам и т. д. показују имена супст. (у сва три рода) у род. множ., н. п. пет љу̂ди, пет жѐна, седам сѐла, осам весȃла и т. д. А кад се дође у броју на сложена с један, два, три, четири, онда супст. опет дође у јед. број, н. п. двадесет и један човек, двадесет и два човека, двадесет и три човека, двадесет и четири човека, двадесет и пет љу̂ди и т. д.

2) Самостојна, која у јед. броју служе за живе ствари средњега рода мјесто основније, а у множ. броју имају значење прилагателни имена, н. п. двоје (двое), троје (трое), четворо (четверо) **), петоро, шесторо, седморо, осморо, деветоро, десеторо, једанаесторо, дванаесторо (може се чути и двоенаесторо), тринаесторо, четрнаесторо, петнаесторо, шеснаесторо, седамнаесторо, осамнаесторо, деветнаесторо, двадесторо (дваесторо и двадесеторо), двадесет и једно, двадесет и двоје, двадесет и троје, двадесет и четворо, двадесет и петоро, двадесет и шесторо, двадесет и седморо, двадесет и осморо, двадесет и деветоро, тридесторо (триесеторо, тридесеторо), четрѣесторо (четрдесеторо), педесеторо, шесеторо (шездесеторо), седамдесеторо, осамдесеторо, деведесеторо; сто и једно, сто и двоје, сто и троје и т. д.

Самостојна имена бројителна склањају се у јед. броју ево овако:

И. двѝје,	тро̀је,	чѐтворо,
Р. двóга,	трóга,	четвóрга,
Д. двóма двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,
В. двѝје,	тро̀је,	чѐтворо,
З. двѝје,	тро̀је,	чѐтворо,
Т. двóма,	трóма,	четвóрма,
С. двóма, двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,

Као двоје склања се обоје и обадвоје; као троје светроје, а остала сва као четворо.

А у множ. броју склањају се ова имена бројителна, као и остала прилагателна првога склоненија, и употребљавају се не само у средњему, него и у мушкоме и у женском роду, н. п. троји јади; троја враша; троје чарапе и т. д.

3) Редна, која показују имена супст. у ред постављена, н. п. први, други, трећи, четврти и т. д.

Први, други, трећи и четврти, постала су особитим начином, а остала постају од основније с додатком и, н. п. пет-и, шест-и (седми и осми избацују а), девет-и; двадесет-и, двадесет пет-и, и т. д. Али од стотине и од иљаде нема и никако, а даље говори се

---

*) И овђе се до десет у склањању претвори основно име, у мушком роду, у супст., н. п. пет, петорице; шест, шесторице и т. д.

**) И тако сва остала имају на оро и на еро, н. п. петоро или петеро, дванаесторо и дванестеро и т. д. Мени се чини да је обичније ово на оро.

н. п. сто двадесети, триста педесет седми, пет стотина деведесет осми; иљада двадесет трећи и т. д.

Сва редна бројителна имена (осим трећи) склањају се, у сва три рода и у обадва броја, као цијела прилагателна првога склоненија, а трећи по другоме.

4) Умложна, којима се одговара на питање коликогуб? или коликострук? н. п. двогуб, или двострук; трогуб, трострук, четворогуб, петорострук, двојак, тројак, и т. д. Ова бројителна имена нијесу друго ништа, него прилагателна имена, која су постала од самостојни бројителни имена с додатком губ или струк (осим двогуб, двострук, двојак; трогуб, трострук, тројак) и склањају се (цијела и усјечена) као и остала прилагателна имена првога склоненија.

5) Нарјечна: а) којима се одговара на питање колико пута? н. п. јѐданпу̑т (мјесто једанпут каже се и јѐдно̑м), два́пу̑т (два́пу̑та), три́пу̑т (три́пу̑та), четѝрипу̑т (чѐтири пу́та); пе̑т пу̑та*), ше̑ст пу̑та и т. д. б) којима се одговара на питање који пут? н. п. први пут, други пут, трећи пут и т. д. Као што се мјесто једанпут говори једном; тако се и мјесто први пут, други пут, трећи пут, четврти пут и т. д. говори првом, другом, трећом, четвртом, петом и т. д. И ово су права имена бројителна овога реда, а једанпут, два пута; први пут, други пут и т. д. ту су по двије ријечи.

Ова се бројителна имена не склањају, као ни остала нарјечија.

Некоји граматици узимају међу бројителна имена и оне ријечи, које показују неизвјесно множство ствари, н. п. много, мало, неколико, остали, читав, пола и т. д. Између овије нужно је нешто упамтити код неколико: какогођ што два, три, четири, показују имена сущ. мушкога и средњег рода у род. множ., а женскога у имен. множ., тако исто и неколико кад значи мање од пет, н. п. неколика човека, неколика дјетета, неколике овце; а кад значи више од четири, онда показује сва имена сущ. у род. множ., н. п. неколико љу̑ди, неколико ја̑ја, неколико ова̑ца и т. д.

О МЈЕСТОИМЕНИЈУ.

(de pronomine)

Мјестоименија су шесторогуба:

I Која показују три лица: ја, ти, он; к овима ћемо узети у склањању и

II. Повратно себе, која се ево овако склањају:

јединствени број.

			(мушк.)	(женск.)	(средњ.)	
И.	ја̑,	ти̑.	о̏н (о̑н)	о̏на.	о̏но.	—
Р.	мѐне, мѐ.	тѐбе, тѐ.	њѐга, га̀.	ње̑, јѐ.	њѐга, га̀.	сѐбе.
Д.	мѐни (мѐне), мѝ.	тѐби (тѐбе), тѝ.	њѐму, му̀.	њо̑ј, јо̑ј.	њѐму, му̀.	сѐби (сѐбе),
В.	мѐне, мѐ.	тѐбе, тѐ.	њѐга (њга, њ)	њу̑, јѐ.	(њѐга, га̀).	сѐбе, сѐ.
З.	— —	ти̑.	— —	— —	— —	— —
Т.	мно̑м.	то̀бо̑м.	њи́ме (њи̑м).	њо́ме (њо̑м).	њи́ме (њи̑м).	со̀бо̑м.
С.	мѐни.	тѐби.	њѐму.	њо̑ј,	њѐму.	сѐби.

*) у Бачкој и (ђешто) у Сријему говори се пу̑ти мјесто пу̑та, н. п. пет пу̑ти, шест пу̑ти и т. д.

млoжественu број.

И. ми̑.	ви̑.	о̀ни.	о̀не.	о̀на.		—
Р. на̑с.	ва̑с.	њи̑, ӣ	за сватри рода.			се̏бе,
Д. на̏ма, на̏м *).	ва̏ма, ва̏м.	њи̏ма, и̏м,				се̏би (се̏бе),
В. на̑с.	ва̑с.	њи̑, ӣ,				се̏бе, се̏,
З. —	ви̑.	— —				—
Т. на̏ма.	ва̏ма.	њи̏ма,				со̏бо̑м,
С. на̏ма.	ва̏ма.	њи̏ма,				се̏би,

Код овије мјестоименија треба упамтити:

1) Мјестоименија првога и другог лица имају у род. дат. и вин. јед., и у дат. множ. броја двојако; а мјестоименија трећега лица имају двојако у сватри рода и у обадва броја у род. дат. и у вин. Ђекоји мисле да је то све једно (као н. п. код прилагателни имена жутога и жутог; жутоме, жутому, и жутом), него само да је ово друго у говору скраћено од првога.**) Може бити да је ово друго постало некад од првога, али је данас у говору са свим различно једно од другога. Прво (мене, тебе, њега, ње; мени, теби, њему, њој; мене, тебе, њега, њу и т. д) стоји: а) у почетку н п. не може се рећи ти смо дали, га сам виђео, те су звали; него теби смо дали, њега сам виђео, тебе су звали и т. д. б) кад је сила говора (Nachdruck) на мјестоименију, н. п. зовии њега, казао сам и теби, дао сам и теби и њој, даћу вама и њима и т. д. в) послије предлога (осим мјестоименија првога и другог лица у вин. падежу), н. п. код мене, код тебе, код њега, код ње; к мени, к вама, к њима, к њој; а у вин. падежу у првога и у другог лица говори се обоје, н. п. за мене или за ме, за тебе или за те; пред мене или преда ме, пред тебе или преда те, пред себе или преда се; а у трећем лицу само се прво узима, н. п. пред њега (предањ, предањга), пред њу (преда њу), пред њи (преда њи) и т. д. А у осталим догађајима говори се друго (ме, те, га, је, се; ми, ти, му, јој; нам, вам, им, ӣ, и̏), н. п. бојим ме (те, га, је, ӣ) се, казао ми (ти, му, јој; нам, вам, им), звао сам га и т. д.***).

2) Ми и ти: а) узима се кашто мјесто мој и твој, н. п. јеси ли ми виђео коња; виђео сам ти брата; био сам ти код куће и т. д. А б) кашто не значи готово ништа, него се говори (особито ти) као за неко чудо, н. п. лијепа ти је, јади је убили! чудно ти га превари! Чарна горо пуна ти си лада! Њу ми пита Громовник Илија (не опомињем се више за ми). в) Сит сам ти се наспавао; јеси ли ми здраво путовао? и т. д. Ово иде у прво значење (мјесто мени и теби).

3) Мјестоименије трећега лица има у вин. јед. мушкога и средњег рода, осим њега и га, још њ и њга; и ово се узима само с предлогом, и у значењу се не разликује од њега, н. п. зањ, зањга или за њега; предањ, предањга или пред њега; мимоњ, мимоњга или мимо њега и т. д

4) Мјестоименија првога и другог лица имају у дат. јед. осим ми и ти, још двојако: мени или мене, теби или тебе. Народ понајвише говори мене, тебе****), а списатељи и књижевници мени, теби (да се разликује од винителнога!).

5) Ђекоји додају у род. дат. вин. и у сказ. једин. броја, и у дат. и сказ. множ. на крају ка, кар и карена, н. п. мени̏ка, мени̏кар, меникарена; теби̏ка, теби̏кар, тебикарена; мене́ка, ме-

---

*) У Крајини Неготинској и у Црној ријеци говоре и ни (мјесто нам), н. п. да ни си ти жив господару! да ни је Бог дао и т. д.

**) Зато ђекоји пишу 'га, 'му, 'им и т. д.

***) Ја мислим да и у Славенском језику овакова разлика има између мнѣ и ми, тебѣ и ти, мене и мя, тебе и тя, себе и ся (прем да наши дојакошњи Славенски граматици никакве разлике не напомињу). Да ли би (н. п.) све једно било: Помилуй мя Боже, и помилуй мене Боже?

****) Ово је управо од Славенскога мнѣ, тебѣ (е мјесто ѣ, као и на више мјеста).

некар, менекарена; његака, његакар, његакарена и т. д. (у мушкоме и у средњем роду).

6) Код свију имена винители је падеж у средњем роду као и-мен., а код ови мјестоименија није, него је вин. у средњем роду као и у мушкоме, н. п. шта је том ђетету, те плаче? — набила га мати; камо ти платно? — однијела га вода и т. д.

7) Тако је код свију имена једнак у јед. броју дат. и сказ., а у множ. броју дат. твор. и сказ., а овђе није: зашто сказ. у јед. броју не може имати ми, ти, му, јој, него само мени, теби, њему, њој; нити у множ. броју могу имати твор. и сказ. нам, им, него само нама, њима.

III. Која што присвојавају, н. п. мој, моја, моје; твој, твоја, твоје, свој, своја, своје; наш, наша, наше; ваш, ваша, ваше; њиов, њиова, њиово; његов, његова, његово; њен, њена, њено (њезин, њезина, њезино); нечиј, нечија, нечије; свачиј, свачија, свачије; ничиј, ничија, ничије.

Мој, твој, свој, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мој,	мо̀ја,	мо̀је,
Р. мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̂га, мо̂г,	мо̀јѐ,	мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̂га, мо̂г,
Д. мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̂ме, мо̂м,	мо̀јо̂ј,	мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̂ме, мо̂м,
В. мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̂га, мо̂г(мо̂ј),	мо̀ју,	мо̀је,
З. мо̀ј,	мо̀ја,	мо̀је,
Т. мо̀јим (мо̀јӣм), мо̀јијем,	мо̀јо̂м,	мо̀јим (мо̀јӣм), мо̀јијем;
С. мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̂ме, мо̂м,	мо̀јо̂ј,	мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̂ме, мо̂м.

множественни број.

И. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Р. мо̀јије, мо̀јӣ,	за сва три рода;	
Д. мо̀јима (мо̀јӣма), мо̀јим (мо̀јӣм), мо̀јијем	за сва три рода;	
В. мо̀је,	мо̀је,	мо̀ја,
З. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Т. мо̀јима (мо̀јӣма), мо̀јим (мо̀јӣм), мо̀јијем	за сва три рода,	
С. мо̀јима (мо̀јӣма), мо̀јим (мо̀јӣм), мо̀јијем	за сва три рода,	

Његов, њиов, њен и њезин; склањају се као муш; наш и ваш, ко вруħи; а нечиј, ничиј и свачиј, као чиј.

IV. Којима се што показује, н. п, та̂ј, та̂, то̂; ова̂ј, ова̂, ово̂; исти̑, иста̂, исто̂; та̀кови̑, та̀кова̂, та̂ково̂ (та̀кав, та̀ква̂, та̀кво̂); ова̀кови̑, ова̀кова̂, ова̀ково̂ (ова̀кав, ова̀ква̂, ова̀кво̂); она̀кови̑, она̀кова̂, она̀ково̂ (она̀кав, она̀ква̂, она̀кво̂).

Тај, овај, онај, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. та̂ј,	та̂,	то̂,
Р. то̀га̂, то̀г,	те̂,	то̀га̂, то̀г
Д. то̀ме̂, то̀му, то̀м,	то̂ј,	то̀ме̂, то̀му, то̀м,
В. то̀га̂, то̀г (та̂ј)	ту̂,	то̂,
З. — —	—	—
Т. ти̂м, тијем,	то̂м,	ти̂м, тијем,
С. то̀ме̂, то̀му, то̀м,	то̂ј,	то̀ме̂, то̀му, то̀м;

мложествени број.

И. ти̑ *)	тê,	тâ,
Р. ти̏је. ти̑, } за сва три рода.		
Д. ти̏ма; ти̑м, ти̏јем }		
В. тê,	тê	тâ,
З. —	—	—
Т. ти̑ма, ти̑м, ти̏јем } за сва три рода		
С. ти̑ма, ти̑м, ти̏јем }		

Исти, такови, овакови, онакови, склањају се као жути.

V. Којима се што пита, н. п. ко̀ји̑, ко̀jâ, ко̀јê? ко̀ (тко̀)? што̏ (шта̀)? чи̑ј, чи̏jâ, чи̏јê? ка̀кови̑, ка̀ковâ, ка̀ковô (ка̀кав, ка̀ква, ка̀кво)?

Ко и што склањају се ево овако:

И. ко̀ (тко̀),	што̀ (шта̀)
Р. ко̀га,	чѐга, (шта̀)
Д. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,
В. ко̀га,	што̀ (шта̀)
З. —	—
Т. ки̏ме, ки̑м,	чи̏ме, чи̑м,
С. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,

Који склања се као мој; какови као жути; а чиј (чији?) управо као врући, али опет због неки мали разлика у говору даћемо му особито склоненије:

једиствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. чи̏ји, чи̑ј (чи̑)	чи̏jâ,	чи̏јê,
Р. чи̏јега (чи̏јêга), чи̏јег (чи̏јêг),	чи̏јê,	чи̏јега (чи̏јêга), чи̏јег (чи̏јêг),
Д. чи̏јему (чи̏јêму), чи̏јем (чи̏јêм).	чи̏јôј,	чи̏јему, (чи̏јêму), чи̏јем (чи̏јêм),
В. чи̏јега (чи̏јêга), чи̏јег, чи̏јêг (чиј),	чи̏јŷ,	чи̏јê,
З. —	—	—
Т. чи̏јим (чи̑м)	чи̏јôм,	чи̏јим (чи̑м)
С. чи̏јему (чи̏јêму), чи̏јем (чи̏јêм),	чи̏јôј,	чи̏јему (чи̏јêму), чи̏јем (чи̏јêм).

мложествени број.

И. чи̏ји, чи̑ј (чи̑)	чи̏јê,	чи̏jâ,
Р. чи̏јије (чи̑је), чи̏ји̑, } за сва три рода		
Д. чи̏јима, чи̏јим, }		
В. чи̏јê,	чи̏јê,	чи̏jâ,
З. —	—	—
Т. чи̏јима, чи̏јим } за сва три рода		
С. чи̏јима, чи̏јим }		

VI. Која се односе на ствар; такова су мјестоименија: који, ко и што, која по себи нијесу друго ништа, него мјестоименија којима се пита, само што се у другом смислу употребљавају, н. п. ја, који (која, које) желим; ти, који (која, које) знаш; он (она, оно), који (која, које) има; људи, који мисле —; који човек мисли да све зна, онај се не може нигда поправити; види онај, који ведри и облачи; вала Богу, који је дао; која уста рекла, она и одрекла; ко ради, Бог не брани; ко се у коло вата, у ноге се узда; код кога се нађе, да —; с ким је отишао, не ће доћи и т. д.

*) Може се ђешто у Србији чути и тѝзи̑, род. тѝзи̑ и тѝзије, дат. твор. и сказ. тѝзи̑ма, тѝзи̑м, тѝзијем.

Кад је говор о трећем лицу, највише се говори што мјесто који, која, које, али по особитом синтаксису, н. п. човек, што је био код мене; жена, што смо је виђели; вино, што смо (га) пили; човек, што смо код њега ноћили; човек, што су му коња украли; човек, што смо га*) данас виђели; човек, што смо дошли с њиме; столица, што се на њој сједи; књига, што се из ње учи; перо, што се (њим) пише**); човек, што смо о њему говорили; подај оном човеку, што је донијо врећу; метни код оног човека, што сједи онамо; подај оним људма, што стоје на пољу и т. д.

О ГЛАГОЛУ.
(de verbo)

По значењу могу се глаголи раздијелити у три реда: 1) неки глаголи показују да ко ради што извјесно изван себе, што свагда мора стајати у вин. падежу, н. п. писати књигу, сјећи дрва, копати виноград, јести љеб, носити воду и т. д. И ови се глаголи зову дјејствителни (послујући?). 2) неки глаголи показују да се посао враћа на онога, који га ради, н. п. бријемсе, кајешсе, надатисе, наљњиватисе и т. д. И ови се глаголи зову повраћателни***), који у правом смислу нијесу друго ништа, него глаголи дјејствителни: зашто и њиов посао стоји свагда у вин. падежу (само што није изван онога, који га ради), н. п. бријати се (себе), веселитисе, као бријати га, веселити те и т. д. 3) неки глаголи показују само стање лица или ствари, или посао, који не иде ни на што, што би стајало у вин. падежу, него је у ономе који га ради, н. п. боловати, спавати, ићи, сједити; гори дрво, тече вода, уздисати и т. д. И ови се глаголи зову средњи (verba neutra)****).

Примјеч. 1) Ово раздјеленије глагола готово не вриједи ништа: зашто готово сваки дјејствителни глагол може бити и средњи (али прави средњи глагол не може бити дјејствителни), н. п. пјевати пјесму, играти коња, копати виноград, орати њиву, викати људе, то су дјејствителни глаголи; али кад се рече (и разумјева), н. п. боље је пјевати него плакати; матор се коњ не учи играти; нит' умијем орат' ни копати; јечам трче а ракија виче*****), онда су ово све средњи глаголи.

2) Наши Славенски граматици називају још неке глаголе страдателнима, а неке отложителнима (deponentia): но такови глагола нити има у Славенскоме ни у Српском (као ни у Њемачком) језику******), него

---

*) Кад се говори о бездушним стварима, онда се у мушкоме и у средњем роду га, и у женском је може изоставити, н. п. нож, што смо данас купили; да ти платим чашу, што сам разбио; добра је она пушка, што си ми поклонио; какво је оно вино, што смо данас пили и т. д.

**) Код оваковије ријечи, којима се што ради, често се у говору изостави ово њиме (њим) и њоме (њом), н. п. брус, што се бритва оштри; лопата, што се жито вије; гвожђе, што се капиће дубу и т. д.

***) Наши Славенски граматици оваковe глаголе зову страдателнима, а неке отложителнима.

****) Ово је узето из Латинске граматиске, зашто Латини имају глаголе дјејствителне и страдателне, а ови наши су дјејствителни ни страдателни, него између њи средњи (као и средњи род између мушкога и женскога).

*****) Кад узјаше пијан човек на угојена коња, па трче и виче.

******) Већ ако да би ко узео (за отложителни глагол) чути, који има значење глагола савршителнога, а спреже се као глаголи несавршителни, т. ј. има полу прошавше вријеме, причастије (и дјејепричастије) садашњег времена и суштествително од причастија страдателнога: чу̀ја̑, чу̀ја̑ше, чу̀ја̑смо, чу̀ја̑сте, чу̀ја̑у; чу̀ју̑ћи, чувéње (н. п. по чувењу).

ву то они сами (граматици) узели и превели из Грчкога и из Латинскога језика: зашто су мислили, да сваки језик оно мора имати, што има Грчки и Латински; а што Славенски језик има, а Грчки и Латински нема, оном нијесу били ни мукает (или ако су што и напоменули, а они су о том тако што рекли, као што говори човек о ствари, коју ни сам не разумије), као н. п. двојако значење прилагателни имена (цијело и усјечено), код лични мјестоименија мнѢ и ми, тебѢ и ти, себѢ и си, мене и мя и т. д. И Бог зна шта се још у Славенском језику није тако изоставило и изгубило! н. п. односително мјестоименије што, имају сви садашњи Славенски народи, а у Славенском језику нема га! Да су га имали и стари Славени, о том не треба сумњати, него су га изоставили преводници; зашто су мислили да је оно све покварено, говедарски и свињарски, што нема у Латинскоме и у Грчком језику. — Да се вратимо опет к страдателним и отложителним глаголима, н. п. Латинин каже једном ријечи amor, laudor, rogor и т. д. а ми у нашем језику морамо за сваку ту ријеч узети двије, т. ј. љубе ме, вале ме, моле ме и т. д. А Нијемац мора узети три ријечи, т. ј. ich werde geliebt, бивам љубљен), ich werde gelobt (бивам ваљен) и т. д. Које мислим да ће сваки признати, да не иде у спрезање глагола: спрезање глагола и склањање имена зове се само оно, кад се једна ријеч премјењује сама у себи, н. п. љубим, љубиш, љуби, љубимо, љубите, љубе, љубља, љубити и т. д. као код имена Бог, Бога, Богу, Боже, Богом, Богови и т. д. А труждаюся ни је глагол отложителни, као ни біюся страдателни, него су обадва дејствителни повраћателни глаголи.

Сви наши глаголи (дејствителни и средњи) могу се опет раздијелити 1) на глаголе савршителне (verba perfectiva), који показују да је посао само један пут рађен и свршен (или да ће се радити и свршити), н. п. закопати, записати, доћи, наћи, дати, рећи, викнути, дигнути, метнути, умријети, уздануги и т. д. 2) на глаголе несавршителне (verba imperfectiva), који показују, да посао једнако траје, н. п. копати, закопавати, писати, записивати, долазити, налазити, тражити, давати, говорити, викати, дизати, метати, умирати, уздисати и т. д. И ово је најважније раздјеленије наши глагола; 1) зато, што су ови глаголи различни између себе, како у значењу, тако и успрезању: зашто а) савршителни глаголи не могу имати полупрошавшега времена ни причастија (или дејепричастија) садашњег времена. б) несавршителни глаголи имају у будућем времену у наклоненију сослагателном уз (или ус), н. п. ако уздајем, ако успишем и т. д. а савршителни немају, него само ако, н. п. ако дам, ако напишем и т. д. в) од свакога несавршителног глагола може се начинити сущ. име (од причастија страдателнога, кад се промијени н на ње), н. п. копати, копање; долазити, долажење; љубити, љубљење и т. д. а савршителни глаголи тога немају, осим неколико ријечи које су остале као од старине, н. п. заклати, заклање (јели веће јање за заклање); постати, постање (од постања свијета); посратисе, посрање (не би с њим отишао ни на посрање); поуздатисе, поуздање (ђенерале моје поуздање); допустити, допуштење, опростити, опроштење; вјенчати, вјенчање (од Слав. вѢнчаніе); али од осталије глагола не говори се, н. п. закопање, нађење, пољубљење, загрљење и т. д. г) будући да посао савршителнога глагола нема трајања ни мало, зато се њим и не може одговорити на питање: шта чиниш? него само шта си чинио? и шта ћеш чинити? Може бити да зато некоји наши књижевници мисле, да је дођем, закопам, пољубим, речем и т. д. будуће вријеме; али у нашему језику заиста није (а у другоме ком Славенском нарјечију може бити да је), него је садашње, које се понајвише употребљава у наклоненију сослагателном и у приповиједању, н. п. ако дођем; оди да запјевамо; кад нађем; устани нека он сједе; стани да ти кажем; дођем њему, па пођем да га пољубим у руку, а он ми рекне и т. д. А будуће је вријеме од ови глагола: доћи ћу, запјеваћу, наћи ћу, сјешћу, казаћу, пољубићу,

рећи ћу и т. д. 2) што ове разлике немају ни Грци ни Латини, него по временима накнађавају (зато и у нашим Славенским граматикама стоји сотворихЪ од творю, напитахЪ од питаю, купихЪ од купую и т. д.); а Нијемцима и осталим новим народима тешко је и довати ову разлику између наши глагола. Нијемци имају, н. п. gehen ићи, и kommen доћи; suchen тражити, finden наћи; али ми имамо доћи и долазити, наћи и налазити, дати и давати, чути и слушати, рећи и говорити, узети и узимати, и тако готово код свију остали глагола. Ми имамо дакле још један пут onoлико глагола, колико остали народи.

По лицу се раздјељују глаголи: 1) на глаголе личне, који имају сва три лица, н. п. говорим, говориш, говори и т. д. 2) на глаголе безличне, који се спрежу само с трећим лицем, н. п. боли, стужујеми се, грми, ведри се, облачи се и т. д. Но и ово раздјеленије глагола не вриједи готово ништа: а) зато, што многи глаголи, који се броје у безличне, могу имати и остала лица, н. п. ја не грмим, не грмиш ни ти, него Бог (или свети Илија); види онај, који ведри и облачи и т. д. и б) макар имали и једно лице, опет нијесу безлични, него лични.

По спрезању се дијеле глаголи на глаголе правилне и неправилне.

Прави неправилни глагола ми немамо више, осим ова три: јесам, оћу и могу (јесам и оћу неправилни су и код остали народа, а могу само је зато код нас неправилни глагол, што се у садашњем времену свршује на у, а не на ам, или на ем, или на им, као остали наши глаголи; а у осталом спреже се по другом спрезању, као печем, осим што се у садашњем времену говори и море и може; моремо и можемо; морете и можете); а остали су сви правилни. Истина да се у постајању времена налази нешто особита разлика, н. п. притиснем, притиснути, притиште (и притисну); погинем, погинути, погибе (и погину); окренем, окренути, окрете (и окрену) и т. д. Али су зато опет ови глаголи правилни, и могу се довести у ред. Овђе можемо напоменути и оне глаголе, који немају свију времена, него само штогођ, н. п. велим има само ово вријеме садашње и полупрошавше веља, а даље се узме од глагола говорим; тако подај (му, јој), удри (удрите) и ајде (ајдете, ајдемо), немају више ништа него ово у наклоненију повелителном, а у осталом се говори дам, дати; ударим, ударити, ударио и т. д.

Што је гођ склоненије код имена и код мјестоименија, то је спрезање код глагола; само се по том (у овом смислу) разликују имена и мјестоименија од глагола, што се имена и мјестоименија премјењују само по падежима и по броју, и највише могу имати око десет премјена; а глаголи се премјењују по лицима, по броју; по временима, и по наклоненијама, и могу имати преко тридесет премјена (а Латински глаголи имају још више премјена, а Грчки још више и од Латинскије).

Времена по памети нема више, него само три, т. ј. садашње (које је сад), прошавше (што је прошло) и будуће (што ће доћи у напредак); а глаголи наши имају три проста времена осим будућега, т. ј. садашње, и два прошавша (1-во полупрошавше, које имају само несавршителни глаголи, н. п. ми купљасмо шљиве, кад он дође; тијеваше и т. д. а 2-го скоропрошавше, које имају сви глаголи, н. п. ми куписмо шљиве данас вазда н; он донесе, ја му реко и т. д.); ако још узмемо к овима и дијствително причастије прошавшег времена, које се у нашем језику не говори без помагателног глагола сам (или јесам), онда ћемо имати три прошавша времена, т. ј. полупрошавше, скоро прошавше и давно прошавше (у говору се и ово давно прошавше вријеме може узети двојако, т. ј. још давније, н. п. био сам му говорио, били су му дали и т. д. но ово не иде у спрезање глагола, зашто глагол нема никакве нове премјене, него му се дода помагателни глагол био, као и остале ријечи што се слажу у говору). Будуће вријеме састави се с помоћу глагола ћу (или оћу), н. п. оћу му дати, њему ћу дати; ми ћемо купити и т. д. Али кад сила говора иде управо на глагол и ће дође за њим, онда се избаци оно пошљедња

ћи, и мјесто њега дође ће те се састави с глаголом у једну ријеч, н. п. даћу, купиће, платићемо, имаћете, оплешћу (већ је казато како се с пред ћ претвори у ш), јешћемо и т. д. А код они глагола, који се у наклоненију неопредјеленом свршују на ћи (мјесто ти), може се ће и послије глагола писати само за себе, н. п. доћи ћу, наћи ћемо, пећи ћеш, рећи ће, ожећи ћу и т. д. Али кад се о послу сумња, или се одлаже, и каже се ако или кад, онда се узме садашње вријеме и код несавршителни глагола дода му се спријед уз (или ус), н. п. ако узрадим, ако успишем; кад укосимо и т. д. А код савршителни глагола, узме се само садашње вријеме (без уз), н. п. ако дођем, кад запишем, ако покосим и т. д. Код глагола дати, знати, имати, смјети и ћети, кад се сумња, онда се (особито у Србији и у Ерцеговини) на крају мјесто и настави будем (а т се пред б претвори у д), н. п. ако дадбудем, ако знадбудем, ако имадбудем, ако смједбудем, ако ћедбудем. К овима иде и могу, ако могбудем.

У Славенским граматикама имају четири наклоненија (изјавително, повелително, сослагателно и неопредјелено); али глаголи, ни наши ни Славенски немају више од три, т. ј. 1-во изјавително, у коме какво лице што ради, или показује да је што радило, или да ће радити, н. п. пишем, писао сам, писаћу и т. д. 2-го повелително, у коме се што заповиједа (наговара, моли, или нуди) другоме коме да ради, н. п. пиши, пишите; устани, донеси, дај, реци и т. д. 3-ће неопредјелено, у коме глагол стоји пуст без икаква извјеснога посла, лица и броја (као н. п. суштествително име у именит падежу), н. п. писати, радити, говорити, ићи, доћи, чути и т. д. — А 4-то сослагателно узели су граматици из Грчке и из Латинске граматике, зашто Латинин каже једном ријечи, н. п. habuerim, attuleris, scissem; а Србљин, и сваки други Славенин, мора узети двије различне ријечи мјесто те једне Латинске, т. ј. да сам имао, ако донесеш, да сам био знао и т. д. А то свак може виђети да није спрезање глагола. Спрезање (или боље рећи склоненије) глагола зове се само оно, (као што је и мало прије казано) кад се глагол сам по себи премјењује (као имена и мјестоименија кад се склањају), н. п. трпим, трпиш, трпи, трпимо, трпите, трпе, трпља, трпљаше, трпљасмо, трпљасте, трпљау, трписмо, трписте, трпише, трпљео, трпећи и т. д. А да сам био знао, и аще бы есмь питалъ, то су читави разговори.

Тако се у нашим Славенским граматикама налази и страдателни залог, а глаголи га немају ни наши ни Славенски. Напоменуто је мало, да бїюся, питаюся, творюся, нијесу глаголи страдателни, као ни боюся и труждаюся отложителни; а ко је разумјео што смо мало прије рекли о спрезању глагола, казаће и сам, да питанъ былъ есмь не иде у спрезање глагола, као ни аще бы есмь былъ питанъ, и био сам каран (истина да се говори: био сам каран, бићеш бијен, били су дочекани; али у садашњем времену нико не ће рећи: бивам каран, биваш мољен, него карају ме, моле ме, бију га, траже те и т. д. А и у прошавшем и у будућем времену не говори се код свију глагола са страдателним причастијем, н. п. бићу тражен, био сам мољен, него тражиће ме, молили су ме, звали су га и т. д.).

Сви се наши глаголи (осим неправилни оћу и могу) свршују у садашњем времену (наклоненија изјавителнога) на ам, или на ем, или на им; и по том се свршивању раздјељују на три спрезања. У спрезању наши (као и осталије Славенски народа) глагола мора се знати како има глагол у садашњем времену и у наклоненију неопредјеленом *); а кад се

---

*) Кад се ово правило уведе и у Славенску граматику (као што је и у језику, онда не ће по дојакошњим правилима („измѣнѧюще у или ю на ахъ") морати бити: зовахъ, важахъ, ищахъ, страж-

во двоје зна, онда је и остало ове ласно знати, зашто је цијело спрезање раздвојено на те двије стране, па наклоненије повелително и дејствително причастије садашњег времена иде по садашњем времену, а остало спрезање (готово све) по наклоненију неопредјеленом, као што ће се виђети сад из самога спрезања.

Будући да неправилни глаголи јесам и оћу помажу ђешто осталим глаголима (и себи) у спрезању, зато ћемо ево најприје метнути њиово спрезање:

1. Наклоненије изјавително.

вријеме садашње

јединствени број

jѐсам (сам),	оћу (ћу), *)
jѐси (си),	о̀ћеш (ћеш),
jѐст (je),	о̀ће (ће),

множествени број.

jѐсмо (смо̀),	о̀ћемо (ћѐмо),
jѐсте (стѐ),	о̀ћете (ћѐте),
jѐсу (су̏),	о̀ћê (ћê).

вријеме полу прошавше

јед. број.

би̏jâ,	ћа̀дијâ (ћâ; кти̏jâ, **) ти̏jâ, о̀тиjâ),
би̏jâше (бjѐше),	ћа̀дијâше (ћаше; кти̏jâше, ти̏jâше, о̀тиjаше),
би̏jâше (бjѐше),	ћа̀дијâше (ћаше; кти̏jâше, ти̏jаше, о̀тиjâше),

множ. број.

би̏jâсмо (бjѐсмо),	ћа̀дијâсмо (ћасмо; кти̏jâсмо, ти̏jâсмо, о̀тиjâсмо),
би̏jâсте (бjѐсте),	ћа̀дијâсте (ћасте; кти̏jâсте, ти̏jâсте, о̀тиjâсте),
би̏jâу (бjѐу̑),	ћа̀дијау (ћâу, кти̏jâу, ти̏jâу, о̀тиjâу).

вријеме скоро прошавше

јед. број.

би̏,	ћѐдо (ће̏; ктѐдо, кте̏),
би̏,	ћѐде (ће̏; ктѐде, кте̏),
би̏,	ћѐде (ће̏; ктѐде, кте̏),

дахЪ, женахЪ, перахЪ, алчахЪ и т. д. нити ће се морати казати „иземлются плыву плыхЪ, пою пѣхЪ, хощу хотѣхЪ и т. д. нити ће од воскресаю моћи бити воскреснухЪ; од дерзаю, дерзнухЪ; од купую, купихЪ; од орѣтаю, срѣтохЪ; од падаю, падохЪ; од поминаю, помянухЪ и т. д. Ваља да су оваковe погрјешке у Славенским граматикама нагерале Г. Добровскога, да каже у Славину (рецензирајући Славенску граматику Г. Мразовића: Mit einem Worte, es muß in den Slavenischen Sprachlehren, die Russische nicht ausgenommen, ein ganz anderes System eingeführt werden (једном ријечи, мора се у Славенске граматике, и у саму Росијску, са свим други ред увести).

*) Јесам и оћу имају двојако у садашњем времену, т. ј. јесам и сам, оћу и ћу; какогођ што је код мјестоименија разлика између мени и ми, теби и ти, мене и ме, њега и га, тако је и овђе између јесам и сам, оћу и ћу; и који је оно разумијо, разумјеће и ово.

**) Ово је по Ресавскоме и по Сремачком нарјечију ђе је гођ т мјесто ћ. Ерцеговци додају кашто и ш пред ћ свуда, н. п. шћадија (шћа), шћеде (шће) и т. д.

множ. број.

бисмо,	ћѐдосмо (ћѐсмо; ктѐдосмо, ктѐсмо),
бисте,	ћѐдосте (ћѐсте; ктѐдосте, ктѐсте),
бише,	ћѐдоше (ћѐше; ктѐдоше, ктѐше),

вријеме давно прошавше

јед. број.

био (била, ло) сам,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) сам,
био (била, ло) си,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) си,
био (била, ло) је,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) је,

множ. број.

били (ле, ла) смо,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) смо,
били (ле, ла) сте,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) сте,
били (ле, ла) су,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) су.

вријеме будуће

бићу,	ћећу (ктећу, тећу),
бићеш,	ћећеш (ктећеш, тећеш),
биће,	ћеће (ктеће, теће);

множ. број.

бићемо,	ћећемо (ктећемо, тећемо),
бићете,	ћећете (ктећете, тећете),
биће̂,	ћеће̂ (ктеће̂, теће̂).

2. Наклонениje повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број.

—	—
буди,	дела*),
нека буде̂,	нека,

множ. број.

да буде̂мо,	дела,
будите,	дете,
нека буду̂,	нека.

3. Наклонениje неопредјелено

бити, ћети (шћети; ктети, тети).

4. Причастија

вријеме садашње.

будући, —

вријеме прошавше

бивши, —

ПРВО СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio I. verborum in - am)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на ам, н. п.

*) Ако није овако, ја не знам како би друкчије било. Дела значи управо на супрот немој.

1. наклоненије изјавително

вријеме садашње

јединствени број.

ѝгра̂м,	изѝгра̂м,	сѝпа̂м (сѝпље̂м),
ѝгра̂ш,	изѝгра̂ш,	сѝпа̂ш (сѝпље̂ш),
ѝгра̂,	изѝгра̂,	сѝпа̂ (сѝпље̂),

множ. број.

ѝгра̂мо,	изѝгра̂мо,	сѝпа̂мо (сѝпље̂мо),
ѝгра̂те,	изѝгра̂те,	сѝпа̂те (сѝпље̂те),
ѝграју̑,	изѝграју̑,	сѝпају̑ (сѝпљу̑).

вријеме полу прошавше

јед. број.

ѝгра̑,	—	сѝпа̑,
ѝгра̂ше,	—	сѝпа̂ше,
ѝгра̂ше,	—	сѝпа̂ше,

множ. број.

ѝгра̂смо,	—	сѝпа̂смо,
ѝгра̂сте,	—	сѝпа̂сте,
ѝгра̂у,	—	сѝпа̂у,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

ѝгра,	изѝгра,	сѝпа,
ѝгра̂,	изѝгра̂,	сѝпа̂,
ѝгра̂,	изѝгра̂,	сѝпа̂,

множ. број.

ѝграсмо,	изѝграсмо,	сѝпасмо,
ѝграсте,	изѝграсте,	сѝпасте,
ѝграше,	изѝграше,	сѝпаше,

вријеме давно прошавше

ѝграо (ѝграла, ло) сам,	изѝграо (ра̂ла, ло) сам,	сѝпао (ала, ло) сам,
ѝграо (ѝграла, ло) си,	изѝграо (ра̂ла, ло) си,	сѝпао (ала, ло) си,
ѝграо (ѝграла, ло) је,	изѝграо (ра̂ла, ло) је,	сѝпао (ала, ло) је,

множ. број.

ѝграли (ле, ла) смо,	изѝгра̂ли (ле, ла) смо,	сѝпали (ле, ла) смо,
ѝграли (ле, ла) сте,	изѝгра̂ли (ле, ла) сте,	сѝпали (ле, ла) сте,
ѝграли (ле, ла) су,	изѝгра̂ли (ле, ла) су,	сѝпали (ле, ла) су.

вријеме будуће

јед. број.

ѝграћу,	изѝграћу,	сѝпаћу,
ѝграћеш,	изѝграћеш,	сѝпаћеш,
ѝграће,	изѝграће,	сѝпаће,

множ. број.

ѝграћемо,	изѝграћемо,	сѝпаћемо,
ѝграћете,	изѝграћете,	сѝпаћете,
ѝграће̂,	изѝграће̂,	сѝпаће̂.

2. наклоненије повелителне

вријеме садашње и будуће

јед. број.

ѝграј,	ѝзиграј,	сѝпај (сѝпљи),
нека ѝгра,	нека ѝзигра,	нека сѝпа (сѝпље).

множ. број.

да ѝграмо,	да ѝзиграмо,	да сѝпамо (сѝпљемо),
ѝграјте,	ѝзиграјте,	сѝпајте (сѝпљите),
нека ѝграју,	нека ѝзиграју,	нека сѝпају (сѝпљу).

3. наклоненије неопредјелено.

ѝграти,	ѝзиграти,	сѝпати.

4. Причастија.

а) дејствителна

вријеме садашње

ѝграјући,	—	сѝпајући (сѝпљући) *),

вријеме прошавше

ѝгравши,	ѝзигравши,	сѝпавши **).

*) Истина да народ оваковe ријечи у говору свагда узима као gerundia, н. п. оде играјући, пјева копајући, копа пјевајући, једе стојећи и т. д.; али би се у писању могле узети и за права причастија (као прилагателна имена), н. п. ѝграјући, ѝграјућа, ѝграјуће; зашто је и народ њекоје узео и обратио у прилагателна имена, н. п. текућа вода, стајаћа кошуља, спаваће аљине, плетиња игла и т. д.

**) Тако се и ова причастија прошавшег времена употребљавају у говору као gerundia, и то понајвише код свршителни глагола, н. п. дошавши (он, она, оно) у кућу рече му; поигравши мало

ДРУГО

(conjugatio II.

По коме се спрежу сви глаголи, који се

1. наклоненије

вријеме

јед.

прем,	за̀прем,	тресем (тресем),	плѐтем,	мѐтнем,
преш,	за̀преш,	тресеш (тресеш)	плѐтеш,	мѐтнеш,
пре,	за̀пре,	тресе (тресе),	плѐте,	мѐтне,

множ.

премо,	за̀премо,	тресемо (тресемо),	плѐтемо (-темо),	мѐтнемо,
прете,	запрете,	тресете (тресете),	плѐтете (-тете),	мѐтнете,
пру,	за̀пру,	тресу,	плѐту,	мѐтну,

б) страдателна

ѝгра̂н (ѝгра̂т), ѝзигра̂н (ѝзигра̂т), сѝпа̂н (сѝпа̂т).

5. суштествително на ње

ѝгра̂ње, — сѝпа̂ње.

Овога су спрезања глаголи најправилнији, зашто сви имају у садашњем времену ам, а у наклоненију неопредјеленом ати; него само ово треба упамтити код њега:

1) Да ђекоји несавршителни глаголи, који се свршују на бам, вам, мам, пам, могу имати двојако у садашњему времену (и у осталом, што је од његове чете), т. ј. по овом спрезању, и по другом (на ем), н. п. гибам и гибљем; дозивам и дозивљем; узимам и узимљем; сипам и сипљем и т. д. К овима иду ђекоји и савршителни и несавршителни, који се свршују на там и на кам, н. п. шетам и шећем, дошетам и дошећем; пљескам и пљештем (у Босни по варошима и пљешћем), попљескам и попљештем и т. д.

2) Дам и дадем, знам и знадем, имам и имадем, имају по другом спрезању, осим овога садашњег времена, и вријеме полу прошавше и скоро прошавше, н. п. (не) дадија, знадија, имадија; дадо, знадю, имадо; а по овом спрезању не говори се у полу прошавшем времену, осим од имам може се чути у множ. броју има̂смо, има̂ше; а у скоро прошавшем времену говори се и по овом спрезању: да̀ (да̀смо, да̀сте, да̀ше); зна̀ (зна̀смо, зна̀сте, зна̀ше); ѝма (ѝмасмо, ѝмасте, ѝмаше).

3) Код овог спрезања може се упамтити и за остале све глаголе (сва три спрезања), да савршителни глаголи немају (нити могу имати) времена полу прошавшега, ни дејствителног причастија садашњег времена, ни суштествителнога на ње (као што је и прије спомянуто).

сједе; рекавши то узе га за руку; порадивши даће Бог и т. д. Ја се опомињем, да се од поћи говори и без ши: пошав, н. п. од винограда пошав (т. ј. кад се пође) узбрдо има једна оскоруша; од куће путем пошав у планину и т. д. А као причастија нијесам чуо да се говоре, осим од јесам каже се, н. п. бѝвшӣ кнез, бившему кнезу; бивши војвода и т. д.

СПРЕЗАЊЕ,

verborum in - em)

У садашњем времену свршују на ем, н. п.

изјавително.

садашње

број.

дѝгне̂м,	пѐче̂м,	ѐре̂м,	сну̏јем (-је̂м),	ка̀зујем (-је̂м),	лѝјем (-је̂м),
дѝгне̂ш,	пѐче̂ш,	ѐре̂ш,	сну̏јеш (-је̂ш),	ка̀зујеш (-је̂ш),	лѝјеш (-је̂ш),
дѝгне̂,	пѐче̂,	ѐре̂,	сну̏је (-је̂),	ка̀зује (-је̂),	лѝје (-је̂),

број.

дѝгне̂мо,	пѐче̂мо (-че̂мо),	ѐре̂мо,	сну̏јемо (-је̂мо),	ка̀зујемо (-је̂мо),	лѝјемо (-је̂мо)
дѝгне̂те,	пѐче̂те (-че̂те),	ѐре̂те,	сну̏јете (-је̂те),	ка̀зујете (-је̂те),	лѝјете (-је̂те)
дѝгну̂,	пѐку̂,	ѐру̂,	сну̏ју̂,	ка̀зују̂,	лѝју̂,

вријеме полу

јед.

пра̂,	—	треса̂,	плета̂,	—
пра̂ше,	—	треса̂ше,	плета̂ше,	—
пра̂ше,	—	треса̂ше,	плета̂ше,	—

множ.

пра̂смо,	—	треса̂смо,	плета̂смо,	—
пра̂сте,	—	треса̂сте,	плета̂сте,	—
пра́у,	—	треса̂у,	плета̂у,	—

вријеме скоро

јед.

пре́,	за̀прије,	тре́со,	пле́то,	мѐтну,
прѐ,	за̀прије,	тре̑се,	плѐте,	мѐтну̑,
прѐ,	за̀прије,	тре̑се,	плѐте,	мѐтну̑,

множ.

прѐсмо,	за̀пријесмо,	тре́сосмо,	плѐтосмо,	мѐтнусмо,
прѐсте,	за̀пријесте,	тре́состе,	плѐтосте,	мѐтнусте,
прѐше,	за̀пријеше,	тре́соше,	плѐтоше,	мѐтнуше,

вријеме давно

јед.

прѐо, прела, о, } сам, си, је,	за̀пръо, рла, о, } сам, си, је,	тре̑сао, е́сла, о, } сам, си, је,	пле́о, лела, о, } сам, си, је,	мѐтнуо, ула, о, } сам, си, је,

множ.

прѐли, е, а, } смо, сте, су,	за̀прли, ле, а, } смо, сте, су,	тре́сли, е, а, } смо, сте, су,	плѐли, е, а, } смо, сте, су,	мѐтну-ли, е, а, } смо, сте, су,

вријеме

јед.

прѐћу,	за̀пријећу,	тре́шћу,	плѐшћу,	ме́тнућу,
прѐћеш,	за̀пријећеш,	тре́шћеш,	плѐшћеш,	мѐтнућеш,
прѐће,	за̀пријеће,	тре́шће,	пле́шће,	мѐтнуће,

множ.

прѐћемо,	за̀пријећемо,	тре́шћемо,	плѐшћемо,	мѐтнућемо,
прѐћете,	за̀пријећете,	тре́шћете,	плѐшћете,	мѐтнућете,
прѐће̑,	за̀пријеће̑,	тре́шће̑,	плѐшће̑,	мѐтнуће̑,

2. наклоненије

вријеме садашње

јед.

—	—	—	—	—
при̏,	за̀при,	тре́си,	плѐти,	мѐтни,
нека пре̑,	нека за̀пре̑,	нека́ тре́се̑,	нека плѐте̑,	нека мѐтне̑,

множ.

да пре́мо,	да за̀пре̑мо,	да тре́семо,	да плѐте̑мо,	да мѐтне̑мо,
при́те,	за̀прите,	тре́сите,	плѐтите,	мѐтните,
нека пру̑,	нека за̀пру̑,	нека тре́су̑,	нека плѐту̑,	нека мѐтну̑.

3. наклоненије

прѐши,	за̀пријеши,	тре́сши,	пле́сши,	мѐтнуши,

прошавше.

број.

—	пѐцијâ,	о̀рâ,	сно̀вâ,	ка̀зи̑вâ,	ли̏јâ,
—	пѐцијâше,	о̀рâше,	сно̀вâше,	ка̀зи̑вâше,	ли̏јâше,
—	пѐцијâше,	о̀рâше,	сно̀вâше,	ка̀зи̑вâше,	ли̏јâше,

број.

—	пѐцијâсмо,	о̀рâсмо,	сно̀вâсмо,	кази̑вâсмо,	ли̏јâсмо,
—	пѐцијâсте,	о̀рâсте,	сно̀вâсте,	кази̑вâсте,	ли̏јâсте,
—	пѐцијâу,	о̀рâу,	сно̀вâу,	ка̀зи̑вâу,	ли̏јâу,

прошавше.

број.

дѝго (дѝгну),	пѐко,	о̀ра,	сно̀ва,	кази́ва,	ли́,
дѝже (дѝгну),	пѐче,	о̀рâ,	сно̀вâ,	кази́ва,	ли̑,
дѝже (дѝгну),	пѐче,	о̀рâ,	сно̀вâ,	кази́ва,	ли̑,

број.

дѝгосмо (-гнусмо),	пѐкосмо,	о̀расмо,	сно̀васмо,	кази́васмо,	ли̏смо,
дѝгосте (-гнусте),	пѐкосте,	о̀расте,	сно̀васте,	кази́васте,	ли̏сте,
дѝгоше (-гнуше),	пѐкоше,	о̀раше,	сно̀ваше,	кази́ваше,	ли̏ше,

прошавше.

број.

дѝгао (-гнуо) гла, о, } сам, си, је,	пѐкао, кла, о, } сам, си, је,	о̀рао, âла, о, } сам, си, је,	сно̀вао âла, о, } сам, си, је,	кази́вао, ала, о, } сам, си, је,	ли̏о, лила, о } сам, си, је,

број.

дѝгли (гнули), е, а, } смо, сте, су,	пѐкли, кле, а, } смо, сте, су,	о̀рâли, е, а, } смо, сте, су,	сно̀вâли, е, а, } смо, сте, су,	кази́вали, е, а, } смо, сте, су,	ли̏ли, е, а, } смо, сте, су,

будуће.

број.

дѝћи ћу (дигнућу),	пѐћи ћу,	о̀раћу,	сно̀ваћу,	кази́ваћу,	ли̏ћу,
дѝћи ћеш (дигнућеш),	пѐћи ћеш,	о̀раћеш,	сно̀ваћеш,	кази́ваћеш,	ли̏ћеш,
дѝћи ће (дигнуће),	пѐћи ће,	о̀раће,	сно̀ваће,	кази́ваће,	ли̏ће,

број.

дѝћи ћемо (дигнућемо),	пѐћи ћемо,	о̀раћемо,	сно̀ваћемо,	кази́ваћемо,	ли̏ћемо,
дѝћи ћете (дигнућете),	пѐћи ћете,	о̀раћете,	сно̀ваћете,	кази́ваћете,	ли̏ћете,
дѝћи ћê (дигнућê),	пѐћи ћê,	о̀раћê,	сно̀ваћê,	кази́ваћê,	ли̏ћê.

повелително

ње и будуће.

број.

—	—	—	—	—	—
дѝгни,	пѐци,	о̀ри,	сну̑ј,	ка̀зу̑ј,	ли̑ј (ли̑),
нека дѝгнê,	нека пѐчê,	нека о̀рê,	нека сну̀јê,	нека ка̀зујê,	нека ли̏јê,

број.

да дѝгнêмо,	да пѐчêмо,	да о̀рêмо,	да сну̀јемо,	да ка̀зујемо,	да ли̏јемо,
дѝгните,	пѐците,	о̀рите,	сну̑јте,	ка̀зу̑јте,	ли̑јте (ли̑те),
нека дѝгну̑,	нека пѐку̑,	нека о̀ру̑,	нека сну̀ју̑,	нека ка̀зују̑,	нека ли̏ју̑,

неопредјелено

дѝћи (дигнути),	пѐћи,	о̀рати,	сно̀вати,	кази́вати,	ли̏ти,

					4. причи
					а) дјејст
					вријеме
пру́ћи,	—	тре́су̂ћи,	плѐту̂ћи,	—	
					вријеме
пре̂вши,	за̀пр̂вши,	тре́са̂вши,	плѐта̀вши,	мѐтну̂вши,	
					б) стра
пре̂т,	за̀пр̂т,	тре́сен,	плѐтен,	мѐтну̂т,	
					5. суштествит
пре́ње,	—	тре́се̂ње,	плѐте̂ње,	—	

Овога су спрезања глаголи тако различни, да би и човек могао узети све за неправилне према првом спрезању; али према глаголима Грчким и Латинским (и сами други ђекоји Славенски народа) све је ово још смиље и босиље. Кад буде боља згода и више мјеста и времена за писање Српске граматике, онда ће се моћи и они још боље раздијелити и у редове поставити; а за сад, као поред рјечника, ево овако да и мало прегледамо:

1) Прави су глаголи овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на ем, а у наклоненију неопредјеленом на ети (као код првог спрезања ам-ати, и код трећег им-ити); али такови глагола има у нас врло мало; па и оно што и је, готово ни два нијесу једнаки у свему, него сваки по себи; ја не знам ни једнога, који би се у свему спрезао овако правилно као прем, осим жњем, па се и од њега причастије страдателно не каже жњет, него жњевен (као мљевен). Тако и остали, н. п. мељем, мљети, мљевен; жањем, жети, жњевен; узмем, узети, узет; запнем, запети, запет; пењем, пети (и пењати), пет (и пењат); попнем (и попењем), попети (и попењати), попет; кунем, клети, клет; донесем, донијети (донети; можебити да би ко рекао и донести), донесо и донијо (доне), донијо (донео; у пјесмама и донесао), донијела, донешен и донијет; смијем (смем), смјети, смје и смједо, смјео (смијо), смјела; тако умијем, и сложени од овога: разумијем и т. д.

2) Ђекоји на рем имају у наклоненију неопредјеленом по Ерцеговачком нарјечију ријети (а по Ресавском и по Сремачком рети), н. п. запрем, запръо, запрла, запрт; тако мрем, простреm, подуврем, раздрем и т. д. трем има трти, тр, тръо, трвен (а може бити да би ко рекао и трт).

3) ем-сти; ови иду двојако: а) као тресем, који се свршују на бем, зем, пем, сем, н. п. зебем, зебао, зебла; гризем, црпем, пасем и т. д. б) као плетем, који се свршују на дем и тем, н. п. предем, прео, прела; метем, мео, мела и т. д. идем, ићи (а говори се ђешто и по правилу исти), ишао, ишла; тако и сложени од овога: дођем, доћи, дошао, дошла и т. д.

4) Који се у садашњем времену свршују на нем, они у наклоненију неопредјеленом имају двојако (и понајвише су савршителни, осим венем, вѐња̂; тонем, гинем, трунем, глунем, чезнем, трнем и т. д.): а) на-нути, н. п. метнем, метнути, метну, метнуо, метнут; тако зовнути, викнути, укнути, ишнути, мазнути, ђуљнути, дунути, линути и т. д. паднем, паднути и пасти (према пасти морало би бити падем, али се код нас веће не говори); погинем, погинути, погину и погибо (као да би било погибем погипсти); окренем, окренути, окрену и окрете (као да би било окретем, окрести); тако и други ђекоји говоре се двојако, т. ј. овако, и по пређашњему на сти, н. п. сретнем сретнути, и

сшија					
шшелана					
садашње.					
—	пѐкуħи,	ору̀ħи,	снују̑ħи,	казују̑ħи,	лију̑ħи,
прошавше.					
дѝгнувши,	пѐка̑вши,	о̀ра̑вши,	сно̀ва̑вши,	казѝва̑вши,	лѝвши,
дашелна.					
дѝгнуш (дѝжен),	пѐчен,	о̀ра̑н(о̀ра̑ш),	сно̀ва̑н(-а̑ш),	ка̀зива̑н(-а̑ш),	лѝш(лѝвен)
само на ње.					
—	пѐче̑ње,	о̀ра̑ње,	сно̀ва̑ње,	казѝва̑ње,	лије̑ње,

срешем срести; оħенем оħенути, и оħедем оħести и ш. д. б) нануши (гнуши или внуши) и ħи, н. п. дигнем, дигнуши и диħи, дигну и диго (диже), дигнуо и дигао, дигнуш и дижен; макнем, макнуши и маħи, макну и мако (маче), макнуо и макао, макнуш и (ријешко) мачен; шако никнуши и ниħи; упрегнуши и упреħи и ш. д. Неколика глагола (на снем) имају наклоненије неопредјелено по преħашњему само на нуши, а вријеме скоро прошавше и давно прошавше двојако као и ови, н. п. шиснем, шиснуши, шисну и шиско (шишше), шиснуо и шискао (шисла, ло); шако свиснем, прснем.

5) ем (чем и жем) ħи; н. п. пѐчем, пѐħи; пецијаше (може бити да би ко рекао и печаше, шечаше, као и стрижаше, жежаше; али се мени чини да је овако најобичније, ш. ј: пецијаше, шецијаше, шуцијаше и ш. д.), пеко, пекао (пекла), пеци, печен; стрижем, стриħи, стрижаше (не вјерујем да би ко рекао стризијаше, жезијаше); стриго, (стригла), стрижи, стрижен и ш. д. Речем, говори се и по преħашњему рекнем, али рекнуши не вјерујем да би ко рекао. На ове је налик (по наклоненију неопредјеленом) врşем, вријеħи (врħи), врша, връо, връао (врла), вршен.

6) Највише глагола овога спрезања имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по првом спрезању (на аши); и ови су између себе врло различни, али кад се зна вријеме садашње и наклоненије неопредјелено, опет се не може погријешиши, н. п. глоħем, глоħи, глоħуħи; глодаши, глода̑, глода, глодао, глодавши, глодан (глодаш), глодање; шако лажем, лагаши; мажем, мазаши; дајем, даваши; зобљем, зобаши; капљем, капаши; клепљем, клепаши; кољем, клаши; шаљем (шљем), слаши; иштем, искаши; меħем, мешаши; вичем, викаши; мичем, мицаши; пишем, писаши и ш. д.

7) Који се у садашњему времену свршују на ујем, и они (сви гошово) иду у ред овије, што је о њима сад говорено, а између себе су опеш двојаки: а) који у наклоненију неопредјеленом имају оваши, н. п. робујем, робоваши; ħевујем, ħевоваши; шргујем, шрговаши; гладујем, гладоваши; кнезујем, кнезоваши; момкујем, момковаши; милујем, миловаши: учишељујем, учишељоваши; зимујем, зимоваши; снујем, сноваши; купујем, куповаши; мудрујем, мудроваши; псујем, псоваши; пушујем, пушоваши; пашујем, пашоваши и ш. д. б) иваши (ово су гошово све несавршишелни, или да речемо један пуш учащашелни (учесщи, учесни?), verba frequentativa*), н. п. замаујем, замаиваши; досаħујем, досаħива-

*) Мени се чини да нема̀ управо никакве разлике између глагола несавршишелније (verba imperfectiva) и учащашелније (verba frequ...

ти; ка̀зујем, казивати, послужујем, послуживати; подвикујем, подвикивати; замамљујем, замамљивати; дањујем, дањивати; намирујем, намиривати; записујем, записивати; упућујем, упућивати; одбацујем, одбацивати; поручујем, поручивати; довршујем, довршивати и т. д. в) имају неколика на увати и на ути, н. п. пљујем, пљувати; бљујем, бљувати; кљујем, кљувати; чујем, чути; обујем, обути.

8) Има неколико глагола овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на јем, а у наклоненију неопредјеленом на ити (по трећем спрезању); такови сви у наклоненију повелителном одбаце и, а причастије страдателно многи имају двојако, н. п. лијем, лиј (мјесто лији *), лити, лио, ливши, ливен и лит, лијѐње; бијем, биј, бити, бијен (говори се кашто и бјен), бијење; пијем, пиј, пити, пијен (и пит); кријем, криј, крити, кривен (и крит); мијем, миј, мити, мивен; шијем, шиј, шити, шивен; ријем, риј, рити, ривен (рит).

ТРЕЋЕ СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio III. verborum in -им)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на им, н. п.

1. наклоненије изјавително

вријеме садашње

јед. број.

мјѐрӣм,	др̀жӣм,	вр́тӣм,	му̑тӣм,	љу̑бӣм,
мјѐрӣш,	др̀жӣш,	вр́тӣш,	му̑тӣш,	љу̑бӣш,
мјѐрӣ,	др̀жӣ,	вр́тӣ,	му̑тӣ,	љу̑бӣ,

множ. број.

мјѐрӣмо,	држи́мо,	вр́тӣмо,	му̑тӣмо,	љу̑бӣмо,
мјѐрӣте,	држи́те,	вр́тӣте,	му̑тӣте,	љу̑бӣте,
мјѐрê,	др̀жê,	вр́тê,	му̑тê,	љу̑бê,

вријеме полу прошавше

јед. број.

мјѐрâ,	др̀жâ,	вр́ћâ,	му̑ћâ,	љу̑бљâ,
мјѐрâше,	др̀жâше,	вр́ћâше,	му̑ћâше,	љу̑бљâше,
мјѐрâше,	др̀жâше,	вр́ћâше,	му̑ћâше,	љу̑бљâше,

множ. број.

мјѐрâсмо,	др̀жâсмо,	вр́ћâсмо,	му̑ћâсмо,	љу̑бљâсмо,
мјѐрâсте,	др̀жâсте,	вр́ћâсте,	му̑ћâсте,	љу̑бљâсте,
мјѐрâу,	др̀жâу,	вр́ћâу,	му̑ћâу,	љу̑бљâу,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

мјѐри,	др̀жа,	вр́ће,	му́ти,	љу́би,
мјѐрӣ,	др̀жâ,	вр́ће,	му̑тӣ,	љу̑бӣ,
мјѐрӣ,	др̀жâ,	вр́ће,	му̑тӣ,	љу̑бӣ,

---

tiva); зашто је сваки учащателни глагол и несавршителни, а сваки несавршителни може бити и учащателни.

*) А готово би се могло и ј изоставити, па писати само и, н. п. пи, ли, би, ври и т. д.

мложественн број.

мјѐрисмо,	др̀жасмо,	вр́ћесмо,	му́тисмо,	љу́бисмо,
мјѐристе,	др̀жасте,	вр́ћесте,	му́тисте,	љу́бисте,
мјѐрише,	др̀жаше,	вр́ћеше,	му́тише,	љу́бише,

вријеме давно прошавше

јед. број.

мјѐрио, } сам,	др̀жао, } сам,	вр́ћео, } сам,	му́тио, } сам,	љу́био, } сам,
рила, } си,	жа̂ла, } си,	ћела, } си,	тила, } си,	била, } си,
ло, } је,	ло, } је,	ло, } је,	ло, } је,	ло, } је,

млож. број.

мјѐрили, } смо,	др̀жа̂ли, } смо,	вр́ћели, } смо,	му́тили, } смо,	љу́били, } смо,
ле, ла, } сте,	ле, ла, } сте,	ле, ла, } сте,	ле, ла, } сте,	ле, ла, } сте,
} су,	} су,	} су,	} су,	} су,

вријеме будуће.

јед. број.

мјѐрићу,	др̀жаћу,	вр́ћећу,	му́тићу,	љу́бићу,
мјѐрићеш,	др̀жаћеш,	вр́ћећеш,	му́тићеш,	љу́бићеш,
мјѐриће,	др̀жаће,	вр́ћеће,	му́тиће,	љу́биће,

млож. број.

мјѐрићемо,	др̀жаћемо,	вр́ћећемо,	му́тићемо,	љу́бићемо,
мјѐрићете,	др̀жаћете,	вр́ћећете,	му́тићете,	љу́бићете,
мјѐриће̂,	др̀жаће̂,	вр́ћеће̂,	му́тиће̂,	љу́биће̂,

2. наклоненије повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број

—	—	—	—	—
мјѐри,	др̀жи,	вр́ти,	му́ти,	љу́би,
нека мјѐри̑,	нека др̀жи̑,	нека вр́ти̑,	нека му̑ти̑,	нека љу̑би,

млож. број

да мјѐри̑мо,	да држи́мо,	да вр́тимо,	да му̑ти̑мо,	да љу̑би́мо,
мјѐрите,	др̀жите,	вр́тите,	му́тите,	љу́бите,
нека мјѐре̂,	нека др̀же̂,	нека вр́те̂,	нека му̑те,	нека љу̑бе̂,

3. наклоненије неопредјелено.

мјѐрити,	др̀жати,	вр́ћети,	му́тити,	љу́бити,

4. причастија.

а) дјејствителна

вријеме садашње

мјѐре̂ћи,	држе́ћи,	вр́тећи,	му́тећи,	љу́бећи.

вријеме прошавше

мјѐри̑вши,	др̀жа̂вши,	вр́ћевши,	му́тивши,	љу́бивши,

б) страдателна.

мјѐрен,	др̀жа̂н (др̀жа̂т),	вр́ћен,	му́ћен,	љу̑бљен.

5. суштествително на ње.

мјѐре̂ње,	др̀жа̂ње,	вр́ће̂ње,	му́ће̂ње,	љу́бље̂ње.

Код овог спрезања треба упамтити (много више него код првога, а много мање него код другога):

1) У глагола, који се свршују на дим, зим, лим, ним, сим, тим, претвори се у полу прошавшем времену, у страдателном прича-

ртију и у суштаствителноме (које од њега постаје) на ње, д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ, н. п. судим, суђа, суђен, суђење; газим, гажа, гажен, гажење; палим, паља, паљен, паљење; браним, брања, брањен, брањење; просим, проша, прошен, прошење; мутим, мућа, мућен, мућење и т. д. А у они који се свршују на бим, вим, мим, пим, уметне се љ (на оним истим мјестима, ђе се у ови претвори д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ), н. п. љубим, љубља, љубљен, љубљење; ловим, ловља, ловљен, ловљење; мамим, мамља, мамљен, мамљење; топим, топља, топљен, топљење и т. д.

2) Млоги глаголи, који се свршују на бим, вим, дим, лим, мим, ним, пим, тим, (по Ерцеговачком и по Ресавском нарјечију) имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по другом спрезању (на ети); и по Ерцеговачком нарјечију претвори се д у ђ, л у љ, н у њ, т у ћ; а послије б, в, м, п, уметне се љ пред е, н. п. видим, виђети, виђе, виђео: волим, вољети, воље, вољео; тавним, тавњети, тавње, тавњео; вртим, врћети, врће, врћео; сврбѝ, свербљети, свербље, свербљео; живим, живљети, живље, живљео; грмим, грмљети, грмље, грмљео; трпим, трпљети, трпље, трпљео и т. д. А у Ресавском нарјечију ови сви глаголи имају само е мјесто и, а полугласна се слова не мијењају, нити се умеће љ, н. п. видим, видети; волим, волети, волео; свербети, трпети, трпе, трпео и т. д. А у Сремачком нарјечију (кашто и у Ерцеговачком, као што сам напоменуо ђе је био говор о нарјечијама) имају по правилу свуда и, н. п. видим, видити, види, видио; волим, волити, воли, волио; трпим, трпити, трпио и т. д.

3) Млоги глаголи и овога спрезања (особито средњи на чим) имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по првом спрезању, н. п. држим, држати, држа, држао, држање; бјежим, бјежати; јѐчи̑м, јѐчати; звѐчи̑м, звѐчати; мр̀чи̑м, мр̀чати; дрѐчи̑м, дрѐчати, крѐчи̑м, крѐчати; мўчи̑м, мўчати; ўчи̑м, ўчати; клѐчи̑м, клѐчати; тр̀чи̑м, тр̀чати; врѝшти̑м, врѝштати; пѝшти̑м, пѝштати; сто̀јим, ста̀јати (ђекоји списатељи наши пишу стојати, да им иде по правилу као стојим); бо̀ји̑мсе, бо̀јатисе и т. д.

4) Готово у свим глаголима, који се свршују на јим (а оштро се изговарају, изостави се и у наклоненију повелителном, н. п. кро̀јим, крој, кројте; сто̀јим, стој, стојте; бро̀јим, број, бројте и т. д. Али који се не изговарају оштро, него се глас протеже, они имају по правилу, н. п. та́јим, та́ји, та́јите; па́јим, па́ји, па́јите; бу́јим, бу́ји, бу́јите; га̑ји̑м, га́ји, га́јите.

5) Истина да по општему правилу код свију несавршителни глагола постаје суштаствително на ње од страдателног причастија кад се промијени н на ње, н. п. копан, копање; игран, играње; писан, писање; печен, печење; мјерен, мјерење; суђен, суђење; љубљен, љубљење; слављен, слављење и т. д. Али се опет (особито у Ресавскоме и у Сремачком нарјечију) код глагола овога спрезања, особито који се свршују на лим и ним, говори још и друкчије (т. ј. не промјењује се л на љ, ни н на њ), н. п. молим, молење; балим, балење; буним, бунење; браним, бранење и т. д. А говори се и мољење, баљење, буњење и т. д. него ми се чини да је оно прво обичније. Тако исто може бити да би ко рекао (у Ресавскоме и у Сремачком нарјечију) и вртење, трпење, срдење и т. д, прем да је свуда обичније врћење, трпљење, срђење и т. д.

Овђе је за сад поред рјечника доста граматике. О нарјечијама, о предлозима, и о междуметијама није трјебе говорити, зашто су овђе у рјечнику.

ALPHABETI SERBORUM

cum

viciniorum popularium et aliis cultioris Europae alphabetis παραλληλισμός.

Serb. graec.	Serb. lat.	Hungar.	Croat.	Carniol.	Bohem.	Polon.	German.	Ital.	Gall.	Angl.
А а	a	á	a	a	a	a	a	a	a	—
Б б	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
В в	v	v	v	v	w	w	w	v	v	v
Г г	g	g	g	g	g̀	g	g	g: gara	g: gant	g: gold
Д д	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d
Ђ ђ	dj, gj	gy	dy, gy	—	ď	—	—	—	—	—
Е е	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e: bet
Ж ж	x	zs	s	sh	ž	ż	—	—	j	s: osier
З з	z	z	z	s	z	z	ſ: leſen	s : rosa	z	z: razor
И и	i	i	i	i	i	i	i	i	i	ee, y
Ј ј	j	j	j	j	g	i; ia	j	j	i: mien	y: yes
К к	k	k	k	k	k	k	k	c: caro	c : car	k
Л л	l	l	l	l	l	ł?: wilk	l	ł	l	l
Љ љ	lj	ly	ly	lj	—	l : li	—	gl: gli	il : ail	—
М м	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Н н	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Њ њ	nj	ny	ny	nj	ň	ń	—	gn	gn	—
О о	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o: note
П п	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
Р р	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r
С с	s	sz	sz	ſ	ſ, s	s	ß	s: sono	s : son	s: so
Т т	t	ţ	t	t	t	t	t	t	t	t
Ћ ћ	ch	ty	—	—	ť	—	—	—	—	—
У у	u	u	u	u	u	u	u	u	ou	oo
Ц ц	c	cz	cz	z	ç	c	z	z : zio	—	—
Ч ч	cs	cs, ts	ch	zh	č	cz	tſch (?)	c : ciò	—	ch: child
Џ џ	—	—	—	—	—	—	—	ge	—	
Ш ш	sc	sh	ss, sh	ſh	š	sz	ſch	sc: esce	ch: cher	sh
Ъ ъ *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ф ф **)	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
Х х **)	h ?	h	h	h	ch	ch	ch	—	—	—

*) Nil sonat (nisi forte vocalem mutam), sed r literae, quae Serbis, sicut Bohemis, vel sola absque ulla vocali, syllabam facit, apponitur, ne eadem r litera ad praecedentem aut sequentem syllabam trahatur, e. g. умръо, заъркати, lege u-mr-ó, za-r-kati.

**) Sonos ф et х vix invenias in vocibus genuine Serbicis; sed utramque literam ob voces peregre adscitas ex alphabeto Cyrilliano retinuimus.

ШТАМПАРСКЕ ПОГРЈЕШКЕ.

У свакој књизи има штампарски погрјешака; али ја се надам да и у овом рјечнику не ће бити тако млого, као у другим нашим садашњим књигама. Ево овђе ћу назначити ђекоје мало веће, које сам ја нашао:

1) у словима:

наштампано.	ђе.	мјесто.
Бентéати	у реду	Бенéтаци
Божкћу	код Божји дан	Божићу
весе	— варење	веее
Вéћма	у реду	Вéћма
Видило	— —	Видило
m.	код виме	n.
Бöће	у реду	Вöће
Брáчати	— —	Врáчати
Грцâње	— —	Врцâње
ка	код нарезак	ска
Козирица	у реду	Козáрица
просц-	код колачи	просци
иси	— —	ис-
платен	— лизати	пламен
им	— меркати	ам
бадавација	— муктација	бадавација
pf.	— намамљивати	impf.
намјеравиње	— намеравање	намјеравање
нила	— напијати	била
jaa	— ћасад	jaja
Нàшинкй	у реду	Нàшинскй
fr.	код осуђивати	impf.
ом	— отпучати	ам
ум	— отријебити	им
пјан чина	— пијанчина	пјанчина

наштампано.	ђе.	мјесто.
pf.	код повлачити	impf.
напјеое	— полажајник	напијесе
n.	— прашак	m.
ам	— премишљатисе	амое
pf.	— преобуватисе	impf.
придигутисе	— придићисе	придигнутисе
прилоњати	у реду	прислоњати
ружа	код ружичица	ружица
затто	— сраслица	зашто
капет	— среѕ	капетан
новццима	— тарпош	новцима
сирацар	— творило	сирац
Теони	у реду	Теоци
Срјему	код труд	Срнјему
повуниц	— тута	повуци
Узбаица	у реду	Узбрдица
чађење	код чатање	чаћење
четрноестоpo	— четрнаестеро	четрнаестоpo
годуни	— читлуковањија	годинu
бур а	— шкембе	бураг
соколе	— гласоударенија (стр. XXXVII)	сокола
мéје	у склоненију	мöје

2) у гласу.

Овђе сад није вриједно писати оне ријечи ђе је отпао знак гласоударенија (зашто има таковu ријечи млого, а не чини велике штете); него ћу само оне да назначим, ђе знак гласоударенија стоји криво (други, а не онај који би требало, или на другом мјесту); па и то само ћу назначити онако, као што треба да буде, а како је наштампано, може сваки виђети у књизи: бáнатисе, бéжан (мјесто бéжан), вамîлија, вечê, кòванлук (мјесто кòвâнлук), кóно, лúтати, мáжење, мáсан, мúлити, мле́чница, мрàзитисе, надскакúвање, ȍглавина, одàдити, одàпиратисе, Олùвера и Оливера, онàкô, Óсто, отре́скатисе, поме́шати, потпомòћи, рàзгријати, Тȍпчидер, трȑнути (н. п. ватру), тȳрчати, угáрнице, угâрчић, цвúлети, чарàпчина, шешàна, штокòји (и штòкоји);

пȳшкā у II. склоненију		мјесто	пȳшка
књиге —	(у род. јед.)	—	књùгê
змùјо —	(у зват. јед.)	—	змùјо
жутôј	у I. склон. у д. јед.	—	жȳтôј
жутôме —	— с. —	—	жȳтôме
свијȳ у род. множ.		—	свúјȳ
ỳжи на страни XLVI.		—	ỳжй
даљй —	—	—	дȁљй
тањй —	—	—	тàњй
јачй —	—	—	јàчй

ДОДАТАК.

Кад је остало ово мало бијеле артије, ево још нешто да додам:

1) На страни XXX. и XXXI. што је био говор о претварању полугласни слова; она се слова онако претварају не само у једној ријечи кад дођу једно пред друго, него и из двије ријечи кад је једна до друге, н. п. говори се ш њим, ш људма, ж ђаком, з Богом, бес посла, бес коња, преш кућом, о Дунава, и Земуна, пре тобом и т. д. Али будући да у писању овако далеко нијесу ишли ни Грци ни Латини, зато нијесам ни ја ћео (ни смјео; а докле су они ишли, мислим да је слободно и мени, и свакоме другом); а други ко у напредак ако ћедбуде тако писати, може слободно: ни један му паметан човек не може рећи да нема право: зашто се тако говори; а шњим налази се већ и у књигама ђекојим (н. п. у Доситеовим, и у Г. професора Игњатовића).

2) У Шумадији се често у говору изоставља с у полу прошавшем и у скоро прошавшем времену у првом лицу множ. броја, н. п. ку̀пљ̑смо, ј̀ѐда̑мо, ѝда̑мо, но̀ша̑мо; дођомо, идомо, но̀симо, ку̀пимо и т. д.

3) предем, везем, тресем, плетем, и остали оваки ђекоји глаголи, могу имати полу прошавше вријеме и на ија, т. ј. предија (предијаше, предијасмо, предијасте, предијау), везија, тресија, плетија и т. д. (Али од једем, нико не би рекао једија, једијаше, него само једа, једаше и т. д.; тако и од гребем, греба, гребаше; а од зебем може бити да би ко рекао и зебија, зебијаше и т. д.). К овима иде и кунем, кунија, кунијаше и т. д.

4) У склањању суш. имена и у спрезању глагола не треба нико да се ослони са свим на знаке гласоударенија, и да помисли, да и остале све ријечи имају свуда онакови исти глас, као и оне што су метнуте за примјер. То је за туђина највећа тежа у нашем језику, и Бог зна оће ли се кад моћи друкчије научити, него од народа слушајући, и говорећи с њим. Н. п. ми̏је и гри̏је имају у имен. једнак глас, а у осталим падежима грије има гри̏ја, гри̏јови и т. д. Ма̀сло и ве̏сло имају у имен. готово једнак глас, и весло има у множ. броју као и у род. јед., а масло се у множ. броју не изговара са свим тако оштро, као и у род. јед.; тако се исто поље оштрије изговара у јед. броју, него у множ.; а друга се опет млога имена изговарају оштрије у множ. броју него у јед., н. п. се̏дло, се̏дла; се̏ло, се̏ла и т. д. — Али што н. п. у Бијоградској нахији ђекшто говоре ло̀нац, ко̀нац, куку̀руз, се̏ло и т. д. (мјесто ло̀нац, ко̀нац, куку̏руз, се̏ло), то ме не иде у ово о чему је мој говор.

А.

А, 1) aber, at, vero. Ја га љубим, а он се отире; ја дођо, а он оде; ако не ћеш, а ти пољуби, па остави. 2) а? ah? ain'? itane? 3) а! ah! ah!

Аар*, m. vide ар.

Аба, f. das Aba-Tuch, panni crassissimi genus.

Абајлија*, f. die Schabrake, stragulum, stratum, ephippium.

Абање, n. das Strapaziren (des Rockes), detritio panni.

Абати, ам, v. impf. н. п. аљину, abtragen, strapaziren, detero pannum.

Абаџија*, m. der Aba-Tuch-Schneider, sartoris genus, daher die Beywörter: абаџијин, на, но; абаџијски (абаџиски), ка, ко.

Абаџилук*, m. das Handwerk des абаџија, sartoriae (vestificinae) genus.

Абењак, m. капа од абе, eine Mütze von Aba-Tuch, galerus e panno crasso.

Абер*, m. Nachricht, nuncius, cf. глас.

Абердар, m. } т. ј. топ или пушка
Аберник, m. } (што се меће на глас), die Lärmkanone, tormentum tumultum nuntians:

„Па он меће топа абердара —
„Те избаци пушку аберника —

Абонос, m. дрво, што у води отврдне (уабоносисе) као камен.

Абрашљив, ва, во, vide пјегав (н. п. коњ испод репа).

Аброноша, m. der Postenträger, famigerator.

Аваз*, m. Stimme, vox. cf. глас.

Аванз*, m. vide ванз.

Авај! interj. vide јаој.

Авала, f. Gebirge südöstlich von Belgrad, mit Ruinen einer alten Burg des Ritters Порча von Авала:

„Покликнула пребијела вила
„Са Авале изнад Бијограда —

Аван*, m. der Mörser, mortarium.

Авдес*, m. die Abwaschung (des Türken) vor dem Gebete, ablutio: узео авдес;

„Чисто Турски авдес узимаше —

Авдесни, на, но, н. п. марама, Abwasch-, ablutionis.

Авдитор, m. der Auditor, cognitor causarum militarium.

Авдиторов, ва, во, des Auditors, judicis militaris.

Авдиторовица, f. die Auditorsfrau, uxor judicis militaris.

Авдиторски, ка, ко, 1) Auditors-, judicum militarium. 2) adv. wie ein Auditor, more judicis militaris.

Авељача, f. vide вељача.

Авет, f. } das Gespenst, spectrum.
Аветиња, f. }

Авлаштан, шна, но, vide алваштан.

Авлија*, f. 1) улица, der Hof, aula. 2) велика бијела марама (авли-марама) што се завјешају ђевојке кад се удају.

Авлијнски, ка, ко, н. п. врата, Hof-, aulae.

Авлијски, ка, ко, vide авлијнски.

Авли-марама*, f. cf. авлија.

Аврам, m. (cf. Бытїе XVII, 5), Abraham, Abrahamus.

Авта, f. vide апта.

Автик, m. vide аптик.

Автика, f. vide аптика.

Автов, ва, во, vide аптов.

Автовина, f. vide аптовина.

Ага*, m. der Aga (Herr), dominus. cf. господар.

Агадара*, f. (ст.) сабља, што се носи под коланом (?):

„Агадаре с обадвије стране —

Агалук*, m. das Agathum, dignitas agae;

„Агалуке себи задобио —

Агин, на, но, des Aga, agae.

Агиница, f. die Agin, Frau des Aga, uxor agae.

Агински, ка, ко, 1) Aga-, agarum. 2) adv. wie ein Aga, more agae.

Аго, m. hyp. v. ага.

Агршак, шка, m. као мали колутић од кости, или од рога, што жене натичу на вретено (да је теже у руци), кад почињу прести. Српкиње по селима одломе по пола окомка, па натакну на вретено мјесто агршка.

Ада*, f. vide острво.

Ада? ада како? ја doch; freylich; wie anders? imo vero.

Адам, m Adam, Adam, Adamus.

Адам, m. Mannsname, nomen viri.

Адамов, ва, во, Adams, Adami.

Адамско кољено, n. (Adams Stamm)

нennt man das Muster einer Ehefrau, plus quam Penelope.
Адет*, m. vide обичај.
Адиђар*, m. Gold- und Silbergeräthe, auch Schmuck, aurum et argentum caelatum, gemmae pretiosae.
Адица, f. dim. v. ада.
Аднађ, m. (у Сријему и у Бачк.) der Gendarme, lictor (?).
Адум, m, } ohne Geschlechtstheile,
адумац, мца, m. } expers pudendorum.
Ја кажем адум сам, а он дријеши гаће да ј*6*.
Ае! interj. um das Rindvieh auszutreiben, vox agentis armenta.
Аждаа, m. der Drache, der Lindwurm, draco (serpens fictus).
Аздија*, f. (cm.) Art eines langen Oberkleides, togae genus:
„На њему је коласта аздија —
„У скут свилен коласте аздије —
Азна*, f. die Casse, aerarium, pecunia:
„Дај ти мене азну и цебану —
Азнадар, m. der Zahlmeister, quaestor.
Азнадарев, ва, во, } des Zahlmeisters,
Азнадаров, ва, во, } quaestoris.
Азнадарче, чета, n. ein junger Zahlmeister, quaestor juvenis:
„И бабино младо азнадарче —
Азур*, vide готов, спреман, оправан. Азур кола без точкова.
Азурала*! auf! agite! спремајтесе:
„Азурала кита и сватови —
Аир*, m. 1) vide задужбина. 2) аир! nein, non; daher aus 1 und 2 das Wortspiel:
А. (н. п.) Јеси ли га виђео?
Б. Аир.
А. Аир је на Вишеграду ћуприја.
Аирала*? wie? was ist? quid ita!
„Аирала, кукавицо сиња?
„Што си тако рано долећела? —
Аис! interj. Zuruf an den pflügenden Ochsen, daß er sich seitwärts wende, vox vertentis boves aratores.
Аискање, n. das аис-sagen, usus vocis аис.
Аискати, ам, v. impf. m. j. вола, аис sagen, dico аис.
Аиснути, нем, v. pf. m. j. вола, 1) аис sagen, dico аис. 2) ihm das аис mit der Peitsche beibringen, excito flagello ad vertendum.
Ај! he! heus (als Ruf, und als Antwort).
Аја, ah! nein; nicht doch; minime.
Ајање, n. das Bekümmern um etwas, cura.
Ајам, m. vide вајам.
Ајати, ајем, v. impf. за кога или за што, sich kümmern, curo, cf. марити:
„Ил' не чујеш, ил' не ајеш за ме —
Ајван*, m. das Thier, animal. cf. живинче, звјерка.
Ајгир*, m. der Hengst, admissarius. cf. ждријебац.
Ајгировит, та, то, m. j. коњ, Hengst; unverschnitten, integer, non castratus.
Ајгируша, f. unbändigen Geschlechtstriebes, mulier furens libidine.
Ајде, ајдемо, ајдете, gehen wir! (fr. allons), eamus.
Ајдук, m. 1) der Straßenräuber, latro (in diesem Lande weniger abscheulich, und näher dem Heldenthume); отишао у ајдуке, er ist ein Räuber geworden, inter latrones abiit. 2) der Gerichtsheiduk in Ungern, Sirmien, haiduco, hajducus, lictor.
Ајдуков, ва, во, des ајдук, hajduci.
Ајдуковање, n. das Räubersehn, latrocinium.
Ајдуковати, кујем, v. impf. ich bin ein ајдук, latrocinor.
Ајдучија, f. (coll.) die Heiduken, hajduci.
Ајдучина, f. 1) das Räuberhandwerk. 2) augm. v. ајдук.
Ајдучица, f. die Räuberin, praedatrix.
Ајдучки, ка, ко, 1) räuberisch, latronum. 2) adv. räuberisch, more latronum.
Ајђиди*! herrlich, wunderschön, praeclarus. cf. ђиди.
Ајја, vide аја.
Ајка, f. die Treibjagd, venatio, qua excitatae a servis ferae, in biviis triviisque a venatoribus excipiuntur.
Ајкање, n. das Treibjagen, venatio.
Ајкати, ам, v. impf. jagen, venor.
Ајош, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schiffsknecht, helciarius. cf. лађар.
Ајошки, ка, ко, 1) Schiffsknechts-, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffsknecht, more helciarii.
Ајс! vide аис.
Ајскање, n. vide аискање.
Ајскати, ам, vide аискати.
Ајснути, нем, vide аиснути.
Ак*, m. 1) der Lohn, die Besoldung, stipendium, merces, salarium, cf. плата. 2) ак му је, das hat er verdient! es ist ihm recht geschehen, habet, habeat sibi.
Акамоли (а камо ли), wie erst, nedum: не дам ни теби, а камо ли њему;
„Сиротињо и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си.
Аки би (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима), као, als wenn, ac si.
Акмаџа*, f. тица, као кобац, коју Турци, особито бегови, уваше младу и припитоме, па је носе на руци, као сокола, и у јесен лове с њоме препелице.
Ако, wenn, si.

Акôв, m. ein Eimer, amphora.
Акôвче, чета, n. ein Eimerfäßchen, vas amphorarium.
Акòће, es thut nichts, meinetwegen, quid tum? per me licet.
Акриђàкон (акрѝђакон), m. der Archidiakon, Archidiaconus.
Акриjèра, m. der Archijerei, Oberpriester, archiereus: владике су акриjере Рисшове.
Акримàндрит, m. der Archimandrit, archimandrita.
Акримàндритов, ва, во, des Archimandriten, Archimandritae.
Акримàндритскӣ, ка, ко, 1) archimandritisch, archimandritarum. 2) adv. archimandritisch, more archimandritae.
Акшам*, m. das vierte Gebeth der Türken, nach Sonnenuntergang, oratio quarta Turcarum, post solis occasum.
Âл, m. биједа, напаст: ал те не нашао.
Ал*, adj. vide ружичаст.
Àла, f. vide наод.
Àла, f. vide аждаа: ало несита!
Алà би лепо било, ah! wie schön wäre es, bone! deus quam esset praeclarum.
Алâj*, m. ein Trupp Soldaten in Parade, acies instructa, pompa militaris:
„Туд' ће поћи војска на алаје—
„Наредисе алај за алајем—
Алâj-барјак*, m. (cm.) die Heerfahne, signum, vexillum:
„У десној му руци копље бојно,
„А у л'јевој алај-барјак златан—
Алâjбег*, m. der Adelfürst, dux nobilium.
Алâjбегов, ва, во, des Alajbegs.
Алâjбеговица, f. die Frau des Alajbegs.
Алâл*, m. vide благослов: дао ми је с алалом; што човек с правдом стече, то му је алал; да му је алал.
Алале*, f. pl. vide наруквице.
Алàлем*, allem Anscheine nach, nisi me omnia fallunt. Алалем то ће бити сврака.
Алàлити, им, vide опростити, благословити. Кад који што купи од кога, а он каже: „Алали брате." А онај му одговори: „Да ти је алал."
Алаљѝвање, n. das Segnen, benedictio.
Алаљѝвати, љујем, v. impf. segnen, benedico.
Алâс, m. (ἁλιεύς, der Fischer) vide рибар.
Алâсов, ва, во, vide рибаров.
Алâскӣ, ка, ко, vide рибарски.
Алâт*, m. das Werkzeug, instrumenta. Без алата нема заната.
Алâт*, m. црвен коњ, der Fuchs (Pferd), equus rufus.
Àлатаст, та, то, н. п. коњ, fuchsroth, rufus.

Алàтљика, f. ein einzelnes Werkzeug, instrumentum.
Àлатов, ва, во, des Fuchses, rufi equi.
Алàтуша, f. алатаста кобила, eine Fuchsstute, equa rufa.
Алàтушин, на, но, der Fuchsstute, equae rufae.
Алàужа, f. vide, лапавица.
Àлва*. f. 1) eine Mehlspeise (von Weizenmehl, Schmalz und Honig), cibi genus. 2) од ораа. 3) cf. прстен.
Алвàлук*, m, das Trinkgeld (auf алва), was man Neugekleideten abfordert, corollarium, munusculum: дај алвалук (sagt man wie in Oesterreich: den Schneider auszwicken).
Àлватан (говорисе и авлатан), тна, но, weit, bequem (von Kleidern), amplus.
Алвàџија* (àлваџија), m. Alwahändler, qui vendit алва.
Алдумâшче*, чета, n. vid. алвалук.
Алекса, m. Alex, Alexius.
Алèксије, m. Alex, Alexius.
Àлексинац, нца, m. мала варошица, између Ниша и Параћина. Алексиначкӣ, ка, ко. von Алексинац.
Àлем драги камен, (cm.):
„Међ' камзама алем драги камен—
Але́мпија, m. } (der heilige) Alypius,
Але́мпије, m } Alypius.
Али, 1) aber, verum. 2) vide или.
Алин драги камен, m. vide алем драги камен.
Àлка*, f. гвозден колут (у Србији по селима говоре бијочуг), ein eiserner Ring, z. B. Thürring, Fessel, annulus:
„Ко то куца алком на вратима?—
Алкурâн*, m. der Koran, Alcoranus:
„На китапу своме алкурану—
Алôв, m. велика пређа што се рибеватају, das Fischernetz, rete.
Аље́так, тка, m. ein Kleidungsstück, vestis.
Аљѐтина, f. augm. v. аљина.
Àљина, f. das Kleid, vestis.
Аљине, f. pl. das Gewand, vestimenta, (auch das Bettgewand), stragula.
Àљиница, f. dim. v. аљина.
Àљкав, ва, во, schlaff, laxus.
Аљма, f. eine Art Zwiebeln, cepae genus.
Âм, m. das Geschirr des Wagenpferdes, lora equi trahentis.
Àма, aber, allein, sed.
Амâз*, m. (cm.) Art Gebets der Türken, precis genus:
„А у шанцу амаз проучите—
Амàјлија*, f. 1) запис, или чини какве, што се носе уза се, н. п. амајлија од пушке, од главобоље, од грознице и т. д. der Talisman, signum magicum. 2) она кесица, или ку-

тиіјца, што се у њој носи запис, das Talisman-Kästchen, capsula servando signo magico:
„Сарајлије златне амајлије,
„Што ђевојке носе у њедрима —
Ама̂м*, m. das Badhaus, Badezimmer, balneum.
Ама̀мџик*, m. dim. v. амам. Амамџик има у свакој Турској соби (ђе спавају људи са женама) за пећи.
А̂ман, m. j. чини ми се: аман шо ће бити.
Ама̂н*! Pardon! Gnade! noli me occidere, serva me.
Ама́нет*, m. anvertrautes Pfand, depositum: аманет ти Божји моја ђеца; оставио код њега новце на аманет; изјео туђ аманет.
А̀мба̂р*, m. 1) das Magazin, horreum, 2) прва капа, што се дигне кад се игра прстена. cf. прстен.
Амба̀ра̂ње, n. das Aufheben der ersten Mütze im Ringspiel (indem man амбар dazu ruft), levatio primi galeri in lusu annuli, cf. прстен.
Амба̀рати, ам, v. impf. амбар sagen, dico амбар.
Амба́рнути, нем, v. pf. 1) дићи прву капу, кад се игра прстена, cf. прстен. 2) запросити ђевојку ђегођ, или друго што заискати, н. п. ја сам амбарнуо на једном мјесту.
А̀мба̂рски̑, ка, ко, н. п. око, врата, des Magazins, horrei.
А̀мбуља, f. дугачка врећа, ein langer Sack, saccus longior.
А́ми̑н! Amen! amen! Амин да Бог да.
А́мина̂ње, n. das Amensagen, adprecatio.
А́минати, ам, v. impf. Amen sagen, dico amen. Кад старн сват (на свадби), или кум пије у здравље, онда сватови, све два и два, аминају, т. ј. вичу: Стари сват чашу пије, Бога моли, амин!
А̂мо, hieher, huc.
Ампре̑л, m. der Regenschirm, (österr. das Amrell, nach dem lat. umbrella), umbella (major).
А̂н*, m. der Han, deverticulum.
А̂на, f. } Anna, Anna.
А́на, f. }
Анатема (анатемате), f. das Anathem, Anathema: анате га мате било; анатемате ђавола и његова имена.
А̀натемни̑к, m. des Anathems werth, dignus anathemate. Анатемнице један! (schelten gewöhnlich die Mönche, statt анатемниче, weil sie sich ein griechisches Ansehen geben wollen, wo kein ч, ж, џ, ћ, ђ, üblich ist; und diese Affectation ahmen die Anekdoten satyrisch nach).
А̀натемница, f. die des Anathems würdig ist, digna anathemate.
Анатемња̂к, m. vide анатемник.
А̀нглија, f. 1) England, Anglia, Britannia. 2) englisch Tuch, pannus Anglicus.
А̀нгли̑јски̑, ка, ко, 1) englisch, anglicus, britannicus. 2) adv. englisch, anglice.
А́ндра, m. (Рес. и Срем.) vide Андро.
Андра̂к, m. Не знам који му је андрак (у Сријему и Бачк).
А̀ндрија, m. (cf. ἀνδρεῖος?) Andreas, Andreas.
А̀ндрија̂ш, m. Andreas, Andreas.
Андри̑јца, f. dim. v. Андрија.
А́ндро, m. (Ерц.) hyp. v. Андрија.
А́нђа, f. hyp. v. Анђелија.
А̂нђел, m. (говорисе и анђео) der Engel, angelus.
Анђѐлак, лка, m. hyp. v. анђел.
Анђѐлија, f. Angelia, Angelia.
Анђѐли̑јца, f. dim. v. Анђелија.
Анђѐлски̑, ка, ко, englisch, angelicus. 2) adv. englisch, angelice.
А̂нђео, ђела, m. vide анђел.
А́нђица, f. dim. v. Анђа.
А́нђуша, f. augm. v. Анђелија.
А́нета, f. Annette, Annula.
А́нета, n. pl. (am Stutzen) die Schraubengänge.
А́ница, f. dim. v. Ана.
А̀ничица, f. dim. v. Аница.
А̂нка, f. Aennchen, Annula.
А̂нски̑, ка, ко, н. п. врата, des Hans, deversorii.
А̃нта, f. (у Сријему) der Markhaufen, cumulus (terrae) terminalis.
А́нта, m. (Рес. и Срем.) vide Анто.
Антѐрија* (а̀нтерија), f. ein Unterkleid mit Aermeln, tunicae genus.
Антерилук*, m. Stück Zeug auf eine Anterie, panni quantum sufficit ad anteriam conficiendam.
А́нтица, m. dim. Анта.
А́нто, m. (Ерц.) hyp. v. Антоније.
Антонија, m. } Anton, Antonius.
А̀нтоније, m. }
Антони̑јца, m. dim. v. Антоније.
А̂нушка, f. Anna, Anna.
А̂нчица, f. dim. v. Анка.
Анџа̂р*, m. der Handschar, culter major.
А́нџија*, m. der Hanwirth, dominus deversorii.
А́нџијин, на, но, des Hanwirths, domini deversorii.
А́нџи̑нски̑, ка, ко, } 1) Wirths-, domini
А́нџи̑јски̑, ка, ко, } deversorii. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.

Ао! interj. sapperment! vah! Ао мој брајко!
Ооно (а оно), so, dann, —, igitur, at: ако није тако, а оно је овако; ако не ћеш ти доћи мени, а оно ћу ја теби.
Апатéка, f. die Apotheke, apotheca, pharmacopolium.
Апатèкáр, m. der Apotheker, pharmacopola.
Апатекáрев, ва, во, } des Apothekers,
Апатекáров, ва, во, } pharmacopolae.
Апатèкâрски, ка, ко, 1) Apotheker-, pharmaceuticus. 2) adv. apothekerisch, more pharmacopolae.
Апс* m. der Arrest, custodia: у апсу човек.
Апсàна*, f. der Arrest, das Arresthaus, custodia.
Апсени̂к, m. der Arrestant, captivus, qui in custodia est.
Апсити, им, v. impf. arretiren, verhaften, in custodiam mitto.
Àпта, f. Attich, sambucus ebulus Linn.
Аптйк, m. der Attichstrauch, sambucetum ebuletum.
Àптика, f. ein Attichstengel, ebulum.
Аптов, ва, во, н. п. лист, Attich-, ebuli
Аптовина, f. der Attichstrauch, sambuci ebuli.
Àпустол, m. Apostel, apostolus.
Апустолски, ка, ко, 1) apostolisch, apostolicus. 2) adv. apostolisch, apostolice. Отишао апустолски, т. ј. пјешице, per pedes apostolorum.
Апшèње, n. das Arretiren, custodia.
Àр*, m. der Pferdestall, stabulum equorum. cf. коњушница.
Àрад, m. Stadt im Banat. Àрадскй, ка, ко, von Арад.
Араћанин, m. човек из Арада.
Арâм*, m. проклество, (das Gegentheil, v. алал), Fluch! male vortat: арам ти била со и љеб, што си изјео код мене!
Àрамбаша*, m. поглавица ајдучки, der Räuberhauptmann, dux latronum.
Арамбашин, на, но, des Räuberhauptmanns, ducis latronum.
Àрамбашовâње, m. das арамбаша seyn, imperium latronum.
Àрамбашовати, шујем, v. impf. арамбаша seyn, imperito latronibus.
Арáмија, m. der Räuber, Dieb, fur, latro (mit niederträchtigem Nebenbegriff, während der ајдук ihn nicht hat).
Арâнђел (говорисе и аранђео), m. der Erzengel, archangelus: свети шестокрили аранђеле! закрили ме крилом твојим (кад се моле Богу).
Арâнђелов, ва, во, н. п. дан, Erzengelstag (den 8. Nov.), festum S. Archangeli.
Арâнђеловица, f. аранђелов пост, die Faste 8 Tage vor Erzengels-Tag, jejunium Archangeli.
Арâнђеловштâк, m. човек, који слави аранђелов дан, der den Erzengel Michael zum Hauspatron hat, cliens Archangeli.
Арâнђео, ђела, m. vide аранђел.
Арâње, m. das Plündern, depopulatio.
Àрап*, m. vide арапин.
Арàпија, f. (coll.) die Mohren, Mauri:
„Сад навали љута арапијо:
„Нема оног страшнога јунака
„На шарену коњу великоме —
Арапин, m. der Mohr, Aethiops, Maurus.
Àрапинов, ва, во, des Mohren, Aethiopis.
Àрапка, f. 1) die Mohrin, Maura. 2) eine Art harter, schwärzlicher Birnen, piri genus.
Àрапов, ва, во, vide Арапинов.
Арапскй, ка, ко, 1) mohrisch, mauricus. 2) adv. wie ein Mohr, more mauri.
Àрапчâд, f. (coll.) Mohrenkinder, soboles maura.
Àрапче, чета, n. ein Mohrenkind, puer maurus.
Арâр, m. врећа од костријети, ein Sack von Ziegenwolle, saccus e lana caprina.
Арàрина, f. augm. v. арар:
„Погледајде арарино моја
„Што ти чини болесница твоја —
Àрати, ам, v. impf. plündern, expilo.
Арàтос, (ἀράτος) verflucht, hol's der Teufel! in malam rem! Аратос га било; Аратос ти кирије, сиђи ми с кола. Аратос ти поскура, не прди ми по цркви.
Аратосиљање, n. das zum-Teufelwünschen, detestatio.
Аратосиљатисе, аљсе, v. r. impf. кога или чега, etwas zum Teufel wünschen, detestor aliquid, exsecror.
Арâч*, m. die Kopfsteuer, tributum, exactio capitum. cf. глâвница.
Àрач*, арча, m. die Auslage, expensa, cf. трошак.
Арàчлија*, m. der Kopfsteuer-Einnehmer, exactor tributi.
Арàчлијин, на, на, des арачлија, exactoris tributi.
Арàчлйјскй, ка, ко, } der Kopfsteuer-
Арàчлйјскй, ка, ко, } Einnehmer, exactorum tributi.

Арашла̀ма, f. (ст.) vide арџлама:
„Арашламе у меду куване —
Арба̀наски̑, (ст.) albanesisch, albanice:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси —
Арбија*, cf. шицка (древеңа или гвоздена), што се набија њом мала пушка кад се пуни, der Ladestock, bacillus adigendae glandi plumbeae.
Арга̀шија, f. (coll.) die Taglöhner, mercenarii.
А̀ргатин, m. (ἐργάτης) der Taglöhner, mercenarius, cf. надничар.
А̀ргатова̂ње, n. das Arbeiten um Tagelohn, das Taglöhnern, operae diurnae locatio.
А̀ргатовати, тујем, v. impf. taglöhnern, mercede conduci, laborare.
Ардо̂в, m. das Faß, dolium. cf. буре.
Ардо̀вић, m. dim. v. ардов.
Аре̂нда, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Pacht, redemtio, conductio: узео под аренду.
*Аре̂нда̂тор, m. der Pächter, redemtor.
Аре̂нда̂торов, ва, во, des Pächters, redemtoris.
А̀рка*. f. der Rücken, dorsum (im Kleide), vide леђа.
Арла̀кача, f. ein lärmend lustiges Frauenzimmer, femina tumultuosa.
Арла̂ње, n. das Lärmen (der Kinder), tumultuatio.
А̀рлати, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.
Арна̀утин*, m. der Arnaut, Albanese, Albanus.
Арна̀утинов, ва, во, des Arnauten, Albani.
Арна̀утити, им, v. impf. zum Arnauten machen, facio esse Albanum.
Арна̀утитисе, имсе, v. r. impf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
Арна̀утка, f. 1) die Arnautinn, Albana. 2) eine Arnautinn, (Art langer Flinte), telum albanum.
Арна̀утлук*, m. Арнаутска земља, Albanien, Albania.
Арна̀утовац, вца, m. Арнаутски пиштољ, die albanesische Pistole, telum minus Albanum.
Арна̀утски̑, ка, ко, 1) Albaneser, albanus. 2) adv. albanesisch, more albani.
Арна̀ућење, n. das Albanisiren, mutatio in Albanum.
Арна̀уча̑д, f. (coll.) junge Arnauten.
Арна̀уче, чета, n. ein Albaneser Kind, puer albanus.
А̀рњеви, m. pl. das Dach eines (sonst offenen) Bauernwagens, von Stäben und einer Rohrmatte darüber, tectum currus rustici.

Арпаџик*, m. eine Art Zwiebeln zum Versetzen, ceparum genus.
А̀рса, m. (Рес. и Срем.) vide Арсо.
А̀рсен, m. Arsenius, Arsenius.
А̀рсенија, m.} Arsenius, Arsenius.
А̀рсеније, m.}
А̀рсица, m. dim. v. Арса.
А̀рсо, m. (Ерц.) hyp. v. Арсеније.
А̀ртија, f. das Papier, charta.
Артијетина, f. } augm. v. артија.
Артијешина, f. }
Арти̑јица, f. dim. v. артија.
А̀ртова̂ње, n. das Berathen, Hofmeistern, consiliatio.
А̀ртовати, артујем, v. impf. кога, berathen, hofmeistern, consilior.
Архиђа̀кон, m. vide акриђакон.
Архима̀ндрит, vide акримандрит.
Архима̀ндритов, ва, во, vide акримандритов.
Архимандритски̑, ка, ко, vide акримандритски.
Арче̂ње, n. das Verzehren, Verbrauchen, consumtio, absumtio.
А̀рчити, им, v. impf. verbrauchen, absumo.
А̀рчитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expensas facio.
Арџла̀ма*, f. Art Frühkirsche, cerasi genus.
Аршѝн, m. die Elle, ulna.
А̀сан-па̀шина паланка, f. мала варошица на десном бријегу ријеке Јасенице (у Србији).
А̀сна, f. (по Сријему и по Бачк.) der Nutzen, Gewinn, utilitas. cf. вајда.
А̀снити, им, v. impf. nutzen, prosum.
Асно̀вит, тна, тно, nützlich, utilis.
А̀спа, f. der Hautausschlag, pustulae.
А̀спида, f. die Viper, Otter, aspis: зла као аспида (реку злој жени).
Аста̂л, m. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Tisch, mensa, cf. сто.
Аста̂лчић, m. dim. v. астал.
Аста̂р*, m. das Unterfutter (von Baumwolle), munimen vestis.
А̀сура*, f. vide рогожина.
Асу̀рџија*, m. der Mattenflechter, qui tegetes plectit e scirpo.
Асу̀рџијин, на, но, des Mattenmachers, tegetum confectoris.
А̀т*, m. das arabische Roß, equus arabs. С туђа ата усред блата.
Ата̀нацко, m. Athanas, Athanasius.
Ата̂ње, n. das Achten, attentio.
А̀та̂р, m. das Gebiet, ager, fines.
А̀тати, ам, v. impf. (achten?) марити, или прпањати зашто, achten, attendere: да ти аташ за тим што би ти научио.
Ата̀гирати, ам, v. pf. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) (fr. attaquer) angreifen, aggredior. cf. ударити.

Атер*, m. der Gefallen, gratia, gratificatio: суди по атеру. Атерова кућа у потоку, једва јој се тљеме види.

Атбу̑р, m. кожа од црне овце, што се меће на седло кад се јаше.

Атиња, f. vide бедевија.

Атлија*, m. vide коњик (који јаше на ату).

Ато (d. i. а то), sieh da! en: кад ја тамо, а то њега нема.

Атски, ка, ко, 1) einem Edelroß gemäß, equi arabici. 2) adv. wie ein At, more equi arabici.

Аћула, f. das Gesimse, cymatium.

Аћа, m. (Рес. и Срем.) vide Аћо.

Аћим, m. Joachim, Joachim.

Аћима, f. Joachima, Joachima?

Аћо, m. (Ерц.), hyp. v. Аћим.

Аферим*! bravo! macte! Турски аферими и калуђерски благослови.

Афију̑н*, m. das Opium, opium.

Ах! interj. ach! ah! cf. а!

Аца, m. (Рес. и Срем) vide Ацо.

Ацко, m. dim. von Алекса.

Ацо, m. (Ерц.) hyp. v. Алекса.

Аче, чета, n. ein junger At, arabisches Füllen, pullus equi arabis.

Ачење, n. Art dehnenden Sprechens, prolatio vocum lenta, et diducta.

Ачити се, чимсе, v. r. impf. gedehnt sprechen, diduco voces.

Аџаип*, m. Wunder, prodigium!

Аџамија*, f. unerfahren (aus Jugend), inexpertus, rudis (auch vom Pferde).

Аџија*, m. der Pilger, (Christ der in Jerusalem, oder Türke, der in Mekka gewesen ist), peregrinus religionis ergo.

Аџијин, на, но, des Hadschi, peregrini religionis ergo.

Аџијиница, f. die Frau eines Hadschi, uxor peregrinatoris religiosi.

Аџијски, ка, ко, } 1) Hadschi-, peregri-
Аџијскӣ, ка, ко, } natoris religiosi.
2) adv. wie ein Hadschi, more peregrinatoris religiosi.

Аџилук*, m. die Pilgerschaft, Pilgerreise, peregrinatio religionis ergo.

Аџинедомак, m. (komisch) ein Pilger, der aber nicht bis an das Ziel seiner Walfahrt gegangen, peregrinator sacer imperfectus, mendax.

Аџо, m. hyp. v. аџија.

Аџува̑н*, m. der Liebling, Ganymedes, scortum, puer.

Аша*, f. 1) vide абајлија. 2) ударити у ашу, abläugnen, infitior. Док је аша, дотле кућа наша.

Аша̑ње, n. das Abläugnen, infitiatio.

Ашаријаст, та, то, vide несташан.

Ашати, ам, v. impf. abläugnen, infitior.

Ашигџија*, m. der gerne caressirt (liebelt), qui puellis blanditur.

Ашик*, verliebt, amore captus:
„Он се на њу ашик учинио —

Ашиковање*, n. das Caressiren, amores, blanditiae.

Ашиковати, кујем, v. impf. с ким, caressiren, blandiri alicui, amores habere.

Ашлук*, m. die Unkosten, sumtus.

Ашлучење, n. das Bestreiten der Unkosten, sumtuum aut victus subministratio.

Ашлучити, им, v. impf. bestreiten, sumtum suppedito.

Ашов, m. гвоздена лопата, die eiserne Schaufel, palla ferrea.

Ашта? } (по Ерцеговини) was? quid?
Ашто? }

Ашчија*, m. vide кувар. Бог срећу дијели, а ашчија чорбу.

Ашчијин, на, но, des Kochs, coqui.

Ашчијница, f. 1) vide куварица. 2) die Küche, culina.

Ашчилук*, m. die Kochkunst, die Kocherey, ars (res) coquinaria.

Б.

Баба, f. 1) очина, или матерна мајка, die Großmutter, avia. 1) стара жена, altes Weib, vetula. 2) превести бабу, кажу ђеца кад баце малу плочицу од камена преко воде; али је тако баце, да одскаче повр воде.

Баба, m. (Рес. и Срем.) vide бабо.

Баба клисара, f. баба, што мијеси поокурнице, die Frau, die das Communionbrot für die Kirche bäckt, diaconissa pani sacro pinsendo.

Бабајко, m. (понајвише у пјесмама) vide бабо:
„Мој бабајко не слушам те стари —
„Камо Раде мој миля бабајко? —

Бабак, бапка, m. на косишту онај дршчић, што се држи руком за њега кад се коси (у Сријему кажу руцељ), die Sensengriffe, capuli in manubrio falcis foenariae.

Бабетина, f. augm. v. баба.

Бабин, на, но, der Großmutter gehörig, aviae. 2) der alten Frau gehörig, vetulae.

Бабин, на, но, vide бабов.

Бабина душица, f. eine Pflanze, herbae genus.

Бабина рупа, f. die Genickhöle, cavum cervicis.

Бабине, f. pl. (у Сријему ђекоји говоре бабиње) 1) das Wochenbett, puerperium. 2) der Wochenbesuch, salutatio puerperae. Код Срба трају бабине обично седам дана. За тије седам дана долазе дању жене на бабине (и доносе част (н. п. пите, уштипке, ракију, вино и т. д.) и ђетету дарове), те се часте и веселе; а ноћу дођу комшије и комшијнице, познаници и познанице, те чувају бабине, т. ј. сједе сву ноћ код породиље, и разговарају-се и пјевају, а особито трећу и седму ноћ („Није седму ноћ дочуван" — имају обичај рећи ономе, који је мало сулудаст). Тада не смије ни једно заспати: зашто други једва чекају да га огаре, или да му пришију штогођ (какав дроњак, или читаво ћебе) за аљине. На бабинама пјевају свакојаке пјесме, а неке имају које се само тада пјевају, н. п.

„Ој на делу на голему боб се зелени.
„Ако га је посејао те се зелени?
„Мирко*) га је посејао те се зелени,
„Ружа**) га се назобала, срце је боли. —
„Колалом лалом ко му отац беше?
„Колалом лалом тај му***) отац беше.
„Колалом лалом ко му деда беше? и т. д.

Нијесам му био на бабинама (да знам колико му је година).

Бабини дни, m. pl. } etwa Märzschnee, nix
Бабини укови, } cadens mense martio.
Приповиједају, да је у то доба некаква баба ишћерала јариће у планину, па дунуо сјевер и ударио снијег, а она рекла: „Прц марцу не бојим те се: моји јарчићи петорошчићи". На то се расрди марш, па навали са снијегом и с мразом, те се смрзне и окамени и баба и њезини јарићи. Кажу, да се и данас може виђети у некаквој планини (ђе се то догодило) оно камење, што је постало од бабе и од јарића: баба стоји у сриједи, а јарићи око ње.

Бабино уво, n. ein Kraut, herbae genus.

Бабица, f. 1) dim. v. баба. 2) die Hebamme, obstetrix. 3) оно гвожђе (као мали наковањ), што се на њему откивају косе.

*) Или како буде име оцу.
**) Или како буде име матери.
***) Како му буде име.

Бабичење, n. das бабица-seyn, obstetricatio.

Бабичити, им, v. impf. Geburtshülfe leisten, obstetricari.

Бабо, m. (Ерц.) vide отац.

Бабов, ва, во, des бабо, patris.

Бабура, eine Art irdenen Ofens (ohne Kacheln), fornax simplicissima.

Бабускара, f. vide бабетина.

Бабушина, f. das Weichfleisch, caro inguinalis.

Баврљање, n. Umherschlendern, vagatio.

Баврљати, ам, v. impf. umherschlendern, vagor.

Бага, f. некаква болест коњска.

Багана, f. кожица јагњећа, das Lammfell, pellis agnina.

Багатела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Kleinigkeit (bagatelle), res parva.

Баглама, f. 1) (највише се говори у множ. бр. багламе) оно гвожђе, што држи врата за довратник (cf. шарке), Angel und Band an der Thüre. cardo et vinculum januae. 2) мала тамбурица од три жице, trichordii genus, eine kleine Pandore von drey Saiten.

Багљив, ва, во, н. п. коњ.

Баградан, m. мала варошица између Јагодине и Баточине.

Багрена, f. der Acacienbaum, Robini pseudoacacia Linn.

Бадава*, }
Бадавад, } unentgeltlich, gratis.
Бадаваде, }

Бадаваџија*, m. der alles umsonst haben will, qui omnia vult sibi gratis dari.

Бадало, n. оно мјесто, ђе ударају ђеца крајем од штапа кад се банају. cf. банатисе.

Бадањ, дња, m. велика шупља клада, што кроз њу тече вода, те обрће коло на кашичарки воденици, die Röhre, canalis.

Бадање, n. das Stechen, punctio.

Бадати, ам, v. impf. 1) leise stechen, pungo leniter. 2) leise gehen, incedo punctim.

Бадем*, m. Mandel, amygdalus.

Бадемов, ва, во, Mandel-, amygdali.

Бадјава, }
Бадјавад, } (у Босни) vide бадава.
Бадјаваде, }

Бадљи, f. pl. некаква болест у очима.

Бадњак, m. сирова церова главња, што се, по обичају, у очи Божића ложи на ватру. Бадњака морају бити два или три, и морају се у очи Божића (на бадњи дан) и осјећи. Кад се у вече смркне, онда домаћин унесе бадњаке у кућу, и нало-

ли на ватру; кад ступи с бадњаком у кућу, онда рече: „Добар вече и честит вам бадњи дан". А из куће га какав мушкарац поспе житом и одговори му: „Дао ти Бог добро срећни и честити". По Херцеговини ђе су велике куће, онђе довуку бадњаке на шест или на осам волова, па наћерају кроз кућу, те ишћерају волове на другá врата, а бадњаке скину у кући — Кад већ бадњаци прегоре, онда (сјутрадан, на Божић) узму оне угарчиће, те метну у башчи на какву младу шљиву, или на јабуку. cf. Божић und полажајник.

Бадњи дан, њега дне, m. der Christabend, dies ante festum Christi nataie.

Бадњић, m. dim. v. бадањ.

Баждàрина, f. (ст.) Zollgeld, portorium:

„На водици вила баждарица,
„Те узима тешкỳ баждарину:
„Од јунака оба црна ока,
„А од коња ноге све четири —

Баждàрица, f. (ст.) Zöllnerin, portitrix (?), cf. баждарина.

Баждâрскй, ка, ко, н. п. кантар, zöllnerisch, portitorum.

Бáза, f. vide зова.

Базèрђâмбаша*, m. der mit dem Aus- und Einfuhr-Zolle Belehnte, portorio praefectus.

Базèрђâмбашин, на, но, des базерђамбаша, portorii praefecti.

Базèрђâн*, m. vide трговац.

Базјаш, m. мали намастирић на лијевом бријегу Дунава (у Банату).

Баир*, m. das Ufer, ripa, cf. бријег, обала.

Баја, f. hyp. v. баук.

Баја, f. Stadt in Südungern, nomen urbis. Бајскй, ка, ко, von Баја.

Бäјалица, die Zauberin, incantatrix. Пјевају како се разбољео у сватовима (кад се женио бунгур челебија тараном ђевојком) купус на сланини, па му довели проју бајалицу да му баје:
„Проја бајс, купуса нестаје. —

Бајâње, n. das Zaubern, incantatio.

Бäјат, та, то, altbacken, vetus, non recens.

Бäјати, јем, v. impf. zaubern, incanto (morbum, dolorem).

Бäјко, m. Mannsname, nomen viri.

Бäјнâ лука, f. град и варош у Босни на води Врбасу. Бајнолу́чанин, човек из Бајне луке. Бајнолу̂чка, жена из Бајне луке. Бајнòлу̂чкй, ка, ко, von Бајна лука.

Бајо, m. Mannsname, nomen viri.

Бâјчета, m. Mannsname, nomen viri.

Бáка, f. hyp. v. баба.

Бака*! vide гле!

Бакâл*, m. трговац, што продајè сир, масло, мед и т. д. der Spezereyhändler, condimentarius.

Бакâлка, f. die Spezereykrämerin, condimentaria.

Бакâлница, f. бакалски дућан, das Spezereygewölbe, taberna condimentarii.

Бакáлов, ва, во, des бакал, condimentarii.

Бакâлскй, ка, ко, 1) Gewürzkrämer-, condimentarii. 2) adv. wie ein Gewürzkrämer, more condimentarii.

Бàкар*, кра, m. das Kupfer, cuprum.

Бàкат, кта, m. das Getrappe, incessus cum sonitu.

Бàква, f. оно мјесто, ђе се стаје ногом, кад се баца камен с рамена, Standort der Steinwerfenden, statio jaculantium saxa.

Бáкин, на, но, der бака, vetulae.

Баклàва*, f. eine Art пита, placentae genus.

Бакрâч*, m. vide котао.

Бакрàчић, m. dim. v. бакрач.

Бакрàчлија*, f. vide узенђија.

Бàкрен, на, но, kupfern, cupreus, aeneus.

Бàктање, n. das Trappen, incessus cum sonitu.

Бàктати, кћем, v. impf trappen, sonitum edo incedens.

Бàкуља, f. на дрвету (особито растову и церову) до коре, од прилике с три прста дебело. Бакуља је бјеља од правога дрвета и прије иструли од њега.

Балàбан*, m. назеба, кијавица, der Schnupfen, gravedo, pituita.

Бàлав, ва, во, rotzig, mucosus.

Бàлавац, вца, m. der Rotzige, puer mucosus.

Бàлавица, f. das Rotzmädchen, puela mucida.

Балàнтић, m. der Klöppel, tudicula.

Бàлван, m. велики дирек као греда, Balken, trabs.

Бàле, f. pl. слинè, der Rotz, mucus.

Бàлега, f. н. п. говеђа, коњска, овчја, der Unflat, Viehkoth, stercus.

Балèгање, n. das Misten, Kothmachen (vom Vieh), cacatio pecorum.

Балèгати, ам, v. impf. misten, den Koth von sich geben, stercus facio.

Бàлêње, n, vide баљење.

Бàлија, f. (verächtlich) der Türke, turca, (per convicium).

Балијèтина, f. augm. v. балија.

Бàлити, им, v. impf. rotzen, muco maculo, 2) rotzen, weinen, muco maculor flendo.

Бàло, m. vied балавац.

Бàлсам, m. der Balsam, balsamum.

Бàлта*, f. vide сјекира (али се рие

јетко говори, н. п. ја говорим, а он ни у балту).

Ба́лук*, m. } рибља трава, die Fisch-
Ба́лукати, m. } hörner, Tollhörner, cocculi indi.

Ба́лчак*, m. у сабље, или у мача оно, ђе се држи руком, der Griff am Säbel, capulus:

„Крвава му сабља до балчака —

Баљѐмез, m. die größte Art Kanonen, grobes Geschütz, tormentum majus.

„Све баљемез баљемеза виче,

„А лубарда лубарду дозива —

Баљѐње, n. das Rotzen, muci emissio.

Ба̀мбадава̂, ganz unentgeldlich, plane gratis.

Ба̀н, m. der Ban, banus.

Ба́нање, n. 1) vide бенетање. 2) das банатисе-Spiel, ludi genus.

Бана̂т, m. das (Temeswarer) Banat im Süden Ungerns, Banatus.

Ба́нати, ам, vide бенетати.

Ба́натисе, амсе, v. r. impf. Кад оће ђеца да се банају, најприје се договоре, до колике ће године ж е н и т и т р љ у; онда узме свако свој штап по средини, па ударају окомице у земљу и тако редом бацају штапове с једнога мјеста; које најдаље баци, оно је ц а р, а које најближе, оно је т р љ а. Потом трља покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне попријеко пред цара тако близу, како га цар стојећи управо може довашити својим штапом; онда цар баци жмурећи свој штап те удари трљин (ако ли у м а ш и, онда он буде трља, а трља цар), па онда сједе; ђе се царев штап уставн, онђе мора трља свој штап да з а м ј е с т и (т. ј. да га измакне), па онда сви редом бацају (не жмурећи) и погађају у трљин штап: сваки треба дотле да бије у трљин штап (и трља једнако мора свој штап да з а м ј е ш т а) докле не у м а ш и; а кад умаши, онда му трља узме штап и баци у с у в о г р о ж ђ е (т. ј. на страну), па онда остали сви бацају тако редом; а цар на пошљетку, и он бије док двапут не умаши. Онда трља покупи све штапове из сувога грожђа, па он погађа свим штаповима редом у свој штап; чијим штапом погоди, онај буде трља; а кад погоди царевим штапом, онда цар буде трља, а трља цар; ако ли свима штаповима умаши, онда покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне пред цара као и најприје, па погађају опет наново. Други пут (т. ј. друге године царовања) цар има три м а ш е (т. ј. погађа у трљин штап док трипут не умаши), трећи пут четири и т. д. а трља други пут сједе на б а д а л о (т. ј. на оно мјесто, ђе ударају штаповима кад и бацају) кад погађа у свој штап; трећи пут се примакне колико може скочити, а четврти пут колико је дуг кад пружи руке. Кад изиграју онолико пута (или кад један цар онолико година царује), до колико су погодили да жене трљу, онда га жене, т. ј. стану сви у ред један за другим, па се раскораче те трља прође четвороношке између њиови ногу, а они га сваки удари по једном шаком, или дрветом (како погоде најприје) по гузици.

Бана̂тскӣ, ка, ко, 1) Banater. 2) adv. banatisch.

Банаћа̀нин, m. der Banater, Banatu.

Ба̀ница, f. die Banin, bana, bani uxor.

Ба̂нка, f. der Bankozettel, syngrapha mensae feneratoriae publicae.

Банкро̂т, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bankerutirte, decoctor, impar solvendo, cf. пропалица.

Банкроти́рање, n. das Bankerutiren, decoctio.

Банкроти́рати, ам, v. pf. und impf. bankerutiren, decoquo.

Ба̀новина, f. Land, wo ein Ban herrscht, das Banthum, banatus.

Ба̂новић, m. Banssohn, bani filius. У пјесмама, и у приповијеткама о Бановићу Страњи чуо сам ђе се изговара Ба́н о в и ћ.

Ба̂новица (ба́новица), f. vide баница.

Ба́нстол, m. брдо у Сријему (између Карловаца и Крушедола).

Ба̏нути, нем, v. pf. unverhofft kommen, ex insperato adesse.

Ба̀ња, f. 1) Bad, balneum (cf. ital. bagno). 2) варош у Србији (близу Ниша):

„Да би посл'о Вељка арамбашу,

„Ко ће чуват' Бању на крајини? —

3) намастир у Далмацији.

Ба̀ња̂ лука, f. (у Сријему и у Бачк.) vide Бајна лука.

Бања̂ни, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:

„Да отиде у Бањане равне —

Бањ̂ање, n. vide купање.

Ба̀њатисе, амсе, vide купатисе.

Ба̂нскӣ, ка, ко, 1) altweibisch, anilis. 2) adv. altweibisch, aniliter.

Ба̂р, барем, wenigstens, saltem.

Ба̀ра, f. Lache, Pfütze, lacus, lacuna.

Барàбâр*, in einer Linie, simul (it, non sequitur) parallele.
Барабáрење, n. das Gehen in gleicher Linie; das Messen, contentio.
Барабáритисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich in gleiche Linie stellen, comparor, contendo. cf. поредитисе.
Бáрак, m. eine Art langhaariger Hunde, canis pili longi.
Бáраш, m. nom. propr. einer Stadt:
„Ја сам јунак од Бараша града,
„Ја сам диздар у Барашу граду —
Барàтâње, n. das zu-thun-Haben mit jemand, negotia cum aliquo.
Барàтати, ам, v. impf. (vom ital. barattare) с ким, mit wem zu thun (Geschäfte) haben, negotium habere cum aliquo
Бардáгџија*, m. Kannentöpfer, cantharorum figulus.
Бардâк*, m. крчаг с носцем, Kanne (irdene), cantharus fictilis.
Бардáчина, f. augm. v. бардак.
Бардáчић, m. dim. v. бардак.
Бáрем, vide бар.
Бáреш, m. Sumpf, palus.
Бáрило, n. некаква мјера (ital. barile, franz. baril), etwa eine Tonne, orca, amphora: колико је Дунаво, има у њему сто барила воде (у приповијетки).
Бáрица, f. dim. v. бара.
Бáрјак*, m. Fahne, signum, vexillum.
Барјàктâр, m. Fahnenträger, signifer.
Барјактáрев, ва, во, } des Fahnenträgers, signiferi.
Барјактáров, ва, во, }
Барјàктâрскӣ, ка, ко, 1) Fähnrichs-, signiferi. 2) adv. wie ein Fähnrich, more signiferi.
Бáрјам*, m. das Bairamsfest, festum Bairam apud Turcas.
Бáрјамовâње, n. das Feyern des Bairams, celebratio diei bairam.
Бàрјамовати, мујем, v. impf. u. pf. das Bairamsfest begehen, ago diem festum bairam:
„Свињанићу домадер се нађи,
„Нека Турци с миром барјамују —
Бáрјачић, m. dim. v. барјак.
Бáрка, f. der Fischbehälter, Fischhalter, vivarium piscium.
Бáрна, m. (по Сријему и по Бачкој) der Gaul, caballus.
Барòвит, та, то, sumpfig, paludosus, uliginosus.
Бáрут*, m. пушчани пра, das Schießpulver, pulvis pyrius. cf. пра.
Барутàна*, f. das Pulvermagazin; die Pulverfabrik, horreum pulveris pyrii; officina pulveris pyrii.
Бáрутнӣ, на, но, н. п. кеса, Pulver-(Beutel), pulveris pyrii.
Басàмак*, m. die Treppenstufe, gradus.

Басâње, n. das Daherschlendern, incessus inconsultus.
Бáсати, ам, v. impf. ићи не гледајући куда, daherschlendern, incedo temere.
Бáскија, f. vide жиока.
Бáсма*, f. 1) gedruckte Leinwand, linteum pictum. 2) Art Pulverbüchse, genus pyxidis ad pulverem nitratum.
Бастâ, in der Redensart: то теби не баста учинити, т. ј. то ти не можеш учинити (von ital. basta?); ако ти баста.
Бáстисати*, ишем, v. pf. zertreten, vernichten, perdo. cf. погазити, покварити:
„Лави би му чадор бастисали —
Бâт*, m. vide срећа.
Бáта, m. (Рес. и Срем.) vide бато.
Батâк, m. die Hüfte nebst dem Fuße beym Geflügel, femur (volatilium).
Батâл*, покварено, развањено, запуштено, н. п. пушка, сат, виноград, verdorben, corruptus.
Батáлија, f. штогођ покварено, н. п. пушка, сат, verdorbenes Zeug, res corrupta.
Батâлија, f. vide битка.
Батáлити, им, v. pf, н. п. пушку, сат, виноград, verlassen, verwahrlosen, desero.
Батаљúвање, n. das Verwahrlosen, neglectio.
Батаљúвати, љујем, v. impf. verlassen, negligo, desero.
Батàљица, f. der Rumpf des Arms, ohne Hand, brachium mutilum manu.
Бàтар, тра, m. вода у Мачви:
„Иза Батра са села Салаша —
„Тврде страже покрај Батра бацп —
Бàтати, ам, v. impf. (ст.) (cf. ital. battere?) schlagen, klopfen, pulso:
„Божић бата на обоја врата,
„Да унесе три товара злата —
пјевасе у очи Божића.
Батàчић, m. dim. v. батак.
Бàтина, f. 1) der Stock, fustis. 2) сулудаст човек, der Stock, stipes. 3) оћеш батину! du kriegst (thust) es gewiß nicht, nequaquam auferes (facies).
Батúнâње, n. das Vorbringen von dummem Zeug, deliratio, nugae.
Батúнати, ам, v. impf. говорити којешта, dummes Zeug daher schwätzen, nugari.
Бàтиница, f. dim. v. батина.
Бàтли*, adj. indecl. vide срећан.
Бàтлија, m. der Glückliche, felix.
„Јер је Лазо у боју батлија —
Бáто, m. (Ерц.) 1) hyp. von брат. 2) manchmal so viel als бабо (Vater), pater.
Бàток, m. (око Дунава доље од Нореча) gedörrtes Fischfleisch, piscis arefactus.

Ба̀шочпна, f. мала варошица између Багрдана и Асан-пашине паланке.
Ба̀ћа, m. hyp. von брат.
Баў̀к, m. der Baubau, Wauwau, terriculum.
Баў̀ка̂ње, n. das Baubauen, terrificatio.
Баў̀кати, учем, v. impf. baubauen, terrifico.
Баў̀кнути, нем, v. pf. baubauen, terrefacio.
Ба̀ура, f. само у овој загонетки: Јаше тута на баури? т. ј. сврака на крмачи.
Баца̀ка̂ње, n. das Umherwerfen der Füße, z. B. von Kindern, jactatio pedum.
Баца̀катисе, амсе, v. r. impf. н. п. ногама, mit den Füßen umherwerfen, jacto pedes.
Ба̀ца̂ње, m. das leise Stechen, punctio lenis.
Баца̂ње, n. das Werfen, jactatio.
Бацати, ам, dim. v. бости.
Ба̀цати, ам, v. impf. 1) werfen, jactio. 2) пушке, losschießen, emitto ictum.
Ба̀цатисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacere: бацајусе ђеца камењем.
Бацка̂ње, n. dim v. ба̀ца̂ње.
Ба̀цкати, ам, dim. v. ба̀цати.
Ба̀цити, им, v. pf. 1) werfen, jacio. 2) пушку, losschießen, emitto ictum.
Бацитисе, имсе, v. r. pf. werfen, jacio:
„Прости Боже и бијела црква,
„Да се бацим једном преко тебе —
Ба̀чва, f. велика каца задњиена као буре, ein großes Faß, dolium.
Ба̀чванин, m. einer aus der Бачка, Serbus e Bacia.
Ба̀чванка, f. die Batscherin, femina baciensis.
Ба̀чвански̑, ка, ко, 1) Batscher, baciensis. 2) adv. wie Batscher, more baciensium.
Ба̀чванче, чета, n. ein junger Batscher, puer. baciensis.
Ба̀чва̂нчица, dim. v. Бачванка.
Ба̀чка̂, m. die Batschka, regio baciensis.
Ба̂чки̑, ка, ко, Batscher, baciensis.
Ба̀ђа*, f. рупа на кући, куда излази дим, der Rauchfang, das Rauchloch, fumarium. cf. комин, димњак.
Баца̂к, n. das Bein, der Schenkel, crus.
Баца̀клија, f. der Holländer Dukaten (wegen der geharnischten Beine), aureus hollandicus.
Ба̀ш*, 1) глава (и код Турака то значи), н. п. баш од лађе, т. ј. предњи крај лађе. 2) баш не ћу; нема баш ништа; баш сад дође; gerade, ipsum.
Ба̀ша*, m. 1) у Србији и у Босни зову свакога Турчина (који није бег или какав ага) башом (као у Срijему што зову свакога варошанина господаром), н. п. Усеин баша, Смаил баша и т. д. 2) баше, pl. eine Art Adeliger, nobilium genus:
„Осилише баше Бијоградске —
Баше̂ње, n. das Baschen (Bascha zu einem sagen), appellatio bassae nomine.
Ба̀шење, das Betragen wie ein Bascha, affectatio dignitatis bassae.
Ба̀шин, на, но, des Bascha, bassae.
Баши̇̀нски̑, ка, ко, 1) Bascha-, bassae, bassarum. 2) adv. wie ein Bascha, more bassae.
Ба̀шити, им, v. impf. кога, zu einem Basche! sagen, bassam appello aliquem.
Ба̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Bascha machen, facere se ipsum bassam.
Ба̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich als Bascha betragen, stolz thun, affecto bassae dignitatem et jus.
Ба̀шка*, vide особито, н. п. он живи башка од свога оца, т. ј. не живи с оцем.
Баш-кнез, m. cf. кнез.
Ба̀шлу̑к*, m. 1) глава у преслице, der Rocken, colus. 2) оглавар коњски, der Halfter, capistrum.
Ба̀штина, f. очевина, или оно мјесто ђе се ко родно, väterliches Erbe, patrimonium.
Ба̂шча*, f. 1) градина, Garten, hortus. 2) шљивик, или оно мјесто, куд су посађене јабуке и крушке, Obstgarten, hortus.
Ба̀шчина, f. augm. v. башча.
Ба̀шчица, f. dim. v. башча.
Башчо̀ва̂н*, m. } Gärtner, hortulanus.
Башчова̀нџија, m. } Gärtner, hortulanus.
Бдѐније, n. vide деније.
Бѐ, interj. geh, abi:
„Бе не лудуј моја снао драга —
Бе̑г*, m. der Beg, begus (?).
Бе̂г, m. (Рес. и Срем.) vide бјег.
Бега̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјегање.
Бѐгати, ам, (Рес. и Срем.) vide бјегати.
Бегѐ̂ј, m. Ort im Banat, nomen loci in Banatu.
Бегѐнисати*, нишем, v. pf. н. п. ђевојку, јело какво, чоу, Gefallen finden, probo.
Бѐглук*, m. 1) die Frohne, angaria, opera serva: оптишли на беглук. 2) der Fiscus, das Aerarium, die Kammer, der fürstliche Schatz, fiscus: војницима дају баруш из беглука; узели му све у беглук (confiscirt).
Бѐглучѐње, der Frohndienst, operae servae praestatio.
Бѐглучити, им, v. impf. frohnen, angariam praesto.
Бѐглучки̑, ка, ко, н. п. чардак, амбар, herrschaftlich, domini.
Бѐгов, ва, во, des Begs, begi.

Бѐговац, вца, m. einer von des Begs Leuten, homo begi, miles, puer.

Бѐговица, f. die Begin, bega.

Бегу́нац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide бјегунац.

Бе́да, f. (Рес. и Срем.) vide биједа.

Бедѐвија, f. Arabische Stute, equa arabs. cf. аткиња.

Бѐден, m. vide зид.

Бе́дити, им, (Рес. и Срем.) vide бједити.

Бе́дрика, f. eine Gattung Aepfel, mali species.

Бѐдрица, f. (ст.) vide бедро:
„Да потрже мача од бедрице —

Бе́дро, n. der Schenkel, crus.

Бе́ђење, n. (Рес. и Срем.) vide бјеђење.

Бежа́н, f. (Рес. и Срем.) vide бјежа̂н.

Бе́жан, m. (Рес. и Срем.) vide бјѐжан.

Бежа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјежање.

Бѐжати, жим, (Рес. и Срем.) vide бјежати.

Бѐз, ohne, sine.

Бѐз*, m. vide платно 1.

Беза̀злен, на, но, ohne Arg, arglos, unschuldig, innocens.

Беза̀злено̂ст, f. die Unschuld, innocentia.

Беза́конѝк, m. ein Mensch ohne Religion, carens religione.

Беза́коница, f. Frauenzimmer ohne Religion, mulier carens religione.

Беза́коње, n. (ст.) die Irreligion, impietas:
„У Инђији тешко безакоње:
„Не поштује млађи старијега' —

Бѐзбожан, жна, но, gottlos, atheus.

Бѐзбожнѝк, m. ein Gottloser, atheus.

Бѐзбожница, f. die Gottlose, athea.

Бѐзбрижан, жна, но, sorglos, sorgenfrey, solutus cura, securus.

Бѐзводан, дна, но, wasserlos, carens aquis.

Безгла̂ван, вна, на, ohne Oberhaupt, z. B. eine Familie, deren Starjeschina gestorben, carens principe, patre familias, capite.

Бѐзгрешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide безгрјешан.

Безгрешно̂ст, f. (Рес. и Срем.) vide безгрјешност.

Бѐзгрјешан, шна, но, (Крц.) sündlos, sine noxa, sine peccato.

Бѐзгрјешно̂ст, f. (Крц.) die Sündlosigkeit, Unschuld, innocentia.

Безди̂н, m. намастир у Банату.

Безди̂нскй, ка, ко, von Бездин.

Бѐздушан, шна, но, herzlos, fühllos, expers cordis, sensus.

Бѐзимена̂ нећеља, f. heißt die dritte Woche der großen Faste, hebdomas tertia jejunii magni. Прва се нећеља зове чиста, друга пачиста, трећа безимена, четврта средопосна, пета глува, шеста цвјетна, седма велика.

Бѐзимени̂, на, но, namenlos, ohne Namen, anonymus.

Безја̂к, m. Tölpel, stolidus: иди безјаче један, sagt z. B. der Vater zum Sohne, der etwas dumm gethan oder gesagt hat, (cf. Безјак in den Truberischen Vorreden um A. 1560).

Безо̀бразан, зна, но, schamlos, impudens.

Безо̀бразнѝк, m. der Schamlose, impudens.

Безо̀бразница, f. die Schamlose, impudens femina.

Бѐзуман, мна, но, unvernünftig, demens.

Безу̂мље, n. Unvernunft, dementia:
„Мој ујаче од Сибиња Јанко!
„Немој дати умље за безумље —

Бе́кавица, f. 1) срицање у буквару, das Buchstabiren, syllabarum prolatio. 2) die Blökerin (z. B. Schaf), balatrix: каћо село манитије људи, и напроси сто векавица и трнста бекавица (у приповијетки). —

Беке́љење, n. das Maulfletschen, rictio.

Беке́љитисе, имсе, v. r. impf. на кога, das Maul fletschen, ringor.

Бе́кнути, нем, v. pf. blöken, balare.

Бѐкута, f. Schimpfwort für ein schlechtes Taschenmesser, convicium in cultrum plicatilem obtusum, pravum.

Бѐл, m. (Рес. и Срем.) vide бјел.

Бе́ла, f. (Рес. и Срем.) само у овој загонетки: Бела белу зове: дај ми бело бела леба испод бела скута (т. ј. овца и јагње).

Бе́ла̂, f. (Рес. и Срем.) vide бијела.

Бела̂ј*, m. der Unfall, das Unglück, malum. cf. зло, биједа: белај те нашао; нуто белаја! ударио сам на белај.

Бе́ла̂ недеља, f. (Рес. и Срем.) vide бијела нећеља.

Бела̀нце, цета, n. (Рес. и Срем.) vide бјеланце.

Бела̀са̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјеласање.

Бела̀сатисе, асе, (Рес. и Срем.) vide бјеласатисе.

Бе́лац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide бијелац.

Бе́ла̂ црква, f. (Рес. и Срем.) vide Бијела црква.

Бѐлега, f. (Рес. и Срем.) vide биљега.

Белѐгија*, f. vide гладилица.

Бѐлежѐње, n. (Рес. и Срем.) vide биљежење.
Бѐлежити, им, (Рес. и Срем.) vide биљежити.
Белѐнзуке*, f. pl. vide наруквице.
Бѐлило, (Рес. и Срем) vide бјелило.
Белйља, f. (Рес. и Срем.) vide бјелиља.
Белѝна, f. (Рес. и Срем.) vide бјелина.
Бѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide бјелити.
Бѐлиписе, ипсе, (Рес. и Срем.) vide бјелиписе.
Бѐлица, f. (Рес. и Срем.) vide бјелица.
Беличаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide бјеличаст.
Бѐлнук*, m. ein langes weibliches Unterkleid mit Aermeln, tunicae muliebris genus.
„Ој ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу,
„Ко ти среза бијел белнук,
„Оппшило му све у беглук —
Бѐлнучић, m. dim. v. белнук.
Белобрк, m. (Рес. и Срем.) vide бјелобрк.
Белôв, m. (Рес. и Срем.) vide бјелов.
Бѐлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелов.
Белòвâр, m. (Рес. и Срем.) vide Бјеловар mit allen Ableitungen.
Бѐловина, f. (Рес. и Срем.) vide бјеловина.
Белòвљев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјеловљев.
Белòграл, ла, ло, (Рес. и Срем.) vide бјелограл.
Белòлик, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide бјелолик.
Белòнога, f. (Рес. и Срем.) vide бјелонога.
Бѐлћим*, vermuthlich, (ut) opinor: белћим ће и он доћи.
Белŷг, m. (Рес. и Срем.) vide бјелуг.
Бѐлуга, f. (Рес. и Серм.) vide бјелуга.
Белŷгов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелугов.
Белŷтак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide бјелутак.
Бѐљење, n. (Рес. и Срем.) vide бијељење.
Бѐна, f. vide будала.
Бенђѐлук*, m. трава, што се меће у вино и у ракију да се човек опије и да заспи као мртав, das Schlafkraut, herba soporifera.
Бенѐврке, f. pl. (scherzhaft) vide пеленгаће.
Бенѐтало, m. der langweilige Schwätzer, fabulator longus, taedium ciens.
Бѐнетање, n. das langweilige Schwätzen, fabulatio longa.
Бенте́ати, нећем, v. impf. говорити којешта, langweilig schwatzen, fabulari taediose.
Бѐно, m. Hundsname, nomen canis; daher sprichw.: Оба, бено! — па ни једнога (vom Jäger, dem sein бено b e i d e Hasen fangen sollte).
Бѐо, бѐла, ло, (Рес. и Срем.) vide бијел.
Беòград, m. (Рес. и Срем.) mit allen Ableitungen, sieh Бијоград.
Беочйн, m. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село код тог намастира. Беочѝнац (нца), човек из Беочина. Беочйнскй, ка, ко, von Беочин.
Берâч, m. der (Wein-Kukuruz-) Leser, lector (vindemiator, messor).
Бера̀чев, ва, во, des Lesers, legentis, (metentis).
Бера̀чица, f. die (Wein) Leserin, vindemiatrix.
Бера̀чкй, ка, ко, н. п. плата, Leser- vindemiatorius.
Бѐрба, f. die Weinlese, vindemia.
Бѐрбер, m. }der Barbier, tonsor.
Бѐрберин, m. }
Бербѐрлук*, m. die Barbiererey, ars tonsoria.
Бербѐрница, f. die Barbierbude, tonstrina.
Бѐрберскй, ка, ко, 1) barbierisch, tonsorius. 2) adv. barbierisch, more tonsoris.
Бѐрдô? патрол поврбај (Wer da? Patroll' vorbey), der Ruf der Schildwache, vox excubiarum apud Germanos, recepta et in Serbia; daher бердòкање, бердòкати, бердòкнути.
Бѐрисав, m. Mannsname, nomen viri.
Берићет*, m. das Gedeihen, incrementum, successus, cf. срећа, напредак, да Бог наспори.
Берићетан, тна, но, н. п. година, gedeihlich, fruchtbar, glücklich, optatus.
Бѐрмет, m. der Wermutwein, vinum absinthiatum.
Бѐс, m. (Рес. и Срем.) vide бијес.
Бѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide бијесан.
Бѐседа, f. (Рес. и Срем.) vide бесједа.
Бѐседити, им, (Рес. и Срем.) vide бесједити.
Бѐсједа, f. (Ерц.) die Rede, sermo.
Бѐсједити, им, v. impf. (Ерц.) sprechen, sermocinor.
Бескôрка, f. н. п. бритва, (Messer) ohne Schale, sine cortice, sine manubrio.
Бѐскућанйк, m. Mensch ohne Haus und Hof, cui nec ara nec focus:
„Купи побро под барјак јунаке:
„Све крвнике и бескућанике —
Беснѐње, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснење.
Бѐснило, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснило.
Бѐснити, им, (Рес. и Срем.) vide бјеснити.
Беснòћа, f. (Рес. и Срем.) vide бјеснођа.
Бесòмучан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide бјесомучан.
Бѐспара, f. vide оппрњача.
Беспòслен, на, но, geschäftlos, otiosus. Беспослен поп и јариће крсти.

Беспослица, f. 1) die Muße, otium: отишла ку његоћ на беспослици. 2) das Faulenzen, der Müssiggang, otiatio: прођисе беспослице; то је беспослица. 3) der Müssiggänger, otiator: иди беспослицо једна!

Беспосличење, n. das Müssiggehen, otiatio (?)

Беспосличити, им, v. impf. müssiggehen, otiari.

Беспушно, nicht auf rechtem Wege, ungerecht, inique.

Бестија, f. (у Сриjему и у Бачкој горе бештија) die Bestie, bestia (als Schimpfwort).

Бећар, m. човек неожењен, Junggeselle, coelebs:

„У бећара свавога шићара,
„Понајвише буа и ушију.

Бећарина, f. augm. v. бекар. 2) Junggesellschaft, coelibatus.

Бећаровање, n. das Junggesellenleben, vita coelebs.

Бећаровати, рујем, v. impf. Junggeselle seyn, als solcher leben, coelibem vitam agere.

Бећарски, ка, ко, 1) junggesellisch, coelibis aut coelibum. 2) adv. auf Junggesellen-Art, coelibum more.

Беч, m. Wien, Vienna.

Бечеј, m. Stadt im Banat. Бечејски, ка, ко, von Бечеј.

Бечење, n. das schief-Ansehen, torvus aspectus.

Бечити, им, v. impf. m. j. очи, die Augen stier richten, stieren, rigidos figo oculos.

Бечитисе, имсе, v. r. impf. schief ansehen, torve tueri.

„Бечу граде не бечисе на ме.—

Бечка, f. пиварско буре, das Bierfaß, dolium cerevisiarium.

Бечкерек, m. Stadt im Banat. Бечкеречанин, човек из Бечкерека. Бечкеречки, ка, ко, von Бечкерек.

Бечки, ка, ко, 1) Wiener, wienerisch, Viennensis. 2) adv. wienerisch, more Viennensium.

Бечкиња, f. die Wienerin, femina Viennensis.

Бечлија, m. der Wiener, Viennensis.

Бешеново, n. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село близу тог намастира.

Бешеновачки, ка, ко, von Бешеново.

Бешика*, f. 1) vide колијевка. 2) die Blase, vesica. cf. мјyр.

Бешкот, m. (ст.) некакав љеб (Biskott?), panis delicatior:

„И бешкота љеба бијелога —

Бештија, f. vide бестија.

Би, Partikel, um den Optativ anzuzeigen, particula optativi, z. B. дао би, ich möchte geben, darem. Eigentlich ist es der (nun meist unabänderliche) Optativ vom Zeitwort бити selbst.

Бибер, m. Pfeffer, piper.

Биберење, n. das Pfeffern, piperatio.

Биберити, им, v. impf. pfeffern, pipero, pipere condio.

Биберни, на, но,} н. п. зрно, Pfeffer-,
Биберов, ва, во,} piperis.

Бивање, n. das oftmalige Seyn, frequenter esse.

Бивати, ам, v. impf. seyn, esse.

Биво, вола, m. der Büffel, bubalus.

Биволица, f. die Büffelkuh, bubala.

Биволски, ка, ко, н. п. кожа, Büffelhaut, pellis bubalina.

Биволче, чета, n. das Büffelkalb, bubalus vitulus.

Биједа, f. (Ерц.) unverdiente Beschuldigung, calumnia. Сачувај ме Боже биједе невидовне; нашла га биједа на суву пугу.

Бијёдити, им v. impf. (Ерц.) кога, ungerecht beschuldigen, inique accuso.

Бијеђење, n. (Ерц.) das ungerechte Beschuldigen, accusatio iniqua.

Бијел (comp. бјељи), ла, ло, (Ерц.) weiß, albus.

Бијела, f. in der anekdotischen Redensart: Зашао као бијела по пазару, er geht nach der Reihe alle ab.

Бијела недеља, f. (Ерц.) (die weiße Woche) die Woche vor der großen Faste, Vorfaste, hebdomas ante jejunium magnum, qua carnibus tantum abstinctur, at non caseo, nec piscibus etc.

Бијела црква, f. (Ерц.) Weißkirchen, Städtchen im Banat.

Бијелац, лца, m. (Ерц.) der Schimmel, equus albus.

Бијелити, им, v. impf. (Ерц.) 1) weißen, dealbo. 2) vide бијељети.

Бијелитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) Weiß auflegen, fucare se. 2) weiß glänzen, albeo.

Бијелка, f. (Ерц.) бијела кокош, Name für eine weiße Henne, alba (gallina).

Бијело поље, n. (Ерц.) варош у Ерцеговини (код воде Лима).

Бијељење, n. (Ерц.), 1) das Weißen, dealbatio. 2) das Glänzen, Weißseyn, albitudo.

Бијељети, лим, v. impf. (Ерц.) weiß werden, albesco.

Бијељина, f. Stadt in der нахија von Зворник. Бијељинац (нца), човек из Бијељине. Бијељински, ка, ко, von Бијељина.

Бијес, m. (Ерц.) die Wut, rabies: бијес те сколио (говоре псетету); или је отишао у ајдуке од бијеса,

(Muthwille, Uebermuth), или од неволе?
Бијесан (comp. бјешњи), сна, но, (Ерц.) 1) wütend, rabiosus. 2) übermüthig, superbus.
Бијо, бјела, бјело, (Ерц.) vide бијел.
Бијоград, m. (Ерц.) Belgrad, Belgradum.
Бијоградац, граца, m. (Ерц.) der Belgrader, Taurunensis:
„То гледају Турци Бијограци —
Бијоградски, ка, ко, (Ерц.) 1) Belgrader, belgradinus. 2) adv. belgradisch, more belgradino.
Бијограђанин, m. (Ерц.) vide Бијоградац.
Бијограпка, f. (Ерц.) die Belgraderin, mulier Belgradina.
Бијограче, чета, n. (Ерц.) ein junger Belgrader:
„Што ће мени момче Бијограче,
„Кад ми може запаст' Сарајевче —
Бијоце, n. vide бјеланце.
Бијочут, m. vide алка.
Бик, m. der Stier, taurus.
Бика, m. vide бик.
Бика, f. (у Босни, особито по варошима) vide нена.
Биковит, та, то, и. п. во, Stier-Ochs, bos taurus.
Бикуље, f. pl. vide пипице.
Било, n. der Puls, die Schlagader, arteria.
Биља, f. Name für eine weiße Ziege, capra alba.
Биљa, m. Name für einen weißen Ochsen, bos albus.
Биље, n. Kräuter, herbae.
Биљега, f. (Ерц.) 1) Kennzeichen, nota. 2) Ziel, meta; Zielscheibe, scopus.
Биљежење, n. (Ерц.) das Bezeichnen, notatio.
Биљежити, им, v. impf. (Ерц.) bezeichnen, notare.
Биљин, на, но, der weißen Ziege, caprae albae.
Биљин, на, но, des weißen Ochsen, bovis albi.
Биљка, f. der Halm, calamus: нема дрва ни једне биљке; сув као биљка.
Биљур*, m. 1) das Brennglas, vitrum ustorium. 2) das Krystallglas, vitrum crystallinum.
Бимбаша*, m. ein Commendant von 1000 Mann, chiliarchus. cf. војвода.
Бимбашин, на, но, des бимбаша, chiliarchi.
Бина*, f. das Gebäude, aedificium.
Бинија*, f. der Balken an der Thür, in den der Riegel hineingestoßen wird, wenn man sie schließt, trabs recipiens repagulum.
Бињак*, m. das Reitroß, equus equitatorius:
„Четрдесет коња доведоше,
„Све Турскије добрије бињака —
Бињаџија*, m. der gute Reiter, aptus eques:
„У Турака с' врло добри коњи,
„И на коњма Турци бињаџије —
Бињашче*, tausend, mille (иљада). Један је рекао бињашче, а други бирашче, па су се опет погодили, biete immerhin!
Бињиш*, m. ein Scharlachmantel, pallium purpureum.
Бир, m. оно жито, што људи дају попу сваке године, die Collectur des Pfarrers, collecta parochi.
Бирање, n. das Klauben, Lesen, lectio.
Бирање, n. das Abrichten, condocefactio.
Бирати, ам, v. impf. klauben, legere.
Бирати, ам, v. impf. н. п. коња, abrichten, condocefacio.
Бирач, рча, m. Gegend in Bosnien, ober Зворник.
Бирашче*, eines, unum (један). cf. бињашче.
Бири, бири! Laut um die jungen Truthühner zu rufen, sonus vocandi pullos gallinae indicae.
Бирка, (у Бачкој) Art Schafe, ovis genus.
Бирманац, нца, m. der Linienfoldat, miles justus, continuus: ухватили га у бирманце.
Биров, m. der Unter-Knes im Dorfe, genus magistri vici.
Бировљев, ва, во, des Birow, sculteti.
Бирташ, m. vide крчмар.
Бирташев, ва, во, des Wirths, cauponis.
Бирташење, n. das Schenken, cauponatio.
Бирташити, им, v. impf. Wirth seyn: cauponor.
Бирташица, f. vide крчмарица.
Бирташки, ка, ко. vide крчмарски.
Бирцауз, m. (Wirthshaus) vide крчма.
Бирчанин, m. човек из Бирча:
„Док погубим Бирчанин' Илију —
Бисаг, m. (највише се говори у множ. броју: бисаге) der Quersack, mantica.
Бисер, m. die Perle, margarita.
Бисерни, на, но, } н. п. зрно, Perlen-,
Бисеров, ва, во, } margaritarum.
Бисерче, чета, n. (ст.) die liebe kleine Perle, margarita:
„Ја јој реко добар вече дилберче!
„Она мене: дођ' довече бисерче —
Бискање, n. das Läusesuchen, Lausen, pediculorum lectio.
Бискати, бишпем, v. impf. кога, einem Läuse suchen, legere pediculos.
Бистар, тра, ро, klar, limpidus.

Бистри̏на, f. die Klarheit, limpitudo.
Бистрица, f. ријека:
„Док начини високе Дечане
„У приморју код воде Бистрице —
Битанга, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) љенивац, скитница, der Faulenzer, qui nil agit, otiator. 2) клусе, које се нађе у селу или у пољу, а не зна се чије је, das herrenlose Pferd, equus domino carens.
Битанжење, n. das Faulenzen, cessatio, otiatio.
Битанжитисе, жимсе, v. r. impf. faulenzen, cessare.
Бити, бијем, v. impf. 1) кога, schlagen, verberare. 2) (бити, будем) seyn, esse, cf. јесам.
Битисати, ишем, v. pf. vergehen, praeterlabor: било и битисало, т. ј. било, па и прошло.
Битисе, бијемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, confligo. 2) бијусе рибе, von der Begattung der Fische, coeo (de piscibus).
Битка, f. die Schlacht, pugna.
Бич, m. die Peitsche, flagellum, scutica.
Бичаље, n. der Peitschenstiel, manubrium scuticae.
Биче, чета, n. das Stierlein, taurulus.
Бичић, m. dim. v. бич.
Бјег, m. (Ерц.) die Flucht, fuga. Бјеги су срамни, ал' су пробитачни.
Бјега, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Чуча чучи, бјега бјежи, скочи чуча те ухвати бјегу (т. j. мачка и миш).
Бјегање, n. (Ерц.) vide бјежање.
Бјегати, ам, v. impf. (Ерц.) vide бјежати.
Бјегунац, нца, m. (Ерц.) der Flüchtling, fugitivus.
Бјежан, f. (Ерц.) Fliehende, fugientes.
Бјежан, m. (Ерц.) der gern flieht, fugitor. Бјежанова мајка пјевá, а Стојанова плаче.
Бјежање, n. (Ерц.) das Fliehen, fuga.
Бјежати, жим. v. impf. (Ерц.) fliehen, fugio.
Бјел, m. (Ерц.) eine Gattung Eiche, quercus genus.
Бјела, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Бјела бјелу зове: дај ми бјело б'јела љеба испод б'јела скута (т. j. овца и јагње).
Бјеланце, n. (Ерц.) das Eiweiß, albumen.
Бјеласање, n. (Ерц.) das Weißlich seyn, Blinken, albicatio.
Бјеласатисе, сасе, v. r. impf. (Ерц.) weißlich seyn, albico.
Бјелило, n. (Ерц.) 1) мјесто ђе се бијели платно, die Bleiche, der Bleichplatz, locus insolandis linteis. 2) die weiße Schminke, cerussa.

Бјелиља, f. (Ерц.) die Bleicherinn, insolatrix.
Бјелина, f. (Ерц.) die Weiße, albedo.
Бјелица, f. (Ерц.) н. п. шеница, јабука, трешња, die Weiße, alba (als Apposition).
Бјеличаст, та, то, (Ерц.) weißlich, albidus.
Бјелобрк, m. (Ерц.) der einen blonden Schnurbart hat, ahenobarbus (?)
Бјелов, m. (Ерц.) ein weißer Hund, canis albus.
Бјелов, ва, во, (Ерц.) von der бјел - Eiche, quercinus.
Бјеловар, m. (Ерц.) Stadt in Kroatien. Бјеловарац (рца), човек из Бјеловара. Бјеловарски, ка, ко, von Бјеловар.
Бјеловина, f. (Ерц.) Eichenholz, lignum quercinum.
Бјеловљев, ва, во, (Ерц.) des weißen Hundes, canis albi.
Бјелогрли, ла, ло, (Ерц. ст.) weißhalsig, colli albi:
„Град градила бјелогрла вила —
Бјелогуз, m. Weißarsch, clunibus albis.
Бјелолик, ка, ко, (Ерц.) weißbackig, facie alba.
Бјелонога, f. (Ерц.) die Weißfüßige, femina pede albo: ришћанице бјелонога! (in der Anekdote vom Mönche.)
Бјелопољац, љца, m. човек из Бијелог поља.
Бјелоцрквански, ка, ко, (Ерц.) von Бијела црква.
Бјелуг, m. (Ерц.) das weiße (männliche) Schwein, porcus albus.
Бјелуга, f. (Ерц.) die weiße Sau, sus alba.
Бјелугов, ва, во, (Ерц.) des weißen Schweines, porci albi.
Бјелутак, тка, m. (Ерц.) der Quarz, quarzum Linn.
Бјеља, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бјеснење, n. (Ерц.) das Rasen, furor.
Бјеснило, n. (Ерц.) vide бјесноћа.
Бјеснити, им, v. impf. (Ерц.) 1) wütend werden, rabiosus fio: нешто бјесне пси ове године. 2) rasen, toben, wüten, furere.
Бјесноћа, f. (Ерц.) die Wut, furor, rabies.
Бјесомучан, чна, но, (Ерц.) dämonisch, daemoniacus.
Бјешњење, n. vide бјеснење.
Благ, га, го, н. п. млијеко, gut, süß, bonus, dulcis:
„Погибе им оца из Стамбола,
„Који благе р'јечи говораше,
„Ког је царе био опремио
„Да по земљи благе збори р'јечи;
„Не бил' како земљу умирио —
Благ дан, га днe, m. 1) i. q. крсно име. 2) großer Feyertag, dies festus.

Бла̑го, n. Schatz, Geld, pecunia: благо небројено; три товара блага;
„Ни је благо ни сребро ни злато
„(Ни' су благо гроши ни дукати),
„Већ је благо што је коме драго —
Бла̑го мени! благо теби! благо њему, wohl mir! beatum me! Благо ли си мени!
Благове̑ст, f. (Рес. и Срем.) vide благовијест.
Бла̀говијест (говорисе и благовјести. pl.), f. (Ерц.) das Fest Mariä Verkündigung (den 25. März), annunciatio B. M.V Благовијест приповијест (што се тиче зиме). Да човек убије гују прије благовијести, па да усади у њезину главу чено бијелога лука да никне до благовијести, па да та зађене за капу на благовијест кад пође цркви, онда би познао све жене које су вјештице: све би се купиле око њега да му отму, или украду оно чено (тако приповиједају).
Благода̑ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима и по намастирима sammt allen Ableitungen) dankbar, gratus.
Благода̀рење, n. das Danken, gratiarum actio.
Благода́рити, им, v. impf. danken, gratias ago.
Благода́рност, f. Dankbarkeit, gratus animus.
Благо̀дат, f. der Segen, favor, salus, incrementum: благодат Божја пада на земљу (кад иде киша).
Бла̀гоје, m. Mannsname, nomen viri.
Благосиљање, n. das Segnen, benedictio.
Благосиљати, ам, v. impf. segnen, benedicere.
Благосло̑в, m. der Segen, benedictio.
Благосло̀вина, f. komisch in der Anekdote, Еј тужан! ће не ухвати за осовину и за благословину, него за оно, што се смиче и намиче.
Благословити, им, v. pf. segnen, benedico.
Благоча̀стиви̑ Ри̑м, m. (nach εὐσεβής) fromm, rechtgläubig, Gott recht verehrend, pius, orthodoxus: Срби кажу: први је Рим био благочастиви, па ће бити и последњи.
Бла́жен, на, но, selig, beatus, н. п. блажена Марија.
Бла́жени̑ измицајушчи (јако ти утекоша), komisch als altslavische Parodie der biblischen Seligkeiten: Selig sind, die sich davon machen —, beati subducentes (se).
Бла́жење, n. das Essen von guten (d. i. Fleisch-) Speisen, im Gegensatze des Fastens, epulatio.

Бла́жити, им, v. impf. (доље преко Мораве) so viel als мрсити 1.
Бла̀тан, тна, но, kothig, morastig, lutosus.
Бла̀то, n. Koth, lutum.
Бла́шко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бла́шко ли си мени! wohl mir, beatum me!
„Мене веле да оженe,
Блашко ли си мени!
„Али жена љеба оће,
Тешко ли си мени.
Блебета̑ње, n. das Plappern, blateratio.
Блебѐтати, бећем, v. impf. plappern, blaterare.
Блебѐтуша, f. das Plaudermaul, blaterator, blateratrix.
Бле́д, да, до (Рес. и Срем.) vide блијед.
Бле́дети, дим (Рес.) vide блиједети.
Бле́дити, им (Срем.) vide блиједети.
Бледо̀ћа, f. (Рес. и Срем.) vide бљедоћа.
Бле́јање, n. das Blöken, balatus.
Бле́јати, јим, v. impf. 1) blöken, balo. 2) gaffen, Maulaffen feil haben, hio.
Бле́к, m. der Blöklaut des Schafs, balatus: макар блек не остао, т. ј. да би ни једна овца не остала.
Бле̏ка, f. das Blöken, balatio: стоји блека оваца.
Бле́кнути, нем, v. pf. blöken, balare.
Бле́сан, m. Dummbart, stultus.
Бли́жњење (близнење), n. die Geburt von Zwillingen, partus geminorum.
Близа̀нац, нца, m. Zwilling, geminus.
Близа̀ница, f. die Zwillingsschwester; gemella.
Близна̑д, f. (coll.) vide близнови.
Бли̏зне, ета, n. der Zwilling, geminus (sine discrimine sexus).
Бли́знење, n. vide бликњење.
Бли́зни, f. pl. кад се уведу у брдо двије жице мјесто једне, и тако остану у платну.
Бли́знитисе, имсе. v. impf. Zwillinge gebären, geminos pario.
Бли́знови, m. pl. Zwillinge, gemini.
Бли́зу, nahe, prope.
Бли́јање, n. der Durchfall, profusio alvi.
Бли́јати, ам, v. impf. dünn misten, den Durchfall haben, fluit alvus (pecori).
Блијед (comp. бљеђи), да, до, (Ерц.) bleich, pallidus.
Блије̏дити, им, } v. impf. (Ерц.)
Блијеђети, блиједим, } bleich werden, pallescere.
Бли́тва, f. цвекла, die rothe Rübe, beta.
Блитвѐни̑, на, но, н. п. лист, сјеме, von der rothen Rübe, betae.

Бљедоћа, f. (Крц.) die bleiche Farbe, pallor.

Бљување, n. das Brechen, vomitus.

Бљувати, љујем, v. impf. brechen, vomo.

Бљувотине, f. pl. das Weggebrochene, vomitus (auch fig.)

Бљунути, нем, v. pf. brechen, evomo.

Бљутав, ва, во, abgeschmackt (von Speisen), fastidii plenus, nullius saporis.

Бљушак, шка, ко, vide бљутав.

Боб, m. Bohne, faba.

Боба, f. m. j. рачја, Krebsroggen, ova cancri.

Бобара, f. }
Бобарац, рца, m. } der Roggenkrebs, cancer femina, ova gestans.
Бобарица, f. }

Бобија (мала и велика), f. Berge in der Рађевина. Мала је Бобија на путу кад се иде од намастира Троноше к Дрини и Лозници; и ту се свраћају црквари о великим годовима (љепши кад је лијепо вријеме) те се одмарају, пију и играју.

Бобов, ва, во, н. п. лист, Bohnen-, fabae.

Бог, m. Gott, Deus; daher 1) зао Бог, in der Redensart, z. B. тешко до зла Бога, verteufelt schwer, vehementer. — 2) јаој мени до Бога милога! 3) на права (или на права правцита) Бога.

Бога, m. hyp. v. Бог: карасе Бога (кажу ђеци кад грми); мили Бого!

Богаз *, m. der Engpaß, fauces:
„Друштва мало, а и то невјешто,
„Не познаје стаза ни богаза —

Богазлук *, m. у лисице оно бијело испод грла, der Theil des Fuchsbalges unter dem Halse, faux pellis vulpis.

Богаљ, m. der Krüppel, saucius, mutilus.

Богаљаст, та, то, krüppelhaft, mutilatus.

Богаство, n. Reichthum, divitiae.

Богат, та, то, reich, dives.

Богатство, n. vide богаство.

Богдан, m. Mannsname, nomen viri.

Богдана, f. ein Frauenname, nomen feminae.

Богељ, m. ein Mannsname, nomen viri.

Боги душа, m. j. Бог и душа.

Богињав, ва, во, vide оспичав.

Богиње, f. pl. vide оспице.

Богић, m. ein Mannsname, nomen viri.

Богмање, n. das Бог ме! sagen, testatio deorum, juratio per deos.

Богматисе, амсе, v. r. impf. mit Бог ме betheuern, deum testor.

Бог ме, bei Gott, me dius fidius.

Боговађа, f. намастир у Ваљевској нахији.

Боговетни, на, но, in der Redensart, сваки боговетни дан, jeden Tag, den der liebe Gott gegeben, omnia omnino.

Богојављеније, n. vide Богојављење.

Богојављенска водица, f. ein Weihwasser, das am Feste der h. drey Könige (auf ein Jahr lang) geweihet wird, aquae lustralis genus.

Богојављење, n. (das Fest der h. drey Könige) epiphania domini.

Срби приповиједају, да се ноћу уочи Богојављења сваке године отвора небо, и да ће онда Бог дати свакоме који што заиште (само да не ишти више него једно). Бекоји стоје на пољу по цијелу ноћ не би ли виђели кад се небо отвори, но то не може сваки виђети. Тако се некакав догодио у соби кад се небо отворило, и не имајући кад изићи на поље (да се не би међутим затворило), промоли главу кроз прозор да рече: дај ми Боже осмак блага; но у ономе страу и у шњи мјесто тога рече: „дај ми Боже од „осмак главу.“ У тај час постане му глава колико осмак; тако да је није могао кроз онај прозор увући у собу док нијесу људи дошли са сјекирама и начинили прозор већи. Многи се на Богојављење у јутру прије сунца купају у потоку или у ријеци (ако је вода смрзла, а они пробију лед).

Богоје, m. ein Mannsname, nomen viri.

Богољуб, m. Mannsname, nomen viri.

Богомоља, f. црква, Gotteshaus, Bethhaus, Kirche, templum.

Богомољац (богомољац), љца, m. Bether (z. B. vom Mönche), precator.

Богоносац, сца, m. (nach dem griech. θεοφόρος) н. п. Игњат богоносац, Ignatius theophorus.

Богоносни, на, но (θεοφόρος), н. п. оци.

Богорадити, им, v. impf. искати Бога ради, betteln, mendicare.

Богорађење, n. das Betteln, mendicatio.

Богородица, f. (θεοτόκος) Gottesgebärerin, dei genitrix.

Богородичин, на, но, der Gottesgebärerin, genitricis dei.

Богосав, m. ein Mannsname, nomen viri.

Бод, m. Art Stickerey, genus picturae ope acus.

Бодац, боца, m. н. п. во, Ochs, der im Stoßen Sieger bleibt, bos victor.

Бодач, m. н. п. во, ein stößiger Ochs, bos petulcus.

Бодење, n. das Stechen, punctio.

Бодљив, ва, во, н. п. трава, stechend, pungens.

Боднути, нем, vide боцнути.
Бођани, m. pl. намастир у Бачкој.
Бођанскӣ, ка, ко, von Бођани.
Бо́жа, m. (Рес. и Срем.) vide Божо.
Бо́жана, f. Frauenname, nomen feminae.
Божа̀нство, n. die Gottheit, divinitas: има ли у тој књизи штогођ од божанства?
Божида̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Божитњӣ, ња, ње, vide божићни.
Бо́жић, m. (dim. v. Бог) Weihnachten, Festum nativitatis Christi.

У очи Божића, пошто се бадњаци унесу у кућу и наложе на ватру, узме домаћица сламе и квочући (а за њом ђеца пијучући) простре по соби, или по кући, ако не ма собе. Потом узму неколика ораа и баце по слами. После вечере пјевају и веселесе. Кад у јутру устану најприје отиде једно те донесе воде, но понесе жита те поспе воду (као полази је) кад к њој дође. Том водом умијесе чесницу и налију ручак те приставе. Кад се поодјутри, пошто намире стоку, онда сједу за ручак. Но прије него сједу за ручак, избаце по неколике пушке (тако и у јутру рано кад устану) па се онда скупе сви око софре те се моле Богу (држећи свако по једну воштану свијећу у рукама) и мирбожајусе, т. ј. иљубесе сви редом говорећи: „Мир Божји „Ристос се роди, ва истину роди, „поклањамосе Ристу и Ристову рожанству." Потом домаћин покупи све оне свијеће у једну руковет и у сади у жито, које стоји на софри у каквој карлици, или у чанку (свакојако жито помијешано заједно; у том житу стоје и колачи којекакви), те онђе мало погоре па и угасе оним житом. Оно жито послије дају жене кокошима да носе јаја. Кад почну ручати, неки најприје окусе сира, неки печенице, а неки (као по Сријему и по Бачкој) прије свега срчу вареник, но ракије млоги не пију први дан збoг врућице. Око пола ручка устану у славу и ломе колач какогођ и о крсном имену, само што не ма кољива. На Божић се обично руча с вреће (простресе празна врећа мјесто чаршава, или по чаршаву), и софра се не диже (нити се кућа чисти) за три дана. Први дан Божића нико ни ком не иде у кућу, осим полажајника. О Божићу се опити и побљувати није никакове срамоте (ако сам се опила, Божић ми је дошао; ако сам се открила, према свом ђеверу). На неким мјестима (као по Босни и по Ерцеговини) сјачу на Божић, т. ј. домаћин рано у јутру виче: сјај Боже и Божићу нашему, или нашој (по имену свим кућанима редом). Приповиједају да је отишао некакав Србљин свом бегу у Скочић (ниже Зворника) да иште шенице за чесницу, а бег му казао: „даћу „ти шенице, али ако оћеш један „пут и мени сјакнути." Србљин казао да оће, узео шеницу и сјакнуо му на Божић: сјај Боже и Божићу и нашему бегу на Скочићу. До малог Божића говорисе, кад се двојица сретну на путу, или кад који ком дође у кућу, ристос се роди (мјесто добро јутро, помоз' Бог и добар вече), и одговараое ваистину роди; тако и кад се пије, мјесто спасујсе и на здравље.

Бо́жићко, m. Mannsname, nomen viri.
Бо́жићнӣ, на, но, н. п. ражањ, свијећа, Weihnachts-, festi natalis Christi.
Божићова̑ње, n. das Feyern der Weihnachten, celebratio festi natalis Christi.
Бо́жићовати, ћујем, v. impf. die Weihnachts Feyertage zubringen, agere diem festum natalis Christi.
Бо́жица, f. Frauenname, nomen feminae.
Божје̑ дрвце, n. die Stabwurz, artemisia abrotonum Linn.
Божјӣ, жја, жје, göttlich, divinus.
Бо́жјӣ да̑н, m. први дан по Божићу, der Tag nach Weihnachten, dies primus post nativitatem Christi.
Бо́жо, m. (Ерц.) ein Mannsname, nomen viri.
Божо̀гробац, пца, m. калуђер из Јерусалима, ein Mönch vom h. Grabe, monachus sancti sepulcri.
Божу̑р, m. die Päonie, Gichtrose, paeonia officinalis Linn.
Бо́ин, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бо́ица, m. Mannsname, nomen viri.
Бо̑ј, m. 1) vide битка. 2) Schläge, verbera: умрьо од боја.
Бо́ја*, f. die Farbe, color.
Бо́ја, f. 1) hyp. v. Богдана. 2) hyp. v. Бојана. 3) (Рес. и Срем.) vide Бојо.
Бојаги (као, рекао би), etwa, fortasse: он мисли бојаги да ми то не знамо.
Боја̑зан, зна, но, furchtsam, timidus.
Бо́јак, бојка, m. dim. v. бој:
„Бојак бише и помирише се —
Бо́јана, f. 1) ein Frauenname, nomen feminae. 2) ријека што тече поред Скадра.
Бо́јатисе, јимсе, v. r. impf. 1) fürchten,

timeo. 2) бојимсе ће доћи, ich vermuthe, opinor.
Бојаџија*, m. der Färber, tinctor.
Бојење, n. das Färben, tinctio.
Бојити, им, v. impf. färben, tingo.
Бојни, на, но, н. п. копље, седло, Schlacht-, Kriegs-, bellicus.
Бојо, m. (Ерц.) hyp. v. Богић.
Бојчета, m. Mannsname, nomen viri.
Бок, m. die Seite, latus.
Бокал, m. (it. il boçale) Becher, poculum.
Бокар, m. } eine Kanne von Fayance,
Бокара, f. } vas faventinum.
Бокарица, dim. v. бокара.
Боквица, f. der Wegerich, plantago.
Бокор, m. das Büschel, die Staude, fasciculus caulium ejusdem herbae.
Бокорић, m. dim. v. бокор.
Бокшер, m. der Nachtwächter (österr. Wachter), vigil nocturnus.
Бол, m. der Schmerz, dolor.
Болан, болна (говорисе и бона, боно), но, 1) krank, aegrotus. 2) traurig, tristis: шта то учини болан брате!
„Што је болан слуго Милутине!
„Зар издаде цара на Косову? —
Болезања, f. (ст.) vide болест:
„А Бог пусти тешку болезању,
„Болезању, страшну срдобољу —
Болесан, сна, но, vide болестан.
Болесник, m. der Kranke, aegrotus.
Болесница, f. die Kranke, aegrota.
Болест, f. die Krankheit, morbus.
Болестан, сна, но, krank, aegrotus.
Болети, боли (Рес.) vide бољети.
Болећи, ћа, ће, mitleidig, gefühlvoll, theilnehmend, qui movetur alterius malo. Das Sprichwort не ма болећега hat folgende Erzählung zum Grunde:

Разбољеласе жена усред зиме, па јој пало на ум на букову меазгу; муж јој каже: „Бог с тобом жено! от„куда сад букова меазгра? Сад бук„ве пуцају од мраза." А она му одговори: „Е! мој човече! не ма бо„лећега, а он би наложио ватру „око букве, па би се буква откравила и било би меазгре."

Болешљив, ва, во, kränklich, valetudinarius.
Болештина, f. augm. v. болест.
Болити, боли, (Срем.) vide бољети.
Боловање, n. das Kranksein, aegrotatio.
Боловати, лујем, v. impf. krank seyn, aegrotare.
Болозан*, m. vide лађа:
„Иду л' Савом водом болозани —
Болта, f. велики дућан, das Gewölbe, der Laden, taberna.
Болтаџија*, m. der ein Gewölbe hält, Kaufmann, mercator.
Бола, f. hyp. v. бол.
Бољар, m. der Bojar (Große), magnas, optimas, in den ungrischen Chroniken bojerones.
Бољарка, f. } die Bojarin, uxor bojar.
Бољаркиња, f. }
Бољарски, ка, ко 1) bojarisch, optimatum. 2) adv. wie ein бољар, more bojeronis.
Бољети, боли, v. impf. (Ерц.) schmerzen, doleo.
Бољетица, f. рана каква на телу, die Wunde, vulnus.
Бољи, ља, ље, 1) besser, melior. 2) бо̀ље! lauf! curre.
Бољма, besser, melius.
Бор, m. die Föhre, (Kiefer) pinus silvestris Linn.
Боравити, им, v. impf. 1) leben, ago, dego: како боравиш? Ђе боравиш сад? 2) (ст.) санак боравити, schlafen, dormio:
„И под јелом санак боравио —
„Леже јунак санак боравити —
Боранија, f. die noch grünen Fisolen, phaseoli virides, immaturi.
Борања, f. планина у Рађевини.
Борба, f. der Streit, pugna, certamen.
Борење, n. das Kämpfen, certatio.
Борије, f. pl. (ст.) ein music. Instrument:
„Ударише зиле и борије —
Боритисе, имсе, v. r. impf. kämpfen, certare, auch бори се с душом, er liegt im Todeskampfe, agonizat.
Борје, n. (coll.) Kieferwald pinetum.
Борна сукња, f. (ст.) faltenreich, plicarum plenus, cf. саборит:
„Ко ти реза борну сукњу? —
Боров, ва, во, Föhren-, pineus, e pino silvestri.
Боровина, f. Kieferholz, lignum pini silvestris.
Боровица, f. } Wacholder, juniperus
Боровница, f. } communis Linn.
Борогово, n. планина у Босни:
„И Папраћу близу Борогова —
Боројe, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бос, боса, со, barfuß, nudipes.
Босанац, нца, m. vide Бошњак:
„Јер Босанци Турци млидијау —
Босанка, f. 1) die Bošnierin, femina Bosnensis. 2) m. j. чутура, Art чутура, vasis vinarii genus.
Босанлија*, m. vide Бошњак:
„Да не уд're Турци Босанлије —
Босански, ка, ко; 1) bosnisch, bosnicus; 2) adv. bosnisch, bosnice.
Босиљак, љка, m. (једни говоре и босиок) Basilienkraut, ocimum basilicum Linn.
Босиље, n. vide босиљак: то је смиље и босиље.

Босиљка, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Босиљков, ва, во, н. п. кита, Basilikum-, basilici.
Босиок, m. vide босиљак.
Босна, 1) der Fluß Bosna; 2) das Land Bosnien:
„Те је шаље на Босну поносну —
„И честиту Босну полазити —
„Од честите Босне камените —
Босоног, га, го, у једну ногу обувен, а у другу бос, nur auf einem Fuße bekleidet, altero pede nudus.
Босотиња, f. Barfüßigkeit, pedum nuditas.
Бостан*, m. 1) Melonengarten, hortus peponum; 2) Melonen selbst, pepones et anguriae.
Бостаниште, n. Ort, wo ein Melonengarten gewesen, locus ubi olim pepones sati erant.
Бостанов, ва, во, н. п. сјеме, Melonen-, peponum.
Бостанџија*, m. der Melonengärtner, hortulanus. Бостанџији краставце продавати.
Бости, бодем, v. impf. stechen, pungo.
Босут, m. 1) вода у Сријему (утјече у Саву ниже Раче). 2) село на утоку те воде у Саву.
Боца, f. eine Flasche (Bouteille), lagena.
Боца, f. eine stechende Pflanze, plantae pungentis genus.
Боцање, n. dim. v. бодење.
Боцати, ам, dim. v. бости.
Боцкање, n. dim. v. боцање.
Боцкати, ам, dim. v. боцати.
Боцман, m. das Nachbrot, Kleyenbrot, panis furfureus.
Боцнути, нем, v. pf. einen Stich geben, pungo.
Бош*, празно, leer, vacuus (im Ringspiel). cf. прстен.
Бошарија*, vide исјечак.
Бошкање, n. cf. прстен.
Бошкати, ам, v. imp. cf. прстен.
Бошко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бошнути, нем, v. pf. cf. прстен.
Бошњак, m. der Bosnier, Bosnus homo.
Бошњакиња, f. } vide Босанка 1.
Бошњакуша, f. }
Бошњанин, m. der Bosnier, Bosnus:
„Јанко гледа Рељу Бошњанина —
Бошњачкй, ка, ко, 1) der Bosnier, bosnorum, 2) adv. nach Art der Bosnier, more bosnorum.
Бошча*, 1) Wickeltuch, involucrum 2) Schürze der Frauen (Fürtuch), praecinctorium. 3) der feinste türkische Tabak, nicotianae genus optimum.
Бошчалук*, m. Geschenk von Hemd, Hosen, Strümpfen, donum amictus;
„А ђевојка седам бошчалука,
„Нит су ткани нити су предени,
„Ни у ситно брдо увођени,
„Већ од чиста злата саљевани —
Брабоњак, њка, n. ein Kügelchen Ziegenkoth, globulus stercoris caprini.
„Стара баба у брабоњке гаша:
„Жив ми сици, све су гола говна.
Брабоњање, n. das Misten der Ziege, caprae cacatio.
Брабоњати, ам, v. impf. misten (von der Ziege) caco (de capra).
Брав, m. Schafvieh, ohne Rücksicht aufs Geschlecht, oder Alter, pecus, oves.
Брава, f. das Schloß, serra.
Брављење, n. der Schafsgang, incessus, ut ovis est.
Бравати, ам, v. impf. ићи без памети као овца, gehen wie ein Schaf, ut ovis incedo.
Бравац, вца, m. 1) vide вепар. 2) Mannsname, nomen viri.
Бравица, f. dim. v. брава.
Брављи, ља, ље, Schaf-, ovillus.
Бравче, чета, n. ein Stück Schaf, ovicula.
Брада, f. 1) der Bart, barba. 2) das Kinn, mentum. 3) кукурузна, der Bart am Kukuruz, barba zeae.
Брадавица, f. 1) die Warze, verruca. 2) на сиси, die Brustwarze, papilla mammae.
Брадање, n.
Брадат, та, то, bärtig, barbatus.
Брадати, дају, v. impf. т. ј. кукурузи.
Брадва, f. Zimmeraxt, ascia.
Брадветина, f. augm. v. брадва.
Брадвица, f. dim. v. брадва.
Брадвурина, f. vide брадветина.
Брадетина, f. augm. v. брада.
Брадићи, m. pl. 1) само у овој загонетки: нађо тиће брадиће, виш' брадића устошиће, виш' устошића носочиће, виш' носочића гледочиће, виш' гледочића челочиће, виш' челочића Гојко кршке врађа (т. ј. брада, уста, нос, очи, чело и чешаљ у коси). 2) село у Јадру.
Брадица, f. dim. v. брада, Bärtlein, barbula.
Брадурина. f. vide брадетина.
Бразда, f. die Furche, lira.
Браздити, им, v. impf. градити бразду, furchen, sulcare:
„Бразду бразди, воду мами. —
Браја, m. (Рес. и Срем.) vide брајо: Сви су болесни, осим килавога браје.
Брајан, m. 1) Bruder (vertraulich zu einem Freunde) fraterculus, 2) Mannsname, nomen viri.

Брајица, m. Mannsname, nomen viri.

Брајо, m. (Крц.) vide брајан.

Брале! Bruder, frater!

Брана, f. 1) das Wehr, moles. 2) eine Art Egge, occae genus. cf. дрљача.

Брандла, f. die Lunte, funiculus incendiarius (Brändl?).

Брането, n. vide брањење.

Браник, m. у пушке од оздо што покрива обарачу.

Бранити, им, v. impf. wehren, defendo.

Браниће, f. pl. т. ј. јабуке, или крушке, gepflücktes, nicht herabgeschütteltes Obst, poma decerpta, non decussa.

Браничевац, вца, m. ein Branitschewer.

Браничевка, f. eine Branitschewerin.

Браничево, n. тако се зове Пожаревачка нахија (т. ј. од Мораве па доље до Поречке ријеке и до Омољске планина).

Браничевскй, ка, ко, 1) Branitschewer, 2) wie in Branitschewo.

Бранко, m. Mannsname, nomen viri.

Брање, n. н. п. кукурузно, das Lesen, (Jechsen, Ernten,) messis zeae.

Брањевина, f. Gehege, septum (silvae pars septa.)

Брањење, n. das Wehren, defensio.

Браство, n. vide братство.

Брат, m. der Bruder, frater.

Брата, m. 1) (Рес. и Срем.) vide брато. 2) Mannsname, nomen viri.

Братац, браца, n. hyp. v. брат.

Брати, берем, v. impf. н. п. кукуруже, јабуке, грожђе, lesen, z. B. Obst, Trauben; ernten z. B. Kukuruz, lego, meto.

Братијенци, m. pl. (cm.) vide браћинци:

„Ћути нејак царевић Урошу,
„Ћути д'јете ништа не бесједи,
„Јер не омије од три братијенца,
„Братијенца три Мрњавчевића —

Братимити, им, v. impf. молити кога да буде брат, brüdern, (bitten daß einer mein Bruder sey), fratrem te saluto.

Братимљење, n. das Brüdern, appellatio fratris.

Братимство, n. die Bratimschaft, fraterna necessitudo.

Братинац, нца, m. vide братучед.

Братин, на, но, vide братов.

Братин, на, но, vom брата, fraterculi.

Братинскй, vide братски.

Братинство, n. die Brüderschaft, fraternitas.

Братити, им, vide братимити.

Братић m. 1) vide синовац, 2) Mannsname, nomen viri.

Брато, m. (Крц.) hyp. v. брат.

Братов, ва, во, Bruders-, fratris.

Братскй, ка, ко, 1) brüderlich, fraternus. 2) adv. brüderlich, fraterne.

Братство n. vide братинство.

Братучед, m. брат од стрица, Geschwisterkind, patruelis: прво братучеди, то су од два брата ђеца; а друго братучеди, то су ђеца првобратучеда.

Братучеда, f. сестра од стрица, Geschisterkind, soror patruelis.

Братучедов, ва, во, dem Geschwisterkind gehörig, quod patruelis est.

Браћа, f. (coll.) die Brüder, fratres.

Браћинци, наца, m. pl. (cm.) Brüder, fratres:

„Ти имадеш девет мили брата,
„Ти поведи девет браћинаца —

Браћица, f. dim. v. браћа.

Браца, m. hyp. v. брат.

Браца, m. (Рес. и Срем.) vide брацо.

Брацин, на, но,} des браца, fraterculi.
Брацин, на, но,}

Брацо, m. (Крц.) hyp. v. брат.

Брачинац, нца m. брдо у Јадру (готово на међи нахије Ваљевске, Шабачке и Зворничке).

Брашанце, n. dim. v. брашно: дај ми мало брашанца.

Брашанчево, n. das Fronleichnamsfest (der Katholiken), festum corporis Christi.

Брашнав, ва, во, mit Mehl bestreut, farina conspersus.

Брашнара, f. 1) Mehlkammer, penus farinaria, 2) (у Сријему) die Arrestkammer der Geistlichen, carcer sacerdotalis (weil es ehemal eine Mehlkammer war.)

Брашненй (брашненй), на, но, н. п. торба, Mehl-Sack, farinae (servandae.)

Брашно, n. das Mehl, farina.

Брашњеница, f. јело што се носи на пут, Reisezehrung, viaticum:

А. шта ти је у торби.
Б. брашњеница.

„Па спремише лаке брашњенице —

Брблање, n. vide блебетање.

Брблати, ам. vide блебетати.

Брбло, m. der Plapperer, blatero.

Брбљање, n. vide брблање.

Брбљати, ам, vide брблати.

Брбучити, им, v. pf. шумарити у што руком, или главом, schnell hinein fahren, immitto manum.

Брвина, f. даска, или греда, што се метне преко воде, да само људи могу прелазити, der Steg, ponticulus.

Брвнање, n. das Aufbalken, tignorum, trabium superpositio.

Брвнати, ам, v. impf. aufbalken, trabes trabibus superponere.
Брвно, n. der Balken, tignum, trabs (ein Brett an drey Finger dick).
Брґљало, n. човек који брґља, der schnell und unverständlich spricht, blatero.
Брґљање, n. das schnelle unverständliche Sprechen, blateratio.
Брґљати, ам, v. impf. говорити брзо да се не може разумјети, schnell und unverständlich sprechen, blatero. Брґља као јаре на лупатку.
Брда, n. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro:
„Када Турци Брда поараше,
„Равна Брда и камене Ровце—
Брдар, m. Weberblattmacher, qui pectines textorios conficit.
Брдарев, ва, во, } des Weberblattmachers, ejus qui pectines textorios conficit.
Брдаров, ва, во, }
Брдашце, n. dim. v. брдо.
Брдељак, љка m. dim. v. брдо.
Брдила, n. pl. das, worin das брдо steht.
Брдо, n. 1) der Berg, mons. 2) женско, Weberblatt, pecten textorius.
Брдовит, та, то, bergig, montuosus.
Брђанин, m. човек из Брда.
Брђанка, f. жена из Брда:
„Послаћу ти другу и преслицу
„Па ти преди како и Брђанка —
Бре! interj. imperandi: дај бре! камо бре! ајде бре!
Брег, m. (Рес. и Срем.) vide бријег.
Бреговит, та, то, hügelig, clivosus.
Брегово, n. 1) Dorf am linken Ufer des Timok. 2) Ruinen einer Stadt am rechten Ufer des Timok, dem Dorfe gegenüber.
Бреговски, ка, ко, von Bregovo.
Брегуница, f. eine Art Vogels, avis quaedam.
Брежуљак, љка m. dim. v. брег.
Брез, vide без (in allen Zusammensetzungen).
Бреза, f. die Birke, betula alba Linn.
Брезик, m. eine junge Birke, betula alba.
Брезик, m. der Birkenwald, betuletum.
Брезица, f. dim. v. бреза.
Брезов, ва, во, birken, betulinus.
Брезовац, вца, m. Birkenstab, baculus betulinus.
Брезовача, f. der Birkenstock, fustis betulinus.
Брезовина, f. Birkenholz, lignum betulae.
Брекање, n. das Bre sagen, imperatio per vocem бре!
Брекатисе, амсе, v. r. impf. zu jemanden бре sagen, imperiose dico, "dico бре.
Брекиња, f. 1) der Sperberbaum, sorbus torminalis Linn. 2) die Frucht davon, sorbum.
Брекињов, ва, во, н. п. дрво, лист, vom Sperberbaum, sorbi torminalis Linn.
Бреме, мена, n. die Bürde, onus.
Бременит, та, то, н. п. жена, schwangere Frau, gravida.
Бременица, f. уска а дугачка вучија, тако да се може ласно носити на рамену, или двије натоварити на коња, Tragfaß, dolium portatile.
Бресква, f. (једни говоре и праскова) 1) Pfersichbaum, amygdalus persica Linn. 2) die Frucht davon, malum persicum.
Бресквица, f. dim. v. бресква.
Брест, m. (Рес. и Срем.) vide бријест.
Брестов, ва, во, ulmen, ulmeus.
Брестовац, вца m. Ulmstab, baculus ulmeus.
Брестовача, f. Ulmstock, fustis ulmeus.
Брестовина, f. Ulmenholz, lignum ulmeum.
Брецање, n. vide брекање.
Брецатисе, амсе, vide брекатисе.
Бреша, f. eine Art Flinte (von Brescia) sclopi species:
„Пуна ми је бреша о рамену—
Брешчић, m. vide брежуљак.
Брже боље, so schnell als möglich, quam citissime: како га угледа, а он се брже боље сакри.
Брження, n. das Spornen, incitatio.
Брз (comp. бржи), за, зо, schnell, citus.
Брза паланка, f. Städtchen an der Donau zwischen Кладово und Праово.
Брзање, n. das Eilen, festinatio.
Брзати, ам, v. impf. eilen, festinare in opere faciendo.
Брзина, f. die Schnelligkeit, velocitas.
Брзити, им, v. impf. н. п. коња, spornen, incitare.
Брзица, f. вода, ђе тече брзо преко камења, Stelle im Bache, wo er schnell über Kiesel dahin rinnt, locus ubi flumen per silices deproperat.
Брзопаланачки, ка, ко, Bersopalanker.
Брзопаланчанин, m. човек из Брзе паланке.
Брзоплет, m. eine Art in Eile geflochtenen Zauns, sepis species tumultuariae.
Брига, f. Sorge, cura.
Бридети, ди, v. impf. (Рес.) } jucken, prurio.
Бридити, ди, v. impf. (Срем.) }
Бриђети, бриди, v. impf. (Ерц.) }
Брижан, жна, но, besorgt, sollicitus.
Бризгање, n. das Anhäufen der Milch,

im Euter, oder auch in der Brust, lactis in mammis affluentia.
Бризгати, ам, v. impf. н. п. крава, овца, коза, Milch absondern, lactare.
Бризнути, нем, v. pf. hervorstürzen (?) prorumpo in lacrimas: бризну плакати, т. ј. у̏један пут заплака.
Брија̑ње, n. das Barbieren, tonsio.
Бријати, јем, v. impf. barbieren, tondere.
Бријаћи̑, ћа, ће, н. п. бритва, Barbier-, tondendo.
Бријā̑ч, m. das Barbiermesser, novacula.
Брија̀чица f. vide бријач.
Бријег, (pl. брегови), m. (Ерц.) 1) Hügel, collis. 2) das Ufer, der Rain, ripa.
Бри̏нутисе, немсе, v. r. impf. Sorge haben, sollicitum esse.
Бритва, f. ein Taschenmesser, culter plicatilis.
Бритве̑ни̑, на, но, н. п. коре, des Taschenmessers, cultelli plicatilis.
Бритве̏тина, f. augm. v. бритва.
Бри̏твица, f. dim. v. бритва.
Бритвурина, f. vide бритветина.
Бри̏тка сабља, (ст.) scharfschneidend wie ein Barbiermesser, acutus:
„На десницу и на бритку сабљу —
Брица, f. (у Бачкој) vide бритвица.
Бри̏чење, n. vide бријање.
Бри̏чити, им, vide бријати.
Брк, m. der Knebelbart, cincinus barbae.
Бркање, n. die Verwirrung, confusio.
Бркат, та, то, schnurbärtig, barbatus.
Бркати, ам, v. impf. in Unordnung bringen, confundo.
Бркица, f. eine Art sehr kleiner Fische, pisciculi genus.
Брклја, f. der Sturmpfahl, palus obliquus: ударили брклје по шанцу.
Брклјача, f. vide брклја.
Брклјоч, m. vide пузавац.
Брко, m. der einen großen Schnurbart hat, barbatus.
Брлог, m. Lager der Schweine, cubile suis.
Брложење, n. das Lager der Schweine, cubatio (porcorum).
Брложити, им, v. impf. т. ј. свиње, lagern (die Schweine), colloco sues, sterno, facio ut decumbant.
Брложитисе, имсе, v. r. impf. sich lagern (von Schweinen), sternor procumbo.
Брња, f. брњаста коза, Ziege die auf der Nase eine Blaße hat, capra maculam habens in naso.
Брња, m. (Рес. и Срем.) vide брњо.
Брњаст, та, то, н. п. коњ, коза, bläßig, maculosi nasi.
Брњица, f. колутић гвозден, н. п. што метну меҕеду на усну кад га воде, kleiner eiserner Ring, anulus ferreus.
Брњо, m. (Ерц.) брњаст коњ, ein Pferd, so eine Bläße im Gesichte hat, equus maculam albam habens in capite.
Бро̑д, m. 1) на води оно мјесто ђе се прелази преко ње, die Fuhrt, vadum:
„Ој Цетињо водо поносита!
„Ти се синоћ криво куњијаше
„Да на теби ниђе брода не ма —
2) die Stadt Brod in Slavonien, nomen urbis in Slavonia.
Бро̀дити, им, v. impf., waten, vado transire.
Броҕење, n. das Waten, vadatio.
Бро̑ј, m. die Zahl, numerus.
Броја̀ница, f. pl. vide бројенице.
Бројѐнице, f. pl. der Rosenkranz, rosarium.
Бројење, n. das Zählen, numeratio.
Бројити, им, v. impf. zählen, numerare.
Бро̑нза, f. 1) Bronze, aes 2) kleine Glocke von Bronze z. B. am Halse der Kühe, tintinnabulum.
Бро̀сква, f. die Kohlrübe, brassica napo-brassica Linn.
Бротња̑к, m. der Hügel worauf Färberroth gesetzt wird, clivus rubia consitus. 2) Garten dazu, hortus rubia consitus.
Броћ, m. die Färberröthe, rubia tinctorum Linn.
Броћаст, та, то, von der Farbe der Färberröthe, rubiaceus.
Броћење, n. das Färberrothfärben, rubiatio (?).
Броћити, им, v. impf. färberroth färben, rubiare (?)
Брснат, та, то, н. п. грана, дрво.
Брст, m. junge Sprossen, frondes.
Брстити, им, v. impf. befressen, depasco.
Брука, f. etwas Lächerliches und Spottwürdiges, homo aut res ridenda: шути бруко манита, шути!
Брука̑ње, n. das Auslachen, derisio, risus de re aut homine.
Брукатисе, амсе, v. r. impf. коме, Auslachen, rideo: мучи да ти се људи не брукају.
Бру̑с, m. 1) der Schleifstein, cos, lapis politorius. 2) fig. mentula. cf. моцил.
Брусина, f. augm. v. брус.
Брусити, им, v. impf. schleifen, acuere.
Брусић, m. dim. v. брус.
Бруца̑ње, n. das Bekommen der Schamhaare, nactio pilorum circa pudenda, pubertas, pubescentia (?).

Брўцати, ам v. impf. und pf. Schamhaare bekommen, nanciscі pilos circa pudenda.
Брўце, f, pl. die Schamhaare, pili circa pudenda.
Брчак, чка. m. das Geräusch des Watenden, sonus aquae cum quis transit:
„Воду газим, за њим брчка не ма —
Брчина, f. augm. v. брк.
Брчић, m. dim. v. брк.
Брчкавица, f. Weg, der von vielem Regen oder geschmolzenem Schnee plätschert, viae lubricitas et udor.
Брчкање, n. das Plätschern im Wasser, agitatio aquae.
Брчкати, ам, v. impf. plätschern, sonitum facio aqua agitata.
Брчкатисе, амсе, v. r. impf. plätschern, aquam circumjicio, agito.
Брчко, кога, n. мала варошица на десном бријегу Саве (ниже Градишке):
„Да би ишли Брчко поробити,
„Далеко је бјежати' низа Саву —
Брчнути, нем, v. pf. einmal plätschern, sonitum edo aqua turbanda.
Бршљан, m. der Epheu, hedera.
Бршћење, n. das Befressen, depastio.
Бўа, f. der Floh, pulex.
Буач, m. бубина (налик на буу), што једе расад купусни, der Blattfloh, chermes Linn.
Бўба, f. das Ungeziefer, bestiolae molestae.
Бубало, m. vide бубњар.
Бўбало n. vide бубрег.
Бўбањ, бња, m. die (große türkische) Trommel, tympanum Turcicum.
Бўбање, n. das Trommeln, tympani pulsatio,
Бўбати, ам, v. impf. ударати у бубањ, trommeln, pulsare tympanum,
Бўбина, f. augm. (?) v. буба.
Бўбица, f. dim. v. буба.
Бўбнути, нем, v. pf. mit Getöse schlagen, pulso.
Бубњар, m. der Trommelschläger, tympanista.
Бубњарев, ва, во, } des Trommelschlä-
Бубњаров, ва, во, } gers, tympanistae.
Бўбота, f. субота ђачка бубота, Sprichw. d. i. Samstags wird auf den Studenten herumgetrommelt, Samstag ist der Studenten Prügeltag, sabbato caeduntur studiosi (in Serbia).
Бўбрег, m. die Niere, ren. Живи као бубрег у лоју.
Бубрежак, решка m. vide бубрег.
Бубрежњаци, m. pl, das Nierenstück, cato renum.
Бўбрешчић, m. dim. v. бубрег.
Бубўљица, die Pustel, pustula. cf. чибуљица.
Бўгар, m. (cm.) vide Бугарин:
„Спаде свата дванаест хиљада
„Те гледају коња у Бугара —
„Повалисе међу ђевојкама
„Ђе с'отео коња од Бугара —
Бугарење, n, das Bulgarisiren, mutatio in Bulgarum.
Бўгарин, m. der Bulgare, Bulgarus.
Бўгарити, им, v. impf. zum Bulgaren machen, facio esse Bulgarum.
Бўгаритисе, имсе, v. r. impf. ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
Бугарка, f. die Bulgarin, Bulgara.
Бўгар-кабаница, f. (cm.) ein Bulgaren-Mantel, pallium bulgaricum:
„А свр свега бугар-кабаницу —
„Скиде с леђа бугар кабаницу —
Бўгарска, f. die Bulgarey, Bulgaria.
Бўгарскӣ, ка, ко, 1) bulgarisch, bulgaricus. 2) adv. bulgarisch, bulgarice
Бугарчад, f. (coll.) junge Bulgaren, juventus Bulgarica.
Бугарче, чета, n. ein junger Bulgar, Bulgarus puer.
Бугарчица, (Бугарчица) f. dim. v. Бугарка.
Буд, wenn auch, quamquam (eigentlich so viel als буди, es sey, esto). cf. муд.
Бўда, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Holzwaaren-Gewölb, taberna vasorum ligneorum.
Будак*, m. vide трнокоп.
Будала, f. der Thor, stultus.
Будаласт, ма, мо, thöricht, stultus.
Будалаш, m. thörichter Mensch, homo stultus.
Будалаштина, f. Thorheit, stultitia.
Будалина, f. augm. v. будала.
Будалисање, n. das dumme Reden oder Thun, ineptia, sermo stultus.
Будалисати, лишем, v. impf. thöricht sprechen, stulte loqui.
Будалити, им, vide будалисати.
Будаљење, n. vide будалисање.
Бўдан, дна, но, wach. vigil.
Бўдац, буца, m. ћурак, пукац, пуран, der Truthahn, gallopavo
Бўдење, n. das Wecken, excitatio.
Бўдија, f. ћура, ћурка, пука, мисирка, пура, пурка, die Truthenne, gallina indica.
Будим, m. die Stadt Ofen in Ungern, Buda.
Будимац, мца, m. der Ofner, Budensis, Budanus.
Будимир, m. ein Mannsname, nomen viri.
Будимка, f. die Ofnerin, Budana.
Будимлија, f. eine Art Aepfel, pomi species.
Будимлија, f. vide Будимац.
Будимскӣ (Будимскӣ), ка, ко 1) Ofner, Budanus. 2) adv. nach Ofner Art, more Budano.

Бу̀дињи̑, ња, ње, н. п. jaje, болест, dem Truthahn gehörig, gallopavonis.
Бу̀дионӣк, m. по намастирима она даска, што у њу лупају у јутру да се буде калуђери, der Wecker, expergefactor.
Бу̀дисав, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бу̀дити, им, v. impf. wecken, excito.
Бу̀дитисе, имсе, v. r. impf. erwachen, evigilo.
Буду̀ћи да, indem, cum. (ital. essendo che —)
Бу̀ђење, n. vide, будење.
Бу̀за*, f. 1) ein Getränk aus Kukuruzbrot und Wasser, potio e pane zeae et aqua 2) бредова, der Birkensaft, succus betulae.
Бузџија*, m. der буза-händler, qui vendit potionem e pane zeae.
Буздова̑н, m. eine Art Keule, clavae genus.
Бу̑и, m. ein großes Fuhrmannspferd, Meklenburger, (ein Kärntner), equus vecturarius, jumentum.
Бу̀њи̑, ња, ње, н. п. трава, dem Floh gehörig, pulicis.
Бу̀ја̑д, f. vide папрат.
Бу̀јадњача, f. vide, папратњача.
Бу̀јање, n. vide бучање.
Бу̀јати, ји, vide бучати.
Бу̀јатка, f. vide папратка.
Бу̀јити, им, v. impf. cf. најити.
Бу̀јица, f. Regenbach, torrens.
Бу̀јур*, nimm, lange zu, accipe et manduca:
Баба: Бујур Муса купуса.
Турчин: Нека бако и меса.
Бу̑к, m. der Ort des Wasserfalls, wo das Wasser im Fallen toset, locus cataractae strepitosus: оћће у буку има пастрме.
Бу̑ка, f. das Gebrülle, mugitus.
Буќагије*, f. pl. vide пута.
Бу̀кање, n. das Brüllen, mugitus.
Бу̀кара, f. у Сријему је обичај да се уз месојеђе свако вече скупе ђевојке (мале и велике) и младе (а и од мушкиња дође ђекоје), насред села, па наложе ватру (понајвише од ђубрета и од сметлишта) и око ње играју и пјевају; и то се зове букара или ватрипште (ајдемо на букару, пјевају ђеца на букари).
Букарење, n. das Brähnen, subatio.
Бу̀каритисе, рисе, v. r. impf. brähnen, subo (von Schweinen).
Бу̀кати, бучем, v. impf. brüllen, mugio.
Бука̑ч, m. der Brüller, mugitor (vom Ochsen).
Бу̀ква, f. die Buche, fagus.
Буква̑р, m. das ABC-Buch, abecedarium.
Буква̀рац, рца, m. der ABC-Schüler, puer elementa discens.
Буквѐтина, f. augm. v. буква.
Буквӣк, m. der Buchenwald, fagetum (?).
Бу̀квић, m. junge Buche, fagus parva.
Бу̀квица, f. 1) dim. v. буква. 2) буков жир, die Buchecker, glans fagina 3) das ABC, elementa.
Бу̀клија*, vide плоска.
Бу̀кнути, нем, v. pf. 1) aufmuen, mugitum edo 2) auflodern, exardesco.
Бу̀ков, ва, во, buchen, faginus.
Бу̀кова̑, f. мали намастирић код Неготина.
Бу̀ковац, вца, m. 1) Buchenstab, baculus faginus. 2) извор у Јадру у Тршићком пољу. 3) село у Сријему (близу Варадина).
Бу̀ковача, f. der Buchenstock, baculus faginus.
Бу̀ковина, f. der Buchenholz, lignum faginum.
Бу̀крешт, m. Bukurescht, Bucurestinum urbs Valachiae.
Букте̑ње, n. (Рес.) vide букћење.
Бу̀ктети, ктим, (Рес.) } vide букћети.
Бу̀ктити, им, (Срем.) }
Букће̑ње, n. (Крц.) das Lodern, ardor.
Бу̀кћети, ктим, v. impf. (Крц.) lodern, ardeo.
Бу̀ла, f. vide Туркиња.
Була́жњење, n. } vide бунцање.
Була́знење, m. }
Була́знити, им, vide бунцати.
Булума̑ћ, m. некакво јело од брашна:
А. Шта си јео?
Б. Сатримачка и булумаћа.
Бу̀љење, n. das Hervorrecken der Augen, exsertio oculorum:
Бу̀љоока, f. (ст.) die die Augen hervorreckt, quae exserit oculos:
„Курвина бул̀оока — schilt der Krebs den Frosch.
Бу̀љити, им, v. impf. m. j. очи, die Augen hervorrecken, exsero oculos.
Бу̀љубаша*, m. Anführer eines буљук, dux turmae, centurio.
Бу̀љубашин, на, но, des буљубаше, centurionis.
Бу̀љубашиница, f. die Hauptmannsfrau, uxor centurionis.
Бу̀љубашица, m. dim. v. буљубаша.
Бу̀љубашова̑ње, m. das буљубаша-Seyn, centuriatus gestio.
Бу̀љубашовати, шујем, v. impf. ich bin буљубаша, sum centurio.
Бу̀љугбаша, m. vide буљубаша mit allen Ableitungen.
Бу̀љук*, die Schar, Trupp, turba, turma.
Бумба̑р, m. die Hummel, apis terrestris Linn.

Бумбарање, n. das dumpfe Sprechen, nach Art des Hummelgemurrs, murmur.
Бумбарати, ам, v. impf. dumpf sprechen, wie die Hummel summt.
Буна, f. der Aufruhr. seditio.
Буна и Буница, двије воде у Ерцеговини.
Бунар*, m. der Brunnen, puteus. cf. студенац.
Бунарић, m. dim. v. бунар.
Бунарски (бунарски), ка, ко, н. п. вода, Brunnen-Wasser, aqua putealis.
Бунац и буница, in der Redensart, обишао је бунца и буницу, von einem Vagabunden, undique est vagatus. cf. Буна и Буница.
Бунгур, m. (кукурузан или шенићан) die Grütze, alica (?).
Бунгурање, n. das Grützemahlen alicatio (?).
Бунгурати, ам v. impf. Grütze mahlen, crassius molo: не може воденица да меље, него бунгура.
Бунгурац, рца m. dim. von бунгур: Ручку бунгурца, вечери ни к**ца.
Бунда, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Pelz, vestis pellicea. cf. ћурак.
Бундева, f. der Kürbis, cucurbita melo Linn.
Бундевица, f. dim. v. бундева.
Бундевски, ка, ко, н. п. цвијет, Kürbis-Blüthe, cucurbitarum.
Буника, f. das Bilsenkraut, hyoscyamus Linn.
Бунина, der Dünger, stercus.
Бунити, им, v. impf. aufwiegeln, concito.
Бунитисе, имсе, v. r. impf. sich empören, imperium frango.
Бунован, вна, на, aus dem Schlafe auftaumelnd, e somno excitus, exturbatus.
Бунцање, n. das Reden wie aus dem Schlafe, somniatio.
Бунцати, ам, v. impf. говорити којешта, као у сну, wie aus dem Schlafe reden, loqui quasi e somno. Бунца као баба у болести.
Буњиште, n. der Ort, wohin das Auskehricht geworfen wird, locus quisquiliarum, fimetum.
Бура, f. der Sturmwind, procella.
Бурав, ва, во, klein, und großbäuchig, pusillus et ventrosus.
Бураг, m. der (Thier-) Magen, venter.
Бурад, f. (coll.) Fässer, dolia.
Бурајзер*, m. vide брат.
Бурак, m. Mannsname, nomen viri.
Бургија*, f. мали сврдлић, die kleinste Art Bohrer, terebra minima.
Бургијање, n. vide бушење.
Бургијати, ам, vide бушити.
Бургијаш, m. 1) ein Mensch, der überall herumkommt, homo circumforaneus. 2) Schweinmäkler (in Serbien), proxeneta suarius.
Бургијица, f. dim. v. бургија.
Буре, ета, n. das Faß, dolium.
Бурenце, ета, n. dim. v. буре.
Бурликање. n. eine Art heulenden Weinens, fletus genus.
Бурликати, личем, v. impf. heulend weinen, plorare.
Бурљање, n. das Herumwühlen in flüssigen Dingen, scrutatio in jusculo.
Бурљати, ам, v. impf. herumwühlen in Flüssigkeiten, scrutari in jusculo.
Бурма*, f. 1) ein glatter Fingerring, annulus. 2) Schraube, cochlea: отворасе на бурму.
Бурмут*, m. der Schnupftabak, nicotiana sternutatoria.
Бурмутица, f. die Tabakdose, capsula nicotianae.
Бурмуџија*, m. der Schnupftabakfabrikant, venditor nicotianae.
Бурњак, m. vide дуждевњак.
Буро, m. der Dickwanst, abdominosus, ventrosus.
Буруntија*, f. Vezirsbrief, edictum veziri.
Бурунџук*, m. танко бијело свилено платно, Seidenleinwand, (zu Hemden) byssi sericeae genus.
Бус, m. in dem Räthsel, Назимац кус копа бус под кошлокрповом куком.
Бусање, n. das Schlagen auf die Brust, planctus.
Бусање, n. das Bedecken mit Rasen, caespitatio (?)
Бусати, ам, v. impf. mit Rasen bedecken, caespitem congero.
Бусатисе, амсе, v. r. impf. sich auf die Brust schlagen, plangere: бусасе рукама у прси.
Бусен, m. der Rasen, caespes.
Бусенит, та, то, rasenreich, caespitosus.
Бусење, n. (coll). der Rasenhaufe, caespites.
Бусија*, vide der Hinterhalt, insidiae. cf. засједа.
Бут, m. der Schinken, perna.
Бутина, f. augm. v. бут.
Бутић, m. dim. v. бут.
Бућоглав, ва, во, (ст.) vom Kopfe der Eule, epithetum capitis bubonis: „Ид одатле сово бућоглава —
Буцање, n. vide дерање 1.
Буцати, ам, vide дерати 1.
Буцмаст, та, то, voll im Gesicht, facie obesa.
Буцов, m. eine Art kleinen Flußfisches, pisciculi genus.

Буцован, вна, но, н. п. нераст (кад се букаре крмаче), brunftig, subans.
Бучање, n. н. п. главе, das Dummseyn des Kopfs; z. B. vom vorher gegangenen Rausche, torpor capitis (a crapula).
Бучати, чи, v. impf. dumm seyn, turbatus sum, ferveo: и сад ми бучи глава од јучерањег пића.
Буче, чета, n. пиле од будије, das Truthahn, pullus gallinae indicae.
Бучевина, f.
Бучићи, m. pl. (coll.) junge Truthühner, pulli indici.
Бучница, f. Eigenname eines Wasserfalls im Gebiete Jadar, Dorf Тржић, Bach Жеравија, nomen proprium cataractae.
Буца, f. (у Бачкој и у Сријему) vide кијача.
Буцак*, m. vide угал.
Буцачић, m. dim. v. буцак.
Буцуља, f. Kühe mit kleinen Hörnern, sie selbst nicht groß, aber gut, vaccarum genus.
Бушење, n. das Bohren, terebratio.
Бушина, f, ein Schimpfwort für Schafe, convicium in oves.
Бушити, им, v. impf. bohren, terebrare.

В.

Ва, in, in (ријетко се говори, н. п. ва име оца и сина, и светога дуа; ва истину Божју (говоре попови и калуђери); ва славу и чест (кад чате славу, cf. слава), cf. у.
Вабити, им, v. impf. locken, allicio.
Вабљење, n. das Locken, allectio.
Ваведеније, n. das Fest Mariä Reinigung, purificatio B. V. M. (den 21. Novemb.)
Вавек, m. j. ва век, (Рес. и Срем.) vide вавијек.
Вавијек, m. j. ва вијек (Ерц.), ewig, aeternum.
Ваољак, љка, m. оно што се сваља међу прстима, или у устима, ein Kügelchen, (von Brot u. d. gl.) das man zwischen den Fingern dreht, globulus convolutus.
Ваољење, n. das Drehen eines Kügelchens zwischen den Fingern, conglobulatio.
Ваољити, им, v. impf. ваљати штогођ међу прстима, или у устима, ein Kügelchen zwischen den Fingern drehen, conglobulo.
Ваган, m. 1) мјера житна, ein Getreidemaß, mensura, 2) (у Ерц.) чанак, eine hölzerne Schüssel, scutra lignea.
Вагаш, m. das Geleise, orbita.
Вагов, m. (у Сријему), eine Art großen Winzermessers, zum Schilfschneiden, scalprum arundini secandae.
Вада, f. vide рок.
Вадити, им, v. impf. herausnehmen, promo.
Вађење, n. das Herausnehmen, promtio (?).
Вазда, (у Ерц.) vide свагда.
Вазда̂н (вас дан), den ganzen Tag, totam diem.
Вазућа, f. намастир у Босни (може бити да је сад и пуст):
„И Вазућу крај воде Криваје —
Ваиз*, m. der Prediger, praedicator:
„К нама брже оце и ваизи —
Ваин, adj. indecl. fein, elegans, excellens.
Ваистина, m. Mannsname, nomen viri:
„Па дозива слугу Ваистину:
„Ваистино моје чедо драго! —
Ваја, f. hyp. v. Василија.
Вајат, m. vide клијет.
Вајатина, f. augm. v. вајат.
Вајатић, m. dim. v. вајат.
Вајатски, ка, ко, н. п. врата, Kammer, Kemnat-, cellarius, ad cellam pertinens.
Вајда*, f. Nutzen, utilitas.
Вајдица, f. dim. v. вајда, cf. главница.
Вајкање, n. das Entschuldigen, jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet zu haben, excusatio de coena minus lauta.
Вајкатисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, daß man Jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet, excusare se de coena minus lauta.
Вака, m. } hyp. v. Василије.
Вако, m. }
Вала, f. 1) das Lob, laus, 2) das Loben, Rühmen, laus.
Вала*, bey Gott! hercle!
Валаке*, f. pl. das Werkzeug um die Füsse zusammen zu winden, bey der Padogenstrafe, instrumentum pedibus ligandis ad feriendas soleas. cf. фалаге.
Валинка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Fehler, Mangel, vitium defectus.
Валити, им, v. impf. loben, rühmen, laudo.
Валити, им, v. pf. (у Сријему у Бачк и у Бан.) fehlen, labor; desum.
Валитисе, имсе, v. r impf. sich loben, rühmen, prahlen, se laudare. Ко се вали, сам се квари.
Валов, m. alveus, der Schweinstrog.

Валовит, та, то, wellenreich, undosus:
„Валовиту Дрину пребродише —
Ва̏лпово, n. мала варошица у Славонији.
Ва̀ља, f. das Zündloch (an der Flinte, Kanone), foramen incendiarium.
Ва̀љак, ка, das Propfreiß, surculus.
Ваља̑н, на, но, wacker, probus.
Ва̀љање, n. das Wälzen, volutatio.
Ва̀љарица, die Walkmühle, fullonica.
Ва̀љати, ам, v. impf. 1) wälzen, voluto. 2) сукно, walken, subigo.
Ва̀љати, ам, v. impf. 1) werth seyn, valere: ваља сто дуката, ваља царева града. 2) ваља, ићи, man muß, oportet; коњ ваља, љеб ваља, Pferd vonnöthen, Brod vonnöthen, ваљаће ти мени.
Ва̀љатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen, volutare se.
Ва̀љевац, вца, m. einer von Waljewo.
Ваље̑вка, eine von Waljewo.
Ва̏љево, n. nom. propr. einer Stadt in Serbien:
„Полећела два бијела голуба
„Од онога ваљенога Ваљева —
Ва̏љевскі̑, ка, ко, von Ваљево.
Ва́љење, n. das Loben, laudatio.
Ва̀љушка, f. (österr. der Knödel), Kloß, globulus e farina, pastillus.
Ва̀љушка̑ње, n. dim. v. ваљање.
Ва̀љушкати, ам, dim. v. ваљати.
Ва̀љушкатисе, амсе, dim. v. ваљатисе.
Вамилија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Familie, familia. cf. колено, лоза.
Вампи́р, m. vide вукодлак.
Ван, (у Ерц.) 1) als, außer, praeter.:
„Ништо љепше ни красније,
„Ван чарапа и опанак.
2) ван да, außer wenn, nisi si, i. q. већ ако.
Ва̀ндрша, f. vide ваша.
Ва̀ра, f. vide варица: наврела вара од Дундулова дола (у приповијетки).
Варади́н, m. Peterwardein, Petrovaradinum.
Варади́нац, нца, m. der Peterwardeiner, Petrovaradinensis.
Варади́нка, die Peterwardeinerinn, Petrovaradinensis femina:
„Платно бели Варадинка Мара
„На Дунаву према Београда —
Варади́нскі̑, ка, ко, Peterwardeiner, Petrovaradinensis.
Вараждин, m. Warasdin, Varasdinum. Вараждинац (нца), човек из Вараждина. Вараждинскі̑, ка, ко, von Вараждин.
Ва̀рак*, m. das Rauschgold, Flittergold, bractea aurichalci.

Варака̑ње, n. das Ausweichen, declinatio.
Вара̀кати, ам, v. impf } einem auszuweichen suchen, declino aliquem.
Вара̀катисе, аме, v. impf. }
Вараклѐисати, леишем, v. pf. u. impf. mit Flittergold bekleben, bractea aurichalci induco.
Вара̀кли*, adj. mit варак überzogen, bractea aurichalci inductus:
„И дај мени варакли преслицу —
Ва̀ралица, f. betrügerisch, fraudulentus, (als Apposition).
Вара̑ње, n. das Betrügen, deceptio.
Ва̀рати, ам. v. impf. betriegen, decipio.
Ва̀ратисе, амсе, v. r. impf. sich täuschen, decipior.
Варва̀рин, m. Ebene an der Morawa bei Спалак.
Ва̀рварица, f. dim. v. Варвара (Barbara) само у овој пјесми:
„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса. cf. варица.
Варени́к, m. вруће замешено и забиберено вино, што се по обичају пије на Божић прије јела (у Сријему и у Бачк.) eine Art Weinsuppe mit Honig und Pfeffer, besonders auf Weihnachten üblich, potionis genus.
Варѐника, f. warme Milch, lac calefactum.
Ва́рење, n. 1) das Kochen, coctio. 2) варе́ње. Украо калуђер с ђаком козу, па дали да се кува и пече, а они отишли да служе летурђију. У један пут калуђер повиче из олтара (као да чати нешто): „ђаче ђакушти! отиди обиди: печели се печење и варили се варење". А ђак му одговори: „Оче дуовни! дошао човек, па познао роге и ноге, и однијо весе."
Ва̀рзило, n. die Brasilie, (Färbemittel von Brasilienholz,) color ligni brasiliani.
Вари́во, n. Hülsenfrüchte, legumina.
Ва̀рин да̑н, на дне, m. St. Barbara-Tag, dies festus S. Barbarae.
Ва̀рити, им, v. impf. kochen, coquo.
Ва̀ритисе, имсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.
Варића̑к, m. eine Art Getreidemaß (Hezegowina), mensurae parvae genus: од шиника варићак (у приповијетки); већ је прднуо у варићак.
Ва̀рица, f. (dim. v. вара?) жито што се по обичају кува на Варин дан: метнесе у један лонац, или у котао од свакога жита и варива, те се скува заједно, па се једе послије, други, и трећи дан, пошто се охлади; и зато се пјева:

„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса.

Варица се обично, готово свуда, пристави јошт у вече (у очи Варина дне), па се у јутру гледа с које је стране наврела, те на оној страни сију жита оне године: зашто кажу да ће онамо најбоље родити. „Наврела вара од Дундулова дола (приповијетка Ерцеговачка)" das Gericht, so auf Barbara üblich ist, ferculum solemne die festo S. Barbarae:

„Поручује Варица Божићу:
„Пошљи мене од прасца ножицу,
„Да зачиним варицу шеницу.

(пјевасе Божићу послије варина дне)

Варјача, f. der Kochlöffel, ligula.

Варка, f. das Schwanzstück vom Fische, cauda. Варка пред Марка. 2) (im Scherze) der Hintere, podex, praesertim feminarum.

Варница, f. der Funke, scintilla.

Варничав, ва, во, н. п. барут, funkig, viel Funken sprühend, scintillosus (?).

Варош*, f. die Stadt, urbs.

Варошанин, m. der Städter, urbanus.

Варошица, f. dim. v. варош.

Варошка, f. die Städterin, urbana.

Варошки, ка, ко, 1) städtisch, urbanus. 2) adv. städtisch, urbano more.

Варошчад, f. (coll.) die Stadtkinder, juventus urbana.

Варошче, чета, n. das Stadtkind, juvenis urbanus.

Варошчица, f. dim. v. варошка.

Вас, vide сав:

„На аламу, вас у чистом злату —
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —

Васа, (Рес. и Срем.) vide Васо.

Василија, f. Basilia, Basilia.

Василије, m. Basilius, Basilius.

Васиљ, m. vide Василије.

Васиљица, f. колач што се по обичају мијеси на мали божић, eine Art Schmalzbrot auf den Basilitag, panis S. Basilii (?).

Васиони свијет, die ganze Welt, orbis terrarum (cf. slav. вселенная, das der griechischen οἰκουμένη wörtlich entspricht).

Васко, m. Mannsname, nomen viri (v. Василије).

Васколик, ка, ко, ganz, totus quantus.

Васкрс, m. } Ostern, pascha. На васкрсеније треба свако да узме навору: зато у Србији зађу пред васкрсеније по селима намастирски ђаци с котарицама те дају навору за јаја. О васкрсенију се туку шареним и црвеним јајима, т. ј. ударају врховима јаје о јаје, па које се разбије оно узме онај који је разбио. То чине код намастира и код цркве и непознати људи, али треба најприје да виде јаја један другоме: зашто неки пробију јаје одоздо, те исциједе жуйце и бјеланце, па налију воска да је тврђе. Од васкрсенија до Спасова дне говорисе, кад се двојица срету на путу, или кад који коме дође у кућу, христос васкрс (мјесто добро јутро, помоз Бог и добар вече), и одговарасе ва истину васкрс; тако и кад се пије, мјесто спасујсе и на здравље.

Васкрсеније, n. }

Васкрснути, нем, v. pf. (vom Tode) auferstehen, resurgo.

Васкрсовање, n. das Feyern der Ostern, celebratio paschatis.

Васкрсовати, сујем, v. impf. und pf. die Ostern zubringen, celebro pascha.

Васо, m. (Ерц.) hyp. v. Василије.

Васоје, m. Mannsname, nomen viri.

Васојевићи, m. pl. Gegend und Stamm an der Grenze gegen Montenegro:

„Пред њу метни Мутапа Лазара:
„Јер је Лазо од Васојевића —

Ват, m. die Klafter, decempeda.

Ватање, n. das Fangen, captatio.

Ватати, ам, v. impf. fangen, capto.

Ватитисе, имсе, v. r. pf. брда, посла, daran kommen, ingredior, aggredior.

Ватљика, f. ein Scheit Holz, pars ligni secta.

Ватољ, m. Mannsname, nomen viri.

Ватра, f. das Feuer, ignis. cf. огањ.

Ватраљ, m. die Feuerschaufel, batillum.

Ватрен, на, но, feurig, igneus.

Ватрица, f. dim. ein kleines Feuer, igniculus.

Ватриште, n. Feuerstätte, ustrina. Тражити ватре на лањском ватришту.

Ваћел, m. } vide убрадач.
Ваћов, m. }

Ваш, f. vide уш.

Ваша (или вандрша), f. комад коже што се одадре с тела, ein Stück abgeschundene Haut, frustum cutis detractae. Који се расрди да му одадремо вашу (у приповијетки).

Вашар, m. (у Сријему, у Бачк. и у у Бан.) der Markt, die Messe, nundinae. Коме вашар капу купује, он гологлав иде. cf. панађур.

Вашарење, n. das Markten, nundinatio.

Вашарити, им, v. impf. Markt, Messe halten, nundinor.

Вашариште, n. der Ort wo Markt (Messe) gehalten wird, locus nundinarum.

Ва̀шарнӣ, на, но, н. п. доба, Markt-Meß-, nundinalis.
Вашарџија, m. der den Markt, die Messe, besucht, nundinarius.
Ва̀шина, f. грање сирово, Faschinen, fascis virgultorum.
Ва̀шица, f. као мала чибуљица, што изиђе на нози под кожом па сврби.
Ва̀шка, f. vide псето.
Ва̀шљив, ва, во, vide ушљив.
Ва̀шљивац, вца, m. vide ушљивац.
Ва̀шљивица, f. vide ушљивица.
Вѐверица, f. (Рес. Срем.) vide вјеверица.
Вѐгд, да, до, vide вет.
Вѐдар, дра, ро, heiter, serenus.
Веденӣк, m. eine Art Pistole (von Venedig), teli minoris genus.
Веденӣчкӣ, ка, ко, н. п. пиштољ, злато, Venetianer-, Venetus.
Вѐднути, нем, (у Ресави и у Лијевчу) vide виђети.
Ведрѝна, f. die Heiterkeit, serenitas.
Вѐдрити, им, v. impf. heitern, sereno. Види онај, који ведри и облачи.
Вѐдритисе, рисе, v. r. impf. es wird heiter, serenatur coelum.
Вѐдрица, f. vide ведро 1.
Вѐдро, n. 1) древен суд водени, der Wassereimer, situla. 2) на бунару, der Wassereimer, situla. 3) (у крајини Неготинској) мјера од 12 ока, Eimer von 12 Maß, amphora: пошто је ведро вина?
Вѐз, m. die Stickerey, pictum per acum.
Вѐзак, ска, m. hyp. v. вез:
„Везак везла сеја Тефтедара —
Вѐзање, n. das Binden, ligatio.
Вѐзати, вежем, v. impf. binden, ligo.
Вѐзатисе, ежемсе, v. r. impf. sich wie gebunden verhalten, ligor: веж' се! ruft der Räuber beim Eintritt ins Haus.
Вѐзење, n. das Sticken, pictura per acum.
Вѐзилац, зноца, m. m. j. што веже виноград.
Везӣља, f. die Stickerin, quae acu pingit.
Везӣр*, m. der Vesir, vezirus.
Безӣрев, ва, во, vide везиров.
Везӣревица, vide везировица.
Везӣров, ва, во, des Vesirs, veziri.
Везӣровица, f. die Frau des Vesirs, veziri uxor.
Везӣрскӣ, ка, ко, 1) Vesir-, vezirorum. 2) wie ein Vesir, more veziri.
Везӣрство, n. das Vesirthum, veziratus:
„Дао би му на Босни везирство —
Вѐјавица, f. (Рес. и Срем.) vide вијавица.

Вејâње, n. (Рес. и Срем.) vide вијâње.
Вѐјати, јем, (Рес. и Срем.) vide вијати.
Вѐк, m. (Рес. и (Срем.) vide вијек.
Вѐк, m. } који глас, das Meckern, mutitio.
Вѐка, f. }
Вѐкавица, f. коза, die Mecker̀in (als Apposition von der Ziege), mutitrix. cf. бекавица.
Векетâње, n. das Meckern, mutitio.
Векѐтати, векећем, v. impf. meckern, mutio.
Вѐкнути, нем, v. pf. meckern, mutio.
Вековâње, n. (Рес. и Срем.) vide вјековање,
Вековати, кујем (Рес. и Срем.) vide вјековати.
Вѐла, f. die Art, Gattung, genus.
Вѐле, (cm.) groß, magnum:
„О мој вранче веле добро моје —
Вѐлен, (cm.)
„Ој девојко селен велен!
„Не узвијај обрвама —
Вѐленац, нца, m. (у Сријему) vide шаренница.
Вѐлигдâн (велики дан), m. (доље преко Мораве) vide васкрсеније.
Вѐлика, f. Frauenname, nomen feminae.
Вѐликâ неђеља, f. die Charwoche, hebdomas antepaschalis.
Великачак, чка, ко, augm. v. велики, sehr groß, valde magnus, vastus.
Вѐликӣ (comp. вѐћӣ), ка, ко, 1) groß, magnus, 2) у велике, recht mitten drin, magnopere.
Велӣм, vide вељу.
Велимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Величâње, n. das Großthun, ostentatio.
Велѝчатисе, амсе, v. r. impf. großthun, ostentare se.
Величѝна, f. die Größe, magnitudo, altitudo.
Вѐличко, m. Mannsname, nomen viri.
Вѐлћер, m. (österr. der Feldscherer), der Chirurgus, chirurgus.
Вѐлћеров, ва, во, des Chirurgus, chirurgi.
Вѐлћеровица, f. die Frau des Chirurgus, uxor chirurgi.
Вѐлћерскӣ, ка, ко, 1) chirurgisch chirurgicus. 2) adv. chirurgisch, chirurgice.
Вѐљача, (једни говоре и авељача и овељача) vide бабини укови.
Вѐљко (Вêљко), m. Mannsname, nomen viri.
Вѐљу, (Ерц.), велим, sagen, ajo, dico.
Венац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide вијенац.
Вѐндрек, m. der Fähndrich, signifer.
Вѐндреков, ва, во, des Fähndrichs, signiferi.

Вѐндрековица, f. die Fähndrichs-Frau, uxor vexilliferi.
Вѐнēње, n. das Welken, marcor.
Вѐнути, венем, v. impf. welken, marceo.
Венча́вање, n. (Рес. и Срем.) vide вјенчавање.
Венча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчавати.
Венча́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчаватисе.
Венча̑ни, на, но, (Рес. и Срем.) vide вјенчани.
Вѐнчаница, f. (Рес. и Срем.) vide вјенчаница.
Венча̑ње, n, (Рес. и Срем.) vide вјенчање.
Вѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчати.
Вѐнчатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчатисе.
Вѐња, f. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) die Beeren von Wachholder (zum Räuchern,) baccae juniperi.
Веома, sehr, valde.
Вѐпар, пра, m. крмак, бравац, назимац, das Schwein (Männchen), porcus.
Вѐра, f. (Рес. и Срем.) vide вјера.
Вѐран (вѐран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide вјеран.
Вера̑ње, n. das heimliche Umhergehen, clandestina circuitio.
Вѐратисе, ремсе, v. r. impf. критисе, провлачитисе, heimlich umhergehen, clam circuire:
„Не чудимсе лији ни ђердану,
„Већ се чудим зецу и гаћама:
„Куд се вере како не издере —
Вѐргија*, f. vide пореза.
Вергија̑ш, m. der der пореза unterworfen ist, vectigalis:
„А Турака Јањи донесоше
„Пет стотина онђе укопаше,
„Вергијаша ни носили ни'су —
Вѐреница љуба, f. (cm. Рес. и Срем.) vide вјереница.
Верѐсија, Kredit, fides: узео на вересију; отишао да купи вересију.
Вѐриге, f. pl. die Kesselkette, catena e qua pendet aenum.
Вѐрижице, f. pl. dim. v. вериге.
Вѐрижњача, f. der Balken, an dem die Kesselkette befestiget ist, trabs e qua pendet catena aeni.
Вѐрица, f. dim. v. вера.
Верка̑ње, n. dim. v. верање.
Вѐркатисе, амсе, dim. v. вератисе.
Вѐрмати, ам, v. impf. achten, fürchten, curo: он њега не верма ни у што.
Верма̑ш, m. (cm.) der Feldmarschall, summus dux exercitus:
„Вермаш оде Нишу и Видину;
„Узе Наша, не може Видина —
Вѐрност, f.(Рес. и Срем.) vide вјерност.
Верова̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide вјеровање.
Вѐровати, рујем, (Рес. и Срем.) vide вјеровати.
Верѐвитица, f. vide Вировитица.
Вѐрта, f. (у Сријему) 1) das Fürtuch, praecinctorium. 2) die Fürtuchleinwand, linteum praecincturiis conficiendis: дај ми верте за кецељу.
Вѐртеп, m. die Krippe (der Geburt Christi). die die Schulknaben um Weihnachten umherführen, praesepe Christi.
Веруга̑ње, n. das Schlängeln, sinuatio.
Верӯгатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuari.
Вѐс*, m. das rothe türkische Käppchen, galericulum turcicum.
Вѐса, m. (Рес. и Срем.) vide Весо.
Вѐсела, f. Frauenname, nomen feminae.
Весѐлин, n. Mannsname, nomen viri.
Весѐлити, им, v. impf. freuen, gaudio afficio.
Весѐлитисе, имсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo.
Весеља̑к, m. lustiger Kunde, hilarator.
Весѐље, n. 1) die Lustigkeit hilaritas. 2) die Hochzeit, nuptiae. cf. свадба.
Весељѐње, n. das Freuen, hilaratio.
Вѐсео, села, ло, 1) lustig, hilaris. Весело срце кућељу преде. 2) armselig, miser: камо тај мој весели брат?
Вѐсина, f. augm. v. вес.
Вѐсић, m. dim. v. вес.
Весла̑ње, n. das Rudern, remigatio.
Вѐслати, ам, v. impf. rudern, remigo.
Вѐсло, n. das Ruder, remus. у пјесмама пјевасе in pl. и веслета:
„Дај ти мене ораову лађу
„И веслета дрва шимширова —
Вѐсо, m. (Ерц.) hyp. v. Веселин.
Вѐсти, везем, v. impf. sticken, pingere acu.
Вѐт (Ерцеговци говоре и в е г д), та, то, alt, vetus.
Вѐтар, тра, m. (Рес. и Срем.) vide вјетар.
Вѐтва, *, f. das Fetwa (Brief des Mufti), res judicata a Muftio.
Вѐтрењак, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрењак.
Вѐтрењача, f. (Рес. и Срем.) vide вјетрењача.
Ветрѐње, n. (Рес. и Срем.) vide вјетрење.
Вѐтрина, f. augm. v. ветар.
Вѐтрити, им, (Рес. и Срем.) vide вјетрити.
Вѐтрић, m. dim. v. ветар.
Ветро̀вит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјетровит.

Ветрогоња, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрогоња.
Ветромет, m. (Рес. и Срем.) vide вјетромет.
Већ, 1) schon, jam. 2) sondern, sed: ни је тако, већ овако. 3) већ ако, außer wenn, nisi si.
Већа, f. (Рес. и Срем.) vide вијећа.
Већање, n. (Рес. и Срем.) vide вијећање.
Већати, ам, (Рес. и Срем.) vide вијећати.
Веће, vide већ.
Векил*, m. der Stellvertreter, vicarius: „Мустај-пашу царева векила —
Већма, mehr, magis.
Вечање, n. das Meckern, mutitio.
Вечати, чим, v. impf. meckern, mutio.
Вече, вечера, n. } der Abend, vesper, vespera; auch m. in: добар вече!
Вечер, ри f. }
Вечера, f. das Abendessen, coena (in Serbien das Hauptessen, also ganz eigentlich die classische coena).
Вечеравање, n. das Essen zu Abend, coenatio.
Вечеравати, ам, v. impf. nachtmalen, coenor.
Вечерање, n. das Abendmalen, coenatio (?)
Вечерас, } diesen Abend, hac vespera.
Вечераске, }
Вечерати, ам, v. impf. u. pf. abendmahlen, coeno.
Вечерашњи, ња, ње, von diesem Abend, hujus vesperae.
Вечерин, m. Mannsname nomen viri.
Вечерњи, ња, ње, Abend-, z. B. Abendstern u. s. w. vespertinus.
Вечером, abends, vespere: „Досади ми јутром и вечером —
Вечит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјечит.
Вешала, f (Рес. и Срем.) vide вјешала.
Вешалица, f. (Рес. и Срем.) vide вјешалица.
Вешање, n. (Рес. и Срем.) vide вјешање.
Вешати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјешати.
Вешт, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјешт.
Вештак, m. (Рес. и Срем.) vide вјештак.
Вештац, вешца, m. (Рес. и Срем.) vide вјештац.
Вештина. f. (Рес. и Срем.) vide вјештина.
Вештица, f. (Рес. и Срем.) vide вјештица.
Вештичина, f. augm. v. вештица.
Вивак, вка, m. der Kibitz, gavia.
Виган, m. (у Сријему) das Frauenkleid, vestis feminae.
Виган, гња, m. vide ковачница.
Виговн, m. pl. vide омче.
Вид, m. das Sehen, visus: тако ми вида очињега; дошао за вида.
Вид, m. Mannsname, nomen viri.
Вида, f. Frauenname, nomen feminae.
Видак, m. Mannsname, nomen viri.
Видање, n. vide лијечење.
Видар, m. vide љекар.
Видарина, f. vide љекарина.
Видарица, f. vide љекарица.
Видати, ам, vide лијечити.
Видач, m. Mannsname, nomen viri.
Видело, n. (Рес.) vide виђело.
Видети, дим, (Рес.) vide виђети.
Видетисе, димсе, (Рес.) vide виђетисе.
Видик, m. der Anblick, conspectus: „У по поља, св'јету на видику —
Видило, n. (Срем.) vide виђело.
Видин, m. Widin, Vidinum.
Видинац, нца, m. човек из Видина.
Видинлија*, m. vide Видинац.
Видински, ка, ко, von Видин.
Видити, им, (Срем.) vide виђети.
Видитисе, имсе, (Срем.) vide виђетисе.
Видов дан, ва дне, m. 15ти јунија, кад су Срби изгубили на Косову, St. Veits Tag, zugl. Anspielung auf вид.
Видовит, та, то, дијете, које се роди у кошуљици, зовесе видовито; и такови послије човек (приповиједају), или жена, иде са вилама, и зна више него други људи, ein Sonntagskind, albae gallinae filius (?).
Видовка, f. eine Art Kirsche, cerasi genus.
Видоје, m. Mannsname, nomen viri.
Видојевица, f. Berg oder Љешница, mit Ruinen auf seinem Gipfel.
Видосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Видра, f. die (Fisch-) Otter, lutra.
Виђање, n. 1) das Oftsehen, visio. 2) die Aufsicht über die Küche, z. B. bey Hochzeiten, ministerium culinarium.
Виђати, ам, v. impf. 1) oft sehen, video. 2) готовити јело, die Küchenaufsicht führen, procuro culinam.
Виђатисе, амсе, v. r. imf. sich sehen, zusammen kommen, convenio.
Виђело, n. (Ерц.) das Licht, lumen. Изићи ће ђело на виђело.
Виђеније, n. (Ерц.) das Sehen, visio: сретно виђеније, дугу љубав, од Бога живот и здравље (напијасе уз чашу).
Виђети, дим, v. pf. (Ерц.) sehen, video.

Виђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich sehen, convenio. 2) како ми се види, scheint, videor. 3) види ли се, sieht man, nonne est obscurum?

Вижао, жла, m. vide вижле.

Викласт, та, то, z. B. девојка, die viel umhergafft, puella impudentior.

Вижле, лета n. der Wachtelhund, canis avicularius Linn.

Вижлин, m. Турски новац од 60 пара, eine türkische Münze von 60 Para, nummi Turcici genus.

Вијавица, f. (Ерц.) Schneesturm, imber nivium (?), cf. мећава.

Вијање, n. 1) ћерање, das Jagen, agitatio. 2) das Winden, volutio, versatio.

Вијање, n. (Ерц.) das Wurfeln, ventilatio.

Вијар, m. der Wirbelwind, turbo:
„Да га вијар вјетар не однесе —

Вијати, ам, v. impf. ћерати, jagen, agito.

Вијати, јем, v. impf. (Ерц.) wurfeln, ventilo.

Вијатисе, јамсе, v. r. impf.} sich winden, volvi, torqueri:
Вијатисе, емсе, v. r. impf.}
„Вије ли се црвен барјак
Над милим кумом —

Вијек, (Ерц.) 1) die Lebenszeit, vita: у мом вијеку. 2) никад (ни) до вијека, in meinem Leben nie, ewig nie, nunquam.

Вијенац, нца, m. (Ерц.) der Kranz, corona.

Вијење, n. das Winden, vietio (?)

Вијерница, f. (Ерц.) vide вјереница.

Вијећа, f. (Ерц.) Conferenz (Berathschlagung), deliberatio.

Вијећање, n. (Ерц.) das Berathschlagen, deliberatio.

Вијећати, ам, v. impf. (Ерц.) berathschlagen, delibero.

Вијугање, n. das Schlängeln, sinuatio

Вијугатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuor.

Вика, f. 1) das Geschrey, clamor. На курјаке вика, а лисице месо једу. 2) ein Getreidemaß, mensurae genus (in der Batschka).

Викало, m. (pl. викачи) der Schreyhals, clamosus.

Викање, n. das Schreyen, clamor.

Викати, вичем, v. impf. schreyen, clamo.

Викач, m. vide викало.

Викнути, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.

Вила, f. die Vile (eine Art Nymphe), Vila (nympha). Виле живе по великим планинама и по камењацима око вода. Вила је свака млада, лијепа, у бијелу танку аљину обучена, и дугачке, низ леђа и прси распуштене косе. Виле ником не ће зла учинити, докле и ко не увриједи (нагазивши на њиво коло, или на вечеру, или друкчије како), а кад и ко увриједи, онда га различно накаже: устријеле га у ногу или у руку, у обје ноге или у обје руке, или у срце, те одма умре.

Вилает*, m. 1) земља, das Land, terra: опшиао на вилает. 2) Leute, homines: чуј (те) вилаете! cf. свијет.

Вилаетлија, m. vide земљак.

Вилаетски, ка, ко, Landes-, z. B. Geld, Richter, publicus.

Вилдиш*, m. das Elfenbein, ebur.

Виле, f. pl. Heugabel, furca foenaria.

Вилиман, m. велики вир, ein grosser Wirbel, vortex major.

Вилин, на, но, der Vile gehörig, vilae.

Вилина коса, f. Flachsseide, cuscuta europaea Linn.

Вилиндар, m. намастир у Светој гори. Вилиндарац (рца), калуђер из Вилиндара. Вилиндарски, ка, ко, von Вилиндар (sonst Chilendar).

Вилип, m. Philipp, Philippus.

Вилипац, пца, m. dim. v. Вилип.

Вилица, f. die Kinnlade, maxilla.

Вило, само у овој загонетки: Мотовило вило, по гори се вило, куħи долазило, соли не лизало (т. ј. челе).

Вилован, вна, но, } vilenhaft, lymphaticus (?):
Виловит, та, та, }
„На ђогату коњу виловноме —

Вилотије, m. Philotheus, Philotheus.

Виљушке, f. pl. die Eßgabel, furca.

Виме, мена m. das Euter, uber.

Вимешце, n. dim. v. виме.

Винарина, f. новци што се дају спахији мјесто десетка винограднскога, Weingeld, vectigal vinarium.

Винн, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ваин.

Винко Лозић, m. eine komische Personificirung des Weins (etwa Weinhold Rebmann), Iacchus: ударио га Винко Лозић у главу, т. ј. опиосе.

Винковци, ваца, m. pl. Städtchen in Sirmien. Винковчанин, човек из Винковаца. Винковачки, ка, ко, von Винковци.

Вино, n. der Wein, vinum.

Винобој, m. Alkermes, phytolacca decandra Linn.

Винов, ва, во, z. B. лоза, Wein-, z. B. Rebe, vitis.

Вѝновес, m. feinere Fes-mütze (q. d. fino fes?), mitrae genus.
Вѝновѐсак, m. hyp. v. виновес:
„На глави јој вѐсак виновѐсак —
Вѝногра̂д, m. Weinberg, vinea.
Виногра́дац, грађа m. hyp. v. виноград.
Виногра̀дскӣ (вѝноградскӣ), ка, ко, zum Weinberg gehörig, vineae.
Вѝнош (планина), m. (cm.)
„Па ти ајде на Винош планину —
Вӣнскӣ, ка, ко, z. B. суд, Wein-geschirr.
Ви́нути, нем, v. pf. wedeln, agito caudam. Док кучка репом не вине, не ће пас за њом потрчати.
Вину̀шина, f. augm. v. вино.
Ви́нце, n. Weinchen, vinulum (?): винце кисело срце весело.
Вѝњага, f. 1) wilder Weinstock, vitis silvestris. 2) die Frucht davon, uva silvestris.
Вӣр, m. der Wirbel, vortex.
Вирга̂з, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Ruthe, Ruthenstreiche, virgae.
Вирење, n. das Spähen, speculatio.
Ви́рити, им, v. impf. spähen, speculor.
Ви́рић m. dim. v. вир.
Виро̀вит, та, то, н. п. вода, wirbelvoll, vorticosus.
Виро̀витица, f. мала варошица у Славонији.
Вӣс, m. Bergspitze, cacumen montis:
„Када будеш вису на планину —
Вѝсибаба, f. das Schneeglöckchen, galanthus nivalis Linn.
Виси̏на, f. die Höhe, altitudo.
Ви̏сити, им, v. impf. hangen, pendeo. Што виси нек' отпада.
Ви̏сок (comp. вишӣ), ка, ко, hoch, altus.
Вису́љак, љка m. само у овој загонетки: Виси виси висуљак, трчи трчи трчуљак; Бога моли трчуљак, да отпадне висуљак? т. ј. жирка и свињче.
Вѝт, та, то, vide витак:
„Вита јело дигни горе гране —
Вит, вит! } interj. Laut, um die
Ви́та, ви́та! } Taube zu locken, sonus alliciendi columbas,
Вѝтак, тка, ко, biegsam, flexilis.
Ви̏тао, тла, m. 1) der Garnhaspel, rhombus. 2) der Haspel, rhombus. 3) vide насад 2.
Вите̑з, m. der Held, vir fortis, heros.
Ви̏ти, вијем, v. impf. winden, vieo.
Витӣљ, m. 1) die Lunte, funiculus incendiarius. 2) der Docht, ellychnium. cf. свјештило.
Вѝтисе, вијемсе, v. r. impf. sich winden, ambio:
„Па се вије ружа око бора,
„Као свила око књиге свиља —

Ви̏тице, f. pl. eine Art ungrischer Haarzöpfe, cirri.
Вѝтко, m. Mannsname, nomen viri.
Витла̂ње, n. das Schwingen, vibratio.
Вѝтлати, ам, v. impf. schwingen, vibro.
Ви̏тлић, m. 1) dim. v. витао. 2) н. п. клободана, или злата.
Ви̏томи̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Ви̏торог, га, го, mit gewundenen Hörnern, cornibus tortis:
„Младе воке витороге —
Вѝћа, m. (Рес. и Срем.) vide Вићо.
Ви́ћан, m. Mannsname, nomen viri.
Вићѐ̑нтија, } Vincenz Vincentius.
Вићѐ̑нтије, }
Ви́ћо, m. (Крц.) 1) hyp. v. Вилип. 2) hyp. v. Вићентије.
Ви̏чан, чна, но, bewandert, versatus; није он вичан томе послу.
Ви̏шак, шка, m. das Mehr, der Überschuß, plus.
Вѝше, ober, supra.
Ви̏шеград, m. Ort an der Drina, südlich von Zwornik, berühmt (im Sprichworte) durch seine Brücke: Остаде као ћуприја на Вишеграду.
Ви̏шек*, m. die Patrone, embolus igniarius.
Вишѐклук*, m. die Patrontasche, pera embolorum igniariorum.
Вишѐ̑ње, n. das Hangen, suspensio.
Виши̏на, f. die Höhe, altitudo. cf. висина.
Ви̏шња, f. die Weichselkirsche, cerasum apronianum Linn.
Вишњѐви, adj. indecl. weichselfarb, colorem habens cerasi aproniani.
Ви̏шњица, f. dim. v. вишња. 2) eine Art Fisolen, phaseoli genus. (3 село ниже Бијограда.
Ви̏шњичица, f. dim. v. вишњица:
„Вишњичица род родила —
Ви̏шњов, ва, во, der Weichselkirsche gehörig, cerasi aproniani.
Ви̏шњовац, вца, m. ein Stab von Weichselholz, baculus e ligno cerasi aproniani.
Ви̏шњовача, f. Weichselstock, fustis e ligno aproniano.
Вишњови̑к, m. der das Weichselwein, vinum e ceraso aproniano Linn.
Ви̏шњовина, f. das Weichselholz, lignum cerasi aproniani Linn.
Вјѐверица, f. (Крц.) das Eichhörnchen, sciurus. cf. јеверица.
Вјекова̂ње, n. (Крц.) das Durchleben seiner Lebenzeit, vita.
Вјеко̀вати, кујем, v. impf. (Крц.) sein Leben durchleben, vitam vivo:
„Да заједно вијек вјекујемо —
Вјенча́вање, n. (Крц.) das Trauen (von Eheleuten), copulatio conjugialis.

Вјенчавати, ам, v. impf. (Ерц.) trauen, jungere connubio.

Вјенчаватисе, амсе v. impf. (Ерц.) sich trauen lassen, jungi connubio.

Вјенчани, на, но, (Ерц.) н. п. прстен, кошуља, Trau-Ring etc., copulatorius.

Вјенчаница, f. (Ерц.) 1) новци што се дају попу (а поп владици) за вјенчање, die Traugebühr, pecuniae debitae pro copulatione. 2) жиока, или гредица у какове зграде, der Trambaum, trabs.

Вјенчање, n. (Ерц.) die Trauung, copulatio conjugialis.

Вјенчати, ам, v. pf. (Ерц.) trauen, conjugio jungo.

Вјенчатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) getraut werden, sich trauen lassen, connubio jungi.

Вјенчић, m. dim. v. вјенац.

Вјера, f. (Ерц.) 1) der Glaube, fides. 2) Treu und Glaube, fides. 3) (cm.) Mann von Treu und Glauben, homo, amicus fidus:

„Здрав Милошу вјеро и невјеро:
„Прва вјеро, потоња невјеро —

Вјеран, рна, но, (Ерц.) treu, fidelis.

Вјереница љуба, f. (cm. Ерц.) m. j. вјерна љуба:

„Вели њему љуба вјереница —

Вјерица, f. dim. v. вјера: вјерицу му његову!

Вјерност, f. (Ерц.) die Treue, fidelitas.

Вјеровање, (Ерц.) das Glauben, fides.

Вјеровати, рујем, v. impf. und pf. (Ерц.) glauben, credo. Волим (лакше je) вјеровати, него ићи те питати.

Вјетар, тра. m. (Ерц.) der Wind, ventus.

Вјетрењак, m. (Ерц.) der Windbeutel, vanus, gloriosus.

Вјетрењача, f. (Ерц.) m. j. воденица, или пушка, 1) Windmühle, mola ventilis. 2) Windbüchse, telum pneumaticum.

Вјетрење, n. (Ерц.) das Ausrauchen, evaporatio.

Вјетрина, f. augm. v. вјетар.

Вјетрити, им, v. impf. (Ерц.) dunsten, evaporor.

Вјетрић, m. dim. v. вјетар.

Вјетровит, та, то, (Ерц.) windig, ventosus.

Вјетрогоња, m. (Ерц.) vide вјетрењак.

Вјетромет, m. (Ерц.) der Windstrom, flumen venti.

Вјечит, та, то, (Ерц.) ewig, aeternus.

Вјешала, n. pl. (Ерц.) der Galgen, patibulum.

Вјешалица, f. m. j. меса, ein Stück geräuchertes Fleisch, segmentum carnis fumo duratae.

Вјешање, n. (Ерц.) das Hängen, suspensio.

Вјешати, ам, v. impf. (Ерц.) hängen, suspendo.

Вјешт, та, то, (Ерц.) der es versteht, geschickt, peritus.

Вјештак, m. (Ерц.) der Geschickte, peritus.

Вјештац, вјешца, m. (Ерц.) der Hexenmeister, veneficus.

Вјештина, f. (Ерц.) die Geschicklichkeit, Meisterschaft, scientia.

Вјештица, f. (Ерц.) die Hexe, venefica.

Вјештица се зове жена, која (по приповијеткама народним) има у себи некакав ђаволски дух, који у сну из ње изиђе и створисе у лептира, у кокош или у ћурку, па лети по кућама и једе људе, а особито малу ђецу: кад нађе човека ђе спава, а она га удари некаквом шипком преко лијеве сисе те му се отворе прси док она извади срце и изједе, па се онда прси опет срасту. Неки тако изједени људи одма умру, а неки живе више времена: колико је она одсудила кад је срце јела; и онаковом смрти умру, на какову она буде намијенила. Вјештице не једу бијелога лука, и зато се млоги о бијелим и о божитњим покладама намажу бијелим луком по прсима, по табанима и испод пазуа: зашто кажу да оне на покладе највише једу људе. — Ни једној младој и лијепој жени не кажу да је вјештица, него све бабама (млада курва стара вјештица). Кад се вјештица један пут исповједи и ода, онда више не може јести људе, него постане љекарица и даје траву изједенима. Кад вјештица лети ноћу, она се сија као ватра; и највише се скупљају на гувну; зато кажу да она, кад оће да полети од куће, намажесе некаквом масти испод пазуа, па рече: ни о трн ни о грм, већ на пометно гувно. Жена, која је вјештица, кад из ње изиђе онај дух, лежи као мртва, и да јој човек окрене главу ђе су јој ноге биле, не би се више ни пробудила.

Кад у каквом селу помре млого ђеце или људи, и кад сви повичу на коју жену да је вјештица и да и је она појела: онда је вежу и баце у воду да виде може ли потонути (зашто кажу да вјештица не може потонути); ако жена потоне, а они

је извуку на поље и пусте, ако ли не могбуде потонути, а они је убију, зашто је вјештица. — Куд ће вјештица, него у свој род.
Вјештичина, f. augm. v. вјештица.
Вла, Влаа, m. 1) der Walach, Valachus. 2) Турци (особито Бошњаци) зову и Србље (кашто и све ришћане) Власима.
Влага, f. die Feuchtigkeit, humor.
Влада, f. die Herrschaft, dominatus.
Владање, n. das Herrschen, dominatio.
Владати, ам, v. impf. herrschen, dominor.
Владатисе, амсе, v. r. impf. sich betragen, se gerere.
Владета, m. Mannsname, nomen viri.
Владика, m. der Bischof, episcopus.
Владисав, m. Mannsname, nomen viri.
Владичење, n. das Einweihen zum Bischof, consecratio episcopi.
Владичин, на, но, des Bischofs, episcopi.
Владичити, им, v. impf. zum Bischof weihen, consecrare episcopum.
Владичитисе, имсе, v. r. impf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Владоје, m. Mannsname, nomen viri.
Владун, m. Mannsname, nomen viri.
Влажан, жна, но, feucht, humidus.
Влажење, n. das Befeuchten, humectatio.
Влажити, им, v. impf. befeuchten, humecto.
Влања, f. 1) die Walachin, Valacha; 2) bey den Bosnertürken auch die Serbin, serba:
„Него ћу се оженит' Влањом
„Из Поцерја главитом ђевојком —
„Влању ћу младу обљубити
„На срамоту Лазаревић Луки
„И Чупићу, који Дрине чува —
Влањица, f. dim. v. Влања.
Влаисав, m. Mannsname, nomen viri.
Влајко, m. Mannsname, nomen viri.
Влакно, n. der Flachs (das Flachshaar), linum.
Влас, m. die zweyte Gattung Flachs, lini genus minus longi.
Власан, сна, но, vide властан.
Власанице, f. pl.
„До Зворника па до Власаница —
Власац, сца, m. црви (као длаке) што се у ранама заметну.
Власник, m. der Eigenthümer, dominus, proprietarius.
Власт, f. die Macht, potestas.
Властан, сна, но, der Macht hat, berechtigt, jus habens.
Властељ, m. der Machthaber, potens:
„Овде нама кажу
„Старога властеља —
Влат, m. vide клас.
Влатак, тка, m. hyp. v. влат.
Влатање, n. vide класање.
Влатати, ам, vide класати.
Влатко, m. Mannsname, nomen viri.
Влаћ, m. Mannsname, nomen viri.
Влаће, n. (coll.) die Aehren, aristae.
Влачење, n. 1) das Eggen, occatio. 2) das Hecheln, pectinatio.
Влачити, им, v. impf. 1) орање (т. ј. дрљати), eggen, occo. 2) кућељу или лан (т. ј. гребенати), hecheln, pectino.
Влашац, шца, m. eine Art Lauch, porri genus.
Влаше, шета, n. der junge Вла, puer vlachus.
Влашење, n. das Walachisiren, mutatio in valachum.
Влашик, m. vide влашац.
Влашина, f. augm. v. Вла.
Влашити, им, v. impf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Влашитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Walachen machen, facere se valachum.
Влашићи, m. pl. das Siebengestirn, plejades.
Влашка, f. die Walachey, Valachia.
Влашки, ка, ко, 1) walachisch, valachicus. 2) adv. walachisch, valachice, cf. Вла 2.
Влашко, m. Mannsname, nomen viri.
Влинта, f. die Flinte, flinta (telum majus):
„Пуне влинте у плећ' окренули —
Во, вола, m. der Ochs, bos.
Вода, f. das Wasser, aqua.
Водање, n. das Herumführen, z. B. des Pferdes, circumductio.
Водати, ам, v. impf. н. п. коња, führen, circumduco.
Водатисе, амсе, v. r. impf. mit jemand Hand in Hand spazieren gehen, deambulo cum aliquo.
Воден, на, но, н. п. крушка, јабука, вино, wässerig, aquosus.
Водена нећеља, f. die erste Woche nach Ostern, die weiße Woche, hebdomas prima a paschate.
Водени, на, но, н. п. кос, суд, тиква, Wasser-, aquaticus.
Воденица, f. die Wassermühle, mola aquaria. По двапут се у воденици говори. Виче као да је у воденици грађен.
Воденичар, m. der Müller, molitor.
Воденичарев, ва, во, vide воденичаров.
Воденичарка, f. die Müllerin, molae domina; molitoris uxor.

Воденичаров, ва, во, des Müllers, molitoris.
Воденичица, f. dim. v. воденица.
Воденичиште, n. der Ort wo eine Mühle gestanden, locus ubi mola fuit.
Воденични, на, но, н. п. камен, коло, Mühl-stein, -rad, molaris.
Водијер, m. (Крц.) das Gefäß, worin der Heumacher sein Wetzgeräthe bey sich trägt, vas foenisecae.
Водар, m. (Рес. и Срем.) vide водијер.
Водити, им, v. impf. 1) führen, duco, 2) läufig seyn (von der Kuh), ruit in venerem.
Водица, f. 1) dim. von вода. 2) Weihwasser, aqua lustralis.
Водичар, m. der Weihwasserträger, camillus (?). Зашао од куће до куће као водичар. Кад водичар отпоје Спаси Господи, и покропи водицом по кући, онда обично рече: „Штоје попово да је готово: чаанак граа и повјесма два, удо меса „и чанак ораа и пару на крст."
Водњика, f. Wasser das im Winter über Holzäpfel gestanden und so angesäuert getrunken wird, aqua acida.
Водоноша, m. der Wasserträger, aquator.
Водопија, f. } der Wegwart, die Wegewarte, cichorium intybus Linn.
Водоплав, m. }
Водурина, f. augm. v. вода.
Вођ, m. der Führer eines Blinden, dux coeci.
Вођа, m. (у Срјему, у Бачк. и у Бан.) vide вођ.
Вођев, ва, во, des Führers, ductoris.
Вођење, n. das Führen, ductio.
Вођица, f. у везу као пругак, ein Zweig in der Stickerey, ramulus acu pictus.
Вожење, n. das Führen (zu Land und zu Wasser), vectio, vectura.
Воз, m. товар на колима или на саонима, н. п. воз дрва, сијена, ein Wagenvoll, currus (?).
Возаљка. f. дрво (понајвише рачвасто) што се метне на њега пређа кад се навија.
Возање, n. das Führen, vectio, vectura.
Возар, m. der Ruderer, remex:
„Дај ти мене тридесет возара
„И пред њима возара Лазара—
Возарев, ва, во, vide возаров.
Возаров, ва, во, des Ruderers, remigis.
Возати, ам, v. impf. führen, veho.
Возатисе, амсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Вознидба, f. das Führen, vectio.
Возити, им, v. impf. führen, veho.
Возитисе, имсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Возмајстор, m. (der Wasenmeister) der Schinder, excoriator morticinorum.
Воиловица, f. намастир код Дунава близу Панчева. Воиловички, ка, ко, von Воиловица.
Воја, m. Mannsname, nomen viri.
Воица, m. Mannsname, nomen viri.
Војвода, m. General, dux.
Војводин, на, но, des Generals, ducis.
Војводиница, f. die Generalin, ducis uxor.
Војводити, им, v. impf. zum General machen, ducem appello.
Војводитисе, имсе, v. r. impf. sich für einen General ausgeben, pro duce se gerere.
Војводица, m. dim. v. војвода.
Војводовање, n. das Wojwodseyn, vojvodatus.
Војводовати, дујем, v. impf. Wojwod seyn, sum vojvoda.
Војводски, ка, ко, 1) generalmäßig, ducum. 2) adv. wie ein General, ducis more.
Војводство. n. die Würde eines Wojwoden, vojvodatus.
Војвођење, n. das Ernennen zum Wojwoden, vojevodae appellatio.
Војдраг, m. Mannsname, nomen viri.
Војевање, n. das Kriegen, belligeratio.
Војевати, војујем, v. impf. kriegen, bellare.
Војевода, m. vide војвода.
Војник, m. der Krieger, miles.
Војница, f. der Krieg, die Kriegszeit, belli tempus.
Војница, f. варош у Босни. Војнички, ка, ко, von Војница.
Војнички, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. soldatisch, more militari.
Војно, m. (ст.) муж, Gemahl, maritus:
„Како не ћу бледа бити?
„Војно ми је пијаница—.
Војнов, ва, во, (ст.) des Gemahls, mariti:
„Веселисе војнова мајко—.
Војска, f. das Kriegsheer, exercitus.
Војта, eine Art Kartenspiel,
Војштина, f. augm. v. војска.
Војштити, им, v. impf. на кога, kriegen, belligero.
Војштење, n. das Kriegen, belligeratio.
Воко, m. (pl. воци) hyp. v. во, особито кад вабе теоце: пос воко пос! ма воко ма!
Воластисе, лалисе, v. r. pf. т. ј. шпапови, im Spiele гавратисе.

Волâт, m. Ochsenname, nomen bovi indi solitum.
Вољети, лим, (Рес.) vide вољети.
Волити, им, (Срем.) vide вољети.
Воловодница, f. волови, што иду за кравом, кад води крава, die Freyer der läufigen Kuh, vaccae proci.
Воловскӣ, ка, ко, 1) н. п. месо, Ochsen-Fleisch, caro bubula. 2) adv. auf Ochsen Art, boum more.
Воловскӣ језик, m. die Ochsenzunge, anchusa officinalis Linn.
Воловско̄ око, n. das Ochsenauge, chrysanthemum leucanthemum Linn.
Волујара, f. некаква звијезда, коју ратари познају, и кад она изиђе онда већ иду тражити волове.
Волујâрка, f. 1) eine Art Trauben, uvae genus. 2) vide волујара.
Волу̂јскӣ, ка, ко, vide воловски.
Воља, f. 1) der Wille, voluntas. Од воље му (је, или стоји) као шокцу пост. 2) гуша у кокоши или у птице, der Kropf der Henne, des Vogels, guttur.
Вољан, љна, но, 1) frey, вољан си, du kannst es thun, per te stat. 2) guter Laune, guter Dinge, laetus:
„Вољан буди царе господине!—
Вољанӣ Боже! (verwundernd) guter Gott, bone Deus!
Вољети, лим, v. impf. (Ерц.) lieber wollen, malo.
Вољица, f. dim. v. воља.
Вориdespite, f. der Gulden, florenus.
Воршпâн, m. vide вошпан.
Восак, ска, m. das Wachs, cera.
Вођање, n. das Narren, ductatio.
Во̀ђати, ам, v. impf. кога, narren, bey der Nase herumführen, ducto.
Воћњак, m. 1) der Obstgarten, pomarium. 2) село у Јађевини (близу Лознице). 3) зидине од намастира (у селу Воћњаку, на лијевом бријегу ријеке Штире), cf. затрпоношити.
Воћњачић, m. dim. v. воћњак.
Воћâр, m. 1) der Obstliebhaber, amans pomorum. 1) der Obsthändler, Oebstler, qui poma venditat.
Воће, n. das Obst, poma. У своје воће кад ко оће.
Воћка, f. der Obstbaum, pomus.
Воћњак, m. vide воћњак.
Воци, pl. v. воко:
„Отисни потисни,
„Воци ти корисни.
Воч! interj. Laut, um ein Rind davon zu jagen, sonus abigendi bovem.
Вочић, m. dim. v. во.
Вочке! vide воч.
Вошпâн, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Vorspann, equi vehiculares.

Вошшан, на, но, wächsern, cereus.
Вошта̀ница, f. die Wachsleinwand, ceratum.
Воштâрница, f. das Wachshaus, wo das Wachs gepreßt wird, cella cerania (?)
Воштêње, n. vide вошћење.
Во̀штина, f. (augm. v. восак) die Wachstrebern, recrementa ceraria.
Во̀штити, им, v. impf. wichsen, cero.
Вошћење, n. das Wichsen, ceratio.
Вр̂, врха, m. (у Ерц. и врг) das Oberste einer Sache, Gipfel, summitas, cacumen.
Вра̀бац, пца, m. der Sperling, passer.
Вра̀бица, f. das Weibchen des Sperlings, passer femina.
Вра̂г, m. der Teufel, diabolus. cf. ђаво̀.
Врагађу̂р, m. Питали бабу, кад је ишла на панађур, куда ће, а она пуна радости одговорила: „идем „на панађур ђур“. А кад се вратила с панађура, онда је запитали: „ђе си била бако?“ „На панађуру и на врагађуру“ (одговорила љутита).
Врагова̀ње, n. der Muthwille, petulantia.
Враго̀вати, гујем, v. impf. Muthwillen treiben, petulantem esse.
Враголâн, m. der Muthwillige, petulans
Враго̀ласт, та, то, muthwillig, petulans.
Враго̀лије, f. pl. die Teufeleyen, nequitiae.
Враголиса̂ње, n. vide враговање.
Вра̀го̀лисати, лишем, vide враговати.
Враго̀лити, им, vide враговати.
Враго̀лица, f. vide ђаволица.
Враго̀лство, n. der Muthwille, levitas.
Враго̀љење, n. vide враговање.
Вра̀жјӣ, жја, жје, teuflisch, diabolicus.
Вражогрнци, m. pl. село на лијевом бријегу Тимока у Црној ријеци (туда говоре и грнац и лонац).
Врајкôр, m. das Freycorps, manus volonum.
Врајко̀рац, рца, m. der Freycorist, volo.
Врајко̀рија, f. die Freycorps, volonum copiae.
Врајко̀рскӣ, ка, ко, Freykorps-, volonum.
Врајт, m. (у Срнјему у Бачк. и у Бан.) der Gefreyte, miles gregarius immunis statione.
Врâн, m. vide гавран:
„Ја два врана, два по Богу брата —
Врâн, на, но, schwarz, ater.
Врâна, f. die Krähe, cornix.

Вранац, нца, m. der Rappe (schwarzes Pferd,) equus ater.
Вранење, n. vide врањење.
Вранетина, f. augm. v. врана.
Вранеш, m. Mannsname, nomen viri.
Враниło, n. die Schwärze, atramentum.
Вранилова трава, f. ein schwarzes Färbekraut, nomen herbae.
Вранин, на, но, der Krähe, cornicis.
Вранити, им, v. impf. schwärzen, atro.
Вранић, m. das Küchlein der Krähe, pullus cornicis.
Вранчев, ва, во, dem Rappen gehörig, equi atri.
Вранчић, m. dim. v. вранац.
Вранц, m. die Franzosen (Krankheit), lues venerea.
Вранцав, ва, во, venerisch, morbo gallico corruptus.
Вранцање, n. das Anstecken mit Franzosen, infectio venerea.
Вранцати, ам, v. impf. mit Franzosen anstecken, inficio morbo gallico.
Вранцатисе, амсе, v. r. impf. venerisch werden, infici morbo gallico.
Вранцљив, ва, во, vide вранцав.
Врањење, n. das Schwärzen, atratio.
Врањи, ња, ње, Krähen-, z. B. Nest, cornicis.
Врањи лук, m. eine Art Lauch, porri genus.
Врапчев, ва, во, des Sperlings, passeris.
Врапчић, m. dim. v. врабац, passerculus.
Врапчије сјеме, n. Name einer Pflanze, plantae genus.
Врапчији (врапчији), ија, ије, den Sperlingen gehörig, passerinus.
Врапчији нокти, m. pl. Name einer Pflanze, plantae genus.
Врас, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Fraiß (österr. die Фрас), epilepsia.
Врат, m. der Hals, collum.
Врата, n. pl. 1) die Thüre, fores. 2) das Thor, porta:
„Граду врата рано затворајте—
Вратаоца, n. pl. dim. v. врата.
Вратар, m. der Thorwärter, janitor.
Вратарев, ва, во, } des Thorwärtes, janitoris.
Вратаров, ва, во, }
Враташца, n. pl. vide вратаоца.
Вратило, n. der Garnbaum, jugum textorium. Вратила су два: предње (или шупље) и стражње; на стражњем је навијена пређа, а на предње се навија платно.
Вратина, f. augm. v. врат.
Вратити, им, v. pf. 1) umkehren machen, converto (reice capellas Virg.) 2) zurückgeben, restituo.
Вратитисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Вратић, m. dim. v. врат.
Вратич, m. vide повратич.
Вратна, f. намастир у крајини Неготинокој.
Вратни, на, но, н. п. кости, жиле, Hals-, colli.
Вратнице, f. pl. врата од прућа исплетена, или од древета начињена, das Gatterthor, porta clathrata. Вратнице понајвише стоје на путу, и затворајусе да не иде марва у поље; или на тору.
Вратолом, m. (Scheltwort) der Halsbrecher, audax.
Вратоломије, m. Bartholomäus, Bartholomaeus.
Вратор, m. der Frater (Mönch, Klosterbruder), monachus latinus, cf. фратор.
Враторов, ва, во, des Fraters, monachi latini.
Враторски, ка, ко, 1) fratrisch, monachalis, 2) adv. fratrisch, monachorum more.
Враћање, n. 1) das Umkehren, conversio. 2) das Wiedererstatten, restitutio.
Враћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, converto, rejicio. 2) wiedergeben, restituo.
Враћатисе, амсе, v. r. impf. umkehren, saepe revertor.
Врач, m. 1) Wahrsager, divinus, cf. погађач, гатар. 2) Hexenmeister, magus.
Врачање, n. 1) das Wahrsagen, divinatio. 2) das Hexen, incantatio.
Врачар, m. 1) vide врач. 2) die Umgegend von Belgrad, die zwar поље heißt, aber hügelig ist:
„Док ми гледа крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље—
Врачара, f. гатара, 1) die Wahrsagerin, divina. 2) die Hexe, Zauberin, maga.
Врачарев, ва, во, vide врачаров.
Врачарина, f. die Wahrsagergebühr, quod divino datur.
Врачаров, ва, во, des Wahrsagers, Hexenmeisters, divini; magi.
Врачати, ам, v. impf. 1) wahrsagen, divinare. 2) hexen, incanto.
Врачев, ва, во, vide врачаров.
Врачи, m. pl. die heil. Aerzte (Kosmas und Damian), medici (Cosmas et Damianus).
Врашки, ка, ко, 1) teuflisch, diabolicus. 2) adv. teuflisch, diabolice.
Врба, f. die Weide, (Baum), salix. То

је на врби свирала (d. i. nichts). Кад врба грожђем роди (nie).
Врбас, m. 1) вода у Босни. 2) село у Бачкој.
Врбица, f. dim. v. врба.
Врбљак, m. die Weidengegend, das Weidengebüsch, salictum.
Врбов, ва, во, Weiden-, z. B. Laub, salicis. Поуздатисе у кога, као у врбов клин.
Врбовати, бујем, v. pf. u. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) werben (zum Kriegsdienste), perducere (ad militiam).
Врбоватисе, бујемсе, v. r. pf. sich anwerben lassen, do me (ad militiam).
Врбовина, f. Weidenholz, lignum salignum.
Врбовка, f. Werbung, comparatio (delectus) militum.
Врбопуц, m. die Zeit, da die Weide ausschlägt (mit satyrischen Nebenbegrif), tempus quo salix frondescit.
Врвети, вим (Рес.) } vide врвљети.
Врвити, вим (Срем.) }
Врвљење, n. das Gedränge von hinströmenden Menschen, turba properantium.
Врвљети, вим, v. impf. (Ерц.) wohin strömen (von Menschen), confluo.
Врвца, f. die Schnur, funiculus:
„Вуку му се за ногама врвце —
Врг, m. крбањ, ein Schöpfgefäß von Kürbis, haustrum e cucurbita.
Вргнути, нем, vide врћи.
Вргорац, рца m. Stadt in Dalmatien:
„Ти отиди ка Вргорцу граду,
„Те савежи Шарића Асана —
Врдање, n. das Ausweichen, declinatio.
Врдати, ам, v. impf. auszuweichen suchen, declinare.
Врдник, m. 1) село у фрушкој гори. 2) намастир код тог села (тај се намастир зове и Раваница). Врдничанин, човек из Врдника. Врднички, ка, ко, von Врдник. Врдничка кула, старе зидине на брду више Врдника.
Врднути, нем, v. pf. ausweichen, declino.
Вребање, n. das Lauern, insidiae.
Вребати, ам, v. impf. lauern, insidior.
Врева, f. der Tumult. tumultus.
Вредан, дна, но, (Рес. и Срем.) vide вриједан.
Вредити, им, (Рес. и Срем.) vide вриједити.
Вредноћа, f. der Werth, die Würdigkeit, dignitas.
Врећање, n. (Рес. и Срем.) vide вријећање.
Врећати, ам, (Рес. и Срем.) vide вријећати.
Врежа, f. (Рес. и Срем.) vide врижа.

Врезнути, нем, v. pf. einen Streich versetzen, baculo percutio (onomatop.)
Врело, n. извор, die Quelle, der Ursprung des Flußes, fons.
Време,, мена, n. (Рес. и Срем.) vide вријеме.
Временит, та, то, betagt, provectae aetatis.
Врењак, њка m. eine Art Hautkrankheit, genus morbi cutanei.
Врење, n. das Sieden, aestuatio.
Врео, врела, ло, heiß, fervidus.
Вреоце, n. dim. v. врело, das Quellchen, fonticulus.
Вретенар, m. der Spulmacher, fistularius.
Вретенара, f. н. п. мјерица, котарица, der Korb, worin die voll angesponnenen Spulen gethan werden, sporta fusis plenis adservandis.
Вретенарев, ва, во, } des Spulmachres,
Вретенаров, ва, во, } fistularii.
Вретено, n. 1) die Spule, fistula netoria. 2) вретено у кола воденичнога, die Achse am Mühlrade, axis.
Вретенце цета, n. dim. v. вретено.
Врети, врим, v. impf. sieden, aestuo. 2) ври тамо нешто, es ist ein Getöse, Tumult, tumultuantur.
Врећа, f. der Sack, saccus.
Врећетина, f. augm. v. врећа.
Врећица, f. dim. v. врећа
Врећурина, f. vide врећетина.
Врзино коло, n. Срблљи приповиједају, да неки ђаци, кад изуче дванаест школа, отиду (њи 12 мора бити) на врзино коло (да доврше са свим и да се закуну? А ће је то врзино коло? и шта је? Бог би га знао.), и онђе некакву особиту књигу чатећи нестане једнога измеђy њи дванаест (однесу га ђаволи или виле), но они не могу познати кога је нестало. (Тај је био и на врзину колу — говорисе за човека који је млого учио —).

Такови ђаци послије зовусе Грабанцијаши, и иду са ђаволима и са вилама, и воде облаке у вријеме грмљаве, олује и туче. Грабанцијаши су сви издрпани (какав је издрпан) као грабанцијаш).
Врјећи, вршем, v. impf. (Ерц.) Getreide austreten (mit Pferde), tero frumentum.
Вриска, f. ein durchdringendes Geschrey z. B. von Kindern, wiehernden Pferden, sonus acer.
Вриснути, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.
Вришав, шва, во, (у Сријему, у Бачк. и

у Бан.) 1) frisch, recens, cf. мазе, пријесан. 2) frisch, hurtig, celer.
Вриштање, n. das durchdringende Schreyen, clamor vehemens.
Вриштати, тим, v. impf. durchdringend schreyen, clamo acriter.
Вриједан, дна, но, (Ерц.) würdig, dignus.
Вриједити, им, v. impf. (Ерц.) werth seyn, valeo: вриједи царева града.
Вријеђање, (Ерц.) das Anstoßen, Aufreißen der Wunde, divulsio, offensio.
Вријеђати, ам, v. impf. (Ерц.) aufreißen (die Wunde), rumpo, offendo.
Вријеђатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) seine Wunde aufreißen, divello ipse vulnus meum, offendens.
Вријежа, f. (Ерц.) 1) der Stängel (z. B. des Kürbisses, der Melone), surpus. 2) пасја вријежо! (Scheltwort gegen Kinder) convicium in pueros.
Вријеме, времена, n. (Ерц.) 1) die Zeit, tempus. 2) Wetter, tempestas.
Врка, f. das Knurren, z. B. der Katze, murmur.
Вркнути, не, v. impf. wegschmettern, cum strepitu avolo.
Врлез, m. die Verlesung (der Soldaten), recitatio nominum militum: опмилили војници на врлез.
Врлезовање, n. das Verlesen, recitatio.
Врлезовати, зујем, v. impf. und pf. verlesen, recito nomen (ја сам ове светри ријечи слушао 1807 године ће се говоре на Дрини у војсци Валевској; и сам сам ишао те врлезовао војску).
Врлет, f. die Steile, declivitas.
Врлетан, тна, но, steil, praeceps.
Врлина, f. vide доброта.
Врло, vide веома.
Врлоћа, f. vide врлина.
Врлудање, n. das Gehen (und Thun) eines, der sich nicht wohl befindet, incessus hominis aut bestiae minus bene valentis.
Врлудати, ам, v. impf. ich gehe (oder sehe aus), wie einer der sich nicht wohl befindet, incedo ut minus bene valens.
Врљав, ва, во, am Auge beschädigt, laesus oculo.
Врљање, n. das Schlendern, ambulatio.
Врљати, ам, v. impf. schlendern, ambulo.
Врљика, f. die Stange zum Einzäunen, tignum (pertica) sepiendo horto.
Врљити, им, v. pf. werfen, wegwerfen, jacio. cf. бацити, турити.
Врљичица, f. dim. v. врљика.
Врљо, m. der an einem Auge beschädigt, saucius altero oculo.
Врндање, n. 1) das grobe Spinnen, netio crassioris lini. 2) das Daherplaudern, garritus.
Врндати, ам, v. impf. 1) прести на велико врeтено, grob spinnen, nere crassius linum. 2) daher plaudern, nugas profero.
Врндуљ, m. највише се говори у множ. броју врндуљи, и dim. врндуљићи (Самотвори точкови као воденично камење, или кола од таковик точкова. На таковим точковима стоје обично Турски топови), eine Art Rades, aus einem Stücke, rotae genus.
Врнути, нем, vide вратити.
Врнутисе, немсе, vide вратитисе.
Врчаница, f. einer der Riemen, die an der Opanke statt des Oberleders sind, lorum crepidae.
Врчање, n. 1) das Anmachen der Ober-Riemen der Opanken, aptatio lororum superiorum crepidae. 2) das undeutliche Reden eines Mißvergnügten, mussitatio.
Врчати, ам, v. impf. 1) опанке, die Oberriemen anmachen, lora superiora apto. 2) zornig reden, mussito.
Врсан, сна, но, vide врстан.
Врсник, m. der mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врсница, f. die mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врсноћа, f. die Ordentlichkeit, Bravheit, frux (?).
Врста, f. Reihe, series.
Врстан, сна, но, ordentlich, frugi.
Врстање, n. das Stellen in Reih und Glied, collocatio in ordine.
Врстатисе, амсе, v. r. impf. sich in Reih und Glied stellen, in ordine colloco:
А. Врстајтесе, ето цара Мутапа!
Б. Врстаосе не врстао, не ма нас више него —
Врстелези (т. j. врзи те лези), (komisch als) Feiertagsname, dies festus fictus joci caussa:
А. какав је данас светац?
Б. врстелези!
Врташ, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) das Viertheil, vide четврт.
Врташче, чета n. буре од четврти акова.
Врћање, n. 1) vide враћање. 2) das Aufbrechen der Nüße mit dem Messer, effractura nucis ope cultri.
Врћати, врћем, v. impf. 1) vide враћати. 2) орае, die Nüße aufbrechen, effringo nucem cultro.
Врћатисе, врћемсе, vide враћатисе.
Врћење, n. (Рес.) vide врћење.
Врћети, тим (Рес.) vide врћети.

Вр̀тетисе, тимсе, (Рес.) vide вр̀ћетисе.
Вр̀тити, им, (Срем.) vide вр̀ћети.
Вр̀титисе, имсе, (Срем.) vide вр̀ћетисе..
Вр̀тлог, m. der Wasserwirbel, vortex.
Вртоглав, ва, во, schwindlig, vertiginosus.
Вртоглавица, f. der Schwindel, vertigo.
Вр̀ћење, n. 1) das Bohren, terebratio. 2) das Drehen, volutio.
Вр̀ћети, вртим, v. impf. (Ерц.) bohren, terebro.
Вр̀ћетисе, вртимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich drehen, vertor.
Вр̀ћи, вргнем, v. pf. thun (stellen, legen), pono.
Вр̀ћи, вршем, (у Бачкој) vide вријећи.
Вр̀ћисе, вргнемсе, v. r. pf. на кога, wem nacharten, nachgerathen, imitor. Дете се вргне и на ујца преко Думава, акамо ли на слугу у кући.
Врућ (comp. врући),ћа,ће, heiß, fervidus.
Врућина, f. die Hitze, aestus.
Врућица, f. hitziges Fieber, febris ardens.
Врућичина, f. augm. v. врућица.
Врућушина, f. vide врућичина.
Врушка̑ гора, f. vide фрушка —
Врушкиња, f. eine Art Kirschen, cerasi genus.
Врц, cf. трц врц.
Врца̑ње, n. 1) das schnelle Hin- und Herbewegen, micatio. 2) das Sprützen, emicatio.
Врцати, ца, v. impf. sprützen, emico: „Црна крвца кроз кошуљу врца —
Врцатисе, амсе, v. r. impf. sich schnell hin- und herbewegen (z. B. wenn ein Mann ein Frauenzimmer nachäffen will), mico?
Врцка̑ње, n. dim. v. врцање.
Врцкатисе, амсе, dim. v. врцатисе.
Вр̀чак, чка m. vide мачак.
Вр̀чање, n. das Knurren, murmur.
Вр̀чати, чим, v. impf. као мачка, или као празно вретено кад се обрће, knurren, murmuro.
Врша̑ј, m. eine Schicht Garben, die auf einmal ausgetretten wird, stratum.
Вршак, шка m. vide вршчић 1.
Вршац, шца m. die Stadt Werschetz (im Banat).
Вршачки, ка, ко, Werschetzer-,
Вршење, n. das Austreten (des Getreides), trituratio.
Вршидба, f. das Austreten, trituratio.
Вршитисе, шисе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, perficior: вршисе воља Божја.
Вршка, f. die Fischreuße, nassa.

Вршља̑к, m. vide цреnуља.
Вршчанин, m. einer von Werschetz.
Вршчић, m. 1) dim. v. вр. 2) (вржчић) dim. v. врг.
Връо, врла, ло, vide добар.
Връовит, та, то, н. п. гора, ein Berg mit vielen Spitzen, cacuminosus(?).
Вшйица, f. (у Ерц.) vide птица.
Вугдраг (Вукдраг), m. Mannsname, nomen viri.
Вузман, m. Mannsname, nomen viri.
Вукло, m. Mannsname, nomen viri.
Вуки, m. Mannsname, nomen viri.
Вукица, m. Mannsname, nomen viri.
Вуја, m. (Рес. и Срем.) vide Вујо.
Вујадин, m. Mannsname, nomen viri.
Вујак, m. Mannsname, nomen viri.
Вујан, m. Mannsname, nomen viri.
Вујана, f. Frauenname, nomen feminae.
Вујета, m. Mannsname, nomen viri.
Вујо, m. (Срц.) 1) hyp. v. Вук 2) hyp. v. Вукица.
Вујко, m. Mannsname, nomen viri.
Вујчета, m. Mannsname, nomen viri.
Вујчин, m. Mannsname, nomen viri.
Вук, m. 1) der Wolf, lupus. 2) Mannsname, nomen viri. Кад се каквој жени не даду ђеца, онда нађене ђетету име вук (да га не могу вјештице изјести: зато су и мени овако име нађели).
Вука, f. Fluß bey Вуковар.
Вукадин, m. Mannsname, nomen viri.
Вукајло, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̑љ, m. Mannsname, nomen viri.
Вукана, f. Frauenname, nomen feminae.
Вукас, m. Mannsname, nomen viri.
Вукац, кца, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̑ч, m. Mannsname, nomen viri.
Вукашин, m. Mannsname, nomen viri.
Вукеља, m. Mannsname, nomen viri.
Вукић, Mannsname, nomen viri.
Вукман, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмил, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмир, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмира, f. Frauenname, nomen feminae.
Вукова̑р, m. Stadt in Slavonien, nomen urbis. Вуковарац (рца), човек из Вуковара. Вукова̑рски, ка, ко, von Вуковар.
Вуковоје, m. Mannsname, nomen viri.
Вукодлак, m. вампир, der Vampyr, vampyrus (das Vulcolacsae im Adelung a. v. Vampyr). Вукодлак се зове човек, у кога (по приповијеткама народним), послије смрти 40 дана, уђе некакав ђаволски ду, и оживи

га (повампирисе). Потом вукодлак излази ноћу из гроба и дави људе по кућама и пије крв њиову. Пошто се човек не може повампирити, већ ако да преко њега мртва прелети каква тица, или друго какво живинче пређе: зато свагда чувају мрца да преко њега што не пређе. Вукодлаци се обично појављују зими (од Божића тамо до Спасова дне). Како почну људи много умирати по селу, онда почну говорити да је вукодлак у гробљу (а ђекоји почну казивати да су га ђе ноћу вуђели с покровом на рамену), и стану погађати ко се повампирио. Кашто узму врана ждријепца без биљеге, па га одведу на гробље и преводе преко гробова, у којима се боје да није вукодлак: зашто кажу да такови ждријебац не ће, нити смије, прећи преко вукодлака. Ако се о ком увјере и догодисе да га ископавају, онда се скупе сви сељаци с глоговим кољем (зашто се он само глогова коца боји: зато говоре, кад га спомену у кући, „на пушу му broћ и глогово трње" — зашто су и бротињаци покривени глоговим трњем —), па раскопају гроб, и ако у њему нађу човека да се није распао, а они га избоду оним кољем, па га баце на ватру те изгори. Кажу да таковога вукодлака нађу у гробу а он се угојио, надуо и поцрвењео од људске крви („црвен као вампир"). Вукодлак долази кашто и својој жени (а особито ако му је лијепа и млада) те спава с њоме; и кажу да оно дијете не ма костију које се роди с вукодлаком. А у вријеме глади често га привиђају око воденица, око амбара житније и око чардака и кошева кукурузније.

Вукоје, m. Mannsname, nomen viri.

Вукојединa, f. der Wolfsbiß, admorsus lupi; (приповиједају) кад жена трудна једе меса од овце, или од козе, коју је вук јео, онда по њезином ђетету, кад се роди, изиђу некакве ране, које се зову вукојединa. Вукојединa се кади камечетом и тим се лијечи.

Вукола, m. Mannsname, nomen viri.

Вукоман, m. Mannsname, nomen viri.

Вукосав, m. Mannsname, nomen viri.

Вукосава, f. Frauenname, nomen feminae.

Вукота, m. Mannsname, nomen viri.

Вукошићи, m. pl. cf. сјекуштићи (само у оној загонетки).

Вуксан, m. Mannsname, nomen viri.

Вукша, m. Mannsname, nomen viri.

Вуле, m. Mannsname, nomen viri.

Вулета, m. Mannsname, nomen viri.

Вуна, f. die Wolle, lana.

Вунен, на, но, wollen, laneus.

Вуница, f. 1) dim. v. вуна. 2) вунени конци, der Wollzwirn, filum laneum duplicatum.

Вунко, m. Mannsname, nomen viri.

Вунта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Pfund, pondo.

Вунташ, m. m. j. лан, Flachs, der pfundweise verkauft (verpackt) wird, linum quod jam pensum venditur.

Вунташки, ка, ко, н. п. кантар, die Pfundwage, libra quae pondo exhibet.

Вунцут, m. der Hundsfott (österr. Hundsfutt), nebulo.

Вунцутарија, f. die Hundsfötterey, res scelesta.

Вуруна* (вуруна), f. vide пећ.

Вуруница (вуруница), f. dim. v. вуруна.

Вурунски, ка, ко, н. п. лончић, Ofen-, fornacalis.

Вуруниија*, m. 1) der Ofenmacher, fornacarius. 2) der Becker, pistor.

Вући, вучем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.

Вуцибатина, f. 1) der mit dem Stocke herumspaziert, otiosus cum baculo. 2) der offenbar Sträfliche, baculo dignus, quem sequitur baculus expectans illum qui verberet.

Вуча, m. (сп.) Mannsname, nomen viri:

„Шемлук чини Вуча ђенерале —

Вучан, m. Mannsname, nomen viri.

Вучен, m. Mannsname, nomen viri.

Вучење, n. das Schleppen, Ziehen, tractio (?).

Вучета, m. Mannsname, nomen viri.

Вучија*, f. ein aufrechtstehendes Faß, Wanne, cadi genus.

Вучијица, f. dim. v. вучија.

Вучина, f. 1) die Wolfshaut, pellis lupi. 2) augm. von вук. 3) Mannsname, nomen viri.

Вучитрн, m. варош у Косову код воде Ситнице.

Вучић, m. Mannsname, nomen viri.

Вучица, f. die Wölfin, lupa.

Вучји, чја, чје, Wolfs-, lupinus.

Вучко, m. Mannsname, nomen viri.

Вшеница, f. (у Ерц.) vide шеница.

Г.

Га 1) ihn, eum. 2) es, id (im Accus.). 3) pleonastisch:
„Чарне очи ви га не гледале—
Гавêз, m. die Wallwurz, symphytum officinale Linn.
Гáвра, m. Mannsname, nomen viri (Gabriel).
Гавра̂н, m. der Rabe, corvus.
Гавра̂нов, ва, во, des Raben, corvi.
Гáврање, n. ein Hirtenspiel, ludi pastoralis genus.
Гáвраттисе, амсе v. r. impf. (у Бачкој) eine Art Hirtenspiel, ludi genus.
Гàврило, m. Gabriel, Gabriel.
Гàгрица, f. ein Wurm der ungegärbte Häute frißt, tineae genus.
Гàгричав, ва, во. н. п кожа, wurmstichig, von Würmern zerfressen, exesus a tineis.
Гàд, m. der Ekel, nausea.
Гáдан, дна, но, ekelhaft, creans fastidium.
Гàдити, им, v. impf. ekelhaft machen, abtadeln, fastidium creo alicui alicujus rei.
Гàдитисе, имсе, v. r. impf. Ekel haben, fastidio: ја се гадим на што, und нешто ми се гади.
Гадља̂ње, n. das Dudelsackpfeifen, musica utriculi.
Гадља̂р, m. der Dudelsackpfeifer, utricularius.
Гадља́рев, ва, во,} des Dudelsakpfeifers, utricularii.
Гадла́ров, ва, во,}
Гадља́рскӣ, ка, ко, 1) Dudelsakpfeiferisch, utriculariorum. 2) adv. Dudelsakpfeiferisch, more utricularii.
Гàдљати, ам, v. impf. den Dudelsak spielen, sonare utriculo.
Га̂дље, f. pl.} der Dudelsak, utriculus musicus.
Га̂дљи, f. pl.}
Гàдљив, ва, во, ekel, fastidiosus.
Гáђање, n. das Zielen, collineatio.
Гáђати, ам, v. impf. (у Шумадији) zielen, collineo.
Гађêње, n. 1) das Anekeln, taedium, 2) das Verekeln, taedii creatio.
Гажêње, n. 1) das Waten, vadatio. 2) das Betreten, calcatio.
Га̂з, m. vide брод 1.
Гàзда, m. 1) vide домаћин. 2) ein reicher Mann, dives. cf. господар.
Газдàлук, m. das Vermögen (eines газда,) facultates.
Гàздарица, f. vide домаћица.
Гàздаричин, на, но, der Hausfrau gehörig, herae, matris familias.
Газдашâг, m. vide газдалук.
Гàздин, на, но, dem газда gehörig, heri, patris familias.
Гàздинскӣ, ка, ко, 1) den газде gehörig, dominorum, lautus. 2) adv. wie ein газда, laute.
Гàзета, f. eine kupferne Münze, wovon 3 auf einen Para gehen, numi genus.
Гàзиблато, m. komische Benennung eines geringen Beamten, der sich wichtig macht (q. d. Watekoth).
Гàзити, им, v. impf. 1) waten, vadare. 2) treten, calcare.
Гаип* учинитисе, verschwinden (wie ein Geist,) evanesco.
Га̂ј, m. der Hain, nemus.
Гáја, m. (Рес. и Срем.) vide Гајо.
Гајда̂ш, m. vide гадљар.
Га̂јде, f. pl. (Сријему и у Бачк.) vide гадље.
Гáјење, n. das Pflegen, curatio, cultura.
Гáјин, m. Mannsname, nomen viri.
Гáјити, им, v. impf. pflegen, curo.
Гáјо, m. (Ерц.) hyp. v. Гаврило.
Гáјскӣ, ка, ко, н. п. дрозак, Walddrossel, silvestris.
Гáјтан*, m. die Schnur, funiculus.
Гáјтанити, им, v. impf. н. п. аљину, Schnüre annähen (ans Kleid), clavum adsuere vesti.
Гáјтањење, n. das Beschnüren, adsutio clavi.
Гáка, f. das Gekrähe, cornicatio (?): стоји гака врана.
Гáкање, n. das Geschrey der Krähe, clamor cornicis.
Гáкати, гачем, v. impf.} krähen, (von der Krähe,) cornicor.
Гáкнути, нем, v. pf.}
Гàлиба, f. (у Сријему, Бачк. и у Бан.) Ungelegenheit, molestia.
Гáлија, f. die Galeje (großes Seeschiff), navis.
Галѝјица, f. dim. v. галија.
Гàлица, f. der Vitriol, vitriolum.
Галица̂ње, n. vide чкакљање.
Галѝцати, ам (и галичем), vide чкакљати.
Гáлоња, m. ein schwarzer Ochs, bos ater.
Гáлоњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
Га̂лош, m. црна пантљика, што се уплеће у косу (у Србији), vide уплетњак.
Гамба̂ње, n. das Watscheln, vacillans gradus.
Гàмбати, ам, v. impf. watscheln, ire vacillanti gradu.
Гàмиза̂ње, n. das Kriechen, reptatio.
Гàмизати, мижем, v. impf. kriechen, repo.

Ганути, нем, vide угануmи.

Гаовица, f. eine Art kleiner Fische, pisciculus: не ма ни гаовице (кажу рибари кад не ма рибе).

Гар, f. die rußige Farbe (Schmutz), color fuligineus.

Гара, f. rußbraunes Schaf, ovis atra, fuliginosa.

Гарав, ва, во, rußig, fuliginosus,

Гарда, f. заграда у Дунаву ђе се моруне ваmају (од Пореча доље), ein Zaunwerk in der Donau zum Hausen ange, sepimentum capiendo husoni Lina.

Гаревина, f. (augm.?) vide гар.

Гарење, n. das Rußigmachen, denigratio.

Гарин, на, но, des schwarzen Schafes, ovis atrae.

Гарити, им, v. impf. rußig machen, fuligine denigrare.

Гаров, m. ein schwarzer Hund, canis ater.

Гаровљев, ва, во, des rußfarbenen Hundes, canis fuliginosi.

Гасити, им, v. impf. löschen, restinguo.

Гаситисе, имсе, v. r. impf. auslöschen, extinguor: гасисе свијећа, ваmра.

Гâш, m. vide јаз.

Гаталица, f. m. j. књига, у којој су којекакве приповијетке, или гатке, ein Unterhaltungsbuch, liber venustior (als Gegensatz von Kirchenbuch).

Гатало, m. der Fabelhans, fabulator.

Гатање, n. vide врачање.

Гатар. m. vide врачар 1.

Гатара, f. vide врачара.

Гатарев, ва, во, vide гатаров.

Гатарина, f. vide врачарина.

Гатаров, ва, во, vide врачаров.

Гатати, ам, vide врачати. Гатала баба да није мраза, па освануо снијег до гузице;

„Стара баба у брабоњке гата:

„Жив ми синци све су гола говна.

Гатка, f. das Gegenstück einer Begebenheit oder Handlung, res respondens: то је његова гатка.

Гатња, f. Erzählung, narratio.

Гатњак, m. der Hosenriem, das Hosenband, fascia braccalis.

Гаће, f. pl. linnene lange Hosen, caligae linteae.

Гаћетине, f. pl. augm. v. гаће.

Гаћице, f. pl. dim. v. гаће.

Гаћњак, m. vide гатњак.

Гаћурине, f. pl. vide гаћетине.

Гацко, n. Gegend in der Herzegowina.

Гача, m. Mannsname, nomen viri (von Гаврило).

Гашење, n. das Löschen, restinctio.

Гвожђа, n. pl. 1) die Falle, laquei. 2) гвожђа пушчана, m. j. mабанце.

Гвожђар, m. der Eisenhändler, mercator ferrarius.

Гвожђарница, f. der Eisenladen, taberna ferraria.

Гвожђарски, ка, ко, 1) eisenhändlerisch, ferrariorum. 2) adv. wie die Eisenhändler, more ferrariorum.

Гвожђе, n. das Eisen, ferrum.

Гвожђушина, f. augm. v. гвожђе.

Гвозден, m. Mannsname, nomen viri (ferreus).

Гвозден, на, но, eisern, ferreus.

Гвоздењак, m. 1) коmао од гвожђа, eiserner Kessel, crater ferreus. 2) гвозден буздован: узе кадија гвоздењак, mе удари нашега Мују над прдењак — cf. оклиџнути.

Где, (Рес.) vide ђе.

Гдегде, (Рес.) vide гђегђе.

Гдегод, (Рес.) vide ђегођ.

Гдекоји, којега, (Рес.) vide ђекоји.

Гдему драго (Рес.) vide ђе му драго.

Гдешто, (Рес.) vide ђешто.

Гди, (Срем.) vide ђе.

Гдигди, (Срем.) vide гђегђе.

Гдигод, (Срем.) vide ђегођ.

Гдикоји, којега, (Срем.) vide ђекоји.

Гдиму драго, (Срем.) vide ђему драго.

Гдишто, (Срем.) vide ђешто.

Гђе, (Ерц.) vide ђе (mit allen Ableitungen).

Гђегђе, (Ерц.) hie und da, passim.

Геак, m. ципор, ein gemeiner ungebildeter Mensch, homo de plebe.

Геачење, n. das Machen zum геак, appellatio aut simulatio rustici.

Геачина, f. augm. v. геак.

Геачити, им, v. impf. zum геак machen, facio rusticum.

Геачитисе, имсе, v. r. impf. sich zum геак machen, simulo rusticum.

Геачки, ка, ко, 1) bäurisch, plebejus. 2) adv. bäurisch, rustice.

Гем, m. der Pelikan, pelicanus: смрди као гем.

Генерал, m. vide ђенерао mit allen Ableitungen.

Гергетег, m. намастир у Фрушкој гори. Гергетежанин, калуђер из Гергетега. Гергетешки, ка, ко, von Гергетег.

Герзелез, m. брдо у Будиму. Србљи приповиједају да је некакав Турчин из Босне, Г е р з е л е з А л и ј а (који се пјева и у пјесмама), скочио на коњу с mога брда у Дунаво, за царево здравље кад су Турци освојили Будим.

Гибак, ика, ко, schlank, biegsam, flexilis.

Гибанница, f. eine Art Kuchen, placentae genus.
Гибање, n. das Bewegen, Wiegen, agitatio, motus.
Гибати, ам, (и гибљем) v. impf. bewegen, schwenken, wiegen, agito.
Гибатисе, амсе (и гибљемсе), v. r. impf. sich bewegen, moveor, agitor.
Гизда, f. schön gekleidetes und geschmücktes Frauenzimmer, femina comta.
Гиздав, ва, во, geschmückt, comtus.
Гиздање, n. das Schmücken, comtio.
Гиздати, ам, v. impf. кишити кога, schmücken, como.
Гинути, нем, v. impf. 1) umkommen, intereo. 2) за ким, или за чим, schmachten, desiderio enecor.
Гиц, interj. das Lockwort für Schweine, vox alliciendis suibus.
Гицâње, n. das unruhige Bewegen der Beine beim Sitzen, Liegen &c. irrequies pedum.
Гицатисе, амсе, v. r. impf. die Beine umherwerfen beim Liegen, Sitzen, micare pedibus (?)
Гицкâње, n. das Gitzrufen, vocatio suum.
Гицкати, ам, v. impf. gitzrufen, advocare sues.
Гицнути, нем, v. pf. gitzrufen, advocare sues.
Глабâње, n. das Nagen (verächtl.), rosio.
Глабати, ам, v. impf. nagen, rodo.
Глава, f. 1) der Kopf, caput; он главом, er u. kein andrer, ipsis simus ille. 2) das Oberhaupt, caput.
Глават, та, то, großköpfig, capito.
Главетина, f. augm. v. глава.
Главит, та, то, лијеп, н. п. човек; или жена, (у Србији, у Босни и у Ерцеговини, von Personen) schön, pulcher.
Главић, m. die Eichel, mentulae caput.
Главица, f. 1) dim. v. глава. 2) Haupt des Kohls, Lauchs u. dgl. caput brassicae, porri. 3) ein Hügel, cumulus:
„На Главици више Бијељине —
Главице, f. pl. vide главичине.
Главичâње, n. das Behaupten (des Kohls), capitatio brassicae.
Главичатисе, часе, v. r. impf. н. п. купус, sich häupten, capitari (de brassica).
Главичине, f. pl. die Hanfkörner, grana cannabina.
Главичица, f. dim. von главица.
Главнй, на, но, н. п. новци, das Kapital, sors.
Главница, f. (у Србији) herrschaftliche Kopfsteuer von verheuratheten Personen, census capitum maritorum domino solvendus.
Главница, f. 1) der Brand im Weizen, uredo. 2) (dim. v. главнô) каошто је и главница лијепа вајдица, manchmal ist's Gewinn, wenn auch nur das Kapital zurückgewonnen wird, interdum et sors (sine fenore recepta) lucrum est.
Главничав, ва, во, н. п. шеница, brandig, robigine corruptus.
Главнô, нога, n. das Kapital, sors.
Главња, f. велико дрво што се ложи на ватру, ein großer Balken Brennholz, lignum; auch ein großes Scheit.
„Кратке главње, готови угарци;
„Позна ђеца, готове сироте.
Главњица, f. dim. v. главња.
Главобоља, f. das Kopfweh, dolor capitis.
Главоња, m. der Großkopf, capito.
Главура, f. } vide главетина.
Главурина, f.
Главуча, f.
Главчина, f. die Nabe, modiolus rotae.
Глâд, f. der Hunger, fames. Једе као да је из глади утекао.
Гладак (comp. глађй), тка, ко, glatt, laevis.
Гладан, дна, но, hungrig, famelicus.
Гладилица, f. брус, што се оштри коса, или бритва бријаћа, der Schleifstein, cos politoria.
Гладити, им, v. impf. streicheln, mulceo.
Гладитисе, имсе, v. r. impf. sich glätten und putzen, como me.
Гладнети, ним, (Рес.) vide гладњети.
Гладнити, им, (Срем.) vide гладњети.
Гладњети, ним, v. impf. (Ерц.) hungern, esurio.
Гладовâње, n. das Hungern, esuritio.
Гладовати, дујем, v. impf. hungern, esurio.
Глађêње, n. das Glätten, laevigatio.
Гламоч, m.
„Под Гламочем под бијелим градом —
Глâс, m. 1) die Stimme, vox. 2) die Nachricht, nuncius. 3) der Ruf, fama. Глас до неба, а м**а по пепелу.
Гласак, ска, m. 1) dim. von глас. 2) као мала шупљика на гаћама, или на кошуљи, durchlöcherte Stickarbeit, opus perrafotum (acu).
Гласâње, n. 1) das Verlauten, fama. 2) vide ћесмање.
Гласати, ам, v. impf. правити гласак, vide ћесмати.
Гласатисе, амсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.
Гласинац, нца m. Ebene südlich von Zwornik:
„Кад изиђе на Гласинац равни —
Гласити, им, v. impf. melden, sagen, nuncio.
Гласитисе, имсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.

Гласни̂к, m. der die Nachricht bringt, Bote, nuncius:
„Чупић ради да гласник не оде —
Гласо̀вито, helllaut, clara voce:
„Па подвикну танко гласовито —
Гласоноша, m. der die Nachricht trägt, Courier, nuncius.
Гла̂ти, ам, vide гледати.
Гла̀цнутисе, немсе, v. r. pf. ein glattes Aussehen bekommen, restauror.
Гла̀чина, f. die Glätte, laevitas.
Гле̏, interj. sieh! en.
Гледа̂ње, n. das Schauen, spectatio.
Гле̏дати, ам (и гле́дим), v. impf. schauen, specto.
Гледѝћ, ћета, n. vide зјеница.
Гле̏днути, нем, v. pf. einen Blick thun, aspicio.
Гледѝћи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Гле́жањ, жња, m. vide чланак.
Гле́то, n (Рес. и Срем.) vide глијето.
Гли̂б, m. der Koth, coenum. cf. блато, као.
Гли̏бав, ва, во, kothig, lutosus.
Гли̏горије, m. Gregor, Gregorius.
Глијѐто, n. (Крц.) vida длијето.
Гли̏ндо, m. ein langer, träger Mensch, homo longus et piger.
Гли̏ста, f. der Spulwurm, Regenwurm, lumbricus.
Гли̏ша, m. (Рес. и Срем.) vide Глишо.
Гли̏шо, m. (Крц.) hyp. v. Глигорије.
Гло̀ба, f. die Geldstrafe, mulcta.
Гло̀бити, им, v. pf. um Geld strafen, mulcto.
Глобља́вање, n. das Erpressen von Geldstrafen, mulctatio.
Глобља́вати, ам, v. impf. кога, Geldstrafen erpressen, mulcto.
Гло̀г, m. der Weißdorn, crataegus Linn.
Гло̀гиње, f. pl. die Frucht des Weißdorns. Ласно је тућим к***ем глогиње млатити.
Гло̀гов, ва, во, des Weißdorns, crataegi.
Гло̀говац, вца, m. т. ј. колац, или штап, ein Stab oder Pfahl von Weißdorn, baculus aut palus crataeginus.
Гло̀говина, f. Weißdornholz, lignum crataegi.
Глода̂ње, n. das Nagen, rosio.
Гло̀дати, глођем, v. impf. nagen, rodo.
Гложе̂ње, n. das Zanken, litigatio.
Гло̀житисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, jurgo.
Гложја̂к, m. der Weißdornwald, crataegetum.
Гло̂жје, n. (coll.) das Weißdornicht, crataegetum (?).

Гло̀та, f. чељад, т. ј. жене и ђеца, die Familie i. e. Weib und Kinder, familia: ђе је твоја глота (питају војници (на крајини кад се боје Турака да и не поробе) један другога.)?
Глоцка̂ње, n. dim. v. глодање.
Гло̀цкати, ам, dim. v. глодати.
Гло̀цкатисе, амсе, v. r. impf. н. п. коњи, sich (scherzend) beißen, von Pferden, morsicare se.
Гло̀шчић, m. dim. v. глог.
Глу̑в (comp. глу̀вљи), ва, во, taub, surdus.
Глу̑ва̑ нећеља, f. die Woche vor der Palmwoche, hebdomas quae praecedit hebdomada palmarum. cf. безимена нећеља.
Глува̂к, m. } der Taube, surdus.
Глу̑вац, m. }
Глу́во, m. vide глувак.
Глу̑во̑ доба, n. die Zeit gegen Mitternacht, da alles still ist, tempus mediae noctis, cum silent omnia.
Глувоћа, f. } die Taubheit, surditas.
Глувоћа, f. }
Глу̀нути, нем, v. impf. taub werden, surdesco.
Гљи̏ва, f. der Schwamm, fungus.
Гљивѐтина, f. augm. v. гљива.
Гљѝвица, f. dim. v. гљива.
Гљиву̀рина, f. vide гљиветина.
Гми́за, f. највише се говори у множ. броју гмизе, и значи мале ђинђуве, die Glasperlen, margaritae vitreae.
Гмиза̂ње, n. vide гамизање.
Гми̏зати, мижем, } vide гамизати.
Гми̏зити, им, }
Гне́жђење, n. (Рес.) vide гнијежђење.
Гне́здити, им. (Рес.) vide гнијездити.
Гне́здитисе, имсе, (Рес.) vide гнијездитисе.
Гне́здо, n. (Рес.) vide гнијездо.
Гнијѐжђе̂ње, n. (Крц.) das Nisten, nidificatio.
Гнијѐздити, им, v. impf. (Крц.) н. п. кокош, der Henne ein Nest machen, nidum facio, impono nido.
Гнијѐздитисе, имсе, v. r. impf. (Крц.) nisten, nidulor.
Гнијѐздо, n. (Крц.) das Nest, nidus.
Гно̏ј, m. 1) der Eiter, pus. 2) der Dünger, Mist, fimus, stercus.
Гно̀јав, ва, во, eiterig, ulcerosus.
Гнојаница, f. die Pustel, pustula.
Гноје̂ње, n. 1) das Eitern, purulentatio. 2). das Düngen, stercoratio.
Гно̀јити, им, v. impf. н. п. њиву, düngen, stercoro.
Гно̀јитисе, јисе v. r. impf. н. п. рана, eitern, in pus abeo.

Гњáвити, им v. impf. drücken, collido.
Гњáвљење, n. das Drücken, pressio.
Гњâт, m. vide голијен:
„Носи гњате побљувасе на те —
Гњѐв, m. der Zorn, ira.
Гње̏ван, вна, но, zornig, iratus.
Гњéвити, им, v. impf. zürnen, irrito.
Гњéвитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor.
Гњéвљење, n. das Zürnen, ira; irritatio.
Гњѐвљив, ва, во, gähzornig, iracundus.
Гњѐцав, ва, во, } н. п. љеб, talkig (vom Brot). klebrig, male pinsitus (pistus).
Гњецôван, вна, но,
Гњéчење, n. das Kneten, subactio.
Гњéчити, им, v. impf. kneten, depso, subigo.
Гњѝда, f. die Nisse, lens (gen. lendis).
Гњѝдица, f. dim. v. гњида.
Гњѝздо, n. (у Срнјему) vide гнијездо.
Гњѝла, f. die Töpfererde, terra figlina, creta figlina. cf. Грнчара.
Гњѝлити, им, v. impf. 1) faulen, putresco. 2) weich werden (vom Obst), mitesco.
Гњѝо, гњила, ло, 1) faul, putridus. 2) mild (von Obst), mitis.
Го̑ (го̏), гòла, ло, nackt, nudus.
Гóбела, f. (ст.) in der Anekdote von Salomon: једна гобела у као, друга из кала —
Говàнце, цета, n. dim. v. говно.
Гòведа, f. (coll.) das Rindvieh, armenta, boves.
Говѐдâр, m. der Rinderhirte, bubulcus.
Говедáрев, ва. во, vide говѐдаров.
Говедàрина. f. das Rindgeld (die Bezahlung des Rinderhirten) merces bubulci.
Говедáров, ва, во, des Rinderhirten, bubulci.
Говѐдáрскӣ, ка, ко, 1) der Rinderhirten, bubulcorum. 2) adv. auf Rinderhirten Art, bubulcorum more.
Гòвеђӣ, ђа, ђе, vom Rinde, bubulus.
Гòвеђина, f. das Rindfleisch, caro bubula.
Говечáца, f. (coll.) dim. v. говеда: има двоје, троје говечаце.
Гòвече, чета, n. ein Rind (im weitesten Sinne), bos, vacca, vitulus.
Говнâње, n. das lästige und unberechtigte Einreden, contradictio molesta et iniqua.
Гòвнара, f. vide говноваљ.
Гòвнати, ам, v. impf. lästig und ohne Grund widersprechen, objurgare inique et moleste: иди не говнај ту (отац рече сину, н. п. кад син виче што на очину уредбу).

Гóвнен, на, но, dreckig, merdosus.
Гóвнити, им, v. impf. stänkern, rixam movere.
Гóвнитисе, имсе, v. r. impf. sich beschmutzen, merda inquinari.
Гóвно, n. der Dreck, stercus. Какви су му зуби, начинио би од омрзла говна кутао. Низ брдо се и говно ваља (кад који трчи, или скаче, низ брдо). Без говна не ма ни говна (Düngen ist nöthig). Среосе с говном у мосуру!
Гòвноваљ, m. der Stinkkäfer, scarabaeus stercorarius Linn.
Гóвновић, m. ein komischer Name (von говно, q. d. Stercutus): јеси он неки говновић, јеси!
Говнòноша, m. der Dreckträger, qui portat stercus: водоноша говноноша, in der Anekdote vom gefoppten Wasserträger.
Говњâк, m. ein komischer Name statt бураг: што говњака масла (у приповијетки).
Говôр, m. die Rede, Sprache, sermo: познајем га по говору; чујесе некакав говор.
Говòрење, n. das Reden, loquela, sermo.
Говòрити, им, v. impf. sprechen, loquor.
Гòворкâње, n. dim. v. говорење.
Гòворкати, ам, dim. v. говорити.
Говòрљив, ва, во, der gerne spricht, loquax.
Гóга, m. der Maurer, faber murarius (meist sind's Zinzaren).
Гóгин, на, но, des гога, fabri murarii.
Го̑д, m. велики празник (у Србији), der Festtag, dies festus.
Го̑д, (Рес. и Срем.) vide гођ.
Гóдеч, m. Mannsname, nomen viri.
Гóдина, f. das Jahr, annus. Дуга ноћ, или дан, (као) царева година.
Гòдиница, f. dim. v. година.
Гòдишњак, m. н. п. назимац, ein Jahr alt (vom Vieh), annotinus.
Гóдишњӣ, ња, ње, jährlich. annuus.
Гóдишњица, f. das Todtenmal (ein Jahr nach dem Tode), convivium funebre post annum elapsum. cf. даћа.
Гòдомиљ, m. поље ниже Смедерева (између Мораве и Језаве).
Гòдомир, m. Mannsname, nomen viri
Гођ, (Крп.) (als Anhängesylbe) immer; irgend, - cunque, ali-, штогођ, којигођ, чијгођ, кадгођ, ђегођ.
Гојење, n. das Mästen, saginatio.
Го̏зба, f. част, die Gasterey, convivium.
Гозбòвање, n. das Gastiren, convivatio.
Гозбòвати, бујем, v. impf. bey einer Gasterey seyn, convivor;

„Општила је да гозбу гозбује —
Гојити, им, v. impf. mästen, sagino.
Гојитисе, имсе, v. r. impf. sich mästen, fett werden, saginor, opimus fio.
Гојко (Гојко), m. Mannsname, nomen viri.
Голак, m. vide голи син.
Голем, ма, мо, groß, magnus (comp. камесе веħи) cf. велики.
Голен, f. (Рес. и Срем.) vide голијен.
Голет, f. kahle Gebirgsgegend, mons arboribus destitutus.
Голетан, тна, но, kahl, (ohne Bäume,) calvus.
Голеш (планина), m. (ст.)
„Јиво пређи у Голеш планину—
Голи син, m. голак, т. ј. војник који сам од своје воље за плату иде на војску и бијесе. (Nackter Sohn) Name jener Krieger, die, da sie ohne Haus und Hof sind, nicht verbunden wären mit ins Feld zu ziehen, es aber von freyen Stücken um Sold und Kleidung thun, miles ultroneus. Ову је ријеч Ђурчија арамбаша 1804 године донијо с Врачара на Дрину; а он може бити да је примио од некога Турчина из Градишта, који је шада био са Србима, и назван голим сином зашо, што је уза сваку ријеч говорио: голи сине! Голи су синови само на Дрини били, а од Бијограда доље звали су бећарима такове војнике. Њнов је славни капетан био Зеко, који је славно погинуо на Равњу (1813).
Голијевно благо, n. (ст.) so viel als големо, groß, ingens:
„И проносе голијевно благо—
Голијен, f. (Ерц.) das Schienbein, tibia.
Голић, m. гољо, der Nackte, nudus: удри пиће на голиће.
Голишав, ва, во, vide го.
Голобрад, да, до, } unbärtig, imberbis.
Голобрадаст, ша, шо, }
Головрат, ша, шо, mit bloßem Hals, collo nudo.
Гологлав, ва, во, mit entblößten Haupte, capite nudo.
Гологуз, за, зо, nackt am Hintern, ano nudo: „Гологуза сијевала, голо масло слијевала, а Радичу троп" (некаква узјала гола на вратило, па врачала да јој се ваша дебео скорун).
Голокур, ра, ро, ohne Hosen, nuda mentula.
Големразица, f. вријеме кад је мраз, а не ма кише ни снијега, der Frost, gelu.
Голотиња, f. die Nacktheit, Mangel an Kleidung, nuditas.
Голотрб, ба, бо, mit entblößten Bauch, ventre nudato; daher Голотрб, nom. propr.
„Њега зову Голотрбе Иво—
Голуб, m. die Taube, columba.
Голубак, пка, m. hyp. v. голуб.
Голубаст, ша, шо, taubenfärbig, colore palumbis, columbinus.
Голубац, пца m. 1) у Пожаревачкој наији један стари град на Дунаву (Срби приповиједају да га је зидала Ђурђева Јерина ради голубова—као голубињак—). 2) село код тога града. Од Голупца се веħ доље почињу планине поред Дунава и из Српске стране.
Голубињак, m. der Taubenschlag, columbarium.
Голубињи, ња, ње, Tauben=, columbarum.
Голубић, m. die junge Taube, pullus columbae.
Голубица, f. 1) die Taube (Weibchen), columba. 2) ein Frauenname, nomen puellae. 3) cf. злашоје.
Голубичица, f. dim. das Täubchen, columbula.
Голубов, ва, во, der Taube, columbae.
Голуждрав, ва, во, vide голушав.
Голупче, чета, n. vide голубић.
Голушав, ва, во, ungefiedert, glaber.
Гољо, m. vide голић.
Гољуждрав, ва, во, vide голуждрав.
Гомбар, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Knopfmacher, textor globulorum fibulatoriorum.
Гомбарев, ва, во, } des Knopfmachers, textoris globulorum fibulatoriorum.
Гомбаров, ва, во, }
Гомеља, f. намасшир у Босни (може бити да је сад и пуст?):
„И Гомељу на граници сувој—
Гомила, f. громила, рпа, камара, рњага, der Haufe, cumulus.
Гомилање, n. 1) das Aufhäufen, cumulatio. 2) das Gepolter, wenn etwas Aufgehäuftes einstürzt, strepitus.
Гомилати, ам, v. impf. aufhäufen, cumulo.
Гомилатисе, ласе, v. r. impf. poltern, strepo.
Гомирје, n. Kloster in Kroatien.
Гонити, им, v. impf. treiben, jagen, agito.
Гонитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich verfolgen, persequi se invicem. 2) гоне се зецови, die Hasen rammeln, coeunt lepores.

Гóнце*, цета, n. (у Србији и у Босни по варошима) ружа, која се још није расцвјетала, него шек напупила, eine Rose, die so eben die Knospe geöffnet, rosa recens.
Гоњèње, n. das Treiben, agitatio, 2) das Rammeln der Hasen, coitus leporum.
Гóра, f. das Gebirge, mons.
Гóражде, n. варош у Ерцеговини:
„Док је мени соко Синан паша
„У Горажду на Ерцеговини—
Гóрак (comp. гòрчӣ), рка, ко, vide грк.
Гóракнути, не, vide гркнути.
Горâнца, f. (cm.) Oranien, Arausio:
„Кто на ше војске небројене:
„Седам краља, од сèдам земаља,
„И ђевојка Англијска краљица
„С Дуком зешом од земље Горанце—
Гóре (у Ерц. говорисе и горје), oben, supra.
Горèње, n. das Brennen, ardor.
Гóрети, рим, vide горјеши.
Гóрица, f. dim. v. гора.
Гòрјанӣк, m. Gebirgsbewohner, monticola, montanus: вуче горјаниче!
Гòрје, (Ерц.) vide горе.
Гòрјети, рим, v. impf. (Ерц.) brennen, ardeo.
Горњâк, m. и. п. вјешар, камен воденични, der oben ist, von oben kommt, supernus, desuper veniens.
Гôрњë чело, n. vide зачеље.
Гôрњӣ, ња, ње, ober, superior.
Горњòземац, мца, m. der Oberländer, incola terrae superioris.
Горњòземскӣ, ка, ко, 1) oberländisch, e parte superiori. 2) adv. oberländisch, more incolarum terrae superioris.
Горòвит, ша, шо, gebirgig, montuosus.
Горòпадан, дна, но, wahnsinnig, furiosus.
Горòпаднӣк, m. der Wahnsinnige, Rasende, furiosus.
Горòпадница, f. die Wahnsinnige, furiosa.
Гóрскӣ, ка, ко, Gebirgs-, montanus.
Горýшица, f. слачица, der Senf, sinapi.
Горýшичнӣ, на, но, н. п. зрно, Senf-, sinapinus.
Горчѝна, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Гóса, m. (у Бачкој и у Сријему) der Herr (als Eigenthümer), dominus, cf. господар.
Гóсин, на, но, des госа, domini; госино му шане (ein Scheltwort der Batscher).
Гóсиница, f. die Frau eines госа, hera.
Гóспа, f. 1) (hyp. v. госпођа) Frau, Dame, domina. 2) eine Gattung Schwamm, der Heilkräfte zugeschrieben werden, sonst кнегиња, fungi genus.
Гóспава, f. Frauenname, nomen feminae.
Гóспин, на, но, der Frau, dominae.
Гóспино биље, n. Süßholz, glycirrhiza glabra Linn.
Госпóд (Бог), m. der Herr, Dominus:
„Помог'о га Господ Бог—
„Теко ши га Господ сачувао
„Бришке сабље Анђелијћа Вука—
Госпóда, f. (coll.) die Herrn, domini.
Госпòдâр, m. der Herr (Eigenthümer), dominus, δεσπότης ја сам господар од шога; ши нијеси нада мном господар.
У Србији до 1804 године само су Турке (и шо бегове и спахије) звали господарима (као и сад по Босни и по Ерцеговини); а од онда су звали господаром Црнога Ђорђија, и осшале поглаваре и војводе, који су власш у рукама имали, као и сад шшо зову Милоша Обреновића, и осшале кнезове, који власш у рукама имају и заповиједају. У Сријему пак и у осшалим Њемачким државама, зову и најмањега шрговчића господаром. У Србији су ошприје знашније Србље, као свињарске шрговце, звали газдама.
Господâрев, ва, во, vide господаров.
Господáрење, n. das Befehlen, Herrschen, dominatio.
Господáриши, им, v. impf. befehlen, herrschen, dominari.
Господáров, ва, во, des Herrn, domini.
Госпòдâрскӣ, ка, ко, 1) den господарен gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господар, domini more.
Госпòдин, m. der Herr, dominus. У Србији само цара и краља (у пјесмама), пашу (у пјесмама, а у говору му кажу: „чесшиши пашо!") владику, архимандриша, игумна (у пјесмама, а у говору: „оче игумне!), пропу и учишеља (и жене ђекога ђешића у кући: свекра, или ђевера) зову господином; а у Сријему и у осшалим Њемачким државама господин значи оно, шшо у Србији господар.
Госпòдинов, ва, во, des Herrn, domini.
Госпòдичић, m. der junge Herr, domicellus (?), filius domini (herilis filius.)

Господовање, n. das Leben wie eines господин, vita splendida.
Господовати, дујем, v. impf. leben wie ein Herr, splendidam vitam dego.
Господски, ка, ко, 1) den Herrn gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господин, domini more.
Господство, f. vide госпоство.
Госпођа, f. 1) die Frau, Dame, domina. 2) велика и мала госпођа, der kleine und der große Frauentag, festum assumptionis, et natale B. M. V.
Госпођин, на, но, der Frau, dominae.
Госпођин дан, m. vide госпођа 2.
Госпођица, f. dim. v. госпођа.
Госпођица, f. cf. Златоје.
Госпожда, f. (cm.) помози госпождо жива Богородице (кад се моле Богу)! vide госпођа.
Госпоја, f. vide госпођа.
Госпојин, на, но, vide госпођин.
Госпојина, f. велика, или мала, vide госпођа 2.
Госпојица, f. dim. v. госпоја.
Госпоство, n. } das Herrenthum, dominatus.
Госпоштина, f. }
Госпр, m. (im Scherze, mit einem Nebengedanken an прднути) statt господар.
Гост, m. der Gast, hospes: отишао у госте. Ако не буду гости бијесни, не ће бити кућа тијесна.
Гостиница, f. Zufluß von Gästen, hospites frequentes:
„Седам кућа једну козу музе,
„Још се вале да се добро ране:
„Да им није млоге гостинице
„Од сира би ћуприје зидали,
„На сурутци воденице б' мљеле.
Гостионица, f. das Gasthaus, deversorium.
Гостити, им, v. impf. bewirthen, convivium praebeo.
Гоститисе, имсе, v. r. impf. gastmalen, convivor.
Готов, ва, во, 1) bereit, paratus. 2) baar (Geld), praesens, paratus.
Готовина, f. die Baarschaft, pecunia numerata.
Готовити, им, v. impf. н. п. вечеру, ручак, bereiten, paro.
Готовљење, n. das Bereiten, praeparatio.
Готово, beinahe, fast, fere: не ма готово ни једнога; готово не зна ништа.
Гоћа, f. der weibliche Gast, hospes, hospita.
Гошћење, n. das Gastiren, convivatio.
Гоћин, на, но, der Gastfreundinn, hospitae.
Гра, m. (у Ерц. и грах), граа или гра (у Срију у Бачк. и у Бан. пасуљ), die Fasole, faseolus vulgaris Linn.
Граб, m. die Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Грабанцијаш, m. cf. врзино коло.
Грабанцијашки, ка, ко, 1) hexenmeisterisch, veneficorum: узе оно његово грабанцијашко јапунџе 2) adv. hexenmeisterisch, ut veneficus, ut magus.
Грабеж, m. der Raub, rapina.
Грабик, m. der Weißbuchenwald, carpinetum (? Linn.)
Грабити, им, v. impf. 1) greifen, raffen, rapio. 2) rechen, pectine colligo foenum.
Грабић, m. eine junge Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Грабље, f. pl. (auch грабуље) der Rechen, pecten foenarius. Све су грабље, нема вила, es sind lauter Egoisten, nonnisi sibi favent.
Грабљење, n. 1) das Raffen, raptus. 2) das Rechen, collectio ope pectinis foenarii.
Грабов, weißbüchen, carpini betuli.
Грабовина, f. Weißbuchenholz, lignum carpini betuli Linn.
Грабуље, f. pl. vide грабље.
Град, m. die Festung, arx.
Град, m. туча, der Hagel, grando.
Градачац, чца m. град и варош у Босни:
„Утече им од Градачца Дедо—
Градачки, ка, ко, von Градачац.
Градина, f. 1) der Zaun, sepes. 2) der Garten, hortus. 3) augm. von град.
Градиница, f. dim. v. градина.
Градити, им, v. impf. 1) machen, verfertigen, condo, н. п. опанке, кућу цркву, мост, гусле, гаће, седло и т. д. 2) (у Срију и у Бачкој) i. q. јебати, fatuo: градио му матер.
Градитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich zu etwas machen, es spielen: гради се да је учен. 2) није лијепа, него се гради, sie schminkt sich.
Градић, m. dim. v. град.
Градишка, f. (нова и стара) in der slavonischen Grenze.
Градиште, n. heißt ein Städtchen an der Donau, zwischen Ram und Golubaz, mit Ruinen.
Градски, ка, ко, н. п. врата, Festungs-, arcis.
Грађа, f. (coll.) das Bau-Material, materia.
Грађанин, m. einer aus der Festung, incola arcis.
Грађанка, f. Einwohnerin der Festung, femina ex arce.
Грађански, ка, ко, 1) Festungs-, arcis. 2) adv. wie грађанин, more hominum ex arce.

Грађанче, чета, n. ein junger Festungsbewohner, juvenis ex arce.
Грађење, das Machen, confectio.
Граја, f. (у крајини Неготинској и у Црној ријеци) vide говор.
Грајање, n. vide говорење.
Грајати, јим, vide говорити,
Гракнути, нем, v. pf. повикати на кога, losschreyen, conclamo. Гракнуше као на бијелу врану.
Гракта̂ње, n. das Krächzen, crocitatio.
Грактати, гракћем, v. impf. krächzen, crocito:
„Не виј вуче, не гракћи гавране:
„Не плаши ми по гори јунака —
Грана, f. der Zweig, frons.
Грана̂т, m. der Granat (Stein), lapis granatus.
Гранат, та, то, ästig, ramosus.
Граница, f. 1) eine Art Eiche, quercus genus. 2) Gränze, finis, limes. cf. крајина.
Гранича̂р, m. (у Сријему и у Банату) der Gränzer, miles limitaneus.
Граничев, ва, во, н. п. жир, von der граница Eiche, certae quercus.
Граничевина, f. das Holz von der граница - Eiche, lignum certae quercus.
Граничење, n. vide међење.
Граничити, им, v. impf. gränzen, finitimus sum. cf. међити.
Гранути, не v. pf. hervorstrahlen (von der Sonne), effulgeo:
„Грани сунце да огријем руке —
„Ни свануло ни сунце грануло —
Гранчица, f. dim. v. грана.
Гра̂ње, n. (coll.) die Zweige, frondes.
Граов, ва, во, н. п. лист, чорба, Fasolen, faseolinus (?).
Граови̂ште, n. Acker, auf dem Fasolen gebaut gewesen, ager, olim faseolo consitus.
Граораст, та, то, шарен као да је граом посут (н. п. кокош, очи), buntscheckig, varius.
Граоровина, f. das Fasolenstroh, stramen faseoli.
Грасуљ, m. in der Anekdote vom Zigeuner, der auf die Frage, ob er граа oder пасуља essen wolle, antwortete: грасуља (d. i. beydes, гра und пасуљ).
Грачаница, f. варош у Босни:
„И касабу равну Грачаницу —
Грачаница црква, f.
„Збор зборила господа рипћанска
„Код бијеле цркве Грачанице —
Граша, f. hyp. v. гра: да ти да мајка граше (жене говоре ђеци).
Грашак, шка, m. die Erbse, pisum.
Грашара, f. (komisch) die Bohnenflinte d. i. der Hintere, telum fabis plenum i. e. podex crepitum edens.
Грашина, f. augm. v. гра.
Грашка, f. ein Fasolenkorn, granum faseoli.
Грашчица, f. dim. v. грашка.
Грба, f. der Höcker, gibbus.
Грбав, ва, во, höckerig, gibbosus.
Грбина, f. vide леђа.
Грґеч, m. eine Art Flussfisch, pisciculi genus.
Гргу̂р, m. Gregor, Gregorius.
Гргутање, n. das Girren, gemitus.
Гргутати, гућем, v. impf. } girren,
Гргутнути, нем, v. pf. } gemo.
Грдан, m. Mannsname, nomen viri.
Грдан (грдан), дна, но, hässlich, foedus:
„Ако није у меани вино,
„На грдне му ране излазило —
Грдити, им, v. impf. hässlich machen, foedo.
Грдитисе, имсе, v. r. impf. einander schimpfen, conviciari invicem.
Грдоба, f. die Hässlichkeit, turpitudo.
Грђење, n. das Hässlich machen, das Schimpfen, foedatio.
Гребање, n. das Krallen, vulneratio ope unguium.
Гребати, бем, vide грепсти.
Гребатисе, бемсе, vide грепстисе,
Гребен, m. 1) die Krämpel, carmen. 2) die Schultern des Pferdes humeri equini. 3) der hervorragende Theil eines steilen Felsen, promontorium, wie bei Пореч.
Гребена̂ља, f. die Krämplerin, carminatrix.
Гребена̂ње, n. das Krämpeln, carminatio.
Гребенати, ам, v. impf. krämpeln, carmino.
Гребешта̂к мач, m. (ст.)
„Сијевају мачи Гребештаци —
Греда, f. der Balke, trabs.
Гредељ, m. 1) der Pflugbalken (der Grendel), 2) планина у Ерцеговини.
Гредица, f. dim. v. греда.
Гредурина, f. augm. v. греда.
Греј, m. (Срем.) vide грије.
Грејање, n. (Рес. и Срем.) vide гријање.
Грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide гријати.
Греота, f. (Рес. и Срем.) vide гријота.
Грепсти, ебем, v. impf. kratzen, krallen, scabo.
Грепстисе, ебемсе, v. r. impf. krallen, scabo: гребесе мачка, die Katze krallt.
Греш, m.
Грешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide гријешан.
Грешење, n. (Рес. и Срем.) vide гријешење.
Грешити, им, (Рес. и Срем.) vide гријешити.

Грѐшитисе, имсе, (Рес и Срем.) vide гријешитисе.
Грѐшка, f. (Рес. и Срем.) vide гријешка.
Грѐшљика, f. das Gröschel (der Dreyer), numuli genus.
Грешнӥк, m. (Рес. и Срем.) vide гријешник.
Грѐшница, f. (Рес. и Срем.) vide гријешница.
Грѝва, f. die Mähne, juba.
Грѝваст, ша, шо, н. п. пас, weiß um den Hals, collo albus.
Грѝвна. f. 1) гвоздена карика, што држи косу за косиште, der Sensenring. 2) наруквица (сребрна, латна или од пиринча), das Armband, armilla.
Грѝвњаш, m. m. j. голуб, die größere Art der Holztauben, palumbes.
Грѝво, m. ein Hund mit einem weißen Kranze am Hals, canis collo albo.
Грижа, f. das Bauchgrimmen, tormina.
Гриз, m. das halbverdaute Futter im Magen, z. B. des Ochsen, pabulum indigestum.
Грѝзење, n. das Beißen, Essen, morsus.
Грѝзина, f. augm. v. гриз.
Гријак, m. Mannsname, nomen viri.
Гријање, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.
Гријати, јем, v. impf. (Ерц.) 1) wärmen, calefacio. 2) сунце грије, scheint, lucet sol.
Грије, грија, m. (Ерц.) die Sünde, peccatum.
Гријешан, шна, но, (Ерц.) vide гријешан.
Гријешење, n. (Ерц.) das Sündigen, peccare.
Гријешити, им, v. impf. (Ерц.) sündigen, pecco: не гријеши душе.
Гријешитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sündigen, pecco.
Гријешка, f. (Ерц.) кад се уводећи у брдо прескочи један зубац.
Гријота, f. (Ерц.) vide грије.
Грѝсти, гризем, v. impf. beißen, mordeo.
Грјешан, шна, но, (Ерц.) 1) sündig, peccatorius (?), improbus. 2) грјешно дијете, unschuldig, innocens.
Грјешнӥк, m. (Ерц.) der Sünder, peccator.
Грјешница, f. (Ерц.) die Sünderin, peccatrix.
Грк, m. der Grieche, Graecus.
Грк (comp. грчӣ), ка, ко, bitter, amarus.
Гркиња, f. die Griechin, graeca.
Гркљан, m. die Speiseröhre, oesophagus.
Гркнути, не, v. impf. etwas bitter seyn, subamarus sum.
Грлаш, ша, шо, der Schreyhals, clamosus.
Грлашце (грлашце), n. vide грлоце.
Грлити, им, v. impf. umarmen, amplexor.
Грлитисе, имсе, v. r. impf. sich umarmen, invicem, se amplecti.
Грлић, f. н. п. у пушке, или у олбе, 1) der Hals der Flasche, collum lagenae. 2) das Ende des Flintenlaufs, extremum canalis ignivomi.
Грлица, f. die Turteltaube, turtur.
Грличић, m. das Junge der Turteltaube, pullus turturis.
Грличица, f. dim. v. грлица.
Грличјӣ, чја, чје, der Turteltauben, turturum.
Грло, n. 1) die Gurgel, guttur. 2) die Stimme, vox, guttur: има Глијено грло. 3) das Stück, caput: има десет грла говеда на рани. 4) die Röhre vom Strumpf, fistula, canalis tibialis.
Грља, f. hyp. v. грлица.
Грљење, n. das Umarmen, amplexatio.
Грм, m. eine Art Eiche, quercus genus.
Грмӓк, m. der Eichenwald, quercetum.
Грмина, f. augm. v. грм.
Грмити, ми, (Срем.) vide грмљети.
Грмић, m. dim. von грм.
Грмљава, f. } das Donnern, tonitru.
Грмљавина, f. } das Donnern, tonitru.
Грмљети, ми, v. impf. (Ерц.) donnern, tono.
Грмов, ва, во, der Eiche, Eichen-, quercinus.
Грмовина, f. das Eichenholz, lignum quercinum.
Грнало, n. даска насађена на дрво, као грабље, те се жито грће на гувну (у Бачкој), eine Art Rechen, rastri genus.
Грнац, нца, m. } (доље преко Мораве) der Topf, olla. vide лонац.
Грне, нета, n. dim. } (доље преко Мораве) der Topf, olla. vide лонац.
Грнути, нем, v. pf. zusammenscharren, corrado.
Грнчара, f. (доња и горња) Два села у Јадру. Више није села на једном брду (које се зове Гњила — Срео сам га код Гњиле —) копа се лончарска земља, а лонци се сад граде у другом селу (у Коренити) више Грнчаре. У тој околини сад не зна нико што је грнац, него сви говоре лонац.
Гроб, m. das Grab, sepulcrum.
Гробак, пка, m. dim. v. гроб.
Гробље, n. der Gottesacker, coemeterium.
Гробница, f. рака, die Grabhöhle, sepulcrum.
Грожђе, n. (coll.) die Trauben, uvae.

Опремио га у суво грожђе (hat ihn zu Grund gerichtet).
Грожење, n. das Schaudern, horror.
Грозан, зна, но, (cm.) 1) traubenreich, uvifer:
„Па он ломи грозна винограда —
2) грозне сузе:
„Грознијем се сузам' упрљало —
— — грозне сузе ваља —
Грозд, m. die Traube, uva.
Грозда, f. hyp. v. Гроздана.
Гроздана, f. Frauenname, nomen feminae.
Гроздан, зна, но, cf. грозан 1.
Гроздић, m. dim. v. грозд.
Грозитисе, имсе, v. r. impf. schaudern, horreo.
Грозница, f. das Fieber, febris.
Грозничав, ва, во, fieberhaft, febriculosus. 2) Fieber verursachend, febrifer, z. B. вода.
Грокштање, n. das Rasseln ausgeschütteter Nüsse, strepitus nucum projectarum.
Грокштати, њем, v. impf. н. п. грокћу ораси, rasseln, concrepito.
Грокштање, n. vide грактање.
Грокштати, грокћем, vide грактати.
Гром, m. der Donner, tonitru.
Громила, f. vide гомила.
Громилање, n. vide гомилање.
Громилати, ам, vide гомилати.
Громилатисе, ласе, vide гомилатисе.
Громовни (громовни), на, но, н. п. стријела, der Donnerkeil, fulmen.
Громовник Илија, m. der Donnerer Elias, Elias tonans (cui tonitrua obtigere in coelis):
„Њу ми пита Громовник Илија —
Гроница, f. (von грло) die Bräune (bey Schweinen), angina.
Троничав, ва, во, fehlsüchtig, angina laborans.
Гронтуља, f. vide гроптуља.
Гронути, нем, v. pf. herabstürzen (vom Regen, Thränen, herabgeschütteltem Obst), defluo.
Грона, f. ein Fruchtzweig der Kirsche, ramulus cerasi plenus fructu.
Грошица, f. dim. v. грона.
Гроот, m. lautes Lachen, cachinnus: насмијасе гроотом;
„Ђевојчица воду гази
ноге јој се б'јеле
„За њом момче коња јаше
гроотом се смије —
Гроцка, f. vide Гроцка.
Гроптуља, f. као бројенице од ораа, или од љешника, ein Kranz Nüsse, corona nucum.
Гроцка, f. 1) Städtchen an der Donau, zwischen Belgrad und Smederewo, 2) Fluß, der sie durchfließt.
Гроцкански, ка, ко, von Гроцка.
Грош, m. der Piaster (von 40 Para), monetae Turcicae genus.
Грошић, m. der (deutsche) Groschen, grossus (monetae germanicae genus).
Грштање, n. das Zusammenscharren, corrasio.
Грштати, грћем, v. impf. zusammenscharren, corrado.
Груб, ба, бо, grob, crassus.
Грубан, m. Mannsname, nomen viri.
Грубац, бца, m. Mannsname, nomen viri.
Грубач, m. Mannsname, nomen viri.
Грубета, m. Mannsname, nomen viri.
Грубеша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубијан, m. (у Сријему; у Бачк. и у Бан.) der Grobian, homo moribus rusticis.
Грубијанство, n. die Grobheit, rusticitas.
Грубиша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубоћа, f. die Grobheit, crassitudo.
Грување, n. 1) das Krachen, z. B. der Kanone, sonus tormenti. 2) das Schlagen mit Krachen, verberatio.
Грувати, ам, v. impf. 1) krachen wie die Kanone, tono. 2) schlagen mit Krachen, percutio cum sonitu.
Груда, f. der Klumpen, gleba: груда сира, снијега.
Грудање, n. das Werfen mit Schneeballen, lusus pilis niveis.
Грудатисе, амсе, v. r. impf. sich mit Schneeballen werfen, ludo pilis niveis.
Грудва, f. vide груда.
Груди, груди, f. pl. vide прси.
Грудица, f. dim. v. груда.
Гружа, f. Gegend in der Шумадија.
Груја, m. (Рес. и Срем.) vide Грујо.
Грујица, m. Mannsname, nomen viri.
Грујо, m. (Ерц.) hyp. v. Грујица.
Грумен, m. н. п. соли, земље, der Klumpe, gleba.
Груменчић, m. dim. v. грумен.
Грумење, n. (coll.) Klumpen, glebae.
Грумичак, чка, m. vide груменчић.
Грунути, нем, v. impf. 1) erkrachen, concrepo. 2) mit Krachen schlagen, cum strepitu percutio.
Грушање, n. das Käsen der Milch, coagulatio lactis.
Грушатисе, шасе, v. r. impf. m. j. млијеко, gerinnen, cogi.
Грушевина, f. geronnene Milch, lac coagulatum.
Грцање, n. das Waten (z. B. in hohem Schnee), incessus ut per altas nives.
Грцати, ам, v. impf. waten (in hohem Schnee), incedo ut per altas nives.
Грч, m. der Krampf, spasmus: уватио ми грч ногу.

Грча̂д, f. (coll.) junge Griechen, graeca juventus.
Грча̂дија, f. (coll.) die Griechen, das Griechenvolk, Graeci.
Грче, ета, n. das Griechlein, graeculus.
Грчење, n. 1) das Zusammenrunzeln, contractio, 2) das Vergriechen, mutatio in graecum.
Грчина, f. augm. v. Грк.
Грчина, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Грчити, им, v. impf. 1) einziehen, contraho, corrugo. 2) gräcisiren, facio graecum.
Грчитисе, имсе, v. r. impf. 1) zusammenschrumpfen, corrugor. 2) sich zum Griechen machen, simulo graecum.
Грчки, ка, ко, 1) griechisch, graecus. 2) adv. griechisch, graece.
Гроштитисе, имсе, v. r. impf. anekeln, nauseam moveo.
Грљоце, n. dim. v. грло.
Гу̏ба, f. шуга, der Aussatz, die Raude, lepra.
Гу̏бав, ва, во, aussätzig, leprosus.
Гу̏бавац, вца, m. ein Raudiger, Aussätziger, leprosus.
Губа̂љ, m. die Grindmähre, equus porriginosus.
Губа̂ње, n. 1) das Aussätzig werden, lepra, contagium leprae. 2) das Kratzen, frictio.
Гу̏батисе, амсе, v. r. impf. 1) aussätzig werden, lepra corripi. 2) sich kratzen, (als wenn man aussätzig wäre), шта се губаш, fricari.
Гу̏бер, m. покривач од вуне, као ћебе, eine große Bettdecke, stragulum. Губере жене саме чу код куће.
Гу̏бити, им, v. impf. 1) verlieren, perdo. 2) hinrichten lassen, interficio.
Гу̏битисе, имсе, v. r. impf. sich verlieren, 2) mager werden, macresco.
Гу̏бица, f. der Theil des Thiergesichtes, an dem die Nase und der Mund befindlich, os animalium, nempe bovis, equis ovis, caprae, canis.
Губље̂ње, n. 1) das Verlieren, perditio, 2) das Hinrichten, trucidatio.
Гу̏бо, m. vide губавац.
Гу̏вно, n. die Dreschtenne, area.
Гу̏дало, n. der Fidelbogen, plectrum (?).
Гу̏дење, n. (Рес.) vide гуђење.
Гу̏дети, дим, (Рес.) vide гуђети.
Гу̏дило, n. (у Срijему) vide гудало.
Гу̏дити, им, (Срем.) vide гуђети.
Гу̏дњава, f. 1) der Ton der (serbischen) roßhärenen Geige, sonus fidium. 2) ein dumpfer Schall z. B. entfernter Kanonen: спојн гудњава топова.
Гу̏дура, f. ein enges und tiefes Thal, vallis angusta.
Гу̏ђење, n. das Geigen, cantus fidium.
Гу̏ђети, гудим, v. impf. (Ерц.) 1) Geigen, fidibus cano. 2) dumpf schallen, resono, murmuro.
Гу̏жва, f. 1) Flechte aus schwanken Reisern, vimen. 2) гужва орачица, cf. орачица.
Гужва̂ње, n. das Zerknicken (des Kleides) complicatio.
Гу̏жвати, ам, v. impf. Falten bringen in ein Kleid, es zerknicken plicas inferre vesti.
Гу̏жвача, f. m. j. пита, der Strudel (eine Speise von gewickeltem Teig), cibi genus.
Гу̏жвица, f. dim. v. гужва.
Гу̏жење, n. das Kriechen z. B. der Kinder, so daß der H*** oben erscheint, reptatio, ut podex appareat.
Гу̑з, m. der Hinterbacken, clunis: премећесе с гуза на гуз.
Гу̏за, f. hyp. v. гузица. cf. jеза.
Гу̏зат, та, то, mit großen Hinterbacken, clunibus magnis praeditus.
Гу̏зитисе, имсе, v. r. impf die Hinterbacken zeigen, monstrare clunes.
Гу̏зица, f. задњица, стражњица, дупе, шупак, пркно, der After, podex.
Гузичѐтина, f. } augm. v. гузица.
Гу̏зичина, f. }
Гу̏зичица, f. dim. v. гузица.
Гу̏зни̑, на, но, н. п. цријево, кост, was zu den Hinterbacken gehört, clunium.
Гу̏зоња, m. Großarsch, ampli podicis.
Гу̏ја, f. die Schlange, serpens. cf. змија.
Гу̏јињи̑, ња, ње, Schlangen-, serpentum.
Гу̏јић, m. eine kleine Schlange, parvus serpens.
Гу̏ка, f. 1) das Girren der Tauben, gemitus columbae. 2) ein Auswuchs am Leibe, gibbus. 3) гука труда, злата, der Klumpen, massa.
Гу̏кање, n. 1) das Girren, gemitus. 2) das Raunen, murmuratio.
Гу̏кати, гучем, v. impf. 1) girren, gemo. 2) raunen (einander in die Ohren), in aurem dico, murmuro: нешто људи гучу.
Гу̏кнути, нѐм, v. pf. 1) girren, ingemo. 2) ins Ohr raunen, murmuro in aurem.
Гу̏љидба, f. die Ausschälung (des Kukuruz), excorticatio (?).
Гу̏љити, им, v. impf. 1) schinden, excortico. 2) ausschälen (den Kukuruz), 3) schälen (den Baum. 4) saufen, poto: шта гулиш толику водурину?
Гу̏литисе, имсе, v. r. impf. plärren; шта се гулиш? (каже мати ђетету кад много плаче).

Гу̏љење, n. das Schinden, Schälen, Plärren, excorticatio, ploratus.
Гунгу́ла, f. der Tumult, das Getöse, vociferatio.
Гу̏ндорѐње, n. das undeutliche Dahersummen, cantillatio.
Гу̏ндорити, им, v. impf. unverständlich dahersummen, cantillo.
Гу̏њ, m. eine Art Mantel, pallii genus.
Гу̏ња, f. дуња, туња, die Quitte, malum cydonium.
Гу̏њац, њца, n. vide гуњ.
Гу̏њина, f. augm. v. гуњ.
Гу̏њић, m dim. v. гуњ.
Гу̏њскӣ, ка, ко, н. п. крпа, ein Stück гуњ auf einen Mantel, panneus, e panno гуњ.
Гу̏рав, ва, во, gekrümmt, incurvus.
Гу̏рање, n. das Stoßen, trusio.
Гу̏рати, ам, v. impf. stoßen, trudo.
Гу̏ратисе, амсе, v. r. impf. stoßen, trudo.
Гу̑рбет*, m. } der nomadische Zigeuner, Zingarus nomadicus.
Гурбѐта̂ш, m.
Гу̏рбетин, m.
Гу̏рбетка, f. nomadische Zigeunerin, Zingara nomadica.
Гу̏рбетскӣ, ка, ко, 1) nomadisch, wie die Zigeuner, vagus more Zingarorum. 2) adv. nach Art der herumwandernden Zigeuner, more Zingarorum vagorum.
Гу̏рбеча̑д, f. (coll.) junge nomadische Zigeuner, juventus cingarica nomas.
Гу̏рбече, чета, n. ein junger Nomade, cingarus vagus juvenis.
Гурѐње, n. das Zusammenziehen vor Kälte, contractio prae frigore.
Гурӣт, m. глас прасећи, das Grunzen, grunnitus.
Гурѝта̂ње, n. das Grunzen, grunnitus.
Гу̏ритати, ричем, v. impf. grunzen, grunnio.
Гу̏ритисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen (vor Kälte), contrahi.
Гурѝтнути, нем, v. pf. grunzen, grunnio.
Гурка̂ње, n. dim. v. гурање.
Гу̏ркати, ам, dim. v. гурати.
Гу̏ркатисе, амсе, dim. v. гуратисе.
Гу̏рнути, нем, v. pf. anstoßen, offendo.
Гу̏ро, m. (verächtlich) т. ј. који је гурав.
Гу̏са, f. hyp. v. гуска (особито кад вабе гуске: гуса, гуса, гуса!).
Гу̏сак, ска, m. der Gänser, anser mas.
Гу̏сеница, f. (Рес. и Срем.) vide гусјеница.
Гу̏сјеница, f. (Ерц.) die Raupe, eruca.
Гу̏ска, f. 1) die Gans, anser femina. 2) eine große länglichte Semmel, panis genus.
Гусла̂ње, n. das Geigen, cantus fidium.
Гу̏слати, ам, v. impf. geigen, fidibus cano.
Гу̏сле, f. pl. die (serbische) Geige, fides.
Гу̑ст (comp. гу̑шћӣ), та, то, dicht, densus; кад дође до густа, aufs äußerste, ubi res agitur.
Густѝна, f. die Dichtheit, densitas, soliditas.
Густӣш, m. ein dichtes Ding, res (cibus) densa, solida.
Гу̏та, f. vide гука 2. 3.
Гу̏тав, ва, во, mit Auswüchsen behaftet, excrescentiis affectus.
Гу̏та̂ње, n. das Schlucken, devoratio.
Гу̏тати, ам, v. impf. schlingen, devoro.
Гу̏то, m. т. ј. који је гутав.
Гу̏тољѐње, n. das Verbergen unter dem Kleide, absconsio.
Гу̏тољити, им, v. impf. савијати што у гуку, или под скут, an seinem Leibe etwas verbergen, so daß dadurch eine гука entsteht, in sinum condo.
Гуца̂ње, n. das Hinunterschlingen, devoratio, deglutitio.
Гу̏цати, ам, v. impf. hinunterschlingen, devoro: да се овђе гуцало, не би се овђе пуцало sagte die Zigeunerin, als man ihr verwies, daß sie die Butter, die man ihr, um die gesprungenen Lippen zu heilen gegeben, hinunter geschlungen.
Гу̏цнути, нем, v. pf. hinunterschlingen, devoro.
Гу̏чево, n. ein Gebirge in der нахија von Zvornik, am rechten Ufer der Drina.
Гучѐње, n. vide гутољење.
Гу̏чити, им, vide гутољити.
Гу̏ша, f. 1) der Kropf der Vögel, guttur. 2) i. e. грло, die Gurgel, guttur, 3) der Kropf der Menschen, struma.
Гу̏ша, m. (рес. и Срем.) vide гушо.
Гу̏ша, f. die Kropfige, strumosa.
Гу̏шав, ва, во, kropfig, strumosus.
Гу̏шавац, вца, m. извор код Лознице (на лијевом бријегу ријеке Шмрпе).
Гу̏шење, n. das Ersticken, suffocatio.
Гу̏шити, им, v. impf. ersticken, suffoco.
Гу̏шитисе, имсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.
Гу̏шица, f. dim. v. гуша.
Гу̏шо, m. (Ерц.) der Kropfige, strumosus.
Гуште̑р, m. die Eidexe, lacerta.
Гу̏шче, чета, n. das Gänslein, anserculus.
Гушче̏тина, f. augm. v. гуска.
Гу̏шчићи, m. pl. junge Gänse, anserculi.
Гу̏шчица, f. dim. v. гуска.
Гу̏шчјӣ, чја, чје, Gänse-, anserinus.

Д.

Да, 1) daß, ut. 2) ja, ita. 3) да како, allerdings, omnino. 4) да ако, ja, wenn —, ita si—, да ако не, vielleicht auch nicht (man wünscht, daß nicht —), да ако удари киша, wenn es regnet, да ако не удари киша, aber vielleicht regnet es nicht. 5) als Ausruf der Verwunderung: да чудно ти га превари! да лијепа ти је јади је убили!
Дабар, бра, m. der Biber, castor.
Дабижив, m. Mannsname, nomen viri.
Дабо, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) роми дабо, der hinkende Teufel, diabolus claudus.
Дава*, f. vide тужба.
Давало, m. der gibt, dator. Кад које дијете да што другоме, па опет узме натраг, онда му ђеца говоре, или пјевају:
„Давало узимало,
„С кокошима спавало,
„Кокоши га лупале —
Давање, n. das Geben, datio.
Давати, дајем, v. impf. geben, do.
Давид, m. David, David.
Давити, им, v. impf. würgen, jugulo.
Давитисе, вимсе, v. r. impf. ersaufen, suffocor.
Дављење, n. das Würgen, jugulatio.
Давнашњи, ња, ње, von lange her, vetus.
Давно, lange her, diu.
Давори! interj. 1) ej! н. п. давори старости давори! давори пуста црна горице! доста пи сам по теби војевао. 2) почекај! н. п. давори Божо давори! уватићу ја тебе (мати говори ђетету, кад што скриви па утече).
Даворије, f. pl. allerley Musik zusammen, concentus.
Давуџија*, m. der Kläger, accusator.
Дада, f. Mama! mater.
Дадија, f. } das Kindsmädchen, die
Дадиља, f. } Kindsfrau, ancilla curans parvulos.
Дажда, f. (сп.) vide киша:
„Да не падне дажда из облака,
„Плаа дажда, нити роса пија —
Даија*, m. der Prätendent, Vertriebene, Emigrant, exul (redux et ultor):
„То гледају Турци Бијограђи
„И из града сви седам даија —
Даијски, ка, ко, } 1) Dai-, exulum.
Дајски, ка, ко, } 2) wie ein Dai, daji more.
Даилук*, m. das Deithum, Dominatus (jus) dahiarum:
„Он се нада добру даилуку —
Даире*, f. pl. } Art Tamburins, Castagnette, tympani genus.
Даирета, n. pl. }
Дакле, } also, daher, ergo.
Даклем, }
Дако, m. hyp. von Давид.
Дактање, n. das Schnaufen, anhelatio.
Дактати, ћем, v. impf. schnaufen, anhelo.
Далак*, лка, m. die Milzverhärtung, splenis induratio.
Далеко (comp. даље), weit, longe.
Далмација, f. Dalmatien, Dalmatia.
Далматинац, нца, m. Dalmatiner, Dalmata.
Далматински, ка, ко, dalmatinisch, dalmaticus.
Даљина, f. die Weite, Entfernung, longitudo.
Даљни, на, но, entfernt, remotus.
Дамјан, m. Damian, Damianus.
Дамјанка, f. Frauenname, nomen feminae.
Дамљан, m. vide Дамјан.
Дамљанка, f. vide Дамјанка.
Дан, m. der Tag, dies.
Данак, нка, m. dim. hyp. v. дан.
Данак, нка, m. die Abgabe, tributum.
Данас (говоре и данаске), heute, hodie.
Данашњи, ња, ње, heutig, hodiernus.
Дангуба, f. der Zeitverlust, jactura temporis.
Дангубан, бна, но, н. п. посао, was viel Zeit verlieren macht, temporis jacturam adferens.
Дангубити, им, v. impf. Zeit verlieren, facio jacturam temporis.
Дангубица, f. (dim.?) vide дангуба:
„Тамбурице моја дангубице —
Дангубљење, n. das Zeitverlieren, jactura temporis.
Даниш, m. vide даниште.
Данити, им, v. pf. den Tag über wo bleiben, transigere diem.
Даница, f. 1) der Morgenstern, lucifer. 2) Frauenname, nomen feminae.
Даницка, f. die (Flinten-) Röhre vom Danziger Meister, tubus teli dantiscanus.
Даницкиња, f. die Danziger-Pistole, telum Dantisci factum:
„И за појас двије даницкиње —
Даниште, n. Ort, wo man den Tag über bleibt, locus morae per diem:
„Црнобарац арамбаша Станко
„На даништу бјеше крај Салаша —
Данути, нем, v. pf. athmen, spiro.

Дањце, n. dim. v. дно:
„Не испијај свакој чаши дањце —

Данчул, m. Mannsname, nomen viri.

Дањивање, n. das Rasttag halten, mora per diem.

Дањивати, дањујем, v. impf. Rasttag halten, morari per diem.

Дањом, } bey Tage, diu.
Дању, }

Дар, m. die Gabe, donum.

Дар мар, durcheinander, sus deque: починио (н. п. по кући, по земљи) дар мар.

Дара, f. die Tara (beym Wägen), das Gewicht des Gefäßes, pondus vasis; одбити коме што на дару, fig. durch die Finger sehen, nachsehen, do, indulgeo.

Дарак, рка, m. hyp. v. дар.

Даривање, n. das Schenken, datio, donatio.

Даривати, рујем, v. impf. 1) darbringen, offero. 2) кога, beschenken, dono.

Даривати се, рујемосе, v. r. impf. sich beschenken, donare se invicem:
„Оди брате да се пољубимо —
„Стани сестро док се дарујемо —

Дарнути, нем, v. pf. у кога, у што, etwas berühren, tango,

Даровати, рујем, v. pf. 1) коме што, darbringen, dono. 2) кога, beschenken, dono.

Даска, f. das Bret, assis. Не ма четврте даске у глави.

Дати, дам (говорисе и дадем), v. pf. 1) geben, do: дај нај. 2) дај да му не дамо, lasset uns —, fac —.

Датисе, амсе, v. r. pf. 1) на што, sich auf etwas verlegen, incumbo in aliquid; дала се рана на зло, Wendung nehmen, verto. 2) не да ми се, es gibt sich nicht, es geht nicht von statten, geräth nicht, non succedit.

Даћа, f. das Todtenmal, convivium funebre.

Даће се обично дају при (и то у суботу вече и у недељу у јутру): четрдесница (послије 40 дана), полугодишњица и годишњица. На даћу зову све сељаке редом од куће до куће, и обично овако почињу: „Дођите довече да споменемо мртве.“ Ту треба да дође и поп да очати кољиво. На даћи напијају: „За испокој душе брата (како му буде име; аколи је женско, а оно сестре) Бог да му душу прости.“ А остали сви у глас повичу: „Бог да му душу прости.“

Даћа, f. (im Scherze als Gegentheil von недаћа) gegeben, datum:
„Да је срећа и од Бога даћа,
„Не би жене ни носиле гаћа,
„Већ кошуљу докле гаће вежу.

Дафина, f. 1) der wilde Oelbaum, elaeagrus angustifolia Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Дација, f. vide данак.

Даша, f. Frauenname, nomen feminae.

Дашто ми ти дашто, vide што ми ти је за што.

Дашчан, на, но, bretern, assinus (?).

Дашчара, f. eine Breterhütte, casula asisna.

Дашчица, f. dim. v. даска.

Два, двије (Ерц., а Рес. и Срем. две), два, zwey, duo.

Двадесет (двадест, дваест), zwanzig, viginti.

Двадесети, та, то, der zwanzigste, vigesimus.

Двадест, vide двадесет.

Двадестеро, vide двадесторо.

Двадести, та, то, vide двадесети.

Двадесторо, ein Zwanzig, viginti.

Дваест, vide двадесет.

Дваестеро, vide дваесторо.

Дваести, та, то, vide двадесети.

Дваесторо, vide двадесторо.

Дванаест, zwölf, duodecim.

Дванаестеро, vide дванаесторо.

Дванаести, та, то, der zwölfte, duodecimus.

Дванаесторо, ein Zwölf (ein Dutzend), duodecim.

Двери, f. pl. врата на олтару (у цркви), die Altarthüre, porta adyti.

Двеста, (Рес. и Срем.) vide двјеста.

Двизак, m. ein zweyjähriger Widder, aries bimus.

Двиска, f. ein zweijähriges Schaf, ovis bima.

Двјеста, (Ерц.) zweyhundert, ducenti.

Двогоче, ета, n. н. п. ждријебе, или теле, zwey Jahr alt (vom Füllen oder Kalb).

Двогуб, ба, бо, zweifach, duplex.

Двојак, ка, ко, zweyerley, duplex.

Двоје, zwey (Paar), duo.

Двојење, n. das Trennen in Zwey, separatio.

Двојити, им, v. impf. trennen, entzweyen, divido.

Двојица, f. zwey (Paar), duo.

Двојка, f. ein zweyeimeriges Faß, dolium continens duas amphoras.

Двојнице, f. pl. die Doppelpfeife der serbischen Hirten, fistula duplex.

Двојином, z. B. више, zwei Mal höher, bis.

Двоколице, f. pl. ein zweiräderiger Wagen, rheda birota.

Дволичан, чна, но, zweizüngig, duplex.

Дволичење, n. das Doppelreden, duplicitas;

Дволичити, им, v. impf. doppelzüngig seyn, duplicem esse.

Двор, m. 1) der Hof, der Hofpallast, aula, palatium: у двору, код двора. 2) der Haushof, aula: на двору: у двору као и на двору (кисне); шта чиниш на двору те не идеш у кућу?

Дворани, m. pl. (ст.) die Hofleute, aulici:

„Викну Стојан слуге и дворане —

Дворење, n. das Aufwarten (Dienen) bei Hofe, ministerium.

Дворити, им, v. impf. служити кога, а особито стајати пред њим (кад руча или пије) метнувши руке на појас, aufwarten, ministro, adpareo:

„Ево има девет годиница

„Како дворим Цара у Стамболу —

Двориште, n. Ort, wo einst ein Hof gewesen (die Ruinen), ruinae palatii. У Поцерини, у Шабачкој нахији, има село Двориште и код њега близу зидине, које се зову Милошева коњушница. Срби онуда приповиједају да су ту били двори Милоша Обилића. Они доводе и друге свједоџбе да је Милош из Поцерине, н. п. У Дворишту има један стари гроб с великим камењем чело главе; онуда Срби говоре да је то гроб Милошеве сестре, и приповиједају да је онђе плијевила шеницу, па је убио Милош с Тројанова града (то је говоро као с Герзелеза у Шорокшар, или с Банстола у намастир Кобиље) буздованом, зашто је мислио да је кошута. — У Поцерини има једна ријека, која се зове Нечаја, и близу ње поље, које се зове Пустопоље. Сад они доказују да је послије Косовске битке дошао гласоноша с Косова и нашао Милошеву мајку на тој ријеци код оваца, па јој рекао:

„Што не чајеш Милошева мајко?

„Отби овце у то пусто поље:

„Милош ти је јуче погинуо —

И од тада је остало Пустопоље и ријека Нечаја.

Дворкиња, f. die Aufwärterin, ministra:

„А белој дворкињи

„Бурму позлаћену —

Дворски, ка, ко, Hof-, aulicus.

Двострук, ка, ко, zweifach, doppel-, duplex.

Двоумити, им, v. impf. zweifeln, Anstand haben, dubito.

Двоумљење, n. das Zweifeln, dubitatio.

Де! interj. 1) der Laut, um das Saumpferd anzutreiben, vox excitantis jumentum ad progrediendum. 2) дела, wohlan, age. 3) де, или дер, als Aufmunterung, wohlan, age, sodes: зовниде га, нађиде то, подајде му и т. д.

„Смиљанићу, домаћер се нађи,

„Нека Турци с миром барјамују —

4) (Рес.) vide ђе (mit allen Ableitungen).

Дебе, бета n. ein cylindrisches hölzernes Geschirr aus einem Stücke, mit Deckel, zum Honig u. dgl. vas ligneum:

„Из дебета пекмез поједоше —

Дебела, f. т. ј. болест, die Wassersucht, hydrops.

Дебео (comp. дебљи), бела, ло, 1) dick, crassus. 2) fett, pinguis.

Дебло, n. der Stamm (des Baumes) stirps.

Дебљање, n. das Dickwerden, pinguescentia (?).

Дебљати, ам, v. impf. Dick werden, pinguesco.

Дебљина, 1) die Dicke crassitudo. 2) die Fette, pinguedo.

Дева*, f. vide камила.

Дева, f. 1) (ст. Рес. и Срем.) vide девојка:

„Ој дево девојко!

„Млого девовала —

2) Frauenname, nomen feminae.

Девање, n. (Рес. и Срем.) vide дијевање.

Девати, ам, (Рес. и Срем.) vide дијевати.

Деведесет, neunzig, nonaginta.

Деведесетеро, vide деведесеторо.

Деведесети, та, то, der 90ste, nonagesimus.

Деведесеторо, Anzahl von 90, nonaginta.

Девер, m. (Рес. и Срем.) vide ђевер.

Деверивање, n. (Рес. и Срем.) vide ђеверивање.

Деверивати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ђеверивати.

Деверика, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.

Деверов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђеверов.

Деверски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђеверски.

Деверуша, f. (Рес. и Срем) vide ђеверуша.

Деверушин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђеверушин.

Девет, neun, novem.

Деветак, m. ein Thier (Pferd, Ochs), von neun Jahren, novennis.

Девѐтак, тка, m. das Neuntel, nonae.
Девѐтâње, n. das Abprügeln, dolatio(?)
Девѐтати, ам, v. impf. abdreschen (abprügeln), fuste dolo.
Дѐветеро, vide деветоро.
Девѐтӣ, та, то, der neunte, nonus. Девети у плугу (der neunte am Pfluge d. i.) das fünfte Rad am Wagen, plane superfluus.
Девѐтина, f. der neunte Theil, nona pars.
Девѐтица, f. die Neun (ein Kartenspiel), novem puncta.
Девѐтнаест, neunzehn, novemdecim.
Девѐтнаестеро, vide деветнаесторо.
Девѐтнаестӣ, та, то, der neunzehnte, undevicesimus.
Девѐтнаесторо, ein Neunzehn, novemdecim.
Девêтô, тога, n. das Neuntel, nonae.
Деветòрица, f. Anzahl von neun, novem.
Дѐветоро, neun, novem.
Девѐчанӣ, на, но, н. п. брдо, auf neun eingerichtet, novenarius.
Девѐчâр, m. der das Neuntel nimmt, cui nona pars frugum debetur, nonarius.
Девовâње, n. (Рес. и Срем.) vide ђевовање.
Девòвати, девујем, (Рес. и Срем.) vide ђевовати.
Дѐ војачкӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђевојачки.
Девòјка, f. (Рес. и Срем.) vide ђевојка.
Девòјчење, n. (Рес. и Срем.) vide ђевојчење.
Девојчин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђевојчин.
Девòјчина, f. augm. v. девојка.
Девòјчити, им, (Рес. и Срм.) vide ђевојчити.
Девòјчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ђевојчитисе.
Девòјчица, f. dim. v. девојка.
Девојчỳрина, f. vide девојчина.
Дегѐнек*, m. der Prügel, verber: ударили му педесет дегенека.
Дѐд, m. (Рес. и Срем.) vide ђед.
Дѐда, m. (Рес. и Срем.), vide ђед.
Дедâк, m. (у Сријему и у Бачк. по варошима) ein dummer Kerl, Dummkopf, stolidus.
Деде̑ (mach, mach), age: деде га зовни, деде ти то узми.
Дѐдов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђедов.
Дѐдовина, f. (Рес. и Срем.) vide ђедовина.
Дѐжева, f. Berg und Ruinen bey Нови пазар:
„Код Дежеве старије дворова —
Дѐжмекаст, та, то, untersetzt, quadratus.

Дејâн, m. Mannsname, nomen viri.
Дѐкање, n. das де-sagen, decatio (?)
Дѐкати, чем, v. impf. де-sagen, (de hen?), dico de: шта га дечеш, уд ри га батином.
Дѐкнути, нем, v. pf. einmal де sagen, inclamo de.
Дѐла, vide де.
Дѐлење, n. vide дељење.
Дѐли*,
„Онда рече дели Радивоје—
Дѐлибаша*, m. Oberster der Leibwache, praefectus praetorianorum.
Делибашин, на, но, des делибаша, delibassae.
Дѐлиград, m. (Narrenstadt) seit 1806 eine Schanze der Serben (близу Ни ша) gegen die Türken.
Дѐлија*, m. 1. der Leibsoldat, miles praetorianus, delia. 2) Krieger überhaupt, miles, cf. јунак:
„Ој Бога ти незнана делијо —
Дѐлијин, на, но, des Delia, deliae.
Делѝјскӣ, ка, ко, 1) н. п. калпак, Deli-Mütze, deliarum pilei. 2) adv. nach Art eines Delia, more deliae.
Делѝјскӣ, ка, ко, vide делијнски.
Дѐликанлија*, m. vide момак.
Дѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide ди јелити.
Дѐлитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide дијелитисе.
Дѐло, n. (Рес. и Срем.) vide ђело.
Дељâње, n. (Рес. и Срем.) vide ђељање.
Дѐљаоница, f. (Рес. и Срем) vide ђељаоница.
Дѐљати, (Рес. и Срем.) vide ђељати.
Дѐљење, n. (Рес. и Срем.) vide дијељење.
Дељкâње, n. dim. v. дељање.
Дѐљкати, ам, dim. v. дељати.
Дѐмбел*, m. лењивац, који од лијености ништа не може радити.
Кажу да Турски цар дембеле р ни и одијева, али најприје свако огледају јели управо за дембеле да не би могао што радити. Та ко су под двојицом, што су би дошли да и узму у дембле, за или рогожину (да виде шта радити), онда један од њи ре ономе другом: „устани да ск мо с ове рогожине, изгорећемо" онај му одговори: „ћути Бога ти како ше не мрзи говорити?" Он овога узму у дембеле, а оног што је рекао да устану, оћерај и кажу му да он није за дембеле.
Дѐме, ета, n. vide нарамак.
Дѐмир-капија*, f. das eiserne Th (in der Donau), porta ferrea (in Istro

„Донеси ми вина из Видина
„И ракије од Демир-капије —
Дѐније, n (бденије) die Vigilien, vigiliae (ein Kirchenwort).
Дѐнути, нем, (Рес. и Срем.) vide дести.
Дѐњак, њка, m, ein Bündel, fascis; auch ein Sack Baumwolle.
Дѐо, дѐла, n. (Рес. и Срем.) vide дијел.
Деоба, f. (Рес. и Срем.) vide диоба.
Дѐр, vide де.
Дѐрање, n. 1) das Reißen, laceratio 2) das Schinden, excoriatio 3) das Plärren, ploratus. 4) das Losschlagen, verberatio.
Дѐрати, рем, v. impf. 1) reißen, lacero 2) schinden, excorio 3) losschlagen, verbero.
Дѐратисе, ремсе, v. r. impf. plärren, ploro.
Дерач, m. der Aufreißer (von einem Ochsen der den Zaun einreißt), destructor.
Дервѐнта, f. град у Босни. Дервѐнтскӣ, ка, ко, von Дервента:
„Погибе ти Дервентски капетан —
Дервиш*, m. der Derwisch, dervissus(?)
Дервишев, ва, во, des Derwisch, monachi turcici.
Дервишина, f. augm. v. дервиш:
Дервишкӣ, ка, ко, 1) derwischisch, der vissicus. 2) adv. auf Derwische Art, more dervissico.
Дѐреж, m. (у Срijему) die Prügelbank, scamnum cui illigatur verberandus.
Дѐргуша, f. (in der Anekdote) Halskratzer, gulam radens: оскоруша дергуша: да не би пиш у шаку, оде га моја душа (рекао циганин кад је приповиједао, како је ћео да изједе тврду оскорушу).
Дѐрише, ета, n. (schimpflich) Kind, puer.
Дѐрнӣ, на, но, unselig, infelix, miser.
Дѐрнути, нем, v. pf. auf etwas schlagen, percutio; дерну, er hat ins Gras gebissen, ist (verreckt), vom Türken.
Дѐрт*, m. vide брига.
Дѐсет, zehn, decem.
Десѐтак, тка, m. 1) десето што се даје спахији, der Zehend, decimae. 2) dim. v. десет: дај ми десетак пара.
Десѐтāк, m. 1) der Zehner, numus. 2) zehnjährig, decennis.
Десѐтāчка, f. ein Faß von 10 Eimern, dolium decem amphorarum.
Дѐсетеро, vide десеторо.
Десѐтӣ, та, то, der zehnte, decimus.
Десѐтина, f. 1) der zehnte Theil, pars decima 2) ein Zehen, decem, franz. une dixaine: десетина људи.
Десѐтица, f. и. п. банка, или карта, ein Zehner (Papiergelds oder im Kartenspiel), denarius, valens decem.
Дѐсетковāње, n. das Zehent-einsammeln, collectio decimarum.
Дѐсетковати, кујем, v. impf. den Zehent einsammeln, colligo decimas.
Десѐтō, ога, n. der Zehent, decimae.
Десеторица, f. Anzahl von zehn, decem; decuria.
Дѐсеторо, zehn, decem.
Десѐчанӣ, на, но, н. п. брдо, auf zehn eingerichtet, denarius.
Десѐчāр, m. der Zehentsammler, decimarius.
Дѐсити, им, v. pf. treffen, offendo
Дѐситисе, имсе, v. r. pf. 1) sich wobey befinden, adsum. 2) zu Theil werden, contingo: удијели ако ти се десило, sagen die Bettler.
Дѐснӣ, на, но, recht, dexter.
Дѐсни, f. pl. das Fleisch um die Stockzähne gingivae pars quae est circa dentes molares.
Дѐсница, f. die Rechte, dextera.
Дѐсно, rechts, dextra.
Дѐспа, f. hyp. v. Деспина.
Дѐспина, f. } Frauenname, nomen feminae. Δέσποινα
Дѐспиња, f. }
Дѐспот, m. 1) der Despot despota (Titel einiger serbischer Regenten). 2) Mannsname, nomen viri.
Дѐспотов, ва, во, des Despoten, despotae.
Дѐспотовина, f. 1) das Despotat, despotatus. 2) Despotenstift, monasterium a despota fundatum ut Крушедол.
Дѐспотовица, f. Fluß aus dem Рудник-Gebirge.
Дѐспотскӣ, ка, ко, 1) despoten-, despotarum 2) adv. wie ein Despot, more despotae.
Дѐсти (говорисе и денути), дедем (и денем), (Рес. и Срем.) vide ђести.
Дѐтао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide ђетао.
Дѐте, детета, n. (Рес. и Срем.) vide дијете.
Дѐтелина, f. (Рес. и Срем.) vide ђетелина.
Детѐнце (детѐнце), n. hyp. v. дете.
Дѐтенце, n. vide детенце.
Дѐтињење, n. (Рес. и Срем.) vide ђетињење.
Дѐтињӣ, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide ђетињи.
Дѐтињити, им, (Рес. и Срем.) vide ђетињити.
Детињство, n. (Рес. и Срем.) vide ђетињство.

Детитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide дjетитисе.
Детић, m. (Рес. и Срем.) vide ђетић.
Детлић, m. (Рес. и Срем.) vide ђетлић.
Деца, f. (Рес. и Срем.) vide ђеца.
Дечак, m. (у Сријему и у Бачкој) der Knabe, puer.
Дечанац, нца, m. калуђер из Дечана.
Дечани, m. pl. намастир у Метохији (код Призрена). Србљи приповиједају да је Дечански краљ (пошто му је отац извадио очи и објесио на концу више градских врата) излазио слијеп у шетњу иза града (Призрена), па га опазио свети Аранђел и сажалило му се, па се створио у орла и одлећео гње украо његове (краљеве) очи изнад врата и даровао и краљу, и рекао му: „о д е ч и очи". Онда краљ прогледао, и на оном мјесту начинио Дечане.
„Да видиш високе Дечане —
Дечански, ка, ко, von Дечани.
Дечин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђечин.
Дечина, f. vide дечурлија.
Дечица, f. dim. v. деца.
Дечко, m. vide дечак.
Дечурлија, f. augm. v. деца.
Дешњак, m. марјаш, или петак, на којему Богородица држи Риста на десној руци, ein Siebenzehnerstück, worauf unser Liebefrau mit dem Christuskinde im rechten Arme vorkommt. Solche werden den Kindern um den Hals gebunden, wie die bullae bei den Römern, numus B. M. V.
Ди, (Срем.) vide гди (mit allen Ableitungen).
Диван, вна, но, 1) wunderbar, mirabilis. 2) wunder schön, perpulcer.
Диван*, m. разговор, сабор. 1) der Rath, die Rathsversammlung, senatus (?) 2) die Versammlung, Unterredung, concilium, colloquium:
„Под оружјем на диван изиђе —
Диванана*, f. die Altane, der Altan, moenianum.
Диванија*, f. ein halber Narr, semicaptus mente.
Диванити, им, v. impf. vide разговаратисе.
Диван-кабаница, f. (ст.) der Rathsmantel, pallium:
„Ком је кућа диван-кабаница,
„Мач и пушка и отац и мајка —
„Огрнуо диван-кабаницу —
Дивањење, n. vide разговарање.
Дивизма, f. die Königskerze, verbascum.
Дивит*, m. das Schreibzeug, supellex scriptoria.

Дивитисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Дивлија, f. eine Art langer, enger Flinte, flintae genus.
Дивљак, m. н. п. човек, или вепар, 1) der Wilde, homo ferus. 2) das Wildschwein, aper.
Дивљака, f. m. j. јабука, крушка, der Holzapfel, die Holzbirn, pomum silvestre, pomus silvestris (Baum und Frucht).
Дивљање, n. das Wildseyn, ferocitas.
Дивљати, ам, v. impf. wild seyn, ferus sum, ferocio.
Дивљач, f. 1) die Wildheit, feritas, 2) das Wildpret, ferae, caro ferina.
Дивљачан, чна, но, н. п. земља, wild, wüst, terra inculta, barbara.
Дивљачење, n. vide дивљање.
Дивљачина, f. augm. v. дивљач.
Дивљачитисе, имсе, v. r. impf. vide дивљати.
Дивљи, ља, ље, wild, ferus, silvestris.
Дивна, f. Frauenname, nomen feminae.
Дивокоза, f. der Steinbock, ibex Linn.
Дивота, f. die Wunderschönheit, mira pulcritudo.
Дигнути, нем, vide дићи.
Дигнутисе, немсе, vide дићисе.
Дизање, n. das Heben, levatio.
Дизати, дижем, v. impf. heben, levo.
Дизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, consurgo, existo.
Дизга*, f. vide крајац.
Дизген*, m. од узде они каиши, што се држе, у рукама кад се јаше, die Zügel (des Reitpferdes), frena, i. e. die R i e m e n am Zügel.
Диздар*, m. der Thorwart einer Festung, janitor arcis.
Диздарев, ва, во, vide диздаров.
Диздаревица, f. vide диздаровица.
Диздаров, ва, во, des диздар, janitoris.
Диздаровица, f. die Pförtnerin, janitrix, janitoris uxor.
Диздарски, ка, ко, 1) pförtner-, janitorum. 2) adv. Pförtnerisch, more janitorum.
Дизлуке, f. pl. } vide тозлуке.
Дизлуци, m. pl. } vide тозлуке.
Дијање, n. das Athmen, spiritus.
Дијати, дишем (ђекоји реку и дијам), v. impf. athmen, spiro.
Дијевање, n. (Ерц.) das Thun, Hinthun, Hinlegen, positio.
Дијевати, ам, v. impf. (Ерц.) thun, pono colloro: куда дијеваш ти те новце?
Дијел, m. (Ерц.) 1) der Theil, portio. 2) уз дијел, bergan, на другом дијелу

(у Церу зове се једно брдо Дуги дијел).
Дијелење, n. vide дијељење.
Дијелити, им, v. impf. (Ерц.) theilen, divido.
Дијелитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich theilen (in etwas), divido.
Дијељење, n. (Ерц) das Theilen, divisio.
Дијете, ђетета, n. (Ерц.) das Kind, filius aut filia.
Дијетињитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
Дијо, дијела, m. (Ерц.) vide дијел.
Диоба, f. (Ерц.) die Theilung, distributio.
Дионица, f. der Antheil, portio: дионица земље.
Дика, f. der Stolz, gloria.
Дикица, f. dim. v. дика. Слабо се чује у говору, него се припијева у пјесмама по Земуну и по Новом саду, н. п.
„Купићу ти дикице, сукњу од паргала,
„И кецељу дикице, дебелога веза —
Дикла (Дикла), f. Frauenname, nomen feminae; Што Дикла навикла.
Дикосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Дилбер*, m. der Schöne, pulcher.
Дилберче, n. (cm.) dim. v. дилбер:
„Ја јој реко: добар вече дилберче —
Дилберчић, m. (cm.) dim. v. дилбер:
„Oj ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу —
Дилчик*, m. die Stange (bey der Kunkel und der Schnellwage), pertica:
„Мобарице моје другарице!
„Удрите га колом и дилчиком —
Дим, m. der Rauch, fumus.
Димање, n. 1) das Schnauben, spiritus; anhelitus. 2) das Blasen des Windes, spiritus venti.
Димати, ам, v. impf. 1) schnauben; anhelo. 2) blasen, spiro.
Димије, f. pl. lange und weite Hosen von gefärbtem Zeug, braccae.
Димитисе, мисе, v. r. impf. rauchen, fumo.
Димитрија, m. } Demeter, Demetrius.
Димитрије, m.
Димишкија, f. m. j. сабља, Damascenersäbel, acinaces Damascenus:
„Трже Турчин сабљу димишкију —
Димлије, f. pl. vide димије.
Димљив, ва, во, н. п. ракија, räucherig, fumosus.
Димница, f. Rauchfangsteuer (an den Bischof), vectigal pro fumario.
Димњак, m. комин, der Rauchfang, Schornstein, fumarium.
Дин*, m.
„А тако ми дина и имана —
Динар, m. eine Münze, kleiner als ein Para, die aber jetzt eben soviel gilt; numi genus.
Динути, нем, v. pf. einen Athemzug thun, spiritum duco.
Диња, f. die Melone, pepo.
Дињица, f. dim. v. диња.
Дињка, f. eine röthliche Traube, uva rubella.
Дипле, f. pl. налик на гадље, али нема прдаљке, eine Art Dudelsack, utriculi musici genus.
Диплити, им, v. impf. die дипле spielen, cano utriculo.
Дипљење, n. das Spiel der дипле, utriculi cantus.
Дирање, n. das Berühren, tactio.
Дирати, ам, v. impf. у кога, у што, etwas berühren, tango.
Дирек*, m. Balken, Pflock, trabis genus.
Диреклија*, m. der spanische Thaler, numus hispanus.
Диречић, m. dim. v. дирек.
Диркање, n. dim. v. дирање.
Диркати, ам, dim. v. дирати.
Дирнути, нем, v. pf. einen Griff wornach thun, peto. cf. дарнути.
Дићи (говорисе и дигнути), дигнем, v. pf. heben, levo.
Дићисе (говорисе и дигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, aufstehen, consurgo.
Дичан, чна, но, rühmlich, schön, gloriosus.
Дичење, n. das Stolzseyn; das Stolzmachen, superbia; gloria.
Дичити, им, v. impf. кога, stolz machen, Ehre machen, gloria (nostra) es.
Дичитисе, имсе, v. r. impf. ким, чим, sich rühmen (mit Recht), stolz seyn, superbio (jure).
Диша, m. (Рес. и Срем.) vide Дишо.
Дишер*, на поље! hinaus, foras.
Дишерисати, ришем, v. pf. кога einen hinausschaffen (zu ihm sagen дишер), expello foras.
Дишо, m. (Ерц.) hyp. v. Димитрије.
Дјејан, m. (Ерц.) vide Дејан.
Длака, f. 1) ein Stück Haar, pilus. 2) das Haar der Kuh, des Pferdes, pili.
Длакав, ва, во, haarig, pilosus.
Длакавити, им, v. impf. voll Haare machen, pilis conspergo.
Длакавитисе, имсе, v. r. impf. voll Haare werden, pilis conspergor.
Длакављење, n. das Beschmutzen mit Haare, adspergio pilorum.
Длан, m. die flache Hand, vola.
Длањић, m. dim. v. длан.

Длачица, f. dim. v. длака.
Длијето, n. (Ерц.) глијето, das Stemmeisen, der Meißel, coelum.
Дмитар, m. vide Димитрије.
Дмитра, f. Frauenname, nomen feminae. cf. Митра.
Днєви (cm.) vide дању:
„Дневи леже, а ноћу путују —
Дно, n. der Boden, Grund, z. B. eines Gefäßes, fundus.
До, дола, m. vide долина.
До, 1) bis, ad, usque ad. 2) vide осим:
„Бојиш ли се још кога до Бога? —
Доба (Genit. von доб?), die Zeit, tempus: глуво доба; послено доба; вечерње доба; у ово доба године; жена на том доба (т. j. гошова се породити);
„Које ли је доба ноћи?
„Рекла ми је драга доћи —
„Роди мајка два нејака сина,
„Узло доба у гладну годину —
Добавити, им, v. pf. што verschaffen, procuro.
Добавитисе, имсе, v. r. pf. чега, etwas erlangen, consequor:
„Пења коња крај зелена луга
„Не би ли се добавио друга —
Добављање, n. das Verschaffen, comparatio; das Bekommen, consecutio.
Добављати, ам, v. impf. verschaffen, procuro.
Добављатисе, ам, v. r. impf. erlangen, consequi.
Добаврљати, ам, v. pf. geschlendert kommen, advenio lente et negligenter:
„Када врља једва добаврља —
Добар (comp. бољи), бра, ро, gut, bonus.
Добацивање, n. 1) das Herbeiwerfen, adjectio. 2) das Treffen (Erreichen) im Steinwurf, adsecutio in lapidum jactu.
Добацивати, цујем, v. impf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen (im Steinwurfe), assequi metam lapide.
Добацити, им, v. pf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen, assequor lapide.
Добеглица, f. (Рес. и Срем.) vide добјеглица.
Добежати, жим, (Рес. и Срем.) vide добјежати.
Добећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide добјећи.
Добивање, n. 1) das Gewinnen, Siegen, victoria. 2) das Gewinnen im Handel, lucrum. 3) das Bekommen, acceptio.
Добивати, ам, v. impf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добит, f. } der Gewinn, lucrum.
Добитак, тка, m. }
Добити, бијем, v. pf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добјеглица, f. (Ерц.) ђевојка, која добјегне (т. j. сама дође) за момка; што се догоди кад родитељи не даду ђевојци поћи за кога она оће, а она не ће за кога је они дају. То су понајвише рђаве ђевојке: зашто поштена ђевојка, и од поштена рода, не ће своје родитеље и браћу осрамотити. У Србији добјеглица дође управо момку у кућу, па је онда одведу у какву кућу момачком роду, ђе тамо стоји док се не вјенчају; а у Сријему и у Бачкој дође поповој кући и онђе стоји док се не вјенчају.
Добјежати, жим, v. pf. (Ерц.) zufliehen, confugio.
Добјећи, бјегнем, (Ерц.) vide добјежати.
Добовање, n. das Trommeln, tympani cantus.
Добовати, бујем, v. impf. trommeln, tympano cano.
Добош, m. die Trommel, tympanum militare.
Добошар, m. der Tambour (Trommelschläger), tympanista.
Добошарев, ва, во, vide добошаров.
Добошаревица, f. vide добошаровица.
Добошаров, ва, во, des Trommelschlägers, tympanistae.
Добошаровица, f. die Tambourfrau, uxor tympanistae.
Добошарски, ка, ко, 1) Tambour-, tympanistarum. 2) adv. wie ein Tambour, more tympanistae.
Добра, m. (Рес. и Срем.) vide Добро.
Добрава, f. Fluß in der Шабачка нахија:
„Купи војску до воде Добраве —
Добрашин, m. Mannsname, nomen viri.
Добрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Добрило, m. Mannsname, nomen viri.
Добриловина, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрина, f. Güte, bonitas (wird nur als Euphemismus gebraucht, z. B. не знам која му је добрина — was ihm fehlt, dem Kranken).
Добрићево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрица, m. Mannsname, nomen viri.
Добричина, m. (augm. v. добар?) ein lieber Mann, lepidum caput.

До̀бро, n. das Gut, bonum.
До̀бро, m. (Ерц.) hyp. v. Добросав.
До̀бро, gut, bene.
До̀бровоје, m. Mannsname, nomen viri.
До̀бровољан, љна, но, guter Laune, hilaris.
До̀бровук, m. Mannsname, nomen viri.
Добро̀дошница, f. чаша вина, или ракије, што се даје ономе, који дође, за добро дошао: „добро си ми дошао" (тако се рече кад му се пружи чаша), der Willkomm, poculum salutatorium.
До̀бросав, m. Mannsname, nomen viri.
Добро̀сретњик, m. Glückskind! (als Euphemismus, wenn die Mutter ein Kind ausschilt), albae gallinae filius.
Добро̀сретњица, f. das Weibliche von добросретњик was man sehe.
Добро̀срећник, m. vide добросретњик.
Добро̀срећница, f. vide добросретњица.
Добро̀та, f. die Güte, bonitas.
До̀бротвор, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи́нац, нца, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи́нство, n. das Wohlthun, beneficentia.
Добро̀куд, да, до, von gutem Naturell, bonae indolis.
До̀ва*, f. Art Gebet der Türken, certa Turcarum prex.
Дова́бити, им, v. pf. erlocken, allicio, pellicio.
Дова̀љати, ам, v. pf. heranwälzen, advolvo.
Дова̂т, m. der Erreich, ut assequi potui etc.
„Према себи ударио Меу
„На довату по бијелу врату —
Дова̀та̂ње, n. 1) das Herlangen, porrectio. 2) das Erreichen, assecutio.
До̀ватати, ам, v. impf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, assequor, attingo.
Дова̀тити, им, v. pf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, attingo.
Довде̂ (т. ј. до овде), adv. loci, bis hieher, hactenus.
Довѐсти, ведем, v. pf. herführen, adduco.
Довѐсти, зем, v. pf. fertig sticken, absolvo acu.
Довѐсти, зем, v. pf. herführen, adveho.
Довѐстисе, земсе, v. r. pf. gefahren kommen, advehor.
До̀вече̂, auf den Abend, in vesperum.
Дови́јање, n. das Ersinnen, excogitatio.
Дови́јатисе, јамсе, v. r. impf. sinnen, meditor.
Дови̏кати, вичем, v. pf. errufen, adsequor vocando.
Довики́вање, n. das Errufen, appellatio, vocitatio.
Довики́вати, кујем, v. impf. errufen, adclamo.
До̀витисе, вијемсе, v. r. pf. домислитисе чему, ersinnen, excogito.
Дови̏тлати, ам, v. pf. herantreiben, cogo (oves).
Довла̀чење, n. 1) das Herbeischleppen, attractio. 2) das Herbeiführen, advectio.
Довла̀чити, им, v. imp.. 1) herbeischleppen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Довла̀читисе, имсе, v. r. impf. sich herbeischleppen, ventito lente.
Дово̀дити, им, v. impf. herführen, adduco.
Дово̀ђење, n. das Herbeiführen, adductio.
Дово̀жење, n. 1) das Herbeiführen, advectio. 2) das Herbeifahren, advectio.
Дово̀зити, им, v. impf. herbeiführen, adveho.
Дово̀зитисе, имсе, v. r. impf. herbeifahren, advehor.
До̀воља, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?):
„И Довољу близу горе Црне —
Дово̂љан, љна, но, zufrieden, contentus.
Дово̂љно, genug, satis.
До̀вратник, m. дирек до врата, die Pfoste, postis.
До̀вргнути, нем, vide доврћи.
Довре́бати, ам, v. pf. erlauern, aucupando deprehendo.
До̀врћи (говорисе и довргнути), вргнем, vide добацити.
Доврше́так, тка, m. die Vollendung, absolutio.
Доврши́вање, n. das Vollenden, perfectio.
Доврши́вати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Доврши́ти, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Дову́ћи, вучем, v. pf. 1) herbeiziehen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Дову́ћисе, учемсе, v. r. pf. sich herbeischleppen, se trahere, trahi.
До̀гађај, m. die Begebenheit, eventus.
Дога́ђање, n. das Ereignen, casus.
Дога́ђати, ам, v. impf. treffen, incido in casum.
Дога́ђатисе, асе, v. r. impf. sich ereignen, accido.
До̀газити, им, v. pf. herbeiwaten, advento per flumen, nives etc.
Дога̀мбати, ам, v. pf. dahergewatschelt kommen, advenio vacillanti gradu.

Догања, f. (cm.) der Kaufmannsladen, taberna:
„Од догање једне те до друге —
„На догању терзибаше Мује —

Доглавник, m. die zweyte Person (nach dem Oberhaupte), secundus a principe.

Догнати, ам, v. pf. herbeitreiben, adigo.

Договарање, n. die Berathung, deliberatio.

Договаратисе, амсе, v. r. impf. sich berathen, delibero.

Договор, m. der Rathschluß, consilium. Договор куће не обара.

Договоритисе, имсе, v. r. pf. sich verabreden, consilium capio.

Договорно, einstimmig, unanimi consilio.

Догодити, им, v. pf. treffen, errathen, offendo.

Догодитисе, имсе, v. r. pf. sich ereignen, accido.

Догонити, им, vide доћеривати.

Догоњење, n. vide доћеривање.

Догорети, ри, (Рес. и Срем.) vide догорјети.

Догорјети, ри, v. pf. (Ерц.) brennen bis —, ardeo usque —.

Догрдети, дим, v. pf. (Рес.)
Догрдити, дим, v. pf. (Срем.)
Догрђети, дим, v. pf (Ерц.)
} anekeln, zu verdrießen anfangen, taedere me coepit.

Догустити, сти, v. pf. коме, in Verlegenheit, in die Klemme bringen, urgeo, ad angustias deduco, circumvenio.

Дода, f. hyp. v. додола.

Додавање, n das Herbei-, Hinzugeben, porrectio, additio.

Додавати, додајем, v. impf. herbei-, hinzugeben, addo.

Додатак, тка, m. die Zugabe, additamentum.

Додати, ам, v. pf. hinzugeben, addo.

Додворитисе, имсе, vide удворитисе:
„И тешко се кнеже додворио,
„За свашто се умолиш' могаше —

Додијати, ам, v. pf. verdrießen, taedet: додијало ми је.

Додиркивање, n. das Berühren, contactio.

Додиркивати, кујем, v. impf. berühren, contingo.

Додирнути, нем, v. pf. berühren, attingo.

Додирнутисе, немсе, v. r. pf. кога, или чега, berühren, attingo.

Додола, f. cf. додоле.

Додоле, f. pl. неколико ђевојака, које љети, кад је суша, иду по селу од куће до куће, те пјевају и слуте да удари киша. Једна се ђевојка свуче са свим, па се онако гола увеже и обложи различном травом и цвијећем тако, да јој се кожа не види ниђе ни мало, и што се зове додола (начинила се као додола — реку ђевојци, или жени, која се млого накитила по глави): па онда зађу од куће до куће. Кад дођу пред кућу, онда додола игра сама, а оне друге ђевојке стану у ред и пјевају различне пјесме; потом домаћица, или друго какво чељаде, узме пун котао, или кабао, воде, те излије на додолу, а она једнако игра и окрећесе. У додолским се пјесмама принијева на крају уза сваку врсту: ој додо! ој додоле! н. п.
„Наша дода Бога моли, ој додо! ој додоле!
„Да удари росна киша, ој додо! ој додоле! —
Додоле играју у данашње вријеме готово по свој Србији, а особито од Ваљева доље к Тимоку. По Сријему, по Бачкој и по Банату играле су до скора, па су нови свештеници заоранили и искоријенили.

Додолскӣ, ка, ко, н. п. пјесма, cf. додоле.

Дожети, жањем, vide дожњети.

Доживети, вим, v. pf. (Рес.)
Доживити, вим, v. pf. (Срем.)
Доживљети, вим, v. pf. (Ерц.)
} erleben, video.

Дожњевање, n. das zu Ende Ernten, messis finitio.

Дожњевати, ам, v. impf. zu Ende ernten, meto (absolvo messem).

Дожњети, њем, v. pf. die Ernte vollenden, finire messem.

Дозвати, дозовем, v. pf. 1) errufen, advoco. 2) herbeirufen, advoco.

Дозватисе, зовемсе, v. r. pf. in sich gehen, besser werden, ad frugem redeo.

Дозивање, n. das Errufen, das Berufen, advocatio.

Дозивати, ам (и дозивљем), v. impf. herbeirufen, berufen, voco.

Дознавање, n. das Erfahren, exploratio.

Дознавати, најем, v. impf. erfahren, rescio.

Дознати, ам, v. pf. erfahren, rescio.

Дозрети, рим, v. pf. reifen, maturor.

Доигравање, n. das Gesprungen-Kommen, adsaltatio (?).

Доигравати, ам, v. impf. gesprungen kommen, advento saltans.

Доиграти, ам, v. pf. gesprungen kommen, advenio saltans.

Доиста, заиста, wirklich, certe.

Доисти, дођем, vide доћи.

Доишање, n. vide довашање.

До̀ипати, ам, vide доватати.
До̀ипити, им, vide доватити.
До̀јаати, дојашем, vide дојати.
Доја̀вити, им, v. pf. и. п. овце, m. j. довести овце (идући пред њима) кући, herbeibringen, adduco; (vom Hirten, der vor den Schafen hergeht, die ihm folgen).
Дојаи̏вање, n. das Herbeireiten, adequitatio, adventus in equo.
Дојаи̏вати, јаујем, v. impf. geritten kommen, adequito.
Доја̀кошњи, ња, ње, vide досадашњи.
Доја̀ти, дојашем, v. pf. hergeritten kommen, adequito, advenio equo vectus.
Доје̏ње, das Säugen nutritio (lactatio)?
Доја̏ља, f. vide дојкиња.
До̏јити, им, v. impf. säugen, lacto, mammam praebeo.
До̏јка, f. (cm.) vide сиса:
„Узрастоше дојке у њедрима. —
„Дојке расту, прслуци пуцају —
До̏јкиња, f. die Amme, nutrix.
До̏јчин, m. Mannsname, nomen viri.
До̏к, bis, usque dum, dum.
Дока̀зати, кажем, v. pf. 1) begreiflich machen, facere perspicuum. 2) heimlich sagen, hinterbringen, defero, denuncio.
Доказѝвање, n. das Ersagen (Begreiflich machen), curatio ut quis rem norit.
Доказѝвати, зујем, v. impf. 1) begreiflich machen, facio perspicuum. 2) hinterbringen, denuncio.
До̀касати, ам, v. pf. getrabt kommen, tolutim advenio.
Докасѝвање, das Herantrappen, adventatio (equitantis).
Докасѝвати, сујем, v. impf. herantrappen, advento equo.
Докаскѝвање, n. dim. v. докасивање.
Докаскѝвати, кујем, dim. v. докасивати.
Докле̑, 1) so weit als, quousque. 2) so lange als, quousque. 3) wie weit, wie lange? quousque.
До̏кна, f. Frauenname, nomen feminae.
До̏ко, m. Mannsname, nomen viri.
До̏колан, лна (и доко̀на), но, Zeit wozu habend, cui tempus est: нијесам доколан.
До̏коленице, f. pl. (Рес. и Срем.) vide докољенице.
До̏кољенице, f. pl. (Ерц.) Art tüchener Strümpfe, tibialium genus.
Доко̀пати, ам, v. pf. 1) zu Ende graben, perfodio. 2) ergreifen, apprehendo.
Доко̀патисе, амсе, v. r. pf. чега, etwas erwischen, apprehendo. Докопаосе као ћелав капе.
До̏ксат, m. die Altane, der Altan, solarium, subdiale, moenianum.
Докусурѝвање, n. das Saldiren, solutio residui.
Докусурѝвати, рујем, v. impf. saldiren, solvere residui.
Докусу̀рити, им, v. pf. saldiren, volends bezahlen, solvere residuum.
Докучѝвање, n. vide доватање.
Докучѝвати, чујем, vide доватати.
Доку̀чити, им, vide доватити.
До̀ла, f. dim. v. долина.
Дола̀гати, лажем, v. pf. 1) sich auslügen, satis esse mentitum. 2) lügenhafte Nachricht hinterbringen, defero mendacium.
Долагѝвање, n. das lügenhafte Hinterbringen, delatio mendax.
Долагѝвати, гујем, v. impf. lügenhaft hinterbringen, defero mendacium.
До̀лажење, n. das Kommen, ventitatio.
До̀лазак, ска, m. die Ankunft, adventus.
До̀лазити, им, v. impf. 1) kommen, venio. 2) долази вода, schwillt, crescit flumen.
До̀лајати, јем, v. pf. herbeibellen, advenio latrans.
Дола̀кташ, m. einen Ellenbogen lang —, cubitalis (i. e. penis) in der mit der gehörigen Geberde begleiteten Redensart: океш долакташ, um spottend abzuschlagen, vin' tibi dem —
До̀лама*, f. das serbische lange Unterkleid, worüber der Gürtel kommt, tunica (?).
Доламѐтина, f. augm. v. долама.
До̀ламица, f. dim. v. долама.
Дола̑п (долаф), m. (у Србији и у Босни по варошима) ein Kasten mit Thüren, cistae genus.
До̀ле, (Рес. и Срем.) vide доље.
Долѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide долијетање.
Долѐтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide долијетати.
Долѐтети, тим (Рес.) } angeflogen
Долѐтити, им (Срем.) } kommen,
Долѐћети, летим (Ерц.) } advolo.
До̀либаша*, m. онај који сједи у горњему челу, der den ersten Sitz an der Tafel einnimmt, qui primum locum occupat in triclinio.
До̀либашин на, но, des долибаша, illius qui primum locum occupat.
Долѝвање, n. (Срем.) vide дољевање.
Долѝвати, ам, (Срем.) vide дољевати.
Долѝјати, јам, v. pf. ausfuchsen (von лија) d. i. zu Ende seyn mit seinen Fuchskünsten, deprehendor: Е лијо! сад си долијала —
Долијѐтање, n. (Ерц.) das Zufliegen, advolatio.
Долијѐтати, јећем, v. impf. (Ерц.) herbeifliegen, advolito.

Долико̀вати, кује, v. impf. коме шта, anstehen, decet.
До̀лина, f. das Thal, vallis.
До̀линица, f. dim. v. долина.
До̀лити, долијем, v. pf. voll gießen, impleo.
До̀лица, f. dim. v. дола.
Доља̂нци, m. pl. варош у Македонији (или у Бугарској?). Приповиједају да су опприје бирали велики панађури на Дољанима:
„Плави Зумбул оде на Дољане —
„Радоване, кад ћеш на Дољане? —
До̀ље, (Ерц.) 1) unten, infra. 2) hinunter, infra.
Дољѐва̂ње, n. (Ерц.) das Vollgießen, impletio.
Дољѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) vollgießen, impleo.
До̏м, m. das Haus, domus: како сте на дому?
До̀ма, 1) zu Hause, domi. 2) nach Hause, domum:
„Смиљанићу домадер се нађи —
„Ајде мома да идемо дома —
Дома̀да̂р, m. vide домаћин. cf. напијање.
Дома̀злук, m. was bei Hause bleibt, nicht feil ist, quod domi servatur (de grege).
Дома́мити, им, v. pf. herbei bereden, pellicio.
Дома̂ћӣ, ћа, ће, Haus-, domesticus; домаћи, die Hausgenossen; домаћи љеб, Hausbrot.
Дома̀ћин, m. der Hausherr, paterfamilias.
Дома̀ћинов, ва, во, des Hausherrn, heri, patris familias.
Дома̀ћица, f. die Hausfrau, materfamilias.
Дома̀ћичин, на, но, der Hausfrau, matris familias.
До̀маша̂ње, n. das Erreichen, contactio.
До̀машати, ам, v. impf. erreichen, attingo.
Дома́шити, им, v. pf. erreichen, attingo.
Дома̂шњӣ, ња, ње, vide домаћи.
До̀мет, m. Wurfweite, teli jactus: убити (из пушке) на домет.
До̀метак, тка, m. der Zusatz, additamentum.
До̀мета̂ње, n. 1) das Zusetzen, additio. 2) das Eben-so-weit-werfen, aequalis jactus.
До̀метати, мећем, v. impf. 1) hinzusetzen, addo 2) eben so weit werfen (im Steinwurf), aequali distantia jacio.
До̀метнути, нем, v. pf. 1) hinzusetzen addo. 2) eben so weit werfen, aeque longe jacio.

До̀мислитисе, имсе, v. r. pf. чему, Rath schaffen, expedio
Домишља̀вање, n. das Nachdenken, Ueberlegen, cogitatio.
Домишља̀ватисе, амсе, v. r. impf. nachsinnen, cogito.
Доми̇̀шљан, m. (scherzhaft) der Schafferath, plenus consilii.
Доми̇̀шљанов, ва, во, des Schafferaths, consilii pleni.
Доми̇̀шљање, n. vide домишљавање.
Доми̇̀шљатисе, амсе, vide домишљатисе.
До̀мовина, f. Haus und Hof, das Besitzthum, armenta et praedia.
Домо̀литисе, имсе, vide умолитисе.
Донде̂ (до онде), bis dorthin, usque illuc.
До̀некле̂ (у Сријему и у Бачк. говоре и донекле), bis auf eine gewisse Strecke, usque aliquo.
Доне̏ти (доне̏ти, доне̂сти), несем, (Рес. и Срем.) vide донијети.
До̀нијети, несем, донијо (донијела, ло), v. pf. (Ерц.) bringen, adfero.
До̀никле̂, cf. донекле.
Доно̀сити, им, v. impf. 1) bringen, adfero. 2) ertragen, erlauben, fero, permitto: доноси ми вјера, mein Glaube erlaubt mirs.
Доношѐње, n. das Bringen, adlatio.
Доња̂к, m. н. п. камен воденични, der untere (z. B. Mühlstein), inferior.
До̏њӣ, ња, ње, der untere, inferior.
Доњо̀земац, мца, m. der Unterländer, homo terrae inferioris.
Доњо̀земскӣ, ка, ко, 1) unterländisch, terrae inferioris. 2) adv. more terrae inferioris.
До̀пада̂ње, n. 1) das Herbeieilen, adcursus. 2) das Fallen ins Unglück, u. s. w. acceptio mali, vulnerum. 3) das Gefallen, probatio.
До̀падати, ам, v. impf. 1) herbeilaufen, adcurro. 2) fallen ins Unglück, adfligor: допадати рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo, in manus venio.
До̀падатисе, амсе, v. r. impf. gefallen, placeo, probor.
Допарӥвање. n. das Herlaufen.
Дапарӥвати, кујем, v. impf. herlaufen, adcurso (?)
До̀пасти, паднем, v. pf. 1) herbeilaufen z. B. zu Hilfe, accurro. 2) fallen (ins Unglück), допасти рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo: ово ми је допало. 4) глас допаде, schnell kommen, advolat.
До̀пастисе, паднемсе, v. r. pf. gefallen, placeo, probor.
До̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide допјевати.

Допећи, печем, v. pf. ausbacken, pinso.
Дописати, пишем, v. pf. ausschreiben, perscribo.
Дописивање, n. das Ausschreiben (zu Ende Schreiben), perscriptio.
Дописивати, сујем, v. impf. zu Ende schreiben, perscriptito.
Допјевати, ам, v. pf. (Ерц.) singend herbeikommen, advento cantans.
Доплакати, лачем, v. pf. weinend herankommen, advenio flens.
Доплатити, им, v. pf. vollends zahlen, solvo.
Доплаћивање, n. die Bezahlung, solutio.
Доплаћивати, ћујем, v. impf. bezahlen, solvo.
Доплести, етем, v. pf. zu Ende flechten, pertexo.
Доплетање, n. das-zu-Ende-flechten, pertextio (?).
Доплетати, ећем, v. impf. zu Ende flechten, pertexo.
Допливати, ам., v. pf. schwimmen bis-, herzuschwimmen, adnato.
Допловити, им, vide допливати;
„Плови, плови мој зелени венче!
„Те доплови до Ђурђева двора —
Допљескати, ам, v. pf. daher geplatscht kommen, advenio per viam luto et aquis inviam.
Допрежати, ам, vide довребати.
Допунити, им, v. pf. anfüllen, expleo.
Допуњавање, n. das Anfüllen, expletio.
Допуњавати, ам, v. impf. anfüllen, expleo.
Допуњање, n. vide допуњавање.
Допуњати, ам, vide допуњавати.
Допустити, им, v. pf. erlauben, permitto.
Допуштање, n. das Erlauben, permissio.
Допуштати, ам, v. impf. erlauben, permitto.
Допуштење, n. die Erlaubniß, permissio.
Дупушћање, n. vide допуштање.
Допушћати, ам, vide допуштати.
Допушћење, n. vide допуштење.
Доранити, им, v. pf. früh kommen, mane venio.
Доранити, им, v. pf. aufbehalten, servo.
Дорат*, m. der Braune, equus fuscus, spadix.
Дораласт, та, то, и. п. коњ, ждријебе, кобила, bräunlich, fuscus.
Доратов, ва, во, des Braunen (Pferdes), equi fusci.
Дорачић, m. dim. v. дорат.
Дорин, m. vide дорат.
Доро, m. hyp. v. дорат.
Дороц, m. (у Сријему и у Бачк.):
„У девојке сукња од паргала,
„А у оца не ма ни дороца —
Доруша, f. дораласта кобила, die Braunstutte, equa fusca.
Досада, f. der Ueberdruß, taedium.
Досадан, дна, но, lästig, molestus.
Досадашњи, ња, ње, der bisherige, qui adhuc fuit.
Досадити, им, v. pf. 1) vollends setzen, z. B. виноград, купусну лију, insero. 2) коме, verdrießen, досадило ми је то, dieß verdrießt mich schon, ich bin es überdrießig, taedet me: досадио ми је, er ist mir lästig.
Досадитисе, дисе, v. r. pf. lästig werden, taedet: досадило ми се —
Досађивање, n. 1) das Vollends-setzen, insitio. 2) das Lästig-werden, molestia.
Досађивати, ђујем, v. impf. 1) vollends setzen, insero. 2) lästig werden, molestus sum.
Досађиватисе, ђујесе, v. r. impf. lästig werden, taedet.
Досегнути, нем, vide досећи.
Доселити, им, v. pf. ansiedeln, facio ut quis huc migret et hic consideat.
Доселитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro huc.
Досељавање, n. das Heransiedeln, admigratio.
Досељавати, ам, v. impf. heransiedeln, colloco.
Досетитисе. имсе, (Рес. и Срем.) vide досјетитисе.
Досетљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide досјетљив.
Досећање, n. (Рес. и Срем.) vide досјећање.
Досећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide досјећатисе.
Досећи (говорисе и досегнути), сегнем, v. pf. erreichen, attingo.
Досјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) чему, merken, gewahr werden, animadverto (ital. accorgersi).
Досјетљив, ва, во, (Ерц.), der sich ausfindet, consilii plenus.
Досјећање, n. (Ерц.) das Gewahrwerden, animadversio.
Досјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) gewahr werden, animadvertere coepi.
Доскакање, n. das Erspringen, assecutio per saltum.
Доскакати, качем, v. pf. 1) herbeispringen, adsilio 2) (v. impf.) коме, so weit springen, als ein anderer; erspringen, saltu assequor.

Доскора (до скора), bis vor kurzem (ist er da gewesen), haud ita pridem.
Доскочити, им, v. pf. коме, erreichen, einholen, fig. nicht der Betrogene seyn, assequor.
Досле, (Рес. и Срем.) vide дослије.
Дослије, (Ерц.) bisher, adhuc.
Дослуживање, n. das = zu = Ende = dienen, finis servitutis.
Дослуживати, жујем, v. impf. zu Ende dienen, ausdienen, absolvo servitutem.
Дослужити, им, v. pf. bis zu Ende dienen, serviisse usque ad finem.
Дослук*, m. vide пријатељство:
„С половима у дослуку буд'те —
Дослутити, им, v. pf. erahnden, omine assequi.
Доспевање, n. (Рес. и Срем.) vide доспијевање,
Доспевати, ам, (Рес. и Срем.) vide доспијевати.
Доспети, ем, (Рес. и Срем.) vide доспјети.
Доспијевање, n. (Ерц.) 1) das Reifen, maturitas. 2) die Muße, otium.
Доспијевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) reifen, maturare. 2) Muße haben, otium est mihi.
Доспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) reifen, pervenio ad maturitatem. 2) Muße haben, otium est.
Дост*, m. vide пријатељ.
Доста, genug, satis.
Доста, f. hyp. v. Достана.
Достана, f. Frauenname, nomen feminae.
Достанути, не, v. pf. } hinreichen,
Достати, ане, v. pf. } sufficio.
Достигнути, нем, vide достићи.
Достизање, n. das Einholen, consequutio.
Достизати, ижем, v. impf. einholen, consequor.
Достићи (говорисе и достигнути), стигнем, v. pf. einholen, consequor.
Дотакање, n. das Vollschenken, impletio.
Дотакати, тачем, v. impf. vollschenken, impleo.
Дотакнутисе, немсе, vide дотаћисе.
Дотаћисе (говорисе и дотакнутисе), такнемсе, v. r. pf. чега, или до шта, etwas anrühren, tango.
Дотерати, ам, (Рес. и Срем.) vide дотерати.
Дотеривање. n. (Рес. и Срем.) vide дотеривање.
Дотеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide дотеривати.
Дотећи, тече, v. pf. hinreichen, sufficit.
Дотицање, n. das Berühren, tactio.
Дотицање, n. das Hinreichen, in hinlänglicher Menge daseyn, sufficientia.
Дотицати, тиче, vide дотјецати.
Дотицатисе, тичемсе, v. r. impf. чега, до шта, berühren, contingo.
Дотјецати, тјече, v. impf (Ерц.) klecken, sufficit.
Дотле, bis dahin, usque eo.
Дотočити, им, v. pf. vollschenken, impleo.
Дотркати, тркем, v. pf. herbeilaufen, adcurro.
Дотркивање, n. das Herzulaufen, accursus.
Дотркивати, кујем, v. impf. herzulaufen, adcurso.
Дотрчати, чим, vide дотркати.
Дотужати, жим, v. pf. } коме шта,
Дотужити, им, v. pf. } lange Weile machen, zuwider werden, taedet: већ ми је дотужало —
Дотурање, n. vide добацивање;
Дотурати, ам, 1) v. impf. vide добацивати. 2) (v. pf.) herbeiwälzen, advolvo.
Дотурити, им, vide добацити.
Дотуркати, ам, v. pf. (dim. v. дотурати.) herbeiwälzen, advolvo.
Дотући, учем, v. pf. vollends schlagen, percutio satis:
„Ал' га добро Милош не дотуче —
Дотерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adigo. 2) treiben bis —, ago usque ad —.
Дотеривање, n. (Ерц.) das Herbeitreiben, adactio.
Дотеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adagito (?). 2) treiben bis —, ago usque ad —,
Доћи, дођем, v. pf. 1) kommen, venio. 2) доћи коме главе, einem um den Kopf bringen, aus dem Wege räumen, emedio tollo. 3) дошло ми је да бјежим од куће, es ist mir dahin gekommen, eo deveni, ut — 4) дошла вода, d. i. angeschwollen, crevit.
Доцкан, } spät, sero.
Доцне, }
Доцнити, им, v. impf. säumen, sero venio, moror!
Доцњење, n. das Versäumen, serior adventus, mora.
Дочек, m. der Empfang, exceptio (hospitis): вала брате на дочеку.
Дочекати, ам, v. pf. 1) erwarten, exspecto. 2) empfangen, excipio.
Дочекивање, n. das Empfangen, exceptio.

Дочекивати, кујем, v. impf. empfangen, excipio.
Дошетати, ам (и дошеђем), v. pf. herbeispazieren, advento ambulans.
Драва, f. die Drave, Dravus.
Драг, драга, го, theuer (lieb), carus; драго ми је, mir beliebt es.
Драга, f. (ст.) Geliebt, amata:
„Драга моја! јеси л'се удала? —
„Драг' се драгој на водици вали —
Драга, m. (Рес. и Срем.) vide Драго.
Драган, m. (ст.) vide драги:
„Чуј драгане одо за другога —
Драгана, f. 1) (ст.) vide драга:
„Цуп цуп, цуп цуп драгана,
„Што ми ни си казала —
2) Frauennamen, nomen feminae.
Драгаш, m. Mannsname, nomen viri.
Драги, гога (и драга), m. (ст.) der Geliebte, amatus:
„Ој ђевојко имаш ли драгога?
„Имала сам брата и драгога —
Драги камен, m. Edelstein, gemma.
Драгија, f Frauenname, nomen feminae.
Драгиња, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгић, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (ст.) као dim. v. драги:
„Драг драгићу Јово Кујунџићу!
„Јал' ме проси, јал' ћу сама дођи—
Драгиша, m. Mannsname, nomen viri.
Драго, n. (ст.) das Lieb, amatus aut amata:
„Јарко сунце на високо ти си!
„Драго моје на далеко ти си —
Драго, m. (Ерц.) hyp. v. Драгић und Драгутин.
Драгобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Драговић, m. намастир у Далмацији.
Драговић, m. in der Redensart: брате драговићу! (als ein Liebes Surrogat jedes andern Namens, den man weiß, oder auch nicht weiß).
Драгоје, Mannsname, nomen viri.
Драгојла, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгојло, m. Mannsname, nomen viri.
Драгокуп, m. (ст.) der theuer Erkaufte, caro emtus:
„Була води роба драгокупа —
Драгољуб, m. 1) der Kapuziner Kreß, tropaeolum minus. 2) Mannsname, nomen viri.
Драгомир, m. Mannsname, nomen viri.
Драгомира, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгомирна, f. намастир у Буковини.
Драгосав, m. Mannsname, nomen viri.
Драгош, m. Mannsname, nomen viri.
Драгутин, m. Mannsname, nomen viri.
Дража, m. Mannsname, nomen viri.
Дражење, n. das Necken, Reizen, irritatio.
Дражета, m. Mannsname, nomen viri.
Драживашка, m. ein Spitzname der Dorfschulzen (gleichsam Störenshund), turbans canes. У Сријему, у Бачкој и у Банату, зову драживашке по милицији врајтове, а по паорији бирове и пандуре, који иду по селу од куће до куће, те зову људе на робију и на заповијести (и дражевашке).
Дражити, им, v. impf. reizen, irrito.
Драило, m. Mannsname, nomen viri.
Дракша, m. Mannsname, nomen viri.
Драм, m. 1/400 од оке; или онолико, колико један дукат тежи, ein Gewicht (von Dukaten Schwere), Drachme, drachma.
Драмосер, m. који (од тврђе) на драм и једе и сере; овако сељаци зову трговце варошане (у Србији), Drachmenschmeißer, drachmocacus (?), ein Spitzname für Kaufleute.
Драмлија*, f. ein Schrott von der Schwere eines драм, globulus plumbeus drachmae pondere.
Драпање, n. das Kratzen, frictio.
Драпати, ам, v. impf. kratzen, frico.
Драча, f. намастир у Србији.
Драшко, m. Mannsname, nomen viri.
Дрвар, n. који дрва носи, или продаје, der Holzer, lignarius.
Дрварење, n. das Holzen, lignatio.
Дрварина, f. Holzabgabe, portorium lignarium.
Дрварити, им, v. impf. mit Holz versehen, providere lignis: како се дрвариш? он ме дрвари.
Дрвен, на, но, hölzern, ligneus.
Дрвенаст, та, то, hölzern (unempfindlich), ligneus.
Дрвеница, f. на самару оно што је од дрвета, осим стеље, das hölzerne Gerüste des Saumsattels, clitellae.
Дрвенитисе, нимсе, v. r. impf. hölzern werden, lignesco (?).
Дрвењача, f. н. п. чаша hölzernes Trinkgeschirr, poculum ligneum.
Дрвењење, n. das Verhölzern, lignefactio.
Дрвеће, n. (coll.) die Bäume, arbores.
Дрвљад, f. (coll.) Scheiter Holz, segmenta ligni (?)
Дрвљаник, m. гомила дрва пред кућом, der Holzhaufen, strues.
Дрвље, Holz, lignum.

Дрво, вета, n. 1) der Baum, arbor. 2) das Holz, lignum.
Дрводеља, m. (Рес. и Срем.) vide дрвођеља.
Дрвођеља, m. (Ерц.) der Zimmermann, faber lignarius.
Дрвце, цета, n. dim. v. дрво.
Древо, n. m. j. часно, das Kreuzes-Holz, lignum crucis, i. e. crux qua Christus supplicium obiit:
„И крстове од часнога древа —
Дреждање, n. das Stehen und Warten, exspectatio.
Дреждати, дим, v. impf. stehen und warten, exspecto.
Дрека, f. das Geschrey, clamor.
Дрекавац, вца, m. der Schreyer ein (vermeintliches) Thier, das in der Nacht schreyt, wie eine Ziege die vom Wolfe fortgetragen wird, animal nocturnum, quadrupes, clamosum.
Дрекнути, нем, v. pf. einen Schrey thun, exclamo.
Дрем, m. (Рес. и Срем.) vide дријем.
Дремало, m. (Рес. и Срем.) vide дријемало.
Дремање, n. (Рес. и Срем.) vide дријемање.
Дремати, ам (и дремљем), (Рес. и Срем.) vide дријемати.
Дремеж, m. (Рес. и Срем.) vide дријемеж.
Дремљив, ва, во, schläfrig, somnolentus.
Дрембван, вна, но, schläfrig (schlafbegierig), somniculosus.
Дрен, m. vide дријен.
Дрен, m. (Рес. и Срем.) vide дријен.
Дренак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide дријенак.
Дреник, m. Wald von Kornelkirschen, cornetum.
Дренић, m. eine junge Kornelkirsche, cornus parva.
Дренка, f. Frauenname, nomen feminae.
Дренов, ва, во, der Kornelkirsche, corneus.
Дреновац, вца, m. 1) ein Stab von Kornelholz, baculus corneus. 2) село у Мачви.
Дреновача, f. ein Stock von Kornelholz, fustis corneus.
Дреновина, f. Kornelholz, lignum corni masculae Linn.
Дрењак, m. vide дреник.
Дрењина, f. die Kornelkirsche, cornum.
Дретва, f. der Bindfaden (Spagat), funiculus; cf. канап.
Дретвица, f. dim. v. дретва.
Дрча, f. das Dickicht, densi frutices, cf. честа, шиб.
Дречање, n. das Plärren, ploratio.
Дречати, чим, v. impf. plärren, ploro.

Дршак, шка, m. die Handhabe, ansa.
Дршалица, f. }
Дршало, n. } der Stiel, manubrium.
Држаље, n. }
Држање, n. das Halten, tentio (?).
Држати, жим, v. impf. 1) halten, teneo. 2) halten, z. B. für wahr, habeo (pro vero): ја то држим за истину. 3) држатисе коња, sich auf dem Pferde halten, sustinere se in equo:
„Па се коња држат' не могаше —
4) држисе на високо, er trägt sich hoch, elate se gerit.
Дријем, m. (Ерц) der Schlummer (Schlaflust), dormitatio.
Дријемало, m. (Ерц.) der Schläfrige, die Schlafmütze, dormitator.
Дријемање, n. (Ерц.) das Schlummern, dormitatio.
Дријемати, ам (и дријемљем), v. impf. (Ерц.) Schlaflust haben, somno capior.
Дријемеж, m. (Ерц.) vide дријем.
Дријен, m. (Ерц.) die Kornelkirsche, cornus mascula Linn.
Дријенак, нка, m. (Ерц.) 1) eine kleine Kornelkirsche, cornus parva. 2) eine Art Traube, uvae genus.
Дрина, f. 1) Drina, der Grenzfluß zwischen Bosnien und Serbien. 2) die serbische Gegend an der Drina, Zwornik gegenüber: отишао у Дрину.
Дриница, f. ein Seitenarm der Drina, unter Лозница.
Дринка, f m. j. воденица, Wassermühle auf der Drina, mola ad Drinam.
Дрински, ка, ко, Driner-,
„Дрински вуче, што си обрћао? —
„Невоља је мене обрћати:
„Око Дрине не има оваца:
„Једна овца а три чобанина:
„Један спада, други овцу чува,
„Трећи иде кући по ужину.
Дрињанин, m. einer von der Drina: браћа Дрињани.
Дркање, n. das Spannen, tentio.
Дркат, кта, m. das Zittern, der Schauder, horror.
Дркати, ам, v. impf. spannen, tendo (sensu praecipue obscoeno de tentione penis).
Дркталице, f. pl. die Gallerte, die Sulze, coagulum. cf. паче, пихтије.
Дрктање, n. das Zittern, tremor.
Дрктати, ћем, v. impf. zittern, schaudern, horreo, tremo.
Дрљав, ва, во, vide врљав.
Дрљанчење, das beharrliche Betteln, mendicatio indefessa.
Дрљанчити, им, v. impf. beharrlich betteln, non desino mendicare.
Дрљање, n. 1) das Eggen, occatio. 2) der geeggte Acker, ager occatus:

пале вране по дрљању. 3) das Kritzeln, conscribillatio.
Дрљати, ам, v. impf. 1) eggen, occo. Когођ с њиме оре, он гузицом дрља. 3) kritzeln, conscribillo.
Дрљача, f. die Egge, occa.
Дрљење, n. das Entblößen, nudatio.
Дрљити, им, v. impf. m. j. проси, entblößen, nudo.
Дрмановина, f. планина (или брдо?) у Србији:
„Забијала три зелена вука:
„Један вије навр Маковишта,
„Други вије на Повлен' планини,
„Трећи вије на Дрмановини —
Дрмање, n. das Schütteln, Erschüttern, quassatio.
Дрмати, ам, v. impf. schütteln, quasso.
Дрмнути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.
Дрндање, n. das Schlagen der Wolle.
Дрндар, m. човек што разбија вуну.
Дрндарев, ва, во, } des дрндар.
Дрндаров, ва, во, }
Дрндати, ам, v. impf. 1) разбијати јарину. 2) говорити којешта.
Дрнов, m. der tolle Schreyer, clamosus, furiosus.
Дрнован, вна, но, } wütend, furiosus.
Дрновит, та, то, }
Дрнути, нем, v. pf. einen Bissen essen (um dann sogleich z. B. an die Arbeit zu gehen), paullulum comedo: дрнуло га псето, m. j. ујело га мало.
Дрнутисе, немсе, v. r. pf. помамитисе, toll werden, insanio.
Дрњивање, n. das Toll werden, insania.
Дрњиватисе, њујемсе, v. r. impf. toll werden, insanio.
Дрњкање, n. das Anschlagen gegen etwas, offensio.
Дрњкати, ам, v. impf. anschlagen gegen etwas, offendo: дрњка у башину.
Дроб, m. das Eingeweide, intestina.
Дробан, бна, но, dicht und klein an einander gereiht, minutus:
„Једно грло, три дробна ђердана —
Дробац, пца, m. dim. v. дроб.
Дробина, f. augm. v. дроб.
Дробити, им, v. impf. bröckeln, intero.
Дробљен, m. der Brocken, mica, frustum.
Дробљење, n. 1) das Bröckeln, intritio. 2) coll. die Brocken, micae, frusta intrita.
Дробњак, m. } Gegend in der Herzegowina, in der Nähe
Дробњаци, m. pl. } von Пива. Дробњачки, ка, ко, von Дробњаци.
Дрозак, зга, m. die Drossel, turdus.

Дрозговић, m. die junge Drossel, pullus turdi.
Дрозговљи, ља, ље, n. п. гнијездо, Drossel-, turdi.
Дрозд, m. vide дрозак.
Дромбуљање, n. das Maultrommeln, cantus crembali.
Дромбуљати, ам, v. impf. maultrommeln, cano crembalo.
Дромбуље, f. pl. die Maultrommel, crembalum.
Дроњав, ва, во, lumpig, pannosus.
Дроњак, њка, m. der Lumpen, Lappe, lacinia.
Дроњо, m. der Lumpenkerl, homo pannosus.
Дропити, им, v. pf. sich niederlassen, (ohne zu sehen, ob der Ort sauber ꝛc.) humi consido.
Дропља, f. die Trappe, der Trappe, avis tarda, otis tarda Linn.
Дрпање, n. das Reißen, laceratio.
Дрпати, ам, v. impf. reißen, lacero.
Дрпити, им, v. pf. } reißen, lacero.
Дрпнути, нем, v. pf. }
Друг, m. 1) der Gefährte, socius. 2) der Gemahl, der Gatte (für beide Geschlechter), conjux.
Друга, f. die Gefährtin, socia.
Друга, f. дрво, као велико вретено, што жене конце препредају на њега и плетиво преду, die Zwirnspindel, fusus duplicandis filis.
Другар, m. vide друг 1.
Другарица, f. vide друга.
Другда, } dann und wann, quandoque.
Другдаш, }
Други, га, го, 1) der andere, alius, alter. 2) der zweite, secundus.
Друговање, n. der Umgang mit Jemand, als seinem друг, consuetudo, necessitudo.
Друговати, гујем, v. impf. mit Einem häufig umgehen, sein друг seyn, sodalis sum, utor aliquo familiariter.
Другојачији, чија, чије, anders, verschieden, alius.
Другом, zum zweiten Mal, altera vice:
„Љубну је једном и другом —
Дружење, n. das Gesellen, sociatio.
Дружина, f. (coll.) die Gefährten, socii.
Дружиница, f. dim. v. дружина.
Дружитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich gesellen, sociare se.
Дружица, f. dim. v. друга.
Дружичало, n. (у Сријему говоре ружичало, а у Банату побушени понедељник) der zweite Montag nach Ostern, dies lunae secundus a paschate. На дружичало иду људи (а особито жене) прије подне на гробље те побушавају гробове

од оне године, дијеле за душу, и попови чате молитве и спомињу мртве. На неким мјестима (као н. п. у Неготину и у Ршави) скупесе момчад и ђевојке послије подне на једно мјесто, па играју и дружичајусе (понајвише мушко с мушким, а женско са женским), т. ј оплету вијенце од врбовије младица, па се кроз те вијенце љубе и мијењају јаја (шарена и црвена), па најпослије промијене и вијенце (метне једно другом на главу) и закунусе да ће бити мушкарци побратими, а женскиње друге (Власи кажу кумача), до оно доба године. Такови се побратими и друге потом пазе ту сву годину као браћа и сестре, и у различним играма, и збиљским свађама, помаже једно другоме. Кад опет дође дружичало, онда се ђекоји понове, а ђекоји оставе.

Дружича̂ње, n. das Küßen und Befreunden der Mädchen am zweiten Montage nach Ostern, amicitiae initio die lunae a paschate secundo, cf. дружичало.

Дружи̏чатисе, амсе, v. r. impf. cf. дружичало.

Дру̏кчији, чија, чије, vide другојачији.

Дру̏м*, m. (δρόμος) велики пут, die Heerstraße, via regia.

Дру̏штво, n. die Gesellschaft, societas.

Дрче, f. pl. vide дркталице.

Дрша̂ње, n. das Hetzen (des Hundes), instigatio.

Дршкати, ам, v. impf. и. п. псето на свиње, hetzen, instigo.

Др̏шчић, m. dim. v. држак.

Ду̏, дуа, m. der Geist, spiritus, cf. дух.

Ду̏бак, пка, m. 1) der Gängelwagen, machina qua stare et incedere discunt parvuli. 2) eine Art Kirschen, cerasi genus.

Дуба̑ч, m. der Hohlmeißel, das Hohleisen, scalprum excavatorium.

Дуби̏на, f. die Tiefe, profunditas.

Ду̏бити, им, v. impf. стајати управо, aufrechtstehen, sto erectus.

Ду̏бица, f. 1) Stadt in österr. Kroatien. 2) Stadt in türkisch Kroatien.

Ду̏бљење, n. das Aufrechtstehen, statio erecta.

Дубљи̏на, f. vide дубина.

Ду̏бок (comp. ду̏бљи), ка, ко, tief, profundus.

Ду̏боко̑ (мало и велико), кога, n. Schluchten zwischen Schabaz und Belgrad:

„Друга пуче украј Дубокога,
„Даде гласе уза воду Саву —

Ду̏бравац, вца, m. Mannsname, nomen viri.

Ду̏бровачки̑, ка, ко, ragusanisch, ragusanus.

Дубро̏вник, m. Ragusa, Ragusium.

Дубро̏вчанин, m. човек из Дубровника.

Дубро̏внички̑, ка, ко, vide Дубровачки.

Ду̏вак*, m. der Brautschleyer, velum nuptiale.

Дува̑н, m. 1) der Tabak, die Tabakpflanze, herba nicotiana. 2) der Rauchtabak, nicotiana fumaria; daher дуванитисе, sich mit Tabak versehen; und дувањење.

Дува̑нски̑, ка, ко, н. п. кеса, Tabaks-, nicotianae.

Дува̏нџија, m. der Tabakraucher, ducens ore nicotianum.

Ду̏вање, n. das Wehen, spiratio, flatus.

Дува̑р, m. vide зид.

Ду̏вати, ам, v. impf. 1) blasen, flo. 2) на кога, böse seyn, succenseo.

Ду̑вна, f. die Geistliche (Nonne), monialis.

Ду̏вно, m. Stadt in Dalmatien.

Дувова̂ње, n. das Beichtvater seyn, status confessarii.

Дуво̏вати, дувујем, v. impf. и. pf. коме, Beichte hören, ausculto confitentem.

Ду̑г, m. die Geld-Schuld, debitum.

Ду̑г (comp. ду̏жи̑ и ду̏љи̑), га, го, lang, longus; дуга пушка, die Flinte.

Ду̏га, f. der Regenbogen, iris. Србљи кажу, да мушко прође испод дуге, постало би женско, а женско да прође, постало би мушко.

Ду̏га, f. die Daube, tabula.

Дуга̀чак (ду̏гачак), чка, ко, vide дуг.

Ду̏гме, мета, n. der Knopf, globulus fibulatorius.

Ду̏гменце, n. } dim. v. дугме.
Ду̏гметце, n. }

Ду̏гобра̑ђић, m. ein Zuname, cognomen (Langbart).

Дугова̂ње, n. das Schulden, debitum.

Дуго̏вати, гујем, v. impf. schulden, debeo.

Дуго̏вечан, чна, но, (Рес. и Срем) vide дуговјечан.

Дуго̏вјечан, чна, но, (Ерц.) dauernd, diuturnus.

Дуго̏нокти, та, то, langnägelig, unguium longorum:

„Доведи ми дугоноксту другу
„Да прокопа на вратилу трубу. —

Ду̏гоња, f. ein großer, langer Mann, longus homo, Longinus.

Дуго̏реп, па, по, langgeschwänzt, caudatus, caudae longae: за виторогије волова и дугорепије крава (кад напијају).

Дугу̏љаст, та, то, } länglich, oblongus.
Дугу̏љат, та, то, }

Ду́д, m. der Maulbeerbaum, morus.
Ду́да, f. } eine hohle Röhre, für die
Дуда̂ька, f. } Kinder als Pfeife, fistula.
Ду́дња, f. die Maulbeere, morum.
Ду́дов, ва, во, vom Maulbeerbaum, mori, morinus.
Ду́довина, f. Maulbeerholz, lignum morinum (?).
Ду́ж, f. die Länge, longitudo: и уз дуж и попријеко.
Ду́жан, жна, но, schuldig, qui debet.
Ду́жд, m. (ст.) der Doge, dux Venetiarum;
„У онога дужда Млетачкога —
Ду́ждев, ва, во, des Dogen, ducis Veneti:
„Сад ће изић' те луждеве слуге —
Ду́ждевић, m. der junge Doge, filius ducis Venetiarum:
„Ајде селе оседлај ми коња,
„Дуждевић ме у сватове зове —
Ду́ждевња̂к, m. бурњак, Salamander, Salamandra. Кад је (или кад оће да удари) киша, онда дуждевњак бјежи од воде уз брдо: а кад је суша, онда иде низ брдо к води.
Ду́жење, n. die Behauptung, daß jemand einem etwas schulde, assertio debiti.
Ду́жи, f. pl. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст ?).
Дужи́на, f. die Länge, longitudo.
Ду́жити, им, v. impf. кога, behaupten, daß einer schulde, dico mihi deberi
Дужни̂к, m. 1) der Schuldner, debitor. 2) der Gläubiger, creditor: не смије од дужника да дође кући.
Ду́жност, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) die Pflicht, officium.
Ду́ја, m. (Рес. и Срем.) vide дујо.
Дуја̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ду́јо, m. (Ерц.) hyp. v. дуовник.
Ду́к, m. vide ду.
Ду́ка, m. Mannsname, nomen viri.
Дука̀дин, m. Mannsname, nomen viri.
Ду́кат, m. der Dukaten, numus ducatus, aureus.
Ду́катић, m. dim. v. дукат.
Ду́катни̂, на, но, н. п. злато, Dukaten-, ducatinus (?).
Ду́лац, лца, m. цијев, што се дува на њу у гадљарску мјешину, die Dudelsackröhre, calamus utriculi musici.
Дулве́ду̂, (acc.) in der Redensart: ја говорим, а он ни у дулведу, er achtet gar nicht darauf, non audit.
Ду́ља̂ње, n. das Länger-werden, (z. B. des Tages im Sommer), prolongatio.
Ду́љати, ам, v. impf. н. п. дан, länger werden (vom Tage) longior fio.
Дуљи́на, f. vide дужина.
Ду́мен* m. vide корман.
Думѐнисâње, n. das Steuern, gubernatio navim.
Думѐнисати, ишем, vide кормањити.
Думѐнџија*, m. der Steuermann, gubernator (navis). cf. корманош.
Ду́млек, m. Art Zuckermelone, cucurbitae (Linn.) genus.
Ду́нав, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Дунаво.
Ду́наво, n. die Donau, Danubius.
Дуна̀вскӣ (Дуна̀вскӣ), ка, ко, н. п. вода, Donau-, Danubii.
Ду́ндар*, m. гомила људи, ein Haufen Leute, multitudo.
Ду́нђер*, m. } der Zimmermann, fa-
Ду́нђерин*, m. } ber tignarius, cf. дрвођеља.
Дунђѐрисâње, n. das Zimmern, fabricatio.
Дунђѐрисати, ишем, v. impf. Zimmern, fabricor.
Дунђѐрлук*, m. das Zimmermannshandwerk, Zimmerhandwerk, ars tignaria.
Ду́нђеров, ва, во, des Zimmermannes, fabri tignarii.
Ду́нђерскӣ, ка, ко 1) Zimmermanns-, tignarius. 2) adv. wie ein Zimmermann, more tignarii.
Ду́нути, нем, v. pf. blasen, flo, spiro.
Ду́ња, f. vide гуња.
Дуо́ва̂ње, m. vide дувовање.
Дуо́вати, дувујем, vide дувовати.
Дуо́ви, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Тројице.
Дуо́внӣ, на, но, geistlich, spiritualis; оче дуовни! — cf. варење.
Дуо́вни̂к, m. der Beichtvater, confessarius.
Ду́пе, пета, n. vide гузица.
Дупе́нце, n. dim. v. дупе.
Ду́пке̂, aufrecht, erecte.
Ду́пља, f. рупа у дрвету, ђе се могу лећи тице или челе, eine Baumhöhle, cava arbor. Каква је дупља, онаке и челе излијећу (или: каква је дупља, добре челе излијећу).
Дупља̂ш, m. т. ј. голуб, die Holztaube, Lochtaube, columba lignorum Linn. Срби кажу да голуб дупљаш говори, кад гуче: „Сиј лук, сиј лук" (т. ј. да је већ вријеме сијати лук, кад он у пролеће долети и стане гукати); а гривњаш: „Шта ни ту чиниш проклети попе, код туђе жене, код туђе деце."
Ду́псти, дубем, v. impf. aushöhlen, cavo.
Ду́р*, } стани! halt! siste gradum.
Ду́ра, }

Дурâње, n. das Ausdauern, patientia, duratio. cf. трпљење.
Дýрати, ам, v. impf., ausdauern, duro, cf. трпљети.
Дýрбак*, m. ein Foppwort (wörtlich steh und steh), wenn man auf die Frage, was ist das? nicht das Rechte antworten will; nomen fictum rei, quam non vis dicere:
А. Шта је то?
Б. Дурбак.
Auch sagt die Mutter zum Kinde: оћеш дурбака?
Дурбûн*, m. das Fernrohr, telescopium.
Дýрма*, adv. unaufhörlich, continuo, cf. једнако.
Дурмѝтор, m. Gebirge in der Herzegowina.
Дурнóвит, па, то, vide дрновит.
Дýрнутисе, немсе, vide дрнутисе.
Дурýнга, f. vide мотка, батина.
Дýтлити, им, v. impf. recht wacker saugen, sugo fortiter (besonders von Ferkeln).
Дутљêње (дутлêње), n. das starke Saugen, mammillarum attractio, suctio fortior.
Дућâн*, m. der Laden, taberna.
Дућáнац, нца, m. } dim. v. дућан.
Дућàнић, m. }
Дућâнскû, ка, ко, Laden-, tabernae.
Дућáнџија*, m. ein Kaufmann, der einen Laden hält, tabernarius.
Дýша, f. die Seele, anima. Два без душе, трећи без главе.
Дýшак, шка. m. ein Zug (im Trinken), tractus: попити на један душак.
Дýшан, m. Mannsname, nomen viri.
Душêван, вна, но, н. п. човек, gottesfürchtig, religiös, pius, religiosus.
Дýшек*, m. eine Matratze, stragulum.
Душèклук*, m. der Bettkasten, armarium stragulorum.
Дýшица, f. das Seelchen, animula.
Дýшица, m. Mannsname, nomen viri.
Дýшко, m. (ст.) hyp. von душа, animula, animulus;
„Болан душко поквaси ми уста —
Душнûк, m. die Luftröhre, asteria trachea.
Душмâн*, m. } vide непријатељ.
Дýшманин, m. }
Душмáнлук*, m. vide непријатељство.
Душмâнскû, ка, ко, vide непријатељски.

Ђ.

Ђá, ђá! Lockungslaut für's Pferd, sonus alliciendi equum.
Ђавô, вола, m. vide враг.
Ђавóлак, лка, m. hyp v. ђаво. Узео калуђер Светогорац мало дијете мушко (док још није знало за се) па га однио у Свету гору, и тамо га одранио и научио књизи. Кад му је било већ око 18 година, онда га поведе уза сė, као ђака, и пође амо у свијет да пише. Кад дођу у прво село, ато ђевојке уватиле коло па играју (ваља да је била нећеља, или какво весеље). Кад угледа ђак ђевојке, зачудисе каква су то створења, па онако мало као весео и зачуђен упита калуђера: „Шта је оно дуовниче! шта је оно?" А калуђер као намргођен одговори му: „Не гледај онамо синко, нити питај шта је: оно је ђаво." Онда ђак најумиљатијим гласом рече: „Дела дуовниче, Бога ти! да купимо онога једног ђаволка, па да га поведемо намастиру."
Ђаволâн, m. vide враголан.
Ђавóласт, та, то, vide враголаст.
Ђавóлити, им, vide враголити.
Ђавóлисање, n. vide враговање.
Ђавóлисати, лишем, vide враговати.
Ђавóлица, f. враголица, жена, или ђевојка, која ђаволи, die Teufelin, (muthwilliges Frauenzimmer), femina petulantior.
Ђавóлскû, ка, ко, vide врашки.
Ђавóлство, n. vide враголство.
Ђавóлче, чета, n. das Teufelein, parvus diabolus.
Ђавóлчић, m. dim. v. ђаво:
„Са прапорчићи, са ђаволчићи —
Ђавољû, ља, ље, vide вражји.
Ђађа, zuweilen, interdum.
Ђађаш, vide ђађа.
Ђâк, m. der Student, literarum studiosus (von diaconus, wie im Ungrischen).
Ђàчела, f. augm. v. ђак.
Ђàков, ва, во, des Studenten, studiosi.
Ђàковица, f. варош у Метохији: Ђàковичанин, човек из Ђаковице. Ђàковичкû, ка, ко, von Ђаковица.
Ђàкон, m. der Diakon, diaconus.
Ђакóнија, f. die Bewirthung, lautitia:
„Донесоше вино и ракију,
„И лијепу сваку ђаконију —
Ђакóнисање, n. das Wohlleben, vita luxuriosa.

Ђаконисати, нишем, v. impf. jecmu, часпипписе, wohlleben, vitam jucundam duco:" или ћемо ђаконисати, или ћемо врагоди сати (у приповијетки)?

Ђакониши, им, v. impf. zum Diakon weihen, consecro diaconum.

Ђаконитисе, имсе, v. r. impf. zum Diakon geweiht werden, consecror diaconus.

Ђаконов, ва, во, des Diakons, Diaconi.

Ђаконовица, f. des Diakons Frau, uxor diaconi.

Ђаконскӣ, ка, ко, 1) diakonisch, diaconicus. 2) adv. wie ein Diakon, ut diaconus.

Ђакоњење, n. das Weihen zum Diakon, consecratio diaconi.

Ђакуштӣ, cf. варење.

Ђаур*, m. } der Ungläubige, infidelis

Ђаурин, m. } (non Turca):

„Нек' се диже тући ђаурина:

„Ђаури нам тешко додијаше —

Ђаче, чета, n. ein Studentchen, parvulus literarum studiosus.

Ђачење, n. das Student-werden, frequentatio scholarum.

Ђачина, f. vide ђакела.

Ђачитисе, имсе, v. r. impf. Student werden, studere literis.

Ђачић, m. dim. v. ђак.

Ђачкӣ, ка, ко, 1) studentisch, studiosorum. 2) adv. auf Studenten Art, studentisch, studiosorum more.

Ђе, (Ерц.) 1) wo, ubi: ђе си био? 2) daß, quod: ej ће не знадо —:

„Тад' се Дмитар бјеше осјетио

„Ђе ће љуба брата отровати —

3) wie, der, qui (aut per participium praesentis):

„Ал' ето ти Асан, паше с војском

„Ђе он води дванаест иљад' војске —

Ђебра*, f. ein Beutel (von Ziegenhaar), um Pferde, oder auch Badende zu reiben, strigilis genus.

Ђебђир*, m. 1) der durchlöcherte metallene Deckel des Waschbeckens, operculum pelvis perforatum, 2) ein ähnliches Werkzeug in der Küche, cribri genus.

Ђевер, m. (Ерц.) 1) der Schwager, (des Ehemanns Bruder), levir. 2) ручни ђевер, der Brautführer, paranymphus. 3) der Secundant (im Duell), amicus, adjutor:

„Па ђевери од њи одступише,

„А они се ударат' стадоше —

Ђеверивање, n. (Ерц.) das Brautführer seyn, officium paranymphi.

Ђеверовати, рујем, v. impf. u. pf. (Ерц.) Brautführer seyn, sum paranymphus.

Ђеверов, ва, во, (Ерц.) 1) des Schwagers, leviri. 2) des Brautführers, paranymphi. 3) des Secundanten, amici.

Ђеверскӣ, ка, ко, 1) des ђевер. 2) adv. nach seiner Art, leviri, paranymphi, amici.

Ђеверство, n. (Ерц.) die Brautführerschaft, paranymphatus: зове ме у ђеверство.

Ђеверуша, f. (Ерц.) des Brautführers Frau, uxor paranymphi.

Ђеверушин, на, но, (Ерц.) der Frau des Brautführers, uxoris paranymphi.

Ђевица, f. (Ерц.) vide ђевојка:

„Пјевала тица пјевица:

„Што ће старцу ђевица,

„А младићу бабица.

Ђевовање (ђевовање), n. (Ерц.) das Mädchenthum, der Mädchenstand, virginitas:

„Ђевовање моје царовање —

Ђевовати, ђевујем, v. impf. (Ерц.) Jungfrau seyn, virgo sum.

Ђевојачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) mädchenhaft, puellaris. 2) adv. mädchenhaft, more puellae.

Ђевојка, f. (Ерц.) das Mädchen, puella.

Ђевојчење, n. (Ерц.) das Anstellen, als ob man ein Mädchen wäre, simulatio aetatis aut status puellaris.

Ђевојчин, на, но, (Ерц.) des Mädchens, puellae.

Ђевојчина, f. augm. v. ђевојка.

Ђевојчити, им, v. impf. (Ерц.) als Mädchen begrüßen, saluto pro puella.

Ђевојчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich als Mädchen anstellen, puellam se ostentare.

Ђевојчица, f. dim. v. ђевојка, das Mädlein, puellula.

Ђевојчурина, f. vide ђевојчина.

Ђегођ, (Ерц.) 1) wo immer, ubicunque. 2) irgend wann, aliquando, quandoque: доћи ћу ти ђегођ, кад узимам кад.

Ђед, m. (Ерц.) der Großvater, avus.

Ђедов, ва, во, (Ерц.) des Großvaters, avi.

Ђедовина, f. (Ерц.) das Erbe vom Großvater, hereditas avita, patrimonium avitum.

Ђенсија*, f. (cm.) vide одијело:

„На њему је ђузел ђенсија —

Ђеко, m. (Ерц.) hyp. v. ђед.

Ђекоји, која, које, (Ерц.) mancher, aliquis.

Ђело, n. (Ерц.) die That, facinus. Изићиће ђело на вијело.

Ђељање, n. (Ерц.) das Schnitzeln, sectio minuta.

Ћељаоница, f. (Ерц.) die Schnitzbank, sella sectoria.

Ћељати, ам, v. impf. schnitzeln, seco minutatim.

Ћељкање, n. dim. v. ћељање.

Ћељкати, ам, dim. v. ћељати.

Ћем*, m. оно гвожђе на узди, што стоји коњу у зубима и око уста, das Gebiß am Zaum, frenum.

Ћемија*, f. vide лађа.

Ћемудраго, (Ерц.) wo immer, ubivis.

Ћене*, ziemlich, fere, sic satis.

Ћенути, нем. vide кесити.

Ћерам*, рма, m. der Krahn bey den Landbrunnen, machina putealis.

Ћердан*, m. das Halsband, monile.

Ћерданчић, m. dim. v. ћердан.

Ћердап*, m. eine Gegend in der Donau, (Klippe), scopulus (in Danubio). Срби знају два ћердапа у Дунаву, т. ј. доњи и горњи. Доњи је између Кладова и Ршаве, а горњи код Пореча.

Ћерђеф*, m. der Stickrahmen, jugum.

Ћерчек*, eben recht, (a propos), quoniam de hac re loquimur. cf. збиља.

Ћести, (говорисе и ћенути), ћедем (и ћенем), v. impf. (Ерц.) т. ј. сијено, aufschobern, in acervum colligo.

Ћести, ћедем, v. impf. (Ерц.) thun, stellen, legen, pono: куда си ћео новце?

Ћетао, тла, m. (Ерц.) der Specht, picus.

Ћетелина, f. (Ерц.) der Klee, trifolium.

Ћетенце (ћетенце), n. dim. hyp. v. дијете.

Ћетешце, n. vide ћетенце.

Ћетињење, n. (Ерц.) das Kindischseyn, puerilitas.

Ћетињи, ња, ње, (Ерц.) Kinder-, puerilis.

Ћетињити, им, v. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.

Ћетињство, n. (Ерц.) die Kindheit, infantia, pueritia.

Ћетић, m. (Ерц.) 1) das Mannsbild, (verheirateter) Mann, vir: н. п. не ма ћетића код куће (кажу жене кад не ма људи код куће). 2) der Mann, Held, vir, vir fortis:
„Намјерисе ћетић на ћетића —

Ћетлић, m. (Ерц.) der junge Specht, pullus pici.

Ћеца, f. (coll. Ерц.) die Kinder, pueri, liberi, proles (sing.).

Ћечерма, f. eine Art Weste (ohne Aermel), tunicae genus. cf. јечерма.

Ћечин, на, но, (Ерц.) Kinder-, puerorum, liberum.

Ћечина, f. augm. v. ћеца.

Ћечица, f. dim. v. ћеца.

Ћечурлија, f. vide ћечина.

Ћешто, (Ерц.) hier und da, irgendwo, passim, alicubi.

Ћивша, f. намастир у Фрушкој гори.

Ћида, f. hyp. v. ћидија:
„Море ћидо Раде каурине! —

Ћиди*, in der Redensart: ај ћиди! schön, trefflich! pulcer: ај ћиди коњ! ај ћиди момак! ај ћиди ђевојка! ај ћиди купус! ај ћиди месо! и т. д.

Ћидија*, f. састаласе курва и ћидија;
„Нуто ћидије ће намигује —
„Нека ћидија зубима чупа —

Ћинђер, m. само у овој поскочици:
„Калуђере ћинђере!
„Не ћинђери браде;
„Не дамо ти Маре,
„Ни у колу Саре.

Ћинђерити, им, v. impf. cf. ћинђер.

Ћинђеров, ва, во, (ст.)
„Ови двори паунови
„А пенџери ћинђерови —

Ћинђува*, f. die Glasperle überhaupt, margarita vitrea.

Ћинђувица, f. } dim. v. ћинђува.
Ћинђушица, f. }

Ћипак, m. amaranthus blitum Linn.

Ћипање, n. das Springen, saltatio.

Ћипати, ам, v. impf. скакати, springen, salto.

Ћипити, им, v. pf. springen, salio.

Ћога, (Рес. и Срем.) vide ћого.

Ћогат*, m. der Schimmel, equus albus. cf. бијелац.

Ћогатаст, та, то, н. п. коњ, Schimmel-, equus albus.

Ћогатов, ва, во, des Schimmels, equi albi.

Ћогин, m. vide ћогат:
„Па посједе својега ћогина —

Ћогин, на, но, des ћога, equi albi.

Ћого, (Ерц.) hyp. v. ћогат.

Ћогуша, f. ћогатаста кобила, die Schimmelstutte, equa alba.

Ћогушин, на, но, der Schimmelstute, equae albae.

Ћоја, als adv. mein' ich, etwa, opinor: и он се ћоја опрема; он ћоја мисли да ми то не знамо (cf. бојаги).

Ћока, m. (Рес. и Срем.) vide Ћоко.

Ћоко, m. (Ерц.) hyp. v. Ћорђије.

Ћон, m. der Sohle, corium soleis efficiendis.

Ћонлија, m. (ст.) Eugen, Eugenius (z. B. in dem Liede von Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ћонлије принципа —

Ћорда, f. (ст.) vide сабља:
„О бедри му она оштра ћорда —

Ђорђе, m. vide Ђорђије.
Ђорђија, m. } Georg, Georgius.
Ђорђије, m. }
Ђорнутисе, немсе, v. r. pf. ђорнуосе мало, т. ј. отиосе.
Ђубре*, рета, n. der Dünger, stercus. vide гној.
Ђубревит, та, то, gut gedüngt, bene stercoratus.
Ђубрење, n. das Düngen, stercoratio.
Ђубрити, им, v. impf. düngen, stercoro.
Ђувегија*, m. vide младожења.
Ђувегијин, на, но, des Bräutigams, sponsi.
Ђул*, adj. indecl. rosenfarben, roseus. cf. ружичаст.
Ђувезлија*, f. т. ј. свила, Art rosenfarbne Seide, serici rosei genus:
„Увезла сам три дуката злата
„И четири свиле ђувезлије —
Ђувендија*, f. die Sklavinn eines Kerdschali, latronis turcici serva.
Ђувендијскиј, ка, ко, } 1) einer ђувендија. 2)
Ђувендијски, ка, ко, } adv. wie eine ђувендија.
Ђувече*, ета, n. 1) земљан суд (као здјела), што се у њему пече месо у пећи; 2) оно месо.
Ђугум*, m. ein großer kupferner Wasserkrug, vas aquarium aeneum:
„Ко донесе воде у ђугуму
„Да се њему по жут дукат даде —
Ђузел*, indecl. (т.) schön, pulcer:
„На њему је ђузел ђенсија —
Ђука, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуко.
Ђука, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђукан, m. Mannsname, nomen viri.
Ђуканчић, m. dim. v. Ђукан.
Ђукна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђуко, m. (Ерц.) Mannsname (hyp. v. Ђукан?), nomen viri.
Ђул*, m. 1) vide ружа. 2) artemisia annua Linn.
Ђулабија*, f. eine Art rother, süßer Aepfel, mali genus.
Ђулвезлија*, f. т. ј. свила, vide ђувезлија.
Ђуле*, лета, n. Kanonenkugel, globulus tormentarius.
Ђулс*, } das Rosenwasser, aqua rosarum:
Ђулса, }
„Златом везен, у ђулсу убјељен —
Ђиле, лета, n. vide ђуле.
Ђур, m. die Stadt Rab, Jaurinum.
Ђура, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуро.
Ђурађ, рђа, m. Georg, Georgius.
Ђурашин, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурђев дан, m. der Georgy-Tag, festus dies S. Georgii. На Ђурђев дан у јутру, прије сунца, почињусе први пут купати. Мушкарци се понајвише купају у потоку, а жене и ђевојке донесу у вече кући омаје (да се од њи свако зло и неваљалштина отресе и отпадне, као омаја од кола), и метну у њу свакојака биља, а особито селена, те преноћи, па се у јутру њом купају у градини код селена и код осталог цвијећа. Прије Ђурђева дне не ваља селен брати нити мирисати, а на Ђурђев дан свако узме по један стручак те омирише и зађене за појас, или (ђевојке и младе) за ђердан. Прије Ђурђева дне кажу да не ваља јести јагњећега меса, а на Ђурђев дан сваки (особито по варошима, као у Бијограду, Смедереву, Пожаревцу и т. д.) треба да закоље по једно јагње код своје куће. На Ђурђев дан не ваља спавати (да не боли глава); ако ли који спава, а он треба на Марков дан (25. април) да одспава на ономе истом мјесту.
„Ђурђев данак ајдучки састанак.
Ђурђеви ступови (стубови), m. pl. намастир (у Ерцеговини? или у Старом Влау?)
Ђурђевски, ка, ко, н. п. мјесец, киша, Georgi-, S. Georgii.
Ђурђевштак, m. der den heil. Georg feiert, cliens S. Georgii.
Ђурђија, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђурђиц, m. Klein-Georgy (den 3ten Nov.).
Ђурђица, f. die Mayblume, convallaria majalis Linn.
Ђурин петак, на петка, m. о Ђурину петку, den 30. Feb. ad calendas graecas.
Ђурисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурисава, Frauenname, nomen feminae.
Ђурица, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурко, m. Mannsname, nomen viri.
Ђуро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ђутуре, in Bausch und Bogen, per aversionem.
Ђутурица, f. die Bauscharbeit, opera per aversionem.
Ђутурице, vide ђутуре.
Ђутуричар, m. der Bauschpächter, redemtor per aversionem.
Ђутуричарев, ва, во, vide ђутуричаров.
Ђутуричарка, f. die Bauschpächterin, redemtoris uxor; redemtrix.
Ђутуричаров, ва, во, des Bauschpächters, redemtoris per avertionem.

E.

E, he he,
Еванђелије, n. } das Evangelium, evan-
Еванђеље, n. } gelium.
Еве (у Ресави и у Лијевчу), vide ево.
Евења, f. ein Strauß von Weinreisern, mit Trauben, fasciculus sarmentorum.
Ево, sieh, da, en. cf. ено.
Егав, ва, во, krumm, fehlerhaft, pravus:
„Наш'че калпак на ћелаву главу,
„Мор доламу на грбава леђа,
„Жуте чизме на егаве ноге —
Ергета*, n. vide бисаге.
Егеде, f. pl. die deutsche Geige, fides germanicae.
Еда, 1) fragende Partikel: еда га нађе? hast du ihn gefunden? invenisti eum? еда што? 2) wünschend: еда Бог да те не дође; еда Бога и среће; еда Бог да вода га однијела.
Едрене, нета, n. Adrianopel, Adrianopolis:
„Пуче пушка, пуче друга, у Едренету
Еј! ey, hei, heus.
Ејвала, gehorsamer Diener! salve servo tuo! Свакој шушши ејвала, оста глава ћелава; Ејвала ти мени.
Екање, n. das Eh! sagen, responsio voce E!
Екати, ечем, v. impf. } eh! sagen,
Екнути, нем, v. pf. } dico he?
Ексер*, m. гвозден клин, der Nagel clavus.
Ексик*, мање, weniger, minus; двије оке педесет драма ексик (т. j. мање); овај је дукат ексик (nicht vollwichtig).
Ексиклук,* m. 1) der Abgang, z. B. an Gewichte: да одбијемо ексиклук. 2) Schlechte Wendung unsrer Sachen (als Strafe des Himmels wegen einer Sünde): убио га ексиклук. cf. називак.
Ексичан, чна, но, н. п. дукат, мјера, nicht voll, deminutus.
Елбетена*, vide да ако.
Еле, 1) halt, einmal, quid multa? а не знам куд је отишао, еле га између нас нестаде;
„Еле Турци Мачву прегазише —
2) ey, ey? schau, schau? interjectio increduli: en hominem! н. п.
А. Јеси ли био данас код њега?
Б. Нијесам.
А Еле, еле?
Елћен*, m. das Segel, velum.
Елчија*, m. der Gesandte, legatus, orator.
Ења, f. hyp. v. ељда. н. п. у приповијетки:
Еро: Што вељаш ењо?
Ељда: Плети кош Еро —
Ељда, f. der Buchweizen, polygonum fagopyrum Linn.
Ем, sowohl — als auch, &c. et — et: ем је скупо, ем неваљало. cf. буд, шуд.
Еман*, m. vide аман.
Емшерија*, m. vide земљак.
Емшеријин, на, но, landsmännisch, popularis.
Емшо, m. hyp. v. емшерија.
Енглез, m. der Engländer, Anglus.
Енглеска, f. vide Англија 1.
Енглески, ка, ко, vide Англијски.
Ене (у Ресави и у Лијевчу), vide ено.
Ендезе*, зета, n. vide аршин:
„У дубину тринста ендезета —
Ендек, m. der Graben, fossa.
Ено, sieh da! en! ево мени, ето тебн, а ено њему.
Епархиа, f. die Eparchie, Diöcese, dioecesis.
Ера, m. (Рес. и Срем.) vide Еро.
Ерак, m. Mannsname, nomen viri; Ни куди Ерака, ни вали Петака: оба су браша једнака.
Ергела, f. eine Heerde Pferde, grex equorum.
Ердељ, m. Siebenbürgen, Transilvania.
Ердељски (Ердељски), ка, ко, 1) siebenbürgisch, transilvanus. 2) adv. siebenbürgisch, more Transilvano.
Ереза*, f. der Haken, über den ein Hängeschloß angebracht wird, obex serae?
Еренде*, дета, n. vide треница 1. То ти ропква, а еренде зуби, sagt man zu einem der gefarzt hat, accinunt ei qui pepedit.
Ерин, на, но, des Ера, hercegovinensis.
Еркиња, f. vide Ерцеговка.
Еро, m. vide Ерцеговац.
Ерски, ка, ко, vide Ерцеговачки.
Ерцег Стјепан (Ерцеговци говоре и Шћенан), m. (cm.) Herzog Stephan, Dux Stephanus:
„Маче војску Ерцеже Стјепане —
Ерцеговац, вца, m. ein Herzegower, hercegovinensis.
Ерцеговачки, ка, ко, 1) herzegowisch, hercegovinensis 2) adv. more hercegovinensi.
Ерцеговина, f. die Herzegowina, hercegovina, ducatus s. Sabbae.
Ерцеговка, f. die Herzegowinerin, mulier e ducatu s. Sabbae.
Ерцеговче, чета, n. der junge Herzegowiner, puer e ducatu s. sabbae.
Есап*, m. vide рачун 1.
Есапити, им, v. impf. 1) vide рачу-

пити. 2) glauben, auf etwas rechnen, puto, cf. мислити.
[Е]сапитисе, имсе, vide рачунитисе.
[Е]сапљење, n. vide рачуњење.
[Е]спâп, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide роба.
[Е]те, (у Ресави и у Лиjевчу) vide ето.
[Е]то, sieh da, en! cf. ено.
[Е]тоти (ето ти), sieh da, en tibi.
Ефендија*, m. Titel eines türkischen Gelehrten (Kadi oder Chodscha), Dominus.
Ефендијин, на, но, des ефендија, Domini.
Ефендијница, f. die Frau des ефендија, uxor Domini.
Ефендијнскӣ, ка, ко, } 1) der ефендије, Doctorum. 2) adv. wie ein ефендија, more Doctoris.
Ефендијскӣ, ка, ко,
Ефенди-кадија, m. Herr Richter, Doctor Richter, judex:

„Суди право ефенди-кадија,
„Суди право, тако био здраво —

Ешак*, шка, m. das Außersichseyn, sey es vor Entzückung, oder Schmerz, ecstasis:

„Кад то чуо Чупићу Стојане,
„Од ешка му задрктала рука —

Ешкут, m. (у Сриjему и у Бачкој) der Dorfschulz, judex pagi.
Ешкутов, ва, во, des ешкут, judicis pagani.
Ешкуција, f. (у Сриjему и у Бачкој) die Execution, executio violenta.

Ж.

Жаба, f. der Frosch, rana.
Жабетина, f. augm. v. жаба.
Жабић, m. der junge Frosch (Froschwurm), ranula.
Жабица, f. 1) dim. Fröschlein, ranula. 2) eine Verzierung am obern Theile des Pistolenschaftes, pars ornatus pistolae.
Жабљи, ља, ље, Frosch-, ranae et ranarum.
Жабњак, m. жабља jаjа, што се упролеће налазе по води око камења, das Froschleich (die Froscheyer), ova ranarum.
Жабурина, f. vide жабетина.
Жалац, лца, m. der Stachel, aculeus.
Жалити, им, v. impf. 1) кога, betrauern, lugeo 2) bedauern, miseror. 3) што, bedauern, doleo. 4) на кога, wem gram seyn, succenseo. 5) на кога, Verdacht haben, suspicor.
Жалитисе, имсе, v. r. impf. на кога, sich beklagen über jemand, accuso aliquem.
Жалосан, сна, но, vide жалостан.
Жалости, f. die Traurigkeit, Schmerz, dolor, luctus.
Жалостан, сна, но, betrübt, tristis.
Жалостив, ва, во, mitleidig, miserens.
Жао, leid: жао ми je, doleo, es ist mir leid, es thut mir leid; жао ми je на њега, ich habe Verdacht auf ihn, suspicor de illo. 2) ich bin ihm gram, succenseo illi:

„Равно поље жао ми je на те:
„Jер мој драги отиде низа те —

Жаока, f. vide жалац.
Жâр, m. glühende Kohlen (die Glut), pruna.
Жара, f. vide коприва.
Жарач, m. die Ofenstange, pertica fornacalis.
Жарење, n. 1) das Glühend machen, candefactio. 2) das Brennen der Brennnesseln, ustio urticae.
Жарило, n. vide жарач.
Жарити, им, v. impf. 1) к, п. пећ, glühend machen, candefacio. 2) коприве жаре, brennen, uro.
Жарко, m. Mannsname, nomen viri.
Жацнути, нем, v. pf. stechen, pungo, wie die Biene.
Жбан, m. eine hölzerne Kanne, vas aquarium ligneum, cf. цбан.
Жвале, f. pl. das Gebiß am Zaume, frenum.
Жватање, n. das Käuen, manducatio.
Жватати, ваћем, v. impf. käuen, mando.
Жврк, m. 1) das Rädchen an den Spornen, rotula calcarium. 2) cf. радиш.
Жврнно, n. (im gemeinen Scherze) das Arschloch), podicis fissura.
Жганци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Ждерање, n. 1) des Schlucken, glutitio (?) 2) das Fressen, voratio.
Ждерати, рем, v. impf. 1) schlingen, glutio. 2) fressen, voro.
Ждлеб, m. (Рес. и Срем.) vide жлеб.
Ждлиjеб, m. (Ерц.) vide жлиjеб.
Ждрâл, m. } der Kranich, grus.
Ждрао, рала, m.
Ждребад, f. (coll.) die Füllen, pulli equini.
Ждребац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide ждриjебац.
Ждребе, бета, n. (Рес. и Срем.) vide ждриjебе.
Ждребенце (ждребешце), ета, n. dim. v. ждребе und ждриjебе.
Ждребењак, m. т. j. зуб, der Füllenzahn, dens pulli equulei.

Ждребећи, ћа, ће, Füllen=, pullorum equinorum.
Ждребешце, ета, n. vide ждребенце.
Ждребити, им, (Рес. и Срем.) vide ждријебити.
Ждребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ждријебитисе.
Ждребица, f. ein weibliches Füllen, ein Stutenfüllen, equula (?).
Ждребичица, f. dim. v. ждребица.
Ждребљење, n. (Рес. и Срем.) vide ждријебљење.
Ждрепчанић, m. cf. јармак.
Ждрепчић, m. dim. v. ждријебац und ждребац.
Ждријебац, пца, m. (Ерц.) ein junger Hengst, admissarius juvenis.
Ждријебе, ждребета, n. (Ерц.) das Füllen, pullus equi.
Ждријебити, им, v. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова кобила ждријеби све мушку ждребад.
Ждријебитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова се кобила ждријеби сваке године.
Ждријебљење, n. (Ерц.) das Füllenwerfen, partus equae.
Ждријело, n. (у Ерц.) der Engpaß, fauces: ко је випез, потеци на ждријело. cf. богаз, кланац.
Жђела, f. (Ерц.) eine hölzerne Schüssel, scutella. cf. здјела.
Жевкање, n. } das Belfzen, latratus
Жевкарење, n. } lenis.
Жевкарити, им, v. impf. } belfzen, latro
Жевкати, ам, v. impf. } leniter.
Жедан, дна, но, durstig, sitibundus.
Жеднети, ним, (Рес.) vide жедњети.
Жеднити, им, (Срем.) vide жедњети.
Жедњети, ним, v. impf. (Ерц.) durstig werden, sitio.
Жеђ, f. } der Durst, sitis.
Жеђа, f. }
Жеђца (жеца), f. dim. v. жеђ.
Жежељ, m. ein Anbindstock für die Schafhunde, baculus alligando molosso. Жежељ је као по дугачак и по дебео штап; један се крај од њега свеже псетету за огрљак, а други за колац (да не би псето прегризло узицу — кад не ма ланца). — Љутиш као пас у жежељу.
Жежење, n. das Brennen, ustio.
Желити, им, (Срем.) vide жељети.
Желудац, желуца, m. der Magen, stomachus.
Жеља, f. der Wunsch, desiderium.
Жељан, љна, но, begierig, cupidus.
Жељезник, m. село близу Бијограда. Туда сад слабо ко зна што је жељезо, него сви говоре гвожђе.

Жељезо, n. (око Тимока) vide гвожђе.
Жељети, лим, v, impf. (Ерц.) wünschen, cupio.
Жена, f. 1) das Weib, femina. 2) die Frau, uxor. Не стоји кућа на земљи, него на жени.
Женар, m. човек који жене врло милује и с њима радо говори, der Frauenfreund, amicus feminis.
Женетина, f. vide жентурина.
Женидба, f. die Heurat, matrimonium: има сина на женидбу. — У Србији и данас доста пута испросе и доведу ђевојку, а нити је момак виђео њу, ни она момка, него се родитељи гледају и договарају. Кад отац жени сина, он не гледа толико на ђевојку, колико на људе од какови је; нити ђевојка смије казати оцу, или брату, да не ће поћи за онога, за кога је он даје. Тамо се још не траже новци уз ђевојку, него се за њу дају, н. п. брату чизме, или ђечерму, матери какву аљину, тако сестри, и свима осталим по нешто, а особито новаца у кућу. У Србији су прије неколико година тако много искали за ђевојке, да се сиромах човек није могао оженити: зато је Црни Ђорђије био издао заповијест, да није слободно искати (ни узети) за ђевојку више од једнога дуката.

На два, или на три, дана прије, него ће поћи по ђевојку, зађе по селу чауш, или ђевер, с чутуром накићеном цвијећем и новцима сребрним (по варошима и златним), те зове у сватове; кад дође коме у кућу, а он пружи чутуру и каже: „Поздравио је (како му буде име), да му дођеш сјутра (или преко сјутра) у сватове." Онај му каже да ће доћи, или да не може, па узме чутуру те се напије, и привеже на њу пару или грошић, или други какав новац. Ако ономе понестане ракије у чутури, а он заиште, ђе зна да има лијепе ракије, те доточи.

У сватовима мора бити кум, ђевер, стари сват, прикумак, војвода, чауш, и гађар; а остали сви се зову пустосватице, или (као у шали) набигузице. Кума треба да зовне жеников отац или брат, или сам женик. Који се гођ зовне на кумство, он треба да пође: ако је стари (крштени) кум, он већ зна

да му ваља ићи; ако ли кога наново куме, он треба да прими Бога и светога Јована, и да пође; али крштенога кума није слободно мијењати, или га морају питати и опроштење искати: зашто он може увлети у таковом догађају. Ђевер (ручни) понајвише бива когођ од рода (брат или братучед) женикова; ако ли није од рода, а оно је какав познаник његов, с којим се он пази. Ђевер може бити и дијете од 10 година, но обично бивају велики момци, а кашто и људи ожењени. Ђевер иде кашто и на просидбу. Он прими ђевојку од брата (обично је да брат, или братучед, ако нема брата, изведе ђевојку и да преда ђеверу) и доведе је те пољуби у руку кума и старог свата, и остале сватове и све људе који се овђе нађу; он путем држи под њом коња, и чува је да не би пала; код женикове куће, доклегођ траје свадба, двори с њом кума и старог свата, срета и испраћа људе, који долазе на свадбу, и спава с њоме и прије вјенчања (у Србији воде невјенчану ђевојку, па је вјенчају код женикове куће), и послије доклегођ не сведу момка и ђевојку. Стари је сват као старјешина у сватовима. Прикумак дође с кумом, и он носи барјак (у Србији и данас иду сватови с барјаком и под оружјем, као војници). Чауш виче да се сватови опремају, збија шалу (говори све што му на уста дође), приказује част и дијели дарове; он треба да је врло шаљив и смијешан: у рукама има нацак, или буздован, те лупа које у што, за капом има по неколика лисичја, или вучја, репа прибодена, а кашто и по неколике кашике зађевене. Гадљар свира у гадље. По неким мјестима (као у Србији и у Босни по варошима, а у Сријему и у Бачкој и по селима) иду и јенђибуле (т. ј. жене, да није ђевојка сама) са сватовима. Женик има за капом прибодену бијелу мараму (кад иду по ђевојку једну, а кад иду с ђевојком има и и више: прибоде му пуница и којекакве нове пријатељице), те му виси низ леђа; а ђевер има за капом ружу (праву, или начињену).

Кад дођу ђевојачкој кући, женик сједе ниже кума (кум сједи у гор-

њем челу), но тај од стида нити смије шта проговорити, нити може јести, него све гледа преда се, а пунице и пријатељице прибадају му мараме за капу; међутим ђевојку облаче у вајату, и она једнако плаче и опраштасе с другарицама; прије него је изведу, завјесе је великом бијелом марамом (авлијом, авлимарамом тако, да је нико не може виђети каква је у лицу, и тако завјешена стоји докле је гођ не сведу с момком.

Когагођ сватови срету на путу (ишли с ђевојком или по ђевојку), они га часте вином и ракијом; а ђешто изиђу и сељаци пред њи, кад иду кроз село с ђевојком, и изнесу част (љеба, печена меса, уштипака, пите, ракије и вина) те и понуде и часте. Кад доведу ђевојку пред женикову кућу, онда изиђе јетрва носећи у десном наручју мушко дијете (наконче), а под лијевим пазуом трубу платна: дијете дода ђевојци, те га она опаше црвеним концем, или паштљиком, а платно простре за собом из куће до ђевојке; потом јој додаду решето са свакојаким житом, те заграби неколика пута руком и баци преко себе; кад је скину с коња, а она оним платном уђе у кућу. На неким мјестима унесе ђевојка и накончe у кућу; а у Бачкој узме прикумак ђевојку с кола и унесе у кућу; у кући јој даду преслицу с кућељом и с вретеном, те њом удари у сва четири зида кућна; по том јој метну под свако пазуо по један љеб, а у уста мало шећера, па јој даду у једну руку стакло вина а у другу воде, те унесе у собу и метне на сто.

Ђевојка се једнако (још од како је изведу) поклања до земље, кад оће кога да пољуби у руку, и поштo га пољуби; кад сватови пију и кад напијају; путем кад иду кроз село; и послије свадбе годину дана (или док не затрудни) морасе тако поклањати и љубити у руку свакога, који дође кући.

Прије сватова дођу муштулугџије (двојица, и то понајвише зетови) на муштулук, и избаце по неколике пушке (у Србији пуцају пушке у сватовима и дан и ноћ, а особито кад сведу момка и ђевојку), и кажу, да иду сватови и воде ђевојку. Муштулугџијама тре-

ба дати муштулук: по лијепу мараму, или по кошуљу.

Сјутрадан пошто доведу ђевојку, зађу на коњма сви сватови (осим кума, ђевера и старог свата) по селу од куће до куће, те зову на свадбу, и обично овако почињу: „Поздравио је кум и стари сват, да дођете на весеље, али да понесете шта ћете јести и на што ћете сјести.“ Код сваке куће дају им по повјесмо, или по какву мараму, и то привезују за узду коњма око главе (то је ђевојачко). Потом дођу сви сељаци на свадбу и сваки донесе част (н. п. јагње живо или печено, прасе печено или опаљено и испорено, ћурку, кокош, питу, или шта буде; али колач и чутуру вина, или ракије, треба сваки да донесе). Кад већ буде око пола ручка, онда чауш приказује част, т. ј. оно што је који донијо; но он то чини врло смијешно и шаљиво, н. п. ако је који донијо прасе, а он каже: „Ево овај (како му буде име) живи близу воде, па уватио воденога миша.“ Ако ли је кокош, а он каже да је врана, или друга каква тица; ако ли је жив ован с роговима, а он, као плашећисе од њега, пита, шта је то, или је јелен или во, или друго што, и т. д. а уза сваку на посљетку мора казати: „Себи на глас, а свој браћи на част (т. ј. донијо).“ Послије тога изнесу дарове, и то обично два момка међу собом на копљачи, или на другој каквој моци, па нарамују као да од теже не могу да иду. Свака ђевојка треба да донесе по кошуљу куму, ђеверу и старом свату, а осталим сватовима што коме допадне (ком мараму, ком пешкир, ком чарапе и т. д.). Дарове чауш дијели тако смијешно, као и част што приказује, н. п. „Ево наша снаша донијела куму кошуљу, каква је танка кроз прстен би прошла, да је прстен гужва орачица, па да два тпуку а четири вуку.“ Ђевојка међу тим стоји једнако па се поклања. Чауш свој дар свеже на нацак или на буздован, а гадљар свој на прдаљку.

Други дан у јутру узме млада воде и пешкир, те пољева сватовима редом, те се умивају над леђеном, или над каквом карлицом, а они (пошто се који умије) бацају новце у ону воду (ти се новци зову пољевачина). Сваки, који дође на свадбу, треба да дарује младу кад га среће и пољуби у руку; осим тога и сватови измишљавају свакојаке игре те купе новце млади, н. п. једни оће да закољу псето ако га не откупе; једни уввате прасе па га метну под пазуо, мјесто гâдљи, те га стоји цика; једни оседлају вола па га уведу у кућу те га дарују; једни се начине као калуђери па ишту милостињу; једни као ђевојке па љубе редом у образ да се дарују и т. д.

Сватови су тако немирни и безобразни, да већ има ријеч: „Као Србски сватови.“ Побију кокоши и прасце, покољу ћурке, гуске, патке; полупају судове; покраду (код ђевојачке куће) кашике и друго што се год може понијети; пећ собну (ако им повлади кум) оборе па изнесу на поље; ђешто (као у Бачкој) извуку кола навр куће; сами точе, сами пију; вичу, лупају (шта вичеш — шта лупаш — ти овђе? нијеси ти ђевојку довео) и т. д. Србска свадба траје готово нећељу дана: на два дана прије, него што ће поћи по ђевојку, почне се пити, па једнако док не оде кум. cf. отмица.

Женик, m. der Bräutigam, sponsus.

Жеников, ва, во, des Bräutigams, sponsi.

Жѐнин, на, но, des Weibes, feminae, der Frau, uxoris. Зар ми је он женин брат (да му дам то)?

Жѐнити, им, v. impf. verheuraten, colloco: жени сина.

Жѐнитисе, нмое, v. r. impf. heuraten, duco uxorem.

Жѐница, f. dim. das Weibchen, muliercula.

Жѐнка, f. das Weibchen, femina.

Женскâ, f. (у Сријему и у Бачкој) das Frauenzimmer, femina.

Женскâ црква, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide препрата.

Жѐнскара, f. vide женка.

Женскӣ, ка, ко, 1) weiblich, muliebris, 2) adv. weibisch, more muliebri.

Женскиње, n. (coll.) Weibspersonen, feminae.

Женскô вријеме, n. die Zeit der Frauen, menstrua.

Жентурина, f. augm. v. жена.

Жењење, n. das Heuraten, cum quaeritur uxor.

Жерâв. m. 1) vide ждрао. 2) ein großer grauer Ochs; auch ein Schimmelpferd, bos aut equus canus.
Жеравија, f. } Fluß in der Зворничка
Жеравиња, f. } нанја (у Јадру). Жеравија тече кроз село Тршић (и ту се једна мала зове Жеравија, или Жеравињска мала), па онда између Руњана и Клубаца, и утјече у Дрину између Лознице и Липнице (а кад је љети велика суша, онда испод Клубаца и Руњана стане у вирове и пресуши).
Жеравињскії, ка, ко, н. п. врело, von Жеравија.
Жеравица, f. } vide жар.
Жератак, шка, m. } vide жар.
Жеста, f. } acer tataricum Linn.
Жестика, f. } acer tataricum Linn.
Жестиков, ва, во, aceris tatarici.
Жестиковина, f. lignum aceris tatarici.
Жестина, f. das Feuer (Lebhaftigkeit), Heftigkeit, ardor, ignis.
Жесток (comp. жешћи), ка, ко, feurig, ardens, н. п. коњ, човек, ракија.
Жетва, f. die Ernte, messis.
Жетелац, теоца, m. der Schnitter, messor.
Жетелачкії, ка, ко, 1) Schnitter-, messorum. 2) adv. nach Art der Schnitter, messorum more.
Жети, жањем, v. impf. ernten, meto.
Жећи, жежем, v. impf. brennen, uro.
Жеца, f. vide жеђца.
Жûв (comp. живљи), ва, во, 1) lebend, vivus. 2) свашта жива, allerlei, omnimodi. 3) жива желю! lieber, erwünschter, exoptate: ће си (намо се) жива жељо? Жива жељо кукурузна пројо (или подгријана чорбо)!
Жива, f. das Quecksilber, hydrargyrum.
Живадин, m. Mannsname, nomen viri.
Живâн, m. Mannsname, nomen viri.
Живана, f. Frauenname, nomen feminae.
Живаница, f. dim. v. Живана.
Живанчић, m. dim. v. Живан.
Живарење, n. das Pfuscherleben, vita misera.
Живарити, им, v. impf. nicht so recht leben, vivo misere.
Живац, вца, m. das lebendige Fleisch, vivum: осјекао нокте до живца; дарнуо му је у живац.
Живети, вим, (Рес.) vide живљети.
Живетисе, вимсе, (Рес.) vide живљетисе.
Живина, f. 1) der Krebs (Krankheit), cancer, carcinoma: живина га растočила! 2) млоштво људи, Menge Volks, multitudo. 3) (у Срњему и у Бачкој) кокоши, патке, гуске и ћурке, das Geflügel, Federvieh, alites domesticae.

Живинче, чета, n. ein Hausthier, pecus.
Живити, им, (Срем.) vide живљети.
Живитисе, имсе, (Срем.) vide живљетисе.
Живка, f. Frauenname, nomen feminae.
Живко, m. Mannsname, nomen viri.
Живљење, n. das Leben, vita.
Живљети, вим, v. impf. (Ерц.) leben, vivo.
Живљетисе, вимсе, v. r. impf. (Ерц.) leben, vivo: како се живи он? они се између себе зло живе; добро се они живе.
Живнути, нем, v. pf. aufleben, zu Kräften kommen, revivisco: сад је мало живнуо.
Живо, adv. schnell, velociter.
Живодерац, рца, m. der lebendig geschunden wird, qui excoriator vivus: „ја сам јарац живодерац, жив дрт не одрт, жив печен не испечен" и т. д. (у једној игри).
Живоин, m. Mannsname, nomen viri.
Живоначалнії, на, но, н. п. Богородица (у име Бога и свете Тројице, живоначалне Богородице).
Живот, m. das Leben, vita.
Живота, m. Mannsname, nomen viri.
Животан, тна, но, wohlbeleibt, obesus, н. п. животно јагње, може се испећи.
Жиг, m. 1) das Brandmal, stigma. 2) ein glühendes Stänglein (um z. B. das hölzerne Mundstück der gemeinen Tabakpfeife zu bohren), virgula ferrea candefacta.
Жигање, n. das Stechen, dolor acutus.
Жигати, га (ме), v. impf. stechen, (in der Seite, auf der Brust), pungo.
Жигнути, не, v. pf. einen Stich geben, pungo.
Жигосање, n. das Brandmarken, inustio notae.
Жигосати, гошем, v. impf. и pf. н. п. вола, brandmarken, notam inuro.
Жид, m. der Jude, Judaeus.
Жидак (comp. жиђи), тка, ко, dünn (von Flüssigkeiten), rarus, dilutus.
Жидина, f. die Dünne (z. B. der Suppe, Milch), raritas.
Жидов, m. vide Жид.
Жидов, ва, во, des Juden, Judaei.
Жидовскії, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.
Жижа, f. das Brennende, urens: жижа! жижа! (кажу ђетету кад оће да привати руком за ватру, или за свијећу).
Жижак, шка, m. die einfachste Art Lampen, lampadis genus simplicissimum.
Жика, f. hyp. v. Живана.
Жика, m. (Рес. и Срем.) vide Живко.

Жико, m. (Ерц.) hyp. v. Живан.
Жила, f. 1) die Ader, vena. 2) die Wurzel, radix. 3) волујска, или овнујска, der (Ochsen-) Ziemer, nervus.
Жилав, ва, во, aderig, venosus.
Жилити, им, v. impf. н. п. крме, т. ј. везати му стражњу ногу изнад кољена, да не може бјежати, das Kniegelenk unterbinden (z. B. dem Schweine am hintern Fuße, daß es nicht davon laufen könne), interligo pedem (sui fugitivae).
Жилица, f. dim. 1) das Aederchen, venula. 2) die kleine Wurzel, radicula.
Жило, m. ein Magerer (dem man die Adern sieht), macer.
Жиљење, n. das Unterbinden, interligatio, cf. жилити.
Жиока, f. као мала гредица, што се њи више прибија по роговима у кућа и у други зграда, die Latte, asser.
Жиочење, n. das Latten (des Dachs), asserum affixio.
Жиочити, им, v. impf. прибијати жиоке за рогове, latten, affigo asseres.
Жир, m. die Eicheln, glandes; крупно брашно као жир (а ситно као пјена).
Жирење, n. das Mästen mit Eicheln, sagina glandaria.
Жирити, им, v. impf. н. п. свиње, mit Eicheln mästen, glandibus sagino.
Жирка, f. die Eichel, glans.
Жирован, вна, но, 1) mit Eicheln gemästet, glandibus saginatus. 2) година, ein Eicheljahr (fruchtbar an Eicheln), annus glandibus felix.
Жировница, f. плата за свиње што једу жир, das Eichelgeld, pecunia glandaria.
Жирчица, f. dim. v. жирка.
Житак (comp. жиђи), тка, ко, vide жидак.
Житан, тна, но, reich an Getreide, z. B. das Jahr, annus frumento felix.
Житар, m. der Getreidehändler, frumentarius.
Житарица, f. н. п. лађа, ein Getreideschiff, navis frumentaria.
Житни, на, но, Getreide-, frumentarius.
Жито, n. 1) Getreide, frumentum. 2) Weizen, triticum. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, жито се зове сваки уојев, од кога се обично брашно меље и љеб мијеси (н. п. шеница, јечам, кукуруз, овас, раж, ељда, проја, крупник и т. д.); а у Сријему, у Бачкој и у Банату (особито по варошима) само шеницу зову житом. 3) испод жита (т. ј. отишао), heimlich, auf einem Schleichwege; clam.
Житомишљић (Житомишљић?), m. манастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Жица, f. 1) der Faden, filum. 2) der Drat, filum metallicum (ferreum, aureum).
Жицнути, нем, v. pf. einen Streich versetzen (mit einem ruthenartigen Körper), virga percutio.
Жича, f. 1) Bach am linken Ufer des Jadar, unweit Лешница. 2) Kloster an der Morawa:
„Да видите Жичу на Морави
„И на Ибру више Карановца —
Жичина f. vide жидина.
Жичица, f. dim. v. жица.
Жичко поље, n. Ebene von Жича (код Лешнице).
Жишка, f. eine glühende Kohle, pruna.
Жишчица, f. dim. v. жишка.
Жлеб, m. (Рес. и Срем.) vide жлијеб.
Жлебити, им, (Рес. и Срем.) vide жлијебити.
Жлебљење, n. (Рес. и Срем.) vide жлијебљење.
Жлезда, f. (Рес. и Срем.) vide жлијезда.
Жлијеб (говорисе и ждлијеб), m. (Ерц.) дрво ископано, као корито, те вода иде њим, die Rinne, canalis.
Жлијебити, им, v. impf. (Ерц.) zu einer Rinne aushöhlen, excavo.
Жлијебљење, n. (Ерц.) das Aushöhlen, excavatio.
Жлијезда, f. (Ерц.), die Drüse, glandula.
Жлица, f. (у Ерц.), der Löffel, cochlear.
Жличица, f. dim. v. жлица.
Жље (Ерц.), arg, übel, male:
„Жље га сјели три Српске војводе!
„Жље га сјели, и вино попили! —
Жмирав, ва, во, blinzelnd, nictans.
Жмирање, n. das Blinzeln, nictatio.
Жмирати, ам, v. impf. blinzeln, nictor, conniveo.
Жмире, f. pl. 1) чварци, vide чварак. 2) од масти и од брашна као житка цицвара, eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus.
Жмура, f. das Blindekuhspiel, das Blinzelmäuschen, myinda, cf. слијепи миш.
Жмурење, n. das Zuhalten der Augen, conclusio oculorum.
Жмурећке, mit verbundenen Augen, oculis clausis.
Жмурити, им, v. impf. die Augen zuhalten, clausos teneo oculos.
Жњети, ем, vide жети.
Жрвањ, вња, m. die Handmühle, mola manuaria.
Жрвњање, n. das Mahlen an der Handmühle, molitio mola manuali.

Жрвањати, ам, v. impf. an der Handmühle mahlen, molo mola manuali.
Жубор, f. das Gelispel, susurrus.
Жуборење, n. das Lispeln, susurrus.
Жуборика, f. (cm.)
„Жубори му брада
„Као жуборика. —
Жуборити, им, v. impf. zwitschern, lispeln, säuseln, rieseln, susurro: жубори потоk, тице, и m. д.
Жуванце, цета, n. жуманце, жујце, der Dotter (im Ey), vitellus (ovi).
Жудан, дна, но, durstig, sitiens: жудан и гладан.
Жуја, f. eine gelbe Schwein (Sau), porca flava.
Жујан, m. ein falber Ochs, bos flavus.
Жујо, m. hyp. v. жујан.
Жујце, n. vide жуванце.
Жуљ, m. die Schwiele, callus.
Жуљање, n. das Drücken des Schuhes, pressio calcei.
Жуљати, ам, v. impf. Schwielen machen, callum facio.
Жуљење, n. vide жуљање.
Жуљити, им, vide жуљати.
Жуманце, цета, n. vide жуванце.
Жуна, f. (црна и зелена) der Schwarzspecht, picus martius.
Жунин, на, но, dem Schwarzspecht gehörig, pici martii.
Жунић, m. ein junger Schwarzspecht, pullus pici martii.
Жупа, f. 1) ein sonniges Land, wo entweder kein Schnee fällt, oder der gefallne gleich wieder schmilzt, z. B. die Küste des adriatischen Meers, terra aprica: отишао к мору у жупу; у штомој жупи. 2) nom. propr. einer Gegend in Dalmatien.
Жупан, пна, но, ц. п. земља, sonnig, apricus.
Жура, f. ein kleiner und dürrer Mensch, homo parvus et macer: приповиједасе да је краљ Вукашин таковн био:
„Књигу пише жура Вукашине
„Те је шаље на Ерцеговину. —
Журав, ва, во, klein und dürr, parvus et macer.
Журба, f. das Gedränge, das Richten (der Soldaten, wenn der General kommt), turba, concursus.
Журење, n. das Spuden, festinatio.
Журитисе, имсе, v. r. impf. sich spuden, eilen, accelero.
Жустар, тра, ро, vide срчан, окретан.
Жут (comp. жући), та, то, gelb, flavus, gilvus.
Жутење, n. (Рес.) vide жућење.
Жутети, утим, (Рес.) vide жућети.
Жутетисе, жутимсе, (Рес.) vide жућетисе.
Жутило, n. die gelbe Farbe, pigmentum flavum (luteum).
Жутилова трава, f. vide зановијет.
Жутина, f. die Gelbe, flavedo.
Жутити, жутим, (Срем.) vide жућети.
Жутити, жутим, v. impf. gelben, flavum reddo.
Жутитисе, жутимсе, (Срем.) vide жућетисе.
Жутица, f. 1) die Gelbsucht, icterus; 2) der Ducaten, numus aureus.
Жутовољка, f. das Rothkelchen, rubecula (motacilla rubecula Linn).
Жућак, m. 1) Dantes, lamina lusoria. 2) Ducaten, aureus.
Жућење, n. (Ерц. и Срем.) das Gelben, flavefactio.
Жућети, жутим, v. impf. (Ерц.) gelb werden, fio flavus.
Жућетисе, жутимсе, v. r. impf. (Ерц.) gelb aussehen, flavum esse aspectu.
Жућкаст, та, то, gelblich, subflavus.
Жуч, f. die Galle, fel.

З.

За, 1) für, um, pro: не брини се ти за њега; ко ће бити јемац за те? за новце свашта доста;
„Ђе ја нађем за мене ђевојку,
„Онђе не ма за те пријатеља —
„Да за цара на мејдан изиђе —
2) hinter, nach, post: иде за мном; сједи за кућом; за мном не ће стати (an mir soll's nicht liegen); за новцима све стоји (auf Geld kommt's an); ја сам за путом (ich muß abreisen); удаласе за старца (sie hat einen Alten geheurathet);
„Сунце зађе за гору —
„Ођеш брате не зван за ујаком
„У сватове поћи назорице? —
„Јасно пјева за гором ђевојка —
„Пођи ћери за козара, добро ће ти бити —
3) während, tempore: за Лазара, за Лазарева владања; за живота мога; за два дана; за годину дана; дошао за вида (noch bei Tage);
„Зашт' се синко не шће оженити
„За љепоте и младости твоје? —
„За ран' куме! за ран' стари сваше!
„За рана нам снау доведите —
4) за триста, an dreihundert, ad tercentos. 5) уватити за руку, bei der Hand fassen, adprehendit manum illius.
Забава, f. die Unterhaltung, der Zeitvertreib, oblectamentum.
Забавити, им, v. pf. 1) кога, unter-

halten, oblecto, н. п. дијете да не плаче. 2) aufhalten, distineo. 3) чему, ausstellen, Tadel finden, ausschlagen, reprehendo, recuso.

За̀бавитисе, вимсе, v. r. pf. sich verweilen, detineor.

За̀бављање, n. 1) das Unterhalten, oblectatio. 2) der Aufenthalt, mora. 3) das Tadeln, reprehensio.

За̀бављати, ам, v. impf. 1) unterhalten, oblecto. 2) aufhalten, detento. 3) auszustellen finden, reprehenso.

За̀бављатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich unterhalten, oblector, occupor. 2) sich aufhalten, moror.

Забаглати, ам, v. pf. н. п. прст у уста, den (ganzen) Finger in den Mund stecken, insero digitum ori.

Забадава̂ (за бадава), 1) umsonst, unentgeltlich, gratis. 2) umsonst, vergebens, frustra. cf. залуду.

Забадање, n. das Hineinstecken, insertio.

Забадати, ам, v. impf. hineinstecken, insero, immitto. Забада трн у здраву ногу, prov. Verdruß und Schaden suchen.

За̀балити, им, v. pf. rotzen (Rotz und Wasser weinen), mucum emittere per nasum et ore.

Забанати, ам, v. pf. т. ј. штап (у Бачкој), so werfen den Stock, daß er aufprallt, jacio ita ut repercutiatur; забанао штап па ме ударио.

Забаталити, им, v. pf. verwahrlosen, negligo.

За̀баталивање, n. das Verwahrlosen, neglectio.

Забаталивати, љујем, v. impf. verwahrlosen, negligo.

Забацивање, n. das Hinein-, das Hinter etwas werfen, conjectio.

Забацивати, цујем, v. impf. hinter etwas werfen, conjicio post —

Забациватисе, цујемсе, v. r. impf. 1) sich in etwas werfen, immitto me in aliquid. 2) забацило се неђе, es ist verlegt (verworfen).

Забацити, им, v. pf. hinter etwas werfen, jacio post —

Забацитисе, имсе, v. r. pf. sich in etwas werfen, conjicere se aliquo.

Забашуривање, n. das Vertuschen, occultatio, dissimulatio.

Забашуривати, рујем, v. impf. vertuschen, occulto.

Забашу̂рити, им, v. pf. vertuschen, dissimulo.

Забѐзакнутисе, немсе, v. pf. in Gedanken vertieft stehen, immersus sto cogitationibus.

Забѐлежити, им, (Рес. и Срем.) vide забиљежити.

Забѐлети, ли, (Рес.) vide забијелети.

Забѐлетисе, лисе, (Рес.) vide забијељетисе.

Забѐлити, ли, (Срем.) vide забијељети.

Забѐлитисе, имсе, (Срем.) vide забијељетисе.

Забиберити, им, v. pf. pfeffern, pipero, pipere condio.

За̀бидлака, m. ein kerngesunder Bursche, homo valentissimus.

Забијање, n. das Hineinschlagen, immissio.

Забијати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.

Забијѐлети, ли, v. pf. (Ерц.) н. п. зора, erglänzen, affulgeo.

Забијѐлетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.), erglänzen, affulgeo: забијељеласе зора.

Забијо̀градитисе, имсе, v. r. pf. (сп.) Belgrad werden, ſo Belgradum:
„Бијограде мој велики јаде!
„У з'о час се забијоградио. —

Забиљежити, им, v. pf. (Ерц.), bezeichnen, merken, noto.

За̀бити, бијем, v. pf. hineinschlagen, immitto.

За̀битисе, бијемсе, v. r. pf. sich verschlagen, se immittere.

Заблѐјатисе, јимсе, vide забленутисе.

За̀бленут, та, то, vergafft, oculis intentis.

За̀бленутисе, немсе, v. pf. sich vergaffen, stupide aspicio.

Забо̀лети, ле, v. pf. (Рес.)
Забо̀лити, ли, v. pf. (Срем.)
Забо̀љети, ље, v. pf. (Ерц.) } erschmerzen, indolesco.

За̀бора̂в, m. die Vergessenheit, oblivio.

Забо̀равак, вка, m. das Vergessene, res neglecta per oblivionem.

За̀бора̂ван, вна, но, vergeßlich, obliviosus.

Забо̀равити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.

Забо̀рављање, n. das Vergessen, oblivio crebra.

Забора̀вљати, ам, v. impf. vergessen, obliviscor.

Забо̀сти, бодем, v. pf. hineinstechen, immitto.

Забра̀вати, ам, v. pf. sich verirren (wie ein Schaf), aberro.

За̀бравити, им, v. pf. verschließen, sera claudo.

Забраживање, n. das (zu weite) Eingreifen in etwas, aratio quasi agri alieni.

Забраживати, ђујем, v. impf. (zu weit) um sich greifen, aro agrum alienum.

Забра̀здити, им, v. pf. (zu weit) um sich greifen, agrum alienum aro: далеко си забраздио.

Забра̀јање, n. das Verzählen, lapsus in numerando.

Забра̀јати, јам, v. impf. verzählen, labor in numerando.

Забрајатисе, јамсе, v. r. impf. sich verzählen, fallor in numerando.

Забран, m. } ein gehegter oder auch offener
Забрана, f. } Wald, in dem der Holzschlag verboten ist, silva septa.

Забранити, им, v. pf. verbieten, prohibeo.

Забрањивање, n. das Verbieten, prohibitio.

Забрањивати, њујем, v. impf. verbieten, prohibeo.

Забрблати (забрбљати), ам, v. pf. daherplappern, obblatero.

Забрдњача (забрдњача), f. на разбоју као мала гредица, што стоји од овог преко стативица, те о њој висе шипила и брдила.

Забрђе, n. Gegend hinter dem Berge, transmontana regio.

Забрежје, n. Dorf und Schanze an der Save, unweit Палеж:
„Вино пију Српски капетани
„На Забрежју украј воде Саве —

Забрекнути, нем, v. pf. anziehen (vom ausgetrockneten Gefäße, das man ins Wasser stellt), irrigari: кад се кабао расане на сунцу, па не може да држи воде, онда се метне у воду да забрекне.

Забринути, нем, v. pf. кора, in Sorge versetzen, curam injicio.

Забринутисе, немсе, v. r. pf. die Besorgniß bekommen, in curam incido.

Забркати, ам, v. pf. 1) vermengen, misceo. 2) verwirren, misceo.

Забројити, им, v. pf. verzählen, fallo (aut fallor), in numerando.

Забројитисе, имсе, v. r. pf. sich verzählen, fallor in numerando.

Забун човек, забун жена, verblüfft, perturbatus.

Забунити, им, v. pf. verwirren, verblüffen, perturbo.

Забуњивање, n. das Verblüffen, perturbatio.

Забуњивати, њујем, v. impf. verblüffen, perturbo.

Зава, f. (у Сријему и у Бачкој) vide заова.

Завада, f. der Zank, Groll, discordia: ми смо у завади; он је са мном у завади.

Завадити, им, v. pf. zertragen, in Zwietracht bringen, amicitiam turbo.

Завадитисе, имсе, v. r. pf. sich zertragen, rumpo amicitiam cum aliquo.

Завађање, n. das Zertragen, Verfeinden, inimicitiarum motio aut susceptio.

Завађати, ам, v. impf. н. п. људе, verfeinden, inimicitias moveo.

Завађатисе, амсе, v. r. impf. sich verfeinden, inimicitias suscipio.

Завалити, им, v. pf. 1) zu Boden wälzen, humi volvo. 2) durch etwas Hingewälztes verzäunen: завали градину. 3) cf. захвалити.

Заваљитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich darniederwälzen, convolvere se. 2) sich rühmen, gloriari:
„Завалисе жути лимун на мору:
„Данас не ма ништа љепше од мене.

Заваљивање, n. 1) das Wälzen, volutatio. 2) das Verwälzen, conseptio. 3) cf. захвалити и захваљивање.

Заваљивати, љујем, v. impf. 1) niederwälzen, voluto. 2) verzäunen, consepio. 3) cf. захвалити и захваљивати.

Заваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich umherwälzen, volutor.

Заварати, ам, v. pf. н. п. коме очи, eines Augen täuschen, fallo oculos alicujus.

Заврчити, им, v. pf. den Fortgang (z. B. einer Wunde) verwehren, cohibeo progressum, н. п. заварчити (травама или бајањем) какву бољетицу да не иде у напредак, него да удари на траг. Крадљивца у почетку заварче батином, или из пушке, да не краде више.

Завађање, n. das Schöpfen, haustus.

Заваћати, ам, v. impf. schöpfen, haurio.

Заватити, им, v. pf. schöpfen, haurio, воде, кашиком јела, чанком жита.

Завежљај, m. } 1) etwas Eingebundenes, z. B. Geld im Tüchel. 2) der Merkknoten im Tüchel selbst, nota, cf. узао.
Завезак, ска, m. }

Завезати, вежем, v. pf. verbinden, colligare.

Завезивање, n. das Verbinden, colligatio.

Завезивати, зујем, v. impf. verbinden, colligo.

Заверак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide завјерак.

Заверитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide завјеритисе.

Завео, m. (Рес. и Срем.) vide завјео.

Завесити, им, (Рес. и Срем.) vide завјесити.

Завести, ведем, v. pf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, irreführen, seduco.

Завести, везем, v. pf. лађу, das Schiff bei der Ueberfahrt stromaufwärts lenken, adverso flumine dirigo navem.

Завестисе, веземсе, v. r. pf. in die See stechen, solvo.

Завет, m. (Рес. и Срем.) vide завјет.

Заветан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide завјетан.

Заветина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетина.
Заветоватисе, ветујемсе, (Рес. и Срем.) vide завјетоватисе.
Заветрина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетрина.
За̀видети, дим, (Рес.) vide завиђети.
За̀видити, им, (Срем.) vide завиђети.
За̀видљив, ва, во, neidisch, invidus.
За̀виђети, дим, v. impf. (Ерц.) коме, einen beneiden, invideo.
За̀вија̂ње, n. das Verbinden, obligatio.
Зави̏јати, ам, v. impf. verbinden, obligo.
За̀вијати, јем, v. pf. heulen, exululo:
„Завијала три зелена вука —
Завија̂ч, m. i. q. завој.
За̀виличити, им, v. pf. н. п. коња, halftern, capistro, den Halfterstrick statt des Gebisses anlegen.
За̀вин, на, но, (у Сријему и у Бачкој) vide заовин.
За̀вира̂ње, n. das Umherschweifen, vagatio.
За̀виратисе, ремсе, v. r. impf. sich umhertreiben, vagor, erro.
Завири́вање, n. das Hineinsehen, introspectio.
Завири́вати, рујем, v. impf. hineinsehen, introspecto.
Зави́рити, им, v. pf. hineinblicken, introspicio.
За̀вист, f. der Neid, invidia.
Зави́так, тка, m. etwas eingewickeltes, res involuta.
За̀вити, вијем, v. pf. verbinden, obligo, einwickeln, obvolvo.
Зави̏тлати, ам, v. pf. schwingen (um zu schleudern), vibro.
За̀вица, f. dim. v. зава.
За̀вича̂ј, m. мјесто, ђе се ко родио и навикао, Ort, wo man geboren worden, und woran man sich gewöhnt hat, solum natale: и кљусе и говече тежи на свој завичај;
„С Богом земљо, с Богом завичају —
За̀виша, m. Mannsname, nomen viri.
Завјерак, рка, m. (Ерц.) in dem Fluche: триста му завјерака!
За̀вјеритисе, имсе, v. pf. (Ерц.) коме, geloben, spondeo.
За̀вјес, m. (Ерц.), der Vorhang, velum.
За̀вјесити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. ђевојку (кад се удаје), umhängen, velo.
За̀вјет, m. (Ерц.), das Gelübde, votum: завјет учинити, или завјетоватисе.
За̀вјетан, тна, но, (Ерц.) durch ein Gelübde gebunden, voto obstrictus.
За̀вјетина, f. (Ерц.) das Gelübdemal, convivium voto soluto. cf. завјетоватисе.
Завјетоватисе, тујемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verloben, voto se obstringere. Неки се завјетују (у болести, или у другој каквој невољи), да не једу рибе никад у петак и у сриједу, неки да посте понеђељник, или читаву неђељу дана каквом свецу (као н. п. св. Сави, св. Аранђелу, св. Петки Параскевији, Богородичину покрову), или да светкују какав дан. У Србији овако село има по један дан, кога слави и светкује (и то обично бива љети: од васкресенија до Петрови поста): скупесе сви сељаци (женско и мушко) на какво брдо, или на друго лијепо мјесто у селу: ту изведу своје пријатеље, који им дођу из другије села, и дозову попове и калуђере те чате молитву, свјештају масла и свете водицу, па се онда дигну сви, с крстовима и с иконама, по пољу (по житима и по ливадама), а ђешто и од куће до куће; потом дођу опет на оно мјесто, па онђе ручају и читав се дан часте, играју и пјевају. Таково се весеље по Браничеву зове завјетина (ајдемо на завјетину; сутра је завјетина у том селу), а у Јадру говоре: носити крста (крсте?), или крстоноше (они што иду с крстовима и с иконама по пољу и по селу). У Тршићу, ђе сам се ја родио, носе крста други дан тројичина дне:
„Колико се ја заклиња и завјетова,
„Да не пијем рујна вина прије ракије,
„Да не љубим удовице прије ђевојке,
„Да не јашем врана коња прије не јахана —
За̀вјетрина, f. (Ерц.) ein Ort, der gegen den Wind gesichert ist, locus a vento tutus.
Завла́дати, ам, v. pf. erobern, in suam potestatem redigere.
Завла́дичити, им, v. pf. zum Bischof weihen, consecro episcopum.
Завла́дичитисе, имсе, v. r. pf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Завла́чење, n. das Hineinziehen, Hineinstecken, immissio.
Завла́чити, им, v. impf. hineinstecken, immitto.
Завла́читисе, имсе, v. r. impf. sich hineinziehen, immitto me.
Заво́дити, им, v. impf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, seduco.
Заво̀ђење, n. das Hinterführen, das Verführen, seductio.
Заво́жење, n. das Lenken (des Schiffs)

stromaufwärts, rectio navis flumine adverso.

Зàвозити, им, v. impf. das Schiff etwas stromaufwärts lenken, rego navem adverso flumine.

Зàвој, m. der Verband, adligatura, fascia.

Завојштити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.

Завôрањ, рња, m. der Bolzen an der Pflugdeichsel (an der 6—8 Ochsen vorgespannt sind), repagulum aratri.

Заврáтити, им, v. pf. zurückziehen, retraho, abstumpfen, retundo.

Зàвраћање, n. das Zurückziehen, Abstumpfen, retractio, retusio.

Зàвраћати, ам, v. impf. zurückziehen, retracto.

Зàвргнути, нем, vide заврћи.

Зàвргнутисе, немсе, vide заврћисе.

Заврêтисе, емсе, заврьосе, (Рес. и Срем.) vide завријетисе.

Зàвријетисе, ремсе, заврьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich wohin einziehen, abdere se aliquo.

Заврнути, нем, v. pf. zudrehen, torquendo claudo, славину.

Заврсти, вржем, v. pf. binden (mit der Halfter den Ochsen), obligo.

Заврстисе, вржемсе, v. r. pf. sich verwickeln, impedio me: заврзао се коњ, wenn es an dem Seile weidet, und sich darin nach und nach verwickelt.

Зàвртање, n. das Zudrehen, obtorsio.

Зàвртати, врћем, v. impf. zudrehen, torquendo claudo.

Завртети, вртим, v. pf. (Рес.)
Завртити, вртим, v. pf. (Срем.)
Заврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) } hineinbohren, terebram adigo.

Зàврћи (говорисе и завргнути), вргнем, v. pf. 1) aufladen (auf die Schulter), tollo. 2) nach und nach erzielen, sensim accipio: заврѓао коза, оваца, марве. 3) anstiften, moveo, н. п. бој, кавгу.

Зàврћисе (говорисе и завргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) entstehen, existo, exorior. 2) aufladen, sibi imponere: Туре иде гредицом, заврглосе седлицом (т. ј. пуж.)

Заврћивање, n. das Hineinbohren, terebrae adactio.

Заврћивати, ћујем, v. impf. hineinbohren, terebram adigo.

Заврћкола, f. die Person, die das Kolo schließt, im Gegentheil der коловођа, die es anführt, postremus aut postrema chori serbici.

Завршéтак, тка, m. die Vollendung, der Schluß, finis: дошао нà завршетак.

Завршивање, n. das Vollenden, perfectio.

Завршивати, шујем, v. impf. 1) vollenden, perficio. 2) сијено, das Heu aufschobern, accumulo foenum.

Завршити, им, v. pf. сијено, aufschobern, accumulo foenum.

Завући, вучем, v. pf. hineinziehen, hineinstecken, immitto.

Зàгажња, f. ein Fischernetz, das zwei watende Fischer gespannt halten, retis genus.

Зàгазити, им, v. pf. hineinwaten, vadum ingredior.

Зàгалити, им, v. pf. entblößen, nudo, z. B. гузицу.

Зàгалитисе, имсе, v. r. impf. sich entblößen, nudor.

Зàгалица, f. cf. циципан (само у овој загонетки).

Загáсити, им, v. pf. н. п. креч, den Kalk löschen, exstinguo, macero calcem.

Загáтити, им, vide зајазити.

Загашивање, n. das Löschen, exstinctio, maceratio.

Загашивати, шујем, v. impf. н. п. креч, löschen, exstinguo.

Зàглавак, вка, m. der Zwickel (womit die Axt verkeilt wird), cuneus (?).

Заглáвити, им, v. pf. 1) н. п. сјекиру, мотику, verkeilen, cuneis firmo. 2) verkommen, pereo: заглавио неће.

Заглављивање, n. 1) das Verkeilen, cuneatio. 2) das Verkommen, interitus.

Заглављивати, љујем, v. impf. 1) verkeilen, cuneo. 2) verkommen, periturus sum, non me expediam.

Зàгладити, им, v. impf. verglätten, laevitatem reddo (eig. und fig.).

Загледање, n. das Sehen auf etwas, intuitus.

Заглéдати, ам, v. impf. што und у што, sehen auf etwas, intueor.

Зàгледати, ам, v. pf. 1) einen Blick thun, introspicio. 2) ђевојку, erblicken und sich in sie verlieben, adamo:
„Ја усади вишњу на игришту,
„И загледа у селу ђевојку. —

Зàгледатисе, амсе, v. pf. 1) sich verschauen in etwas, attente intueor. Загледао се као теле у шарена врата. 2) sich verlieben, adamo.

Заглибитисе, имсе, v. pf. versinken (in Koth), immergor.

Заглýшање, n. das Betäuben (durch Geräusch machen), strepitus.

Заглýшати, ам, v. impf. betäuben, obtundo.

Заглýшити, им, v. pf. betäuben, obtundo.

Зàгнати, ам, v. pf. 1) hineintreiben (den Keil), adigo. 2) hinter etwas treiben, ago post —, н. п. говеда за брдо.

Зáгнатисе, âмсе, v. r. pf. losstürzen auf etwas, ruo in aliquem.
Заговáрање, n. das Aufhalten durch Reden, detentio per allocutionem.
Заговáрати, ам, v. impf. einen durch Gespräche aufhalten, alloquio detineo.
Загóвинити, им, v. pf. versäuen, male rem gero.
Заговòрити, им, v. pf. aufhalten durch Gespräche, alloquio detineo.
Заговòритисе, имсе, v. r. pf. sich durch Gespräche verweilen, alloquio distineor.
Загонéнути, ненем, v. pf. ein Räthsel aufgeben, aenigma propono.
Загонéтање, n. das Räthsel-aufgeben, aenigmatum propositio.
Загонéтати, нећем, v. impf. Räthsel aufgeben, aenigmata propono.
Загонéтатисе, нећемсе, v. r. impf. einander Räthsel aufgeben, aenigmata invicem proponere.
Загòнетка, f. das Räthsel, aenigma.
Загòнити, им, v. impf. 1) hinter etwas treiben, ago post — 2) hineintreiben (den Keil, adigo.
Загòнитисе, имсе, v. r. impf. sich stürzen (z. B. auf die Beute, in die Feinde), ruo, impetum facio.
Загòњење, n. 1) das Hineintreiben, adactio. 2) der Anfall, Anlauf, impetus.
Зáгорац, рца, m. der Mann von jenseits den Bergen, transmontanus.
Зáгорел, f. (Рес. и Срем.) vide загоријел.
Загòрелица, f. н. п. ракија, angebrannter Branntwein, adustus: дај де оне загорелице.
Загòрети, рим, v. pf. anbrennen, aduror.
Зáгоријел, f. (Ерц.) das Anbrennen, adustio: удара на загоријел (н. п. ракија, млијеко).
Загòрје, n. das Land hinter den Bergen, z. B. als nom. propr. des Landes jenseits des Timok; auch in der Herzegowina, terra transmontana
Зáгорка, f. 1) das Weib (Mädchen) von jenseits der Berge, transmontana. 2) Frauenname, nomen feminae.
Зáгоркиња вила, f. die von jenseits des Berges, transmontana.
Зáграбити, им, v. pf. eine Hand voll nehmen, manibus haurio, capio.
Зáграда, f. der Zaun, sepes.
Заградити, им, v. pf. verzäunen, sepio.
Заграђивање, n. das Einzäunen, septio.
Заграђивати, ђујем, v. impf. verzäunen, sepio.
Загрáктати, кћем, v. pf. erkrächzen, crocito.
Загргутати, гућем, v. pf. anfangen zu girren, ingemo.
Загрдити, им, v. pf. verderben, Schaden machen, corrumpo.
Зáгреб, m. Agram, Zagrabia.
Загрепсти, гребем, v. pf. 1) einen Griff thun (mit dem Löffel) capio. 2) Reißaus nehmen, fugio.
Зáгризак, ска, m. vide угризак.
Загризање, n. 1) das Anbeißen, admorsus. 2) das Quälen, Reizen, irritatio.
Загризати, ам, v. impf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito (у дијете).
Зáгристи, зем, v. pf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito.
Зáгрлити, им, v. pf. umarmen (eig. umhalsen), amplector.
Загрмети, ми, v. pf. (Рес.)
Загрмити, ми, v. pf. (Срем.)
Загрмљети, ми, v. pf. (Ерц.) erdonnern, intono.
Загрнути, нем, v. pf. 1) н. п. виноград, бротњак, bedecken, zudecken, consterno. 2) н. п. кошуљу, гуњицу, entblößen, nudo.
Загрнутисе, немсе, v. r. pf. sich entblößen, nudo me.
Зáгрoктати, кћем, vide заграктати.
Зáгртање, 1) das Zudecken, constratio. 2) das Entblößen, nudatio.
Зáгртати, грћем, v. impf. 1) zudecken, consterno. 2) entblößen, nudo.
Зáгртатисе, грћемсе, v. r. impf. sich entblößen, nudo me.
Зáгрцнутисе, немсе, v. r. pf. verschießen (vom Getränke), ingurgitari.
Загубити, им, v. pf. verlieren, perdo.
Загубитисе, бисе, v. r. pf. verkommen, perdor.
Загудети, дим, v. pf. (Рес.)
Загудити, им, v. pf. (Срем.)
Загуђети, дим, v. pf. (Ерц.) 1) einen Strich auf der Geige machen, incipio fidibus canere. 2) ertönen, intono.
Загулити, им, v. pf. ein wenig schälen, excortico leviter, н. п. дрво, нокат.
Загуљивање, n. das Abschalen, excorticatio.
Загуљивати, љујем, v. impf. schälen, excortico.
Загушивање, n. das Ersticken, suffocatio.
Загушивати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.
Загушиватисе, шујемсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.
Загушити, им, v. pf. ersticken, suffoco.
Загушитисе, имсе, v. r. pf. ersticken, suffocor.
Зáгушљив, ва, во, engbrüstig, keichend, asthmaticus.
Задáвање, n. das Verursachen, Beibringen, effectio, illatio.

Задавати, дајем. v. impf. beibringen, verursachen, infero:
„Па се ћешто из пушака шуку,
„Један другом ране не задаје —
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше —
Задавити, им, v. pf. erwürgen, strangulo.
Задајање, n. das Säugen, nutritio, lactatio.
Задајати, ам, v. impf. säugen, lacto.
Заданити, им, v. pf. vom Tage überfallen werden, und denselben über wo bleiben, luce supervenieute commorari alicubi, н. п. ајдуци заданили у селу.
Задахнути, нем, v. pf. кога, anhauchen, adspiro.
Задар, дра, m. Zara, Jadera.
Задарскӣ, ка, ко, 1) Zara, Jadartinus. 2) nach Art der Zaraer, more Jadertino.
Задати, ам, v. pf. beibringen, infero, do.
Задевање, n. (Рес. и Срем.) vide задијевање.
Задевати, ам, (Рес. и Срем.) vide задијевати.
Задеватисе, амсе, (Рес, и Срем.) vide задијеватисе.
Задевојчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide зађевојчитисе.
Заденути, нем, vide задести.
Заденутисе, немсе, vide задестисе.
Задерати, рем, vide задријети.
Задесати, им, v. pf. treffen (Unglück), attingo, ferio: јади га задесили!
Задести (говорисе и заденути), денем, (Рес. и Срем.) vide зађести.
Задестисе (говорисе и заденутисе), денемсе, (Рес. и Срем.) vide зађестисе.
Задијевање, n. (Ерц.) das Hineinstecken, immissio.
Задијевати, ам, v. impf. (Ерц.) hineinstecken, immitto, н. п. нож за појас, цвијеће за капу.
Задијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, stecken bleiben, adhaeresco.
Задимити, им, v. pf. Rauch machen, fumum facere, infumo.
Задимитисе, мисе, v. r. pf. rauchen, fumo.
Задирање, n. das Streifen, strictio.
Задирати, рем, v. impf. streifen, stringo.
Задиркивање, n. das Berühren, contactio.
Задиркивати, кујем, v. impf. berühren, anstoßen, offendo.
Задисање, n. das Anhauchen, adspiratio.
Задисати, дишем, v. impf. anhauchen, adspiro.

Задњивање, n. das Bödmen, fundi adjectio.
Задњивати, ам, v. impf. bödmen, fundo instruo.
Задњити, им, v. pf. bödmen, fundo instruo.
Задно, n. der Boden (z. B. am Faße) fundus dolii.
Задњӣ, ња, ње, der hintere, posterior.
Задњица, f. vide гузица.
Задобијање (задобивање?) n. das Erbeuten, captura.
Задобијати (задобивати?), ам, v. impf. erbeuten, capto.
Задобити, бијем, v. pf. gewinnen (Beute), erbeuten, capio:
„Вољео б' се с њиме удесити,
„Нег' царево благо задобити —
„А Чупика стоји без динара:
„Јера га је Чупић задобио
„Од Турчина Пејзе Мемед-аге. —
Задовољан, љна, но, zufrieden, contentus.
Задовољити, им, v. pf. befriedigen, satis facio.
Задовољитисе, имсе, v. r. pf. genug haben, habeo satis, sum contentus.
Задовољност, f. vide задовољство.
Задовољство, n. die Zufriedenheit, animi tranquillitas.
Задојити, им, v. pf. zu saugen geben, adlacto.
Задоцнити, им, v. pf. verspäten, retardo, moror, zu spät kommen.
Задоцнитисе, имсе, v. r. pf. sich verspäten, tardius venio.
Задранин, m. einer von Zara, Jadertinus:
„У тавници бана Задранина —
Задремати, ам (и задремљем), (Рес. и Срем.) vide задријемати.
Задрети, ем, задрьо, (Рес. и Срем.) vide задријети.
Задржавање, n. das Aufhalten, retentio.
Задржавати, ам, v. impf. aufhalten, retardo.
Задржаватисе, амсе, v. r. impf. sich aufhalten, moror.
Задржати, жим, v. pf. aufhalten, moror.
Задржатисе, жимсе, v. r. pf. sich aufhalten, moror.
Задријемати, ам (и задријемљем), v. pf. (Ерц.) einschlummern, obdormisco.
Задријети, рем, задрьо, v. pf. (Ерц.) streifen, stringo.
Задрктати, кћем, v. pf. schauern, cohorresco.
Задрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Зàдрматисе, амсе, v. pf. erbeben, contremisco.

Задрòбити, им, v. pf. einbröckeln, intero.

Задромбу̀љати, ам, v. pf. das Brummeisen, (die Maultrommel) ertönen lassen, impello crembalum.

Задруга, f. Hausgenossenschaft (im Gegensatze der einzelnen Familie), plures familiae in eadem domo (more Serbico).

Зáдружан, жна, но, nicht einzeln im Hause, magna suorum societate pollens.

Заду́битисе, имсе, v. r. pf. sich eingraben, vertiefen, defodior. cf. задупстисе.

Заду́ватисе, амсе, v. r. pf. keuchen, anhelo.

Зàдужбина, f. die fromme Stiftung, monimentum(?). Највећа је задужбина начинити намастир, или цркву, као што су Српски цареви и краљеви градили; потом је задужбина начинити ћуприју на каквој води, или преко баре; калдрму по рђаву путу; воду довести и начинити блѝзу пута (и то се каже градити, и начинити — себи — задужбину); усадити или накаламити воћку близу пута, гладног наранити, жедног напојити, голог обући (но ово се каже чинити, и учинити задужбину) и т. д. Турци и данашњи дан граде и чине све те задужбине Млоги бегови Босански надгледају и оправљају чесме и ћуприје по Србији, које су њиови стари прије стотине година градили, као н. п. Рустамбеговић из Зворника Дугу чесму у Тршићком пољу, и други некакав (Босански бег) Јадранску ћуприју између Љешнице и Липнице. Такове задужбине други не смије ни по што оправљати, него онај чије су од старине.

„Да ви знате наше намастире
„Славни наши цара задужбине —
„Да видите дивну Студеницу,
„Не далеко од Новог пазара,
„Задужбину цара Симеуна —
„Прву бабо саградио цркву,
„Красну славну себи задужбину. —

Задужѝвање, n. das Verschulden, obaeratio.

Задужѝвати, жујем, v. impf. verschulden, obaero.

Задужѝватисе, жујемсе, v. r. impf. sich verschulden, obaeror.

Заду́жити, им, v. pf verschulden, obaero.

Задужитисе, имсе, v. r. pf. sich verschulden, obaeror.

Задупстисе, дубемсе vide задубитисе.

Зàдушнӣ, на, но, н. п. нећеља, понећељник, die armen Seelen angehend, defunctorum cf. задушнице.

Зàдушнице, f. pl. der Armen-Seelen Tag, commemoratio defunctorum. Праве су задушнице у суботу уочи месни поклада (и она се сва нећеља, између бијеле и себичне, зове задушна нећеља). Онда обично сваки човек свима мртвима својим, које он памти, или има записане у читуљи, начини по свијећу воштану, па све те свијеће састави у једну руковет и запали те изгоре мртвима за душу (али најприје мора сваkоме намијенити: ова оцу, ова матери, ова ђеду, ова баби и т. д.). Ако ли је близу намастир или црква, онда се те свијеће однесу тамо, и сваки своју читулу да свештенику те све мртве спомене на служби; и ту онда сваки своје свијеће запали кад свештеник стане спомињати. Потом, кад свештеник све мртве спомене, зађу ђаци, с леђеном воде и с котарицама, те свијеће погасе и покупе (послије калуђери, или попови, граде од њи друге свијеће и пале у цркви). На неким мјестима иду на задушнице и на гробље с попом, те и онђе спомињу мртве, чате им молитве, пале свијеће и дијеле за душу.

Зађѐвојчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) zum Mädchen heranwachsen, in puellam adolesco.

Зàђести (говорисе и зађенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) stecken, pono.

Зàђестисе (говорисе и зађенутисе), ђенемсе, v. r. pf. (Ерц.) kleben, hangen bleiben, adhaeresco:

„Зађе јој се купина
„За свилену кошуљу —

Заерѐзити, им, v. pf. наметнути ерезу, zuhäkeln, den Thürhaken zuwerfen, obdo. serae repagulum.

Зàјечâр, m. Ruinen einer Stadt am Zusammenfluß der beiden Timok.

Зàжагрити, им, v. pf. т. ј. очима, Feuer sprühen aus den Augen, ignem jaculor ex oculis.

Зàжалити, им, v. pf. Leid empfinden, aegre fero:

„Пјевала би ал' не могу сама,
„Драгог ми је забољела глава,
„Пак ће чути па ће зажалити —

Зàжвалити, им, v. pf. dem Pferde das Unterkinn mit der Halfter verbinden, capistro mentum obligo equi

Заждити, им, v. pf. anzünden, accendo; заждио из пушке, Feuer geben.
Зажећи, жем, v. pf. anzünden, incendo.
Зажмурити, им, v. pf. blinzeln, conniveo.
Зажутети, утим, (Рес.) vide зажућети.
Зажутетисе, утимсе, (Рес.) vide зажућетисе.
Зажутити, им, (Срем.) vide зажућети.
Зажутитисе, имсе, (Срем.) vide зажућетисе.
Зажутнути, нем, v. pf. gelblich werden, flavesco.
Зажућетисе, утимсе, v. r. pf. (Ерц.) gelb ergänzen, adgilvesco (z. B. von hingeschütteten Dukaten).
Зазвати, зовем, v. pf. rufen, laden, auffordern, voco, provoco.
Зазвекетати, ећем, v. pf. } erklingen,
Зазвечати, чим, v. pf. } resono.
Зазвиждати, дим, v. pf. einen Pfiff thun, sibilo.
Зазвонити, им, v. pf. läuten, resono.
Зазивање, n. das Auffordern, provocatio.
Зазивати, ам (и зазивљем), v. impf. auffordern, provoco; на част, zum Gastmal einladen, voco ad coenam:
„Љубовић ме на мејдан зазива —
Зазидати, ам, v. pf. vermauern, muro claudo.
Зазиђивање, n. das Vermauern, inclusio opere lateritio.
Зазиђивати, ђујем, v. impf. vermauern, claudo muro.
Зазимити, им, v. pf. vom Winter wo überfallen werden, und deswegen dort bleiben, hieme impedior.
Зазирање, n. das Scheusehen (des Pferdes), aspectus pavidus, pavor, consternatio.
Зазирати, рем, v. impf. scheu sehen, pavide aspicio.
Зазнати, ам, v. pf. bewußt werden, erkennen, conscius sum, agnosco, novi: од како сам зазнао за се.
Зазор, m. das Übelansehen einer Handlung, reprehensio.
Зазоран, рна, но, übel angesehen, infamis.
Зазрети, рем, v. pf. scheu blicken, pavide aspicio.
Зазубица, f. Geschwür im Zahnfleische epulis; расту ми зазубице, der Mund wässert mir.
Зазујати, јим, v. pf. anfangen zu summen, insusurro, immurmuro.
Заигравање, n. das Anlaufen, das Ertanzen, exsultatio.
Заигравати, ам, v. impf. anfangen zu tanzen, exsulto.
Заигравапшсе, амсе, v. r. impf. auf und davon rennen, avolo z. B. коњ; над јелен.
Заиграти, ам, v. pf. anfangen zu tanzen, exsulto.
Заигратисе, амсе, v. r. pf. auf und davon tanzen, avolo.
Заимање, n. das Borgen, Borgnehmen, mutuatio.
Заимати, ам (и заимљем), v. impf. borgen, mutuor.
Заинатитисе, имсе, v. r. pf. sich in den Kopf setzen, trotzen, renitor: заинатиосе па не ће —
Заинтачити, им, v. pf. etwas immer widerholen, semper idem vociferor: заинтачио те ните; шта си ти заинтачио!
Заира*, vide рана.
Заискати, иштем (у Босни, особито по варошима, заишћем), v. pf. verlangen, begehren, peto.
Заискатисе, иштемсе (у Босни, особито по варошима, заишћемсе), v. r. pf. die Erlaubniß verlangen, peto.
Заиспокој душе, auf die Ruhe der Seele, ut requiescat in pace (ein Trinkspruch bei der даћа). cf. даћа.
Заиста, } wahrhaft, vere; gewiß,
Заисто, } certe.
Заиташе, n. vide заваташе.
Заитати, ам, vide заватати.
Заитити, им, vide заватити.
Зајазити, им, v. pf. vermehren, verdämmen, mole cohibeo.
Зајам, зајма, m. Borg, mutuum: у зајам дати, — узети; вратити зајам.
Зајапритисе, имсе, v. r. pf. roth werden vom Feuer, ab igne rubeo.
Зајац, m. (у крајини Неготинској) vide зец.
Заједница, f. das Gemeingut, was Zweyen oder mehrern zugleich gehört, bonum commune.
Заједнички, ка, ко, gemeinschaftlich, communis.
Заједно, zugleich, zusammen, una.
Зајездрати, ам, v. pf. voll, dicht werden, denseri.
Зајмити, им, v. pf. 1) окупити, поћерати кога, или што, vor sich hertreiben, cogo. 2) vide узајмити.
Зајуларити, им, vide зауларити.
Закадијатисе, амсе, v. pf. (etwas komisch) sich einkadijen, Kadia werden, fio judex:
А. Ђе ти је сии?
Б. Отишао у Зворник да се закадија.
А. Па шта ради сад тамо?
Б. Тимари коње код Али-бега.

Зака́дити, им, v. pf. н. п. буре, кошницу; anrauchen, infumo.

Закађи́вање, n. das Anrauchen, infumatio.

Закађи́вати, ђујем, v. impf. anrauchen, infumo.

Зака́зати, кажем, v. pf. sagen, dico, jubeo.

Заказивање, n. das Sagen, edictum?

Заказивати, зујем. v, impf. sagen, dico.

Зака́нитисе, нимсе, v. r. pf. sich entschließen, statuo.

Зака̀нути, нем, v. pf. betropfen, guttatim perfundo.

За̀каснити, ним, (у Сријему и у Бачкој) vide задоцнити.

За̀качити, им, v. pf. anhaken, unco prehendo.

За̀качка, f. der Schneiderhaken, uncus sartorius.

Закѐсерити, им, v. pf. m. j. браду, (komisch) in die Höhe heben, levo barbam.

Заки́вање, n. das Anschmieden, adcusio.

Заки́вати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.

Заки́дање, n. das Bevortheilen, fraudatio.

Заки́дати, ам, v. impf. bevortheilen, fraudo.

За̀кинути, нем, v. pf. bevortheilen, defraudo.

За̀киселити, им, v. pf. säuern, acidum reddo.

Закиси́вање, n. das Naßwerden, humectatio a pluvia.

Закиси́вати, сује, v. impf. н. п. пушка, naß werden (vom Regen), humector pluvia (киша).

За̀киснути, не, v. pf. н. п. пушка, vom Regen naß werden, madefio a pluvia.

Закла́ње, n. das Schlachten, mactatio: „Је ли веће јање за заклање? —

Закла́пање, n. 1) das Zudecken, operitio(?). 2) das Verschließen, occlusio.

Закла́пати, ам, v. impf. 1) zudecken, operio. 2) verschließen, claudo.

За̀клапити, им, v. pf. Schaum bekommen, spumesco.

За̀клати, кољем, v. pf. schlachten, macto.

За̀клетва (заклѐтва), f. der Schwur, jusjurandum.

Закле̂ти, кунем, v. pf. 1) einen beschwören, obtestor. 2) den Fluch anheben, coepi maledicere, execrari: „Кад закуну, сва се земља тресе —

Закле̂тисе, кунемсе, v. r. pf. sich durch einen Schwur verbinden, jurejurando me obstringo.

Закли́ктати, кћем, v. pf. den Laut des Spechts hören lassen, sonum pici edo: закликта жуња, вила.

За̀клињање, n. das Beschwören, obtestatio.

За̀клињати, њем, v. impf. beschwören, obtestor.

За̀клињатисе, њемсе, v. r. impf. sich verschwören, jure jurando me obstringo.

За̀клон, m. Zufluchtsort, vor Wind und Regen (franz. abris), perfugium?

Закло̀нити, им, v. pf. schirmen vor Wind, Regen, Sonne, defendo.

Закло̀нитисе, нимсе, v. r. pf. sich schützen, retten, defendo me.

За̀клоњање, n. das Schirmen, defensio.

За̀клоњати, ам, v. impf. schirmen, defendo.

За̀клоњатисе, амсе, v. r. impf. sich schirmen, defenso me.

За̀клоп, n. Schloß und Riegel, sera.

За̀клопац, пца, m. der Deckel, operculum.

Закло̀пити, им, v. pf. 1) bedecken, contego. 2) verschließen, claudo.

Закључа́вање, n. das Verschließen, occlusio.

Закључа́вати, ам, v. impf. verschließen, occludo.

Закљу̀чати, ам, v. pf. verschließen, occludo.

За̀ко, m. hyp. v. Зарија.

Закова̀ти, кујем, v. pf. verschmieden, concudo.

Закова̀нути, нем, v. pf. у један пут занемоћи, plötzlich erkranken, repentino morbo corripior.

Закова̀чити, им, v. pf. н. п. реп, (vom Löwen, Hunde, Schweine) den Schwanz in einen Kranz schlagen, retorqueo caudam.

Заковча́вање, n. das Zuhäkeln, fibulatio.

Заковча́вати, ам, v. impf. zuhäkeln, fibulo.

Зако̀вчати, ам, v. pf. zuhäkeln, fibulo.

За̀кон, m. 1) die Religion, der Glaube, religio: кога си ти закона? по нашем закону то ме може бити; не доноси закон. 2) das heilige Abendmal, eucharistia: ајдемо на закон; данас сам узео закон.

За̀коп, m. das Begräbniß, sepultura. cf. погреб.

Закопа́вање n. das Begraben, sepultura.

Закопа́вати, ам, v. impf. begraben, sepelio.

Зако̀пати, ам, v. pf. 1) begraben, sepelio. 2) inchoat. scharren (mit dem Fuße), rado.

За̀копина, f. н. п. то је моја закопина, der Anbruch, Neubruch, ubi ego primus coepi laborare.

Закòпитати, им, v. pf. erwerben, acquiro.
Закопчáвање, n. vide заковчавање.
Закопчáвати, ам, vide заковчавати.
Закòпчати, ам, vide заковчати.
Закорáчити, им, v. pf. einen falschen Tritt thun, (sich verwickeln wie das Pferd das sich in die Stränge rc. verwickelt) impedire se.
Зàкошак, шка, m. der Auftritt hinten an der Kutsche, wo der Packkoffer rc. zu stehen kommt.
Закрàјинити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.
Закрàјинитисе, нисе, v. r. pf. закрајинилосе, es ist Krieg entstanden, exortum est bellum.
Закрáтити, им, v. pf. коме штогођ, einem etwas verwehren, prohibeo aliqua re.
Закраћѝвање, n. das Verwehren, prohibitio.
Закраћѝвати, ћујем, v. impf. verwehren, prohibeo.
Закрвáвити, им, v. pf. m. j. очима, mit blutdürstigen Augen ansehen, oculum quasi cruentum defigo in aliquem.
Закрѝлити, им, v. pf. unter seine Flügel nehmen, beschützen, alis tego et defendo: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом твојим;
„Кад је Ђорђе Србијом завлад'о,
„И Србију крстом прекрстио,
„И својијем крилом закрилио,
„Од Видина па до воде Дрине —
Закрстити, им, v. pf. н. п. челе, bekreuzen, signare cruce. Код Срба је и сад обичај у Србији, кад који нађе челе у шуми, а он изреже сјекиром крст на кори онога дрвета у коме су челе, па други послије, ако и нађе оне челе, неће и исјећи.
Закружѝвање, n. das Umkreisen, comprehensio.
Закружѝвати, жујем, v. impf. in die Runde sich zueignen, circumdo (?).
Закружити, им, v. pf. in die Runde umfassen, complector circumcirca.
Зàкрљавити, им, v. pf.} verkümmern, an
Зàкрљати, ам, v. pf. } Atrophie leiden, inedia consumor.
Закршћáвање (закрш́ћање?), n. das Bekreuzen, crucis incisio,
Закршћáвати (закрш́ћати?), ам, v. impf. bekreuzen (z. B. einen Baum mit Bienen) crucem incido.
Закрљати, ам, vide забити.
Закрљатисе, амсе, vide забитисе.
Закувáвање, n. 1) das Gießen des Wassers ins Brotmehl, aquae in farinam infusio. 2) die Gährung zu einem Kriege, Aufruhr u. s. w. fermentatio (?)

Закувáвати, ам, v. impf. gähren machen, fermento.
Закувáватисе, васе, v. r. impf. gähren, ferveo, paror.
Зàкувати, ам, v. pf. 1) н. п. жеб, Wasser ins Brotmehl gießen, aquam infundo farinae. 2) н. п. кавгу entstehen machen, existo.
Зàкуватисе, васе, v. r. pf. entstehen, existo: закувала се кавга.
Зàкукати, ам, v. pf, den Kuckucklaut von sich geben, edo sonum cuculi:
„Закукала сиња кукавица —
Закýпити, им, v. pf. pachten, conduco.
Закупљѝвање, n. das Pachten, conductio.
Закупљѝвати, љујем, v. impf. pachten, conduco.
Закусѝвање, n. das Verkosten lassen, cum quid praebeas ad gustandum.
Закусѝвати, сујем, v. impf. zu kosten geben, praebeo gustandum. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.
Закýсити, им, v. pf. кога, einem zu kosten geben, praebeo gustandum.
Закуцáвање, n. das hineinschlagen, immissio.
Закуцáвати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.
Зàкуцати, ам, v. pf. 1) hineinschlagen, н. п. клин, immitto. 2) klopfen (an die Thüre), pulso fores:
„Па закуца алком на вратима —
Закýчити, v. pf. bevortheilen, fraudo.
Зàкушљавити, им, v. pf.} vid. закрљавити.
Зàкушљати, ам, v pf. }
Залáгање, n. 1) das Verpfänden, oppigneratio. 2) das Füttern, (eines, der nicht selbst mit der Hand zum Munde kann), pabulatio (?)
Залáгати, лажем, v. impf. 1) verpfänden, oppignero. 2) futtern pasco.
Залагѝвање, n. das Vorlügen (und Schmeicheln), mendacia adulatoris.
Залагѝвати, гујем. v. impf. око кога, vorlügen und vorschmeicheln, mendaciis et adulatione uti.
Залáдити, ди, v pf. Schatten werden, umbra fit: пред ноћ кад заладн, und кад заладн сунце.
Залàднети, ни, v. pf. Рес.) } kalt wer-
Залàднити, ни, v. pf. Срем.) } den, fri-
Залàдњети, ни, v. pf. (Ерц.) } gesco.
Залађе, n (ст.) schattiger Ort, umbrae:
„Ђурађ коси по пофрђу, ладоле миле!
„Коња пеће по залађу, ој ладо! ој —
Залађѝвање, n. das Nachlassen der Sonnenhitze, remissio aestus solaris.
Залађѝвати, ђује. v. impf. kühler werden (wenn die Sonnenhitze nachläßt), remittit aestus.

Залажење, n. 1) der Niedergang der Sonne, occasus solis. 2) das Vergehen, Verirren, aberratio.
Залазити, зим, v. impf. 1) hinter die Berge gehen (vor der Sonne) occido. 2) hinter etwas gehen, ire post —. 3) verirren, aberrare.
Залајати, јем, v. pf. anbellen, allatro.
Заламање, n. 1) das Abbrechen der zu hohen Reben, anfractio vitium. 2) das Anbrechen, anfractio.
Заламати, ам, v. impf. 1) н. п. виноград, die Reben oben abbrechen, anfringo vites. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.
Залапити, им, v. pf. umzingeln und vor sich hertreiben, cogo.
Заледити, им, v. pf. zu Eis machen, congelo: овај ће вјетар заледити Дунаво.
Заледитисе, дисе, v. r. pf. zufrieren, congelari.
Залежатисе, жимсе, v. r. pf. sich verliegen (versitzen), verderben, situ corrumpi.
Залепити, им, (Рес. и Срем.) vide залијепити.
Залетање, n. (Рес. и Срем.) vide залијетање.
Залетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide залијетати.
Залетатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide залијетатисе.
Залетети, летим, (Рес.) vide залећети.
Залететисе, летимсе, (Рес.) vide залећетисе.
Залетити, им, (Срем.) vide залећети.
Залетити, им, (Рес. и Срем.) vide заљетити.
Залетитисе, имсе, (Срем.) vide залећетисе.
Залећети, летим, v. pf. (Ерц.) irrefliegen, sevolo.
Залећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) anlaufen, aggredior.
Залећи, лежем, v. pf. einnisten, nidulor.
Залећи, леже (говорисе и залегне), v. pf. hinreichen, decken (die Schuld), sufficio.
Залећисе, лежемсе, v. r. pf. sich einnisten, nidulor.
Залечити, им, (Рес. и Срем.) vide залијечити.
Зали *, müssig, ohne Arbeit, unbeschäftigt, otiose: воденица стоји зали (sonst онако).
Залив, m. die Bay (im Fluße, oder im Meere), sinus.
Заливање, n. (Срем.) vide заљевање.
Заливати, ам, (Срем.) vide заљевати.
Залигивање, n. das Herumschmeicheln, blanditio.
Залигивати, гујем, v. impf. око кога, herumschmeicheln, blandior.
Зализак, ска, m. ein angeleckteѕ Stück, res adlambita (?).
Зализати, лижем, v. pf. anlecken, adlambo.
Зализивање, n. das Anlecken, adlambitio (?).
Зализивати, зујем, v. impf. anlecken, adlambo.
Залијепити, им, v. pf. (Ерц.) verkleben, oblino.
Залијетање, n. (Ерц.) 1) das Anfliegen, advolatio. 2) der Anlauf, impetus.
Залијетати, ећем, v. impf. (Ерц.) anfliegen, irrefliegen, sevolo.
Залијетатисе, ећемсе, v. r. impf. (Ерц) anlaufen, impetum facio.
Залијечити, им, v. pf. (Ерц) zuheilen, claudo vulnus sanando.
Залити, лијем, v. pf. 1) begießen, irrigo. 2) sich ergießen, redundo.
Залог, m. das Pfand, pignus.
Залога, f. 1) die Verpfändung, oppigneratio: дао у залогу. 2) ein Merkblatt im Buche.
Залогај, m. der Bissen Brot, bolus (βῶλος): не ма љеба ни залогаја.
Заложити, им, v. pf. 1) füttern (einen Krüppel), pasco; оди да заложимо мало; заложи мало љеба:
„Ког јунака у животу нађе,
„Умије га студеном водицом,
„Залије га вином црвенијем,
„И заложи љебом бијелијем —
2) verpfänden, oppignero.
Заломити, им, v. pf. 1) виноград, behauen, reseco. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.
Залудан, дна, но, müssig, unnütz, otiosus.
Залудети, дим (Рес.) } vide залуђети.
Залудити, им (Срем.) }
Залуду, vergebens, frustra.
Залуђети, дим, v. pf. (Ерц.) bethören, decipio.
Залупати, ам, vide забити.
Залутати, ам, v. pf. заћи с пута, den Weg verlieren, sich verirren, aberro:
„Ил' је њего с пута залутала —
„Ако буде с пута залутала,
„Да Бог даде да ме скоро нађе —
Залучивање, n. das Absondern, das Entwöhnen (Absetzen) der Lämmer, Kälber, Ferkel, ablactatio. Von Kindern sagt man одбити.
Залучивати, чујем, v. impf. и п. јагањце од оваца, absetzen, ablacto.
Залучити, им, v. pf. entwöhnen, absetzen, ablacto.
Залучити, им, v. pf. утући бијелога

дука, па залучити какво јело (помијешати га с јелом), као н. п. комбост, папулу, блитву, питије, кокошиње месо, и т. д.

За̀љева̂ње, n. (Крц.) das Begießen, irrigatio.

За̀љевати, ам, v. impf. (Крц.) begießen, irrigo.

За̀љетити, им, v. pf. (Крц.) vom Sommer überfallen, irgendwo bleiben, übersommern, aestatem ago (transigo), aestivo.

Зама́глити, им, v. pf. Rauch machen, einen Rauchnebel um sich her verbreiten, fumum facio ex fistula. Замаглио мо пао испод репа.

За̀мазати, мажем, v. pf. zuschmieren, verschmieren, oblino.

Замази́вање, n. das Verschmieren, oblitio.

Замази́вати, зујем, v. impf. verschmieren, oblino.

Замаи́вање, n. das Ausholen, adductio brachii.

Замаи́вати, мајем, v. impf. ausholen, adduco brachium.

Зама́кање, n. das Einweichen, Eintunken, immersio.

Зама́кати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.

Зама̀кнути, нем, vide замаћи.

За̀мама, f. die Lockspeise, esca (um Schweine, Hunde an sich zu locken).

Зама́мити, им, v. pf. anlocken, allicio: замами псето да не иде у планину за чобанима.

Замамљи́вање, n. das Locken, allectio, adescatio.

Замамљи́вати, љујем, v. impf. locken, allecto.

Зама̀ндалити, им, v. pf. превући мандал преко врата, das Thor mit einem Balken verriegeln, obice claudo:
„Ал' капија пуста затворена,
„Затворена и замандаљена —

Замани́тати, ам, v. pf. auf dumme Art sich verirren, aberro stultus.

Зама́нути, нем, v. pf. ausholen um zu schlagen, brachium adduco.

Зама̀ћи (говорисе и замакнути), макнем, v. pf. sich dem Blicke entziehen (entrücken), subduco me oculis: замаче (или замче) за брдо:
„Кад замакне у Нови с ђевојком —

За̀маша̂ј, m. ein Hieb, ictus.

Зама̂шан, шна, но, schwingbar (so schwer, daß man es, um es zu heben, schwingen muß), ponderosus, н. п. мач, нож, дрво, сабља.

Зама̀дити, им, v. pf. } mit Honig würzen, melle condio.
Зама̀дљати, ам, v. pf. }

За̀мена, f. (Рес. и Срем.), vide замјена.

За̀мени̂к, m. (Рес. и Срем.) vide замјеник.

Заме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide замијенити.

Заме́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide замијенитисе.

За́мера, f. vide замјера.

Замера́вање, n. vide замјеравање.

Замера́вати, ам, vide замјеравати.

Замера́ватисе, ам, vide замјераватисе.

Заме́рање, n. vide замеравање.

Заме́рати, ам, vide замеравати.

Заме́ратисе, амсе, vide замераватисе.

За̀мерити, им, vide замјерити.

За̀меритисе, имсе, vide замјеритисе.

Заме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide замијесити.

Замѐсти, метем, v. pf. 1) kehren (das Auskehricht in den Winkel), converro. 2) verwehen (mit Schnee): замео вјетар пут.

Заме́сти, метем, v. pf. umrühren (mischen) mit dem Kochlöffel, misceo, н. п. замео као свињама.

За̀меститити, ћим, v. pf. (Рес. и Срем.) т. ј. штап, cf. банатисе.

За́мет *, m. die Ungelegenheit, Zeitverlust, molestia: увратисе к мени ако ти није замет; замет ти је, довати ми то.

За̀метак, тка, m. der erste Anfang einer Frucht, foetus, embryo.

Замѐта̂ње, n. 1) das Anzetteln, excitatio. 2) das Erwerben, acquisitio. 3) das Heben in die Höhe, das Nehmen auf die Schultern, sublatio.

Замѐтати, мећем, v. impf. 1) anzetteln, excito, н. п. крајину, кавгу. 2) erwerben, acquiro, н. п. коза, оваца. 3) на раме, auf die Schultern laden, tollo in humeros.

Замѐтатисе, мећемсе, v. r. fr. entstehen, exorior.

За̀метнути, нем, v. pf, 1) anzetteln, excito. 2) erwerben, acquiro. 3) auf die Schultern laden, tollo.

За̀метнутисе, немсе, v. r. pf. entstehen, exorior, н. п. заметнула се кавга, дијете.

Замешѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide замјешивање.

Замешѝвати, шујем, (Рес. и Срем.) vide замјешивати.

За̀мешта̂ње, n. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.

За̀мештати, ам, v. impf. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.

Замијѐнити, им, v. pf. (Крц.) ersetzen, compenso: замијенити своју главу,

ти j. кад човек убије непријатеља прије него погине. Срби кажу да је штета и срамота (једни веле и гријота) погинути не замијенивши своје главе.

Замиј'нитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sein Leben theuer verkaufen (seinen Feind umbringen, ehe man selbst auch stirbt), hostem occido, ante quam ipse moriari. 2) abgelöset werden, a statione recedo, recreor.

Замијèсити, им, v. pf. (Ерц.) das Brot anmachen, misceo aquam farinae.

Замáнути, нем, v. pf. sich dem Blicke entrücken, submoveor, subducor oculis.

За̀мислитисе, имсе, v. r. pf. sich in Gedanken vertiefen, immergi meditatione.

За̀мицâње, n. die Entrückung, subductio.

За̀мицати, ичем, v. impf. entrücken, submoveo.

За̀мјена, f. (Ерц.) der Ersatz, die Vertretung, vicarius: мајка је себи родила замјену.

За̀мјенйк, m. (Ерц.) der Kampfheld (franz. le champion), der Kämpfer für einen andern, pugnator:
„Јали за се нађи замјеника —

За̀мјера, f. (Ерц.) мени се чини да се ова ријеч не говори у Србији ни у Ерцеговини, него само по Сријему по Бачкој и по Банату, и то понајвише по варошима) das Uebelnehmen, die Beleidigung, offensio.

Замјерáвање, n. (Ерц. cf. замјера) das Uebelnehmen, acceptio in malam partem.

Замјерáвати, ам, v. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, übel nehmen, succenseo.

Замјерáватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, или код кога, übel ankommen bei einem.

Замјéрање, n. vide замјеравање.

Замјéрати, ам, vide замјеравати.

Замјéратисе, амсе, vide замјераватисе.

За̀мјерити, им, v. pf. (Ерц. cf. замјера), übel nehmen, accipio in malam partem.

За̀мјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц. cf. замјера) aus der Gunst kommen, displiceo.

За̀мјестити, им, v. pf. (Ерц.) m. j. штап, cf. банатисе.

Замјешúвање, n. (Ерц.) das Anmachen des Brotes, panis mixtio.

Замјешúвати, шујем, v. impf. (Ерц.) das Brot anmachen, farinam misceo aqua.

За̀мјештâње, n. (Ерц.) cf. банатисе.

За̀мјештати, ам, v. impf. (Ерц.) m. j. штап, cf. банатисе.

Замлáдитисе, дисе, v. pf. и. п. рана, sich schließen, vernarben, clauditur vulnus ibique caro quasi juvenescit (млад).

Замлађúвање, n. das Vernarben der Wunde, clausio vulneris.

Замлађúватисе, ђујесе, v. r. impf. zuheilen, clauditur vulnus.

Замлáжење, n. das Anmelken, admulsio.

Замлáзити, им, v. impf. anmelken, admulgeo: замлазити јагње нејако, — млијека коме у око.

Замлáтити, им, v. pf. (das Beil) abstumpfen, um es dann zu schärfen, (повратити) retundo, daher von einem Dummen: Замлатио га Бог, па не повратио.

За̀мна, f. ријека у крајини Неготинској (утјече у Дунаво ниже Брзе паланке).

Замóлити, им, v. pf. кога, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замòлитисе, имсе, v. r. pf. коме, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замотáвање, n. das Einwickeln, involutio.

Замотáвати, ам, v. impf. einwickeln, involvo.

Замòтати, ам, v. pf. einwickeln, involvo.

Замòтрити, им, v. pf. ersehen, erblicken, aspicio.

Замòчити, им, v. pf. eintunken, mergo.

Замрáчити, им, v. pf. verdunkeln, obscuro.

Замрáчитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.

Замрèти, ем, замрьо, (Рес. и Срем.) vide замријети.

Замрзити, им, v. pf. на кога, beginnen zu hassen, feind werden, coepi odisse.

За̀мрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.

За̀мрзнутисе, немсе, v. r. pf. zufrieren, congelor.

За̀мријети, рем, замрьо, v. pf. (Ерц.) aussterben, exstinguor, intereo: замрла кућа, село.

За̀мркнути, нем, vide замрћи.

Замрљати, ам, v. pf. übertünchen, überstreichen, obduco.

Замрмлати (замрмљати), ам, vide забрбляти.

За̀мрсак, ска, m. etwas verwickeltes (z. B. Zwirn), impeditum quid, tricae (?).

Замрсити, им, v. pf. verwickeln, intrico.

За̀мрћи (говорисе и замркнути), мр-

кнем, v. pf. vom Dunkel überfallen werden, und nicht weiter reisen, crepusculo retineor; daher Замркао а не свануо von einem Verschwundenen.

За̀мрца̂ње, n. das Zurückbleiben, wegen der Dunkelheit.

За̀мрцати, мрчем, v. impf. der Dämmerung wegen zurückbleiben, retineri crepusculo.

За̀мрчити, им, v. pf. (scherzweise) aufschreiben, adnoto, in chartam conjicio.

Замрши̏вање, n. das Verwirren, perturbatio, perplexio.

Замрши̏вати, шујем, v. impf. verwirren, turbo.

За̀мукнути (и за̀мући), нем, v. pf. verstummen, obmutesco.

За̀мукнутисе (и за̀мућисе), немсе, v. r. pf. verstummen, obmutesco:
„Мучи вило, муком се замукла —
„Мучи мајко, замукласе —

За̀мусти, музем, v. pf. н. п. теле, кад не може да се, Milch anmelken für ein junges Thier, das nicht selbst saugen kann.

Заму́тити, им, v. pf. trüb machen, turbo.

За̀мући, мукнем, vide замукнути.

За̀мућисе, мукнемсе, vide замукнутисе.

За̀надити, им, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, verstählen, chalybe denuo induco.

Зана̂т *, m. das Handwerk, ars.

Зана́так, тка, dim. v. занат.

Зана̀тлија *, m. der Handwerker, opifex.

Занемо̀ћи, могнем, v. pf. разболетисе, erkranken, morbo corripi.

Зане́ти, несем, (Рес. и Срем.) vide занијети.

Зане́ћати, ам, v. pf. кога, einen zum Ausschlagen bestimmen, indem man, auf den Antrag eines Dritten, wie ein Bevollmächtigter statt seiner sagt, daß er etwas nicht wolle (да не ће).

За̀нијети, несем, занијо (занијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) занијети што за кућу, hinter etwas tragen, fero post. 2) vertragen, aufero: занијела га вода, коњ, младост. 3) irre führen, überhalten, in rationibus fallo, н. п. занијо ме 10 гроша.

За̀нове̏т, f. (Рес. и Срем.) vide зановијет.

Занове́тање, n. (Рес. и Срем.) vide зановијетање.

Занове́тати, ам, (Рес. и Срем.) vide зановијетати.

За̀новијет, f. (Ерц.) Geißklee, cytisus.

Зановије̏та̂ње, n. (Ерц.) das Plapern, blateratio.

Зановије̏тати, ам, v. impf. (Ерц.) plapern, blatero.

За̀ноктице, f. pl. die Nagelwurzel, paronychia.

Зано̀сити, им, v. fr. 1) vertragen, defero, aufero. 2) mit einem verschiedenen Accente sprechen, diverso accentu loquor:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси. —

Зано̀ћити, им, v. pf. von der Nacht überfallen irgendwo bleiben, pernocto.

Зано̀ше̂ње, n. 1) das Vertragen, delatio. 2) der verschiedene Accent, accentus proprius.

За̂њ (т. ј. за њега), für ihn, hinter ihn, post illum, pro illo.

За̑о (comp. го̀рѝ), зла, ло, böse, schlimm, malus.

За̀ова, f. (у Срјему и у Бачкој за̂ва) мужевља сестра, die Schwägerin (des Manns Schwester), glos.

За̀овин, на, но, der Schwägerin, gloris.

За̀овица, f. dim. v. заова.

За̀од, m. 1) der Niedergang, occasus:
„Када буде мјесец на заоду,
„А даница дзјеада на истоку —
2) der Abtritt, secessus (latrina). 3) та ми је на заод, das ist außer meinem Wege, extra viam, de via.

Зао̀дити, им, v. impf. 1) niedergehen, occido. 2) umhergehen, aberro. cf. залазити.

За̀одно ми је, aus dem Wege, devium est.

Зао̀ђе̂ње, n. das Gehen hinter-, recessus post-, cf. залажење.

Зао̀купити, им, v. pf. zusammentreiben, vor sich hertreiben, cogo, ago.

Зао̀стаја̂ње, n. das Zurückbleiben, remoratio, remansio.

Зао̀стајати, јем, v. impf. zurückbleiben, remoror.

Зао̀стати, анем, v. pf. zurückbleiben, remoror.

Заоштра́вање, n. das Zuspitzen, cacuminatio.

Заоштра́вати, ам, v. impf. zuspitzen, cacumino.

Зао̀штрити, им, v. pf. zuspitzen, acuo.

Заоштр̀љен, на, но, zugespitzt, acuminatus.

Запа̂д, m. der Westen, occidens.

За̀пада̂ње, n. das Fallen hinter oder in etwas, casus post vel in aliquid.

За̀падати, ам, v. impf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado post aut in quid. 2) gerathen (z. B. in Gefangenschaft), cado.

За̀паднути, нем, vide запасти.

За̀падњи̑, ња, ње, westlich, occidentalis.

За̀пазити, им, v. pf. 1) Abgewinnen,

adamo. 2) bemerken, observo, conspicio.

Запаи̏вање, n. das Andampfen, advaporatio.

Запаи̏вати, пау̏јем, v. impf. andampfen, advaporo.

Запа́лити, им, v. pf. 1) anzünden, incendo. 2) запално пјешице (чак) у —, petere coepit celeri gradu.

Запаљи́вање, n. das Anzünden, Sengen, incensio.

Запаљи́вати, љујем, v. impf. anzünden, incendo.

Запа̂мтити, им, v. pf. gedenken, im Gedächtniß haben, memini.

Запа̀нути, нем, v. pf. anblasen, adflo.

За̀паприти, им, v. pf. pfeffern (mit Indianischem Pfeffer), condio capsico annuo Linn.

За̀пара, f. die Schwüle, tempestas fervida.

Запара́вање, n. das Reinigen mittels heißen Wassers, purgatio ope aquae fervidae.

Запара́вати, ам, v. impf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

За̀парити, им, v. pf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

За̀пасати, пашем, v. pf. in Haufen ziehen, agmine incedo: запасале козе преко стране; запасала војска око села, umzingeln, circumdo.

За̀пасти, аднем, v. pf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado. 2) gerathen (in Gefangenschaft, cado. 3) запао снијег до кољена, ist in Menge gefallen, 4) anfallen, zu Theil werden, obtingo. Запало пиканину царство, па објесио свога оца;

„Што ће мени момче Бијограче,

„Кад ми може запасти̓ Сарајевче —

За̀патак, тка, m. das Erworbene (z. B. an Vieh), acquisitio.

За̀патити, им, v. pf. што, kommen zu etwas, acquiro. cf. заметнути 2.

За̀паћање, n. das Erwerben, acquisitio. cf. заметање 2.

За̀паћати, ам, v. impf. erwerben, acquiro. cf. заметати 2.

Запе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide запијевање.

Запе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide запијевати.

За̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide запјевати.

За̀певка (запѐвка), f. (Рес. и Срем.) vide запјевка.

За̀пенити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенити.

Запену̀шити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенушити.

Запѐти, пнем, v. pf. 1) anspannen, intendo, н. п. пушку, стријелу. 2) stecken bleiben, impedior, offendo. 3) hoffärtig werden, elatus fio.

Запетља́вање, n. das Zuflechten, Zuknöpfen, conclusio per nexum.

Запетља́вати, ам, v. impf. zuknüpfen, claudo.

Запѐтљати, ам, v. pf. zuknüpfen, claudo per nexum.

Запѐћисе, печенсе, v. r. pf. sich verbacken, durius coquor.

Запѐчатити, им, v. pf. versiegeln, obsigno.

Запечаћа́вање, n. das Versiegeln, obsignatio.

Запечаћа́вати, ам, v. impf. versiegeln, obsigno.

Запи́здити, им, v. pf. den Mund zum Weinen verziehen, deduco os ad fletum.

Запијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Anheben des Klaggesangs, inchoatio naeniae.

Запијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) den Klaggesang anheben, naeniam inchoo.

За̀пиња̂ње, n. 1) das Anspannen, intensio. 2) das Steckenbleiben an einem Hinderniß, impeditio. 3) das Hochfahren, superbia.

За̀пињати, њем, v. impf. 1) spannen, intendo. 2) stecken bleiben, impedior. 3) hoffärtig werden, efferri.

Запи̏њача, f. дрво (као штапић), што жене запињу вратило (код разбоја), ein Sperrstab, Hemmstab, Hemmholz (z. B. beim Weberstuhl), retinaculum.

За̀пира̂ње, n. das Zusperren, occlusio.

Запи́рање, n. das Auswaschen, Abwaschen, ablutio.

За̀пирати, рем, v. impf. versperren, occludo.

Запи́рати, ам, v. impf. н. п. дијете, abwaschen, abluo.

Запис, m. ein Talisman, carmen (signum) magicum. cf. амајлија.

Запи́сати, пишем, v. pf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, од бјесноће и т. д., einen Talisman schreiben, exaro carmen magicum.

Запи́сатисе, пишемсе, v. r. pf. sich aufschreiben lassen, z. B. zum Militär, do nomen.

Записивање, n. 1) das Aufschreiben, consignatio. 2) das Aufschreiben von Talismanen, conscriptio schedulae magicae.

Записи́вати, сујем, v. impf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, (einen Talisman) schreiben, scribo schedam magicam.

Записи́ватисе, сујемсе, v. r. impf. sich einschreiben lassen, do nomen.

Запитисе, пијемсе, v. r. pf. sich verlieren zum Trinken, abeo bibitum.

Запиша́вање, n. das Hineinpissen, imminctio.

Запиша́вати, ам, v. impf. hineinpissen, immingo.

Запишати, ам, v. pf. hineinpissen, immingo.

Запјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu singen, coepi canere.

За́пјевка (запјѐвка), f. (Ерц.) die Todtenklage, naenia.

Запјенити, им, v. pf. (Ерц.) } schäumen,
Запјену́шити, им, v. pf. (Ерц.) } spumo.

Запла́вети, вим, (Рес.) } vide запла-
Запла́вити, им, (Срем.) } вљети.

За̀плавити, им, v. pf. austreten, überschwemmen, inundo.

Запла́вљети, вим, v. pf. (Ерц.) blau werden, livesco.

Заплављи́вање, n. das Blauwerden, livor incipiens.

Заплављи́вати, љујем, v. impf. blau werden, livesco (z. B. Trauben, Pflaumen).

За̀плакати, лачем, v. pf. aufweinen, coepi plorare.

Запла̀мтетисе, амтимсе, v. r. pf. (Рес.) } aufflammen, exardesco.
Запла̀мтитисе, амтимсе, v. r. pf. (Срем.) }
Запла̀мћетисе, амтимсе, v. r. pf. (Ерц.) }

За̀плашити, им, v. pf. erschrecken, deterreo, conterreo.

Запле́ати, ам, (Рес. и Срем.) vide запљеати.

Запле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide заплијенити.

Запле́сти, летем, v. pf. zuflechten, replecto.

Запле́стисе, летемсе, v. r. pf. sich verwickeln, impedior.

За̀плета̂ње, n. das Zuflechten, plexio.

За̀плетати, лећем, v. impf. zuflechten, plecto.

За̀плетатисе, ећемсе, v. r. impf. sich verwickeln, impedior.

За̀пливати, ам, v. pf. hineinschwimmen, insilio in aquam.

Заплијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) zusammenplündern, populando congero.

За̀пљачкати, ам, vide заплијенити.

Запље́ати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschlagen, immitto.

Запљу́вање, n. das Hineinspeien, insputio.

Запљу̀вати, љујем, v. pf. hineinspucken, inspuo.

Запљу́вати, ам, v. impf. hineinspucken, insputo.

Запове́дање, n. (Рес. и Срем.) vide заповиједање.

Запове́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide заповиједати.

Запо̀ведити, им, (Срем.) vide заповиђети.

Запове́дни̑к, m. (Рес. и Срем.) vide заповједник.

Запове́дница, f. (Рес. и Срем.) vide заповједница.

За̀пове̑ст, f. (Рес. и Срем.) vide заповијест.

Запо̀виђети, дим, v. pf. (Ерц.) коме што, befehlen, jubeo.

Заповијѐда̂ње, n. (Ерц.) das Befehlen, jussus.

Заповијѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) befehlen, jubeo.

За̀повијест, f. (Ерц.) der Befehl, jussus.

Заповјѐдни̑к, m. (Ерц.) der zu befehlen hat, cujus est imperium.

Заповјѐдница, f. (Ерц.) die zu befehlen hat, domina.

Заповр́нути, нем, v. pf. immer wieder zurückkommen auf etwas, repeto.

Запожарити, им, v. pf. abbrennen (z. B. den Wald), ignem immitto (silvae).

Запознатисе, асе, v. r. pf. (ст.) erkannt werden, appareo, agnoscor:
„Док се бијел данак запознаде —

Запома́гати, мажем, v. pf. повикати: пома̂гајте! zu Hülfe! rufen, auxilium imploro.

Запонци, наца, m. pl. Art Hemdärmelverzierung.

Запо̀пасти, паднем, v. pf. nicht loslassen mit Geschwätz, non dimitto (non missura) cutem nisi plena cruoris hirudo.

Запо̀пити, им, v. pf. 1) zum Priester weihen (einpopen), consecro sacerdotem. 2) daher (komisch): einen bei den Haaren kriegen (wie der Bischof den Candidaten): запопићу ја тебе! чувајсе да те не запопи.

Запо̀питисе, имсе, v. r. pf. sich zum Priester weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.

Започе́так, тка, n. der Anfang, initium.

Запо̀че̑ти (започе́ти), чнем, v. pf. beginnen, coepi, incipio.

Запо̀че̑тисе (започе́тисе), чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi, incipior.

Запо̀чиња̂ње, n. das Beginnen, initium.

Запо̀чињати, њем, v. impf. beginnen, molior.

Запо̀чињатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, agor.

За̀пратити, им, v. pf. verschicken, amando.

За̀праћа̂ње, n. das Verschicken, amandatio.

За̏пра̀ћати, ам, v. impf. verschicken, amando.
Запра́шити, им, v. pf. Staub erregen, pulverem excito.
Запр̀дети, дим, (Рес.) vide запрђети.
Запрди́вање, n. das lästige Dreinfragen, interpellatio molesta.
Запрди́вати, дујем, v. impf. (scherzhaft) lästige Fragen thun, moleste quaero.
Запр̀дити, им, (Срем.) vide запрђети.
Запр̀ђети, запрдим, v. pf. (Крц.) (scherzhaft) hinter- stecken, hineinstecken, insero post —
Запре́гнути, нем, vide запрећи.
Запре́гнутисе, немсе, vide запрећисе.
Запре́зање, n. das Gürten, Schürzen, Aufschürzen, cinctio, accinctio.
Запре́зати, жем, v. impf. gürten, vorschürzen, praecingo.
За̏прет, m. mit Asche bedecktes Feuer, ignis cinere contectus.
Запрѐтати, рећем, v. pf. н. п. ватру, mit Asche zudecken, contego cinere: запрећи jaje у ватру, нека се испече.
Запре̑ти, ем, запръо, (Рес. и Срем.) vide запријети.
Запре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide запријетити.
Запре́ћи (говорисе и запрегнути), регнем, v. pf. н. п. скуте, рукаве, schürzen, aufschürzen, succingo.
Запре́ћисе (говорисе и запрегнутисе), прегнемсе, v. r. pf. sich aufschürzen, succingi.
Запре́чати, ам, (Рес. и Срем.) vide запријечати.
Запре́чити, им, (Рес. и Срем.) vide запријечити.
За̏пржити, им, v. pf. einbrennen, incoquo farinam.
За̏пријети, рем, запръо, v. pf. (Крц.) zusperren, claudo.
Запријѐтити, им, v. pf. (Крц.) mit Drohung verbieten, interdico.
Запријѐчати, ам, v. pf. (Крц.) н. п. опанак, verflechten, transverso plecto.
Запријѐчити, им, v. pf. (Крц.) verriegeln, pessulum obdo.
Запро́сити, им, v. pf. т. j. ђевојку, freien, werben um ein Mädchen, peto, ambio, procor puellam.
Запро́тити, им, v. pf. zum прота machen, consecro protopresbyterum.
Запро̀топопити, им, v. pf. zum протопопа machen, consecro protopresbyterum.
За̏пруђе, n. село код Дрине (под Лозницом), gleichsam Dünkirchen.
За̏пршка, f. die Einbrenne (?), quod incoquitur cibo (farina et butyrum).
Запсивање, n. das schimpfliche Reden, praefatio obscoena.
Запсивати, ам, v. impf. schimpflich reden, obscoena praefari.
Запсо̀вати, сујем, v. pf. schimpflich reden, obscoena praefari, ut est јебем му.
За̏пт *, m. die Zucht, disciplina.
За̀птити, им, v. pf. in Zucht halten, coerceo.
Запће̑ње, n. die Zucht, disciplina.
Запу̏стити, им, v. pf. verlassen, desero.
Запу̏ститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo me.
Запуша́вање, n. das Verstopfen, obturatio.
Запуша́вати, ам, v. impf. verstopfen, obturo.
Запу̏шач, m. der Stöpsel, obturaculum.
За̏пушити, им, v. pf. 1) зачепити, verstopfen, obturo. 2) запрашити, Staub erregen, excito pulverem.
Запу̏штање, n. das Verwahrlosen, desertio.
Запу̏штати, ам, v. impf. verwahrlosen, desero, negligo.
Запу̏штити, им, vide запустити.
За̑р, 1) eine Partikel, um zu fragen: etwa, nonne? an? num? ne? Зар ти не знаш? Зар ће и он доћи? Зар има? 2) etwa, vielleicht, ni fallor, ut puto: доћи ће зар и он; има зар.
Зара̑ди (за ради), um — Willen, ob, propter, per: заради Бога.
Зара́дити, им, v. pf. verdienen (durch Arbeit), promereo.
Зарађи́вање, n. der Verdienst, quaestus.
Зарађи́вати, ђујем, v. impf. verdienen, quaestu lucror.
Зара́нити, им, v. pf. ernähren, vorm Verhungern schützen, a fame prohibeo.
Зара́нитисе, имсе, v. r. pf. sich des Hungertodes erwehren, famem depello.
Зара̑нци, нака, m. pl. die Zeit vor der Dämmerung, tempus ante crepusculum: дошао око заранака.
Зарањи́вање, n. das Ernähren, sustentatio.
Зарањи́вати, њујем, v. impf. ernähren, sustento.
Зарањи́ватисе, њујемсе, v. r. impf. sich ernähren, sustentor.
Зара̑р *, m. vide штета: продао сам на зарар.
Зарари́вање, n. vide губљење 1.
Зарари́вати, рујем, vide губити 1.
Зара́рити, им, v. pf. штетовати на каквој трговини, verlieren, Schaden haben (im Handel), damnum facio.
Зара́стање, n. das Verwachsen, excrescitio.

Зарéстати, ам, v. impf. verwachsen, exolesco.
Зарáсти, стем, v. pf. verwachsen, exolesco.
Зарђати (за-рђати, заърђати?), ам, v. pf. verrosten, rubigine inducor.
Заредити, им, v. pf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior: заредила болести по селу; заредио од куће до куће.
Заређивање, n. das Gehen nach der Reihe, progressio ex ordine.
Заређивати, ђујем, v. impf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior, grassor.
Зарежати, жим, v. pf. die Zähne fletschend murren (vom Hunde), murmuro, ringor.
Зарезати, режем, v. pf. einen Einschnitt machen, incido.
Зарезивање, n. das Einschneiden, incisio.
Зарезивати, зујем, v. impf. einschneiden, incido; не зарезује га ни у к***ц (т. ј. не боји га се ни мало).
Зарезотина, f. der Einschnitt, incisura.
Зарећисе, речемсе, v. r. pf. 1) etwas verreden, serio nego: зарекао се да не пије вина; зареклась свиња да не изједе говна, па деветоме само во одгризла (осам изјела са свим?). 2) sich verreden, erro, labor in loquendo.
Зарзати (за-рзати, заързати?), ржем, v. pf. aufwiehern, hinnitum edo.
Зарија, m. Zacharias, Zacharias.
Зарикати, ричем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
Зарити, ријем, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.
Зарицање, n. das Verreden, lapsus in loquendo.
Зарицатисе, ричемсе, v. r. impf. 1) verreden, serio nego. 2) sich verreden, labor in loquendo.
Заркати (за-ркати, заъркати?), рчем, v. pf. anfangen zu schnarchen, incipio stertere.
Заро, m. hyp. v. Зарија.
Заробити, им, v. pf. zum kriegsgefangenen Sclaven machen, capio.
Заробитисе, имсе, v. r. pf. kriegsgefangen werden, capior.
Заровити, им, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.
Зарокћати, кћем, v. pf. zu grunzen beginnen, grunnitum edo.
Заронити, им, v. pf. 1) untertauchen, mergo. 2) bedecken, begraben, contego.
Зарубити, им, v. pf. zuflächen (z. B. das obere Ende eines Stabes), aequo.
Зарубљивање, n. das Zuflächen, aequatio.
Зарубљивати, љујем, v. impf. zuflächen, aequo.
Зарудак, тка, m. der Anfang der Reife (z. B. der Kirschen), rubescentia (?).
Зарудети, дим, v. pf. (Рес.) | Зарудити, им, v. pf. (Срем.) | Заруђети, дим, v. pf. (Ерц.) } der Zeitigung nahe kommen, ad maturitatem accedo, maturesco (roth werden?).
Заруђивање, n. das Reifwerden, rubedo accedens ad maturitatem.
Заруђивати, ђујем, v. impf. der Reife nahen, maturesco.
Зарукавље, n. die Stickerey am Aermel, manicae ornatus:
„Сеја брату зарукавље везе —
Зарукати, ручем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
Заруменитисе, нимсе, v. r. pf. roth werden, erubesco.
Заруреш *, unentbehrlich, summe necessarius.
Заручан, чна, но, voll, angefüllt, plenus.
Заручивање, n. das Verwenden (Anfüllen), applicatio.
Заручивати, чујем, v. impf verwenden (anfüllen), applico.
Заручити, им, v. pf. verwenden (anfüllen), applico, impleo (z. B. буре, врећу, торбу, лонац).
Заручник, m. der Verlobte, sponsus, desponsus.
Заручница, f. die Verlobte, sponsa, desponsata.
Засавица, f. ein Arm der Save auf der serbischen Seite, der nach langem Umwege, Mitrowitz gegenüber, wieder in die Save zurückkommt.
Засведочити, им, (Рес. и Срем.) vide засвједочити.
Засвирати, ам, v. pf. | Засвирети, рим, v. pf. (Рес.) | Засвирити, рим, v. pf. (Срем.) | Засвирјети, рим, v. pf (Ерц.) } anfangen zu pfeifen (auf der Pfeife, Dudelsack), incipio canere (fistula, utriculo).
Засвједочити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.
Заседа, f. (Рес. и Срем.) vide засједа.
Заседање, n. (Рес. и Срем.) vide засједање.
Заседати, ам, (Рес. и Срем.) vide засједати.
Заседнути, нем, vide засести.
Засека, f. (Рес. и Срем.) vide засјека.
Засена, f. (Рес. и Срем.) vide засјена.
Засенак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide засјенак.
Засенити, им, (Рес. и Срем.) vide засјенити.

Засести, седем (говорисе и заседием), (Рес. и Срем.) vide засјести.
Засећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide засјећи.
Засећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide засјећисе.
Засијатисе, амсе, v. r. pf. erglänzen, effulgeo.
Засипање, n. 1) das Ueberschütten, Verschütten, obrutio. 2) das Hineinschütten, infusio.
Засипати, ам (и засипљем), v. impf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo.
Засирити, им, v. pf. н. п. млијеко, anlaben, das Lab in die Milch schütten, coagulum injicio.
Заситити, им, v. pf. 1) sättigen, satio. 2) satt bekommen, satior.
Засјајатисе, сјајимсе, } vide засја-
Засјатисе, јамсе, } тисе.
Засједа, f. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
Засједање, n. (Ерц.) 1) das Lauern, insidiatio. 2) das Versitzen, mora.
Засједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) lauern, insidior. 2) sich versitzen, sedendo morari.
Засједнути, нем, vide засјести.
Засјека, f. (Ерц.) der Verhau, arbores stratae pro munimento.
Засјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.
Засјенак, нка, m. (Ерц.) у засјенку, in dem Mondesschatten, in umbra lunari.
Засјенити, им, v. pf. п. ј. очи, blenden, praestigior.
Засјести, сједем (говорисе и засједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich in Hinterhalt legen, insidior. 2) sich versitzen, sedendo moror.
Засјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, ancido. 2) пут, verhauen, arboribus stratis impedio.
Засјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verhauen, muniri arboribus stratis.
Заскакатисе, качемсе, v. r. pf. aufspringen, exsilio.
Заслада, f. der Nachtisch, das Dessert, mensa secunda; bellaria.
Засладити, им, v. pf. 1) versüßen, reddo dulce, dulcoro. 2) Nachtisch halten, mensam secundam habeo.
Заслађивање, n. das Versüßen, dulcoratio.
Заслађивати, ђујем, v. impf. versüßen, dulcoro.
Заслањање, n. vide заслоњање.
Заслањати, ам, vide заслоњати.
Заслепити, им, (Рес. и Срем.) vide засљепити.

Засљепити, им, v. pf. (Ерц.) erblinden, oculis capi (fig.).
Заслинити, им, v. pf. rotzen, mucobducor: шта си заслинио (кажу дјетету кад плаче).
Заслон, m. vide заклон.
Заслонити, им, vide заклонити.
Заслоњање, n. vide заклоњање.
Заслоњати, ам, vide заклоњати.
Заслуга, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) das Verdienst, meritum.
Заслуживање, n. das Verdienen, promeritio (?).
Заслуживати, жујем, v. impf. verdienen, promereor.
Заслужити, им, v. pf. verdienen, promereor.
Засмакање, n. das Würzen, conditio.
Засмакати, мачем, v. impf. würzen (österr. vermachen), condio.
Засмејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide засмијатисе.
Засмијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) auflachen, rideo.
Засмолити, им, v. pf. verpichen, pico.
Засмочак, чка, m. vide зачина.
Засмочити, им, vide зачинити.
Засмрадити, им, v. pf. anstänkern, foetore impleo.
Засмрдети, дим, v. pf. (Рес.) } Gestank
Засмрдити, дим, v. pf. (Срем.) } von sich
Засмрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } geben, foeteo.
Засопце, nach einander, continuo: три пут засопце.
Заспати, пим, v. pf. einschlafen, obdormio.
Засрамити, им, v. pf. beschämen, pudefacio, pudorem injicio.
Засрати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.
Застава, f. мјесто на дно стола, према горњем челу, der Platz unten am Tische, dem Hausherrn gegenüber, triclinii para:
„У заставу војводу Милоша —
Код Срба је по Ерцеговини и сад обичај, да у заставу (кад је каква част) посаде равнога ономе, који сједи у горњем челу.
Застаратисе, амсе, vide забринутисе.
Застати, анем, v. pf. treffen, finden, offendo.
Застатисе, анемсе, v. r. pf. sich befinden, seyn, sum, existo.
Застидети, дим, v. pf. (Рес.) } beschä-
Застидити, им, v. pf. (Срем.) } men, pu-
Застиђети, дим, v. pf. (Ерц.) } dore afficio.
Застирање, n. das Bekleiten (des Zimmerbodens mit Teppichen), constratio.

За̀стирати, рем, v. impf. bebreiten, consternere.

Застѝра̂ч, m. das, womit z. B. das Zimmer bebreitet wird, stragulum.

За̀сторак, рка, m. das, womit ein voller Sack oben bebreitet wird, um ihn zumachen zu können, stragulum sacci (?). Нашла вреħа засторак.

Застра́нити, ним, v. pf. 1) im Ansteigen nicht gerade aus, sondern nach der Seite gehen, oblique ascendo, aut descendo. 2) fig. abweichen, deflecto.

Застрањи́вање, n. das Abweichen, deflexio, ascensus aut descensus obliquus.

Застрањивати, њујем, v. impf. 1) schief hinan oder bergab steigen, descendo vel ascendo oblique. 2) vom rechten Pfade abweichen, aberro, deflecto.

Застрѐти, ем, застръо, (Рес. и Срем.) vide застријети.

За̀стријети, рем, застръо, v. pf. (Ерц.), bebreiten, consterno.

За̀струга, f. eine hölzerne Schüssel mit Deckel (auf Reisen, für Käse, Kaviar u. dgl.), vas ligneum cum operculo.

Застру́гати, ружем, v. impf. schaben, rado.

Застудјети, ди, v. pf. (Рес.) } kühl, kalt
Застудјити, ди, v. pf. (Срем.) } werden,
Застуħети, уди, v. pf. (Ерц.) } frigesco.

Засту́пање, n. das im Wege seyn, impeditio.

Заступати, ам, v. impf. im Wege seyn, obsto.

Заступити, им, v. pf. in den Weg treten, obsisto.

Засу̀кати, учем, v. pf. 1) zurückschlagen, zurückschürzen, recingo. 2) н. п. брнове, zurückstreichen, zurückdrehen, retorqueo.

Засукивање, n. das Zurückschlagen, recinctio.

Засуки́вати, кујем, v. impf. 1) Zurückschlagen, recingo. 2) н. п. брнове.

Засуки̏јати, ам, v. pf. н. п. пушку.

Засу̀ти, спем, v. pf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo: засуо да меље.

За̀сучак, чка, m. der Wickel, glomus (z. B. von Teig).

Засушивање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.

Засуши́вати, шујем, v. impf. vertrocknen, exsiccor.

Засушити, им, v. pf. vertrocknen, exareo; auch засушила крава, коза, овца и т. д.

За̀таванак, нка, m. kleiner ebner Platz im Gebirge, locus planus in monte.

Заташјати, јим, v. pf. ableugnen, abnego; verheimlichen, reticeo.

Затàкнути, нем, vide затаħи.

Затама́нити им v. pf. gerade aufgehen, gänzlich zu Grunde gehen, penitus intereos.

Затама́нитисе, нимсе, v. r. pf. völlig zu Grunde gehen, internecione deleor.

Затапање, n. das Zuschmelzen, obductio, inductio.

Затапати, ам (и затапљем), v. impf. von oben zuschmelzen, obduco cera cet.

Затапкати, ам, v. pf. zutreten, zustampfen, conculco.

Затаħи (говорисе и затакнути), такнем, v. pf. hinter—, auf etwas stecken, impono, praefigo.

За̀твор, m. die gefängliche Haft, der Arrest, custodia: он је у затвору, er ist (im Gefängniß) eingesperrt.

За̀твора̂ње, n. 1) das Einsperren, custodia. 2) das Zusperren, occlusio.

За̀творати, ам, v. impf. 1) einsperren, gefangen setzen, includo, in custodiam conjicio. 2) verschliessen, occludo.

Затво̀рити, им, v. pf. 1) einsperren, includo. 2) verschliessen, occludo.

Зате́гнути, нем, v. pf. anziehen, spannen, tendo.

Зате́зање, n. 1) das Spannen, tensio. 2) das Sträuben, reluctatio.

Зате́зати, тежем, v. impf. spannen, tendo.

Зате́затисе, тежемсе, v. r. impf. sich sträuben, obluctor.

За̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide заħерати.

За̀тератисе, амсе, v. r. pf. (Рес. и Срем.) vide заħератисе.

Затеривање, n. (Рес. и Срем.) vide заħеривање.

Затери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide заħеривати.

Затери́ватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide заħериватисе.

Зате̑сати, тешем, v. pf. anhauen (wie der Zimmermann macht), accido.

Затѐħи, течем, v. pf. 1) treffen, offendo. 2) den Weg abschneiden, intercludo.

Затѐħисе, течемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, seyn, sum. 2) коме, geloben, sich anheischig machen, sich verpflichten, obligo me:

„Јер сам се ја кнезу затекао
„Да закољем Турског цар' Мурата —

Затѐшчати, ам, v. pf. schwanger werden, ingravidari.

За̀тира̂ње, n. das Ausrotten, exstirpatio.

За̀тирати, рем, v. impf. ausrotten, extirpo.

Затисак, ска, m. vide запушач.

Затискивање, n. das Verstopfen, obturatio.
Затискивати, кујем, v. impf. verstopfen, obturo.
За̀тиснути, нем, vide запушити 1.
За̀тицање, n. (Срем.) vide затјецање.
За̀тицати, тичем, (Срем.) vide затјецати.
За̀тицатисе, тичемсе, (Срем.) vide затјецатисе.
За̀тјецање, n. (Ерц.) das Betreten (auf einer That), deprehensio; das Vertreten des Weges, obstitio (?).
За̀тјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) betreten, deprehendo. 2) den Weg vertreten, obsisto.
За̀тјецатисе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) sich befinden, sum. 2) verreden, serio negare aut pertendere.
Зато̑ (за то), darum, ideo.
Зато̀мити, им, v. pf. (ст.)
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Зато̀пити, им, v. pf. zuschmelzen, liquando claudo (das Sahnfaß mit Schmalz).
За̀точни̑к, m. (ст.) der Verpflichtete, der sich zu etwas anheischig gemacht), obligatus, (besonders der Kampfheld, pugnator):
„Изиш'о је краљев заточниче —
„Веселисе краљев заточниче —
Затрепѐтати, пеħем, v. pf. erzittern, intremo:
„Нешто затрепета,
„Нешто зазвекета —
Затрѐптати, пħем, v. pf. erzittern, (z. B. mit den Augen), mico oculis und sonst, inhorresco.
Затрѐптети, птим, v. pf. (Рес.) } erzittern
Затрѐптити, птим, v. pf. (Срем.) }
Затрѐпħети, птим, v. pf. (Ерц.) } (vom Laube) ; aufrauschen, aufflattern, inhorresco; evolo cum strepitu.
За̏трка, f. der Anlauf (zum Hinüberspringen) incursus: скочити (или прескочити штогођ) из затрке.
Затр́катисе, рчемсе, vide затрчатисе 1.
Затркивање, n. vide затрчавање.
Затркиватисе, кујемсе, vide затрчаватисе 1.
Затр̀нити, им, v. pf. н. п. трешњу, verdornen (z. B. die Kirsche, damit die Kinder nicht dazu können), spinis circumdo.
Затрњивање, n. das Verdornen, sepimentum spinosum.
Затрњивати, њујем, v. impf. verdornen, spinis defendo.
Затро̀вати, рујем, v. pf. т. j. рибу у води, betaumelnden Köder streuen, escas venenatas projicio.
Затро̀ношити, им, v. pf. т. j. цркву, die Kirche einweihen, consecro ecclesiam (von Θρόνος?). У Јадру имају два намастира: Троноша и Вошњак. Онуда приповиједају да су и градиле двије сестре (Лазареве кħери), па једна другу запитала (кад су се састале), колико је која начинила; онда она што је градила Троношу рекла: „Ја сам твоа затроношила.“ И од тога се назове Троноша. А друга рекла: „Ја сам нешто начинила ко мали вошњачиħ (т. j. као за воħе).“ И од тога остане Вошњак. Троноша служи и сад, а Вошњак је пуст Бог зна од кад.
Затрпа́вање, n. das Uebereinanderwerfen, superinjectio.
Затрпа́вати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, everto.
Затр̀пати, ам, v. pf. übereinanderwerfen, obruo.
За̀трти, рем, затръо, v. pf, austretten, exstirpo.
За̀тртисе, ремсе, затръосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, pereo.
Затру́бити, им, v. pf. blasen, ins Horn, in die Trompete), buccinor.
Затру́дити, им, v. pf. bemühen, ermüden, fatigo.
Затру̏днити, ним, v. pf. } schwanger werden, ingravidor.
Затру̏дњети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Затруħи́вање, n. das Bemühen, defatigatio.
Затруħи́вати, ħујем, v. impf. bemühen, fatigo.
Затрча́вање, n. das Anlaufen (zum Sprunge), incursio.
Затрча́ватисе, амсе, v. r. impf. anlaufen; Anlauf nehmen, incurro. 2) затрчавасе, es entfährt ihm (was er sonst eben nicht gesagt hätte), elabitur ei quandoque, quod mallet non dixisse.
Затр̀чатисе, чимсе, v. r. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) затрчао се, es ist ihm (die Rede) entfahren, excidit ei inter loquendum.
За̀тубаст, та, то, abgestumpft, obtusus.
Зату́љити, им, v. pf. н. п. рупу какву, т. j. метнути на њу туљац да се ухвати лисица или јазавац, eine eigene Art Falle (туљац) vor das Fuchsloch stellen, laqueos (?) pono. cf. туљац.
Зату́пити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, retundo.
Зату́рање, n. das Werfen hinter etwas, jactus post —.
Зату́рати, ам, v. impf. hinter etwas werfen, jacio post —,

Затýратисе, амсе, v. impf. sich (in die Welt) hinein werfen, abiisse peregre.

За̀турити, им, v. pf. hinter etwas werfen, rejicio.

За̀туритисе, имсе, v. r. pf. у свијет, sich in die Welt hineinwerfen, abiisse peregre.

Затỳрчати, ам, v. pf. anfangen türkisch zu reden, zu singen, turcice proloquor, accino.

Затỳћи, тучем, vide забити.

Затỳћисе, учемсе, vide забитисе.

За̀ћерати, ам, v. pf. (Крц.) 1) hineinschlagen, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.

За̀ћератисе, амсе, v. r. pf. (Крц.) losstürzen, impetum facio.

За̀ћериване, n. (Крц.) 1) das Hineinschlagen, immissio. 2) das Treiben hinter —, actio post — 3) das Losstürzen, impetus.

Заћерѝвати, рујем, v. impf. (Крц.) 1) hineintreiben, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.

Заћерѝватисе, рујемсе, v. r. impf. (Крц.) losstürzen, impetum facio.

За́ћи, зађем, v. pf. 1) hinter — gehen, eo post — 2) sich verirren, aberro. 3) nach der Reihe gehen (z. B. von Haus zu Haus), ex ordine eo.

Заћо́пати, им, v. pf. } mit Koth verschmieren, luto
Заћо́пити, им, v. pf. } oblino.

Заувâр је (за увар је) vide увар је.

Заỳдаранe, n. das Riechen nach etwas, odor.

Заỳдарати, ам, v. impf. riechen nach etwas, oleo: заудара месо, — вино на буре и т. д.

Заỳдарити, им, v. pf. einen Geruch bekommen, adoleo.

Заузда́ване, n. das Zäumen, infrenatio.

Заузда́вати, ам, v. impf. zäumen, infreno.

Заỳздати, ам, v. pf. zäumen, infreno.

Заỳзетисе, змемсе, v. r. pf. с ким, sich zusammenthun mit einem, socior.

Заỳјати, јим, v. pf. hu! machen (vom Winde, Meere), strideo.

Заỳјатисе, јимсе, v. r. pf. losfahren (vom Schiffe), cum stridore procurro, feror.

Заỳкати, учем, v. pf. hu! schreyen, inclamo io ut audiat, ubi sim, absens sodalis. 2) hu! machen in die Finger vor Frost, foveo digitos anhelitu.

Заула́рити, им, v. pf. коња, halftern, capistro.

Заỳрлати, ам, v. pf. aufheulen, exululo.

Заỳставити, им, v. pf. hemmen, inhibeo.

Заỳставитисе, имсе, v. r. pf. still stehen, subsisto.

Заỳстављâне, n. das Hemmen, inhibitio.

Заỳстављати, ам, v. impf. hemmen, inhibeo.

Заỳстављатисе, амсе, v. r. impf. still stehen, subsisto.

Заýстити, им, v. pf. den Mund öffnen zum sprechen, aperio os ad proloquendum: заусти да рече, па опет не ће.

Заýчати, чим, v. pf. zu heulen anfangen (vom Winde, den Wogen des Meeres), strideo.

Зау̂ш, m. das Umschwemmen (Umdrehen) des Schiffs, das Strom aufwärts fährt, retorsio navis: отишла лађа на зауш; уватио зауш лађу.

За̀ушак, шка, m. vide прлушак.

За̀ушитисе, шисе, v. pf. н. п. лађа, sich umdrehen; umgedreht werden, retorqueor, (vom Schiffe, das stromaufwärts fährt).

За̀ушнице, m. pl. die Ohrdrüsen, glandulae parotides.

Захва̏лити (или зафа̏лити), им, v. pf. (у Сријему, у Бачкој и у Банату по варошима; а сељаци (кад оће да говоре као и варошани) кажу: заквалити, или завалити) коме, danken, gratias ago.

Захваљѝване (зафаљѝване), n. das danken, gratiarum actio.

Захваљѝвати (зафаљѝвати) љујем, v. impf. danken, gratias ago.

Заце́нити, им, (Рес. и Срем.) vide зацијенити.

Заце́нутисе, немсе, v. r. pf. den Athem verlieren vor heftigem Weinen; schluchzen, spiritum intercludo plorando, singultio.

Зацијѐнити, им, v. pf. (Крц.) schätzen, einen Preis setzen auf die Waare, pretium constituo.

Зацỳцукати, ам, v. pf. hineinschaukeln, intrudo, oscillando.

Зачевѝљити, им, v. pf. 1) (die Flinte) spannen, intendo telum (flintam). 2) vide завиличити.

За̀чеље, n. горње чело, т. ј. мјесто навр стола, ђе обично старјешина сједи кад се руча, или вечера, der oberste Platz am Tische, triclinii pars.

Зачељỳстити, им, vide завиличити.

Зачѐпити, им, v. pf. verstopfen, zuspunden, epistomio obturo.

Зачепр̀кати, ам, v. pf. 1) anfangen zu scharren (wie die Henne), rado ut gallina. 2) verscharren, radendo obruo.

Заче́так, тка, m. der Anfang, initium, cf, почетак.

Зачѐти, чнем, v. pf. 1) vide заночети. 2) empfangen, concipio (von der Kuh,

Stute, dem Schafe). 3) зачела се кавга, entstanden, exorta est rixa.
За̀чина, f. die Würze, condimentum. Тешко лонцу из села зачине чекајући.
Зачѝнити, им, v. pf. 1) würzen, condio. 2) fig.
„Све је коло главом надмашила,
„А господским лицем зачинила —
За̀чињање, n. 1) vide започињање. 2) die Empfängniß, conceptio.
Зачѝњање, n. das Würzen (österr. Vermachen), conditio.
За̀чињати, њем, v. impf. 1) vide започињати. 2) empfangen, concipio.
Зачѝњати, ам, v. impf. würzen, (vermachen), condio.
За̀чкати, ам, v. pf. (eine Ritze) verstopfen, obturo, obstruo.
За̀чкољина, f. die verstopften Ritzen, rimae oppilatae.
За̀чудитисе, имсе, v. pf. sich verwundern, miror. Зачудиосе пребијеној голијени (кажу, особито жене, ономе, који се чему зачуди: да не би оно урекао, чему се чуди; а ђетету, и другоме млађем кажу: ето ти говна на носу, утрисе).
За̀чути, чујем, v. pf. hören, exaudio.
За̀цакати, v. pf. lärmen, tumultum cieo.
Зашѐћерити, им, v. pf. zuckern, saccharo condio.
Зашѝвање, n. das Vernähen, obsutio.
Зашѝвати, ам, v. impf. vernähen, obsuo.
Зашиљѝвање, n. das Zuspitzen, acuminatio
Зашиљѝвати, љујем, v. impf. } zuspitzen,
Зашѝљити, им, v. pf. } acumino.
За̀шити, шијем, v. pf. zunähen, obsuo.
Заштѐдети, дим, v. pf. (Рес.) } er-
Заштѐдити, дим, v. pf. (Срем.) } spa-
Заштеђети, штедим, v. pf. (Ерц.) } ren, parsimonia acquiro.
Заштѝтити, им, v. pf. beschirmen, protego.
Заштѝтитисе, имсе, v. r. pf. sich schirmen, defendo me:
„Од сунца се штитом заштитио,
„А од вјетра свиленом марамом —
За̀што, 1) warum? quare? 2) weil, quoniam.
За̀шушкати, ам, v. pf. 1) rauschen wie die fliehende Eidexe), constrepo, inhorreo. 2) leicht bedecken (z. B. etwas mit Laub), contego leviter.
Зба̀батисе, амсе, v. r. pf. sich runzeln wie bey einem alten Weibe, consenesco (als Replik auf die Begrüßung mit баба):
А. Баба!
Б. Иди ноге ти се збабале, нијесам ја баба.
Збацѝвање, n. das Herunterwerfen, dejectio.
Збацѝвати, цујем, v. impf. herabwerfen, dejecto.
Зба̀цити, им, v. pf. herabwerfen, dejicio.
Збѐг, m. (Рес. и Срем.) vide збјег.
Збѐћисе (говорисе и збегнутисе), збегнемосе, (Рес и Срем.) vide збјећисе.
Збѝвање, n. das Geschehen, die Erfüllung, effectus.
Збѝватисе, васе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, abeo in effectum.
Збѝјање, n. vide сабијање.
Збѝјати, ам, vide сабијати.
Збѝјатисе, амосе, vide сабијатисе.
Збѝља, f. 1) die Wirklichkeit, der Ernst, veritas: serium: говориш ли ти то од збиље? 2) збиља! a propos! noch eins! audi, heus, quid ais.
Збѝљскӣ, adv. im Ernste, serio.
Збѝти, збијем, vide сабити.
Збѝтисе, збијемосе, vide сабитисе.
Збѝтисе, будесе, v. r. pf. in Erfüllung gehen, exeo, fio.
Збјѐг, m. (Ерц.) der Zusammenlauf der Flüchtlinge, confugium.
Збјѐћисе (говорисе и збјегнутисе), збјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) zusammenlaufen, concurro. 2) zusammenlaufen (vom Tuch), contrahor.
Збо̀г (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) wegen, ob. cf. с.
Збо̑ј, m. am Pfluge, pars aratri.
Збо̑р, m. die Versammlung, Gesellschaft, Unterhaltung, Gespräch, concio:
„Збор зборила господа Ришћанска —
„Збор зборила младе Земункиње,
„Збор зборила, па су говорила —
Збо̀рење, n das Sprechen, confabulatio.
Збо̀рити, им, v. impf. sprechen, loqui, confabulari.
Збо̀риште, n. Platz, wo man sich versammelt, locus conventus.
Зва̀ница, f. највише се говори у множ. броју званице, т. ј. они који се зову на крсно име. У пјесмама се налази и у завнице, н. п.
„У Марка је млого узавница:
„Двјеста попа, тристa калуђера —
geladene Gäste (zum крсно име, welches f.) conviva vocati.
Зва̀ње, n. das Rufen, vocatio.
Зва̀ти, зовем, v. impf. rufen, voco.
Зва̀тисе, зовемсе, v. r. impf. heißen, vocor: како се зове?
Звѐзда, f. (Рес. и Срем.) vide звијезда.
Звѐздица, f. dim. v. звезда.
Звѐка, f. der Klang, sonus.
Звѐкан, m. der Dummbart, stultus.
Звеке̑т, m. vide звека.

„Ја ћу бити на чардаку,
дукате бројити,
„Дукати ће звекетати,
по звекету дођи —

Звекетање, n. vide звечање.

Звекетати, кећем, vide звечати.

Звекнути, нем, v. pf. erklingen, resono.

Звекнути, нем, pf. v. auf den Kopf schlagen (daß es erklingt), ferio caput alicui ut resonet: звекнуо га по глави.

Звер, f. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Зверање, n. (Рес. и Срем.) vide звјерање.

Зверати, ам, (Рес. и Срем.) vide звјерати.

Звере, ета, n. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Зверање, n. (Рес. и Срем.) vide звјерење.

Зверка, f. (Рес. и Срем.) vide звјерка.

Звецкање, n. dim. v. звечање.

Звецкати, ам, dim. v. звечати.

Звецнути, нем, dim. v. цвекнути.

Звечак, чка, m. der Glockenschwengel, pistillum campanae.

Звечан, m. град у Косову. Звечански, ка, ко, von Звечан.

Звечање, n. das Klingen, sonus.

Звечати, чим, v. impf. klingen, sono.

Звечка, eine eiserne Platte, die in den Klöstern, besonders in der Türkey, statt der Glocke dient, campanae ferreae genus simplicissimum (tabula ferrea).

Звиад, m. eine Gegend der нахија Пожаревачка.

Звиждање, n. das Pfeifen, sibilatio.

Звиждати, дим, v. impf. pfeifen, sibilo.

Звизнути, нем, v. pf. einen Pfiff thun, sibilum edo.

Звијезда, f. (Ерц.) der Stern, stella. Ковати, или подизати, кога у звијезде. 2) (ст.) град некакав:
„О Иване од Звијезде града —

Звијер, f. (Ерц.) das wilde Thier, fera.

Звијере, звјерета, n. vide звијер.

Звијездица, f. dim. v. звијезда.

Звјерање, n. (Ерц.) das scheue Umherblicken, circumspectio formidolosa.

Звјерати, ам, v. impf. (Ерц.) scheu umher blicken, pavide circumspicio.

Звјериње, n. (Ерц. coll.) die Thiere des Waldes, ferae.

Звјерка, f. (Ерц.) ein Waldthier, ein Stück Wild, fera.

Звонар, m. 1) der Glockengießer, fusor campanarum. 2) der Glöckner, Glockenläuter, Küster, pulsator campanarum.

Звонара, f. der Glockenthurm, turris campanaria.

Звонарев, ва, во,} des звонар, fusoris
Звонаров, ва, во,} aut pulsatoris campanae.

Звонарски, ка, ко, der звонари, fusorum aut pulsatorum campanarum.

Звонити, им, v. impf. läuten, pulso campanam.

Звонце, цета, n. dim. v. звоно, das Glöckchen, campanula.

Звоњење, n. das Läuten, sonus et pulsatio campanae.

Зворник, m. Stadt und Festung am linken Ufer der Drina, eine Tagreise von der Save. Срби (око Зворника) приповиједају, да је Зворник зидао некакав Звонимир незнабожац прије Риста на 800 година.

Зворничанин, m. човек из Зворника.

Зворнички, ка, ко, v. Зворник.

Звоцање, n. das Schnappen mit den Zähnen, captatio, frendor.

Звоцати, ам, v. impf. mit den Zähnen schnappen, capto dentibus.

Звоцнути, нем, v. pf. schnappen, klappen (wie der Hund, Storch), capto dentibus, strepo.

Зврцање, n. das Schnippchen schlagen, talitratio.

Зврцати, ам, v. impf. einem ein Schnippchen schlagen, geben, talitro percutio.

Зврцнути, нем, v. pf. кога, einem ein Schnippchen geben, talitro percutio.

Зврчка, f. der Nasenstüber, Schneller, talitrum: нијесам га ни зврчком ударио.

Згадитисе, имсе (ди мисе), v. r. pf. ekelhaft werden, anekeln, attaedet: згадно сам се на —; згадило ми се.

Згађање, n. das Treffen, collineatio.

Згађати, ам, v. impf treffen, collineo.

Згазити, им, v pf. zertreten, conculco.

Зглавак (зглабак?), вка, m. das Gelenk, articulus.

Згледање, n. das Anblicken, aspectio.

Згледати, ам, v. pf. erblicken, conspicor.

Згледатисе, амосе, v. r. pf.} sich gegenseitig an-
Згледатисе, амосе, v. r. impf.} blicken, invicem se aspicere.

Зглобити, им, v. pf. н. п. лијес (das Zerstreute, Zerlegte) zusammenlegen, das Geschirr zusammenbringen, compono, colligo.

Зглобљавање, n. das Zusammenfügen, consertio.

Зглобљавати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.

Згњечити, им, v. pf. zusammenkneten, subigo, depso.

Згода, f. die Gelegenheit, Bequemlichkeit, opportunitas: жива згода, брате!

Згодан, дна, но, ganz recht, bequem, opportunus: згодна пушка, пуш.

Згòдити, им, v. pf. treffen, ferio, collineo.

Згòретисе, рисе, v. r. pf. m. j. вашра, zu Glut zusammenbrennen, ardore confici.

Згòтовити, им, v. pf. н. п. ручак, јело, bereiten, adparo.

Згрàбити, им, v. pf. ergreifen, corripio.

Зграда, f. das Gebäude, aedificium.

Зградица, f. dim. v. зграда.

Згрèјати, јем, (Рес. и Срем.) vide згријати.

Згрèшити, им, (Рес. и Срем.) vide згријешити.

Згрѝзање, n. Abfressen, Abweiden, depastio.

Згрѝзати, ам, v. impf. abfressen, depascor.

Згријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.

Згријèшити, им, vide сагријешити.

Згрѝсти, ризем, v. pf. abfressen, depascor.

Згрнути, нем, v. pf. 1) zusammenscharren, corrado. 2) wegscharren, derado.

Згрòзитисе, имсе, v. r. pf. zusammenschaudern, cohorreo.

Згртâње, n. 1) das Zusammenfassen, collectio. 2) das Auseinanderbreiten, dispersio.

Згртати, грћем, v. impf. 1) zusammenfassen, colligo. 2) auseinanderscharren, dispergo.

Згрýвати, ам, v. pf. zerstoßen, contundo.

Згрштитисе, шти ми се, v. r. pf. Art Ekels, wenn man z. B. Fettes ißt, oder ein Stein im Brot ist, horret palatum.

Згубити, им, (ст.) vide сагубити:
„Милош згуби Турског цар' Мурата,
„И Турака дванаест иљада —

Згýлити, им, v. pf. abreißen, schinden, deripio, excorio: аљину, кожу.

Згуљѝвање, n. das Entblößen, denudatio.

Згуљѝвати, љујем, v. impf. entblößen, denudo.

Згýснутисе, несе, v. r. pf. dick, dicht werden, condensor.

Здèла, f. (Рес. и Срем.) vide жђела.

Здèрати, рем, vide згулити.

Здјèла, f. (Ерц.) vide жђела.

Здрав, ва, во, 1) gesund, sanus, validus. 2) н. п. лонац, чаша, ganz unverletzt, integer, incolumis; daher ђевојка. 3) здрав здравцит (здравцат?), здрава здравцита, здраво здравцито, ferngesund, sanissimus.

Здрàвац, вца, m. eine Art Gebirgspflanze, die die Mönche, wenn sie in's Dorf kommen, dem Hausherrn und den Frauen darbieten (у крајини Неготинској и у Кључу), herbae genus.

Здрàвити, им, v. impf. 1) gesund werden, genesen, convalesco. 2) Gesundheit zutrinken, propino:
„Чашом здрави Риштањанин Иване,
„А Мијајло књигом из њедара —

Здрàвица, f. чаша, што се пије у здравље, der Gesundheitstrunk, propinatio.

Здрáвко, m. Mannsnamme, nomen viri.

Здрâвље, n. die Gesundheit, valetudo.

Здрављêње, n. 1) das Genesen, recuperatio valetudinis. 2) vide наздрављање.

Здрâвљице, n. hyp. v. здравље.

Здрàво, 1) gesund, integra valetudine. 2) tüchtig, stark, valide: здраво га је ударио; немој здраво стезати.

Здравцит, та, то, cf. здрав.

Здрòбити, им, v. pf. zerbröckeln, pertrio.

Здрóзгати, ам, v. pf. zerschmettern, comminuo.

Здрпитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweyen, bis zu Thätlichkeiten, rixor.

Зèба, der Fink, fringilla.

Зêв, m. (Рес. и Срем.) vide зијев.

Зéвање, n. (Рес. и Срем.) vide зијевање.

Зéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide зијевати.

Зéвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide зијевнути.

Зезâње, n. eine Art schwingender Bewegung, agitatio futuentis.

Зèзати, ам, v. impf. sich schwingend bewegen, agitari futuendo.

Зèзнути, нем, v. pf. eine schwingende Bewegung machen, agitari futuendo.

Зеѝтин*, m. das Oel (Baumöl), oleum. cf. уље.

Зеѝтинити, им, v. impf. mit Oel würzen, oleo condio.

Зеѝтиница, f. суд, што се у њему држи зеитин, das Oelfläschchen, ampulla olearia.

Зеѝтињêње, n. das Oelen (Würzen mit Oel), oleatio.

Зеѝтин-тáне*, vide маслинка.

Зеитýни*, adj. olivengrün oleaginus.

Зéјо, m. hyp. v. зец: мени зејо! мени зејо! (вичу ђеца кад се играју зеца).

Зелѐмбâћ (зеленбаћ), m. die grüne Eidechse, lacerta viridis.

Зелêн, f. die Grüne, das Grüne, viriditas. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide поврће.

Зѐлен, на, но, 1) grün, viridis. 2)

grün, d. i. unreif, immaturus: млад и зелен (као гушчје говно), der Gelbschnabel, imberbis.
Зелѐна кáда, f. narcissus pseudonarcissus Linn:
„Плави зумбул и зелена када —
Зелѐнети, ним, (Рес.) vide зелењети.
Зелѐнетисе, нимсе, (Рес.) vide зелењетисе.
Зелѐника, f. m, j. jaбука:
„О jaбуко зеленико!
„Што с' толики род родила —
Зелѐнило, n. die grüne Farbe, grünes Färbemittel, pigmentum viride.
Зелѐнити, им, v. impf. 1) grün färben, colorem viridem induco, colore viridi inficio. 2) (Срем.) vide зелењети.
Зелѐнитисе, имсе, (Срем.) vide зелењетисе.
Зѐленкаст, та, то, grünlich, subviridis.
Зелѐнко, m. зелен коњ, der Apfelschimmel, equis albi genus.
Зелѐњак, њка, m. зелен кукуруз, grüner (unzeitiger) Kukuruz (Mais).
Зелѐњети, ним, v. impf. (Ерц.) grünen, viresco.
Зелѐњетисе, нимсе, v. r. impf. (Ерц.) grünen, vireo.
Зѐља, m. (Рес и Срем.) vide зељо.
Зѐља, m. vide зељо.
Зељàн, на, но, н. п. пита, von wilden Gemüse, ex olere silvestri.
Зѐље, n. wildes Gemüse, olus silvestre.
Зѐљин (зѐљин), на, но, des зеља, bovis cani.
Зѐљо, m. (Ерц.) ein Schimmelochse, bos canus.
Зѐљов, m. зелен пас, graulicher Hund, canis canus.
Зељовљев, ва, во, des зељов, canis cani.
Зѐљош, m. ein Name für große Kanonen (cf. баљемез), nomen tormentis indi solitum:
„А све зељош зељоша дозива —
Зељӯг, m. зелен вепар, graues Schwein, porcus canus.
Зѐљуга, f. зелена крмача, graue Sau, porca cana.
Зељӯгов, ва, во, des зељуг, porci cani.
Земàљскӣ, ка, ко, irdisch, terrester (im Gegensatz des Himmlischen):
„Или волиш царству небескоме,
„Или волиш царству земаљскоме?
Земâн*, m. die Zeit, tempus. cf. вријеме.
Зембӣл, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zecker (Art Korb), fisci genus.
Зѐмља, f. 1) die Erde, terra. 2) das Land, terra, regio.

Земљàк, m. der Landsmann, popularis.
Земљàкиња, f. die Landsmännin, popularis femina.
Зѐмљан, на, но, irden, terreus, fictilis.
Земљàница, f. чинија, или чаша, од земље, ein irdenes Geschirr, vas fictile.
Зѐмљица, f. dim. v. земља, das Ländchen, das Erdlein, regiuncula.
Зѐмљичка, f. die Semmel, simila.
Земљӯрина, f. augm. v. земља.
Земӯн, m. Semlin, Zemlinum.
Земӯнац, нца, m. Semliner, Zemlinensis.
Земӯница, f. die Erdhütte, antrum.
Земӯнкиња (Земӯнкиња), f. die Semlinerin, Zemlinensis femina:
„Збор збориле младе Земункиње —
Земӯнскӣ, ка, ко, Semliner, Zemlinensis.
Зѐнђил*, ла, ла, vide богат.
Зенђѝлук*, m. vide богаство.
Зѐница, f. (Рес. и Срем.) vide зјеница.
Зѐсти, зебем, v. impf. frieren, frigeo.
Зердâв, m. 1) der Zobel, Zibellina. 2) das Zobelfell, pellis zibellinica.
Зѐрде*, ета, n. eine Art kalter Mehlspeise, mit Honig, cibi genus:
„Жуто зерде у сребрну сану —
Зет, m. der Schwiegersohn, gener.
Зѐта, f. риjeка у Ерцеговини.
Зѐтов, ва, во, des Schwiegersohns, generi.
Зѐтовскӣ, ка, ко, 1) der Schwiegersöhne, generorum. 2) adv. wie ein зет, more generi.
Зѐц, m. der Hase, lepus. Плашив као зец.
Зѐчина, f. 1) augm. v. зец. 2) das Hasenfell, pellis leporina.
Зѐчић, m. dim. v. зец. das Häschen, lepusculus.
Зѐчица, f. das Weibchen vom Hasen, lepus femina.
Зѐчјӣ, чја, чје, Hasen-, leporinus.
Зѐчјӣ трн, m. die Hauhechel, ononis spinosa Linn.
Зивкâње, n. dim. v. звање.
Зѝвкати, ам, dim. v. звати.
Зӣд, m. die Mauer, murus.
Зѝдање, n. das Mauern, operis latericii molitio.
Зидâр, m. der Maurer, faber murarius.
Зидáрев, ва, во, } des Maurers, mu-
Зидáров, ва, во, } rarii.
Зидáрскӣ, ка, ко, 1) Maurer-, murariorum. 2) adv. wie ein Maurer, more murarii.
Зѝдати, ам, v. impf. mauern, opus latericium molior.
Зѝдина, f. augm. v. зид.

Зи́дине, f. pl. das Gemäuer, Mauerwerk, die Trümmer, ruinae, rudera.
Зија́мет*, m.
„Осјеђи ђу бегом зијамете —
Зија̂н*, m. vide штета.
Зија́нити, им, vide штетовати.
Зија̂ње, n. das Maulaffen-feil-haben, Gähnen, hiatio.
Зијати, ам, v. impf. gähnen, hio.
Зија́фет*, m. (у Србији и у Босни по варошима) vide част 1.
Зи̏јев, m. (Ерц.) 1) die Oeffnung des Mundes, hiatus. 2) das Gähnen, hiatus. Зашао као зијев по чељадма (у приповијетки). 3) bei den Webern, die Oeffnung der Kette, hiatus staminis: оволики ти зијев (кажесе жени, дигнувши ногу, кад је нађе ко ђе снује пређу).
Зије̏ва̂ње, n. (Ерц.) das Gähnen, oscitatio.
Зије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) gähnen, oscitor.
Зије̏внути. нем, v. pf. (Ерц.) einmahl gähnen, hio.
Зи́ле*, f. pl. (ст.) die Teller, bei der türkischen Musik, die Cymbeln, cymbala:
„Уставите зиле и борије —
„Стаде јека зила и борнја —
Зи́ма, f. 1) der Winter, hiems. 2) die Kälte, frigus.
Зи̂ми, im Winter, hieme.
Зими́на, f. Schwein oder Rind, das für den Winterhaushalt geschlachtet wird, carnes pecudis mactatae pro hieme.
Зи́мити, им, vide зимовати.
Зи̂мњи̑, на, но, Winter-, hibernus.
Зимо̀ва̂ње, n. das überwintern, hibernatio.
Зимо̀вати, мујем, v. impf. u. pf. überwintern, hiberno.
Зимо̀вник, m. der Winteraufenthalt Winterquartier (der Räuber), hiberna praedonum:
„Снијег паде, друми западоше,
„Планине се снијегом завише;
„По гори се одити не може:
„Да тражимо себи зимовника,
„Ђе ће који зиму презимити —
Зи̏мозеле̑н, f, das Immergrün, Wintergrün, vinca minor Linn.
Зиму̑с, Зиму̑ске, } diesen Winter, hac hieme.
Зиму̑шњи̑, ња, ње, von diesem Winter, hujus hiemis.
Зи̏нути, нем, v. pf. gähnen, oscito.
Зипа̀ра̂ње, n. das grundlose Reden und Schreyen, vociferatio.
Зипа̀рати, ам, v. impf. ohne Grund schreyen, vociferor.
Зи̏фт*, m. der Ruß in der Tabakröhre, fuligo nicotianae: црно као зифт.

Зја̂ње, vide зијање.
Зја̂ти, зјам, vide зијати.
Зје̏ница, f. (Ерц.) der Augapfel, pupilla.
Зламе̂ње, n. das Weihwasser für eine Wöchnerin, aqua lustralis: отишао по зламење. cf. водица.
Зла̀менова̂ње, n. das Besprengen mit Weihwasser, lustratio puerperae.
Зла̀меновати, нујем, v. impf. u. pf. mit Weihwasser besprengen, lustro puerperam.
Зла̀та, Frauenname, nomen feminae.
Зла̀тан, тна, но, golden, aureus.
Зла̀тана, Frauenname, nomen feminae.
Злата̑р, m. der Goldschmid, aurifex:
„Златари ће доћи,
„Прстен саковати,
„Бурму позлатити.
Злата́рев, ва, во, Злата́ров, ва, во, } des Goldschmids, aurificis.
Злата̑рски̑. ка, ко, 1) Goldschmid-, aurificum. 2) adv. nach Goldschmid-Art, more aurificis.
Зла̀тити, им, v, impf. vergolden, inauro.
Зла̀тка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зла̀тко, m. Mannsname, nomen viri.
Зла̀тница, f. т. ј. муа, die Fleischfliege, musca cadaverina Linn.
Зла̀то, n. 1) das Gold, aurum. 2) (ст.) злато материно, т. ј. ђевојка:
„Ој ђевојко злато материно —
„Пјевни, пјевни злато материно —
„Остаде му злато испрошено —
Зла̀тоје, m. Нова млада не смије (од стида) никога у кући звати по имену: зато је обичај да она, по што се доведе, свим укућанима (мушкоме и женском) нађене нова имена (само за себе); тако н. п. некога зове (старије ђетиће) златом, неког бабом, неког господином (јели отишао господин да доћера сеније?), неког ђевером; а млађе братом, златојем, соколом, милоштом, милојицом, и т. д. жене госпом, мамом, наком, снашом, невом; а ђевојке убавицом, љепотицом, секом, госпођицом, голубицом, и т. д.
Злато̀кос, са, со, goldhaarig, aureo crine:
„Уловио Сосу златокосу —
Злато̀крили̑, ла, ло, (ст.): Goldgeflügelt, aureis alis:
„У језеру утва златокрила —
Зла̏ћен, на, но, golden, aureus, auratus, cf. златан.
Зла̏ћење, n. das Vergolden, inauratio.
Зли̏ковац, вца, m. der Bösewicht, homo nequam, improbus.
Зло̀, n. das Uebel, malum.

Зло̀, übel, male.
Зло̀ба, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀бан, бна, но, übelwollend, malivolus.
Зло̀бити, им, v. impf. einer Beleidigung gedenken, einem übel wollen, omnia mala alicui cupere.
Зло̀бљѐње, n. das Uebelwollen, malevolentia.
Злово̂љан, љна, но, unmuthig, tristis:
„Јер је Марко иза сна зловољан —
Злогу̑к, m. злослут, т. ј. онај, који све зло слути и говори, der Unglücksprophet, vates mali. Некакав Босански спахија, који је имао у своме селу таковог злогука, спремисе на ћабу, но прије него пође, дозове злогука к себи, па му рече: „Злогуче! ја полазим у име Бога на аџилук; но ти да не говориш за мном ништа зло, док не дођем кући, па ћу ти онда поклонити шиник проса" — „Добро господару (одговори злогук); али ако ти не дођеш, ко ће мени дати просо?"
Злопа̂мтило, m. der eine Beleidigung nicht vergißt, der nachträgt, rachsüchtig ist, memor mali, injuriae.
Зло̀пата, f. das Elend, miseria.
Зло̀патити, им, v. impf. darben, Elend leiden, egeo, patior.
Зло̀паће̂ње, das Leiden, miseria.
Злопо̀гле̄ђа, m. (cm.) der erboßt Blickende, iratum tuens:
„Оно јесте Срђа Злопогледа —
Зло̀рад, m. der Schadenfroh, laetus damno aliorum.
Зло̀ран, на, но, schlecht verdauend, digestionis malae: дијете злорано.
Злослу̑т, m. vide злогук.
Зло̀сретан, тна, но, vide злосрећан.
Зло̀сретњи̑к, m. Unglücklicher, infelix.
Зло̀сретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Зло̀срећа, f. Unglückskind, infelix.
Зло̀срећан, ћна, но, unselig, infelix.
Зло̀срећник, vide злосретњик.
Зло̀срећница, f. vide злосретњица.
Злоста̀вити, им, v. impf. und pf. unglücklich machen (eine Jungfrau), ihr Gewalt anthun, vim inferre virgini.
Злоста̀вљење, n. das Unglücklich machen, violatio virginis.
Зло̀твор, m. der Feind, Verfolger, inimicus: он је мој злотвор.
Зло̀ћа, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀ћа, m. (Рес. и Срем) vide злоћо.
Зло̀ћо, m. (Ерц.) ein schlimmes Kind, puer malitiosus.
Зло̀ћуд, да, до, } bösartig, pravae
Зло̀ћудан, дна, но, } indolis.
Зло̀честь, ша, шо, schlecht, malus.
Зло̀чинац, нца, m. der Uebelthäter, sons, malefactor.
Злочи̏нство, n. die Uebelthat, maleficium.
Зма̑ј, m. der Drache, Lindwurm, draco.
Зма̀јев, ва, во, des Drachen, draconis.
Змаје̏вит, та, то, gewaltig wie ein Drache (Lindwurm) draconis vim habens.
Змајо̀гњени̑, на, но, (cm.) и. п. Вук, Feuerdrache, draco igneus, ein Beiname des Despoten Vuk aus Königs Mathias Zeit (пјевасе како је Ђурђева Јерина казивала Турцима кад се родио Змајогњени Вук:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо наће;
„Није чедо чеда каквано су:
„Вучја шапа и орлово крило,
„И змајево коло под пазуом;
„Из уста му модар пламен бије,
„Матери се не да задојити —):
„Моме брату Змајогњеном Вуку —
Зми̏ја, f. die Schlange, serpens, cf. гуја.
Змијо̀глав, ва, во, и. п. коњ.
Зна̑к, m. das Zeichen, signum.
Зна̀менит, та, то, ausgezeichnet, insignis.
Зна̀н, на, но, bekannt, notus. Од знана зеља глава не боли, sagt man, wenn einer unter Bekannten heuratet.
Зна̀нац, нца, m. der Bekannte, familiaris, cognitus.
Зна̀ница, f. die Bekannte, femina familiaris.
Зна̀ње, n. das Wissen, scientia.
Зна̀тан, тна, но, bekannt, notus.
Зна̀ти, ам (говорисе и знадем), v. impf. wissen, scio.
Зна̀чење, n. die Bedeutung, notio.
Зна̀чити, им, v. impf. bedeuten, significo.
Зно̑ј, m. der Schweiß, sudor.
Зно̀јав, ва, во, im Schweiße, sudans.
Зно̀јан, на, но, vide знојав.
Зноје̂ње, n. das Schwitzen, sudatio.
Знојитисе, имсе, v. r. impf. schwitzen, sudo.
Зо̑б, f. der Haber (und was man statt dessen dem Pferde gibt), avena et omne frumentum quod equo datur.
Зоба̂ње, n. das Essen von Körnern, manducatio granorum.
Зо̀бати, бљем, v. impf. (Körner) fressen, manduco fruges: зобље коњ, кокош; људи зобљу трешње, грожђе.
Зо̀бити, им, v. impf. т. ј. коња, füttern mit Körnern, sagino frugibus.
Зобље̂ње, n. das füttern mit Körnern, pabulatio.
Зо̀бница, f. der Habersack, aus dem das Pferd frißt, saccus avenae, saccus pabularis.

Зо̀бовина, f. vide зовина.
Зо̀ва, f. die Holunderstaude, sambucus nigra. Linn.
Зо̀вина, f. Holunderholz, lignum sambuci.
Зо̀внути, нем, v. pf. rufen, inclamo.
Зо̀ља, f. Art fliegenden Insekts, bestiolae genus: лети у очи као зоља.
Зо̀пца, f dim. v. зоб:
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Зо̑р*, m. die Heftigkeit, vehementia, impetus. cf. сила.
Зо̀ра, f. die Morgenröthe, aurora.
Зора, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рана, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рац, рца, m. „Устани снао, зора је" (звао свекар снау). — „Зора ли је, зорац ли је: нешто напело реп, па трчи око куће" (одговорила снаа; а оно се обадала говеда око куће).
Зо̀рити, ри, v. impf. (cm.) roth seyn (von der Morgenröthe), rubeo.
„Зора зори, петли поју —
Зо̀рица, f. dim. v. зора:
„Још зорица не забијељела,
„Ни Даница лица помолила —
Зо̀рка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рли*, јако, силно, здраво, heftig, vehementer.
Зо̀рњак, m. зора ли је, зорњак ли је: нешто напело реп, па трчи око куће, cf. зорац.
Зорњача, f. vide Даница.
Зра̏к, m. } der Sonnenstrahl, radius
Зра̀ка, f. } solis.
Зра̀чица, f. dim. v. зрака.
Зрелина, f. die Reife, maturitas.
Зрѐо, зрела, ло, reif, maturus.
Зрѐти, ем (и зрим), v. impf. reifen, maturor: зру јабуке; зри грожђе.
Зр̀на, f. Frauenname, nomen feminae.
Зрн̀evље, n. (coll.) die Körner, grana.
Зр̏нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зр̀но, n. 1) das Korn, granum. 2) (пушчано) die Flintenkugel, glans plumbea.
Зр̀нце, n. dim. v. зрно, ein Körnchen, granulum.
Зр̏њка, f. vide зрнка.
Зрњка̂ње, n. das Auffressen (z. B. der Kukuruz) - Körner die dem Schweinen vorgeschüttet werden, manducatio granorum.
Зр̀њкати, ам, v. impf. купити зрна (н. п. крме кад једе окомљене кукурузе), die Körner nach einander auffressen, grana depascor.
Зу̑б, m. 1) der Zahn, dens; он има зуб на њега, er hat einen Zahn (Pik) auf ihn, malum meditatur in illum. 2) у пушке (доњи и горњи).
Зу̀бак, пка, m. hyp. v. зуб.
Зу̀бат, та, то, 1) gezähnt, mit Zähnen versehen, dentatus. 2) der Haare auf den Zähnen hat, acer, cui non impune illudas.
Зу̀бац, пца, m. der Zahn (des Kamms), dens pectinis.
Зу̀бача, f. panicum dactylon Linn.
Зу̀бити, им, v. impf. н. п. тестере, die Zähne (der Säge) schärfen, acuo dentes serae, limae.
Зу̀бић, m. dim. das Zähnchen, dentulus.
Зу̀бља, f. н. п. зубља луча, m. j. цјепчица луча, ein Spann, assula, ramentum.
Зу̀бљење, n. das Schärfen der Sägezähne, acutio serae.
Зу̀бљица, f. dim. v. зубља.
Зу̀бни̑, на, но, Zahn-, dentium.
Зубу̀н, m. eine Art Jacke (jupon), tunicae genus. Зубуне у Србији носе и жене и људи, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, само жене. Зубуни што се носе у Србији, они су бијели (од домаћега сукна) и без рукава; женски су дугачки, готово до земље, а мушки су кратки, мало дужи од појаса; а што носе жене по Сријему, по Бачкој и по Банату, они су од картуна, па су поставлени платном и наложени памуком; имају рукаве, и мало су дужи него у Србији мушки.
Зубу̀нић, m. dim. v. зубун.
Зубу̀нчина, f. augm. v. зубун.
Зу̀јање, n. das Sumsen, susurrus (apis) cf. зучање
Зу̀јати, јим, v. impf. summen, sumsen, susurro. cf. зучати.
Зу̀ка, f. das Summen, susurrus apium.
Зу̀ква, f. eine Art Aepfel, mali genus.
Зу̀кнути, нем, v. pf. 1) summen, insusurro. 2) ein Wort fallen lassen, ins Ohr sagen, in aurem insusurro.
Зу̀лови*, m. pl. die Locken, cincinni. cf. витице.
Зу̀лум*, m. die Gewaltthätigkeit, violentia.
Зулу̀мћа̑р*, m. der Tyrann, Unterdrücker, tyrannus.
Зу̀мба*, f. ein Durchschlageisen, um runde Löcher damit ins Leder zu stechen, z. B. zu einem Siebe, ferrum efficiendis foraminibus in corio.
Зу̀мбул*, f. eine Art Blume, floris genus.
Зу̀рна, f. die Pfeife bei der türkischen Musik, fistula turcica.
Зу̀цнути, нем vide зукнути.
Зу̀чање, n. vide зујање.
Зу̀чати, чим, vide зујати.

И.

И, und, et: и ја, и ти, sowohl ich als du, et ego, et tu; и тамо и амо.
Й, sie, eos; ihrer, eorum: ја сам и виђео; зовни и; ја и се не бојим.
Й, cf. ни!
Йбар, бра, m. Fluß in Serbien. Ибар утјече у Мораву више Карановца.
Ибрик*, m. eine kupferne Waschkanne, vas cupreum, aeneum.
Ибрйчић, m. dim. v. ибрик.
Ибрйшим*, m. свилени конци, Seidenzwirn, ein Faden Seide, filum sericum.
Ибрйшим-тканица, f. (сш.) т. ј. тканица од ибришима:
„Припеже му четири колана,
„А и пету ибришим-тканицу —
Ива, m. (Рес. и Срем.) vide Иво.
Ива, f. eine Art Weide, salicis genus (quod quaere).
Иван, m. Mannsname, (Johann der Täufer) nomen viri (Joannes Baptista).
Ивана, f. Johanna (Frauenname), nomen feminae.
Иваница, f. dim. v. Ивана.
Иванйш, m. Mannsname, nomen viri.
Иванчић, m. dim. v. Иван.
Ивањ дан, ња дне, m. Fest des h. Johann des Täufers, den 24. Juny, dies festus S. Joanni Baptistae. Срби приповиједају, да је Ивањ дан тако велики светац, да на њега сунце на небу трипут од страа стане. Уочи Ивања дне је обично на неким мјестима (као н. п. у Јадру) палити лилу око тора: нагуле чобани лиле (брезове или трешњове) и метну у процјепове, те начине као велике ките, па у очи Ивања дне, пошто се смркне, запале те процјепове и обнесу око торова, потом неке забоду у тор те изгоре, а неке узму чобани и изнесу на какво брдо, ђе дође и више чобана, те се играју. Тако се пали лила и у очи Петрова дне. А на неким мјестима (као по Сријему) беру ђевојке (уочи Ивања дне) Ивањско цвијеће те вију вијенце и мећу испред куће по стреи или по плоту. Берући ђевојке цвијеће пјевају различне пјесме, а особито ову:
„Ивањско цвеће Петровско,
„Иван га бере те бере:
„Мајци га баца у крило,
„А мајка с крила на земљу —
Ивања, f. зидине од намастира, у Шабачкој нахији, накрај Цера под Видојевицом.
Ивањско цвијеће, n. (жуто и бијело) das Labkraut (Waldstroh, Unser Frauen Bettstroh), galium verum Linn.
Ивер, m. der Holzspann beim Zimmermann, sarmentum. Куд ће ивер од кладе?
Иверак, рка, m. hyp. v. ивер.
Иверак, рка, m. Gebirge zwischen dem Fluße Јадар und dem Berge Цер.
Иверје, (coll.) die Spänne, Holzabfälle, sarmenta.
Иверчић, m. dim. v. ивер.
Ивик, m. ein Weidenwald, salicetum.
Ивица, f. 1) dim v. ива. 2) das Ende (am Tuch, an der Leinwand), latus panni.
Ивка, f. Frauenname (cf. Ивана), nomen muliebre.
Ивко, m. Mannsname, nomen viri.
Ивица, f. планина у Ерцеговини (у Дробњацима):
„Сан уснила љуба војводина,
„Анђелија Стоја Караџића,
„Ђе вас Дробњак магла притиснула,
„А из магле вила покликнула
„Са Ивице високе планине —
Иво, m. (Ерц.) hyp. v. Иван.
Ивов, ва, во, von Weiden, salignus.
Ивовина, f. das Weidenholz, lignum salignum.
Игда (d. i. и гда), je, aliquando, cf. икад.
Игла, f. die Nadel, acus.
Иглар, m. der Nadler, opifex acuarius.
Иглени, на, но, н. п. уши, das Nadel-Oehr, foramen acus.
Игленица, f. die Nadelbüchse, pyxis acuaria.
Иглица, f. das Nädelchen, acula, acicula.
Игња, m. (Рес. и Срем.) vide Игњо.
Игњат, m. | Игњатија, m. | Игњатије, m. } Ignatius, ein Mannsname, Ignatius.
Игњо, (Ерц.) hyp. v. Игњат.
Игра, f. 1) das Spiel, lusus, ludus. 2) der Tanz, chorea.
Игралиште, n. der Spiel-, der Tanzplatz, locus saltatorius.
Играње, n. 1) das Spielen, lusus. 2) das Tanzen, saltatio.
Играти, ам, v. impf. 1) spielen, ludo 2) tanzen, salto.
Играти се, ам се, v. r. impf. spielen, ludo.
Играција, f. (angeeignet und serbisirt statt рекреација, Recreation, von играти, spielen) das Ey, was am Donnerstag dem Schullehrer dargebracht wird, damit er die Knaben, statt des Lernens, spielen läßt, munusculum ovi datum ludimagistro die Jovis, quo pueri lusum dimittuntur. Који не донесе играције, онога (кажу) зап-

вори учитељ у школу, те учи сам читав дан

Играч, m. 1) der Spieler, lusor. 2) der Tänzer, saltator.

Играчица. f. 1) die Spielerinn, femina ludens. 2) die Tänzerinn, saltatrix.

Игрічка, f (у Срњему у Бачк. и у Бан.), die Spielerey, (für Kinder), crepundia.

Игришпте, n. (cm.) vide игралиште:
„Ја усади вишњу на игришту —
„Дол' по игришту, по девојачком—

Игуман (ген. игумна и игумана), m. ἡγούμενος der Igumen eines Klosters, hegumenos coenobii.

Игуманија, f. ἡγουμένη die Oberin in einem Kloster, hegumena monasterii.

Игуманов, ва, во, des Guardians, hegumeni.

Игуманскії, ка, ко, 1) hegumenisch, hegumenicus 2) adv. nach Guardians Art more hegumeini.

Игуманство, n. die Hegumenschaft, munus et dignitas hegumeni.

Игумнов, ва, во, vide игуманов.

Идиди! als interj. auf und davon, avolat.

Иждребити (изждребити), им, (Рес. и Срем.) vide иждријебити.

Иждребитисе (изждребитисе), бесе, (Рес. и Срем.) vide иждријебитисе.

Иждријебити (изждријебити), им, v. pf. (Ерц.) werfen (von Stuten), enitor: ова је кобила иждријебила те све коње.

Иждријебитисе (изждријебитисе), бесе, v. r. pf. (Ерц.) т. ј. кобиле, ins gesammt werfen, enititur alia ex alia: све су се кобиле иждријебиле.

Ижђенути, нем, v. pf. (Ерц.) т. ј. име

Ижђести, ђенем. v. pf. } seinen Spitznamen geben, aufbringen, impono nomen irrisorium.

Ижѐнити (изженити), им, v. pf. verheuraten, colloco filios.

Ижѐнитисе (изженитисе), нимосе, v. r. pf. sich nach einander verheuraten, uxores duxere alius ex alio.

Ижимање (изжимање), n. das Ausdrücken (des Wassers), expressio.

Ижимати (изжимати), ам, v. impf. ausdrücken, exprimo.

Ижина, f. vide клијет.

Ижљевање, n. (Ерц.) vide излијевање.

Ижљевати, ам, (Ерц.) vide излијевати.

Ижљубити, им, vide изљубити.

Ижљубитисе, имосе, vide изљубитисе.

Из, aus, ex.

Иза (из за), von der hintern Seite, von jenseits, a parte postica: дође иза брда; иза зиме то било, иза кише сунце; лако је иза града стријељати.

Изабрати, берем, v. pf. erwählen, eligo.

Изаврети, врп, v. pf. hervorsprudeln, scaturio.

Изагнати, ам, v. pf. austreiben, ejicio, exturbo.

Изадирање, n. das Ausreißen, evulsio; fuga.

Изадирати, рем, v. impf. 1) ausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, fugio.

Изадрети, ем (и задерем), изадръо, (Рес. и Срем.) vide изадријети.

Изадријети, рем (и изадерем) изадръо, v. pf. (Ерц.) 1) herausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, aufugio: једва је изадръо.

Изазвати, зовем, v. pf. herausrufen, evoco.

Изазивање, n. das Herausrufen, evocatio.

Изазивати, ам (и изазивљем), v. impf. herausrufen, evoco.

Изаћати, ћа, v. pf. sich verliegen, jacendo corrumpor (de panno).

Изапрати, перем, vide испрати.

Изасипање, n. 1) das Ausschütten, effusio. 2) das Ausschlagen, eruptio.

Изасипати, ам (и изасипљем), v. impf. ausschütten, effundo.

Изасипатисе, пасе (и изасипљесе), v. r. impf. ausschlagen, erumpo.

Изасрати, серем, v. pf. herausscheißen, procaco. Који његову иглу изједе, онај треба чувалдуз да изасере, wer seine (des bösen Mächtigen) Nähnadel frißt, muß dafür wenigstens eine Packnadel sch**.

Изасратисе, серемсе, v. r. pf. laxieren, evacuari.

Изасути, спем, v. pf. ausschütten, effundo.

Изасутисе, спесе, v. r. pf. ausschlagen (aus der Haut) erumpo, prodeo.

Изаткати, изачем, v. pf. fertig weben, pertexo.

Изатога, d. i. иза тога, darauf, exin cf. иза.

Изаћи, зађем, vide изићи.

Изба, f. (по Ерцеговини и по Србији око Новог пазара) vide соба.

Избавити, им, v. pf. befreyen, libero.

Избављање, n. das Befreyen, liberatio.

Избављати, ам, v. impf. befreyen, libero.

Избадање, n. das Ausstechen, effossio, excisio.

Избадати, ам, v. impf. ausstechen, effodio, excido.

Избалити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.

Избацивање, n. 1) das Herauswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Abfeuern der Flinte, ejaculatio.

Избацивати, цујем, v. impf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) losschießen, abfeuern, ejaculor.
Избацити, им, v. pf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) пушку, топ, abfeuern (die Flinte), ejaculor (glandes).
Избегнути, нем, vide избећи.
Избежати, жим, (Рес. и Срем.) vide избјежати.
Избелети, лим, (Рес.) } vide изби-
Избелити, лим, (Срем.) } јељети.
Избећи (говорисе и избегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide избјећи.
Избечити, им, v. pf. т. ј. очи, stiere Augen machen, oculis rigidis tueor.
Избивати, ам, v. impf. не избива, као куга из Сарајева, er ist nie abwesend, ist immer daheim, wie die Pest in Sarajewo.
Избијање, n. das Herausschlagen, extusio.
Избијати, ам, v. impf. herausschlagen, extundo.
Избијелити, им, v. pf. (Ерц.) } weiß
Избијељети, лим, v. pf. (Ерц.) } werden, albesco: избијељела чоа.
Избирак, рка, m. das Ueberbleibsel, der Rest, residuum, reliquiae.
Избирање, n. das Auslauben, Wählen, electio.
Избирати, ам, v. impf. auslesen, wählen, eligo.
Избирач, m. der Wähler, der viel Auslaubt, difficilis. Избирач нађе опирач (кад се који жени).
Избистритисе, рисе, v. pf. klar, hell werden, sich klären, claror, limpidus fio.
Избити, бијем, v. pf. 1) herausschlagen, elido, extundo. 2) zerschlagen, zerbläuen, contundo.
Избјегнути, нем, vide. избјећи.
Избјежати, жим, (Ерц.) vide избјећи.
Избјећи (говорисе и избјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) hinausfliehen, zerfliehen, diffugio.
Изблиза (изблиза, т. ј. из близа), von nahe, cominus.
Избљувак, вка, m. оно што се у један пут избљује, der Auswurf, sputum, ejectamentum.
Избљувати, љујем, v. pf. ausspeien, exspuo.
Избљуватисе љујемсе, v. r. pf. sich ausspeien, satis spuisse.
Изболети, лим, v. r. pf. (Рес.) } abma-
Изболовати, лујем, v. pf. } gern
Избољети, лим, v. pf. (Ерц.) } (durch Krankheit) morbo macresco.
Избор, m. das Gewählte, die Blüte, delectus:
„По избору бољи од бољега —

Избости, бодем, v. pf. 1) ausstechen, expungo 2) zerstechen, compungo.
Избрати, берем, vide изабрати.
Избрисати, ришем, v. pf. auslöschen, deleo.
Избројити, им, v. pf. auszählen, enumero.
Изброћине, f. pl. der Nachkrapp, rubia tinctorum secunda, (der Satz der Färberröthe, nachdem sie einmal gebraucht worden). Man braucht ihn z. B. zum Färben der Ostereyer, wie das варзило.
Избубати, ам, v. pf. (onomatop.) zerbläuen, contundo.
Избудити, им, v. pf. nach der Reihe wecken, excito alium ex alio.
Избушити, им, v. pf. zerlöchern, perforo, pertundo.
Извадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, hervorholen, promo. 2) (cm.) кавгу, т. ј. заметнути:
„Шћаше Милош извадити кавгу —
Извалити, им, v. pf. umwerfen, everto, prosterno.
Извалитисе, имсе, v. r. pf. sich hinwerfen, procumbo.
Изваљати, ам, v. pf. herauswälzen, evolvor.
Изваљатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich herauswälzen, provolvor. 2) sich satt wälzen, satior volutando.
Изваљивање, n. das Umwerfen, Hinwerfen, prostratio.
Изваљивати, љујем, v. impf. umwerfen, prosterno.
Изваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwerfen, prosternor.
Изван, (по Ерц.) außer, extra: он је изван себе.
Изварати, ам, v. pf. betriegen, decipio.
Извесно, (Рес. и Срем.) vide извјесно.
Извести, ведем, v. pf. hinausführen, educo.
Извести, извезем, v. pf. sticken, acu perscribere.
Извести, извезем, v. pf. herausführen, eveho.
Известисе, извеземсе, v. r. pf. herausfahren, evehor.
Известити, (Рес. и Срем.) vide извијестити.
Известитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide извијеститисе.
Изветрити, им, (Рес. и Срем.) vide извјетрити.
Извештати, ам, (Рес. и Срем.) vide извјештати.
Извидати, ам, v. pf. heilen, auscuriren, medeor. cf. излијечити.

Ѝзвидети, дим, v. pf. (Рес.)
Ѝзвидити, дим, v. pf. (Срем.) } in Augenschein
Ѝзвиђети, дим, v. pf. (Ерц.) nehmen, beaugenscheinigen, coram inspicio.
Извѝјање, n. das Ersinnen, Ausspintisiren, excogitatio.
Извѝјати, ам, v. impf. ersinnen, ausspintisiren, excogito: извија којекаква јела.
Извѝјатисе, јамсе, v. r. pf. sich winden, evehor, sublimis feror: извијаосе орао под облаке.
Извијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) berichten, certiorem facio.
Извијѐститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) Auskunft bekommen, certior fio.
Ѝзвир, m. (cm.) vide извор:
„Извир вода извирала,
„Б'јелу пјену изметала —
Ѝзвирâње, n. das Hervorsprudeln, scaturitio.
Ѝзвирати, ре, impf. m. j. вода, entspringen, scaturio.
Извирѝвање, n. das Spähen, speculatio.
Извирѝвати, рујем, v. impf. herausspähen, speculor ex —,
Ѝзвирити, им, v. pf. hinausspähen, prospicio.
Извиркѝвање, n. dim. v. извиривање,
Извиркѝвати, кујем dim. v. извиривати.
Ѝзвити, вијем, v. pf. winden, necto.
Ѝзвитисе, вијемсе, v. pf. sich entwinden, sich emporwinden, evehor: извио се орао небу под облаке.
Ѝзвјесно, (Ерц.) gewiß, certe.
Ѝзвјетрити, им, v. pf. ((Ерц.) ausrauchen, evaporor.
Ѝзвјешати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe henken, suspendo alium ex alio.
Извла́чење, n. das Herausziehen, extractio.
Извла́чити, им, v. impf. herausziehen, extraho.
Ѝзвода, f. главица купуса, или другога каквог поврћа, што се остави за сјеме.
Изво́дати, ам, v. pf. н. п. коња, überführen (das Pferd), circumduco equum sudantem.
Изво̀дити, им, v. impf. 1) herausführen, educo. 2) ausführen (ein Lied), concino.
Изво̀ђење, n. 1) das Herausführen, eductio. 2) das Ausführen, Exequiren eines Gesanges.
Изво̀жење, n. das Herausführen, evectura, evectio.
Ѝзвоз, m. 1) das Führen, vectura. 2) die Ausfuhr, exportatio.
Изво̀зити, им, v. impf. herausführen, führen, veho.
Изволѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide изволијевање.
Изволѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide изволијевати.
Изво̀лети, лим, (Рес.) vide изво̀љети.
Изволијѐвање, n. (Ерц.) das Ausklauben, Wählen, delectio.
Изволијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) ausklauben, deligo: немој ти мени ту изволијевати којешта, него једи што ти ое донесе.
Изво̀лити, им, (Срем.) vide изво̀љети.
Изво̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) belieben, sich würdigen (in den Klöstern, und in den Städten), placeat, dignetur (in Ungern).
Ѝзвор, m. der Ursprung eines Flusses, die Quelle, scaturigo.
Изва̀р, von oben herab, desub: тече вода извр брда.
Изврáтити, им, v. pf. wenden (umwenden), verto.
Ѝзврађање, n. das Wenden, versio.
Изврáћати, ам, v. impf. wenden. verto.
Изврáчати, ам, v. pf. erwahrsagen, acquiro vaticinando.
Ѝзвргнути, нем, vide извр̏ћи.
Ѝзвргнутисе, немсе, vide изврћисе.
Изврнути, нем, v. pf. umwerfen, everto.
Ѝзвртâње, n. das Umwerfen, eversio.
Ѝзвртати, рћем, v. impf. umwerfen, everto.
Изврѐтети, тим, v. pf. (Рес.)
Изврѐтити, им, v. pf. (Срем.) } 1) zerbohren,
Изврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) perforo. 2) herausziehen (den Schuß aus der Flinte), evacuo telum.
Ѝзврћи (говорисе и извргнути), вргнем, v. pf. н. п. пушку, entladen, losschießen.
Ѝзврћисе (говорисе и извргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) sich werfen (vom Holze), rejicior, resilio. 2) ausarten, degenero.
Извршѝвање, n. das Vollenden, absolutio.
Извршѝвати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Извршѝватисе, шујесе, v. r. impf. vollendet werden, in Erfüllung gehen, fit satis e. g. voluntati divinae.
Изврѝшити, им, v. pf. vollbringen, perficio.
Изврѝшитисе, шисе, v. r. pf. н. п. божја чија, vollbracht werden, exeo, perficior.
Изву̀ћи, вучем, v. pf. herausziehen, extraho.
Ѝзгазити, им, v. pf. zertreten, conculco.
Изгàмизати, мижем, v. pf. herauskriechen, prorepo, рак, црв.
Изгàтати, ам, vide изврачати.
Ѝзгинути, немо, v. pf. zu Grunde gehen (von mehrern), pereo, intereo.

Изгла́вити, им, v. pf. ausdrehen (z. B. eine Messerklinge), extorqueo.
Изглављивање, n. das Ausdrehen, extorsio.
Изглављивати, љујем, v. impf. ausdrehen, extorqueo.
Изгладити, им, v. pf. ausglätten, laevigo.
Изгла̀днети, ним, v. pf. (Рес.) } hungrig
Изгла̀днити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
Изгла̀дњети, ним, v. pf. (Ерц.) } fame corripior.
Изгле́дање, n. das Hinaussehen, prospectio.
Изгле́дати, ам, v. impf. hinausschauen, prospicio.
Изгледати, ам, v. pf. erschauen, spetando acquiro.
Изгло̀дати, оћем, v. pf. zernagen, corrodo.
Изгмизати, мижем, vide измилизати.
Изгнати, ам, v. pf. austreiben, exturbo.
Изгње́чити, им, v. pf. zerquetschen, contero, elido.
Изгова́рање, n. 1) das Aussprechen, pronunciatio. 2) das Entschuldigen, excusatio.
Изгова́рати, ам, v. impf. 1) aussprechen, pronuncio. 2) entschuldigen, excuso.
Изгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.
Изгово̏р, m. die Entschuldigung, Ausrede, excusatio.
Изгово̀рити, им, v. pf. 1) entschuldigen, excuso. 2) ausreden, sermonem ad finem perduco.
Изгово̀рити се, имсе, v. r. pf. 1) sich entschuldigen, excuso me. 2) sich ausreden, satis locutum esse.
Изго̀нити, им, v. impf. 1) austreiben, expello. 2) erpressen, exigo.
Изго̀њење, n. das Austreiben, expulsio.
Изго̀релина, f. ein Fluchwort für etwas Vermißtes, dem man Verbrennung wünscht: камо ми́ изгорелина? convicii genus.
Изго̀релица, f. vide погорелица.
Изго̀рео, рела, ло, verbrennt, adustus, combustus.
Изго̀рети, рим, v. pf. } abbrennen,
Изго̀рјети, рим, (Ерц.) } exuror.
Изгре́сти, ребем, v. pf. 1) herausschaben, herauskratzen, erado. 2) zerkratzen, lacero unguibus.
Изгри́сти, ризем, v. pf. zerbeißen, corrodo, zernagen.
Изгр̀нути, нем, v. pf. herausscharren, erado, eruo.
Изгр̀тање, n. das Herausscharren, erasio.
Изгр̀тати, рћем, v. impf. herausscharren, eruo (z. B. das Feuer aus dem Ofen).
Изгру̀вати, ам, v. pf. zerschlagen, concutio, cf. избубати.
Изгу̀бити, им, v. pf. verlieren, amitto.
Изгу̀битисе, имсе, v. r. pf. 1) verloren gehen, perdor. 2) einfallen (im Gesichte abmagern), macesco.
Изгу̀лити, им, v. pf. durch Nagen entblößen, erodo.
Изгу̀рати, ам, v. pf. zerstoßen, zu Grunde richten, elido.
Изда́вање, n. 1) das Verrathen, proditio. 2) das Geben vom Hause weg, Veruntreuen, interversio.
Изда́вати, дајем, v. impf. 1) weggeben, interverto. 2) verrathen, prodo.
Изда̂вна (из давна), von längst her, pridem.
Издаја, f. der Verrath, proditio.
Изда̂јник, m. der Verräther, proditor.
Издале̏ка (из далека), von weitem, eminus, e longinquo.
Изданак, нка, m. ein Knüttel von einer Staude, die am Boden abgehauen ist, fustis genus: ударио га изданком.
Изда̀нгубити, им, v. pf. an Zeit verlieren, pessumdo tempus, (z. B. издангубио три дана).
Изда̀нути, нем, v. pf. ausathmen, exspiro.
Издати, ам (говорисе и издадем), v. pf. 1) weggeben, foras do. 2) verrathen, prodo.
Изда̂шан, шна, но, freigebig, liberalis.
Изде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide издијевање.
Изде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide издијевати.
Издеве̏тати, ам, v. pf. излупати кога, zerbläuen, contundo.
Изде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide издијелити.
Изде́литисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide издијелитисе.
Изденути, нем, vide издести.
Издер, m. и. n. добро платно, сукно за издер, Leinwand, Tuch, so Strapaße aushält, pannus aut linteum laboris patiens.
Изде̏рати, рем, v. pf. zerreißen, lacero.
Изде̏рилијеска, f. ein kerngesunder Kerl, dem die Haselstaude (des Corporals) nichts anhaben kann, non timens vitem miles (vitifragus?).
Издести (говорисе и изденути), денем, (Рес. и Срем.) vide изђести.
Издигнути, нем, vide издићи.
Издигнутисе, немсе, vide издићисе.
Издизање, n. das Aufrichten, erectio.

Издизати, дижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, erigo.
Издизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufrichten, erigor.
Издијѐвање, n. (Ерц.) das Aufbringen eines Spitznamens, inditio nominis scommatici.
Издијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. име коме, aufbringen (einen Spitznamen), indere scomma.
Издијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) austheilen, vertheilen, distribuo.
Издијѐлитисе, имосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zertheilen, auseinander kommen.
Издиралâ, als interj. auf und davon! кад он то чу, а он онда издирала, aufugit.
Издисâње, n. das Ausathmen (Sterben), exspiratio.
Издисати, дишем, v. impf. ausathmen, exspiro.
Издићи (говорисе и издигнути), дигнем, v. pf. aufrichten, aufheben, erheben, erigo.
Издићисе (говорисе и издигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.
Издрàвити, им, vide оздравити.
Издрêти, дерем, издръо, (Рес. и Срем.) vide издријети.
Издријети, дерем, издръо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero. 2) Reißaus nehmen, aufugio.
Издрљâнчити, им, v. pf. erschwätzen, abschwätzen, eblandior, emendico.
Издрљати, ам, v. pf. bekritzeln, conscribillo.
Издрмати, ам, v. pf. herausrütteln, excutio.

„Та ево га, мила нено,
гди дрма на врати,
„Издрмаq, мила нено,
пола кључанице —

Издрòбити, им, v. pf. zerbröckeln, comminuo.
Издрпати, ам, v. pf. zerfetzen, lacero, lanio.
Издупсти, убем, v. pf. aushöhlen, excavo.
Изелица, f. (Рес. и Срем.) vide изјелица.
Изести, едем и изем, (Рес. и Срем.) vide изјести.
Изестисе, едемсе и иземсе, (Рес. и Срем.) vide изјестисе.
Иждрéбити, им, vide иждребити.
Иждрéбитисе, бесе, vide иждребитисе.
Иждријéбити, им, vide иждријебити.
Иждријéбитисе, бесе, vide иждребитисе.
Ижѐнити, им, vide иженити.
Ижѐнитисе, имосе, vide иженитисе.
Ижи́мање, n. vide ижимање.
Ижи́мати, ам, vide ижимати.
Изигра́вање, n. 1) das Gewinnen durch Spiel, lucrum ex lusu. 2) das Ausspielen, Vollenden des Spiels, absolutio ludi.
Изигра́вати, ам, v. impf. 1) erspielen, ludendo acquiro. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изиграти, ам, v. pf. 1) erspielen, ludendo lucror. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изи̏гратисе, амсе, v. r. pf. 1) sich ausspielen, satis lusisse. 2) sich austanzen, satis saltasse.
Изи̏скати, иштем, v. pf. erlangen, acquiro.
Изи̏скатисе, иштемсе, v. r. pf. einer Bitte Gewährung erlangen, voti fio compos.
Изићи, изиђем (и изидем), v. pf. 1) ausgehen, exeo, egredior. 2) ausbrechen (von einem Exantheme), erumpo.
Изјаати, јашем, vide изјашти.
Изјáвити, им, v. pf. н. п. овце, hinausleiten (die Heerde), educo:
„И изјави на планину стадо —
Изјагњити, им, v. pf. werfen, pario (von Schafen) enitor: ова је овца изјагњила те све овце; је си ли ти твоје овце изјагњио (aufziehen)?
Изјагњитисе, њесе, v. r. pf. m. j. овце, werfen (von mehrern Schafen), pario.
Изјадитисе, имсе, v. r. pf. sich ausklagen, ausjammern, querelis levor, recreor.
Изјаловити, им, v. pf. gelt machen (durch Verletzung), sterilem reddo.
Изјаловитисе, имсе, v. r. pf. gelt werden, sterilis fio.
Изјањити, им, vide изјагњити.
Изјањитисе, њесе, vide изјагњитисе.
Изјâти, јашем, v. pf. 1) hinan reiten, den Berg hinanreiten, ascendo equo montem. 2) vide пројашти 2. 3) zu Schanden reiten ein Pferd, equitando pessumdo.
Изјау̏кати, учем, v. pf. erklagen erheulen, exululo, ululatu acquiro.
Изјау̏катисе, учемсе, v. r. pf. sich ausheulen, ululaudo defessus sum.
Изјѐбати, бем, v. pf. diffutuo.
Изједипо̀гача, m. (im Scherz) der Pogatscha-Verzehrer, fruges consumere natus (?): ти зи један изједипогача! један испичутура!
Изјелица, f. (Ерц.) 1) der Vielfraß, gulo. 2) der Abfresser, devorator:
„Ним' су ради Турци изјелице —
Изјѐсти, јебем, vide изјебати.

Изјести, једем (и изијем), v. pf. (Ерц.) auffessen, auffressen, devoro.

Изјестисе, једемсе (и изијемсе), v. r. pf. (Ерц.) sich abfressen (vor Aerger, Kummer), devoror ira.

Изјурити, им, v. pf. herausjagen, expello.

Излагање, n. das Ausladen, Herauslegen, expositio.

Излагати, лажем, v. pf. ablügen, ementior.

Излагати, лажем, v. impf. herauslegen, expono.

Излагатисе, лажемсе, v. r. pf. sich auslügen, satis mentitum esse.

Излажење, n. das Ausgehen, exitus.

Излазити, им, v. impf. 1) ausgehen, exeo. 2) ausbrechen, erumpo.

Излајати, јем, v. pf. abbellen, elatro.

Излајатисе, јемсе, v. r. pf. sich ausbellen, sat latrasse (auch fig.)

Изланутисе, немсе, v. r. pf. sich entfahren lassen (ein Wort), sino mihi elabi.

Излежатисе, жимсе, v. r. pf. sich sattliegen, sat cubuisse.

Излемати, ам, (Рес. и Срем.) vide излијемати.

Излетање, n. (Рес. и Срем.) vide излијетање.

Излетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide излијетати.

Излетети, тим, v. pf. (Рес.) | Излетити, им, v. pf. (Срем.) | Излећети, летим, v. pf. (Ерц.) } ausfliegen, evolo.

Излећи, лежем, v. pf. ausbrüten, pullos excludo.

Излећисе, лежемсе, v. r. pf. ausgebrütet werden, excludor.

Излечити, им, (Рес. и Срем.) vide излијечити.

Излечитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide излијечитисе.

Изливање, n. (Срем.) vide излијевање.

Изливати, ам, (Срем.) vide излијевати.

Излизатисе, лижемсе, v. r. pf. sich abreiben (vom Tuche), deteror.

Излијевање, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.

Излијевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.

Излијемати, ам, v. pf. (Ерц.) zerschlagen, contundo.

Излијетање, n. (Ерц.) das Ausfliegen, evolatio.

Излијетати, лећем, v. impf. (Ерц.) ausfliegen, evolo, evolito.

Излијечити, им, v. pf. (Ерц.) heilen, sano, medeor.

Излијечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geheilt werden, sanor.

Излистати, ам, v. pf. sich belauben, effrondeo.

Излити, лијем, v. pf. ausgießen, effundo.

Изложити, им, v. pf. 1) durch Legen verbrauchen, consumo imponendo (ligna super foco). 2) herauslegen (die Waare), expono.

Излокати, лочем, v. pf. н. п. вода пут, ausfressen, auslecken, exedo.

Изломити, им, v. pf. zerbrechen, frango.

Изломитисе, имсе, v. r. pf. zerbrechen, frangor.

Излудити, им, v. pf. преварити кога, übertölpeln, circumvenio.

Излудитисе, имсе, v. r. pf. sich übertölpeln lassen, circumvenior.

Излупати, ам, v. pf. 1) vide издеветати. 2) zerschlagen (Geschirr, Nüsse), frango, effringo.

Изљубити (ижљубити?), им, v. pf. der Reihe nach abküssen, exosculor aliam ex alia.

Изљубитисе (ижљубитисе?), имсе, v. r. pf. sich der Reihe nach abküssen, exosculari se invicem.

Измак, m. in der Redensart: на измаку, beim Abzug (z. B. des Winters), decedente.

Измакнути, нем, vide измаћи.

Измакнутисе, немсе, vide измаћисе.

Измалање, n. das Hervorkommen (hinter dem Berge), apparitio.

Измалати, ам, v. impf. hervorzeigen, promo.

Измалатисе, амсе, v. r. impf. hervorkommen, sich zeigen, appareo, promineo.

Измалена (из малена), von Kindheit an, a puero.

Измамити, им, v. pf. herauslocken, ablocken, elicio.

Измаћи (говорисе и измакнути), макнем, v. pf. 1) wegrücken, removeo. 2) ablocken, elicio, extorqueo. 3) измаче, er läuft davon, aufugit.

Измаћисе (говорисе и измакнутисе), макнемсе, v. r. pf. wegrücken, removeor; измаче се коњ из руке, entwindet sich, extorquetur.

Измацити, ци, v. pf. werfen (von der Katze), pario.

Измацитисе, цесе, v. r. pf. т. ј. мачке, werfen (von mehrern Katzen), pario.

Између, zwischen, von einem zum andern, inter: између нас (mit dem gen.)

Измена, f. (Рес и Срем.) vide измјена.

Изменити, им, (Рес. и Срем.) vide измијенити.

Измéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide измијенитисе.
Измењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide измјењивање.
Измењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide измјењивати.
И̏змерити, им, (Рес. и Срем.) vide измјерити.
Измѐсти, метем, v. pf. hinauskehren, everro.
И̏змет, m. 1) der Ausschuß (das Schlechteste), rejiculum. 2)* die Frohne, Bedienung, servitus: отишао на измет; чини му измет.
И̏зметак, тка, m. der Ausschuß, rejiculum.
Измѐта̂ње, n. 1) das Auswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Einweben bunter Farben, intexio.
Измѐтати, мећем, v. impf. 1) auswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) einweben, intexo.
Измѐтатисе, ећесе, v. r. impf. 1) sich werfen (vom Holze), rejici. 2) ausarten, degenero, cf. изврћисе.
И̏зметнути, нем, v. pf. 1) abfeuern, emitto (jaculum) e tormento. 2) ausschießen, rejicio.
И̏зметнутисе, немсе, v. r. pf. vide изврћисе.
Измѐћа̂р *, vide слуга.
И̏змече, чета, n. jагње, што се извади из овце кад је вук закоље (то жене остављају лијека ради), der Ausschnittling (ein Lamm, das aus einem vom Wolfe tödtlich verwundeten Schafe geschnitten worden), fetus oviculae exsectus. cf. вукоједина.
Измéшати, ам, (Рес. и Срем.) vide измијешати.
Изми́вање, n. das Waschen (des Kopfes), ablutio capitis.
Изми́вати, ам, v. impf. den Kopf auswaschen, lavare caput.
Изми́ватисе, амсе, v. r. impf. sich den Kopf auswaschen, lavor caput.
Измијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) wechseln, muto.
Измијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ändern, mutor.
Измијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) vermischen, commisceo. 2) umrühren (den Topf), permisceo.
Изми́лање, n. 1) das Hervorzeigen, adparitio. 2) das zu Ende Mahlen, permolitio.
Измилати, ам, v. impf. 1) hervorzeigen, promo. 2) zu Ende mahlen, permolo.
Изми́латисе, амсе, v. r. impf. 1) sich hervorzeigen, promineo, appareo. 2) zu Ende gemahlen werden, permolor.
Изми́лети, лим, v. pf. (Рес.) } herauskriechen, prorepo (z. B. раци из торбе).
Изми́лити, им, v. pf. (Срем.) }
Изми́љети, лим, v. pf. (Ерц.) }
И̏змислити, им, v. pf. што, erdenken, excogito.
И̏змити, мијем, v. pf. den Kopf waschen, lavo caput.
И̏змитисе, мијемсе, v. r. pf. sich den Kopf waschen, lavor caput.
И̏змица̂ње, n. das Wegrücken, remotio.
И̏змицати, мичем, v. impf. wegrücken, removeo.
И̏змицатисе, мичемсе, v. r. impf. wegrücken, removeor.
Измица̀уз! interj. (scherzhaft) auf und davon! fugam!
Измишља́вање, n. das Erdenken, excogitatio.
Измишља́вати, ам, v. impf. aussinnen, excogito.
Изми́шљало, m. ein Spintisirer, excogitator.
Изми́шљање, n. vide измишљавање.
Изми́шљати, ам, vide измишљавати.
И̏змјена, f. (Ерц.) die Ablösung der Wache, succedentes excubiae.
Измјењи́вање, n. (Ерц.) die Abänderung, mutatio.
Измјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) ändern, muto.
И̏змјерити, им, v. pf. (Ерц.) ausmessen, abwägen, metior, pendo.
И̏змлавити, им, vide излијемати.
Измла́тити, им, v. pf. zerdreschen, contundo.
Измо̀лити, им, v. pf. 1) erbitten, impetro. 2) hervorzeigen, promo.
Измо̀литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich etwas erbitten, impetro. 2) sich hervorzeigen, hervorkommen, prodeo, promineo.
И̏змоловати, лујем, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) mahlen, depingo, н. п. човека, собу, цркву.
И̏змрвити, им, v. pf. zerbröseln, perfriare.
Измр̀љати, ам, v. pf. besudeln, conspurco.
И̏змусти, музем, v. pf. ausmelken, emulgeo.
И̏змучити, им, v. pf. abquälen, discrucio.
И̏знад, von oben herab, de: проће изнад куће; оде изнад града; пролеће изнад мене.
Изна̂јприје (из најприје), anfänglich, a principio, primitus.
Изна̀ла̂зити, им, v. pf. auftreiben, invenio.
Изнамѐтати, мећем, v. pf. aufdringen, obtrudo.

Изнаодити, им, vide изналазити.
Изнаћи, аћем, v. pf. ausfindig machen, invenio (omnia quae commisisti).
Изневерити, им, (Рес. и Срем.) vide изневјерити.
Изневјерити, им, v. pf. (Ерц.) кога, verrathen, treulos an einem handeln, prodo.
Изнемоћи, могнем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Изненада, unverhofft, ex insperato.
Изнети, несем, (Рес. и Срем.) vide изнијети.
Изнетисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide изнијетисе.
Изнијети, несем, изнијо (изнијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) heraustragen, effero. 2) austragen, unter die Leute bringen, effero in vulgus.
Изнијетисе, несемсе, изнијосе (изнијеласе, лосе), v. r. pf. н. п. кокош, sich auslegen, alle Eyer gelegt haben, edidisse ova omnia.
Изникао, кли, f. das Aufgesprossene, germen.
Изнићи (говорисе и изникнути), никнем, v. pf. aufsprießen, germino.
Изницање, n. das Aufsprießen, germinatio.
Изницати, ничем, v. impf. aufsprießen, germino.
Изнова (из нова), von neuem (z. B. aufbauen), denuo, ab integro.
Износ, m. das Abtragen, detritio: добро сукно за износ, für die Strapaße.
Износак, ска, m. мало јаје, што кокош снесе на послетку, кад већ оће да престане носити, das letzte Ey, ehe die Henne zu legen aufhört, ovum postremum gallinae.
Износити, им, v. impf. heraustragen, exporto, effero.
Изношење, n. das Heraustragen, elatio, exportatio.
Изнутра, inwendig, intus.
Изнутрица, f. die innerliche Krankheit, morbus internus.
Изобила, überflüßig, im Ueberflusse, affatim.
Изобилан, лна, но, überschwenglich, reichlich, abundans.
Изод, m. vide заод 2.
Изодатисе, амсе, v. r. pf. sich ausgehen, obambulo.
Изокола, rund herum; von der Seite, ex omni parte; ex parte.
Изоначитисе, имсе, v. pf. verkehrt werden, pervertor.
Изор, m. das Ackergetreid, frumentum aratorium: дао волове под изор, или на изор.

Изорати, рем, v. pf. ausackern, exaro.
Изоставити, им, v. pf. auslassen, weglassen, omitto, н. п. дебело јер.
Изостављање, n. das Auslassen, omissio.
Изостављати, ам, v. impf. weglassen, omitto.
Изостајање, n. das Ausbleiben, absentia.
Изостајати, јем, v. impf. ausbleiben, absum.
Изостати (говорисе и изостануши), танем, v. pf. ausbleiben, absum.
Изоштрити, им, v. pf. ausschleifen, ausschärfen, exacuo.
Изоштритисе, имсе, v. r. pf. sich abschleifen, expolior, witziger werden, exacuor.
Изравнати, ам, v. pf. } ausgleichen, ebnen, complano, exaequo.
Изравнити, им, v. pf. }
Израдити, им, v. pf. erarbeiten, labore acquiro.
Израђивање, n. das Erarbeiten, acquisitio per laborem.
Израђивати, ђујем, v. impf. erarbeiten, laborando acquiro.
Изракнутисе, немсе, v. r. pf. sich ausräuspern, exscreo.
Изранити, им, v. pf. durch und durch verwunden, vulneribus conficio.
Изранити, им, v. pf. ernähren, alo.
Израњивање, n. das Ernähren, sustentatio.
Израњивати, њујем, v. impf. ernähren, sustento.
Израстао, сли, f. das Hervorgewachsene, quod excrevit.
Израсти, стем, v. pf. herauswachsen, excresco.
Изребар, } von der Seite, a latere.
Изребра, }
Изређати, ам, v. pf. ordnen, reihen, dispono.
Изрезак, ка, m. der Ausschnitt, segmentum.
Изрезати, режем, v. pf. 1) herausschneiden, exseco. 2) verschneiden, concido.
Изрезивање, n. das Ausschneiden, exsectio.
Изрезивати, зујем, v. impf. ausschneiden, exseco.
Изреком, (Рес. и Срем.) vide изријеком.
Изрескати, ам, v. pf. zerschnitzeln, discindo.
Изрећи, речем (говорисе и изрекнем), v. pf. aussprechen, eloquor.
Изрећисе, речемсе (говорисе и изрекнемсе), v. r. pf. sich verreden, dico quod nolim dixisse.
Изрешетати, ам, v. pf. zerlöchern, per-

foro: сав барјак изрешетала шанетна.
Изригати, ам, v. pf. } ausrülpsen,
Изригнути, нем, v. pf. } eructo.
Изријеком, (Ерц.) bei seinem eigentlichen Namen, z. B. von obscönen Gegenständen, vocabulo proprio v. g. si penem dicas.
Изрити, ријем, v. pf. 1) auswühlen, eruo. 2) zerwühlen, ruendo corrumpo.
Изрод, m. der Auswurf, das Ausgeartete, degener.
Изродити, им, v. pf. (in Menge) erzeugen, zur Welt bringen, gigno.
Изродитисе, имсе, v. r. pf. ausarten, degenero.
Изронити, им, v. pf. herabrollen (wie die Erde des steilen Ufers), defluo.
Изросити, им, v. pf. bethauen, rore madefacio.
Изроситисе, имсе, v. r. pf. sich bethauen, rore humector.
Изружити, им, v. pf. ausschimpfen, conviitiis obruo.
Изручивање, n. das Ausleeren, vacuefactio.
Изручивати, чујем, v. impf. ausleeren, vacuefacio.
Изручити, им, v. pf. ausleeren, vacuefacio.
Изување, n. das Ausziehen, Ausschuhen, excalceatio.
Изувати, ам, v. impf. ausschuhen, excalceo.
Изуватисе, амсе, v. r. impf. sich ausschuhen, excalceor.
Изун *, m. vide допуштење.
Изустити, им, v. pf. aussprechen, eloquor:
„То изусти, а душу испусти —
Изути, зујем, v. pf. ausschuhen, excalceo.
Изутисе, зујемсе, v. r. pf. sich ausschuhen, excalceor.
Изучити, им, v. pf. 1) auslernen, edisco. 2) auslehren, edoceo.
Изшарати, ам, vide ишарати.
Изшетати, ам, vide ишетати.
Изшибати, ам, vide ишибати.
Изшокчити, им, vide ишокчити.
Изшокчитисе, имсе, vide ишокчитисе.
Изштенитисе, vide иштенитисе.
Изштетити, им, v. vide иштетити.
Изштипати, ам, vide иштипати.
Иј! ey, ey! interj. mirantis.
Ију! Juchhe! io!
Ика, m. (Рес. и Срем.) vide Ико.
Ика, f. hyp. v. Ивана.
Икад (и кад), irgendwann, je, aliquando, cf. игда.
Икако, auf irgend eine Art, aliquo modo.
Ико, m. (Ерц.) dim. v. Илија.
Ико (и ко), икога, irgend wer, quisquam: ако и ко дође (дођи ћу и ја), si quis.
Икоји (и који), којега, irgend welcher, quisquam.
Иколико (и колико), irgend eine Menge, nur etwas, aliquantum.
Икона, f. ein Heiligenbild, icon (εἰκών).
Иконија, f. Frauenname, nomen feminae (Iconia).
Иконица, f. dim. v. икона.
Иконос, m. die Leiste an der Wand, die dem Heiligenbilde zum Fußgestelle dient, iconophorus (?).
Икра, f. der Fischrogen, ova piscium, cf. мријести.
Илал *, m. der Ohrlöffel, auriscalpium.
Или, oder, aut: или ја, или ти, entweder ich, oder du, aut ego, aut tu. cf. али, ја, јали.
Илија, m. (ΗΛΙΑΣ) Elias, Elias.
Илијнскй, ка, ко, н. п. мјесец (der July), Elias-, Eliae.
Илијца, m. dim. v. Илија.
Илинка, f. Frauenname, nomen muliebre (von Elias ins femininum movirt).
Илинча, f. (cm.)
„Барјак од илинче —
Илити, vide или.
Илица *, f. das warme Bad, thermae. cf. топлица.
Илицар, m. der Bader, balneator.
Илицарев, ва, во, } Baders-, balnea-
Илицаров, ва, во, } toris.
Илка, f. der Frauenname, von Elias, nomen feminae.
Иловача, f. der Letten, argilla.
Илок, m. Dorf und Schloß an der Donau in Slavonien, arx Slavoniae. Илочанин, човек из Илока. Илочкй, ка, ко, von Илок.
Иљада, f. ein Tausend, mille.
Иљадар, m. einer, der Tausende besitzt, homo mille numorum (dives).
Иљадитисе, десе, v. r. impf. н. п. овце, vertausendfachen, auf tausend anwachsen, augeri millies:
„Трипут му се иљадиле овце —
Иљадица, f. dim. v. иљада.
Иљађење, n. das Vermehren zu tausenden, incrementum milliarium.
Иман *, m.
„А тако ми дина и имана —
Имање, n. das Haben, habere.
Имање, n. 1) die Habe, habentia, facultates. 2) (по Бачкој) овце, die Schafe, oves.
Имати, ам, v. impf. haben, habeo.
Иматисе, амсе, v. r. impf. sich stehen, reditus habeo (uberes aut tenues).
Имбреше, f. pl. die Heftel (am Hemde), fibulae.

Име, мена, n. der Name, nomen.
Именовâње, n. das Nennen, nominatio.
Именовати, нујем, v. impf. u. pf. nennen, nomino.
Имениê, in der Redensart: по имение, namentlich, nominatim, nomine tenus.
Имењâк, m. der Namensbruder, ejusdem nominis homo.
Имењака, f. die Namensschwester, ejusdem nominis femina.
Имењâков, ва, во, des Namensbruders.
Имућ, ћа, ће, } vermöglich, dives.
Имућан, ћна, но, }
Инако (cm.), anders, aliter:
„Је ли тако, да ли је инако? —
Инâт *, m. 1) der (Wort-) Streit, contentio. Од ината не ма горега зanaма. 2) der Troß, contemtus: за инат, zum Troße.
Инатитисе, тимсе, v. r. impf. sich zanken, zanken, contendo, litigo.
Инаћење, n. das Zanken, contentio.
Иначе, sonst, alias, sin minus. cf. онако.
Инаџија *, m. der Zänker, litigiosus.
Индâт *, m. die Hülfe (Hülfstruppen), auxilia: отишао му у индат; дошао му Индат;
„Сад ће нама лијеп индат доћи,
„Виђећете јада од Турака —
„Ваља давати индат у Лозницу —
Инди *, also, demnach, igitur, itaque, ergo. cf. дакле.
Инђа, f. hyp. v. Инђија 2.
Инђија, f. 1) Indien, India:
„Из Инђије, из земље проклете —
2) Frauenname, nomen feminae.
Ино, (cm.) anders, aliud (cf. друкчије):
„На ино се њему не могаше —
auf eine andere Art, alio modo.
Инокосан, сна, но, einzeln, einsam, d. i. ohne andere verwandte Familienhäupter, bloß mit seinem Weib und Kind im Hause, sine cognatis, cum sola uxore et liberis degens.
Иноча, f. } (cm.) друга жена, die
Иночица, dim. } Nebenfrau, zweite Frau (neben der ersten), uxor altera:
„Нека буде сестри иночица —
Интерес, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) das Interesse, d. i. die Zinsen, fenus. 2) Interesse, d. i. Nußen, fructus. cf. добит.
Интов, m. die Kutsche, pilentum.
Интригант, m. der Intrigant, artifex (malis artibus utens). Ова је ријеч (с интригама заједно) дошла у Србију прошавшије година.
Интриге, f. pl. die Intrigen, Ränke, artes (malae). cf. плетке.
Инћâр *, m. die Abschwörung (einer Schuld), abjuratio debiti: ударио у инћар.

Инћарење, n. das Abschwören, abjuratio.
Инћарити, им, v. impf. abschwören, abjuro.
Инџијел *, m. } das Evangelium, evan-
Инџил, m. } gelium (ist der Koran gemeint):
„К нама брже оде и ванзи!
„Понесите књиге инџијеле —
„Ја сам глед'о у нашем инџилу —
Иње, n. eine Gattung Reif (Rauhreif), pruinae genus.
Иоле (и оле), nur etwas, nur ein wenig, aliquantillum: да зна иоле; да има иоле памети; да је иоле вруће.
Ира, f. gegerbte Schafshaut, pellis ovilla depilis.
Ис! } interj. Laut, um die Schafe vor sich
Иса! } zu treiben, sonus agentis oves.
Исаило, m. Isaias, Isaias.
Исак, m. Isaak, Isaacus.
Исе, сета, n. der Theil, der Antheil, portio.
Исевање, n. (Рес. и Срем.) vide исијевање.
Исевати, ам, (Рес. и Срем.) vide исијевати.
Исевци, вака, m. pl. (Рес. и Срем.) vide исјевци.
Исејати, јем, (Рес. и Срем.) vide исијати.
Исек, m. vide исечак.
Иселити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Иселитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, emigro, sedem muto.
Исељавање, n. das Uebersiedeln, emigratio.
Исељавати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Исељаватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, muto sedem.
Исећи, исечем, (Рес. и Срем.) vide исјећи.
Исецање, n. (Рес. и Срем.) vide исјецање.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide исјечак.
Исијати, јем, v. pf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исијевâње, n. (Ерц.) das Durchsieben, percribratio.
Исијевати, ам, v. impf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исијецâње, n. (Ерц.) das Aushauen, excisio.
Исијецати, ам, v. impf. (Ерц.) aushauen, excido.

Искса̏ти, ам (и исишем), v. pf. aussaugen, exsugo.

Иси̏тнити, им, v. pf. zerkleinen, comminuo.

Исје̏вци, вака, m. pl. (Крц.) оно брашно, што се по други пут исијева (на рјеђе сито) из мекиња, das Nachgesiebte, farina secunda (?).

Исјек, m. vide исјечак.

Исјећи, исијечем, v. pf. (Крц.) 1) aushauen, excido, н. п. челе, шиће. 2) zerhauen, disseco.

Исјецати, ам, v. pf. (Крц.) zerhauen, disseco.

Исјечак, чка, m. (Крц.) од печена брава, или од козе, оно између бутова и ребара, das ausgehauene Stück eines gebratenen Lamms von der Hüfte bis zu den Rippen, pars exsecta agni assati: мај се рани исјечцима.

Иска́зати, кажем, v. pf. ausreden, zu Ende sprechen, omnia dixisse.

Искајатисе, јемсе, v. r. pf. genug bereuen, satis doleo: кајемсе, не могу се искајати.

Иска́кање, n. das Ausspringen, exsultatio (?).

Иска́кати, качем, v. impf. ausspringen, exsilio.

Иска́лити, им, v. pf. п. ј. срце на коме, abkühlen, den Muth kühlen, expleo animum.

Иска́љати, ам, v. pf. mit Koth beschmutzen, luto foedo.

Иска̂мкати (искамкати), ам, v. pf. abjammern, elamentor.

Иска̂ње, n. das Begehren, Verlangen, petitio.

Иска̏п, cf. на искап.

Искапати, пље, v. pf. austropfen, austräufeln, exstillo: очи ми искапале!

Иска́пити, им, v. pf. ausschlürfen (bis zum letzten Tropfen), exsorbeo.

Искапљивање, n. das Ausschlürfen, exsorptio.

Искапљивати, љујем, v. impf. bis auf den letzten Tropfen austrinken, exsorbeo.

Иска́рати, ам, v. pf. ausschelten (österr. ausgreinen), objurgo.

Искати, иштем (у Босни по варошима ишћем), v. impf. verlangen, peto.

Искатисе, иштемсе (у Бос. по вар. ишћемсе), v. r. impf. um Erlaubniß bitten, sich erbitten, peto.

Искваритн, им, v. pf. verderben, corrumpo.

Искесити, им, v. pf. п. ј. зубе, die Zähne weisen, ringor. Искесио зубе, као лисица на шипак.

Искидати, ам, v. pf. 1) entzwey reißen, rumpo. 2) ђубре, auseinander werfen, disjicio.

Искидатисе, амсе, v. r. pf. bersten, disrumpor, н. п. од смија.

Искила́вити, им, v. pf. einen Bruch (im Unterleibe) verursachen, herniam adfero.

Искила́витисе, имсе, v. r. pf. einen Bruch bekommen, herniam accipio.

Иски́пети, пи, v. pf. (Рес.) } überlaufen (im Sieden), redundo, effluo.
Иски́пити, пи, v. pf. (Срем.) }
Иски́пљети, пи, v. pf. (Крц.) }

Искитити, им, v. pf. aufputzen, adorno.

Исклати, кољем, v. pf. zerbeißen, commordeo: исклали је пси.

Исклијати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.

Искобе̏љатисе, амсе, v. r. pf. sich hervorwälzen, expediri.

Иско̏бити, им, v. pf. erahnden, ominе consequor, cf. кобити.

Иско̏зити, зи, v. pf. werfen (von Ziegen), pario.

Иско̏зитисе, зесе, v. r. pf. m. j. козе, werfen (von mehreren Ziegen), pario.

Искома̏дати, ам, v. pf. zerstückeln, in Stücke schneiden, disseco.

Иско̏нчати, ам, v. pf. н. п. чарапе, mit Zwirn aussticken, filo pingo.

Ископа́вање, n. das Ausgraben, effossio.

Ископа́вати, ам, v. impf. ausgraben, effodio.

Иско̏пати, ам, v. pf. ausgraben, effodio.

Иско̏пнети, ним, v. pf. (Рес.) } н. п. дубење, zergehen, zerschmelzen, inwendig vertrocknen, exsiccor, dissolvor.
Иско̏пнити, ним, v. pf. (Срем.) }
Иско̏пњети, ним, v. pf. (Крц.) }

Искоре́нити, им, (Рес. и Срем.) vide искоријенити.

Искоријѐнити, им, v. pf. (Крц.) auswurzeln, eradico.

Иско̏рити, им, v. pf. ausheften (das Federmesser aus dem Hefte drehen).

Иско̏сити, им, v. pf. abreiben, attero.

Иско̏ситисе, имсе, v. r. pf. sich abreiben (vom Kleide), deteror.

Иско̏чити, им, v. pf. ausspringen, exsilio.

Искрва́вити, им, v. pf. bebluten, cruento.

Искрвитисе, имсе, v. r. pf. streiten, daß Blut fließt, rixas cieo cruentas.

Искре́нути, нем, vide изврнути.

Искре́сати, решем, v. pf. н. п. ватру, anschlagen (Feuer), excito ignem.

Искрета̂ње, n. vide изврћање.

Искретати, рећем, vide изврћати.

Искривити, им, v. pf. krümmen, incurvo.

кривљивање, n. das Krümmen, incurvatio.

кривљивати, љујем, v. impf. krümmen, incurvo.

рижати, ам, v. pf. in Scheiben schneiden, disseco, н. п. јабуку, лубеницу, дињу.

пројити, им, v. pf. н. п. кожу на сушу, die Haut zerschneiden auf Schuhe u. dgl., discindo.

крпити, им, v. pf. ausflicken, consarcio:

Каква му је зелена долама:
Да искрпи, нова би му била,
Да иштери, прешегли би конци.

крснути, нем, v. pf. plötzlich da stehen, repente existo, adsto.

крстити, им, v. pf. nach einander taufen, baptizo alium ex alio.

крститисе, имосе, v. r. pf. sich insgesammt taufen lassen, baptizari alius alio.

купити, им, v. pf. loskaufen, redimo.

купити, им, v. pf. sammeln, colligo.

купљање, n. das Sammeln, congregatio.

купљати, ам, v. impf. sammeln, congrego.

купљивање, n. das Loskaufen, redemtio.

купљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.

кусурити, им, v. pf. alle Rückstände berichtigen, debita residua exsolvo.

куцавање, n. das Losklopfen, Aufklopfen, emotio, quae fit pulsando.

куцавати, ам, v. impf. aufklopfen, pulsando removeo.

куцати, ам, v. pf. н. п. чеп, или чеп на бурету, ausklopfen, pulsando removeo.

куцкати, ам, dim. v. искуцати.

кушавање, n. vide кушање.

кушавати, ам, vide кушати.

кушати, ам, v. pf. versuchen, tento.

кушеник, m. der Novize, novitius, discipulus.

лисати*, лешше, v. impf. н. п. рана, fließen (von der Wunde, manat (virus e vulnere), cf. тећи.

спавати, ам, v. pf. erschlafen, dormiendo acquiro.

спаватисе, амсе, v. r. pf. sich ausschlafen, satis dormivisse.

падање, n. das Herausfallen, elapsus (?).

падати, ам, v. impf. herausfallen, excido.

парати, ам, v. pf. auseinander schneiden, discindo.

Испарити, им, v. pf. abbrühen, aqua fervida eluo.

Испаритисе, имсе, v. r. pf. sich im Bade, oder beim Feuer erwärmen, calefio.

Испасти, испаднем, v. pf. herausfallen, excido, elabor.

Испевати, ам, (Рес. и Срем.) vide испјевати.

Испеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide испјеватисе.

Испердашити, им, v. pf. 1) bei den Kirschnern: ein Fell ausziehen, dehnen, extendo. 2) sensu obscoeno: effutuo.

Испек, m. Kesselzins (?), portio siceraa pro commodato lebete ad cremandam siceram.

Испети, пењем (и испнем), v. pf. in die Höhe heben, elevo.

Испетисе, пењемсе (и испнемсе), v. r. pf. hinaufgehen, klettern, ascendo.

Испећи, печем, v. pf. 1) backen, pinso, н. п. љеб. 2) braten, asso, н. п. јагње, ћурку. 3) ракију, brennen, cremo.

Испијање, n. das Austrinken, ebibitio.

Испијати, ам, v. impf. austrinken, epoto.

Испирање, n. das Auswaschen, Ausspülen, ablutio.

Испирати, ам, v. impf. auswaschen, lavo.

Испирача, f. крпа, што се њом испира што (н. п. пушка), der Wischfetzen, Wischhader, Wischlappen, lacinia ad abstergendum.

Испирлати, ам, vide ишћерати.

Испирлитати, ам, v. pf. erhaben weben, texendo pingo. cf. изметати.

Исписати, пишем, v. pf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, wegstreichen, deleo. 3) verschreiben, verbrauchen, consumo scribendo.

Исписатисе, пишемсе, v. r. pf. 1) machen, daß man abgeschrieben wird, deleor. 2) sich satt schreiben, sat scripsisse.

Исписивање, n. 1) das Herausschreiben, exscriptio. 2) das Abschreiben, deletio.

Исписивати, сујем, v. impf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, deleo.

Исписиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich abschreiben lassen, deleri.

Исписна, f. die Abschreibgebühr, pecunia deletoria, quae datur scribae, ut soluto tributo nomen tributarii deleat — in codice debentium. Погодио некакав човек с арачлијом да отпрди арач, т. ј. да прдне засопце 112 пута (за сваку пару по један пут). Кад наврши 112 пута, а он онда одадре још једном по добро; а арачлија га запита: „Зашто то?“ а он одговори: „Ово ћати исписна.“

Испи́тати, ам, v. pf. erfragen, exquiro.

Ѝспити, пијем, v. pf. austrinken, ebibo.

Испити́вање, n. das Erforschen, exquisitio.

Испити́вати, тујем, v. impf. erforschen, exquiro.

Ѝспичутура, m. (im Scherz) der Tschutura-Austrinker, potor. cf. изједипогача.

Испиша́вање, n. das Auspissen, eminctio.

Испиша́вати, ам, v. impf. auspissen, emingo.

Испи́шати, ам, v. pf. auspissen, emingo.

Ѝспјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) aussingen, absolvo cantum. 2) ersingen, cantu adquiro.

Ѝспјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich aussingen, sat cecinisse.

Ѝсплазити, им, v. pf. m. j. језик, hervorrecken, zum Munde hinausstecken (die Zunge), exsero, protendo linguam.

Испла́кати, лачем, v. pf. и. п. уста, ausspülen, eluo.

Ѝсплакати, лачем, v. pf. erweinen, flendo acquiro.

Ѝсплакатисе, чемсе, v. r. pf. sich ausweinen, flendi finem facio, sat flevi.

Исплаки́вање, n. 1) das Erweinen, acquisitio per fletum. 2) das Ausweinen, finis flendi.

Исплаки́вати, кујем, v. impf. 1) erweinen, fletu acquiro. 2) ausweinen, desino flere.

Испла́тити, им, v. pf. кога, коме, auszahlen, exsolvo.

Исплаћи́вање, n. das Auszahlen, solutio.

Исплаћи́вати, ћујем, v. impf. auszahlen, solvo.

Испле́сти, летем, v. pf. flechten, plecto.

Ѝсипливати, ам, v. pf. herausschwimmen, enato.

Испло́вити, им, vide испливати.

Испљу́вање, n. das Ausspeyen, exspuitio.

Испљу́вати, ам, v. impf. } ausspeyen, exspuo.
Испљу́вати, љујем, v. pf. }
Ѝспљунути, нем, v. pf. }

Ѝсповѐд, f. (Рес. и Срем.) vide исповијед.

Исповѐдање, n. (Рес. и Срем.) vide исповиједање.

Исповѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide исповиједати.

Исповѐдатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исповиједатисе.

Испо̀ведити, им, (Рес. и Срем.) vide исповједити.

Ѝсповѐст, f. vide исповед.

Испо̀видити, им, (Срем.) vide ис[...]виђети.

Испо̀виђети, видим, (Ерц.) vide [...]повједити.

Испо̀виђетисе, видимсе, (Ерц.) [...] исповједитисе.

Исповѝјатисе, јасе, v. r. pf. sich [...]den, volvi:
„Ситна се трава исповијала
„Дол' по игришту, по девојачком[...]

Ѝсповијед, f. (Ерц.) die Beichte, [...]fessio.

Исповијѐдање, n. (Ерц.) 1) das Bei[...] confessio. 2) das Beichte hören.

Исповијѐдати, ам, v. impf. [...] Beichte hören, auscultor confessi[...]

Исповијѐдатисе, амсе, v. r. [...] (Ерц.) beichten, confiteor.

Ѝсповијест, f. (Ерц.) vide испо[...]

Испо̀вједити, им, v, pf. (Ерц.) [...]mal Beichte hören, audio confessi[...]

Испо̀вједитисе, имсе, v. r. pf. [...] einmal beichten, confiteor.

Испо̀ганити, им, v. pf. verunrei[...] polluo.

Испо̀ганитисе, имсе, v. r. pf. [...] sudeln (vom Kinde das sich be[...] concacare se.

Ѝспод, von unten weg, ab imo, [...]

Исполаканије, n. (komisch-satyri[...] Geiste der Mönchssprache von [...]кати), das Ausschwemmen, [...] spülen des Mundes, mit einem [...] Wein, bei großen Tafeln, [...] man bereits aufgestanden, und [...] Hände gewaschen hat, elutio: [...] вина ни за исполаканије; дај[...] једну (чашу) за исполаканије.

Испо̀редити, им, v. pf. an die [...] stellen, comparo.

Испо̀редитисе, имсе, v. r. pf. [...] sich in eine Reihe stellen mit [...] comparo me.

Испо̀рити, им, v. pf. ausweiden, [...]tero.

Испо̀ститисе, имсе, v. r. pf. [...]sten, sich zerfasten, jejunio absum[...]

Ѝсправа, f. das Recht zu etwas [...] Bewilligung der Regierung, jus [...]ptum rei faciendae: донијо ис[...] из Цариграда да понови (н[...] начини изнова) намастир.

Ѝсправити, им, v. pf. gerade [...] corrigo.

Ѝсправља̂ње, n. das Geraderichten, rectio.

Ѝсправљати, ам, v. impf. gerade[...]ten, corrigo.

Испра̂вно, recht, recte.

Испражњи́вање, n. das Ausleeren, [...]cuatio.

спражњивати, њујем, v. impf. aus- leeren, evacuo.

пражнити, им, v. pf. ausleeren, evacuo.

прасити, си, v. pf. werfen (von der Sau), pario.

прасититисе, сесе, v. r. pf. m. j. прасиче, werfen (von mehrern Säuen), pario.

прати, исперем, v. pf. auswaschen, eluo.

пратити, им, v. pf. hinaus beglei- ten, comitor.

пратња, f. der Abschied, das Geleite auf den Weg, salutatio (osculum, ver- bera) viatica.

праћање, n. das Hinausbegleiten, comitatio discedentis.

праћати, ам, v. impf. hinausbeglei- ten, comitor discedentem.

прашити, им, v. pf. bestäuben, pul- vere adspergo.

рва, anfänglich, primitus.

рдак, шка, m. Erzeugniß des Fur- zes, crepitus (?): колишно је дијете, ко испрдак (österr. der Furzknedel).

рдетисе, имсе, (Рес.) } vide испр- дитисе, имсе, (Срем.) } ђетисе.

рднути, нем, v. pf. ausfarzen, pedo.

рђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) ausfarzen, expedo.

ребијати, ам, v. pf. vielfach zer- schlagen, contundo.

регнути, нем, vide испреѓи.

регризати, ам, v. pf. vielfach zer- beißen, dimordeo.

ред, vor — hinweg, e conspectu: иди испред мене; прође испред мене; испред Божића.

редавати, дајем: v. pf. nach ein- ander ergeben, dedo unum ex alio.

редање, n. das Erspinnen, acqui- ro nendo.

редати, ам, v. impf. erspinnen, nendo acquiro.

резање, n. das Ausspannen, so- lutio.

резати, режем, v. impf. ausspan- nen, solvo jugo.

река, (Рес. и Срем.) vide испри- јека.

рекивати, ам, v. pf. insgesammt umschmieden, recudo.

рекрштати, ам, v. pf. } nach ein- рекршћати, ам, v. pf. } ander ins Kreuz legen, decusso.

реламати, ам, v. pf. nach einander zerbrechen, confringo.

пресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испресијецати.

пресијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander zerhauen, disseco unum ex alio.

Испрескакати, скачем, v. pf. кога, einen (im Gespräche) besiegen, zu Schan- den reden, überreden, superare sermone.

Испрести, едем, v. pf. erspinnen, nendo acquiro.

Испреѓи (говорисе и испрегнути), регнем, v. pf. ausspannen, solvo equos.

Испречати, ам, (Рес. и Срем.) vide испријечати.

Испречитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide испријечитисе.

Испрешивати, ам, v. pf. nach einan- der zusammen nähen, consuo aliud ex alio.

Испржити, им, v. pf. brennen, rösten, frigo (каву, дијете).

Испржитисе, имсе, v. r. pf. sich ver- brennen, aduror.

Исприбадати, ам, v. pf. nach einander anstecken, adfigo unum ex alio.

Испрнбијати, ам, v. pf. nach einander anschlagen, adfigo unum ex alio.

Испријека (Ерц), von der Seite, a latere.

Испријечати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. опанке, kreuzweise mit Riemen befe- stigen, decusso lora.

Испријечити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. пушку на вратима, schief anlehnen (das Gewehr z. B.), adclino.

Испријечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anstemmen gegen jemand, adnitor in aliquem.

Исприкивати, ам, v. pf. insgesammt anschmieden, accudo.

Испричати, ам, v. r. pf. 1) vorerzäh- len, enarro. 2) auserzählen, enarro.

Испричатисе, амсе; v. r. pf. sich aus- erzählen, sat narrasse.

Испришивати, ам, v. pf. insgesammt annähen, adsuo.

Испробадати, ам, v. pf. zerstechen, compungo.

Испровлачити, им, v. pf. nach einan- der durchziehen (die Fäden, Riemen, Heftel), trajicio.

Испродавати, дајем, v. pf. ganz ver- kaufen, divendo.

Испрорезивати, зујем, v. pf. insge- sammt durchschneiden, discindo.

Испросецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испросијецати.

Испросијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach- einander durchschneiden, unum ex alio disseco.

Испросити, им, v. pf. 1) ђевојку, er- bitten, erfreien, impetro. 2) erbetteln emendico.

Испросиӣ, на, но, erbeten, precibus

impetratus. Срби приповиједају да само четири патријара треба да буду на земљи, и да се Србски патријар звао пети испросни: зашто су га Срби испросили од оне четворице.

Испузати, испужем, v. pf. 1) hinauskriechen (wie die Kinder), erepo. 2) hinaufklettern, enitor, erepo.

Испунити, им, v. pf. 1) ausfüllen (z. B. die Stickerey nach innen zu) expleo. 2) erfüllen (den Befehl), impleo, facio satis.

Испунитисе, нимсе, v. r. pf. voll werden, impleor (мјесец, човек у образу).

Испуњавање, n. das Erfüllen, impletio.

Испуњавати, ам, v. impf. erfüllen, impleo.

Испупчитисе, имсе, v. r. pf. sich so setzen oder legen, daß der Nabel zu oberst kommt, umbilicum protendo.

Испуст, m. марва нема испуста, hat keinen Platz, um dahin ausgelassen zu werden; дао му испуст, Gelegenheit verschaffen zur Flucht, fugae copiam fecit.

Испустити, им, v. pf. auslassen, dimitto.

Испуститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo rem meam.

Испуцати, ам, v. pf. bersten, rumpor.

Испуцатисе, цајуce, v. r. pf. н. п. пушке, топови, sich satt schießen, satis sonuisse (de tormentis):
„Јуче су се пушке испуцале —"

Испуштање, n. das Auslassen, emissio.

Испуштати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Испуштатисе, амсе, v. r. impf. sich verwahrlosen, negligo me.

Испуштити, им, vide испустити.

Испуштитисе, имсе, vide испуститисе.

Испућање, n. vide испуштање.

Испућати, ам, vide испуштати.

Испућатисе, амсе, vide испуштатисе.

Иста, (ст.) durch poetische Licenz verkürzt, statt од истока, vom Aufgang, ab oriente sole:
„Сјало сунце иста до запада,
„А не сјало ће је моја мајка — —

Иставити, им, v. pf. н. п. лонац, врата, 1) wegstellen, removeo. 2) ausheben (die Thür), evello.

Истављање, n. 1) das Wegstellen, remotio. 2) das Ausheben, avulsio.

Истављати, ам, v. impf. 1) wegsetzen, removeo. 2) Ausheben, avello.

Истакање, n. das Ausschenken, effusio.

Истакати, тачем, v. impf. ausschenken, effundo.

Истакнутисе, немсе, vide истаћисе.

Истанчати, ам, v. pf. dünn werd[en], extenuor (d. i. weniger werden).

Истаћисе (говорисе и истакнути[се]) истакнемсе, v. r. pf. sich hervorth[un], erbieten zu einer Unternehmung, [...] sisto.

Истеглити, им, v. pf. } ausziehen, [deh]nen, extend[o]
Истегнути, нем, v. pf. }

Истезање, n. das Ausdehnen, exten[sio]

Истезати, тежем, v. impf. ausde[h]nen, extenso.

Истекар, aufs neue, von vorne, d[e]n[uo] cf. наново.

Истелити, ли, v. pf. kalben, pario.

Истелитисе, лесе, v. r. pf. kalben (v[on] mehrern Kühen), pario.

Истерати, ам, (Рес. и Срем.) vi[de] ишћерати.

Истеривање, n. (Рес. и Срем.) vi[de] ишћеривање.

Истеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ишћеривати.

Истећи, тече, v. pf. auslaufen, eff[luo]

Исти, идем, vide ићи.

Исти, та, то, selbst, ipse.

Истива (истива), f. meerschaumene [Pfei]fe, fistula fumatoria e spuma maris

Истија (на тија), langsam, leise, l[ente]

Истина, f. die Wahrheit, veritas.

Истиний, на, но, } wahrhaft, [ve]rax.
Истинитий, та, то, }

Истинский, ка, ко, н. п. истина, [...] wahrhaft, verissimus, ipsissimus: [...] је истинска лаж.

Истискивање, n. das Hinausdrück[en], extrusio.

Истискивати, кујем, v. impf. [hin]ausdrücken, extrudo, urgeo foras.

Истиснути, нем, v. pf. hinausdrü[c]ken, extrudo.

Истицање, n. vide истјецање.

Истицатисе, тичемсе, vide истј[е]цатисе.

Истјецање, n. (Крц.) das Hervorth[un] zu einer That, adparitio, oblatio.

Истјецатисе, тјечемсе, v. r. im[pf.] (Крц.) sich hervorthun zu etwas, [...] sisto.

Исто (тако), gerade so, eodem p[acto,] modo.

Истоваравање (истоварување?), [n.] das Abladen, deoneratio, exonerati[o]

Истоваравати (истоваривати?), [...] v. impf. abladen, deonero, exoner[o]

Истоварити, им, v. pf. 1) abla[den] (die Waare), deonero. 2) abladen (d[en] Wagen), exonero.

Исток, m. der Sonnenaufgang, [...] oriens, ortus solis.

Истолковати, кујем, v. pf. (по [...] мастирима и у Њемачкој по ва[...]шима) verdolmetschen, interpretor.

Исшом, 1) nur, nichts als, nonnisi. 2) erst, primum, demum. cf. шек.
Исшопиши, им, v. pf. schmelzen, liquefacio.
Исшочиши, им, v. pf. zu Ende schenken, effundo.
Исшочнй, на, но, östlich, ab oriente sole.
Исшраживање, n. das Zusammensuchen, conquisitio.
Исшраживаши, жујем, v. impf. zusammensuchen, conquiro.
Исшргаши, ам, v. pf. entzwey reißen, rumpo.
Исшргнуши, нем, v. pf. entreißen, eripio.
Исшре́биши, им, (Рес. и Срем.) vide исшријебиши.
Исшре́сање, n. das Ausbeuteln, Ausschütteln, excussio.
Исшре́саши, ам, v. impf. ausbeuteln, excutio.
Исшре́сши, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Исшрије́биши, им, v. pf. (Ерц.) ausrotten, extermino.
Исшриниши, им, v. pf. zerbröckeln, confrio.
Исшрнуши, нем, vide ушрнуши.
Исшро́шиши, им, 1) vide исшриниши. 2) nach einander verzehren, expendo unum ex alio.
Исшрши, рем, исшръо, v. pf. zerreiben, contero.
Исшру́гаши, ружем, v. pf. ausschaben, erado.
Исшрулиши, им, v. pf. verfaulen, putresco.
Исшру́ниши, им, v. pf. н. п. уш из главе, herausstöbern (mit dem Kamm), expurgo.
Исшру́нишисе, нисе, v. pf. verloren gehen, perdor (von kleinen Dingen, cf. шрун).
Исшрунуши, нем, vide исшрулиши.
Исшрча́вање, n. das Hinauslaufen, excursatio.
Исшрча́ваши. ам, v. impf. hinauslaufen, excurso.
Исшрчаши, чим, v. pf. hinauslaufen, excurro.
Исшу́пиши, им, v. pf. stumpf machen, obtundo.
Исшурчиши, им, v. pf. nacheinander türkisch machen, facio esse Turcam alium ex alio.
Исшурчишисе, имсе, v. r. pf. insgesammt Türke werden, fidem turcicam amplector unus ex alio.
Исшу́ћи, шучем, v. pf. 1) zerschlagen, contundo. 2) zerstoßen, contundo.
Ису́каши, исучем, v. pf. herauswinden, evolvo, extraho, н. п. шрijеву.

Йсус, m. Jesus, Jesus.
Йсусов, ва, во, Jesu, Jesu.
Исце́диши, им, (Рес. и Срем.) vide исцијед иши.
Исцеђи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide исцјеђивање.
Исцеђи́ваши, ђујем, (Рес. и Срем.) vide исцјеђиваши.
Исце́паши, ам, (Рес. и Срем.) vide исцијепаши.
Исце́пашисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исцијепашисе.
Исциједи́ши, им, v. pf. (Ерц.) ausseihen, excolare.
Исцијѐпаши, ам, v. pf. (Ерц.) zerspalten, discindo, diffindo.
Исцијѐпашисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerrissen haben, lacera veste sum.
Исцјеђи́вање, n. (Ерц.) das Ausseihen, excolatio.
Исцјеђи́ваши, ђујем, v. impf. (Ерц.) ausseihen; excolare.
Ишâње, n. 1) vide бацање. 2) das Eilen, festinatio.
Йшар, шра, ро, schnell, velox.
Ишаши, ам, v. impf. 1) vide бацаши. 2) eilen, festino.
Йшац, ища, m. 1) на један ишац, auf einmal, im Nu, repente. 2) један ишац баруша, ш. j. онолико, колико се пушка може напуниши само један пуш, ein Schuß Pulver, portio singula pulveris pyrii.
Ишење, n. (Рес.) vide иђење.
Ишеши, ишим, (Рес.) vide иђеши.
Йшиши, им, vide бациши.
Ишиши, им, (Срем.) vide иђеши.
Йшко (и шко), vide ико
Йшлен, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) aufgeweckt, ingenii vividi.
Ишња, f. die Eile, festinatio. Ишња je ђаволски посао.
Йшосш, f. die Eile, festinatio: у ишо
Йшошш f. ши.
Ишрйна, die Schnelligkeit, velocitas.
Ишрôсш, f. vide ишрина.
Иђење, n. (Ерц. и Срем.) das Eilen, festinatio.
Иђеши, ишим, v. impf. (Ерц.) eilen, festino.
Йћи, идем, v. impf. 1) gehen, eo. 2) иде киша, снијег; вино из бурета, крв из носа; новци (н. п. у Турској не иду банке (не иду ни у Њемачкој, него и носе људи); како иду сад ови дукаши?) и ш. д.
Йћиндија*, f. das dritte Gebet der Mohammedaner, nach Mittag, oratio tertia Mohammedanorum.
Йчага*, m. Art türkischen Adels, nobilium Turcarum genus:

„Али Турци цареве ичаге —
„Много Турак' цареви ичага —

Иш, interj. der Laut um die Hühner zu vertreiben, sonus pellendis gallinis.

Ишарати (изшарати), ам, v. pf. bunt machen, variego.

Ишарет *, m. Wink, nutus: казао му ишаретом, т. j. намигнуо на њега.

Ишетати (изшетати), ам (и ишеђем), v. pf. herausspazieren, prodeo.

Ишибати (изшибати), ам, v. pf. mit Ruthen zerpeitschen, virgis caedo.

Ишкање, n. das Иш rufen, vox иш, иш.

Ишкати, ам, v. impf. иш! rufen, ingemino иш.

Ишнути, нем, v. pf. einmal иш rufen, dico иш.

Ишокчити (изшокчити), им, v. pf. nach einander zum Шокац machen, facio esse шокцим unum ex alio..

Ишокчитисе (изшокчитисе), имосе, v. r. pf. insgesammt Шокац werden, fio шокац unus ex alio.

Ишпан, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Aufseher der Arbeiter, (der Span, жупан in Krain, ζουπᾶνος im Constantin), praefectus agrum colentium, aut aliorum servorum.

Ишпанов, ва, во, des ишпан, τοῦ ишпан.

Ишпановица, f. des ишпан Frau, uxor τοῦ ишпан.

Иштал *, m. der Appetit, cibi appetentia: ово отвора иштал.

Иштали *, adj. indecl. bei Appetit, appetens cibi.

Иштенити (изштенити), им, v. pf. werfen, pario catulos.

Иштенитисе (изштенитисе), несе, v. pf. sämmtlich Junge werfen (von Hündinnen) pario: иштениле се све кучке.

Иштетити (изштетити), им, v. pf. beschädigen, verderben, corrumpo, laedo.

Иштипати (изштипати), ам, v. pf. zerkneipen, zerzwicken, convello.

Ишћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinausjagen, expello.

Ишћеривање, n. (Ерц.) das Hinausjagen, expulsio.

Ишћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) hinausjagen, expulso.

Ишћесмати, ам, v. pf. durchlöchern (Art Stickerey), opus perforatum facio.

Ишћил *, m. cf. прстен.

Ишчашити, им, v. pf. н. п. ногу, руку, ausrenken, luxo.

Ишчекатисе, амосе, v. r. pf. einander erwarten, exspectare se loco dicto.

Ишчекивање, n. das Sammeln an einem verabredeten Orte, exspectatio in loco certo.

Ишчекивати, кујем, v. impf. sammeln, erwarten bis alle beisammen sind, exspecto dum conveniant.

Ишчекиватисе, кујемосе, v. r. impf. sich sammeln, exspectare se invicem loco certo.

Ишчепркати, ам, v. pf. 1) ausscharren (wie die Henne) erado. 2) zerscharren, radendo corrumpo.

Ишчерупати, ам, v. pf. zerrupfen, convello.

Ишчешати, шем, v. pf. н. п. уши и главе, herauskratzen, effrico.

Ишчешљати, ам, v. pf. 1) auskämmen, pectino. 2) (fig.) durchkämmen, striegeln, pecto. 3) durchziehen, durchhecheln, perstringo.

Ишчилети, лим, v. pf. (Рес.) } ausgehen,
Ишчилити, им, v. pf. (Срем.) } sein Ende
Ишчиљети, лим, v. pf. (Ерц.) } erreichen
(vom Wein u. dgl.) deficio.

Ишчистити, им, v. pf. reinigen, expurgo.

Ишчупати, ам, v. pf. 1) ausraufen, evello. 2) zerraufen, divello, vellendo solvo.

J.

Ја, pron. ich, ego.

Jà, 1) Ja, ita:
А. Је ли тако?
Б. јест, ја. cf. да.
2) ја ја, ја ти, entweder ich, oder du, aut ego. aut tu. 3) у пјесмама на некијим мјестима готово не значи ништа, него се додаје само да изиђе пуна врста, н. п.
„Ја када се понапије вина —
„Када виђе Чупићу Стојане
„Ја у боју Црнобарца Станка —
„Ја два врана два по Богу брата —

Јаање, n. vide јање.

Јаати, јашем, vide јахати.

Јаађи, ћа, ће, н. п. коњ, Reit-, equitatorius. cf. јахаћи.

Јабана *, f. 1) die Fremde, terra extera: није ми јабана, er ist mir nicht fremd, er ist mir etwas verwandt, est propinquus mihi. 2) не говори на јабану, nicht ungereimt, nicht befremdend, non insolite.

Јабанац, нца, m. der Fremde, alienus cf. туђин.

Јабанлија *, m. vide јабанац.

Јабански, ка, ко, fremd, alienus. cf. туђ.

Јаблан, m. der Pappelbaum, populus.

Јабланов, ва, во, Pappel-, populeus.

Јабланскій, ка, ко, von Pappel, populeus.

„Ја ћу теби понуде донети:
„С јаблан' дрва јаблански јабука —
„Суви шљива са оирови грана —

Jабука, f. 1) der Apfelbaum, malus. 2) der Apfel, malum; отишли на јабуку, cf. колачи.
Jабуков, ва, во, Apfel-, mali.
Jабуковац, вца, m. ein Stab vom Apfelbaum, baculus e malo.
Jабуковача, f. der Cider, cidrus.
Jабуковик, m. vide јабуковача.
Jабуковина, f. Apfelholz, lignum mali.
Jабучар, m. 1) der Apfelkrämer, pomarius, poma vendens. 2) der Liebhaber von Aepfeln, qui amat mala.
Jабучарев, ва, во, vide јабучаров.
Jабучаров, ва, во, des јабучар.
Jабучик, m. ein junger Apfelbaum, malus parva.
Jабучица, f, dim. v. јабука. 2) der Adamsapfel, pomum Adami.
Jавити, им, v. pf. 1) bekannt machen, publico, manifesto. 2) овце, vor den Schafen hergehen und sie leiten, duco oviculas.
Jавитисе, имсе, v. r. pf. коме, sich melden, einsprechen; sich offenbaren, erscheinen, adpareo.
Jавкање, n. dim. v. јављање.
Jавкатисе, амсе, dim. v. јављатисе.
Jављање, n. das Melden, significatio.
Jављати, ам, v. impf. melden, significo.
Jављатисе, амсе, v. r. impf. sich melden, saluto, ingredior.
Jаван, на, но, offenbar, manifestus.
Jавнутисе, немсе, v. r. pf. dim. von јавитисе.
Jавор, m. der Ahorn, acer platanoeides Linn.
Jаворина, f. vide Jаорина.
Jаворов, ва, во, von Ahorn, acernus.
Jаворовина, f. Ahornholz, lignum acernum.
Jаворје, n. (coll.) Ahornbäume, acera:
„Седлом бије о јаворје —
Jагањци, њаца, m. pl. die Lämmer, agni.
Jагањчићи, m. pl. dim. v. јагањци.
Jагла, f. ein durch Braten geborstenes Korn Kukuruz, granum zeae tostione diruptum. cf. кокица.
Jагника, f. Frauenname, nomen feminae.
Jаглук*, m. ein gesticktes Schweißtuch, sudarium (acu pictum).
Jаглучић, m. dim. v. јаглук.
Jагма*, f. на јагму, reißend (geht die Waare ab), raptim (vendidi).
Jагмити, им, v. impf. sich um etwas reißen, rapio.
Jагмитисе, имсе, v. r. impf. око шта, sich drängen, reißen um etwas, rapio diripio, emo, distraho certatim.
Jагњад, f. (coll.) junge Lämmer, vide јагањци.
Jагње, њета, n. das Lamm, agnus.
Jагњед, m. der Pappelbaum, die Pappel, populus.
Jагњење, n. das Lammen, partus.
Jагњетина, f. 1) das Lammfleisch, caro agnina. 2) das Lammfell, pellis agnina.
Jагњећи (јагњећи), ћа, ће, Lamm-, agni.
Jагњешце, n. dim. v. јагње.
Jагњиво. m. (ст.) das Lammen, agnorum partus: „Да грдне цркве! а бијесни светаца! чудна мјеста за јагњиво! уставидете коње, да се пусша Бога намолимо" (приповиједају да је рекао некакав Ерцеговац, кад је ударио поред некаква великог намастира).
Jагњити, им, v. impf. lammen, edo agnum, enitor.
Jагњитисе, имсе, v. r. impf. lammen, pario (de ove).
Jагода, 1) die Erdbeere, fragum. 2) Frauenzimmername, nomen virginis.
Jагодина, f. 1) варош (и знахије) у Србији близу Мораве. Jагодинац (нца), човек из Jагодине. Jагодинка, жена из Jагодине. Jагодински, ка, ко, von Jагодина. 2) брдо у Рађевини,
Jагодица, f. 1) dim. v. јагода. 2) јагодице, die Wangen, genae.
Jагодњача, f. m, j. крушка, eine Art Frühbirnen, piri maturi genus.
Jагорчевина, f. (у Сријему) vide јагочевина.
Jагочевина, f. Art Krauts, herbae genus.
Jагрз*, m. der Fuchsschimmel, equus variegatus (ut sunt ova coturnicis).
Jагрзаст, та, то, klein gescheckt, equus variegatus.
Jагрзов, ва, во, des Fuchsschimmels, equi variegati.
Jад, m. der Kummer, das Weh, aegritudo: иди јаде и чемере! јаде несити! јебем му јаде; јади га убили!
„Oј ђевојко, мој те јад убио —
„Нек' су њему двоји, троји јади:
„Једни јади ће се не виђесмо,
„Други јади ће се не састасмо,
„Трећи јади ће се не љубисмо —
Jадан, дна, но, arm, unselig, unglücklich, miser.
Jадар, дра, m. 1) вода у Србији (тече између Цера и Гучева, и утјече у Дрину ниже Лешнице). 2) кнежина Зворничке нахије (око воде Јадра). 3) (Црни Јадар) вода у Босни (извире у Краљевој гори под Кушлатом).
Jадиковање, n. das Wehklagen, lamentatio, ejulatio.
Jадиковати, кујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Jадиковина, f. (ст) Trauerbaum (?):

„ — — гусле јаворове
„И гудало од јадиковине —
Ја̀дити, им, v. impf. klagen, queror.
Ја̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich beklagen, conqueri.
Јадни̑к, m. der Arme, miser!
Ја̀дница, f. die Arme, misera.
Ја̑до! interj. припијевасе ђешто у пјесмама, н. п.
„Да ли ми је јадо! једна литра злата
„Да позлатим јадо! Богданова врата —
Ја̀дова̑ње, n. das kummervolle Leben, der Gram, aegritudo.
Ја̀довати, дујем, v. impf. sich grämen, ingemo:
„Јад јадујем, ником не казујем —
Ја́дранин, m. Einer aus dem Јадар.
Ја́дранка, f. Eine aus dem Јадар.
Ја́дранскӣ, ка, ко, 1) Jadrer. 2) jadrisch.
Ја́е, јаета, n. vide јаје.
Ја̑з, m. (bei der Mühle) der Ableitkanal neben dem Wehr, canalis praeter molem, aqua mole reducta.
Ја̀заваџ, вца, m. der Dachs, meles (ursus meles Linn.)
Ја̀завчјӣ, чја, чје, н. п. пӣрар, Dachs-, melis.
Ја̑зак, ска, m. 1) намастир у фрушкој гори. 2) село код тог намастира.
Ја̀зачкӣ, ка, ко, v. Јазак.
Ја̀збина, f. рупа у земљи, das Dachsloch, caverna melis.
Ја̀зија*, f. vide писмо 1:
„И артије књиге без јазије —
Ја̀зук*! Schade! dolendum! cf. штета.
Ја̀њӣ, ња, ње, н. п. љуска, Ey-, ovi.
Ја̀јара, f. m. j. шљива, Art grosser, weißer Pflaumen, pruni genus.
Ја́јац, јајца, m. град у Босни.
Ја́је, јајета, n. das Ey, ovum.
Ја́јце, n. dim. v. јаје.
Јајчанин, m. човек из Јајца.
„Кулу гради беже Јајчанине —
Ја̑к (comp. ја̀чӣ), ка, ко, stark, robustus, fortis, firmus.
Ја̀ка*, f. vide колијер.
Ја̀кија*, f. das Pflaster (von Seife, Branntwein und Eyern) auf die Stelle des Pferdrückens, die vom Sattel wund gerieben ist) emplastrum in dorsum equi attritum a sella.
Ја̀ко, vide са̀д.
Јако̑в, m. Jacob, Jacobus.
Ја̀косан, сна, но, vide јакостан.
Ја̀костан (и јакосан), сна, но, mächtig, stark, potens (meist von Gott): Бог је јакостан.
Ја̀кошњӣ, ња, ње, itzig, qui nunc est.
Ја̀креп*, m. der Skorpion, scorpio, scorpius:
„Ђе пливају гује и јакрепи —
Ја̀кша, m. Mannsname, (von Jakob?) nomen viri.
Јала̑*! (cm.) ha! (beim Allah!), heus, hercle:
„Јала кардаш! јуриш на душмана —
Ја̀лак, m. der Graben, Canal, fossa cf. јарак.
Јала̀ка̑ње, n. das јала rufen, exclamatio јала!
Јала̀кати, ам (и јала̑чем), v. impf. јала rufen, exclamo јала.
Јала̀кнути, нем, v. pf. јала rufen, exclamo јала!
„Кад ли болан Турци јалакнуше —
Ја̀ли, oder, aut, cf. или, али.
Ја̀лија*, f. das Ufer, ripa, litus:
„Мртва Марка на свог коња врже,
„Па га снесе мору на јалију —
„Не носи је сужњу на галију,
„Већ је носи мору на јалију —
Ја̑лица, f. 1) das Nebenpferd des Saumfuhrmanns, das sein Gepäck trägt, und das er zuweilen selbst reitet, equus jumentarii equitatorius. 2) der Triumphwurf im клис-Spiel, jactus victor in ludo клис, quem vide.
Ја̀лман*, m. der Flintenschaft bis zum Schloß, scapus teli:
„Којано је златом обљевена
„Од јалмана до горњег нишана —
Ја̀лов, ва, во, 1) unfruchtbar, sterilis. 2) gelt, non praegnans.
Јало́вац, вца, m. н. п. ован, unfruchtbar, verschnitten, sterilis, castratus.
Ја̀лова̑ чорба, f. eine Art Suppe, jusculi genus.
Јало̀вӣње, n. das gelte Vieh, pecus sterile.
Ја̀ловити, им, v. impf. 1) овна, verschneiden, castro, unfruchtbar machen, reddo sterilem. 2) краву, кобилу, овцу, durch Mißhandlung um die Frucht bringen, facio abortire.
Ја̀ловитисе, исе, v. r. impf. н. п. крава, кобила, kommt um die Frucht, abortit.
Ја̀ловица, f. m. j. краве, или овца, gelt, non praegnans, sterilis.
Јало̑вка, f. vide јаловица.
Ја̀ловље̑ње, n. 1) das Verschneiden, castratio. 2) das Mißwerfen, abortus.
Ја̀ма, f. die Grube, fovea. cf. рупа.
Ја̀мац, мца, m. vide јемац.
Ја̀мачно, verläßlich, gewiß, certo, certe.
Јамѐтина, f. augm. v. јама.
Ја̀мити, им, impf. 1) копати јамиће, Rebgruben machen im Weinberg, fodio vineam. 2) wegräumen, tollo, aufero: јами то с пута; јами гована, јами шалу.
Ја̀мић, m. im Weinberge die Rebgrube, fovea viti serendae.

Јàмица, f. dim. v. jама.
Јамљѐње, n. das Graben der Rebgruben im Weinberg, fossio vineae.
Јаму̀рина, f. vide јаметина.
Јана, f. vide Јања.
Јанкић, m. dim. v. Јанко.
Јâнко, m. Mannsname (von Јован?), nomen viri.
Јàнчик, m. vide тарчуг.
Јáња, Frauenname, nomen feminae.
Јàња, f. 1) Städtchen in der Zwornikernahija (на лијевом бријегу Дрине). 2) Fluß der sie durchfließt.
Јањâд, f. (coll.) vide јагњад.
Јáњац, њца, m. das Lamm, agnus (ријетко се говори).
Јâње, n. das Reiten, equitatio.
Јàње, њета, n. vide јагње.
Јањѐње, n. vide јагњење.
Јàњетина, f. vide јагњетина.
Јàњећи, ћа, ће, vide јагњећи.
Јàњешце, n. dim. v. јање.
Јањи̏во, n. vide јагњиво.
Јáњина планина (гора) f.
„Кроз некакву Јањину планину —
Јàњити, им, vide јагњити.
Јàњитисе, имсе, vide јагњитисе.
Јàњичари, m. pl. vide јењичари.
Јàњок, m. Ankona (?), Ancona:
„Вино пије од Јањока краљу
„У Јањоку граду бијеломе —
Јâњци, њаца, m. pl. vide јагањци.
Јàњчићи, m. pl. dim. v. јањци.
Јàо! / Јàог! (Ерц.) / Јàој! } ach, weh! heu!
Јàорина (Јаворина), f. планина у Босни:
„Колика је Јаорина планина, злато!—
Јàца, m. (у Сријему и у Бачкој по варошима), Papa, tata.
Јàпија *, f. vide грађа.
Јàпица, m. dim. v. јапа.
Јапу̀нце, цета, n. der Mantel, pallium. Послије кише јапунце (не треба).
Јâр, in der Redensart: посијао жито на јар, im Gegensatze der Wintersaat, sementem fecit vernam.
Јàра, f. die Hitze (vom Ofen), calor (fornacis).
Јарâд, f. (coll.) junge Ziegen, capri et caprae juvenes.
Јâрâк, рка, m. 1) vide јалак. 2) село у Сријему.
Јàрам, рма, n. das Joch, jugum.
Јарâн *, m. der Freund, Vertraute, familiaris (cf. друг, пријатељ).
„Ој ђевојко мој стари јаране! —
Јарàница, f. die Vertraute, Freundin, amica, socia.
Јарáнство, n. die Gesellschaft, Vertrautschaft, societas, necessitudo.
Јàрац, рца, m. der Bock, caper.
Јàрачење, n. das Vorüben des Rosses zum Wettrennen, equi exercitium ad cursum.
Јàрачити *, им, v. impf. m. j. коња за трку, das Roß zum Wettrennen vorüben, exerceo equum ad cursum.
Јàре, рета, n. ein junges Stück Ziegenvieh, capella aut caper juvenis.
Јарѐбица, f. vide јеребица.
Јарѐбичјй, чја, чје, vide јеребичји.
Јаре́нце, цета, n. vide јарешце.
Јàретина, f. 1) Fleisch von jungen Ziegelein, caro haedi. 2) das Ziegenfell, pellis haedi.
Јàрећи, ћа, ће, Bocks-, haedi.
Јàрешце, цета, n. dim. v. јаре.
Јàрида, f. Frauenname, nomen feminae.
Јарйк, m. н. п. јечам, лан, Sommer-, aestivus.
Јàрина, f. вуна од јагањаца, Wolle von Lämmern, lana agnina.
Јари̏на, f. die Sommerfrucht, fruges aestivae, vernae.
Јàрићи, m. pl. vide јарад.
Јàрица, f. m. j. шеница, Sommerweizen, triticum aestivum.
Ја̀рица, f. eine junge Ziege, capella.
Јàричица, f. dim. v. ја̀рица.
Јâрко̂ сунце, n. (сm.) lichte (und warme) Sonne, lucidus sol et calidus:
„О јуначе! моје јарко сунце —
„Јарко сунце на високо ти си —
Јàрмак, m. die Wage (am Wagen), jugum, woran die ждрепчаници (Ortscheid, Schwänkel, österr. Drittel).
Јармѐнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јàрмењâк, m. m. je сврдао, der Jochbohrer, terebra jugo perforando. Уста су јој динаром прорезана, а гузица сврдлом јармењаком пробушена (кад која стискује уста кад говори, а једе за двојицу).
Јàруга, f. die Bergriese, alveus de monte decurrens.
Јàружица, f. dim. v. јаруга.
Јâрчев, ва, во, des Bocks, capri.
Јàрчевина, f. Bockfleisch, caro caprina.
Јàрчина, f. augm. v. јарац.
Јàрчић, m. dim. v. јарац.
Јàсак *, m. das Verbot, interdictum:
„Цар Сулеман јасак учинио
„Да с' не пије уз Рамазан вино —
Јасàкчија *, m. der türkische Geleitsmann, comes et defensor. Јасакчију воде у Турској владике, и велики трговци.
Јасàкчијин, на, но, des Geleitsmanns, comitis.
Јàсан, сна, но̀, hell, liquidus (de voce).
Јасѐн, m. die Esche, fraxinus.
Јасѐник, m. der Eschenwald, fraxinetum.

Јасѐница, f. nom. propr. eines Flußes, der aus dem Rudnikergebirge kommt.
Јасѐнов, ва, во, Eschen-, fraxineus.
Ја̀сеновац, вца, m. ein Eschenstab, baculus fraxineus.
Јасѐновац, вца, m. варош у Славонији.
Јасѐновача, f. der Eschenprügel, fustis fraxineus.
Јасѐновина, f. Eschenholz, lignum fraxineum.
Јасѐње, n. (coll.) Eschenbäume, fraxini.
Јасйк, m. der Aespenwald, populetum.
Ја̀сика, f. 1) die Aespe, populus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ја̀сиков, ва, во, Aespen-, populeus.
Ја̀сиковац, вца, m. 1) der Aespenstab, baculus populeus. 2) Name einer Quelle in Лозница.
Ја̀сиковача, f. der Aespenstock, fustis populeus.
Ја̀сиковина, f. das Aespenholz, lignum populeum.
Ја̀сичић, m. eine junge Aespe, populus parva.
Ја̀сичица, f. dim. v. јасика.
Ја̀сле, јасала, f. pl. } die Krippe, praesepe.
Ја̀сли, јасала, f. pl. }
Ја̀сна (Јасна), f. ein Mädchenname, nomen virginis (q. d. lucida).
Ја̀спра, f. der Asper, numi genus.
Ја̀спре, при, f. pl. Aspern, Geld, numi.
Јаспрѐнй, на, но, н. п. кеса, Geld-, numarius.
Ја̀сприца, f. dim. v. јаспра.
Јастре̑б, m. (Рес. и Срем.) vide јастријеб.
Јастрѐбаст, та, то, н. п. кокош, geyerfarb, coloris vulturini.
Јастрѐбац, пца, m. планина у Србији иза Крушевца.
Јастрѐбуша, f. јастребаста кокош, eine geyerfarbene Henne, gallina coloris vulturini.
Ја̀стријеб (pl. ја̀стребови), m. (Ерц.) der (Hühner-) Geyer, vultur.
Ја̀стук *, m. 1) das Kissen, der Polster, pulvinum. 2) дрво, што стоји по осовини (код кола). 3) das Kissen (eine Art Kolo-Tanz, meist in Städten), choreae genus.
Ја̀стучић, m. dim. v. јастук.
Ја̀таган, m. велики нож, eine Art Hirschfängers, culter major.
Ја̀так, m. der (Diebs-) Hehler, receptator latronum aut furum.
Јати, јашем, v. impf. reiten, equito, vehor equo.
Ја̀тка! interj. der Arme! misellus, остао сиротан, јатка!
Ја̀то, n. ein Trupp Vögel, agmen avium. У јато голубе, да ше кобац не однесе.

Јау̏к, m. die Wehklage, lamentatio.
Јау̏ка̑ње (ја̀укање), n. das Wehklagen, lamentatio.
Јау̏кати (ја̀укати), јаучем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Јау̏кнути, нем, v. pf. weh rufen, ejulo.
Ја̀ција *, f. die fünfte Bethzeit der Türken, hora quinta orandi Turcarum.
Јача̑ње, m. das Erstarken, virium firmatio.
Ја̀чати, ам, v. impf. stärker werden, vires assumo.
Јачѝна, f. die Stärke, fortitudo.
Ја̀чмен, m. } (österr. die Gerste, ein Augenübel).
Јачмѝчак, чка, m. }
Ја̀ша, m. (Рес. и Срем.) vide Јашо.
Ја̀шаћй, ћа, ће, Reit-, equitatorius, cf. јааћи.
Јаше̑ње, n. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), das Reiten, equitatio, cf. ја̂ње.
Ја̀шити, им, v. impf (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), reiten, equito, cf. јати.
Ја̀шо, m. (Ерц.) hyp. v. Јаков.
Ја̀штерица, f. eine Hitzpustel an der Zunge, im Munde, pustula in lingua, in ore. Кад јаштерица изиђе коме на језику, онда кажу да је неко налагао нешто на њега. Ако је јаштерица, с десне стране, онда је мушко налагало; ако ли је с лијеве, онда је женско.
Је, 1) ist, est. Wann је und wann јест zu stehen hat, siehe die Grammatik. 2) sie, eam: ја сам је виђео.
Је̑б, m. 1) der Saame, semen, seminium (σπέρμα). 2) fututio (ganz eigentlich der Beischlaf).
Јеба̀нија, f. } der Beischlaf, fututio.
Јеба̑ње, n. }
Јѐбаоница, f. das Bordell, lupanar.
Јѐбати, бем, v. impf. beschlafen, futuo. Јебао би гују у око.
Јѐбац, јепца, m. der Hurer, fututor validus.
Јеба̑ч, m. der Beischläfer, futuens.
Јеба̀чина, f. der Beischlaf, fututio.
Је́битисе, имсе, dim. v. јебатисе. Ко се јеби, лијепо се гледи.
Јѐбица, f. fututrix.
Јѐбичина, f. augm. v. јебица.
Јебу̏ца̑ње, n. dim. v. јебање.
Јебу̏цати, ам, dim. v. јебати.
Јебу̏цатисе, амсе, dim. v. јебатисе, in der dithyrambisch-sprachkühnen поскочица:
„Ој ти секо секуцала!
„Је си ли се јебуцала? —
„Како би се јебуцала,
„Кад још ни сам ни бруцала.

Јѐва, f. ein Frauenname, Euphemia, Euphemia.
Ј̏ева, f. Eva, Eva (Adams Frau).
Јѐверица, f. vide вјеверица.
Јѐверчић, m. ein junges Eichhorn, sciuri pullus, sciuri catulus.
Ј̏еверичица, f. dim. v. јеверица.
Ј̏еверичји̑, чја, чје, Eichhorns, sciurorum.
Јѐвра, f. Frauenname, nomen feminae, (вур. v. Јевросима?).
Ј̏еврем, m. Ephrem, Ephrem.
Јѐвросима, f. vide Јеросима.
Јѐвта, m. (Рес. и Срем.) vide Јевто.
Јѐвтан, m. ein Mannsname, nomen viri (von Euthymius).
Јѐвтин, на, но, wohlfeil, vilis. Од јевтина меса чорба за плот.
Јевтинѝћа, f. (εὐθηνία) die Wohlfeilheit, vilitas annonae.
Јѐвтица, m. dim. v. Јевта.
Јѐвто(једни говоре и Јефто),m.(Ерц.) Euthymius, Euthymius, cf. Јефто.
Јѐге, тета *, n. die Feile, lima.
Јеглѐнисање, n. das Sprechen, Schwätzen, confabulatio, cf. разговарање.
Јеглѐнисати, нишем, v. impf. schwätzen, confabulor.
Јеглѐнце*, цета, n. der Discurs, confabulatio, cf. разговор.
Јеглѐнџија *, der Schwätzer, confabulator.
Јѐгуља, der Aal, anguilla.
Ј̏ед, m. 1) Galle, fel. 2) Gift, venenum.
Јѐдан, дна, но, n. einer, unus. 2) ein, aliquis. 3) једни кажу, einige (die einen) sagen, aliqui dicunt.
Ј̏едан, дна, но, zornig (giftig), iratus.
Једа̀наест, elf, eilf, undecim.
Једа̀наестеро, vide једанаесторо.
Једа̀наести̑, та, то, der Elfte, undecimus.
Једа̀наесторо, eine Zahl von elf, undecim.
Једа̀нпут (т. ј. један пут), 1) einmal, semel. 2) einmal, aliquando. cf. једном.
Јѐдар, дра, ро, dicht und fest, solidus.
Јѐдва, kaum, vix; једва једвице, kaum und kaum.
Јѐдек *, m. 1) vide уже. 2) das Paradepferd, equus ad pompam:
„И он води цареве једеке —
Једе̑ње, n. 1) das Essen, esus. 2) die Speise, cibus (у крајини Неготинској). cf. јело.
Једѝн, на, но, н. п. човек, die einzige Mannsperson in einer Haushaltung, solus in familia.
Једѝнац, нца, m. 1) der einzige Sohn, filius unicus. 2) der Einzige in einer Haushaltung, unus paterfamilias: кад буде невоља, онда и јединце дођерају на војску.
Једѝни̑, на, но, einzig, unicus.
Једѝница, f. 1) die einzige Tochter, filia unica. 2) ријетко сукно, што се тка у једну жицу; неки га зову клашње, као што стоји и у Душановој дипломи (даној м. Хилендару љ. 1348, која је сад у Карловцима у митрополитској архиви), eine Art Tuch, das die serbischen Frauen zu Hause erzeugen, panni genus.
Јединоду̏шно, einhellig, unanimi consensu.
Једѝнче, чета, n. das einzige Kind, filius (filia) unicus (unica).
Јѐдити, им, v. impf. erzürnen (österr. giften), irrito.
Јѐдитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor, stomachor.
Једна̑к, ка, ко, gleich, aequalis.
Једна̑ко, 1) gleich, aequaliter. 2) beständig, in einem fort, continuo.
Једна́чење, n. das Ausgleichen, aequatio.
Једна́чити, им, v. impf. gleich machen, aequo.
Једно̀јајац, јца, m. der Einhoder, qui uno tantum testiculo est praeditus.
Једно̀лик, ка, ко, gleichen Gesichtes, faciei aequalis:
„Три ђевојке, све три једнолике —
Једно̑м, einmal, semel; aliquando.
Једномѐсечићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide једномјесечићи.
Једномјѐсечићи, m. pl. (Ерц.) Geschwister, deren Geburtstag in den nämlichen Monat fällt. Кад се једно, од једномјесечића жени, или удаје, онда друго не смије бити код куће (него га пошљу куд у друго село), нити смије јести од они јела што се готове за свадбу. Кад једно умре, онда метну у путо једну ногу мртвога а другу живога, па онда оно живо дозове каквога момка (с којим се пази) и рече му: „Да си ми по Богу брат, пусти ме (или одријеши ме).” Онда онај отвори путо и пусти га; и то су послије побратими (но ово не чине свуда, и то понајвише жене, које млого гатају и гатању вјерују.
Једно̀ничење, n. vide једноуђење.
Једно̀ничити, им, vide једноудити.
Једно̑ћ, vide једном.
Једно̀удити, им, v. impf. nur einmal des Tags essen (an gewissen Fasttagen, oder sonst aus Andacht), nonnisi semel de die manduco.
Једно̀уђење, n. das nur einmal des Tags Essen, manducatio unica de die.
Једно̑ш, vide једном.

Једовит, та, то, giftig, venenatus.
Једрање, n. das Festwerden, consolidatio.
Једрати, ам, v. impf. fest werden, consolidor, н. п. грожђе једра.
Једрина, f. die Festigkeit, Dichtheit, soliditas.
Јеђење, n. das Zürnen, ira et irritatio.
Јеж, m. der Igel, erinaceus.
Јежење, n. das Dastehen (erfroren und) sich zusammenziehend wie ein Igel, contractio more erinacei.
Јежитисе, имсе, v. r. impf. dastehen und sich zusammenziehen wie ein Igel, contraho cutem ut erinaceus: јежи ми се кожа; шта се ти јежиш?
Јежован, m. (cm.) der Jesuite, Jesuita (z. B. in dem Liede vom Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ђонлије принципа,
„Ђено леже моји јежовани —
Језа, f. hyp. v. језик. Језа парала гуза плаћала (кад кога бију за рђаве ријечи).
Језава, f. вода што утјече у Дунаво под Смедеревом.
Језан *, m. das Gebet, welches der türkische Chodscha vom Minaret herunterruft, oratio quam docet sacerdos turcicus de turri:
„А мунаре попаст' паучина:
„Не ће имат' ко језан учити —
Језгарица, f. } 1) der Kern, nucleus,
Језгра, f. } granum. 2) i. e. das Beste, flos, robur.
Језда, m. (Рес. и Срем.) vide Јездо.
Јездимир, m. Mannsname, nomen viri.
Јездити, им, v. impf. (cm) reiten, equito:
„Гором језди Краљевићу Марко —
Јездо, m. (Ерц.) hyp. v. Јездимир.
Језера, n. pl. поље у Ерцеговини (близу Дурмитора):
„Рано рани у лов на Језера —
Језеро, n. der See, lacus.
Језерски, ка, ко, dem See gehörig, lacustris.
Језик, m. 1) die Zunge, lingua. Језик за зубе! 2) die Sprache, lingua.
Језичан, чна, но, geschwätzig (viel redend), loquax (linguax):
„Ој ти зрно шенично!
„Ти не буди језично,
„Па ћеш бити честито;
„Ако л' будеш језично,
„Не ћеш бити честито.
(пјевају ђевојци кад је убрађују).
Језичац, чца, m. 1) пера у катанца, die Feder des Schlosses, momentum serae. 2) die Hirschzunge, asplenium scolopendrium Linn.
Језичић, m. dim. v. језик.

Јенна, f. vide сова.
Јек, m. 1) der Hall, sonitus, vide јека. 2) die wahreste Zeit zu etwas, tempestivitas, н. п.
А. Има ли и сад грожђа?
Б. Има, сад у највећи јек.
Јека, f. der Hall, sonitus:
„Стаде јека коња око двора —
Јека, f. Frauenname, nomen feminae (von Јела, Јелена).
Јекмекчија*, m. vide јекмеџија (mit allen Ableitungen).
Јекмеџија*, m. der Brotbäcker, pistor. cf. пекар, und љебар.
Јекмеџијин, на, но, des Bäckers, pistoris.
Јекмеџијница, f. der Bäckerladen, taberna pistoria.
Јекмеџијски (јекмеџијски), ка, ко, 1) Bäcker-, pistorius. 2) adv. nach Art der Bäcker, more pistorum.
Јекмеџилук*, m. die Bäckerey, Art pistoria.
Јекнути, нем, v. pf. 1) aufächzen, ingemisco. 2) erschallen, intono.
Јеко, m. Mannsname, nomen viri (von Јефто?).
Јектање, n. das Hallen, sonitus.
Јектати, ћем, v. impf. hallen, sono.
Јектика, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.), die Hektik, hectica.
Јектичав, ва, во, hektisch, tabe laborans.
Јела, f. 1) die Tanne, abies. 2) Frauenname, nomen muliebre.
Јелача, f. Frauenname, nomen feminae.
Јелаш, m. Ochsenname, nomen bovis.
Јелашин, m. Mannsname, nomen viri.
Јелашје, n. (coll.) das Tannengebüsch, frutices abietum.
Јелек*, m. vide ћечерма.
Јелен, m. 1) der Hirsch, cervus. 2) der Hirschkäfer, cervus volans Linn.
Јелена, f. Frauenname, nomen feminae.
Јеленак, нка, m. hyp. v. јелен:
„Јеленак ми гору ломи
путак да му је —
Јеленка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јелениче, чета, n. das Hirschkalb, pullus cervinus.
Јелењи, ња, ње, Hirsch-, cervinus.
Јели (је ли)? gelt ist's so? Nicht wahr? an? nonne?
Јелика, f. vide јела 1:
„Расла танка јелика
„На два брда велика;
„То не била јелика,
„Већ девојка велика —
Јелисавета, f. Elisabeth, Elisabeth.
Јелисавка, f. Elisabeth, Elisabeth:
„Књигу пише Московска царица
„По имену госпа Јелисавка —

Јѐлица, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐлка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐло, n. die Speise, cibus.
Јѐлов, ва, во, Tannen-, abiegnus.
Јѐловина, f. Tannenholz, lignum abiegnum.
Јѐљен, m. (у Ерц.) vide јелен.
Јѐмац, мца. m. der Bürge, sponsor.
Јеме̏нија *, f. марама, шамија, eine Art Kopftuch, vittae genus.
Јѐменије *, f. pl. die Pantoffeln, sandalia, soleae.
Јѐменлије, f. pl. vide јеменије.
Јемин *, m. vide заклетва:
„Јер сам Богу јемин учинио,
„Да ш' у оца више просит' не ћу —
Јѐмин *, m. der Emin, magistratus turcici genus.
Јеми̏нлук *, m. das Eminthum, dignitas et munus emini.
Јѐминов, ва, во, des Emins, emini.
Јѐминовац, вца, m. einer von des Emins Leuten, homo emini.
Јѐминскӣ, ка, ко, Emin-, eminorum.
Јѐмужа, f. vide јомужа.
Јѐмужан, жна, но, vide јомужан.
Јемчѐње, n. das Verbürgen, fidejussio, sponsio.
Јѐмчити, им, v. impf. zur Bürgschaft auffordern, vador.
Јѐмчитисе, имсе, v. r. impf. sich verbürgen, spondere.
Јѐнђа *, f. } die Frau, die mit den
Јѐнђибула *, f. } Swaten um die Braut geht, damit diese auf dem Wege nicht allein unter den Männern sey, comes nuptae:
„Свате једнаке, јенђе девојке —
Јењи̏чари *, m. pl. die Janitscharen, praetoriani (Turcarum).
„Исјекоше Турке јењичаре,
„Јењичаре цареве синове —
Јѐњичарскӣ, ка, ко, 1) Janitscharen-, praetorianorum, 2) adv. wie Janitscharen, more praetorianorum.
Јѐпшо, m. vide Јефшо.
Јѐр, } 1) warum, cur? 2) denn, weil,
Јѐра, } enim.
Јерго̀ва̂н, m. spanischer Holunder, syringa vulgaris Linn.
Јерѐбица, f. das Repphuhn, perdix.
Јерѐбичјӣ, чја, чје, Repphuhn-, perdicis et perdicum.
Јере̏мија, m. } Jeremias, Jeremias.
Јере̏мије, m. }
Јѐрина, f. Frauenname, nomen feminae (Ειρήνη).
Јерӣшие, n. Art Mehlmuß, pultis genus. cf. сатрица.
Јѐрко, m. Mannsname, nomen viri.
Јѐрменин, m. der Armenier, Armenius.
Јерме̏нка, f. die Armenierin, Armenia.
Јѐрменскӣ, ка, ко, 1) armenisch, armenius. 2) adv. armenisch, armenice.
Јѐросим, m. Mannsname, nomen viri.
Јѐросима, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐрусалим, m. Jerusalem, Jerusalem.
Јерусали̏мац, мца, m. vide Божогробац.
Јѐрусалимскӣ (Јерусàлимскӣ), ка, ко, von Jerusalem, Jerusalemiticus.
Јесе̂н, f. der Herbst, auctumnus.
Јесѐнас, } diesen Herbst, hoc auc-
Јесѐнаске, } tumno, dem Sprichworte: што ће бити јесенас, нек буде вечерас, liegt folgende Anekdote zum Grunde:
А. Калуђере, да те оженимо.
Б. Кад, ва истину?
А. Јесенас.
Б. Ва истину, што ће бити јесенас, нек буде вечерас.
Јесѐнашњӣ, ња, ње, von diesem Herbste, hujus auctumni.
Јесѐнитисе, нисе, v. r. impf. zum Herbste gehen, herbsten, auctumnus appropinquat.
Јесе̂нскӣ, ка, ко, } herbstlich, auctum-
Јесе̂њӣ, ња, ње, } nalis.
Јѐсти, једем (говорисе и јем), v. impf. essen, edo.
Јести̏ва, n. pl. die Speisen, cibi.
Јѐстисе, једемсе, v. r. impf. 1) eßbar seyn, comedi. Не једесе месо од сваке шице. 2) sich abgrämen, maceror.
Јѐтрва, f. ђеверова жена, die Schwägerin, leviri uxor.
Јѐтрвин, на, но, der Schwägerin, uxoris leviri.
Јѐтрвица, f. dim. v. јетрва.
Јефи̏мија, f. Frauenname, nomen feminae (Euphemia):
„Кад то зачу л'јепа Јефимија —
Јѐфто, m. vide Јевто (mit allen Ableitungen).
Јѐца, f. (по Срјему, по Бачкој и по Бан.) ein Frauenname, nomen feminae.
Јеца̂н, m. eine Art Schweine (das Gegentheil von мангулица), die langsam fett zu machen sind, aber auch Mangel ertragen können, porci genus.
Јеца̂ње, n. das Schluchzen, singultus.
Јѐцати, ам, v. impf. schluchzen, singultio.
Јѐчам, чма, m. die Gerste, hordeum.
Јѐчање, n. das Hallen, sonitus. 2) das Aechzen, gemitus.
Јѐчати, чим, v. impf. 1) hallen, sono. 2) ächzen, ingemo.
Јечѐрма, f. vide ћечерма.
Јечѐрмица, f. dim. v. јечерма.

Јѐчмача, f. т. ј. крушка, eine Art Birn, pyri genus.
Јечмѐн, на, но, н. п. љеб, слама, Gersten-, hordeaceus.
Јѐчменица, f. das Gerstenbrot, panis hordeaceus.
Јѐчмењача, f. vide јечмача.
Јечмѝчак, чка, m. vide јачмен.
Јечмѝште, n. Ort, auf dem einmal Gerste gebaut worden, locus, ubi hordeum fuit insitum.
Јѐџек*, m. vide јело.
Јѐша, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐша, m. (Рес. и Срем.) vide Јешо.
Јѐшо, m. (Ерц.) hyp. v. Јеврем und v. Јевто.
Јо̀ва, f. die Erle, alnus.
Јо́ва, m. (Рес. и Срем.) vide Јово.
Јо̀ва, f. у Србији значи јова што у Сријему битанга, т. ј. кљусе које се нађе у селу (или у пољу) без газде, vide битанга 2.
Јо̀ван, m. Johann, Johannes.
Јо̀вана, f. Johanna, Johanna.
Јова̑нка, f. vide Јована.
Јова̀нчић, m. dim. v. Јован.
Јо̀вањ дан, ња дне, m. ein Fest St. Johannis des Täufers, den 7. Jäner, dies festus S. Joannis Baptistae.
Јова̑њскӣ, ка, ко, н. п. мраз, Johannis-Kälte, frigus quod solet incidere circa diem festum S. Joannis.
Јо̀вањшта̑к, m. човек, који слави Јовањ дан, einer, der den heil. Johann als Hauspatron feyert, cliens sancti Joannis.
Јо̀вица, m. dim. v. Јово.
Јо́вка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јовља̑к, m. der Erlenwald, alnetum.
Јо́во, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Јо̀вов, ва, во, erlen, alneus.
Јо̀вовина, f. das Erlenholz, lignum alneum.
Јо̀гунаст, та, то, eigensinnig, hartnäckig, pervicax. cf. тврдоглав.
Јо̀гуница, f. der Starrkopf, pertinax.
Јогу̀нлук*, m. der Eigensinn, pertinacia.
Јој! 1) vide јаој. 2) ihr, illi (feminae): кажи јој.
Јо̀к*, vide није.
Јо́ка, f. hyp. v. Јована.
Јо̀кица, m. dim. v. Јоко.
Јо́кица, f. dim. v. Јока.
Јо́ко, m. hyp. v. Јован.
Јо̀ксим, m. Mannsname, nomen viri.
Јо̀ктур*, ударио јоктур у кесу, nichts da! nihil est! vide нема.
Јо̀лдаш*, m. vide друг.
Јо̀лтава*, f. Art Reiseрfanne, vasis genus.
Јо̂мужа, f. млијеко не варено, frisch gemelkte Milch, lac recens.
Јо̂мужан, жна, но, von frisch gemelkter Milch, de lacte recenti.
Јо̀рган*, m. eine Art Bettdecke, die gewöhnliche deutsche Bettdecke, stragulі genus.
Јорга̀нлук*, m. лице од јоргана, das obere Blatt der Bettdecke, stragulі pars media et princeps.
Јо̀рганчић, m. dim. v. јорган.
Јорго̀ва̑н, m. vide јергован.
Јорда̑м*, m. stolzes Gepränge, fastus: „Од њнова великог јордама —
Јорда́мити, им, v. impf. stolziren, superbio.
Јорда́мљење, n. das Stolzieren, superbia fastus.
Јордамџија*, m. der Stolze, Stolzirende, superbiens.
Јорда̑н, m. der Fluß Jordan, flumen Jordan.
Јо́ца, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Јоцо.
Јо́цо, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Јо̀ш (јошт, јоште), noch, etiam, adhuc.
Јо́шаница, f. 1) намастир у Србији (близу Јагодине). 2) ријека.
Јоши̑к, m. ein Erlenwald, Erlenbusch, alnetum. Не ће ли и у нашем јошику дренова батина нарасти.
Јо̂шје, n. (coll.) ein Erlenbusch, alni.
Јошља̑к, m. ein Ort, wo junge Erlen stehen, alnetum.
Јо̀шт, Јо̀ште, Јо̀штер, vide још.
Ју̀ва, f. (у Славонији и у Рватској) die Suppe, jus. cf. чорба.
Ју̀г, m. der Südwind, auster, notus.
Ју̀гов, ва, во, н. п. снијег, des Südwinds, austri.
Ју̀говина, f. das Sirocco-Wetter, Thauwetter, tempestas solvens nivem et glaciem.
Ју̀жан, жна, но, (н. п. вријеме) vide југов.
Јуже̑ње, n. das Einfallen des Thauwetters, solutio nivium, glaciei.
Ју̀жити се, жисе, v. r. impf. н. п. вријеме, es thaut auf, solvitur nix et glacies.
Ју̀жнӣ, на, но, Thau-, venti australis.
Ју̀ј! vide јаој.
Ју̀ла, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), Julchen, Juliola.
Јула̑р, m. vide улар.
Јулија́на, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), Juliana, Juliana.
Ју̂лка, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) Julchen, Juliola.
Јуна̑д, f. (coll.) junge Ochsen oder Kühe, juvenci aut juvencae.
Јуна̑к, m. der Held, heros.

Јуна̀ков, ва, во, des Helden, herois: Јунакова мајка најприје заплаче.
Ју̏нац, нца, m. der junge Ochs, Stier, juvencus.
Јуна̀чење, n. das Tapferthun, virtutis ostentatio.
Јуна̀чина, f. augm. v. јунак.
Јуна̀читисе, имсе, v. r. impf. sich als Held stellen, virtutem ostento.
Јуна̏чкӣ, ка, ко, 1) heldenmäßig, heroicus. 2) adv. heroisch, heroice.
Јуна̂штво, n. das Heldenthum, der Heroismus, virtus.
Ју̏не, нета, n. ein junger Ochs oder Kuh, junges Rind, juvencus, aut juvenca.
Ју̏нећӣ, ћа, ће, vom јуне, juvenci aut juvencae.
Ју̀ница, f. die junge Kuh, juvenca.
Ју̏ничица, f. dim. v. јуница.
Ју̏ничић, m. dim. v. јунац.
Ју̏рве, allerdings, omnino, cf. јамачно. заиста.
Ју̏рење, n. vide ћерање.
Ју̏рити, им, vide ћерати.
Јуръш *, m. der Sturm, impetus.
Ју̏раша, m. Mannsname, nomen viri.
Јури̏ша̂ње, n. das Stürmen, oppugnatio.
Јури̏шати, ам, v. impf. stürmen, impugno.
Јури̏шити, им, v. pf. stürmen, impetum facio.
Ју̏рош, m. vide Урош.
Јута̂рце, n. dim. v. јутро.
Ју̏трења, f. die Mette, sacra matutina (antelucana).
Ју̏тро, n. 1) der Morgen, mane. 2) der Morgen, das Juchart, jugerum.
Ју̏троклѐк, m. (in einem muthwilligen Scherz, als Arzney angerathen), der Menschenkoth, stercus. q. d. der Morgenhock.
А. Боли ме зуб.
Б. Метни мало јутроклека.
А. Шта је то јутроклек?
Б. Зар не знаш шта је јутроклѐк?
Јутро̂с, } heute früh, hodie mane.
Јутро̂ске, }
Ју̏трошњӣ, ња, ње, von diesem Morgen, hujus mane.
Ју̏трошњица, f. Wasser von heute früh, aqua hausta hoc mane:
„А моја би мајка јутрошњицу пила—
Ју̏фка *, f. 1) der ausgewalkte Teig, massa farinacea distenta. 2) eine nudelartige Paste, die auch über den Winter aufbewahrt werden kann, maccheroni (?) pastillorum genus.
Ју̏че̂, gestern, heri.
Јучѐр, } vide јуче.
Јучѐра, }
Јучѐрањда̂н, den Tag vorher, pridie ejus diei.
Јучѐрањӣ, ња, ње, } gestrig, hesternus.
Јучѐрашњӣ, ња, ње, }

К.

К, } zu, ad: к мени, к вама (auch Ка, } bloß мени, вама):
„Како паде ситну књигу пише,
„Те је шаље ка Крушевцу граду—
„Ти отиди ка Вргорцу граду—
Ка̏бале *, f. pl. (у Сријему и у Бачк. по варошима) die Cabalen, Ränke, doli.
Каба̀ница (и кабаница) *, f. der Mantel, pallium.
Ка̏бао, бла, m. der Wassereimer (Kübel?), aqualis, urna.
Ка̏басто, та, то, von großem Umfang, late patens: није тешко, али је кабасто.
Кабла̂р, m. 1) der Küfner, opifex urnarius. 2) планина у Србији.
Кабла̀рев, ва, во, } des Küfners, urnarii.
Кабла̀ров, ва, во, }
Кабла̂рскӣ, ка, ко, 1) der Küfner, urnariorum. 2) adv. wie ein каблар, more urnarii.
Ка̀блина, f. 1) augm. v. кабао. 2) im Mühlbau eine Einsatzröhre, tubus immissus canali.
Ка̀блић, m. dim. v. кабао, das Eimerchen, urnula.
Ка̀блица, f. eine Art кабао für Milch, Käse, vasis genus lacti aut caseo adservando.
Ка̀бличица, f. dim. v. каблица.
Ка̏ва *, 1) der Kaffee, coffea. 2) das Kaffehaus, taberna coffearia:
„Одшеташе у каву велику,
„Па сједоше по кави великој —
Кава̂д, m. eine Art weiblichen Oberkleids, tunicae muliebris genus.
Ка̀вал *, m. eine Art kurzer (stutzenartiger) Flinte, flintae genus.
Кава̀на *, f. vide кава 2.
Ка̂вга *, f. der Zank, rixa. cf. свађа.
Ка̀вгаџија *, m. der Stänker, rixator:
„У пићу су тешке пијанице,
„А у кавзи љуте кавгаџије —
Ка̀вез *, m. der Käfig, cavea.
Ка̀венӣ, на, но, Kaffee-, coffeae inserviens (z. B. Löffel, Schale).
Кавѐџија *, m. der Kaffeesieder, caupo coffearius.
Кавѐџијин, на, но, des Kaffeesieders, thermopolae.
Кавѐџијница, f. die Kaffeesiederin, thermopolae uxor.
Ка̂вжење, n. das Zanken, rixatio.
Ка̂вжитисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, rixari.

Кâд, m. das Räucherwerk, suffimentum.

Кад } 1) wann, quando? 2) da, quando.
Када } 3) Zeit, Muße, da man etwas thun kann: не мам кад.

Када, f. 1) hyp. v. кадуна. 2) die Wanne, labrum, lacus, vannus.

Кадагод, (Рес. и Срем.) } vide кадгођ.
Кадагођ, (Ерц.) }

Кадар *, дра, ро, fähig, im Stande, potis.

Кадашњи, ња, ње, von wann, von welcher Zeit her, ex quo.

Кадгод, (Рес. и Срем.) } 1) wann immer,
Кадгођ, (Ерц.) } quandocumque.
2) irgendwann, dann und wann, aliquando.

Каде, vide кад.

Кадива *, f. 1) der Sammet, Sammt, panni bombycini genus. 2) (кадивица) die Sammetblume, tagetes Linn. cf. кадипа.

Кадивица, f. dim. cf. кадива 2.

Кадија *, m. der Kadi (Richter), judex.

Кадијин, на, но, des Kadi, judicis.

Кадијница, f. кадијна жена, des Kadi Frau.

Кадијнски, ка, ко, 1) der Kadi, judicum. 2) adv. richterlich, judicum more.

Кадилук *, m. der Gerichtsbezirk, Gerichtssprengel, dioecesis judicialis.

Кадинац, нца, m. der Gerichtsdiener, lictor, viator.

Кадионица, f. die Räucherpfanne, das Rauchfaß, turibulum.

Кадипа, f. vide кадива.

Кадити, им, v. impf. räuchern, fumigo.

Кадифа, f. (по варошима) vide кадива.

Кадифлија, f. m. j. капа, Art Sammtmütze, mitrae genus, cf. кићенка:
„На глави им капе кадифлије —

Кадно, vide кад.

Кадиокад, } vide кашкад.
Кадиокада, }

Кадуна *, f. die Dame, matrona.

Кадунин, на, но, der Dame, matronae.

Кадуница, f. dim. v. кадуна.

Кадунцика*, f vide кадуница.

Кажипут, m. der Zeigefinger, digitus index.

Казаз *, m. der Posamentirer, Bortenwirker, limbolarius.

Казан *, der Kessel zum Branntweinbrennen, ahenum: наградио казан; пече казан; ајдемо на казан.

Казанија, f. vide испек.

Казански, ка, ко, н. п. капак, zum Branntweinkessel gehörig, ahenarius.

Казанџија *, m. der Kesselschmied, Keßler, ahenarius.

Казанчић, m. dim. v. казан.

Казати, кажем, v. pf. sagen, dico.

Казивање, n. das Sagen, dictio.

Казивати, зујем, v. impf. sagen, dico.

Казимир, m. Mannsname, nomen viri.

Казимира, f. Frauenname, nomen feminae.

Казук *, m. vide колац.

Каиџија *, m. der Fährmann, Schiffer, portitor.

Каик *, m. ein Kahn, etwa 10 Leute fassend, scapha, vide чун.

Каикчија *, m. vide каиџија.

Каил * (говоре и кано), ла, ло, zufrieden, bereit, paratus, contentus, cf. рад:
„Томе Раде врло каил био —

Каица, f. ein Kopfschmuck von Münzen, ornatus capitis numarius. cf. шарпош.

Каиш *, m. 1) der Riemen, lorum. 2) ein Bret zum Schiffbau, tabula.

Каишање, n. das Riemenschneiden, Bretterschneiden, dissectio in lora, tabulas.

Каишати, ам, v. impf. резати на каише, н. п. сланину, in Riemen, Bretter schneiden, disseco in lora, tabulas.

Каишић, m. dim. v. каиш.

Каишлије *, m. pl. m. j. опанци, Art Opanken, hypodematis genus.

Кајање, n. 1) das Rächen, ultio. 2) das Bereuen, poenitentia.

Кајаса *, 1) der Gurtriemen, lorum cinguli equarii. 2) der Säbelriemen, lorum acinacis:
„Трипута је опасао пасом,
„А четвртом од сабље кајасом —

Кајати, јем, v. impf. кога, rächen, ulciscor.

Кајатисе, јемсе, v. r. impf. bereuen, poenitet.

Кајгана *, f. eine Art Eyerspeise, ferculum ovorum (?).

Кајда *, f. die Musiknote, modus musicus. Од ше кајде не ма вајде.

Кајмак *, m. vide скоруп.

Кајсер (кајсар)*, m. Karmesinleder, corium coccineum.

Кајсерли (кајсарли)*, adj. indecl. von Karmesinleder, coccineus.

Кајсија*, f. 1) die Aprikose, prunus armeniaca Linn. 2) die Früchte davon, prunum armeniacum, praecoquum.

Кака, f. Kak (in der Kindersprache), stercus.

Какав, ква, во, was für ein, qualis; какав такав, so wie er ist, prout est, talis qualis.

Какавгод, квагод, вогод, (Рес. и Срем.) } was immer für einer, qualiscumque.
Какавгођ, квагођ, вођ, (Ерц.) }

Какити, им, v. impf. kaken, caco.

Какнути, нем, v. pf. kaken, caco:
А. Како је?

Б. Какни па лази (па ћеш виђети . како је).
Како, 1) wie, ut? како му драго, wie immer, utcumque; како тако, so wie es ist, prout. 2) wie, sobald, ut primum. 3) seit, seitdem, ex quo.
Каков, ва, во, vide какав.
Каконо, (Рес. и Срем.) } wie immer,
Какогођ, (Врц.) } utcumque.
Каконо, т. ј. како.
Какотање, n. das Gakſen, clangor.
Какотати, кокћем, v. impf. gakſen, clango.
Калабалук *, m. vide мложина.
Калаваћење, n. das Kalfatern, refectio, densatio navis.
Калаватити, им, v. impf., m. j. лаћу, kalfatern, reficio, denso.
Калавре, f. pl. eine Art kurzer Hoſen, cf. пеленгаће.
Калај *, m. vide коситер.
Калајисање, n. das Verzinnen, inductio stanni.
Калајисати, ишем, v. impf. u. pf. verzinnen, stanno induco.
Калајлија *, f. ein zinnerner Teller, orbis stanneus.
Калајни, на, но, zinnern, stanneus.
Калаџија *, m. 1) der Verzinner, qui obducit stanno. 2) der Hauſirer, institor.
Калам *, m. das Propfreis, surculus. cf. калем.
Каламити, им, v. impf. propfen, insero.
Каламљење, n. das Propfen, insitio.
Калаужење, n. das Wegweiſen, monstratio viae.
Калауз *, m. 1) der Wegweiſer, dux viae. 2) der Unterhändler des Schweinhändlers, procurator suum.
Калаузити, им, v. impf. den Weg weiſen, monstro viam.
Калаузнина, f. das Geld, die Belohnung für den калауз, pecuniae debitae τῷ калауз.
Калац, лца, m. das junge Gras, herba recens: пустио коња на калац; und im Scherze von den Türken, wenn ſie im Negligé ſind, пустио гузицу на калац.
Калаш, m. der Taugenichts, Lump, homo nihili.
Калаштура, f. ein Schimpfwort vom Hunde, convicium in canem.
Калдрма *, f. die Heerſtraſſe, gepflaſterte Straſſe, via strata.
Калдрмити, им, v. impf. pflaſtern, munio, sterno.
Калдрмљење, n. das Pflaſtern, munitio viae.
Кале, m. (zutraulich, von калуђер) lieber Mönch, monachulus: оће кале Бога ми!
„Не ћће кале зеља брати —
Калем *, m. 1) die Rohrfeder, calamus. 2) vide мосур. 3) vide калам.
Каленица, f. (особито доље преко Мораве) eine irdene Schüſſel, lanx fictilis.
Калина, f. 1) die Rheinweide, ligustrum vulgare Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Калити, им, v. impf. н. п. гвожђе, kühlen, refrigero (ferrum).
Калопер, m. die Koſtwurz, balsamita vulgaris Linn.
Калп *, falſch, unecht, falsus. cf. неваљао.
Калпагџија *, m. vide калпакчија.
Калпак *, m. die Mütze, galerus (wie die Pelzmütze der Ungern).
Калпакчија *, m. der Mützenmacher, galerarius.
Калпачић, m. dim. v. калпак.
Калуђер, m. der Mönch, monachus.
Калуђерак, рка, m. hyp. v. калуђер.
Калуђерење, n. das Einmönchen, immonachatio, consecratio monachi
Калуђерити, им, v. impf. einmönchen, consecro monachum.
Калуђерити се, имсе, v. r. impf. Mönch werden, consecror monachus.
Калуђерица, f. die Nonne, monialis.
Калуђеричин, на, но, der Nonne, monialis.
Калуђеров, ва, во, des Kalugjers, monachi.
Калуђерски, ка, ко, 1) mönchiſch, monasticus. 2) adv. mönchiſch, monastice.
Калуђерство (калуђерство), n. das Mönchthum, res monastica.
Калуђерче, чета, n. das Mönchlein, monachiscus.
Калуђерштина, f. augm. v. калуђер.
Калуп *, m. 1) das Modell, die Form, forma. 2) калуп дувана, ein Pack Rauchtabak, fasciculus nicotianae.
Калупити, им, v. impf. н. п. дуван, den Rauchtabak preſſen.
Калупљење, n. das Preſſen des Rauchtabaks.
Калчине *, f. pl. од сукна као велике чарапе, што се носе у чизмама (у Србији и у Босни), eine Art tüchener Strümpfe (italiäniſch?), tibialium genus.
Каља, f. eine Art Speiſe, cibi genus.
Каљав, ва, во, mit Koth beſchmutzt, coeno inquinatus.
Каљање, n. das Beſudeln mit Koth, inquinatio coeni.
Каљати, ам, v. impf. mit Koth beſudeln, coeno inquino
Каљење, n. das Kühlen, refrigeratio.

Ка̀љужа, f. die Lache, Pfütze, palus.
Каљу̀жа̂ње, n. das Wälzen der Schweine in der Lache, volutatio suum in palude.
Каљу̀жатисе, амсе, v. r. impf. sich in der Pfütze wälzen, volutor in palude.
Каљу̑н, m. die Galione, navis genus:
„Уватише два каљуна злаћна —
Ка̀мара, f. vide гомила.
Ка̀мата*, die Zinse, Interesse, fenus: дао новце на камату.
Ка̀ме̑н, m. der Stein, lapis.
Ка̀мен, на, но, steinern, lapideus.
Камѐна̑р, m. der Steinmetz, lapicida.
Камѐнит, та, то, steinig, petrosus.
Ка̀менитисе, имсе, v. r. impf. versteinern, stupefio, saxeus fio.
Камѐница, f. један камен, ein einzelner Stein, lapis, saxum.
Ка̀меница, f. тако се зову многа села, као н. п. Каменица у Сријему, у Јадру, у Кључу (код Кладова, ђе данас не ма ниједнога Србљина, него Власи).
Камѐнчић, m. dim. das Steinchen, lapillus.
Камѐња̂к, m. ein Ort, wo viel Felsen liegen, locus saxosus.
Каме̑ње, n. (coll.) das Gestein, saxa.
Ка̀мење̑ње, n. das Versteinern, stupor.
Ка̀мзе*, f. pl. у ножа оно ђе се држи руком, das Messerheft, manubrium cultri.
Ка̀ми, (понајвише у Ерц.) vide каме̑н: ками ти у срце.
Ка̀мила, f. das Kamel, camelus (κάμηλος).
Камила̂вка, f. die Mönchskappe, cucullus monachi.
Камѝчак, чка, m. vide каменчић.
Ка̀миш*, m. das Pfeifenrohr, tubulus fistulae. cf. чибук.
Ка̀мишовина, f. der Schlingbaum, viburnum.
Камка̂ње, n. das Vorjammern, lamentatio.
Ка̀мкати, ам, v. impf. vorjammern, lamentor.
Камо? wo — hin? quorsum? камо се ти? камо он? камо новци?
Ка̀мџија*, f. die Karbatsche, die Knute, der Kandschu, scutica, flagellum.
Камџија̂ње, n. das Peitschen, flagellatio.
Камџијати, ам, v. impf. peitschen, flagello.
Кана̀бе*, бета, n. vide канапе.
Кана̀ве*, вета, n. der Flaschenkeller, Flaschenkorb, sporta ampullaria.
Кана̂п, m. der (Hanf-) faden, Spagat, funiculus cannabinus. cf. дретва, врвца.
Кана̀пе (канабе)*, пета, n. der Sofa, das Kanapee, lectus.
Ка̀нат, m.
„— ђе паде горњи канат цркве —

Канди̂л, m. (ст.) vide кандило:
„Злаћан кандил од дванаест ока —
Ка̀ндило, n. die Hängelampe (vor der Mutter Gottes), lucerna (lampas) pensilis.
Ка́нитисе, имсе, v. r. impf. sich anschicken, paro me: канио сам се да ти дођем.
Канко̂в, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Tripper, gonorrhoea.
Ка̂но (каоно?), wie, ut, quemadmodum.
Ка́новци, m. pl. (може се једноме рећи и кановац). По неким селима у Бијоградској наији имају људи обичај те говоре готово уза сваку ријеч каном, каном бато. На Врачару 1804 године прозвали су и (Бијограђани и други бећари којекакви) зато кановцима и подсмијевали су им се којешта, и толико пута мало се нијесу из пушака тукли зато.
Ка̂ном, cf. кановци.
Ка̀нон, m. (ст.) Kanon (Kirchensitte), canon:
„Ђе Србиње јунак причешћује
„Без канона и без испов'једи —
Ка̂нта, f. Art Wassergefässes mit Handhabe, hydriae genus (e Germania adlatum).
Канта̂р*, m. die Wage, libra. Кантар кадија (мјера вјера), die Wage soll es entscheiden.
Кантарина, f. 1) das Wagegeld, pecunia pro pendendo. 2) augm. v. кантар.
Канта̂рскӣ, ка, ко, н. п. кука, јаје, Wage-, librae.
Канта̀рџија*, m. der Wagemeister, zygostates.
Канта̀рџијин, на, но, des Wagemeisters, zygostatae.
Ка̀нура, f. ein Stren (Bund) Baumwollengarn, fasciculus filorum gossypinorum.
Ка̀нути, нем, v. pf. tropfen, decidit stilla.
Канчѐло, n. ein Stren (Bund) Zwirn, filorum tortorum.
Ка̂нџа*, f. 1) die Kralle (des Adlers), unguis. 2) der Haken, harpago (auf Schiffen), cf. чакља.
Ка̀нџија*, f. vide камџија.
Канџија̂ње, n. vide камџијање.
Канџијати, ам, vide камџијати.
Кањѐрнса̂ње, n. das Vorsingen, praecentus.
Кањѐрисати, ришем, v. impf. (по намастирима, особито у Србији) vorsingen, praecino (vom Novizen, der in Bücherarmen Kirchen den Octoich u. a. von einer Seite der Sänger auf die andere überträgt, und zugleich den Sängern vorsingt).

Као, wie, quemadmodum.
Као, кала, m. vide блато, глиб.
Каон, на, но, vide каљав.
Каоно, wie, sicut.
Кап, f. der Tropfen, stilla.
Капа, f. die Kappe, Mütze, cappa (?), cucullus.
Капак *, пка, m. vide заклопац.
Капамаџија *, m. der Deckenmacher, opifex stragulorum.
Капање, n. das Tröpfeln, stillatio.
Капара, f. (ital. caparra), das Angeld, arrha.
Капарисати, ришем, v. pf. verangelden, arrha firmo.
Капати, пљем, v. impf. tröpfeln, stillo.
Капетан, m. der Hauptmann, Feldhauptmann, tribunus, dux.
Капетанија, f. das Kommando, imperium und manus: изгубио капетанију; дошао с капетанијом.
Капетаница, f. die Frau des Feldhauptmanns, uxor ducis.
Капетаничин, на, но, der капетаница, uxoris belli ducis.
Капетанов, ва, во, des Feldhauptmanns, ducis.
Капетановац, вца, m. einer von des Hauptmanns Leuten, homo ducis.
Капетански, ка, ко, 1) н. п. плата, Feldhauptmanns-Sold, ducis und ducum. 2) adv. wie ein Feldhauptmann, more ducis aut ducum.
Капетанство, n. die Feldhauptmannschaft, imperium.
Капетина, f. augm. v. капа.
Капија *, f. das Thor, porta. cf. врата.
Капик, m. der Theil des Kopfs, den die (türkische Feß-) Mütze bedeckt, pars capitis, cui insidet mitra.
Капица, f. dim. v. капа.
Капиџија *, m. der Thorwächter, janitor.
Капиџик *, m. dim. v. капија.
Каплар, m. der Korporal, decurio.
Капларија, f. die Korporalschaft, imperium und manus decurionis.
Капларов, ва, во, des Korporals, decurionis.
Капларовица, f. die Korporalin, uxor decurionis.
Капларчик, m. dim. v. каплар.
Капља, f. vide кап.
Капљица, f. dim. das Tröpfchen, stillula.
Капурина, f. vide капетина.
Капут, m. der Kaput (österr.), Kapot, genus togae.
Капца, f. dim. v. кап.
Кар, m. 1) das Ausschelten, increpatio: кар је Божји дар, али је мука кад бију па не даду плакати. 2) * vide брига, Sorge, cura.

Карабе, f. pl. vide карабље.
Карабице, f. pl. dim. v. карабе.
Карабље, f. pl. 1) eine Art Hirtenflöte, fistulae genus. 2) на гадљима, das Flötenstück am Dudelsack, fistula utriculi.
Карабљице, f. pl. dim. v. карабље.
Карабогданска, f. die Moldau, Moldavia:
„Дмитар узе земљу Каравлашку,
„Каравлашку и Карабогданску —
Каравида, f. Frauenname, nomen feminae.
Каравиље, n. die Nelke, dianthus caryophyllus Linn.
Каравла *, влаа, m. der Walache aus der Walachey, Valachus proprie e terra Valachiae.
Каравлаиња, f. die Walachin, mulier valacha.
Каравлашка, f. die Walachey, Valachia.
Каравлашки, ка, ко, 1) walachisch, valachus. 2) adv. walachisch, valachice.
Каракоса, f. die Schwarzhaarige, puella nigris capillis, cf. црнокоса.
Караманка, f. eine Art Birn, piri genus.
Каран, m. Mannsname, nomen viri.
Карановац, вца, (или Карановци pl.), m. Stadt in Serbien (на десном бријегу Мораве, према ушћу Ибра у Мораву).
Карановачки, ка, ко, von Карановац. Карановчанин (Каранѐвчанин), човек из Карановца.
Каранфил *, m. vide каравиље.
Карање, n. das Ausschelten, objurgatio.
Карати, ам, v. impf. ausschelten, objurgo.
Каратисе, амсе, v, r. impf. einander schelten, objurgare se invicem.
Караула *, f. der Wachthurm, specula, turris excubitoria.
Караш, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Карашчић, m. dim. v. караш.
Карван *, m. die Karawane, commeatus, comitatus.
Карет *, m. die Strafe beim прстен-Spiel, mulcta (poena) in ludo annuli.
Каретити, им, v. impf. im прстен-Spiel strafen, multo in ludo annuli.
Карећење, n. das Strafen im прстен-Spiel, multatio in ludo annuli.
Карика, f. der Reif, Ring, der das Rohr der Flinte an den Schaft befestigt, orbis. cf. павта,
Карикача, f. vide карикліја.
Карикліја, f. eine Art runde Mütze der Herzegowiner, galerus hercegovinensium.
Карли *, adj. indecl. bekümmert, sollicitus, vide брижан.
Карлица, f. eine Art Trogschüssel, alveus.

Карли̏чица, dim. v. карлица.

Ка̑рловац, вца, m. Karlstadt, Carlostadium. cf. Карловци.

Ка̑рловачки̑, ка, ко, 1) Karlowitzer, Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.

Ка̑рловкиња, f. 1) Karlowitzerin, Carlovicensis mulier:

„А што су ми Карловкиње
беле румене —

2) die Karlstädterin, Carlostadiensis mulier.

Ка̑рловци, ваца, m. pl. 1) Karlowitz (in Sirmien), Carlovicium. 2) (горњи) vide Карловац.

Ка̑рловчанин, m. 1) Karlowitzer, homo Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.

Ка̑рта, f. die Spielkarte, charta lusoria.

Ка̑ртање, n. das Kartenspiel, lusus chartarum.

Карта̑р, m. der Kartenspieler, lusor chartarius.

Ка̀ртара, f. die Kartenaufschlägerin, vetula e chartis lusoriis vaticinans.

Ка̑ртати се, амсе, v. r. impf. Karten spielen, ludo chartis.

Карта̑ш, m. vide картар.

Карту̑н, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Baumwollenzeug, (Cattun, österr. gemein: Karton) textum xylinum.

Ка̀руце, f. pl. (v. Ital. carozza) der Wagen, die Kutsche, rheda.

Ка̀ручице, f. pl. dim. v. каруце.

Ка̀ручни̑, на, но, н. п. коњи, Kutsch- rhedarius.

Ка̑с, m. der Trab, gradus tolutilis.

Каса̀ба*, f. мала варошица, ein Flecken, Marktflecken, oppidulum, vicus.

Ка̀сало, m. Traber, gradiens tolutim.

Ка̀салов, ва, во, des касало, z. B. код касалове куће, schickt man jemand (in April), wenn man ihn durch vergebliche Gänge foppen will.

Каса̑ње, n. das Traben, gradus tolutilis.

Ка̀сапин*, m. vide месар. Нови касапи под реп кољу.

Ка̀сапити, им, v. impf. сјећи месо, Fleisch aushauen, lanius sum.

Ка̀сапље̑ње, n. das Fleischhauen, ars lanii.

Ка̀сапница, f. vide месарница.

Ка̀сапски̑, ка, ко, vide месарски.

Ка̀сати, ам, v. impf. traben, tolutim incedo.

Каска̑ње, n. dim. v. касање.

Ка̀скати, ам, v. dim. v. касати.

Ка̀снити, им, (у Сријемуу Бачк. и у Бан.) vide доцнити.

Ка̀сно, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide доцкан.

Кастро́ла, f. die Casserole (Kastrole) sartago manubriata.

Ка̀т*, m. 1) das Stockwerk, contignatio: кућа на два ката. cf. бој, таван. 2) eine Reihe Schnüre am Kleide: удри три ката гајтана,

Ка̀тана*, m. der Husar, miles eques.

Ка̀танац, нца, m. 1) das Anhängeschloß, (franz. le cadenas) reseda sera apposita. 2) das Gelb-kraut, luteola Linn.

Ка̀тански̑, ка, ко, 1) husarisch, equestris. 2) adv. husarisch, more equitis.

Ката̑рка*, f. der Mastbaum, malus.

Ка́тил*, m. vide крвник.

Ка̀ткад, dann und wann, subinde.

Ка̀тран*, m. der Kienruß, fuligo pinea.

Ка̀траница, f. das Gefäß für die Wagenschmiere, vas in quo axungia asservatur.

Каћу́нак, нка, m. das Knabenkraut, orchis satyrium.

Ка̑ук, m. 1) der Laut des Truthahns, galli indici sonus. 2)* vide чалма.

Кау̀ка̑ње, n. das Schreyen der Truthenne, vox gallinae indicae.

Кау̀кати, учем, v. impf. } den Laut des
Кау̀кнути, нем, v. pf. } Truthahns von sich geben, edo sonum galli indici.

Кау̀рин*, m. der Ungläubige, incredulus.

Кау̀рма*, f. vide дроб.

Кау̀рска̑, f. das Land der Ungläubigen, terra incredulorum (Ungern und Deutschland).

Ка̀урски̑, ка, ко, 1) ungläubisch, incredulorum. 2) adv. nach Art der Ungläubigen, more incredulorum.

Ка̀фа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide кава.

Кафа̀на, f. vide кавана.

Ка̀фтан*, m. der Kaftan, tunicae seu togae genus, caftanus?

Ка̀ца, f. die Kufe, Wanne, labrum.

Кацка̑ње, n. das Tröpfeln, (abfallen des Gewinns) beim Kleinhandel, lucelli adventus.

Ка̀цкати, ка, v. impf. tröpfeln, lucellum venit: кацка пара.

Кача̀мак, m. (у Банату говоре и куља) der Kukuruzbrey, Polenta von Mais, polenta e zea mais Linn.

Ка̀чаник, m.

„У Клисури испод Качаника —
„Оста Муса увр Качаника —

Кача̑р, m. der Faßbinder, vietor.

Ка̀чара, f. зграда ђе стоје каце, die Hütte, wo die Fässer mit Pflaumen stehen, tugurium ad labra.

Кача̑рев, ва, во, } des Faßbinders, vie-
Кача̑ров, ва, во, } toris.

Ка̀чица, dim. v. каца.

Качни, на, но, н. п. обруч, Faß-, Wanne-, labrorum.
Качкање, n. das Flüssigtreten des Kothes, conculcatio luti.
Кàчкати, ам, v. impf. den Koth zertreten, conculco lutum.
Кáша, f. 1) der Brey (österr. Prein), die Grütze, alica. 2) hyp. v. кашика.
Кàша, f. кад се штогођ врло раскува, или се измијеша тако, да се не зна шта je, der Brey, puls: начинило се као каша.
Кашàгија *, f. der Striegel, strigilis.
Кàшаљ, шља, m. der Husten, tussis.
Кàшика *, f. der Löffel, cochlear, ligula. cf. жлица.
Кàшилук *, m. der Stahl (an der Flinte) chalybs sclopi.
Кàшичâр, m. ein Löffelmacher, cochlearius. у Србији највише цигани Влашки граде кашике (вретена, корита и карлице), и носе по селима, од куће до куће, те продају и дају за брашно.
Кашичара, f. m. j. воденица (поточара), што јој коло стоји усправо; а пера су у таковог кола као кашике, eine Bachmühle mit aufrechten Rädern, molae parvae genus.
Кàшичâрев, ва, во, vide кашичаров.
Кàшичâрка, f. (Влашка циганка) eine Löffelmacherin, cohlearia.
Кàшичâров, ва, во, des Löfflers, cochlearii.
Кàшичица, f. dim. das Löffelchen, ligula.
Кашкêт, m. das Casquet, galeae genus:
„Код ћесара обрштери бише
„И носише од злата кашкете —
Кашљâње, n. das Husten, tussitio.
Кàшљати, љем, v. impf. husten, tussio.
Кàшљив, ва, во, den Husten habend, tussi laborans.
Кàштар, тра, ро, н. п. вино, herb, sauer, acerbus.
Кàшто, zuweilen, subinde.
Квáка, f. vide кука.
Квâр, m. die Beschädigung, damnum.
Квáран, рна, но, verdorben, corruptus.
Квáрење, n. das Beschädigen, Verderben, corruptio.
Квáрити, v. impf. verderben, corrumpo.
Квâс, m. } 1) der Sauerteig, fermentum.
Квáсац, сца, m. } 2) saure Milch womit man die frische säuert, fermentum. 3) пиварски квасац, die Bierhefen, fermentum.
Квáсити, им, v. impf. netzen, humecto.
Квàшеница, f. Brotschnitten in Eyern und Schmalz, cibi genus.
Квашêње, n. das Netzen, humectatio.
Квéка, f. das Wehgeschrey (des jungen Hasen), gemitus (lepusculi).
Квéкнути, нем, v. pf. квек-schreyen (wie ein junger Hase) ingemisco ut lepusculus.
Квéчање, n. das Wehschreyen (des jungen Hasen), gemitus lepusculi.
Квéчати, чим, v. impf. квек-schreyen, gemo ut lepusculus.
Квоцâње, n. das Glucksen der (Gluck-) Henne, glocitio.
Квòцати, вочем, v. impf. glucken, glucksen, glocio.
Квòчка, f. 1) die Gluckhenne, gallina glociens. 2) bei dem Doppel-Rabosch die Hälfte, die der Gläubiger behält, (die andre heißt пиле: also Henne und Hühnlein) pars major bacilli numeris notati (рабош dicti).
Квочèтина, f. augm. v. квочка.
Кврга, f. der Auswuchs, excrescens gibber.
Квр̀ка, f. das Knurren, stridor (der Katze).
Квр̀кнути, нем, v. pf. knurren, immurmuro (sicut felis).
Квр̀чање, n. das Knurren der Katze, murmuratio.
Квр̀чати, чим, v. impf. knurren, murmuro.
Кéба, f. (понајвише у Бачкој) ein kleines Taschenmesser, cultellus plicatilis. Попрже као кебу иза појаса.
Кéбица, f. dim. v. кеба.
Кевтâње, das Belfen der Jagdhunde, allatratio canis venatici.
Кèвтати, вћем, v. impf. belfen wie ein Spürhund, latro ut canis sagax.
Кéкавац, вца, m. der Kroate (Windische), der кај (statt шта) spricht, slavus Croata, qui кај dicit (pro шта).
Кèњача, f. маст што се уваши на главчини, или на осовини, die Wagenschmiere, die zwischen der Achse und der Nabe sichtbar wird, axungia apparens ex parte utraque rotae.
Кепêц, m. der Zwerg, nanus, cf. мањо, маљеница, спарлмали.
Кêр, m. der Spürhund, canis sagax.
Кéра, f. hyp. v. кер.
Кéрица, f. dim. v. кера.
Кèрка (Крка?) f. намастир у Далмацији.
Кéров, ва, во, des Spürhunds, sagacis canis.
Керòвљи, ља, ље, н. п. траг, der Spürhunde, canum sagacium.
Кèруша, f. die Spürhündinn, canis sagax femina.
Кèрушин, на, но, der Spürhündinn, canis sagacis.

Кѐрче, чета, n. das Spürhündchen, catulus sagax.

Кѐса*, f. 1) der Beutel, crumena. 1) sacculus. 2) der Beutel als bestimmte Zahl (500 Piaster), crumena, sacculus continens 500 piastros.

Кѐсега, f. eine Art Fisch, piscis genus.

Кѐсежица, f. dim. v. кесега.

Кѐсер*, m. eine Art Zimmeraxt, asciae genus, dolabra. 2) (scherzweise) der Bart, barba.

Кесѐтина, augm. v. кеса.

Кѐсеџија*, m. ein türkischer Straßenräuber zu Pferde, latro turcicus equo vectus.

Кѐсим*, m. 1) eine Bauschsumme, aversio: Влашка плаћа Турскоме цару кесим, т. ј. плаћа ојеком. 2) Miethe für den Fruchtgenuß, aversio pro usufructu, die meist in einem Theile der Frucht selbst besteht: дао краве под кесим.

Кѐсити, им, v. impf. т. ј. зубе, die Zähne weisen, ostendo dentes, ringor.

Кѐситисе, имсе, v. r. impf. lachen und die Zähne weisen, ringor.

Кѐсица, f. dim. das Beutelchen, marsupiolum.

Кестѐн, m. die Kastanie (österr. die Kesten), Baum und Frucht, castanea.

Кестѐнак, m. der Kastanienwald (Kestenwald), castanetum.

Кестѐње, n. (coll.) die Kastanien, castaneae.

Кесу̀рина, f. vide кесетина.

Кѐтеуш, eine Art serbischen Tanzes, choreae serbicae genus.

Кѐц, m. das As in den Karten, monas (chartarum lusoriarum).

Кѐц! } interj. Laut, um die Ziegen zu
Кѐца! } treiben, sonus agentis capras.

Кецање, n. das Ketzrufen, vox ketz.

Кѐцати, ам, v. impf. ketz rufen, dico ketz.

Кѐцеља, f. die Schürze (das Vortuch) der Frauen, praecingulum.

Кѐцељица, f. dim. v. кецеља.

Кецкање, n. dim. v. кецање.

Кѐцкати, ам, v. dim. v. кецати.

Кѐцнути, нем, v. pf. (die Ziege) mit dem Ausdrucke кец vertreiben, fortsetzen, abigo capellam.

Кечѐње, n. das Aufpassen, (z. B. im Ballspiel), captatio.

Кѐчика (кечига), f. vide лоствица.

Кѐчити, им, v. impf. aufpassen (im Ballspiel), capto (pilam).

Кѐшке*, кета, n. eine Speise von Waizen und Fleisch, cibi genus (solemnioris).

Кѝван, вна, но, на кога, der etwas wider einen auf dem Herzen hat, intus alicui.

Кидање, n. 1) das Entzweyreißen, ruptio. 2) das Ausmisten, purgatio stabuli.

Кѝдати, ам, v. impf. 1) reißen, rumpo. 2) ausmisten, purgo stabulum.

Кѝдисати, ишем, v. pf. gewaltsame Hand anlegen, vim infero: оће сам себи да кидише.

Кѝдљив, ва, во, н. п. пређа, was gern reißt, quod facile rumpitur.

Кѝја Осјеклија, m. (cm.):
„Ђенерао Кија Осјеклија
„Он отиде шеер' Бајној луци —

Кѝјавица, f. das Nießen, sternutatio.

Кија̑к, m. der Knüttel, fustis.

Кија̑мет*, m. der Sturm (eig. u. fig.), der Welt Ende, mundi interitus: куда ћеш ти на том кијамету? као у очи кијамета.

Кѝјање, n. das Nießen, sternutatio.

Кѝјати, ам, v. impf. nießen, sternuto

Кѝјача, f. vide кијак.

Кија̀чић, m. dim. v. кијак.

Кѝјачица, f. dim. v. кијача.

Кија̑чки, adv. wie mit einem Knittel, ceu fuste: ударио га пушком кијачки (mit dem Kolben).

Кика*, f. der Zopf, cauda (capillorum); ријетко се чује у простом говору, него у приповијеткама и у пјесмама, н. п. Спопаде га за кику — Чича ее обрће, кика се омиче —
„Ајдук чешља кику у буквику,
„Са својом се киком разговара:
„Кико моја! ђе ћеш опаднути? —

Кика̑ње, n. das Ziehen beim Zopfe.

Кѝкатисе, амсе, v. r. impf. вућисе с ким за кику, sich bei dem Zopfe nehmen.

Кикѝнда, f. Stadt im Banat.

Кико̑ш, f. vide кокош. Приповиједају да се некаква Српкиња потурчила у суботу, а у нећељу вићела свога оца ће носи кокош да прода, па му рекла: „пошто Влаше кикош?" (auch als Sprüchwort).

Кѝла, f. 1) der Auswuchs an einem Baume, tuber. Намеће се као кила на грбаво дрво. 2) der Bruch im Unterleibe, hernia. 3) ein Getreidemaß, mensurae genus.

Кѝлав, ва, во, der einen Bruch hat, herniosus. Сви су болесни, осим килавога браје.

Кила́вити, им, v. impf. кога, einem (durch Anstrengung) einen Bruch verursachen, concilio herniam.

Кила́вљење, n. das Verursachen eines Bruchs, conciliatio herniae.

Кинђу́реље, n. das Aufputzen, exornatio.

Кинђу́ритисе, имсе, v. impf. sich pu͡tzen, comor, cf. кититисе.
Ки́нути, нем, v. pf. nießen, sternuto.
Ки́нутисе, немсе, v. r. pf. sich fortpacken amoliri sese: кини ми се с очију.
Кињење, n. das Placken, excruciatio.
Ки́њити, им, v. impf. мучити кога, placken, excrucio.
Ки́п, m. die Bildsäule, signum, statua.
Ки́пење, n. (Рес.) vide кипљење.
Ки́пети, пи (Рес.) } vide кипљети.
Ки́пити, пи (Срем.) }
Ки́пљење, n. das Ueberlaufen des siedenden Wassers, redundatio.
Ки́пљети, пи, v. impf. (Крц.) überlaufen, redundo.
Кира́џија (кирајџија) *, f. der Miethwohner, Miethmann, inquilinus.
Ки́рија, f. 1) die Miethe, merces conducti. 2) die Fracht, vectura, merces vecturae; тражи кирије, er sucht was (Schläge), quaerit malum; арамос ти кирије, сиђи ми с кола.
Кири́џија *, der Saumer, vector clitellarius:
„Кириџија! камо ти кирија? —
„У анџије и у меанџије.
Кириџи́јски, ка, ко, } 1) Fracht-, vecturarius. 2) adv. nach Art des Saumfrachters, more vecturarii.
Кириџи̂јски, ка, ко, }
Киса̂ње, n. das Anschicken zum Weinen murmur ad fletum vergens.
Ки́сати, ам, v. impf. (österr. raunzen) sich zum Weinen anschicken, os ad fletum diduco.
Кисели́на, f. die Säure, acor, aciditas.
Ки́селити, им, v. impf. 1) säuern, acidum reddo. 2) опанке, einweichen, macero.
Ки́селица, f. 1) der Sauerampfer, rumex acetosa Linn. 2) saure Suppe, jus acidum: киселица од расола или од оцта; или трична киселица, што обично у Сријему граде:
„Терај куме логова
„Преко тога корова:
„Далеко је Митровица
„Оладисе киселица.
Кисе̏љак, m. vide киселица 1.
Ки́сељење, n. 1) das Säuern, fermentatio. 2) das Einweichen, maceratio.
Ки́сео, села, ло, sauer, acidus.
Ки́снити, киси, v. impf. säuerlich schmecken, subacidulus sum.
Ки́снути, нем, v. impf. 1) sauer werden, acesco. Кисни не мисли, стигло ме до врата (закиселила жена у соби (или у мљечару) лонац млијека, па га покрила и повезала торбом да се (у топлини) прије укиселн. Кад то све сврши, онда рече: „Кисни не мисли, стигло ме до врата" (т. ј. да се млијеко укисели, док она буде до врата), па се обрне к вратима, а лонац и млијеко (по земљи) за њом; зашто је неотице била запела ногом за упрту од торбе). 2) vom Regen benetzt werden, pluvia madesco.
Ки́т, ки́т!} interj. ruft man den Läm-
Ки́т луч! } mern zu, indem man sie von den Müttern abtreibt, vox separantis ad tempus agnos a matribus.
Ки́та, f. 1) der Strauß, Buschen, sertum; (cm.) кита и сватови, т. ј. киђени сватови, wie im Virgil arma virumque — 2) die Quaste, cirrus, fimbria. 3) кита und кита, das männliche Glied der Kinder. 4) Frauenname, nomen feminae.
Ки́таст, та, то, vide китнаст.
Кити́на, f. die Schneebuschen auf den Bäumen nach frischgefallenem Schnee, nives in arboribus: китина у планини, не може се ништа сјећи.
Ки́тити, им, v. impf. zieren, schmücken, exorno.
Ки́тица, f. dim. v. кита.
Киткање, n. das Кит- rufen, abactio voce кит.
Ки́ткати, ам, v. impf. kit, kit sagen, dico кит!
Ки́тнаст, та, то, buschig, densus, н. п. босиљак.
Ки́тог, m. ein großer Wald in der Matschwa, zwischen der Drina und der Festung Шабац:
„Погуби га попе Смиљанићу
„У Китогу лугу зеленоме —
„Китог проћи и у Шабац доћи —.
Ки́ћени сватови, m. pl. (cm.) das stehende Epitheton der Hochzeitgäste. cf. китити:
„Дигошесе киђени сватови —
„Повикаше киђени чауши —.
Киће̂нка, f. т. ј. капа, eine Art Mütze mit langen Quasten (ките), tiarae genus, dergleichen besonders die ајдуци tragen.
Киће̂ње, n. das Schmücken, ornatio.
Ки́чица, f. die Krone am Pferdefuß, corona.
Ки̏чма, f. vide леђа.
Ки̏чменица, f. } der Rückgrat, spina
Кичме̏њача, f. } dorsi.
Ки́ша, f. der Regen, pluvia.
Ки́ша, f. ћуша, сурла, der Rüssel, rostrum suis.
Ки́шан, шна, но, vide кишовит.
Ки́шица, f. dim. v. киша.
Ки́шни̂, на, но, н. п. вода, Regenwasser, pluvius.
Кишо̀вит, та, то, н. п. година, regnerisch, pluviosus.

Кла̀да, f. der Kloz, Block, trabs, truncus.
Кла̀де, f. pl. der Block, codex, carcer: метнули га у кладе.
Кла̀де, fließt langsam und dick (wie Honig, Roz), fluit lente: кладе гној из ране, мозак из главе.
Кла̀денац, нца, m. (опт.) vide студенац:
„Моје чарне очи
два бистра кладенца —
„Кад дођоше на воду кладенац —
Кладѐтина, f. augm. v. клада.
Кла̀дитисе, имсе, v. r. impf. wetten, pignore certo.
Кла̀дић, m. } dim. v. клада.
Кла̀дица, f. }
Кла̀дња, f. ein Garbenschober, meta mergitum.
Кла̀дово (Турск. Фетислам), n. Stadt und Festung an der Donau, östlich von Orschowa. Einen Kanonenschuß östlicher sind die Ruinen der Brücke Trajans. cf. кључ.
Кла̀довскій, ка, ко, Kladower.
Кладу̀рина, f. vide кладетина.
Кладу̀ша, f. варош у Далмацији (?):
„Сад сам пош'о у кршну Кладушу,
„Да ја просим Мујину Ајкуну —
Кла̀ђење, n. das Wetten, contentio (pignore).
Клами̇̀тање, n. das Wackeln, nutatio; agitatio.
Клами̇̀тати, мићем, v. impf. 1) wackeln, nuto. 2) wackeln, agito.
Кла̀нац, нца, m. 1) der Engpaß, angusta via:
„Од куда су кланци по најтјешњи —
„Да уводи кланце и богазе —
2) Koth, lutum: кланац до кољена.
Клањâње, n. 1) das Verneigen, inclinatio. 2) das Beten (von Türken), oratio.
Кла̀њати, ам, v. impf. и п. подне, акшам, ићиндију, beten (von den türkischen Serben), oro:
„Турски клањам, Српски Бога молим —
Кла̀њатисе, амсе, v. r. impf. sich verneigen, inclinor.
Кла́ње, n. das Schlachten, mactatio.
Кла̀пити, им, v. impf. traben, eo aegre: цијели дан клапио пјешице.
Кла̀питисе, пиое, v. r. impf. пјенушитисе, schäumen, spumo. Клапилосе, не клапило, јешку те, платио сам те (сапун мјесто сира).
Клâс, m. die Aehre, spica.
Кла́сак, ска, m. hyp. v. клас.
Класâње, n. das Aufschießen der Aehren, spicarum emissio.
Кла̀сати, са, v. impf. in Aehren schießen, spicas emitto, spicor.
Кла̀сић, m. dim. v. клас.

Клâсје, n. (coll.) die Aehren, spicae.
Класо̀бер, m. der Aehrenleser, Nachstoppeler, spicilegus (?):
„Једна кита класоберу,
„Друга кита постатнику —
„У нашега класобера
„Свилен' кита над очима —
Кла̀ти, кољем, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) abstechen, schlachten, macto. У Србији и данас само мушкарци кољу марву и живину, а жене ни пошто: зашто кажу да је оно мрсно, што жена закоље; или ако се догоди да оће каково живинче да се омрцини, а не ма никакова мушкарца да га прикоље, онда жена (не ће свака, него ђекоја мушкобана) узме сони тучак те метне себи међу ноге, па онако с тучком коље.
Кла̀тисе, кољемсе, v. r. impf. 1) beißen, bissig seyn, mordeo. 2) raufen, rixor.
Кла̀тње, n. vide јединица 2.
Клѐкнути, нем, vide клећи.
Клѐмпав, ва, во, mit hängenden Ohren, auribus pendentibus.
Клѐмпе, пета, n. das hängende Ohr, auris pendens; daher das Sprichwort: Одбија к'рцу клемпета, von unnützen Reden, Drohungen.
Клѐмпо, m. der hängende Ohren hat, qui habet aures pendentes.
Клѐн, m. 1) der Feldahorn, acer campestre Linn. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.
Кленйк, m. der Ahornwald, aceretum.
Клѐнић, m. dim. v. клен.
Клѐнов, ва, во, von Feldahorn, ex acere campestri.
Клѐновац, вца, m. кленов штап.
Клѐновача, f. кленова батина.
Клѐновина, f. Holz von Feldahorn, lignum aceris campestris.
Клѐнчић, m. dim. v. клен 2.
Клêње, n. (Рес. и Срем.) vide клијење.
Кле́ње, n. (Рес. и Срем.) vide Клијење.
Клѐпало, n. das Läutebret, die Bretglocke (in den serbischen Klöstern), tabula campanae loco.
Клепâње, n. 1) das Schlagen an das Läutebret, pulsatio tabulae. 2) das Dengeln, acutio (pulsando).
Клѐпати, пљем, v. impf. 1) ударати у клепало, an das клепало schlagen, pulsare tabulam. 2) мотику, dengeln, pulsando exacuo.
Клепêт, n. 1) das Getön der Kuhglocken, crepitaculorum sonus. 2) das Getös (der Pantoffel), sonitus:
„Стаде клепет мества и папуча —

Клепѐта̂ње, n. das Schallen der Kuhglocke, sonitus crepitaculi.
Клепѐтати, пеħем, v. impf. schallen, sono.
Клепѐтуша, f. } die Kuhglocke, tintinnabulum.
Клѐпка, f, }
Клѐпнути, нем, v. pf. klirrend schlagen, sonitum edo pulsando: клепнули се сабљама два, трипут.
Клѐпчица, f. dim. v. клепка.
Клѐт, та, то, der Schelm (scherzweise); (österr. verflirt), albae gallinae filius: не ħе, клет, ни зашто да се привати; каква је, клета, не може је се човек нагледати;
„На ногама гаħе шаровите,
„Какве су јој клете искиħене —
Клѐтва, f. der Fluch, exsecratio.
Клѐтвени̂, на, но, н. п. књига, Fluch enthaltend, exsecratorius; daher ein Fluchbrief des Patriarchen, u. dgl. gegen suspendirte Priester, und Interdikt an eine Gemeinde.
Клѐти, кунем, v. impf. fluchen, exsecror.
Клѐтисе, кунемсе, v. r. impf. schwören, juro.
Клеħи (говорисе и клекнути), клекнем, v. pf. niederknien, in genua procido.
Клецâње, n. das Wanken der Füße (vor Schwäche), vacillatio pedum.
Клѐцати, ам, v. impf. wanken (von den Füßen), vacillo: клецају ми ноге.
Клѐчан, на, но, (у Сриjему) н. п. кецеља, Art Weberey, intextus, intertextus:
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље —
Клѐчање, n. das Knien, flexio genuum.
Клѐчати, чим, v. impf. knien, nitor genibus.
Клѐчка, f. рачвасто и пробушено дрво, што се клином затвори говечету (у Сриjему и кљусету) око предње ноге, да не може далеко отиħи, eine Art Fußklotz für weidendes Vieh, compedis genus pro armento.
Клешта, n. pl. } (Рес. и Срем.) vide клијешта.
Клѐште, f. pl. }
Клѐштевица, f. (Рес. и Срем.) vide клијештевица.
Клѝзав, ва, во, н. п. пут, schlüpfrig, lubricus.
Клѝзавица, f. schlüpfrig zu gehen, lubrica via.
Клѝзак, ска, ко, vide клизав.
Клизâње, n. das Gleiten, lubricus incessus.
Клѝзатисе, амсе, v. r. impf. gleiten, labor: клизају се ноге.

Клѝзити, зи, v. impf. gleiten, labor.
Клијâње, n. das Keimen, germinatio.
Клѝјати, ја, v. impf. keimen, germino.
Клѝјење, n. (coll. Ерц.) der Ahornwald, aceretum.
Клијѐње, n. (Ерц.) село у Мачви:
„У Клијење село долеħеше —
Клѝјет, f. (у Ерц.) eine Kammer, cella. Клијет у Србији на неким мјестима (као н. п. по Јадру и по Поцерини) зову а ј а т или в а ј а т, а на неким мјестима (као н. п. по Морави) с т а с и н а и и ж и н а. У Србији колико год ђ има у куħи ожењени људи, толико има око куħе вајата, те сваки човек у свом вајату спава (без ватре и љети и зими: зашто се у вајатима не ложи ватра) са својом женом, и држи своје аљине и остало којешта. У ђекојим се вајатима држи вино, ракија, сир, масло, скоруп, мед, и остале домаħе ствари.
Клијѐшта, n. pl. } (Ерц.) die Zange, forceps.
Клијѐште, f. pl. }
Клијѐштевица, f. (Ерц.) Berg in Serbien (in der Шумадија).
Клѝкнути, нем, vide клиħи.
Кликтâње, n. das Hacken des Spechts, das Rufen der Vile, sonus pici, vilae (dryadis).
Клѝктати, кħем, v. impf. викати као жуња: кли, кли, кли; den Ton des Baumhackers, oder den Vilen von sich geben, edo sonum pici, vel dryadis vocantis.
Клѝло, n. ein (tragbares) Mistbet, zu Gurken, Melonen, areae stercorariae genus. Метнесе у какво корито, или у што друго, ђубрета и земље; у оно ђубре метнесе сјеме (лубеничино, или од краставаца) те проклија и никне, па се послије (кад се веħ не боје слане) расађује.
Климâње, n. das Wackeln (z. B. mit dem Kopfe), nutatio capitis.
Клѝмати, ам, v. impf. wackeln (mit dem Kopfe), nuto.
Климѐнта, m. der Clementiner (albanische Ansiedler in Slavonien), Clementinus. cf. Цимирота.
Климентâница, f. die Clementinerin Clementina.
Клѝн, m. 1) der Nagel, clavus. 2) der Keil, cuneus. 3) клин у кошуље, der Einsatz bei den Näterinnen, cuneus (?) indusii. 4) клини, der Hodenbruch (bei den Kindern), oscheocele. Многа ђеца имају клине, па у ђекоји проħу, а у ђекоји остану и послије буду килави.
Клѝнац, нца, m. der Nagel, clavus.

Клѝнчић, m. dim. v. клин.

Клинчо́рба, f. die Nagelsuppe der Anekdote, jusculum claveum (?). Приповиједају да је дошао солдат баби у кућу, и искао да му да штогођ да једе, а она му казала да не ма ништа у кући за јело; онда солдат рече: „А ти дај ми барем тигањ и мало воде, да начиним клинчорбу.“ Баба му то да, а он узме тигањ и метне у њега гвозден клин, па налије воде и метне над ватру; кад се вода угрије, а он заиште од бабе мало соли (и баба му да) те је посо́ли; кад вода узаври, а он заиште мало брашна (баба му да и то: само да види од чуда каква ће то бити клинчорба) те саспе у ону воду и замете; потом заиште једно јаје, те и њега разбије у онај скроб; онда заиште још мало масти те оно замасти, па онда скине с ватре и клин извади на поље, а клинчорбу изједе.

Клѝп, m. die Maisähre, spica zeae: дај ми једну врећу клипова; продао кукурузе у клиповима.

Клѝпак, пка, m. ein Holzprügel, fustis (minor); шеглитисе клипка (с ким), ein Spiel.

Клѝс, m. 1) das Hölzchen, das in dem nach ihm benannten Spiel in die Ferne geschlagen wird. 2) das Spiel selbst. У игри клису има коњ (дрво као штап), палица (као пола штапа), клис (дрво мало краће од чеперка, зађељано са свечетири стране) и трлица (шумната грана). Играчи се подијеле на двије стране, па се ватају у штап која ће страна играти; онда ударе коња у земљу, па један, од стране они што играју, баца клис од коња и одбија палицом, а они други сви (од оне друге стране) чувају по далеко с трлицама и трле (т. ј. сметају клис да не иде далеко, и гледају не били га како уватили прије него падне на земљу), па одонуд погађају клисом (с онога мјеста ђе падне клис) у коња; а онај, што баца клис, чува палицом да не погоде у коња; кад који погоди у коња, или кад клис дођера ближе коња, него што је палица дугачка, или кад га утрле (т. ј. ухвате док није пао на земљу), онда они, што су трлили, дођу те играју, а ови иду те трле; кад се не погоди у коња, него клис падне даље од коња него што је палица дугачка, онда онај мјѐри палицом од клиса до коња, и колико буде палица, онолико броји ко̂ња. Кад већ изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју, онда им (онима што трле) баци клис трипут с коња, па прислони палицу уз коња те је они обарају клисом; ако и у та три пута не утрле клис, или не погоде њим у коња и не оборе палицу, онда им баци последњи пут . опет из руке, јалицу: па онда ђе падне клис, онђе узјашу ови оне што су надиграни, и јашу и до коња. 3) eine Art Dachschindel (für Kirchen), scitulae genus.

Клѝсање, n. das Клис-spielen, ludi genus.

Клѝсатисе, амсе, v. r. impf. игратисе клиса, Kliß-spielen, ludo клис.

Клѝсити, им, v. pf. daher springen (wie ein Kliß), exsilio: клиси лисица испод кладе.

Клѝсница, f. das Schmeißen (z. B. des Wolfs, Fuchses) vor Schrecken, cacatio prae metu.

Клѝсура, f. 1) der Bergpaß, die Klissura, 2) nom. propr. (у Бугарској?):
„Уз Клисуру испод Качаника —

Клѝћи (говорисе и кликнути), кликнем, v. pf. rufen wie die Vile, clamo ut dryas:
„Кличе вила из горе зелене —

Клѝца, f. der Keim, cyma.

Клѝчав, ва, во, човек, der anfängt, graue Haare zu bekommen, incanescens.

Клѝчевац, вца, m. 1) ein Berg bei Ваљево. 2) ein Berg an der Drina:
„Са Кличевца од града Костура —
3) Кличе́вац, село у Браничеву.

Клѝчица, f. dim. v. клица.

Клѝчо, m. човек који је кличав, der grau wird, incanescens.

Кло̀бу̂к, m. die Blase des siedenden Wassers, bulla aquae bullientis.

Кло̀бу̂к, m. 1) die Mütze (Hut ohne Krempe). 2) град близу Црне Горе:
„Љута гуја Шеовић Османе
„Из Клобука града бијелога —

Клобу̀чина, f. 1) augm. v. клобук. 2) der Filz, coactile.

Клобу̀чић, m. dim. v. клобук.

Клоко̑т, m. das Geräusch des hervorsprudelnden Wassers, sonus aquae scaturientis.

Клоко̀та̂ње, n. das Hervorgurgeln des Wassers, scaturitio cum strepitu.

Клоко̀тати, коћем, v. impf. hervorsprudeln, hervorrauschen.

Клоко̀чика, f. die Pimpernuß, staphylea pinnata Linn.

Клокочиков, ва, во, von Pimpernuß, e staphylea pinnata.
Клокочиковина, f. das Holz der Pimpernuß, lignum staphyleae pinnatae Linn.
Кломпав, ва, во, vide клемпав.
Клонитисе, нимсе, v. r. impf. кога, или чега, einen (etwas) meiden, vito.
Клонути, нем, v. pf. sinken, labor, inclinor.
Клопка, f. eine Art Falle für die kleinen Vögel (z. B. Meisen) meist aus einem Kürbis gemacht, decipula avicularum.
Клопање, n. das Knirschen, Knirren, frendor.
Клопати, ам, v. impf.} knirren, frendo.
Клопнути, нем, v. pf.}
Клупа, f. die Bank, scamnum.
Клупица, dim. v. клупа.
Клупко (gen. pl. клубака), n. der Knaul (Knäul), glomus.
Клупче, чета, n. vide клупко.
Клупчић, m. dim. v. клупко.
Кљакав, ва, во, an der Hand verstümmelt, manu mutilus.
Кљако, m. ein an der Hand verstümmelter, manu mutilus.
Кљаст, ша, шо, vide кљакав.
Кљување, n. das Picken der Henne, morsus gallinae.
Кљувати, кљујем, v. impf. picken, hacken, rostro tundo, mordeo.
Кљуворина, f. рђаво кљусе, der Gaul, caballus. cf. курада.
Кљук, m. die zerdrückten Trauben, uvae compressae.
Кљукање, n. das Stopfen, fartura, saginatio.
Кљукати, ам, v. impf. н. п. гуску, die Gans stopfen, farcio, sagino.
Кљун, m. der Schnabel, rostrum.
Кљуна, f. (österr. der Krampen), harpaginis genus.
Кљунаш, ша, шо, geschnäbelt, rostratus.
Кљунић, m. dim. das Schnäbelchen, rostellum.
Кљунути, нем, v. pf. picken, rostro peto, tundo.
Кљусад, f. (coll.) die Pferde (als Gattung), equi, jumenta.
Кљусе, сета, m. das Pferd (die Gattung), equus.
Кљусина, f. augm. v. кљусе.
Кљуцало, m. der Hacker, Picker, qui cultro, securi tundit: стани ти кљуцало, sagt die Mutter zum Kinde, das mit dem Messer auf den Tisch hackt.
Кљуцање, n. dim. v. кљување.
Кљуцати, ам, v. dim. v. кљувати.
Кљуцкање, n. vide кљуцање.
Кљуцкати, ам, vide кљуцати.
Кљуцнути, нем, dim. v. кљунути.

Кључ, m. 1) der Schlüssel, clavis. 2) der Haken, zum Heuraufen, uncus foeno extrahendo. 3) das Hervorwallende des siedenden oder überhaupt sprudelnden Wassers: избија кључ. 4) die Krümmung des Flußes, curvatura fluminis (као н. п. код Кладова). cf. крајина Неготинска. 5) град у Ерцеговини.
Кључаница, f. der Riegel, pessulus.
Кључање, n. das Sieden, Aufwallen, aestus.
Кључао, чала, ло, siedend, bulliens: полно га кључалом водом.
Кључар, m. der Beschliesser, claviger, (in den Klöstern).
Кључарев, ва, во, } des Beschliessers, clavigeri.
Кључаров, ва, во, }
Кључарски, ка, ко, 1) Beschliessern eigen, clavigerorum. 2) adv. wie ein Beschliesser, more clavigeri.
Кључати, ча, v. impf. н. п. вода, wallen, aestuo.
Кључић, m. dim. v. кључ.
Кмет, m. der Aldermann (?), honestus agricola. У сваком селу имају по два, по три (у великим селима и више) кмета: кнез се мора с њима, као са старјешинама сеоскијем, договарати за свашто.
Кметица, f. die Frau des кмет, uxor kmeti.
Кметов, ва, во, des кмет, kmeti.
Кметовање, das Kmetseyn, honor kmeti.
Кметовати, тујем, v. impf. 1) потрвене кукурузе, или другу какву потру, entscheiden, abschätzen, aestimo litem. 2) befehlen, den Herrn spielen: немој ти мени ту кметовати.
Кметовски, ка, ко, den Kmeten eigen, kmetorum.
Кметски, ка, ко, 1) vide кметовски. 2) adv. nach Kmeten Art, more kmeti.
Кна*, Art Färbepulver für die Haare, fuci genus.
Кнегиња (говоре и књегиња), f. 1) die Frau des Knes, uxor knesi. 2) Frauenname, nomen feminae.
Кнегињин, на, но, der кнегиња, knesi uxoris.
Кнежев, ва, во, des Knesen, knesi.
Кнежење, n. das Knes-rufen, appellatio knesi vocabulo.
Кнежина, f. das Gebiet eines Knesen, provincia knesi: у Србији је свака нахија раздијељена на неколике кнежине, н. п. Мачва је једна кнежина Шабачке нахије, Поцерина друга а Тавнава трећа; тако су кнежине Зворничке нахије Јадар, Рађевина и т. д. За владања Црнога Ђор-

ђија био је по један војвода у свакој кнежини, тако је, н. п. Стојан Чупић био војвода у Мачви, Милош Стојићевић у Поцерини и т. д. Кнежине се опет раздијељују на срезове (cf. срез).
„Он Турчину не да у кнежину,
„Кад Турчина у кнежини нађе —
Кнèжити, им, v. impf. als Knes tituliren, appello knezum.
Кнèжитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Knes machen, sich diesen Namen anmaßen, arrogare sibi knezi dignitatem.
Кнêз, m. 1) Fürst, princeps, н. п. Кнез Лазар. 2) кнез кнлајетски, оборкнез, башкнез, велики кнез (у Ерцеговини и војвода), т. ј. поглавар над једном кнежином (или над читавом нахијом), der Knes, knezius. Такови кнезови понајвише (особито по Ерцеговини, куд се нијесу претресали због ратова) имају царске берате, и зову се бератлије, као што су н. п. сад Карацићи у Дробњацима, Зимоњићи у Гацку, и као што су били Рашковићи у Старом Влау, и Карапанџићи у крајини Неготинској. Таково кнештво остаје од оца сину:
„Кнеже Јањо од Сријема главо!
„Колико ти имаде година? —
(питао некакав паша Бијоградски Кузиновића, или Пузиновића, Јању, кнеза Сремачкога). 3) кнез сеоски (као што су сад сви у Сријему, у Вачк. у Бан.) ein Dorfknes, Dorfrichter, Dorfschulze, magister vici.
Кнезо̀вање, н. das Knesseyn, imperium knezi habeo.
Кнезо̀вати, зујем, v. impf. Knes seyn, impero ut knezus.
Кнезо̀вскӣ, ка, ко, 1) knesisch, knezorum, 2) adv. wie ein knez, more knezi.
Кнѐштво, n. das Knesthum, knezi dignitas.
Кнѐшчић, m. dim. v. кнез.
Књѐгиња, f. vide кнегиња.
Књѐжење, n. das Miene machen zum Weinen (österr. das Raunzen).
Књѐзитисе, имсе, v. r. impf. Miene machen zum Weinen (österr. raunzen).
Књѝга, f. 1) der Brief, literae, epistola. 2) das Buch, liber: дали дијете на књигу, zum Studieren; изучио књигу, hat ganz ausstudiert.
Књигоно̀ша, m. der Briefträger, tabellarius.
Књѝжар, m. der Buchhändler und Buchbinder, librarius.
Књѝжарев, ва, во, vide књижаров.
Књѝжарница, f. die Buchhandlung und die Buchbinderey, officina libraria.
Књѝжаров, ва, во, des књижар, librarii.
Књижѐван, вна, вно, literarisch, gelehrt, eruditus.
Књижѐвник, m. der Literator, der Gelehrte, eruditus, literatus.
Књижѐтина, f. augm. v. књига.
Књѝжица, f. das Büchlein, libellus.
Књижу̀рина, f. vide књижетина.
Ко̀, кога, 1) wer? quis? 2) wer, qui; ко што ла̑, nach Belieben, ut lubet, utrum praeplacet (sprüchwörtlich, seit der Anekdote). Србљи приповиједају како је некакав Турчин код Нијемаца у ропству рано зими свиње, па усуо врућу мећу у корито; кад се свињче опржи, а оно потрчи бржебоље са сурлом у снијег, онда Турчин помисли да оно воли снијега, него мећe, па рече, „Ко што ла."
Ко̑б, f. сусрет, die Begegnung, occursus: добра коб (говоре по крајини Неготинској кад се срету двојица).
Ко̀ба, f. хур. v. кобила.
Коба̀сица, f. die Wurst, farcimen, botulus.
Коба̀сичар, m. 1) der Wurstmacher, fartor. 2) der Liebhaber von Würsten, amans farciminum.
Коба̀сичарев, ва, во, } des кобасичар,
Коба̀сичаров, ва, во, } fartoris, botularii.
Ко̀бац, пца, m. der Sperber, nisus.
Коба̀цање, n. das Scharren mit den Füßen, strepitus pedum.
Коба̀цатисе, амсе, v. r. impf. mit den Füßen scharren, strepo pedibus.
Кобѐљање, n. das Wälzen, Rollen, volutio.
Кобѐљати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Ко̀била, f. 1) die Stute, equa. 2) у кашичаре воденице она гредица, што на њој стоји коло. 3) vide кобилица 2.
Кобилѐтина, f. augm. v. кобила.
Ко̀билин, на, но, der Stute, equae.
Ко̀билица, f. 1) dim. v. кобила. 2) das Brustbein, der Vögel, os sterni avium.
Ко̀биља̑ глава, f. ein Berg in der Herzegowina.
Ко̀биљи̑, ља, ље, der Stute, equae.
Ко̀бити, им. v. impf. кога, т. ј. слутити коме да га нестане, den Untergang ahnden, praesagio interitum:
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо:

„Ногам бије, а ушима стриже,
„Често гледа на Кошшац планину:
„Или коби мене, или себе —
Кобљење, n. das Ahnen, praesagitio.
Ков, m. 1) коњски, das Geräth zum Pferdebeschlagen. 2) косни, das Geräth zum Dengeln der Sense. 3) женски, vide уковица.
Кова, f. der Schöpfeimer, urceus.
Кована, f. Frauenname, nomen feminae.
Кованлук* (кованлук) m. vide уљаник.
Кованџија*, m. der Bienenwärter, apiarius.
Кованџијин, на, но des Bienenwärters, apiarii.
Кованџијинка, f. die Frau des Bienenwärters, uxor apiarii:
„Да субаше љубе кованџијнке,
„А анције младе сшанарице —
Ковање, n. das Schmieden, cusio.
Ковати, кујем, v. impf. schmieden, cudo. 2) коња, das Pferd beschlagen, munio pedes equi soleis ferreis:
„Ђе јунаци коње кују —
Ковач, m. der Schmied, faber.
Ковачев, ва, во, des Schmiedes, fabri.
Ковачина, f. 1) die Eisenspäne, stricturae ferri. 2) augm. v. ковач.
Ковачица, f. die Schmiedin, uxor fabri:
„Ковач кује, ковачица преде —
Ковачкй, ка, ко, 1) der Schmiede, fabrorum. 2) adv. nach Art eines Schmiedes, more fabri.
Ковачница, f. die Schmiede, fabrica ferraria.
Ковиљ, m. (многи говоре Ковиље), 1) намасшир на лијевом бријегу Дунава (близу Карловаца). 2) село близу шог намасшира.
Ковиље, n. stipa pennata Linn.
„Лепа Пава у ковиљу спава,
„Њој се Раде кроз ковиље краде —
Ковница, f. die Münze (das Münzhaus), moneta.
Коврчаст, ша, шо, kraus, crispus.
Коврџак, m. die cylindrische Mütze der Männer in Bosnien, mitra cylindrica virorum.
Ковча, f. das Heftel, fibula.
Ковче, f. pl. die Heftel, fibulae.
Ковчег, m. (у Ерц.) die Kiste, Truhe, arca, cista.
Ковчежић, m. dim. v. ковчег.
Ковчица, f. dim. v ковча.
Когод, когагод, (Рес. и Срем.) vide когођ.
Когођ, когагођ, (Ерц.) wer immer, quisquis.
Код, 1) bei, apud: сједи код мене; остао код куће; код воде. 2) код новаца гладује; код коња иде пјешице; код жене иде неопран и ш. д.
Кодо ше (н. п. куће), statt код ше, bei, ad.
Кожа, f. 1) die Haut, cutis. 2) das Fell, pellis. 3) das Leder, corium.
Кожан, жна, но, von кожа, coriaceus.
Кожење, n. das Werfen der Ziege, partus caprae.
Кожешина, f. augm. v. кожа.
Кожина, f. (у крајини Негошинској) vide кожа.
Кожица, f. dim. v. кожа.
Кожу, жуа, m. der Pelz, vestis pellicea, pellis villosa.
Кожуар, m. der Kürschner (Pelzer), pellio.
Кожуарев, ва, во, } des Pelzers, pellionis.
Кожуаров, ва, во, }
Кожурина, f. vide кожешина.
Кожурица, f. die hautförmige Schale oder Rinde (z. B. des Speckes, des Apfels) cortex.
Кожушина, f. augm. v. кожу.
Кожушчић, m. dim. v. кожу.
Коза, f. die Ziege, capra.
Козар, m. der Ziegenhirte, caprarius.
Козара, f. der Platz, wo die Ziegen geschlachtet werden, macellum caprarium.
Козарев, ва, во, vide козаров.
Козарина, f. das Ziegengeld (für den Hirten), pecunia pro capra pascenda.
Козарица, f. 1) der Ziegenstall, stabulum, 2) die Ziegenhirtin, capraria.
Козаров, ва, во, des Ziegenhirten, caprarii.
Козарскй, ка, ко, 1) der Ziegenhirten, caprariorum. 2) adv. wie ein Ziegenhirt, more caprarii; говори козарски, eine Art Rothwelsch: крдокрћи крмекрни, ш. ј. дођи мени; крдокрнекрси крвокрде, ш. ј. донеси воде и ш. д.
Козиши, им, v. impf. werfen, pario (von der Ziege).
Козишисе, зисе, v. impf. werfen (von der Ziege) pario,
Козица, f. dim. v. коза.
Козја брада, f. der Bocksbart, tragopogon pratensis Linn.
Козја пица (и пичица), f. delphinium consolido Linn.
Козјевина, f. das Ziegenfleisch, caro caprina.
Козјй, зја, зје, Ziegen-, caprinus.
Која, m. (Рес. и Срем.) vide Којо.
Којадико! припијевасе ђешшо у пјесмама, н. п.
„Ој! колико је уз море градова,
Ој! којадико уз море градова,
„Ој! У свакм сам јунак долазио,
Ој! којадико јунак долазио —;

Којаснутисе, немсе, v. r. pf. sich sehen lassen, grüßen, praeteriens saluto.
Којешта, којечега (и којешта), allerley, was immer, varia, quidquid in buccam venerit.
Који, која, које, welcher, qui.
Којигод, којагод, којегод, (Рес. и Срем.) vide којигођ.
Којигођ, којагођ, којегођ, (Ерц.) wer immer, quicunque, quisquis.
Којиму драго, којега му драго, wer immer, quisquis.
Којо, m. (Ерц.) hyp. v. Коста.
Којчин, m. Mannsname, nomen viri.
Кока, f. hyp. v. кокош. Види моја ока, ђе се пече кока. Нека је кока шарена, па макар и не снијела јајета (т. ј. нека је лијепа (жена или ђевојка), па макар ништа не знала).
Кокало, m. der ко sagt, qui protulit ко: А. Ко је то рекао? Б. Кокало (du selbst).
Кокан, m. 1) in dem Sprichworte: нема кола без кокана, das ist dabei unentbehrlich, hoc carere non possis. 2) cf. чалабрцнути.
Кокање, n. das Braten (Rösten) des Kukuruz in Asche, tostio fructus zeae mais Linn.
Кокати, ам, v. impf. н. п. кукурузе, braten (den Kukuruz), torreo.
Кокица, f. 1) dim. v. кока. 2) geröstete Kukuruzkörner, grana zeae mais tosta.
Кокôт, m. 1) das Gackern der Henne, garritus gallinae. 2) (ст.) vide пијетао:
„Куд с' не чује вашке ни кокота —
Кокотâње, n. das Gackern, garritio.
Кокотати, кокћем, v. impf. gackern, garrio.
Кокотитисе, имсе, v. r. impf. stolziren, wie ein Hahn, superbio ut gallus.
Кокôш, f. die Henne, gallina.
Кокошâр, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermann, gallinarius.
Кокошињâк, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermist, stercus gallinaceum.
Кокошињи, ња, ње, Hühner-, gallinaceus.
Кокошица, f. dim. v. кокош.
Кокошји, шја, шје, vide кокошињи.
Кокошка, f. 1) i. q. кокош. 2) ein Knäuel rohes Garn, glomus filorum crudorum: мота пређу на кокошку; намотала велику кокошку. Ова кокошка није округла, као друго клупко, него је дугуљаста као лубеница, а у сриједи мало шупља; па кад се стане мотати на мотовило, онда се почне изнутра. 3) читава језгра из ораа, der ganze Nußkern, nucleus integer.
Кокошке, adv. кад се двојица рву, па падну обадва на ребра тако, да се не зна који је кога оборио, онда се каже: пали су кокошке. gleich fallen (im Ringen), ohne Entscheidung; daher der Kampf von neuem angeht, aequaliter.
Кокошчина, f. augm. v. кокош.
Кола, n. pl. der Wagen, plaustrum.
Кола, f. hyp. v. колач: да ти мајка умијеси колу (жене говоре ђеци).
Колâјна, f. das Medaillon, grosse Denkmünze, numus memorialis major.
Коламом ламом! припијевасе на бабинама, ein Refrain der Wochenbett-Lieder, vox accini solita in carminibus ad puerperas.
Колан*, m. der Sattelgurt, cingulum sellae equariae.
Колâр, m. der Wagner, plaustrarius.
Колâрев, ва, во, vide коларов.
Колâрница, f. die Wagnerey, Werkstätte des Wagners, officina plaustraria.
Колâров, ва во, des Wagners, plaustrarii.
Коласт, та, то, шарен на кола, rundgefleckt, maculosus:
„У скут свилен коласте аздије —
Колац, коца, m. der Pflock, Pfahl, palus.
Колâч, m. 1) eine Art radförmiges Brot panis genus. 2) ein kleiner Laib Brot, den die Mutter für das Kind, bei Gelegenheit des Backens, mitbäckt. 3) ein Laib Brot bei feyerlichen Gelegenheiten, н. п. крсни колач; Зла колача!
Колачара, f. игла, што има на глави као колачић (по Србији и по Босни носе жене за капама), eine Art Schmucknadel, Haarnadel, acus.
Колачи, m. pl. кад отиду просца да прстенују ђевојку (већ испрошену) и да уговоре кад ће је водити, онда се каже (на неким мјестима, као н. п. у Јадру): отишли на колаче (ићи ћемо на колаче; били смо на колачима и т. д.); на неким мјестима говоре: отишли на прстен, на неким на уговор, а на неким на јабуку (на неким мјестима, као н. п. у Бачкој, иду најприје на прстен, па на јабуку, па на уговор).
Колачина, f. augm. v. колач.
Колачић, m. dim. v. колач.
Колачићи, m. pl. cf. уштипак.

Колачки̑, adv. wie einen Pfahl (in die Höhe heben, und niederpflanzen, im Ringen), ut palum defigo.
Колашин, m. град у Ерцеговини.
Колѐбање, n. das Schwanken, fluctuatio.
Колѐбатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, fluctuo.
Колѐвка, f. (Рес. и Срем.) vide колијевка.
Кòледа, f. Приповиједају да су отприје ишла момчад у очи Божића од куће до куће, те играла и пјевала некакве пјесме од к о л е д е, т.ј. готово уза сваку ријеч говорили су к о л е д о! Ја се мало опомињем из такове једне пјесме, како пјевају да им краве буду млијечне, да намузу пун кабао млијека, да окупају малога Бога:
„Да окупам, коледо!
„Малог Бога, коледо!
„И Божића, коледо! —
Момчад она, што играју и пјевају, зовусе к о л е ђ а н и. Ч и т а в а к о л е д а (реку и сад каткад кад виде много људи заједно ђе иде).
Колеђани, m. pl. cf. коледа.
Колено, n. (Рес. и Срем.) vide кољено.
Коленце, n. dim. v. колено.
Колер, m. (Рес. и Срем). vide колијер.
Колечке, f. pl. die Räder am Pfluge, rotulae aratri.
Колиба, f. die Hütte, casa.
Колибаш, m. der Quarantänediener, (eigentlich der einer колиба vorsteht, н. п. у Земуну), servus publicus qui pestis caussa separatos observat.
Колибица, f. das Hüttchen, casula.
Колијевка, f. (Ерц.) die Wiege, cunae.
Колијер, m. (Ерц.) der Kragen, limbus collaris (?) franz. le collier.
Колик, ка, ко, 1) wie groß, quantus. 2) als groß, quantus.
Колико, 1) wie viel, quantum. 2) soviel, quantum.
Коликогод, (Рес. и Срем.) vide коликогођ.
Коликогођ, (Ерц.) 1) soviel immer, quantumcumque demum. 2) soviel immer, quamtumvis.
Колица, n. pl. dim. v. кола.
Количак, (количак), чка, ко, augm. v. колик.
Колишан (колишан), шна, но, dim. v колик.
Коло, n. 1) das Rad, rota. 2) der Kreis, orbis. 3) der Kolotanz, choreae genus. Ко се у коло вата, у ноге се узда. 4) die Reifungszeit. z. B. der Kürbisse, Melonen, н. п. прво коло, друго коло, и т. д.
Коловођа, 1) der Anführer im Kolotanz, choragus, 2) fig. der Anführer überhaupt, dux, choragus.
Коловоз, m. пут куда иду кола, das Geleise, orbita.
Коловрат, m. der Wasserwirbel, vortex.
Коловрта, f. чија реда по говеда, коловрта наврта и т. д. sprechen die Hirten, indem sie, einander zählend, durch diese Art Los entscheiden, wer von ihnen z. B. das Vieh von da oder dort wegtreiben soll, formula pastorum, quis rejiciat pecus.
Колотуре, f. pl. на разбоју оно, о чему висе нити.
Колубара, f. Fluß in der Ваљевска нахија.
Колут, m. 1) die Scheibe, Wurfscheibe, discus (wird auch so gespielt, wie der δίσκος). 2) der Reif, Ring, orbis, circulus.
Колутање, n. das Spielen mit der Wurfscheibe, disci lusus.
Колутатисе. амсе. v. r. impf. die Scheibe werfen, discum mitto.
Колутић, m. dim. v. колут.
Колчак*, m. 1) angenähter Fleck, pannus assutus. 2) der Muff, manicae genus.
Коље, n. (coll.) die Pfähle, das Pfahlwerk, pali.
Кољено, n. (Ерц.) 1) das Knie, genu. 2) die Generation (das Geschlecht), der Stamm, gens: све до девет кољена; девето кољено може се узети; „Проклето му племе и кољено —
Кољеновић, m. (у Ерц.) ein Mensch von gutem altem Hause, von Familie (кољено), illustri loco natus. cf. племић, оџаковић.
Кољенце, n. dim. v. кољено 1.
Кољиво, n. gekochter Weizen, der bei dem Todtenmale (на даћи) und am Patronstage (на слави) vom Priester gesegnet, und von den Gästen v e r k o s t e t wird (triticum) silicernium.
Комад, m. (τὸ κομμάτιον) das Stück, frustum. О свом комаду туђа говеда чувати. Дан и комад (н. п. има) i. e. das tägliche Brot (Auskommen).
Комадање, n. 1) das Zerstücken, dissectio. 2) das Erzürnen, iracundia.
Комадара, f. ракија од кукуруза, или од другог каква жита, der Kornbranntwein, vinum ustum e frumentis. Србљи такову ракију овако пеку: намијесе доста љеба и испеку, па и с к о м а д а ј у у кацу и налију водом;

кад що ускисне и преври, онда неку ракију,
Комадати, ам, v. impf. zerstücken, disseco in frusta.
Комадатисе, амсе, v. r. impf. sich erzürnen, irascor.
Комадина, f. augm. v. комад.
Комадић, m. dim. das Stückchen, frustulum.
Комар, m.(cm.) vide комарац:
„Игра коња комар момче младо
„Покрај коњка које цигерице —
Комарац, рца, m. } die Mücke, culex,
Комарица, f. } empis Linn.
Комарник, m. das Netz, oder der Vorhang gegen die Zudringlichkeit der Mücken, plaga ad arcendos culices.
Комарчев, ва, во, der Mücke, culicis.
Комбост, m. eine Speise von gekochten Sauerkraut, cibi genus, e brassica acida: исијечесе кисео купус на прокоде па се скува; потом се извади из чорбе ше се олади, па се онда залучи бијелим луком (или поспе слачицам), и тако се једе (уз пост).
Комендаш, m. der Commendant, dux. Ова ријеч није била позната у Србији до године 1804, него су је потом пренијели одовуд (из Сријема и из Бачке) писари којекакви; cf. поглавар, управитељ:
„Та Јакова Српског комендата —
Комендатов, ва, во, des Commendanten, imperantis.
Комендашскй, ка, ко, 1) Commendanten-, imperantum. 2) adv. wie ein комдендат, more imperantis.
Комендија, f. (mit dem Rhinesmus) die Komödie, comoedia.
Комендијаш, m. der Komödiant, comoedus.
Комендијашев, ва, во, des Komödianten, comoedi.
Комендијашица, f. die Komödiantin, comoeda, (mima, mulier scenica).
Комендијашкй, ка, ко, 1) komödiantisch, scenicus. 2) adv. komödiantisch, scenice.
Комендирање, n. das Commandiren, Commando, imperium.
Комендирати, ам, v. impf. kommandiren, (gebieten), impero. cf. управљати:
„Прво јесте Лазаревић Луко,
„Који Шапцем комендира градом —
Комидба, das Abblatten der Kukuruzkolben, wobei ein Nachbar dem andern hilft, demtio foliorum a fructu zeae. У Србији понајвише беру кукурузе с комушином, па послије (код куће, или у пољу на р п и) нођу иду на комидбу, као на мобу, један другоме, ше коме и, пјевају и приповиједају.
Комилац, миоца, m. der (Kukuruz-) Schäler, exeorticator.
Комин, m. der Rauchfang, Schornstein, fumarium, cf. димњак. it. il cammino.
Комина, f. 1) die Treber, recrementum. 2) од ораа, die grüne Schale der Nuß, cortex nucis.
Комиши, им, v. impf. 1) abblatten, demo folia. 2) auslösen (den Kukuruz) solvo eortice.
Комљење, n. 1) das Abblatten, demtio foliorum. 2) das Auslösen, excorticatio.
Комнен, m. Mannsname, nomen viri (vom griechischen κομνηνός?)
Комнёнија, f. Frauenname, nomen feminae (Anna C o m n e n a).
Комов, ва, во, von Trebern, e recrementis.
Комовача, f. vide комовица.
Комовица, f. der Treberbranntwein, lora usta.
Комоника, f. der Beifuß, artemisia vulgaris Linn. (wird in der Batschka als Feuerschwamm gebraucht).
Комора, f. 1) (у Сријему, у Бачкој и у Банату) die Kammer, camera. 2) (у Србији, Босни и Ерцеговини) das Feldfuhrwesen, die Lebensmittel, commeatus: оппшли да носе коморе; још нам нијесу коморе дошле.
Коморица, f. dim. v. комора 1.
Коморџија*, m. der Führer eines Packpferdes, der Packknecht, commeatuum ductor, agaso:
„И погуби девет коморџија —
Компа, f. (у Новом саду) die Fähre, ponto.
Комушање, n. das Schälen (der Nüsse), excorticatio.
Комушати, ам, v. impf. н. п. орае, schälen, excortico.
Комушина, f. die Blätter des Kukuruzkolbens nach der комидба, folia zeae rejecta. cf. олвина.
Комшија*, m. der Nachbar, vicinus.
Комшијин, на, но, des Nachbars, vicini.
Комшијница, f. die Nachbarin, vicina.
Комшијнскй, ка, ко, } 1) nachbarlich,
Комшијскй, ка, ко, } vicinorum, 2) adv. nachbarlich, more vicini.
Комшилук*, m. die Nachbarschaft, vicinia.
Кона, f. die Nachbarin, vicina (hyp. v. комшијница):
„Кона кону преко плота звала —
Кона, m. (Рес. и Срем.) vide коно

Конаѓџија*, m. der Quartiermacher, designator hospitiorum.
Конак*, m. das Quartier, die Wohnung, habitatio, hospitium: примио нас на конак; отишао да готови конак: у владичину конаку.
Конаковâње, n. das Absteigen, Uebernachten, pernoctatio.
Конаковати, кујем, v. impf. übernachten, pernocto.
Конакчија, m. vide конаѓџија.
Конац, нца, m. 1) ein Zwirnfaden, der Zwirn, filum. 2) das Ende, finis (али се ријетко говори, н. п. томе не ма ни краја ни конца;
„Све му каза од краја до конца).
Конда (Конда), f. Frauenname, nomen feminae.
Кондија, f. Frauenname, nomen feminae.
Кондир, m. (ст.) der Becher, poculum:
„Кондир вина од дванаест ока —
„Донеси ми кондир вина
од три године —
Коњка, f. убрадач женски (особито по Шумадији), eine Art weibliche Kopfbedeckung, vittae genus.
Коњо, m. (Ерц.) hyp. v. коншија.
Конопац, пца, m. ein Strick von Hanf, funis cannabinus.
Конопља, f. Frauenname, nomen feminae.
Конопљан, на, но, Hanf-, cannabinus.
Конопље, паља, f. pl. der Hanf, cannabis.
Конопљика, f. die Hanfstaude, der Hanfstängel, cannabis: танка као конопљика.
Конопљиште, n. Ort, wo Hanf gestanden, ager, in quo cannabis fuit sata.
Конопчић, m. dim. v. конопац.
Конци, наца, m. pl. der Zwirn, fila.
Кончање, n. das Sticken mit Zwirn, pictura acus et fili.
Кончати, ам, v. impf. н. п. чарапе, mit Zwirn sticken, pingo acu filo munita.
Кончић, m. dim. v. конац.
Коншија*, m. vide комшија.
Коншијин, на, но, vide комшијин.
Коншијница, f. vide комшијница.
Коншијскӣ, ка, ко, } vide комшијски.
Коншијскӣ, ка, ко, }
Коншилук*, m. vide комшилук.
Коњ, m. 1) das Pferd, equus. 2) der stehende Stab im клис-spiel. 3) der Maßstab im клис- und im прстен-spiel: два коња, три коња. 4) (auch коњиц) der Steg über der Violine, ponticulus, cf. коњиц. (So auch krainisch кобилица).
Коњаник, m. vide коњик.
Коњик, m. der Reiter, eques.
Коњина, f. augm. v. коњ.

Коњиц, m. (voc. коњицу!) 1) dim. v. коњ (ст.):
„Ја не гледам тавној ноћи доба,
„Нит' мој коњиц мутној води брода
„Или му коњиц орону? —
„Коњ јунака оставио
„На злу мјесту у Косову;
„Јунак коњу говорио:
„Ој коњицу добро моје! —
2) Name eines Insects, insecti genus. 3) на гуслама, vide коњ 4. 4) град у Ерцеговини:
„Већ Турчина Богом побратима
„У Коњицу бега Али-бега —
Коњичић, m. dim. v. коњиц.
Коњичкӣ, ка, ко, 1) Reiter-, equitum: дванаест коњички сата од Бијограда. 2) adv. wie ein Reiter, equitum more.
Коњокрадица, f. der Pferdedieb, fur equorum.
Коњскӣ, ка, ко, 1) Pferde-, equinus. 2) adv. wie ein Pferd, ut equus.
Коњскӣ камен, m. das Blauvitriol.
Коњувача, f. eine Art Aepfel, pomi genus.
Коњушар, m. der Pferdehüter, custos equorum.
Коњушница, f. зидине у Поцерини, cf. дворишште.
Коњче, чета, n. ein Rößlein, equuleus.
Копан, пна, но, schneelos, ubi solutae jam sunt nives.
Копања, f. eine hölzerne Schüssel, scutula, scutra.
Копâње, n. das Graben, fossio.
Копар, пра, m. Dill, anethum graveolens Linn.
Копати, ам, v. impf. graben, fodio: копати кукурузе, виноград, купус и т. д.
Копâч, m. der Graber, fossor.
Копачев, во, ва, des Grabers, fossoris.
Копиладâ, f. (coll.) die Bastarde, spurii.
Копилан, m. ein Sohn außer der Ehe, filius spurius.
Копиле, лета, n. ein Kind außer der der Ehe, spurius, spuria.
Копилитисе, имсе, v. r. impf. trächtig werden in einem Alter von einem Jahre (vom Schafe, von der Ziege), ingravidari ante justam aetatem.
Копилица, f. ein vor der Zeit trächtiges Schaf, Ziege, ovicula gravida ante justam aetatem.
Копиљан, m. vide копилан.
Копиљење, n. das frühe Tragen, ingravidatio ante aetatem.
Копирâње, n. das Wimmeln der Würmer, circumreptatio (scaturitio) vermium.

Копи̏рати, ам, v. impf. wimmeln, scaturio. Auch ein einziger Wurm копира у рани.
Копитња̑к, m. asarum europaeum Linn.
Ко̀пито, n. der Huf, ungula.
Копка̑ње, n. dim. v. копање.
Ко̀пкати, ам, dim. v. копати.
Ко̀пљани̑к, m. der Lanzenträger (Lancier), hastatus.
Ко̀пљача, f. die Fahnenlanze, lancea signifera (?).
Ко̀пље, n. die Lanze, lancea, hasta. Послије боја копљем у трње. Одскочило (или искочило) сунце с копља.
Ко̀пнети, им, (Рес.) vide копњети.
Копни̏на, f. schneeloser Platz, locus nivibus vacuus.
Ко̀пнити, им, (Срем.) vide копњети.
Ко̀пња, f. das Umgraben, Umhauen des Weinbergs, des Kukuruzackers, fossio.
Ко̀пњети, ним, v impf. (Ерц.) schmelzen, liquesco (vom Schnee, aber auch vom Abliegen der reifen Wassermelone).
Копо̀ран *, m. eine Art Kleides mit Aermeln, vestis manicatae genus.
Ко̀прена, f. (cm.) Art Ringes, annuli genus, (die Sängerin wußte es nicht zu erklären):
„На руци му копрена од злата —
„С руке скиде копрену од злата,
„С руке скиде па је мени даде:
„На ђевојко копрену од злата
„По чему ћеш мене споменути,
„По копрени по имену моме —
Ко̀прива, f. die Nessel, urtica.
Ко̀привица, f. das Nesselchen, urticella.
Ко̀привња̑к, m. извор у Јадру (између села Тршића и Пасковца); мислим да би се тако звало мјесто, ђе расту коприве; али ја нијесам чуо:
„Коњ до коња, јунак до јунака,
„Од Медња̑ка те до Копривњака —
Копр̀ца̑ње, n. das Zappeln, palpitatio.
Копр̀цатисе, амсе, v. r. impf. zappeln, palpito.
Копу̑н, m. der Kapaun, capo.
Копу́нитисе, имсе, v. r. impf. stolziren, superbio, efferor.
Копу́њење, n. das Stolziren, superbitio.
Ко̀пца, f. dim. v. коб:
„Добра га је копца сукобила —
Ко̀пча, f. vide ковча.
Ко̀пче, f. pl. vide ковче.
Ко̀пчица, f. dim. v. копча.
Ко̀ра, f 1) die Rinde, cortex. 2) die Rinde, crusta.
Кора̑к, m. } der Schritt, passus.
Коракља̑ј, m. }
Кора̀ча̑ње, n. das Schreiten, gressus.
Кора̀чати, ам, v. impf. schreiten, gradior.
Кора́чити, им, v. pf. schreiten, gradior.
Ко̀рба̑ч, m. (по Рватској и по Славонији) vide камџија.
Ко̀рдова̑н, m. das Corduan-Leder, aluta Cordubensis.
Кордова́нџија *, m. der Corduan-Fabrikant, alutarius.
Ко̀ре, f. pl. н. п. од ножа, или од књиге, 1) die Scheide, vagina. 2) das Heft des Taschenmessers. 3) der Einband, tegumentum.
Коре̑н, m. (Рес. и Срем.) vide корјен.
Коре́нак, нка, m. hyp. v. корен:
„Заспала девојка дренку на коренку.
Корѐнита, f. Fluß und Dorf im Jadar, (cf. Грнчара):
„Коренита село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ селиште.
Коре̑ње, n. 1) (Рес. и Срем.) vide корјење. 2) die Vorwürfe, exprobratio.
Ко̀рјен, m. (Ерц.) die Wurzel, radix.
Корјѐнак, нка, m. hyp. v. корјен.
Ко̀рјење, n. (Ерц. — coll.) die Wurzeln, radices.
Ко̀рисан, сна, но, vide користан.
Кори̑ст, f. der Nutzen, das Gedeihen, utilitas.
Ко̀ристан, сна, но, gedeihlich, salvus: користан ти во, крава.
Ко̀рита, n. pl. Wald in der Herzegowina, saltus in Hercegovina:
„Ударисмо кроз Корита равна,
„Сва Корита притиснула тама —
Ко̀ритаст, та, то, ausgehölt, trogartig, alveatus.
Ко̀рита̑шце, n. das Tröglein, alveolus.
Ко̀рито, n. der Trog, alveus.
Ко̀рити, им, v. impf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Ко̀ритисе, имсе, v. r. impf. einander Vorwürfe machen, exprobrare sibi invicem.
Ко̀рица, f. dim. v. кора.
Ко̀рице, f. pl. dim. v. коре.
Корјѐнчић, m. dim. v. корјен.
Корма̑н, m. das Steuerruder, gubernaculum. cf. крма.
Корма́нити, им, v. impf. steuern, guberno.
Корма̑нош, m. der Steuermann, gubernator.
Корма̑нощев, ва, во, des Steuermanns, gubernatoris.
Корма́њење, n. das Steuern, gubernatio.
Ко́рњача, f. die Schildkröte, testudo. Србљи приповиједају, да је човек (прије него је корњача на свијету била) умијесио погачу и испекао кокош, па сјео да једе, а у тај час

рупи кум његов на врата, а он онда брже боље метне кокош на погачу па поклопи чанком, и тако сакрије од кума. Кад кум отиде, и он устане опет да довати кокош и погачу да једе, али се оно све (кокош, погача и чанак) претворило у корњачу (што је сакрио од свога кума). И тако постане корњача.

Ко̏рњачин, на, но, der Schildkröte, testudinis.

Ко̏рњачица, f. dim. v. корњача.

Ко̏ров, m. das Unkraut, herba inutilis; не ма га ни од корова.

Ко̏рпа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide котарица.

Ко̏руна, f. die Korana, Coruna flumen:
„Да почува чардак на Коруни
„Да не прође од Карловца бане —

Коршо̑в, m. vide крчаг.

Ко̑с, m. die Amsel, merula.

Ко̏са, f. 1) die Sense, falx foenaria. 2) die Haare, capilli. 3) eine Art Berge, montis genus: отишао уз косу; Танка̑ коса, Дуга̑ коса, Мићева коса (у Јадру у Тришићкој планини).

Ко̀сана, f. Frauenname, nomen feminae.

Коса̀њица, f. dim. v. коса 3.

Ко̀сат, та, то, langhaarig, comatus.

Ко̀сац, сца, m. 1) der Mäher, Mäder, foenisex. 2) eine Art Insect, insecti genus.

Коса̑ч, m. vide косац 1.

Ко̀сидба, f. die Mahd, foenisectio.

Ко̀сијер, m. (Ерц.) das Rebenmesser, falx vinitoria.

Коси̑р, m. (Срем.) vide косијер.

Ко̀ситер, m. (κασσίτερος) das Zinn, stannum.

Ко̀сити, им, v. impf. mähen, meto, foenum seco.

Ко̀ситисе, косисе, v. r. impf. н. п. сукно, sich abreiben, deteri.

Ко̀сица, f. dim. v. коса.

Коси̑ште, n. der Sensenstiel, manubrium falcis.

Косјѐрево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).

Косма̑ј, m. Berg in der Belgrader нахија:
„Пала магла по голом Космају,
„Са Космаја на Јанкове дворе —
„Од Космаја гн'језда соколова —

Ко̀сни̑, на, но, н. п. ков, гладилица, Sensen-, falcis messoriae.

Ко̀со, schief, oblique.

Косо̀вић, f. das Junge der Amsel, pullus merulae.

Косо̀вљи̑, ља, ље, Amsel, merulae.

Ко̀сово, n. (mit und ohne поље) das Amselfeld (berühmt durch die Schlacht, die A. 1389, на Видов дан (15. Juny) Serbiens Schicksal entschied), Campus merularum.

Ко̀совски̑, ка, ко, 1) von Косово, Cossovinus. 2) alt, noch von den Zeiten der Kossovo-Schlacht, Cossovinus (marathonius).

Ко̑ст, f. das Bein, os.

Ко̀ста, m. (contr.) Konstantin, Constantinus.

Ко̏ста, m. hyp. v. Коста.

Коста̀дин, m. Konstantin, Constantinus.

Коста̑јница, f. варош у Рватској (код воде Уне). Коста̑јничанин, човек из Костајнице. Коста̑јнички̑, ка, ко, von Костајница.

Коста̀нтин, m. Konstantin, Constantinus.

Коста̀тин, m. vide Костантин.

Косто̀боља, f. die Gicht, arthritis.

Костре̑т, f. (Рес. и Срем.) vide костријет.

Костре̑шење, n. (Рес. и Срем.) vide кострјешење.

Костре̑шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide кострјешитисе.

Ко̀стријет, f. (Ерц.) Ziegenwolle, lana caprina.

Кострије̑шење, n. (Ерц.) das struppige Aussehen, hirsutus aspectus.

Кострије̑шитисе, имсе, v. r. impf. das Haar sträuben, arrigo comam.

Косту̑р, m. nom. propr. einer Stadt:
„У завади с Нином од Костура —
„Са Кличевца од града Костура —

Кота̀лац, лца (или котаоца), m. (једни говоре котлац) die Höhlung des Schlüsselbeins, jugulum.

Ко̀тао, тла, m. der Kessel, ahenum.

Кота̑р, m. 1) der Zaun um den Heuschober (um das Vieh abzuhalten), sepimentum circum metam foeni. 2) vide Котари:
„Бјежи млада бијелу Котару —

Кота̀ранин, m., Кота̀рац, рца, m. } човек из Кота̑ра:
„Доке твоји Котарани дођу —
„Ал' не гледа Котарац Јоване —

Кота̀ри, m. pl.
„Је си л' чуо Латинско приморје,
„Код приморја ришћанске Котаре —
„Стојан оде у равне Котаре —

Ко̀тарица, f. der Korb, corbis.

Ко̀таричица, f. das Körbchen, corbula.

Ко̀тац, коца, m. ein kleiner Stall für Lämmer, Zicklein u. dgl., stabulum parvum. Плети котац, као ти и отац.

Ко̀тити, им, v. impf. werfen (von der Hündin, Katze), pario.

Ко̀титисе, имсе, v. r. impf. werfen, pario.

Котла̑р, m. der Kesselschmied, ahenarius.
Котла́рев, ва, во, } des Keßlers, ahenarii.
Котла́ров, ва, во, }
Ко̀тлац, m. vide коталац.
Ко̀тлача, f. vide гвоздењак (котао).
Ко̀тлина, f. augm. v. котао.
Ко̀тлић, m. dim. v. котао.
Котло̀крп, m. der Kesselflicker, ahenorum refector.
Котло̀крпов, ва, во, Kesselflickers, refectoris ahenorum. Назимац кус копа бус под котлокрповом кућом (ово је некаква загонетка, али не знам шта значи).
Кото̀бања, f. 1) (у Србији) der Hühnerkorb, gallinarium (ad ova ponenda). Такове се котобање оплету од бијеле лозе, па се објесе испод стрехе. 2) (у Сријему) кукурузни кош, налик на чардак, eine Art чардак zum Kukuruz, horrei genus.
Котр̀љан, m. eryngium campestre Linn.
Котр̀ља̑ње, n. das Rollen, Kollern (ein Spiel), volutio.
Котр̀љати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Котр̀љатисе, амсе, v. r. impf. rollen (spielen), volvo.
Ко̀тршка̑ње, n. dim. v. котрљање.
Ко̀тршкатисе, амсе, dim. v. котрљатисе. Ђеца се котршкају о васкрсенију полупаним јаима (у Сријему).
Коту̑р, m. 1) vide колут. 2) der Wachsstock, glomus.
Коту̀ра̑ње, n. das Rollen, volutio.
Коту̀рати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Коту̀ратисе, амсе, vide колутатисе.
Ко̀цка, f. der Würfel, tessera, talus.
Коцка̑ње, n. das Würfeln, lusus tesserarum.
Коцка̑р, m. der Würfelspieler, lusor talorum.
Ко̀цкатисе, амсе, v. r. impf. würfeln, talis ludo.
Коча̑к, m. vide кочина 2.
Ко̀чење, n. 1) das Hemmen des Rades, inhibitio. 2) das Steifwerden, rigor.
Коче̑т, f. vide костријет.
Кочија̑ш, m. der Kutscher, auriga.
Кочија́шев, ва, во, des Kutschers, aurigae.
Кочија́шење, n. das Kutschieren, aurigatio.
Кочија́шити, им, v. impf. kutschieren, aurigor.
Кочија̑шки, ка, ко, 1) Kutscher-, aurigarius. 2) adv. nach Kutscher Art, more aurigae.
Ко̀чије, f. pl. der Bauernwagen mit zwei Pferden, currus.

Ко̀чина, f. 1) vide кочет. 2) Verschlag (für Hühner, Hunde, Schweine), zotheca.
Ко̀чити, им, v. impf. hemmen, inhibeo.
Ко̀читисе, имсе, v. r. impf. steif thun, fastum exerceo.
Ко̀чић, m. dim. v. колац.
Кочопе̑ран, рна, но, lebhaft, hurtig, strenuus.
Ко̀џамити човек (нијеси ти дијете, него —), du bist kein Kind, sondern erwachsen, alt, gescheut (матор човек), homo adultus.
Ко̑ш, m. der Korb (z. B. zum Kukuruz, zu Fischen, Fasolen), corbis.
Ко̀ша, f. hyp. v. кошуља.
Коша̑р, m. ein кош zum Fischfange, nassae majoris genus.
Ко̀шара, f. Stall von Flechtwerk, stabulum vimineum.
Ко̀ше́вина, f. eine eben abgemähete Wiese, pratum recens desectum.
Ко̀ше̑ње, n. das Mähen, messio.
Кошња *, f. vide трка.
Ко̀шина, f. augm. v. кош.
Ко̀шић, m. dim. v. кош.
Кошка̑ње, n. der Wortwechsel, altercatio.
Ко̀шкатисе, амсе, v. r. impf. sich zanken, wortwechseln, altercor.
Ко̀шница, f. der Bienenkorb, alveare.
Ко̀штица, f. vide кошчица 2.
Ко̀штан, m. eine Pflanze, herbae genus.
Ко̏штан, на, но, beinern, osseus.
Ко̀штац, 1) in der Redensart: ухватилисе у коштац, т. ј. у кости (кад се рву). 2) планина близу Црне горе:
„Често гледа на Коштац планину —
Ко̀штуница копље. n. (cm.)
„Заиска му копље коштуницу —
Ко̀штуњ (ора), m. (cm.) vide коштуњавац:
„Виш' куће ми коштуњ ора,
„Те сам зубе поломила —
Кошту̀њав, ва, во, hart (z. B. die Nuß, aber auch der Mensch), durus.
Кошту̀њавац, вца, m. т. ј. ора, harte Nuß, nux dura.
Кошту̀рница, f. das Beinhaus, ossarium.
Ко̀шуља, f. das Hemd, indusium.
Кошуљѐтина, f. augm. v. кошуља.
Ко̀шуљица, f. dim. 1) das Hemdchen, indusiolum. 2) das Schafhäutchen (beim foetus), amnion.
Ко̀шута, f. 1) die Hirschkuh, Hündin, cerva. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) ein Kuhname, nomen vaccae.
Ко̀шутица, f. 1) dim. v. кошута. 2) eine Pflanzenart, genus plantae.
Ко̀шчица, f. 1) dim. das Beinchen, ossiculum. 2) der Kern (im Pflaum u. dgl.), nucleus.

Кра̀ва, f. die Kuh, vacca.
Кра́ва, f. hyp. v. крава.
Краве̏тина, f. augm. v. крава.
Кра̀вљи, на, но, der Kuh, vaccae.
Кра̀вица, f. dim. v. крава.
Кра̀ваља, f. die Gelte, der Melkkübel, mulctra.
Кра̀вљи̑, ља, ље, Kühe, vaccarum.
Краву̏рина, f. vide кравешина.
Краѓу̑ј, m. Mannsname, nomen viri.
Краѓујевац, вца, m. варош у Србији. Краѓујевачки̑, ка, ко, von Крагујевац. Краѓују̀евчанин, човек из Крагујевца.
Кра̀дљив, ва, во, diebisch, furax.
Кра̀дљивац, вца, m. diebischer Mensch, furax.
Кра̀дљивица, f. die Stehlerin, diebisches Weib, fur, femina furax.
Кра̀ђа, f. der Diebstahl, furtum.
Кра̀исав, m. Mannsname, nomen viri.
Кра̀исава, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра̑ј, m. der Rand, das Ende, der Saum; die Gegend: крај од мараме; отишао на крај свијета; у нашем крају тога не ма; од краја до конца.
Кра̀ј, am Ufer, bei —:
„Ђевојка сједи крај мора —
„Ђевојка је крај горе стајала —
Кра̀ја, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра̀јац, ајца, m. das Ende (von Tuch).
Кра̀јина, f. 1) die Grenze, fines. 2) der Krieg, bellum:
„Oj крајино! крвава аљино,
„Крвав био, ко те завргао.
3) Крајина Неготинска: један комад земље између Тимока, Дунава, Кључа и Поречкије планина. У Крајини (онуда људи не кажу Крајина Неготинска, него само Крајина: зашто они и не чују да има Крајина и у Босни, као ни Бошњаци што не чују за ову Крајину) има око педесет села, но нијесу сва Српска, него има и Влашкије. Срби у Крајини говоре: зајац, оцат, жељезо, грнац, дрее (аљине), грајати (мјесто говорити), кожима (мјесто кожа), ни мјесто нам, н. п. да ни си ти жив господару (мјесто да си нам ти жив) и т. д. У Крајини је варош (и мали градић, што је зидао Пасманџија) Неготин (два сата од Дунава и од Тимока), старе зидине Праово (на Дунаву), извор Царичина (од прилике сат и по од Дунава, и мало мање од Неготина), ријека Замна, мала варошица (са старим зидинама) Брза паланка (на Дунаву, на међи Крајине и Кључа), и два намастира: Врашна и Букова (Букова је мали намастирић баш код Неготина). Од Царичине до Праова налазесе прокопи испод земље, куда је некад вођена вода на Праово; људи онуда приповиједају, да су до скора налазили и чункове од олова и растапали на танета пушчана. Ниже Царичине имају зидине од некакве старе цркве: онуда људи приповиједају, да је онђе погинуо Краљевић Марко (кад су се Турци били с Власима), и да му је она црква била начињена на гробу.
Од југо-западње стране међи Крајина с Кључем (Кладовском нахијом). У Кључу има око тридесет села, но данас не ма ни једнога Српског, него су све Влашка, а имена села сва су Српска, н. п. Грабовица, Каменица, Врбица, Острово гол и т. д. У Кључу је варош и мали градић Кладово на Дунаву; с горњу страну Кладова знаду се до воде некакве старе зидине, а ниже Кладова (око по сата далеко) знаду се на суву (особито из Влашке стране) зидине од Трајанова моста, о којему људи онуда још приповиједају којешта.
Обадвије су ове кнежине султаније, и зато су некако од старине остале те у њима нијесу судили Турци, него Српски кнезови (приповиједају да су таковы ферман од цара имали, да не смије Турчин о потковани коњем наступити на ту земљу). Крајински је кнез сједио у Неготину, а од Кључа у Кладову (нигђе у Србији, ни у Босни, ни у Ерцеговини, не кнезују варошани сељацима, до ту). Крајински је кнез бивао од кољена Карапанџића, а од Кључа се мијењао често. Ти су кнезови купили порезе и остале данке, па су новце (колико је било одређено да се даје султанији) давали бегу, који је долазио из Цариграда и сједио у Кладову, а бег је слао у Цариград; а сад, како су Карапанџићи оставили Крајину и већ готово сви изумрли, почео се и Крајински кнез мијењати (и остало се готово сва промијенило).
Кра̀јнӣ, на, но, vide крајњи.
Крајни̏ци, ника, m. pl. die Geschwulst der Ohrdrüsen, tumor parotidum.
Кра̑јњӣ, ња, ње, äusserst, extremus.
Кра̀јишни̑к, m. der Angrenzer, confinis.
Кра̀јишнички̑, ка, ко, 1) den (türki-

schen) Grenzern gehörig, confinis. 2) adv. wie die Grenznachbarn, more confinium.
Крајобер, m. der Schnitter am Rande, messor ab extremo latere.
Крајобера, f. die Schnitterin am Rande, femina metens ab extremo latere.
Крајчин, m. Mannsname, nomen viri.
Крак, m. ein langes Bein (österr. die Haxen), crus longum.
Кракат, та, то, langbeinig, longis cruribus.
Краљ, m. der König, rex.
Краљев, ва, во, des Königs, regis.
Краљева гора, f. планина у Босни.
Краљевина, f. des Königs Land, das Königreich, regnum.
Краљевић, m. der Königssohn, filius regis.
Краљево, n. варош у Влашкој (Krajowa).
Краљевски, ка, ко, 1) königlich, regius, regalis. 2) adv. königlich, regie.
Краљевство, n. 1) das Königthum (Würde des Königs), regnum. 2) das Königreich, regnum.
Краљић, m. das Königlein, regulus.
Краљић (Марко), m. (ст.) vide Краљевић:

„— — дели Краљић Марко —

Краљица, f. die Königin, regina.
Краљице, f. pl. Десет, до петнаест, лијепо обучени и накићени ђевојака, које иду о тројичину дне од куће до куће те играју и пјевају. Једна се ђевојка (која мора бити лијепа и средњега раста) међу њима зове краљица, друга краљ, трећа барјактар, а четврта дворкиња. Краљица се покрије бијелим пешкиром по глави и по лицу; краљ има на глави клобук искићен цвијећем и у руци мач, а барјактар носи на копљу барјачић бијел и црвен. Кад дођу пред чију кућу, онда краљица сједе на малу столичицу (какове су обично по Србији и по Славонији) а дворкиња стане више ње, а остале ђевојке ухвате око ње коло као срп, па се окрећу на лијево ступајући по двије стопе у напредак и пјевајући. Краљ стоји на лијевом крају кола, а барјактар на десном, но они се не хватају за коло, него краљ сам за себе, с лицем окренутим коловођи, једнако игра узмаујући мачем и измичући се натрашке, а барјактар (с лицем окренутим заврћколи) с барјаком у руци игра пред колом. Поигравши тако мало, окрену се краљ и барјактар по једном сваки на своме мјесту, па онда оптрче око свега кола, и дођу опет сваки на своје мјесто и почну наново играти. Најприје започну од краљеве куће; и прва пјесма, што пред сваком кућом пјевају, заповиједа домаћину, или домаћици, да изнесу краљици столицу, па онда започну пјевати редом свима (мушкоме и женском, маломе и великом), који се налазе у кући (ако ће и колико бити, оне ће свакоме особито и према њему припјевати). Краљичке су пјесме све од 6 слогова, и у пјевању се свака врста (осим прве и последње) по тришут говори, и други се пут додаје на крају лељо! н. п.

(ђевојци)

Овде нама кажу,
Овде нама кажу лељо!
Мому не удату,
Мому не удату,
Мому не удату лељо!
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте лељо!
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте лељо!
Да је ми удамо и т. д.

Будући да у свакоме селу не ма толико одабраније ђевојака, да би могле краљице начинити, зато оне иду и из једнога села у друго; и да би им слободније било, прате и два, или три, оружана момка.

Краљице играју у данашње вријеме по Србији од Цера и од Међедника до Тимока, и по Славонији код Сроба Римскога закона; по Сријему, по Бачкој и по Банату, играле су до скора, па су нови свештеници забранили и искоријенили (приповиједају жене, које су ђевојкама биле у Краљицама, да су и с батинама ћерали и разгонили по селу).

Краљичин, на, но, der Königin, reginae.
Краљички, ка, ко, н. п. пјесме, der Königinen, reginarum.
Крамар, m. der Hauptfrachter, der die Fracht für sich und seine Gesellschaften bedingt, vecturarius primarius.
Крањац, њца, m. der Krainer, Carniolanus.
Крањица, f. die Krainerin, Carniolana.
Крањска, f. Krain, Krainland, Carniola, Carnia.
Крањски, ка, ко, krainisch, carniolanus.

Краса, f. Србљи приповиједају, да се змија звала краса док није била Јеву преварила.
Красан (красан), сна, но, schön, pulcer.
Красити, им, v. impf. schmücken, orno.
Красоје, m. Mannsname, nomen viri.
Красота, f. die Schönheit, pulcritudo.
Краста, f. 1) die Blatter, pustula. 2) der Grind, crusta, vide красте.
Краштав, ва, во, grindig, crustis plenus.
Краставац, вца, m. die Gurke, cucumis.
Краставица, f. vide краставац.
Красташе, n. das Grindbekommen, infectio crustarum.
Краставити, ам, v. impf. mit Grind anstecken, scabie inficio.
Краставитисе, амсе, v. r. impf. den Kopfgrind bekommen, porrigine corripi.
Красте, f. pl. Pocken, Blattern, variolae.
Красти, адем, v. impf. stehlen, furor.
Крастица, f. dim. v. краста.
Крастоња, m. der Grindige, porriginosus.
Кратак (comp. краћи), тка, ко, kurz, brevis.
Кратељ, m. некаква болест, eine (fabelhafte) Krankheit, ärger als die Pest, die in einer Nacht tödtet. Der Todte hat einen Fuß kürzer als den andern (daher der Name, von кратак kurz).
Кратити, им, v. impf. 1) kürzen, brevio. 2) ја не кратим, ich habe nichts dawider, per me licet.
Краткост, f. } die Kürze, brevitas.
Краткоћа, f. }
Краћање, n. das Kürzerwerden, breviatio.
Краћати, ам, v. impf. н. п. дан, kürzer werden, breviari.
Краћење, n. das Kürzen, breviatio.
Крашење, n. das Schmücken, ornatio.
Крбава, f. die Korbawa, Corbavia.
Крбањ, m. vide крг.
Крбањина, f. augm. v. крбањ.
Крбањић, m. dim. v. крбањ.
Крбуља, f. као котарица од сирове коре с млада дрвета (н. п. јовова, липова). Крбуље понајвише граде ђеца за јагоде.
Крв, f. 1) das Blut, sanguis, cruor. 2) Mord, caedes: учинио крв; крв платио на свом дому! (Fluch in der Herzegowina).
Крвав, ва, во, blutig, cruentus.
Крвавити, им, v. impf. blutig machen, cruore maculo.
Крвавица, f. 1) bei den Pferden eine Blutbeule, tuber cruentum equorum. 2) die Blutwurst, botulus cruore farctus.
Крвављење, n. das Blutigmachen, adspersio cruoris, cruentatio.
Крватисе, имсе, v. r. impf. blutig zanken, cruentor.
Крвљење, n. das Blutigzanken, rixa cruenta.
Крвни, на, но, blutig (blutvergießend), cruentus: учинио крвно ђело.
Крвник, m. der Mordschuldige, occisor.
Крвнина, f. das Blutgeld, pretium sanguinis. У Турској је крв Турска 1000 гроша а Србска (и свакога другог рипићанина) 1001 грош (тако приповиједају). Крвнину не плаћа само онај, који је учинио крв, него све оно село (а кашто и више обљижњи села заједно) ђе је крв учињена (кад се крв учини у вароши, онда и Турци морају плаћати крвнину). Крвнина се не плаћа само кад човек убије човека, него и кад човек умре на путу од зиме, кад се утопи у воду, кад падне с дрвета, или с коња те сломи врат; или ода шта му драго он умрьо, само кад га нађу на путу или у пољу мртва (такови се човек не смије прије сахранити, док не дођу Турци да га чине ћеш). Турци слабо траже крвника, него ишту крвнину: зато крвник доста пута утече у другу нахију док људи плате крвнину и мало позаборављају, па послије опет дође натраг, и нико му се не чини ни вјешт осим рода онога, кога је он убио (а с родом мора да се мири: зашто ће убити и они њега).
Крвница, f. die Mörderin, interfectrix.
Крволок, m. vide крвопилац.
Крвопилац, лца, m. der Blutsauger, sanguisuga.
Крвопочина, f. das Blutharnen, minctio cruenta.
Крвца, f. dim. v. крв:
„Јер је крвца из земље проврела —
Кревељење, n. das Weinen mit verzogenem Munde, fletus genus.
Кревељитисе, имсе, v. r. impf. mit verzogenem Munde weinen, fleo ore obliquo.
Кревет, m. (grabatus, κράβατος), das Bett, lectulus, grabatus.
Креветић, m. dim. v. кревет.
Креда, f. die Kreide, creta.
Крезуб, ба, бо, zahnlückig, edentulus.
Крезубица, f. die Zahnlückige, edentula.
Креја, f. vide крештелица.
Крејин, на, но, des Hähers, graculi.

Крека, f. das Geschrey (кре, кре) der Hühner, Frösche, clamor gallinae, ranae.

Крекѐтање, n. das Quacken, coaxatio.

Крекѐтати, кеќем, v. impf. quacken, coaxo.

Крекѐтуша, f. die Quackerin, coaxatrix (i. e. der Frosch).

Крѐкнути, нем, v. pf. kre, kre schreyen, clamo cre, cre (ut gallina, graculus).

Кремѐн, m. der Feuerstein, pyrites.

Кремѐнчић, m. dim. v. кремен.

Кремѐње, n. (coll.) die Feuersteine, pyritae.

Кремѝчак, чка, m. vide кременчић.

Крѐнути, нем, v. pf. fortbewegen, rücken, moveo.

Кресâње, n. 1) das Feuerschlagen, excussio ignis. 2) die Abästung, abscissio ramorum arboris.

Крѐсати, решем, v. impf. 1) Feuer schlagen, excutio ignem. 2) die Aeste abhauen, abscindo ramos.

Кресѝво, n. das Feuerzeug, vas igniarium.

Крескâње, n. dim. v. кресање.

Крѐскати, ам, dim. v. кресати.

Крѐснути, нем, v. pf. einen Schlag führen, um Feuer aufzuschlagen, silicem tundo chalybe.

Крѐста, f. vide обер.

Крѐтање, n. das von-der-Stelle-bringen, motio.

Крѐтати, еќем, v. impf. von der Stelle bringen, moveo.

Крѐч *, m. der Kalk, calx.

Кречàна *, f. der Kalkofen, die Kalkhütte, calcaria.

Крѐчање, n. das Kre-Schreyen der Henne, claugoris genus.

Крѐчати, чим, v. impf. kre-schreyen, clango.

Кречѐње, n. das Weißen mit Kalk, illitus calcis, dealbatio.

Крѐчити, им, v. impf. mit Kalk weißen, illino calcem, dealbo.

Кречнӣ, на, но, н. п. камен, der Kalkstein, calcarius.

Крѐшево, n. das Gemetzel, magna caedes: читаво крешево. cf. ограшје.

Крешшелица, f. der Häher, graculus.

Крѐшшеличјӣ, чја, чје, Heher-, graculorum.

Крзлâрага *, m. Frauenhüter, Oberverschnittene, eunuchorum praefectus:
„И својега агу крзлaрагу —

Кр̀зница, f. das Taufhemde, das Tauftuch, vestis baptismalis, linteum baptismale.

Крӣв (comp. крѝвљӣ), ва, во, 1) krumm, curvus. 2) schuldig (eines Verbrechens), reus. 3) (може се чутиђешто) schuldig (Geld), qui debet, debitor: ја оам теби нешто крив.

Кривàдак, шка, m. das gekrümmte Zeug (z. B. eine schlechte Flinte, Pistole).

Крѝваја, f. 1) село у Поцерини. 2) ријека у том селу. 3) намастир на тој ријеци. 4) (ст.) ријека у Босни. cf. Валуħа.

Кривâк, m. 1) ein Siebzehnerstück, nummus septendecim cruciferorum. 2) fig. mentula (curvata, von крив).

Крѝвање, n. das Neigen auf eine Seite, incurvatio, inclinatio.

Крѝвати, ва, v. impf. sich neigen auf eine Seite, inclinor:
„Објеси га Шарцу с десне стране,
„А с лијеве тешку топузину,
„Да не крива ни тамо ни амо —

Крѝвац, вца, m. der Schuldige, Verbrecher, nocens.

Крѝвача, f. das Krummholz (als ein Spottname für den Säbel), curvus acinaces.

Крӣвда, f. das Unrecht, injuria. Ако правда не поможе, кривда не ħе помоħи.

Кривѝна, f. die Krümme, curvitas.

Крѝвити, им, v. impf. 1) што, krümmen, curvo. 2) кога, beschuldigen, accuso, incuso.

Кривитисе, имсе, v. r. impf. brüllen (wie der Ochs), auch vom Rinde, clamo.

Крѝвњава, f. das Brüllen (des Rindviehes), mugitus: стоја га кривњава.

Кривòврат, та, то, krummhalsig, incurvicervicus.

Кривòглав, ва, во, krummkopf, incurviceps.

Кривòгуз, за, зо, Krummarsch, curvi podicis.

Кривòкур, ра, ро, penis incurvi. Има и као и кривокури Татара.

Кривòног, га, го, krummbeinig, curvipes.

Кривòпизда, f. femina q. d. curvicunna in der Anekdote.

Кривỳдање, n. das Schlängeln, sinuatio.

Кривỳдати, ам, v. impf. sich schlängeln, sinuor.

Крѝжање, n. das Schneiden, scissio.

Крѝжати, ам, v. impf. schneiden, disseco, н. п. лубеницу, јабуку, дуван.

Кријѐње, n. das Verbergen, occultatio.

Крѝлан, m. Mannsname, nomen viri.

Крѝласт, та, то, н. п. свињче, ровече, einen weißen Fleck (wie Flügel) habend, notam (quasi alarum) habens.

Крѝлат, та, то, geflügelt, alatus.

Крилатица, m. der Geflügelte, alatus, ales, der Held Реља Крилатица.
Крилаш, m. der Adlerthaler, thalerus cum aquila (loco crucis).
Крило, n. 1) der Flügel, ala, 2) der Schoß, sinus.
Крило, m. ein криласт назимац, porcellus alarum notam gerens.
Крилоња, m. ein Ochs, der am Bauche weiß ist (als hätte er ein Vortuch), bovis nomen.
Крилоша. f. ein am Bauche weißes Schwein, sus alba circa alvum.
Крилце, n. dim. v. крило.
Крис, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Gries, glarea frumenti.
Крити, ријем, v. impf. verbergen, occulto.
Кричање, n. das Vorpredigen, admonitio molesta.
Кричати, чим, v. impf. vorpredigen, admoneo ut caveat.
Кришка, f. eine Schnitte, segmentum.
Кришкара, f. eine Art Mütze, mitrae clavis distinctae genus.
Кришчица, f. ein Schnittchen, parvum segmentum.
Крка (Крка?), f. cf. Керка.
Кркача, f. н. п. носити дијете на кркаче, das Kind auf dem Rücken (huckepack) tragen, so daß es seine Hände um den Hals des Tragenden schlingt, gesto in dorso.
Кркљање, n. das Brausen des siedenden Wassers,
Кркљати, ља, v. impf. н. п. лонац, купус у лонцу, brausen (im siedenden Topfe), fremo.
Кркмета, n. pl. vide зулови.
Кркуша, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.
Кркушица, f. dim. v. кркуша.
Крља, f. vide крпељ.
Крља, f. } ein Block Holz, candex.
Крљâд, m. }
Крљадић, dim. v. крљад.
Крма, f. (ст.) das Steuerruder, gubernaculum:
„На галији стотина Турака
„Од стотина Турскије градова,
„А на крми Кичић Усеине —
Крмâд, f. (coll.) die Schweine, sues, porci.
Крмак, мка, m. das (männliche) Schwein, porcus.
Крмача, f. 1) die Sau, porca. 2) ein Hirtenspiel; (krainisch, auch свињка).
Крмачетина, f. augm. v. крмача.
Крмачин, на, но, der Sau, porcae.
Крмачина (крмачина), f. augm. v. крмача.
Крмачица, f. dim. v. крмача.

Крме, мета, n. das Schwein, sus.
Крмељ, f. der Eiter in den Augen, gramia.
Крмељање, n. das Triefen, lippitudo oculorum.
Крмељати, ам, v. impf. triefen, lippio.
Крмељив, ва, во, triefäugig, lippus.
Крменција (крменција), f. vide маџарија.
Крметина, f. das Schweinfleisch, caro suilla.
Крмећаци, ћака, m. pl. (scherzhaft) опанци од крмеће коже.
Крмећи, ћа, ће, Schweins-, suillus.
Крмешце, цета, n. das Schweinchen, sucula, suculus.
Крмити, им, v. impf. чим, lenken, regieren, rego. cf. управљати.
Крмљење, n. das Lenken, Regieren, Leiten, rectio.
Крмци, мака, m. pl. die Schweine, sues, porci.
Крмчић, m. dim. v. крмак.
Крнути, нем, v. pf. schlagen, percutio.
Крња, m. (Рес. и Срем.) vide крњо.
Крњав, ва, во, splitterig, fissilis.
Крњење, n. das Splittern, diffissio.
Крњити, им, v. impf. zersplittern, diffindo.
Крњо, m. (Крц.) splitterig, diffissus, nicht ganz, mutilus, z. B. ein Mensch mit abgeschnittenem Ohr, u. dgl.
Крњорог, га, го, horngestümmelt, mutilus cornu.
Кров, m. das Dach, tectum.
Кровина, f. schlechtes, ungenießbares Heu (was zum Dachdecken nur zu gebrauchen wäre).
Кровнат, та, то, н. п. кућа, mit Stroh, Heu bedeckt, tectus stramine.
Кровњача, f. Strohhütte, casa.
Кровуљина, f. augm. v. кровина.
Кроз, } durch, per: кроз воду; кроза
Кроза, } ме; кроза те.
Крозâњ, } т. ј. кроз њега.
Крозâњга, }
Крôј, m. der Schnitt, sectum.
Кројâч, m. der Schneider, sartor, vestificus.
Кројачев, ва, во, des Schneiders, sartoris.
Кројење, n. das Zuschneiden des Kleids, sectio ad formulam.
Кројити, им, v. impf. zuschneiden, seco ad formulam.
Кропити, им, v. impf. sprützen, aspergo.
Кропљење, n. das Sprützen, aspersio.
Кротак, тка, ко, zahm, mansuetus, cicur. Кротак као јагње.
Кротост, f. die Zahmheit, cicuritas, mansuetudo.
Крочити, им, v. pf. не може крочити, er (der Kranke) kann nicht gehen,

nicht auf die Füße, non potest incedere.

Кро̀шње, f. pl. (у Сријему и у Бачк.), на два савијена древета испреплетано узицама, те се у њему носи слама (једни говоре траље), eine Art Heutrage, feretrum.

Кр̀па, f. 1) ein Fleck (Tuch, Leinwand), lacinia. 2) крпа платна, ein Stück Leinwand, von 20 Ellen, massa lintea.

Кр́пеж, m. das Flickwerk; die Flickerey, consarcinatio.

Кр̀пеле, f. pl. die Verbindungsstange der Jochpaare Ochsen am Pfluge, jugi pars.

Кр̀пељ, m. 1) eine Schaflaus, ricinus. 2) vide крпигуз.

Крпѐтина, f. augm. v. крпа.

Кр̀пигу̑з, m. quirlförmiger Fennich, panicum verticillatum.

Кр̀пити, им, v. impf. flicken, pannum adsuo.

Кр̀пица, f. dim. v. крпа.

Крпље̑ње, n. das Flicken, reparatio.

Крпу̀рина, f. vide крпетина.

Кр̀сман, m. Mannsname, nomen viri.

Кр̀сни̑, на, но, н. п. колач, свијећа, zum Hauspatron gehörig, pertinens ad diem patrono coeliti sacrum, laralis (?).

Крсно̑ име, n. Сваки Србљин има по један дан у години, кога он слави, и то се зове крсно име, свети̑, свето̑, и благ дан. Домаћин се стара и преправља за цијелу годину како ће и с чим ће прославити крсно име. Кад буде у очи крснога имена пред ноћ, онда зађе један из куће (обично млађи) по селу те зовне (на крсно име) све сељаке, који то крсно име не славе; тај пред сваком кућом скине капу и обично овако почне: „Божја кућа и ваша! поздравио је отац (или брат) да дођете довече на чашу ракије: да се разговоримо и да мало ноћи поткратимо; што буде свети Никола (или који буде) донио, не ћемо сакрити: дођите, немојте да не дођете.“ Кад буде у вече, онда неком отиде домаћин, неком пошље сина, неком најамника (жене у вече слабо иду) или другога кога из куће. Кад званице долазе свечарима у кућу, обично овако говоре: „Добар вече и честито ти свето! славио га много љета и година у здрављу и у весељу! „Ђекоји понесу и јабуку, или (по варошима) лимун, те даду домаћину кад му назову добар вече. А пријатељи из другије села дођу и незвани, па ту сви вечерају, пију, разговарајусе и пјевају до неко доба ноћи; потом сељаци отиду сваки својој кући (домаћин каже свакоме на пооду: „Дођите и сјутра на чашу ракије.“ И тако и сваки дан позива од вечере на доручак, а од доручка на ручак), а пријатељи већ онђе и остану. Сјутрадан дођу рано на доручак, па мало доцније на ручак. Прије ручка, или на ручак, треба да дође и поп да прекади и да очати кољиво. Кад већ буде око пола ручка, онда запале воштану свијећу, донесу тамјана и вина, те устану у славу: помолесе Богу, једу кољиво, обреде се вином (напијајући: „За славе небеске, која може да нам поможе“) и ломе (домаћин с попом, или с ким другим кад не ма попа) крсни колач (који мора бити од шенична брашна у кисело умијешен и нашаран поскурњаком; једну четвртину од тога колача даду попу, једну домаћици, а двије они једу; а како се ломи крсни колач, ја то не умијем описати, него би требало измоловати) и пјевају (два и два) у славу:

„Ко пије вино за славе Божје,
„Помоз' му Боже и славо Божја.
„А шта је љепше од славе Божје
„И од вечере с правдом стечене!

Потом сједу опет, и пијући и једући разговарајусе и пјевају до мрака (домаћин не сједа за сто, него стоји гологлав и служи гостима вино и ракију). Тако славе три дана (само што не устају више у славу; други се дан крсног имена зове појутарје, а трећи уставци), а пријатељи одлазе чак четврти дан. И најгори сиромах треба да прослави своје крсно име, макар продао какво живинче, или друго што из куће, те купио ракије (ако своје не ма) и остало што му ваља. Понајвише славе Никољ дан, Јовањ дан; Ђурђев дан, Аранђелов дан и т. д. и то се не мијења, него остаје од кољена на кољено: зато се сматрају као рођаци сви, који славе једнога свеца.

Кр̀ст, m. 1) das Kreuz, crux. 2) не ма га у крсту, seines Gleichen gibts nicht in der Christenheit, non invenies parem in christianis. 3) крст на небу, ein Gestirn, astrum. 4) десет крста насадио на гувну, vide крстина 2.

Кр̀ста, n. pl. das Kreuz, als ein Theil des Körpers, regio sacra, lumbus.

Кр̀ста, m. Mannsname, nomen viri.
Кр̀сташ, ша, шо, н. п. барјак, die Kreuz-Fahne, signatum cruce, vexillum cruciatum.
Крстâш, m. 1) крсташ талијер, der Kronthaler, thalerus. 2) крсташ орао, der Kreuzadler (?), aquilae genus. 3) крсташ барјак, die Kreuzfahne, vexillum cruciatum.
Крсташица, f. der halbe Kronthaler; auch der vierte Theil desselben, thaleri cruciati dimidia, et vel quarta pars.
Кр̀сти куме дете (у Срему), trifolium reptans Linn.
Кр̀штина, f. 1) augm. v. крст. 2) etliche Garben, die auf dem Felde beisammen liegen, mergitum cumulus.
Кр̀стити, им, v. pf. taufen, baptizo. Ја га крстим, а он прди.
Кр̀ститисе, имсе, v. r. impf. 1) getauft werden, baptizor. 2) sich taufen lassen. 3) кога, чега; од кога, или од чега, sich bekreuzen, cruce signo.
Кр̀стић, m. dim. v. крст.
Кр̀сто, m. hyp. v. Крста.
Кр̀стов дан, ва дне, m. das Fest des Kreuzes, deren es zwey gibt, den 5. Jan. u. den 14. Sept. festum S. crucis.
Крстòноше, f. pl. cf. завјетина.
Кр̀т, та, то, 1) fest, firmus, durus: крто месо, d. i. кртина. 2) spröde, unbiegsam, durus, н. п. дрво, стакло.
Кртѝна (и кр̀тина), 1) f. das Fleisch, mit Ausschluß des Fetts, carnes, excepto adipe. 2) vide кртица.
Кр̀тица, f. der Maulwurf, talpa.
Кр̀тичњâк, m. der Maulwurfshügel, Maulwurfshaufen, cumulus terrae a talpa aggeratus.
Кр̀тог, m. der Unrath; die Unordnung im Zimmer, confusio supellectilis in cubili.
Кр̀тожење, n. das Unordnung-machen im Zimmer.
Кр̀тожити, им, v. impf. Unordnung machen im Zimmer, sordes spargere per cubiculum.
Кр̀ŷг, m. eine Scheibe, discus.
Кр̀уна, f. die Krone, corona.
Кр̀уна, f. hyp. v. Круниja.
Кр̀унаст, та, то, н. п. кокош, gekrönt, coronatus.
Кр̀унија, f. Frauenname, nomen feminae.
Крунѝјица, f. dim. v. Круниja.
Кр̀унити, им, v. impf. bröckeln, pflücken, carpo, н. п. кукурузе, суво цвијеће (н. п. да се из њега сјеме извади);
„Бул се круни ше ђевојку буди —
Кр̀уница, f. dim. v. круна.
Кр̀уњење, n. das Pflücken, carptio.
Кр̀упа, f. 1) der Hagel, die Graupen, grando. 2) намастир у Далмацији.
Кр̀упан, пна, но, grob, crassus: крупна со, брашно; човек, риба; новци (у ситно се не десило, а у крупно не мам).
Кр̀упањ, пња, m. Stadt in der Рађевина.
Крупàњскӣ, ка, ко, vom Крупањ.
Кр̀упица, f. m. j. соли, die Graupe, das Stück, frustum, fragmentum.
Крупнѝк, m. eine Art Getreidepflanze, die in der Herzegowina gebaut wird.
Кр̀ŷт (comp. крућӣ), ша, шо, dick, crassus.
Круту̀љав, ва, во, dicklich, subcrassus.
Кру̀ћина, f. die Dicke, crassities.
Кр̀ушац, шца m. m. j. соли, ein Brocken Salz, frustum salis.
Кр̀ушевац, вца, m. Stadt (und Ruinen) an der Morawa.
Кр̀ушевачкӣ, ка, ко, von Крушевац.
Крушѐдол, m. 1) намастир у фрушкој гори. 2) село код шог намастира. Крушедòлац (лца), човек из Крушедола. Крушѐдолскӣ, ка, ко, von Крушедол.
Кр̀ушење, n. das Bröckeln, carptio.
Кр̀ушити, им, v. impf. bröckeln, carpo, н. п. со.
Кр̀ушка, f. 1) der Birnbaum, die Birn, pirus. 2) die Birn (Frucht), pirum.
Кр̀ушков, ва, во, Birn-, piracius, e piro.
Кр̀ушковац, вца, m. Birkenstab, baculus piracius.
Кр̀ушковача, f. der Birkenstock, fustis piracius.
Кр̀ушковина, f. das Birnholz, lignum piri.
Кр̀ушковица, f. Birnbranntwein, vinum ustum e piris.
Кр̀ушчић, m. dim. v. крушац.
Кр̀ушчић, m. dim. ein kleiner Birnbaum, pirus parva.
Кр̀ушчица, f. dim. v. крушка.
Крцâње, n. das Knacken (Aufknacken), fractio, elisio.
Кр̀цати, ам, v. impf. knacken (z. B. Nüsse), dentibus frango.
Крчâг, m. der Krug, urceus.
Кр̀чало, n. am Pfluge ein hölzerner Verbindungsnagel, clavus ligneus aratri:
„Узе Марко рало за крчало —
Кр̀чање, n. das Geräusch einer sprechenden Menge, strepitus, susurrus loquentium.
Кр̀чати, чим, v. impf. summen (von vielen Redenden), susurro.

Кр̀чевина, f. das Rodeland, terra silvis liberata, novale. Не ма очевине без крчевине.

Кр̀чење, n. das Roden, sylvae caesio.

Кр̀чидба, f. das Roden, erutio sylvae. ајдемо на крчидбу.

Кр̀чити, им, v. impf. roden, eruo, caedo silvam.

Кр̀чма, f. 1) die Schenke, caupona. 2) на њему је остала крчма, er hat das letzte Glas ausgetrunken, und muß daher frischen Wein nachholen lassen. 3) продаје на крчму, klein weise, en détail.

Крчмâр, m. der Wirth, caupo.

Крчма́рев, ва, во, vide крчмаров.

Крчмàрица, f. die Wirthinn, uxor cauponis.

Крчмàричин, на, но, der Wirthin, copae.

Крчма́ров, ва, во, des Wirths, cauponis.

Крчмâрскӣ, ка, ко, der Wirthe, cauponum. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.

Кр̀чмити, им, v. impf. 1) ausschenken, singulatim vendo vinum. 2) н. п. јабуке, Aepfel kleinweise verkaufen, minutim vendo poma.

Крчмљèње, n. 1) das Ausschenken, venditio vini. 2) das kleinweise Verkaufen, venditio minuta.

Кр̀ш, m. das durch ausgetretenes Wasser Angeschwemmte, adluvio (?). Снијела вода шушањ па начинила крш (кад ко каже да је с њим род, а не знасе по чему).

Кр̀шан, шна, но, wacker, trefflich, bonus, praeclarus.

Кршêње, n. das Brechen, fractio, ruptio.

Кр̀шити, им, v. impf. brechen, frango.

Кршкање, n. dim. v. кршење.

Кр̀шкати, ам, dim. v. кршити.

Кр̀шљав, ва, во, im Wachsthum zurückgeblieben, qui non juste excrevit.

Кр̀штенӣ, на, но, н. п. кум, Tauf-Pathe, baptismalis.

Крштéње, n. die Taufe, baptismus.

Кршћáвање, n. das Taufen, baptizatio.

Кршћáвати, ам, v. impf. taufen, baptizo.

Кршћéње, n. vide крштење.

Кръâње, n. 1) das Zerbrechen, fractio. 2) das Husten des Pferdes, tussitio equi.

Кръат*, m. Art arabischen Pferdes, equi arabis genus:

„Кудгођ иде он кръата јаше —
„И кръата коња у копито —

Кр̀ъати, ам, v. impf. 1) brechen, frango z. B. враш. 2) husten (vom Pferde), tussio.

Ктèти (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide тети.

Кќèрана, f. Frauenname, nomen feminae.

Кќèрин, на, но, der Tochter, filiae.

Кќӣ, кќери, f. die Tochter, filia. cf. ћер und шћи.

Кỳбе, ета, n. (у Србији) vide трупло.

Кỳбура, f. der kümmerliche Zustand, angustiae.

Кубỳрâш, m. највише се говори у множ. броју кубураши, т. ј. пиштољи, што се носе у кубурама, die Sattelpistolen.

Кỳбуре*, f. pl. die Scheide im Sattel für die Pistolen.

Кỳбурêње, n. das kümmerliche Leben, vita angusta.

Кỳбурити, им, v. impf. kümmerlich leben (sein Geschäft treiben) anguste vivo, ago.

Кубỳрлија*, f. vide кубураш:

„Он потеже пушку кубурлију —

Кувâње, n. das Kochen, coctio.

Кувâр, m. der Koch, coquus.

Кувâрев, ва, во, vide куваров.

Кỳварица, f. die Köchin, coqua.

Кỳваричин, на, но, der Köchin, coquae.

Кувâрка, vide куварица.

Кувâркин, на, но, vide куваричин.

Кувâров, ва, во, des Kochs, coqui.

Кỳвати, ам, v. impf. 1) kochen, coquo. 2) љеб (у Србији), Brot anmachen, pinso, coquo panem (i. q. мијесити).

Кỳватисе, амсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.

Кувèждӣн, m. намастир у фрушкој гори. Кувеждѝнац (нца), калуђер из Кувеждина. Кувèждӣнскӣ, ка, ко, von Кувеждин.

Кỳга, f. die Pest, pestis. Србљи кажу да је куга жива као жена (то особито доказују они, који су лежали од ње). Млоги кажу да су је виђели ђе иде завјешена бијелом марамом; а ђекоји приповиједају да су је и носили, т. ј. она нађе човека у пољу, или срете ће на путу (а ђеком дође и у кућу), па му каже: ја сам куга, већ ајде да ме носиш тамо (куд она оће)." Онај је упрти на кркаче драговољно (зашто већ њему и његовој кући не ће нишша учинити) и однесе је без сваке муке (зашто није тешка ни мало) куд му каже. Куге имају преко мора своју земљу (ђе само оне живе), па и Бог пошље амо (кад људи зло раде и млого гријеше) и каже им колико ће људи поморити; но и њи млого пропадне

од паса: зашто се врло боје алије паса.

Кад куга мори, онда јој слабо говоре куга, него кума (као да би је с пим умилостивили); нишш смију увече оставиши неопране судове: зашто она дође ноћу у кућу те гледа јесу ли судови опрани, па ако не буду опрани, а она све кашике и чанке изгребе и отрује (ћевом однесе куга и сланину с тавана). — Купи као куга ђецу. — Не избива као куга из Сарајева. — И до сад је куга морила, ал' није у гузицу згађала.

Кўгла, f. (у Срнјему у Бачк. и у Бан.) die Kugel, globus.

Куглāна, f. der Kegelplatz, die Kegelbahn, der Kegelplan, area conorum lusui destinata.

Кўглање, n. der Kegelschub, lusus conorum.

Кўглатисе, амсе, v. r. impf. Kegel schieben, ludo conis.

Кўд, } wohin? wo vorbei, quo? qua?
Кудâ, }

Кударо̂д, (Рес. и Срем.) vide кудагођ.

Кудагођ, (Ерц.) vide кудгођ.

Кудâ му драго, wohin immer, quocunque, quo libuerit.

Кўдгод, (Рес. и Срем.) vide кудгођ.

Кўдгођ, (Ерц.) wohin immer, quocunque demum.

Кўдеља, f. (Рес. и Срем.) vide кућеља.

Кўдељица, f. dim. v. кудеља.

Кўдељиште, n. (Рес. и Срем.) vide кућељиште.

Кўдељнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide кућељни.

Кўдити, им, v. impf. übel reden von einem, calumnior.

Кўд му драго, vide куда му драго.

Кўдрав, ва, во, kraus, crispus.

Кўћеља, f. (Ерц.) 1) vide конопље. 2) die Portion Flachs, Hanf, oder Baumwolle, die auf einmal auf dem Rocken ist, pensum (?): дај ми једну кућељу вуне.

Кўћељица, f. dim. v. кућеља.

Кўћељиште, n. (Ерц.) vide конопљиште.

Кўћељнӣ, на, но, (Ерц.) vide конопљан.

Кућèник, m. der Tadler, vituperator, in dem Sprüchworte: кад дође суђеник, нек изједе говно кућеник.

Кућèње, n. das Verläumden, calumniatio.

Кўжан, жна, но, von der Pest angesteckt, verpestet, pestilentus, pestifer.

Кужнӣк, n. der Pestkranke, pestilentia correptus.

Кўхиња, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Küche, culina. cf. кућа.

Кўхињскӣ, ка, ко, Küchen-, culinarius.

Кўја, f. vide кучка.

Кујӯнџија*, m. vide златар.

Кујӯнџијин, на, но, des Gold- und Silberarbeiters, aurificis, argentarii.

Кујӯнџијиница, f. die Goldschmiedin, uxor argentarii.

Кујунџӣјнскӣ, ка, ко, } 1) goldschmieds-
Кујӯнџијскӣ, ка, ко, } argentarii. 2) nach Art des Goldschmieds, more argentarii.

Кујунџилук*, m. die Goldschmiedekunst, aurificia ars.

Кўк, m. das Hüftbein, os coxae.

Кўка, f. der Haken, uncus.

Кўкавац, вца, m. der Guckguck, cuculus: што ћу кукавац сињи!

Кўкавица, f. der Guckguck, cuculus: подмеће као кукавица јаје. Срби приповиједају да је кукавица била жена и имала брата, па јој брат умръо и она за њим тако млого тужила и кукала, док се није претворила у тицу (једни кажу да се брату досадило њено кукање и јаукање, па је он проклео те се претворила у тицу, а једни опет кажу, да се Бог на њу расрдио, што је тако млого тужила за братом, кога је он био узео, па је претворио у тицу); зато готово свака Српкиња, којој је брат умръо, и данас оплаче, кад чује кукавицу ће кука. — Кад кукавица пиће рано те кука по црној шуми, онда кажу да ће бити зло (оне године) за ајдуке; али кад кукавица кука по зеленој шуми, онда су ајдуци весели:

„Листај горо кукај кукавицо:
„Нек' се чини ора за ајдуке —

Кўкавичић, m. der junge Guckguck, cuculi pullus.

Кўкавичица, f. dim. v. кукавица.

Кўкавичјӣ, чја, чје, des Guckgucks, cuculi.

Кўкавичјӣ коњиц, m. eine Art Vogel, avis genus.

Кукâвнӣ, на, но, traurig, moestus.

Кукâње, n. das Guckgu-sagen sowohl vom Guckguck, als auch von Wehklagenden: куку мене и до Бога! ululatus cuculi et moerentium.

Кўкаст, та, то, hakenförmig, uncinatus.

Кўкати, ам, v. impf. guck, guck schreyen, clamo cu, cu.

Кўкица, f. dim. v. кука. cf. кучица.

Кўкњава, f. das Jammergeschrey (das куку-мене klagen), ejulatio.

Ку́кољ, m. die Wicken, agrostemma githago Linn.
Ку́коносаст, та, то, hakennasig, naso adunco.
Ку́ку мене (мени)! weh mir, hei mihi, me miserum.
Куку́љица, f. eine Art Kappe, cucullus.
Куку́рек, m. (Рес. и Срем.) vide кукуријек.
Кукуре́кање, n. (Рес. и Срем.) vide кукуријекање.
Кукуре́кати, речем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекати.
Кукуре́кнути, нем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекнути.
Куку́ријек, m. (Ерц.) die Nießwurz, helleborus.
Кукуриjѐкање, n. (Ерц.) das Kikerikischreyen, galli cantus.
Кукуриjѐкати, јечем, v. impf. (Ерц.) kikeriki krähen, cano kikeriki.
Кукуриjѐкнути, нем, v. pf. (Ерц.) einmal kikeriki schreyen, dico kikeriki (e. g. in aurem).
Куку́руз, der Kukuruz, türkisches Korn, zea mais Linn.
Куку́рузан, зна, но, н. п. љеб, брашно, Kukuruz-, e zea mais.
Куку́рузиште, n. der Acker, wo ehe Kukuruz gebaut war, ager in quo zea mais fuit sata.
Куку́рузница, f. das Kukuruzbrot, panis e zea.
Кукурузо̀вина (куку́рузовина), f. das Kukuruzstroh, stramen zeae mais.
Куку́рушчић, m. dim. v. кукуруз.
Куку́та (ку̀кута), f. 1) велика, conium maculatum Linn. 2) мала, aethusa cynapium Linn.
Куку́тање, n. dim. v. кукање.
Куку́тати ућем, dim. v. кукати:
„Кукавица кукуће
„Радосаву вити' куће;
„Радосав се обрће
„Тражи жени обуће —
Ку́ла *, f. der Thurm, turris.
Ку́ласт, та, то, н. п. коњ, mausfarb, mausefarbig, colore murino.
Ку́лача, f. т. j. колиба, eine zeltartige Hütte, tentorii genus.
Кула̂ш *, m. ein mausfahles Pferd, equus coloris murini.
Ку́лин бан, m. in der Redensart: почео приповиједати којешта од Кулина бана, orditur ab ovo, er holt weit aus.
Ку́лич, m. Ruinen einer Festung an der Mündung der Morawa.
Кулу́нџија *, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide кујунџија, mit allen Ableitungen.
Ку́ља, f. vide качамак.

Куља̂ње, n. das Hervorwallen (z. B. des Rauchs), provolutio.
Ку́љати,ља, v. impf. hervorwallen, provolvi, н. п. дим из пећи, челе из кошнице.
Ку̑м, m. 1) крштени, der Taufpathe, sponsor baptismalis. Кум се зове и онај, који први пут стриже косу ђетету; такови кумови бивају и Турци нашим људма, и наши људи Турцима (по Босни):
„Oj Турчине за невољу куме!
„Не кумим те што ја кума не мам —
2) вјенчани, der Beistand bei der Trauung, testis conjugii. Образваља, кум ће доћи. Пред кума (т. j. штогођ тако добро, да би се могло пред кума изнијети)! Зацрвенно се као да је пред кумом прднуо. Ни ти мени кум, ни ја теби стари сват. Ако нигђе кума не нађем, ти ћеш ми бити кум.
Ку́ма, f. 1) die Pathin, Gevatterin, commater (?). 2) die Pathin, puella cui sum commater. 3) Euphemismus für куга. cf. куга.
Ку́мак, мка, m. hyp. v. кум.
Кума̂н, m. vide кумашин.
Ку́мање, n. das gegenseitige Begrüssen als кум, salutatio kumi vocabulo.
Ку́матисе, амсе, v. r. impf. с ким, sich als Gevatter begrüssen, salutare se invicem cumi vocabulo.
Ку́мача, f. cf. дружичало.
Кума̀шин, m. augm. v. кум.
Кумба̀ра *, f. vide лубарда.
Кумбара̀џија *, m. der Bombardier, pyrobolarius.
Ку́мин, на, но, der кума, commatris et pestis.
Ку́мити, им, v. impf. кога, zu Gevatter bitten, advocare pro teste baptismi aut conjugii. Кумићеш ти кугу да те умори.
Ку́митисе, имсе, v. r. fr. с ким, mit jemand Gevatter werden, cumatus necessitudinem ineo.
Ку̀мић, Gevatterchen, dim. v. кум.
Ку̀мица, f. dim. v. кума.
Ку́мљење, n. das Gevatterwerden, initio necessitudinis cumatus.
Ку̑мов, ва, во, des Gevatters, ad testem baptismi pertinens.
Кумо̀ва̂ње, n. das Gevatter stehen, cumatus (?).
Кумо̀вати, мујем, v. impf. коме, zu Gevatter stehen, sum testis baptismi aut conjugii.
Кумо̀вскӣ, ка, ко, 1) dem Gevatter zustehend, quod decet testem baptismi aut conjugii. 2) adv. wie ein кум, more testis baptismi.

Кумпа̀нија, f. die Compagnie, certa militum turba, centuria.

Кумпа̀нӣјскӣ, ка, ко, Compagnie-, quod est centuriae.

Ку̏мрија *, f. 1) eine Art Turteltaube, turturis genus. 2) ein Frauenname, nomen feminae. Meistens gibt man ihn den Gefangenen, Кумрија робиња:
„Код колевке Кумрија робиња,
„Она њија два банова сина —

Ку̏мсал *, m. vide пијесак.

Ку̏мство, n. die Gevatterschaft, munus testis baptismi aut conjugii.

Ку̏мче, четa, n. der Pathe (das Kind), filius baptismalis. Умре кумче, покварисе кумство (das Kind ist gestorben, die Gevatterschaft hört (also) auf).

Ку̏на, f. der Marder, mustela martes Linn.

Ку̏надра, f. 1) оно од пређе, што се ухвати у нитима као памук, die Flocke, floccus. 2) палацка од рогоза кад се ишчупа као перје, die Kätzchen vom Rietgras.

Ку̏ндак, m. der Schaft (der Flinte), lignum tormenti bellici.

Ку̏ндачѐње, n. das Schäften, munitio tormenti bellici.

Ку̏ндачити, им, v. impf. н. п. пушку, (die Flinte) schäften, munio ligno.

Ку̏ндачић, m. dim. v. кундак.

Ку̏ница, f. dim. v. куна.

Ку̏нор (планина), m.
„Оде беже у Кунор планину —

Ку̏па, f. 1) vide чаша. 2) вода у Рватској.

Ку̏па, f. гомила од четири ораа. Такове гомиле намјесте ђеца (свако по једну) у ред према себи, па бију редом ојнаком с једнога мјеста те и обарају (играју се купе). Кад који коју купу обори, он је и узме; ако један обори све у један пут, он и све узме; ако одовуд не оборе све купе, а они бију од онуд с онога мјеста, ће се кога ојнак уставио; ако и тада остане још која купа необорена, а они онда дометну опет сваки још по једну, па на ново бију. Ein Kinderspiel mit Nüssen, lusus nucum.

Ку̏пање, n. das Baden, lavatio.

Ку̏пати, ам, v. impf. baden, lavo.

Ку̏патисе, амсе, v. r. impf. baden, sich baden, lavor.

Ку̏пац, пца, m. der Käufer, emtor:
А. По што је то?
Б. Ко је купац?
А. Ја сам.

Ку̏пилац, пиоца, m. der Leser (Aufleser, Klauber), lector, collector (v. g. foeni, prunorum, pomorum),

Ку̏пина, f. 1) der Brombeerstrauch, rubus fruticosus Linn. 2) die Stachelbeere, bacca grossulariae. 3) Frauenname, nomen feminae.

Ку̏пити, им, v. pf. kaufen, emo.

Ку̏пити, им, v. impf. auflesen, colligo.

Ку̏питисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen, contrahor, (von der Armee, congregor).

Ку̏пица, f. 1) dim. v. купа. 2) der Schröpfkopf, cucurbitula, cucurbita.

Купљѐње, n. das Lesen (Auflesen), lectio, collectio.

Купо̀вање, n. das Kaufen, emtio.

Купо̀вати, пујем, v. impf. kaufen, emo

Купо̀внӣ, на, но, н. п. гуњ, љеб, gekauft, emtus (Gegensatz vom zu Hause Erzeugten).

Ку̏пус, m. der Kohl, brassica oleracea capitata Linn. Доста је купу̑са изјео (er ist ein alter Mann).

Купу̀сара, f. н. п. каца, das Sauerkraut-Geschirr (der Krautbottich), vas in quo olus acidum adservatur.

Ку̏пусина, f. augm. v. купус.

Ку̏пусиште, n. Acker, wo einst Kohl gebaut worden ist, ager olim olerarius.

Ку̏пуснӣ, на, но, н п. лист, каца, Kraut-, Kohl-, olerarius, olitorius.

Ку̏ра, f. hyp. v. курац.

Ку̏ра̂ж, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Courage, der Muth, animus, animus fortis. cf. слобода.

Кура̂жан, жна, но, muthig, animosus. cf. слободан.

Кура̀жење, n. das Anfeuern, Muth machen, animi additio.

Кура̀жити, им, v. impf. anfeuern, animum addo, facio.

Кура̀житисе, имсе, v. r. impf. sich Muth machen, seipsum incendere.

Ку̏рат, та, то, 1) mentulatus, penitus. 2) bene mentulatus.

Ку̏рац, рца, m. das männliche Glied, penis, mentula.

Курба̂н *, m. das Schlachtopfer, victima (bei den Türken).

Ку̏рва, f. 1) die Hure, impudica, meretrix. 2) auch als Schimpfwort gegen Männer, mendax, perfidum scortum.

Ку̏рвање, n. 1) das Huren, scortatio. 2) (курва̂ње) das hurenartige Benehmen auch von Männern, mores meretricii.

Курва̂р, m. der Hurer, scortator.

Курва̀рев, ва, во, vide курваров.

Ку̏рварица, f. komische und zweideutige Verbindung der куварица, comice pro куварица.

Курва̀ров, ва, во, des Hurers, scortatoris.

Курварскӣ, ка, ко, 1) Huren-, meretricius. 2) adv. wie ein Hurer, more scortatoris.
Курварство, n. die Hurerey, scortatio.
Ку̏рвати, ам, v. impf. wie eine Hure sich betragen, lügen, meretricio more se gerere.
Ку̏рватисе, амсе, v. r. impf. huren, scortor.
Курве̏тина, f. augm. v. курва.
Ку̏рвић, m. der Hurensohn, spurius, nothus.
Ку̏рвица (у Сриjему курвѝца), f. dim. v. курва.
Ку̏рдељ, m. код плуга онај клин, што је за њега запета гужва орачица.
Ку̏ре, рета, n. dim. v. курац: свако Туре своје куре вади.
Кур̏нце, цета, n. dim. v. куре.
Ку̏риков, ва, во, von куриковина, e certa arbore куриковина dicta.
Ку̏риковина, f. Art Holzes, ligni genus.
Ку̏рjа! interjectio vituperii: кад повичу људи на кога курjа!
Курjа̂к *, m. vide вук 1.
Курја̏чина, f. vide вучина.
Курја̏чић, m. dim. v. курjак.
Курја̏чица, f. vide вучица.
Курја̂чкӣ, ка, ко, 1) vide вучjи. 2) adv. wie ein Wolf, more lupi.
Ку̏рjук *, m. 1) der Schwanz, cauda; vide реп. 2) der Zopf, cauda capillorum. cf. кика, плетеница. 3) der Boden des Flintenlaufs, fundus teli glandarii (sclopeti).
Ку̏рjучêње, n. das Anschrauben des Flintenbodens.
Ку̏рjучити, им, v. impf. m. j. пушку, или цијев пушчану, den Boden des Flintenlaufs anschrauben.
Ку̏рjучић, m. dim. v. курjук.
Ку̏роња, m. bene mentulatus.
Куропе́цање, n. ein obscön-komisches Spiel, oder vielmehr Anekdote davon: куропец па и опет —
Куропе́цатисе, амсе, v. r. impf. vide куропецање.
Курца̂ње, n. das Gebrauchen des (obscönen) Worts курац, penis crebe usus in loquendo.
Ку̏рцатисе, амсе, v. r. impf. das Wort курац im Gespräche oft gebrauchen: немој се курцати, penis vocabulo abuti.
Курцо̀вати, цуjем, v. impf. ein Slovakismus für јебати:
„Аjде бака у капане;
„Доста пити, доста јести,
„За краjцару курцовати.
Ку̏рцокрêт, m. ein komisches Wort für целер (q. d. excitans penem).
Ку̏рчев, ва, во, mentulae.
Курче̏вит, та, то, wie der курац, ut mentula.
Курче̏кања, n. augm. v. курац.
Ку̏рчење, n. das Thun, wie der курац, imitatio penis.
Ку̏рчина, f. vide курчекања.
Ку̏рчитисе, имсе, v. r. impf. thun, wie ein курац, penem imitor.
Ку̏рчић, m. dim. v. курац.
Ку̏с, са, со, gestutzt, cauda truncata. Кус пијетао пиле до вијека.
Ку̏са, f. куса кокош, gestutzt, sine cauda.
Ку̏сало, n. у кашике оно што се меће у уста, der vordere Theil des Löffels, pars cochlearis quae ori admovetur. Кусалом га закусуjе, а дршком му очи вади.
Куса̂љ, m. gestutztes Pferd, equus cauda curtata.
Ку́сање, n. das Essen mit vollem Löffel, cochlear plenum ori admoveo.
Кус́атак, тка, m. der Stümmel, truncus.
Ку́сати, ам, v. impf. mit vollem Löffel essen, cochlear plenum ori admoveo.
Ку́сида, f. Fluß an der Grenze gegen Montenegro. Ку́сидскӣ, ка, ко, von Кусида:
„Код Кусиде студене водице,
„У лијепим Кусидским лукама —
Ку́снути, нем, v. pf. einen vollen Löffel zum Munde tragen, cochlear plenum in os ingero.
Кусо̂в, m. кус пас, der Stutzhund, canis cauda truncata.
Кусо̀вљев, ва, во, des Stutzhundes, canis curti.
Ку́соња, m. кус во, der Stutzochs, bos cauda truncata. Да пусте кусоњу под пласт (нарастао би му реп?).
Ку́соњин, на, но, des Stutzochsen, bovis cauda truncata.
Ку́суља, f. куса крава, die Stutzkuh, vacca cauda truncata.
Ку́суљин, на, но, der Stutzkuh, vaccae cauda truncata.
Кусу̏р *, m. der Rückstand, residuum debiti. cf. остатак.
Ку̏т, m. der Winkel, die Ecke, angulus.
Ку́тао, тла, m. ein großer Schöpflöffel (um Wasser zu schöpfen), haustrum, cochlear haustorium.
Ку̏тиja *, f. die Schachtel, capsa.
Кутѝјица, f. dim. v. кутиjа.
Ку̏тлача, f. vide кутао.
Ку̏тлачица, f. dim. v. кутлача.
Ку̏тлић, m. dim. v. кутао.
Ку̏тњак (ку́тњак), m. der Stockzahn, dens molaris.
Ку́тњӣ, ња, ње, н. п. зуб, der Stockzahn, dens molaris.

Кутњй (кућни), ња, ње (њо?), н. п. врата, Haus-, domus.
Кућа, f. 1) das Haus, domus. 2) die Küche, culina:
А. Ђе ти је кућа?
Б. Код собе.
Кућани, m. pl. die Hausgenossen, qui in eadem domo habitant, familia (?).
Кућаник, m. der gute Haushälter, bonus pater familias.
Кућаница, f. die häusliche Frau, bona mater familias.
Кућевнй, на, но, dem Hause, der ganzen Familie gehörig, universae familiae.
Кућење, n. das Haushalten, curatio rei familiaris.
Кућерина, f. (augm. v. кућа) unförmliches, verfallenes Haus, caduca domus:
„Кућа му се кућерином звала,
„Ђеца му се на огњиште орала —
Кућетина, f. augm. v. кућа.
Кућити, им, v. impf. m. j. кућу, haushalten, rem familiarem curare, augere.
Кућица, f. 1) das Häuschen, casa. 2) ein Häufchen gesetzter Fasolen, cabula phaseolorum.
Кућичење, n. das Bereiten der кућице für die Fasolen, tumulorum phaseolis inserendis praeparatio.
Кућичити, им, v. impf. die кућице bereiten für die Fasolen, paro tumulos phaseolis inserendis.
Кућиште, n. Ort, wo einst ein Haus gestanden, locus ubi domus fuit.
Кућнй, на, но, vide кутњи.
Кућурина, f. vide кућетина.
Куц (von куцати, klopfen), што куц то муц (wie gearbeitet, so gegessen). Von einem kleinen Erwerbe, der kaum seinen Mann nährt.
Куца, f. hyp. v. кучка.
Куцање, n. das Klopfen, pulsatio.
Куцање, n. das Läufigseyn der Hündin, catulitio.
Куцати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Куцатисе, амсе, v. r. impf. läufig seyn, catulio.
Куцкало, m. der Klopfer, pulsator (vom Kinde): стани ти куцкало.
Куцкање, n. dim. v. куцање.
Куцкати, ам, dim. v. куцати.
Куцнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
Кучад, f. (coll.) vide штенад.
Кучаја (планина), f. nom. propr. eines Berges in Serbien.
Куче, чета, n. das Hündchen, catulus. cf. штене.
Кучетина, f. augm. v. кучка.
Кучине, f. pl. das Werg, stupa. Говна и кучине.

Кучићи, m. pl. vide штенци 1.
Кучица, f. 1) dim. v. кука. vide кукица. 2) dim. v. кучка.
Кучка, f. die Hündin, canis femina.
Кучкодер, m. der Hundeschinder, excoriator canum:
„Кад се жени кучкодере Арсо —
Кучница, f. der Haufe Hunde, die einer läufigen Hündin folgen, turba canum persequentium catulientem.
Куш! (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) kusch! (österr. für halt's Maul), tace, canis.
Кушак*, m. das Querholz (z. B. bei dem Tische), lignum transversum.
Кушама*, f. (у Сарајеву и у осталим варошима по Босни) die Zunftgalla, bei Empfang des Vesirs, pompa collegiorum.
Кушање, n. das Versuchen, periculum, experientia, tentatio.
Кушати, ам, v. impf. versuchen, tento.
Кушлат, m. Burg zwischen Зворник und Сарајево:
„Ој ђевојко у Кушлату граду!
„Бог зна јеси у голему јаду. —
„Кирџија! ти си у горему,
„Преносећи рану на самару
„Преко Босне на Ерцеговину.
Кушља, f. и. п. жена која је кушљава.
Кушља, m. (Рес. и Срем.) vide кушљо.
Кушљав, ва, во, verworren, zerrüttet, perturbatus.
Кушљање, n. das Verwirren, perturbatio.
Кушљати, ам, v. impf. (den Flachs) verwirren, perturbo.
Кушљо, m. (Ерц.) der das Haar verworren hat, capillis turbatis. Кушљо је био коњ у војводе Вељка Петровића.

Л.

Ла, cf. но што ла.
Лаб, m. Fluß in Serbien:
„Уватио и Лаб и Ситницу —
Лабуд, m. der Schwan, olor, cycnus.
Лабудић, m. dim. junger Schwan, pullus olorinus.
Лабудица. f. das Weibchen vom Schwan, olor femina.
Лабудов, ва, во, des Schwans, cycni.
Лав, m. der Löwe, leo.
Лавеж, m. das Gebelle, latratus: оно ји лавеж паса.
Лавић, m. ein junger Löwe, catulus leoninus.

Лàвица, f. die Löwinn, leaena.
Лàвов, ва, во, des Löwen, leonis.
Лàвскӣ: ка, ко, 1) Löwen=, leoninus. 2) adv. wie ein Löwe, leonis more.
Лàгаан, лагана, но, vide лаган.
Лàгала, n. pl. das Lügenwerkzeug, die Lügenmittel, instrumenta mendacii: Остала су ми лагала у селу, него дај ми кола и волове да и донесем, па ћу ти онда лагати колико ти драго (приповиједају да је некакав лажа одговорио цару, кад му је цар рекао: кад се тако људи тужe да много лажеш, деде да видим можеш ли мени што слагати.)
Лàган, на, но, leicht, levis.
Лагâно, leise, leniter.
Лагâње, n. das Lügen, mentiri, mendacia.
Лàгати лажем, v. impf. lügen, mentior. 2) на кога, einen verleumden, mentior in quem.
Лàгачак, чка, ко, dim. v. лаган.
Лàгитн, им, dim. v. лагати.
Лàгум*, m. die Mine, cuniculus: поткопати, или подметнути лагум, cuniculum ago.
Лагӯн, на, но, (у Ерц.) vide лаган.
Лагӯшан, шна, но, dim. v. лагун.
Лâд, m. der (kühle) Schatten, umbra.
Лáдак, тка, m. dim. v. лад.
Лáдан, дна, но, 1) kühl, refrigeratus. 2) kalt, frigidus.
Лáдити, им, v. impf. kühlen, refrigero.
Лàднети, ним, (Рес.) vide ладњети.
Лàднити, им, (Срем.) vide ладњети.
Ладнòћа, f. die Kälte, frigus.
Лàдњача, f. vide луковача.
Лàдњети, ним, v. impf. (Ерц.) kalt werden, frigesco.
Лàдо. само се у пјесмама припијева, н. п.

„Гледа мому од малена
Ладо! Ладо!
„Од малена до голема
Ладо! Ладо! —
„Ђурађ коси по побрђу
Ладо ле миле!
„Ђурђу жеђца додијала
Oj Ладо! oj! —

Ладòвина, f. die Kühle, frigus (umbrae, silvae).
Лâђа, f. das Schiff, navis.
Лâђан, нá, но, dim. v. ладан.
Лађâр, m. der Schiffer, nauta.
Лађâрев, ва, во, } des Schiffers, nautae.
Лађâров, ва, во, }
Лађâрскӣ, ка, ко, 1) der Schiffer, nautarum. 2) nach Schiffer Art, more nautarum.
Лáђење, n. das Kühlen, refrigeratio.
Лâђица (лађица), f. das Schifflein, navicula.
Лађӯрина, f. augm. v. лађа.
Лâж, f. die Lüge, mendacium; ућерати кога у лаж, einen Lügen strafen, arguo mendacii.
Лáжа, f. der Lügner, mendax.
Лáжичица, f. vide ложичица.
Лáжљив, ва, во, lügenhaft, mendax.
Лáжљивац, вца, m. der Lügner, mendax.
Лáжљивица, f. die Lügnerinn, mendax femina.
Лáза, m. (Рес. и Срем.) vide Лазо.
Лазâр, m. Lazar, Lazarus.
Лазâрев дан, m. } Lazaretag (der Samstag vor Palmsonntag), dies festus S. Lazaro. cf. лазарице.
Лазâрева субота, f. }
Лàзарӣн, m. Art Flintenrohr, fistula jaculatoria (qum Lazzarini Veneti).
Лàзарица, f. тако зову слијепци ону велику пјесму од Кнеза Лазара и од Косовског боја. Лазарица се почиње:

„Цар Мураше у Косово пада,
„Како паде ситну књигу пише
„Те је шаље ка Крушевцу граду —

А све су остале Косовске пјесме комади од Лазарице.
Лàзарице, f. pl. До скора је био обичај у Србији (а може бити да је ђешто и сад), да иду Лазарице (неколико ђевојака) у очи Лазареве суботе од куће до куће, те играју и пјевају пјесме од Лазара (онога што га је Ристос васкрсао). По Сријему и данас скупесе ђевојке у очи Лазареве суботе и стану у коло а пруже руке од себе, па дигну мало дијете мушко те иде преко руку, а оне пјевају:

„Лази, лази Лазаре!
„Те долази до мене,
„Приватајсе за мене:
„За свилене рукаве,
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље.

Лàзити, им, v. impf. (ст.) gehen, eo, gradior:

„Лази, лази Лазаре,
„Те долази до мене —

Лàзнути, нем, v. pf. einmal lecken, lambo.
Лáзо, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.
Лајâње, n. das Bellen, latratus.
Лàјати, јем, v. impf. bellen, latro.
Лàк (comp. лàкшӣ), ка, ко, 1) leicht (zu tragen) levis. 2) leicht (zu thun), facilis.
Лáка, m. (Рес. и Срем.) vide Лако.
Лàкат, кта, m. 1) der Ellbogen, cu-

bitus. 2) die Elle, ulna: триста лаката (и. п. пропао у земљу)..
Лакета, m. hyp. v. Лазар.
Лако, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.
Лаком, ма, мо, habsüchtig, avarus:
„Лаком ајдук бјеше на дукате —
Лакомитисе, имсе, v. r. impf. на што, habsüchtig seyn, avaritia ducor.
Лакомица, f. ждлијеб, што њим тече вода у бађањ (у Јадру), die Rinne, canalis.
Лакомљење, n. das Habsüchtigseyn, die Habsucht, avaritia.
Лакомство, n. die Habsucht, avaritia.
Лакрдија*, f. die Fopperey, nugae.
Лакрдијаш, m. der Spaßvogel, jocosus.
Лале*, n. Tulpe, tulipa.
Лале*, f. pl. понајвише у пјесмама: лале и везири:
„Турци браћо лале и везири! —
„Лале шћаy бити Бугарина —
„Буде њега лале и војводе —
Лале, m. Mannsname, nomen viri.
Лаленка, f. Frauenname, nomen feminae.
Лан, m. der Lein, linum.
Ланац, нца, m. die Kette, catena.
Ландање, n. das Schlendern, obambulatio otiosa.
Ландати, ам, v. impf. umherschlendern, obambulo.
Лане, нета, n. das Rehkalb, pullus capreae, hinnulus.
Лане, (Рес. и Срем) vide лани.
Ланен, на, но, Flachs-, lineus.
Лани (ла́ни), (Ерц.) voriges Jahr, anno elapso; како онда и лани.
Ланиште, n. Acker auf dem einst Flachs gebaut war, ager olim lino consitus.
Ланути, нем, v. pf. einmal bellen, adlatro.
Лануги, не, v. pf. leichter werden, lenius est: сад ми је лануло мало.
Ланчић, m. dim. v. ланац.
Лањски, ка, ко, vorjährig, anni superioris. Прошао као лањски снијег.
Лапавица, f. Regen und Schnee durcheinander, pluviae nivibus mixtae.
Лапити, им, v. pf. schnappen, capto.
Лаптање, n. das Schlampampen des Hundes, der etwas Flüssiges ißt, manducatio canina.
Лаптати, пћем, v. impf. schlampampen, manduco more canis.
Ларма, f. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Lärm, tumultus. cf. буна.
Лармање, n. das Lärmen, tumultuatio.
Ларматн, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.
Ласа, f. 1) hyp. v. ласица. Ласо ласичице! поздравили те наши миши, да ти одгризу уши (тако треба казати ласици, кад је човек види, па ће онда све мише поклати и рашћерати). 2) ласаста коза, wieselfarbige Ziege, capra mustelini coloris infra pectus. 3) (scherzhaft) der Säbel, acinaces.
Ласан, сна, но, leicht (zu thun), facilis.
Ласаст, та, то, н. п. коза, wieselfarbig, mustelini coloris.
Ласица, f. das (die) Wiesel, mustela.
Ласичић, m. das junge Wiesel, catulus mustelinus.
Ласичица, f. dim. v. ласица.
Ласичји, чја, чје, Wiesel-, mustelinus.
Ласкање, n. das Schmeicheln, adulatio.
Ласкати, ам, v. impf. schmeicheln, adulor.
Ласт, f. die Leichtigkeit, facilitas: прва ласт потоња мука.
Ласта, f. } die Schwalbe, hirundo.
Ластавица, f. } die Schwalbe, hirundo.
Ластавичић, m. die junge Schwalbe, pullus hirundinis.
Ластавичица, f. dim. v. ластавица.
Ластавичји, чја, чје, Schwalben-, hirundinus.
Ластар, m. das junge Reblaub, pampinus.
Ластин, на, но, Schwalben-, hirundinis.
Ластисање, n. vide ласкање.
Ластисати, тишем, vide ласкати.
Латинија, f. (coll.) die Lateiner, Latini:
„Нек' се чуди мудра Латинија —.
Латинин, m. 1) der Lateiner, Latinus. 2) der Italiäner, Italus.
Латинка, f. 1) die Lateinerinn, Latina. 2) die Italiänerinn, Itala. 3) Frauenname, nomen feminae.
Латински, ка, ко, 1) lateinisch, latinus. 2) adv. lateinisch, latine.
Латинчад, (coll.) die jungen Lateiner, juventus Latina.
Латинче, чета, n. das Lateinerchen, Latinellus (?)
Латити, им, v. pf. schnell ergreifen, arripio.
Латитисе, имсе, v. r. pf. н. п. оола, коња, ergreifen, adgredior.
Латица, f. клинчић у кошуље под пазуом, der Armzwickel, cuneus tunicae.
Латов, m. der Ueberreiter (Aufseher), (bei der Maut, und bei der Ueberfuhr) portitoris genus.
Латовљев, ва, во, des Ueberreiters, portitoris.
Латовљевица, f. die Ueberreitersfrau, uxor portitoris.
Латовски, ка, ко, 1) Ueberreiter, portitorum. 2) adv. wie ein Ueberreiter, more portitoris.
Лаћман, der Lieutenant, subcenturio.

Лаћманов, ва, во, des Lieutenants, subcenturionis.
Лаћмановица, f. die Lieutenantsfrau, uxor subcenturionis.
Лаћманскй. ка, ко, 1) Lieutenants, subcenturionis. 2) adv. wie ein Lieutenant, more subcenturionis.
Лауд, m. (cm. а кад што приповиједају о њему, онда кажу Лаудан) der General Loudon (lies Laudon):
„Међу њима Лауд ђенерале —
Лаудан, m. cf. Лауд.
Лауданов, ва, во, и. п. шанац (на Врачару), des General Laudon.
Лачан, чна, но, vide гладан (највише се каже псетету).
Ле, додајесе у пјесмама код ђекоји ријечи на крају, н. п.
„Паун шета војноле на венчање,
„С' собом води војноле пауницу —
„Пораниле девојке,
Јело ле Јело добра девојко —
„Пораниле на воду,
Јело ле Јело добра девојко —
„Ој! и два свата и два упросника,
Ле леља ле!
„Куд ви идите? што ви тражите?
Ле леља ле! —
„Наша дода Бога моли
ој додо, ој додоле! —
„Ђурађ коси по побрђу
ладоле миле —
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —
Леб, m. (Рес. и Срем.) vide љеб.
Лебар, m. (Рес. и Срем.) vide љебар.
Лебарев, ва, во, } (Рес. и Срем.) vide
Лебаров, ва, во, } љебаров.
Лебац, бца, m. (Рес. и Срем.) vide љебац.
Лебдити, им, v. impf. zärtlich pflegen, foveo, cum amore curo: лебди око њега, као мати око ђетета.
Лебнй, на, но, (Рес. и Срем.) vide љебни.
Левак, вка, m. (Рес. и Срем.) vide лијевак.
Левак, m. (Рес. и Срем.) vide љевак.
Левака, f. (Рес. и Срем.) vide љевака.
Левач, вча, m. (Рес. и Срем.) ein Theil der Јагодинска нанја.
Левента, m. (cm.)
„Под њим сједи Левента,
„На крилу му Латинка —
Левй, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лијеви.
Левке, (Рес. и Срем.) vide љевке.
Лево, (Рес. и Срем.) vide лијево.
Левча, f. (Рес. и Срем.) vide лијевча.
Левчанин, m. (Рес. и Срем.) der Lewtscher.
Левчанка, f. (Рес. и Срем.) die von Lewatsch.
Левчић, m. dim. v. левак.

Легање, n. (Рес. и Срем.) vide лијегање.
Легати, лежем, (Рес. и Срем.) vide лијегати.
Легло, n. die Brut, fetus, progenies; пасје легло!
Лед, m. das Eis, glacies.
Леден, на, но, eiskalt, gelidus: ледено медено! ruft der Scherbetverkäufer.
Леденица, f. 1) der Eiszapfen, stiria. 2) die Eisgrube, fovea glaciaria.
Ледина (ледина), f. ungeackert Land, solum incultum.
Ледити, им, v. impf. zu Eise machen, glacio.
Leдитисе, имсе, v. r. impf. zu Eis werden, gefrieren, glacior.
Ледојка, f. (bedauernd, mit Anspielung auf лед für) ђевојка.
Леђа, n. pl. der Rücken, dorsum.
Леђан, m. (cm.)
„У Леђану граду Латинскоме —
Леђанскй, ка, ко, (cm.) von Леђан:
„Па он оде низ поље Леђанско —
Леђашца, n. dim. v. леђа.
Леђен*, m. das Waschbecken, pelvis.
Лежак, m. 1) der Faulenzer, segnitiosus. 2) vide чучавац.
Лежање, n. das Liegen, cubatio; das Darniederliegen, Kranksein, aegrotatio.
Лежати, жим, v. impf. liegen, cubo, jaceo; darniederliegen, aegroto.
Лежачина, f. augm. v. лежак 1.
Лежење, n. das Brüten, incubatio.
Лежећи, ва, во, (cm.) liegend, cubans.
„На Шпиларца Турци долећеше,
„Лежећива да га посијеку —
Лежећке, adv. liegend, cubans.
Леја, f. (Рес. и Срем.) vide лија 1.
Лек, m. (Рес. и Срем.) vide лијек.
Лекар, m. (Рес. и Срем.) vide љекар.
Лекарев, ва, во, vide љекаров.
Лекарина, f. (Рес. и Срем.) vide љекарина.
Лекарица, f. (Рес. и Срем.) vide љекарица.
Лекаров, ва, во, (Рес. и Срем.) vide љекаров.
Лекарскй, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide љекарски.
Лекови, m. pl. vide мице.
Леле мене (мени)! weh mir, vae mihi! леле мени и до Бога! куку леле!
Лелек, m. das Wehgeheul, ululatus (леле мене!)
Лелек*, m. der Storch, vide штрк.
Лелекање, n. das Wehklagen, ululatio.
Лелекати, лечем, v. impf. викати: леле мене! wehklagen, ululo.

Лѐља, } само се у пјесмама припи-
Лѐљо, } јева, cf. краљице;
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —
„Oj! и два свата и два упросника
Ле леља ле —
Лѐм, m. der Kitt, maltha, ferrumen.
Лѐмање, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
мање.
Лѐмати, ам, (Рес. и Срем.) vide ли-
јемати.
Лѐмеш, m. vide раоник.
Лѐмити, им, v. impf. kitten, ferru-
mino.
Лемљѐње, n. das Kitten, ferrumina-
tio.
Лѐн, на, но, (Рес. и Срем.) vide ли-
јен. cf. љењ.
Лѐнгер*, m. der Anker, ancora.
Лѐнив ва, во, (Рес. и Срем.) vide
љенив.
Лѐниваң, вца, m. (Рес. и Срем.) vide
љениваң.
Лѐнивица, f. (Рес. и Срем.) vide ље-
нивица.
Лѐнитисе, нмсе, (Рес. и Срем.) vide
лијенитисе.
Лѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide лијенка.
Лѐност, f. (Рес. и Срем.) vide лијеност.
Лѐнштина, f. (Рес. и Срем.) vide ли-
јенштина.
Лѐњ, ња, њо, (у Срнјему и у Бачк.)
vide лен (mit allen Ableitungen).
Лењѝр, m. das Lineal (österr. Linier),
regula.
Лењѝрисање, n. das Linieren, ductus
regulae.
Лењѝрисати, ришем, v. impf. linie-
ren, regulam duco.
Лѐп, m. (Рес. и Срем.) vide лијеп.
Лѐп, па, по, (Рес. и Срем.) vide лијеп.
Лѐпа̂ вѝна, f. намастир, у Рвашт-
ској.
Лѐпа̂ ката, f. aster chinensis Linn.
Лѐпак, пка, m. die Mistel, viscum al-
bum Linn.
Лепѐзе*, лепа, n. der Fächer, flabel-
lum.
Лепѐта̂ње, n. das Flattern (des gefan-
genen Fisches, Vogels) agitatio alarum
(corporis) avis aut piscis capti.
Лепѐтатисе, пеħемсе, v. r. impf.
flattern, agitor.
Лѐпи̂ човек, m. das Balsamkraut,
impatiens balsamina Linn.
Лѐпина, f. } eine Art Brots, schmal und
Лѐпиња, f. } lang, panis genus: daher
das Räthsel (што ми ти је за што):
Док се отац роди, син по куħи
оди? т. j. лепиња.
Лепѝр, m. der Schmetterling, papilio.
Лепѝриħ, m. dim. v. лепир.

Лепѝрица, f. das Weibchen vom Schmet-
terlinge, papilio femina.
Лѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide лије-
пити.
Лѐпљење, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
пљење.
Лепо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide љепота.
Лепо̀тица, f. (Рес. и Срем.) vide ље-
потица.
Лѐпошета, f. (Рес. и Срем.) vide ље-
пошета.
Лепрша̂ње, n. das Wälzen der Hühner
im Sande, volutatio gallinarum in
pulvere.
Лепршатисе, амсе, v. r. impf. sich im
Sande wälzen, volutari in arena (pul-
vere).
Лептѝр, m. (у Срнјему и у Бачкој)
vide лепир.
Лептѝриħ, m. dim. v. лептир.
Лептѝрица, f. vide лепирица.
Лѐпчиħ, m. dim. v. лебац.
Лепша̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide љеп-
шање.
Лѐпшати, ам, (Рес. и Срем.) vide
љепшати.
Лѐс, m. (Рес. и Срем.) vide лијес.
Лѐса, f. (Рес. и Срем.) vide љеса.
Лесѐтина, f. augm. v. леса.
Лѐсица, f. dim. v. леса.
Лѐска, f. (Рес. и Срем.) vide лијеска.
Лѐсков, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
љесков.
Лѐскова маст, f. (Рес. и Срем.) vide
љескова маст.
Лѐсковац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide
љесковац.
Лѐсковача, f. (Рес. и Срем.) vide ље-
сковача.
Лѐсковина, f. (Рес. и Срем.) vide ље-
сковина.
Лестѐдај (леж' те дај), m. die Schlüs-
selblume, primula veris (vocabulum ser-
bicum est significationis obscoenae: de-
cumbe et da).
Лѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
тање.
Лѐтати, леħем, (Рес. и Срем.) vide
лијетати.
Лѐтва, f. die Planke, planca, tabula.
Летѐње, n. (Рес.) vide леħење.
Лѐтети, тим, (Рес.) vide леħети.
Лѐти, (Рес. и Срем.) vide љети.
Лѐтина, f. (Рес. и Срем.) vide љетина.
Лѐтипас, пса, m. der Windbeutel, ho-
mo ventosus.
Лѐтити, им, (Срем.) vide леħети.
Лѐтка, f. на чекрку гвоздена шипка,
што се на њу натакне цијев кад
се суче.
Лѐтњи (једни говоре и лешњи), ња,
њо, (Рес. и Срем.) vide љетњи.

Лето, n. die Oeffnung vorne am Bienenstocke, ostium alvearis.
Лето, n. (Рес. и Срем.) vide љето.
Летовање, n. (Рес. и Срем.), vide љетовање.
Летовати, тујем, (Рес. и Срем.) vide љетовати.
Летос, } (Рес. и Срем.) vide љетос.
Летоске, }
Летошњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide љетошњи.
Летургија, f. } 1) die Liturgie (Messe), liturgia. 2) vide поскурица:
Летурђија, f. }
„Да не роди вино ни шеница,
„Ни за цркву часна летурђија —
Леће, n. (у Ерц.) vide сочиво.
Лећење, n. (Ерц.) das Fliegen, volatus.
Лећети, летим, v. impf. (Ерц.) fliegen, volo.
Лећи, лежем (и легнем), v. pf. sich legen, decumbo.
Лећи, лежем, v. impf. brüten, incubo.
Лецање, n. das Unpaßseyn, die Unpäßlichkeit, invalitudo.
Лецатисе, амсе, v. impf. unpaß seyn, minus bene valeo.
Лечење, n. (Рес. и Срем.) vide лијечење.
Лечити, им, (Рес. и Срем.) vide лијечити.
Леш*, m. vide стрвина.
Лешење, n. vide чкрњање.
Лешина, f. augm. v. леш.
Лешинар, m. m. j. орао, der Aasgeyer, vulturis genus.
Лешити, им, vide чкрњати.
Лешица, f. dim. v. леја.
Лешкање, n. dim. v. лежање.
Лешкарење, n. vide лешкање.
Лешкарити, им, vide лешкати.
Лешкати, ам, dim. v. лежати.
Лешник, m. (Рес. и Срем.) vide љешник.
Лештак, m. (Рес. и Срем.) vide љештак.
Лештарка, f. (Рес. и Срем.) vide љештарка.
Лешће, n. (coll. Рес. и Срем.) vide лијешће.
Ли, 1) Fragepartikel, ob? an? има ли? hat er? habetne? оћели доћи; знаш ли. 2) кад ли те уватим! да ли ми је знати; кад ли ће доћи.
Ливање, n. (Срем.) vide љевање.
Ливати, ам, (Срем.) vide љевати.
Ливно, n.
„Сеју смо ти у Ливну продали
„Те дружина у вину попила —
Лизање, n. das Lecken, linctus, lambitus.
Лизати, лижем, v. impf. lecken, lambo; лиже плашен.
Лиј, m. vide лисац.
Лија, f. 1) hyp. v. лисица. 2) (Ерц.) die Schottel (der Bifang), die Furche, lira, н. п. лија лукова, купусна.
Лијање, n. das Schleichen wie ein Fuchs, circumreptatio vulpina.
Лијати, ам, v. impf. umherschleichen wie ein Fuchs, vulpino more circumrepto.
Лијевак, вка (pl. љевкови), m. (Ерц.) der Trichter, infundibulum.
Лијевач, вча, m. (Ерц.) vide Левач, mit allen Ableitungen.
Лијеви, ва, во, (Ерц.) link, laevus.
Лијевно, n. vide Ливно (?):
„Турско моче по Лијевну ода
„А за собом добра дору вода —
Лијево, (Ерц.) links, aeva (parte).
Лијегање, n. (Ерц.) das Liegen, decubatio.
Лијегати, јежем, v. impf. liegen, cubo.
Лијек, m. (Ерц.) die Arzney, das Arzneymittel, medicamentum, remedium. Прије био лијек него ти запитао (одговоре жене, кад носе (или траже) какову траву, или друго што лијека ради, па ко запита: шта је то? или што ће ти то?).
Лијемање, n. (Ерц.) das Schlagen, verberatio, pertusio.
Лијемати, ам, v. impf. (Ерц.) schlagen, pertundo.
Лијен, на, но, (Ерц.) träge, piger. Кад се лијен накани, сав свијет попали.
Лијенитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) faulenzen, cesso.
Лијенка, f. (Ерц.) die Aufhängestange für die Wäsche, und dgl. suspensorium. cf. сpr.
Лијеност, f. (Ерц.) die Trägheit, pigritia.
Лијенштина, f. (Ерц.) der Bärenhäuter, desidiosus.
Лијеп, m. (Ерц.) der Anwurf (z. B. des Lehms auf das Flechtwerk), illitus.
Лијеп (comp. љепши), па, по, (Ерц.) schön, pulcer.
Лијепити, им, v. impf. (Ерц.) anwerfen, illino.
Лијепитисе, писе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, adlinor, haereo.
Лијепљење, m. (Ерц.) das Anwerfen, illitus.
Лијес, m. (Ерц.) das ganze Ackergeräthe (sammt dem Joche), aratrum et jugum.
Лијеска, f. (Ерц.) die Haselstaude, corylus.
Лијетање, n. (Ерц.) das Fliegen, volitatio.

Лијѐтати, јећем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.
Лијечѐње, n. (Ерц.) das Heilen, medela, sanatio.
Лијѐчити, им, v. impf. (Ерц.) heilen, medeor.
Лијешће, n. (coll. Ерц.) der Haselbusch, coryletum.
Лијо, adv. ungerade, impariter: тако или лијо, gerade oder ungerade, par impar.
Лйк, m. das Angesicht, vultus.
Лик, m. der Bast, liber.
Лика, f. die Lika in Kroatien, Lica regio.
Лико, n. vide лик. Веже лико на узицу.
Лила (брезова или трешнова), f. оно што се огули с брезове или с трешњове коре као артија. Лила има у себи смоле и може горети као луч.
Лиле миле, Schmeicheln und Streicheln, blanditiae: све око њега лиле миле.
Лиљан, m. hemerocallis Linn.
Лиљана, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Лиљанов, ва, во, von hemerocallis Linn.
Лим, m. das Blech, lamina.
Лим, m. ријека, која тече из Ерцеговине и утјече у Дрину (с десне стране) код Вишеграда.
Лимун, m. die Citrone, limone, it. il limo.
Лимунада, f. die Limonade, aqua limonata.
Линути, нем, v. pf. (dim. v. лити) ein wenig gießen, einen Guß thun, infundo.
Линцура, f. некаква трава, што се једе од трбуа.
Лињак, m. die Schleihe, cyprinus tinca Linn.
Лињање, n. das Haaren, amissio pili.
Лињатисе, амсе, v. r. impf. sich hären, pilos amitto.
Лињачић, m. dim. v. лињак.
Липа, f. die Linde, tilia.
Липар, m. брдо између Јагодине и Багрдана.
Липакур, m. die Fetzen (Lumpen), die vom Kleide herunter hangen, laciniae.
Липик, m. der Lindenwald, silva tiliarum, tilietum?
Липиска, f. 1) die Stadt Leipzig, Lipsia. 2) eine Art Tuch, panni genus.
Липица, f. dim. das Lindchen, tiliola.
Липница, f. 1) (Турска) мала варошица између Лознице и Лешнице. 2) (Влашка) Српско село (близу Турске Липнице).
Липничанин, m. човек из Липнице.
Липнички, ка, ко, von Липница.
Липов, ва, во, linden-, tiliagineus.
Липовац, вца, m. 1) der Lindenhonig, mel tiliaceum. 2) der Lindenstab, baculus tiliagineus.
Липовача, f. 1) der Lindenstock, baculus e ligno tiliacco. 2) у Јадру једно брдо и извор на том брду.
Липовина, f. das Lindenholz, lignum tiliae.
Липса, f. н. п. крава, која је готово липсала.
Липса, m. (Рес. и Срем.) vide липсо.
Липсавање, n. vide липсивање.
Липсавати, ам, vide липсивати.
Липсати, пшем, v. pf. verrecken, morior.
Липсивање, n. das Verrecken, casus pecoris.
Липсивати, сујем, v. impf. verrecken, morior.
Липсо, m. (Ерц.) н. п. во, који је готово липсао.
Лис, m. der Fuchs (das Männchen), vulpes mas. cf. лиј, лисац.
Лисаст, та, то, z. B. Pferd, das eine Bläße hat, macula alba insignis.
Лисац, сца, m. vide лис.
Лисац, сца, m. лисаст коњ, der Blaßhengst, equus nota alba insignis.
Лисица, f. der Fuchs, vulpes.
Лисице, f. pl. die Handfesseln, Handschellen, Handeisen, manicae.
Лисичење, n. das Fuchsschwänzen, vulpini doli et mendacia.
Лисичина, f. der Fuchsbalg, pellis vulpina.
Лисичити, им, v. pf. fuchsschwänzen, vulpino more ago.
Лисичић, m. der junge Fuchs, catulus vulpinus.
Лисичица, f. dim. v. лисица.
Лисичји, чја, чје, Fuchs-, vulpinus.
Лиска, f. ein Blatt (Laub), folium.
Лиснат, та, то, belaubt, frondosus.
Лисник, m. (von лист) ein Laubschober, acervus ramorum quercinorum cum foliis siccatis, depascendus hieme a capellis.
Лисов, m. лисаст пас, ein Hund mit einer Bläße, canis maculosus.
Лист. m. 1) das Blatt, folium arboris et libri. 2) одоше (сви) листом, alle insgesammt:
„Ај'те листом у Лешницу б'јелу —"
3) die Wade, sura.
Листак, шка, m. hyp. das Blättchen, folium.
Листање, n. das Blätterbekommen, renovatio foliorum arboris.
Листати, ам, v. impf. Blätter bekommen, sich belauben, redeunt arboribus comae, frondesco.
Листина, f. augm. v. лист.
Листић, m. dim. v. лист.
Литање, n. vide блињање.

Литар, m. vide личина.
Литати, ам, vide блијати.
Лити, лијем, v. impf. gießen, fundo.
Литија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Prozession, der Bittgang, Umgang, pompa: данас носе литију; иду с литијом.
Литнути, нем, v. pf. einen weichen Schiß thun, caco molle.
Литоња, m. das Rind, oder auch der Mensch, der einen Durchfall hat, dysentericus.
Литра, f. једна четвртина од оке, Gewicht und Maß, ponderis et mensurae genus.
Литрењача (литрењача), f. ein Gefäß das eine litra hält.
Литрица, f. dim. v. литра.
Лице, n. 1) das Gesicht, facies. 2) die rechte Seite des Tuches, u. s. w. facies adversa panni.
Личанин, m. човек из Лике.
Личење, n. das Toilette machen, comtio.
Личина, f. ein Baststrick, funis e libro.
Личиница, f. dim. v. личина.
Личити, им, v. impf. 1) кога, eines Toilette machen, como. 2) коме што, vide доликовати.
Личитисе, имсе, v. r. impf. seine Toilette machen, comor.
Лички, ка, ко, von Лика.
Лишај, m. die Zitterflechte (Hautkrankheit), lichen (österr. der Zitterich).
Лишајева трава, f. die Krebsblume, heliotropium europaeum Linn.
Лишајив, ва, во, mit der Flechte behaftet, lichene laborans.
Лишајивитисе, имсе, v. r. impf. Flechten bekommen, lichene laboro.
Лишајић, m. dim. v. лишај.
Лишће, n. (coll.) das Laub, folia.
Лобода, f. die Melde, atriplex hortensis Linn.
Лов, m. 1) die Jagd, venatio. 2) das Wild, venatio.
Ловак, вка, m. dim. v. лов.
Ловац, вца, m. der Jäger, venator.
Ловачки, ка, ко, 1) jägerisch, Jäger-, venatorius. 2) adv. jägerisch, venatorie.
Ловити, им, v. impf. jagen, venor.
Ловица, f. н. п. мачка, пушка, die Jägerin, venatrix (als Apposition von der Flinte, der Katze).
Ловљење, n. das Jagen, venatio.
Ловница, f. намастир у Бирчу (може бити да је сад и пуст?).
Логов, m. der Beispanner, equus additus solito uni, aut duobus.
Логор, m. das Lager, castra.
Логорење, n. das Lagern, castrametatio.

Логорити, им, v. impf. н. п. војску, lagern, castra pono.
Логоритисе, имсе, v. r. impf. sich lagern, castra pono.
Ложа, f. das Lager (z. B. des Hasen), cubile.
Ложење, n. das Legen, positio.
Ложити, им, v. impf. legen (z. B. Holz aufs Feuer), pono ватру; или дрва на ватру.
Ложица, f. vide жлица.
Ложичица, f. (једни говоре лажичица), die Brusthöhle, cavum pectoris.
Ложница, f. (ст.) die Lagerstätte, cubile:
„Ако лежи с љубом у ложници,
„Еда Бог да не дигао главе —
„Кад ја пођем у ложницу спавати,
„Чини ми се та ложница тавница —
Лоза, f. 1) винова, die Weinrebe, vitis vinifera Linn. 2) бијела, die Waldrebe, clematis vitalba Linn. 3) der Stamm, das Geschlecht, stirps: од лозе Немањића. Пасја лозо! cf. кољено.
Лозан, m. Mannsname, nomen viri.
Лозинка, f. die Losung (im Kriege), signum, tessera.
Лозица, f. dim. das Rebchen, viticula.
Лозје, n. (coll.) 1) das Gerebe, vites. 2) (у крајини Неготинској) der Weinberg, vinea.
Лозница, f. Städtchen im Јадар, am Fuße des Гучево.
Лозничанин, m. einer von der Losnitza.
Лознички, ка, ко, 1) Losnitzer. 2) losnitzisch.
Лозовина, f. (ст.) vide вино:
„Па сједоше пити лозовину —
Лој, m. der Talg, das Inselt, (Unschlitt), sebum.
Лојан, на, но, von Talg, sebaceus.
Лојење, n. das Ueberziehen mit Talg, sebatio.
Лојити, им, v. impf. mit Talg überziehen, in Talg tauchen, sebo.
Локање, n. das Schlürfen (wie der Hund trinkt), sorbitio.
Локати, лочем, v. impf. schlürfen (wie der Hund), sorbeo.
Локва, f. 1) eine kleine Lache, lacus, palus. 2) (ст.) дај ашчија једну локву меса —
Локвањ, m. 1) die Seeblume, nymphaea und zwar a) бијели, alba, b) жути, lutea. 2) два локвања око паша, т. ј. уши око главе.
Локвица, f. dim. v. локва 1.
Локнути, нем, v. pf. einen Schlurf thun (vom Hunde), sorbeo semel.
Локот,* m. vide катанац 1.
Локума*, f. eine Art harter Krapfen, cibi genus.
Локумић, m. dim. v. локума.

Лола, m. Schimpfname für einen langen, hagern Menschen, longinus.

Ломан, мна, но, gebrochen, müde, fractus, lassus: нешто сам ломан.

Ломити, им, v. impf. brechen, frango, н. п. дрво, љеб; ломи ме грозница.

Ломкање, n. dim. v. ломљење.

Ломкати, ам, dim. v. ломити.

Ломљење, n. das Brechen, fractio.

Лона, f. hyp. v. лонац.

Лонац, нца, m. der Topf, olla. Чувај лонца к'о и оца (кад је пун).

Лончар, m. der Töpfer, figulus.

Лончарев, ва, во, vide лончаров.

Лончарица, f. н. п. лађа, das Topfschiff, navis onusta ollis.

Лончаров, ва, во, des Töpfers, figuli.

Лончарски, ка, ко, 1) Töpfer-, figlinus z. B. земља Töpfererde, creta figlina. 2) adv. nach Töpfer Art, more figuli.

Лончина, f. augm. v. лонац.

Лончић, m. 1) dim. v. лонац. 2) die Ofenkachel, testa fornacalis.

Лонџа*, f. die Terasse (auf dem Dache).
„На лонџи је седамнаест ага,
„Међу њима од Удбиње Зуко —

Лопар, m. die Ofenschaufel, batillum fornacule.

Лопарић, m. dim. v. лопар.

Лопата, f. die Schaufel, pala.

Лопатара, f. m. j. воденица, што има коло попријеко и на њему пера као лопате.

Лопатица, f. 1) dim. v. лопата. 2) кости више гузице.

Лопта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Ball, pila.

Лоптица, dim. v. лопта.

Лот, m. das Loth, semuncia.

Лотиња, f. der Schmutz, die Liederlichkeit, ignavia, negligentia.

Лотра, f. die Leiter am Wagen, scala vehiculi.

Лоћа, f. } eine liederliche Weibsperson,
Лоћка, f. } mulier ignava et immunda.

Лош, ша, ше, unglücklich, schlecht, miser. Два лоша избише Милоша (ne Herculus quidem adversus duos). cf. рђав.

Луб, m. der Bast, liber.

Лубарда, f. die Bombe, globus ferreus, bomba.

Лубеница, f. die Wassermelone, anguria, oder cucurbita citrullus Linn.

Лубеничар, m. 1) der Wassermelonengärtner und -Händler, qui angurias serit aut vendit. 2) der dergleichen gern ißt, amans anguriarum.

Лубеничица, f. dim. v. лубеница.

Лубеничиште, n. ein ehmaliger Garten zu Wassermelonen, hortus olim anguriis consitus.

Лубенични, на, но, н. п. кора, der Wassermelone, anguriae.

Лубина, f. augm. v. луб; ударио га батином уз лубину.

Лубњача, f. кућа, или колиба, покривена лубом.

Лубура, f. ein umförmliches Gefäß von Bast, vas e libro.

Луг, луга, m. vide пепео.

Луг, луга, m. der Hain, lucus.

Луд (com. луђи) да, до, 1) närrisch, demens. 2) thöricht, stultus.

Луда, f. die Thörinn, stupida, stulta.

Лудаја, f. (у Сријему) vide бундева.

Лудак, m. der Thor, stultus.

Лудачина, f. augm. v. лудак.

Лудило, n. die Narrheit (objectiv), dementia: ухватило га лудило, die Narrheit hat ihn ergriffen (z. B. nach einem intervallo lucido).

Лудитисе, имсе v. r. impf. sich närrisch stellen, stultitiam simulare.

Лудов, m. vide лудак.

Лудовање, n. die Narrentheidigung, nugae, ineptiae.

Лудовати, дујем, v. impf. Narretey treiben, desipio.

Лудојеба, f. convicium in puellam, q. d. stultus te futuerit.

Лудост, f. die Thorheit, stultitia. 2) die Narrheit, dementia.

Лужење, n. das Laugen, lixivii infusio.

Лужити, им, v. impf. н. п. кошуље, прећу, laugen, auslaugen, lixivio imbuo.

Лужница Пепелужница, f. Aschenbrödel, puella favilla plena.

Лужњака, f. eine Art Baum, arboris genus, налик на раст.

Лук, der Lauch, allium. 1) бијели, sativum, der Knoblauch. 2) црни, cepa, die Zwiebel.

Лук, m. bei der Pistole und Flinte.

Лука, die Aue, pratum pone flumen.

Лука, m. Lukas, Lucas.

Лукав, ва, во, listig, schlau, callidus.

Лукавство, n. } die Listigkeit, Schlau-
Лукавштина, f. } heit, dolositas, calliditas.

Луко, m. vide Лука.

Луков, ва, во, н. п. цвијет, перо, Lauch-, allii.

Лукова̀ча, f. кукурузница умијешена ладном водом с перима од црнога лука (cf. ладњача), eine Art Kukuruzbrot mit Zwiebel, panis genus e zea.

Луковӣ, ва, во, н. п. лија, градина, Lauch-, allii.

Луковица, f. ein (hölzernes) Gefäß um Lauch zu stossen, mortarium ligneum comminuendo allio.

Лу́ла*, f. 1) die Pfeife zum Rauchen, fistula fumatoria. 2) казанска, die Röhre beim Branntweinbrennen, fistula vini ustorum.
Луле́тина, f. augm. v. лула.
Луле́џија*, der Verfertiger der луле, fistularius.
Лула̂к, m. (у Сриjему) vide лула 2.
Лу́лица, f. dim. v. лула.
Лу́ња, f. eine Art Vogel, avis genus.
Лу́њав, ва, во, mit vorhängendem Kopfe; demisso capite.
Лу́њање, n. das Gehen mit vorhängendem Kopfe.
Лу́њати, ам, v. impf. } mit vorhängendem Kopfe gehen, eo capite demisso.
Лу́њатисе, амсе, v. r. impf. }
Лу́па, f. das Schlagen, Klopfen, pulsatio.
Лу́пање, n. das Klopfen, pulsatio.
Лупа̀ра̂ње, n. vide лупање.
Лупа̀рати, ам, vide лупати.
Лу́патак, тка, m. ein Bret, ascia.
Лу́пати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Лу́пеж, m. (у Сриjему, и у Бачкоj) der Räuber, latro. cf. лопов, аjдук.
Лу́пешки̂, ка, ко, 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv. räuberisch, latronis more.
Лу́пити, им, v. pf. auf etwas losschlagen, percutio.
Лупка̂ње, n. dim. v. лупање.
Лу́пкати, ам, dim. v. лупати.
Лу́пнути, нем, vide лупити.
Лу́тање, n. vide врљање.
Лу́тати, ам, vide врљати.
Лу́тка, f. die Puppe, pupa, pupula.
Лу́тор, m. } der Lutheraner, Lutheranus.
Луто̀ра̂н, m. }
Луто̀ра̂нка, f. die Lutheranerin, Lutherana.
Луто̀ра̂нски̂, ка, ко, 1) lutherisch, lutheranus. 2) adv. lutherisch, lutherice.
Лу́ћум*, m. ein Bindemittel (Kitt) von Baumwolle, ungelöschtem Kalk und Oel bei Wasserleitungen u. dgl., maltha.
Лу́цкаст, ста, сто, vide сулудаст.
Лу̑ч, m. der Kienspann, taeda.
Лу́ча, f. vide зрак.
Лу́чан, на, но, mit Knoblauch gewürzt, conditus allio.
Лу́чев, ва, во, Kien-, Fören-, pini silvestris.
Лу́чење, n. das Absondern, separatio.
Лу́че̂ње. n. das Würzen mit Knoblauch, alliatio.
Лу́чити, им, v. impf. н. п. jагањце од оваца, absondern, separo.
Лу́чити, им, v. impf. mit Knoblauch würzen, alliare.
Лу́чић, m. dim. v. лу̑к.
Лучња̂к, m. der Knoblauchgarten, hortus allio consitus.
Лу́шија, f. die Lauge, lixivium.

Љ.

Ља̂га, f. (у Сриjему) der Schandfleck, labes, macula.
Љеб, m. (Ерц.) 1) das Brot, panis. 2) der Laib Brots, panis.
Љеба̂р, m. (Ерц.) der Brotbäcker, pistor.
Љеба̂рев, ва, во, } (Ерц.) des Bäckers, pistoris. Далеко je љебарова кућа (кажу ђеци кад често иштy љеба)
Љеба̂ров, ва, во, }
Љебац, пца, m. (Ерц.) 1) у Србиjи, у Босни и у Ерцеговини, dim. v. Brot, н. п. да ти да маjка љепца (говоре жене ђеци). 2) (лебац) у Сриjему, у Бачкоj и у Банату, der Laib Brots, (н. п. пошто je оваj лебац? велики лебац и т. д.) и слабо се говори у коме другом падежу осим именителнога и винителног.
Љебни̂, на, но, (Ерц.) Brot-, panis.
Љевака, f. (Ерц.) 1) die Linklerin, laeva manu utens. 2) die linke Hand, die Linke, laeva, laeva manus.
Љева̂к, m. (Ерц.) der Linkler, homo laeva utens pro dextera.
Љева̂ње, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
Љевати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
Љевке̂, adv. (Ерц.) links, laeva, ad laevam: вараj дупе љевке! (подвикуjу момчад кад играjу).
Љевчић, dim. v. лиjевак.
Љека̂р, m. (Ерц.) der Arzt, medicus.
Љека́рев, ва, во. vide љекаров.
Љека̀рина, f. (Ерц.) das Heilgeld, die Gebühr des Arztes, pecuniae medico debitae, merces medici.
Љека̀рица, f. (Ерц.) die Heilerin, medica (mulier).
Љека́ров, ва, во, (Ерц.) des Arztes, medici.
Љека̂рски̂, ка, ко, (Ерц.) ärztlich, medicus. 2) adv. ärztlich, more medici.
Љељен, m. (у Ерц.) vide jелен.
Љељена, f. (у Ерц.) vide Jелена.
Љенив, ва, во, (Ерц.) vide лиjен.
Љениваџ, вца, m. (Ерц.) der Faulenzer, desidiosus, piger.
Љенивица, f. (Ерц.) die Faulenzerin, pigra.
Љепава, f. Frauenname, nomen feminae.
Љепо̀та, f. (Ерц.) die Schönheit, pulcritudo.

Лепотица, f. (Ерц.) (die Schöne) ein Mädchenname, den z. B. die Schwiegertochter ihrer ledigen Schwägerin gibt, cf. златоје (pulcra):
„Штогођ сунце обасја земљице
„Не виђесмо таке љепотице —
Лепошента, f. (Ерц.) ein Ziegenname, nomen caprae.
Лепчић, m. dim. v. љеб 2.
Лепшање, n. (Ерц.) das Verschönern, exornatio.
Лепшати, ам, v. impf. (Ерц.) verschönern, reddo pulcrius.
Леса, f. (Ерц.) die Britsche, Flechte, crates.
Лесетина, f. augm. v. љеса.
Лесица, f. dim. v. љеса.
Лесков, ва, во, (Ерц.) von Haselholz, colurnus.
Лескова маст, f. die Haselsalbe (Prügel, Schläge), unguentum viteum (i. e. verbera): љескова је маст чудотворна.
Лесковац, вца, m. (Ерц.) der Haselstab, baculus colurnus.
Лесковача, f. (Ерц.) der Haselstock, baculus colurnus.
Лесковина, f. (Ерц.) das Haselholz, lignum colurnum.
Лети, adv. (Ерц.) im Sommer, aestate.
Летина, f. (Ерц.) das Jahr (in Rücksicht auf Fruchtbarkeit), annona.
Летњи, на, но, (Ерц.) Sommer-, aestivus.
Лето, n. (Ерц.) 1) der Sommer, aestas. 2) (ст.) das Jahr, annus:
„Старац Фочо од стотине љета —
„Једно љето нико и не знаде,
„Друго љето сваткo и сазнаде —
Летовање, n. (Ерц.) das Uebersommern, aestivatio.
Летовати, тујем, v. pf. u. impf. (Ерц.) übersommern, aestivo.
Летос, } **Летоске**, } (Ерц.) heuer, hoc anno.
Летошњи, ња, ње, (Ерц.) heurig, hornus.
Лешица, f. dim. v. лија 2.
Лешник, m. (Ерц.) die Haselnuß, nux juglans. Два љешника орау су војска.
Лешница, f. 1) (Турска) Städtchen zwischen der Zworniker- u. Schabzer-нахија, am Fuß der Видојевица. 2) (бегова) село у Јадру.
Лешничанин, m. einer von Лешница.
Лешнички, ка, ко, Lješchnitzer.
Лештак, m. (Ерц.) ein Haselbusch, coryletum.
Лештарка, f. (Ерц.) das Haselhuhn, tetrao Bonasia Linn.
Лиг, m. ријека у Србији.

Лок! sagt man zum Kalbe, indem man es abtreibt, vox separantis vitulum a vacca.
Локање, n. das љок sagen (indem man das Kalb abtreibt).
Локати, ам, v. impf. das Kalb abtreiben, separo vitulum a matre.
Локач, m. дрво, што се теле љока, кад се крава муже, das (hölzerne) Werkzeug, um das Kalb abzutreiben, instrumentum abigendi vitulum:
„Млада мома плаву краву музе,
„Младо момче к** теле љока;
„Млада мома момку говорила:
„Море момче! не пребн љокача;
„Не дамо ти огрепсти бакрача,
„Нит' ћемо ти укуват' колача.
Локе! vide љок.
Локнути, нем, v. pf. einmal љок sagen u. s. w.
Лоснути, нем, v. pf. krachen, fragorem edo.
Лу, cf. љу љу.
Луба, f. 1) (ст.) die Gattin, conjux:
„Чија с' љуба, чија ли си сеја?
„Ја сам љуба Јове Поповића —
„Остаје му љуба нељубљена —
„Младога ме мајка оженила,
„Вјерне сам се љубе наљубио —
2) hyp. v. Љубица.
Лубав, f. die Liebe, amor: учини ми љубав (sey so gut; thu mir den Gefallen, кад који што моли кога); дела љубави ти, fac quaeso, fac sis.
Лубаван, вна, но, liebevoll, amans.
Лубавник, m. ej љубавниче! ruft man einem Unbekannten zu, dem man etwas sagen will.
Лубак, пка, ко, lieblich, amabilis.
Лубезан, зна, но, geliebt, lieb, carus.
Лубезник, m. der geliebte Freund, amatus, dilectus.
Лубезница, f. die Geliebte, amasia.
Лубен, m. Mannsname, nomen viri.
Лубенко, m. Mannsname, nomen viri.
Лубивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Лубинко, m. Mannsname, nomen viri.
Лубити, им, v. impf. 1) küssen, osculor. 2) küssen, vocabulo puro, sensu obscoeno.
Лубица, f. Frauenname, nomen feminae.
Лубичаст, та, то, veilchenblau, violaceus.
Лубичица (у Сријему и у Бачкој љубичица), f. das Veilchen, viola (viola odorata Linn.
Лубиша, m. Mannsname, nomen viri.
Лубљење, n. das Küssen, osculatio.
Лубнути, нем, v. pf. dim. v. пољубити:
„Љубну је једном и другом —
Лубобрат, m. Mannsname, nomen viri.

Љубо̏вник, m. (по крајини Неготинској; а Власи онуда кажу ј у б о в н и к) der Geliebte, amasius.
Љубо̏вница, f. (по крајини Неготинској; а Власи кажу ј у б о в н и ц а) die Geliebte, amasia.
Љу̀бовца, f. (ст.) dim. љуба:
„Не ће Пуљо гроша ни дуката,
„Веће иште љепоту ђевојку
„Тавну ноћцу за вјерну љубовцу —
Љу̏боје, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏бомир, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏босав, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏босава, f. Frauenname, nomen feminae.
Људе̏скара, f. augm. v. човек.
Љу̏ди (gen. љу̏ди), m. pl. 1) die Menschen, homines. 2) die Leute, homines.
Љу̏дина, f. vide људескара.
Љу̏дство, n. die Menge Leute, multitudo.
Љу̏љање, n. das Wiegen (auch das Hutschen), agitatio in cunis, aut in machina suspensa.
Љу̏љати, ам, v. impf. 1) wiegen, agito cunas. 2) (österr.) hutschen, agito in machina suspensa.
Љуља̂шка, f. (österr.) die Hutsche, machina suspensa.
Љу̏љнути, нем, v. pf. der Wiege e i n e n Schwung geben, commoveo cunas.
Љу̏ љу̏! singt man beim Wiegen der Kinder, ita accinunt infanti in cunis.
Љу̏љушкање, n. dim. v. љуљање.
Љу̏љушкати, ам, dim. v. љуљати.
Љу̏мање, n. das Vorwärtstreiben, Daherschlendern, incessus modo defessi.
Љу̏мати, ам, v, impf. daherschlendern, incedo more defessi.
Љупко̏ст, f. die Lieblichkeit, amoenitas.
Љу̏ска, f. die Schale, testa, putamen.
Љу̏снути, нем, vide љоснути.
Љу̏т (comp. љу̏ћи), та, то, 1) erboßt, iratus, exacerbatus. 2) herb, acerbus. 3) љути сирома, äußerst arm, miserrimus;
„Топал Паша љута страшивица —
Љу̏тац, љу̏ца, m. m. j. камен, harter Stein, saxum durum.
Љути̏на, f. 1) die Erboßtheit, irritatio. 2) die Herbe, acerbitas: мори ме љутина.
Љу̏тит, та, то, zornig, iratus.
Љу̏тити, им, v. impf. böse machen, erboßen, irrito, ad iram excito.
Љу̏титисе, имсе, v. r. impf. erboßen, excandesco.
Љу̏тица, m. z. B. Богдан, der böse (schlimme) Bogdan.
Љу̏тња, f. die Erboßung, excandescentia.

Љу̂то, bitter, arg, acerbe: љуто ми га превари!
Љу̏ћење, n. das Erboßen, exacerbatio.
Љу̏цки̑, ка, ко, 1) menschlich, Menschen-, humanus. 2) (љу̏цки) adv. männlich, menschlich, humano more, ut vir: не зна љуцки (него паски, или Циганскн).
Љу̏штење, n. das Schälen, decorticatio.
Љу̏штити, им, v. impf. 1) schälen, decortico. 2) vide гулити 4.
Љу̏шчица, f. dim. v. љуска.

M.

Ма̀ (ма̑), маа, m. 1) der Hieb, ictus: на ма, одма, маом. 2) (ст.) vide маовина:
„На коњма нам седла потрунуше,
„Чадори нам маом попадоше —
3) ма како било, statt макар.
Ма̑! vide ма̑ ма̀.
Ма̀ала *, f. das Viertel, das Quartier (in einer Stadt), regio urbis.
Ма̀ање, n. das Schwingen, agitatio.
Ма̀ати, шем, v. impf. eine Bewegung machen (mit der Hand, dem Hute), agito. Маћеш ти ватру у капи (du wirst zu thun haben).
Ма̀ати, маам, v. impf. m. j. кућељу, или лан.
Ма̀вен, на, но, vide плав.
Ма̀ви *, adj. indecl. vide мавен.
Ма̀виш, m. eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus (österr. Schneeballen, Krapfenteig in Schmalz gebacken).
Мавлу̏та *, f. Art türkischen Mantels, pallii turcici genus.
Ма̀врен, m. Mannsname, nomen viri.
Мага̀за *, f. das Magazin, horreum. У Бијограду држе у магазама со, жито и брашно; а у Јадру (око Лознице) оплету магазу од прућа, па наспу у јесен јабука браница те стоје преко зиме.
Магаза̀џија *, m. der ein (wenn auch kleines) Magazin hält, und daraus verkauft, tabernarius.
Мага̀зица, f. dim. v. магаза.
Ма̀гаљење, n. das Verunreinigen, pollutio.
Ма̀гањити, им, v. impf. verunreinigen, polluo: немој се поганити ни магањити.
Ма̀гарац, рца, m. der Esel, asinus. Не зна (ни) колико магарац у кантару. Магарца одведи и на Јерусалим, он ће опет бити магарац.

Mägape, era, n. der Esel, das Eselein, asellus.
Marapeħ‌ii, ħa, ħe, Esels-, asininus.
Marapeче (zum Scherze als gereimte Antwort auf eine ungereimte Anrede):
А. Добар вече.
Б. Ушао на магареће.
Marapnца, f. die Eselin, asina.
Marapnчин, на, но, der Eselin, asinae.
Marapчев, ва, во, des Esels, asini, н. п. Магарчево брдо у Карловцима (близу Магарчева брда има онђе један извор, који се зове Ешиковац, а ешек у Турском језику значи магарац: дакле је Ешиковац род с Магарчевим брдом!).
Marapчење, n. das Handeln oder Reden wie ein Esel.
Marapчина (магарчина), f. augm. v. магарац.
Marapчити, им, v. impf. кога, zum Esel machen, reddo asinum.
Marapчитисе, имсе, v. r. impf. sich wie ein Esel betragen, dicere aut facere ut asinus.
Maraџин, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Magazin, horreum. cf. амбар.
Marистрат, m. vide маћистрат.
Marистратски, ка, ко, vide маћистратски.
Магла, f. der Nebel, nebula.
Маглити, им, v. impf. einen Nebel um sich verbreiten, (z. B. durch Tabakrauchen), nebulam offundo.
Маглица, f. dim. v. магла.
Магловит, та, то, neblicht, nebulosus.
Маглуштина, f. augm. v. магла.
Магљење, n. das Umnebeln, obnubilatio.
Мадеж, m. vide младеж.
Маћистор, m. vide учитељ.
Маћисторов, ва, во, vide учитељев.
Маћисторовица, f. vide учитељевица.
Маћисторски, ка, ко, vide учитељски.
Маћистрат, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Magistrat, senatus.
Маћистратски, ка, ко, magistratisch, senatorius.
Маћупница, f. die Klosterküche, culina monasterii.
Маевица (Мајевица?), f. Berg in Bosnien dem Цер und Гучево gegenüber.
Маецак, цка, ко, } dim. v. мали.
Маечак, чка, ко, }
Мажа, f. der Zentner (100 Pf.), pondus centenarium.
Мажење, n. das Verhätscheln, corruptio per nimiam indulgentiam.
Маза, f. das Muttersöhnchen, ein verhätscheltes Kind, deliciae matris, puer (puella) corrupta nimia indulgentia: маза матерння.
Мазалица, f. die Oelbüchse, vas olei.
Мазање, n. das Salben, Schmieren, unctio.
Мазати, мажем, v. impf. 1) schmieren, salben, ungo. 2) око кога, streicheln, schmeicheln, demulceo verbis. 3) коња (лесковом масти), stark schlagen, fuste dolo.
Мазга, f. die Mauleselin, das Maulthier, mulus, mula.
Мазгал, m. } vide пушкарница.
Мазгала, f. }
Мазгалија, f. dummes Zeug, nugae, ineptiae: прави којекакве мазгалије.
Мазгов, m. der Maulesel, mulus.
Мазија, f. 1) vide челик. 2) die Probe des glühenden Eisens, und heißen Wassers, experimentum per ignem. У Србији и сад кашто ваде мазију, т. ј. кад на каквога човека реку да је што украо, а он се одговара да није, онда узваре пун казан (или велики котао) воде, па у ону врелу воду мепну комад врућа усјала гвожђа (или камен), а онај, на кога веле да је украо, засуче рукаве, па објема рукама извади оно гвожђе из воде. Ако он не буде украо оно што на њега говоре, не ће се ожећи ни мало, ако ли буде украо, изгореће му руке (ја не знам ни једнога, који је вадио мазију да се није ожегао, а знам двојицу што су им руке изгореле: Пантy Стаменику из Јадра из села Тршића, и Митру Туфекчији из Рађевине из села Мојковића).
Мазити, им, v. impf. н. п. дијете, hätscheln, corrumpo nimia indulgentia.
Мазнути, нем, v. pf. 1) einmal schmieren, ungo. 2) einen Hieb versetzen mit dem Säbel, Stock, percutio.
Маина, f. die Windstille (auf dem Flüße), silentium venti, malacia.
Маја *, f. vide квасац.
Маја, f. hyp. v. мајка.
Мајда, f. Frauenname, nomen feminae.
Мајдан*, m. 1) die Erzgrube, fodina. 2) der Fundort, domicilium: му је мајдан од ђевојака; од добри коња и т. д.
Мајдански, ка, ко, Gruben-, fodinae.
Мајдонос *, m. die Petersilie, petroselinum.
Мајин, на, но, vide мамин.
Мајка (и мајка), f. die Mutter, mater.
Мајкин (и мајкин), на, но, der Mutter, matris.
Мајкина душица, f. der Quendel, thymus serpillum Linn.
Мајмун *, m. der Affe, simius.

Мајмунаст, та, то, äffisch, simiae similis.
Мајмунов, ва, во, des Affen-, simii.
Мајмунскӣ, ка, ко, 1) Affen-, äffisch, simiarum. 2) adv. äffisch, ut simia.
Мајмунчад, f. (coll.) die jungen Affen, simiolae.
Мајмунче, чета, n. der junge Affe, simiola.
Мајстор, m. 1) der Meister, magister. 2) Meister, peritus.
Мајсторија, f. die Kunst, artificium: то није никаква мајсторија начинити.
Мајсторисање, n. das Verfertigen einer Sache als Meister,
Мајсторисати, ришем, v. impf. meistern, als Meister an etwas arbeiten, artificium exerceo in aliqua re.
Мајсторица (и мајсторица), f. die Meisterin, uxor magistri.
Мајсторичин (и мајсторичин), на, но, der Meisterin, magistrae.
Мајсторов, ва, во, des Meisters, magistri.
Мајсторскӣ, ка, ко, 1) meisterlich, egregius. 2) adv. meisterlich, egregie.
Мајур, m. der Meierhof, villa.
Мајурица, f. die Meierin, villici uxor, villica.
Мајуричин, на, но, der Meierin, villicae.
Мајурџија, m. der Meier, villicus.
Мајурџијин, на, но, des Meiers, villici.
Мајушан, шна, но, dim. v. мален.
Мајчетина, f. augm. v. мајка.
Мајчин, на, но, vide мајкин.
Мајчина, f. vide мајчетина.
Мајчица, f. dim. das Mütterchen, matercula.
Мајчурина, f. vide мајчетина.
Мак, f. der Mohn, papaver.
Маказе*, f. pl. vide ножице.
Маказице, f. pl. dim. v. маказе.
Макар, und sollte auch, wenn auch, etiamsi: макар како било; макар ни један не дошао.
Макаре, f. vide скеле.
Макиш, m. поље код Биограда (на лијевом бријегу Топчидера).
Макља, f. das Schabmesser, Schabeisen (?), culter doliarii.
Макљање, n. das Schaben, rasio.
Макљати, ам, v. impf. 1) schaben, scabo. 2) fig. für: schlagen, dedolo.
Макљица, f. dim. v. макља.
Макнаирала, auf und davon, abiit, excessit — cf. издирала.
Макнути, нем, vide маћи.
Макнутисе, немсе, vide маћисе.
ако! (ein charakteristisches Intercalare, wenn ein Zigeuner redend eingeführt wird).
Маков, ва, во, Mohn-, papavereus.
Маковиште, n. 1) Ort, wo ehemals Mohn gestanden, locus ubi papaver fuit. 2) планина (или брдо?) у Србији. cf. Дрмановина.
Маковскӣ, ка, ко, н. п. кец, das Treffle-As.
Макса, m. (Рес. и Срем.) vide Максо.
Максим, m. Maximus, Maximus.
Максимац, мца, m. dim v. Максим.
Максимчић, m. dim. v. Максимац.
Максо, m. (Ерц.) hyp. v. Максим.
Мал*, 1) das Vermögen, facultas:
„Млада мома мал до века —
2) мал му је, es geschieht ihm recht, habeat sibi.
Мала, f. vide маала.
Малаксати, кшем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Мала пушка, f. die Pistole, pistola (telum manuarium ignivomum.
Мале! Mutter! mater! (wie брале, селе, q. d. мати гле):
„Пођо по путу мале! по камениту,
„Срето девојку мале! из бање иде —
Мален, на, но, vide мали.
Малета, m. Mannsname, nomen viri.
Малеш, m. Mannsname, nomen viri.
Малӣ (comp. мањӣ), ла, ло, klein, parvus.
Малӣ Божић, m. das Neue Jahr, calendae Januariae (ново љето ist in Serbien unbekannt).
Малина, f. die kleine Anzahl, parva manus, paucitas: нас је малина (unser sind wenig).
Малина, f. 1) Wegedorn, Christdorn, paliurus? 2) Frauenname, nomen feminae.
Малинка, f. Frauenname, nomen feminae.
Малити, им, v. impf. verringern, weniger machen, entziehen, minuo.
Малиш, m. Kleiner, parvulus: иди малишу донеси ми — (реку ћетому, кад му не знаду имена).
Малко, dim. v. мало.
Мало, wenig, parum; мало кад, selten, raro; мало по мало, allmälig, sensim.
Малта, f. } Malta(?), Meleda(?), Melita:
Малтија, f. }
„Кад дођоше под проклету Малту,
„Господине од Малтије краљу —
Малчице, vide малко.
Мањ, m. die Ramme, fistuca.
Мањеница, f. m. der Kleine, kleiner Statur, homo parvus.
Мањење, n. das Verringern, deminutio.
Мањић, m. dim. v. мањ.

Мальица, f. der (Binder-) Schlägel, tudicula.
Маљка, f. das Bret, auf dem der Hanf abgeklopft wird, frangibulum pro cannabi.
Маљо, m. vide мањо.
Мâ ма! Laut, um die Kuh herbeizulocken, sonus alliciendi vaccam.
Мама, f. hyp. v. мати.
Мамаљуга, f. vide качамак.
Мамац, мца, m. der Köder, esca.
Мамигуз, m. ein erdichteter Vogelname zum foppen, q. d. quae alliciat anum:
А. Шта je то (шта то дречи у мраку, у шуми)?
Б. Мамигуз; бјежи, бјежи.
Мамин, на, но, der Mama, matris.
Мамити, им, v. impf. locken, allicio.
Мамица, f. dim. v. мама.
Мамичин, на, но, der мамица, matris.
Мамљење, n. das Locken, allectio.
Мамузање, n. das Spornen, incitatio.
Мамузати, ам, v. impf. spornen, addo calcar.
Мамузе*, f. pl. die Sporen, calcaria.
Мамуран, рна, но, vom Rausche noch benebelt, qui crapulam nondum exhalavit.
Мамурлук*, m. die Nachwehen des Rausches, dolor capitis cet. a crapula: разбити мамурлук, die Nachwehen des Rausches (wieder durch Trinken) vertreiben, crapulam discutio bibendo.
Мана, f. Fehler, Tadel, vitium: нема мане на њему никакве, er ist ohne Fehl.
Манастир, m. vide намастир (mit allen Ableitungen).
Мангулац, гулца, m. eine Art leicht mästbarer Schweine, genus suis altilis.
Мангулица, f. eine Art leicht mästbarer Säue, genus porcae altilis.
Мангура*, f. eine Art Münze, numi genus; нема ни мангуре.
Манда, f. Frauenname, nomen feminae.
Мандал*, m. велика кључаница преко цијели врата, der Thorriegel, vectis portae.
Мандара, f. ein Gericht von Schmalz, Mehl und Wasser, cibi genus.
Мандра, f. vide стан 1.
Мандуша, f. Frauenname, nomen feminae.
Мани* (коме бити), indecl. neidig, invidiosus: нијесам му мани. Ко ти је мани, био ти у најму.
Манисати, нишем, v. impf. чему, или коме, auszusetzen finden, reperio quod reprehendam.
Манит, та, то, dumm, stupidus: будало манита!
Маник, m. eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus.

Мантија, f. der Mönchsmantel, pallium monachi.
Мантопос, m. ein Mönchsmantel, pallium monachi.
Манути, нем, v. pf. eine Bewegung machen, schwingen, stringo.
Манутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich einer Sache begeben, desero rem. 2) sich aufmachen, itineri se dare:
„Па семану преко поља,
„Као зв'језда преко неба —
Мањ, außer, ausgenommen, nisi, excepto quod —:
„Ту ми седи младо момче
„Накићено, нарећено,
„Мањ што није ожењено —
Мањкавање, n. das Umstehen (des Viehes), mors bestiae.
Мањкавати, ам, v. impf. umstehen (vom Viehe), mori (de bestia).
Мањкати, ам, v. pf. umstehen, verrecken, mori.
Мањма, weniger, minus.
Мањо, m. vide маљеница.
Маови, m. pl. z. B. боли ме глава на маове, auf Augenblicke, stoßweise, punctim, identidem.
Маовина, f. das Mos, muscus.
Мара, f. 1) hyp. v. Марија. 2) шарена бубица (österr. Frauenkäfer und Marienkäfer, krain. божји волек).
Мараз*, m. z. B. мараз на срцу, er ist innerlich krank (man sieht äußerlich keine Ursache seines Uebelbefindens), malo intestino laborat.
Марама*, f. das Tüchel, Tuch, sudarium.
Марамица, f. dim. 1) das Tüchelchen, sudariolum. 2) bei den Lämmern das Talg der Ingeweide, sebum intestinum bestiarum.
Марамчина, f. augm. v. марама.
Марва, f. (coll.) das Vieh, pecudes, pecus.
Марвени, на, но, н. п. вашар, Vieh-, pecuarius.
Марвинче, чета, n. das Vieh, pecus (pecudis), bestia.
Маргета, m. (cm.) eigner Name einer Kanone, nomen proprium tormenti:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље —
Маргетâн, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Marketender, lixa, nundinator castrensis.
Маргетаница, f. die Marketenderin, nundinatrix castrensis.
Маргетâнски, ка, ко, 1) Marketender-, lixae. 2) adv. wie ein Marketender, more lixae.
Марење, n. das Kümmern um etwas, sollicitudo.
Марија, f. Marie, Maria.

Марѝјца, f. dim. v. Марија.
Марѝнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Марѝнко, m. Mannsname, nomen viri.
Мàрити, им, v. impf. за кога, за што, sich kümmern um etwas: не мари за то, curo.
Мàрица, f. 1) dim. v. Марија. 2) вода (у Косову?):
„На Марицу бијелити платно —
„Окрећесе низ воду Марицу —
Марјàн, m. Mannsname, nomen viri.
Марјâш, m. 1) (у Србији кажу Каурски) der Siebzehner, numus 17 cruciferorum (Mariae imagine insignis.) 2) eine Münze von 10 Para's, numi Turcici genus.
Маркѝћ, m. dim. v. Марко.
Мàрко, m. Marx, Marcus.
Мàрта, f. Frauenname, nomen feminae.
Мàртин, m. Martin, der gewöhnliche Name des Tanzbären, Martinus (ita vocant ursum saltare edoctum): дед' поиграј мој мартине!
Мàсан, сна, но, vide мастан.
Мàсла (gen. масâла), n. pl. das geweihte Oel, die letzte Oelung: светили (свјештали) му масла.
Мàслен, на, но, schmalzig, fett, pinguis, pinguedine imbutus, н. п. руке.
Масле̏нй, на, но, н. п. лонац, Schmalz-, butyri.
Маслѐњâк, m. т. ј. лонац, или ћуп, der Schmalztopf, olla, in qua butyrum liquatum.
Мàслина, f. der Oelbaum, olea.
Маслѝнка, f. die Olive, olea, oliva.
Мàсло, n. 1) das Schmalz, butyrum liquatum. 2) vide цицвара. 3) све је то његово масло, Veranlassung, ille autor est: и ту има његова масла; ни то није без његова масла.
Мàсница, f. eine Strieme, blauer Flecken, vibex.
Масно̀гуз, m. der Gourmand, liguritor, homo delicatus.
Масно̀гуз, за, зо, leckerhaft, delicatus.
Мâст, f 1) das Schmalz, geschmolzenes Fett, pinguedo liquata. 2) Salbe, unguentum, adeps. 3) човек црне масти, (Farbe), atri coloris.
Мàстан, сна, но, fett, pinguis.
Мàстило, n. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) die Tinte, atramentum.
Мàстити, им, v. impf. mit Fett beschmutzen, pinguedine imbuo.
Мàта, m. (Рес. и Срем.) vide Мато.
Мàтара, f. art Tschutura (Weingefäß), vasis vinarii genus:
„Додаје му чашу и матару —

Мàтерење, n. die Begrüßung als Mutter, salutatio pro matre.
Матерѐшина, f. augm. v. мати.
Мàтерин, на, но, der Mutter, matris.
Мàтерити, им, v. impf. zu einer sagen: Mutter! saluto matrem.
Мàтерица, f. die Mutter, Bärmutter, der Mutterleib, matrix.
Мàтерице, f. pl. Празник, који свагда пада у другу неђељу пред Божић (а у прву пред оце). Материце су као женско крсно име: зато је обичај у очи материца (или на материце у јутру) везати све жене, које су се мајке назвале: неке вежу за ногу без шале, а пред неке само донесу уже, или (по варошима) пантљику, или гајтан, па већ оне знаду шта је то; и морају се откупљивати: орасима, сувим шљивама, јабукама, ракијом, лијепом вечером и сјутрадан ручком.
Мати, тере, f. vide мајка; жива ти је мати (i. e. du bist glücklich) begrüßt man den, der eben noch recht kommt um allenfalls, wenn er will, mitzuspeisen.
Мàтија, m. Mathias, und Matthäus.
Матијâш, m. Mannsname (von Матија), nomen viri.
Матѝјца, m. dim. v. Матија.
Мàтица, f. 1) die Bienenkönigin, apum dux, regina. 2) der Thalweg, medius alveus fluminis:
„Узела га вода на матицу —
Мàтичњак, m. 1) die Zelle der Bienenkönigin, cellula reginae. 2) melissa officinalis Linn. (sonst auch маца genannt).
Мàто, m. (Ерц.) hyp. v. Матија.
Мàтор, ра, ро, alt, senex (besonders von den Thieren).
Матòрац, рца, m. der Alte (vom Thieren), senex; auch vom Weinberge würde man es gebrauchen.
Мàторење, n. das Altern, senescentia (?)
Маторѝна, f. (österr. die Aelte) das Alter, senectus.
Мàторити, им, v. impf. alt werden, altern, senesco.
Матòрка, f. die Alte, z. B. beim Geflügel, senex cf. маторац,
Маћâ, f. } (у Срјему и у Бачкој говоре маћија) die Stiefmutter, noverca.
Маћаа, f. }
Маћедòнац, нца, m. der Macedonier, Macedo.
Маћедòнија, f. Macedonien, Macedonia.
Маћедòнка, f. die Macedoniern, Macedonia mulier.

Македонскій, ка, ко, macedonisch, macedonicus.
Маћи (говорисе и макнути), макнем, v. pf. rücken, moveo.
Маћија, f. cf. маћаа.
Маћисе (говоре и макнутисе), макнемсе, v. r. pf. rücken, moveor.
Маук, m. das Miau! vox felis.
Маукање, n. das Miauen, mutitio felis.
Маукати, учем, v. impf. miauen, mutio.
Маукнути, нем, v. pf. ein Miau machen, mutio.
Мауна, f. die Schote, siliqua, folliculus.
Маунање, das Bekommen der Schoten, das Hülsen, folliculorum apparitio.
Маунатисе, нace, v. impf. н. п. гра, hülsen, Hülsen bekommen, folliculos accipio.
Мауница, f. dim. v. мауна.
Мац! Laut, um die Katze zu rufen, sonus vocandi felem: мац мацо мац!
Маца, f. 1) hyp. v. мачка, das Kätzchen. 2) трава, што се њом мажу кошнице кад се рој стреса, vide матичњак 2. 3) кад се рој ваша, или саћерује у кошницу, онда се виче: сјед' мацо! сјед' мацо! сјед' мацо, сједо и ја. 4) (die Flocke der Weidenblüte) das Kätzchen, (floccus) iulus.
Мацаст, ша, шо, н. п. крава, katzenfarbig, coloris felini.
Мацење, n. das Werfen (von der Katze), partus felis.
Мацити, им, v. impf. m. j. мачка, Junge werfen (von der Katze), pario.
Мацитисе, цисе, v. impf. m. j. мачка, werfen (von der Katze), pario.
Маціоња, m. во мацаст.
Мацуља, f. крава мацаста.
Мач, m. das Schwert, ensis.
Мачад, f. (coll.) vide мачићи.
Мачак, чка, m. der Kater, catus, felis mas.
Мачва, f. једна кнежина Шабачке наије (између планине Цера и вода Саве и Дрине). Мачва је сва равна као и Бачка, само што је зарасла у шуму. У Мачви могу бити добре свиње, говеда, коњи, а особито шеница (нигђе се у Србији не једе шеничан љеб тако у себицу, као у Мачви); али нема текућије вода, него људи све пију бунарску воду (осим оније села, која су поред Саве и поред Дрине). Приповиједају, да је Кнез Лазар питао Милоша Обилића (кад је дошао да иду на Косово): „Камо ти Милошу Мачвани?" А он му одговорио: „Остали, честити кнеже, да крче и да сију шеницу" Онда Лазар рекао: „Еда Бог да, све крчили, а све Мачва у трњу лежала; а шпогођ стекли, све Турцима у биједу дали" Мачва је била (до 1804 год.) најбогатија кнежина у Србији, него је ови година погажена и оплијењена.
„Равна Мачва бијела погача —
„У богатој и поносној Мачви —
Мачванин, m. einer aus der Matschwa.
Мачванка, f. eine aus der Matschwa.
Мачванскій (и Мачванскій), ка, ко, von der Мачва.
Мače, чета, n. der junge Kater, catulus felinus.
Мачетина, f. augm. v мачка.
Мачина, f. augm. v. мач.
Мачићи, m. pl. (coll.) die Jungen der Katze, catuli felini.
Мачица, f. dim. das Kätzchen, felicula, felis parva.
Мачјак, m. der Katzendreck, Koth, stercus felinum.
Мачій, чја, чје, Katzen-, felinus.
Мачка, f. 1) die Katze, felis. 2) дрво криво, што стоји преко рудица (код плуга).
Мачкодер, m. der Katzenschinder, excoriator felium.
Мачурина, f. vide мачетина.
Маџар*, m. der Madjar (Unger), Ungarus.
Маџарење, n. das Ungrisiren, mutatio in Ungarum.
Маџарија, f. der Kaiserdukaten, aureus ungaricus.
Маџарија f. (coll.) (das Gemoger?) die Madjaren, Ungari.
Маџарина, f. augm. v. Маџар.
Маџарити, им, v. impf. zum Madschar machen, facio esse Ungarum.
Маџаритисе, имсе, v. r. impf. sich verungern, abire in Ungarum.
Маџарица, f. die Madjarin (Ungerinn) Ungara.
Маџаркиња, f. н. п. сабља, der Unger-Säbel, acinaces ungaricus:
„И док ми је сабље маџаркиње —
Маџарска, f. das Madscharenland, Ungern, Ungaria.
Маџарскій, ка, ко, 1) ungrisch, ungaricus. 2) adv. ungrisch, ungarice.
Маџаруша, f. m. j. шљива, die gemeine blaue Zwetschke, prunum (ungaricum), cf. пожешкиња.
Маџарче, чета, n. der junge Unger, adolescens ungarus.
Маџун*, m. 1) die Latwerge, electuarium. 2) ein dergleichen Gericht, cibus (electuarius).
Маша*, vide ватраљ.
Маша, f. das Fehlen im бањање-Spiel, error in ludo бањање.

Ма́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Машо.
Машàла*, f. die Fackel, fax.
Маша̂ње, n. das Greifen in etwas, immissio manus.
Ма̀шатисе, амсе, v. r. impf. greifen, immitto manum.
Ма̀ше*, f. pl. die Feuerzange, forceps.
Ма̀шитисе, имсе, v. r. pf. hineingreifen, manum immitto.
Ма̀шице, f. pl. dim. v. маше.
Ма̀шко, m. Mannsname, nomen viri.
Ма́шлија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Masche, macula, nodus.
Ма̀шљиков, ва, во, von evonymus europaeus Linn.
Ма̀шљиковина, f. evonymus europaeus Linn.
Ма́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Марко und Машко.
Ма̀штрафа, f. ein Glas mit Handhabe, poculum ansatum.
Ма́шћење, n. das Beschmieren mit Fett, unctio.
Ма̀шчина, f. } augm. v. маст.
Машчу̀рина, f. }
Ме̑ (меј?), меа, m. (Рес. и Срем.) vide мије.
Мѐ, mich, me (acc. v. ја).
Меа́на*, f. vide крчма.
Меа̀нисање, n. vide крчмљење 1.
Меа̀нисати, нишем, vide крчмити 1.
Меа̀нџија*, m. vide крчмар.
Меа̀нџијин, на, но, vide крчмаров.
Меанџѝјски, ка, ко, } vide крчмарски.
Меа̀нџијски, ка, ко, }
Мегда̂н, m. vide мејдан.
Мегда́нџија, m. vide мејданџија.
Ме̑д, m. 1) der Honig, mel. 2) ме̑д (нама), vide међу.
Меда̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Меда̂р, m. der Honighändler, mellarius.
Меда̂рница, f. die Honigstube, officina mellaria.
Мѐдвед, m. (Рес. и Срем.) vide међед.
Медве́дак, тка, m. (доље преко Мораве) vide ронац 2.
Мѐдведина, f. (Рес. и Срем.) vide међедина.
Мѐдведица, f. (Рес. и Срем.) vide међедица.
Мѐдведнӣк, m. (Рес. и Срем.) vide Међедник.
Мѐдведов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide међедов.
Мѐдвеђӣ, ђа, ђе, (Рес. и Срем.) vide међеђи.
Меде́кање, n. das Medet-Rufen, exclamatio medet.
Меде́кати, дечем, v. impf. medet rufen, exclamo medet.
Меде́кнути, нем, v. pf. medet rufen, exclamo medet.
Ме́ден, на, но, Honig-, mellitus.
Медѐњак, m. 1) т. ј. прстен, ein gelber Ring von Bronze, anulus aeneus. 2) медењаци, Honigkuchen, placentae mellitae.
Меде̑т*! Ausruf eines sterbenden Türken, exclamatio turcae morientis.
Меди́ја, f. Medina (?), Medina:
„Кад устане кука и мотика,
„Биће Турком по Медији мука —
Мѐдити, им, v. impf. mit Honig versüssen, condio melle, mellio.
Мѐдни, на, но, honigsüss, mellitus:
„Капетане моја медна уста —
Медља̂ње, n. das Versüssen mit Honig, mellitio.
Мѐдљати, ам, vide медити.
Медња́ци, њака, m. pl. поток и брдо у Јадру, између села Тршића и Клубаца:
„Од Медњака те до Копривњака —
Ме́до, m. hyp. von међед:
„Сити бисмо и још бисмо,
„Прде медо побјегосмо;
„Да бијау стари
„У гаће би срали.
Медо̀вина, f. der Meth, mulsum: сладко као медовина;
„С вечера ме вином умивале,
„У по ноћи сладком медовином —
Ме́доња, m. Name für einen Ochsen, nomen bovis (an den међед denkend?).
Мѐдуља, f. Kuhname, nomen vaccae.
Мѐђа, f. 1) die Grenze, terminus, limes. 2) das Gebüsch, fruticetum:
„Ето мајко из међе међеда —
Мѐђед, m. (Ерц.) der Bär, ursus.
Мѐђедина, f. (Ерц.) 1) die Bärenhaut, pellis ursina. 2) augm. v. међед.
Мѐђедица, f. (Ерц.) vide мечка.
Мѐђеднӣк, m. Berg in Serbien (између Ваљевске и Ужичке наије).
Мѐђедов, ва, во, (Ерц.) Bären-, ursi.
Мѐђеђӣ, ђа, ђе, (Ерц.) Bären-, ursinus.
Мѐђење, n. 1) das Angränzen, confinium. 2) das Begränzen, limitatio.
Мѐђер, adv. folglich, also, igitur, ergo: међер обила мајка родила обила јунака (cf. обил).
Мѐђити, им, v. impf. 1) angränzen, conterminus sum. 2) begränzen, limitem pono.
Мѐђица, f. dim. v. међа 2.
Мѐђу, zwischen, inter.
Мѐђудневица (међу̀дневица), f. оне три неђеље дана, између госпође мале и велике (од 15. Августа до 8. Септембрија), die Zeit zwischen den

beiden Frauentagen, temporis inter utrumque festum B. M. V. intervallum.
Међудневичкӣ (међудневичкӣ), ка, ко, н. п. jaja, jaгоде (што жене остављају лијека ради).
Мѐзгра, f. der Baumsaft, succus arboris.
Мѐзе*, зета, n. der Zubiß, das Zubeißen, quod comeditur, posteaquam biberis:
„А лијевом мезе му додаје —
Мѐзево, n.
„Па не иди бијелу Будиму,
„Већ ти ајде на Мезево равно
„На Трупину на воду студену —
„Када дођеш у поље Мезево,
„Живо пређи у Голеш планину —
Мѐзетити, им, v. impf. zubeißen, simul comedo.
Мѐзил*, m. die reitende Post, tabellarius publicus equester.
Мезилана*, f. das Posthaus, domus cursus publici.
Мѐзилскӣ, ка, ко, 1) Post-, cursus publici. 2) als Courier, more tabellari publici equo vecti.
Мезилџија*, m. vide мезулџија.
Мѐзимац, мца, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) vide мљезинац.
Мѐзимица, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide мљезиница.
Мѐзул, m. vide мезил.
Мезулана, f. vide мезилана.
Мѐзулскӣ, ка, ко, vide мезилски.
Мезулџија*, m. der Posthalter, cursus publici curator.
Меј, m. cf. мӣ.
Мејдан*, m. мјесто, der Platz, forum; мејдан дијелити, duelliren, pugnam ineo.
Мејданџија*, m. der Kämpfer, pugnator.
Мек (comp. мѐкшӣ), ка, ко, vide мекан.
Мѐка, f. das Blöcken der Lämmer, balatus agnorum:
„Стоји мека јањац' за овцама —
Мѐкан, на, но, weich, mollis.
Мѐкање, n. das Blöcken der Lämmer, balatio agnorum.
Мѐкати, мечим, v. impf. blöcken, balo.
Мѐкиње, f. pl. die Kleyen, furfur. Купио би га за мекиње.
Мѐкнути, нем, v. impf. weich werden, mollesco.
Мѐкнути, нем, v. pf. einmal blöcken, edo balatum.
Мекопут, ша, шо, m. j. коњ, који је тако слаб, да му узда на глави, или колан на шрбуу, одма начини рану, ein zärtliches weichliches Pferd, das keine Strapaze aushält, equus mollis, delicatus.
Мекота, f. die Weichheit, mollities.
Мѐкшербаша*, m. der Kapellmeister, magister concentus.
Мѐкшерин*, m. der Musikant, symphoniacus.
Мекоуст, ша, шо, m. j. коњ, који се боји узде, weichmäulig, equus oris mollis.
Мѐкуша, f. јабука промрзла, или гњила крушка, weicher Apfel oder Birne, malum aut pirum mite (molle).
Мекушац, шца, m. рак кад се свуче у прољеће, der Krebs, der sich gehäutet hat, cancer qui cutem posuit (ideoque tenerior est).
Мекшање, n. das Erweichen, mollitio.
Мѐкшати, ам, v. impf. erweichen, mollio.
Мекшина, f. vide мекота.
Мѐла, f. die Mistel, viscum. На којој се лијесци нађе мела, под оном лијеском има гуја с драгим каменом на глави, или још Бог зна какво друго благо поред ње (тако приповиједају: зашто се мела ријетко налази на лијесци?).
Мѐлез*, m. der Zwitter (Mulatte), hibrida von Menschen und Thieren.
Мѐлем*, m. das Pflaster, emplastrum.
Мѐлица, f. dim. v. мела.
Мѐљ, m. der Hopfen, humulus lupulus Linn.
Мељава, n. was gemahlen wird, quod molitur: нема мељаве (говоре у Сријему, кад нема воденица шта да меље).
Мељавити, им, v. impf. (ст.) cf. помељавити.
Мѐљевина, f. die Hopfenstaude, frutex humuli lupuli Linn.
Мељиво, n. vide мељава.
Мѐмла*, f. (ст.):
„Убила га мемла од камена —
Мѐна, f. (Рес. и Срем.) vide мијена.
Мѐнђеле*, f. pl. die Presse, prelum.
Мѐњање, n. (Рес. и Срем.) vide мијењање.
Мѐњати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијењати.
Мѐови, m. pl. (Рес. и Срем.) der Blasebalg, follis. cf. мије.
Мѐра, f. (Рес. и Срем.) vide мјера.
Мѐра, f. hyp. v. мерица.
Мерање, n. das Wachs ziehen, ductus cerae.
Мѐрати, ам, v. impf. ш. j. восак, Wachs ziehen, duco ceram.
Мѐрдивене*, f. pl. die Leiter, scala.
Мерење, n. (Рес. и Срем.) vide мјерење.
Мерити, им, (Рес. и Срем.) vide мјерити.

Мѐрица, f. (Рес. и Срем.) vide мјерица.
Мѐричица, f. dim. v. мерица.
Мерка̂ње, n. das Aufmerken, attentio.
Мѐркати, ам, v. impf. aufmerken, attendo.
Мѐрмер*, m. der Marmor, marmor. cf. мрамор.
Мѐртик, m. (по намастирима фрушкогорским) das Weindeputat in den Klöstern, vinum demensum monacho.
Мерџа̂н*, m. die Korallen, coralla.
Мѐса, f. hyp. v. месо. Оће гуза месе, sagt man zum ertappten Fleischdiebe.
Мѐсан, на, но, von Fleisch, fleischern, carneus: Месан ражањ, гвоздено печиво (т. ј. прстен на прсту).
Меса̂р, m. 1) der Fleischer, fleischern, carnarius, lanius, lanio. 2) der gerne Fleisch ißt, carnium amans.
Меса́рев, ва, во, vide месаров.
Меса̂рница, f. die Fleischbank, macellum.
Меса́ров ва, во, des Fleischers, Fleischers, lanionis.
Меса̂рскӣ, ка, ко, 1) Fleischer-, lanionum. 2) adv. fleischermäßig, lanionis more modoque.
Месе̂ц, m. (Рес. и Срм.) vide мјесец.
Мѐсечина, f. (Рес. и Срем.) vide мјесечина.
Мѐсечнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide мјесечни.
Мѐсина, f. augm. v. месо: наждераосе месине.
Мѐсити, им, (Рес. и Срем.) vide мјесити.
Мѐсић, m. намастир у Банату.
Мѐсићкӣ, ка, ко, von Месић.
Мѐснӣ, на, но, н. п. покладе, der letzte Fleischtag vor der großen Faste, dies praecedens jejunium magnum. cf. покладе.
Ме̂со, n. das Fleisch, caro.
Мѐсојеђе, f. pl. der Fasching, die Carnevalszeit, bacchanalia (?); tempus ante jejunium quadragesimale quo carnibus vesci licet christianis.
Мѐства, f. eine Art ledernen Strumpfes, tibialum coriacae.
Мѐствица, f. dim. v. мества.
Мѐсти, метем, v. impf. 1) kehren, verro. 2) мете снијег, мећава.
Мѐсти, мещем, v. impf. einrühren, immisceo: мете свињама.
Мѐстимице̂, (Рес. и Срем.) vide мјестимице.
Мѐсто, n. (Рес. и Срем.) vide мјесто.
Месувеђе (мѐсувеђе), f. pl. vide месојеђе.
Мѐсце, n. dim. v. месо: оћеш мало месца?
Мѐтало, n. der Vorwurf (des Futtertheils vor das Vieh), portio pabuli.
Мѐтаљка, f. мјесто, ђе се моћци мећу камена, die Wurfstätte, jactus (?).
Мѐтанија, f. (μετάνοια) die tiefe Verneigung und Bekreuzigung, prostratio, adoratio: ударити десет, или сто метанија. Метаније су мале и велике: мале кад се човек прегне и довати рукама до земље, а велика кад клекне на кољена и на руке па довати главом до земље.
Метанѝса̂ње, das Niederfallen und Bekreuzigen in der Kirche, adorationis genus christianorum ecclesiae graecae.
Метанѝсати, ишем, v. impf. sich tief neigen (oder auch niederfallen aufs Angesicht) und bekreuzen, adoro prostratus.
Мета̂ње, n. 1) das Hinlegen, Vorlegen, positio. 2) das Schießen, ejaculatio. 3) das Werfen (z. B. mit Steinen), jaculatio.
Мѐтати, мећем, v. impf. 1) legen, setzen, vorlegen, pono. 2) пушке, или топове, schießen, jaculor.
Мѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. 1) камена, Steine werfen (ein Spiel), jacio saxum. Камена се мећу моћци двојако: с рамена и омашке. 2) ногама, ausschlagen, herumschlagen mit den Füßen, jacto pedes:
„Не мећисе ногама;
„Није јорган поњава,
„Веће моја долама. —
3) на кога, nacharten, exprimo aliquem, similis sum.
Мѐтвица, f. die Münze (Pflanze), mentha.
Метѐрижњача, f. т. ј. пушка, die Schanzflinte, teli majoris genus.
Метѐриз*, m. die Erdschanze, aggeris genus.
Мети̂љ, n. eine Krankheit der Schafe, morbus ovium. Срби кажу да од метиља нема лијека, и зато приповиједају, да су Нијемци уватили ђавола, па га питали шта је лијек од метиља; а он им казао: „Кад полипшу све овце до једне, онда ону последњу треба обнијети око тора, па више ни једна не ће липсати осим ње." Тада им је казао и од куге да је лијек кука и мотика.
Метѝљав, ва, во, den метиљ habend, ovis morbo метиљ correpta.
Метѝља̂ње, n. das Erkranken der Schafe am метиљ, метиљ morbi irruptio.
Метѝљатисе, љајусе, v. r. impf. н. п. овце, den метиљ bekommen, метиљ morbo corripi.
Метѝљење, n. vide метиљање.

Метњ̀ьитисе, .њесе, vide метњатисе.
Мѐтла, f. der Besen, scopae.
Мѐтлица, f. dim. v. метла.
Мѐтловина, f. das Besenkraut, scoparia Linn.
Мѐтнути, нем, v. pf. hinlegen, setzen, pono: метнути што у кесу, у торбу, на земљу; — меса ручку (т. ј. метнути у лонац, па приставити да се кува); — говедима сијена и т. д.
Мѐтнутисе, немсе, v. r. pf. nachartеn, similem alicui fieri. Дете се метне и на уја преко Дунава, а камо ли не ће на слугу у кући.
Метòија, f. der südöstliche Theil Serbiens, Metochia.
Мѐћа, f. das flüßige Futter des Viehes, pabulum liquidum quod praebetur pecori.
Мѐћава, f. der Schneesturm, imber nivium procellosus. Једе као мећава (сијено и сламу?).
Меўр, m. (Рес. и Срем.) vide мијур.
Мѐцање, n. das Weichschlagen, emollitio.
Мѐцати, ам, v. impf. н. п. јабуку, weichschlagen (klopfen), emollio.
Мѐчет, m. die Moschee, templum turcicum:
„Оборио мечет' и мунаре —
Мѐчка, f. die Bärin, ursa.
Мешâј, m. (Рес. и Срем.) vide мјешај.
Мешàја, m. (Рес. и Срем.) vide мјешаја.
Мѐшање, n. (Рес. и Срем.) vide мијешање.
Мѐшаоница, f. (Рес. и Срем.) vide мјешаоница.
Мѐшати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијешати.
Мѐшење, n. (Рес. и Срем.) vide мијешење.
Мешѐтина, f. augm. v. мешина.
Мѐшина, f. (Рес. и Срем.) vide мјешина.
Мѐшиница, f. dim. v. мешина.
Мѐшња, f. (Рес. и Срем.) vide мијешња.
Мешòвит, та, то, (Рес. и Срем.) vide мјешовит.
Мешћѐма*, f. der Richterstuhl, tribunal.
Мѐшчић, m. dim. v. мê.
Мû, wir, nos.
Мù, 1) mir, mihi (mi). 2) syntaktisch statt мој: јеси ли ми виђео брата? украо ми коња.
Мѝва*, f. Obst (in der weitesten Bedeutung; auch Erdbeeren, Nüsse), poma (sensu latissimo): већ је доспјела свака мива. cf. воће.
Мѝгање, n. das Oeffnen und Schließen, Auf- und Zugehen, micatio?
Мѝгати, ам, v. impf. auf- und zugehen, mico?
Мѝгољење, n. dim. v. мицање.
Мѝгољитисе, имсе, v. r. impf. dim. v. мицатисе.
Мѝздрак*, m. vide копље.
Миздрàклија*, m. vide копљаник.
Мѝздрачић, m. dim. v. миздрак.
Мѝја, m. (Рес. и Срем.) vide Мијо.
Мијàило, m. Michael.
Мијâјло, m. (ст.) vide Мијаило:
„А Мијајло књигом из њедара —
Мијâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мијâн, m. Mannsname, nomen viri.
Мијàна, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝјат, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝје, ја, m. (Ерц.) 1) der Schlauch, uter. 2) der Blasebalg, follis.
Мијѐна, f. (Ерц.) (der Mondwechsel, und zwar) der Neumond, novilunium. О мијени жене не ће да перу кошуља: зашто кажу, да ће се онда свако пртиште у води (кад се покваси) о м и ј е н и т и, т. ј. постати као труло и одма се распасти и подерати.
Мијѐњâње, n. (Ерц.) das Wechsel.., das Tauschen, mutatio, permutatio.
Мијѐњати, ам, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto. Мијења као циганин коње.
Мијѐњатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) untereinander tauschen, permuto.
Мијêње, n. das Kopfwaschen, lavatio capitis.
Мијѐсити, им, v. impf. (Ерц.) т. ј. љеб, das Brot bereiten, paro panem.
Мијѐшâње, n. (Ерц.) das Mischen, Umrühren, mixtio.
Мијѐшати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mischen, misceo. 2) umrühren, verso.
Мијѐшатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich abgeben mit einem, miscere se.
Мијѐшêње, n. (Ерц.) das Säuern, fermentatio.
Мијѐшња, f. (Ерц.) die Portion Mehl, um e i n m a l Brot daraus zu backen, portio farinae.
Мѝјо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијат.
Мѝјобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝјодрâг, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝјољ дан, m. vide Миољ дан.
Мѝјољштак, m. vide миољштак.
Мијўр, m. cf. мијур.
Мѝла, m. (Рес. и Срем.) vide Мило.
Мѝла, f. Frauenname, nomen feminae (cara).
Милàдин, m. Mannsname, nomen viri.
Милâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлан, m. Mannsname, nomen viri.

Милака, f. vide Милена.
Миланко, m. Mannsname, nomen viri.
Милање, n. die Ceremonie von милатисе.
Милат, m. Mannsname, nomen viri.
Милатисе, амсе, v. r. impf. Приповиједају, да се Ерцеговци милају на Божић с чесницом, т. ј. узму двојица чесницу, па је окрећу међу собом и пита један другога: „Милам ли се" (т. ј. помила ли се иза чеснице)?" Онај му одговори: „Милаш мало." А онај први онда рече: „Сад мало, а до године ни мало." (т. ј. да роди жито добро, и да тако велика буде чесница, да се ни мало не помила иза ње).
Милаш, m. Mannsname, nomen viri.
Милашин, m. Mannsname, nomen viri.
Миле! додајесе гдешто у пјесмама на крај врсте, н. п.
„Ђурађ коси по побрђу,
Ладо ле миле! —
„Попјевајте ми тичице,
миле мој миле!
Милева, f. Frauenname, nomen feminae.
Милен, m. Mannsname, nomen viri.
Милена, f. Frauenname, nomen feminae.
Миленко (Миленко), m. Mannsname, nomen viri.
Милета, m. Mannsname, nomen viri.
Милети, лим, (Рес.) vide миљети.
Милеш, m. Mannsname, nomen viri.
Милешева (Милешева), f. vide Милошева.
Миливоје, m. Mannsname, nomen viri.
Милија, m. Mannsname, nomen viri.
Милија, f. Frauenname, nomen feminae.
Милијаш, m. Mannsname, nomen viri.
Милин, m. Mannsname, nomen viri.
Милина, f. das Liebsein, gratia: не може од милине (н. п. да се нагледа кога).
Милинко (Милинко), m. vide Миленко.
Милисав, m. Mannsname, nomen viri.
Милисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Милитар, m. } (у Сријему, у
Милитарац, рца, m. } Бачк. и у Бан.) der aus der Militär-Grenze ist, homo e regione militari.
Милитарија, f. vide милиција.
Милитарски, ка, ко, 1) Militar-, militaris. 2) militarisch, militari modo.
Милити, им, (Срем.) vide миљети.
Милитисе, лисе, v. r. impf. н. п. ништа ми се не мили, nichts freuet mich, arrideo.
Милић, m. Mannsname, nomen viri.
Милица, f. Frauenname, nomen feminae.
Милиција (милиција), f. die Miliz (Gegend), terra militum.
Миличица, f. dim. v. Милица.
Мило, n. die Lauge zum Kopfwaschen, lixivium ad lavandum caput.
Мило, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Милован, m. Mannsname, nomen viri.
Миловање, n. 1) das Liebkosen, blanditiae. 2) das Lieben, amatio.
Миловати, лујем, v. impf. 1) liebkosen, blandior. 2) lieben, amo.
Милоје, m. Mannsname, nomen viri.
Милојица, m. cf. Златоје.
Милојка, f. 1) das Majolica-Geschirr, vasis fictilis genus. Тако у нашој тасиој Церовој (Церова, село у Рађевини) све оке и милојке (у приповијетки). cf. бокар.
Милојко, m. Mannsname, nomen viri.
Милокрван, вна, но, liebenswürdig, dem man gut seyn muß, amabilis: није лијепа, али је милокрвна.
Милорад, m. Mannsname, nomen viri.
Милосав, m. Mannsname, nomen viri.
Милосник, m. der Liebhaber, amasius.
Милосница, f. die Geliebte, amasia.
Милост, f. 1) die Gnade, gratia, favor;
„На милости Царе господине —
2) die Liebe, amor; Liebesgabe, munus:
„Нема лица без црвена винца,
„Ни радости без зелена венца,
„Ни милости без туђа јунака —
„Браћа сеју врло миловала,
„Сваку су јој милост доносила,
„Најпослије ноже оковане —
Милостив, ва, во, } gnädig, barmherzig, clemens.
Милостиван, вна, но, } Боже милостиви ти помози (говоре гдекоји Срби кадгођ уздахну и зијевну).
Милостиња, f. das Almosen, eleemosyna.
Милош, m. Mannsname, nomen viri.
Милошева (Милешева и Миљешевка), f. намастир у Ерцеговини (чини ми се да је сад пуст). Колика је Милошева, да је пуна поскурица;
„Док начини цркву код Требиња
„Миљешевку на Ерцеговини —
Милошта, m. cf. златоје.
Милука, f. Frauenname, nomen feminae.
Милун, m. Mannsname, nomen viri.
Милунка, f. Frauenname, nomen feminae.
Милутин, m. Mannsname, nomen viri.
Милуш, m. Mannsname, nomen viri.
Миљ, m. Mannsname, nomen viri.
Миља, f. 1) hyp. v. Миљана u. Миљица.
Миљана, f. Frauenname, nomen feminae.
Миљацка, f. вода, што тече кроз Сарајево:
„Сарајево што си поштављело?
„Или те је куга поморила,
„Ил' Миљацка вода поплавила —

Миље, n. (сm.) das Lieb (was einem lieb ist), amor, deliciae: „Oj ђевојко миље моје! —

Миљен, m. Mannsname, nomen viri.

Миљешевка, f. (сm.) vide Милошева.

Миљка, f. Frauenname, nomen feminae.

Миљко, m. Mannsname, nomen viri.

Мимо, vorbei, praeter.

Мимогред, im Vorbeigehen, obiter, in transitu.

Мимоићи (мимоиђи), идем (и мимоиђем), v. pf. vorbeigehen, praetere.

Мимоићисе (мимоићисе), идемсе (и мимоиђемсе), v. r. pf. ć ким, bei einander vorbeigehen ohne sich zu sehen, praetereo praeter amicum quin eum videam, aut ille me.

Мимоћи, ођем, vide мимоићи.

Миндрос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) узети кога на миндрос, durchbeuteln, excutio.

Миле*, лета, n. Volk, gens: пасје миле! Седамдесет и седам милета.

Минђуше*, f. pl. die Ohrgehänge, inauris. cf. обоци.

Минђушице, f. pl. dim. v. минђуше.

Минеј, m. das Minäon (Μηναῖον) ein Kirchenbuch, menaeum.

Минејски, ка, ко, 1) н. п. слова, cyrillische Drucklettern, zum Unterschied von der Handschrift. 2) adv. wie gedruckt, ut in libris est impressum, z. B. пише.

Минут, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Minute, minutum. cf. час.

Минути, нем, v. pf. 1) vorbeigehen, nicht treffen, praetervolo. Опремаосе човек (који се био скоро оженио) на војску, а жена увразила конац у иглу, да нешто зашије; но будући да није добро виђела, зато није могла одма да уврзе, него промашала мимо ушице иглене говорећи: „Мини га сабља, мини га пушка" као да муж рече да она њему враца; али он опази шта је, па рече: „Минуло је мене свако добро, кад сам ја тебе узео."

Мио, мила, ло, lieb, carus.

Миољ (Мијољ?) дан, ља дне, m. (Michaelis, festum Arch. Michaelis?) dies 29. Sept.

Миољштак (Мијољштак), m. der den Erzengel Michael als Hauspatron verehrt, cliens Arch. Michaelis.

Мир, m. 1) der Friede, pax. 2) Friede, Ruhe, pax: сједи с миром (док ни је било с миром).

Мира, f. Frauenname, nomen feminae.

Мираз*, m. die Erbschaft, hereditas: остало му од мираза.

Миран, рна, но. friedfertig, ruhig, quietus, mansuetus.)

Мирашчија*, m. der Erbe, heres.

Мирбожање, n. das gegenseitige Küssen zu Weihnachten, exosculatio die Christi natalitio.

Мирбожатисе, амсе, v. r. impf. sich küssen (und den Frieden Gottes wünschen) zu Weihnachten, invicem se exosculari die natali Domini. cf. Божић.

Мирбожитисе, имсе, v. r. pf. sich küssen auf Weihnachten, exosculari se die natali Domini.

Мирен, m. Mannsname, nomen viri.

Мирење, v. 1) das Beruhigen, Friedemachen, pacificatio. 2) das (angenehme) Riechen, odor.

Мирија*, f. die Abgabe, vectigal. cf. пореза, дација, данак.

Мирис, m. der Wohlgeruch, odor.

Мирисавка, f. die Muskateller-Traube, Muskat-Traube, uva muscata. cf. тамњаника.

Мирисање, n. das Riechen, odor et odoratio.

Мирисати, ншем, v. impf. riechen, oleo et odoror.

Мирити, им, v. impf. 1) (мирим) beruhigen, paco. 2) (мирим) riechen, oleo: мири.

Миритисе, имсе, v. r. impf. Friede machen, de pace ago.

Мирјана, f. Frauenname, nomen feminae.

Мирко, m. Mannsname, nomen viri.

Мирноћа, f. die Friedfertigkeit, mansuetudo.

Мировање, n. das Ruhigseyn, quies.

Мировати, рујем, v. impf. ruhig seyn, sum quietus.

Миродар, m. Mannsname, nomen viri.

Мироћија, f. vide копар.

Миросав, m. Mannsname, nomen viri.

Миросава, f. Frauenname, nomen feminae.

Мироч, m. Berg (an der Donau), zwischen Пореч und Брза паланка.

Мирчета, m. Mannsname, nomen viri.

Миса, f. in dem Munde der griechischen Serbier (und Bosnier) eine lateinische Kirche, templum Latinorum. У Зворнику има једна зидина, која се зове Маџарска миса.

Мисао, сли, f. der Gedanke, cogitatio.

Мисир*, m. Aegypten, Aegyptus, terra Mizraim.

Мисирача, f. eine Art von Kürbis, cucurbitae genus.

Мисирка, f. vide будија.

Мисиркиња, f. die Aegypterin, Aegyptia.

Мисирлија*, m. der Aegypter, Aegyptius.
Мисирскӣ, ка, ко, н. п. повјесмо, ägyptisch, aegyptiacus:
„Уз преслицу Мисирско повјесмо —
Мискал*, m. ein Goldgewicht, pondus:
„За брата би дала мискал злата —
Мислити, им, v. impf. denken, cogito.
Мистрија, f. die Kelle, Maurer-Kelle, trulla.
Мӣт, m. die Bestechung (das Geld), largitio: суди по миту; узима мит.
Мита, m. (Рес. и Срем.) vide Мито.
Митар, тра, m. vide Димитрије.
Мити, мијем, v. impf. den Kopf waschen, lavare caput.
Митисе, мијемсе, v. r. impf. seinen Kopf waschen (d. i. den ganzen), lavor caput.
Митити, им, v. impf. bestechen, pecunia corrumpo.
Мито, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Митра, f. die Bischofsmütze, mitra episcopi.
Митра, f. Frauenname, nomen feminae.
Митрић, m. dim. v. Митар.
Митров дан, ва дне, m. das Fest des heil. Demetrius, festum S. Demetrii, die 26. Oct.:
„Митров данак ајдучки растанак.
Митровачкӣ, ка, ко, von Mitrowitz.
Митровица, f. 1) варош у Сријему. 2) варош у Косову.
Митровкиња, f. die Mitrowitzerin:
„Митровица крај Саве столица,
„На њој седи млада Митровкиња —
Митровчанин, m. ein Mitrowitzer.
Митровштак, m. der den heil. Demeter zum Hauspatron hat, Demetricola (?) cliens S. Demetrii.
Митрополија, f. die Metropolie (Residenz des Metropoliten), sedes metropolitani.
Митрополит, m. der Metropolit, metropolitanus.
Митрополитов, ва, во, des Metropoliten, metropolitani.
Митрополитскӣ, ка, ко, 1) Metropoliten-, metropolitanorum. 2) adv. wie ein Metropolit, metropolitani more.
Мића, m. (Рес. и Срем.) vide Мићо.
Мића, m. Mannsname, nomen viri.
Мићан, m. Mannsname, nomen viri.
Мићење, n. das Bestechen, corruptio, largitio.
Мићиволдос, cf. шолдос (само у оној загонетки).
Мићо, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Миӯр (мијур?), m. (Ерц.) die Blase, vesica.
Мицање, n. das Bewegen, motio.

Мицати, мичем, v. impf. bewegen, moveo.
Мицатисе, мичемсе, v. r. impf. sich bewegen, moveor.
Мице, f. pl. (österr. das Spannspiel)
Мицина, f. die Beule, tuber.
Миш, m. die Maus, mus.
Миша, m. (Рес. и Срем.) vide Мишо.
Мишар, m. 1) Dorf an der Save, eine Stunde weit von Шабац. 2) на Мишару (пољу), auf der Ebene von Mischar:
„Да разбијем табор на Мишару —
„Са Мишара поља широкога —
„У Мишару пољу широкоме —
Мишарскӣ, ка, ко, н. п. поље; cf. Мишар.
Мишић, m. das Mäuschen, die junge Maus, musculus.
Мишица, f. 1) der Arm, brachium. 2) die Maus (das Weibchen), mus femina.
Мишјак, m. der Mäusekoth, muscerda, stercus murinum.
Мишјакиња, der Hühnerdarm, alsine media Linn.
Мишјӣ, шја, шје, Maus-, murinus.
Мишка, f. (у крајини Неготинској) der Arm, lacertus. cf. мишица.
Мишка, m. (Рес. и Срем.) vide Мишко.
Мишкаћи, adj. indecl. mäusedreckfarben, coloris stercoris murini.
Мишко, m. (Ерц.) vide Мишо.
Мишљен, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (ст.):
„Кроз Мишљен гору на воду —
Мишљење, n. das Denken, cogitatio.
Мишо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијаило.
Мишоловка, f. 1) die Mausfalle, decipula. 2) der Mäusefalk (österr. Windwachel', krain. постовка), buteo.
Мишомор, m. das Mäusegift, Mäusepulver, venenum adversus mures, arsenicum.
Мјера, f. (Ерц.) 1) das Maß, mensura. 2) das Gewicht, pondus. Мјера вјера.
Мјера, f. hyp. v. мјерица.
Мјерење, n. (Ерц.) 1) das Messen, mensio. 2) das Wägen, pensio.
Мјерити, им, v. impf. (Ерц.) 1) messen, metior. 2) wägen, pendo.
Мјерица, (Ерц.) ein Gefäß (Korb) von Bast, corbis genus.
Мјеричица, f. dim. v. мјерица.
Мјесец, m. (Ерц.) 1) der Mond, luna. 2) der Monat, mensis.
Мјесечина, f. (Ерц.) 1) der Mondschein, fulgor lunae. 2) женско вријеме, das Monatliche, menstruum.
Мјесечнӣ, на, но, (Ерц.), monatlich, menstruus.
Мјестимице, (Ерц.) an Ort und Stelle, in loco ipso, in locum ipsum: знам

мјестимице (н. п. ће је то); показао му мјестимице; одвео га мјестимице.

Мјесто, n. (Ерц.) 1) der Ort, Platz, 2) (у Ерц.) vide варош. 3) мјесто мене, Statt, Stelle, locus.

Мјешај, m. (Ерц.) vide мијешња.

Мјешаја, m. (Ерц.) der Mundbäcker, pistor domesticus.

Мјешаоница, f. (Ерц.) das Zimmer (der Ort), wo Brot bereitet wird, pistrina (?).

Мјешетина, f. augm. v. мјешина.

Мјешина, f. (Ерц.) 1) der Balg, pellis. 2) der Schlauch, uter.

Мјешиница, f. dim. v. мјешина.

Мјешовит (мјешовито), та, то, (Ерц.) gemischt, mixtus.

Мјешчић, m. dim. v. мије.

Млава, f. 1) nom. propr. eines Flußes in Serbien. 2) nom. propr. der Gegend an der Mlava.

Млавити, им, v. impf. schlagen, verbero: млави га киша; млавити кога батином.

Млављење, n. das Schlagen, verberatio.

Млад (comp. млађи), да, до, jung, juvenis.

Млада, f. die Braut, sponsa (ein volles Jahr nach der Hochzeit noch).

Млада неђеља, f. die Neumondwoche, hebdomas interlunis.

Младачна крава, f. die Sommerkuh, vacca aestiva.

Младеж, f. die Jugend, juventus, juvenes.

Младеж, m. (једни говоре, као н. п. по Бачкој, мадеж), das Muttermal, naevus.

Младен, m. Mannsname, nomen viri.

Младенци, наца, m. pl. 1) die Brautleute, junge Eheleute, sponsus et sponsa, juvenis maritus et marita. 2) das Fest der unschuldigen Kinder, dies festus occisorum ab Herode innocentium.

Младин, на, но, der Braut, sponsae.

Младина, f. der Neumond, novilunium (ist mehr als die мијена, etwa das erste Viertel).

Младитисе, имсе, v. r. impf. sich jung machen, juventutem affecto.

Младић, m. der Jüngling, juvenis.

Младица, f. dim. v. млада.

Младица, f. 1) die Sprosse, der Sprößling, surculus. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.

Младовање, n. der Brautstand, status sponsae.

Младовати, дујем, impf. Braut seyn, sum sponsa.

Младожења, m. der Bräutigam, sponsus.

Младожењин, на, но, des Bräutigams, sponsi.

Младожењски, ка, ко, 1) Bräutigams-, sponsorum, nuptialis. 2) adv. wie ein Bräutigam, more sponsi.

Младолик, ка, ко, jungen Gesichtes, faciei juvenescentis.

Младост, f. die Jugend, das Jugendalter, juventus, aetas juvenilis.

Млађ, m. junger Weinberg, vinea recens, cf. сад.

Млађан, на, но, dim. v. млад:
„Не ударите млађано Бугарче —

Млађен, m. (Ерц.) vide Младен.

Млађење, die Affectation, jung seyn zu wollen, affectatio juventutis.

Млаз, m. (soviel auf einmahl hervorschießt, wenn man melkt, daher) три млаза крви ударише из њега, mulctus (?).

Млак (comp. млачи), ка, ко, lau, tepidus.

Млатање, n. das Umherschlagen, jactatio e. g. caudae.

Млатати, ам, v. impf. herumschlagen, jacto: млата руком, као кобила репом, von einem der ungeschickt Kreuz schlägt.

Млатити, им, v. impf. 1) dreschen, trituro. 2) н. п. јабуке, крушке, орае, herabbeuteln (батином), decutio poma ex arbore. 3) dreschen, i. e. schlagen, contundo.

Млатишума, m. пјевају и приповиједају, да је, прије 100 година, некакав Њемачки ђенерао Станиша Млатишума (или у пјесмама Обор-Млатишума, и Млатишума обор-ђенерао) узео од Турака Нови пазар, и у њему сједно читаву зиму; и да су с њим (кад се вратио натраг) дошле Цинцроте у Сријем (са својим кнезом — или кнежевим сином, а кнез је умръо у путу — Илијом Радоњићем. Тај се Илија Радоњић вратио опет натраг, и онамо се тукао с Турцима):
„А Станиша Обор-Млатишума,
„Он отиде шер' Новом пазару
„Те растави Босну од Стамбола —
„Млатишума обор-ђенерале!
„Шта ти радиш усред земље Турске?
„Бабури нам на Беч ударише —
(кад га је звао ћесар натраг).

Млатнути, нем, v. pf. einen Schlag versetzen, percutio.

Млаћеница, f. сир, што се гради од тропа, што остане од скорупа кад се препира. Од таковога сира начине жене као колачиће, па спремају чобанима за ужину.

Млаћење, n. 1) das Dreschen, trituratio. 2) das Herabschlagen, decussio. 3) das Dreschen, (Schlagen), contusio.

Млачење, n. das Laumachen, calefactio modica.

Млачина, f. die Lauheit, tepiditas.

Млачити, им, v. impf. lau machen, tepidum reddo.

Млекар, m. (Рес. и Срем.) vide мљекар.

Млеко, n. (Рес. и Срем.) vide млијеко.

Млетак, тка, m. (cm.) vide Млеци.
„У нашему Млетку бијеломе —
„У бијелу Млетку Латинскоме —

Млетачки, ка, ко, 1) venetianisch, venetus. 2) adv. venetianisch, more Veneto.

Млетачкиња, f. die Venetianerin, Veneta.

Млећак, ћка, ко, н. п. чоа, schwach anzufühlen, debilis (de panno).

Млеци, Млетака, m. pl. Venedig, Venetiae.

Млечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide млијечан.

Млечанин, m. der Venetianer, Venetus.

Млечар, m. (Рес. и Срем.) vide мљечар.

Млечац, чца, m. (Рес. и Срем.) vide млијечац.

Млечика, f. (Рес. и Срем.) vide мљечика.

Млечница, f. (Рес. и Срем.) vide млијечница.

Мливо, n. (у Ерц.) vide брашно: сатрљо га у мливо.

Млијеко, n. (Ерц.) die Milch, lac.

Млијечан, чна, но, н. п. крава, milchreich, dives lacte.

Млијечац, чца, m. Fischmilch, lac piscis.

Млијечница, f. (Ерц.) eine Art eßbaren Schwamms (Milchschwamm, Pfefferschwamm).

Млин, m. vide воденица.

Млинар, m. vide воденичар:
За млинара не би ни динара —

Млим, иш; млидија, (Ерц.) meinen, opinor (cf. мислити):
„Млидијаше у њему је благо —
„Јер Босанци Турци млидијау —

Млитав, ва, во, човек, lau, ohne Kraft und Munterkeit, segnis.

Млитоња, m. ein млитав човек.

Млоги, га, го, mancher, complures.

Млого (comp. више), viel, multo.

Млогознаалица, f. der Vielwisser, multiscius.

Млогознао, нала, ло, vielwisserisch, multiscius: пи млогознали!

Мложење, n. das Vermehren, Häufen, incrementum.

Мложина, f. die Menge, multitudo (als Gegensatz von малина)

Мложити, им, v. impf. vermehren, augeo.

Мложитисе, имсе, v. r. impf. sich vermehren, augeri, succresco.

Млозина, f. vide мложина.

Млоштво, n. die Menge, multitudo.

Мљезинац, нца, m. der Letztgeborne, filius postremus.

Мљезиница, f. die Letztgeborne, filia postrema.

Мљекар (мљечар?) m. (Ерц.) зграда, ђе се раљева млијеко, die Milchkammer.

Мљескање, das Schnalzen mit den Lippen (wie die Schweine beim Fressen), sonitus manducantis porci.

Мљескати, мљешћем, v. impf. mit den Lippen schnalzen, beim Essen, mando cum sonitu.

Мљети, мељем, v. impf. mahlen, molo.

Мљечар, m. (Ерц.) 1) der Milchhändler, lactarius. 2) das Milchmaul, amans lactis. cf. мљекар.

Мљечика, f. (Ерц.) die Wolfsmilch, euphorbia Linn.

Моба, f. код Срба је обичај, да иду љети, у неке свеце, кад не смију себи радити, газдама на мобу, т. ј. без плате, само за јело и за пиће. Највише иду на мобу те жању (ријетко косе, копају кукурузе, купе сијено или шљиве — кашто се и преде на мобу —): зато се жетелачке пјесме зову и мобарске пјесме. На мобу највише иду млади момци, ђевојке и младе, и свако се обуче и накити, као на васкрсеније, или на цвијети, кад иде цркви или намастиру, па цијели дан жањући пјевају, чепају се, шалесе и веселесе, а послије вечере играју и пјевају до неко доба ноћи. На неким мјестима (као у Сријему) кад дожању њиву па пођу кући на вечеру, онда ђевојке начине од марама барјаке, па онако с барјацима иду пјевајући, као какви сватови или војници; кад дођу пред кућу, онда пободу барјаке у земљу. Моба се обично купи на мрску, и домаћин треба да је части као кад слави крсно име (зато свагда и зову газде на мобу: зато сиромаси не мају чим да часте). На мобу дођу и пријатељи из други села, и сваки доведе са собом по неколико момчади, ђевојака и млади. На мобу се отимају које ће поћи.

„Жетву жела моба Тодорова —
„На крај, на крај моја силна мобо—
„Бул кадуна мобу сакупила —

Мобар, m. der auf der моба arbeitet, operis adjutor gratuitus.

Мобарица, f. die Arbeiterinn auf der моба, adjutrix gratuita:
„Мобарице моје другарице!
„Удрите га колом и дилчеком —

Мобарски, ка, ко, 1) н. п. пјесме, cf. моба. 2) adv. wie ein мобар, ut мобар.

Могу, (можеш и мореш, може и море, можемо и моремо, можете и морете, могу) ich kann, possum.

Могућ, ћа, ће, } möglich, possibi-
Могућан, ћна, но, } lis.

Модар, дра, ро, blau, lividus.

Модрина, f. die Bläue, das Blau livor.

Модритисе, имсе, v. impf. blau seyn, liveo.

Модрица, f. der blaue Fleck, livor.

Мождáник, m. онај клин, што држи наплатке један за други.

Мождина, f. (augm. v. мозак) мозак из костију, das Knochenmark, medulla ossis.

Мозак (и мозак), мозга, m. das Hirn, cerebrum.

Мој, моја, моје, 1) mein, meus. 2) scherzhaft als Gegentheil von немој:
А. Немој
Б. Мој, Бога ми.

Моја, m. (Рес. и Срем.) vide Мојо.

Мојасин, m. Art Aussatzes, leprae genus.

Мојење, n. das Behaupten daß etwas mein ist, arrogatio.

Мојити, им, v. impf. sagen daß einer (etwas) mein ist, meum dico esse; daher das Zweideutige: ја га и својим и мојим, (а он се одриче).

Мојо, m. (Крц.) hyp. v. Мојсило.

Мојсило, m. Moses, Moses.

Мојсил, m. Moses (in den Volkserzählungen vom Цар Мојсил), Moyses.

Мокар, кра, ро, naß, udus, madidus.

Мокраћа, f. (in anständiger Rede) der Urin, urina.

Мокрење, n. 1) das Netzen, madefactio.

Мокрина, f. die Nässe, mador, udor.

Мокрити, им, v. impf. 1) netzen, madefacio. 2) harnen, mejo.

Мокритисе, имсе, v. r. impf. harnen, lotium reddo.

Моленије, n. (ст.) das Beten, Flehen, preces ad Deum: прими Господе Боже моје мало моленије за велико име твоје (кад се моле Богу).

Молер, m. der Maler, pictor.

Молеров, ва, во, des Malers, pictoris.

Молеровица, f. die Malerin, Malersfrau, uxor pictoris.

Молерски, ка, ко, 1) Maler-, pictorum. 2) adv. wie ein Maler, more pictoris.

Молибог, m. (komisch, in der Anekdote von der Türkin, die den serbischen Mönch so bezeichnet statt богомољац).

Молитва, f. 1) das Gebet, preces. Код Срба кад се које разболи, слабо траже лекара, него попа или калуђера да му чати молитву малу или велику: мала се молитва чати од главе, од грознице и од други којекакви мали болести; а велика кад човек није при себи, него бунца и плашисе. Мала је молитва до скора била у Србији за марјаш, а велика за грош, а сад ваља да су и оне поскупиле. 2) ићи на молитву, sich vorsegnen lassen (von den Wöchnerinnen nach 40 Tagen), purificor.

Молитвена чаша, f. Кад сватови дођу ђевојачкој кући и сједу за сто, онда (по обичају) отац ђевојачки донесе нову чашу, те из ње пију у здравље. Потом ту чашу спреме уз ђевојку и на вјенчању запоје из ње вином момка и ђевојку, и то се зове молитвена чаша. Послије вјенчања млада оставн молитвену чашу, и чува је (спомена ради) до смрти:
„Те узима чашу молитвену, —.

Молити, им, v. impf. кога bitten, rogo.

Молитисе, имсе, v. r. impf. коме, bitten, rogo; Богу, beten, precor. Срби се обично моле Богу трипут на дан: у јутру кад устану, у вече кад оће да вечерају, и послије вечере кад оће да спавају. У јутру се моле Богу кад које устане, послије вечере кад које доспије да спава, а пред вечеру свн се моле заједно: мушкарци (пошто се умију: зашто се обично свагда пред јело умивају по рукама, а по варошима и послије јела, као и Турци) стану напријед, а жене и ђеца за њима; и нијело не смије престати ни сјести, док старјешина не сврши. Они се не моле Богу једнако, него што које зна оно и говори (шапћући; само старјешина може говорити мало по боље, да се чује), и што жели оно и иште (н. п. ја сам слушао ђе се моја мати моли Богу за мене и за мог брата, да јој будемо живи и здрави и срећни. Тако сестра, ако

је опремила брата на војску, моли се Богу да јој здраво дође и т. д.); многи овако почнњу: „Да се са отраом помолимо и поклонимо Господу Богу и Богородици, благоме Ристу и часноме крсту". Уочи неђеље, и у очи велики празника, запале воштану свијећу и прилијепе за зид, па узме старјешина ватре и тамљана, те окади најприје свијећу (и икону ако имају), потом се окаде сви редом, и молесе Богу према свијећи.

Осим тога Србљин има обичај рећи: Боже помози и прекрстисе: кад сједе за трпезу да једе; кад оће да устане иза трпезе (но тадај каже: Бог да поможе и да наспори); кад оће да се напије ракије или вина; кад оће да леже спавати; кад оће да узјаше на коња и кад кине; кад што почиње радити, онда само рече: Боже помози, а не крстисе; тако и кад оће да се напије воде; кад зијевне и кад уздане онда рече: Боже милостиви ти помози, или жива Богородице ти помози; а кад уговара што да ради, или да иде куда, онда рече: ако Бог да, или ако Бог да здравље. и т. д.

Мо̏ловање, n. das Malen, pictio.

Мо̏ловати, лујем, v. impf. malen, pingo.

Мољац, љца, die Motte, Schabe, tinea.

Моље̂ње, n. 1) das Bitten, rogatus. 2) das Beten, precatio.

Мо̀ма, f. (cm.) vide ђевојка. Удаласе мома да је није дома;

„Ајде мома да идемо дома —

Im Bulgarischen überhaupt statt ђевојка. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мо̀мак, мка, m. 1) der Jüngling, Bursche, juvenis. 2) der Knappe, Knecht, puer, miles: кумовски момак; Кара Ђорђијни момци.

Момачки̑, ка, ко, 1) Jünglings-, juvenilis. 2) Burschen-, Knappen-, puerorum. 3) adv. wie ein момак, more juvenis, puori.

Мома̀штво, n. der Burschenstand, famulatus, militia.

Момир, m. Mannsname, nomen viri.

Мо̏мков, ва, во, des момак, juvenis.

Момко̀вање, n. der Jünglingsstand, adolescentia, status juvenilis.

Момко̀вати, кујем, v. impf. ein момак seyn, sum juvenis, puer, miles.

Момча̑д, f. (coll.) } die Burschen pueri, juvenes.
Момча̀дија, f. (coll.) }

Мо̀мче, ета, n. das Bürschlein, adolescentulus.

Момчѐкања, f. augm. v. момак.

Мо̀мчило, Mannsname, nomen viri.

Мо̀мчина, f. vide момчекања.

Мо̀мчић, m. dim. v. момак.

Мо̑р *, adj. indecl., dunkelblau, fuscocoeruleus:

„Који носи мор доламу —

„Мор доламу на грбава леђа —

Мо̀ра, f. авет, што притискује људе ноћу у спавању, der Alp, ephialtes, incubus.

Мо̀рава, f. 1) вода, што тече кроз Србију, и утјече у Дунаво код Кулича ниже Смедерева. 2) die Ungegend der Morawa. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мо̀равица, f. dim. v. Морава 3.

Мора̀вци, ваца, m. pl. намастир у Србији:

„Моравцима цркви допадоше

„И ту аци Веру погубише —

Мо̀рање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Muß, necessitas: ако не ће сам (од своје воље), а он ће под морчње (у Србији би казали: оће ако му се и не ће).

Мо̀раст, та, то. vide мор.

Мо̀рати, ам, v. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. а у Србији, у Босни и у Ерц. говорисе (мјесто мора) ваља, треба, и п. ваља ми ићи (треба ићи); треба да буде и т. д.) müssen, oportet me —, cogor.

Мора̑ч, m. eine petersilähnliche Pflanze, herbae genus.

Мо̀рача, f. 1) ријека у Ерцеговини. 2) намастир (у Ерцеговини).

Мо̀ре, n. das Meer, mare.

Мо̀ре! interj. С овом се ријечи показује као неко старјешинство (као мало мање него са бре!). Кад рече раван равноме море! онда ђекоји (особито ђеца и момчад) одговори: „Море ти до кољена, а говна до ушију.". А кад рече млађи старијему море! онда онај пита: „Ко је твој море?" па оће онога шаком за врат.

„Море Марко! не ори друмова.

„Море Турци! не газ'те орања —

Морѐкање, n. das море-sagen, usurpatio vocabuli море.

Морѐкатисе, амсе, v. r. impf. море-sagen.

Море̂ње, n. 1) das Tödten, trucidatio. 2) das Ermüden, defatigatio.

Мо̀реш, море, cf. могу.

Мо̀рија, f. (cm.) vide куга:

„Кад морија Мостар поморила —

Мòрити, им, v. impf. 1) tödten, interimo. 2) ermüden, fatigo.
Морӣш, m. die Marosch, Marisus.
Мòрскӣ, ка, ко, Meer-, See-, marinus.
Мòруна, f. der Hausen, acipenser huso Linn.
Мòруница, f. dim. v. моруна.
Мòрушӣ, ња, ње, Hausen-, husonis.
Москов, m. der Russe (Moskowiter), Russus.
Москòвија, f. vide Московска:
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —
Москòвити, им, v. impf russificiren, facio esse Russum.
Москòвитисе, имсе, v. r. impf. russificiren, russizo.
Москòвљев, ва, во, des Москов, russi.
Москòвљење, n. das Russificiren.
Мòсковскā, f. Rußland, Russia.
Мòсковскӣ, ка, ко, 1) russisch, russicus. 2) adv. russisch, more russico.
Мôст, m. die Brücke, pons.
Мостâр, m. Stadt in der Herzegowina.
Мостàранин, m. } човек из Мостара.
Мостàрац, рца, m. }
„Мостаране до мора јунаке —
„На Мостарце до мора јунаке —
Мостàрлија*, m. vide мостарац.
Мостâрскӣ, ки, ка, Mostarer.
Мосу̑р, m. велика цијев дрвена, што жене на њу мотају пређу (кад оће да снују)
Мосу̑рић, m. dim. v. мосур.
Мотâње, n. das Haspeln, ductio filorum in rhombum.
Мòтати, ам, v. impf. haspeln, duco fila in rhombum.
Мòтика, f. die Hacke, Haue, ligo.
Мòтиква, f. die Auflösung des Räthsels, мотика und тиква auf einmal zu sagen:
А. Реци ми у један пут тиква и мотика.
Б. Мотиква.
Мòтичица, f. dim. v. мотика.
Мòтичнӣ, на, но, н. п. уши, држаљица, der Haue, ligonis.
Мòтка, f. die Stange, pertica.
Мотòвило, n. 1) der Haspel, die Weife, rhombus. 2) мотовило пређе.
Мотòвиоца, n. dim. v. мотовило.
Мотрêње, n. die Aufsicht, das Sehen auf etwas, inspectio.
Мòтрити, им, v. impf. zusehen, intueor.
Мôћ, f. die Kraft, vires.
Мòћан, ћна, но, kräftig, stark, forbis.
Мòћи, могу, vermögen, können, possum. cf. могу.

Мочâр, f. die Nässe vom Regen, udor.
Мòчâран, рна, но, н. п. вријеме, naß, udus a pluviis.
Мòчило, n. вир, ђе се киселин кудеља и лан, die tiefere Stelle eines Baches, um Flachs darin zu rösten, locus fluminis ad macerandum linum.
Мòчионица, f. неколико ручица кудеље, или лана, што се свеже заједно (као сноп) кад се меће у мочило, ein Bund Flachs zum Rösten, fasciculus lini macerandi: мокар као мочионица.
Мòчица, f. dim. v. мотка.
Мòшње, f. pl. der Hodensack, scrotum.
Мòшњице, f. pl. dim. v. мошње.
Моштàница, f. 1) vide брвина. 2) намастир негђе у Босни (може бити да је сад и пуст):
„Мошшаницу у Крајини љутој —
Мòшти, f. pl. die Reliquien (Gebeine) des Heiligen, sanctorum reliquiae (ossa).
Мрâв, m. die Ameise, formica.
Мрàвак, вка, m. hyp. v. мрав.
Мрàвињâк, m. der Ameisenhaufe, acervus formicinus.
Мрàвињӣ, ња, ње, Ameisen-, formicae.
Мрàвић, m. dim. v. мрав.
Мражêње, n. das Verfeinden, inimicitiarum susceptio, aut excitatio.
Мрàжња, f. die Verfeindung, inimicitiae susceptae, aut excitatae.
Мрàз, m. der Frost, gelu. (Како му то каза, или како га виђе) паде му мраз на образ.
Мрàзити, им, v. impf. verfeinden, inimicum reddo.
Мрàзитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich mit jemand verfeinden, cum aliquo inimicitias suscipio.
Мразòвит, та, то, н. п. зима, kalt, frigidus, z. B. Winter
Мрâк, m. die Finsterniß, tenebrae.
Мрàка, f. die kleinste Menge, drachma (?): нема ни мраке.
Мрамòр, m. der Marmor, marmor.
Мрамòрје, n. (coll.) Marmorwerk, marmora:
„Седлом биле о јаворје,
„А копитом о мраморје —
Мрàсав, ва, во, maßig im Gesichte.
Мрàсе, f. pl. Masen, maculae, verrucae.
Мрàчак, чка, m. hyp. v. мрак.
Мрâчан, чна, но, finster, obscurus.
Мрàчење, n. das Finsterwerden, obscuratio.
Мрàчитисе, чисе, v. impf. finster werden, obscuror, tenebrae ingruunt.
Мрва, f. 1) ein Brosamen, micula. 2) нема ни мрве, ne mica quidem, kein Brosamen! (auch keinen Tropfen).
Мрвити, им, v. impf. bröseln, frio.

Мр̀вица, f. dim. v. мрва. Ко не купи мр̀вице, не ће стећи пунице.
Мрви́чку, vide мрвке.
Мр̀вке̑, ein kleinwenig, pauxillum.
Мрвље̏ње, n. das Bröseln, friatio.
Мр̀вчице̑, dim. v. мрвке.
Мр̀годитисе, имсе, v. r. impf. fr. ein finsteres Gesicht machen, obscuro vultum.
Мр̀гођење, n. das Finstersehen, vultus obscurus.
Мрда̑ње, n. vide врдање.
Мр̀дати, ам, vide врдати.
Мр̀днути, нем, vide врднути.
Мр̀ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Мре̏жа, f. das Netz, rete.
Мре̏жица, f. dim. das Netzchen, reticulum.
Мре̏на, f. 1) eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Мре̏ница, f. dim. v. мрена.
Мре̑ст, f. (Рес. и Срем.) vide мријест.
Мре́ститисе, стисе, (Рес. и Срем.) vide мријеститисе.
Мре́ти, ем, мрло, (Рес. и Срем.) vide мријети.
Мре́шћење, n. (Рес. и Срем.) vide мријешћење.
Мр̀жење, n. das Hassen, odium.
Мр̀жња, f. der Haß, odium.
Мр̀зак (comp. мр̀жи̑), ска, ко, zuwider, molestus.
Мр̀зити, им, v. impf. 1) на кога, einen hassen, odi. 2) то ме мрзи, das ist mir zuwider. Мрзи га као слијепца пара.
Мри̏јест, f. (Крц.) der Rogen von kleinen Fischen, ova pisciculorum. cf. икра.
Мрије̏ститисе, стисе, v. r. impf. (Крц.) sich begatten, coeo (von Hühnern, Enten).
Мрије̏ти, рем, мрло, v. impf. (Крц.) sterben, morior.
Мрије̏шћење, n. (Крц.) das Begatten (der Hühner), coitus.
Мр̏к, m. das Begatten der Schafe, coitus ovium. Нема мрка без дебела брка.
Мр̑к (comp. мр̀чи̑), ка, ко, schwarz, ater. cf. црн.
Мр̀кање, n. das Begatten der Schafe, coitus ovium.
Мр̀катисе, мрчесе, v. r. impf. m. j. овца, sich begatten, coeo.
Мр̀ква, f. die gelbe Rübe, Möhrrübe, daucus Linn.
Мр̀кли̑, ла, ло, schwarz, ater: мркли мрак.
Мр̀ко̑в, m. der Rappe, equus ater. vide вранац.
Мр̀ко̀вљев, ва, во, des Rappen, equi atri.
Мр̀коласт, та, то, schwärzlich, nigellus, subniger.
Мр̀коња, m. der schwarze Ochs, bos ater.
Мр̀коњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
Мр̀куља, f. eine schwarze Kuh, vacca nigra.
Мр̀куљин, на, но, der schwarzen Kuh, vaccae atrae.
Мр̀куша, schwarze Stute, equa nigra.
Мр̀кушин, на, но, der schwarzen Stute, equae atrae.
Мр̀кша, m. Mannsname, nomen viri.
Мр̀љање, n. das Durchstreichen, deletio, scripti inductio.
Мр̀љати, ам, v. impf. durchstreichen, deleo scriptum.
Мрмла̑ње (мрмљање), n. das Murmeln, murmuratio, mussitatio.
Мр̀млати (мрмљати), ам, v. impf. murmeln, mussito.
Мрнца̑ње, n. das unverständliche Plappern (z. B. des stammelnden Kindes, des Sprachfremden), blateratio.
Мр̀нцати, ам, v. impf. unverständlich daherplappern, blatero.
Мр̑с, m. Fleischspeise (im Gegensatz der Fastenspeise), cibus carnarius (?).
Мр̀сак, ска, m. ein Fleischtag, dies carnarius (?).
Мр̀сан, сна, но, н. п. лонац, јело, zu Fleischspeisen gehörig, carnarius.
Мр̀синетка, f. und m. der am Freitage Fleisch ißt, qui die veneris non abstinet a carnibus.
Мр̀сити, им, v. impf. 1) Fleischspeisen essen, vescor carnibus. 2) козе, овце, ihm Salz zu lecken geben, dare sal lambendum. 3) конце, Zwirn verwickeln, verwirren, perturbo.
Мр̀ситисе, имсе, v. r. impf. Fleisch essen, vesci carnibus.
Мр̀сни̑, на, но, н. п. дан, Fleischtag (im Gegensatz von Fasttag), dies crassa (?).
Мрт, cf. трт мрт.
Мр̀тав, тва, во, todt, mortuus.
Мр̀тац, мрца, m. der Todte, die Leiche, funus.
Мр̀тачки̑, ка, ко, vide мртвачки.
Мртва̑ кост, f. eine Verhärtung unter der Haut.
Мр̀твац, m. vide мртац.
Мр̀твачки̑, ка, ко, 1) Leichen-, Todten-, funebris. 2) adv. wie eine Leiche, ut funus.
Мр̀твило, n. die Schlafsucht, lethargus.
Мртвопу̀ало, m. ein schlaffer Mensch, ohne Kraft und Leben, socors.

Мрцин, на, но, von verrecktem Vieh, morticinus.
Мрцина, f. das Aas, cadaver.
Мрцинити, -ним, v. impf. zum Aase machen, reddo cadaver.
Мрцинитисе, нимсе, v. r. impf. zum Aase werden, fieri cadaver.
Мрчање, n. 1) ein kleines Kopfweh, dolor capitis. 2) das Uebel- zu- sprechen-seyn auf wen, der Groll, simultas.
Мрчати, чим, v. impf. 1) мрчи ми глава, mein Kopf ist nicht ganz wohl. 2) мрчи на њега, er ist übel auf ihn zu sprechen, succenset illi.
Мрчење, n. das Schwärzen, denigratio.
Мрчити, им, v. impf. schwärzen, nigrum reddo. Или куј, ил' не мрчи гаћа.
Мрша, f. die Magerkeit, macies.
Мрша, f. die Magere, macra.
Мрша, m. (Рес. и Срем.) vide мршо.
Мршав, ва, во, mager, macer.
Мршавити, им, vide мршати.
Мршављење, n. vide мршање.
Мршање, n. das Abmagern, macies.
Мршати, ам, v. impf. mager werden, macesco.
Мршење, n. 1) das Fleischessen, esus carnium. 2) das Verwirren (von Garn), intricatio.
Мршо, m. (Крц.) ein magerer Mensch, macer.
Мрштаљица, f. der Knorpel, cartilago.
Мрштење, n. das Runzeln der Stirne.
Мрштитисе, нимсе, v. r. impf. die Stirne runzeln, frontem corrigo.
Мућа, f. die Fliege, musca.
Муамед, m. Mohammed, Mohammedus.
Муамедлија, f. das Buch von Mohammed, liber de Muhammedo. Муамедлија je написана Русијским језиком, и налазисе по намастирима у Србији и у Сријему.
Муамедов, ва, во, Muhammeds, Mohammedis.
Муамедовац, вца, m. der Mohammedaner, Mohammedanus.
Муанат, та, то, н. п. од зиме, од врућине, zu empfindlich (gegen Kälte, Hitze), impatiens frigoris, caloris.
Муање, n. das Stutzig seyn, obstinatio.
Муар, f. panicum viride.
Муариште, n. Acker, wo einst муар gebaut war, ager olim panico viridi consitus.
Муасера *, f. die Blokade, Belagerung, obsessio.
Муатисе, амсе, v. r. impf. stutzen, stutzig seyn, contumax sum.
Мува, f. vide муа.
Мудар, дра, ро, weise, sapiens.
Мударац, рца, m. der Weise, Philosoph, sapiens.

Мудат, та, то, 1) mit Hoden versehen, testiculatus. 2) wohlbehodet, bene testiculatus.
Мудача, f. vide jajapa.
Мудашце, цета, m. dim. v. мудо.
Мудо, n. die Hode, testiculus.
Мудрање, n. das Weiserwerden, incrementum sapientiae.
Мудрати, ам, v. impf. weiser werden, incipio sapere: мудра дијете.
Мудрина, f. die Weisheit, sapientia.
Мудрица, f. ein gescheiter Kopf, callidus.
Мудровање, n. die Affectation der Weisheit, affectatio sapientiae.
Мудровати, рујем, v. impf. den Weisen spielen, sapio, affecto sapientiam: шта ти мудрујеш, sagen die Gesellen zu dem, der nicht mitmachen will.
Мудрост, f. vide мудрина.
Мудрота, f. (ст.) vide мудрина:
„О твојој лепој лепоти,
„О твојој мудрој мудроти —
Муж, m. der Ehemann, maritus.
Мужевљи, ља, ље, des Ehemanns, mariti.
Мужјак, m. das Männchen (bei den Vögeln), mas avium,
Музара, f. m. j. крава, овца, коза, Melk-, mulctraria.
Музење, n. das Melken, mulctus, mulsura.
Музлица, f. die Melkgelte, mulctra.
Музовна крава, f. cf. музара.
Мујезин *, m. der Rufer zum Gebet (bei den Türken).
Мук, m. (ст.) das Verstummen, silentium:
„Мучи вило, муком се замукла —
Мука, f. 1) die Pein, cruciatus. 2) муке, die Folter, quaestio, equuleus: удорили (или метнули) га на муке.
Мукадем * појас, m. Art vornehmen Gürtels, cinguli (zonae) genus:
„Па припаса мукадем појаса —
Мукает *, adj. indecl. aufmerksam, attentus: буди мукает, не ћеш ли га ће виђети, gib acht, ob —; чему си ти мукает? was suchst du, begehrst du? cf. назор.
Мукташија *, m. vide бадавација.
Мукте *, vide бадава.
Мула *, m. 1) der Mollah, doctus Turcarum, judex. 2) Сарајевски, die oberste Regierungsperson, judex.
Мулалук *, m. das Gebiet des Mollah von Sarajewo, provincia mollae:
„По Зворнику и по Мулалуку —
Мулин, на, но, des Mollah, mollae.
Мулиница, f. die Frau des Mollah, mollae uxor.
Мулије, f. pl. у аљине око џепова.

Му̏љало, n. die Stange, um die Trauben im Bottich zu zerstampfen, pertica uvis contundendis.
Муља̑ње, n. das Stampfen der Trauben, tunsio ovarum.
Му̏љати, ам, v. impf. н. п. грожђе, Trauben stampfen, contundo, contero uvas.
Му̏маказе*, f. pl. die Lichtscheere, Lichtputze, Lichtschnäuze, emunctorium.
Мумла̑ње (мумљање), n. vide мрмлање.
Му̏млати (мумљати), ам, vide мрмлати.
Муна̀ра*, f. das Minaret, turricula templi turcici:
„А мунаре попаст' паучина —
Му́нути, нем, v. pf. hineinschießen (ins Haus), irruo, feror.
Му́ња, f. der Blitz, fulgor.
Му̏р*, m. vide печат.
Мура̀села*, f. der Vorladebrief, evocatoriae judicis.
Му̏рпаст, та, то, } olivenfarbig, coloris amurcarii?
Му̏рговаст, та, то, } olivenfarbig, coloris amurcarii?
Му̏рдар*, liederlich, unreinlich, dissolutus, negligens.
Мурѐћеп*, m. Tinte (in fester Gestalt, wie Tischlerleim), atramentum. 2) Frucht einer Pflanze, womit die Frauen die Stickerey zeichnen, atramenti genus aliud.
Мурлѐисати, леишем, v. pf. u. impf. vide запечатити, печатити:
„Кудуз пише, Путник мурлеише —
Му̏ру, cf. шуру муру.
Мусеве̏да*, f. vide биједа.
Мусеве̏дити, им, vide бједити.
Мусеве̏ција*, m. der Verläumder, calumniator.
Мусѐлим*, m. der Musselim (Art türkischen Oberprofosen), praetoris turcici genus.
Мусѐлимов, ва, во, des Musselim, musselimi.
Мусѐлимовац, вца, m. einer von des Musselims Leuten, homo musselimi.
Мусѐлимскӣ, ка, ко, Musselim-, musselimicus.
Мусло̀ман*, m. der Muselmann, musulmanus (orthodoxus).
„На Бошњаке Турке мусломане —
Му̏ст, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Most, mustum, cf. шира.
Муста̑ћ, m. vide брк.
Му́сти, музем, v. impf. melken, mulgeo.
Му̏тав, ва, во, vide муцав.
Мута̀вција*, m. der Verarbeiter von Ziegenwolle, qui e lana caprina ephippia, saccos etc. conficit.
Му́тан, тна, но, trüb, turbidus.
Му̏теж, m. das Trübe, aqua turbida.
Му́тити, им, v. impf. 1) trüben, turbo. 2) verwirren, turbo.
Му́титисе, имсе, v. r. impf. sich umhertreiben, circumcurso.
Му̏тлак*, vide јамачно, заиста.
Мутља̑г, m. vide мутеж.
Мутља̑ње, n. vide мућење.
Му̏тљати, ам, v. impf. vide мутити.
Му̏тљатисе, амсе, v. r. impf. vide мутитисе.
Му̏тница, f. ријека у Параћинској нахији.
Му́тња, f. das Umhertreiben, vagatio.
Му́ћак, ћка, m. ein unbefruchtetes Ey, ovum sterile.
Му́ћење, n. das Trüben, turbatio.
Мућка̑ње, n. das Schütteln (einer dunkeln Flasche), um zu sehen ob sie leer ist, periculum vasis, an sit plenum necne.
Му̏ћкати, ам, v. impf. schütteln, agito.
Му̏ћнути, нем, v. pf. einmal schütteln, quatio.
Му̏ћурла, m. (noch mehr als будала) Tölpel, stolidus.
Му̏фтија*, m. der Mufti, summus doctor:
„И муфтије наше књижевнике —
Му̏ц, 1) што куц то муц, was einkommt, wird auch gleich verzehrt. 2) cf. туц муц.
Му̏ца, f. die Stotterin, femina balba.
Му̏ца, m. (Рес. и Срем.) vide муцо.
Му̏цав, ва, во, stotternd, balbus.
Муца̑ње, n. das Stottern, balbutitio.
Му̏цати, ам, v. impf. stottern, balbutio.
Му̏цо, m. (Крц.) der Stotterer, balbus.
Му̏чан, чна, но, peinlich, schwer, gravis.
Му̏чање, n. das Schweigen, silentium.
Му̏чати, чим, v. impf. schweigen, sileo.
Му̏ченӣк, m. der Märtyrer, martyr.
Му̏ченица, f. die Märtyrin, martyr; тако ми ове мученице (говоре кад се заклињу ракијом).
Му̏ченӣци, m. pl. das Fest der 40 Märtyrer, den 9. März, festum 40 martyrum. На мученике треба попити 40 чаша.
Муче̑ње, n. das Martern, cruciatus.
Му̏чити, им, v. impf. peinigen, crucio.
Му̏читисе, имсе, v. r. impf. sich quälen, crucior.
Му̏чке̑, schweigend, tacite. Чувајсе потхмета, које мучке коље.
Му̏чњак, m. у воденици онај сандук, што у њега пада брашно испод камена, der Mehlkasten in der Mühle, arca farinaria.
Мушѐма*, f. die Wachsleinwand, linteum ceratum.

Мушица, f. dim. v. муа.
Мушкарац, рца, m. 1) das Mannsbild, mas. 2) das Männchen bei Thieren, mas.
Мушки, ка, ко, 1) männlich, masculus. 2) adv. männlich, viriliter.
Мушкиње, n. (coll.) die Mannsbilder, mares.
Мушкобана, f. ein Frauenzimmer, das sich wie ein Mann benimmt, flucht u. dgl., femina morum masculorum.
Мушмула*, f. die Mispel, mespilus germanica Linn.
Муштерија*, f. die Kundschaft, der Kunde, der Käufer, emtor.
Муштулугџија*, m. der den Bothenlohn anspricht, qui petit mercedem nuncii. cf. женидба.
Муштулук*, m. der Bothenlohn, merces nuncii.
Муштулукчија*, m. vide муштулугџија.

Н.

На, 1) на глави, на коњу, на брду, на Косову, auf, in. 2) на небу, am Himmel. 3) на главу, auf, in (cum acc.). 4) на војску, in den Krieg, in bellum. 5) прије божића на неђељу дана, auf eine Woche, ad. 6) на моју срећу, zu meinem Glück, bona mea fortuna.
На, interj. da! en tibi; наме, da habt ihrs, en vobis. cf. нај.
Набавити, им, v. pf. verschaffen, comparo.
Набављање, n. das Verschaffen, comparatio.
Набављати, ам, v. r. impf. verschaffen, comparo.
Набадање, n. 1) das Anstecken, Aufstecken, fixio. 2) das Anstechen, compunctio.
Набадати, ам, v. impf. 1) aufstecken, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
Набасати, ам, v. pf. на што, unversehens worauf stoßen, offendo in aliquid. cf. нагазити.
Набацати, ам, v. pf. anwerfen, conjicio abunde, porrigo.
Набацивање, n. das Anwerfen (z. B. des Zaums), injectio.
Набацивати, цујем, v. impf. hinauf werfen, injicio.
Набацити, им, v. pf. darauf werfen, injicio.
Набигузица, f. u. m. der Schmarotzer, die Schmarotzerin, parasitus, parasita (proprie h. d. culi farctor). cf. женидба.
Набијање, n. 1) das Schlagen an etwas, fixio. 2) das Stopfen, farctio, Stampfen, tunsio, tusio. 3) das Schlagen (des Flachses, Hanfs), tunsio.
Набијати, ам, v. impf. 1) hinaufschlagen, anschlagen, figo. 2) stopfen, farcio z. B. брашно; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
Набијатисе, амсе, v. r. impf. sich voll anessen, ventrem impleo.
Набирање, n. 1) die Ernte (Fechsung), messis. 2) das Falten (z. B. des Hemdes), plicatio.
Набирати, ам, v. impf. 1) gewinnen, erfechsen, ernten, meto. 2) falten, plico. 3) (v. pf.) voll lesen, klauben, impleo legendo.
Набиратисе, амсе, v. r. pf. sich satt klauben, satis legisse.
Набити, бијем, v. pf. 1) hinaufschlagen, figo. 2) stopfen, farcio: набити гузицу; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
Набитисе, бијемсе, v. r. pf. sich voll anessen, satis comedisse.
Наблизу (на близу), nahe, prope.
Набљувати, љујем, v. pf. voll brechen, vomitu impleo.
Набој, m. 1) Wunde an der Sohle, vom Barfußgehen, solea vulnerata eundo. 2) Wand von Erde (die zwischen Bretern eingeschlossen werden, bis die Erde fest trocknet), paries terreus.
Набор, m. die Falte (im Hemde), plica, sinus.
Набости, бодем, v. pf. 1) anspießen, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
Набоцати, ам, v. pf. н. п. љеб, anstechen, compungo.
Набрајање, n. das Aufzählen, adnumeratio.
Набрајати, ам, v. impf. aufzählen, numero.
Набрати, берем, v. pf. 1) ernten, meto. 2) anklauben, lego, colligo: крушака, Birnen. 3) falten (das Hemd, Kleid), plico.
Набрекивање, n. das Anfahren gegen einen, invectio.
Набрекивати, кујем, v. impf. на кога, jemanden mit бре! anfahren, invehor in aliquem, exclamans бре!
Набрекнути, нем, v. pf. einen mit бре! anfahren, excipere aliquem voce бре!
Набригати, ам, v. pf. nachgewinnen, ersetzen, sufficio: кад се крава у јутру помузе, па у вече нема мање млијека, онда кажу: није набригала.

Набројити, им, v. pf. daraufzählen, adnumero.
Набр̀чати, чим, v. pf. anstoßen auf etwas, offendo.
На̀бубрити, им, v. pf. aufschwellen, intumesco.
Набу̏ћитисе, имсе, v. r. pf. anbauschen, intumesco.
На́вада, f. die Angewöhnung, Gewohnheit, consuetudo, assuetudo.
На́вадан, дна, но, и. п. во у кукурузе, angewöhnt, assuetus.
На̀вадити, им, v. pf. 1) angewöhnen, assuefacio. 2) genug herausnehmen, satis promisse.
На̀вадитисе, имсе, v. r. pf. sich angewöhnen, assuesco.
На̀ваћâње, n. das Angewöhnen, assuefactio.
На̀ваћати, ам, v. impf. angewöhnen, assuefacio.
Нава́лити, им, v. pf. 1) voll machen, hurtig machen, festino. 2) stürmen, impetu capio. 3) навалио на њега вино и ракију, hat ihn voll gemacht. 4) навалило ми да серем. 5) навалио ватру, großes Feuer machen.
Нава́литисе, имсе, v. r. pf. sich anlehnen, innitor.
На̀валицê, mit Fleiß, de industria.
Нава́љати, ам, v. pf. hinanwälzen, advolvo.
Наваљѝвање, n. das Hinaufwälzen auf etwas, advolutio.
Наваљѝвати, љујем, v. impf. hinanwälzen, advolvo.
Наваљѝватисе, љујемсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.
На̀везак, ска, m. der Faden, der an einen andern angebunden wird, filum adnexum.
Наве́зати, вежем, v. pf. daran binden, adligo.
Наве́затисе, вежемсе, vide обавезатисе.
Навезѝвање, n. das Daranbinden, adligatio.
Навезѝвати, зујем, v. impf. daranbinden, adligo.
Наве̏к, (Рес. и Срем.) vide навијек.
Наве̏сти, ведем, v. pf. verleiten, induco.
Наве̏сти, везем, v. pf. sticken, acu pinxisse.
Наве̏сти, везем, v. pf. abfahren (mit dem Schiffe), impello navim.
Наве̏стисе, веземсе, v. r. pf. abfahren, avehor.
Наве̏стисе, ведемсе, v. r. pf. wanken (vor dem Falle), labasco.
Наве̏чератисе, амсе, v. r. pf. sich satt essen zu Abend, satiari a coena.
Навѝјаљка, f. сое, возаљка и оно мјесто, ђе се навија пређа (пређа се метне на возаљку, а вратило на сое, па се вратило окреће, те се возаљка примиче и навлјасе пређа).
Навѝјање, n. 1) das Aufwickeln, Aufwinden, glomeratio. 2) das Schwanken, inflexio.
Навѝјати, ам, v. impf. aufwinden, glomero.
Навѝјатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, inflector.
На̀вијек (на вијек), (Крц.) ewig, auf immer, in perpetuum).
Навѝкатисе, вичемсе, v. r. pf. sich satt schreyen, clamando satiari.
На̀викнути (говорисе и навићи), нем, v. pf. gewöhnen, assuefacio.
На̀викнутисе (говорисе и навићисе), немсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.
На̀вирâње, n. 1) das Aufschwellen durch Sieden, bullitus. 2) das Durchwollen mit Gewalt, impetus.
На̀вирати, рем, v. impf. 1) durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo. 2) mit Gewalt durchwollen, impetu velle perrumpere aliquo.
Навѝтак, тка, m. пређа навијена на вратило, der Aufzug (bei den Webern), stamen.
На̀вити, вијем, v. pf. aufziehen (aufwinden), subduco.
На̀витисе, вијемсе, v. r. pf. sich beugen, schwanken, inflecti.
На̀вићи, викнем, vide навикнути.
На̀вићисе, викнемсе, vide навикнутисе.
На̀влака, f. 1) der Ueberzug (eines Kissens), superindumentum. 2) das Fell auf dem Auge, cataracta.
На̀влачак, чка, m. vide назувица.
Навла́чење, n. 1) das Anziehen, inductio. 2) обрва, das Schminken der Augenbraunen, fucatio palpebrarum. 3) das Verleiten, inductio.
Навла́чити, им, v. impf. 1) аљине, чакшире, anziehen, induco. 2) обрве, die Augenbraunen schminken, fuco. 3) verleiten, induco.
Навла́читисе, чисе, v. r. impf. sich darüberziehen, inducor z. B. облак, бијело на око.
На̀влаш, vide навалице.
На̀во, vide навалице.
Наво̀дити, им, v. impf. verleiten, induco.
Наво̀дитисе, имсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.
Наво̀ђење, n. 1) das Verleiten, inductio. 2) das Wanken, vacillatio.

Навожење, n. das Abfahren (vom Ufer), avectio, discessus.
Навозити, им, v. impf. abfahren (vom Ufer), solvo navem a littore.
Навозитисе, имсе, v. r. pf. abfahren, discedo, avehor a littore.
Навора, f. die Anaphora der griechischen Kirche, anaphora, antidorum.
Наворњак, m. (komisch von навора). cf. причешало.
Навр, zu oberst, oben, in summo cacumine: навр брда, навр куће, навр села и т. д.
Навранити, им, v. pf. schwarz machen, reddo atrum:
„Што си косу навранила,
„То си мене намамила —
Навратити, им, v. pf. 1) bereden, verleiten, induco. 2) das Wasser leiten, duco aquam.
Навратитисе, имсе, vide увратитисе.
Навраћање, n. 1) die Leitung, ductus. 2) die Verleitung, inductio.
Навраћати, ам, v. impf. 1) leiten, duco, ducto. 2) verleiten, induco.
Навргнути, нем, vide навркн.
Навргнутисе, немсе, vide навркнсе.
Наврети, ем, наврьо, (Рес. и Срем.) vide наврјети.
Наврети, ври, v. pf. durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo.
Наврјети, рем, наврьо, v. pf. (Ерц.) mit Gewalt durchwollen, vi perrumpere velle.
Наврндати, ам, v. pf. (von den Spinnenden) in Menge fertig machen, conficio.
Наврнути, нем, v. pf. anschrauben, befestigen, insero, figo.
Наврнутисе, немсе, vide увратитисе.
Наврчати, ам, v. pf. т. ј. опанак, anriemen (die Riemen anmachen), lora, adnecto.
Наврстисе, наврземсе, v. r. pf. око кога, или на што, sich an jemand, an etwas machen, und nicht nachlassen, intendo.
Наврта, f. cf. коловрта.
Навртак, тка, m. das Angeschraubte, insitura?
Навртање, n. das Anschrauben, insitio.
Навртати, врћем, v. impf. anschrauben, insero adigo cochlea.
Наврћи (говорисе и навргнути), навргнем, vide наметнути.
Наврћисе (говорисе и навргнутисе), навргнесе, vide наметнутисе.
Навршивање, n. das Vollmachen, Vollwerden, expletio.
Навршивати, шујем, v. impf. vollmachen, erfüllen, expleo.
Навршити, им, v. pf. vollmachen, erfüllen, expleo: навршила му се година.
Навући, вучем, v. pf. 1) anziehen, induo. 2) обрве, schminken, fuco. 3) verleiten, induco.
Навућисе, вучесе, v. r. pf. sich dazwischen ziehen, inducor, н. п. облак, бијело на око.
Наг, га, го, vide го: го наг, као од мајке рођен (mutternackt).
Нагађање, n. das Rathen, Umherrathen, divinatio.
Нагађати, ам, v. impf. umherrathen, divino.
Нагазити, им, v. pf. 1) на што, worauf stoßen, offendo. 2) eintreten (z. B. Kraut ins Faß), inculco.
Нагамбати, ам, vide нагазити 1.
Нагарити, им, v. pf. mit Ruß beschmieren, fuligine induco.
Нагваждање (нагваждање?), n. die Ziererey (beim Essen, Reden), ineptiae.
Нагваждати (нагваждати?), ам, v. impf. sich zieren, delicias facio, ineptio.
Нагибање, n. das Lenken, directio.
Нагибати, ам (и нагибљем), v. impf. lenken, dirigo.
Нагиздати, ам, v. pf. schmücken, orno, corno.
Нагиздатисе, амсе, v. r. pf. sich schmücken, comi.
Нагињање, n. das Neigen, inclinatio.
Нагињати, њем, v. impf. neigen, inclino.
Нагињатисе, њемсе, v. r. impf. sich neigen, inclinor.
Наглавак, вка, m. die Vorschuhung, calceamentum? (österr. der Stiefelvorschuh).
Наглавити, им, v. pf. н. п. чизме, vorschuhen, calceo.
Наглављивање, n. das Vorschuhen, calceatio.
Наглављивати, љујем, v. impf. vorschuhen, calceo.
Нагледатисе, амсе, v. r. pf. sich sattsehen, sat vidisse.
Наглити, им, v. impf. eilen, festino.
Нагло, eilig, schnell, velociter.
Наглув, ва, во, etwas taub, subsurdus.
Нагљење, n. das Eilen, festinatio.
Нагнати, ам, v. pf. antreiben, nöthigen, adigo.
Нагнатисе, амсе, v. r. pf. sich auf jemand werfen, irruo in aliquem.
Нагнездити, им, (Рес.) vide нагнијездити.
Нагнездитисе, имсе, (Рес.) vide нагнијездитисе.

Нагни̏здити (нагњиздити?), им, (Срем.) vide нагнијездити.

Нагни̏здитисе (нагњиздитисе), имсе, (Срем.) vide нагнијездитисе.

Нагнијѐздити, им, v. pf. (Ерц.), кокош, der Henne ein Nest machen, nidum paro gallinae.

Нагнијѐздитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ein Nest machen, nidum paro mihi.

Нагно̀јити, им, v. pf. düngen, stercoro.

На̀гнути, нем, v. pf. neigen, inclino.

На̀гнутисе, немсе, v. r. pf. sich neigen, inclinor.

Нагње́чити, им, v. pf. anquetschen, contundo, н. п. пасуља; ногу.

На́гњиздити, им, cf. нагниздити.

Нагњи́здитисе, имсе, cf. нагниздитисе.

Нагова́рање, n. das Bereden zu etwas, suasio.

Нагова́рати, ам, v. impf. bereden, suadeo, impello.

Нагове́стити, им, (Рес. и Срем.) vide наговијестити.

Наговешћи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide наговјешћивање.

Наговешћи́вати, ћујем, (Рес. и Срем.) vide наговјешћивати.

Наговиjѐстити, им, v. pf. (Ерц.) erinnern, revoco in mentem, moneo.

Наговјешћи́вање, n. (Ерц.) das Erinnern, Mahnen, monitio.

Наговјешћи́вати, ћујем, v. impf. (Ерц.) erinnern, moneo.

Наго̀внати, ам, v. pf. anmisten, stercore impleo (z. B. лулу, im Scherze für: füllen).

Наговòрити, им, v. pf. bereden, induco, impello.

Наго̀дити, им, v. pf. treffen, ferio, attingo.

Наго̀милати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.

На́гон, m. der Antrieb (der Schweine der Save zu, um sie nach Teutschland zu übersetzen), compulsio suum ad trajectum.

Наго̀нити, им, v. impf. antreiben; nöthigen, adigo, impello.

Наго̀нитисе, имсе, v. r. impf. losstürzen auf einen, irruo in aliquem.

Наго̀њење, n. das Antreiben, impulsus.

На̀грабити, им, v. pf. zusammenraffen, rapio.

На̀грабитисе, имсе, v. r. pf. sich reich raffen, satis rapuisse.

Награбу́сити, им, vide нагазити 1.

Награ́дити, им, v. pf. н. п. разбој, казан, vorrichten, instruo, adparo.

Награђи́вање, n. das Vorrichten, praeparatio.

Награђи́вати, ђујем, v. impf. vorrichten, praeparo, paro.

На́грда, f. ein häßliches Ding, turpitudo: нагрдо једна!

Нагр̀дити, им, v. pf. beschimpfen, contumelior.

Нагр̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich häßlich zurichten, turpor.

На̀грејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide нагријатисе.

Нагрѐпсти, бем, v. pf. anschaben, corrado.

Нагри́зање, n. das Anbeißen, admorsio.

Нагри́зати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.

На̀гријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt wärmen, sat calefieri. Док со човек дима не надими, не може се ватре нагријати.

На̀гристи, зем, v. pf. anbeißen, admordeo.

Нагр́нути, нем, v. pf. 1) anscharren, corrado, congero. 2) schaarenweise andringen, irruo: нагрнуше људи на врата.

Нагр̀цатисе, амосе, v. r. pf. sich anhäufen, accumulari.

Нагу́знитисе, имсе, v. r. pf. sich so neigen, daß der Hintere in die Höhe sieht, inclinari podice erecto.

Нагу́зљез, m. (у Ерц.) der Rückgänger (ein komischer Name des Krebses), cancri nomen comicum, retrogradus.

На̀гулити, им, v. pf. anschröpfen (Saft von den Bäumen), satis scarifico.

Нагу́ске, rücklings, retrorsum.

На̀д, } über, super: над водом, нада мном, нада се.
На̀да, }

Надалѐко (на далеко), } ferne, longe.
Надалѐку (на далеку), }

На̀дамном (нада мном), über mir, supra me.

На́дање, n. das Hoffen, spes.

На̀дарити, им, v. pf. verleiten, induco in animum: који те ђаво надари (на то)?

На́датисе, амсе, v. r. impf. hoffen, spero.

На̀датисе, надало ми се, v. r. pf. es folgt nacheinander, succedit (bene aut male); надало се продало се (sagt der Kaufmann, wenn ihm im Laden etwas herabfällt).

Надба́дање, n. das Besiegen im Hörnerstoß (zwischen Ochsen, Kühen), victoria tauri.

Надба́дати, ам, v. impf. im Stoße besiegen, cornibus vincere: наш је надбадао вашега.

Надбѝјање, n. der Sieg im Gefechte, victoria.
Надбѝјати, ам, v. impf. in der Schlacht besiegen, proelio vinco.
На̀дбити, бијем, v. pf. in der Schlacht besiegen, praelio vinco.
Надбо̀сти, бодем, v. pf. im Stoß besiegen (von Stieren), cornibus vinoo.
Надвѝсити, им, v. pf. an Höhe übertreffen, altitudine supero:
„Сву су гору връом надвисиле —
Надвла̀дати, ам, v. pf. überwinden, vinco.
Надво̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich darüber hin beugen, inclinor desuper:
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Надгле́дање, n. die Aufsicht, cura.
Надгле́дати, ам, v. impf. } besehen, inspicio; inviso; curo.
На̀дгледати, ам, v. pf. }
Надгова̀рање, n. das Ueberſprechen, victoria linguac.
Надгова́рати, ам, v. impf. überſprechen, zu Schanden reden, vinco lingua.
Надгова́ратисе, амсе, v. r. impf. im Reden wetteifern, certo lingua.
Надгово̀рити, им, v. pf. zu Schanden reden, lingua vinco.
Наде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide надијевање.
Наде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide надијевати.
Наде́катисе, амсе, v. pf. sich anschlampen, ventrem impleo.
На̀денути, нем, vide надести.
На̀десно (на десно), rechts, dextra.
На̀дести (говорисе и наденути), наденем, (Рес. и Срем.) vide нађести.
На̀джети, жањем, v. pf. zu Schanden schneiden (als Schnitterin), messe vinco.
Наджѝвети, вим, v. pf. (Рес.) } überleben, supervivo.
Наджѝвити, вим, v. pf. (Срем.) }
Наджѝвљети, вим, v. pf. (Ерц.) }
Наджње́вање, n. der Wetteifer im Getreideschnitt, certamen messorium.
Наджње́вати, ам, v. impf. zu Schanden schneiden, messo vinco.
Наджње́ватисе, амсе, v. r. impf. eine Schnittwette eingehen, certamen messorium ineo:
„Наджњевасе момак и девојка —
На̀джњети, нем, vide наджети.
На̀дигнути, нем, vide надићи.
Надигра́вање. n. der Sieg im Spielen, victoria lusus.
Надигра́вати, ам, v. impf. überſpielen, vinco lusu.
Надѝграти, ам, v. pf. überſpielen, vinco lusu.
На̀дизање, n. das Aufrichten (in die Höhe richten), arrectio.
На̀дизати, ижем, v. impf. in die Höhe richten, arrigo, tollo.
Надијѐвање, n. (Ерц.) 1) das Anmachen, Befestigen an etwas, adfixo. 2) das Geben (eines Namens oder Spottnamens), inditio nominis. 3) das Füllen (eines Bratens), farctio.
Надијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) anmachen, befestigen, figo. 2) geben (einen Namen), indo nomen. 3) füllen, farcio (indo).
Надѝмање, m. das Anblasen, inflatio.
Надѝматисе, амсе, v. r. impf. sich anblasen, inflor.
На̀димитисе, имсе, v. r. pf. sich anräuchern, Rauch schlucken, devoro fumum. Док се човек дима не надими, не може се ватре нагријати.
Надина̀тити, им, v. pf. überzanken, jurgio vinco.
На̀дирање, n. das Anreißen, delibatio?, scissio.
На̀дирати, рем, v. impf. anreißen, delibo; scindo primam partem.
На̀дити, им, v. impf. stählen, chalybe induco.
Надѝћи, иђем, v. pf. von oben umgehen, ambio desuper.
На̀дићи (говорисе и надигнути), дигнем, v. pf. heben, elevo.
Надјача̀вање, n. das Ueberwinden, victoria.
Надјача̀вати, ам, v. impf. übermeistern, vinco.
Надја̀чати, ам, v. pf. überwinden, fortitudine supero.
Надјуна̀чити, им, v. pf. an Heldenthum übertreffen (überhelden?), virtute supero:
„Надмудрисмо и надјуначисмо —
На̀длајати, јем, v. pf. überbellen, latrando vinco: не би га надлајало деветоро паса.
Надма̀шити, им, v. pf. übergreifen, altius extendo manum.
Надмѐтање, n. 1) das Drüberschießen, trajectus justo altior. 2) das Drübersetzen, superimpositio (z. B. des Puncts aufs i).
Надмѐтати, мећем, v. impf. 1) Drüberschießen, altius jaculor. 2) над иже, den Punct aufs i setzen, impono apicem i literae.
На̀дметнути, нем, v. pf. 1) drüben schießen, altius jacio. 2) darüber setzen, super pono.
Надмудрѝвање, n. das Ueberweisen, victoria sapientiae.
Надмудрѝвати, рујем, v. impf. einen mit Weisheit schlagen, supero sapientia.

Надмудриватисе, рујемсе, v. r. impf. mit einander wetteifern, wer gescheuter ist, de sapientia certo.

Надмудрити, им, v. pf. an Witz und Weisheit übertreffen, sapientia vinco.

Наднети, несем, (Рес. и Срем.) vide надниjети.

Надниjети, несем, наднио (надниjела, ло), v. pf. (Ерц.) drüber tragen, super fero.

Надница, f. das Tagelohn, merces diurna.

Надничар, m. der Tagelöhner, mercenarius.

Надничарев, ва, во, } des Taglöhners, mercenarii.
Надничаров, ва, во, }

Надничарски, ка, ко, 1) Taglöhner-, mercenarius. 2) adv. nach Taglöhner Art, more mercenarii.

Надничење, n. das Taglöhnern, labor mercenarius, opera.

Надничити, им, v. impf. taglöhnern, operam diurnam praesto.

Надносити, им, v. impf. drüber tragen, porto desuper.

Надношење, n. das Drübertragen, superlatio.

Надо, n. рупа, ђе пољски миши сносе жито, das Mäuseloch, caverna murium.

Надомак Беçу, Биjограду, nahe, ad, prope.

Надрети. ем (и надерем), надрьо, (Рес и Срем.) vide надриjети.

Надриjети, рем (и надерем), надрьо, v. pf. (Ерц.) anreißen, scindo ex parte, perrumpo.

Надркњига, m. der Halbgelehrte, semidoctus (eig. Buchanreißer).

Надробити, им, v. pf. ein- oder anbröckeln, intero.

Надрпкати, ам, v. pf. н. п. псето на свиње, anhetzen, incito.

Надскакивање, n. das Uebertreffen im Springen, victoria saltus.

Надскакивати, кујем, v. impf. im Springen übertreffen, vinco saltu.

Надскакиватисе, кујемсе, v. r. impf. eine Springwette eingehen, contendo saltu.

Надувати, ам, v. pf. anblasen, inflo.

Надуватисе, амсе, v. r. pf. sich stolz aufblasen, inflari.

Надутисе, дмемсе, v. r. pf. 1) надуо се вјетар, ist ins Blasen hineingekommen, coepit vehementer flare. 2) aufschwellen, inflor, н. п. мртав човек. 3) vide надуватисе.

Надушитисе, имсе, v. r. pf. auflachen, eine Lache aufschlagen, in risum solvi: надушио се смијати.

Нађенути, нем, vide нађести.

Нађење, n. das Stählen, inductio chalybis.

Нађести (говорисе и нађенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) 1) anstecken, figo. 2) име, geben, indo. 3) füllen (den Braten), farcio, indo farcturam.

Наеритисе, имсе, v. r. pf. накривитисе на jедну страну, sich schief beugen, obliquor.

Наеро, schief, oblique:
„Што носи перо наеро —

Наждератисе, v. r. pf. sich voll fressen, satis vorasse.

Нажети, жањем, v. pf. erärnten, einärnten, meto, metendo nanciscor.

Наживетисе, вимсе, v. r. pf. (Рес.) }
Наживитисе, вимсе, v. r. pf. (Срем.) } sich satt leben, satis vixisse.
Наживљетисе, вимсе, v. r. pf. (Ерц.) }

Нажирити, им, v. pf. satt füttern, sagino.

Нажњети, ем, vide нажети.

Назад, zurück, retro.

Назадак, тка, m. der Rückgang (schlechter Erfolg), successus adversus.

Назадан, дна, но, krebsgängig, male succedens.

Назадевати, ам, (Рес. и Срем.) vide назадиjевати.

Назадиjевати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander anstecken, impono aliud ex alio.

Назалуд (на залуд), umsonst, vergeblich, frustra:
„Коме пушка назалуд не пуца —

Назвати, зовем, v. pf. nennen, zurufen, voco; назвати коме Бога, т. ј. назвати добро јутро, помоз' Бог., или добар вече:
„Када сједе, онда Бога назва:
„Добро јутро беже Љубовићу! —

Назватисе, зовемсе, v. r. pf. heißen, sich nennen, appellor.

Наздравити, им, v. pf. коме, zutrinken, propino. Кад који оће да пије, онда наздрави ономе, што ће да пије послије њега (зашто у Србији, у Босни и у Ерцеговини, пију једном чашом), т. ј. рече му спасујсе, или спас' Бог (а онај одговори: „На спасеније Христово"), или здрав буди. — Здрав Османе, ако ти остане.

Наздрављање, n. das Zutrinken, propinatio.

Наздрављати, ам, v. impf. zutrinken, propino.

Назеба, f. die Erkühlung, Erkältung, refrigeratio, pituita.

Назебао, бли, f. vide назеба.

Назе̏псиши, бем, v. pf. sich erkälten, refrigeror.
Нази́вање, n. 1) das Nennen, Heißen, appellatio. 2) das Grüßgott! salutatio.
Нази́вати, ам (и називљем) v. impf. 1) nennen, appello. 2) Бога, (cm.) sagen помоз' Бог! Deum praefari:
„Војводама када оно дође,
„Оно њима Бога не назива,
„Већ овако њима проговара —
Нази́ватисе, амсе (и називљемсе), v. r. impf. heißen, vocor.
Нази́дати, ам, v. pf. draufmauern, addere murum.
Назиђи́вање, n. das Hinzu-, Draufmauern, impositio muri
Назиђи́вати, ђујем, impf. daraufmauern, impono murum.
На̏зима, f. vide назеба.
На̏зимад, f. (coll.) einjährige Schweine, sues anniculae.
Назимац, мца, m. vide вепар.
На̏зиме, мета, n. einjähriges Schwein, porcus anniculus.
На̏зимица, f. einjährige Sau, porca annicula.
Нази̏мчић, m. dim. v. назимац.
На̏зира̂ње, n. das undeutliche Sehen, visio indistincta.
На̏зирати, рем, v. impf. undeutlich sehen, video obscure.
Назо̀батисе, бљемсе, v. pf. sich anessen, satis comedisse von Haber, Kirschen, Trauben).
Назо̀бити, им, v. pf. anfüttern (mit Haber), satis avenae praebeo.
Назо̀виро̂д, sogenannt, vorgeblich, simulatus, sic dictus: назовибрат, назовисестра и т. д.
На̏зор (d. i. на зор), буди назор, нећеш ли га ће виђети, gib Acht u. s. w. attende.
На̏зорице̂, von weitem doch so, daß man den, dem man folgt, sieht, e longinquo, ita ut videas: ошишао за њим назорице.
Назрети, рем, v. pf. undeutlich anblicken, obscure conspicor.
На̏зубан, бна, но, на кога, aufsäßig, infensus.
Назу́бити, им, v. pf. н. п. женско брдо, mit Zähnen versehen, instruo dentibus (die Säge).
На̏зувак, вка, m. назувача, назувица, навлачак, der wollene Ueberzug über den Strumpf, bis an den Rüst herauf, calceamenti genus.
Назу́вање, n. das Anziehen der Schuhe, calceatio.
Назу́вати, ам, v. impf. die Schuhe anziehen, induco calceum.
Назу̀вача, f. vide назувак.
На̏зувица, f. vide назувак.
Назути, зујем, v. pf. anziehen (Schuhe), induco.
Наи́гратисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt spielen, satis lusisse. 2) sich satt tanzen, satis saltasse.
Наи̏змаку, cf. измак.
Наи̏зуст, auswendig, memoriter.
На̏ија*, f. Gebiet, territorium, ager, ditio.
На̏ијски, ка, ко, der наија, agri.
Наиљи́вање, n. das Schauen mit einem halbblinden Auge, visus oculi semicoeci.
Наиљи́вати, љујем, v. impf. halbblind seyn, semicoecus sum:
„На лијеву ногу нарамује,
„А на десно око наиљује —
На̏има̂ње, n. das Miethen, conductio.
На̏имати, ам (и наимљем), v. impf. aufnehmen, miethen, conduco.
На̏иматисе, амсе (и наимљемсе), v. r. impf. sich aufdingen lassen, conducor.
На̏име (d. i. на име), namentlich, nominatim.
На̏иска̂п (пити), bis auf die Hefen, ad ultimam usque guttam.
Наи́ћи, наиђем (и наидем), v. pf. 1) worauf stoßen, offendo. 2) наишла пуна копања вина, angelaufen (aus dem rinnenden Faße), confluxit.
На̂ј, 1) vide на̂: дај нај. 2) am (um den Superlativ zu bilden): нај бољи, am besten, der Beste, maxime, super omnes.
На̀јаатисе, јашемсе, v. r. pf. sich satt reiten, satior equitando.
Наја́ви (на јави), in wachendem Zustande, vigilans.
На̀јам, јма, m. die Aufdingung, das Liedlohn, conductio, merces.
На̀јамити, им, v. pf. aufbringen (in hinreichender Menge), herbeischaffen, comparo, cogo.
На̀јамлић, der Miethknecht, servus conductus.
На̀јамница, f. das Miethweib, femina mercede conducta.
Наја̂шисе, јашемсе, vide најаатисе.
Нају̀катисе, учемсе, v. r. pf. sich satt klagen, lamentis fatigari.
Наје́дање, n. das Anbeißen, admorsio.
Наједати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
Наје́дити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
На̀једно (на једно), auf einmal, simul, eodem tempore.
Најѐдрати, ам, v. pf. voll werden, impleri: наједрало грожђе, кукуруза.
Наје́житисе, имсе, v. pf das Haar

sträuben, erigo crines (wie der Igel, јеж), schaudern, horreo.
На̀јести, једем, v. pf. anbeißen, admordeo: најело га псето.
На̀јестисе, једемсе, v. r. pf. sich satt essen, satior. Пси ти се меса најели!
На̀јмити, им, v. pf. aufdingen, conduco.
На̀јмитисе, имсе, v. r. pf. sich aufdingen lassen, conducor:
„Најмиосе зао у горера;
„Жње га рани, а горе му ради.
На́ка, f. cf. златоје.
Нака́дити, им, v. pf. anräuchern, infumo.
Накађи́вање, n. das Anräuchern, fumigatio.
Накађи́вати, ђујем, v. impf. anräuchern, fumigo.
На̀каза, f. Mißgeburt (als Schimpfwort), monstrum: иди наказо једна!
На̀казан, зна, но, von Gott gezeichnet, gestraft, a deo signatus.
Нака́зити, им, v. pf. наказно га Бог, gezeichnet (zur Strafe), signavit eum Deus.
Нака́зитисе, имсе, v. r. pf.
А. Казаћу —
Б. Наказићеш се, für das Sagen von Gott gestraft werden.
Накаламак, мка, m. vide наставак.
Нака̀ламити, им, v. r. pf. pfropfen, insero (surculum).
На́кан, на, но, entschlossen, schlüssig, био сам накан да ти дођем, statueram.
Нака́нитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, constituo, decerno. Кад се људи накани, сав свијет попали.
Накањи́вање, n. das Vornehmen, consilii captio.
Накањи́ватисе, њујемсе, v. impf. sich anschicken, capto consilium.
На̀капати, пље, v. pf. antropfen, stillando impleor: накапала пуна копања вина und накапало вина пуна копања.
На̀карде, f. pf. das Rüsten, die Vorrichtung, instrumentorum dispositio.
Нака́рати, ам, v. pf. ein wenig auszanken, modice objurgo.
Накинђу́ритисе, имсе, v. pf. sich ausstaffiren, exornari inepte.
Наки́њити, им, v. pf. quälen, strapaziren, fatigo. cf. намучити.
Наки́њитисе, имсе, v. r. pf. sich strapaziren, fatigor.
На̀кисео, села, ло, säuerlich, acidulus.
На̀киснути, не, v. pf. 1) hineinregnen, impluo. 2) anregnen, pluvia impleo.
Накит, n. der Kopfputz, ornatus capitis.
На̀китити, им, v. pf. 1) schmücken, como; daher auch 2) (cm.) накититисе вина:
„А када се вина накитише —
Накла́пало, m. der Plauderer, loquax; fabulator.
Накла́пање, n. das Daherplaudern, confabulatio.
Накла́пати, ам, v. impf. daherplaudern, fabulor.
Накло̀питисе, имсе, v. r. pf. за ким, verfolgen, persequor.
Накљу̀вати, љујем, v. pf. anbicken, admordeo (ut gallina).
На̀кнада, f. der Ersatz, compensatio.
На̀кнадити, им, v. pf. ersetzen, compenso.
Накнађа́вање, n. das Ersetzen, compensatio.
Накнађа́вати, ам, v. impf. ersetzen, compenso.
На̑ковањ, вња, m. der Ambos, incus.
Нако̀вати, кујем, v. pf. 1) voll anschmieden, satis cudisse; новаца, prägen, 2) Lügen schmieden, fabricor mendacia.
Накоко̀титисе, имсе, v. r. pf. sich in die Brust (wie ein Hahn) werfen, superbio ut gallus.
На̀ком (себе), hinter, post:
„Наком себе спомен оставише —
Нако̀мити, им, v. pf. anhülsen, genug anschälen, satis paro.
Нако̑нче (наконьче), чета, n. мушко дијете, што се по обичају да ђевојци на коња, кад је сватови доведу пред младожењину кућу, сâ женидба. По оним мјестима, ђе сватови сад не иду по ђевојку на коњма, већ на колима (као по Срему, по Бачкој и по Банату), таково се дијете дода ђевојци на кола (али не вјерујем да се зове и к о л ч е, него опет наконче?).
Нако̀пати, ам, v. pf. genug ausgraben, effodiendo paro.
Нако̀сити, им, v. pf. anmähen, foenum paro
Накостре́шитисе, имсе. (Рес. и Срем.) vide накостријешитисе.
Накострије̑шитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) das Haar sträuben, arrigo pilos.
На̀крај, am Ende, in extremo: накрај села, накрај свијета и т. д.
На̀красти, крадем, v. pf. zusammenstehlen, furto congero.
Накре́нути, нем, v. pf. beugen, neigen, inclino.
Накре́сати, решем, v. pf. anpflücken, carpendo paro, decerpo.
Накре́сатисе, решемсе, v. r. pf. sich voll füttern, impleo ventrem.

Накретање, n. das Neigen auf eine Seite, inclinatio.

Накретати, рећем, v. impf. neigen, inclino.

Накрив, ва, во, etwas schief, subobliquus.

Накривити, им, v. pf. ankrümmen, schief anstecken, schief halten, obliquo.

Накривљивање, n. das Krümmen, incurvatio.

Накривљивати, љујем, v. impf. krümmen, (schief ins Gesicht drücken, z. B. die Mütze), incurvo.

Накриво (на криво), schief, oblique.

Накрижати, ам, v. pf. kreuzweise zerhauen, zerschneiden, decussare.

Накричивање, n. das Vollanschreyen der Ohren (bei einer Bestellung) moleste repetita mandatio, preces.

Накричивати, чујем, v. impf. einem die Ohren vollschreyen mit einer Bitte, precibus obtundo.

Накричити, им, v. pf. die Ohren vollschreyen, aures obtundo.

Накројити, им, v. pf. voll anschneiden, scindendo paro.

Накрунити, им, v. pf. anpflücken, carpendo paro.

Накувати, ам, v. pf. 1) genug ankochen, coquendo paro. 2) genug bereiten (Brot), panem paro, compinso?

Накуле на виле, Ausflüchte, Vorwände bei einer abschlägigen Antwort: разби на куле на виле (кад који што одрече, или поквари с ријечима).

Накупатисе, амсе, v. pf. sich satt baden, satis lotum esse.

Накупити, им, v. pf. zusammenbringen, conflo; накупили се људи, — gesammelt.

Накуповати, пујем, v. pf. voll ankaufen, coemo.

Накурина, f. (scherzhaft) merces mentulae.

Накурњак, m. der Hosenlatz, proprie tegumentum penis, theca.

Накусатисе, амсе, v. pf. sich voll fressen (mit vollem Löffel) sat vorasse.

Налагање, n. das Unterlegen, Füttern, munitio subsutio.

Налагати, лажем, v. impf. füttern, munio z. B. самар, аљину памуком.

Налагати, лажем, v. pf. на кога, verleumden, calumnior.

Налагатисе, лежемсе, v. pf. sich voll lügen, mendaciis satior.

Налажење, n. das Finden, inventio.

Налазити, им, v. impf. finden, invenio.

Нале̑ђашке̑, auf dem Rücken, supinus.

Налепити, им, (Рес. и Срем.) vide налијепити.

На́лет, m. ein Pumpfan! offendiculum (?) homo qui semper impingit: иди налете један!

Нале́тање, n. (Рес. и Срем.) vide налијетање.

Нале́тати, лећем; Нале́татисе, лећемсе (Рес. и Срем.) vide налијетати.

Налѐтети, тим, v. pf. (Рес.); Налѐтетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.); Налѐтити, им, v. pf. (Срем.); Налѐтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.); Налѐћети, летим, v. pf. (Ерц.); Налѐћетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) — на кога, anlaufen, anfallen, aggredior.

Нале́ћи, лежем, v. pf. н. п. кокош, ansetzen (die Henne, d. i. ihr Eyer unterlegen, damit sie brüte) nidum facio gallinae incubiturae.

Налѐћи, лежем (говорисе и налегнем), v. pf. sich sammeln, anhäufen, concurro, congregor: налегоше људи; належе свијет.

Налѐћке̑, vide налеђашке.

На̀ливак, вка, m. (Срем.) vide наљевак.

На̀лива̑ње, n. (Срем.) vide наљевање.

На̀ливати, ам, (Срем.) vide наљевати.

Нали́затисе, лажемсе, v. pf. sich satt lecken, lambendo satior. Ако се не накусасмо, не нализасмосе.

Налијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) erwischen (d. i. erwischt werden), capior, offendo: налијепио је негђе, er hat's erwischt.

Налијѐта̑ње, n. (Ерц.) das anfallen, aggressio.

Налијѐтати, јећем, v. impf. (Ерц.); Налијѐтатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) — на кога, anfallen, invado.

На́лик (d. i. на лик), ähnlich, similis: сестра налик на брата.

На́ликовати, кујем, v. impf. ähneln, similis videor.

На̀лити, лујем, v. pf. angießen, impleo.

На́личје, n. die äbichte (?) Seite, pars aversa.

На́лога, f. das Gedränge (z. B. bei der Fleischbank), concursus, turba.

Нало̀жити, им, v. pf. 1) дрво на ватру; или ватру, drauf legen, superpono, impono. 2) самар, аљину, füttern, munio, subsuo.

Нало̀кати, лочем, v. pf. anschlürfen, sorbendo delibo: налокала мачка млијеко.

Налокатисе, лочемсе, v. r. pf. sich satt schlürfen, sorbendo satior.

Наломити, им, v. pf. 1) voll anbrechen, frangendo paro. 2) anbrechen, infringo, modice frango.

Налудоватисе, дујемсе, v. r. pf. austoben, gescheut werden, consipisco, nugas pono.

Налуне, f. pl. (у Србији и у Босни по варошима) Art Stelzschuhe, calcei grallati.

Налупати, ам, v. pf. voll anschlagen (z. B. Eyer), tundendo paro.

Налупатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt schlagen, caedendo satior. 2) sich anschlamcen, vino et cibis impleri.

Наљевак, вка, m. (Ерц.) etwas voll Angegossenes, expletum quid infuso liquido: дебело прасе као наљевак.

Наљевање, n. (Ерц.) das Angießen, fusio.

Наљевати, ам, v. impf. (Ерц.) Angießen, infundo.

Наљести, љезем, v. pf. (у Ерц.) vorbeikommen, passiren, venio, praetereo.

Наљубитисе, имсе, v. r. pf. sich satt küssen, sat osculatum esse, sat amasse:
„Вјерне сам се љубе наљубно —

Намагнути, нем, v. pf. на кога, einem winken, innuo. cf. намигнути.

Намазати, мажем, v. pf. anschmieren, beschmieren, illino.

Намајсторити, им, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) кога, meisterhaft erwiedern, reddo egregie (e. g. convicium, acute dictum.)

Намакнути, нем, vide намаћи.

Намама, f. die Lockspeise, esca.

Намамити, им, v. pf. herbeilocken, inesco:
„Што си косу навранила,
„То си мене намамила —

Намамитисе, имсе, v. r. pf. sich anlocken lassen, aufsitzen, inescor.

Намамљивање, n. das Locken, inescatio.

Намамљивати, љујем, v. pf. locken, inesco.

Намастир, m. das Kloster, monasterium. Будући да у Србији ни у десетом селу нема цркве, зато људи иду уз часне посте (сваке неђеље, а особито о Мученицима, о Благовијести, о Цвијетима и о Васкрсенију) и о осталим великим годовима (н. п. о Тројичину дне, о Петрову дне, о Преображењу, о Госпођи великој и о малој, о Ваведенију, о Богојављенију и о Задушницама) намастирима, те се исповиједају и причешћују. Уз часне се посте обично причешћују, а о другим годовима иду на панађур. Код ђекоји намастира скуписе (кад је лијепо вријеме) о Благовијести, о Цвијетима, Преображењу и о Госпођама, неколике иљаде сабора. Ту продају трговци различну рубу; крчмари крчме вино, ракију и ... вачу; месари пеку јагањце, ... козе и свиње, те продају ... ту гледају момци ђевојака (... но иду ђевојке највише о Цвијетима, а младе о Васкрсенију); ... се састају кумови, пријатељи, познаници, и договарајусе о св... му. — Тако иду Бачвани о Тројичину дне по Сријемским намастирима, али се они слабо баве ... кога намастира, него само пу... из намастира у намастир те ... лују, и гледају трпезарије (ка... п. у Раваници, ђе е измолов... Косовска битка, и у Јаску ... цара Уроша), али у Србији д... црквари из дањни села на ко... (у очи празника), а из облишњи ... ла дођу у јутру, па ту буду ... послије подне. Кад људи иду ... мастиру, онда сви (и женско ... мушко) обуку стајаће аљине (... гођ које љепше има). Ђекојим ... мастирима иду људи, који су ... богати, по десет дана ода ... ко (као н. п. у Студеницу иду ... чини ми се о Тројичину дне? — ... цијеле Србије, из Босне и из Е... говине, и носе прилог. Тако ... исто долазили и у Сријемске на... стире да нема лазарета).

Намастирина, f. augm. v. намас...

Намастирић, m. dim. v. намастир...

Намастириште, n. Ort wo einst ... Kloster gewesen, locus ubi olim ... monasterium.

Намастирски, ка, ко, 1) klösterlich, monasticus. 2) adv. wie im Kloster, more monastico.

Намаћи, (говорисе и намакнути), намакнем, v. pf. 1) anwerfen (dem Pferde den Zaum), injicio. 2) ... weise zusammen bringen, minutim comparo.

Наменити, им, (Рес. и Срем.) vide намијенити.

Намењивање, n. (Рес. и Срем.) vide намјењивање.

Намењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide намјењивати.

Намера, f. (Рес. и Срем.) vide намјера.

Намеравање, n. (Рес. и Срем.) vide намјеравање.

мера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјеравати.
мерити, им, (Рес. и Срем.) vide намјерити.
меритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide намјеритисе.
ме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide намјесити.
месник, m. (Рес. и Срем.) vide намјесник.
месников, ва, во, (Рес. и Срем.) vide намјесников.
местити, им, (Рес. и Срем.) vide намјестити.
мет, m. die Auflage, vectigal:
Наметнуо намет на вилает —
метак, тка, m. die Aufgabe, Draufgabe, das Aufgeld, collybus.
ме̏тање, n. 1) das Aufdringen, obtrusio. 2) Dingen, subornatio. 3) die Anleitung, doctio. 4) vom Stapel lassen, projectio (navis, molae) in aquam.
ме̏тати, мећем, v. impf. 1) aufdringen, obtrudo. 2) (v. pf.) vollaufdingen, satis imposnissae. 3) anleiten (unterrichten), addoceo — 4) dingen, suborno. 5) vom Stapel lassen, projicio e terra in mare:
Мују ли већ Турци лубенице,
Намећу ли Шокци воденице —
ме̏ти (на мети?), bei der Hand, ad manum: дај ми ону књигу (што си ми обрекао), ако ти је намети.
метница, f. ђевојка, или удовица, која се намеће коме да је узме, die Aufgedrungene, obtrusa:
Коју оћу, ону ми не даду,
Коју не ћу, ону ми намећу;
А ја јунак наметнице не ћу,
Да се не би никад оженио —
метнути, нем, v. pf. 1) werfen an —, injicio. 2) aufdingen, obtrudo. 3) anleiten, addoceo: наметнуо га на књигу. 4) dingen, suborno. 5) воденицу, vom Lande ins Wasser, propello, projicio.
метнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich aufmachen, accingor. 2) sich ansetzen (z. B. ein Uebel am Fuße), adhaeresco. 3) sich verlegen, auf etwas begeben, incumbo in aliquid.
ме̏цати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weich klopfen, contundo, tundendo emollio.
Наме̏шта̄ње, n. (Рес. и Срем.) vide намјештање.
Наме̏штати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјештати.
На̀мешћа̄ње, n. vide намештање.
На̀мешћати, ам, vide намештати.
Намигивање, n. das Zuwinken, innutio.

Намигивати, гујем, v. impf. zuwinken, innuo.
На́мигнути, нем, v. pf. zuwinken, innuo.
Нами̏гуша, f. жена, која радо намигује на кога, die gerne zuwinkt, innutrix?
Намијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) anmeinen, zudenken, destino:
„Свако слово у крв' окаљено,
„На јуначко тело нам'јењено —
Намијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) genug (Brot) anmachen, fermentando paro.
Намирнвиње, n. 1) das Befriedigen, satisfactio. 2) Erfüllen, Vollmachen, expletio.
Намири̏вати, рујем, v. impf. befriedigen, facio satis.
Намири̏ватисе, рујесе, v. r. impf. voll werden, expleri: намирује му се година.
Нами́рити, им, v. pf. befriedigen, facio satis.
Нами́ритисе, исе, v. r. pf. voll werden, expleri: намирила му се година.
На̀мислити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo.
Нами̏ца̄лька, f. (obscene de femina ad venerem apta).
На̀мица̄ње, n. das kleinweise Zusammenbringen, comparatio lenta et minuta.
На̀мицати, ичем, v. impf. kleinweise zusammenbringen, lente et minutim comparo.
Намјењи́вање, n. (Ерц.) das Zudenken, destinatio.
Намјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) zudenken, destino.
На̀мјера, f. (Ерц.) 1) die Begegnung, obviatio. 2) der Zufall, casus:
„Намјера га намјерила била
„На зелено у гори језеро —
Намјера́вање, n. (Ерц.) das Vorhaben, propositum.
Намјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) vorhaben, molior, cogito.
На̀мјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beschließen, vorhaben, decerno. 2) кога на што, einen wohin bringen, (z. B. ins Unglück), induco.
На̀мјеритисе, имсе, v. r. pf. fallen, kommen, incido.
На̀мјесник, m. (Ерц.) (in den Klöstern) der Vikar, Unterguardian, Oekonom, vicarius archimandritae, oeconomus monasterii.
На̀мјесников, ва, во, (Ерц.) des намјесник, oeconomi.
На̀мјестити, им, v. pf. (Ерц.) bringen, colloco.
На̀мјешта̄ње, n (Ерц.) das Unterbringen, collocatio.

Нàмјештати, ам, v. impf. (Ерц.) unterbringen, colloco.

Нàмјештање, n. vide намјештање.

Нàмјешкати, ам, vide намјештати.

Намлáтити, им, v. pf. 1) andreschen, triturando paro. 2) genug herunterschlagen, (Birnen, Aepfel) decutio.

Нàмљети, мељем, v. pf. anmahlen, molendo paro.

Намòлити, им, v. pf. кога, einen erbitten, bewegen, rogando flecto.

Намòлитисе, имсе, v. r. pf. sich satt beten, satis superque precatus sum: да се пуста Бога намолимо (у приповијетки, cf. пуст und jarњиво).

Нàмоловати, лујем, v. pf. malen, pingo,

Намотáвање, n. das Anhaspeln, inductio in rhombum.

Намотáвати, ам, v. impf. anhaspeln, paro ducendo in rhombum.

Намòтати, ам, v. pf. 1) anhaspeln, duco in rhombum. 2) voll anhaspeln, paro ducendo in rhombum.

Нàмргодитисе, имсе, v. r. pf. die Stirne umwölken, frontem obnubilo. Намргодиосе, као да ће му киша из чела ударити.

Нàмрштитисе, имсе, v. r. pf. 1) die Stirne runzeln, rugo frontem. 2) sich umwölken, obnubilor.

Нàмусти, зем, v. pf. anmelken, mulgendo paro.

Нàмучити, им, v. pf. quälen, strapazieren, fatigo.

Нáна, f. 1) Mama, mater, 2) eine Art Kraut, um die Suppe zu würzen, condimenti genus.

Нанêти, несем, (Рес. и Срем.) vide нанијети.

Нанѝзати, нижем, v. pf. (z. B. Perlen) auf Fäden ziehen, infilo (?).

Нàниз (на низ) брдо, bergab, deorsum.

Нàнијети, несем, нанијо (нанијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) voll antragen, satis adportasse. 2) (im Zielen, Schießen) um soviel seitwärts zielen, als die Flinte etwa abträgt; antragen! corrigo telum. 3) није ни нанијело, es kommt nicht von weitem gleich, nec appropinquat.

Нàнитити, им, v. pf. m. j. нити, (im Weben) den Faden anbinden, religo filum.

Нанѝшанити, им, v. pf. zielen, collineo, dirigo telum.

Нàново (на ново), neuerdings, aufs neue, denuo.

Нанòсити, им, v. impf. 1) antragen (auf den Haufen), comporto. 2) ähneln, simile est: наноси мало.

Нанòситисе, имсе, v. r. pf. sich [...] tragen, gestando satior; наноси[...] главе.

Нанòшење, n. das Antragen, compor[...]tatio.

Нâњ, m. j. на њ — на њега.

Нàњушити, им, v. pf. aufspüren, au[...] stöbern, investigo.

Нáод, m. (cm.) (der Fund) Пјевају ка[...]ко је некакав игуман порано на Дунав на воду да се умије, па на[...]шао под обалом мало дијете у сандуку, те га донијо у манастир, и нађео му име Наод Симеун.

Наòдатисе, амсе, v. r. pf. sich satt ge[...]hen, ambulando fatigor.

Наодáће (d. i. на одаће), feil, venalis[...] ово није на одаће.

Наòдити, им, v. impf. finden, inve[...]nio.

Наòдитисе, имсе, v. r. impf. sich b[...] finden, sum, reperior.

Нáодник, m. (cm.) der Findling, inf[...] expositus et ab alio sublatus:

„Симеуне један наодиче! —

Наòђење, n. vide налажење.

Нàоколо, rund herum, circumcirca.

Нàопâк (comp. наопачнији), ка, [...] verkehrt, perversus.

Нàопáко, nach hinten gekehrt, verke[...] retrorsum, perverse: свезали му ру[...] наопако; зло и наопако! наопако [...]узао час!

Наопàчкê, rückwärts, retrorsum.

Наòрати, рем, v. pf. durch Ackern v[...]enden, perarо, arando perficio.

Нàочâри, f. pl. die Brillen, vitra oc[...]laria.

Нàочиглêд, } augenscheinlich, sichtba[...]
Наочиглèцê, } evidenter, manifesto.

Нàочит, ша, шо, schön zu sehen, asp[...]tu pulcer, bonus.

Наòштрити, им, v. pf schärfen, acu[...]

Нàпадање, n. das Anfallen, Anfahre[...] invectio.

Нàпадати, ам, v. pf. 1) darauf fall[...] desuper incido. 2) (v. impf.) anfall[...] anfahren, invehi in quem.

Напáлити, им, v. pf. н. п. расадни[...] anzünden, incendo.

Напаљѝвање, n. das Anfengen, incen[...]sio.

Напаљѝвати, љујем, v. impf. anfengen[...] incendo.

Нàпамêт (нà памет), auswendig, me[...]moriter.

Нàпањкати, ам, vide налáгати.

Нàпарити, им, v. pf. 1) mit warmem Dunst einrauchen, infumo vapore cali[...]do. 2) напарити очи, die Augen wei[...]den, pasco oculos.

Напаст, f. Unglück, Unfall, malum, casus adversus.
Напаствовање, n. das Anfallen und Anfahren, invectio.
Напаствовати, ствујем, v. impf. u. pf. einen anfahren, invehi.
Напасти, паднем, v. pf. anfallen und anfahren, invehor.
Напастисе, пасемсе, v. r. pf. sich satt weiden, pascendo satior.
Напатити, им, v. pf. кога, quälen, vexo. cf. намучити.
Напèрити, им, v. pf. richten (das Gewehr gegen jemand), obverto.
Напèти, пнем, v. pf. in die Höhe richten, aufrichten, erigo.
Напèћи, печем, v. pf. 1) voll anbacken, satis pinsuisse. 2) genug braten, assare multa.
Напецати, ам, v. pf. m. j. рибе, in hinlänglicher Menge angeln, hamo capio.
Напијање, n. das Zutrinken, propinatio.
Напијати, ам, v. impf. zutrinken, propino. Срби напијају кадгођ пију ракију или вино; а особито кад су у друштву, као н. п. на крсном имену, на свадби, на крштењу и т. д. У горње чело не смије (од срамоте) сјести, који не зна напијати. Они напију различно (како који зна); неки овако почињу: „Прва за помози Боже: Боже помози, Боже дај добар час и добру срећу. Ко о чем, ми о добру, о лијепу разговору; дао нам се Бог радовати и веселити: пити а добро бити, зла никад не имати," и т. д. Ако ли је у јутру рано: „Срећан уранак, миран данак, од Бога живот и здравље." Кад је на каквом раду: „За сретна рада: који рад радили, радом се валили, као сретна и честита браћа." Кад се састану пријатељи или познаници:" Сретно виђеније, срећан састанак, дугу љубав, од Бога живот и здравље." Уз другу чашу: „Чашом другом, љубави дугом: да Бог подужи живот и здравље, срећу и напредак и свако добро" и т. д. Уз трећу: „Чашом трећом добром срећом (или трећом а сретном) у име Бога и свете Тројице (овђе се треба прекрстити) живоначалне Богородице, која може да нам поможе: сваком брату на свом занату, а и нас грешне да не заборави; ђе ми њу заборавили, она нама најбоља помоћница била." и т. д. Уз вино: „Винце кисело, срце весело; веселио Бог и овај дом, и у дому домаћара кућњег господара." и т. д. Кад пију коме у здравље, н. п. домаћину: „Домаћине! за твоје добро здравље: прво твоје главе, твоје домаћице, твоји стари родитеља (ако и има), синова, кћери, браће, братучеда, кумова и пријатеља, и свега рода и порода: што ти Бог дао, Бог ти удржао (ђе који јоште наставе: „За кућњега сјемена и конопљана сјемена, виторогије волова и дугорепије крава, трмака и ярмака, тора и обора.)" и т. д. Кад онај, што напија, нагне чашу да пије, онда (кашто) који други метне прст у уво, па запјева из гласа:
„Учије се здравље вино пије,
„Све му здраво и весело било.
„Домаћине! све у твоје здравље,
„Бог ти дао и срећу и здравље.

Кад полазе на пут: „Ко ће на пут, срећан му пут, ко остаје у дому, остао у велику добру ако Бог да (често се додаје: ако Бог да)." Кад оће да устају: „Часно сјели, поштено устали." Кад у вече оће већ да спавају, или да се растају: „За лаке ноћи, од Бога помоћи." и т. д.

Кад онај, што држи чашу у руци, напија, остали кашто реку полако: „Амин да Бог да (или: амин Бог те чуо)." Кад већ оће да пије, онда рече ономе, коме наздрави (који ће да пије послије њега): „Здрав буди, или спасујсе, или спаси Бог." А онај му одговори: „На спасеније Ристово." Кад већ нагне чашу и пије, онда остали подигну капе (ако не сједе гологлави), па полако говоре: „Ристе Боже наш! помилуј нас амин." Кад већ престане пити и одујми чашу од уста, онда остали повичу: „На здравље." А он одговори: „Бог вам здравље дао (или: од Бога вам здравље)."
Напијатисе, амсе, v. r. impf. sich voll trinken, inebrior saepe.
Напињање, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Anstrengen, intentio.
Напињати, њем, v. impf. 1) aufrichten, erigo. 2) anspannen, intendo.
Напипати, ам, v. pf. durch Tappen finden, invenio circumferendo manus.
Написати, ишем, v. pf. zusammenschreiben, conscribo.
Напитак, тка, m. der Trunk, potus: нема напитка, es ist nichts zu trinken da.

Напитати, ам, v. pf. das Kind satt füttern, saturare infantem.
Напитати, ам, v. pf. erfragen, exquiro, exploro.
Напити, пијем, v. pf. коме, zutrinken, propino.
Напитисе, пијемсе, v. r. pf. sich voll trinken, inebrior.
Напишавање, n. das Anharnen,
Напишавати, ам, v. impf.} anharnen,
Напишати, ам, v. pf. } mejendo impleo.
Наплатак, тка, m. die Bogensegmente am Rade, rotae partes.
Наплатити, им, v. pf. voll auszahlen, exsolvo.
Наплатитисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, invicem solvere debita.
Наплаћивање, n. das Vollends-zahlen, exsolutio.
Наплаћивати, ћујем, v. impf. bezahlen, exsolvo.
Наплаћиватисе, ћујемсе, v. r. impf. sich berechnen, exsolvere mutua debita.
Наплести, етем, v. pf. 1) anflechten, adplecto, attexo. 2) voll anflechten, contexo.
Наплет, m. das Angeflechte, supertextum.
Наплетање, n. das Anflechten, adnexio. contextura.
Наплетати, лећем, v. impf. anflechten, attexo.
Напливати, ам, v. pf.} anschwimmen,
Напловити, им, v. pf.} natare coepi.
Напљувати, љујем, v. pf. anspeyen, conspuo.
Напнигуша, f. die Kehlaufblaserin, intentrix gutturis (batrachomyomachisches Wort): напнигушо крекетушо! курвина магарицо (говорио рак жаби, кад су се псовали. cf. седмокрак).
Напо (d. i. на по), auf halbem (Wege u. dgl.), dimidia (via).
Напод ногу, abwärts, deorsum.
Напојити, им, v. pf. tränken, do bibere, potionem.
Напојница, f. der Trunk; das Trinkgeld, congiarium, munusculum.
Напола, zur Hälfte, dimidia parte.
Наполица, f. ein Geschäft (Vertrag) zur Hälfte, opus dimidiatum.
Наполичар, m. ein Contrahent auf die Hälfte, qui dimidiam partem pactus est.
Наполичење, n. das Miethen auf die Hälfte Ertrags, pactum dimidii.
Наполичити, им, v. impf. zur Hälfte miethen, pacisci dimidium lucri.
Напоменути, мем, v. pf. erinnern, moneo.
Напомињање, n. das Erinnern, admonitio.
Напомињати, њем, v. impf. erinnern, moneo.
Напомол (на помол), im Angesichte, in conspectu: кад бисмо на помол Бечу.
Напон, m. die Blüte des Alters, flos aetatis: сад је у највећем напону (н. п. момак).
Напопасти, паднем, v. pf. кога, anfallen, nicht auslassen, aggredior, teneo.
Напосе, für sich, abgesondert, separatim.
Направац, in gerader Linie, ohne Umweg, recta.
Направити, им, (у Сријему, у Бачк. Бан.) vide начинити.
Направитисе, имсе, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide начинитисе.
Напрасан, сна, но, } gäh, praeceps:
Напрасит, та, то, } човек, смрт.
Напрдети, дим, (Рес.) vide напрђети.
Напрдивање, n. das Schwätzen, nugas (narratae).
Напрдивати, дујем. v. impf. daherschwatzen, fabulor.
Напрдити, им, (Срем.) vide напрђети.
Напрђети, напрдим, v. pf. (Крн.) anfarzen, vollfarzen, crepitu impleo.
Напрегнутисе, немсе, vide напрећисе.
Напред, (Рес. и Срем.) vide напријед.
Напредак, тка, m. 1) у напредак, in Zukunft: inposterum. 2) der Fortgang, progressus: срећу и напредак!
Напредан, дна, но, gute Fortschritte machend, bene succedens (labor).
Напредање, n. das Anspinnen, netio.
Напредати, ам, v. impf. anspinnen, nendo paro.
Напредовање, n. das Fortschreiten, progressus.
Напредовати, дујем, v. impf. fortschreiten, progredior.
Напрезање, n. das anhaltende Auflachen, risus solutus.
Напрезатисе, ежемсе, v. r. impf. sich außer Athem lachen, risu solvi.
Напрела́мати, ам, v. pf. anbrechen in Menge brechen, frangendo paro.
Напремасе, gegenüber vor sich hin, e regione prae se: погледај де напремасе, не видиш ли ми ће оваца.
Напререзивати, зујем, v. pf. in Menge zerschneiden, dissecando paro.
Напрести, едем, v. pf. in Menge anspinnen, nendo paro.
Напрећисе, (говорисе и напрегнутисе) прегнемсе, v. r. pf. напрезао

се од смија, sich außer Athem lachen, risu solvi.
Напречац, 1) auf der Stelle, confestim: умрьо напречац. 2) in gerader Linie, recta: овуда je напречац.
Напржити, им, v. pf. in Menge rösten (in Schmalz), frigendo paro.
Напријед, (Ерц.) voraus, voran, prae.
Напросити, им, v. pf. anbetteln, zusammenbetteln, emendico.
Напротив, wider, gegen, contra.
Напрстак, тка, m. der Fingerhut, munimentum digiti.
Напртити, им, v. pf. aufladen, impono humeris.
Напртитисе, имсе, v. r. pf. sich womit beladen, onero humero.
Напрћити, им, v. pf. m. j. усне, die Lippen aufwerfen, protendos.
Напрћитисе, имсе, v. r. pf. die Lippen aufwerfen, labiis protentis flere aut irasci.
Напуати, ам (и напушем), v. pf. (anfeisten) anfarzen, ohne Geräusch, ventis impleo.
Напукао, кла, ло, angeborsten, leck, rimosus.
Напукнути, нем, vide напући.
Напунити, им, v. pf. 1) anfüllen, impleo. 2) laden (die Flinte, Kanone), impleo.
Напунитисе, имсе, v. r. pf. voll werden, impleor.
Напупити, пи, v. pf. z. B. шума, Knospen bekommen, ausschlagen, gemmas protrudo.
Напустити, им, v. pf. 1) gehen lassen, permitto: напустио говеда, те разбукала сијено. 2) loslassen, worauf hetzen, immitto (псе).
Напутити, им, v. pf. кога, anweisen, viam monstro.
Напући (говорисе и напукнути), пукнем, v. pf. leck werden, rimas duco.
Напућивање, n. das Anweisen, Anleiten, inductio.
Напућивати, ћујем, v. impf. anleiten, induco, monstro viam.
Напућитисе, имсе, v. r. pf. schmollen, grollen, succenseo, iratus sileo.
Напуштање, n. das Loslassen, immissio.
Напуштати, ам, v. impf. loslassen, immitto.
Напушћање, n. vide напуштање.
Напушћати, ам, vide напуштати.
Нарав, f. (у Сријему, у Бачк. и Бан.) die Gemüthsart, das Naturell, indoles. cf. ћуд.
Нарадити, им, v. pf. fertig machen, absolvo.
Нарађати, ам, v. pf. voll angebären, gigno unum ex alio: нарађала доста синова, — дару војника.
Нарамак, мка, m. ein Bündel, fasciculus, н. п. прућа, ein Bund Pflöcke (soviel man auf einmal на раме auf-ladet).
Нарамивање, n. das (ein wenig) Hinken, claudicatio.
Нарамивати, мујем, v. impf. ein wenig hinken, claudico.
Нарани, им, v. pf. füttern, pasco, nutrio.
Нараст, f. die Begattung des Hahns, coitus galli.
Нарасти, стем, v. pf. erwachsen, succresco.
Нарастити, им, v. pf. begatten (vom Geflügel), coeo (de avibus).
Нараштај, m. die Generation; садашњи, das lebende Zeitalter, qui nunc vivunt, aetas nostra.
Наредба, f. die Anordnung, mandatum.
Наредити, им, v. pf. anordnen, mando.
Нарећати, ам, v. pf. in Reihe stellen, reihen, ex ordine pono.
Нарећивање, n. das Anordnen, mandatio.
Нарећивати, ћујем, v. impf. anordnen, mando.
Нарезати, ежем, v. pf. 1) anschneiden, scissuram facio. 2) anschneiden, scindendo paro.
Нарезивање, n. das Anschneiden, ascissio.
Нарезивати, зујем, v. impf. anschneiden, ascindo.
Нарескати, ам, dim. v. нарезати.
Нарећи, ечем, v. pf. zudenken, anmeinen, destino.
Нарицање, n. 1) das Zudenken, destinatio. 2) das Beklagen eines Todten, naenia. cf. нарицати.
Нарицати, ичем, v. impf. 1) zudenken, bestimmen, destino. 2) einen Todten beklagen, queror de mortuo. cf. тужити.
Нарнути, (на-рнути, наьрнути), нем, v. pf. н. п. нарнули пси, heftig bellen (wenn der Feind ganz nahe ist), latro vehementer.
Народ, m. das Volk, gens, populus, natio.
Народитисе, имсе, v. r. pf. in Menge geboren werden, anwachsen, nachwachsen, succresco.
Народнї, на, но, (једни, особито сељаци, говоре народњи, ња, ње) Volks-, populi, nationis.
Нарочито, } ausdrücklich, plane, de industria
Нарочно, }
Наругатисе, амсе, v. pf. коме spotten, illudo.

Нару́жити, им, v. pf. beſchimpfen, ignominia afficio.

На̀руквице, f. pl. 1) die Armbänder, armillae. 2) die Armbänder des Prieſters, armillae sericeae sacerdotis λειτουργοῦντος.

На̀румѐнити, им, v. pf. roth ſchminken, fuco.

На́руч, f. das Leihen (zum Gebrauch, gegen Rückſtellung des nämlichen Gegenſtandes), commodatio: узео у наруч; не може човек ни наручи наћи (н. п. у рђаву комшилуку).

Нару́чатисе, амсе, v. r. pf. ſich ſatt mittagmalen, coena saturari.

На̀ручбина, f. vide наруџбина.

Наручѝвање, n. das Beſtellen, constitutio.

Наручѝвати, чујем, v. impf. beſtellen, committo.

Нару́чити, им, v. pf. beſtellen, committo.

На́ручје, n. der Schoß, sinus, z. B. у на ручју, auf den Armen, in brachiis.

Нару̀чније (comp. v. на руку), mehr an der Hand, bequemer, commodius.

На̀руџбина, f. Beſtellung, beſtellte Arbeit, res constituta de industria, non facta dubiae venditioni.

На̀рушити, им, v. pf. verletzen, verunreinigen, polluo:

„Црепом покривену,
„Праом нарушену;
„А моја би мајка
„Јутрошњицу пила,
„Јутрос донешену,
„Штитом покривену,
„Цвеќем нарушену —

На́сад, m. 1) die Brüteyer, die man der Henne unterlegt, ova supposita gallinae:

„За вуруном два насада јаа —

2) cf. вршај.

Наса́дити, им, v. pf. 1) кокош, der Henne Eyer unterlegen, impono gallinam ovis. 2) Garben zum Ausdreſchen, praeparo frumentum triturationi. 3) auf den Stiel anſtecken, insero manubrio. 4) воћа, шљива, in Menge pflanzen, sero. 5) лађу, ſcheitern, impingo.

Наса́дитисе, дисе, v. r. pf. н. п. лађа, ſcheitern, in arenam impingo navim.

Насађѝвање, n. 1) das Anſetzen, der Henne, impositio. 2) der Garbenſchicht, paratio. 3) das Anſtecken der Hacke, insertio. 4) das Scheitern, naufragium.

Насађѝвати, ђујем, v. impf. 1) die Henne, impono. 2) die Garbenſchicht, praeparo. 3) anſtecken, insero. 4) ſcheitern, frango, impingo navim.

Насађѝватисе, ђујесе, v. r. impf. н. п. лађа, ſcheitern.

Наса̂мо (на само), ſeitwärts, ohne Zeugen, sine arbitris.

На́сап, спа, m. der Anſchutt, das Geröll am Ufer.

Насапу́нити, им, v. pf. anſeifen, einſeifen, saponem illino.

На̀сатисе, семсе, vide насисатисе.

На̀седа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide насједање.

На̀седати, ам, (Рес. и Срем.) vide насједати.

Насѐлити, им, v. pf. anſiedeln, colloco.

Насѐлитисе, имсе, v. r. pf. ſich anſiedeln, commigro.

На́сеље, n. част, што даје домаћин (по обичају), кад се пресели у нову кућу.

На̀сести, седем, (Рес. и Срем.) vide насјести.

На̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide насјећи.

Насе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide насијецање.

Насе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide насијецати.

На̀сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецати.

Насијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Anhauen, anscissio.

Насијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) anhauen, anscindo.

Насип, m. vide насап.

На̀сипа̂ње, n. das Anſchütten, affusio.

На̀сипати, ам (и насипљем), v. impf. anſchütten, affundo.

Насирање, n. das Vollſcheißen, concacatio.

Насѝрати, ам, v. impf. vollſcheißen, concaco: Ејвала ти мени: ову ти скидам, ту ти насирам, ſagt der Geſpiele, der ſich höniſch unterwirft (indem er die Kappe abnimmt).

На̀сисатисе, самсе, v. r. pf. ſich voll ſaugen, sugendo satior.

На̀ситити, им, v. pf. ſättigen, saturo.

На̀сједа̂ње, n. (Ерц.) 1) das Sitzenbleiben (des Schiffs) auf einer Sandbank, adhaesio navis in syrte. 2) das Anlaufen, Anſchwellen (eines gepreßten Muskels), circumpletio (?), inflatio.

На̀сједати, да, v. impf. 1) н. п. лађа, ſitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) rund herum anlaufen, inflor circumcirca.

На̀сјести (говорисе и насједнути), сједе (и насједне), v. pf. (Ерц.) ſitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) anlaufen, inflor.

На̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, anscido. 2) anhauen in Menge, caedendo paro.

Насјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich-satt hauen, sich anhauen, satiatus sum caedendo:
„Турски сам се глава насјекао —
Насјецати, ам, v. pf. (Ерц.) anhauen (voll), secando paro.
Наслагати, лажем, v. pf. anschichten, sterno.
Наслагатисе, лажемсе, v. r. pf. sich voll anschichten (aneſſen), cf. оклизотине.
Насладити, им, v. pf. ergötzen, oblecto: насладно сам руку на њему.
Насладитисе, имсе, v. r. pf. sich ergötzen, oblector.
Наслањање, n. vide наслоњање.
Наслањати, ам, vide наслоњати.
Наслати, нашљем (и нашаљем), v. pf. 1) кога (на што), zuschicken, mitto ad-: нашљи ми каква муштерију да продам свиње. 2) genug schicken, mitto satis.
Наслон, m. bedeckter Gang, Schoppen, tectum suffultum.
Наслонити, им, v. pf. anlehnen, inclino.
Наслоњање, n. das Anlehnen, acclinatio.
Наслоњати, ам, v. impf. anlehnen, acclino.
Наслужити, им, v. pf. н. п. чашу вина, darreichen, credenzen, ministro.
Наслутити, им, v. pf. erprophezeien, erahnen, ominando assequor.
Наслушатисе, амсе, v. pf. sich satt hören, auscultando satior.
Насмејатисе, јемсе, (Рес. и Срем) vide насмијатисе.
Насменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide насмјенутисе.
Насмијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) anlachen, adrideo.
Насмјенутисе, немсе, v. r. pf. (Ерц.) lächeln, subrideo.
Насолити, им, v. pf. 1) einsalzen, salio (sallio.), saliendo paro, н. п. досма рибе. 2) salzen, salio, sale conspergo, н. п. сланину.
Насочити, им, v. pf. einrathen (einem eine Braut), suadeo ducendam.
Наспаватисе, амсе, v. pf. } sich satt
Наспатисе, спимсе, v. r. pf. } schlafen, satis dormisse.
Наспети, пе, (Рес. и Срем.) vide насп-ијети.
Наспијети, ије, v. pf. (Ерц.) коме што, plötzlich zustoßen, praeter spem accidit: нешто му наспје.
Наспорити, им, v. pf. gedeihen machen, ergiebig machen, prospero, diuturnum reddo: да Бог наспори.
Насрадин (оџа)*, m. der Eulenspiegel, nom. propr. hominis lepide ineptientis.
Насрати, серем, v. pf. vollscheißen, concaco.
Насред, mitten in — in medio —: на сред куће, насред села и т. д.
Насркатисе, срчемсе, v. r. pf. sich anschlürfen, sorbendo satior.
Насрнути, нем, v. pf. drüber herfallen, cum impetu impingo.
Насртање, n. das Herfallen über etwas, impetus.
Насртати, срћем, v. impf. über etwas herfallen, cum impetu aggredior.
Наставак, вка, m. der Ansatz, adjunctum.
Настављање, n. das Absteigen, Wohnen, deversorium habitatio.
Наставати, ам, v. impf. absteigen, wohnen, deverto, habito.
Наставити, им, v. pf. 1) ansetzen, hinzusetzen, adjungo. 2) н. п. казан, den Kessel, über das Feuer setzen, impono, superpono.
Настављање, n. 1) das Ansetzen, adjunctio. 2) das Drübersetzen, superpositio.
Настављати, ам, v. impf. 1) ansetzen, anstücken, adjungo. 2) казан, übers Feuer setzen, superpono.
Настајавање, n. die Aufsicht, inspectio, attentio.
Настајавати, ам, v. impf. die Aufsicht führen, attendo.
Настајање, n. das Herankommen, adventus.
Настајати, јем, v. impf. anfangen, coepi esse.
Настајати, тојим, v. pf. die Aufsicht führen, attendo, adsto.
Настати (говорисе и настанути), танем, v. pf. beginnen, herbeikommen, advenio: настала година, зима, љето, мјесец, дан; владање чије и т. д.
Настојник, m. der Aufseher (z. B. bei den Schweinen), qui attendit.
Наступ, m. der Anfall (der Krankheit), impetus, tentatio.
Настуπање, n. das Darauftreten, calcatio.
Наступати, ам, v. impf. drauf treten, calco.
Наступити, им, v. pf. drauf treten, calco.
Насукати, учем, v. pf. н. п. пријев (и много пријева), anwinden, agglomero.
Насумце, auf Gerathewohl, temere: погодио насумце.
Насупрот, entgegen, contra.
Насусрет (на сусрет), 1) in entgegen-

gesetzter Richtung, ex opposito. 2) entgegen obviam. cf. сусрет.
Насути, спем, v. pf. anschütten, affundo.
Насушити, им, v. pf. in Menge dörren, torreo.
Натакање, n. das Eingiessen, infusio.
Натакати, тачем, v. impf. einschenken, infundo.
Натаћи (говорисе и натакнути), акнем, v. pf. anspießen, figo.
Натега, f. с натегом, knapp, mit Mühe, kaum, vix, anguste.
Натега, f. } der Heber, sipho.
Натегача, f. }
Натегачица, dim. v. натегача.
Натегљај, m. ein Schluck, Trunk, potio semel hausta.
Натегнути, v. pf. anziehen, attraho, adstringo.
Натежица, f. dim. v. натега.
Натезање, n. 1) das Anziehen, astrictio. 2) das Anstrengen, astrictio. 3) das knappe Leben, vita indiga, misera.
Натезати, ежем, v. impf. 1) anziehen, adstringo. 2) knapp auskommen, parvo (anguste) vivo.
Натезатисе, тежемсе, v. impf. sich anstrengen, contendo.
Натентати, ам, v. pf. verleiten, tento, induco: који га ђаво натента на то? cf. навратити, навести.
Натерати, ам, (Рес. и Срем.) vide наћерати.
Натератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide наћератисе.
Натеривање, n. (Рес. и Срем.) vide наћеривање.
Натеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide наћеривати.
Натериватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide наћериватисе.
Натискати, ам, v. pf. anstopfen, infarcio.
Натискивање, n. das Hinandrücken, protrusio.
Натискивати, кујем, v. impf. hinandrücken, protrudo.
Натискиватисе, кујемсе, v. r. impf. за ким, sich aufmachen, und einem nachsetzen, insequor.
Натиснути, нем, v. pf. н. п. лађу на воду, hinandrücken, protrudo.
Натиснутисе, немсе, v. r. pf. за ким, einem nachsetzen, insequi aliquem.
Натицање, n. das Anspießen, fixio.
Натицати, ичем, v. impf. anspießen, figo.
Наткривање, n. das Zudecken, contectio.
Наткривати, ам, v. impf. oben zudecken, desuper contego.
Наткрити, ријем, v. pf. von oben zudecken, contego desuper.
Натоварити, им, v. pf. beladen, onero.
Натопити, им, v. pf. 1) in Menge schmelzen, liquo. 2) anschmelzen (durch Schmelzen besudeln), liquando maculo.
Натопрчитисе, имсе, v. r. pf. anlaufen, incurro: који прчи, он се натопрчи.
Наторити, им, v. pf. anmisten, stercus facio (vom Vieh). cf. тор.
Наточити, им, v. pf. einschenken, infundo.
Натпевање, n. (Рес. и Срем.) vide натпијевање.
Натпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпијевати.
Натпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпјевати.
Натпеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide натпијеватисе.
Натпиздак, ска, m. ein Theil des Unterleibs (Venusberg?), mons Veneris.
Натпијање, n. die Trinkwette, sponsio bibendi.
Натпијати, ам, v. impf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.
Натпијатисе, амсе, v. r. impf. eine Trinkwette eingehen, contendo bibendo.
Натпијевање, n. (Ерц.) die Singwette, und der Sieg im Singen, sponsio aut victoria cantus.
Натпијевати, ам, v. impf. (Ерц.) im Singen übertreffen, vinco cantu.
Натпијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) eine Singwette eingehen, contendo cantu.
Натпис, m. die Aufschrift, inscriptio.
Натписати, ишем, v. pf. 1) drauf schreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, scribendo vinco.
Натписивање, n. 1) das Drüberschreiben, inscriptio. 2) das Uebertreffen im Schreiben, victoria scripturae.
Натписивати, сујем, v. impf. 1) überschreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, vinco scriptura.
Натписиватисе, сујемсе, v. r. impf. eine Schreibewette eingehen, certo scriptura.
Натпити, пијем, v. pf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.
Натпишавање, n. die Pißwette, sponsio mejendi.
Натпишавати, ам, v. impf. überpissen, vinco mejendo.
Натпишаватисе, амсе, v. r. impf. eine Pißwette eingehen, sponsionem facio mejendi.
Натпишати, ам, v. pf. überpissen, vinco mejendo.

Натпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) übersingen, cantu vinco.

Натприповедати, ам, (Рес. и Срем.) vide натприповиједати.

Натприповиједати, ам, v. pf. (Ерц.) im Erzählen übertreffen, vincere narratione.

Натпричати, ам, vide натприповиједати.

Натра, f. 1) vide разбој 1. 2) оно, што жене у један пут поврате с горњега вратила (опкала сам једну натру, или двије).

Натраг (d. i. на траг), zurück, retrorsum.

Натрагоња, m. der rückwärts gehet, retromeator (de cancro):
„Курвин натрагоња —

Натрашке, rücklings, retrorsum; rückwärts, retrorsum.

Натргати, ам, v. pf. in Menge pflücken, decerpo.

Натреник, m. добро натрвен и чврст сомун (у Србији и у Босни по варошима), eine Art dichtes Brot, panis genus.

Натрица, f. dim. v. натра.

Натркивање, n. das Anlaufen, incursio.

Натркивати, кујем, v. impf. anlaufen, incurro.

Натрљати, ам, v. pf. reiben, anreiben, affrico.

Натрољати, ам, v. pf. н. п. пун тур, onomatop. (scherzhaft) cum strepitu concaco.

Натрпати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.

Натрти, рем, натръо. v. pf. in Menge anreiben, scindo рошкве.

Натрћитисе, имсе, v. pf. vide нагузитисе.}

Натрунити, им, v. pf. Splitter hineinwerfen (ins Wasser), assulis turbo.

Натруо, рула, ло, angefault, subputridus.

Натрч на трч (одговорио циганин, или циганка, кад су га питали, како ће му нађести име ђетету).

Натрчавање, n. vide натркивање.

Натрчавати, ам, vide натркивати.

Натрчати, чим, v. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) anlaufen, offendo.

Натужити, жи, v. pf. коме, drängen, urgeo (zur Nothdurft).

Натура, f. das Naturell, indoles, cf. ћуд.

Натурање, n. vide набацивање.

Натурати, ам, 1) v. impf. vide набацивати. 3) v. pf. vide набацати.

Натурити, им, v. pf. vide набацити.

Натуритисе, имсе, v. r. pf. sich dran machen, accingi.

Натушкати, ам, vide надрошкати.

Натући, учем, v. pf. 1) in Menge stoßen, schlagen, macto, contundo. 2) н. п. капу на главу, fest anmachen, figo. 3) mit Mühe herausbringen, (etwas schlecht geschriebenes), extundo.

Натућисе, учемсе, v. r. pf. sich voll anfressen, impleo ventrem.

Натуцање, n. das Herausbringen, extricatio.

Натуцати, ам, v. impf. mit Mühe herausbringen, vix eruo.

Наћање, n. vide ноћивање.

Наћати, ам, vide ноћивати:
„Зна Кадрија ђе наћа галија —

Наћве (наћви), f. pl. der Brottrog, Backtrog, alveus panarius.

Наћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hinantreiben, adigo. 2) nöthigen, impello.

Наћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, anfahren, invehi.

Наћеривање, n. (Ерц.) 1) das Hinantreiben, adactio. 2) das Nöthigen, adactio. 3) das Anfahren, invectio (in aliquem).

Наћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) antreiben, adigo. 2) nöthigen, adigo.

Наћериватисе, рујемсе, v. r. fr. (Ерц.) anfahren, invehi.

Наћи, нађем, v. pf. finden, invenio.

Наћисе, нађемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, sum: нашаосе у чуду;
„Смиљанићу! домадер се нађи —
2) нашло се дијете, zur Welt kommen, nasci:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо нађе —

Наћулити, им, v. pf. т. ј. уши, spitzen, arrigo.

Наудити, им, v. pf. Böses zufügen, malo afficio.

Наузнако, } rücklings, auf dem Rü-
Наузначице, } cken, supinus.

Наук, m. } 1) die Lehre, der Unterricht,
Наука, f. } disciplina. 2) то је наука, das ist (nicht natürliches Bedürfniß, sondern) Angewohnheit, consuetudo, assuetudo.

Наумити, им, v. pf. sich vornehmen, decerno.

Наусница, f. der keimende Schnurbart, lanugo in labio superiori: тек му се тргла наусница.

Научити, им, v pf. 1) lehren, doceo: научио га писати. 2) lernen, disco: научио књигу; научио писати.

Научитисе, имсе, v. r. pf. 1) lernen, addisco: 2) sich gewöhnen, assuesco.

Нафа *, f. потрбушина од лисичје коже (код ћурчија), die Bauchseite

eines Fuchsbalgs, pellis vulpinae pars quae ventrem tegebat.
Начѐти, чнем, v. pf. anschneiden (Brot), incido; anzapfen (Wein), aperio; (beides österr. angänzen), delibo.
Начепитисе, имосе, v. r. impf. sich drängen zu etwas, concurro (ad videndum quid):
„Сви се Турци овђе начепили,
„Те гледају светитеља Саву —
Начепитисе, имсе, v. r. pf. sich herbeidrängen, concurro.
Начѐшљати, ам, v. pf. in Menge ausrupfen, vellicando paro.
Начин, m. die Art und Weise, ratio.
Начинити, им, v. pf. machen, facio.
Начинитисе, имсе, v. r. pf. sich zu etwas machen, sich stellen, simulo.
Начињање, n. das Angänzen, delibatio.
Начињати, њем, v. impf. angänzen, delibo.
Начичкати, ам, v. pf. } anstopfen, andämmen, aggero.
Начкапити, ам, v. pf. }
Начудитисе, имсе, v. r. pf. sich genug wundern, satis miror.
Начупати, ам, v. pf. anpflücken, satis decerpo.
Начути, чујем, v. pf. etwas hören, Wind bekommen, inaudio.
Наџагоба, f. eine böse Frau die gerne zankt, uxor rixosa.
Наџак*, m. Art Keule, clavae genus.
Наш, ша, ше, unser, noster.
Нашалитисе, имсе, v. r. pf. 1) ein wenig scherzen, subjocor. 2) sich satt scherzen, satis jocatum esse.
Нашетатисе, амсе, v. r. pf. sich anspaziren, satis ambulasse.
Нашибати, ам, v. pf. ein wenig mit Ruthen streichen, virgis tento.
Нашивање, n. das Annähen, adsutio.
Нашивати, ам, v. impf. annähen, adsuo.
Нашинац, нца, m. der Unsrige, nostras.
Нашински, vide нашки.
Нашити, шијем, v. pf. 1) annähen, adsuo. 2) annähen (in Menge), suendo paro.
Нашки, in unserer Sprache (q. d. unsrisch), nostra lingua.
Наштампати, ам, v. pf. drucken, excudo (prelo).
Наште срца, auf den nüchternen Magen, jejunus.
Наштина, f. der Zustand, da man noch nichts gegessen noch getrunken hat, jejunitas.
Не, 1) nicht, non; nicht, ne: не дирај у то; не на дијете; не дође и т. д. 2) in der Zusammensetzung un-, in-, z. B. неопран, некуван, неслан, и т. д.

Небески, ка, ко, } himmlisch, coelestis.
Небесни, на, но, }
Не било те! не било те мајци! daß dich der Guckguck! abi in malam rem.
Неблагодаран, рна, но, (у Срijему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) undankbar, ingratus, immemor beneficii.
Небо, n. 1) der Himmel, coelum: на небу, im Himmel; на небо, in den Himmel. 2) der Himmel (Baldachin, Thronhimmel), coelum. 3) der Gaumen, palatum.
Небојазан, зна, но, z. B. дијете, ein Kind, das sich nicht vor Drohungen fürchtet, infans nil curans minas parentum.
Небојша, m. 1) einer, der vorgibt, nicht zu fürchten, der furchtlose, qui nil timere se simulat. Небојшу најприје пси једу. 2) Небојша кула у Биограду.
Неврат, m. Unbruder, nonfrater.
Небрига, m. Hans ohne Sorge, homo nihil curans.
Небројени, на, но, н. п. небројено благо, unzählbar, innumerabilis.
Нева, f. hyp. v. невјеста (?):
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Неваљалство, n. } die Nichtsnutzigkeit, Unbrauchbarkeit, inutilitas.
Неваљалштина, f. }
Неваљао, љала, ло, nichtsnütze, schlecht, inutilis.
Невен, m. die Ringelblume, calendula officinalis Linn.
Невенов, ва, во, н. п. лист, von der calendula officinalis Linn.
Невера, f. (Рес. и Срем.) vide невјера.
Неверан (неверан), рна, но, (Рес. и Срем.) vide невјеран.
Неверник, m. (Рес. и Срем.) vide невјерник.
Неверница, f. (Рес. и Срем.) vide невјерница.
Невесео, села, ло, unfroh, traurig, moestus.
Невесиње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) село у том пољу. Невесињски, ка, ко, von Невесиње.
„Књигу пише беже Љубовићу
„У лијепу селу Невесињу —
Невеста, f. (Рес. и Срем.) vide невјеста.
Невестин, на, но, (Рес. и Срем.) vide невјестин.
Невестински, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide невјестински.
Невестица, f. dim. v. невеста.
Невешт, та, то, (Рес. и Срем.) vide невјешт.
Невидовни, на, но, н. п. биједа, wovon man nicht einmal etwas gesehen,

unvorgesehen, invisus, non visus, improvisus: сачувај ме Боже биједе невидовне.
Невиђенӣ, на, но, noch nie gesehen, non visus.
Невјера, f. (Ерц.) 1) der (die) Treulose, perfidus, perfida. 2) die Treulosigkeit, perfidia.
Невјеран (невјеран), рна, но, treulos, perfidus.
Невјернӣк, m. (Ерц.) der Treulose, perfidus.
Невјерница, f. (Ерц.) die Treulose, perfida.
Невјеста, f. (Ерц.) vide млада.
Невјестин, на, но, (Ерц.) der невјеста, sponsae.
Невјестинскӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) Braut-, bräutlich, nuptialis:
„Па с ње скида руо ђевојачко,
„На њу меће руо невјестинско —
2) adv. bräutlich, more sponsae.
Невјестица, f. dim. v. невјеста.
Невјешт, шта, што, (Ерц.) der es nicht versteht, unwissend, imperitus. Од невјешта и п** ка плаче.
Невовање, n. das Brautseyn, status sponsae.
Невовати, невујем, v. impf. Braut seyn, nube, sponsa sum:
„Много девовала, мало невовала —
Невоља, f. die Noth, angustia:
„За невољу бабу воде
„Кад ђевојке не наоде.
Невољан, љна, но, bedrängt, sollicitus, anxius.
Невраш, m. eine Art viereckigen Schiffs, das nur stromabwärts gleitet, navigium quadratum secundo flumine labens.
Невреме, n. (Рес. и Срем.) vide невријеме.
Невријеме, n. (Ерц.) Unzeit, parum in tempore —: дошао у невријеме.
Нега, f. die zärtliche Erziehung, educatio liberum delicata.
Негда, einst, olim.
Негдашњӣ, ња, ње, einstmalig, ehemalig, pristinus.
Него, sondern, verum.
Неговӣн, m. Mannsname, nomen viri.
Неговање, n. das zärtliche Erziehen, delicata educatio.
Неговати, гујем, v. impf. zärtlich erziehen, educo delicate.
Негода, m. Mannsname, nomen viri.
Негода, f. Frauenname, nomen feminae.
Неготин, m. Stadt und Festung an 2 Stunden von der Donau, und eben so weit vom Timok. Неготинац (нца), човек из Неготина. Неготинка, жена из Неготина. Неготинскӣ (Неготӣнскӣ), ка, ко, von Неготин. cf. крајина.
Негош, m. } Mannsname, nomen viri.
Негуш, m. } Mannsname, nomen viri.
Неда, f. Frauenname, nomen feminae.
Недарца, n. pl. dim. v. недра.
Недаћа, f. (als Scheltwort) Ungerathener! malus eventus: иди недаћо једна!
Недеља, f. (Рес. и Срем.) vide неђеља.
Недељица, f. dim. v. недеља.
Недељка, f. (Рес. и Срем.) vide Неђељка.
Недељко, m. (Рес. и Срем.) vide Неђељко.
Недељнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide неђељни.
Недођија, f. (komisch) das Land Nimmerkomm, terra unde negant rediri: отишао у Недођију; нек иде у Недођију!
Недођин, m. (komisch) Stadt Nimmerkomm.
Недозрео, рела, ло, unreif, immaturus.
Недоношче, чета, n. и. п. дијете, теле, nicht zu Ende getragen, vor der Zeit geboren, fetus praecox. Искривио ноге, као иеле недоношче.
Недра, n. pl. (Рес. и Срем.) vide њедра.
Недрага, f. eine ungeliebte Frau (oder auch Geliebte), amasia non cara.
Недрагӣ, гога, m. der Ungeliebte, Unliebe, non amatus:
„Не дај мене мајко за недрага:
„Волим с драгим по гори одити,
„Глог зобати, с листа воду пити,
„Студен камен под главу метати;
„Нег' с недрагим по двору шетати—
„Драга моја! јеси л' се удала?
„Јесам драги, али за недрага;
„Са недрагим и чедо родила —
Неђеља, f. (Ерц.) 1) der Sonntag, dies dominicus, dies solis. 2) die Zeit von einem Sonntag zum andern, die Woche, hebdomas, septimana.
Неђељица, f. dim. v. неђеља.
Неђељка, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Неђељко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Неђељнӣ, на, но, (Ерц.) 1) sonntäglich, diei dominici. 2) der Woche, hebdomadis.
Нежели, als, quam: волим то, нежели ово (понајвише у Сријему, Бачк. и у Бан.) cf. него.
Нежењен, на, но, unverheiratet, ledig, liber, caelebs.
Незаборављенӣ, на, но, unvergeßlich, unvergessen, immortalis.
Незван, на, но, ungerufen, non vocatus. Незвану госту мјесто за вратима.
Незгода, die Unthunlichkeit, impossibilitas, difficultas.

Нѐзгодан, дна, но, unthunlich, impossibilis; beschwerlich, difficilis f. В. пут.
Незгра̏пан, пна, но, ungezogen, ungehobelt, impolitus, rudis.
Нѐздрав, ва, во, ungesund, insaluber.
Нѐзет, m. der Unschwiegersohn, non gener.
Незна̀божац, шца, m. der (den wahren Christen) Gott nicht kennt, der Abgötter, ignarus Dei. Дођe Звонимир незнабожац, и начини град Зворник на води Дрини, прије Риста на 800 година (приповиједају по Зворничкој нахији).
Нѐзнан, на, но, unbekannt, ignotus.
Незна̀ње, n. die Unwissenheit, ignorantia.
Неизбројени̑, на, но, unzählbar, innumerabilis.
Неима̑р, m. der Baumeister, der den Bau (die Maurung) leitet, architectus.
Неима́ров, ва, во, des Baumeisters, architecti.
Неима̀рски̑, ка, ко, 1) Baumeisters, architectorum. 2) nach Baumeisters Art, more architecti.
Неиска̀зани̑, на, но, unsäglich, unaussprechlich, inenarrabilis, ineffabilis, incredibilis.
Нѐја̑к, ка, ко, schwach, debilis.
Неја̀чак, чка, ко, dim. v. нејак.
Нѐјебица, f. (vox obscoena) Mangel an Beischlaf, defectus fututionis.
Нѐједна̑к, ка, ко, ungleich, inaequalis.
Нѐка, 1) daß, auf daß, ut: подај му, нека једе; пошљи га, нека иде. 2) nur zu! immerzu, pergis pulcre!
А. Одоше говеда у ливаду.
Б. Нека и, woraus erhellt, daß нека soviel als das böhmische nechey (laß!) ist.
Нѐкад, } vide негда.
Нѐкада, }
Нѐкада̀шњи̑, ња, ње, vide негдашњи.
Нѐки̑, ка, ко, irgend einer, aliquis.
Нѐкмоли, vide акамоли.
Нѐкакав,ква, во, irgend einer, quidam.
Нека̑ко, irgend wie, quodammodo.
Нѐкаков, ва, во, vide некакав.
Нѐко, некога, jemand, aliquis.
Нѐколико, einiges, aliquantum.
Нѐкуд, } irgendwohin, aliquo.
Нѐкуда̑, }
Неку̑м, m. der Unpathe, non-кум.
Нѐлагодан, дна, но, matt, unpaß, languidus.
Нѐм, ма, мо, (Рес. и Срем.) vide нијем.
Нема̀дија, f. vide Немчадија.
Нема̑р, m. die Sorglosigkeit, Nichtachtung, Vernachlässigung, negligentia.
Нѐмарљив, m. Hanns ohne Sorge, negligens. cf. небрига.
Нема̀рљив, ва, во, fahrlässig, negligens.
Нема̀рљивост, f. vide немар.
Нѐмати, ам, v. impf. 1) nicht haben, non habeo. 2) нема вина, es ist kein Wein da, deest: нема га код куће; нема ништа.
Нѐмац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Нијемац.
Нѐмачка̑, f. (Рес. и Срем.) vide Њемачка.
Нѐмачки̑, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Њемачки.
Нѐмети, мим, (Рес.) vide нијемљети.
Нѐмилице̑, ohne Schonung, unbarmherzig, misere: ударио га —, троши новце —.
Нѐмилост, f. die Ungnade, offensa.
Нѐмилостив, ва, во, unbarmherzig, immisericors.
Немѝр, m. die Unruhe, inquies.
Немѝран, рна, но, unruhig, inquietus.
Немѝрко, m. der Un-мирко, cui nomen Мирко male convenit.
Нѐмити, им, (Срем.) vide нијемљети.
Нѐмица, f. (Рес. и Срем.) vide Њемица.
Нѐмичина, f. augm. v. Немица.
Нѐмичица, f. dim. v. Немица.
Нѐмљење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемљење.
Немо̑ј, немојте, nicht doch! noli, nolite. cf. мој.
Немо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide немота.
Немо̀тњи̑к, m. vide болесник.
Немо̀тњица, f. vide болесница.
Немо̑ћ, f. die Krankheit, morbus.
Нѐмоћан, ћна, но, krank, aegrotus.
Немо̀ћи, немогу, v. impf. krank seyn, aegrotus.
Немо̀ћник, m. vide немоћник.
Немо̀ћница, f. vide немоћница.
Немча̀дија, f. (Рес. и Срем.) vide Њемчадија.
Нѐмча̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide њемчање.
Нѐмчати, ам, (Рес. и Срем.) vide њемчати.
Нѐмче, чета, n. (Рес. и Срем.) vide Њијемче.
Нѐмчење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемчење.
Нѐмчина, f. augm. v. Немац.
Нѐмчити, им, (Рес. и Срем.) vide нијемчити.
Нѐмчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide нијемчитисе.
Нѐна, f. vide мајка (по Босни, особито код Срба Турског закона):
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Нена̑д, m. Mannsname, nomen viri.

Ненаситˮ, m. der Nimmersatt, insatiabilis.
Нèнин, на, но, vide нанин.
Необичан, чна, но, ungewohnt, insuetus:
„Тавница је кућа необична —
Нèопрâн, на, но, ungewaschen, illotus:
„Седам кућа, девет бунарева,
„И још су им жене неопране —
Неопрáнштина, f. der Schmutz, die Unreinlichkeit, immunditia.
Нèоптицê, ohne zu wollen, ingratiis.
Нèпик! 1) cf. пик. 2) не пик ме! wird nichts daraus! non me decipies.
Нèповољан, љна, но, unwillkommen, ingratus.
Нèпокоран, рна, но, ungehorsam, widerspenstig, non dicto audiens.
Непокорност, f. der Ungehorsam, inobedientia.
Непомèник, m. т. ј. пришт, Euphemismus für eine gefährliche Beule, tuberis genus (εὐφημιστικῶς).
Нèпослушан, шна, но, ungehorsam, dicto non audiens.
Непрâвда, f. das Unrecht, injuria.
Нèправедан, дна, но, ungerecht, injustus.
Нèправо, unrecht, ungerecht, iniquum.
Нèпријатељ, m. der Feind, inimicus.
Непријатељскӣ (нèпријатељскӣ), ка, ко, 1) feindlich, inimicus. 2) adv. feindlich, ut inimicus.
Непријатéљство, n. die Feindschaft, inimicitia.
Неприлика, f. das Ungleiche (z. B. alt und jung), inaequalis:
„Јасам ти се јунак оженио
„Удовицом мојом неприликом —
Непромјèнит, та, то, unveränderlich, constans, non mutabilis: дуговјечно непромјенито (кад се што честита).
Нèпце, n. vide небо 2.
Нèра, f. hyp. v. Неранџа 3.
Нерâдин, m. der Faulenzer, Arbeitsscheue, piger.
Нèразуман, мна, но, unverständig, imperitus.
Нерâнча*, f. } 1) die Pomeranze (der
Нерâнџа, } Baum), citrus aurantia Linn. 2) (die Frucht) malum aurantium. 3) Frauenname, nomen feminae.
Нерéтва, f. Fluß in der Herzegowina.
Нèроткиња, f. н. п. жена, јабука, крушка, unfruchtbar, sterilis.
Несвêст, f. (Рес. и Срем.) vide несвијест.
Нèсвестица, f. (Рес. и Срем.) vide несвјестица.
Нèсвијест, f. (Крц.) die Ohnmacht, deliquium, syncope.
Нèсвјестица, f. (Крц.) die Ohnmacht, deliquium animi.

Нèсит, та, то, unersättlich, insatiabilis.
Нèситост, f. die Unersättlichkeit, insatiabilitas.
Нèскладан, дна, но, unverträglich, insociabilis.
Неслâн, на, но, ungesalzen, insulsus.
Нèслога, f. die Zwietracht, discordia.
Нèсносан, сна, но, unerträglich, intolerabilis.
Неспáвање, n. die Schlaflosigkeit, insomnia, vigilia: боли ме глава, од неспавања.
Нèсрећан, тна, но, vide несрећан.
Нèсретњик, m. der Unglückliche, infelix.
Нèсретњић, m. (ст.) der Unglückssohn, adversae fortunae filius.
„Југовићи Божји несретњићи!
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Нèсретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Нèсрећа, f. das Unglück, infortunium.
Нèсрећан, ћна, но, unglücklich, infelix.
Нèсрећник, m. vide несретњик.
Несрећница, f. vide несретњица.
Нèстајање, n. das Ausgehen (z. B. des Weins, der Waare), defectus.
Нèстајати, таје, v. impf. ausgehen, deficio.
Нèстати, ане, v. pf. ausgehen, zu mangeln anfangen, deficio: нестало ми коња;
„Неста вина, неста разговора;
„Неста блага, неста пријатêља.
Нèсташан, шна, но, muthwillig, petulans; unruhig, irrequietus.
Несýђенӣ, на, но, nicht bestimmt, non destinatus (connubio).
Несуђèник, m. der Nichtbestimmte, non destinatus (sponsus).
Несуђèница, f. die Nichtbestimmte, non destinata (sponsa).
Несýђење, n. (ст.) das Nichtbestimmtseyn, quod non erat destinatum:
„Ој ђевојко моје несуђење —
Нети, несем (ст.), vide носити:
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Нèтко, vide неко.
Нећâк, m. der Schwestersohn, Neffe, ex sorore nepos.
Нèћака, f. die Tochter der Schwester, Nichte, ex sorore neptis.
Нèћакин, на, но, der Nichte, neptis.
Нећâков, ва, во, des Neffen, nepotis.
Нèћање, n. das Ausschlagen (für sich oder statt eines andern), repudiatio, rejectio (suo vel alius nomine).
Нèћати, ам, v. impf. ausschlagen in ei-

нес andern Namen, repudio pro altero: што га нећаш?
Нећашисе, амсе, v. r. impf. ausschlagen für sich, repudio, recuso.
Неугодан, дна, но, nicht so, wie es seyn sollte; nicht recht, minus recte constitutus.
Неук, ка, ко, н. п. кољ, nicht abgerichtet, equus nondum condocefactus.
Неуредан, дна, но, nicht ordentlich, male constitutus.
Нечаја, f. Fluß in der Поцерина. cf. двориште.
Нечастивй, вога, m. der Böse (Teufel), cacodaemon: нечастиви, анате га мате било (тако реку кад га гођ спомену).
Нечиј, чија, чије, irgend jemands, alicujus.
Нечист, f. der Unflat, stercus.
Нечист, та, то, unrein, immundus.
Нечистота, f. die Unreinlichkeit, immunditia, sordes.
Неша, m. (Рес. и Срем.) vide Нешо.
Нешко, m. Mannsname, nomen viri.
Нешо, m. (Ерц.) hyp. v. Нећељко und Нешко.
Нешто (кашто се може казати и нешта мјесто нешто), нешта (и нечега), 1) etwas, aliquid. Нешто нешта изјело, па од нешта кости остале (приповиједају да је казао Ерцеговац кад је вићео у пољу плуг и јармове). Нешта (или нешто) он мени рече. 2) etwa, forte: да нешто сад он дође.
Ни, 1) weder — noch, nec. Ни куд мајци, ни куд у ђевере. Ни лук јео, ни њим мирисао. 2) auch nicht, nicht einmal, nec.
Никда, nie, nunquam.
Нигде, (Рес.) } Нигди, (Срем.) } Нигђе, (Ерц.) } nirgends, nusquam.
Нидокалице, f. pl. (komisch, statt доколенице, q. d. die gestümmelten Beinkleider).
Нићe, (Ерц.) vide нигђе.
Ниже, 1) unter, unterhalb, infra: ниже мене, ниже града. 2) (нижё) das untere, inferius, cf. низак.
Низ, m. eine Schnur (Perlen, Dukaten, Korallen), linea (margaritarum).
Низ, } Низа, } hinab, deorsum: низ брдо; низ за страну, den Berg hinab, de monte.
Низак (comp. нижй), ска, ко, nieder, humilis.
Низање, n. das Ziehen auf die Schnur, das Auffädeln der Perlen, insertio margaritarum.
Низати, нижем, v. impf. (Perlen) auf die Schnur ziehen, insero filum margaritae.
Низбрдица, f. der Weg bergab, descensus: колико је низбрдица, толико и узбрдица.
Низија, f. (ст.) vide низ:
„На врату јој три низије дуката —
Низић, m. dim. v. низ.
Није (ни је), ist nicht, non est.
Ниједнй, на, но, keiner, nullus: ниједна вјеро! Treuloser! perfide! perfida!
Нијек, m. das није oder нема sagen, negatio: нијек ђаволу!
Нијекање, n. das није sagen, negatio.
Нијекати, јечем, v. impf. sagen није oder нема, nego.
Нијели (d. i. није ли)? etwa? vielleicht? nonne? није ли дошао? није ли изишао? није ли и он ту?
Нијем, ма, мо, (Ерц.) stumm, mutus.
Нијемац, мца, m. (Ерц.) 1) der Stumme, mutus. 2) der Deutsche, Germanus.
Нијемљење, n. (Ерц.) das Verstummen, amissio vocis.
Нијемљети, им, v. impf. (Ерц.) stumm werden, mutus fio.
Нијемче, чета, n. (Ерц.) ein junger, kleiner Deutscher, juvenis germanus.
Нијемчење, n. (Ерц.) das Deutschen, (Deutschwerden, Deutschmachen), germanizatio.
Нијемчити, им, v. impf. (Ерц.) deutsch machen, facio esse germanum.
Нијемчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich zum Deutschen machen, facio me esse germanum.
Нијет *, m. der Plan, das Vorhaben, propositum:
„А нијет сам био учинио,
„Да се спустим до под твоју кулу —
Ник, m. (ст.) die gesenkte Stellung, inclinatio:
„Сви јунаци ником поникоше,
„И у црну земљу погледаше —
Ника, f. (Рес. и Срем.) vide Нико.
Никад, } Никада, } vide нигда.
Никакав, ква, во, keinerley, nullius generis, nullus.
Никакй, ка, ко, vide никакав.
Никако, auf keine Art, nullo modo.
Никаков, ва, во, vide никакав.
Никашин, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).
Никнути, нем, vide ниһи.
Нико, m. (Ерц.) hyp. v. Никола.
Нико, никога, niemand, nemo.
Никола, m. Niklas, Nicolaus.
Николија, f. Frauenname, nomen feminae.
Николико, gar nicht, nicht im mindesten, plane non: није му мило николико.
Николица, m. dim. v. Никола.

Николь дан, ља дне, m. St. Niklastag (den 6. December), festum St Nicolai.
Никоља, f. намастир у Србији (?).
Никољски, ка, ко, н. н. мразови, Niklas-, sancti Nicolai.
Никољштак, m. човек који слави Николь дан.
Никуд, } nirgends, nusquam.
Никуда, }
Никша, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).
Никшићи, m. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro.
Ни мало, gar nichts, plane nihil.
Нина, m. m. Mannsname, nomen viri.
Нинко, m. Mannsname, nomen viri.
Нино, m. Mannsname, nomen viri.
Нити, f. pl. das Webertrumm, licia:
„Навади се вино пити
„Да продадо жени нити.
„Спаде мене жена бити.
„Немој мене жено бити;
„Купићу ти нове нити,
„И поможи уводити.
Нити, weder — noch, neo.
Нитити, им, v. impf. т. ј. нити, das Webertrumm zurecht machen, praeparo licia.
Нитко, никога, vide нико.
Нитков, m. (als Scheltwort) der Niemand, homo nihili.
Нитковић, m. нитко и нитковић, Niemand Niemandssohn, nemo et neminis filius. Приповиједају да је некакав Јевто Витковић (који је сједио у Ваљеву; и сад му једине од куле онђе стоје) поrодио за двјеста дуката, да викне преко чаршије: „Чујте људи! ја сам до сад био Јевто Витковић, а од сад сам нитко и нитковић." И тако је викнуо, само што је додао на крају: „Али опет људи ме знаду."
Ниће, n. (cm.)
„За Ивана ниће учиније —
Нићење, n. das Antrummen, praeparatio liciorum.
Нићи (говорисе и никнути), никнем, v. pf. hervorkeimen, progermino.
Ницање, n. das Hervorkeimen, progerminatio.
Ницати, ничем, v. impf. hervorkeimen, progemino.
Ниш, m. die Stadt Nissa in Serbien, Naissus. Што ближе к Нишу, све горе пишу.
Нишава, f. 1) Fluß bei Ниш, nom. propr. fluminis. 2) Frauenname, nomen feminae.
Нишадор*, m. Salmiak, sal Ammoniacus.
Нишан*, m. 1) das Ziel, scopus: бити нишан, и у нишан. 2) доњи и горњи, die Ziel, an der Flinte.

Нишанити, им, v. impf zielen, collineo.
Нишањење, n. das Zielen, collineatio.
Нишесте*, ета, n. das Stärkmehl, amylum.
Нишки, ка, ко, von Ниш.
Нишлија*, m. човек из Ниша.
Ништа, ничега (и ништа), nichts, nihil.
Но, 1) aber, at. vide али. 2) (als Parodie der germanisirenden Serben), nun, nu! age: но мој драги!
Нов, ва, во, neu, novus; нов новцат (новцит?), ganz und gar neu, funkelnagelneu, plane novus.
Новак, m. Mannsname, nomen viri.
Новац, вца, m. 1) eine Münze, moneta. 2) der fünfte Theil eines Groschen, grossi pars quinta. 3) новци, pl. das Geld, pecuniae.
Новаци, вака, m. pl. намастир у Србији (доље преко Мораве).
Новачић, m. dim. v. Новак.
Нови, вога, m. варош и град у Босни:
„Синоћ аго из Новога дође —
„У Новоме граду бијеломе —
„Кад замакне у Нови с ђевојком —
Новина, f. die Erstlinge der neuen Ernte jeder Art, primitiae pomorum aut annonae. Боже помози! нове новине од нове године (обичај је рећи, кад који први пут оће да окуси од какове живе).
Нови пазар, m. Stadt und Festung in Serbien.
Нови сад, m. Neusatz, Neoplanta.
Новка, f. Frauenname, nomen feminae.
Новко, m. Mannsname, nomen viri.
Новљанин, m. човек из Новога:
„Књигу пише Новљанин Алија
„У Новоме граду бијеломе —
Новљански, ка, ко, v. Нови;
„Ак' утече коњма Новљанскијем
„Заиста га продавати не ћу.—
Ново, m. hyp. v. Новак:
„Јеси л' Ново сабљу сковао —
Новопазарац, рца, m. einer von Нови пазар.
Новопазарлија*, m. vide Новопазарац:
„И Илија Новопазарлија —
Новопазарски, ка, ко, v. Нови пазар.
Новосадски, ка, ко, Neusatzer-, Neoplantanus.
Новосађанин, m. der Neusatzer, Neoplantanus, Neoplantensis.
Новосаткиња, f. die Neusatzerin, Neoplantana.
Новцат, та, то, cf. нов.
Новци, новаца, m. pl. vide новац 3.
Новцит, та, то, vide новцат.
Новчан, на, но, н. п. човек, geldreich, pecuniosus.

Новча̏нӣ, на, но, н. п. кеса, der Geldbeutel, crumena.
Но́вчић, m. 1) dim. v. новац 2. 2) ranunculus repens Linn.
Но̏га, f. 1) der Fuß, das Bein, pes. 2) (у Јадру) eine gewisse Anzahl, certus numerus, н. п. кад разрезују порезу, онда кажу: ово село има двије ноге, ово ногу и по'и т. д.
Но̏гавица, f. eine Hose (die Hälfte des Beinkleides), caliga.
Нӧж, m. das Messer, culter.
Но̀жак, шка, m. eine Art Spiels, wobei ein Messer bald so, bald anders in die Erde zu stecken, ludi genus.
Но̀жина, f. augm. v. нож.
Но̀жић, m. dim. v. нож, das Messerchen, cultellus.
Но̀жица, f. dim. v. нога.
Нӧжице, f. pl. die Schere, forfex.
Но̀жнице, f. pl. die Scheide, vagina: „Од мачева нашије ножница —
Ножӯрда, f. } augm. v. нога.
Ножӯрина, f. } augm. v. нога.
Но̀здрва, f. das Nasenloch, die Nüster, naseris.
Нӧј, m. der (Vogel) Strauß, struthio.
Но̀јев, ва, во, н. п. јаје, des Straußes, struthionis.
Но̀кат, кта, m. der Nagel (am Finger), unguis.
Нокта̑ш, m. der nicht leicht ein galantes Abenteuer ausläßt (besonders von Verheirateten), maritus alienarum uxorum appetens.
Но̀кћић, m. dim. v. нокат, das Näcgelchen, unguiculus.
Ноћи̑р, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) der Nachttopf (öster. das Nachtgeschirr), matula.
Но̏на, f. hyp. v. нога.
Нӧс, m. die Nase, nasus.
Но́сање, n. das Umhertragen, circumgestatio.
Но́сат, та, то, langnäsig, nasutus.
Но́сати, ам, v. impf. umhertragen, gesto, z. B. дијете, барјак.
Но̀сац, сца, m. die Mündung, z. B. an der Kanne, orificium.
Но̀сила, n. pl. die Bahre, feretrum.
Но̀сина, f. augm. v. нос.
Но̀сити, им, v. impf. 1) tragen, gesto, porto. 2) носи кокош (или друга каква птица), legen, pono ova.
Но̀ситисе, имсе, v. r. impf. 1) с ким, ringen, luctor. 2) sich tragen, Kleidertracht haben: како се носе код вас?
Но̀сић, m. dim. v. нос.
Нособчићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Но̀ствица, f. eine Art Fisch, piscis genus.
Ноћњӣ, ња, ње (њо?), vide ноћни.

Ноћња̏к, m. m. j. вјетар, der Nachtwind, ventus nocturnus.
Нӧћ, f. die Nacht, nox.
Но̀ћас (говорисе и ноћаске), diese Nacht, hac nocte: ноћас сам слабо спавао.
Но̀ћашњӣ, ња, ње, dieser Nacht, hujus noctis.
Ноћи́вање, n. das Uebernachten, pernoctatio.
Ноћи́вати, ћујем, v. impf. übernachten, pernocto.
Но̀ћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Но̀ћнӣ, на, но, nächtlich, nocturnus.
Ноћни́к, m. vide ноћњак.
Но̀ћу, bei Nacht, noctu.
Но̀ћца, f. dim. v. ноћ.
Ноше̑ње, n. das Tragen, portatio, gestatio.
Ноши̑во, n. die Tracht (der Kleider), vestitus.
Но̀шња, f. vide ношиво.
Ну̏! додају Ерцеговци у говору код ћекоји ријечи, н. п. Ну јадан човече! Ну тако ти Бога!
Ну̀дити, им, v. impf. nöthigen (zum Essen), rogando cogo.
Нуђе̑ње, n. das Nöthigen, coactio amica.
Нӯз, (у Бачк. и у Сријему) vide уз.
Нуткȃње, n. dim. v. нуђење.
Ну̀ткати, ам, dim. v. нудити.
Ну̏то, sieh! en.

Њ.

Ње̏да̑рца, n. pl. dim. v. њедра.
Ње̏дра, n. pl. (Ерц.) der Busen, sinus.
Њема̀дија, f. (Ерц.) vide Њемчадија.
Њемачка̑, f. (Ерц.) Teutschland, Germania.
Ње̏мачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) teutsch, germanicus. 2) adv. teutsch, germanice.
Ње̏мица, f. (Ерц.) die Teutsche, Germana.
Ње̏мичина, f. augm. v. Њемица.
Ње̏мичица, f. dim. v. Њемица.
Њемо̀та, f. (Ерц.) die Stummheit, infantia, inopia facultatis loquendi.
Њемча̀дија, f. (Ерц. coll.) die gesammte teutsche Jugend, omnis juventus germanica.
Њемча̑ње, n. (Ерц.) das Teutschreden, sermo germanicus.
Ње̏мчати, ам, v. impf. teutsch reden, loquor germanice.
Ње̏мчина, f, augm. v. Нијемац.
Њи̏ва, f. der Acker, ager.
Њи̏вица, f. dim. v. њива.
Њи̏јање, n. das Wiegen (des Baumes vom Winde), agitatio.

Њѝјати, ам, v. impf. wiegen, schwenken, agito.
Њѝјатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.
Њи̑сак, ска, m. } das Wiehern, hinnitus.
Њѝска, f. }
Њѝснути, нем, v. pf. aufwiehern, hinnio.
Њи́штање, n. das Wiehern, hinnitus.
Њи́штати, штим, v. impf. wiehern, hinnio.
Њуше̑ње, n. das Schnuffeln (des Hundes), odoratio canis.
Њу̀шити, им, v. impf. schnuffeln, spüren, olfacio.
Њу̑шка, f. der Schmecker (des Hundes), nasus canis.

O.

О, 1) von, über, de: говоре о њему, о томе не треба мислити. 2) an, in; ударио о камен, отрти се о што. 3) an, in, ad: виси о клину. 4) zu, um, tempore; о Ђурђеву дне, о Божићу.
Ȍ (ó)! interj. о Ранко! hörst du, heus!
Оа̀плучити, им, v. pf. verkösten, sumtus suppedito.
Ȍба, обје, обоје, beide, uterque, utraque, utrumque. Die Syntax dieses Zahlworts s. in der Grammatik; es ist die von два, три, четири.
Обаве́затисе, вежемсе, v. r. pf. sich anhängen an einen (mit Bitten), adhaeresco alicui precibus.
Обаве́стити, им, (Рес. и Срем.) vide обавијестити.
Обави́јање, n. das Umwickeln, circumligatio.
Обави́јати, ам, v. impf. umwickeln, circumligo.
Обавијѐстити, им, v. pf. (Крц.) кога, einem begreiflich machen, doceo, rem facio perspicuam.
Оба̀вити, вијем, v. pf. umwickeln, circumligo.
Оба̀врети, рим, v. pf. ansieden, paululum decoquo.
Оба̑д, n. die Bremse, tabanus (Linn.) oestrus.
Оба̀да̑ње, n. die Flucht (der Kuh) vor Bremsen, fuga vaccae furiatae ab oestro.
Оба̀датисе, амсе, v. r. impf. vor Bremsen fliehen, fugere ab oestris.
Обадва̑, обадвије, обадвоје, vide оба.
Обадвѐручке̑, (Рес. и Срем.) vide обадвјеручке.
Обадвјѐручке̑, (Крц.) vide објеручке.
Обадвојица, f. beide, uterque.
Оба̀зира̑ње, n. vide обзирање.
Оба̀зиратисе, ремсе, vide обзиратисе.
Оба̀зретисе, ремсе, v. r. pf. umblicken, sich umsehen, respicio.
Ȍбајати, јем, v. pf. behexen (z. B. die Wunde), medeor vulneri incantamentis.
Ȍбал (обао?), обла, ло, walzenförmig, rund, cylindricus.
Ȍбала, f. 1) das Ufer, ripa. 2) eine Art Zauns, sepis genus. Ударисе коље (све два и два један према другом), па се између коља натрпа грања којекаква и трња.
Ȍбалити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.
Оба́лити, им, v. pf. niederwerfen, prosterno.
Обаљи́вање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Обаљи́вати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
Ȍбао, ȍбла, ло, vide обал.
Оба́рање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Оба́рати, ам, v. impf. niederwerfen, prosterno.
Оба̀рача, f. das Züngelchen (am Gewehr), lingula teli.
Оба̀сипа̑ње, n. das Beschütten, circumfusio.
Оба̀сипати, ам (и обаспљем), v. impf. beschütten, circumfundo.
Обасја́вање, n. das Bescheinen, collustratio.
Обасја́вати, ва, v. impf. bescheinen, collustro.
Оба̀сјати, сја, v. pf. bescheinen, collustro.
Оба̀су̑ти, спем, v. pf. beschütten, perfundo.
Ȍбашка *, vide башка.
Обвѐсти, ведем, v. pf. rund herum führen, circumduco.
Обви́јање, n. vide обавијање.
Обви́јати, ам, vide обавијати.
Обвити, вијѐм, vide обавити.
Обво̀дити, им, v. impf. rund herum führen, circumducto.
Обво̀ђе̑ње, n. das Herumführen, circumductio.
Ȍбгнати, ам, v. pf. rundherumtreiben, circumago.
Обго̀нити, им, v. impf. umtreiben, circumagito.
Обго̀ње̑ње, n. das Umtreiben, circumactio.
Обгра́дити, им, v. pf. rund umzäunen, circumsepio.
Обграђи́вање, n. das Umzäunen, circumseptio.

Обграђивати, ђујем, v. impf. rund umzäunen, circumsepto.

Обдан, vide дању.

Обданица, f. innerhalb eines Tages, per diem: кувати пређу на обданицу, т. ј. у јутру почети, па тај дан свршити; ићи куда на обданицу (а не на конак).

Обдарити, им, v. pf. beschenken, dono.

Обе, (Рес. и Срем.) vide обје.

Обѐдити, им, (Рес. и Срем.) vide обиједити.

Обезнанитисе, имсе, v. r. pf. in Ohnmacht fallen, deficio.

Обѐзумити, им, v. pf. bethören, decipio, induco.

Обѐзумитисе, имсе, v. r. pf. sich bethören lassen, decipior.

Обѐлити, им, (Срем.) vide обијељети.

Обелоданити, им, (Рес. и Срем.) vide објелоданити.

Обêр, m. der Kamm (des Hahns), crista.

Обѐручкê, (Рес и, Срем.) vide објеручке.

Ȯбесити, им, (Рес. и Срем.) vide објесити.

Обећавање, n. vide обрицање.

Обећавати, ам, vide обрицати.

Обећање, n. das Versprechen, promissum. Обећање је лудоме радост.

Обѐћати, ам, vide обрећи.

Обѐушити, им, v. pf. н. п. иглу, das Oehr an der Nadel beschädigen, obstruo aut destruo foramen acus.

Ȯбзинути, нем, v. pf. begähnen (?), obhio (?), d. i. in den Mund nehmen (und wieder heraus). Кад кога заболи грло, кажу му жене, да обзине трипут комад љеба (говорећи: пса грло боли, а не мене), па да га да псетету: па ће га онда проћи грло. Кад у кога почне расти мртва кост, онда треба наћи дијете посмрче, да је обзине: па ће престати расти.

Обзѝр, m. das Umblicken, respectûs: оде без обзира.

Ȯбзирâње, n. das Umhersehen, respectatio.

Ȯбзиратисе, ремсе, v. impf. sich umsehen, respecto.

Обигравање, n. das Umtanzen, circumsaltatio.

Обигравати, ам, v. impf. rund umtanzen, circumsalto.

Обѝграти, ам, v. pf. rund umtanzen, circumsalto.

Обијање, n. 1) das Einbrechen der Thüre, effractio forium. 2) das Abschlagen, decussio. 3) das Suchen der Henne nach einem Orte zum Legen, posituritio (?) parturitio gallinae.

Обијати, ам, v. impf. 1) врата, einbrechen, effringo fores. 2) rund umher abschlagen, decutio. 3) обија кокош да пронесе, sucht einen Ort zum Eyerlegen, positurit? parturit gallina.

Обиједити, им, v. pf. (Ерц.) mit Unrecht beschuldigen, accuso injuria.

Обијѐлити, им, } v. pf. (Ерц.) weiß werden,
Обијѐљети, им, } albesco: обијељео снијег по брдима; обијељео човек као овца (graue Haare bekommen).

Обикнутисе, немсе, vide обићисе.

Ȯбил, ла, ло, reichlich, uber. Срби приповиједају, да је Силни Стеван, ловећи по Церу, угледао на једном мјесту ђе се гране од дрвећа и доље савијају и горе узвијају. Кад дођу на оно мјесто, а то дијете код неколико оваца ударило своју сјекиру у кладу, па легло на леђа те спава: кад дине из себе, онда се гране узвијају у висину, а кад повуче пару у се, онда се савијају к земљи. Кад то види цар, зачудисе, па пружи руку с коња да му узме сјекиру, али ођеш! не може да је извади из кладе. Брже боље сјашу слуге и војводе с коња, огледају сви редом објема рукама да изваде сјекиру из кладе, но нијадан је не може ни помаћи. Онда пробуде дијете и запита га цар: „Како ти је име?“ А оно одговори: „Милош.“ — „Имаш ли оца и мајку?“ — „Имам мајку, а отац ми је умръо.“ — „А ђе ти је мајка?“ — „Ето је тамо доље у селу код куће.“ — „Ајде да нас водиш твојој кући.“ — „Не могу од оваца.“ — „Ајде ми ћемо поћерати и овце.“ — И тако га којекако намоле да поћера овце и да пође пред њима кући. Сад су они ради знати и вићети, шта ће он радити са сјекиром: како ће је извадити из кладе; или ће је онако оставити. Кад Милош крене овце, а он узме сјекиру једном руком и заметне на рамо. — Како дођу кући, Милош одма остави овце и непознате госте, па замакне међу зграде да тражи мајку. Пошто цар сјаше с коња, пође и он за Милошем, да гледа, да му се ђе не сакрије; кад погледа кроз брвна у једну зграду, а то Милошева мајка мијеси љеб, а пребацила десну сису преко лијевога рамена, а лијеву преко деснога, те Милош оcтраг се. Онда цар рече: „Међер обила мајка, родила обила јунака.“ Цар узме Милоша од мајке и одведе га своје

двору, и од њога се назове Обилић.

Обилажење, n. 1) das Umgehen, circuitio. 2) das Umgehen, circuitus. 3) das Besuchen, invisio.

Обилазити, им, v. impf. 1) umgehen, ambio. 2) umgehen (durch einen Umweg), circumeo. 3) besuchen, inviso.

Обилат, та, то, vide обил.

Обиљежје, n. оно, што се да први пут ђевојци (прстен, или новац какав): да се зна, као да је већ испрошена, das Heiratspfand, pignus datum puellae in signum futuri conjugii.

Обирак, рка, m. der Ausschuß (nachdem das Beste bereits ausgekauft worden), merces (res) rejiculae.

Обиритисе, имсе, v. r. pf. den бир bekommen, potiri collecta presbyterali: не ћеш се обирити ове године.

Обити, обијем, v. pf. 1) врата, einschlagen, effringo. 2) rund herum abschlagen (н. п. лед с кола воденичнога), decutio.

Обићи, обиђем (и обидем), v. pf. umgehn, circumeo.

Обићисе (говорисе и обикнутисе), обикнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, adsuesco.

Обичај, m. der Brauch, mos, consuetudo.

Обичан, чна, но, woran man sich gewöhnen kann, cui facile assuescas.

Обични, на, но, gewöhnlich, gebräuchlich, usitatus, consuetus; adv. обично.

Обје, обију, (Ерц.) f. pl. die beiden, ambae.

Објелоданити, им, v. pf. (Ерц.) anfangen es bei hellem Tage zu treiben (z. B. Diebstahl), palam incipio facere (furtum).

Објеручке, (Ерц.) mit beiden Händen, ambabus manibus.

Објесити, им, v. pf. (Ерц.) aufhenken, suspendo.

Објеситисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erhenken, suspendere se.

Објестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, nimio cibo obrui.

Облагање, n. 1) das Umschlagen, Einschlagen, circumdatio. 2) das Wetten, sponsio.

Облагати, лажем, v. impf. einschlagen (etwas in Papier), circumdo.

Облагати, лажем, v. pf. durch Lügen verläumden, mendacio calumnior.

Облагатисе, лажемсе, v. r. impf. 1) sich einschlagen (in den Mantel), circumdo (pallium). 2) wetten, sponsionem facio.

Облагивање, n. das Verläumden, calumniatio.

Облагивати, гујем, v. impf. кога код кога, durch Lügen verläumden, mentiendo calumnior.

Обладати, ам, v. pf. erobern, sub potestatem redigo.

Облажење, n. vide обилажење.

Облазити, им, vide обилазити.

Облазнути, нем, v. pf. lecken, oblambo: облазни на опет, sagt man einem dem die Flinte versagt hat.

Облајати, јем, v. pf. umbellen, oblatro, circumlatro.

Облак, m. die Wolke, nubes.

Облакшавање, n. das Erleichtern, levatio.

Облакшавати, ам, v. impf. erleichtern, levo.

Облакшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.

Обламање, n. das Abbrechen (rund herum), decerptio.

Обламати, ам, v. impf. rund herum abbrechen, decerpo.

Облапоран, рна, но, der gern schmauset (Gourmand), Schmausbruder, amans epularum.

Област, f. die Macht, potestas: не попусти, Господе Боже! области немастивоме и некрштеноме (кад се моле Богу).

Облачак, чка, m. hyp. v. облак, das Wölkchen, nubecula.

Облачан, чна, но, wolkig, trüb, nubilus.

Облачење, n. das Anziehen (der Kleider), indutio.

Облачина, f. augm. v. облак.

Облачити, им, v. impf. 1) anziehen, induo. 2) види онај, који ведри и облачи, der heitert und Regen macht.

Облачитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich anziehen, induor. 2) sich überziehen, umwölken, obnubilor.

Облежати, жим, v. pf. beschlafen, concumbo cum aliqua.

Облепити, им, (Рес. и Срем.) vide облијепити.

Облепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide обљепљивање.

Облепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide обљепљивати.

Облетање, n. (Рес. и Срем.) vide облијетање.

Облетети, тим, v. pf. (Рес.) } umfliegen,
Облетити, им, v. pf. (Срем.) } circumvolo.
Облећети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Обливање, n. (Срем.) vide обљевање.

Обливати, ам, (Срем.) vide обљевати.

Обличњи, ња, ње, nahe gelegen, adjacens, vicinus.

Облизати, лижем, v. pf. ablecken, lambo, liugo.

Облизивање, n. das Ablecken, lambitus.

Облизивати, зујем, v. impf. ablecken, lambo.

Облизиватисе, зујемсе, v. r. impf. sich lecken (Eßlust zeigen), шта се ти му облизујеш, esurio (circumlingo).
Облизнитисе, нмсе, v. r. pf. Zwillinge gebähren (auch von Thieren), geminos pario, geminum partum edo.
Облијепити, им, v. pf. (Ерц.) umkleben, bekleiben, induco aliqua re.
Облијетање, n. (Ерц.) das Umfliegen, circumvolitatio.
Облијетати, јећем, v, impf. (Ерц.) umfliegen, circumvolito.
Облик, m. das Antlitz, das Angesicht, facies: познајем га по облику.
Облина, f. die walzenförmige Ründe, rotunditas cylindrica.
Облити, лијем, v. pf. н. п. свиралу коситером, rund herum vergießen, circumfundo.
Облица, f. ein cylindrischer Stab, baculus cylindricus.
Обличје, n. vide облик.
Облог, m. vide опклада.
Облогуз, m. (der Rundarsch, podicis obesi), der alles aufißt, was er eßbares findet.
Облогуз, за, зо, schlemmerhaft, edax.
Обложити, им, v. pf. einschlagen (den Fuß in —), obvolvo.
Обложитисе, v. r. pf. 1) sich einschlagen, einhüllen, involvo. 2) vide опкладитисе.
Обломити, им, v. pf. rund herum abbrechen, decerpo.
Облутак, тка, m. der Kiesel, silex.
Облучац, чца, m. дрво (као прут) савјено на колијевци више ђетиње главе: да не пада покривач ђетету на главу.
Обљевање, n. (Ерц.) das Vergießen, plumbatio.
Обљевати, ам, v. impf. (Ерц.) vergießen (mit Bley), plumbo.
Обљепљивање, n. (Ерц.) das Bekleiben, inductio, obductio.
Обљепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) bekleiben, induco.
Обљубити, им, v. pf. (ст.) abküßen, deosculor:
„Ја ћу твоје лице обљубити —
„Вјерну ћу му љубу обљубити —
„Ваља теби ноћити с краљицом
„И обљубит' Будимску краљицу —
„Руо сиде, леже са краљицом,
„Те краљици обљубио лице —
Обмотавање, n. das Umwickeln, circumligatio.
Обмотавати, ам, v. impf. umwinden, circumvolvo.
Обмотати, ам, v. pf. umwinden, circumdo.
Обнављање, n. das Erneuern, renovatio.

Обнављати, ам, v. impf. erneuern, renovo.
Обневидети, дим, v. pf. (Рес.) } erblinden, obcoecor.
Обневидити, им, v. pf. (Срем.) }
Обневиђети, видим, v. pf. (Ерц.) }
Обнезнанитисе, имсе, vide обезнанитисе.
Обнети (обнести), несем, (Рес. и Срем.) vide обнијети.
Обнизати, нижем, v. pf. н. п. капу, или главу, бисером, mit einer Reihe (Perlen) umgeben, circumdo lineam (margaritarum).
Обнизивање, n. das Behängen mit Perlenreihen, circumdatio lineae margaritarum.
Обнизивати, зујем, v. impf. mit einer Perlenreihe umgeben, circumdare lineam margaritarum.
Обнијети, несем, обнио (обнијела, ло), v. pf. (Ерц.) umtragen, circumfero.
Обновити, им, v. pf. erneuern, renovo (намастир, цркву).
Обносити, им, v. impf. umtragen, circumporto.
Обноћ, vide ноћу.
Обношење, n. das Umtragen, circumlatio.
Обњушити, им, v. pf. umschnüffeln, circumodoro.
Обогатити, им, v. pf. bereichern, dito.
Обојак, ојка, m. das Fußtuch, pannus ad pedes involvendos. По Босни, по Херцеговини и по Србији (куда носе чарапе), подложе обојке у опанке; по Сријему, по Бачкој, по Банату и по Мачви, завијају шареним обојцима (мјесто чарапа) ноге и на њи обувају опанке; а по варошима носе обојке (од платна или, зими, од фланера) у чизмама.
Обоје, обога (и обојега), n. beide, uterque: обоје ђеце, обога ђеце и т. д.
Обојити, им, v. pf. färben, coloro.
Обојица, f. beide, uterque.
Обојчина, f. augm. v. обојак.
Обојчић, m. dim. v. обојак.
Оболети, лим, v. pf. (Рес.) } durch Krankheit geschwächt (entkräftet) werden, morbo infirmor.
Оболити, им, v. pf. (Срем.) }
Обољети, олим, v. pf. (Ерц.) }
Обор, m. 1) die Einzäunung für die Schweine, sepimentum pro suibus. 2) in оборкнез, оборцемерао, ist es das deutsch Ober-, supremus.
Оборкнез, m. cf. кнез.
Оборлаћман, der Oberlieutenant, subcenturio.

Оборлаћманов, ва, во, des Oberlieutenants, subcenturionis.

Оборлаћмановица, f. Oberlieutenantsfrau, uxor subcenturionis..

Оборлаћманскӣ, ка, ко, 1) Oberlieutenants, subcenturionum. 2) adv. wie Oberlieutenant, more subcenturionis.

Оборити, им, v. pf. niederwerfen, sterno. vide обалити.

Обости, бодем, v. pf. spornen, calcari pungo, subdo calcar.

Обоци (ободци), m. pl. (доље преко Мораве) die Ohrgehänge, inaures:

„Веще и обоце —

Обрàвница, f.} das Querholz der Wasserträgerinnen, jugum.
Обрàвњача, f.}

Обрад, m. Mannsname, nomen viri.

Обрàдашити, им, v. pf. Bart bekommen, barbam nancisci.

Обрадовати, дујем, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Обраћивање, n. das Anfurchen, sulcatio.

Обраћивати, ћујем, v. impf. furchen, sulco.

Образ, m. 1) die Wangen, genae. 2) Scham, und Ehre, pudor: нема образа. Образ ваља, кум ће доћи. Црн ти образ! У циганке црн образ, али пуна торба. Образа више нема, него два прста (а гузице има два аршина).

Обрáдити, им, v. pf. anfurchen, sulco.

Обрàмница, f.} vide обравница.
Обрàмњача, f.}

Обрана, f. der Schutz und Schirm, munimentum: рана и обрана.

Обранити, им, v. pf. verwunden, vulnero.

Обрањáвање, n. das Verwunden, vulneratio.

Обрањáвати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.

Обрáстање, n. das Umwachsen, circumdatio, obductio.

Обрáстати, ам, v. impf. umherwachsen, circumnascor.

Обрáсти, стем, v. pf. umherwachsen, circumnascor: обрасло цвијеће у траву.

Обрати, берем, v. pf. 1) pflücken, decerpo, lesen, lego: обрати виноград, јабуке, кукуруае; обраћеш зелен бостан (du wirst nicht gut fahren, male succedet tibi). 2) wählen, eligo, deligo, cf. изабрати:

Ти обери кога теби драго —

Обрáтити, им, v. pf. zu etwas verleiten, induco.

Обраћâње, n. das Verleiten, inductio.

Обраћати, ам, v. impf. kehren, verto.

Образчић, m. dim. v. образ.

Óбрва, f. die Augenbraune, supercilium.

Обрвица, f. dim. v. обрва.

Обрђати, ам, v. pf. schlechtes Aussehen bekommen, tristem speciem accipio.

Обрéдити, им, v. pf. der Reihe nach geben, thun, ex ordine facio.

Обређивање, n. das Thun der Reihe nach, das Umreiben.

Обређивати, ђујем, v. impf. umreiben, ex ordine facio.

Óбрезати, ежем, v. pf. beschneiden, circumcido.

Обрезивање, n. das Beschneiden, circumcisio.

Обрезивати, зујем, v. impf. beschneiden, circumcido.

Óбрен, m. Mannsname, nomen viri.

Обрèнија, Frauenname, nomen feminae (nach dem masc. Обрен).

Обретен, Mannsname, nomen viri.

Обретеније, n. das Fest der Findung des Haupts Johannis (24. Febr.), inventio capitis S. Johannis.

Обретисе, римсе, v. r. pf. sich wo befinden, adesse.

Обрèћи, речем (говорисе и обрекнем), v. pf. versprechen, promitto.

Обрèћисе,речемсе (говорисе и обрекнемсе), v. r. pf. versprechen, polliceor.

Óбријати, јем, v. pf. balbiren, (barbam) detondeo.

Обријатисе, јемсе, v. pf. sich barbiren (lassen), toudeor.

Обрисати, ишем, v. pf. abwischen, abstergo.

Óбрити, рнјем, v. pf. umwühlen, subruo.

Обрицање, n. das Versprechen, pollicitatio.

Обрицати, ичем, v. impf. versprechen, pollicitor.

Обрицатисе, ичемсе, v. r. impf. versprechen, promitto.

Обричити, им, vide обријети.

Обркатити, им, v. pf. einen Schnauzbart bekommen, mystacem (pilos in labio superiori) nancisci (protrudere).

Обрлатити, им, v. pf. umringen, nicht auslassen, circumsto, non dimitto. Обрлатио као ајгир кору.

Обрнути, нем, v. pf. umkehren, verto.

Обрнутисе, немсе, v. r. pf. umkehren, revertor.

Óбро, m. hyp. v. Обрад.

Оброк, m. eine festgesetzte Zeit, tempus constitutum: једе на оброк oder оброком; ђеца једу без оброка.

Обронак, нка, m. der Abhang, devexitas:

„Заспала девојка брегу на обронку —

Òбро̀нитисе, нимсе, v. pf. hinabrollen (von der Erde steilem Abhang), devolvor.

Обрстити, им, v. pf. die jungen Zweige abfressen (wie die Ziegen), depasco frondes.

Обртâљка, f. der Querbalken, der in seiner Mitte um einen Pflock beweglich ist (in einem Knabenspiele), trabs transversa, in medio perpendiculari insidens et mobilis (von обртати).

Обртањ, тња, m. eine Art drehbaren Doppelrings, um die Pferde anzubinden, annuli genus.

Òбртâње, n. das Umdrehen, circumactio, conversio.

Òбртати, ћем, v. impf. umdrehen, circumago.

Обру̑ч, m. der Reif (am Faße), orbis, circulus.

Обру̀чâн, m. m. j. лонац, eine Art Topf mit einem (thönernen) Reif um die Mitte, olla orbiculata.

Обру̀чâње, n. das Bereifen, circumdo orbem.

Обру̀чати, ам, v. impf. bereifen, circumdo orbem (dolio).

Обру̀чић, m. dim. v. обруч.

Обру̀чје, n. (coll.) die Reife, orbes, circuli.

Обршити, v. pf. übel ankommen, male excipior: обршио као нико његов.

Òбрштер, der Obrist, Oberste, tribunus (militum); praefectus (equitum).

Òбрштеров, ва, во, des Obersten, tribuni

Òбрштеровица, f. die Oberstenfrau, des Obersten Frau, uxor tribuni.

Òбрштерскӣ, ка, ко, 1) Obersten-, tribunorum. 2) adv. wie ein Oberster, more tribuni.

Обу̀вање, n. das Anschuhen, calceatio.

Обу̀ватâње, n. das Umfassen, amplexatio.

Обу̀ватати, ам, v. impf. umfassen, amplexor.

Обу̀вати, ам, v. impf. 1) кога, anschuhen, calceos induo alicui. 2) Schuhe anziehen, calceos induo.

Обу̀ватисе, амсе, v. r. impf. die Schuhe anziehen, induor calceos.

Обу̀ватити, им, v. pf. umfassen, amplector.

Обу̀вача, f. das Schuhband, ligula (calcearia).

Обудо̀вити, им, vide обудовљети.

Обудо̀вљети, вим, v. pf. (Ерц.) Witwer (Witwe) werden, conjuge orbari.

Обу̀зети, змем, v. pf. rund herum ergreifen, corripio.

Обу̀зимâње, n. das Umschlingen, Ergreifen, correptio.

Обу̀зимати, ам (и обузимљем), v. impf. ergreifen, corripio.

Обу̀ставити, им, v. pf. aufhalten, detineo.

Обу̀стављâње, n. das Aufhalten, detentio.

Обу̀стављати, ам, v. impf. aufhalten, detineo, moror.

Обути, бујем (particip. обувен), v. pf. 1) Schuhe anziehen, induo calceos. 2) коло (точак); die Felgen am Rade anbringen, absidem circumdo rotae.

Обу̀ћа, f. die Beschuhung, calceamentum.

Обу̀ћи, учем, v. pf. anziehen, induo.

Обу̀ћина, f. augm. v. обућа.

Обу̀ћисе, учемсе, v. r. pf. sich anziehen, induor.

Обу̀ћица, f. dim. v. обућа.

Обуча̀вање, n. das Abrichten, condocefactio.

Обуча̀вати, ам, v. impf. abrichten, condocefacio.

Обу̀чити, им, v. pf. abrichten, condocefacio.

Обушити, им, v. pf. das Oehr sprengen, foramen corrumpo, rumpo.

Ова̑ј, ова, ово, dieser, hic.

Ова̀кӣ, ка, ко, dieser Art, hujus modi, hoc genus.

Ова̀ко̑, auf diese Art, hoc modo.

Ова̀ковӣ, ва, во, vide оваки.

Овамо, vide амо.

Òван (о̀ван), вна, m. der Widder, aries.

Овас, вса, m. der Hafer (Haber), avena sativa Linn.

Овда̑, z. B. овда, онда, bald dieß, bald das! bald itzt, bald wieder dann, multis et variis intervenientibus.

Овдашњӣ, ња, ње, der Hiesige, hujas, hujus loci (urbis).

Овде, (Рес.) | (ћенојн говоре и овдека, овдика, овђека) hier, hic.
Овди, (Срем.) |
Овђе, (Ерц.) |

Овејати, јем, (Рес. и Срем.) vide овијати.

Овѐљача, f. vide вељача.

Овида, f. Frauenname, nomen feminae.

Овијати, јем, v. pf. (Ерц.) wurfeln, worfeln, ventilare.

Овиција, f. Officierstelle, munus ducis (militum).

Овицѝр, m. der Officier, dux militum.

Овициров, ва, во, des Officier, ducis militum.

Овицѝрскӣ, ка, ко, 1) Officier-, ducum. 2) adv. nach Officier-Art, more ducum.

Овла̀дати, ам, vide обладати.

Овнина, f. augm. v. ован.

Овнић, m. dim. v. ован.

Овнов, ва, во, Widder-, arietis.

Овновина, f. das Schöpsenfleisch, vervecina.
Овнујски, ка, ко, Widder, arietinus. Приспао за њим, као лисица за овнујским мудима.
Овогодашњи (овогодишњи), ња, ње, heurig, diesjährig, hornus.
Оволикачки, ка, ко, augm. v. оволики.
Оволики, ка, ко, so groß, tantus.
Оволико (оволико), so viel, tantum.
Оволички. ка, ко, vide оволикачки.
Оволишни, на, но, dim. v. оволики.
Оволишно, dim. v. оволико.
Оврамити, им, v. pf. schwarz machen, reddo nigrum.
Овранцати, ам, v. pf. mit Franzosen anstecken, inficere malo venereo.
Овранцатисе, амсе, v. r. pf. Franzosen bekommen, malo gallico infici.
Оврећи, овршем, оврьао, (Рес.) vide оврijећи.
Оврijећи, овршем, оврьао, v. pf. (Ерц. и Срем.) austreten (das Getreide), trituro.
Оврћи, овршем, оврьао, vide оврijећи.
Овршине, f. pl. die Abfälle (beim Beschneiden der Bäume), sarmenta.
Овуда (овуда), hier durch, hac.
Овца, f. das Schaf, ovis.
Овчар, m. 1) der Schäfer, opilio. 2) планина у Србији.
Овчарев, ва, во, vide овчаров.
Овчарица, f. 1) die Schäferinn, femina (puella) pascens oves. 2) овчја кошара, der Schafstall, ovile.
Овчаров, ва, во, des Schafhirten, opilionis.
Овчарски, ка, ко, 1) Schäfer-, opilionum. 2) adv. wie ein Schäferhirt, more opilionis.
Овчевина, f. (овчјвина?) das Schaffleisch, caro ovilla.
Овчица, f. das Schäfchen, ovicula.
Овчји, чја, чје, Schafs-, ovillus, ovium.
Огадити, им, v. pf. коме шта, verleiden, molestum reddo.
Огадитисе, огадило ми се, v. r. pf. zuwider werden, molestus fio.
Огајтанити, им, v. pf. eine Schnur herumnähen, adsuo funiculum (clavum?).
Огањ, гња, m. das Feuer, ignis. vide ватра.
Огар, m. (сm.) eine Art Jagdhund, canis venatici genus:
„Да нараним рте и огаре —
„Ударише рти и огари —
Огаравити, им, vide огарити.
Огарити, им, v. pf. mit Kohlen oder Ruß beschmieren, illino fuligine aut carbone.

Оглав, m. } der Theil der Pferdrüstung,
Оглавар, m. } der am Kopf desselben befindlich, lora capitis equi.
Оглавина (оглавина), f. die Kopfhaut der Thiere, pellis capitis bestiarum.
Огласити, им, v. pf. verkünden, kund machen, nuncio.
Огласитисе, имсе, v. r. pf. kund werden, verlauten, nuncior.
Огласник, m. (сm.) der Bote, nuncius:
„Пусти Турчина једног огласника,
„Нека каже Босанском везиру —
Оглати, ам, vide огледати.
Оглатисе, амсе, vide огледатисе.
Оглашивање, n. das Verkünden; Lautwerden, nunciatio.
Оглашивати, шујем, v. impf. kund machen, nuncio.
Огледало, n. der Spiegel, speculum.
Огледање, n. 1) das Besehen, inspectio. 2) das Nachsehen, inspectio. 3) das Versuchen, experimentum, periculum.
Огледати, ам, v. impf. } sehen, nachsehen,
Огледати, ам, v. pf. } sehen, besehen, video, experior.
Огледатисе, амсе, v. r. impf. } 1) sich
Огледатисе, амсе, v. r. pf. } (im Spiegel) besehen, inspicio me. 2) sich versuchen, sich messen, experior.
Оглобити, им, v. pf. durch Erpressungen schinden, exhaurio vexationibus et mulctis.
Оглодати, лођем, v. pf. abnagen, corrodo.
Оглунути, нем, v. pf. taub werden, obsurdesco.
Оглушитисе, имсе, v. r. pf. кога, taube Ohren haben gegen jemands Bitten, surdus sum ad preces.
Огнојитисе, имсе, v. r. pf. eitern, suppuro.
Огњан, m. Mannsname, nomen viri.
Огњана, f. Frauenname, nomen feminae.
Огњевит, та, то, } feurig, igneus.
Огњен, на, но, }
Огњен, vide Огњан.
Огњило, n. der Feuerstahl, chalybs igniarius.
Огњиште, n. der Feuerherd, focus.
Оговарање, n. das Entschuldigen, Vertheidigen, excusatio, defensatio.
Оговарати, ам, v. impf. } zu eines Gun-
Оговорити, им, v. pf. } sten sprechen, ihn entschuldigen vertheidigen, excuso, defenso:
„Свекрва је кара,
„Девер оговара —
Оголети, лим, (Рес.) } vide оголети.
Оголити, им, (Срем.) }

Оголу́зинити, им, v. pf. кога, nackt ausplündern, spolio omnibus rebus.
Оголѐти, олим, v. pf. (Ерц.) nackt werden, seine Kleider zerrissen haben, nudor.
Огоро̀јелица, f. Berg in Dalmatien:
„Примишесе у Огорјелицу —
Ограбити, им, v. pf. н. п. сијено, von allen Seiten abrechen (den Heuschober), rastro abstergere foeni metam.
О̀града, f. der Zaun, sepes: ограда око мјесеца.
Огра́дити, им, v. pf. 1) umzäunen, obsepio. 2) vide начинити (н. п. весеље).
О̀градица, f. dim. v. ограда.
Огра̀ђивање, n. das Umzäunen, circumseptio.
Огра̀ђивати, ђујем, v. impf. umzäunen, obsepio.
Огра̀нса́ти*, ншем, v. pf. vide нагазити.
О̀гранак, нка, m. das Reis, frons (frondis).
Огра̀нути, не, v. pf. m. j. сунце, sich am Horizonte zeigen, exorior (de sole).
О̀гра̂шје, n. der Strauß (Kampf) certamen:
„Божја помоћ Косовко ђевојко!
„Ђе си сестро на ограшју била?
„Да ђе ли си клобук задобила? —
„Д'о Бог добро кнежева војводо!
„Нит' сам нигђе на ограшју била,
„Нит' сам клобук на боју добила —
О̀грбавити, ам, v. pf. bucklig werden, einen Höcker bekommen, gibbosus fio.
О̀греб, m. оно што остаје на огребљу кад се огребље кућеља или лан.
О̀гребање, n. das Abziehen des Flachses, purgatio lini.
О̀гребати, бљем, v. impf. abziehen (den Flachs) purgo trahendo.
О̀гребине, f. pl. vide оструживе.
Огрѐбло, n. die Flachsraufe, pecten linarius.
О̀грев, m. (Рес. и Срем.) vide огрјев.
Огрезнути, нем, v. pf. untergehen (im Wasser), mergi:
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —
О̀грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide огријати.
О̀грејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide огријатисе.
Огрѐсти, огребем, v. pf. 1) kratzen, scabo. 2) лан, кућељу, abziehen, purgo trahendo per ferrum.
Огре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide огријешити.
Огре́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide огријешитисе,
О̀гризине, f. pl. die Ueberbleibsel von Heu in der Krippe, residuum foeni.

Огријало сунце, } (ст.) erwärmend,
Огријâно сунце, } calefaciens:
„Султан царе огријало сунце! —
О̀гријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) erwärmen, calefacio (hominem), 2) hervorkommen (von der Sonne), apparuit sol.
Огријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich wärmen, calefio.
О̀гријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) душу, die Seele mit Sünden belasten, peccatis onero animum.
Огријѐшитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich versündigen, nefas admitto.
О̀грјев, m. (Ерц.) die Heizung, calefactio: нема дрва за огрјев.
О̀гркнути, нем, v. pf. bitter werden, amarus fio.
О̀грлица, f. der Halsschmuck, monile.
Огр̀лâк, m. das Halsband (des Hundes, Kalbes), vinculum collare.
Огр́нути, нем, v. pf. 1) н. п. јапунџе, den Mantel umhängen, circumdo. 2) кукурузе, umgraben, und mit Erde umhäufeln, circumdo humum.
О̀грта̂ње, n. 1) das Umhängen, circumdatio. 2) das Umgraben des Kukuruz, circumdatio humi.
О̀гртати, грћем, v. pf. 1) umhängen, circumdo. 2) dem Kukuruz Erde umschaufeln, circumdo humum.
Огру́бити, им, v. pf. н. п. од враста, durch Blatternarben ein grobes Aussehen bekommen, asperam faciem nancisci.
Огру́вати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, abschlagen, decutio.
Огу̀глати, ам, v. pf. што, sich an etwas gewöhnen, assuefio. Огуглао, као цигански коњ бубањ.
Огу́лити, им, v. pf. schinden, excorio.
О̂д, m. der Gang, incessus: познаје га по оду.
О̀д, 1) von, a. Од попа до ковача; од злата, од сребра, од земље; књига дошла од цара, од брата; громи од запада. 2) бољи од мене, besser als ich u. s. w. melior me. 3) умрьо од срдобоље (од грознице, од врућице), an der Ruhr gestorben, periit dysenteria.
О̀да, vide о̀д: ода шта је то?
Ода̀брати, берем, v. pf. vide одбрати.
Ода́вање, n. das Angeben, delatio.
Ода́вати, дајем, v. impf. angeben, defero.
Ода̂вде̂ (ода́вде̂, о̀давде̂), von hier, hinc.
Ода̂вле̂ (ода́вле̂, о̀давле̂), vide одавде.
Ода̂вно (од давно), lange, längst, diu.

Ода̀гнати, ам, v. pf. wegtreiben, abigo.
Ода̀дира̑ње, n. 1) das Abreißen, 2) das Entreißen, Erpressen, expressio. 3) das Schlagen, percussio. 4) das starke Farzen, crepitus ventris.
Ода̀дирати, рем, v. impf. 1) abreißen, vi detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Ода̀днити, им, v. pf. den Boden ausschlagen, fundum excutio dolio.
Ода̀дре̑ти, ем (и ададерем), ададрьо, (Рес. и Срем.) vide ададријети.
Ода̀дријети, рем (и ададерем), ададрьо, v. pf. (Ерц.) 1) abreißen, detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Ода̀звати, зовем (и одзовем), abrufen, avoco.
Ода̀зватисе, зовемсе (и одзовемсе), v. r. pf. sich melden, auf den Ruf antworten, respondeo vocanti.
Одаја*, f. vide соба.
Ода̀јање, n. das Säugen zur Genüge (Absäugen), nutritio sufficiens.
Ода̀јати, ам, v. impf. absäugen, adlacto.
Ода̀јица, f. dim. v. одаја.
Ода̀кле̑ (о̀дакле̑, ода́кле̑), woher, unde.
Ода̀нде̑ (о̀данде̑, ода́нде̑) } von dort,
Ода̀нле̑ (о̀данле̑, ода́нле̑), } illinc.
Ода̀нути, нем, v. pf. ausschnaufen, respiro.
О̀дање, n. das Spazieren, ambulatio.
Ода̀пира̑ње, n. 1) das Stützen, fulturae innisio. 2) das Oeffnen der Thüre, apertio januae.
Ода̀пирати, рем, v. impf. 1) die Thür öffnen, aperio. 2) stützen, fulcio, innitor.
Ода̀пиратисе, ремсе, v. r. impf. sich setzen (auf der Flucht), resisto, consisto.
Ода̀пре̑ти, ем, ададрьо, (Рес. и Срем.) vide одапријети.
Ода̀пре̑тисе, емсе, одапрьосе, (Рес. и Срем.) vide одапријетисе.
Ода̀пријети, рем, одапрьо, v. pf. (Ерц.) 1) врата, die Thür öffnen, aperio portam. 2) stützen, fulcio.
Ода̀пријетисе, ремсе, одапрьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich setzen, consisto.
Ода̀сипа̑ње, n. das Wegschütten, defusio.
Ода̀сипати, ам (и одасипљем), v. impf. wegschütten, defundo.
Ода̀сути, спем, v. pf. wegschütten, defundo.
О̀дати, ам, v. impf. spazieren, ambulare.
О̀дати, ам, v. pf. кога, angeben, defero.

О̀дашле̑ (ода́шле̑, ода́шле̑), von da, istinc.
Ода́ће, н. п. није на одаће, ist nicht feil, non venumit, non est venale.
О̀дац, оца, m. н. п. коњ, или човек, der gut gehen kann, pedibus celer.
Ода̀џија*, m. der Zimmerkellner, a cubiculis cauponi.
Одбаци́вање, n. das Wegwerfen, abjectio.
Одбаци́вати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) коме, einen im Werfen übertreffen, vinco jaculando.
Одба́цити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) es einem zuvorthun im Wurf, jaculando vinco.
О̀дбећи (говорисе и одбегнути), одбегнем, (Рес. и Срем.) vide одбјећи.
О̀дбијање, n. 1) das Wegschlagen, decussio. 2) das Abspänen des Kindes, ablactatio. 3) Hinwegtreiben, abactio. 4) Abziehen (von der Summe), detractio.
Одби́јати, ам, ist das v. impf. von одбити in allen 4 Bedeutungen.
О̀дбирак, рка, m. das Weggeklaubte, rejiculum.
Одби́рање, n. das Wegklauben, selectio.
Одби́рати, ам, v. impf. auseinanderklauben, seligo.
О̀дбити, бијем, v. pf. 1) wegschlagen, herabschlagen, decutio. 2) дијете од сисе, abspänen, ablacto. 3) говеда, овце, козе, wegtreiben, abigo. 4) abziehen (von der Summe), detraho.
О̀дбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich davon machen, abeo.
О̀дбјећи (говорисе и одбјегнути), одбјегнем, v. pf. (Ерц.) davon fliehen, aufugio.
Одболо̀вати, лујем, v. pf. durch Krankheit abbüßen, morbo luo.
Одбра́јање, n. das Hinwegzählen, denumeratio.
Одбра́јати, ам, v. impf. abzählen, denumero.
О̀дбрати, берем, vide одабрати.
Одбро̀јити, им, v. pf. abzählen, denumero.
Одва́бити, им, v. pf. hinweglocken, ablicio.
О̀двадити, им, v. pf. herausnehmen, demo.
Одва́лити, им, v. pf. 1) hinwegwälzen, removeo, amolior. 2) sein Glück machen, feliciter cessit illi: он одвали; Одвалио као Благоје серући.
Одва́љати, ам, v. pf. wegwälzen, removeo, z. B. буре.
Одваљи́вање, n. das Wegwälzen, remotio, avolutio.

Одваљивати, љујем, v. impf. wegwälzen, amolior, avolvo.
Одваривање, n. das Abkochen, Absieden, decoctio.
Одваривати, рујем, v. impf. abkochen, decoquo.
Одварити, им, v. pf. abkochen, decoquo.
Одвезати, вежем, v. pf. losbinden, solvo.
Одвезивање, n. das Losbinden, solutio.
Одвезивати, зујем, v. impf. losbinden, solvo.
Одвејати, јем, (Рес. и Срем.) vide одвијати.
Одвести, ведем, v. pf. davonführen, abduco.
Одвести, везем, v. pf. davonführen, aveho.
Одвестисе, веземсе, v. r. pf. wegfahren, avehi.
Одвећ, gar zu viel, nimis.
Одвијање, n. das Loswickeln, Losschrauben, expeditio, retorsio.
Одвијати, ам, v. impf. loswickeln, loswinden, expedio, retorqueo.
Одвијати, вијем, v. pf. (Ерц.) abwerfeln, ventilo aliquid de acervo.
Одвити, вијем, v. pf. loswinden, losschrauben, retorqueo.
Одвише, zu, allzu (zusehr, zuviel), nimis:
„Што си мени одвише лијепа,
„Да је Бог д'о да си ми слијепа —
Одвлачење, n. das Wegschleppen, abstractio.
Одвлачити, им, v. impf. davonschleppen, abstraho.
Одвода, f. der Ast, ramus.
Одводити, им, v. impf. wegführen, abduco.
Одвођење, n. das Wegführen, abductio.
Одвракати, ам, v. pf. н. п. главу, (gemein) den Kopf abhauen, amputo, decollo.
Одвратити, им, v. pf. 1) воду, ableiten (Wasser), deduco, derivo. 2) abwenden, abreden, averto.
Одвраћање, n. 1) die Ableitung, derivatio. 2) das Abbringen, aversio, avocatio.
Одвраћати, ам, v. impf. 1) ableiten, derivo. 2) abziehen, abstraho.
Одврвети, вимо, v. pf. (Рес.) } wegströmen (von einer Menge Menschen), auferri.
Одврвити, вимо, v. pf. (Срем.) }
Одврвљети, вимо, v. pf. (Ерц.) }
Одвргнути, нем, vide одврћи.
Одвргнутисе, немсе, vide одврћисе.
Одврљати, ам, v. pf. davonschlendern, abeo otiose.
Одврнути, нем, v. pf. 1) wegbrechen (н. п. ногу од печена прасета), avello. 2) wegschrauben, retorqueo. 3) одврну! crepitum edidit egregium.
Одврсти, врзем, v. pf. loswickeln (das Pferd), expedio.
Одвртање, n. das Losbrechen, defractio. 2) das Losschrauben, detorsio.
Одвртати, врћем, v. impf. 1) losbrechen, defringo. 2) losschrauben, detorqueo.
Одврћи (говорисе и одврнути), врнем, vide одметнути.
Одврћисе (говорисе и одвргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. н. п. у ајдуке, abfallen, deficio.
Одвући, учем, v. pf. wegschleppen, abstraho.
Одгађање, n. das Aufschieben, dilatio.
Одгађати, ам, v. impf. aufschieben, differo: одгађа од данас до сјутра.
Одгајити, им, v. pf. aufziehen, groß ziehen, educo (educere und educare).
Одговарање, n. 1) das Antworten, responsio. 2) vide оговарање.
Одговарати, ам, v. impf. 1) antworten, responso. 2) soviel als оговарати. 3) свирала му јасно одговара, entsprechen, gehorchen, respondeo.
Одговаратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.
Одговор, m. die Antwort, responsum.
Одговорити, им, v. pf. 1) antworten, respondeo. 2) кога, einen entschuldigen, excuso.
Одговоритисе, имсе, v. r. pf. sich entschuldigen, excuso me.
Одгодити, им, v. pf. aufschieben, differo.
Одгонетнути, нем, v. pf. enträthseln, solvo aenigma.
Одгонетање, n. das Enträthseln, solutio aenigmatis.
Одгонетати, ећем, v. impf. enträthseln, explico, solvo aenigma.
Одгонетљај, m. die Auflösung des Räthsels, solutio aenigmatis.
Одгонити, им, v. impf. wegtreiben, abigo.
Одгоњење, n. das Wegtreiben, abactio.
Одгризање, n. das Wegbeißen, Abbeißen, demorsio.
Одгризати, ам, v. impf. abbeißen, demordeo.
Одгристи, ризем, v. pf. abbeißen, demordeo.
Одгрнути, нем, v. pf. 1) aufdecken, retego, z. B. виноград. 2) wegrücken, wegschieben, removeo.
Одгртање, n. 1) das Aufdecken, retectio. 2) das Wegrücken, remotio.
Одгртати, грћем, v. impf. 1) aufdecken, retego. 2) wegrücken, removeo.

Одѐбљати, ам, v. pf. dick werden, crassesco.
Одѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide одијевање.
Одѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide одијевати.
Одежда, f. das Meßgewand, vestimenta sacerdotis.
Одѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide одијелити.
Одѐло, n. (Рес. и Срем.) vide одијело.
Одељати, ам, (Рес. и Срем.) vide ођељати.
Оденути, нем, vide одести.
Одѐрати, рем, v. pf. schinden, excorio.
Одѐратисе, ремсе, v. r. pf. sich heiser schreien, trinken, ad ravim usque clamo, poto cet.
Одервѐљитисе, имсе, v. r. pf. } sich seitwärts neigen, inclinor, extra seriem existo.
Одервѐчитисе, имсе, v. r. pf. }
Одести (говорисе и оденути), одёнем, (Рес. и Срем.) vide ођести.
Одећа, f. (Рес. и Срем.) vide ођећа.
Одѐчи очи, cf. Дечани.
Одзвати, зовем, vide одазвати.
Одзватисе, зовёмсе, vide одазватисе.
Одзѝвање, n. das Antworten auf das Rufen, responsatio vocanti.
Одзѝватисе, амсе (и одзивљемсе), v. r. impf. auf den Ruf antworten, responso vocanti.
Оди, одите, komm her, kommt her, veni, venite, adeste.
Одѝва, f. Verwandtschaft, affinitas.
Одигнути, нем, vide одићи.
Одигра̀вање, n. 1) das Abtanzen, compensatio saltando. 2) das Davontanzen, abitus saltantis.
Одигра̀вати, ам, v. impf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
Одѝграти, ам, v. pf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
Одиза̑ње, n. das Aufheben, elevatio.
Одизати, одижем, v. impf. aufheben, elevo.
Одијѐва̑ње, n. (Ерц.) das Bekleiden, vestitus.
Одијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) bekleiden, vestio.
Одијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) trennen, separo.
Одијѐло, n. (Ерц.) die Bekleidung, vestitus, vestimenta.
Одѝлаже̑ње, n. vide одлажење.
Одѝлазити, им, vide одлазити.
Одимити, им, vom Rauch Augenweh bekommen, oculi dolent a fumo.
Одиса̑ње, n. das Aushauchen, spiratio, emissio aeris.
Одисати, одишем, v. impf. aushauchen, aerem emitto.
Одити, им, v. impf. gehen, incedo.
Одићи (говорисе и одигнути), одигнем, v. pf. aufheben, elevo.
Одѝћи, одиде (и одиђе), v. r. pf. abfließen (z. B. vom Wein, Blut), defluo.
Одјаати, одјашем, vide одјати.
Одја̀вити, им, v. pf. н. п. овце, hinwegleiten, abduco (ipse praeiens).
Одја̀зити, им, v. pf. н. п. врата, weit öffnen, aperio.
Одја̂ти, јашем, v. pf. 1) davon reiten, equo avehor. 2) absteigen, descendo ex equo.
Одја̀чати, ам, v. pf. erstarken, firmor.
Одјѐбати, бем, v. pf. defutuo (futuendo luo, solvo).
Одјѐздити, им, v. pf. (ст.) davon reiten, equo avehi.
Одјѐкнути, нем, v. pf. 1) ächzen, ingemo. 2) zurückhallen, resono:
„Пуче пушка, запјева Милошу,
„Оругџићу на жалост одјекну —
Одјѐсти, јебем, vide одјебати.
Одјести, једем, v. pf. 1) abessen (durch Essen ausgleichen, z. B. eine Schuldforderung), edendo compenso. 2) wegessen, edendo demo.
Одла̀гање, n. 1) das Aufschieben, dilatio. 2) das Entheben (ausruhen), levatio.
Одла̀гати, лажем, v. impf. 1) aufschieben, differo. 2) entheben, die Last abnehmen, levo: одлаже ногама (н. п. коњ).
Одла̀дити, им, v. pf. sich aus dem Staube machen, aufugio. cf. оладити.
Одлажа̑ње, n. 1) das Hingehen, itatio. 2) das Weggehen, der Abzug, abitus.
Одлазак, ска, m. das Weggehen, die Abreise, discessus.
Одлазити, им, v. impf. 1) hingehen zu jemand, frequento aliquem. 2) davon gehen, abeo, discedo.
Одлајати, јем, v. pf. 1) abbellen, latrando extorqueo. 2) davon bellen, abeo latrans.
Одла̀мање, n. das Abbrechen, decerptio.
Одла̀мати, ам, v. impf. abbrechen, decerpo.
Одла̀нути, не, v. pf. leichter werden, levius fit.
Одлѐгање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијегање.
Одлѐгатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide одлијегатисе.
Одлежа̀вање, n. durch Liegen büßen, jacendo luo.
Одлежа̀вати, ам, v. impf. abliegen, d. i. durch Liegen büßen, jacendo luo.
Одлѐжати, жим, v. pf. vide одболевати.

Одлѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide одлијепити.
Одлепљѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide одљепљивање.
Одлепљѝвати, љујем, (Рес. и Срем.) vide одљепљивати.
Одлѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијетање.
Одлѐтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide одлијетати.
Одлѐтети, тим, v. pf. (Рес.) } davon
Одлѐтити, им, v. pf. (Срем.) } fliegen,
Одлѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) } avolo.
Одлѐћисе, одлежесе (и одлегнесе), v. r. pf. wiederhallen, resono. cf. разлећисе.
Одлива̂ње, n. (Срем.) vide одљевање.
Одливати, ам, (Срем.) vide одљевати.
Одлијѐга̂ње, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.
Одлијѐгатисе, лијежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono: одлијежесе по брдима.
Одлијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) öffnen (was verkleibt war), aperio.
Одлијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Davonfliegen, avolatio.
Одлијѐтати, јећем, v. impf. davon fliegen, avolo, avolito.
Одликовати, кује, v. impf. steht gut an, schickt sich, decet.
Одлити, лијем, v. pf. davon, weggießen, delibo, effundo.
Одло̀жити, им, v. pf. aufschieben, differo.
Одломак, мка, m. ein abgerissenes Stück, decerptum quid.
Одло̀мити, им, v. pf. wegbrechen, decerpo.
Одлу̏њати, ам, v. pf. mit hängendem Kopfe davon gehen, capite demisso abeo.
Одлу̏пати, ам, v. pf. abschlagen, detundo.
Одлучѝвање, n. das Absondern, separatio.
Одлучѝвати, чујем, v. impf. } absondern,
Одлу̏чити, им, v. pf. } separo.
Одљепљѝвање, n. (Ерц.) das Abkleiben, delitio.
Одљепљѝвати, љујем, v. impf. (Ерц.) abkleiben, delino.
Одма̂, sogleich, continuo, confestim.
Одма́гање, n. das Gegentheil von Hülfe, das Aergermachen, deterioratio.
Одма́гати, ажем, v. fr. statt zu helfen, eines Verlegenheit noch vermehren, deterioro: ако ми не можеш помоћи, немој ми одмагати.
Одма̀кнути, нем, vide одмаћи.
Одма́мити, им, v. pf. hinweglocken, hinwegbereden, ablicio.
Одма́рање, n. das Laben, Erholen, refocillatio, refectio.
Одма́рати, ам, v. impf. и. п. коње, die Pferde laben, erholen lassen, reficio.
Одма́ратисе, амсе, v. r. impf. sich erholen, reficio.
Одма̀ћи (говорисе и одмакнути), макнем, v. pf. wegrücken, removeo.
Одмѐкнути, нем, v. pf. erweichen, weicher werden, mollesco.
Одмена, f. (Рес. и Срем.) vide одмјена.
Одмѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide одмјенити.
Одмењѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјењивање.
Одмењѝвати, њујем, (Рес. и Срем.) vide одмјењивати.
Одмѐрање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјерање.
Одмѐрати, ам, (Рес. и Срем.) vide одмјерати.
Одмерити, им, (Рес. и Срем.) vide одмјерити.
Одмет, m. и. п. није то на одмет, zum Wegwerfen, non est res quam abjicias.
Одмѐта̂ње, n. 1) das Weglegen, sepositio, rejectio. 2) das Abtrünnigmachen, defectionis molitio; das Abtrünnig werden, defectio.
Одмѐтати, ећем, v. impf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem sollicito.
Одмѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. abtrünnig werden, abfallen, deficio.
Одметнути, нем, v. pf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem perduco.
Одметнутисе, немсе, v. r. pf. abfallen, deficio.
Одмица̂ње, n. das Wegrücken, remotio.
Одмицати, ичем, v. impf. davon rücken, amoveo.
Одмијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) einen ablösen, succedo in locum alicujus, sufficior:
„Заш' се синко не ћеће оженити
„За љепоте и младости твоје?
„Да се стара одмијени мајка —
Одми́нути, не (н. п. мука), vide уминути:
„Није л' Бог д'о мука одминула —
Одмјена, f. (Ерц.) vide замјена.
Одмјењѝвање, n. (Ерц.) das Ablösen, successio (in locum alicujus).
Одмјењѝвати, њујем, v. impf. (Ерц.) ablösen, succedo in locum alius.
Одмјѐрање, n. (Ерц.) eine Geberde, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, es nicht fürchte, gestus minas contemnentis.

Одмјéрати, ам, v. impf. (Ерц.) eine Geberde (mit dem zurückgebogenen Arme) machen, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, gestum facio contemnentis minas.

Одмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen, abwägen, demetior, dependo. 2) mit dem Ellbogen eine Geberde machen, daß man eines Drohung nicht fürchte, cubito ostendo, me alicujus minas contemnere: одмјерно му до лакта.

Одмолити, им, v. pf. losbitten, precibus libero.

Одмо̀ран, рна, но, ausgerastet, erholt, frisch, refectus.

Одмо̀рити, им, v. pf. erquicken, reficio, ausrasten lassen.

Одмотáвање, n. das Abhaspeln, resolutio filorum de rhombo, das Abwickeln, expeditio.

Одмотáвати, ам, v. impf. abhaspeln, abwinden, abwickeln, revolvo, expedio.

Одмо̀тати, ам, v. pf. abhaspeln, revolvo, abwickeln, expedio.

Одмо̀ћи, огнем, v. pf. statt zu helfen, einen noch tiefer in Verlegenheit bringen, auxilii loco magis etiam impedio.

Одмрзнутисе, немсе, v. r. pf. aufthauen, glacie solvi, liberari.

Однѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide однијети.

Однијети, несем, однијо (однијела, ло), v. pf. (Ерц.) davon tragen, aufero.

Одно̀сити, им, v. impf. wegtragen, asporto.

Одно̀шење, n. das Wegtragen, asportatio.

Одовуд, } von hier, hinc, ex hac parte.
Одовудâ,

Одо̀зго (од озго), von oben, desuper.

Одо̀јити, им, v. pf. 1) säugen, lacto. 2) ansaugen, tento uber: крава се не да помусти, док не одоји теле.

Одо̀јче, чета, n. das Säugeschwein, Ferkel, porcellus.

Одо̀лети, лим, v. pf. (Рес.) } Widerstand leisten, wehren, resisto.
Одо̀лити, им, v. pf. Срем.)
Одо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.)

Одондâ (од онда), seitdem, ex eo tempore.

Одонуд, } (од онуд) von dort, ex illa parte, illinc.
Одонудâ,

Одорáвање, n. das Abackern, peraratio; solutio per arationem.

Одорáвати, ам, v. impf. } abackern, peraro; arando solvo.
Одо̀рати, рем, v. pf.

Одрáдити, им, v. pf. abarbeiten, laborando (opera praestita) penso.

Одра́ђање, n. das Läugnen der Verwandtschaft, abnegatio generis (gentis).

Одра́ђатисе, амсе, v. r. impf. die Verwandtschaft abläugnen, abnego gentem.

Одрађи́вање, n. das Abarbeiten, pensatio per laborem.

Одрађи́вати, ђујем, v. impf. abarbeiten, opera penso debitum.

Одра́мати, мљем, v. pf. hinweghinken, claudicans abeo.

Одра́нити, им, v. pf. auferziehen, educo.

Одранити, им, v. pf. sich früh aufmachen, mane discedo.

Одрањи́вање, n. das Großziehen, eductio, educatio.

Одрањи́вати, њујем, v. impf. groß ziehen, educo.

Одра́сти, стем, v. pf. groß wachsen, excresco, heranwachsen, adolesco.

Одре́дити, им, v. pf. bestimmen, destino.

Одређи́вање, n. das Bestimmen, destinatio.

Одређи́вати, ђујем, v. impf. bestimmen, destino.

Одрезати, ежем, v. pf. 1) wegschneiden, abscindo. 2) crepitum fortem edo.

Одрези́вање, n. das Hinwegschneiden, abscissio.

Одрези́вати, зујем, v. impf. abschneiden, abscindo.

Одрѐти, ем (и одерем), одръо, (Рес. и Срем.) vide одријети.

Одрѐтисе, емсе (и одеремсе), одръосе, (Рес. и Срем.) vide одријетисе.

Одре̏ћи, ечем, v. pf. absagen, renuncio. Која уста рекла, она и одрекла.

Одре̏ћисе, ечемсе, v. r. pf. sich lossagen, renuncio alicui.

Одрешити, им, (Рес. и Срем.) vide одријешити.

Одржати, жим, v. pf. 1) ein Kind auf den Armen getragen haben, bis es selbst gehen kann, manibus sustineo: ја сам га одржала. 2) behaupten (z. B. den Wahlplatz), obtineo. 3) erhalten, conservo. 4) halten, contineo.

Одријети, рем (и одерем), одръо, v. pf. (Ерц.) schinden, excorio. vide одерати.

Одријетисе, ремсе (и одеремсе), одръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich heiser schreien, trinken, u. s. w. ad ravim usque clamo, poto cet:
„Опиласе и одрла стрина,
„Да ода шта не би ни жалио,
„Већ од поке воде јабукове.

Одријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) losbinden, solvo.

Одрицање, n. das Absagen, das Lossagen, renuntiatio.

Одрицати, ичем, v. impf. absagen, widerrufen, renuntio, revoco.

Одрицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich lossagen, renuntio.

Одродитисе, имсе, v. r. pf. sich lossagen von der Verwandtschaft, renuntio genti.

Одрпати, ам, v. pf. abkrauen, scabo.

Одртина, f. die Schindmähre, equus strigosus, macilentus.

Одсвакле, } von allen Seiten, allenthalben, undiquaque.
Одсвакуд, }
Одсвакуда, }

Одседнути, нем, vide одсести.

Одселе, vide оселе.

Одселити, им, vide оселити.

Одселитисе, имсе, vide оселитисе.

Одсести (говорисе и одседнути), одседем, и одседнем, (Рес. и Срем.) vide одсјести.

Одсјецање, n. vide осјецање.

Одсјецати, ам, vide осјецати.

Одсјецатисе, амсе, vide осјецатисе.

Одсипање, n. vide одасипање.

Одсипати, ам (и одсипљем), vide одасипати.

Одсјек, m. vide осјек.

Одсјести (говорисе и одсједнути), сједем (и одсједнем), (Ерц.) v. pf. 1) од коња, absteigen, descendo. 2) одсјед' мене гр'јешној, присјед' баби б'јесној, sagen die Mädchen, wenn ihnen etwas in der Kehle stecken geblieben (also: hebe dich, abscede).

Одсјећи, сијечем, vide осјећи.

Одсјећисе, сијечемсе, vide осјећисе.

Одсјечак, чка, m. vide осјечак.

Одскакање, n. vide оскакање.

Одскакати, ачем, vide оскакати.

Одскакивање, n. vide оскакивање.

Одскакивати, кујем, vide оскакивати.

Одскора (од скора), unlängst, nuper, non ita pridem.

Одскочити, им, vide оскочити.

Одслуживање, n. das Abdienen, compensatio per servitia.

Одслуживати, жујем, v. impf. abdienen, serviendo compenso.

Одслужити, им, v. pf. abdienen, ministrando (serviendo) penso.

Одспавати, ам, v. pf. abschlafen, dedormio, dormiendo solvo; refringo: до на Ђурђев дан спава, на Марков дан треба да одспава.

Одступање, n. vide оступање.

Одступати, ам, vide оступати.

Одступити, им, vide оступити.

Одсудити, им, cf. осудити.

Одсуђивање, n. cf. осуђивање.

Одсуђивати, ђујем, cf. осуђивати.

Одсукати, учем, vide осукати.

Одсукивање, n. vide осукивање.

Одсукивати, кујем, vide осукивати.

Одсути, спем, vide одасути.

Одуживање, n. das Abtragen der Schuld, debiti solutio.

Одуживати, жујем, v. impf. die Schuld abtragen, debitum solvo.

Одуживатисе, жујемсе, v. r. impf. seine Schuld abtragen, debito se liberare.

Одужити, им, v. pf. die Schuld abtragen, debitum solvo.

Одужитисе, имсе, v. r. pf. die Schuld abtragen, debito me libero.

Одујмити, им, v. pf. н. п. чашу од уста, den Becher von den Lippen entfernen, removeo.

Одуљати, ам, v. pf. н. п. дан, ноћ, länger werden, cresco.

Одумити, им, v. pf. den Vorsatz ändern, muto propositum.

Одуставити, им, v. pf. verlassen, desero.

Одустављање, n. das Verlassen, desertio, derelictio.

Одустављати, ам, v. impf. verlassen, desero.

Одустајање, n. vide одустављање.

Одустајати, јем, vide одустављати.

Одустати, анем, vide одуставити.

Одучавање, n. das Abgewöhnen, desuefactio, dedoctio.

Одучавати, ам, v. impf. abgewöhnen, dedoceo.

Одучити, им, v. pf. abgewöhnen, dedoceo.

Одушка, f. das Luftloch, spiraculum.

Одшетати, ам, v. pf. davon spazieren, ambulans discedo.

Оћа, f. das Gehen, itio.

Оћапити, им, vide одјазити.

Оћељати, ам, v. pf. (Ерц.) zuschnitzen, obscindo.

Оћенути, нем, vide оћести.

Оћење, n. das Gehen, incessus.

Оћести (говорисе и оћенути), оћенем (particip. оћевен), v. pf. (Ерц.) bekleiden, vestio.

Оћећа, f. (Ерц.) vide одијело.

Оћунлија, f. т. ј. земља (cm.):
„Двије њему земље освојише:
„Оћунлију и Маћедонију —

Ожагрити, им, v. pf. н. п. пурењак, ansengen, amburo.

Ожалити, им, v. pf. betrauern, lugeo.

Ождребити, им, (Рес. и Срем.) vide ождријебити.

Ождребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ождријебитисе.

Ождреље, n. (Рес. и Срем.) vide ождријеље.

Ождријебити, им, v. pf. (Ерц.) werfen (von der Stute), pario (de equa).

Ождријебитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Füllen werfen, pario.

Ождријеље, n. (Ррц.) поставa на оплећку, das Unterfutter am Brusttheil des Frauenhemdes, munimen interius indusii muliebris.
Ожђелдија*, f. vide добродошница:
„Дадоше му тридест ожђелдија,
„Ожђелдија и добродошница —
Оженити, им, v. pf. (einen Jüngling) verheiraten, verehlichen, marito, do uxorem. У Видину (а може бити и по свој Бугарској) кажу оженити ђевојку, т. ј. удати је: оженила сам ћерку.
Оженитисе, имсе, v. r. pf. heiraten, eine Frau nehmen, duco uxorem.
Ожећи, ежем, v. pf. anbrennen, aduro.
Оживети, вим, v. pf. (Рес.) | wieder
Оживити, им, v. pf (Срем.) | aufleben,
Оживљет, вим, v. pf. (Ерц.) | reviviseo.
Ожутети, утим, v. pf. (Рес.) | gelb fär-
Ожутити, им, v. pf. (Срем.) | ben, co-
Ожућети, утим, v. pf. (Ерц.) | lore gilvo (luteo) imbuo.
Озад (једни говоре и озади), hinter, post.
Озго (једни говоре и озгор), oben, superne, supra.
Оздо, unten, infra.
Оздравити, им, v. pf. genesen, convaleo.
Озеленети, ним, v. pf. (Рес.) | 1) grün
Озеленити, им, v. pf. (Срем.) | werden,
Озелењети, им, v. pf. (Ерц.) | viresco.
2) grün färben, viridi colore inficio.
Озепсти, озебем, v. pf. erfrieren, frigore rigesco.
Озија, f.
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —
Озим, f. z. B. посијао жито на озим, Wintersaat, sementis hiberna.
Озимац, мца, m. н. п. лук, лан, јечам (или други какав усјев, што се сије пред зиму), die Wintersaat, Winterfrucht, sementis hiberna.
Озимачна крава, f. die Winterkuh, vacca hiberna.
Озимица, f. н. п. шеница, die Winterfrucht, fruges hibernae.
Озимкуља, f. vide озимачна крава.
Озимче, чета, n. das Winterkalb, vitulus hibernus.
Озин, m. (ст.)
„Књигу гледа од Озина краљу —
Ознојити, им, v. pf. in Schweiß bringen, sudorem elicio.
Озобати, бљем, v. pf. rundum abbicken, depasco (de avibus).
Озрен, m. намастир у Босни (чини ми се да је сад пуст?):
„Озрен цркву насред Босне славне —
Oj! 1) was? als Antwort auf einen Ruf, z. B. О Божо! Antwort: Oj. 2) O! in Liedern, als Eingang, O! (initium solitum odarum).
Ојагњити, им, v. pf. werfen (vom Schafe), pario agnum.
Ојагњитисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Schafe), pario.
Ојадити, им, v. pf. betrüben, in Kummer versetzen, affligo:
„Млогу ти си мајку ојадио,
„Милу сеју у црно завио,
„Вјерну љубу у род опремио —
Ојањити, им, vide ојагњити.
Ојањитисе, имсе, vide ојагњитисе.
Ојдана, f. Frauenname, nomen feminae.
Оје, n. die Deichsel (am Wagen, den Ochsen ziehen), temo.
Ојестисе, оједемсе, v. r. pf. sich wund reiben (z. B. im Sommer durch Gehen), atteri.
Ојнак*, m. die Nuß, mit der man (im Spiele) wirft, nux quae mittitur (missilis). cf. купа.
Ока*, f. ein Maß, mensura (cantharus).
Ока, f. (pl. оке) hyp. v. око: види моја ока ће се пече кока.
Окадити, им, v. pf. umräuchern, perfumo.
Окалити, им, v. pf. н. п. сјекиру, kühlen, refrigero (ferrum candens).
Окаљати, ам, v. pf. mit Koth besudeln, luto maculo.
Окаменитисе, имсе, v. r. pf. versteinern, lapis fio.
Оканитисе, имсе, v. r. pf. кога, чега, vermeiden, vito; sich entschlagen, mitto.
Окапати, пљем, v. pf. 1) abtropfen, destillo. 2) окапао иштући, молећи, sich müde bitten, rogando fatigor.
Окапина, f. 1) навр сијена оно, што од кише поцрни (у Бачкој), die oberste Lage des Heuschobers, die vom Regen verfault, acervi foeni superficies pluvia corrupta. 2) die untergrabene Uferstelle, ripa suffossa ab aqua.
Окат, та, то, beaugt, oculatus.
Окаш, m. 1) кантар, die Wage, die auf oka eingerichtet ist, statera. 2) лан, eine Art Flachs, der okaweise verkauft wird, lini genus.
Окивање, n. das Beschlagen (mit Silber), inductio argenti, ornatio.
Окивати, ам, v. impf. beschlagen, orno, induco argentum.
Окидање, n. das Losspannen (der Flinte), emissio.
Окидати, ам, v. impf. losspannen, emitto.
Окидати, ам, v. pf. 1) блато испред куће, wegräumen, wegmisten, amoveo stercus. 2) abpflücken, decerpo.

Окинути, нем, v. pf. losspannen (z. B. die Flinte), emitto.
Окиснути, нем, v. pf. vom Regen naß werden, madefio pluvia.
Окла̀гија*, f. das Nudelholz (österr. der Nudelwalger), lignum cylindratum turundarium.
Оклапити, им, v. pf. (durch Speculation) gewinnen, lucror.
Оклати, кол̂е, v. pf. zerbeißen, corrodo.
Оклатисе, кол̂емсе, v. r. pf. sich herumbeißen (mit jemand), rixari cum aliquo.
Оклевање, n. (Рес. и Срем.) vide оклијевање.
Окле́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide оклијевати.
Окле́патисе, амсе, v. r. pf. sich vollsaufen, inebrior.
Оклѝзатисе, амсе, v. r. pf. ausglitschen, labi.
Оклѝзотине, f. pl. die Leckerbissen, (die glatt heruntergleiten), scitamenta: чудно ти се наслагасмо евије оклѝзотина (рекао Ера, кад су се њи двојица најели јела, што је готовљено за пашу)!
Оклијѐвање, n. (Ерц.) das Zaudern, Unschlüssigseyn, cunctatio.
Оклијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) zaudern, cunctor.
Оклицнути, нем, v. pf. ein wenig Unflat machen, paullum caco: узе кадија гвозденьак, те удари нашега Мују над прденьак, и Мујо мало оклицну: једва нена и Алија у трипут на тезгерама изнијеше на поље (у приповијетки).
Оклоп, m. der Küraß, lorica, cataphracta, thorax.
Оклопнѝк, m. der Küraßier, eques gravis armaturae, loricatus, cataphractus.
Окнити, нијем, v. pf. mit кна färben, fuco:
„До ђогата гриве окнивене —
Око, n. 1) das Auge, oculus. Пуно као око. 2) слијепо око, der Schlaf, tempus. 3) амбарско око, die Abtheilung, das Fach (im Magazin), loculus.
Око, praep. um, herum, circum: око мене, око куће, око воде и т. д.
Оков, m. das Beschläge, der Beschlag, integumentum, ornatus argenteus.
Око̀вати, кујем, v. pf. 1) schlagen (in Eisen und Bande), vincio. 2) beschlagen, orno argento.
Оковица, f. (н. п. на пушци) vide оков.
Окозити, им, v. pf. werfen (von der Ziege), pario.
Окозитисе, имсе, v. r. pf. werfen (von der Ziege), pario.
Околина, f. die Umgegend, vicinia.
Околѝш, m. оно брашно, што остане око камена воденичнога кад се устави воденица. Покупио и околиш; изјели миши околиш.
Околѝшење, n. das Herumgehen, circuitio.
Околѝшити, им, v. impf. herumgehen, ambagibus utor.
Околѝшнице, f. pl. она дрвета, што стоје око камена воденичнога, да се брашно не просипа кад се меље.
Около, 1) praep. mit dem genit. um, circum. cf. око. 2) adv. umher, circum, circa: около, море!
Околома́тити, им, v. pf. rund umher besetzen (z. B. ein Kleid mit Schnüren), distinguo, orno.
Околочѐп, m. (cm.) ein (erdichtetes) Kraut, als Ingrediens eines Liebestrankś, nomen herbae fictae (ad philtrum).
„Самдокаса и околочепа —
Окомак, мка, m. der ausgedroschene Kukuruzkolben, arista zeae semine privata.
Око̀мити, им, v. pf. 1) ausschälen, decortico, н. п. кукуруз. 2) окомити око на што, seine Augen werfen auf etwas, oculos conjicio.
Окомицѐ, stoßweise, mit einem Stoße, pulsando: ударио га пушком окомице.
Окон̂итисе, имсе, v. r. pf. ein Pferd bekommen, equum nancisci:
„На пјешака тридесет дуката:
„Не би ли се и он окон̂ио —
Окопа́вање, n. das Umgraben, oblaqueatio.
Окопа́вати, ам, v. impf. umgraben, oblaqueo, circumfodio.
Око̀пати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, виноград, umgraben, oblaqueo.
Око̀ран, рна, но, vorwerfend, tadelnd, reprehendens: не смије му човек о̀корне ријечи рећи.
Око̀рео, рела, ло, steif, hart, durus, rigidus.
Око̀ретисе, римсе, v. r. pf. steif werden, rigidus fio.
Око̀тити, им, v. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.
Око̀титисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.
Окошт, та, то, stark von Knochen, ossosus, musculosus.
Окрајак, ајка, m. ein Stück (Wiese), segmentum.
Окра́јање, n. (das Gehen um etwas herum, statt daran zu gehen), das Zaudern, Zögern, tergiversatio.
Окра́јати, ам, v. impf. zaudern, tergiversari.
Окра̀јника, f. der Rand (des Brotlaibs), margo panis.
Окра̑јчење, n. vide окрајање.

Окрâјчити, им, vide окрајати.
Окрастати, ам, v. pf. mit einem Ausschlag (красте) anstecken, pustulas communico.
Окрастатисе, амсе, v. r. pf. einen Ausschlag bekommen, pustulis obduci.
Окрвáвити, им, v. r. pf. mit Blut bespritzen, cruento.
Окрезатисе, âмсе, v. r. pf. sich ausbosen, filatim solvi.
Окрѐзубити, им, v. pf. zahnlückig werden, edentulus fio.
Окрêк, m. cf. окријек.
Окрéнути, нем, v. pf. wenden, verto.
Окрéнутисе, немсе, v. r. pf. sich wenden, verti.
Окрѐсати, ешем, v. pf. 1) behauen, abästen, deseco frondes. 2) пушку, losdrücken, emitto telum.
Окресине, f. pl. die Abfälle beim Abästen, frondes desectae.
Окрêтан, тна, но, hurtig, promtus.
Окретâње, n. das Umwenden, conversio.
Окретати, ећем, v. impf. wenden, converto.
Окречити, им, v. pf. mit Kalk anwerfen, weißen, calce dealbo.
Окрѝвити, им, v. pf. beschuldigen, accuso, do crimini.
Окријек, m. (може бити да је ово Ерц. а Рес. и Срем. окрêк?) das Wassermoos, conferva.
Окрѝље, n. Schirm, praesidium:
„Под окриље, под фрушку планину —
Окрљати, ам, v. pf. sich behelfen, besser werden (nach einer Krankheit), convalesco.
Окрњак, њка, m. der Stümmel, truncus.
Окрњѝвање, n. das Verstümmeln, mutilatio.
Окрњѝвати, њујем, v. impf. verstümmeln (besonders ein Gefäß), mutilo.
Окрњити, им, v. pf. verstümmeln, mutilo, z. B. лонац, чашу; стотину, војску.
Окрòјити, им, v. pf. beschneiden, circumcido.
Окрп, m. eine Art Geschenks (um sich die Kleider flicken zu lassen), corollarium. Кад дијете још није дорасло за цијел арач, онда арачлија иште окрп, т. ј. пола арача, или штогођ.
Окрпити, им, v. pf. 1) flicken, resarcio. 2) окрпио га један пут, einen kleinen Schlag versetzen, ferio leniter.
Округа, f. (cm.) Art weiblichen Kopfputzes, vittae genus:
„А свекрви чембер и округу —
Окрýгао, гла, ло, rund, rotundus.
Округлѝна, f. } die Ründe, rotunditas.
Окрýглост, f. }
Окружѝвање, n. das Abründen, rotundatio.
Окружѝвати, жујем, v. impf. abründen, rotundo.
Окрýжити, им, v. pf. 1) ründen, rotundo. 2) umringen, circumdo.
Окрýнити, им, v. pf. abpflücken, decerpo.
Окруњѝвање, n. das Pflücken, decerptio.
Окруњѝвати, њујем, v. impf. pflücken, carpo
Окрчити, им, v. pf. urbar machen, colo, н. п. њиву.
Окрш, m. } das Gemetzel, caedes, ma-
Окршâј, m. } ctatio, trucidatio.
Окужити, им, v. pf. verpesten, pestem infero.
Окука, f. die Windung (eines Flusses), ambages fluminis, maeandri.
Окýмити, им, v. pf. кога, einen zum кум machen (bitten), rogo ad puerum baptizandum, aut ad nuptias celebrandas, ut praesit.
Окумитисе, имсе, v. r. pf. с ким, mit jemand Kumschaft machen, cumatum (?) inire cum quo.
Окýпати, ам, v. pf. abbaden, lavo.
Окýпатисе, амсе, v. r. pf. sich baden, lavor.
Окупити, им, v. pf. 1) vide заокупити. 2) abklauben, colligendo absumo.
Окусити, им, v. pf. kosten, gusto.
Окућитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren (heiraten, ein Haus machen), uxorem duco.
Окушати, ам, v. pf. versuchen, experior:
„Да окушам срећу у дорату —
Олáдити, им, v. pf. 1) abkühlen, refrigero. 2) sich heimlich davon machen, clam abeo. cf. одладити.
Олáднети, ним, v. pf. (Рес.) } erkalten,
Олáднити, им, v. pf. (Срем.) } refrige-
Олáдњети, дним, v. pf. (Ерц.) } ror.
Олâј, m. das Leinöl, oleum lineum.
Олáкшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.
Олéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide олијенитисе.
Олéњитисе, имсе (у Сријему), vide олијенитисе.
Олéпити, им, (Рес. и Срем.) vide олијепити.
Оливер, m. Mannsname, nomen viri (Oliverius?).
Оливера, f. Frauenname, nomen feminae.
Олѝзати, ижем, v. pf. ablecken, circumlambo.
Олијèнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) faul werden, pigresco.
Олијèпити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, induco (luto, argilla).

Олово, n. das Bley, plumbum.
Олевски, ка, ко, н. п. мајдан, Bley-, plumbi.
Олтар, m. der Altar (in der Kirche), altare.
Олук*, m. die Wasserrinne, colliciae.
Олупак, пка, m. etwas zerschlagenes, Schlechtes (z. B. Flinte, Sattel), res corrupta.
Олупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Олупина, f. vide олупак.
Оњвина, f. die Stengelblätter am Kukuruz, folia zeae. cf. комушина.
Ољуштине, f. pl. die abgelöseten Schalen der Aepfel, Birnen, cortices desecti pomorum.
Ољуштити, им, v. pf. abschälen, decortico: крушку, јабуку, jaje, репу.
Омагањити, им, vide опоганити.
Омад, f. (coll.) junge Pferde, die doch über ein Jahr alt sind, equini pulli anniculi.
Омаечак, чка, ко, nicht groß, staturae mediocris.
Омаивање, n. das Wankenmachen, labefactatio.
Омаивати, омаујем, v. impf. wanken machen, labefacto.
Омаја, f. вода, што прска с кола воденичнога (особито код кашичаре воденице) кад се коло окреће. Ту воду ватају жене у очи Ђурђева дне, те се купају у њој. cf. Ђурђев дан.
Омак, m. ein junges, einjähriges Pferd, equus anniculus.
Омакиња, f. eine junge einjährige Stute, equa annicula.
Омакљати, ам, v. pf. beschnitzen, scalpo.
Омакнутисе, немсе, vide омаћисе.
Омален, на, но, nicht groß, haud ita magnus.
Омалити, им, v. pf. abbrechen, mindern, minuo.
Омаљивање, n. das Mindern, minutio.
Омаљивати, љујем, v. impf. vermindern, minuo.
Омамити, им, v. pf. verlocken, illecebris induco, н. п. псето, човека.
Омамљивање, n. das Verlocken, illecebrae.
Омамљивати, љујем, v. impf. verlocken, allecto.
Оман, m. die Alantwurzel, der Alant, inula helenium Linn.
Оманути, нем, v. pf. 1) im Ringen seinen Gegner schwenken, torqueo luctans, labefacio. 2) fig. anführen, decipio.
Омара, f. die Schwüle, tempestas fervida: омара је, биће кише.
Омаћисе (говорисе и оманнутисе), омакнемсе, v. r. pf. ausgleiten, aberro.
Омашке, н. п. бацити камен, mit Ausholung, vibrando.
Оме, ета, n. ein Füllen (über ein Jahr alt), equuleus.
Омерити, им, (Рес. и Срем.) vide омјерити.
Омести, етем, v. pf. abkehren, abbürsten, verro, purgo.
Омести, етем, v. pf. anführen, decipio, induco in errorem.
Омилање, n. das stille Suchen (einer Gunst) durch Geberden, Achselzucken, gestus quaerentis aliquid tacite.
Омилатисе, амсе, v. r. impf. durch stummes Achselzucken etwas suchen, quaero motitans: шта се ти омилаш му?
Омилети, лим, (Рес.) } vide омиљети.
Омилити, им, (Срем.) }
Омиловати, лујем, v. pf. liebkosen, blanditiis afficio.
Омиљети, лим, v. pf. (Ерц.) коме ко, или шта, lieb werden, carus, gratus fio. Што омиље, не омрзну (alte Liebe rostet nicht).
Омирисати (омирисати), ишем, v. pf. што, an etwas riechen, odoror.
Омицање, n. das Ausgleiten, aberratio, lapsus.
Омицати, ичем, v. impf. hinabgleiten lassen, sino labi: омиче низ ноге.
Омицатисе, ичемсе, v. r. impf. ausgleiten, aberro, elabor.
Омицкивање, n. dim. v. омицање.
Омицкивати, кујем, dim. v. омицати.
Омјерити, им, v. pf. (Ерц.) anmessen (z. B. ein Kleid), metior, designo: омјери о се.
Омладина, f. etwas Junges (Kinder, Nachwuchs) im Hause, suboles.
Омладитисе, дисе, v. r. pf. Wurzel fassen, subolesco, heranwachsen.
Омлађивање, n. das Heranwachsen, das Wurzelfassen, radicum actio.
Омлађиватисе, ђујесе, v. r. impf. Wurzel fassen, radices ago.
Омлатити, им, v. pf. 1) abdreschen, trituro, z. B. проју, гра, конопље (кућељу). 2) herabschlagen (vom Baume), decutio.
Омоље, n. Theil der Пожаревачка нахија, wo die Млава entspringt. Омољски (Омољски) ка, ко, von Омоље.
Оморика, f. die Fichte, pinus. cf. смрека (?).
Омотавање, n. vide обмотавање.
Омотавати, ам, vide обмотавати.
Омотати, ам, vide обмотати.

Омофор, m. ein Stück der Bischofskleidung, vestimenti episcopalis pars.
Омраза, f. die Entzweyung, Haß, odium.
Омразити, им, v. pf. кога, или што, entzweyen, discordem reddo.
Омразитисе, имсе, v. r. pf. с ким, sich mit jemand entzweyen, odium concipio in aliquem.
Омрестити, им, (Рес. и Срем.) vide омријестити.
Омрзнути, нем, v. pf. einen Haß auf einen bekommen, coepi odisse; es ist mir zuwider, odi: омрзао сам на њега; он ми је омрзао.
Омријестити, им, v. pf. (Ерц.) begatten (von den Vögeln), coeo.
Омркнути, нем, vide омрћи.
Омрсити, им, v. pf. 1) н. п. човека, Fleischspeisen zu essen geben. 2) говеда, овце, свиње, Salz zu lecken geben.
Омрситисе, имсе, v. r. pf. 1) Fleischspeisen essen. 2) кад се игра крмаче.
Омрћи (говорисе и омркнути), омркнем, vom Dunkel (der Nacht) überfallen werden, nocte intercipior. Омркао, а не освануо (cf. замрћи).
Омрцинити, им, v. pf. verrecken machen, facio ut moriatur bestia (inepte mactata).
Омрцинитисе, имсе, v. r. pf. verrecken, pereo, morior.
Омршâј, m. ein Stück Fleischspeise, frustum carnis: нема никаква омршаја.
Омћи, омкнем, vide омаћи.
Омћисе, омкнемсе, vide омаћисе.
Омудрити (омудрати?), им, v. pf. gescheut werden, fio prudens.
Омућине, f. pl. gerütteltes Ueberbleibsel von Wein, Arrak, reliquiae vini usti.
Омче, ôмчй, f. pl. die Schlinge (z. B. vom Roßhaar zum Vogelfang), laqueus.
Он (ôн) она, оно, er, sie, es, ille, illa, illud; is, ea, id.
Онанз, m. der Anis (österr. Aneis), pimpinella anisum, Linn.
Онâј, она, оно, jener, jene, jenes, ille, illa, illud.
Онâјзовица, f. der Anisbranntwein, vinum ustum ex aniso.
Онâкй, ка, ко, jener Art, ejus modi.
Онâкô, 1) auf jene Art, illo modo. 2) so (unentgeldlich), gratis.
Онâковй, ва, во, vide онаки.
Онамо, 1) dorthin, illuc. 2) dort, illic.
Ондâ, damals, tum, eo tempore.
Ондашњй, ња, ње, der damalige, illius temporis.
Онде, (Рес.) } dort, illic.
Онди, (Срем.) }
Онђе, (Ерц.) }

Онемети, мим, (Рес.) } vide онијемљети.
Онемити, им, (Срем.) }
Онередитисе, имсе, v. r. pf. seine Nothdurft verrichten, alvum exonero.
Онесвеснути, нем, (Рес. и Срем.) vide онесвјеснути.
Онесвјеснути, нем, v. pf. (Ерц.) in Ohnmacht fallen, linqui animo.
Онй, она, оно, vide онај.
Онијемити, им, v. pf. } (Ерц.) 1) stumm werden, mutus fio, obmutesco. 2) verstummen, obmutesco.
Онијемљети, мим, v. pf. }
Оновечерй, vorgestern Abends, nudius tertius vesperi.
Оноликâчкй, ка, ко, augm. v. оноликй.
Оноликй, ка, ко, 1) so groß als — tantus. 2) so viel als — tantum.
Оноличнй, на, но, dim. v. оноликй.
Ономадашњй (ономаднашњи), ња, ње, dieser Tage, nuperus.
Ономадне, dieser Tage, nuper, superioribus diebus.
Ономлâнй, vor zwei Jahren, annis abhinc duobus.
Ономлањскй, ка, ко, was vor zwei Jahren war, quod ante duos annos erat.
Оностранац, нца, m. der jenseitige Einwohner, ex ulteriori parte.
Онострâнка, f. die jenseitige Einwohnerin, femina ex ulteriori parte.
Оностранскй, ка, ко, jenseitig, ex ulteriori parte fluminis.
Онуд, } dort vorbei, illac.
Онудâ (онудâ), }
Оо! (verwundernd), oho! Деде комшија учини и мен и један пут оо! (рекао Нијемац Србљину, кад су пили заједно, па Србљин све препуњао своју чашу и говори оо!).
Оп! } говорисе кад се игра: опа цуп! па! оп цуп! hopp!
Опа! }
Опадâње, n. 1) das Abfallen (des Wassers, des Laubes) casus. 2) das Verleumden, calumniatio.
Опадати, ам, v. impf. 1) abfallen, cado. 2) verleumden, calumnior.
Опаднути, нем, vide опасти.
Опажâње, n. das Bemerken, Wahrnehmen, observatio, animadversio.
Опажати, ам, v. impf. wahrnehmen, gewahr werden, animadverto.
Опâз, m. die Hut, Acht, attentio: буди на опазу, nimm dich in Acht; sey auf der Hut.
Опазити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto.
Опâјгора, f. ein unverschämtes freches Weib, femina impudens.
Опâк, ка, ко, 1) verkehrt, perversus

2) tüchtig, firmus validus: опако ми га удари! да опаке ђевојке!
Опа́клија: m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schafpelz, rheno ovillus: Нема с њим ништа, као ветар с опаклијом.
Опала, f. (als Scheltwort auf etwas, was entwender verbrannt ist oder den Brand verdient): камо ти опала?
Опа́лити, им, v. pf. 1) крме, ein Schwein sengen, aduro suem. 2) schießen, Feuer geben. 3) кога, einen heißen Streif versetzen, uro verberando (verberibus).
Опаме́тити, им, v. pf. gescheut machen, reddo prudentem: опаметићу ја њега! ich werde ihm's schon lehren, docebo illum.
О̀панак, нка, m. eine Art Socke, socci genus.
Опа̀нути, нем, v. pf. mit der Hand vorbeifahren (z. B. bei den Augen), ventum cieo: опануо ме по оку.
Опа̀нча̑р, m. der Opankenmacher, sutor soccarius.
Опанча́рев, ва, во,} des Opanken machers, sutoris.
Опанчаров, ва, во,}
Опа̀нчина, f. augm. v. опанак.
Опа̀нчић, m. dim v. опанак.
Опарити, им, v. pf. verbrennen anbrennen, mit heißen Wasser beschütten, aduro.
Опа̀рница, f. Art Kukurzbrot, panis genus.
Опа̀руша, f. (у Сријему) Art Kukuruzbrot, panis genus.
Опасати, ашем, v. pf. umgürten, cingo.
Опасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich umgürten, cingi; опасаосе снагом, sagt man von einem Jüngling, der die Blüte seiner Mannskraft erreicht hat.
Опасти (говорисе и опаднути), опаднем, v. pf. 1) abfallen, cado, decido. 2) verleumden, calumnior:
„Неко нас је њему опаднуо,
„С њега жива месо отпадало —
Опасти, опасем, v. pf. 1) abweiden, depasco. 2) bespringen (von Pferden), coeo (de equo).
Опаси́вање, n. das Umgürten, cinctio.
Опаси́вати, сујем, v. impf. umgürten, accingo.
О̀па̀учити, им, v. pf. eins versetzen, percello: опаучио га један пут.
Опа́чење, n. das Verkehrtwerden, perversio.
Опа́читисе, имсе, v. r. impf. verkehrt werden, verderben, perverti.
Опе́ло, n. (Рес. и Срем.) vide опијело.
Опенити, им, (Рес. и Срем.) vide опјенити.
Опепѐлити, им, v. pf. не даде му (н. п. мачка мишу) ни опепелити, ohne Gnade, ohne Umstände, sine inducíis.
Опепѐљавити, им, v. pf. äschern, cinere conspergo.
Опе̑т, wieder, iterum.
Опѐћисе, ечемсе, v. r. pf. н. п. на сунцу, von der Sonne verbrannt werden, aduror sole.
Опѐче̑нчело, само у овој загонетци: полеђеле гуске пиритнигуске, сусреше и опеченчело? (т. ј. варнице и верите).
Опи́јање, n. 1) das Betrinken, inebriatio. 2) das Kleinmachen des Mundes, contractio oris.
Опи́јати, ам, v. impf. 1) betrinken, inebrio. 2) уснама, den Mund spitzen, fastigo.
Опи́јатисе, амсе, v. r. impf. sich betrinken, inebrior.
Опије́ло, n. (Ерц.) die Absingung (Ablesung) der Gebete bei einer Grablegung, quae canit sacerdos sepeliens mortuum.
О̀пипати, ам, v. pf. befühlen, contrecto.
Опи́пати, ам, v. pf. abklauben, carpo: опипале кокоши грожђе; опипати месо с кости.
О̀пира̑ње, n. das Stützen, innisio.
Опирати, рем, v. impf. 1) stützen, fulcio: опире се на штап. 2) cf. опријети.
Опѝрњача, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.
Опи́сати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.
Описи́вања, n. das Beschreiben, descriptio.
Описивати, сујем, v. impf. beschreiben, describo.
О̀питисе, пијемсе, v. r. pf. sich betrinken, inebrior.
О̀пичитисе, имсе, v. r. pf. obscoene dictum g. d. cunnum nancisci.
Опи̏шатисе, амсе, vide попишатисе.
Опјенити, им, v. pf. (Ерц.) abschäumen, despumo.
О̀пклада, f. die Wette, sponsio.
Опкладитисе, имсе, v. r. pf. wetten, sponsionem facio.
О̀пклађа̑ње, n. das Wetten, sponsio.
Опклађатисе, амсе, v. r. impf. wetten (mit einem), sponsionem facio.
Опко̀лити, им, v. pf. umringen, circumvenio.
Опкоља́вање, n. das Umringen, circumventio.
Опкоља́вати, ам, v. impf. umringen, circumvenio.

Опкоп, m. die Schanze, vallum.
Опкопавање, n. das Verschanzen, obvallatio.
Опкопавати, ам, v. impf. verschanzen, obvallo.
Опкопаватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.
Опкопати, ам, v. pf. verschanzen, circumvallo.
Опкопатисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.
Оплавити, им, v. pf. vide поплавити.
Оплавити, им, v. pf. blau färben, caeruleo colore imbuo.
Оплаза, f. оно, што плуг прескочи, кад се оре, па остане цијела земља.
Оплакати, ачем, v. pf. 1) beweinen, defleo. 2) anfangen zu weinen, in fletum dor: оплакало дијете од њега.
Оплакати, ачем, vide поплакати.
Оплакивање, n. 1) das Beweinen, defletio. 2) das Aufweinen, effusio in fletum.
Оплакивати, кујем, v. impf. 1) beweinen, defleo. 2) aufweinen (z. B. von einem Kinde), in fletum prorumpo.
Оплевити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијевити.
Опленити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијенити.
Оплести, етем, v. pf. 1) flechten, plecto, texo. 2) н. п. чарапе, рукавице, stricken, texo acubus.
Оплестисе, етемсе, v. r. pf. das Haar flechten, necto comam.
Оплећак, ћка, m. der (gestickte) Vordertheil des weiblichen Hemdes, indusii muliebris pars anterior acu picta.
Оплијевити, им, v. pf. (Ерц.) jäten, runco.
Оплијенити, v. pf. (Ерц.) ausplündern, spolio, diripio.
Опљачкати, ам, vide оплијенити.
Опљети, оплијевем, (Ерц.) vide оплијевити.
Опљунути, нем, v. pf. in die Hände speyen, spuo in manus.
Опна, f. die Membrane, das Häutchen, membrana (ovi, cerebri).
Опница, f. dim. v. опна.
Оповидети, дим, v. pf. (Рес.)
Оповидити, им, v. pf. (Срем.)
Оповиђети, дим, v. pf. (Ерц.) (das Gericht) aufmerksam machen auf etwas nicht Beachtetes, admoneo (de crimine, male facto).
Опово, n. намастир у фрушкој гори. Оповски, ка, ко, von Опово.
Опоганити, им, v. pf. verunreinigen, entweihen, polluo.
Опоганитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verunreinigen, contaminor. 2) sich besudeln (vom Kinde, das die Wäsche etc. verunreinigt), concacare se.
Оподојчити, им, v. pf. н. п. краву, овцу, козу, des Säuglings berauben, lactente privo (vom Vieh).
Оподојчитисе, имсе, v. r. pf. des Säuglings beraubt werden, privor lactente (vom Vieh).
Опојавање, n. das Ablesen der Begräbnißgebete, decantatio precum funebrium.
Опојавати, ам, v. impf.
Опојати, ам (и опојем), v. pf. einen besingen (i. e. die Grabgebete über ihn ablesen) preces funebres decantare.
Опојити, им, v. pf. berauschen, inebrio.
Опоменути, нем, v. pf. erinnern, mahnen, admoneo.
Опоменутисе, немсе, v. r. pf. sich erinnern, gedenken, memini, recordor.
Опомињање, n. das Erinnern, commonefactio; memoria.
Опомињати, њем, v. impf. erinnern, commonefacio.
Опона, f. vide опна.
Опоница, f. dim. v. опона.
Опоравитисе, имсе, v. r. pf. sich erholen, refici, recreari.
Опоран, рна, но, herb, acerbus, austerus.
Опорити, им, v. pf. abtrennen, hinwegtrennen, (z. B. eine Schnur), demo, separo.
Опорњак, m. ein Theil der Eingeweide, intestinorum pars.
Опостити, им, v. pf. fastenmäßig richten (z. B. einen Topf, worin Fleischspeisen gewesen), purgo ollam, in qua carnes fuere.
Опоштенитисе, имсе, v. r. pf. sich als Ehrenmann zeigen, fidem probare, ostendere se honestum.
Оправа, f. 1) die Zurechtrichtung, correctio. 2) Bereitung, Fertigrichtung, paratio. 3) die schriftliche Erlaubniß der Obrigkeit, jus scriptum faciendi aliquid. cf. исправа.
Оправан, вна, но, richtig, in Ordnung, bene constitutus, z. B. пушка, гађе.
Оправдати, v. pf. rechtfertigen, purgo, satisfacio.
Оправити, им, v. pf. 1) zu recht richten, corrigo (пушку, воденицу). 2) кога, abfertigen, expedio.
Оправитисе, им, v. r. pf. sich bessern, (nach einer Krankheit), melius esse.
Оправљање, n. das Zurechtmachen, correctio, reparatio.
Оправљати, ам, v. impf. zurichten, reparo.
Оправљатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern (mit der Gesundheit) convalesco.
Опрати, оперем, v. pf. waschen, lavo.

Опра̏штање, n. 1) das Abschiednehmen beim Auseinandergehen, salutatio discedentium. 2) das Verzeihen, condonatio.

Опра́шташи, ам, v. impf. verzeihen, condono.

Опра́шташисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen (und sagen: Nichts für ungut!), ante discessum salutare se invicem.

Опрдине, f. pl. (scherzhaft) schlechter Rest, reliquiae flocci.

Опрѐгача, f. } die Schürze (das Vortuch)
Опрѐжина, f. } der Frauen, praecingulum cf. прегача.

Опрѐз, m. die Umsicht, circumspectio: на опрезу као зец.

Опре́мање, n. das Fertigmachen zur Abreise, paratio ad iter.

Опре́машн, ам, v. impf. reisefertig machen, expedio.

Опре́мишн, им, v. pf. reisefertig machen, expedio.

Опрести, едем, v. pf. spinnen, nendo paro.

Опре̏шн, ем, опрьо, (Рес. и Срем.) vide опријешн.

Опржити, им, vide ожећи.

Опрзнити, им, v. pf. beim Ausweiden ein Eingeweide verletzen (einen Darm durchschneiden, daß die Excremente herausfallen) laedo intestina ut excrementa appareant.

Опријешн, рем, опрьо, v. pf. (Крц.) 1) sich an etwas anstellen, adsisto, adclinor. 2) очи, seinen Blick auf etwas richten, oculos figo.

Опријешисе, ремсе, опрьосе, v. r. pf. (Крц.) 1) sich stemmen, stützen, anlehnen, innitor. 2) sich setzen (von der Armee), resisto, obsisto, obnitor.

Опри́шшишисе, имсе, v. r. pf. Brandblasen bekommen, pustulas ab igne ducere.

Опрљити, им, vide опарити.

Опро̀сити, им, v. pf. durchbetteln, abbetteln, permendico, mendicans emetior. Какав je (издрпан), опросио би њим бијели свијет.

Опро̀стити, им, v. pf. 1) verzeihen, ignosco. 2) frey machen, libero, solvo:
„Те Шпитарца с коњем опростише-
„Симеун се грија опростио —

Опро̀ститисе, имсе, v. r. pf. 1) sich gegenseitig verzeihen, sibi condonare invicem. 2) Abschied nehmen, saluto discedens.

Опроштâj, m. Urlaub (beim Scheiden), venia:
„Ђевојка ти се удаје,
„Од тебе иште опроштај —

Опроштење, n. die Erlaubniß, venia: с опроштењем (моја жена).

Опру́жање, n. das Ausstrecken, protensio.

Опру́жати, ам, v. impf. } ausstrecken,
Опружити, им, v. pf. } extendo.

Опрцати, ам, v. pf. и. п. читаво jагње, sich mit einem ganzen Lamm begrasen, sich's wohl schmecken lassen, cum deliciis comedo.

Опрцати, ца, v. pf. m. j. jарац козу, bespringen, coeo (de capro). cf. меће.

Опсена, f. (Рес. и Срем.) vide опсјена.

Опсенити, им, (Рес. и Срем.) vide опсјенити.

Опсенитисе, имсе, v. r. pf. (scherzhaft, mit Anspielung auf псето) statt осјенитисе (gewahr werden).

Опсјена, f. (Крц.) das Blendwerk, praestigiae.

Опсјенити, им, v. pf. (Крц.) verblenden, glaucoma cui ob oculos objicio.

Опсо̀вати, сујем, v. pf. кога, или коме што, beschimpfen, contumelia adficio.

Опстрзање, n. das Zaudern im Davongehen, cunctatio et circumspectatio discedentis.

Опстрзатисе, амсе, v. r. impf. и п. око куће, zaudern, im Weggehen, tergiversari in discessu.

Опшерати, ам, (Рес. и Срем.) vide опћерати.

Опшерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide опћеривање.

Опшерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide опћеривати.

Опше̏ћи, ечем, v. pf. überflügeln, circumvenio.

Опшињи́вање, n. das Füttern der Stallwände mit Stroh, Farrenkraut, u. dgl. im Winter, munitio stabuli ab hieme.

Опшињи́вати, њујем, v. impf. (den Stall) mit Farrenkraut u. dgl. ausfüttern, munio stabulum ab hieme.

Опши́њити, им, v. pf. umfüttern, rund herum füttern, munio stabulum foeno и. п. кошару, свињац.

Опшицâње, n. (Срем.) vide опшјецање.

Опшицати, шичем, (Срем.) vide опшјецати.

Опшјецâње, n. (Крц.) das Umzingeln, circumventio.

Опшјецати, шјечем, v. impf. (Крц.) umringen, circumdo.

Опшра́жити, им, v. pf. rund umher besuchen, pervisito:
„И опшражи Турске ковилуке,
„Не би ли ће десијо Турака —

Опшркати, шрчем, vide опшрчати.

Опшрча́вање, n. das Umlaufen, circumcursio.

Оптрчавати, ам, v. impf. umlaufen, circumcurso.
Оптрчати, чим, v. pf. umlaufen circumcurro.
Оптуживање, n. das Anklagen vor Gericht, accusatio.
Оптуживати, жујем, v. impf. anklagen, accuso.
Оптужити, им, v. pf. anklagen, accuso.
Опћерати, ам, v. pf. (Ерц.) rund herumjagen, circumago.
Опћеривање, n. (Ерц.) das Umjagen, circumactio.
Опћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) umherjagen, circumago.
Опћешити, им, v. pf. beaugenscheinen, video, perlustro:
„Кад је ђорда иљаду дуката,
„Додај ми је да је опћешимо —
Опузао, зла, ло, schlüpfrig, lubricus.
Опустети, стим, (Рес.) } vide опустјети.
Опустити, им, (Срем.) }
Опустошити, им, v. pf. verwüsten, depopulor.
Опута, f. der Riemen für die Opanken, lorum ad hypodemata.
Опустјети, опустим, v. pf. (Ерц.) wüste werden, deseror.
Опчинити, им, v. pf. кога, einen behexen, es einem anthun, incanto.
Опшивање, n. das Umnähen, obsutio.
Опшивати, ам, v. impf. rund umnähen, obsuo.
Опшити, шијем (particip. опшивен), v. pf. umnähen, circumsuo.
Општи, ша, ше, (у Сријему) allgemein, communis.
Општина, f. die Gemeinde, commune.
Општински, ка, ко, Gemeinde-, publicus.
Ора, ораа, m. die Nuß, nux.
Ора, f. (ὥρα) die rechte Zeit, tempus opportunum:
„Листај горо, кукај кукавицо:
„Нек' се чини ора за ајдуке. —
Оран, рна, но, bereit, aufgelegt, zu etwas, paratus, promtus.
Оранија, f. ein grosser unbedeckter Kessel, lebes magnus.
Ораница, f. der Kahn, Nachen, cymba. cf. чун.
Орање, n. 1) das Ackern, aratio. 2) geackertes Land, terra: мутна вода као орање; пале вране по орању;
„Море Марко! не ори друмова. —
„Море Турци! не газ'те орања —
Орао, орла, m. der Adler, aquila.
Ораов, ва, во, Nuß-, nuceus.
Ораовина, f. das Nußholz, lignum nuceum.

Орар, m. Art geistliche Schärpe der Diakonen, horarium.
Орати, рем, v. impf. ackern, aro.
Ораћи, ћа, ће, н. п. земља, Acker(land), terra arabilis, arvum.
Орач, m. der Ackersmann, arator.
Орачев, ва, во, des Ackerers, aratoris.
Орачица гужва, f. vide гужва орачица.
Орачки, ка, ко, 1) Ackerers-, aratorum. 2) adv. wie ein Ackersmann, more aratoris.
Орашар, m. 1) миш, eine Mausart, die Nüsse frißt (Billich?), mus. 2) einer der gern Nüsse ißt, homo amans nucum. 3) einer der Nüsse verkauft, vendens nuces.
Орашење, n. das Würzen mit Nüssen, nucum intritio in cibum.
Орашити, им, v. impf. mit Nüssen würzen, condio nucibus.
Орашје, n. (coll.) der Nußwald, nucetum.
Орашчић, m. dim. v. ора.
Ордија*, f. die Armee, exercitus turcicus:
„И он уби у Турској ордији
„Из Зворника Асан-барјактара —
Ордуља, f. (у Сријему и у Бачк.) alte Hexe (als Schimpfwort für ein altes, böses Weib), venefica.
Орезати, ежем, v. pf. н. п. виноград, beschneiden, amputo, praeseco.
Орепак, пка, m. das leichte (und schlechte) Getreide, welches beim Worfeln neben das schwere vertragen wird, grana leviora: осијеци мај орепак.
Орид, m. Ochrida, Achrida:
„Цинцар Јанко од Орида града —
Оритак, тка, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide орићак.
Орити се, рисе, v. r. impf. н. п. планина, шума, wiederhallen, wiederschallen, resono.
Орићак, ћка, m. die Pflugreute, rallum.
Орјатин*, m. (χωριάτης, Bauer) Halunke, Holunke, Spitzbube, nebulo.
Орјатка, f. } (Schimpfwort) das
Орјаткиња, f. } weibliche von орјатин.
Орјатски, ка, ко, 1) Spitzbuben-, nebulonum. 2) adv. spitzbübisch, more nebulonum.
Орлаш, m. н. п. таљир, der (Adler-) Thaler, thalerus duorum florenorum.
Орлина, f. augm. v. орао.
Орлић, m. 1) der junge Adler, pullus aquilinus. 2) der Hahn an der Flinte, retinaculum pyritae.
Орлов, ва, во, Adlers-, aquilae, aquilinus.
Орлови нокти, m. pl. das Geißblatt, lonicera caprifolium Linn.

Орлу̀шина, f. vide орлина.

Орма̂н, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kasten, armarium.

Ӧрница, f. Ackerland, Ackerfeld, arvum.

Ортак*, m. der Gesellschafter (Compagnon) in einer Handelsunternehmung, socius negotii.

Орта̀клук*, m. die Handlungsgesellschaft, societas.

Ȍртаков, ва, во, des Compagnons, socii.

Ȍртакова̂ње, n. das Handeln in Gesellschaft, societas.

Ȍртаковати, кујем, v. impf. Compagnon seyn, sum socius.

Ȍртаковица, f. die Frau des Compagnons, uxor socii.

Ортаче̂ње, n. der Abschluß einer Handlungsgesellschaft, initio societatis, creatio socii.

Ȍртачина, f. augm. v. ортак: ортачино моја!

Ȍртачити, им, v. impf. zum ортак machen, facio socium.

Ȍртачитисе, имсе, v. r. impf. ортак werden, socius fio,

Ȍртачкӣ, ка, ко, 1) н. п. новци, Compagnie-, societatis. 2) adv. wie Compagnons, more sociorum.

Ору̏жа̂ње, n. das Bewaffnen, armatio.

Ору̏жати, ам, v. impf. bewaffnen, armo.

Ору̏жје, n. die Waffen, arma.

Ӧс, m. die Wespe, vespa.

Оса̀катити, им, v. pf. 1) zum Krüppel machen, debilem reddo. 2) zum Krüppel werden, debilis fio.

Оса̀катитисе, имсе, v. r. pf. zum Krüppel werden, debilitor.

Ȍсам, acht, octo.

Осамдѐсе̂т, achtzig, octoginta.

Осамдѐсетеро, vide осамдесеторо.

Осамдѐсе̂тӣ, та, то, der achtzigste, octogesimus.

Осамдѐсе̂торо, Anzahl von 80, octoginta.

Оса́митисе, имсе, v. r. pf. allein bleiben, relinquor solus.

Оса̀мнаест, achtzehn, octodecim.

Оса̀мнаестеро, vide осамнаесторо.

Оса̀мнаестӣ, та, то, der achtzehnte, duodevigesimus.

Оса̀мнаесторо, eine Anzahl von achtzehn, octodecim (wie franz. une dixhuitaine).

Ȍсат, m. Gegend um Srebernitza in Bosnien.

Оса̀ћанин, m. човек из Осата. Оса̀ћани су готово сви дрвођеље, па иду љети по свој Турској, те граде куће и остале зграде; врло су добри људи, и знаду, готово сви, славу напамет.

Осва́јање, n. das Erobern, captio.

Осва́јати, ам, v. impf. erobern, redigo sub potestatem.

Осва̀нути, нем, v. pf. vom anbrechenden Tage erreicht werden, invenior a die illucescente. Кад се Срби у јутру састану (у Србији) и назове један другом добро јутро, онда га упита: Је си ли мирно освануо? А онај одговори: Мирно, вала Богу; како ти!

„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором.

Осве́стити, им, (Рес. и Срем.) vide освијестити.

Осве́ститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide освијеститисе.

Ȍсвета, f. die Rache, vindicta. Нема освете без луда брата.

Осве́тити, им, v. pf. weihen (Wasser), consecro.

Осве́титисе, имсе, v. r. pf. коме, sich rächen an jemand, vindictam sumo de aliquo.

Освѐтлати, ам, (Рес. и Срм.) vide освјетлати.

Освијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) zur Besinnung bringen, revoco ad mentem.

Освијѐститисе, имсе. v. r. pf. (Ерц.) zur Besinnung kommen, redeo ad mentem.

Осви́так, тка, m. der Anbruch (des Tages), diluculum:

„На освитак нећељи дођоше
„Прије зоре и бијела дана —

Освита̂ње, n. das Sichtbarwerden bey anbrechendem Tage, apparitio primo diluculo.

Ӧсвитати, ићем, v. impf. sichtbar werden bey anbrechendem Tage, appareo diluculo.

Освјѐтлати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. образ, Ehre machen, illustro existimationem.

Осво̀јити, им, v. pf. erobern, capio, occupo.

Осра̀бати, ам, v. pf. кога, mit Krätze anstecken, scabie inficio.

Осра̀батисе, амсе, v. r. pf. die Krätze bekommen, scabie infici.

Освр́нутисе, немсе, vide обазретисе.

Оврта̂ње, n. vide обзирање.

Освртатисе, рћемсе, vide обзиратисе.

Осе́дети, дим, (Рес.) } vide осједити.
Осе́дити, им, (Срем.) }

Осѐдлати, ам, v. pf. satteln, impono sellam equo.

Ȍсек, m. (Рес. и Срем.) vide осјек.

Осе̂к, m. (Рес. и Срем.) vide Осјек.

Ȍселе, von nun an, abhinc, ex hoc tempore.

Оселити (одселити), им, v. pf. 1) кога, einen übersiedeln, transporto. 2) оселио, er ist weggezogen, emigravit.
Оселитисе (одселитисе), имсе, v. r. pf. sich wegsiedeln, emigro.
Осетити, им, (Рес. и Срем.) vide осјетити.
Осетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide осјетитисе.
Осећање, n. (Рес. и Срем.) vide осјећање.
Осећати, ам, (Рес. и Срем.) vide осјећати.
Осећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осјећатисе.
Осећи, осечем, (Рес. и Срем.) vide осјећи.
Осећисе, осечемсе, (Рес. и Срем.) vide осјећисе.
Осецање, n. (Рес. и Срем.) vide осијецање.
Осецати, ам, (Рес. и Срем.) vide осијецати.
Осецатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осијецатисе.
Осечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide осјечак.
Осечанин, m. (Рес. и Срем.) vide Осјечанин.
Осечки, ка, ко, (Рес. и Срем) vide Осјечки.
Осечкиња, f. (Рес. и Срем.) vide Осјечкиња.
Осигурати, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher stellen, tutum reddo, prospicio.
Осидрати, ам, v. pf. (cm.) mit dem ausgeworfenen Anker befestigen, ancora teneo navem:
„Осидраше танану галију
„Под бијелу кулу Кујунџијића —
Осиједити, им, v. pf. } (Ерц.) grau
Осиједјети, једим, v. pf. } werden, canesco.
Осијек, m. (Ерц.) Esseg, Essekinum.
Осијецање (одсијецање), n. (Ерц.) 1) das Abhauen, decisio. 2) das Anfahren (im Reden), invectio. 3) das Abnehmen (des überschwemmenden Wassers), remissio. 4) (vom Kukuruz) das Aehrenmachen, spicarum protrusio. 5) das Abschätzen, aestimatio.
Осијецати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abhauen, decido. 2) н. п. потрицу, schätzen, aestimo. 3) осијеца вода, abnehmen, demo. 4) осијецају кукурузи, Aehren machen, spicam emitto.
Осијецатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehi in quem.
Осилити, им, v. pf. gewaltig werden, vim nanciscor et potentiam.
Осим, außer, praeter, praeterquam.
Осион, на, но, gewaltthätig, violentus.
Осипање, n. das Auseinander-fallen-lassen, Zerstreuen, dissipatio.
Осипати, ам (и осипљем), v. impf. auseinander fallen lassen, dissipo, н. п. чарапу.
Осипатисе, амсе (и осипљемсе), v. r. impf. 1) auseinander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri.
Оспрадити, им, v. pf. mit спрада verbrämen, praetexo, limbo.
Осиромашити, им, v. pf. verarmen, depauperor.
Осиротети, етим, v. pf. (Рес.) } ver-
Осиротити, им, v. pf. (Срем.) } waiset
Осироћети, отим, v. pf. (Ерц.) } werden, verwaisen, orbus fio.
Осје, n. (coll.) die Aehrenspitzen, aristae.
Осјек (одсјек), m. (Ерц.) 1) der Abschnitt, segmentum. 2) осјеком, in Bausch und Bogen, per aversionem.
Осјетити, им, v. pf. (Ерц.) empfinden, spüren, sentio.
Осјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) merken, sentio.
Осјећање, n. (Ерц.) 1) das Empfinden, sensus. 2) das Merken, animadversio.
Осјећати, ам, v. impf. (Ерц.) empfinden, sentio.
Осјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) merken, sentio.
Осјећи (одсјећи), осијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, deseco. 2) bestimmen, determino. 3) abnehmen, imminui. 4) (von Kukuruz) den Fruchtstengel ansetzen, facio spicam.
Осјећисе (одсјећисе), осијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehor in aliquem.
Осјечак (одсјечак), чка, m. (Ерц.) der Abschnitt, segmentum.
Осјечанин, m. (Ерц.) der Essegger, Essekinensis.
Осјечки, ка, ко, (Ерц.) Essegger, essekinensis.
Осјечкиња, f. (Ерц.) die Esseggerin, femina Essekinensis.
Оскакање (одскакање), n. 1) das Ueberspringen (Bezwingen im Sprunge), victoria saltus. 2) das Abspringen, desultura.
Оскакати (одскакати), ачем, v. impf. 1) abspringen, desilio, resilio. 2) überspringen (besiegen im Sprunge), vinco saltu. 3) (v. pf.) davon springen, abeo saltans.
Оскакивање (одскакивање), n. vide оскакање 1.
Оскакивати (одскакивати), кујем, vide оскакати 2.
Оскоруша, f. 1) der Sperberbaum, sor-

bus domestica Linn. 2) die Frucht davon, die Arlesbeere, sorbum.
Оскорушов, ва, во, Speyerlings-, sorbi.
Оскорушовац, вца, m. оскорушов штап.
Оскорушовача, f. 1) ein Stock von Sperberbaum, baculus sorbeus. 2) Branntwein von Arlesbeere, vinum ustum e sorbo.
Оскорушовина, f. Speyerlingholz, lignum sorbeum.
Оскорушовица, f. ракија од оскоруша.
Оскочити (одскочити), им, v. pf. 1) abspringen, desilio. 2) überspringen (weiter springen als ein anderer), saltu vinco. 3) hinwegspringen, resilio.
Ослабити, им, v. pf. schwach werden, debilitor.
Осладитисе, дисе, v. r. pf. коме што, süß (angenehm, lieb, theuer) werden, dulcis fio.
Осłањâње, n. das Vertrauen auf jemand, confisio, fiducia.
Ослањатисе, амсе, v. r. impf. vertrauen auf einen, confido in aliquo.
Ослепети, пим, v. pf. (Рес.)
Ослепити, им, v. pf. (Срем.)
Ослијепити, им, v. pf. (Крц.)
Ослијепљети, пим, v. pf. (Крц.)
} erblinden, coecus fio, oculis capior.
Ослободити, им, v. pf. кога, einem Muth machen, animum addo.
Ослободитисе, имсе, v. r. pf. Muth bekommen, animum capio.
Ослонитисе, имсе, v. r. pf. на кога, auf einen vertrauen, confido in aliquo.
Ослоњâње, n. vide ослањање.
Ослоњатисе, амсе, vide ослањатисе.
Осмâк, m. 1) Art Maß, mensurae genus. 2) ein Thier (Pferd) von 8 Jahren, octennis equus.
Осмевање, n. (Рес. и Срем.) vide осмијевање.
Осмеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осмијеватисе.
Осменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide осмјенутисе.
Осмерица, f. vide осморица.
Осмеро, vide осморо.
Осмй, ма, мо, der achte, octavus.
Осмијевање, n. (Крц.) das Zulächeln, arrisio.
Осмијеватисе, амсе, v. r. impf. (Крц.) zulächeln, adrideo.
Осмина, f. 1) das Achtel, pars octava. 2) eine Zahl von 8, octo.
Осмица, f. die Achte (im Kartenspiel), numerus octonarius, ogdoas.
Осмјенутисе, немсе, v. r. pf. (Крц.) (einmal) zulächeln, adrideo.
Осморица, f. eine Anzahl von acht, ogdoas, octo (fr. une huitaine).
Осморо, eine Anzahl von acht, (fr. une huitaine).
Осмочитисе, имсе, v. r. pf. zum Brot essen (z. B. Fisolen); nach deutscher Art etwa: Gekochtes essen, obsonia edo.
Осмудити, им, v. pf. absengen, amburo, z. B. ein Schwein, die Haare versengen.
Осмудитисе, имсе, v. r. pf. sich versengen, aduror.
Оснежити, жи, (Рес. и Срем.) vide оснијежити.
Оснивање, n. das Gründen, jactio fundamentorum.
Оснивати, ам, v. impf. gründen, Grund legen, jacio fundamenta.
Оснијежити, жи, v. pf. (Крц.) schneyen, es ist Schnee gefallen, cecidere nives.
Основа, f. der Zettel (beim Weber), der Aufzug, die Werfte, stamen.
Основати, нујем, v. pf. 1) anzetteln (das Garn), ordino telam. 2) den Grund (zum Gebäude) legen, fundamenta jacio.
Оснутак, тка, m. der Aufzug (bei den Webern) bevor er an den Weberstuhl kommt, stamen.
Особина, f. besonderes Eigenthum (was nicht unter der gemeinschaftlichen Hausverwaltung steht), res propria, non communis familiae, peculium. Бекоја жена има краву или овцу, што јој је поклонио отац, или други ко; а мушкарци držе кошнице, бравњаке; сију дуван и т. д.
Особитй, та, то, besonders, singularis, proprius.
Особито, 1) besonders, praesertim. 2) besonders, seorsum.
Осовина, f. die Achse (am Rade), axis.
Осовљй, ља, ље, Wespen-, vesparum.
Осоје, n. das Dickicht, der dicke Wald, in den keine Sonne kommt, salis densus.
Осока, f. eine Art Flüssigkeit, liquidi genus.
Осолити, им, v. pf. einsalzen, sallio.
Осолитисе, имсе, v. r. pf. etwas Gesalzenes essen, manduco sallitum.
Осорљив, ва, во, reizbar, gähzornig, iracundus.
Осочан, чна, но, cf. осока.
Оспа, f. vide аспа.
Оспице, f. pl. vide красте.
Оспичав, ва, во, blatternarbig, variolarum notis maculatus. cf. богињав.
Осрамотити, им, v. pf. in Schande bringen, dedecore adficio.
Осрати, осерем, v. pf. daherscheißen, procaco.
Осратисе, осеремсе, vide посратисе.

Осредњӣ, ња, ње, mittelmäßig, mediocris:
„Кнезовима ате поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —
Остава, f. die Hinterlage (das Depot), depositum: дао на оставу; оставе ајдучке.
Оставити; им, v. vf. 1) aufheben, verwahren, custodio, repono. 2) lassen, mitto. 3) daher браду —, den Bart wachsen lassen, promittere barbam.
Оставитисе, имсе, vide остануmисе.
Остављање, n. 1) das Aufheben, custoditio. 2) das Lassen, relictio. 3) браде, der lange Bart, promissio barbae.
Остављати, ам, v. impf. 1) verwahren, repono. 2) lassen, mitto, relinquo. 3) (das Haar, den Bart, den Schnurbart) wachsen lassen, promitto barbam.
Остајање, n. das Bleiben, permansio.
Остајати, јем, v. impf. 1) verbleiben, maneo. 2) zurückbleiben, remaneo.
Остајати, тојим, v. pf. н. п. лазаре, на зими, aushalten, verbleiben, permaneo.
Осталӣ, ла, ло, übrig, reliquus.
Останак, нка, m. das Verbleiben, mansio: срећан ти пут, а мени добар останак.
Остануmи, нем, vide остати.
Остануmисе, немсе, v. r. pf. чега etwas bleiben lassen, mitto, non curo:
„Останисе Мујо четовања,
„Четовања и ашиковања —
Остарети, рим, v. pf. (Рес.) } altern, alt werden, consenesco.
Остарити, им, v. pf. (Срем.) }
Остарјети, рим, v. pf. (Ерц.) }
Остатак, тка, m. 1) das Ueberbleibsel, reliquia. 2) die Uebriggebliebenen, relicti (post mortem): да Бог да остатку живот и здравље.
Остати (говорисе и остануmи), анем, v. pf. 1) bleiben, maneo, permaneo. 2) од болести, genesen, servari e morbo. 3) од кога, zurückbleiben hinter wem: није остао од ђавола, relinqui, deterior sum.
Остве, f. pl. der Dreyzack (der Fischer), tridens.
Оствиште, n. der Stiel des Dreyzacks, manubrium tridentis.
Остипсати, ам (остипшем?), v. pf. in Alaun sieden, coquo in alumine, imbuo alumine.
Осто, m. hyp. v. Остоја.
Остоја, m. Mannsname, nomen viri.
Острвитисе, имсе, v. r. pf. ein Aas zu fressen bekommen (von Hunden), cadaver nancisci.

Острвица, f. Stadt in Dalmatien, Ostrovitia:
„А ђевојка Англијска краљица,
„С Дуком зетом од земље Горанце,
„Она оде шеру Острвици —
Острвљанин, m. der Insulaner, insulanus.
Острвљанка, f. die Inselbewohnerin, insulana.
Острво, n. die Insel, das Eyland, der Wörd (Werder), insula. Једно село украј Дрине (под Лозницом) зовесе Острво.
Острвскӣ, ка, ко, Insel-, insularis.
Остр̂вце, n. dim. v. острво.
Острићи, ижем, острига о, v. pf. scheren, tondeo.
Остро̀гон, m. Gran, Strigonium.
Оструга, f. vide купина.
Остру̀гати, ужем, v. pf. abschaben, derado.
Остружине, f. pl. die Abschäbsel, quod abradi debet.
Осту́пање (одступање), n. das Hinwegtreten, recessio.
Осту́пати (одступати), ам, v. impf. abtreten, recedo.
Оступати, ам, v. pf. stampfen, contundo, pinso.
Осту́пити (одступити), им, v. pf. abtreten, recedo.
Осу́дити (одсудити), им, v. pf. aburtheilen, das Urtheil fällen, judicium fero.
Осу́дити, им, v. pf. verurtheilen, condemno.
Осуђивање, n. das Verurtheilen, condemnatio.
Осуђивање (одсуђивање), n. das Aburtheilen, judicii latio.
Осуђивати, ђујем, v. fr. verurtheilen, condemno.
Осуђивати (одсуђивати), ђујем, v. impf. aburtheilen, judicium fero.
Осужњитисе, имсе, v. r. pf. ein Gefangener werden, ins Gefängniß kommen, in vincula conjici.
Осу́кати (одсукати), учем, v. pf. abdrehen, abwinden, retorqueo, devolvo.
Осукивање (одсукивање), n. das Abdrehen, retorsio, devolutio.
Осукивати (одсукивати), кујем, v. impf. abdrehen, retorqueo.
Осу́рити, им, v. pf. blaß färben, colore pallido imbuo.
Осу̂ти, оспем, v. pf. auseinander fallen lassen (z. B. den Strumpf), dissivo.
Осу̂тисе, оспемсе, v. r. pf. 1) aus einander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri:
„Осуге небо звездама,
„А равно поље овцама —

Осушити, им, v. pf. trocknen, sicco.
Осушитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, austrocknen, siccor.
Отава, f. das Grummet, foenum chordum.
Отакање, n. das Abziehen (das Weins), deductio, derivatio.
Отакати, ачем, v. impf. abziehen (den Wein), derivo.
Отале, vide одатле.
Отаљати, ам, v. pf. gut ausführen, bene perficio, vinco.
Отанчати, ам, v. pf. dünn werden, extenuor.
Отањити, им, v. pf. dünn machen, extenuo.
Отац, оца, m. der Vater, pater.
Отворање, n. 1) das Oeffnen, apertio. 2) das Polieren, politio.
Отворати, ам, v. impf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio.
Отворити, им, v. pf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio, z. B. пушку, сребрно што и т. д.
Отврднути, нем, v. pf. hart werden, indureseo.
Отврстисе, зесе, v. r. pf. sich lösen, solvi: отврзла му се крв на нос (или из носа).
Оте! Zuruf ans Pferd, um es zu entfernen, vox abigentis equum.
Отегнути, нем, v. pf. strecken, ausziehen, extendo.
Отегнутисе, немсе, v. r. pf. sich hinstrecken, extendor.
Отежати, ам, v. pf. 1) schwer werden, gravis fio. 2) schwerfällig werden, gravis fio.
Отезање, n. das Ausziehen, Ausstrecken, extensio.
Отезати, ежем, v. impf. ausstrecken, extenso.
Отезатисе, ежемсе, v. r. impf. sich dahinstrecken, extensor.
Отелити, им, v. pf. kalben, ein Kalb werfen, pario (vitulum).
Отелитисе, имсе, v. r. pf. kalben, pario.
Отерати, ам, (Рес. и Срем.) vide oћерати.
Отесати, ешем, v. pf. behauen, dolo, dedolo, exascio.
Отеснити, им, (Рес. и Срем.) vide отијеснити.
Отети, отмем, v. pf. nehmen, wegnehmen, capio, rapio.
Отетисе, отмемсе, v. r. pf. sich befreyen, liberor.
Отећи, ечем, v. pf. anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, decurro, minuor.
Отешчати, ам, vide отежати.
Отијеснити, им, v. pf. (Ерц.) knapp machen, facio angustum.
Отимање, n. das Wegnehmen, Entreißen, ademtio.
Отимарити, им, v. pf. striegeln, strigili rado.
Отимати, ам (и отимљем), v. impf. wegnehmen, adimo.
Отиматисе, амсе (и отимљемсе), v. r. impf. 1) sich frey machen, eximor, liberor. 2) око шта, sich reißen (um etwas), raptim emo, diripio.
Отипсати, ам (отипшем?), vide оспипсати.
Отирање, n. daß Abwischen, abstersio.
Отирати, рем, v. impf. abwischen, abstergo.
Отиратисе, ремсе, v. r. impf. sich abwischen, abstergor.
Отирач, m. das Handtuch, mantile, mantella, mappa. Избирач нађе отирач (кад се који жени).
Отискивање, n. 1) das Wegdrücken, remotio (per pressionem). 2) das Losstopfen, apertura per remotionem.
Отискивати, кујем, v. impf. 1) hinwegdrücken, removeo (urgendo), z. B. лађу. 2) losstopfen, aperio per remotionem.
Отискиватисе, кујемсе, v. r. impf. u. п. у свијет, in die weite Welt hinaus sich werfen.
Отиснути, нем, v. pf. 1) hinwegdrücken, removeo. 2) aufstopfen, aperio.
Отиснутисе, немсе, v. r. pf. у свијет, sich in die weite Welt hinein werfen, abeo inter homines ignotos.
Отићи (отићи), отидем, отишао (говорисе у брзом изговору о шао и о ч а о), v. pf. fortgehen, abeo.
Отицање, n. vide отјецање.
Отицати, ичем, vide отјецати.
Отјецање, n. (Ерц.) 1) das Aufschwellen, intumescentia. 2) das Ablaufen, defluxus.
Отјецати, отјечем, v. impf. (Ерц.) 1) anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, defluo.
Отказати, ажем, v. pf. antworten, entgegnen, respondeo.
Отказивање, n. das Antworten, responsatio.
Отказивати, зујем, v. impf. antworten, responso.
Откале, vide одакле.
Откати, очем, v. pf. fertig weben, pertexo.
Откивање, n. 1) das Losschmieden, defractio, solutio. 2) das Dängeln (der Sense), cum quis tundendo acuit (falcem foenariam).
Откивати, ам, v. impf. 1) losschmie-

ден, recudo i. e. cudendo defringo, solvo. 2) косу, dängeln, tundendo acuo.
Откидак, тка, m. ein abgerissenes Stück, particula defracta, decerpta.
Откидање, n. das Abreißen, dereptio.
Откидати, ам, v. impf. abreißen, deripio.
Откинути, нем, v. pf. abreißen, deripio: откинула се лађа.
Оклапање, n. 1) das Abdecken, detectio. 2) das Aufsperren, reclusio.
Отклапати, ам, v. impf. 1) abdecken, den Deckel abnehmen, detego. 2) aufsperren, aufschließen, recludo, pando.
Отклати, кољем, v. pf. abbrechen (am Preise), detraho: једва сам пасјим зубима отклао.
Откле̑, vide одакле.
Отклопити, им, v. pf. 1) abdecken, detego. 2) aufmachen, recludo.
Откључавање, n. das Aufschließen, reclusio.
Откључавати, ам, v. impf. } aufschließen, recludo.
Откључати, ам, v. pf. }
Отковати, кујем, v. pf. 1) losschmieden, recudo, demo. 2) косу, abdängeln, tundendo exacuo.
Откопавање, n. das Abgraben, sublatio (fodiendo).
Откопавати, ам, v. impf. } abgraben, tollo fodiendo.
Откопати, ам, v. pf. }
Откос, m. das Gras, welches mit einem Sensenstreiche abgemäht wird, quod uno falcis foenariae ictu demetitur: покисли откоси; покисло сијено у откосима.
Откосити, им, v. pf. abmähen, demeto, deseco.
Откривање, n. 1) das Abdecken (des Hauses), detectio. 2) das Enthüllen, nudatio, detectio.
Откривати, ам, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Открити, ријем, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Откуд, } woher? unde?
Откуда̑, }
Откуп, m. der Loskauf, die Auslösung, redemtio:
„Оћеш ли ме пуштит' на откупе? —
Откупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
Откупљивање, n. das Loskaufen, Auslösen, redemtio.
Откупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
Отале̑, vide отале.
Отмица, f. der Mädchenraub, raptus puellae. У Србији и данашњи дан отимају ђевојке. Млада момчад врло радо иду у отмицу, и често нуде један другога: „Ајде море да ти отмемо ту, или ону, ђевојку." У отмицу се иде с оружјем какогођ на војску. Кашто отмичари довребају ђевојку код стоке, или кад пође на воду, па је ухвате и одведу; а кашто ударе на кућу ноћу (као ајдуци), па обију кућу и свежу ђевојачкога оца и браћу, док нађу ђевојку и одведу. Кашто се побију ђевојачка браћа и рођаци с отмичарима и буде меса доста: као што је у Јадру (у селу Клупцима) 1805те године погинуо ђевојчин брат и један отмичар; и ђевојку опет нијесу могли отети. Зато отмичари не смију ласно да ударе на кућу, ђе знаду да има млого рода у ђевојке, а особито ђе је село сложно: зашто и сељаци, како стану пушке пуцати и учини се буна, спопадне сваки своју пушку па трчи у помоћ. Свему је селу срамота, кад се из села отме ђевојка, а отмичарима још већа, кад се врате јалови. Кад отмичари докопају ђевојку у руке, онда је већ не ће оставити, макар сви изгинули; ако ли се ђевојка стане затезати и не ће да иде, онда је вуку за косе, и деру штапом као вола у купусу. Отмичари не смију њи с ђевојком момачкој кући: зашто пођу кашто сељаци, с родом ђевојачким, за њима у потјеру; него је одведу у шуму, и тамо је вјенчају у каквој колиби (пударској или пастирској), или ђе око бувника. Поп мора вјенчати, ако му се и не ће: зашто оће да га бију. Кад дође потјера у село, онда ови, откуд су отмичари, изиђу преда њи лијепим начином и граде мир. Ако се тако помире, добро; ако ли род ђевојачки оде кадији на тужбу, онда морају доћи и отмичари с ђевојком. Кад угледа мати ђевојку на мешћеми, а она се стане бусати рукама у прси, и јаукати: „Куку мене! ево роба мога." Кад се почну судити, кадија најприје пита ђевојку: Или је сила, или драга воља? Ако рече ђевојка, да је сила, и да она не ће с оним момком живљети ни данас ни сјутра, макар је сву исјекли на комаде, онда зло по отмичаре: морају лежати у апсу и плаћати глобу. Ако ли ђевојка рече (као што понајвише бива): „Није сила, веће драга воља: ја ћу за њим и у гору и у воду," онда отмичари даду што,

гођ кадији, па се помире с ђевојачким родом, и одведу ђевојку кући те чине свадбу.

Највише се догоди те отимају ђевојке, кад момак запроси ђевојку па му је не даду; а кашто је и не просе (кад знаду да је не ће дати), него управо отиду и отму, а момак је није ни виђео. Ђевојке отимају понајвише момчад, која немају родитеља, или ако и имају, а они и не слушају, него се скићу којекуда; а за поштена момка и од поштена рода слабо ће кад отети ђевојку, нити ће такови момак отићи у отмицу.

Црни је Ђорђије био забранио отимати ђевојке: издао је заповијест, да ће свакога момка, за ког отму ђевојку, погубити; попа, који вјенча отету ђевојку, обријати (распопити); кума, ђевера и старог свата шибати; а осталим отмичарима свакому по 50 батина ударити.

Отмичâр, m. der Mädchenräuber, raptor puellae. cf. отмица.

Отòболитисе, лисе, v. r. pf. an etwas herabhangen, dependeo.

Отòварити, им, v. pf. abladen, demo.

Отòич (òтоич), } so eben, kurz vorher, paulo ante.
Отòичке (òтоичке,

Отôк, m. die Geschwulst, tumor.

Отока, f. ein S e i t e n a r m eines Stromes, der sich wieder mit demselben vereinigt, und dadurch eine Insel bildet, cornu fluminis c i r c u m f l u u m.

Отолê, vide отале.

Отòпитисе, пèсе, v. r. pf. н. п. снијег, schmelzen, liquefio.

Отòплитисе, лисе, v. r. pf. lau werden, tepesco.

Отòчити, им, v. pf. 1) abziehen (den Wein), derivo (vinum). 2) н. п. сјекиру, mit dem Wetzsteine abschleifen, cote acuo.

Отпадâње, n. 1) das Abfallen, delapsus. 2) das Abfallen, defectio.

Отпадати, ам, v. impf. 1) abfallen, decido. 2) fig. abfallen, deficio.

Отпáдити, им, v. pf. abfällig machen, facio ut quis deficiat, ut non sit dicto audiens.

Отпáдитисе, имсе, v. r. pf. abtrünnig werden, deficio.

Отпаднûк, m. der Abfällige, Abtrünnige, defector, apostata.

Отпадница, f. die Abtrünnige, defectrix: „Враш' се натраг, Божја отпаднице—

Отпађúвање, n. das Abtrünnigmachen, die Verführung, seductio. 2) der Abfall, defectio.

Отпађúвати, ђујем, v. impf. abfällig machen, defectorem reddo, seduco.

Отпађúватисе, ђујемсе, v. r. impf. abfällig werden, abfallen, deficio, seducor.

Отпáрати, ам, v. pf. abtrennen, wegtrennen, solvo, separo.

Òтпасати, ашем, v. pf. losgürten, discingo.

Отпасúвање, n. das Losgürten, discinctio, solutio.

Отпасúвати, сујем, v. impf. losgürten, solvo.

Òтпасти, аднем, v. pf. wegfallen, decido.

Отпáштање, n. das Abfasten, Abbüßen durch Fasten, cum quis jejunio luit, jejunio redimit.

Отпáштати, ам, v. impf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio redimo.

Отпéвање, n. (Рес. и Срем.) vide отпијевање.

Отпéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпијевати.

Òтпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпјевати.

Отпèчатити, им, v. pf. entsiegeln, demo signum, resigno.

Отпечаћáвање, n. das Entsiegeln, sigilli demtio.

Отпечаћáвати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno, demo sigillum.

Отпúјање, n. 1) das Abtrinken, delibatio. 2) das Abtrinken, pensatio per potum.

Отпúјати, ам, v. impf. 1) abtrinken, delibo bibendo. 2) abtrinken, penso bibendo.

Отпијèвâње, n. (Крц.) 1) das Entgegensingen, wenn einer früher gesungen, responsatio cantanti. 2) das Absingen, die Auslösung durch Gesang, liberatio per cantum.

Отпијèвати, ам, v. impf. (Крц.) 1) коме, einem, der angesungen, entgegen singen, respondeo cantanti, excipio cantantem. 2) што, absingen, cantu lucror (wie Orpheus seine Eurydice).

Òтпињâње, n. das Losschnallen, solutio.

Отпињати, њем, v. impf. losschnallen, solvo.

Òтпирâње, n. das Aufthun (der Thüre, durch Hinwegräumung des davor Gestellten), apertio. 2) das Entschuldigen auf einen andern, excusatio in alium.

Òтпирати, рем, v. impf. врата, die Thür aufthun, aperio.

Òтпиратисе, ремсе, v. r. impf. на кога, sich auf einen entschuldigen, crimen rejicio in alium.

Отпúрити, им, v. pf. sich davon machen, abscedo (clam vel pulsus).

Отписати, шием, v. pf. 1) коме, zurückschreiben, antworten, rescribo. 2) кога, einen schriftlich anklagen, accuso quem per literas.
Отписивање, n. das Zurückschreiben, responsio, rescriptio.
Отписивати, сујем, v. impf. antworten, responso.
Отпити, пијем, v. pf. 1) abtrinken, debibo, delibo. 2) abtrinken, durch Trinken berichtigen (z. B. eine Schuldforderung), bibendo penso.
Отпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) што, absingen, durch Singen abverdienen, tilgen, cantu penso. 2) коме, singend abgehen, abeo cantans:
„Пјевај друже, да ти отпјевамо —
Отплакати, лачем, v. pf. 1) durch Weinen abbüßen, abweinen, lacrimis luo. 2) weinend davongehen, abeo lacrimans.
Отпливати, ам, v. pf. } davon schwimmen, abeo natans.
Отпловити, им, v. pf. }
Отпљување, n. das Ausspeyen vor etwas, exsputatio.
Отпљувати, ам, v. impf. ausspeyen, respuo.
Отпљуцкивање, n. dim. v. отпљување.
Отпљуцкивати, кујем, dim. v. отпљувати.
Отпојати, јем, v. pf. absingen (in der Kirche), decanto.
Отпорити, им, vide отпарати.
Отпоручивање, n. das Zurückentbieten, responsio ad nuncium.
Отпоручивати, чујем, v. impf. zurückentbieten, respondeo nuntio:
„А братац сестри отпоручује —
Отпоручити, им, v. pf. zurückentbieten, nuntium remitto.
Отпостити, им, v. pf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio luo.
Отпочивање, n. das Ausruhen, Ausrasten, requies.
Отпочивати, ам, v. impf. ausrasten, ausruhen, requiesco.
Отпочинути, нем, v. pf. ausrasten, requiesco.
Отпрво, unlängst, nuper, non ita pridem.
Отпрдети, дим, (Рес.) vide отпрђети.
Отпрдивање, n. das Herabfarzen, recrepitus (?).
Отпрдивати, дујем, v. impf. herab-, hinwegfarzen, depedo: отпрдују му месе низ гузицу.
Отпрдити, им, v. pf. (Срем.) } abfarzen,
Отпрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } pedendo penso. cf. испасна.

Отпре, (Рес. и Срем.) vide отприје.
Отпреће, (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide отприје.
Отприје (од прије), (Ерц.) vordem, ehemals, antea.
Отпртљати, ам, v. pf. fortgehen mit Sack und Pack, discedo cum impedimentis.
Отпузати, ужем, v. pf. } davonkriechen
Отпузити, им, v. pf. } (von Kindern), abrepo.
Отпуст, m. die Entlassung, der Abschied, dimissio.
Отпустити, им, v. pf. 1) entlassen, dimitto. 2) ablassen, remitto:
„Од арача раји отпустише —
Отпучавање, n. das Losknöpfen, discinctio.
Отпучавати, ам, v. impf. losknöpfen, discingo.
Отпучање, n. vide отпучавање.
Отпучати, ом, vide отпучавати.
Отпучити, им, v. pf. losknöpfen, discingo.
Отпуштање, n. 1) das Entlassen, dimissio, exauctoratio. 2) das Erlassen, Nachlassen, remissio.
Отпуштати, ам, v. impf. 1) entlassen, dimitto, 2) nachlassen, erlassen, remitto.
Отпушћање, n. vide отпуштање.
Отпушћати, ам, vide отпуштати.
Отребити, им, (Рес. и Срем.) vide отријебити.
Отребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide отријебитисе.
Отрезнити, им, (Рес. и Срем.) vide отријезнити.
Отресање, n. das Abschütteln, excussio.
Отресати, ам, v. impf. abschütteln, ausbeuteln: море од снијега und снијег с мору, excutio.
Отресатисе, амсе, v. r. impf. sich ausschütteln, excuti.
Отресине, f. pl. z. B. змајеве, der Glimmer (den die Zigeunerin für etwas ausgibt, das der Lindwurm abgeschüttelt habe), exuviae draconis.
Отрескатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide отријескатисе.
Отрести, сем, v. pf. abschütteln, excutio.
Отрестисе, семсе, v. r. pf. sich ausschütteln, excuti.
Отријебити, ум, v. pf. (Ерц.) abklauben, expurgo.
Отријебитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich abklauben, expurgor (e. g. pediculis). 2) von dem Obst, wann es die Blüte abgeworfen, und die Frucht angesetzt, florem abjecisse, fructum edo.
Отријезнити, им, v. pf. (Ерц.) den Rausch austreiben, crapulam expello.

Отријескатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich voll saufen, potu impleri.
Отрикур, m. ein erdichtetes Wort obscöner Art, vox ficta obscoena, q. d. tergipenium.
Отримуд, m. vox ficta obscena, q. d. terge testiculos.
Отров, m. das Gift, venenum.
Отрован, вна, но, giftig, venenosus
Отровати, рујем, v. pf. кога, vergiften, venenum do.
Отровница, f. 1) гуја, giftig, veneficus:
„Те премеће дрвље и камење
„Доке нађе гују отровницу —
2) die Giftmischerin, venefica:
„Ид' одатле једна отровнице,
„Кад си свога брата отровала,
„Отроваћеш и мене јунака —
Отрпети, пим, v. pf. (Рес.) } erleiden,
Отрпити, им, v. pf. (Срем) } zu Ende
Отрпљети, пим, v. pf. (Ерц.) } leiden, perpetior.
Отрулити, им, v. pf. } verfaulen, pu-
Отрунути, нем, v. pf. } tresco: отрулио у гвожђу (у тавници.).
Отурање, n. das Wegwerfen, abjectio.
Отурати, ам, v. impf. } wegwerfen, ab-
Отурити, им, v. df. } jicio:
„Испред себе ђерђеф отурила —
Отући, учем, vide обити.
Оћелавити, им, v. pf. kahl werden, calvus fio.
Оћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinwegtreiben, abigo.
Оћешити, им, v. pf. besichtigen, beschauen, inspicio (einen Getödteten), cf. опћешити.
Оћоравити, им, v. pf. einäugig werden, altero oculo capi.
Оћу, ich will, volo cf. ћети, тети.
Оћутети, тим, v. pf. (Рес.) } 1) ver-
Оћутити, им, v. pf. (Срем.) } stummen
Оћућети, утим, v. pf. (Ерц.) } obmutesco. 2) vide опазити.
Ох! (у Ерц. ог!), interj ach, oh! ah! vah!
Оцат, оцта, n. (у крајини Неготинској) der Essig, acetum. cf. сирће.
Оцеви, отаца, m. pl. vide оци.
Оцедити, им, (Рес. и Срем.) vide оцијединти.
Оцепити, им, (Рес. и Срем.) vide оцијепити.
Оцепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide оцјепљивање.
Оцепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide оцјепљивати.
Оци, отаца, m. pl. празник у недељу између Материца и Божића. Какогођ што жене вежу о Материцама, тако људе (који су ђецу имали) о Оцима. cf. материце.
Оцијединти, им, v. pf. ((Ерц.) 1) ausdrücken, aquam exprimo. 2) abseihen, aquam emitto.
Оцијепити, им, v. pf. (Ерц.) wegspalten, diffindo.
Оцило, vide огњило.
Оцин, на, но, н. п. гра, Oza, des Oz, reverendi patris (monachi). Пребран гра у Србији зову сељаци (као у шали) оцин гра (зашто га највише калуђери готове и једу оно са зеитином и с бибером и т. д.)
Оцјепљивање, n. (Ерц.) das Abspalten, diffissio.
Оцјепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) abspalten, diffindo.
Оцо, m. (hyp. von отац) von einem klösterlichen Vater, der Pater, pater (de monacho).
Оцрнити, им, v. pf. anschwärzen, denigro.
Оцрнитисе, имсе, v. r. pf. sich einen schlechten Namen machen, denigrare seipsum.
Оцрњивање, n. das Schwärzen, denigratio.
Оцрњивати, њујем, v. impf. anschwärzen, denigro.
Очамати, ам, v. pf. Langeweile bekommen, indem man wartet, moleste exspecto.
Очао, cf. отићи.
Очврснути, нем, v. pf. fest werden, solidari.
Очевина, f. das väterliche Vermögen, patrimonium.
Очекивање, n. das Erwarten, exspectatio.
Очекивати, кујем, impf. erwarten, exspecto.
Очемеритисе, имсе, v. r. pf. sich vergällen (durch vieles Essen), cibo nimio se corrumpere.
Оченути, нем, v. pf. einen Ast am Stamme abreißen, ramum avello.
Очепити, им, v. pf. кога, einem auf den Fuß treten, pono pedem meum in alterius pedem.
Очепити, им, v. pf. шишо, aufstöpfen, demto embolo aperio.
Очепљавање, n. das Aufstopfen, demtio emboli.
Очепљавати, ам, v. impf. aufstopfen, embolum demo.
Очерупати, ам, v. pf. rupfen, vello.
Очешати, шем, v. pf. krauen, refrico.
Очешљати, ам, v. pf. auskämmen, pecto.
Очи, очију, f. pl. die Augen, oculi.
Очимкати, ам, v. pf. in kleine Stücke theilen (z. B. Fleisch für die Kinder), in particulas minutas partiri.
Очин, на, но, des Vaters, patris.

Очињи, ња, ње, н. п. вид, Augen=, oculorum: тако ми вида очињега.
Очистити, им, v. pf. 1) reinigen, purgo. 2) sich mit Sack und Pack davon machen, clam abeo.
Очице, f. pl. dim. v. очи.
Очу̑, очуа, m. der Stiefvater, vitricus.
Очуов, ва, во, des Stiefvaters, vitrici.
Очупати, ам, v. pf. abrupfen, vello.
Оџа*, m. Chodscha (türkischer Geistlicher) sacerdos turcicus.
Оџа̂к*, m. vide димњак.
Оџак*, m. vide двор 1.
Оџаклија*, f. Zimmer mit Kamin, cubiculum in quo caminus.
Оџаковић, m. (у Босни) von gutem Hause, illustri loco natus, cf. кољеновић.
Оџача̑р, m. der Rauchfangkehrer, purgator caminorum.
Оџача̂рев, ва, во, } des Rauchfangkehrers
Оџача̂ров, ва, во, } purgatoris caminorum.
Оџин, на, но, des Chodscha, sacerdotis turcici
Оџиница, f. die Frau des Chodscha, sacerdotis turcici uxor.
Оџински, ка, ко, 1) Chodscha=, sacerdotis turcici. 2) adv. nach Art eines Chodscha, more chodjae.
Ош! interj. } Ruf um den Hund wegzu-
Оша! interj. } treiben, vox abigentis canem.
Ошакнути, нем, v. pf. m. j. псето, ош sagen, dico ош.
Ошао, cf. отићи.
Ошап, m. } суво воће, као н. п. шљи-
Ошаф, m. } ве, јабуке, крушке и т. д. gedörrtes Obst, poma tosta:
„Ђевојка се весели:
„Удаћу се к јесени.
„А мајка је кара:
„Немаш кујо дара. —
„Имам врећу ошапа,
„Свакоме свату по шака —
Ошва̀њитисе, имсе, v. r. pf. vide осрамотитисе.
Ошве, f. pl. ein Theil am weiblichen Hemde, indusii pars.
Ошеста̀рити, им, v. pf. abzirkeln, demetior circino.
Оши̏јати, ам, v. pf. (чим, кога, што) etwas, was man auf den Schultern trägt, seitwärts werfen, de humeris detorqueo.
Ошинути, нем, v. pf. einen Hieb (z. B. mit der Peitsche) geben, ico.
Оши̏шати, ам, v. pf. vide острићи.
Ошка̂ње, n. das ош sagen, abactio voce ош!
Ошкати, ам, v. impf. ош sagen, dico ош.
Ошри̏нути, нем, v. pf. н. п. врата, die Thür ein wenig öffnen, paululum removere januam.
Ошнути, нем, v. pf. ош sagen, dico ош.
О̏штар, тра, ро, 1) scharf, acutus. 2) scharf, acer.
Оште̏нити, им, v. pf. werfen (von der Hündin), pario.
Оште̏нитисе, имсе, v. r. pf. werfen, pario.
Оштре̂ње, n. das Schärfen, acutio.
Оштрика, f. eine Pflanze, herbae genus.
Оштри̏на, f. die Schärfe, acies.
Оштрити, им, v. impf. schärfen, acuo.
Оштри̏це, n. н. п. у ножа, die Schneide, acies.
Оштр̏љаст, та, то, spitzig, acutus.

П.

Па̂, aber, vero; und, et; hernach, dann, tum, post haec.
Па̀ање, n. das Abblasen, Abstäuben, excussio, deflatio.
Па̀ати, пашем, v. impf. z. B. љеб, wegblasen, abstäuben, deflo, excutio pulverem.
Па̀бирак, рка, m. die Nachlese (des Weins), racemus post vindemiam residuus, die Nachlese (des Kukuruz) spicae a messoribus relictae.
Паби̏рчење, n. die Nachlese, das Nachlesen, racematio; spicilegium.
Паби̏рчити, им, v. impf. nachlesen, racemo; spicas lego.
Па̀ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̀вао, вла, m. Paul, Paulus.
Пави̏тина, f. бијела лоза, die Waldrebe, clematis vitalba Linn.
Пави̏тња̂к, m. Gebüsch von Waldreben, vitalbetum?
Па̀вица, f. dim. v. Пава.
Па̀вко, m. Mannsname (Paul), nomen viri.
Па̂вле, m. vide Павао.
Па̀влија, f. Frauenname, nomen feminae.
Павли̏ћ, m. dim. v. Павао.
Па̀вта, f. vide пафта.
Павта̀лија, f. vide пафталија.
Па̀вте, f. pl. vide пафте.
Па̀втица, f. dim. v. павта.
Пада̂ње, n. das Fallen, casus.
Па̀дати, ам, v. impf. 1) fallen, cado. 2) пада киша, снијег es regnet, schneit, pluit, ningit (cadunt pluviae, nives). пада ми роћак, ist (kommt heraus):

А. Милан ми пада рођак.
Б. По чему (како)?
А. Његова мати и моја мати од двије сестре ђеца.

Пађѐнија, f. die Frohne eines Klosterbauers, angaria monastica (ad monasterium praestanda).

Пађенѝјаш, m. Klosterroboter, operarius monasticus.

Па̀жња, f. die zärtliche Liebe der Eltern gegen Kinder, und zwischen Eheleuten, amor parentum in liberos, aut conjugum mutuus.

Паза̑р*, n. 1) der Markt, forum. 2) наћерати пазар, einen Handel befördern, betreiben (durch Zureden), mercatus.

Пазарѝвање, n. das Handeln, mercatura.

Пазарѝвати, рујем, v. impf. handeln, mercari (emere et vendere).

Па̀зарија*, f. die Fabrikwaare (die nicht auf Bestellung gemacht ist) res facta ad vendendum, merx nundinalis. cf. пазарлија.

Паза̀рити, им, v. pf. handeln, kaufen und verkaufen, emo aut vendo.

Па̀зарлија*, f. vide пазарија.

Паза̑рнӣ, на, но,
Паза̑рскӣ, ка, ко, } н. п. дан, Markt-, nundinalis.

Па̀зити, им, v. impf. 1) кога, lieb haben, amo. 2) на кога, или на што, Acht haben, attendo.

Па̀зитисе, имсе, v. r. impf. пази се с њим und пазе се, sich haben einander lieb, amant se in vicem.

Па̀зуо, n. die Achsel, ala, axilla.

Па̀ја, f. ein Streif, virga, linea. cf. пруга.

Па́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Пајо.

Па̀јван*, m. der Strick (für weidende Pferde), funis.

Па̀јити, им, dim. v. спавати (zu Kindern) schlafen: паји буји злато моје! (жене говоре, као пјевајући, кад успављују ђецу), dormio.

Па̀јо, m. (Ерц.) hyp. v. Павао.

Па̑к, 1) vide па. 2) aber, vero: онда пак —

Па̀као, кла, m. die Hölle, infernus christianorum.

Па̀кленӣ, на, но, höllisch, infernalis.

Па̀косан, сна, но, vide пакостан.

Пако̑ст, f. die Bosheit, malitia.

Па̀костан, сна, но, boshaft, malus, malitiosus.

Па̀кра, f. nom. propr. eines Flußes und Klosters in Slavonien.

Па̀крац (понајвише се говори Па̀крц), m. варош у Славонији. Па̀крачкӣ, ка, ко, von Пакрац.

Па̀ламар*, m. das Schifftau, rudens.

Па̀ланачкӣ, ка, ко, 1) von der паланка, palancae, oppidi. 2) adv. palankisch, more oppidano.

Пала̑нка*, f. eine Palanke (Mittelding zwischen Dorf und Stadt), oppidum.

Пала́нчанин, m. Einwohner einer паланка, oppidanus.

Па̀лац, лца, m. der Daumen, pollex.

Па̀лацка, f. 1) оно што израсте на рогозу као кукурушчић. 2) Art Beutel?

Па̀леж, m. Städtchen an Einfluß in Колубара in die Сава.

Па́лежанин, m. der Palescher.

Палѐксија, f. vide Полексија.

Па́лешкӣ, ка, ко, von Палеж.

Па̀лити, им, v. impf. 1) anzünden, incendo. 2) sengen, amburo.

Па̀лица, f. 1) der Stock, Spazierstock, baculus. 2) der Stock (im Joche), baculus jugi.

Па̀личица, f. dim. v. палица.

Па̀личњак, m. m. j. свр̀дао, што се на јармовима врте рупе за палице, der Bohrer zu dem Stockloch im Joche, terebra major pro foramine jugi ad inserendum baculum.

Па̀лош (па̑лош), m. der Pallasch, gladius militaris.

Пало̑шина (па̑лошина), f. augm. v. палош.

Па̀лучак, чка, m. eine kleine unregelmäßige Au, campus herbidus prope aquam.

Па̀љевина, f. was verbrennt oder angesengt wird; quod aduritur: удара на паљевину, es riecht nach Brand.

Па̀љење, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Sengen, adustio.

Па̀љетак, тка, m. vide пабирак.

Па̀љетковање, vide пабирчење.

Па̀љетковати, кујем, vide пабирчати.

Паме̑т, 1) der Verstand mens, intelligentia, prudentia. 2) das Gedächtniß, nur in den Phrasen: није му било на памети, mens, memoria: узми се у памет (vide, attende, quid agas).

Па̀метан, тна, но, verständig, prudens, intelligens.

Па̀метовање, n. die Erinnerung, memoria.

Па̀метовати, тујем, v. impf. (сн.) gedenken, meminisse; cf. памтити: „Мо'ш ли знати и паметовати —

Па̀мтити, им, v. impf. gedenken, sich erinnern, meminisse.

Па̀мћење, n. die Erinnerung, memoria, das Gedenken.

Па̀мук*, die Baumwolle, erioxylon. Мек као памук.

Па̀мучан, чна, но, Baumwollen, bombaceus, xylinus.

Па̀мучар, n. der Baumwollhändler, mercator bombycarius.

Панагија, f. } d. i. παναγία (die allerheiligste), eine Bilder-Diptycha, diptycha.
Панађија, f. }

Панађур, m. (πανήγυρις) der Markt, die Messe, nundinae.

Панађурште, n. der Marktplatz, forum.

Пандур, m. 1) (у Србији) der Wächter der öffentlichen Sicherheit, zur Aufsuchung der Räuber u. s. w. viator publicus. Свака кнежина има по неколико пандура, који са буљубашом иду по кнежини те ћерају ајдуке и друге рђаве људе хватају. По неким мјестима (као по Босни) чувају кашто пандури и пушове и праше трговце, cf. пандурница. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Gerichtsdiener, apparitor. И секо! Бог је пандур (одговорила некаква жена у Сријему, кад јој је друга рекла: Ласно је шебе секо; швој је муж пандур).

Пандурија, f. die Stelle, das Amt des пандур, munus apparitoris, apparitio: отпишао у пандурију.

Пандурница, f. die Pandurenhütte, tugurium pandurorum. По Босни су ђекшто начињене пандурнице око пута (раздалеко једна од друге како се може чути кад пукне пушка), те у њима сједе пандури и чувају пушове од ајдука; а кашто праше трговце од једне пандурнице до друге.

Пандуров, ва, во, des Panduren, panduri.

Пандуровање, n. der Pandurendienst, adparitio.

Пандуровати, рујем, v. impf. Pandurendienste thun, adparere.

Пандурски, ка, ко, 1) pandurisch, panduricus. 2) adv. pandurisch, panduricе.

Панша, m. (Рес. и Срем.) vide Паншо.

Паншелија, m. Panteleimon, Panteleemon.

Паншица, m. dim. v. Паншо.

Паншљика, f. das Band (österr. das Pantel), fascia.

Паншо, m. (Крц.) vide Паншелија.

Панушш, нем, vide пасши (паднем).

Панцијер, m. (Крц.) der Panzer, lorica.

Панцир, m. vide панцијер.

Пањ, m. der Baumstamm, truncus.

Пањина, f. augm. v. пањ.

Пањић, m. dim. v. пањ.

Пањкање, n. das Verleumden, calumniatio.

Пањкаши, ам, v. impf. на кога, gegen jemand Lügen vorbringen, mentior de aliquo.

Паор, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) der Bauer, Landbauer, rusticus.

Паорија, f. das Provinziale (im Gegensatz der Militärgrenze) provincia rusticorum.

Паоркиња, f. die Bäuerinn, rustica.

Паорски, ка, ко, 1) bäuerisch, rusticus. 2) adv. bäuerisch, rustice.

Папа, f. 1) der Papst, papa. 2) in der Kindersprache, das Brot, sic panem vocant puelli: онда си ши звао љеб папом.

Папак, пка, m. die Klaue (der vierfüßigen Thiere), ungula.

Папар, пра, m. vide бибер:

„А шшо су ми Карловкиње
беле румене?
„Вино пију, папар зобљу,
ше су румене —

Папин, на, но, des Papstes, papae.

Папоњак, њка, m. vide папак.

Папош, m. eine Art grösserer Flußkrebse, cancri genus.

Папраш, f. das Farnkraut, filix.

Папрашка, f. } ein Farnstengel, filix una.
Папрашљика, f. }

Папрашљичица, f. dim. v. папрашљика.

Паправња, f. зидине од намасшира (у Босни више Зворника).

Папрашњача, f. m. j. земља, Farnboden, locus filicosus.

Папраћа, f. vide Паправња.

Папрен, на, но, 1) mit capsicum annuum Linn. gewürzt. 2) gepfeffert d. i. theuer, carus.

Папрење, n. das Würzen mit паприка.

Папрењача, f. ш. j. гљива (у Сријему) vide млијечница.

Паприка, f. capsicum annuum Linn.

Паприши, им, v. impf. mit паприка würzen, condio pipere indico.

Паприца, f. у воденици оно гвожђе, шшо сшоји попријеко на сену и држи на себи камен и окреће.

Папричица, f. dim. v. паприка.

Папула, f. и. п. од граа, ш. ј. кад се куван гра угњечи без чорбе; шако и од сочива, ein Fisolenmus, puls e faseolis.

Папуча*, pl. die Pantoffeln, crepidae.

Папучица. f. pl. dim. v. папуча.

Папуџија*, m. der Pantoffelmacher, crepidarius.

Пара*, die Münze Para, numi genus.

Пара, f. 1) der Athem, halitus. 2) der Dunst, vapor.

Парада, f. die Parade, pompa militaris.

Парадиши, им, v. impf. in Parade stellen, instruo aciem.

Парађење, n. das Stellen in Parade, instructio aciei.

Паразлама*, f. bei der Flinte der äußerste Ring an der Röhre, circulus flintae ultimus:

„Паразлама од тридест дуката —

Паракамилавка, f. der schwarze Flor den die Mönche über die Kamilauka tragen, paracamilauchium?

Параклис, m. (παράκλησις) (in scherzhaftem Sinne, als hätte dieß Wort mit dem клис etwas gemein) das Gebet, welches über einen gelesen wird, paraclesis.

Параклисара, m. der Kirchendiener, Küster, Glöckner in den Klöstern, aedituus.

Паракувар, m. der Nebenkoch, coqui vicarius (in den Klöstern).

Паракуваров, ва, во, des Nebenkoches, coqui vicarii.

Паралажа, f. u. m. der Zulügner, Lügengehülfe, Lügenbruder, mendacis adjutor, vicarius: састала се лажа и паралажа: један лаже, а други полагује.

Парање, n. das Lostrennen, Ausweiden, divisio, disjunctio.

Параскева, f. } die heil. Paraskewe,
Параскевија, f. } S. Parasceve:

„Убила га света Петка Параскевија—

Парасник, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bauersmann, rusticus.

Парасничкй, ка, ко, 1) bäurisch, rusticus. 2) adv. wie ein Bauer, rustice.

Парастос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Art Gottesdienstes für Verstorbene, inferiarum genus.

Парати, ам, v. impf. lostrennen, divido:

А. Дај пара (Geld).

Б. Не парај у сад, веħ на мије гуле.

Параħин, m. Stadt unweit Ħуприја.

Параħинац, нца, m. einer von Параħин.

Параħинскй, ка, ко, 1) von Параħин. 2) (adv.) запалити лулу параħински, т. ј. напунити лулу, па завашити њом ватре и пепела.

Парашница, f. Ort östlich am Einflusse der Drina in die Sawe. Парашница је отприје била пуста, и није за њу нико ни знао, док је нијесу прошавшије година населили прекодринци и голи синови, и начинили од ње као малу варошицу: зато се у новим пјесмама пјева шер Парашница:

„Треħу пиш'те шеру Парашници,
„Голом сину Зеки буљубаши —

Паргал, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Perkal (Bergan), pannus Barracanus:

„Купиħу ти дивице! сукњу од паргала —

Парење, n. das Wärmen, calefactio.

Парионица, f. das Gefäß, um die Wäsche zu laugen, vas lixiviarium.

Парип, m. ein gewöhnliches Pferd im Gegensatze des ат, equus vulgaris (πάρυπος?):

„Кнезовима ате поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —

Парипче, чета, n. ein junger парип.

Парити, им, v. impf. 1) wärmen, calefacio. 2) mit heißem Wasser begießen, calida perfundo, н. п. кошуље, ppeky. 3) очи, weiden, pasco oculos (aspectu grato).

Парица, f. dim. v. пара.

Парлог, m. ein verwahrloster Weinberg, vinea neglecta.

Парложење, n. das Verwahrlosen des Weinbergs, neglectio vineae.

Парложити, им, v. impf. den Weinberg vernachlässigen, negligo vineam.

Парница, f. 1) ein Zug des aufschneidenden Messers, cultri dividentis linea. 2) der Prozeß, lis.

Парничар, m. der Prozessirer, litium amans.

Парнути, нем, v. pf. einen Zug thun mit dem Aufschneidemesser, duco cultrum dividentem.

Парог, m. ein Stock mit einem Haken (um z. B. Farnkraut damit nach Hause zu tragen), baculus uncinatus.

Парожак, рошка, m. vide парошчиħ.

Паројчење, n. das Schwärmen des првенац, examen horni examinis.

Паројчитисе, чисе, v. r. impf. schwärmen (wenn es der првенац thut), emitto fetum (dicitur de examine horno).

Парошчиħ, m. dim. das Ende (Zaken, Ast) am Hirschgeweihe, ramus:

„Дај ми Боже златне роге
„И сребрне парошчиħе —

Парусија (парусија), f. die höchste Gattung der писанија (Gabe, von 50 Piaster an ein Kloster, damit es für uns bete), stipendii genus, monachis datum, ut pro me orent.

Парусијаш, m. der Geber einer парусија, qui dat παρουσίας.

Парцов, m. (у Сријему) vide пацов.

Парче*, чета, n. vide комад.

Парчеице, цета, n. dim. v. парче.

Пас, пса, m. der Hund, canis.

Пас, m. 1) vide појас. 2) иду говеда пасом, weidend, depascendo.

Пасање, n. das Umgürten, cinctio.

Пасати, пашем, v. impf. umgürten, cingo.

Пасатисе, амсе, v. r. impf. без штога etwas entbehren können (fr. se passer).

Пасење, n. das Weiden, pastio.

Пасидреновина, f. vide пасјаковина.

Пасина, f. augm. v. пас 1.

Пасиħ, m. dim. v. пас 1.

Пасјак, m. der Hundedreck, stercus caninum.
Пасјаковина, f. die Kreuzbeere, rhamnus catharticus Linn.
Пасјача, f. der Schedel, Hundskopf (als Schimpfwort, caput (odiose dictum).
Пасји, cja, cje, hündisch, caninus.
Пасќи, wie ein Hund, more canis.
Пасмо, n. eine bestimmte Anzahl Garnfäden, filorum certus numerus. Мало пасмо има 20 чисаоница (једна чисаоница има 3 жице) а велико 40.
Паспаљ, m. der Mühlstaub, pulvis molaris.
Пасти, паднем, v. pf. fallen, cado.
Пасти, пасем, v. impf. weiden, pasco.
Пастир, m. der Hirt, pastor.
Пастирка, f. die Hirtin, pastrix? femina pascens (oves, vaccas, capras).
Пастирски, ка, ко, 1) hirten-, pastorum. 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Пастирчад, f. (coll.) die jungen Hirten, pastores juvenes.
Пастирче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Паститисе, пасесе, v. r. impf. т. ј. кобила, in der Brunst seyn, coitum appeto (de equa).
Пасторак, рка, m. der Stiefsohn, privignus.
Пасторка, f. die Stieftochter, privigna.
Пасторчад, f. (coll.) Stiefkinder, privigni.
Пасторче, чета, n. das Stiefkind, privignus, privigna.
Пастрма, f. 1) die Forelle, fario, trutta. 2) н. п. козја, овчја, geräucherte Ziege oder Schaf, capra fumo durata.
Пастрмица, f. dim. v. пастрма 1.
Пастрмка, f. vide пастрма 1.
Паструга, f. ein Donaufisch, genus piscis.
Пастуља, f. die Mausfalle, Rattenfalle, decipula.
Пасуљ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide гра. Прођи га се брате, видиш да му ни име није као у осталије смокова: пас и уља! Окани га се брате, тај је сву Босну истурчио (т. ј. истурчилисе да не посте и да не једу пасуља). — Тако реку кашто у шали ономе, који једе пасуљ, а има још каква јела).
Пасуљина, f. augm. v. пасуљ.
Пасуљица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Пата, f. hyp. v. патка.
Патак, тка, m. der Enterich, anas mas.
Патарица, f. вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als komische Parodie von вјечнаја му намјат, и блажени покој.

Патист, m. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) Batistleinwand, panni lintei genus.
Патити, им, v. impf. 1) leiden, patior. Ко много зна, много и пати. 2) ziehen (österr. zügeln), educo, alo.
Патитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich quälen, crucior. 2) sich vermehren, anwachsen, augeor.
Патка, f. die Ente, anas.
Паткин, на, но, der Ente, anatis.
Патков, ва, во, des Enterichs, anatis maris.
Патлиџан*, m. 1) бијели, solanum melonge Linn. 2) црвени, solanum lycopersicum Linn.
Патња, f. die Qual, cruciatus. cf. мука.
Патока, f. der Lauer beim Branntwein, lorea (lora) vini usti.
Патос, m. (πάτος) der Fußboden, pavimentum.
Патосање, n. das Bödmen des Zimmers, tabularum per cubiculum dispositio.
Патосати, ашем, v. impf. u. pf. das Zimmer bödmen, tabulas dispono per solum cubiculi.
Патријар (говорисе и патријара), m. der Patriarch, patriarcha.
Патријарев, ва, во, } des Patriarchen,
Патријаров, ва, во, } patriarchae.
Патријарски, ка, ко, 1) Patriarchen-, patriarchalis. 2) adv. patriarchisch, more patriarchae.
Патријаршија, f. das Patriarchat, die Patriarchie, sedes patriarchae.
Патрљ, m. der Baumstrunk, stipes.
Патрола, f. die Patrouille, circitores militares.
Патролити, им, v. impf. patrouilliren, circueo.
Патролица, f. т. ј. шајка, или оранница, das Patrouille-Schiff, navis circitores portans.
Патролење, n. das Patrouilliren, circuitio.
Паћ*, adj. indecl. rein, sauber, purus. cf. чист.
Паћел, m.
„Одреш'те ми свилене паћеле —.
Паук, m. die Spinne, aranea.
Пауков, ва, во, Spinnen-, araneae.
Паун, m. 1) der Pfau, pavo. 2) Mannsname, nomen viri.
Пауна, f. Frauenname, nomen feminae.
Пауница, f. 1) das Weibchen vom Pfau, pavo femella. 2) Frauenname, nomen feminae.
Паунка, f. Frauenname, nomen feminae.
Паунов, ва, во, des Pfauen, pavonis.
Пауниперо, n. т. ј. пауново перо (cm.)!
„Пауниперо прекривила —

Па̀унча̑д, f. (coll.) die jungen Pfauen, pulli pavonum.
Пау̀нче, чета, n. ein junger Pfau, pullus pavonis.
Пау̀чина, f. das Spinnengewebe, tela araneae.
Па̀фта*, f. 1) vide карика. 2) пафта женска, или што свештеници опасују кад служе, cf. пафте und тканице.
Пафта̀лија*, f. die Flinte mit vielen Ringen, telum annulatum:
„У крилу му лежи пафталија —
Па̀фте, f. pl. vide тканице.
Па̀фтица, f. dim. v. пафта.
Па̀цнути, нем, v. pf. küssen, osculor (Kinderwort): паци Богу (ђаволе).
Па̀цов, m. die Ratte, rattus Linn.
Пача̑ње, n. das Einmischen in etwas, das Abgeben mit etwas, immixtio.
Па̀чатисе, амсе, v. r. impf. у што, sich in etwas mischen (mengen), immiscere se.
Па̀чаура*, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.
Па̀че, чета, n. die junge Ente, pullus anatis.
Па̀че, f. pl. die Sulze, gelatum, coagulum. cf. пихтије.
Па̀чиста̑ недеља, f. der Rasch- чиста- Sonntag (Woche), hebdomas altera quadragesimae. cf. безимена недеља.
Па̀чићи, m. pl. (coll.) die jungen Enten, pulli anatis.
Па̀чица, f. dim. v. патка.
Па̀чјӣ, чја, чје, Enten-, anatinus.
Па̀ша*, m. 1) од два туга (коњска репа), т. ј. заповједник и господар од једнога града и његове нахије, н. п. Зворнички паша, Шабачки и т. д. 2) од три туга, т. ј. везир и господар од читавога једног пашалука, ђе има више градова и нахија, н. п. Босански (или Травнички) паша, Бијоградски и. т. д.
Па̀ша, f. die Weide, pastio, pabulum.
Паша̀лија*, m. vide пашинац.
Паша̀лук*, m. der Paschalik, das Paschathum? satrapia?
Паша̀нац, нца, m. vide пашеног.
Пашѐног, m. женине сестре муж, der Mann der Schwägerin, maritus sororis uxoris meae.
Па̀шин, на, но, des Pascha, satrapae.
Па̀шинац, нца, m. einer von den Leuten des Pascha, homo satrapae.
Па̀шиница, f. die Frau des Pascha, uxor satrapae.
Па̀шинскӣ, ка, ко, 1) Pascha-, passarum. 2) adv. paschisch, more passae.
Па̀шмаге*, f. pl. eine Art Schuhe, vide папуче.

Пашо̀вање, n. das Paschaseyn, Herrschen als Pascha, imperium satrapae.
Пашо̀вати, шујем, v. impf. ich herrsche als Pascha, impero, sum satrapa.
Паште̑ње, n. das Bemühen, attentio.
Па̀штитисе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, attendo.
Пашча̑д, f. (coll.) die Hunde, canes.
Пашча̀дија, f. (coll.) das Hundegezücht.
Па̀шче, чета, n. vide псето.
Пѐвалиште, n. (Рес. и Срем.) vide пјевалиште.
Пѐвало, n. (Рес. и Срем.) vide пјевало.
Пева̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide пјевање.
Пѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide пјевати.
Пева̑ч, m. (Рес. и Срем.) vide пјевач.
Пева̀чев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјевачев.
Пева̀чица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.
Пѐвачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.
Пѐвидру̑г, m. (Рес. и Срем.) vide пјевидруг.
Пѐвица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевица.
Пѐвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide пјевнути.
Певу̀шење, n. dim. v. певање.
Певу̀шити, им, dim. v. певати.
Пѐвчић, m. dim. v. певац.
Пѐга, f. (Рес. и Срем.) vide пјега.
Пѐгав, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјегав.
Пед, f. } die Spanne, spithama.
Пѐдаљ, дли, f. } die Spanne, spithama.
Педѐсет, fünfzig, quinquaginta.
Педѐсетеро, vide педесеторо.
Педѐсетӣ, та, то, der fünfzigste, quinquagesimus.
Педѐсеторо, Anzahl von 50, quinquaginta.
Пеја̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Пѐјо, m. Mannsname, nomen viri (von Петар verkürzt).
Пек, m. 1) Fluß in der Пожаревачка нахија. 2) die Gegend dieses Flußes.
Пѐка, f. од гвожђа као црепуља, eine Schale von Eisen, die erhitzt über den Laib Kukuruzbrods gelegt wird, um ihn schneller zu verbacken, vas pistorium.
Пѐка, f. распечено дијете, vide маза.
Пека̑р, m. der Bäcker, pistor.
Пека̑рница, f. das Backhaus (der Bäckerladen), officina pistoria.
Пека̑ров, ва, во, des Bäckers, pistoris.
Пѐкарскӣ, ка, ко, 1) Bäcker-, pistorius. 2) adv. wie ein Bäcker, pistoris more.
Пѐкмез*, m. der Syrup (von Birnen, Aepfeln u. a.), syrupus.
Пѐксимет*, m. der Zwieback, panis biscoctus, panis nauticus.

Пѐла, f. hyp.
Пелагија, f.
Пелѐдија, f. } Frauenname, nomen feminae.
Пѐлен, m. der Wermuth, artemisia absinthium Linn.
Пелѐна, f. (највише се говори у множ. броју пѐлене) die Windeln, fasciae.
Пелѐнак, нка, m. hyp. v. пелен:
„Oј пелен пеленче! моје горко цвеће -
Пелѐнāш, m. der Wermuthwein, vinum absinthiatum.
Пелнвāн*, m. der Seiltänzer, funambulus.
Пѐна, f. (Рес. и Срем.) vide пјена.
Пендѐљење, n. das Einherschwanken, incessus vacillans.
Пендѐљити, им, v. impf. einherwackeln, incedo gressu vacillante.
Пенѐње, n. (Рес. и Срем.) vide пјењење.
Пѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide пјенити.
Пѐнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пјенитисе.
Пенýшење, n. dim. v. пенење.
Пенýшитисе, шисе, dim. v. пенитисе.
Пѐнце, цета, n. der Einsatz der halben Sohle am Schuhe, calcei reparatio quaedam: подај (чизме) чизмару, некаударн пенцета.
Пѐнџер*, m. das Fenster, fenestra, cf. прозор.
Пенџѐрић, m. dim. v. пенџер.
Пењâње, n. das Steigen, ascensatio.
Пѐњати, њем, v. impf. 1) кога, in die Höhe heben, elevo. 2) коња, das Roß lang binden auf der Wiese. 3) чадор, aufspannen, tendo.
Пѐњатисе, њемсе, v. r. impf. steigen, ascendo. cf. пентисе.
Пепѐљав, ва, во, mit Asche bestreut, cineribus conspersus.
Пепѐљавити, им, v. impf. äschern, in cineribus voluto.
Пепѐљаст, та, то, aschenfärbig, cinericius.
Пѐпео, ела, m. die Asche, cinis.
Пѐра, f. 1) (Рес. и Срем.) vide Перо. 2) hyp. v. перчин.
Пераѐвина, f. оно што остаје на перајици кад се перјају повјесма.
Пера́нца (перајица?), f. Flachsraufe, pecten linarius. 1) велика од гвожђа. 2) мала од свињске пераје.
Пера́ја, f. die Rückgratborsten des Schweines, setae dorsi.
Пера̀јица, f. vide пераица.
Пѐраст, m. nom. propr. einer Stadt in Dalmatien:
„Те је шаље Рисну и Перасту —
Перва́з*, m. vide крај (од ал.ине).
Пердáшење, n. das Ausziehen (des Fells), erugatio pellis.
Пердáшити, им, v. impf. m. j. кожу, ausziehen, erugo.

Пѐрде*, дета, n. (am Resonanzboden).
Пѐрило, n. мјесто, ђе се перу кошуље (на води), die Waschstätte, locus ubi lavant.
Пери́ља, f. vide праља.
Пѐрилац, љца, m. праљин муж (по намастирима и по прњаворима фрушкогорским), der Waschmann, Wäscher, Mann der Wäscherin, maritus lotricis.
Пѐрина, f. das Federbett, culcita plumea.
Пѐрица, m. dim. v. Перо.
Пѐриша, m. Mannsnamen, nomen viri.
Перишáни, m. pl. Art weiblichen Kopfputzes, ornatus quidam capitis:
„Једна глава, девет перишана —
Пѐрјаник, m. (ст.) der einen Federbusch trägt, juvenis cristatus:
„Момче перјаниче!
„Не стој, не поглеђај —
Пѐрјаница, f. der Federbusch, crista.
Перјâње, n. 1) das Raufen des Flachses, pectinatio lini. 2) die Flucht barhaupt, fuga nudo capite.
Пѐрјати, ам, v. impf. 1) den Flachs raufen, pectino linum. 2) barhaupt fliehen, fugio nudo capite.
Пѐрје, n. (coll.) die Federn, pinnae, plumae.
Пѐрнû, на, но, и. п. буздован, mit пера versehen, umbonibus (?) praeditus.
Пѐро, n. 1) die Feder, penna. Лако као перо. 2) перо лука, Stengel, caulis. 3) пера на буздовану, die hervorragenden Bogen an der Keule, umbones clavae.
Пѐро, m. (Крц.) hyp. v. Петар.
Перýника, f. 1) iris germanica Linn. 2) ein Frauenname, nomen feminae.
Перýт, f. (coll.) 1) das Gefieder, zerstreute Federn, pennae, plumae sparsae. 2) у глави, sordes in capillis.
Перутâње, n. das Ausraufen der Federn, evulsio pennarum.
Перýтати, ам, v. impf. abraufen, pennas.
Парýшâње, n. vide перутање.
Перýшати, ам, vide перутати.
Перýшина, f. vide перут 1.
Пѐрушка, f. der Federwisch, Federlappen, ala abstersoria.
Пѐрушчица, f. dim. v. перушка.
Пѐрце, n. dim. v. перо.
Перчи́н, m. vide коса 2. кика.
Перчи́нић, dim. v. перчин.
Пѐршун, m. apium petroselinum Linn.
Пѐсак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide пијесак.
Песко̀вница, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Sandbüchse, theca arenaria.
Пѐсма, f. (Рес. и Срем.) vide пјесма.
Пѐсмица, f. dim. v. песма.

Пе́сница, f. die Faust, pugnus.
Пе̑т, fünf, quinque.
Пе́та, f. die Ferse, calx.
Петак, m. der Fünfer, d, i. 1) ein Stück von fünf Para's (der österr. Siebner) numus quinarius. 2) ein Pferd von fünf Jahren, equus quimus, quinquennis.
Пе̏та̑к, m. Mannsname, nomen viri. cf. Ерак.
Пе́так, тка, m. 1) der Freitag, dies veneris. 2) der Fasttag, im Gegensatz von мрсак, dies jejunii.
Пе́тао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide пијетао.
Пе̏тар, тра, m, Peter, Petrus.
Пете̑љка, f. der Obst-Stengel, stilus pomi.
Пе̏теро, vide петоро.
Петеро̀губ, ба, бо, vide петорогуб.
Петеро̀струк, ка, ко, vide петорострук.
Пе̏ти̑, та, то, der fünfte, quintus.
Пе́ти, пењем, vide пењати.
Пе̏тина, f. 1) das Fünftel, pars quinta. 2) eine Anzahl von fünf, quinque (fr. une cinquaine): колико вас има? петина.
Пе́тисе, пењемсе, vide пењатисе.
Пе̏тица, f. 1) dim. v. пета. 2) Art unterer Thürangel, cardinis inferioris genus. 3) die Fünf (im Kartenspiel), quinio, pentas. 4) der Fünfer (Banknote von fünf Gulden), quinque florenorum tessera.
Пе̏тка, f. 1) i. q. петак: наудила му млада петка (der Freitag nach dem Neumond). 2) die heil. Petka, cf. Параскевија.
Пе̏тко, m. Mannsname, nomen viri.
Пе́тковача, f. vide петковица 1.
Пе́тковица, f. 1) die Faste zu Ehren der heil. Petka, jejunium S. Parascevae, (dauert eine Woche). 2) намастир у Србији (под Цером). 3) мали намастирић у фрушкој гори (код Шишатовца). Пе̏тковичанин, калуђер из Петковице. Пе́тковички̑, ка, ко, von Петковица.
Пѐтлић, m. dim. v. петао.
Пе́тлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пијетлов.
Пе́тлова креста, f. der Hahnenkamm, rhinanthus crista galli Linn.
Пѐтља, f. der Heftelring, fibulae orbis, in quem unculus inseritur; не држи му петља, er wagt es nicht, non audet.
Петља̑ње, n. 1) das Hefteln, fibulatio. 2) das Flicken und Pfuschen (im Leben), vita misera.
Петља̀рија, f. ein Pfuscherleben, vita misera, inepta.
Пѐтљати, ам, v. impf. 1) hefteln, fibulo. 2) pfuschen, misere vivo.

Пѐтљица, f. dim. v. петља.
Пѐтнаест, fünfzehn, quindecim.
Пѐтнаестеро, vide петнаесторо.
Пѐтнаести̑, та, то, der fünfzehnte, quindecimus, decimus quintus.
Пѐтнаесторо, eine Anzahl von 15, quindecim.
Пе́тни̑, на, но, н. п. жиле, Fersen-, calcaneus.
Пѐтоје, m. Mannsname, nomen viri.
Петорица, f. Anzahl von fünf, quinque (fr. la cinquaine; ital. la cinquina).
Пѐторо, Anzahl von fünf, quinque.
Петоро̀губ, ба, бо, fünffach, quintuplex.
Петоро̀струк, ка, ко, fünffältig, quintuplex.
Петоро̀шчићи, m. pl. (ст.) fünfhörnig, quinquecornis, cf. бабине укови.
Пѐтош, m. Mannsname, nomen viri.
Пе́тра, f. Frauenname, nomen feminae.
Петра̀хиљ, m. (περιτραχήλιον) die Stole, stola.
Петра̑ш, m. има у Зворнику један топ, који се зове Петраш. Онуда Срби приповиједају, да је, прије 100 година (Петрашке године), некакав Петраш капетан (Њемачки) био узео Зворник од Турака, па кад је послије стигла Турска војска, а он побјегао из Зворника и тај топ оставио у путу те га Турци нашли и однијели у Зворник. Приповиједају да је тај капетан имао још један топ, који се звао Зеленко, но будући да је био врло голем, зато га је одма под Зворником бацио у Дрину (и кажу да онђе и сад кашто буче у води, као во), а овај је био повукао са собом, но кад је виђео да ће га отети Турци, а он натрпао на њега дрва па запалио да изгори и да се растопи: но дрва изгорела, а топу није било ништа.
Петра̀шин, m. Mannsname, nomen viri (von Петар).
Петра̑шке године, cf. Петраш.
Пѐтрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Пѐтриња, f. Stadt in Kroatien. Петрињац (њца), човек из Петриње. Пѐтрињски̑, ка, ко, von Петриња.
Петрић, m. dim. v. Петар.
Пѐтров дан, ва дне, m. St. Peterstag (der 29. Juny), festum S. Petri.
Пѐтронија, m. } Mannsname, nomen
Пѐтроније, m. } viri.
Пѐтруша, f. vide Петра.
Пећ, f. 1) der Ofen, fornax. 2) die Stadt Ipek in Albanien, Pekia?, Ipekia?
Пѐћи, печем, v. impf. н. п. јагње, љеб, месо, каву (т. j. кувати, а не пржити), ракију, јаје (у лугу или

на' ватрању), backen, braten, pinso; asso.
Пе́ћина, die Höhle, spelunca.
Пе́ћиница, f. dim. v. пећина.
Пе́ћка, f. vide пећ. 1.
Пе́ћкӣ, ка, ко, von Пећ (2).
Пеца̑ње, n. 1) das Stechen, punctio. 2) das Angeln, piscatio ope hami.
Пе̏цати, ам, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) рибу, angeln, hamo capto.
Пециво, n. der Braten, quod assatur. Месан ражањ, гвоздено пециво? ш. ј. прстен на прсту.
Пе́цирѐп, m. приповиједају да је био у Босни некакав арамбаша' Лазар Пецирен.
Пе̏цнути, нем, v. pf. stechen, pungo.
Пе́цо, m. dim. v. Петар.
Пе̏чат, m. das Petschaft, signum, sigillum.
Пе̏чатити, им, v. impf. petschiren, siegeln, obsigno.
Пе̏чаће́ње, n. das Petschiren, obsignatio.
Пече̏ница, f. 1) der Weihnachtsbraten, sus assata die festo nativitatis Christi. Печеница обично бива читаво крме (прасе или назиме, а код газда, ђе много чељади има у кући, и назимац од двије године), а може бити и овца, код сиромаа и ћурка; ђекоји испеку и крме и овцу. Печеницу јошт о јесени почну помало привањивати (не тражисе печеница у очи Божића), а пред Божић на неколике неђеље дана затворе је у обор паране кукурузима и ме́ком. Печеница се обично убије на Тучин дан, а испече на Бадњи дан, а ђекоји је и убију и испеку на Бадњи дан; па се послије онако ладна једе до малог Божића. 2) Art Roßbrat mit Souce, bubula assata.
Пече̑нка, f. der Braten, caro assa.
Пече́ње (у Срјему у Бачк. и у Бан.), vide пециво.
Пече̑ње, n. das Verbale von пећи.
Пе́чење, n. vide мажење.
Пе̏чити, им, vide мазити.
Пе̏чити, им, vide пецнути.
Пе́читисе, имсе, vide мазитисе.
Пе̑чкӣ, ка, ко, von Пек.
Печу̏рка, f. eine Art eßbaren Schwams, fungi comestibilis genus.
Печу̑рчица, f. dim. v. печурка.
Пе̏ш*, m. 1) vide скут. 2) Art großmäuligen Fisch, piscis genus. Зинуо као пеш.
Пе́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Пешо.
Пешадија, f. (Рес. и Срем.) vide пјешадије.
Пеша̑к, m. (Рес. и Срем.) vide пјешак.
Пе̏шац, шца, m. (Рес. и Срем.) vide пјешац.
Пеша̑чкӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пјешачки.
Пе́ше, (Рес. и Срем.) vide пјеше.
Пе̏шкеш*, m. vide дар, поклон.
Пешкӣр*, m. das Handtuch, mantele.
Пешки̏рина, f. augm. v. пешкир.
Пешки̏рић, m. dim. v. пешкир.
Пе́шо. m. (Крц.) hyp. v. Петко.
Пе̏шта, f. die Stadt Pest, Pestinum (die Serben haben dieses ursprünglich slavische Wort nach der ungrischen Verhunzung wieder aufgenommen, gerade wie астал, парасник u. a. von сто, прост u. s. w.
Пе̏штанац, нца, m. човек из Пеште.
Пешта̑нка, f. } жена из Пеште.
Пешта̑нкиња, f. }
Пе̏штанскӣ, ка, ко, 1) Pester, Pestinensis. 2) adv. auf Pester Art, more Pestinensium.
Пештема̑љ*, m. ein blaues baumwollenes Badtuch, mantile majus balneare.
Пи̏! pfui! phui (französisch fi!): пи кака! sagt man zu den Kindern.
Пи̏ва, f. Fluß, Kloster, und Gegend in der Hercegowina.
Пива̑р, m. der Bierbrauer, Bierwirth, cerevisiarius.
Пи̏вара, f. das Bierhaus, caupona cerevisiaria.
Пива́рев, ва, во, } des Bierwirths, cerevisiarii.
Пива́ров, ва, во, }
Пива̑рскӣ, ка, ко, 1) Bier-, cerevisiarius. 2) adv. wie ein пивар, cerevisiarii more.
Пи̏вљанин, m. von Piwa.
Пи̏вљанскӣ, ка, ко, von Пива:
„Ао Бајо Пивљанско копиле —
Пи̏вница, f. der Keller (im Weinberge selbst), cella vinaria in ipsa vinea.
Пи̏во, n. 1) vide пиће (у Србији). 2) das Bier, cerevisia.
Пи̏говна, f. ein erdichtetes Wort für einen Vogel, vocabulum fictum avis q. d. bibe stercora.
Пи̏зда, f. die weibliche Scham, cunnus.
Пи̏здина, f. augm. v. пизда.
Пи̏здити, им, v. impf. plären, ploro.
Пизду̏рина, f. augm. v. пизда.
Пи̏зма*, f. die Rachefeindschaft, inimicitia: учинио из пизме; има пизму на њега.
Пи̏змен, на, но, на кога, einem aufsätzig, infensus.
Пи̏јавица, f. der Blutegel, sanguisuga.
Пи̏јан, на, но, betrunken, ebrius.
Пи̏јаница, f. der Säufer, potator, ebriosus.
Пија̑нка, f. das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пијанку; отишао Јанку на пијанку.

Пија́нство, n. die Trunkenheit, ebriositas.

Пија̂нчѐње, n. das Zechen, perpotatio.

Пија̂нчина, f. vide пјан чина.

Пија̂нчити, им, v. impf. umherzechen, perpoto.

Пѝјаца, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der (Markt-) Platz, forum (ital. piazza). cf. чаршија.

Пијѐвац, вца, m. (Ерц.) vide пијетао.

Пије̂ње, n. das Trinken, bibitio, potatio.

Пијѐсак, ска, m. (Ерц.) der Sand, arena.

Пијѐтао, тла, m. (Ерц.) der Hahn, gallus gallinaceus; први, други пијетли, nächtliche Zeitbestimmung.

Пијѐтлов, ва, во, (Ерц.) des Hahns galli (gallinacei).

Пију̑к, m. 1) das Pipen der Hühner, pipitus, pipatus. 2) vide кљуна.

Пију̀ка̂ње, n. das Pipen, pipatio.

Пију̀кати, јучем, v. impf.} pipen, pipio, pipilo.

Пију̀кнути, нем, v. pf. }

Пију́цање, n. dim. v. пијење.

Пију́цати, ам, dim. v. пити.

Пѝк, interj. 1) кад ђеца иду на какав извор да пију воде, онда једно рече: „Пик моја жеђа," па веħ друго не смије ни једно пити прије њега. 2) кад се играју клиса, па кад онај, који баца клис, удари га рђаво па л цом те падне близу, онда брже боље рече: „Пик!" па веħ то значи да опет може узети клис и на ново бацати; ако ли онај, који трли, прије рече непик, онда веħ не помаже ништа.

Пи́ка, f. hyp. v. пичка.

Пѝкнути, нем, v. pf. пик sagen, dico пик.

Пи́ла, f. 1) hyp. v. пиле. 2) die Feile lima.

Пила̂в*, m. 1) vide свадба. 2) gekochter, dichter Reis, oryza cocta spissa.

Пила̂д, f. (coll.) das Geflügel, pulli.

Пѝле, лета, n. 1) das junge Huhn, pullus gallinae. 2) das Ergänzungsstück des Rabosch, complementum ligni computatorii квочка и пиле.

Пи́леж, m. Menge kleiner Kinder, soboles frequens.

Пиле́нце, цета, n. dim. v. пиле.

Пѝлеħи (пилѐħи̑), ħа, ħе, Hühner-, pullorum.

Пи́лити, им, v. impf. feilen, limo.

Пѝлиħи, m. pl. (coll.) vide пилад.

Пѝлица, f. ein Hühnchen, gallinula.

Пѝличица, f. dim. v. пилица.

Пѝличнӣ, на, но, нема ни пиличнога, т. ј. ниједнога.

Пи́љак, љка, m. ein Stück gröbern Sandes, ein Steinchen, lapillus.

Пиља́рење, n. das Höken, venditio minuta.

Пиља̀рина, f. die Hökerey, ars institoria.

Пиља́рити, им, v. impf. höken, vendo minutatim.

Пиља̀рица, f. die Hökerin, institrix.

Пи́љење, n. 1) das Feilen, limatio. 2) das Anstarren, intuitus fixus.

Пи́љити, им, v. impf. unverwandt anblicken, oculis attentis intueor. Пиљи као тврк у јаје.

Пѝљцика, f. 1) ein Stück Holz zu einem Kinderspiel, lignum lusus pastoralis. 2) dasselbe Spiel selbst, lusus ipse.

Пѝнокот*, m. das Brotbret (der Türken).

Пи́нути, нем, v. pf. einen Trunk thun, semel bibo.

Пи́па, f. vide славина.

Пипа̂ње, n. das Betasten, contrectatio.

Пи́пање, n. das Abklauben, degluptio.

Пѝпати, ам, v. impf. betasten, contruto.

Пи́пати, ам, v. impf. abklauben, deglubo, decerpo.

Пѝпнути, нем, v. pf. betasten, anrühren, contrecto.

Пи̑р, m. der jährliche Festtag der Zunft, dies festus collegii cujuscunque artificum. Ратарски је пир Велики четвртак, ћурчијски свети Илија, златарски цар Константин и т. д.

Пи́рење, n. das Blasen, flatio.

Пѝриватра, m. Пођера један старац (у Тршиħу ђе сам се ја родио) послије подне лисичји траг по снијегу. Кад одмакне далеко у планину и види да не може наħи лисице, а прикучисе ноħ, онда се врати натраг и пође куħи; но међу тим стегне мраз а смркнесе (а старац је и онако слабо виђео), и старац позна да не може куħи доħи, него се сврати у винограде у једну пударску колибу; и онако без ватре (ваља да није имао кресива, или веħ није могао од зиме да искреше ватру и да наложи) поода мало по колиби па легне и обумре од зиме. Сјутрадан учинисе по селу буна, да је старац отишао у лов и да је негђе у планини умрьо од зиме; скупесе сељаци и пођу (трагом) да га траже. Кад дођу у колибу и нађу га ђе лежи као мртав; онда брже боље наложе ватру, изују га и почну га истија одгријевати. Кад се старац мало поодгрије и дође к себи, онда повиче: „Који оно јунака најприје дође, однесе ми лисицу?" (ваља да је ону ноħ снио да је уватио лисицу). Кад га добро одгрију и напоје ракијом, онда га метну на носила (кажу да је пови-

као, кад је виђео ће граде носила: шта ће то људи за Бога! још сам ја жив) и донесу у село; и од тадај су га прозвали пириватра.

Пиринач*, нча, m. 1) der Reis, oryza. 2) das Messing, orichalcum.

Пирити, им, v. impf. blasen, flo.

Пирлитање, n. (у Србији и у Босни по варошима) vide изметање 3.

Пирлитати, ам, vide изметати 3.

Пирлитор, m. град у Ерцеговини (може бити да су сад зидине). Срби приповиједају и пјевају, да је у Пирлитору сједио војвода Момчило, ујак Марка Краљевића:

„Те је шаље на Ерцеговину
„Бијеломе граду Пирлитору —
„Кад Момчило под Пирлитор дође—

Пирнути, нем, v. pf. einmal blasen, flo.

Пис! Laut um die Katze zu verscheuchen, vocabulum quo felis abigitur.

Писак, ска, m. (beim Dudelsack) das Luftrohr, spiraculum.

Писаљица, f. } ein blechernes Werkzeug, Писаљка, f. } um auf die Ostereyer zu schreiben (писати), instrumenti scriptorii genus.

Писамце, n. dim. v. писмо.

Писанија, f. die Collectur (der Kalugjer; weil sie die Gebenden aufschreiben, um ihrer dann namentlich im Gebete zu gedenken), quae dantur monachis, pro commemoratione: отишао у писанију; отишао да купи писанију.

Писање, n. das Schreiben, scriptio.

Писар, m. der Schreiber, scriba.

Писарев, ва, во, vide писаров.

Писарина, f. 1) augm. v. писар. 2) die Schreiberey, ars scribae.

Писаров, ва, во, des Schreibers, scribae.

Писарскӣ, ка, ко, 1) der Schreiber, scribarum. 2) adv. schreiberisch, more scribae.

Писати, пишем, v. impf. 1) schreiben, scribo. 2) dem Mönche verehren, damit er für einen bete, do monacho, ut oret pro me:

„Бог да прости старца из Буковца,
„Који писа сирац и опанке,
„Синоћ писа, а јутрос украде. —

„Село Рибарица, писала ришћанија трубу сира и чабар сукна" (приповиједају да се нашло у тефтеру некаквог калуђера).

Писатисе, пишемсе, v. r. pf. sich enrolliren lassen, do nomen.

Писка, f. das Pfeifen, Zischen, sibilus.

Пискање, n. das Piß-sagen, usus vocis pis.

Пискарање, n. dim. v. писање.

Пискарати, ам, dim. v. писати.

Пискати, ам, v. impf. piß sagen, dico pis.

Писмо, n. 1) die Schrift, scriptura. 2) der Brief, epistola. cf. књига.

Писнути, нем, v. pf. einmal zischen, sibilum edo.

Писнути, ем, v. pf. пис sagen (um die Katze wegzujagen), dico pis, abigens felem.

Пита, f. ein Kuchen, placenta.

Питак, тка, ко, н. п. вино, trinkbar, sat bonus (de vino).

Питање, n. das Füttern (des Kindes), nutritio infantis.

Питање, n. das Fragen, interrogatio.

Питати, ам, v. impf. дијете, dem Kinde zu essen geben, nutrio infantem, ingero in os cibum.

Питати, ам, v. impf. fragen, interrogo, rogo.

Пити, пијем, v. impf. trinken, bibo. 2) пити дуван, rauchen (süddeutsch Tabak trinken), fumum nicotianae duco:

„Дулу пије, у тамбуру бије —

Питије, f. pl. vide паче (f. pl)

Питица, f. dim. v. пита.

Питом, ма, мо, 1) zahm, cicur, domesticus. 2) durch Cultur veredelt, im Gegensatze des wilden, von Obst, Rosen, Boden, u. s. w. cultus.

Питомити, им, v. impf. zähmen, cicuro.

Питомљење, n. das Zähmen, cicuratio.

Питуљица, f. (dim. v. пита) eine Art gefüllter Krapfen, placentarum farctarum genus.

Пиће, n. 1) das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пиће. cf. пијанка. 2) das Getränk, potio.

Пиц (von пица), оде пиц на размиц, es geht kleinweise zu Grunde, perit sensim.

Пиц! пиц у капу! пиц у мије! sagte jener, dem der Vogel entflohen war, um ihn wieder anzulocken, ex ἀνεκδότω, obscoeno de illo, qui aviculam (cunnum) quae avolaverat, revocabat.

Пица, f. hyp. v. пичка.

Пицин, на, но, der пица, cunni; daher in der (obscönen) Anekdote: кад је ударио Кулин бан на Пицин град —

Пичење, n. nactio cunni, fututionis.

Пичетина, f. augm. v. пичка.

Пичитисе, имсе, v. r. impf. cunnum nancisci.

Пичица, f. dim. v. пица.

Пичка, f. die Scham, cunnus.

Пичкар, m } fututor, amans cunni. Пичкарош, m. }

Пичурина, f. vide пичетина.

Пишало, n. das Werkzeug zum Harnen, minctorium (penis aut vulva).

Пишањак, њка, m. vide пишаљка.

Пишâње, n. das Pissen, minctio.
Пѝшати, ам, v. impf. pissen, mejo.
Пѝшатисе, амсе, v. r. impf. pissen, mejo:
Пѝшаћа, f. (eigentlich) der Urin, urina. cf. мокраћа.
Пѝшење, n. dim. v. пишање.
Пѝшити, им, dim. v. пишати.
Пишкâње, n. dim. v. пишање.
Пѝшкати, ам, dim. v. пишати.
Пѝшнути, нем, v. pf. pissen, mejo semel.
Пишмâн*, indecl. на кога, или на што, erpicht, studiosus.
Пишмáнитисе, нимсе, v. r. impf. bereuen (den Kauf), poenitet (emisse).
Пишмáнлук*, m. das Reugeld, der Reukauf, mulcta poenitentiae.
Пишмáњење, n. das Bereuen des Kaufs, poenitentia emtionis.
Пишо́ра, f. Schimpfwort für eine schlechte ракија, convicium in vinum male ustum: дајде те пишоре.
Пиштáлина, f. ein wässeriger Boden, Wasserboden, terra aquosa, (ubi aqua prosilit).
Пиштање, n. das Zischen (des Falken, der Schlange), sibilus.
Пѝштати, тим, v. impf. 1) zischen, sibilo. 2) herauszischen (wie das Wasser aus naßem Holz auf dem Feuer), prosibilo: пишти вода из древета.
Пиштôљ*, m. мала пушка, die Pistole, telum pistola dictum.
Пиштòљина, f. augm. v. пиштољ.
Пиштòљић, m. dim. v. пиштољ.
Пиштôљскӣ, ка, ко, Pistolen-, pistolae (teli manuarii ignivomi).
Пјâн, на, но, vide пијан.
Пјáнац, нца, m. vide пијаница.
Пјáнство, n. vide пијанство.
Пјàнчина, f. augm. v. пјанац.
Пјѐвалӣште, n. (Ерц.) Ort, wo man gesungen hat, oder zu singen pflegt, locus ubi cantatum fuit, aut solet cantari:
„Ти не пењи бијела чадора
„На мојему дивну игралишту
„И на мојем дивну пјевалишту —
Пјѐвало, n. (Ерц.) (scherzhaft) das Werkzeug des Singens (die Kehle), guttur.
Пјевâње, n. (Ерц.) das Singen, cantatio.
Пјѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) singen, canto.
Пјевâч, n. (Ерц.) der Sänger, cantator.
Пјевáчев, ва, во, (Ерц.) des Sängers, cantatoris.
Пјевàчица, f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix.
Пјѐвачица, f. (Ерц.) vide кукавица.
Пјѐвидрӯг, m. (Ерц.) der Singefreund, Mitsänger, qui simul cantat. cf. плачидруг.
Пјѐвица; f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix:
„Пјевала тица пјевица:
„Што ће старцу ђевица
„А младићу бабица? —
Пјѐвнути, нем, v. pf. (Ерц.) ein wenig singen, ansingen, cantum incipio:
„Пјевни, пјевни злато материно —
Пјеву́шење, n. dim. v. пјевање.
Пјеву́шити, им, dim. v. пјевати.
Пјѐвчић, m. dim. v. пијевац.
Пјѐга, f. (Ерц.) der Sommersprosse, lenticula.
Пјѐгав, ва, во, (Ерц.) sommerfleckig, lenticulosus.
Пјѐна, f. (Ерц.) der Schaum, spuma.
Пјѐнити, им, v. impf. (Ерц.) abschäumen, despumo.
Пјѐнитисе, нисе, v. r. impf. (Ерц.) schäumen, spumo.
Пјену́шење, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјену́шитисе, шисе, dim. v. пјенитисе.
Пјењêње, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјескòвит, та, то, (Ерц.) н. п. земља, sandig, arenosus.
Пјѐсма, f. (Ерц.) das Lied, cantilena.
Пјѐсмица, f. dim. v. пјесма.
Пјѐтлић, m. dim. v. пијетао.
Пјешàдија, f. (coll. Ерц.) die Soldaten zu Fuß, pedites;
„Пјешадија у пушке загледа —
Пјешâк, m. (Ерц.) der Fußgänger, pedes.
Пјѐшац, шца, m. (Ерц.) vide пјешак.
Пјешâчкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) fußgängerisch, pedestris. 2) adv. wie ein Fußgänger, peditis more.
Пјѐше, Пјѐшицê, Пјешкê, (Ерц.) zu Fuß, pedes.
Плà, плаа, плао, vide плаовит.
Плâв, ва, во, 1) blau, flavus, coeruleus 2) blond, flavus:
„За два плава не би гроша дала —
Плàвац (Плáвац), вца, m. Mannsname, nomen viri.
Плавѐтан, тна, но, vide плав 1.
Плавѐтникаст, та, то, bläulich, subcaeruleus.
Плавѐтнило, n. vide плавило.
Плавѐтнитисе, нимсе, v. r. impf. blau sein, sum caeruleus.
Плàвило, n. blaues Färbemittel, caeruleum.
Плáвити, им, v. impf. blau werden, fio coeruleus.
Плàвити, им, v. impf. 1) überschwemmen, inundo. 2) (млијеко) abschöpfen, florem lactis carpo.
Плàвитисе, имсе, v. r. impf. н. п. љу

ћа, schwimmen, mit dem Fluß fortschwimmen, secundo flumine labi.
Пла́витисе, вимсе, vide плаветнитисе.
Пла̂вка, f. (cm.) die Blonde, Blondine, flava:
„Не ћу плавке, не жељео мајке:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки шоке саковати —
Плављѐње, n. 1) das Schwimmen, natatio. 2) das Ueberschwemmen, inundatio. 3) das Abschöpfen, decerptio floris lactis.
Пла́вљење, n. 1) das Blauwerden. 2) das Blau-aussehen, aspectus coeruleus.
Пла́воок, ка, ко, blauäugig, caeruleis oculis.
Пла́вша, m. Mannsname, nomen viri.
Пла́дне, n. (у крајнни Неготинској) vide подне.
Плажѐње, n. das Herausrecken der Zunge, exsertio linguae.
Пла́зање, n. das Fahren (auf dem Hintern), z. B. auf dem Eise, lapsus in podice.
Пла́затисе, амсе, v. r. impf. gleiten (auf dem Hintern), labi. Девет баба по леду се плаза (т. ј. уштипци).
Пла́зити, зим, v. impf. т. ј. језик, heraus recken, exsero.
Плајва̂з, m. (österr. das Bleiweiß) das Reißblei, der Bleistift, plumbago.
Плака̂ње, n. das Weinen, fletio, ploratio.
Пла́кање, n. das Ausschwemmen, elutio.
Пла́кати, ачем, v. impf. weinen, ploro.
Пла́кати, ачем, v. impf. ausschwemmen, eluo.
Пла́катисе, ачемсе, v. r. impf. н. п. као патка, sich ausbaden, wie eine Ente, perlavari.
Пла́кнути, нем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Пламѐн, m. die Flamme, flamma.
Пла́мен, на, но, Flammen-, flammeus (?), ardens et micans ut flamma:
„И на њима три пламена мача —
Пла́менит, та, то, flammen-, flammeus:
„А покрај њи ножа пламенит
Пламѐнчић, m. dim. v. пламен.
Пламѐњача, f. die zu starke Sonnenhitze, sol nimius: убила пламењача лубенице, грожђе и т. д.
Пламѝчак, чка, m. hyp. v. пламен.
Пла̂ндиште, n. Ort, wo das Vieh über Mittag vor der Sonne geborgen ist, locus ubi pecora a sole defensa requiescunt.
Пла̂ндова̂ње, n. das Unterstehen des Viehes während der Mittagshitze, requies pecoris in umbra.
Пла̂ндовати, дујем, v. impf. (vom Viehe) während der Mittagshitze wo unterstehen, in umbra esse a sole meridiano.
Планѝна, f. der Bergwald, saltus, mons silvosus. cf. гора.
Планѝница, f. dim. v. планина.
Плані̂нка, f. vide станарица.
Планѝнскі, ка, ко, н. п. тица, Waldvogel, avis silvestris.
Пла́нути, нем, v. pf. schnell auflodern, aufflackern, emico, exardesco.
Пла̀овит, та, то, stromweise herabfallend (z. B. Regen), Platz(regen), imber.
Пла̂ст, m. der Heuschober, meta foeni.
Пла̀стити, им, v. impf. т. ј. сијено, das Heu aufschobern, metam foeni construo.
Пла̀стић, m. dim. v. пласт.
Пла́та, f. der Lohn, Besoldung, merces.
Пла́тац, плаца, m. der Zahler, qui exsolvit, solutor.
Пла̀тиша, f. ein Scheit Holz, eine Daube, segmentum ligni, tabula.
Пла́тити, им, v. pf. bezahlen, solvo.
Пла̀тка, f. (im Kartenspiele) der gar keine Karte hat, und zahlen muß.
Платна̂р, m. der Leinwandhändler, lintearius, linteo.
Пла́тно, n. 1) Leinwand, linteum. 2) Mauer um eine Stadt, Festung, Kloster, murus, moenia:
„Три је платна кули оборио,
„На четвртом пенџер начинио —
Пла́ћа, f. vide плата.
Пла́ћање, n. das Zahlen, solutio.
Пла́ћати, ам, v. impf. zahlen, solvo.
Пла̀ч, m. das Weinen, fletus.
Пла̀чан, чна, но, weinend, flens.
Пла̀чидру̑г, m. der Mitweiner, amicus quicum flente flet: Дај ти мени плачидруга, а пјевидруга је ласно наћи.
Пла̀чко, m. ein Kind das gern weint, ein Weiner, plorator:
„Плачко чува говеда
„И бабину јуницу.
„Зак'а баба јуницу,
„Даде плачку гузицу.
(пјевају ђеца ђетету које плаче).
Пла̀чљив, ва, во, der gern weint, plorator:
„Мушко ми чедо плачљиво —
Плашење, n. das Schrecken, terrefactio.
Пла̀шив, ва, во, vide плашљив.
Пла̀шити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Пла̀шитисе, имсе, v. r. impf. erschrecken, exterreor.
Пла̀шљив, ва, во, furchtsam, pavidus.
Пла̀шња, f. der Schrecken, terror.
Пла̀шћење, n. das Aufschobern des Heu's, constructio metae foeni.
Плѐва, f. (Рес. и Срем.) vide пљева.

Плевити, им, (Рес. и Срем.) vide плијевити.

Плевље, n. варош у Ерцеговини.

Племе, мена, n. der Stamm, stirps, prosapia.

Племенит, та, то, von gutem Stamm, guter Herkunft, adelig, nobili loco natus.

Племић, m. von guter Familie, nobili genere natus.

Плен, m. (Рес. и Срем.) vide плијен.

Пленити, им, (Рес. и Срем.) vide плијенити.

Плењење, n. (Рес и Срем.) vide плијењење.

Плесан, сни, f. (Рес. и Срем.) vide плијесан.

Плесмо, n.

Плести, етем, v. impf. 1) flechten, plecto. 2) stricken, plecto, texo.

Плетеница, f. 1) ein geflochtener Zopf, nexi capilli. 2) eine Flechte von Brot, craticula panis.

Плетење, n. 1) das Flechten, nexio. 2) das Stricken, textio. 3) die Strickerei, das Strickzeug, res reticularia.

Плетер, m. das Flechtwerk, crates.

Плетивача, f. der Strickbeutel, theca reticularia.

Плетиво, n. das Strickgarn, fila servientia texendo.

Плетикоса, m. пјевасе у пјесмама и приповиједа некакав арамбаша Плетикоса Павле.

Плетикотарица, m. der Korbflechter, Korbmacher, corbarius, sportarius: мајстор плетикотарица.

Плетиља, f. die Strickerin, textrix acuaria.

Плетиħа игла, f. die Stricknadel, acus reticularia.

Плетке, f. pl. Intriguen, artes.

Плетњица, f. дрво, као уска дашчица, што стоји кроз крпеље (код плуга и код кола волујскије).

Плеħат, та, то, breitschulterig, humeris latis.

Плеħе, n. das Schulterblatt, scapula.

Плеħи, f. pl. die Schultern, humeri cf. плеħе.

Плеħка, f. der Schinken, perna.

Пливање, n. das Schwimmen, natatio.

Пливати, ам, v. impf. schwimmen, nato.

Пливач, m. der Schwimmer, natator.

Пливачица, f. die Schwimmerin, natatrix.

Плијевити, им, v. impf. (Ерц.) jäten, runco.

Плијевљење, n. (Ерц.) das Jäten, runcatio.

Плијен, m. (Ерц.) 1) die Beute, praeda. 2) има као плијена (н. п. рака у потоку, ушију у глави), es ist in Menge da, abundat. cf. пљева.

Плијенити, им, v. impf. (Ерц.) plündern, praedor.

Плијењење, n. (Ерц.) das Plündern, praedatio.

Плијесан, сни, f. (Ерц.) der Schimmel, mucor, situs.

Плиска, f. die Bachstelze, motacilla.

Плитак (comp. плиħи), тка, ко, seicht, tenuis, non altus, non profundus.

Плићина, f. die Seichtigkeit, vadositas, tenuitas.

Пловити, им, v. impf. 1) schwimmen, nato:

„Плови, плови мој зелени венче —

2) schwimmen machen, facio ut natet, z. B. das Pferd über einen Fluß.

Пловка, f. vide патка (у крајини Херцеговинској).

Пловљење, n. das Schwimmen, natatio.

Пловче, чета, n. vide паче (чета).

Пловчији, чја, чје, vide пачји.

Плосан, сна, но, platt, abgeplattet, compressus, planus.

Плоска, f. eine platte Flasche (чутура), vas ligneum vinarium planum.

Плоснат, та, то, vide плосан.

Плосњина, f. die Abplattung, planities.

Плоснòглав, m. der Plattkopf, homo capitis plani.

Плот, m. der Zaun, sepes.

Плотић, f. dim. v. плот.

Плоча, f. 1) eine Platte, lamina. 2) коњска, vide потковица.

Плочарија*, m. der Schmarotzer (besonders von Rauchtobak, Branntwein), parasitus contemtissimus.

Плочица, f. dim. v. плоча.

Плошчица, f. dim. v. плоска.

Плуг, m. der Pflug, aratrum.

Плужење, n. das Halten des Pfluges, sustentio stivae.

Плужити, им, v. impf. den Pflug halten, sustineo stivam.

Плундре, f. pl. (die Pluderhosen) die deutschen geknöpften Hosen, im Gegensatze der ungrischen, serbischen mit Riemen, braccae germanicae.

Плута, f. der Kork, das Pantoffelholz, cortex subereus.

Пљачка, f. (у Србији и у Босни, особито од године 1804) vide плијен.

Пљачкање, n. vide плијењење.

Пљачкати, ам, vide плијенити.

Пљачкарија*, m. der Beutemacher, Plünderer, praedator.

Пљева, f. (Ерц.) die Spreu, gluma: има као пљеве (н. п. рака у води, ушију у глави).

Пљесак, m. das Platschen, sonitus, genus plausus.

Пљескање, n. das Platschen, sonitus aquae, aut in aqua agitati.
Пљескати, ам (и пљештем), v. impf. plätschern, agitare aquam, complodo.
Пљеснив, ва, во, schimmlig, mucidus.
Пљеснивитисе, вимсе, v. r. impf. schimmeln, mucesco.
Пљеснути, нем, v. pf. platschen, complodo.
Пљоштимице, н. п. ударити, mit der Fläche des Degens, secundum latitudinem (gladii).
Пљуванка, f. der Speichelauswurf, ejectamentum.
Пљување, n. das Speyen, sputatio.
Пљувати, љујем, v. impf. 1) speyen, spuo. 2) кога, einen anspeyen, conspuo.
Пљунути, нем, v. pf. ausspeyen, exspuo.
Пљускање, n. 1) das Plätschern, aquae sonitus. 2) das Spritzen, aspersio.
Пљускати, ам, v. impf. 1) plätschern, sonitum edo (de aqua). 2) spritzen, aspergo.
Пљускача, f. m. j. крушка, Art wässeriger Birnen, piri genus.
Пљуснути, нем, v. pf. hinschütten, effundo, projicio (aquam e vase).
Пљуцавица, f. (cm.):
Сипна риба пљуцавица —
q. d. Speyling, eine Benennung des Fisches, in sofern man, wenn man ihn ißt, der Gräten wegen immer ausspeyen muß, piscis, quasi dicas, sputatilis ob ossa, quae manducans ejicere debet.
Пљуцање, n. dim. v. пљување.
Пљуцати, ам, dim. v. пљувати.
Пљуцкање, n. vide пљуцање.
Пљуцкати, ам, vide пљуцати.
Пљушт, m. (у Сријему, и у Бачкој) vide бршљан.
Пљуштање, n. das plätschernde Fallen (des Regens), casus pluviae cum sonitu.
Пљуштати, шти, v. impf. н. п. киша, вода на уста, plätschern (vom Regen), cum sonitu decido (de pluvia), affluo.
По, 1) um (holen), отишао по ђевојку, um das Mädchen, abiit ut adduceret puellam. 2) ударио га по глави, auf den Kopf, nach dem Kopfe, 3) познајем га по говору, nach der Sprache; 4) како је по Бечу? wie ist's in Wien? 5) послао по њему, durch ihn, 6) по томе може живити ото година, deswegen, per hoc, hoc non impedit: по мени можеш чинити што ти драго. 7) није ми то по ћуди, nach Wunsche, 8) по Божићу, nach Weihnachten, post. 9) по један, по два, zu einem, 10) подобро, побоље, понајбоље, понајвише, ziemlich, sic satis. 11) mit den Zeitwörtern: поспавати, попјевати, посиђети, ein wenig, paululum. 12) по што је брашно? wie theuer? quanti? по дванаест пара. 13) поскидати, побити, позатворати, eines nach dem andern, unum ex alio. 14) по Турски, по Бечки, auf —, nach Art, more.
Пô, (die Hälfte) halb, dimidium: по вола, der halbe Ochs; по љеба, по паре, по бурета вина, по човека и m. д.
Поајдучити, им, v. pf. zum Rauben verführen, facio esse latronem.
Поајдучитисе, имсе, v. r. pf. ein Hajduk (Räuber) werden, fio latro.
Поапсити, им, v. pf. nach einander verhaften, in carcerem conjicio unum ex alio.
Поара, f. die Verheerung, depopulatio.
Поарати, ам, v. pf. verheeren, depopulor.
Поарнаутити, им, v. pf. zum Arnauten machen, reddo Albanum.
Поарнаутитисе, имсе, v. r. pf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
Поарчити, им, v. pf. aufzehren, absumo; daher поарчитисе, sich aufzehren, consumsisse omnem pecuniam.
Побадање, n. das Einstecken in die Erde, fixio (signi).
Побадати, ам, v. impf. in die Erde stecken, figo.
Побацати, ам, v. pf. nach einander werfen, jacio unum ex alio.
Побацивање, n. 1) das Wegwerfen, abjectio. 2) das Verwerfen, das Mißgebären (von Menschen und Thieren), das Kommen um die Frucht, editio partus immaturi, abortio.
Побацивати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) um die Frucht kommen, verwerfen, mißgebären, abortire.
Побацити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) verwerfen, mißgebären, abortio.
Побашити, им, v. pf. zum Bascha machen, facio bassam.
Побашитисе, имсе, v. r. pf. Bascha werden, fio bassa.
Побашка, abgesondert, separatim.
Побеснети, ним, (Рес.) } vide побјеснити.
Побеснити, им, (Срем.) }
Побећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide побјећи.
Побијање, n. 1) das Herabbringen des Preises, imminutio pretii. 2) das Wiederaufschärfen des Mühlsteines, acutio lapidis molaris. 3) das Hineinschlagen, infixio.
Побијати, ам, v. impf. 1) den Preis

herabsetzen, herabbringen, imminuo pretium. 2) камен воденични, den Mühlstein aufschlagen. 3) копље, hineinschlagen, indigo.

Побиjѐдити, им, v. pf. (Ерц.) besiegen, vinco, cf. надвладати:
„Амо jесам Турке поб'jедио
„На нашему шанцу Делиграду —

Побѝрати, ам, v. pf. nach einander klauben, colligo.

Побѝскати, иштем, v. pf. кога, einem das Ungeziefer am Kopfe absuchen, perquiro caput de pediculis.

Побѝскатисе, иштемсе, v. r. pf. sich unter einander die Läuse absuchen, purgare se invicem pediculis.

Побита̑нжитисе, имсе, v. r. pf. ein Lump werden, fio vagus, nebulo.

По̏бити, биjем, v. pf. 1) nach einander tödten, mactare. 2) циjену чему, den Preis einer Sache herabbringen, imminuo pretium. 3) (у бачкоj) камен воденични, vide посjећи воденицу. 4) копље, einschlagen, figo.

По̏битисе, биjемсе, v. r. pf. sich schlagen, confligo.

Побjегнути, нем, vide побjећи.

Побjеђѝвање, n. (Ерц.) das Besiegen, victio, devictio.

Побjеђѝвати, ђуjем, v. impf. (Ерц.) besiegen, vinco.

Побjѐснити, им, vide побjешњети.

Побjѐћи, бjегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, fugio, aufugio.

Побjѐшњети, бjесним, v. pf. (Ерц.) toll, rasend werden, in Wuth gerathen, furore corripi.

Поблѐдети, дим, v. pf. (Рес.)
Поблѐдити, им, v. pf. (Срем.)
Поблиjѐдити, им, v. pf. (Ерц.)
Поблиjѐђети, дим, v. pf. (Ерц.)
} bleich werden, erblassen, pallesco.

Побљу̏вати, љуjем, v. pf. anspeyen (durch Brechen), convomo.

Побљу̏ватисе, љуjемсе, v. r. pf. 1) sich durch Brechen bespeyen, se convomere. 2) sich erbrechen, vomo.

По̏божан, жна, но, fromm, pius, sanctus.

По̏божно̑ст, f. die Frömmigkeit, pietas, probitas, sanctitas.

Побо̀jатисе, jимсе, v. r. pf. sich fürchten, scheuen, timeo.

Поболѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide поболиjевање.

Поболѐвати, ва, (Рес. и Срем.) vide поболиjевати.

Побо̀летисе, лимсе, (Рес.) vide побољетисе.

Поболиjѐва̑ње, n. (Ерц.) das Schmerzen, Wehthun von Zeit zu Zeit, dolor subinde rediens.

Поболиjѐвати, ва ме, v. r. impf. (Ерц.) н. п. поболиjева ме нешто глав... thut mir von Zeit zu Zeit weh, dol... mihi caput subinde.

Побо̀литисе (и поболетисе), ли... (Срем.) vide побољетисе.

Побо̀љетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripi.

Побо̀равити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.

Побо̀сти, бодем, v. pf. 1) die Ochsen dazu bringen, daß sie streiten, bo... incitare ad certamen. 2) zusammen stoßen, cornu peto: побола говеда ... 3) in die Erde stoßen, pflanzen, ... humi (барjак, копље).

Побо̀стисе, бодемсе, v. r. pf. 1) побо... лисе волови, haben sich gestoßen, cornibus se invicem petierunt. 2) einander todtstechen, trucidari invicem.

По̏бочке̑, nach der Seite, a latere: ... лонац побочке.

По̏брати, берем, v. pf. abklauben, ... pflücken, decerpo, lego.

По̏братим, m. 1) коjи се побрати... сну, т. j. кад ко у сну у каквоj ... вољи рече коме: да си ми поб... гу брат. 2) коjи се побрати ... ви у каквоj невољи. 3) коjи се ... брати у цркви, и то наjвише ... жене и ђевоjке: кад се разболи ... на или ђевоjка, онда избере ка... га момка и оде с њим на... ру, или цркви каквоj, те jоj ... метне крст (чини ми се на ... ву, па веже каквом марамом), ... поп jоj, или калуђер, очати ... литву; потом ако она озд... онда тога момка зове брате... он њу сестром (мени се чини ... jе то Бугарски обичаj: зашто ... jа то први пут виђео у Бjогр... код Бугара). 4) cf. дружичало. 5) ... jедномjесечићи. 6) млоги се ... ву побратими, а нису се по... тили никако; тако Срби ... зна имена коме, а он га зове: ... побратиме!

Каногођ што се човек у сну ... на jави побрати (осим цркве), ... ко се може и посинити ... очити, а жена посестрити ... помаштерити.

По̏братимити, им, vide побра...

По̏братимитисе, имсе, vide побр... тимисе.

По̏братимов, ва, во, des побратим... fratris adoptivi.

По̏братимство, n. die Pobratimschaft, fraternitas adoptiva.

По̏братити, им, v. pf. кога, einen ... Bruder wählen, fratem appello aliquem.

По̏братитисе, имсе, v. r. pf. с ким,

Wahlbruder mit jemand werden, fraternitatem ineo cum aliquo.
обрђе, n. (cm.) das Gebiet eines Gebirges, regio adjacens monti:
„Ђурађ коси по побрђу —
обркати, ам, v. pf. verwirren, confundo.
обркатисе, амсе, v. r. pf. sich irren, erro.
обро, m. hyp. v. побратим.
обројити, им, v. pf. abzählen, pernumero.
обугарити, им, v. pf. zum Bulgaren machen, facio aliquem esse Bulgarum.
обугаритисе, имсе, v. r. pf. ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
обусати, ам, v. pf. mit Rasen bedecken, cespite corono; daher побушавати, und побушавање.
обушени понедељник, m. cf. другичало.
овабити, им, v. pf. nachlocken, allicio ad sequendum.
овадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, protraho, eximo. 2) (cm.) и. п. сабљу, i. e. j. извадити:
„Па повади моју бритку сабљу —
„Пак пашину сабљу повадио —
овалити, им, v. pf. 1) niederwerfen, sterno. 2) beloben, collaudo.
овалитисе, имсе, v. r. pf. großthun, sich rühmen, glorior.
ваљивање, n. das Niederwerfen, stratio.
ваљивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
вампиритисе, имсе, v. r. pf. ein Vampir werden, fio vampirus, (warum sollten wir Vampyr schreiben?) cf. вукодлак.
ватати, ам, v. pf. ergreifen, corripio.
ватасисе, амосе, v. r. pf. sich anfassen (zum Kolotanz), se apprehendere invicem.
везати, ежем, v. pf. 1) nach einander binden, ligo alium ex alio. 2) главу, einbinden (den Kopf), illigo.
везатисе, ежемсе, v. r. pf. sich (den Kopf) einbinden, illigo caput.
везача, f. марама, или крпа, што се жене повезују, das Kopftuch, Haupttuch, vitta.
везивање, n. das Einbinden des Kopfes, vittatio capitis.
везивати, зујем, v. impf. den Kopf einbinden, vitto.
везиватисе, зујемсе, v. r. impf. sich einbinden, vittor.
велик, ка, ко, so ziemlich groß, sie satis magnus.
весамце, n. dim. v. повесмо.
весмо, n. (Рес. и Срем.) vide повјесмо.
вести, едем, v. pf. mitnehmen, mitführen, mitbringen, adduco.

Повести, езем, v. pf. fahren, führen, veho.
Повестисе, едемсе, v. r. pf. sich nach einem richten, sequi aliquem.
Повечерати, ам, v. pf. ein kleines Nachtmal einnehmen, coenam modicam sumo.
Повијање, n. 1) das Wickeln, fascinatio. 2) das Winden, Heraufziehen (der Wolke), advolutio nubium.
Повијати, ам, v. impf. wickeln, fascio.
Повијатисе, амсе, v. r. impf. sich schmiegen, se applicare.
Повикати, ичем, v. pf. schreyen, inclamo, exclamo.
Повилети, лим, v. pf. (Рес.) ⎫ in Wuth
Повилити, им, v. pf. (Срем.) ⎬ gerathen,
Повиљети, лим, v. pf. (Ерц.) ⎭ in furorem agor (vim vilae nanciscor).
Повитак, тка, m. die Windeln zusammengewickelt, fasciae: дијете у повитку.
Повити, вијем, v. pf. дијете, einwickeln (österr. fatschen), fascio.
Повитисе, вијемсе, v. r. pf. sich winden, schlingen, emineo:
„Повиласе бела лоза винова —
„Повиосе по коњу дорату —
„Ја сам нокас чудан сан уснио,
„Ђе се пови један прамен магле —
Повјесамце, n. dim. v. повјесмо.
Повјесмо, n. (Ерц.) der Bund Flachs, fasciculus lini.
Повладити, им, v. pf. коме што, durch Beifall begünstigen, Vorschub geben, aufmuntern, laudo, hortor.
Повлађивање, n. das Aufmuntern, hortatio.
Повлађивати, ђујем, v. impf. aufmuntern, hortor.
Повлака, f. die Sahne, flos lactis.
Повлачити, им, v. pf. 1) umherziehen, herumschleppen, distraho. 2) очи, hinkehren, converto (oculos).
Повлашити, им, v. pf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Повлашитисе, имсе, v. r. pf. ein Walach werden, fio valachus.
Повлен, m. планина у Србији.
Повод, m. der Strick an dem man die Beipferde führt, funis capistri:
„Два поведи јоште у поводу —
Поводац, воца, m. vide повод.
Поводити, им, v. impf. im Begriffe seyn zu führen, ducturus sum.
Поводитисе, имсе, v. r. impf. sich aufmachen zu folgen, accingor ad sequendum.
Поводљив, ва, во, leicht zu bewegen, leicht nach andern zu richten, facilis ad sequendum.
Повођење, n. das Aufbrechen um zu führen, oder zu folgen.

Повôj, m. die Binde (um das Kind zu wickeln), fascia.

Повòјница, f. част и дар (ћетету чарапице, капу или кошуљу), што се шаље породиљи послије порођаја, das Kindbettgeschenk, donum puerperii.

Повòљан, љна, но, willkommen, angenehm, gratus.

Повр̏ (у Ерц. поврг), ober, super: повр главе, über den Kopf; повр брда, am Gipfel des Berges.

Повòрка, f. 1) eine Reihe Fische an einer Schnur. 2) eine Reihe Menschen hinter einander: читава поворка (људи).

Поврáжење, n. das Umstricken (z. B. des Topfes) um ihn aufzuhängen, circumdatio funiculi, cujus ope ollae, cibis plenae, suspenduntur in baculo portanturque in campum messoribus.

Поврâз, m. das Henkeleisen an einem Kessel, bacillus ferreus ex quo, per ansas applicito, suspenditur ahenum.

Поврàзача, f. узица, што се повраже лонац, н. п. кад се у њему носи јело у поље, der Umbindestrick, funiculus circumligatus ollae suspendendae.

Поврáзити, им, v. impf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.

Повòрапак, шка, m. das Kehrum, die Rückkehr, reversio, reditus.

Поврáтити, им, v. pf. 1) umkehren machen, facio ut quis redeat. 2) zurückstellen, reddo, restituo.

Поврáтитисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.

Поврàтич, m. der Rheinfarn, tanacetum crispum Linn.

Повòраћање, n. 1) das Zurückstellen, restitutio. 2) das Umkehren, reversio.

Повòраћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, dazu bereden, facio ut quis revertatur. 2) zurückstellen, reddo.

Повòраћатисе, амсе, v. r. impf. umkehren, revertor.

Поврбàj, cf. бердо.

Повр̀вети, ви, v. pf. (Рес.) } dahinströmen (in Menge zusammenlaufen), confluo, concurro.
Повр̀вити, ви, v. pf. (Срем.)
Повр̀вљети, ви, v. pf. (Ерц.)

Повòргнути, нем, vide поврћи.

Поврéдити, им, (Рес. и Срем.) vide повриjèдити.

Повређивање, n. das Wiederaufreißen (einer Wunde), renovatio vulneris, revolutio.

Повређивати, ђуjем, v. impf. (eine Wunde) aufreißen, denuo aperio vulnus, revello, rumpo.

Повриjèдити, им, v. pf. (Ерц.) eine Wunde aufreißen, revello vulnus.

Поврéсти, поврзем, v. pf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.

Пòврте, f. pl. (у Бачкој) као двије крив[е] дашчице, што стоје одозго н[а] јарму.

Пòврће, n. das Gemüse, obsonium.

Пòврћи, вргнем, vide пометнути.

Површи́ти, им, v. pf. кога, einen unter sich bringen, ihn von oben drücken, deprimo.

Повýћи, учем, v. pf. 1) fortziehen, moveo (trahendo). 2) очи, hinkehren, converto.

Повýћисе, учемсе, v. r. pf. sich, gelindere Saiten aufziehen, remittere.

Погáђање, n. 1) das Errathen, conjectatio, divinatio. 2) das Treffen (mit der Flinte, dem Pinsel), collineatio, expressio ad vivum. 3) das Ausmachen, Accordiren, Vergleichen, pactio.

Погáђати, ам, v. impf. 1) errathen, conjectura assequor. 2) treffen, ferio, [a]d vivum exprimo. 3) vergleichen, paciscor.

Погáђатисе, амсе, v. r. impf. с ким, eins werden, es ausmachen, sich vergleichen, paciscor.

Погàђâч, m. der Errather, conject[or]: Ако није врач, а он је погађач.

Пòгазити, им, v. pf. mit Füßen tret[en], conculco.

Погâн, f. der Unflat, stercus.

Пòган, на, но, unrein, pollutus, i[m]purus.

Погáнац, нца, m. поганац га има[о]...

Пòганити, им, v. impf. verunreinig[en], polluo.

Пòганитисе, имсе, v. r. impf. vom K[in]de, das sich besudelt, concacare se.

Пòгањење, n. das Verunreinigen, p[ol]lutio.

Погáсити, им, v. pf. nach einander a[us]löschen, exstinguo aliud ex alio.

Пòгача, f. (ital. fogaccia?) ungesäuert[es] Weizenbrot, panis non fermentatus.

Пòгачица, f. dim. v. погача.

Пòгибао, бли, f. der Untergang, die Ge[fahr] fahr des Untergangs, discrimen: [не] знам која му је погибао?

Пòгинути, нем (погину и погибо), [v.] pf. untergehen, fallen, intereo.

Поглàвâр, m. } das Oberhaupt, caput, ductor.
Пòглавица, f.

Пòгладити, им, v. pf. streicheln, de[mulceo], mulceo.

Поглâти, ам, vide пòгледати.

Поглêд, m. 1) der Anblick, conspectus, im Angesichte, in conspectu: „На погледу селу Невесињу — 2) der Blick, aspectus: страшна погледа.

Поглéдање, n. das Sehen nach einem...

дер kommen soll, expectatio adventantis aut venturi.
Поглéдати, ам, v. impf. nach einem sehen, der kommen soll, ihn erwarten, exspecto.
Пòгледати, ам, v. pf. einen Blick werfen, conjicio oculos aliquo.
Поглу̀нути, немо, v. pf. nach der Reihe taub werden, obsurdesco.
Пòгнати, ам, vide поћерати.
Пòгнатисе, амсе, vide поћератисе.
Пòгнутисе, немсе, v. r. pf. sich vorwärts beugen (z. B. der Reiter), promineo.
Поговáрање, n. das Verlauten-lassen, ostensio (propositi alicujus).
Поговáрати, ам, v. impf. sich verlauten lassen, significare verbis propositum.
Пòговор, m. wiederholte Rede, sermo iteratus.
Поговòрити, им, v. pf. 1) ein wenig reden, proloquor. 2) wiederholt sagen, iterum dico.
Пòгодба, f. der Vertrag, pactio.
Погòдити, им, v. pf. 1) errathen, conjectura assequor, divino, 2) treffen (im Schuße), ferio. 3) treffen (im Gemälde), ad vivum exprimo. 4) accordiren, verabreden, bereden, paciscor.
Погòдитисе, имсе, v. r. pf. sich vergleichen, accordiren, eins werden, paciscor.
Погòнити, им, v. impf. versuchen zu treiben, coepi agere.
Погòњење, n. das Antreiben, der Versuch zu treiben, excitatio.
Погòрелица, f. изгорелица, пожеглица, т. ј. она капа, или чарапа, у коју се прстен сакрије двапут засопце кад се игра прстена. cf. прстен.
Погòрети, рим, v. pf. gänzlich abbrennen, deflagro.
Погоспòдитисе, имсе, v. r. pf. ein Herr werden, fio dominus: погосподио се, па не ће да ради.
Пòграбити, им, v. pf. raffen, rapio.
Погрáдити, им, v. pf. 1) ausbessern, repariren, reparo, н. п. цркву, намастир. 2) nach einander machen (z. B. bauen), facio, aedifico aliud ex alio.
Пограħѝвање, n. das Repariren, reparatio.
Пограħѝвати, ħујем, v. impf. repariren, reficio, reparo.
Пòгреб, m. das Begräbniß, das Leichenbegängniß, exequiae.
Пòгребнӣ, на, но, Leichen-, funebris.
Погрéвање, n. (Рес. и Срем.) vide погријевање.
Погрéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide погријевати.
Пòгрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide погријати.
Погрѐпсти, бем, v. pf. begraben, sepelio.
Погрéшити, им, (Рес. и Срем.) vide погријешити.
Пòгрешка, f. (Рес. и Срем.) vide погрјешка.
Пòгријати, јем, v. pf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo.
Погријѐвање, n. (Ерц.) das Aufwärmen, recoctio, recalfactio.
Погријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo, recalfacio.
Погријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) fehlen, labi.
Пòгрјешка, f. (Ерц.) der Fehler, lapsus, error.
Погу̀бити, им, v. pf. 1) кога, umbringen, interficio. 2) н. п. све новце, nach einander verlieren, amitto aliud ex alio.
Погузѝјāш, m. der Schmarotzer, parasitus.
Погузијāшица, f. die Schmarotzerin, parasita.
Погу̀лити, им, v. pf. 1) abnagen, corrodo. 2) н. п. погулио сву воду, hineinsaufen, deglutiit.
Пòгурит̄исе, имсе, v. r. pf. sich krümmen (vor Alter), incurvor.
Погу̀шити, им, v. pf. nach einander ersticken, suffocor.
Пòд, } 1) unter, sub: под небом, пода мном. 2) gegen, um die Zeit: под старост, auf die alten Tage; под ноћ, gegen die Nacht hin, sub noctem.
Пòда, }
Подáвање, n. das Ergeben, deditio.
Подáватисе, дајемсе, v. r. impf. sich ergeben, dedo me.
Подáвити, им, v. pf. nach der Reihe erwürgen, suffoco, strangulo.
Подàвити, пòдавкјем, v. pf. unter etwas wickeln, subvolvo.
Подáвитисе, имосе, v. r. pf. nach der Reihe ersticken, suffocor alius ex alio.
Подâвно, ziemlich lange her, sic sat pridem.
Подâј му, gib ihm's hin, porrige, da ei.
Подàпети, пнем, v. pf. aufspannen, intendo, tendo.
Подàпињање, n. das Aufspannen, intensio.
Подàпињати, њем, v. impf. aufspannen, intendo, tendo.
Пòдатисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, desio me.
Пòдатљив, ва, во, freygebig, liberalis.
Подбáдање, n. das Aufmuntern, das Aufhetzen, stimulatio.
Подбáдати, ам, v. impf. aufmuntern hetzen, stimulo.
Подбàдāч, m. der Aufhetzer, stimulator.
Подбацѝвање, n. das Unterlegen, subjectio.

Подбацѝвати, цујем, v. impf. unterlegen, unterschieben, subjicio.
Подба́цити, им, v. pf. unterlegen, subjicio.
Подбе́лити, им, (Рес. и Срем.) vide подбијелити.
Подбѝјање, n. das Schlagen von unten auf, subtercussio.
Подбѝјати, ам, v. impf. von unten wegschlagen, subtercutio.
Подбѝјатисе, амсе, v. impf. sich die Füße wund gehen, subtersaucio pedes.
Подбијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) von unten weiß machen, dealbo a parte inferiori (z. B. in einem Walde einige Bäume abschälen zum Zeichen der Besitznahme, damit kein anderer davon Gebrauch mache, sey's zum Ausrotten oder sonst).
По̏дбити, бијем, v. pf. von unten wegschlagen, decutio in inferiori parte.
По̏дбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich wundgehen, pedes adtero eundo.
По̏дбјел, m. der Huflattich, tussilago farfara Linn.
Подбо́сти, бодем, v. f. aufhetzen, stimulo.
Подбо́читисе, имсе, v. r. pf. den Arm in die Seite (бок) spreizen, manum subdo lateri.
По̏дбрадњак, m. ein Band mit Münzen, das an der Kopfbedeckung angehäkelt wird, und beim Kinn vorbeigeht, monilis genus, ad continendum in capite ornatum.
Подбријáвање, n. das Abscheren (unten weg), subterrasio, subtertonsio.
По̏дбријáвати, ам, v. impf. unten wegscheren, subtertondeo.
По̏дбријати, ријем, v. pf. unten wegscheren, subtertondeo.
Подбу́нити, им, v. pf. 1) aufwiegeln, concito. 2) (im guten Sinne) aufmuntern, excito.
По̏дбунути, нем (у прошавшем времену говорисе и подбуо), v. pf. aufdunsen, subinflor: подбуле му очи.
Подбуњѝвање, n. das Aufreizen, concitatio, excitatio.
Подбуњѝвати, њујем, v. impf. aufreizen, concito, excito.
По̏двалак, лка, m. die Unterlage, subiculum, z. B. beim Fasse.
Подва́лити, им, v. pf. unterlegen, (z. B. einen Pfahl unter das Faß), subterjicio.
Подваљѝвање, n. das Unterlegen, subterjectio.
Подваљѝвати, љујем, v. impf. unterlegen, unterwälzen, subterjicio, subtervolvo.
По̏дватитисе, имсе, v. r. pf. sich unterfangen, audeo.

По̏дваћање, n. das Unterfangen, ausus.
По̏дваћатисе, амсе, v. r. impf. sich unterfangen, audeo.
По̏двеза, f. das Strumpf- oder Hosenband, vinculum tibiale, periscelis.
Подве́зати, ежем, v. pf. unterbinden (Strümpfe, Hosen), subligo.
Подвезѝвање, n. das Unterbinden, subligatio.
Подвезѝвати, зујем, v. impf. unterbinden, subligo.
По̏двезица, f. dim. v. подвеза.
Подве̏сти, едем, v. pf. unterführen (Pferd zum Reiten), subterduco.
Подве́сти, везем, v. pf. unterführen (Wagen, Schiff), subterveho.
Подве́сти, везем, v. pf. untersticken, subterpingo acu.
Подвѝјање, n. das Unterwickeln, subterplicatio.
Подвѝјати, ам, v. impf. unterwinden, subterplico; подвија језиком.
Подвикѝвање, n. das Jauchzen, jubilatio.
Подвикѝвати, кујем, v. impf. aufjauchzen, jubilo.
Подвѝкнути, нем, v. pf. aufjauchzen, inclamo.
По̏двити, вијем, vide пода̀вити.
По̏двлачак, чка, m. die Unterschindel (bei den Dachdeckern), scindula supposita duabus aliis.
Подвла́чење, n. das Unterziehen, subtertractio.
Подвла́чити, им, v. impf. unterziehen, subtertraho.
Подвла́читисе, имсе, v. r. impf. sich unter etwas ziehen, subtertrahor.
По̏дводан, дна, но, der Ueberschwemmung ausgesetzt, obnoxius inundationi.
Подво̀дити, им, v. impf. 1) unterführen, subterduco. 2) kuppeln, lenocinor.
По̏дводница, f. die Kupplerin, lena.
Подво̀ђење, n. das Unterführen, subterductio.
Подво̀жење, n. das Unterfahren, subtervectio.
Подво̀зити, им, v. impf. unterfahren (mit dem Wagen, Schiff), subterveho.
По̏дваљак, љка, m. das untere Kinn, regio sub mento: уватити за подвољак, beim Kinn nehmen, das Kinn streicheln.
По̏дворе, f. pl. она два коца, што се на њима носе навиљци (у Србији кажу сијенско коље).
По̏двргнути, нем, vide подврћи.
Подвр̀нути, нем, v. pf. z. B. коњ самар, verrücken, perverto, e loco justo moveo.
По̏двртање, n. das Verrücken der Saumlast, perversio sarcinae.

Подвр̀шати, врћем, v. impf. verrücken, perverto.

По̀дврћи (говорисе и подвргнути), вргнем, vide подметнути 1.

Подву̀ћи, учем, v. pf. unterziehen, subtertraho.

Подга̀јити, им, v. pf. pflegen, ziehen, auferziehen, educo. cf. о̀дгајити.

Подгова̀рање, n. das Anstiften, subornatio.

Подгова̀рати, ам, v. impf. anstiften, suborno.

Подгово̀рити, им, v. pf. anstiften, suborno.

По̀дгорица, f. варош у Херцеговини.

Подго̀ричанин, човек из Подгорице.

По̀дгорички, ка, ко, von Подгорица.

Подго̀рје, n. Gegend unterm Berge, submontana regio, submontorium.

Подгрѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide подгријѐвање.

Подгрѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide подгријевати.

По̀дгрејати, грејем, (Рес. и Срем.) vide подгријати.

Подгрѝзање, n. das Unterbeißen, subtermorsio.

Подгрѝзати, ам, v. impf. unten abbeißen, subtermordeo.

По̀дгријати, ријем, v. pf. (Ерц.) 1) vide погријати. 2) подгријало сунце, von unten anscheinen, ab imo illustro (sicut sol occidens juga montium).

Подгријѐва̂ње, n. (Ерц.) 1) das Erwärmen, recalefactio. 2) das Anscheinen von unten her, illustratio e parte inferiori.

Подгријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) wieder aufwärmen, recalfacio. 2) von unten anscheinen, ab imo illustro.

По̀дгристи, ризем, v. pf. unten abbeißen, subtermordeo.

По̀дгрљача, f. на јарму оно дрво, што стоји волу испод грла.

Подгр̀нути, нем, v. pf. unterschüren, (ignem) subjicio.

По̀дгрта̂ње, n. das Unterschüren, subjectio (ignis).

Подгр̀тати, грћем, v. impf. unterschüren, subjicio (ignem).

Подгу̀лити, им, vide подбијелити.

Подгуљѝвање, n. das Entblößen von unten an, subternudatio.

Подгуљѝвати, љујем, v. impf. von unten entblößen, subternudo (z. B. einen Baum durch Abschälen, oder Abnagen).

Подѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide подијелити.

Поделитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијелитисе.

Подѐрати, рем, vide издерати.

По̀детинитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подјетинитисе.

Поджѐћи, ежем, v. pf. unterzünden, subdo flammam, succendo.

По̀джизање, n. das Unterzünden, succensio.

По̀джизати, ижем, v. impf. unterzünden, succenso.

Подзѝдати, ам, v. pf. untermauern, substruo murum.

Подзиђѝвање, n. das Untermauern, substructio.

Подзиђѝвати, ђујем, v. impf. untermauern, substruo.

Подивљати, ам, v. pf. wild werden, efferor.

По̀дигнути, нем, vide подићи.

По̀дигнутисе, немсе, vide подићисе.

По̀дизање, n. das Aufheben (in die Höhe), levatio, sublatio.

По̀дизати, ижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, levo.

По̀дизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufstehen, surgo.

Подијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) 1) theilen und theilen (unter einander), divido. 2) vide удијелити.

Подијѐлитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich theilen, auseinander gehen, dividi.

Подјѐтинитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Kind werden, puer fio.

По̀дина, f. die Fläche des Heuschobers, dessen Spitze verfüttert worden, quasi tabulatum metae foeni.

По̀дира̂ње, n. das Wiederhervorziehen einer abgemachten Sache, sollicitatio rei confectae, caussae peractae.

По̀дирати, рем, v. impf. etwas Ausgemachtes wieder hervorziehen, repeto rem confectam.

По̀дићи (говорисе и подигнути), дигнем, v. pf. heben, levo, tollo.

По̀дићисе (говорисе и подигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, consurgo.

По̀дјела, f. (ст.) оно што се удијели просјаку, das Almosen, eleemosyna:

„Те он проси шљепачку подјелу —

Подла̀гање, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Unterschüren, subjectio, suppositio lignorum igni augendo.

Подла̀гати, ажем, v. impf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna ad augendum ignem.

По̀дланица, f. die flache Hand, palma: дебела сланина с подланицу, lardum palmare, eine Hand breit.

Подлѐћи, лежем (и подлегнем), v. pf. wagen, auf sich nehmen, recipio in me: ја не могу под то подлећи.

Подлѝвање, n. (Срем.) vide подљевање.

Подлѝвати, ам, (Срем.) vide подљевати.

Подливи́вање, n. das Ablaufen einer Flüssigkeit am Gefäße herunter, defluxus per latus vasis.

Подливи́вати, ввје, v. impf. am Gefäße herabfließen, defluo per latus vasis.

Пòдлити, лијем, v. pf. untergießen, subterfundo.

Пòдлога, f. die Unterlage, res subjecta, subiculum (z. B. unter der Sohle).

Подлòжити, им, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna igni augendo.

Пòдложица, f. dim. v. подлога.

Подлòкати, лоче, v. pf. m. j. вода бријег, unterfressen, subterlambo.

Пòдљевање, n. (Ерц.) das Untergießen, subterfusio.

Пòдљевати, ам, v. impf. (Ерц.) untergießen, subterfundo.

Пòдмазати, ажем, v. pf. 1) unterschmieren, subterlino. 2) bestechen, corrumpo (pecunia, donis).

Подмазивање, n. 1) das Unterschmieren, sublitio. 2) das Bestechen, corruptio.

Подмазивати, зујем, v. impf. 1) unterschmieren, sublino. 2) bestechen, corrumpo.

Подмаћи (говорисе и подмакнути), макнем, v. pf. darunter rücken, subdo.

Подмера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјеравање.

Подмера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide подмјеравати.

Пòдмерити, им, (Рес. и Срем.) vide подмјерити.

Подмèсити, им, (Рес. и Срем.) vide подмијесити.

Подмèсти, етем, v. pf. unterrühren, subtermisceo.

Пòдметак, тка, m. das Unterlegeholz, quod subjicitur.

Подмѐтање, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Verschneiden (des Pferdes), castratio.

Подмéтање, n. das Unterrühren, subtermixtio.

Подмѐтати, мећем, v. impf. 1) unterlegen, subjectio. 2) коња, das Pferd verschneiden, castro equum.

Подмéтати, ам, v. impf. unterrühren (die Suppe mit Mehl), subtermisceo.

Пòдметнути, нем, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) коња, verschneiden, castro equum.

Подмешивање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјешивање.

Подмешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide подмјешивати.

Подмијèсити, им, v. pf. (Ерц.) einsäuern (den Brotteig), fermento.

Подмиривање, n. das Befriedigen, satisfactio.

Подмиривати, рујем, v. impf. einen befriedigen, zufrieden stellen, satisfacio.

Подми́рити, им, v. pf. befriedigen, satisfacio.

Подми́тити, им, v. pf. bestechen, corrumpo pecunia.

Подмићивање, n. das Bestechen, corruptio.

Подмићивати, ћујем, v. impf. bestechen, corrumpo.

Пòдмицање, n. das Unterlegen, subjectio.

Пòмицати, ичем, v. impf. darunter rücken, submitto, subjicio.

Подмјера́вање, n. (Ерц.) 1) das Abmessen (wie viel ein Gefäß halte), emensio. 2) das Probieren, ob ein Gefäß das gehörige Maß halte, exploratio mensurae.

Подмјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abmessen, emetior. 2) das Maß probieren, explorare mensuram.

Пòдмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen und abwägen, emetior und expendo. 2) das Maß oder die Wage probieren (prüfen), exploro mensuram aut libram.

Подмјешивање, n. (Ерц.) das Einsäuern des Brotteigs, fermentatio.

Подмјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) einsäuern, fermento.

Подму̑као, кла, ло, heimtückisch, malitiosus, subdolus.

Подна̀питисе, пијемсе (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide поднапитисе.

По́дне, n. (indecl.) Mittag, meridies: од подне до мрака; у по подне; око подне.

Поднѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide поднијети.

Подни́зати, ижем, v. pf. unterschnüren, lineam subterduco.

Поднизивање, n. das Verbrämen mit einer Schnur (von Perlen, Dukaten), adjunctio lineae, limbi.

Поднизивати, зујем, v. impf. eine (Perlen-, Dukaten-,) Schnur unten anbringen, subtexo limbum.

Пòднијети, несем, поднијо (поднијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) unter etwas bringen, praetendo, subtertendo. 2) ertragen, tolero. 3) ако ти може поднијети, wenn du es (um diesen Preis) geben kannst, si absque tuo detrimento potes; ако ти вјера може поднијети, wenn es dein Glaube erlaubt (duldet), si per fidem tuam licet.

Подни́митисе, имсе, v. r. pf. den Kopf auf den Arm stützen, suppono capiti brachium, innitor brachio.

Пòдница, f. vide даска:

„Удовице, у али поднице! —

Поднож҆инци, m. pl. под нитима оне двије дашчице, ђе жене држе ноге те помичу њима нити кад чу (die Tritte).

Подносити, им, v. impf. 1) unter etwas tragen, praetendo (sub nares). 2) ertragen, fero, tolero: 3) не подноси ми вјера, erlauben, dulden, non fert, non patitur.

Подношење, n. 1) das Tragen unter —, praetensio. 2) das Ertragen, toleratio. 3) das Erlauben, Geschehen-lassen, permissio.

Подобан, бна, но, (сш) darnach aussehend, fähig, tauglich, qui apparet posse:
„Има л' млого војске у Турака?
„Је л' подобна да боја удије —

Подобар, бра, ро, so ziemlich gut, sic satis bonus, (und so vor allen Beiwörtern, cf. по).

Подобритисе, имсе, v. r. pf. einem gut werden, benignus fio in aliquem:
„Већ се синко подобрите раји —

Подојити, им, v. pf. die Brust reichen, praebeo mammam.

Подоштравање, n. das Zuspitzen von unten, acuminatio ab imo.

Подоштравати, ам, v. impf. и. п. коље, unten zuspitzen, cacumino ab imo.

Подоштрити, им, v. pf. и. п. колац, von unten zuspitzen, praeacuo ab imo.

Подраживање, n. 1) das Reizen, irritatio. 2) das Necken, lacessitio.

Подраживати, жујем, v. impf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подражити, им, v. pf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подранити, им, v. pf. durch Pflege aufziehen, educo, (den Baum, das Kind, das Thier).

Подранити, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide пораниши.

Подрањивање, n. das Großziehen, educatio.

Подрањивати, њујем, v. impf. aufziehen, educo.

Подрезати, режем, v. pf. и. п. кошуљицу, unterschneiden, subtereido.

Подрезивање, n. das Unterschneiden, subtercisio

Подрезивати, зујем, v. impf. unterschneiden, subterscindo.

Подрећи, ечем, vide урећи.

Подригивање, n. das Aufstoßen, Rülpsen, ructatio.

Подригиватисе, гује ми се, v. r. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.

Подригнутисе, не ми се, v. r. pf. es stößt mir auf, ich rülpse, ructo.

Подријетло, n. (Ерц.) der Zuname, Familienname, cognomen.

Подриње, n. das Land längs der Drina, regio circumdrinana, ambidrinana:
„Да би посл'о Чупића Стојана,
„Чупић чува Мачву и Подриње —

Подробац, пца, m. das Eing:brockte, intrita: оставио подробац у чанку.

Подробити, им, v. pf. einbrocken, intero. cf. удробити.

Подруг, m. anderthalb Mann groß, sesquihomo (tam magnus, ut sesquialterum aequet); so auch подруг ока, подруг стопшима и m. д.

Подруговић, m. der Sohn eines подруг, filius sesquiviri.

Подрум, m. 1) das Erdgeschoß, tabulatum infimum, (q. d. по друму? franz. rez de chaussée). 2) der Keller, cella.

Подрумски, ка, ко, Keller-, cellarius.

Подручје, n. Land und Leute, worüber man zu befehlen hat, quod sub potestate est: у његову подручју; „За свега подручја твога" (кад напијају коме у здравље).

Подсад, m. die Brut, progenies, (meist als Scheltwort: пасји подсаде).

Подседлица, f. die Decke unter dem Sattel, die Schabracke, stragulum, stratum.

Подсећи, сечем, (Рес. и Срем) vide подсјећи.

Подсецање, n. (Рес. и Срем.) vide подсјецање.

Подсецати, ам, (Рес. и Срем.) vide подсијецати.

Подсијецање, n. (Ерц.) das Unterhauen, succisio.

Подсијецати, ам, v. impf. (Ерц.) unterhauen, succido.

Подсирити, им, v. pf. m. j. млијеко, laben, cogo (lac).

Подсјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) unten abhauen, succido.

Подсмеј, m. (Рес.) vide подсмије.

Подсмевање, n. (Рес. и Срем.) vide подсмијевање.

Подсмеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide подсмијеватисе.

Подсмеј, m. (Срем.) } das Lachen über
Подсмије, m. (Ерц.) } etwas, risus, derisio.

Подсмијевање, n. das Auslachen, derisio.

Подсмијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) коме, чему, einen auslachen, worüber lachen, derideo, rideo.

Подуватање, n. das Greifen von unten, apprehensio e parte inferiori.

Подуватати, ам, v. impf. von unten angreifen, prehendo a parte inferiori.

Подувати, ам, v. pf. ein wenig blasen, suffio.

Подуватити, им, v. pf. von unten anfassen, subterprehendo,

Подуваћање, n. das Anfassen von unten, subterprehensio. vide подувашање.

Подуваћати, ам, v. impf. von unten anfassen, subterprehenso.

Подувирање, n. das Heraufstoßen, sublevatio.

Подувирати, рем, v. impf. von unten herauf stoßen, sublevo.

Подуврети, рем, подувръо, (Рес. и Срем.) vide подуврijети.

Подуврijети, рем, подувръо, v. pf. (Ерц.) von unten herauf stoßen, sublevo.

Подударање, n. das Uebereinstimmen, consensus.

Подударатисе, амсе, v. r. impf.} über-

Подударитисе, имсе, v. r. pf. } einkommen, convenit mihi cum aliquo de re: не може ћуд да нам се подудари.

Подужице, f. pl. kleine Schulden, pecuniola debita.

Подунавац, вца, m. einer von подунавље, circumistranus.

Подунавка, f. eine von подунавље, circumdanubiana.

Подунављанин, m. vide подунавац.

Подунавље, n. das Land längs der Donau, regio circumistrana.

Подунавски, ка, ко, 1) von подунавље, circumistranus. 2) adv. nach Art der подунавци, more circumdanubianorum.

Подупирање, n. das Unterstützen, fultura, suffultio.

Подупирати, рем, v. impf. unterstützen, suffulcio.

Подупирач, m. 1) der unterstützt, suffultor. 2) vide подупорањ.

Подуплата, f. vide поплата.

Подуплатити, им, vide поплатити 1

Подупорањ, рња, m. die Stütze, fulcrum.

Подупрети, рем, подупръо, (Рес. и Срем.) vide подупрijети.

Подупретисе, ремсе, подупръосе (Рес. и Срем.) vide подупрijетисе.

Подупрijети, рем, подупръо, v. pf. (Ерц.) unterstützen, suffulcio.

Подупрijетисе, ремсе, подупръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich stützen, innitor.

Подушје, n. Gabe um der Seele willen, quod datur pro animae salute:

„Дадоше ми Шарца од подушја —

Пођачитисе, имсе, v. r. pf. ein Student werden, fio discipulus, scholasticus.

Пожалити, им, v. pf. bedauern, sich leid seyn lassen, poenitet me.

Пожар, m. der Waldbrand, flagrantia, ardor silvae sponte aut forte fortuna incensae.

Пожаревац, вца, m. Stadt in Serbien, am rechten Ufer der Morawa (verhunzt: das berühmte Passarowitz).

Пожаревачки, ка, ко, Passarowitzer.

Пожаревчанин, m. човек из Пожаревца.

Пожарити, им, vide запожарити.

Пожега, f. 1) Stadt in Serbien. 2) in Slavonien.

Пожеглица, f. vide погорелица.

Пожелети, лим, v. pf. (Рес.)} begehren,

Пожелити, им, v. pf. (Срем.)} sich sehnen

Пожељети, лим, v. pf. (Ерц.)} nach etwas, concupisco.

Пожети, жањем, v. pf. abschneiden (Getreide), demeto.

Пожећи, ежем, v. pf. 1) verbrennen, in Brand stecken, incendo. 2) пожегла ме риба, hat mir Durst verursacht, sitim movit.

Пожешки, ка, ко, von Пожега.

Пожешкиња, f. m. j. шљива, die gewöhnliche Zwetschke, woraus der Zwetschken-Branntwein gebrannt wird, prunum vulgare.

Поживети, вим, v. pf. (Рес.)} (in Ruhe

Поживити, вим, v. pf. Срем.)} und

Поживљети, вим, v. pf. (Ерц.)} Frieden) verleben, transigo (leniter) aevum.

Пожњети, ем, vide пожети.

Пожун, m. Presburg, Posonium. Пожунац (нца), човек из Пожуна. Пожункиња, жена из Пожуна. Пожунски, ка, ко, von Пожун.

Позабити, бијем, v. pf.

А. По што је то? —

Б. Позабити и по (ein obscöner Spaß von einem, der den Preis einer gekauften Sache nicht sagen will).

Позаборавити, им, v. pf. ein wenig vergessen, paululum obliviscor.

Позаборављати, ам, v. pf. nach einander vergessen, obliviscor aliud ex alio.

Позаимање, n. vide узаимање.

Позаимати, ам (и позаимљем), vide узаимати.

Позајарити, им, v. pf. „Оди снашо да позајаримо: ширинска, памук зеза, свака шрга мога," läßt die Anekdote den zinzarischen Hausirer zweideutig rufen, statt etwa: оди снашо да пазаримо: шиpинлика, памука (зелена?) и свакога шрга.

Позајмити, им, vide узајмити.

Позан, зна, но, spät, tardus, serus: Позна ћеца, гошове сироше.

Позбацати, ам, v. pf. nach der Reihe hinabwerfen, dejicio aliud ex alio.

Позвати, зовем, v. pf. rufen, einladen, voco.

Позвекивање, n. das Erklingen, sonitus, tinnitus.

Позвекивати, кујем, v. impf. erklingen, persono:
„Позвекују токе на Бииласу —
Поздер, m. die Flachssplittern, festuculae lini.
Поздерка, f. eine Flachssplitter, festucula lini.
Поздрав, m. der Gruss, salus, salutatio.
Поздравити, им, v. pf. grüssen, begrüssen, saluto.
Поздрављање. n. das Grüssen, salutatio.
Поздрављати, ам, v. impf. begrüssen, salutare.
Поздравље, n. vide поздрав.
Позеленети, ним, v. pf. (Рес.) } grün
Позеленити, им, v. pf. (Срем.) } wer-
Позелењети, ним, v. pf. (Ерц.) } den, viresco.
Позепсти, бу, v. pf. н. п. шљиве, ораси, nach der Reihe erfrieren, gelu perire.
Позивање, n. das Einladen, invitatio, vocatio ad coenam.
Позивати, ам (и позивљем), v. impf. einladen, voco ad coenam.
Позлата, f. die Vergoldung, inauratio.
Позлатити, им, v. pf. vergolden, inauro, deauro.
Позлаћивање, n. das Vergolden, inauratio.
Позлаћивати, ћујем, v. impf. vergolden, inauro.
Познавање, n. das Kennen, cognitio.
Познавати, најем, v. impf. kennen, novi.
Познан, m. Mannsname, nomen viri.
Познана, f. Frauenname, nomen feminae.
Познаник, m. der Bekannte, notus, familiaris.
Познаница, f. die Bekannte, nota, femina familiaris.
Познанство, n. die Bekanntschaft, familiaritas, usus.
Познати, ам, v. pf. kennen, nosse.
Познатисе, амсе, v. pf. einander kennen, familiares sumus.
Позно, spät, sero, tarde.
Позобати, бљем, v. pf. (Körner), aufessen, comedo: позобале тице грожђе, кокоши жито, коњи зоб;
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Поигравање, n. das Auftanzen, Hüpfen vor Freude, exsultatio.
Поигравати, ам, v. impf. hüpfen, auftanzen, exulto, gestio.
Поиграти, ам, v. pf. ein wenig tanzen, exsulto paululum.
Поигратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, ludo paululum.

Поискати, иштем, (у Срњему) vide побискати.
Поискатисе, иштемсе, (у Срњему) vide побискатисе.
Поитети, тим, v. pf. (Рес.) } eilen,
Поитити, им, v. pf. (Срем.) } sich in
Поићети, тим, v. pf. (Ерц.) } Eile setzen, propero.
Појаати, јашем, v. pf. коње, aufsitzen (aufs Pferd), conscendere equos:
„Кад појашу вране коње,
„А припашу бритке сабље —
Појавити, им, v. pf. nachlocken, anführen (die Herde), duco gregem, praeeo gregi:
„Мајка Мару иза горе звала:
„Ајде Маро, и појави стадо —
Појавитисе, имсе, v. r. pf. sich offenbaren, sich zeigen, appareo: појавила се куга.
Појамчити, им, v. pf. nach der Reihe zur Bürgschaft auffordern, facio esse sponsorem alium ex alio.
Појање, n. das Singen (in der Kirche), cantus (in ecclesia).
Појас, m. der Gürtel, cingulum, zona.
Појасаст, та, то, Gürtel-, gestreift, lineam albam habens.
Појасина, f. augm. } v. појас.
Појасик, m. dim. }
Појасица, f. појасаста коза, eine gestreifte Ziege, capella zonata.
Појата, f. (по Ерц.) 1) der Stall, stabulum. 2) die Kammer, conclave:
„Да од њега бијел двор мирише,
„И појата ће Омербег спава —
Појати, појем, v. impf 1) singen (in der Kirche), canto (in ecclesia). 2) vide пјевати, али се врло ријетко чује, и то само у пјесмама, н. п.
„Од погаче дуне плаче,
„А од проје дуне поје —
Појати, јашем, vide појаати.
Појац, појца, m. der treffliche Sänger (in der Kirche), cantor egregius.
Појебати, бем, v. pf. confuluere unam ex aliis.
Појебљив, ва, во, (obscoena vox) quae amat futui.
Појевтинити, ни, v. pf. wohlfeil werden, viliori pretio vendi.
Појездити, им, v. pf. (ст) aufsitzen, daherreiten, equos conscendisse:
„Појездите хиљада сватова —
Појење, n. das Tränken, praebitio potus.
Појепсти, јебем, vide појебати.
Појести, једем, v. pf. 1) vide изјести. 2) ein wenig essen, paululum manduco.
Појефтинити, им, vide појевтинити.
Појити, им, v. impf. tränken, praebeo potum.

Појурити, им, v. pf. in die Flucht treiben, fugo, in fugam ago.

Појутарје, n. први дан по крсном имену (други дан крсног имена), der zweite Tag des крсно име, dies secundus festus sancto familiari.

Показати, ажем, v. pf. zeigen, monstro, ostendo.

Показатисе, кажемсе, v. r. pf. sich blicken lassen, sich zeigen, ostendere se.

Показивање, n. das Zeigen, ostensio.

Показивати, зујем, v. impf. zeigen, ostenso.

Покајати, јем, v. pf. кога, или што, einen rächen, ulcisci aliquem aut aliquid.

Покајатисе, јемсе, v. r. pf. Buße thun, bereuen, poenitentiam ago.

Покалдрмити, им, v. pf. pflastern, sterno (viam).

Покапати, пљем, v. pf. 1) anträufeln, beträufeln, stillatim conspergo. 2) beträufelt werden, conspergi stillatim: покапала аљина крви.

Покарати, ам, v. pf. 1) ein wenig ausschelten, (ausgreinen), objurgare aliquantulum. 2) покарао га Бог, Gott hat ihn gestraft, reprehendit illum deus.

Покаратисе, амсе, v. r. pf. sich ausschelten, sich zertragen, jurgio invicem se excipere.

Покасати, ам, v. pf. ein wenig traben, tolutim coepi incedere.

Покаскивање, n. das Antrappen, incessus equi.

Покаскивати, кујем, v. impf. anfangen zu trappen, incipio incedere (de equo).

Покварити, им, v. pf. verderben, beschädigen, corrumpo, depravo.

Покваснити, им, v. pf. benetzen, humecto.

Покивање, n. das Beklopfen (z. B. Dengeln der Sense), pulsatio.

Покивати, ам, v. impf. н. п. косу, m. j. откивати, beklopfen, pulso (compungo).

Покидати, ам, v. pf. 1) zerreißen, disrumpo. 2) herabreißen, detraho. 3) кошару, ausmisten, expurgo (ejecto stercore).

Покидатисе, дамосе, v. r. pf. од смија, vor Lachen bersten, rumpimur risu.

Покилавити, им, v. pf. nach der Reihe einen Bruch (Leibschaden) verursachen, hernias concilio.

Покилавитисе, имосе, v. r. pf. nach der Reihe Brüche bekommen, hernias sibi conciliare.

Покипети, пи, v. pf. (Рес.)
Покипити, пи, v. pf. (Срем.)
Покипљети, пи, v. pf. (Ерц.)
} überlaufen, redundo (лонац und млијеко)

Покиснути, нем, покисао (и покиснуо), v. pf. beregnet werden, pluvia humector.

Покладе, f. pl. н. п. Бијеле, Месне, Божитње, Петрове, Госпођине, Аранђелове и т. д. der Tag vor der Faste (die Fastnacht?), bacchanalia?

Покладовање, n. das покладе-Halten, actio bacchanalium.

Покладовати, дујем, v. impf. und pf. Fastnacht halten, agere bacchanalia.

Поклањање, n. 1) das Verbeugen, inclinatio. 2) das Schenken, donatio.

Поклањати, ам, v. impf. коме што, schenken, dono.

Поклањатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, verneigen, inclinari.

Поклапање, n. das Zudecken, opertus, opertura.

Поклапати, ам, v. impf. zudecken, operio.

Поклати, кољем, v. pf. zusammenschlachten, macto unum ex alio.

Поклатисе, кољемсе, v. r. pf. raufen, rixor.

Поклекнути, нем, v. pf. Niederknien, in genua procumbo,

Поклепати, пљем, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, glühend machen und schärfen, caudefactum acuo.

Поклецивање, n. das Niederknien, prolapsio in genua.

Поклецивати, цујем, v. impf. niederknien, procumbo in genua.

Поклизнути, нем, v. pf.
Поклизнутисе, немсе, v. r. pf.
} ausgleiten, labi (loco lubrico).

Покликнути (говорисе и покликнути), нем, v. pf. ausrufen, kreischen, exclamo.

Поклон, m. 1) das Geschenk, donum, Поклону се у-очи не гледа (поклоњеној се кобили у зубе не гледа). 2) die Verbeugung, inclinatio: вала брате, поклон имамо; поздрав и поклон; поклон до црне земље;
„Обрнисе, поклонисе,
„Поклон домаћину —

Поклонити, им, v. pf. schenken, dono.

Поклонитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, verneigen, inclinor.

Поклоњање, n. vide поклањање.

Поклоњати, ам, vide поклањати.

Поклоњатисе, амсе, vide поклањатисе.

Поклопац, пца, m. vide заклопац.

Поклопити, им, v. pf. zudecken, operio.

Поклопитисе, имсе, v. r. pf. sich still hinducken, conquinisco remitto membra.

Поклопница, f. (cm.) der Deckel, operculum:
„Од копља ти градиле носила,
„А од штита гробу поклопнице —
Покњишки, adv. wie es in Büchern ist (d. i. altslawisch), lingua librorum (ecclesiasticorum).
Поковати, кујем, v. pf. 1) beklopfen, pulso, compungo. 2) nach einander schmieden, cudo aliud ex alio.
Покој, m. die Ruhe, requies. Бог да му души покој да!
Покојни, на, но, der verstorbene, selige, defunctus.
Покондиритисе, имсе, v. r. pf. Becher werden, fio poculum, in dem Sprüchworte: Кад се тиква покондири, wenn der Geringe ein Herr wird —
Покопати, ам, v. pf. 1) nach der Reihe begraben, composui omnes. 2) nach der Reihe ausgraben, effodio unum ex alio: н. п. покопао сву репу, potkaу. 3) ein wenig graben, paululum fodio.
Покопница, f. das zweite Graben des Weinbergs, fossio vineae secunda.
Покор, m. 1) der Tadel, gerechte Vorwürfe, opprobrium:
„Од Бога је велика грјота,
„А од људи покор и срамота —
2) ein Mensch, der zum Vorwurfe gereicht, opprobrium: мучи покоре један!
Покоравање, n. das Unterwerfen, Unterthänig machen, subjectio.
Покоравати, ам, v. impf. zu Paaren treiben, unterwerfen, sub potestatem redigo.
Покоран, рна, но, gehorsam, obediens. Покорну главу сабља не сијече (so hört man es, mit dem Accus.).
Покоризмиħ, m. (von quaresima?) оно вријеме између васкрсенија и Ђурђева дне: колико има ове године покоризмиħа? кад Ђурђев дан буде у очи васкрсенија, онда покоризмиħа нема ни мало.
Покорити, им, v. pf. unterwerfen, sub potestatem redigo.
Покорност, f. die Unterwürfigkeit, der Gehorsam, obedientia.
Покосити, им, v. pf. abmähen, demeto.
Покрађа, f. der Diebstahl, furtum.
Покрај, neben, längs, juxta: прође покрај мене; покрај воде и т. д.
Покрајац, ајца, m. Mannsname, nomen viri.
Покрајина, f. (cm.) vide крајна:
„Чадор пење Краљевиħу Марко
„На Арапској љутој покрајини —
Покрасти, радем, v. pf. 1) nach der Reihe stehlen, furor aliud ex alio. 2) bestehlen, alicui furor.
Покраћан, ћна, но, ziemlich kurz, breviusculus.
Пократити, им, v. pf. kürzer machen, verkürzen, abkürzen, decurto.
Покраħивање, n. das Abkürzen, decurtatio.
Покраħивати, ħујем, v. impf. abkürzen, decurto, brevius reddo.
Покренути, нем, v. pf. rücken, moveo.
Покретање, n. das Bewegen, commotio.
Покретати, рећем, v. impf. bewegen, commoveo.
Покривање, n. das Bedecken, contectio.
Покривати, ам, v. impf. bedecken, contego.
Покриватисе, амсе, v. r. impf. sich bedecken, contego caput.
Покривач, m. die Decke, Bettdecke, stragulum.
Покривача, f. поњава, што се покрива њоме, eine Kotzendecke, stragulum rusticius.
Покрижак, шка, m. (у Јадру) ein Fest um den Спасов дан, das aber, nur dem Volke bekannt, nicht im Kalender steht, dies festus circa ascensionem domini.
Покрити, ријем, v. pf. bedecken, contego.
Покритисе, ријемсе, v. r. pf. sich bedecken, contego caput.
Покров, m. die Leichendecke, das Leichentuch, pannus funebris.
Покровац (покровац), вца, m. eine (roßhärene) Pferdedecke, stragulum ad operiendum equum.
Покровчина, augm. v. покровац.
Покровчиħ, m. dim. v. покровац.
Покројити, им, v. pf. (Kleider) zuschneiden und machen, conficio vestem.
Покропити, им, v. pf. besprengen, conspergo, aspergo.
Покрпити, им, v. pf. flicken, reparo, resarcio.
Покрпитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenflicken, resarciri.
Покрстити, им, v. pf. zum Christen machen, Christianum reddo.
Покрститисе, имсе, v. r. pf. ein Christ werden, fio christianus.
Покршити, им, v. pf. zusammenbrechen, confringo.
Покрштениħ, m. vide покрштењак.
Покрштеница, f. eine, die sich taufen lassen, proselyta Christiana.
Покрштењак, m. der sich hat taufen lassen, proselytus Christianus.
Покудити, им, v. pf. tadeln, vitupero.
Покуњитисе, имсе, v. r. pf. den Kopf

hängen lassen, demitto caput, auriculas.

Покупити, им, v. pf. auffammeln, colligo, lego

Покупитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenziehen, contrahi.

Покуповати, пујем, v. pf. auffaufen, coemo.

Покурац, рца, m. „Оди снашо сједи на покурца мога" (мјесто на покровац), cf. позајарити.

Покурјачити, им, v. pf. zum Wolfe machen, facio esse lupum.

Покурјачитисе, имсе, v. r. pf. zum Wolfe werden, fio lupus.

Покуће, n. } das Hausgeräth, supellex,
Покућство, n. }

Покуцавање, n. das Anschlagen, Klopfen, pulsatio.

Покуцавати, ам, v. impf. anschlagen, klopfen, pulsare.

Покуцати, ам, v. pf. 1) обруче, die Reife ein wenig fester anschlagen, pulsando firmo. 2) ein wenig klopfen, pulso paululum.

Покуцкивање, n. dim. v. покуцавање.

Покуцкивати, кујем, dim. v. покуцавати.

Пола, f. die Hälfte, dimidium: пола мени, пола теби, halb mir, halb dir.

Пола, f. hyp. v. Полексија.

Полагано, sachte, leniter, paulatim.

Полагање, n. 1) das Vorlegen (des Futters), praebitio (pabuli). 2) das Legen, positio. 3) das Speisen mit einem einzigen Löffel, usus communis unius tantum cochlearis ad manducandum. 4) das Ablegen, Absenken, propagatio.

Полагати, лажем, v. impf. 1) niederlegen, ponere in terra. 2) dem Viehe Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу у винограду, einen Zweig ablegen, absenken, propago.

Полагати, ажем, v. pf. 1) ein wenig lügen, mentior paululum. 2) nachlügen, mentior post (secundum) aliquem.

Полагатисе, лажемсе, v. r. impf. mit einem Löffel essen, uno tantum cochleari manducant alius post alium.

Полагивање, n. das Nachlügen, mendacium post (secundum) alium.

Полагивати, гујем, v. impf. nachlügen, juvo menticutem: један лаже, други полагује.

Полажа, f. u. m. (im plur. nur f.) der Nachlügner, adjutor mendacis: састала се лажа и полажа.

Полажај, m. Weihnachtsbesuch, salutatio die natali Christi.

Полажајник, m. der erste Besucher zu Weihnachten, qui primus ad aliquem invisit die natali Christi. Полажајника обично избирају (зашто неки гатају да с њега могу бити срећни, или несрећни, оне цијеле године) и зовну (прије Божића на неколика дана), или држе једнога сваке године. Полажајник понесе у рукавица жита, па кад назове с врата риспиос се роди, онда поспе из руке житом по кући (а на куће ко поспе њега, и одговори му: ваистину роди); па онда сркене бадњаке, т. ј. узме вапраљ, па удара њиме у бадњаке ће горе (да скачу варнице) говорећи: оволико говеда, оволико коња, оволико коза, оволико оваца, оволико крмака, оволико кошница, оволико среће и напретка и т. д. потом разгрне пепео накрај огњишта и метне онђе неколике паре, или у крупно какав новац (како који може); а некоји донесе и повјесмо те превјеси преко врата. Кад га посаде те сједе, онда га жене огрну губером или поњавом: да им се вата дебео скоруп. Пошто му даду те заложи што и напјеое ракије, онда отиде својој кући, па дође опет послије ручка, те га часте и поје до мрака; доста пута га опоје те се и побљује (и кажу да је то добро). Кад већ пође кући, онда га дарују, т. ј. даду му мараму, или чарапе, или на увице, и колач.

Полажајников, ва, во, des полажајник, primi salutatoris.

Полажење, n. 1) das Besuchen, visitatio, salutatio domestica. 2) das Abreisen, profectio.

Полазак, ска, m. die Abreise, profectio.

Полазити, им, v. impf 1) abreisen, proficiscor. 2) кога, besuchen, inviso (понајвише на божић).

Полазитисе, имсе, v. r. impf. с ким, einander besuchen, salutari invicem.

Полазник. m. vide полажајник.

Полазников, ва, во, des полазник, salutatoris.

Полако, vide полагано.

Полакомитисе, имсе, v. r. pf. на што, heftige Begierde nach etwas bekommen, habsüchtig werden, concupisco (besonders nach Geld).

Полегати, ежемо, (Рес. и Срем.) vide полијегати.

Поледитисе, исе, v. r. pf glatteisen (eisig werden), glacior, fit glacies lubrica.

Поледица, f. das Glatteis, glacies lubrica.

Полеђина, f. das Rückenstück (vom Kleide

te, Thierbalge, im Gegensatze des Bauchstücks), pars dorsalis.

Поле́жава, f. Kukuruzbrot, das zu lange im Backofen gelegen, panis e zea nimis diu coctus.

Поле̏жати, жим, v. pf. ein wenig liegen, paululum cubo.

Поле̏ксија, f. Frauenname, nomen feminae.

Поле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide полијетање.

Поле̏тар, m. } flücker (flüger) Vogel, avis ad volandum firmata, pennatus.
Полета́рац, рца, m. }

Поле́тати, ећем, (Рес. и Срем.) vide полијетати.

Поле̏тети, тим, v. pf. (Рес.) } fliegen, volo.
Поле̏тити, им, v. pf. (Срем.) }
Поле̏ћети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Поле̏ћи, лежем (и полегнем), v. pf. sich legen, sterni, inclinari:
„Шеница му по долу полегла —.

Полешки́вање, n. das öftmalige Niederlegen, intercubatio.

Полешки́вати, кујем, v. impf. sich oft niederlegen, intercumbo.

Поли́вање, n. (Срем.) vide пољевање.

Поли́вати, ам, (Срем.) vide пољевати.

Поли́зати, ижем, v. pf. 1) ein wenig lecken, aliquantum lambo. 2) ganz ablecken, delambo.

Полије́гати, ежемо, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe sich legen, cubitum eo alius ex alio.

Полије́леј, m. (πολυέλαιον) der Kronleuchter, lychnuchus, polyelaeum.

Полије́тање, n. (Ерц.) das Fliegen, volatio, volatus.

Полије́тати, ећем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.

По̀липсати, пшемо, v. pf. nach einander umkommen (von Thieren), intereo unus ex alio.

Поли́птати, ам, v. pf. dünnbescheißen, concaco tenui stercore.

По̀лити, лијем, v. pf. begießen, perfundo.

По̀лић, m. ein Maß (ein halbes Seidel haltend), hemina.

По̀лица, f. die Wandleiste, taenia (in pariete).

По̀лица, f. 1) dim. v. поља. 2) der Wechselbrief, der Wechsel, syngrapha.

По̀личица, f. 1) dim. v. по̀лица. 2) das Haspelbretchen, Weifbretchen, asserculus rhombi.

Поло̂ван, вна, но, halb abgetragen, attritus:
„Ни издвори коња ни оружја,
„Ни доламе нове ни половне —.

Полова́че, ета, n. ein Faß von einem halben Eimer (половину акова), cadus dimidiae amphorae.

Поло̀вина, f. die Hälfte, dimidium. vide пола.

Поло̀вити, им, v. impf. 1) von пола, halbiren, in zwey theilen, dimidiare. 2) von ловим, zusammen fangen (auf der Jagd), ad unum omnes capio.

Поло̀вљење, n. das Halbiren, dimidiatio.

Поло̀вница, f. die Halbfrucht (Weizen mit Rogen gemengt, krainisch соржица), triticum mixtum secali.

По̀лог, m. jaje, што се оставља на гнијезду, да би кокош опет снијела ондје, das unterlegte Ey, damit die Henne dort lege, ovum subjectum gallinae positurae.

Пол̀ожар, m. der Dieb der unterlegten Eyer, ovorum suppositorum fur.

Поло́жара, f. die Diebinn (z. B. Hündin) unterlegter Eyer, (canis) quae furatur ova supposita.

Поло́жити, им, v. pf. 1) niederlegen, pono humi. 2) Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу, einen Zweig ablegen, propago.

Поло́житисе, имсе, v. r. pf. sich legen, inclinari.

По̀ложница, f. der Ableger (von der Rebe), propago.

Поло́кати, очем, v. pf. ausschlürfen, absorbere (wie der Hund, die Katze).

Поло́мити, им, v. pf. zerbrechen, sterno, confringo: поломио вјетар шуму; поломили копља и т. д.

Поло́шке, liegend, ut jaceat.

По̀луга, f. die Stange (von Holz oder Metall), palanga, vectis.

Полу̀грошница, f. Münze, von einem halben Piaster (грош), monetae genus.

Полу̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } närrisch, wahnsinnig werden, mente capi.
Полу̀дити, им, v. pf. (Срем.) }
Полу̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

Полу̀жити, им, v. pf. н. п. кошуље, пређу, laugen, lixivio lavo.

Полу̀њитисе, имсе, v. r. pf. finster vor sich hinsehen, σκυθρωπός sum.

Полу̀ока, f. ein Maß (eine halbe Oka haltend), mensura dimidiae okae.

Полу̀пати, ам, v. pf. 1) zerschlagen, contundo, confringo. 2) ein wenig schlagen, pulso paululum.

Полу̀патисе, амсе, v. r. pf. полупали се Срби с Турцима, haben sich geprügelt (im Gefechte), pulsarunt se invicem (in pugna).

Полу̀тан, m. der nur halb einem Volksstamm angehört (weil Vater oder Mutter nicht davon ist), ein Mulatte, patre aut matre barbara natus.

По̀љак, m. 1) Feldwächter, custos agrorum. 2) eine Art Krankheit, morbi genus. 3) der Pole, Polonus.

Пољана, f. die Ebene, planities.
Пољаница, dim. v. пољана.
Пољанице, f. pl. Ort in der Црна ријека.
Пољачина, f. vide пољак 2.
Поље, n. 1) das Feld, campus. 2) на поље! hinaus! foras; на пољу, draußen, foris; с поља, von draußen, foris. 3) ћера ме на поље, hinaus (um die Nothdurft zu verrichten); so auch mitten im Walde oder Felde, отишао на поље.
Пољевање, n. (Ерц.) das Begießen, perfusio.
Пољевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, beschütten, perfundo.
Пољевачина, f. они новци, што дају сватови млади, кад им пољева те се умивају. cf. женидба.
Пољице, n. dim. v. поље.
Пољкиња, f. die Polin, Polona.
Пољска, f. Polen, Polonia.
Пољски, ка, ко, н. п. рад, миш; Feld-, campestris, rusticus.
Пољски, ка, ко, 1) polnisch, polonicus. 2) adv. polnisch, polonice.
Пољубац, пца, m. der Kuß, osculum.
Пољубити, им, v. pf. einmal küssen, osculor.
Пољубитисе, имсе, v. r. pf. sich küssen, exosculari se invicem.
Помагајте (мјесто помажите!)! ruft man, wenn große Noth ist, z. B. Räuber, Feuer, Ueberschwemmung, vox implorantis auxilium.
Помагања, f. das Rufen um Hülfe, auxilii imploratio: стоји га помагања.
Помагање, n. 1) das Helfen, adjumentum. 2) das Rufen um Hülfe, das Hülfsgeschrei, auxilii imploratio.
Помагати, мажем, v. impf. 1) helfen, auxilium fero. 2) um Hülfe rufen (помагајте rufen), auxilium imploro.
Помагач, m. der Gehülfe, Helfer, adjutor.
Помазати, мажем, v. pf. salben, ungo.
Помазивање, n. das Salben, unctio.
Помазивати, зујем, v. impf. salben, ungo.
Помајка, f. die Wahlmutter, quae matris loco habetur. cf. побратим.
Помакнути, нем, vide помаћи.
Помало, allmälig, einzeln, stückweise, paulatim.
Помама, f. die Wut, furia, furor:
„Синоћ аго на Новога дође,
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше:
„Љубо моја, женићусе на те. —
„Женисе аго и мени је драго,
„Послаћу ти сина у ђеверонво.
Помаман, мна, но, toll, wütend, furiosus.
Помамити, им, v. pf. 1) wütend, toll machen, in furorem ago, furiosum reddo. 2) nachlocken, allicio ad sequendum.
Помамитисе, имсе, v. r. pf. toll, wütend werden, coepi furere.
Помамљивање, n. das Tollwerden, furiae.
Помамљивати, љујем, v. impf. toll machen, in furorem ago.
Помамљиватисе, љујемсе, v. r. impf. toll werden, in furorem agor.
Помањкати, амо, v. pf. vide помањкати.
Помаћи (говорисе и помакнути), помакнем, v. pf. rücken, moveo.
Помаџарити, им, v. pf. zum Ungar machen, facio esse Ungarum.
Помаџаритисе, имсе, v. r. pf. ein Ungar werden, fio Ungarus.
Помељавити, им, v. pf. zerkäuen, mandere: кашто кад оће ђеца да забране једно другом говорити, онда једно рече: „Пун кош жаба, пун кош црви, пун кош гуја (и т. д.): ко се јави, све да помељави," па већ онда не смије није̂дно проговорити.
Поменути, нем, v. pf. коме што, von einem etwas erwähnen, mentionem facio.
Померити, им, (Рес. и Срем.) vide помјерити.
Померитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide помјеритисе.
Помести, метем, v. pf. kehren, verro.
Помести, метем, v. pf. verwirren, confundo.
Поместисе, метемсе, v. r. pf. sich verirren (z. B. im Zählen), erro.
Пометање, n. 1) das Wegwerfen, Fahrenlassen, abjectio. 2) das Mißgebären, abortio.
Пометати, ећем, v. impf. 1) weglegen, abjicio, dimitto. 2) mißgebären, abortio. 3) (v. pf.) nach der Reihe hinlegen, pono aliud ex alio.
Пометина, f. die Nachgeburt, secundae partus.
Пометно гувно, n. ни о три, ни о грм, већ на пометно гувно. cf. вјештица.
Пометнути, нем, v. pf. 1) hinlegen, pono, dimitto. 2) mißgebären, abortio.
Помешати, ам, (Рес. и Срем.) vide помијешати.
Помије, f. pl. vide сплачине.
Помијешати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
Помилање, n. das Hervorzeigen, protensio (ut quid promineat).
Помилар, m. (у Сријему) der zur Mühle bringt, qui molendum adfert frumentum.

ᴍилати, ам, v. impf. hervorzeigen, protendo, facio ut quid emineat.

ᴍилатисе, амсе, v. r. impf. hervorragen, protendi, prominere.

ᴍилети, лим, (Рес.) } vide помиље-
ᴍилити, им, (Срем.) } ти.

ᴍиловати, лујем, v. pf. 1) liebkosen, blandior, demulceo. 2) господи помилуј! Herr, erbarme dich! (Kirchenslavisch, im Gebete).

ᴍиљети, лим, v. pf. (Ерц.) kriechen, coepi repere.

ᴍињање, n. das Erwähnen, mentio.

ᴍињати, њем, v. impf. erwähnen, mentionem facio.

ᴍирити, им, v. pf. aussöhnen, reconcilio.

ᴍиритисе, имсе, v. r. pf. sich versöhnen, reconciliari.

ᴍисао, сли, f. der Gedanke, cogitatio: имам његову помисао.

ᴍислити, им, v. pf auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.

ᴍицање, n. das Rücken, promotio.

ᴍицати, ичем, v. impf. rücken, promoveo.

ᴍицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich rücken, moveri.

ᴍишљање, n. das Bedenken, pensio.

ᴍишљати, ам, v. impf. bedenken, anfangen zu denken, auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.

ᴍјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) nach der Reihe abmessen (oder abwägen), metior, expendo. 2) von der Stelle rücken, moveo.

ᴍјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich von der Stelle bewegen, moveri loco.

ᴍладити, им, v. pf. verjüngen, juvenem reddo, renovo.

ᴍладитисе, имсе, v. r. pf. sich verjüngen, juvenesco.

ᴍлађивање, n. das Verjüngen, renovatio, restitutio juventutis.

ᴍлађивати, ђујем, v. impf. verjüngen, renovo, reddo juvenem.

ᴍлађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich verjüngen, juvenesco.

ᴍлатити, им, v. pf. zerschlagen, concido, contundo: помлатила киша јагањце.

ᴍлачити, им, v. pf. lau wärmen, tepidum reddo.

ᴍодрити, им, v. pf. bläulich werden, livesco.

Помоз Бог, } каже Србљин Србљину
Помози Бог, } (и другом човеку, који није Србљин) кад се састану око подне (као у јутру добро јутро, у вече добар вече); а онај му одговори: Бог ти помогао.

Помол, m. cf. напомол.

Помолити, им, v. pf. hervorstrecken, hervorzeigen, protendo, exsero.

Помолитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich hervorzeigen, hervorragen, promineo. 2) ein wenig beten, paululum precari Deum.

Помор, m. die Seuche, lues, pestis.

Поморавац, вца, m. der Anwohner der Morava, accola Moravae fluminis.

Поморавка, f. die Anwohnerin der Morava, circummoravana.

Поморављанин (поморављанин), m. vide поморавац.

Поморавље, n. die Gegend an der Morava, regio circum Moravam flumen.

Поморавски, ка, ко, an der Morava gelegen, circummoravanus.

Поморити, им, v. pf. 1) umbringen (nach der Reihe), interficio. 2) dahinraffen, abripio. 3) ermüden, fatigo.

Поморитисе, имосе, v. r. pf. (in Menge) müde werden, fatigati sumus.

Поморишац, шца, m. einer vom Gebiete der Marosch, circummarisinus.

Поморишка, f. } ein Frauenzimmer
Поморишкиња, f. } vom Maroschgebiete, circummarisina.

Помосковити, им, v. pf. zum Russen (Moskauer) machen, reddo Mosquanum.

Помосковитисе, имсе, v. r. pf. Russe werden, fio Mosquanus.

Помоћник, m. vide помоћник.

Помоћница, f. vide помоћница.

Помоћ, f. die Hülfe, auxilium.

Помоћи, можем (и помогнем), помогао, v. pf. helfen, adjuvo, auxilior.

Помоћник, m. (говорисе и помоћник), der Helfer, adjutor.

Помоћница (помоћница), f. die Helferin, adjutrix: света Тројица да буде помоћница (кад напијају).

Помрети, ремо, помрли, (Рес. и Срем.) vide помријети.

Помрзнутисе, несе, v. r. pf. gefrieren, congelari.

Помријети, ремо, помрли, v. pf. (Ерц.) dahin sterben, emorior.

Помрчати, чи, v. pf. и. п. мјесец, сунце. 1) verfinstert werden, deficio. 2) помрчао мјесец, scheint nicht (wird erst nach Mitternacht aufgehen).

Помрчина, f die Finsterniß, tenebrae.

Помусти, зем, v. pf. melken, mulgeo.

Помутити, им, v. pf. очи, verdunkeln (das Gesicht), visum hebetare.

Помутитисе, имсе, v. r. pf. sich trüben (vom Wetter), obscuror.

Понављање, n. das Erneuern (eines Gebäudes), renovatio.

Пона̀вљати, ам, v. impf. erneuern, renovo.

Пона̑јвише, meistentheils, größtentheils, maximam partem.

Пона̑јлак (пона̀јлак), adv. sachte, leniter, sensim.

Пона̀питисе, пијемсе, v. r. pf. sich einen kleinen Rausch antrinken, paululum inebriari.

Понау̑чити, им, v. pf. 1) ein wenig erlernen, paululum addisco, 2) ein wenig unterrichten, addoceo paululum.

Понеа̀ри, (es ist) vorbei, zu spät, non (est) integrum.

Понѐдељак, љка, m. vide понедељник.

Понѐдељни̑к (понѐде̑љни̑к), m. (Рес. и Срем.) vide понеђељник.

Понѐдеони̑к, m. vide понедељник.

Понѐдиони̑к, m. vide понеђељник.

Понѐђељак, љка, m. vide понеђељник.

Понѐђељни̑к, m. (Ерц.) der Montag, dies lunae.

Поне́мчити, им, (Рес. и Срем.) vide понијемчити.

Поне́мчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide понијемчитисе.

Понѐстати, ане, v. r. pf. ein wenig zu mangeln anfangen, coepi paululum deesse:

„Ако л' теби понестане блага —

Поне́ти (поне̑ти), несем, (Рес. и Срем.) vide понијети.

Поне́тисе (поне̑тисе), несемсе, (Рес. и Срем.) vide понијетисе.

Пониза̀вање, n. das Demüthigen, demissio.

Пониза̀ватисе, зујемсе, v. r. impf. sich demüthigen, se demittere.

Понѝзитисе, имсе, v. r. pf. sich herablassen, demittere se.

Понијѐмчити, им, v. pf. (Ерц.) zum Deutschen machen, reddo germanum.

Понијѐмчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Deutscher werden, fio germanus.

По̀нијети, несем, понијо (понијела, ло), v. pf. (Ерц.) tragen, porto, fero.

По̀нијетисе, несемсе, понијосе (понијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) 1) sich hoch tragen, stolz werden, superbus fio. 2) понијели се (понијети се с ким), sich zertragen, Händel, Prozesse bekommen, discordia nata est inter illos.

Пони̑као, кла, f. das Hervorgesproßene, quod progerminavit.

По̀никве, f. pl. поље у Ужичкој нахији.

„Поникве су дуге и широке,

„Сарајлије тилне и бијесне —

По̀нира̑ње, n. das Versinken (des Flusses) unter die Erde, fluminis sub terram delapsus.

По̀нирати, ре, v. impf. m. j. вода, sich unter die Erde verlieren, sub terram abeo (de flumine).

По̀ници (говорисе и поникнути), ни-нем, v. pf. 1) aufsprossen, progermi... 2) (cm.) Сви јунаци ником пони...ше, m. j. укочишесе као да су... земље изникли (?); или оборише гла-ве к земљи (?).

Поно̀вити, им, v. pf. erneuern, renovo.

По́но̀витисе, имсе, v. r. pf. sich erneu-ern, (d. i. neue Kleider anziehen), re-novor i. e. novas vestes induo.

По̀нор, m. (cm.) Ort, wo sich ein ... unter die Erde verliert, locus, ... flumen sub terram absconditur:

„Од извора води до понора —

По̀нос, m. der (edle, erlaubte) St... superbia quaesita meritis.

По̀носан, сна, но, vide поносит.

Поно́сати, ам, v. pf. (das Kind) ... wenig auf dem Arme tragen, ulnis ... stare infantem.

По̀носит, та, то, stolz, superbus...

Поно̀сити, им, v. pf. ein wenig tr... (ein Kleid), gesto paululum.

Поно̀ситисе, имсе, v. r. pf. ким, ... с ким, с чим, stolz seyn auf einen, et... jure gloriari aliquo; поноси се ... њега, gegen einen.

По̀ноћи, m. j. по ноћи, Mitternacht... media nox.

Поно̀шење, n. das Stolzieren, supe...

По̀нуде, f. pl. was einen Kranken ... Essen angeboten wird, quod ... to comedendum offertur.

По̀нудити, им, v. pf. кога, einen... thigen, ihm etwas anbieten, offero ... quid.

Понуђа́вање, n. vide понуђање.

Понуђа́вати, ам, vide понуђати.

Пону̀ђање, n. das Anbieten von Sp... (gegen einen Kranken), oblatio c...

Пону̀ђати, ам, v. impf. einem ... ken Speisen anbieten, offero cibum ... groto.

По̀нуждитисе, имсе, v. r. pf. in ... mer, Elend und Noth gerathen, ... fio.

По̀њава, f. eine Kotze, gausapa, ... tapa.

Поњавѐтина, f. vide поњавчина.

По̀њавица, f. dim. v. поњава.

По̀њавски̑, ка, ко, н. п. брдо, ... gausapinus.

Поња̀вчина, f. augm. v. поњава.

По̀од, m. die Abreise, profectio: ... баш на пооду, eben als ich ... wollte.

Поо́дати, ам, v. pf. ein wenig um... gehen, obambulo.

По̀оде, f. pl. кад отац или мати, ... други ко од рода, отиде по ...

чају да поодп ђевојку први пут по удадби, онда се каже: отишли (или дошли) у пооде, der Besuch einer Neuvermählten von Seite ihrer Verwandten, salutatio patris aut consanguineorum ad maritam.

Поодити, им, v. pf. 1) besuchen (die Neuvermählte), invisere ad maritam. 2) fortgehen, abeo.

Поодјутритисе, рисе, v. r. pf. der Morgen rückt vor, provehitur, procedit matutina hora: док се мало поодјутри.

Поодмаћи (говорисе и поодмакнути), макнем, v. pf. ein wenig wegrücken, removeo paululum. 2) sich ein wenig entfernen, removeri paululum.

Пооћани, m. pl. они што иду у пооде, der Besuch (diejenigen, die die Neuvermählte besuchen), salutatores.

Поочим, m. der Wahlvater, quem patrem appello. cf. побратим.

Поочимити, им, v. pf. zum поочим wählen, appello patrem.

Поочимов, ва, во, des прочим, ejus quem patrem appello.

Поочити, им, vide поочимити.

Поп, m. der Weltgeistliche, sacerdos. У Србији попови немају једнакије аљина, него се носе како који оће и може (као и остали људи); браду понајвише имају, а ђекоји је и брију, особито док су још млади. Онамо један поп држи по неколико села, па кад су свечари у ком селу, онда иде тамо сам, и носи вашто водицу по селима, као н. п. око Богојављенија, Чисте неђеле и т. д. а у осталим догађајима (н. п. кад је ко болестан, кад се роди ђијете и т. д.) кад коме затреба поп, треба да му иде кући да га зове; ако ли га не нађе код куће, а он треба да иде за њим по и угарији да га тражи (тако може какошто човек ићи за њим три дана док га нађе). Кад су попови код своје куће, они раде сваке послове домаће, н. п. ору, копају, крче, косе, вијепају прошће и т. д. као и остали сељаци; као што има прича:

Дијете: Попо! зар и ти чуваш говеда?

Поп: Е мој синко! те још да су моја.

Онамо су калуђери још старији од попова: зашто су богатији и ођевенији, и боље разумију црквена правила: зашто чешће чате у цркви и служе летурђију; а попови ђекоји служе летурђију од године до године, cf. намастир и школа.

По́па, m. (Рес. и Срем.) vide попо.

По̀падати, амо, v. pf. nach der Reihe fallen, cadimus alius ex alio.

Попа̀дија, f. die Popenfrau, sacerdotis uxor.

Попа̀дијин, на, но, der Popin gehörig, sacerdotis feminae.

По́пак, пка, m. die Grille, gryllus.

Попа́лити, им, v. pf. sengen, uro, igne deleo.

По̀пара, f. eine Speise (altbacken Brot gesotten und dann abgeschmalzen), cibi genus. Питали некакво дијете: „Какосе зове код вас ладна попара?" А оно казало: „Ми јој се не дамо ни оладити."

По̀парити, им, v. pf. absieden, decoquo.

По̀пасак, ска, m. оћерао овце у попасак, oder кад дођу овце из попаска, das Austreiben des Viehs auf eine kleine Weide, von wo sie gegen 9 Uhr wieder nach Hause kommen (um gemolken zu werden) und dann erst wieder bis zum Abend auf die ordentliche Tagweide gehen, pastiuncula.

По̀пасковâње, n. das Ausgehen auf dem попасак, exitus pecorum ad depastiunculam (?).

По̀пасковати, кујем, v. impf. auf den попасак getrieben werden, agi in pascua matutina.

По̀пасти, асем, v. pf. 1) ein wenig weiden, paululum pasco. 2) abweiden, depascor, abweiden lassen, depasco.

По̀пасти, паднем, v. pf. попао пра по столу, fallen (auf der Oberfläche), cado; рђа га попала! (Fluch) möchte ihn Elend befallen!

Попâшан, шна, но, на што, lüstern, appetens. cf. лаком.

Попе́вање, (Рес. и Срем.) vide попијевање.

Попе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide попијевати.

По̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide попјевати.

Попêвка, f. (Рес. и Срем.) vide попјевка.

Попêти, ењем (и попнем), v. pf. 1) hinaufheben, tollo. 2) (ст.) zuknöpfen, claudo.

„Па отвора по[illegible] сепете —

3) чадоре, aufspannen, figo tentorium.

Попêтисе, ењемсе (и попнемсе) v. r. pf. klimmen, steigen, ascendo.

Попећи, ечем, v. pf. nach der Reihe braten, ꝛc. assare unum ex alio.

По̀печак, чка, m. т. ј. меса, ein Stück Fleisch, um es zu braten, frustum assandum.

Попијевâње, n. (Ерц.) das Singen und wieder Singen, perecantatio.

Попијѐвати, ам, v. impf. (Крц.) immer singen, canto, percanto:
„Ви пијете и попијевате,
„А мој Гојко лежи у тавници —
Попи̑к, m. чут, врабац, eine Art Spiels, dem Ballschlag ähnlich, ludi genus.
По́пин, на, но, des попа.
По́пина, f. augm. v. поп.
По̀пипати, ам, v. pf. betasten, contrecto.
Попи́рање, n. das Bleichen, insolatio (eig. das Eintauchen ins Wasser).
Попи́рати, ам, v. impf. и. п. платно, eintauchen, aquae immergo, aquae imbuo insolandum.
Попи́сати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.
По̀пити, пијем, v. pf. 1) austrinken, ebibo, epoto. 2) vertrinken, bibendo absumo.
По̀пити, им, v. impf. zum Popen weihen, consecro sacerdotem.
По̀питисе, имсе, v. r. impf. sich zum Popen (Priester) weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.
По́пица, m. dim. v. попа.
Попиша́ница, f. die Bettbrunzerin, minctrix.
Попи́шати, ам, v. pf. bepissen, commejo.
Попи́шатисе, амсе, v. r. pf. 1) pissen, mejo. 2) sich bepissen, se ipsum commejere.
Попи́шуља, f. } vide попишаница.
Попи́шуша, f. }
По̀пјевати, ам, v. pf. (Крц.) ein wenig singen, paululum canto.
Попје̏вка, f. (Крц.) das Anheben des Gesanges, cantationis inchoatio.
Поплаве̏тнети, ним, v. pf. (Рес.) } blau werden, livesco, caeruleus fio.
Поплаве̏тнити, им, v. pf. (Срем.) }
Поплаве̏тњети, им, v. pf. (Крц.) }
Попла́вети, вим, (Рес.) } vide поплављети.
Попла́вити, им, (Срем.) }
По̀плавити, им, v. pf. überschwemmen, inundo.
Попла́вљети, вим, vide поплаветњети.
По̀плакати, ачем, v. pf. ein wenig weinen, paululum fleo.
Попла́кати, ачем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Поплаки́вање, n. 1) das Weinen (der Anfang davon), solutio in fletum. 2) das Ausschwemmen, elutio.
Поплаки́вати, кујем, v. impf. 1) anfangen zu weinen, in fletum solvi. 2) ausschwenken, eluo.
По̀плашити, им, v. pf. 1) erschrecken, terrefacio. 2) abschrecken, deterreo.
По̀плашитисе, имсе, v. r. pf. 1) erschrecken, terrefio. 2) sich abschrecken lassen, deterreri.

Попле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide поплијенити.
Поплѐсти, етем, v. pf. zuflechten, perplecto, absolvo plexionem.
По̀плет, m. 1) das Geflechte, Flechtwerk am Zaune, crates? 2) чарапе на поплет, geflochtene Strümpfe (die nicht gestickt werden), tibialia [illegible], non pingenda acu.
По̀плета̂ње, n. das Ueberflechten, plexio.
По̀плетати, лећем, v. impf. überflechten, plecto.
Поплијѐнити, им, v. pf. (Крц.) vide оплијенити.
Попље̑ње, n. das Weihen zum Popen, ordinatio.
По̀пљескати, ам (и попљештем), v. pf. mit der flachen Hand schallend schlagen, cava vola percutio.
По̀пљеснивити, им, v. pf. verschimmeln, situ corrumpi.
Попљу̀вати, љујем, v. pf. bespeien, conspuo.
По́по, m. (Крц.) hyp. v. поп.
По́пов, ва, во, des Popen, sacerdotis. Што је попово да је гомово водица.
По́пова муда, n. pl. der Spindelbaum, evonymus.
Попо̀ва̂ње, n. der Priesterdienst, sacerdotium.
Попо̀вати, пујем, v. impf. Pope sein, sum sacerdos; што ми мени попујеш (willst mich belehren, moralisiren)
По̀повина, f. das Einkommen vom Priesterthum, reditus sacerdotalis.
По̀повскӣ, ка, ко, 1) Popen-, priesterlich, sacerdotalis. 2) adv. wie ein Pope, sacerdotis more.
Попо̑вство, n. das Priesterthum (die Würde), sacerdotium, dignitas sacerdotalis.
По̀правити, им, v. pf. 1) verbessern, repariren, reparo. 2) vide поград[illegible]
По̀правитисе, имсе, v. r. pf. sich bessern, emendari.
По̀правља̂ње, n. das Repariren, reparatio.
По̀прављати, ам, v. impf. repariren, reparo.
По̀прављатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern, emendor.
По̀прати, перем, v. pf. in Wasser tauchen (bei der Bleiche), aqua imbuo.
Попр̀да̑н, m. vide прдоња 1.
Попрди́вање, n. das abgebrochene Farzen, intercrepitatio.
Попрди́вати, дујем, v. impf. abgebrochen farzen, interpedo:
„По-вckyjy mone на Бидасу,
„Попрдује аднаћ у вуруни —
Попр̀дљив, ва, во, immer (oft) farzend, qui semper pedit.
По̀гр[illegible]

прде, noch einmal farzen, gleichsam zum Beschluße, repedo.

Попре́гнути (попрећи?), нем, v. pf. anziehen, anspannen, intendo, adduco.

Попре́зање, n. das Anziehen (z. B. des Sattelgurts), intensio, adductio.

Попре́зати, ежем, v. impf. и. п. коњу колан, anziehen, adduco.

Попре̂ко, (Рес. и Срем.) vide попријеко.

По̀прет, m. mit Asche bedeckte glühende Kohlen, cineres igni impositi.

Попрѐтати, ећем, vide запретати.

Попре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide попријетити.

Попрећи́вање, n. das halblaute Drohen, das Bedrohen, subminatio.

Попрећи́вати, ћујем, v. impf. bedrohen, minor leviter, subminor.

По̀пржити, им, v. pf. rösten (in Schmalz), frigo.

По̀пригати, ам, v. pf. rösten, frigo.

По̀пријеко, (Крц.) quer, von der Seite, e transverso.

Попријѐтити, им, v. pf. (Крц.) bedrohen, minor.

Попро́ћи, ођем, v. pf. ein wenig vorbeigehen, paululum praetereo.

Попр́скати, ам, v. pf. bespritzen, aspergo.

Попузи́вање, n. das Weichen, recessio.

Попузи́вати, зујем, v. impf. von der Stelle weichen, cedo loco.

По̀пузнути, нем, v. pf. von der Stelle weichen, recedo, loco cedo.

По̀пурити, им, v. pf. и. п. кукуруз, am Feuer braten, rösten, torreo.

Попу̀стити, им, v. pf. 1) nachlassen, remitto: попустила зима. 2) lassen, concedo: не попусти, Господе Боже, области нечастивоме и некрштеноме, heißt es in einem Volksgebete.

Попу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich nicht mehr wehren, der Zudringlichkeit nachgeben, concedo.

Попу̑тнина, f. der Botenlohn, die Wegzehrung, viaticum.

По̀пуцати, амо, v. pf. nach der Reihe bersten, rumpor.

Попуци́вање, n. 1) das Springen, Zerspringen, diruptio. 2) das Hallen der Flinten, sonitus telorum emissorum

Попуци́вати, цује, v. impf. 1) anfangen zu zerspringen, rumpi.

„Дојке расту, токе попуцују —

2) hallen, erschallen (von den Flinten), sono:

„Започеше пушке попуциват' —
„Нешто пушке попуцују често —

По̀пушити, им, v. pf. ein wenig rauchen (Tabak), paululum nicotianae duco. 2) и. п. лулу̑ дувана, eine Pfeife ausrauchen, exhaurire fistulam.

Попу́штање, n. 1) das Nachlassen, remissio, 2) das Ueberlassen, concessio.

Попу́штати, ам, v. impf. nachlassen, remitto. 2) überlassen, lassen, relinquo, concedo.

По̀пуштати, ам, v. pf. alle nach der Reihe entlassen, dimitto omnes (e carceribus).

Попу́штатисе, амсе, v. r. impf. sich überlassen, nicht wehren, nicht sträuben, dedere se.

По̀пче, ета, n. der junge Pope, junger Priester, sacerdos juvenis.

Пора̀внати, ам, v. pf. vergleichen, concilio, compono.

Пора̀внатисе, амсе, v. r. pf. sich vergleichen, componor, concilior.

Пора́внити, им, v. pf. ebnen, exaequo, complano.

Поравњи́вање, n. das Ebnen, complanatio.

Поравњи́вати, њујем, v. impf. ebnen, complano.

Пора̂ди, vide ради.

Пора́ђање, n. das Kreißen (das Gebären), parturitio.

Пора̀ђатисе, амсе, v. impf. kreißen (gebären), parturio.

Пора́зити, им, v. pf. човека, zu Grund richten, strafen, perdo: поразила га мати Божја.

По̀ранити, им, v. pf. (у Сријему по̀дранити) früh aufbrechen, mane moveri. У Србији ћешто кад назове Србљин Србљину добро јутро, а он га онда запита: Јеси л' поранио?

Пора́нити, им, v. pf. ein wenig füttern, paululum pabuli praebeo.

Пора́сти, стем, v. pf. wachsen, succresco, excresco.

По̀рвати (по-рвати, поървати?), вем, v. pf. zum Ringen aufhetzen, committo, instigo ad luctam.

По̀рватисе, (по-рватисе, поърватисе?), вемсе, v. r. pf. ringen, luctor.

Поребарац, Scherzwort in einem Spiel, vox joci caussa efficta: мој отац поребарац, моја мати поребруша, поребрисе поред ватре.

Порѐбрисе, cf. поребарац.

Порѐбруша, Scherzwort in einem Spiel, vox jocosa, cf. поребарац.

Поревѐнитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenthun, eine Collecte machen, contribuimus singuli.

Порегивање, n. das Brummen des Hundes, immurmuratio.

Порегивати, гујем, v. impf. von Zeit zu Zeit brummen (vom Hunde), immurmuro, admurmuo.

По̀ред, neben, penes.

Поредо, (ст.) vide напоредо:
„Поредо нам раке ископајте —
Поредовник, m. der abwechselnd das Recht hat zu mahlen (in einer gemeinschaftlichen Mühle), qui ex ordine molae jus habet.
Поредовнички, ка, ко, н. п. воденица, Reihe-, sociorum, societatis mola.
Поредом, nach der Reihe, reihum, (ex ordine. Поредом се и у воденици меље. Поредом се и говеда лижу.
Поређати, ам, v. pf. reihen, in Reihe aufstellen, dispono:
„По бедену поређа барјаке —
Пореза, f. (ћекоји говоре порез, m.) die Steuer, Abgabe, vectigal. Порезу удари паша на нахију или на кнежине, а оборкнез са сеоским кнезовима и с кметовима разгоди је на села, а сељаци је потом порежу (или разрежу) између себе. Порезе обично дају се двије: Ђурђевска и Митровска (у прољеће и у јесен).
Порезати, ежем, v. pf. 1) schneiden, scindo. 2) порезу, die Steuer unter sich vertheilen, vectigal impositum inter se distribuere (quantum quisque det ex proportione). 3) ал ине, zuschneiden, scindo uni et alteri ex ordine.
Порезатисе, режемсе. v. r. pf. sich (in den Finger) schneiden, cultro vulnerare se.
Порезивање, n. das Schneiden, scissio, sectio.
Порезивати, зујем, v. impf. vide резати.
Порекло, n. (у Срнјему и у Бачк.) vide подријетло.
Пореметити, им, v. pf. verrücken, in Unordnung bringen, perturbo.
Пореметитисе, имсе, v. r. pf. in Unordnung kommen, perturbor.
Порење, n. das Aufschneiden, discissio.
Порепити, им, v. pf. vom Glauben abfallen machen, abduco a fide (von реп да има, као пас).
Порепитисе, имсе, v. r. pf. vom Glauben abfallen, a fide descisco, fio canis.
Порећи, ечем, v. pf. widerrufen, revoco.
Пореч, m. Insel in der Donau, zu Serbien gehörig.
Поречанин, m. der Poretscher.
Поречанка, f vide Поречкиња.
Порече, n. vide Пореч.
Поречка ријека, f. nom. propr. eines Flusses und Gegend in Serbien.
Поречки, ка, ко, von Пореч.
Поречкиња, f. жена из Пореча.
Порешчија, m. der Einsammler der пореза, vectigalium collector, exactor.

Порити, им, v. pf. aufschneiden, discindo.
Порицање, n. das Widerrufen, revocatio.
Порицати, ичем, v. impf. widerrufen, revoco. Царска се (ријеч) не пориче.
Поробити, им, v. pf. н. п. поробили Турци село, haben die Einwohner des Dorfs als Sklaven davongeführt, captivos abduco.
Поробитисе, имсе, v. r. pf. in Sklaverey gerathen, captivus abducor.
Пород, m. die Nachkommenschaft, proles, progenies:
„Од зла рода нек' није порода —
„Не имао од срца порода —
„И лијепи пород изродили —
Породиља, f. die Wöchnerin, Kindbetterin, puerpera.
Породити, им, (ст.) vide родити:
„Нијел' мати породила сина —
Породитисе, имсе, v. r. pf. gebären, in das Kindbett kommen, pario.
Порођај, m. die Niederkunft, partus.
Порођачитисе, имсе, v. r. pf. Geschlechtsverwandter, Vetter werden, fio consanguineus.
Поросити, им, v. pf. поросила киша, es hat ein wenig geregnet, als wenn Thau gefallen wäre, irroro.
Порта, f. der Kirchhof (besonders bei Klosterkirchen), area circa aedem.
Поруб, m. der Saum, limbus.
Порубити, им, v. pf. einsäumen, limbo circumdo.
Порубљивање, n. das Säumen, limbatio, circumdatio limbi.
Порубљивати, љујем, v. impf. säumen, circumdo limbum.
Порука, f. die Bestellung, das Entbieten, mandatum. По порукама вуци меса не једу.
Поруменити, им, v. pf. (Срем.) } roth
Порумењети, ним, v. pf. (Ерц.) } werden, erubesco.
Порусити, им, vide помосковити.
Порускитисе, имсе, vide помосковитисе.
Поручати, ам, v. pf. 1) ein wenig mittagmahlen, paululum prandeo. 2) ganz auffessen, consumo, comedo.
Поручивање, n. das Entbieten, Sagenlassen, mandatio.
Поручивати, чујем, v. impf. sagen lassen, entbieten, mando.
Поручити, им, v. pf. sagen lassen, mando.
Порушити, им, v. pf. кога, in Trauer versetzen, in squalorem luctumque conjicio.
Порушитисе, имсе, v. r. pf. in Trauer versetzt werden, in squalorem et luctum conjici.

Порча (од Авале), m. (cm.) nom. propr. eines Ritters, cf. Авала.
Пос, пос! sagt man zum Kalbe, oder Lamme, als Lockwort (v. посати), vox adliciendi vitulum: пос воко, пос!
Посавац, вца, m. der Anwohner der Save, Savi accola, circumsavanus.
Посавка, f. eine von посавље, circumsavana.
Посавље, n. die Gegend längs der Save, circumsavana regio.
Посавски, ка, ко, von посавље, circumsavanus:
„Зелене л' се лугови посавски —
Посадити, им. v. pf 1) setzen, pflanzen, sero, planto. 2) setzen, einen Sitz anweisen, colloco, locum assigno.
Посадитисе, имсе, v. r. pf. sich setzen, assido, consideo.
Посађивање, n. das Setzen, collocatio.
Посађивати, ђујем, v. impf. setzen, colloco.
Посађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich setzen, consideo.
Посан, сна, но, vide постан.
Посао, сла, m. das Geschäft, negotium.
Посати, сем, v. pf. 1) aufsaugen, exsugo, lactor. 2) посале овце, краве, haben gesäugt, lactarunt.
Посвађати, ам, v. pf. entzweyen, committo homines inter se, discordes reddo, discordiam inter illos concilio.
Посвађатисе, амосе, v. r. pf sich entzweyen, discordes fimus.
Посвајање, n. das Zueignen, arrogatio.
Посвајати, ам, v. impf. sich anmaßen, zueignen, sibi vindicare, arrogare.
Посваљивати, љујем, v. pf. nach der Reihe herab (hinab) wälzen, devolvo aliud ex alio.
Посведочити, им, (Рес. и Срем.) vide посвједочити.
Посветитисе, имсе, v. r. pf. heilig werden, sacer fio, sacror. Посветиосе као купус у гузици;
„Десна ти се посветила рука —
Посветлити, им, (Рес. и Срем.) vide посвијетлити.
Посвијетлити, им, v. pf. (Ерц.) ein wenig leuchten, paululum admoveo lumen, lumen praefero.
Посвињитисе, имсе, r. pf. Schwein werden, fio sus. Какогођ што се код Срба човек повампири, тако Турци приповиједају да се код њи посвињи. Приповиједају да су некаква бега, који се посвињио, тражили по свињама, па га нијесу могли познати, док му нијесу опазили прстен на предњој нози.
Посвирати, ам, v. pf. ein wenig pfeifen, paululum inflo fistulam. Посвирај, па и за пас задени.
Посвојити им, v. pf. sich zueignen, arrogare sibi.
Посвједочити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.
Поседање, (Рес. и Срем.) vide посједање.
Поседати, ам, (Рес. и Срем.) vide посједати.
Поседлица, f. vide подседлица.
Посејати, јем, (Рес. и Срем.) vide посијати.
Посек, m. (Рес. и Срем.) vide посјек.
Посерпш, m. н. п. избили га до посерпша, (im Scherze, usque dum cacaret).
Посерко, m. (ein mütterliches Scheltwort) du kleiner Scheißer! cacator parvulus.
Посести, седем (и поседнем), (Рес. и Срем.) vide посјести.
Посестрима, f. die Wahlschwester, quam sororem appello; daher посестримити oder посестрити.
Посећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide посјећи.
Посећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide посјећисе.
Посијати, јем, v. pf. (Ерц.) säen, setzen, sero (шеницу, лан, диње).
Посинак, нка, m. (voc. посинко! — у пјесмама —, н. п.
„Мој посинко Краљевићу Марко —
а у говору говорисе и посинче) 1) der Wahlsohn, quem filium appello. 2) der angenommene Sohn, filius adoptivus.
Посинити, им, v. pf. 1) Sohn nennen, filium appello. 2) an Sohnes Statt annehmen, filium adopto.
Посипање, m. 1) das Bestreuen, conspersio. 2) das Begießen, Beschütten, perfusio.
Посипати, ам (и поспљем), v. impf. 1) bestreuen, conspergo. 2) beschütten, perfundo.
Посисати, ам (говорисе и посишем), vide посати.
Посједање, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensus equi.
Посједати, амо, v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen (einer nach dem andern), consideo. 2) (v. impf.) коња, aufs Pferd steigen, conscendo equum.
Посјек, m. (Ерц.) vide зимина.
Посјести, сједем (и посједнем), v. pf. (Ерц.) sc. ј. коња, besteigen, conscendo equum.
Посјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, niederhauen, caedo. 2) воденицу, die Mühlsteine aufklopfen, exacuo.
Посјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich schneiden, hauen (in den Finger, Fuß), scindendo vulnero.
Поскакати, качемо, v. pf. nach der Reihe aufspringen, omnes prosilimus.

Поскакѝвање, n. das Hüpfen, Springen, exsultatio.

Поскакѝвати, кујем, v. impf. hüpfen, exsulto.

Поска̂ње, n. das Herbeilocken des Kalbes, Lammes, das пос, пос sagen, cum allicio vitulum aut agnum, voce пос q. d. veni ad lactendum (посати).

По̀скати, ам, v. impf. das Kalb oder Lamm locken, dico пос, пос, alliciens vitulum aut agnum.

Поскѝдати, ам, v. pf. nach der Reihe herabthun, demitto, demoveo.

Посквикѝвање, n. das Aufschreyen, stridor.

Посквикѝвати, кујем, v. impf. aufschreyen, strido.

Поско̀чити, им, v. pf. aufspringen, prosilio.

По̀скочица, f. die Tanzweise, das Kololied, cantus saltatorius. Највише се говори у множ. броју поскочице, т. ј. као кратке пјесме, што момци говоре и подвикују у колу кад играју, н. п.

„Опа цупа
„Данас сутра.
„Никад ништа
„До издрти
„Опанака. —
„Ај уј не лудуј
„С туђом љубом не другуј:
„Туђа љуба пасја вјера,
„Намамиће, превариће. —
„Скочи коло дупе голо.
„Како радиш и горе ће. —
„Опа цупа
„Под њом рупа. —
„Мучи враже,
„Ко ти каже?
„Није једна
„Веће двије.

Поскочице су готово све тако срамотне, да и осим кола не смије нико ни поменути; а у колу и нико за срамоту не прима. Младе и ђевојке, старци и бабе, учине се као да и не чују што момци говоре. Ја сам слушао и гледао (у Јадру у Беговој Љешници) ђе Турци сједе, а Срби око њи играју и подвикују:

„Опа цупа данас сјутра,
„Наше ноге, Турска земља;
„За то Турци и не маре;
„Силне баше говна једу,
„А субаше тасланицу.

Поску̀пети, пим, v. pf. (Рес.) } im Preise steigen, theurer werden, fio carior, consto majori pertio.
Поску̀пити, им, v pf. (Срем.) }
Поску̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) }

По̀скура, f. (angeeignet aus προσφορά) die Hostie, panis liturgicus.

Поску̀рица, f. dim. v. поскура.

Поску̀рња̂к, m. der Holzschnitt, um die поскурица zu zeichnen, annulus (ligneus) signandae hostiae (IC. XP. NIKA).

Посла̂ник, m. der Gesandte, ablegatus.

Посла́ница, f. т. ј. књига, das Sendschreiben, epistola.

По̀сластице, f. pl. die Schleckerey, Leckerbissen, cupediae, scitamenta.

По̀слати, пошљем (и пошаљем), v. pf. senden, schicken, mitto.

По̀сле, (Рес. и Срем.) vide послије.

По̀следак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide пошљедак.

По̀следњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пошљедњи.

По̀слени̂, на, но, н. п. дан, доба, Arbeits-, Werk-, laborandi (tempus), (dies) profestus.

По̀сленик, m. der Arbeiter, operarius.

После́пети, пимо, (Рес.) } vide послијепити.
После́пити, имо, (Срем.) }

После́тати, леќемо, (Рес. и Срем.) vide послијетати.

По̀слије, (Ерц.) 1) nach, post. 2) nachher, postea.

По̀слијепити, имо, v. pf. (Ерц.) } nach der Reihe blind werden, erblinden, oculis capi alius ex alio.
Послијѐпљети, пимо, v. pf. (Ерц.) }

Послијѐтати, лијеќемо, v. pf. (Ерц.) nach einander herabfliegen, devolo alius ex alio.

Послова̂ње, n. das Arbeiten, labor, opera.

Посло̀вати, лујем, v. impf. arbeiten, laborare.

Посло̀ва̂ч, m. (ст.) vide посленик:
„Сви орачи и копачи,
„И по кући пословачи —

По̀словица, f. eine Art Syllabirsprache, deren die Bauern zweyerley, die große und kleine, haben (Rothwälsch?), linguae fictae genus, fictae ex lingua patria, interpolatis singulis syllabis, н. п. добродонашенесловисиведоводобреде, т. ј. донеси воде; то се каже великом пословицом, а малом: дијодонијенесисивијоводиједе и т. д.

По̀словички̂, rothwälsch, lingua ficta.

По̀слуга, f. die Bedienung, ministratio.

Послужи́вање, n. das Bedienen, ministratio.

Послужи́вати, жујем, v. impf. кога, bedienen, ministro alicui.

Послу́жити, им, v. pf. 1) bedienen, ministro. 2) dienen, servisse.

Послу̂шан, шна, но, gehorsam, dicto audiens.

По̀слушати, ам, v. r. pf. 1) кога, einem-

gehorchen, pareo cui, ausculto. 2) ein wenig horchen, ausculto.
Послушатисе, амсе, v. r. pf. 1) einander Gehör geben, audiri in vicem:
„О'те браћо да се послушамо —
2) Gehör finden, si me audient: ако се ја послушам.
Последак, тка, m. (Ерц.) vide пошљедак.
Последњи, ња, ње, (Ерц.) vide пошљедњи.
Посмрче, чета, n. дијете, које се роди послије очине смрти, der Nachgeborne, Spätling, postumus
Посни, на, но, н. п. дан, Fasten-, jejunii.
Посник, m. der Faster, jejunator.
Посница, f. die Fasterin, jejunatrix.
Поснути, нем, v. pf. пос, пос sagen, dico пос пос, vitulum aut agnum alliciens.
Пособице, f. pl. Töchter nach der Reihe, filiae ex ordine, nullo interposito filio.
Посолити, им, v. pf. 1) einsalzen, sallio. 2) mit Salz bestreuen, salem adspergo.
Пособци, обаца, m. pl. Söhne, die nach einander, ohne durch Töchter unterbrochen zu werden, zur Welt kommen, filii ex ordine, quin filia intervenerit:
„Роди мајка девет пособаца —
Поспа, f. zerkleinte Eisenspänne, die auf nasse schwarz zu färbende Stoffe gestreut werden, stricturae ferri comminutae quae adsperguntur pannis nigro colore imbuendis.
Поспавати, ам, v. pf. ein wenig schlafen, paululum dormio.
Поспати, спимо, v. pf. nach der Reihe einschlafen, obdormiit alius ex alio.
Посрамити, им, v. pf. beschämen, pudorem injicio.
Посрање, n. das Scheißen (perfective), cacatio. Не би с њим отишао ни на посрање.
Посрати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.
Посратисе, серемсе, v. r. pf. 1) scheißen, caco. 2) sich selbst verunreinigen, concacat seipsum infans.
Посрбити, им, v. pf. zum Serben machen, serbisiren, verserben, reddo serbum, serbicum.
Посрбитисе, имсе, v. r. pf. ein Serbe werden, fio serbus.
Посрбљавање, n. vide србљење.
Посрбљавати, ам, vide србити.
Посребрити, им, v. pf. versilbern, argento obduco.
Посред, mitten, durch, per medium —: посред главе; посред сриједе.
Посркати, срчем, v. pf. gänzlich aufschlürfen, absorbeo.
Посрнути, нем, v. pf. das Gleichgewicht verlieren, inclinor in alteram partem, excido aequilibritate, aequilibrio: посрнуо пијан.
Посро, m. vide посерко.
Посртање, n. das Umschwanken, Umfallen (eines Trunkenen), ruitio.
Посртати, срћем, v. impf. umschwanken, umfallen, ruo.
Пост, m. die Faste, jejunium.
Постав, m. vide платно 1.
Постава, f. das Futter (des Kleides), munimentum vestis, subsutura.
Поставити, им, v. pf. 1) аљину, das Kleid füttern, munio. 2) капу на главу, aufsetzen, impono. 3) (den Tisch) decken, sterno. 4) стражу, eine Wache wo aufstellen, excubias pono.
Постављање, n. 1) das Füttern, subsutio. 2) das Aufsetzen, impositio. 3) das Decken, stratio. 4) das Anstellen, Beordern einer Schildwache, positio excubiarum.
Постављати, ам, v. impf. 1) stellen, setzen, pono. 2) (den Tisch) decken, sterno mensam. 3) füttern, subsuo. 4) stellen, aufstellen (eine Schildwache), pono excubias.
Постајање, n. das Entstehen, ortus.
Постајати, јем, v. impf. entstehen, eben aufkommen, existo.
Постајати, којим, v. pf. ein wenig stehen bleiben, consisto paululum.
Постајкивање, n. das Stehenbleiben, constitio.
Постајкивати, кујем, v. impf. stehen bleiben, consisto.
Постан, сна, но, н. п. лонац, кашика, јело, Fasten-, jejunii.
Постанак, нка, m. der Beginn, die Entstehung, origo: од постанка мога.
Постанути, нем, vide постати.
Постање, n. vide постанак.
Постаратисе, амсе, v. r. pf. Sorge tragen, curam habeo.
Постат, f. оно, што у један пут узму преда се копачи, или жетеоци, кад раде, die Reihe (bei der Ernte), tractus agri demetendi: може се до мрака њиђерати још једна постат; узели све у једну постат.
Постати (говорисе и постанути), анем, v. pf. beginnen, entstehen, orior.
Постатник, m. који је накрај постати, der Schnitter, der zunächst am noch zu schneidenden Getreide schneidet, ab ea parte, in qua nova restat messis.
Постe, f. pl. vide пост.
Постеља, f. das Bett, lectus.
Постељица, f. dim. v. постеља.

Постидан, дна, но, vide стидљив.
Постидети, дим, (Рес.) vide постићети.
Постидетисе, димсе, (Рес.) vide постићетисе.
Постидити, им, (Срем.) vide постићети.
Постидитисе, имсе, (Срем.) vide постићетисе.
Постићети, дим, (Ерц.) vide застићети.
Постићетисе, димсе, (Ерц.) vide застићетисе.
Постити, им, v. impf. 1) fasten, jejuno. Пости, као пас од кости. 2) fastenmäßig machen (z. B. den Topf, in dem Fleisch gewesen, sorgfältig reinigen), purgo, expurgo.
Поститисе, имсе, v. r. impf. (in der Einsamkeit) fasten, jejuno.
Постојбина, f. der Geburtsort, locus natalis, solum natale.
Постравитисе, имсе, v. r. pf. кад курјак закоље овцу, или краву, онда кажу постравилacе, von Wolfe gefressen werden, a lupo pereo.
Пострадати, ам, v. pf. leiden, patior.
Пострељати, ам, (Рес. и Срем.) vide пострјељати.
Пострјељати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe niederschießen, trajicio unum ex alio:
„Јера ћу ти све пострјељати
„Вране коње и добре јунаке —
Поступ, m. der Stillstand der Mühle bei zu hohem Wasser, constitio molae ob aquae altitudinem nimiam: ударио поступ; сад је поступ, не може воденица да меље.
Поступање, n. 1) das Gehen, Schreiten, gressio. 2) das Stillstehen der Mühle, constitio molae. 3) das Verfahren (gutes oder böses mit einem), ratio agendi cum aliquo (fr. procédé).
Поступаоница, f. der Gehkuchen, placenta primae itionis. Кад почне дијете ићи, онда умијесе погачу, па скупе сву ћецу (која могу трчати) и момчад из куће, те је изломе ћетету више главе; како које одломи комад, а оно бјежи оданде (да и оно дијете онако трчи).
Поступати, ам, v. impf. 1) auftreten gehen, gradior. 2) stillstehen (von der Mühle), consisto. 3) с ким, umgehen, verfahren, ago (bene aut male) cum aliquo.
Поступити, им, v. pf. 1) gehen, gradior. 2) umgehen, verfahren, handeln ago cum aliquo, me gero erga illum. 3) still stehen, consisto, impedior: поступила воденица.

Посућатисе, сучемосе, v. r. pf. sich herausdrängen (haufenweise), erumpere catervatim.
Посулити *, им, v. impf. vergleichen, compono (cf. намирити, поравнати):
„То рекоше, па се посулише —
Посустати, анемо, v. pf. 1) insgesammt müde werden, defatigari. 2) müde werden, fatigor (cf. сустати):
„Он не може што је посустао —
Посути, спем, v. pf. 1) bestreuen, aspergo. 2) begießen, perfundo, aspergo.
Посушитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, exareo.
Пошаванити, им, v. pf. bödmen, fundo aut lacunari instruo.
Пошавнети, ним, v. pf. (Рес.) }
Пошавнити, им, v. pf. (Срем.) } dunkel werden
Пошављети, ним, v. pf. (Ерц.) } (von der Farbe), obfuscor.
Пошаја, f. die Verborgenheit, occultum:
„Маче Марко ноже из пошаје —
Пошајатисе, јимосе, v. r. pf. sich verbergen, sich verstecken, abscondo.
Пошајнй, на, но, heimlich, verborgen, tacitus, absconditus.
Пошакнути, нем, v. pf. darunter stecken, subdo.
Пошапање, n. das Einsenken, Eintauchen, immersatio.
Пошапати, ам, (и пошапљем), v. impf. eintauchen, immerso.
Пошапкати, ам, v. pf. überstampfen, conculco, subculco.
Пошапсати *, ам (и пошапшем), v. pf. н. п. аманет, das Anvertraute abläugnen, depositum abnego. cf. затајати.
Пошворање, n. vide бијеђење.
Пошворати, ам, vide бијеђити.
Пошворити, им, vide обиједити.
Потврдити, им, v. pf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
Потврђивање, n. das Befestigen, Bestätigen, firmatio, confirmatio.
Потврђивати, ђујем, v. impf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
Потега, f. (am Wagen) eine, meist eiserne Stange von den Vorderrädern bis zu der Wage, perticae genus in curru.
Потегнути, нем, v. pf. 1) anziehen, traho. 2) einen Hieb führen, caedo. 3) hervorziehen, protraho. 4) einen Zug thun (aus der Flasche), tractum duco.
Потезање, n. das Ziehen, Schleppen, tractus, volutatio.
Потезати, ежем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.
Потезатисе, ежемсе, v. r. impf. sich schleppen, trahor, vagor.

По̀тера, f. (Рес. и Срем.) vide покера.
По̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide покерати.
По̀тератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide покератисе.
Потерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide покеривање.
Потерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide покеривати.
Потѐћи, ечем, v. pf. 1) laufen, curro, zur Wette laufen. 2) потекла кућа, es steht Wasser im Hause (vor Regen), aqua intravit domum.
По̀тиљак, љка, m. das Hinterhaupt, sinciput.
По̀тисје (Потѝсје), n. die Gegend um die Theiß, das Theißgebiet, circumtibiscana regio.
Потискѝвање, n. das Andrängen, Drücken, pressio.
Потискѝвати, кујем, v. impf. drücken gegen etwas, premo, urgeo.
По̀тиснути, нем, v. pf. drücken, andrücken, premo: Отисни, потисни, воци ти корисни.
Потица̂ње, n 1) das Unterstecken, subditio. 2) das Durchlaufen, Durchströmen.
По̀тицати, тичем, v. impf. 1) unter etwas schieben, subdo, н. п. под казан. 2) потиче кућа, es läuft Wasser hinein, inundatur domus.
По̀тјецање, n. (Ерц.) vide потицање 2.
По̀тјецати, тјече, (Ерц.) vide потицати 2.
По̀тка, f. поутка, поучица, der Eintrag, Einschlag, subtemen.
Поткáдити, им, v. pf. unterrauchen, subterfumigo.
Поткађѝвање, n. das Unterrauchen, subterfumatio.
Поткађѝвати, ђујем, v. impf. unterrauchen, subterfumo.
Поткáзати, кажем, v. pf. heimlich angeben, defero.
Потказѝвање, n. das Angeben, delatio.
Потказѝвати, зујем, v. impf. angeben, defero.
По̀ткапак, пка, m. die kleinere Unterkappe, mitra interior.
По̀ткапчић, m. dim. v. поткапак.
По̀ткати, почем, v. pf. eintragen, subtexo.
Поткѝвање, n. 1) das Eintragen, subtextura. 2) das Beschlagen (des Pferdes, der Stiefeln), firmatio, inductio ferri.
Поткѝвати, ам, v. impf. 1) einschlagen, subtexo. 2) beschlagen, firmo, obduco ferro.
Поткѝдање, n. das Unterschlagen eines Beins, supplantatio.
Поткѝдати, ам, v. impf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto quem.
По̀ткинути; нем, v. pf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto.
По̀тков, m. das Beschlagen, firmatio, inductio ferri, munitio.
По̀ткова, f. das Hufeisen, solea ferrea. cf. плоча.
Потко̀вати, кујем, v. pf. beschlagen, munire.
По̀тковица, f. (dim. v. потко̀ва) ein kleineres Hufeisen, solea ferrea minor.
Потко̂њак, m. m. j. во, von den 6 bis 8 Pflugochsen die zwei hintersten (под колима), boves postremi ad aratrum.
Поткопáвање, n. das Untergraben, suffossio.
Поткопáвати, ам, v. impf. untergraben, suffodio, subruo.
Потко̀пати, ам, v. pf. untergraben, subruo.
Поткрáдање, n. das Veruntreuen, interversio.
Поткрáдати, ам, v. impf. veruntreuen, interverto, averto.
По̀ткрасти, адем, v. pf. veruntreuen, interverto, averto.
Поткрáтити, им, v. pf. von unten kürzer machen (einnehmen), brevius reddo ab ima parte.
Поткраћѝвање, n. das Verkürzen von unten aus, subbreviatio.
Поткраћѝвати, ћујем, v. impf. von unten abkürzen, subbrevio.
Поткрèсати, ешем, v. pf. von unten behauen, subtercido.
Поткресѝвање, n. das Behauen von unten, subtercisio.
Поткресѝвати, сујем, v. impf. von unten behauen, subtercido.
Поткрѝвање, n. das Unterstecken, subocсultatio.
Поткрѝвати, ам, v. impf. unter etwas verstecken, occulto aliquid sub aliquid.
По̀ткрити, ријем, v. pf. unter etwas verstecken, abscondo sub aliquid.
По̀ткрпити, им, v. pf. кожу, einen Pelz an den nackten Stellen unkennbar mit wollenen Stücken unterflicken, subsuo pellis parti vellere carenti laciniam vellere pleniorem, ita ut sutura non appareat.
Поткр̀пљање, n. das Unternähen der wollelosen Pelztheile mit wolligern, subsutio laciniae vellereae magis.
Поткр̀пљати, ам, v. impf. unternähen, subsuo. cf. поткрпити.
Поткуваóвање, n. vide подмјешивање.
Поткувáвати, ам, vide подмјешивати.

Пòткувати, ам, vide подмијесити.
Поткупити, им, v. pf. bestechen, erkaufen, corrumpo.
Пòткупити, им, v. pf. unten wegklauben, subterlego.
Поткупљање, n. das Aufsammeln, subterlectio.
Поткупљати, ам, v. impf. unten wegklauben, colligo sub (arbore poma).
Поткупљивање, n. das Bestechen, corruptio.
Поткупљивати, љујем, v. impf. bestechen, corrumpo.
Пòтмоо, мола, ло, } verdunkelt, obscuratus.
Пòтмуо, мула, ло, }
Пòток, m. 1) der Bach, rivus. 2) кућа, село у потоку, im engen Thal zwischen zwei Bergen, convallis.
Пòтом (по том), hernach, posthaec.
Потонути, нем, v. pf. untergehen, mergi.
Пòтоњи, ња, ње, nachherig, darauffolgend, insequens:
„Прва вјеро, потоња невјеро —
Пòтоп, m. 1) die Ueberschwemmung, inundatio. 2) die Sündflut, diluvium.
Потопити, им, v. pf. 1) versenken, immergo. 2) eintauchen, mergo (платно, чоу).
Потопитисе, имосе, v. r. pf. untergehen (im Wasser), mergi.
Поточањак, њка, m. hyp. v. поток.
Пòточâр, m. и. ц. рак, aus dem Bach, e rivo.
Поточара, f. m. j. воденица, eine Mühle am Bache, mola in rivo.
Пòточић, m. dim. v. поток.
Пòтпадâње, n. das Fallen unter etwas, das Unterliegen, succubitio (?), subjectio.
Пòтпадати, ам, v. impf. unter etwas fallen, unterliegen, succumbo.
Пòтпазити, им, v. pf. heimlich beobachten, observare in occulto.
Потпала, f. Holz zum Unterheizen, Kienspan, lignum subjectitium igni excitando.
Потпалити, им, v. pf. unterheizen, von unten anzünden, succendo.
Потпаљивање, n. das Unterzünden, succensio.
Потпаљивати, љујем, v. impf. unterzünden, succendo.
Пòтпаритисе, рисе, v. pf. и. п. пријесна кожа, von unten in Gährung übergehen, subterputresco.
Пòтпасати, ашем, v. pf. untergürten, subtercingo, succingo.
Пòтпасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich untergürten, subtercingi, succingi.
Потпасивање, n. das Untergürten, succinctio, subligatio.

Потпасивати, сујем, v. impf. untergürten, succingo.
Пòтпасти, аднем, v. pf. unter etwas fallen, subjaceo, subjicior, succumbo: потпала Србија под Турке.
Потпећисе, печесе, v. r. pf. von unten gebacken werden, subtercoquor (de pane).
Потпиривање, n. das Anblasen von unten, (ignis) sufflatio.
Пòтпиривати, рујем, v. impf. anblasen, sufflo.
Потпирити, им, v. pf. anblasen, sufflo.
Пòтпис, m. die Unterschrift, subscriptio.
Потписати, ишем, v. pf. unterschreiben, subscribo.
Потписатисе, ишемсе, v. r. pf. unterschreiben, sich unterschreiben, subscribo, subscribo nomen.
Потписивање, n. das Unterschreiben, subscriptio.
Потписивати, сујем, v. impf. unterschreiben, subscribo.
Потписиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich unterschreiben, subscribo nomen.
Пòтплата, f. das Futter (z. B. am Hemde), munimentum indusii.
Потплатити, им, v. pf. 1) (говорисе и подуплатити) füttern, munio. 2) bezahlen, erkaufen (zu einer Schlechtigkeit), emo.
Потплаћивање, n. 1) das Füttern, munitio. 2) das Erkaufen, emtio.
Потплаћивати, ћујем, v. impf. 1) füttern, munio, subtermunio. 2) erkaufen, pecunia suborno.
Потплећавање, n. das Befestigen des Saumsattels um die Vorderfüsse des Pferdes, subligatio clitellarum.
Потплећавати, ам, v. impf. т. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, subligo clitellas.
Потплèћати, ам, v. pf. т. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, adligo clitellas.
Потпомагање, n. das Unterstützen, sustentatio.
Потпомагати, ажем, v. impf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпòмоћи, можем (и потпомогнем), v. pf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпомоћисе, можемсе (и потпомогнемсе), v. r. pf. sich behelfen, aufhelfen, erigo me, sublevo me.
Потпòучитисе, имсе, v. r. pf. ein kleines Voressen einnehmen, antecoenium sumo.
Потпрашивање, n. das Bestreuen der Zündpfanne mit Pulver, adspersio pulveris pyrii in trullam incendiariam.

Пошпрашивати, шујем, v. impf. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, pulverem pyrium adspergo trullae incendiariae.
Пошпрашити, им, v. pf. m. j. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, trullae incendiariae adspergo pulverem pyrium.
Пошпрашљај, m. m. j. баруша, so viel Pulver, als auf ein Mal auf die Zündpfanne geht, quantum pulveris pyrii semel trullae adspergitur.
Пошпрдач, m. der Höhner, irrisor, delusor.
Пошпрдивање, n. das Naserümpfen, delusio.
Пошпрдиватисе, дујемсе, v. r. impf. коме, чему, die Nase rümpfen, suppedo.
Пошпрдица, f. der Ausdruck der Schadenfreude, irrisio, suppeditio (?).
Пошпрднутисе, немсе, v. r. pf. коме, чему, einen bespötteln, suppedere cui, illum irridere.
Пошпунити, им, v. pf. ergänzen, suppleo.
Пошпуно, gänzlich, plene.
Пошпуњање (пошпуњавање), n. das Ergänzen, completio.
Пошпуњати (пошпуњавати), v. impf. ergänzen, compleo.
Потра, f. потрица, der Getreideschaden, (den das Vieh macht), detrimentum (im eigentlichsten Verstande).
Потражити, им, v. pf. aufsuchen, quaero.
Потрбушина, f. der Bauchtheil (der Haut), pars pellis sub ventre.
Потрбушке, } auf dem Bauche, pronus.
Потрбушке, }
Потргати, ам, v. pf. 1) nach einander zerreißen, rumpo aliud ex alio. 2) nach der Reihe abbrechen, abpflücken, decerpo aliud ex alio.
Потргатисе, амсе, v. r. pf. bersten, rumpi (н. п. од смија).
Потргнути, нем, v. pf. hervorziehen, zücken, protraho.
Потреба, f. das Bedürfniß, Gebrauch, usus.
Потребан, бна, но, nothwendig, necessarius.
Потребовати, бујем, v. pf. und impf. brauchen, nöthig haben, opus habeo.
Потрептити, им, v. pf. erbeben, contremo:
„У животу свеитац потрептио —
Потресање, n. 1) das Erschüttern, concussio. 2) das Trillern (Zittern mit der Stimme) im Gesange, vibratio, crispatio vocis.
Потресати, ам, v. impf. 1) erschüttern, concutio. 2) trillern, crispo vocem.
Потрести, сем, v. pf. 1) schütteln, quatio. 2) trillern, vibro vocem.
Потрзање, n. 1) das Hervorziehen, protractio.
Потрзати, тржем, v. impf. hervorreißen, protraho.
Потрица, f. vide потра (dim.?).
Потричар, m. који учини потрицу, der einem ins Gehäge geht, venator in alieno.
Потркалиште, n. н. п. коњско, или човечје, die Länge eines Rittes, quantum homo aut equus percurrit.
Потркушица, f. Kleinigkeit, negotium parvum.
Потрљати, ам, v. pf. über etwas hinfahren (mit der Hand), defrico.
Потровати, рујем, v. pf. nach der Reihe vergiften, veneno interficio alium ex alio.
Потрошак, шка, m. 1) der Verbrauch, das Verbrauchen, consumtio. 2) „Од тепсије нек потрошка нема —
Потрошити, им, v. pf. verbrauchen, absumo.
Потрошитисе, имсе, v. r. pf. sich (seinen Beutel) durch Ausgaben ganz ausleeren, exinaniri sumtibus.
Потрпати, ам, v. pf. nach der Reihe hinein (zusammen) werfen, conjicio aliud ex alio.
Потрпети, пим, (Рес.) vide потрпљети.
Потрпетисе, пимсе, (Рес.) vide потрпљетисе.
Потрпити, им, (Срем.) vide потрпљети.
Потрпитисе, имсе, (Срем.) vide потрпљетисе.
Потрпљети, пим, v. pf. (Крц.) gedulden, expecto, quiesco.
Потрпљетисе, пимсе, v. r. pf. (Крц.) sich gedulden, quiesco, expecto.
Потрти, рем, потрьо, v. pf. 1) mit Füßen treten, conculco. 2) zu Grunde richten, perdo: потрли смо волове.
Потртисе, ремсе, потрьосе, v. r. pf. 1) zu Grunde gerichtet werden, conculcor. 2) sich reiben (mit der Hand), perfricor.
Потрудити, им, v. pf. кога, bemühen, Mühe machen, laborem creo cui.
Потрудитисе, имсе, v. r. pf. sich bemühen, operam do.
Потрулити, имо, vide потрунути.
Потрунити, им, v. pf. bestreuen, conspergo (sale, pulvere).
Потрунути, немо, v. pf. zerfaulen, verfaulen, computresco.
Потрусити, им, v. pf. verunreinigen, anstreuen, disjiciendo compleo:
„Да костима цркву потрусимо —
Потрчати, чим, v. pf. laufen, curro.

Потужитисе, имсе, v. r. pf. sich beklagen, conqueror.
Потук, m. дрво, као клин, што качар метне на обруч па удара у њега маљицом кад покуцује обруче.
Потурање, n. vide побацивање.
Потурати, ам, vide побацивати.
Потурити, им, vide побацити.
Потурица, f. (verächtlich) unechter Türke, Aftertürke, pseudoturca.
Потурчењак, m. ein Renegat, apostata. Нема (зла) Турчина без потурчењака.
Потурчити, им, v. pf. zum Türken machen, facio esse Turcam.
Потурчитисе, имсе, v. r. pf. ein Türke werden, fio Turca.
Потући, учем, v. pf. zusammenschlagen, contundo.
Потућисе, учемсе, v. r. pf. 1) sich schlagen, confligo. 2) mit den Spitzen der Ostereyer zusammenschlagen (ein Osterspiel), committere ova paschalia. 3) по свијету, sich in der Welt herumschlagen, vagor.
Потуцање, n. das Umherschweifen, circumvagatio.
Потуцати, ам, v. impf. herumschweifen, circumvagor.
Потуцатисе, амсе, v. r. impf. sich herumschlagen (in der Welt), circumvagor.
Потуцатисе, амсе, vide потућисе 3.
Потуцња, f. der umherschweift, Vagabunde, erro.
Поћера, f. (Ерц.) der Trieb, die Treibjagd, venatio, captio: отишли у поћеру; спигла за њим поћера (Räuberjagd).
Поћерати, ам, v. pf. (Ерц.) treiben, ago.
Поћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herumtreiben (im Felde, im Prozesse), agitor.
Поћеривање, n. (Ерц.) das Antreiben, actio.
Поћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) anfangen zu treiben, agito.
Поћи, пођем, v. pf. gehen, eo.
Поуздан, на, но, verläßlich, zuverläßig, haud dubius, certus.
Поуздање, n. das Vertrauen, fiducia:
„Ченарале моје поуздање —
Поуздатисе, амсе, v. r. pf. у кога или у што, vertrauen, sich verlassen auf jemand, confido.
Поулитисе, имсе, v. r. pf. schlecht werden, fio malus, nequam.
Поунијатити, им, v. pf. zum унијат (Unirten) machen, facio esse unitum (fidei ecclesiae latinae).
Поунијатитисе, имсе, v. r. pf. sich uniren (mit der lat. Kirche), uniri fidei latinae.

Поутицати, тичемо, v. pf. / Поутјецати, тјечемо, (Ерц.) } nacheinander entlaufen, evadit alius ex alium.
Поутка, f. vide потка.
Поучавање, n. das Belehren, edoctio.
Поучавати, ам, v. impf. ein wenig belehren, doceo.
Поучаватисе, амсе, v. r. impf. lernen, disco.
Поученије, n. (die Belehrung) die Predigt, admonitio de rebus divinis, sermo.
Поучити, им, v. pf. belehren, addoceo.
Поучитисе, имсе, v. r. pf. disco, edoceor.
Поучица, f. vide потка.
Поцад, m. vide подсад.
Поцепати, ам, (Рес. и Срем.) vide поцијепати.
Поцепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide поцијепатисе.
Поцерац, рца, m. човек из Поцерја:
„Веселисе Поцерац Милошу —
Поцерина, f. / Поцерје, n. } die Gegend um den Berg Цер:
„Да осванем у Поцерју славном —
„У Поцерју освануше Турци —
Поцерски, ка, ко, von Поцерје:
„Напишесе Поцерске ракије —
Поциганити, им, v. pf. zum Zigeuner machen, facio esse zingarum.
Поциганитисе, имсе, v. r. pf. ein Zigeuner werden, fio zingarus.
Поциганчити, им, v. pf. zu einer Zigeunerin machen, facio esse zingaram.
Поциганчитисе, имсе, v. r. pf. eine Zigeunerin werden, fio ut zingara.
Поцијепати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) zerspalten, diffindo. 2) hinabsaufen, epoto.
Поцијепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerreißen, lacerare vestes.
Поцрвенети, ним, v. pf. (Рес.) / Поцрвенити, им, v. pf. (Срем.) / Поцрвењети, ним, v. pf. (Ерц.) } roth werden, erubesco.
Поцркати, амо, v. pf. nach der Reihe verrecken, intereo alius ex alio.
Поцрнети, ним, v. pf. (Рес.) / Поцрнити, им, v. pf. (Срем.) / Поцрњети, ним, v. pf. (Ерц.) } schwarz werden, fio niger, ater.
Почастити, им, v. pf. bewirthen, tractiren, convivio excipio.
Почек, m. Borg, Leih, mutuum: дао ми на почек, auf Borg, zu Leih, mutuo.
Почекати, ам, v. pf. ein wenig warten, exspecto.
Почем, etwa, forte: ако почем дође.
Почетак, тка, m. 1) der Anfang, initium. 2) (im Sticken und Stricken) das Muster, exemplum.

Почѐти, чнем, v. pf. beginnen, anfangen, incipio.
Почѐтисе, чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi: почела се крајина.
Почѐшати (почесати?), шем, v. pf. kratzen (wo es juckt), frico.
Почѝвање, n. das Ruhen, quies.
Почѝвати, ам, v. impf. ruhen, quiesco.
Почѝнити, им, v. pf. nach der Reihe machen, facio aliud ex alio: починио трисли јада.
Почѝнути, нем, v. pf. ausraſten, conquiesco.
Почињање, n. das Beginnen, orsio.
Почѝњати, њем, v. impf. anfangen, beginnen, ordior, incipio.
Почѝњатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, incipior, coepi.
Почистити, им, vide помѐсти.
Почиплучити, им, v. pf. unter eine zweite Abhängigkeit bringen (z. B. wenn ein Bauer nebst den Abgaben an seinen Zinsherrn, noch dem Pascha das Neuntel geben muß), alteri vectigali subjicere.
Поша, f. 1) hyp. v. попадија. 2) као црна марама, што се носи на врату (у Србији), ein flornes Halstuch, collaris genus. 3) поша (или поше), што Турци носе око главе, ein schwarzer Turban, tiara nigra auro praetexta.
Пошалитисе, имсе, v. r. pf. scherzen, im Spaß etwas sagen, jocor.
Пошалица, f. Spaß, Scherz, jocus.
Пошаљивање, n. das Scherzen, jocatio.
Пошаљиватисе, љујемсе, v. r. impf. scherzen, spaſſen, jocor.
Поше, ета, n. vide поша 3.
Пошѐтати, ам (и пошећем), v. pf. einherwandeln, inambulo.
Пошѝвање, n. das Uebernähen, supersuo.
Пошѝвати, ам, v. impf. übernähen, supersuo.
Пошијачити, им, v. pf. einen zum шијак machen, facio esse шијакum.
Пошијачитисе, имсе, v. r. pf. ein шијак werden, fio шијак.
Пошити, шијем, v. pf. übernähen, supersuo.
Пошкропити, им, vide покропити.
Пошљедак, тка, m. (Ерц.) das Ende, was am Ende heraus kommt, finis.
Пошљедњй, ња, ње, der letzte, ultimus, postremus.
Пошокчити, им, v. pf. zum шокац machen, facio esse шокцum.
Пошокчитисе, имсе, v. r. pf. ein шокац werden, fio шокац.
Пошта, f. die Post, cursus publicus.
Поштанскй, ка, ко, н. п. коњи, Post-, cursus publici.
Поштапање, n. das Stützen auf den Stab im Gehen, innisio baculo.
Поштапатисе, амсе (и поштапљемсе), v. r. impf. sich auf den Stab stützen, innitor baculo.
Поштар, m. der Postmeister, cf. пошта.
Поштарев, ва, во, } des Postmeisters.
Поштаров, ва, во, }
Поштедети, дим, v. pf. (Рес.) } sparen, parco:
Поштедити, им, v. pf. (Срем.) }
Поштећети, дим, v. pf. (Ерц.) }
немој поштедити труда.
Поштен, на, но, 1) redlich, probus. 2) (у Србији) auch, und zwar meistentheils, enthaltsam im Genuß der Liebe, castus: добар човек, али није поштен. 3) да си поштен! sagt man, wenn einer seinen Namen gesagt hat.
А. Како ти је име!
Б. Обрен.
А. Да си поштен!
Б. И ти да си жив и здрав.
also wohl in der alten Bedeutung: geehrt, honoratus.
Поштење, n. die Redlichkeit, Ehrlichkeit, honestas, probitas.
Поштин, на, но, Post-, currus publici.
Поштипивање, n. das Kneipen, Zwicken, vellicatio.
Поштипивати, пујем, v. impf. zwicken, kneipen, vellico.
Пошто, 1) wie theuer, quanti. 2) nachdem, posteaquam. 3) по што? cf. по.
Поштовање, n. das Achten, cultus, observantia, cum quis magni fit ab omnibus.
Поштовати, тујем, v. impf. achten, magni facio, colo.
Поштоватисе, тујемсе, v. r. impf. поштуј се, schäme dich (hab' Achtung vor dir selbst, und vor andern).
Пра, праа (или пра), m. 1) der Staub, pulvis. 2) das Pulver (zum Einnehmen, als Medicin), pulvis. 3) das Pulver (Schießpulver), pulvis pyrius:
„Нестаде им праа и олова —
„Праа има, ал' олова нема —
Прабаба, f. die Urgroßmutter, abavia.
Прабабин, на, но, der Urgroßmutter, abaviae.
Прав, ва, во, 1) unschuldig, insons. 2) gerade, rectus. Право реци, па гледај те утеци; и криво сједи, а право реци.
Правац, вца, m. 1) der Gerechte, Unschuldige, justus. 2) на правац, gerade aus, recta.
Правда, f. das Recht, die Gerechtigkeit, justitia, justum.
Правдање, n. das Rechtfertigen, excusatio, purgatio.

Прâвдати, ам, v. impf. rechtfertigen, purgo.

Прàведан, дна, но, gerecht, justus.

Праведнйк, m. der Gerechte (biblisch), justus.

Прâвй, ва, во, recht, echt, verus: прави Србин, прави Турчин, прави Ришњанин и т. д.

Прàвило, n. н. п. црквено, die Kirchenregel, directorium: не зна правила.

Прàвити, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide градити 1.

Прàвитисе, имсе, vide градитисе.

Прàвица, f. i. q. правда.

Правље̂ње, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide грађење.

Прàвоје, m. Mannsname, nomen viri.

Прàв правцӣт, права правцита, право правцито, 1) ganz gerade, aequissimus. 2) ganz gerecht, justissimus, innocentissimus.

Прâг, m. die Schwelle, limen.

Прàдед, m. (Рес. и Срем.) vide прађед.

Прàдедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide прађедов.

Прàђед, m. (Ерц.) der Urgroßvater, abavus.

Прàђедов, ва, во, (Ерц.) urgroßväterlich, abavitus.

Праже̂ње, n. das Geräusch des verbrennenden Pulvers, sonus pulveris pyrii adusti.

Пражити, им, v. impf. verpuffen, sonum edo pulveris pyrii adusti.

Прàзан, зна, но, leer, vacuus. Празна рука мртвој друга.

Прàзник, m. der Feiertag, dies festus.

Празнѝна, f. die Leere, Leerheit, vacuitas. Пуно празнине.

Прâзновање (прâзнова̂ње), n. das Feiern, diei festi actio, celebratio.

Прàзновати (прâзновати), нујем, v. impf. feiern, diem festum ago.

Празнòслов, m. који изоставља слова кад пише, ein Schreiber, der Buchstaben auslässt, qui literam omittit.

Празнòсловити, им, v. impf. Buchstaben auslassen im Schreiben, omitto elementum in scribendo.

Празнòсловље̂ње, n. das Auslassen von Buchstaben im Schreiben, omissio literae in scriptura.

Прâља, f. перилља, die Wäscherin, lotrix.

Прâљин, на, но, der Waschfrau, der Wäscherin, lotricis.

Прàм, m. ein Schiff, größer als ein Kahn (чун), navis genus.

Прâм,
Прâма, } vide према.

Праме̂н, m. das Büschel, der Schopf, cirrus, н. п. косе, вуне, und figürl. магле.

Праме̂ње, n. (coll.) die Büschel, cirri.

Прамѝчак, чка, m. hyp. v. прамен.

Прàмче, чета, n. ein kleiner прам, lintris genus.

Прандŷс, m. vide прамен.

Прáње, n. das Waschen, lotio.

Прàово, n. Ruinen einer Stadt an der Donau, in der Negotiner Krajina. cf. Крајина Неготинска.

Прàпорац, рца, m. die Schelle, tintinnabulum.

Прапòрчић, m. dim. v. прапорац.

Прàс, m. (eine Art Lauch) die Porre, allium porrum Linn. cf. prasius im Lat. und Griechischen.

Праса̂д, f. (coll.) die Ferkel, porcelli.

Прáсац, сца, m. ein schon erwachsenes Schwein, porcus:

„Поручује Варица Божићу,
„Да јој пошље од прасца ножицу—

Прâсе, сета, n. ein Ferkel, porcellus.

Прàсетина, f. Ferkelfleisch, porcellina.

Прàсећй, ћа, ће, Ferkel-, porcellinus.

Прáсити, им, v. impf. ferkeln, (porcos) pario.

Прáситисе, имсе, v. r. impf. ferkeln, pario.

Прàсица, f. (ријетко се говори) vide назимица.

Прàска, f. das Krachen, crepitus: стоји праска.

Прàскати, ам, v. impf. krachen, crepo.

Прàсква, f. vide бресква.

Прàснути, нем, v. pf. entschlossen, heftig aufbrechen, erumpo.

Прàсци, саца, m. pl. (coll.) die Ferkel, porculi.

Прàти, перем, v. impf. waschen, lavo.

Прàтилац, тиоца, m. der Begleiter, comes.

Прàтити, им, v. impf. begleiten, comitor.

Прàтљача, f. дрво (као мала лопатица), што жене лупају њим кошуље кад перу.

Прàтња, f. die Begleitung, comitatio.

Прàћа, f. пударка, die Schleuder, funda.

Праћàка̂ње, n. das Herumschlagen mit den Füßen, agitatio pedum.

Праћàкатисе, амсе, v. r. impf. sich herumwerfen (wie der Fisch im Trockenen), agitari.

Праће̂ње, n. das Begleiten, comitatio.

Прàћица, f. 1) dim. v. праћа. 2) на самару она узица (мјесто узенђије), на којој се држи нога кад се јаше, der Steigbügel am Saumrosse, stapia jumenti clitellarii.

Прàунук, m. der Urenkel, pronepos.

Прáшак, шка, n. dim. v. пра.

Прáшан, шна, но, staubig, bestäubt, pulverulentus.

Прáшење, n. 1) das Stäuben, Ertragen

дes Staubes, pulveratio. 2) das Lockern (im Weinberge), pulveratio. 3) das Werfen (der Sau), das Ferkeln, partus porcae.
Пра̏шидба, f. die Lockerung im Weinberge, pulveratio.
Пра̏шина, f. augm. v. пра.
Пра̏шити, им, v. impf. 1) stäuben, pulvero, pulverem excito. 2) виноград, lockern, pulvero.
Пра̀шка, f. ein Stäublein, pulvisculus, atomus: нема брашна ни једне прашке.
Пра́штање, n. 1) das Verzeihen, Vergeben, veniae datio, venia. 2) das Abschiednehmen, salutatio discedentis aut vel decedentis.
Пра́штати, ам, v. impf. verzeihen, ignosco.
Пра́шташисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen, sich beurlauben (sagen прости брате!), saluto discedens vel decedens.
Пра́штење, n. das Krachen (wenn z. B. ein Rind durch ein dichtes Gehölz durchdringt), fragor.
Пра́штити, штим, v. impf. krachen, fragorem edo.
Пра́ћење, n. vide пращтење.
Пра̏шчићи, m. pl. (coll.) dim. v. прасци.
Пр̀вашњи, ња, ње, neulich, nuperus.
Пр̀венац, нца, m. т. ј. рој, der Erstling (der erste Schwarm), apum examen primum.
Пр̑ви, ва, во, der erste, primus.
Пр̀вине, f. pl. die Erstlinge, erste That, primitiae: нијесу то њему првине.
Прво̑, neulich, nuper.
Прво̀женац, нца, m. der die erste Ehe eingeht, qui primas nuptias facit.
Пр̏га, f. ein Gericht, das geröstet ist, cibi tosti genus: миришу ти уста, као да си пргу јела (у приповијетки).
Пр̏да, f. der Furz, crepitus (ventris): прда прду сустиже.
Пр̀дало, n. das Werkzeug zum Farzen, culus ex quo peditur.
Прда̑љка, f. на гадљима она цијев, што стоји гадљару на рамену кад свира. Прдаљка је настављена на неколика мјесца, и сва је објевена косиштером.
Прда́чење, n. vide попрдивање.
Прда́чина, f. vide попрдица.
Прда́чиписе, имсе, vide попрдиватисе.
Пр̀деж, m. der Furz, crepitus (ventris). Смеосе као прдеж у гаћама.
Прде́кнути, нем, v. pf. mit einem furzähnlichen Getöse fallen, cadere cum crepitu.
Прде́њак, m. vide прдало i. q. гузица: узе кадија гвоздењак, те удари кашега Мују над прдењак — cf. оклицнути.
Пр̀дети, дим, (Рес.) vide прђети.
Пр̀дешко, m. ein scherzhaftes Scheltwort der Mütter gegen Kinder: du Farzer! peditor!
Пр̀дити, им, (Срем.) vide прђети.
Прдла̂ње, n. das Schwätzen, nugatio.
Пр̀длати, ам, v. impf. dummes Zeug schwätzen, nugor.
Пр̀днути, нем, v. pf. einen Furz lassen, crepitum (ventris) edo.
Пр̀дњава, f. das Färzen, crepitus: стоји га прдњава,
Пр̀доња, m. 1) попрдан, т. ј. гра онај, што је крупан као боб, die größte Gattung Fisolen, phaseoli genus. 2) der Farzer, qui pedit.
Прдо́сија, f. Schimpfwort von altem schlechten Rauchtaback, Schießpulver, res parum valens.
Пр̀ђење, n. das Farzen, crepitus emissio.
Пр̀ђети, дим, v. impf. (Крц.) 1) farzen, pedo. 2) за кога, или за што, sich um etwas scheren, curo rem: не ћу и не прдим (за то); прди Мара за пудара: ти синко и не прдиш за науку (Прдим, В. К., прдим).
Пре̂, (Рес. и Срем.) vide прије.
Пре̏, 1) sehr, über-, per-, in прекрасан, прелијеп. 2) über-, allzu, zusehr, nimium: прекувано, пресланo, преучен.
Пре̏бајати, јем, vide обајати.
Пребаци́вање, n. 1) das Hinüberwerfen, Ueberwerfen, trajectio. 2) das Vorrücken, Vorwerfen, exprobratio.
Пребаци́вати, цујем, v. impf. 1) hinüberwerfen, trajicio. 2) überwerfen, trajicio. 3) vorwerfen, exprobro, objicio.
Преба́цити, им, v. pf. 1) преко куће, über das Haus hinüber werfen. 2) кућу, das Haus überwerfen, (z. B. mit einem Stein), trajicio. 3) vorrücken, vorwerfen, exprobros objicio.
Пре̏бег, m. (Рес. и Срем.) vide пребјег.
Пре̏бећи (говорисе и пребегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide пребјећи.
Преби́јање, n. 1) das Brechen, fractio, 2) das Berechnen, compensatio.
Преби́јати, ам, v. impf. 1) brechen, frango. 2) berechnen, compenso.
Преби́рање, n. das Ueberklauben, Ueberlesen, perpurgatio.
Преби́рати, ам, v. impf. überlesen, überklauben, perpurgo.
Пре̏бити, бијем, v. pf. 1) zerschlagen, zerbrechen, frango: нож, ногу, дрво и т. д. 2) једно за друго, gegen einander berechnen, compenso.
Пре̏бјег, m. (Крц. ст.) der Flüchtling, der Flüchtige, profugus;

„Два пребјега гору пребјегоше —
„Волим бити пребјег у кауре —

Прѐбјећи (говорисе и пребјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, sich flüchten, fugio.

Пребле́дети, дим, v. pf. (Рес.) } blaß,
Пребле́дити, им, v. pf. (Срем.) } bleich
Пребљијѐђети, дим, v. pf. (Ерц.) } werden, pallesco.

Пребо̀лети, лим, v. pf. (Рес.) } genesen,
Пребо̀лити, им, v. pf. (Срем.) } conva-
Пребо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) } lesco:

„Ако га глава заболе,
„Да Бог да да га преболи —
„Имаде ми ђетић Цинцар Јанко,
„Ал' још није ране пребољео —

Пребо̀равити, им, v. pf. durchleben, durchbringen, exigo (aevum).

Пребра́нац, нца, m. т. ј. пасуљ, eine Art Fisolengericht, cibi genus ex fabis. У Србији по селима кажу (као у шали) о ц и н г р а (зашто га највише једу калуђери), а по варошима с а г а н л и ј а.

Прѐбрати, берем, v. pf. überklauben, überlesen, perpurgo. 2) пасуљ, mit Oel und Zwiebeln kochen, coquo fabas cum oleo et cepis et pipere.

Пребро̀дити, им, v. pf. durchwaten, vado transeo.

Пребро̀јити, им, v. pf. überzählen, pernumero, dinumero.

Превáлити, им, v. pf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, scheel ansehen, torvo oculo aspicio. 3) превалило подне, по зиме, vorüber seyn, elapsum est.

Превањи́вање, n. das Umwerfen, eversio.

Преваљи́вати, љујем, v. impf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, scheel ansehen, torvo vultu tueri.

Пре́вара, f. (Рес. и Срем.) vide пријевара.

Преварѐник, m. übersottener Cidre, cidrus coctus.

Преварúвање, n. das Ueberkochen, coctio.

Преварúвати, рујем, v. impf. überkochen, coquo, percoquo.

Прѐварити, им, v. pf. betriegen, decipio, fallo.

Превáрити, им, v. pf. übersieden, percoquo.

Прѐваритисе, имсе, v. r. pf. sich täuschen, decipior, fallor.

Пре́вез, m. eine Art Frauenmütze, vittae genus.

Прѐвесити, им, (Рес. и Срем.) vide превјесити.

Превѐсти, ведем, v. pf. hinüber führen, traduco. Превео би га жедна преко воде (er ist ungemein klug).

Превѐсти, везем, v. pf. überführen, trajicio.

Прѐвешâње, n. (Рес. и Срем.) vide превјешање.

Прѐвешати, ам, (Рес. и Срем.) vide превјешати.

Преви́јање, n. 1) das Ueberwickeln, circumvolutio. 2) das Verändern der Stimme, vocis inflexio.

Преви́јати, ам, v. impf. 1) überwickeln, circumvolvo. 2) die Stimme verändern, inflecto vocem:

„Закукаћу као кукавица,
„Превијаћу као ластавица —

Превијатисе, амсе, v. r. impf. sich winden und drehen, torqueri.

Преви́јача, f, т. ј. колиба, eine Art leichter Hütte, tugurii genus.

Прѐвити, вијем, v. pf. überwickeln, circumvolvo.

Прѐвјесити, им, v. pf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Прѐвјешâње, n. (Ерц.) das Ueberhängen, appensio.

Прѐвјешати, ам, v. impf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Превла́чење, n. 1) das Ueberschleppen, transportatio. 2) das langsame Fahren mit dem Fidelbogen über die гусле, ductatio arctus per fides.

Превла́чити, им, v. impf. 1) überschleppen, transporto trahendo. 2) mit dem Fidelbogen langsam über die гусле fahren, arcum ducto per fides.

Прево̀дити, им, v. impf. hinüberführen, traduco.

Прево̀ђêње, n. das Hinüberführen, traductio.

Прево̀жêње, n. das Uebersetzen über einen Fluß, trajectio.

Пре́воз, m. die Ueberfuhr, das Fahrgeld, naulum.

Прево̀зити, им, v. impf. übersetzen, trajicio.

Прѐврата, f. прѐвратуша, ein Gericht von Eiern, placentae genus ex ovis. Кукурузно брашно закувасе јајима (у каквом ођуду), па се онда онај скроб изаспе у тигањ на врућу маст; кад се од оздо попшече, онда се п р е в р н е, те се и с друге стране испече; потом се једе (највише вруће).

Превра́тити, им, v. pf. umkehren, inverto.

Превра̀туша, f. vide преврата.

Прѐвраћâње, n. das Umkehren, inversio.

Прѐвраћати, ам, v. impf. umkehren, inverto.

Прѐврети, рим, v. pf. abgähren, defervesco.

Превр́нути, нем, v. pf. umwenden, converto.
Прѐвртање, n. vide превраћање.
Прѐвртати, вр̂ћем, vide превраћати.
Прѐву́ћи, вучем, v. pf. überziehen, traho alio, traho per aliquid.
Прѐгазити, им, v. pf. 1) überwaten, vado transeo, воду oder преко воде. 2) darüber treten, zertreten, conculco.
Прѐгача, f. eine Art wollener Schürze, praecinctorium laneum.
Преги́бање, n. das Beugen, flexio.
Прегибао, бли, f. das Gelenke, articulus.
Преги́бати, бљем (и прегибам), v. impf. beugen, flecto.
Прегле́далица, f. die Vorschrift, das Schreibmuster, exemplum scribendi.
Прегле́дање, n. 1) das Ueberschauen, Uebersehen, Durchsehen, perlustratio. 2) das Absehen nach einem Muster, imitatio.
Прегле́дати, ам, v. impf. 1) übersehen, perlustro. 2) nach dem Muster machen, facio ad exemplum.
Прѐгледати, ам, v. pf. übersehen, überblicken, pervideo.
Прегло́дати, ђем, v. pf. durchnagen, perrodo.
Прѐгнути, нем, v. pf. biegen, herbeugen, inflecto.
Прего̀нити, им, v. impf. hinüber treiben, ago trans-.
Прего̀нитисе, имсе, v. r. impf. mit Anekdoten gegen einander fechten, einander aufziehen, ludificari, ducere se invicem.
Прего̀ње̂ње, n. 1) das Hinübertreiben, transmissio, transjectio. 2) das Aufziehen, traductio, ludificatio.
Прего̀рети, им, v. pf. 1) н. п. дрво, durchbrennen, peruror. 2) verschmerzen, tolero, obliviscor.
Прѐградак, тка, m. eine Abtheilung, Verschlag im Hause, zotheca, locus assibus separatus.
Прегра́дити, им, v. pf. überschlagen, verschlagen, assibus separo.
Преграђи́вање, n. das Verschlagen, separatio per asses.
Преграђивати, ђујем, v. impf. verschlagen, assibus separo.
Прегри́зање, n. das Durchbeißen, permorsio.
Прегри́зати, ам, v. impf. durchbeißen, permordeo, percudo.
Прѐгристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo.
Прегр̀мети, ми, v. pf. (Рес.) | Прегр̀мити, ми, v. pf. (Срем.) | Прегр̀мљети, им, v. pf. (Ерц.) } док ово прегрми, bis dieses Gewitter (fig.) vorbei ist, dum haec tempestas praeterierit.
Прегршти, f. pl. beide flache Hände zum Fassen hingehalten, ambae volae ad accipiendum quid paratae: пуне прегршти; дај ми једне прегршти брашна; није воду прегрштима.
Пре́д, | Пре́да, } vor, ante: пред кућом; пред Богом; преда мном; пред кућу (cum acc.); пред Бога; преда ме; из кесе, па преда се, nur Geld her, so hat man's
Преда́вање, n. die Uebergabe, deditio.
Преда́вати, дајем, v. impf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.
Пре̏даја, f. die Uebergabe, deditio: изишао (н. п. ајдук) на предају.
Прѐдати, ам, v. pf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.
Прѐдатисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, dedo me.
Предва́јање, n. das Abtheilen in zwei Theile, divisio in partes duas.
Предва́јати, ам, v. impf. in zwei Theile theilen, dimidiare.
Предво̀јити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
Предвостру́чање, n. das Verzweifachen, Verdoppeln, duplicatio.
Предвостру́чати, ам, v. impf. doppelt falten, duplico.
Предво̀стручити, им, v. pf. doppelt falten, duplico.
Преде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide предијевање.
Преде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide предијевати.
Прѐденути, нем, vide предести.
Пре́дење, n. das Spinnen, netio.
Предѐрати, рем, vide предријети.
Прѐдести (говорисе и преденути), денем, (Рес. и Срем.). vide пређести.
Преди̑во, n. der Flachs (österr. das Spinnhaar), pensum lini, lanae: „Кецељице танано предиво —
Предијѐва̂ње, n. (Ерц.) der Namenwechsel, nominis mutatio.
Предијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) m. j. име, einen andern Namen annehmen, nomen mutare.
Пре̏дика, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Predigt, sermo. cf. поучење.
Преди́каоница, f. die Kanzel, cathedra, suggestum.
Преди̏ка̂тор, m. der Prediger, praedicator.
Преди̏ка̂торов, ва, во, des Predigers, praedicatoris.
Преди̏ка̂торскӣ, ка, ко, 1) Prediger, praedicatorius. 2) adv. wie ein Prediger, praedicatoris modo.
Пре̏диковâње, n. das Predigen, praedicatio.

Прѐдиковати, кујем, v. impf. predigen, praedico (sacra).

Прѐдирâње, n. das Durchreißen, dilaceratio.

Прѐдирати, рем, v. impf. entzwei reißen, dilacero.

Предњâк, m. н. п. во у плугу, der vordere (Ochs) am Pfluge, bos anterior.

Предња́чење, n. das Vorangehen, anteitio.

Предња́чити, им, v. impf. vorangehen, praeeo.

Прѐдњӣ, ња, ње, der vordere, anterior.

Предрâг, m. Mannsname, nomen viri.

Предрѐти, ем, предрьо, (Рес. и Срем.) vide предријети.

Прѐдријети, рем, предрьо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero, perrumpo. 2) предрьо преко потока, er ist durchgedrungen, durch das Thal, perrupit.

Прѐђа, f. 1) das Garn, fila. 2) das Garn, Netz, rete.

Прѐђенути, нем, v. pf. (Ерц.) } т. ј.
Прѐђести, ђенем, v. pf. (Ерц.) } име, einen andern Namen annehmen, muto nomen. Ја нијесам чуо у Србији, да је ко своје име пређео (већ ако жене ђеци — од милости, или кад што врачају — или какав рђав човек, кад учини какво зло па утече куда), док није покојни Теодор Филиповић дошао у Србију (1805) и назваосе Божа Грујовић; а Јован Савић, Иван Југовић (ваља да је изабрао име за пријестол Српски); потом је било ушло као у обичај, те су и други ђекоји своја презимена одбацили и друга изабрали. — Сиромаа мога (друга) Арсу Андреевића (или Андријћа) ћадијау да објесе, да не утече у Влашку, што се назвао Кастриот. —

Прећѐтина, f. augm. v. пређа.

Прѐђица, f. 1) dim. v. пређа. 2) eine Schnalle, fibula.

Пређу̀рина, f. vide пређетина.

Пре́жање, n. vide вребање.

Пре́жати, ам, vide вребати.

Прежи́вање, n. das Wiederkäuen, ruminatio.

Прежи́вати, ам, v. impf. wiederkäuen, rumino.

Прежи́вети, вим, v. pf. (Рес.) } fort
Прежи́вити, им, v. pf. (Срем.) } leben,
Прежи́вљети, вим, v. pf. (Ерц.) } vitam duco:

„Не би л' и ми уз њи преживљели —

Прѐжина, f. vide прегача.

Презâње, n. das Auffahren aus dem Schlafe, excussio somni, circumspectatio anxia.

Пре́зање, n. vide упрезање.

Пре́зати, прежем, vide упрезати.

Пре́зати, ам, v. impf. } aus dem
Пре́затисе, амсе, v. r. impf. } Schlafe auffahren, und umherblicken, circumspicio ex somno.

Прѐзиме, мена, n. der Zuname, cognomen. cf. подријетло.

Прѐзимењâк, m. der den nämlichen Zunamen hat, ejusdem cognominis.

Прези́мити, им, v. pf. überwintern, hiberno, perhiemo.

Преи̏сподњӣ, ња, ње, (у Сријему и у Бачкој) äußerst, ultimus: преисподња уља, лажа и т. д.

Пре̏јаати, јашем, vide прејаши.

Прејаи́вање, n. 1) das Hinüberreiten, transequitatio. 2) das Reiten eine Zeit (Strecke) hindurch, equitatio per tempus.

Прејаи́вати, јаујем, v. impf. 1) hinüberreiten, transequito. 2) hindurchreiten, equito per tempus, locum.

Прејâти, јашем, v. pf. коња (на коњу) преко воде, hinüber reiten, transvehor, transeo equo.

Прејѐздити, им, v. pf. (cm.) durchreiten, perequito:

„И честиту Босну прејездише —

Прѐјестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, ingurgitare se, cibo obrui.

Преју́рити, рим, v. pf. heftig hinübertreiben, ago trans - cf. пређерати.

Прека́дити, им, v. pf. mit Weihrauch, und Gebet weihen (bei der Kirchmesse), suffio.

Прекаћи́вање, n. das Weihen durch Weihrauch, suffitio.

Прекаћи́вати, ћујем, v. impf. räuchern, suffio.

Пре̑кӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пријеки.

Преки́вање, n. das Ueberschmeißen, Ueberschmieden, recusio.

Преки́вати, ам, v. impf. überschmieden, recudo.

Преки́дање, n. 1) das Entzweybrechen, diffractio. 2) das bestimmte Entscheiden (z. B. eines Kaufs), determinatio.

Преки́дати, ам, v. impf. 1) entzweybrechen, diffringo. 2) bestimmt entscheiden (einen Kauf), determino.

Прѐкинути, нем, v. pf. 1) entzweyreißen, disrumpo. 2) bestimmt entscheiden.

Прѐкинутисе, немсе, v. r. pf. einen Bruch (Leibschaden) bekommen, herniam mihi conscisco.

Прѐкјуче̑ (т. ј. преко јуче), vorgestern, nudius tertius.

Прекјучерањи̑, ња, ње, } vorgestrig,
Прекјучерашњи̑, ња, ње, } quod fuit nudius tertius.
Прѐклад, m. (Рес. и Срем.) vide пријеклад.
Прѐклањање, vide преклоњање.
Прѐклањати, ам, vide преклоњати.
Прѐклањатисе, амсе, vide преклоњатисе.
Прѐкла̑ни (т. ј. преко лани), vor zwey Jahren, ante duos annos, ante biennium.
Прѐклањски̑, ка, ко, vor zweyjährig, quod fuit ante duos annos.
Прѐклиња̑ње, n. das heilige Betheuern, Schwören, testatio deorum,
Прѐклињатисе, њемсе, v. r. impf. hoch und theuer schwören, testor deos hominesque: кунесе и преклињесе.
Прекло̀нити, им, v. pf. н. п. главу, den Kopf vorwärts beugen, inclino caput.
Прекло̀нитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, inclinor.
Прѐклоња̑ње, n. das Beugen, inclinatio.
Прѐклоњати, ам, v. impf. beugen, inclino.
Прѐклоњатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, inclinor.
Прѐко, über, trans; преко дан, um den andern Tag, altero quoque die.
Прекȍвати, кујем, v. pf. überschmieden, recudo.
Прекȍдринац, нца, m. ein Mensch von jenseit der Drina, transdrinanus.
Прекȍдри̑нка, f. Frauenzimmer von jenseit der Drina, transdrinana.
Прекȍдрински̑, ка, ко, 1) jenseit der Drina, transdrinanus. 2) adv. wie jenseit der Drina, transdrinano more.
Прекȍдри̑ње, n. die Gegend jenseit der Drina, regio transdrinana.
Прекȍморац, рца, m. der über dem Meere her ist, transmarinus:
„Како дође Арап прекоморац —
Прекȍморка, f. 1) ein Frauenzimmer von jenseit des Meeres, mulier transmarina. 2) пушка прекоморка, eine Flinte von jenseit des Meeres (aus Venedig?) telum ultramarinum:
„О рамену дуга прекоморка —
Прекȍморски̑, ка, ко, übermeerisch, transmarinus.
Прекопа́вање, n. 1) das Uebergraben, perfossio. 2) das Graben mitten durch, perfossio.
Прекопа́вати, ам, v. impf. übergraben, perfodio.
Прекȍпати, ам, v. pf. durchgraben, übergraben, perfodio.
Прекора́вање, n. vide корење 1.
Прекора́вати, ам, vide корити.

Прекȍран, рна, но, der Vorwürfe hören muß, qui saepe objurgatur: свагда је прекоран.
Прекȍрити, им, v. pf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Прекра́јање, n. das Zuschneiden auf eine andre Art, sectio ad aliam formulam.
Прекра́јати, ам, v. impf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекре́нути, нем, v. pf. überschwenken, desuper inclino.
Прекре̑т, m. der Umschwung, revolutio: стоја на прекрету.
Прекре́тање, n. das Ueberschwenken, inclinatio.
Прекре́тати, рећем, v. impf. überschwenken, desuper inclino.
Прекре́татисе, рећемсе, v. r. impf. ein Spiel, in Oesterreich hutschen, in asse ex axe mobili sursum et deorsum moveri.
Прекре́тња, f. vide прекрет.
Прекри́вање, n. 1) das Verstecken, an einen andern Ort, occultatio mutata. 2) das neue Decken (des Dachs), contectio nova.
Прекри́вати, ам, v. impf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, occulto alio loco.
Прекри́вити, им, v. pf. seitwärts krümmen, incurvo:
„Пауниперо прекривила —
Прѐкрити, ријем, v. pf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, alibi celo.
Прекро̀јити, им, v. pf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекр̀стити, им, v. pf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzen, cruce signo.
Прекр̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich bekreuzen, cruce se signare.
Прекр̀шити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
Прекр̀штање, n. vide прекршћање.
Прекр̀штати, ам, vide прекршћати.
Прекр̀шћање, n. 1) das Bekreuzen, crucis formatio super re aliqua. 2) das Durchkreuzen, persectio obliqua.
Прекр̀шћати, ам, v. impf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzigen, cruce signo.
Прѐксиноћњи̑, ња, ње, vom vorgestrigen Abend, ante duos dies vesperi.
Прѐксиноћ (т. ј. преко синоћ), vorgestern Abends, ante duos dies vesperi.
Прѐксиноћни̑, на, но, vide прексиноћњи.
Прѐкужити, им, v. pf. (von куга) überstehen, defungi malo.
Прекӱндачити, им, v. pf. 1) überschif-

fen, scapo novo munio. 2) прекундачно се, von einem der sich anders trägt, als sonst, vestem mutavit.
Прекупац, пца, m. der Vorkäufer, emens ante alios, propola:
„Њојзи ми долазе
прекупци трговци —
Прекупити, им, v. pf. vorkaufen, emo ante alios.
Прекупљивање, n. das Vorkaufen, emtio ante alios.
Прекупљивати, љујем, v. impf. vorkaufen, emo ante alios.
Прелажење, n. 1) das Hinübergehen, transitio. 2) das Ueberlaufen, exundatio.
Прелаз, m. (Рес. и Срем.) vide пријелаз.
Прелазити, им, v. impf. 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.
Преламање, n. das Entzweybrechen, diffractio.
Преламати, ам, v. impf. entzweybrechen, diffringo.
Прелетање, n. (Рес. и Срем.) vide прелијетање.
Прелетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide прелијетати.
Прелетети, тим, (Рес.) vide прелећети.
Прелетити, им, (Срем.) vide прелећети.
Прелетити, им, (Рес. и Срем.) vide прељетити.
Прелетни (једни говоре прелетњи), на, но, (Рес. и Срем.) vide прељетни.
Прелећети, летим, v. pf. (Ерц.) hinüberfliegen, pervolo, transvolo.
Преливање, n. (Рес. и Срем.) vide прељевање.
Преливати, ам, (Срем.) vide прељевати.
Прелијевање, n. (Ерц.) vide прељевање.
Прелијевати, ам, (Ерц.) vide прељевати.
Прелијетање, n. (Ерц.) das Ueberfliegen, pervolatio, transvolatio.
Прелијетати, лијећем, v. impf. (Ерц.) überfliegen, transvolo, pervolo.
Прелити, лијем, v. pf. 1) übergießen, transfundo. 2) begießen, perfundo.
Прело, n. die Spinnversammlung, Spinngesellschaft, coetus netricum. 2) als Spitzname für einen Mann, der gesponnen (wie Hercules, der Omphale zu Liebe), vir qui net feminae modo.
Преломити, им, v. pf. entzweibrechen, diffringo.
Прêља, f. die Spinnerinn, netrix.
Прељевање, n. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.
Прељевати, ам, v. impf. (Ерц.) übergießen, transfundo.
Прељетити, им, v. pf. (Ерц.) übersommern, aestivo.
Прељетни, на, но, (Ерц.) н. п. сламнина, was über einen Sommer lang geblieben, quod aestatem perduravit.
Прељубити, им, v. pf. (Ст.) wider die Pflicht lieben, lieben den man nicht soll, amare, quem non oporteret (cf. пријубити):
„Или ме је са свим оставила,
„И јелена другог прељубила —
Према, 1) gegenüber, ex adverso, e regione. 2) тражи ђевојку према себи, die zu dir paßt, deines Gleichen, parem. 3) према глави, (es geht) um den Kopf, agitur de capite. Према глави и оца по глави.
Премазати, мажем, v. pf. überschmieren, perlino: премазали му зубе, sie haben ihn mit einer Kleinigkeit abgefertigt.
Премазивање, n. das (nothdürftigste) Abspeisen eines, der um mehr bittet.
Премазивати, зујем, v. impf. einen, der viel verlangt, nothdürftig abspeisen, cf. премазати.
Премакнутисе, несе, vide премаћисе.
Премамити, им, v. pf. verlocken, pellicio.
Премаљетни, на, но, (у Ерц.), vide прољетни.
Премаљеће (премаљеће), n. vide прољеће.
Премаћисе (говорисе и премакнутисе), макнесе, v. r. pf. sich verrücken, forte discessit res e loco: премакло ми се (т. ј. нестало ми сад, а добићу опет) новаца, жита и т. д.
Премашити, им, v. pf. über etwas wegreichen, porrigor ultra (z. B. кошуља колено).
Премјестити, им, (Рес. и Срем.) vide премјестити.
Преметање, n. das Ueberwerfen, transjectio.
Преметати, мећем, v. impf. überwerfen, circumjicio, pervolvo.
Преметатисе, мећемсе, v. r. impf. sich überwerfen, überburzeln, provolvor.
Преметнути, нем, v. pf. überwerfen, pervolvo.
Преметнутисе, немсе, v. r. pf. überburzeln, provolvor.
Премештање, n. (Рес. и Срем.) vide премјештање.
Премештати, ам, (Рес. и Срем.) vide премјештати.
Премештатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide премјештатисе.

Прѐмислитисе, имсе, v. r. pf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Прѐмицâње, n. das Verrücken (von Geld-, u. a. Verlegenheiten), perturbatio.
Прѐмицатисе, мичесе, v. r. impf. sich verrücken.
Премишљање, n. das Ueberdenken, percogitatio.
Премишљати, ам, v. impf. überdenken, percogito, reputo.
Премишљатисе, ам, v. r. impf. sich bedenken, delibero.
Прѐмјестити, имсе, v. pf. (Ерц.) übertragen, transfero.
Прѐмјеститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) den Ort ändern, locum muto.
Прѐмјештâње, n. (Ерц.) das Uebersetzen, Uebertragen, translatio.
Прѐмјештати, ам, v. impf. (Ерц.) übersetzen, übertragen, transfero.
Прѐмјештатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich übersetzen, den Ort ändern, transfero me, transporto me.
Пренемáгање, n. das Ohnmächtig-werden vor Schmerz, deliquium prae dolore.
Пренемáгатисе, мажемсе, v. r. impf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренемоћисе, могнемсе, v. r. pf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренèти, несем, (Рес. и Срем.) vide пренијети.
Прѐнијети, несем, пренијо (пренијела, ло), v. pf. (Ерц.) hinübertragen, transporto.
Прѐнитити, им, v. pf. m. j. нити, das Trumm erneuern, licia renovo.
Прѐнос, m. (Рес. и Срем.) vide пријенос.
Преносити, им, v. impf. übertragen, transporto.
Преноћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Преношêње, n. das Uebertragen, transportatio.
Прѐнутисе, немсе, v. r. pf. aus dem Schlafe überrascht aufblicken, e somno excuti.
Преоблáдати, ам, v. pf. die Oberhand bekommen, supero, superior sum, vinco.
Преоблáчење, n. das Ueberziehen, mutatio vestis.
Преоблáчити, им, v. impf. umkleiden, überziehen, vestem aliam induo.
Преоблáчитисе, имсе, v. r. impf. sich umkleiden, induor aliam vestem.
Преòбраженије, n. } die Verklärung Christi (6. August).
Преòбражêње, n. }
Преобразитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verklären (von Christus). 2) ein andres Gesicht bekommen, mutare faciem.
Преобу́вање, n. das Wieder-zurechtmachen der Schuhe, calceamenti refectio.
Преобу́вати, ам, v. impf. die Schuhe wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобу́ватисе, амсе, v. r. pf. sich die обућа wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Прѐобука, f. die Kleidung zum Umkleiden, vestimenta alia, recentia.
Преòбути, бујем, v. pf. einem die Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преòбутисе, бујемсе, v. r. pf. seine Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобу́ћи, бучем, v. pf. umkleiden, alias vestes induo.
Преобу́ћисе, бучемсе, v. r. pf. sich umkleiden, vestes muto.
Преòдести (говорисе и преоденути), денем, (Рес. и Срм.) vide преођести.
Преòдити, им, v. impf. hinübergehen, von einem Ende bis zum andern hindurchgehen, pervado, percurro.
Прѐодница, f. m. j. звијезда, der Stern der den Himmel durchwandelt, stella percurrens coelum:

„Од сестрице звезде преоднице,
„Што п р е о д и преко ведра неба —

Преођенути, нем, vide преођести.
Преођење, n. das Durchgehen, percursio.
Преођести (говорисе и преођенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) wieder bekleiden, umkleiden, aliter vestio:

„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ђетелином —

Преòтêти, отмем, v. pf. vorwegnehmen, praecipio, praeripio.
Преòтимâње, n. das Vorwegnehmen, praeceptio.
Преòтимати, ам (и преотимљем), v. impf. vorwegnehmen, praecipio.
Прѐпасти (говорисе и препаднути), паднем, v. pf. erschrecken, exterreo.
Прѐпастисе (говорисе и препаднутисе), паднемсе, v. r. pf. erschrecken, expavesco.
Прѐпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide препјевати.
Прѐпелица, f. 1) die Wachtel, coturnix. 2) beim Heumachen ein G a n g (der Reihe der Mäder bis ans Ende der Wiese, wo sie dann, wieder eine neue Reihe vornehmen), (постам bei den Schnittern, Kukuruzgräbern), vices (?)
Прѐпеличић, m. die junge Wachtel, pullus coturnicis.
Прѐпеличји, чја, чје, Wachtel-, coturnicis.
Препèти, пнем, v. pf. н. п. коња, ein weidendes Pferd an eine andere Stelle binden, alio loco religo equum pascentem.

Препе̏ћи, печем, v. pf. 1) überbraten (zu viel), nimis asso. 2) übersieden, recoquo, überbrennen (den Branntwein).
Препече̏ница, f. m. j. ракија, abermal gebrannter Branntwein, vinum bis ustum.
Препи́јање, n. das zuviele Trinken, potatio nimia.
Препи́јати, ам, v. impf. zu viel trinken, perpoto, nimium bibo.
Пре̏пињâње, n. das Ueberbinden des Pferdes, equi pascentis religatio a loco priori.
Пре̏пињати, њем, v. impf. и. п. коња, überbinden, alio loco religo.
Препи́рање, n. das Ueberwaschen, perlotio.
Пре̏пирâње, n. das Zanken, rixae.
Препи́рати, ам, v. impf. überwaschen, perluo.
Пре̏пиратисе, ремсе. v. r. impf. zanken, rixari.
Пре́пис, m. (Рес. и Срем.) vide прије̏пис.
Преписа́ти, пишем, v. pf. 1) überschreiben, transcribo. 2) beschreiben, conscribiren, conscribo.
Преписи́вање, n. 1) das Umschreiben, transcriptio. 2) das Beschreiben, Aufschreiben, Verzeichnen, Conscribiren, conscriptio.
Преписи́вати, сујем, v. impf. 1) umschreiben, transcribo. 2) beschreiben, verzeichnen, conscribo.
Пре̏пити, пијем, v. pf. über das Maß trinken, nimium bibisse.
Препиша́вање, n. das Ueberpissen, transminctio.
Препиша́вати, ам, v. impf. überpissen, transmejo.
Препи̏шати, ам, v. pf. überpissen, transmejo. Препишала би жена (тако је близу).
Пре̏пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) hindurch singen, canto per (totam noctem):
„Два славуја сву ноћ препјеваше —
„Сву ноћ ми соко препјева —
Пре̏пјецâње, n. das abermalige Brennen, recoctio.
Пре̏пјецати, пјечем, v. impf. ракију, übersieden, abermal sieden, recoquo.
Пре̏плакати, лачем, v. pf. durchweinen (den ganzen Tag), in einem fort weinen, fleo per (totum diem).
Препла̏нути, не, v. pf. и. п. ватра љеб, überflackern d. i. wenn das Feuer das backende Brot zu schnell umflammt, und es dadurch von außen verbrennt, während es nach innen noch roh ist panem coquendum praecox ignis adurit.
Пре̏пливати, ам, v. pf. durchschwimmen, transnato.
Препло́вити, им, v. pf. vide препливати.
Пре̏пона, f. die Leisten, ilia.
Пре̏порука, f. die Empfehlung, commendatio.
Препоручи́вање, n. das Empfehlen, commendatio.
Препоручи́вати, чујем, v. impf. empfehlen, commendo.
Препору́чити, им, v. pf. empfehlen, commendo.
Пре̏права, f. die Vorbereitung, adparatio.
Препра̑ван, вна, но, bereit, paratus.
Пре̏правити, им, v. pf. vorbereiten, praeparo.
Пре̏прављâње, n. das Vorbereiten, praeparatio.
Пре̏прављати, ам, v. impf. vorbereiten, praeparo.
Препра́вност, f. die Bereitschaft, promtus.
Пре̏препрата, f. (у Сријему кажу: женска црква) der Theil der Kirche, wo die Frauen stehen, locus feminarum in ecclesia.
Пре̏прати, перем, v. pf. überwaschen, lavo iteratis vicibus.
Препре́дање, n. das Ueberspinnen (des Zwirns), netum iterum neo.
Препре́дати, ам, v. impf. überspinnen, iterum neo.
Пре̏прести, редем, v. pf. überspinnen, iterum neo.
Препречи́вање, n. das Vorstecken, praetentio.
Препречи́вати, чујем, v. impf. vorstecken, vorstemmen, praetendo.
Препре́чити, им, (Рес. и Срем.) vide препријечити.
Преприје̏чити, им, v. pf. (Ерц.) vorstecken, vorstemmen, praetendo.
Препрода́вање, n. das Wiederverkaufen, revenditio.
Препрода́вати, дајем, v. impf. wieder weiter verkaufen, revendo.
Препро̏дати, ам, v. pf. wieder weiter verkaufen, revendo:
„Продаше ме бегу Челебији,
„А Челебија мене препродаде
„Љубовнику из Новог пазара —
Препро̏сити, им, v. pf. m. j. девојку коме, einen überfreyen, überwerben, ausstechen, virginem ab alio expetitam procari.
Пре̏пуцати, цаше, v. pf. и. п. пушке, in einem fort schießen (von Flinten), persono.
Пре̏рад, m. Mannsname, nomen viri.
Пре̏ранак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide пријеранак.
Прера́нити, им, v. pf. durch einige Zeit ernähren, alo, nutrio per tempus (famis, hiemis).
Прерањи́вање, n. das Ernähren durch einige Zeit, pernutritio.
Прерањи́вати, њујем, v. impf. hindurch ernähren, pernutrio.

Прерѐзати, режем, v. pf. entzwey schneiden, disseco.
Пререзѝвање, n. das Entzweyschneiden, dissectio.
Пререзѝвати, зујем, v. impf. entzwey schneiden, disseco.
Прѐрити, ријем, v. pf durchwühlen, perruo.
Прѐров, m. (Рес. и Срем.) vide прије ров.
Прерòвити, им, v. pf. durchgraben, perfodio.
Прѐсада, f. die Pflanzen, die übersetzt werden, plantae quae e seminario transferuntur.
Пресáдити, им, v. pf. überpflanzen, transplanto.
Пресађѝвање, n. das Ueberpflanzen, transplantatio.
Пресађѝвати, ђујем, v impf. übersetzen, transplanto.
Пресамарѝвање, n. das Uebersteigen (eines Berges) transcensus.
Пресамарѝвати, рујем, v. impf. übersteigen, transcendo.
Пресамáрити, им, v. pf. преко брда, (das Gebirge) übersteigen, transcendo.
Пресамѝтити, им, v. pf. doppelt übereinander legen, duplico, gemino.
Пресамићѝвање, n. das Doppeltfalten, duplicatio.
Пресамићѝвати, ћујем, v. impf. doppelt falten, duplico.
Прѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide пријесан.
Пресáнути, нем, v. pf. austrocknen (vom Bache), exsiccor, exaresco.
Прѐсед, m. (Рес. и Срем.) vide пријесјед.
Пресѐдање, n. (Рес. и Срем.) vide пресједање.
Прѐседати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресједати.
Преседити, им, (Рес. и Срем.) vide пресједити.
Прѐседнути, нем, vide пресести.
Пресѐлити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Пресѐлитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, transmigro.
Пресељáвање, n. das Uebersiedeln, translatio, transmigratio.
Пресељáвати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Пресељáватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, transmigro.
Прѐсести (говорисе и преседнути), седем (и преседнем), (Рес. и Срем.) vide пресјести.
Прѐсећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide пресјећи.
Пресецање, n. (Рес. и Срем.) vide пресјецање.

Пресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресијецати.
Пресѝђети, сједим, v. pf. (Ерц.) hindurch sitzen, persideo (?).
Прѐсијати, јем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐвање, n. (Ерц.) das Uebersieben, percribratio.
Пресијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐцање, n. (Ерц.) das Entzweihauen, Durchschneiden, sectio.
Пресијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) durchschneiden, seco.
Прѐсилити, им, v. pf. übermüthig werden, superbio.
Пресиљáвање, n. das Uebermüthig-werden, insolentia, superbitio.
Пресиљáвати, ам, v. impf. übermüthig werden, superbio.
Прѐсипање, n. 1) das Umschütten (Ueberschütten), transfusio. 2) das Ueberfüllen, nimia impletio.
Прѐсипати, ам (и пресипљем), v. impf. 1) umschütten, transfundo. 2) überfüllen, nimis impleo.
Прѐсисање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.
Прѐсисати, сишем, v. impf. vertrocknen, exaresco.
Пресјáвање, n. das Blinken, Blitzen (z. B. eines Säbels, gegen die Sonne), fulgor, coruscatio.
Пресјáватисе, амсе, v. r. impf. blitzen, blinken, corusco.
Прѐсједање, n. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
Прѐсједати, ам, v. impf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Пресјѐдити, им, vide пресиђети.
Прѐсјести (говорисе и пресједнути), сједем (говорисе и пресједнем), v. pf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Прѐсјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) entzwei schneiden, hauen, disseco.
Прескáкање, n. das Ueberspringen, transsultus, praeteritio.
Прескáкати, качем, v. impf. überspringen, transilio.
Прескòчити, им, v. pf. überspringen, transilio.
Прѐслављање, n. vide прислављање.
Прѐслављати, ам, vide прислављати.
Прѐслица, f der (Spinn-) Rocken, colus.
Прѐсличетина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличица, f. dim. v. преслица.
Пресмáкање, n. vide присмакање.
Пресмáкати, мачем, vide присмакати.
Пресмòчити, им, vide присмочити.
Прѐставитисе, имсе, v. r. pf. hinscheiden, sterben, decedo, morior.

Прѐстајање, n. das Aufhören, intermissio, finis.
Прѐстајати, јем, v. impf. aufhören, desino.
Прѐста̀јати, стојим, v. pf. hindurch stehen, persto.
Прѐстанак, нка, m. der Unterlaß, das Aufhören, intermissio: без престанка.
Прѐстарити, им, v. pf. } altern, zu
Прѐстарјети, рим, (Ерц.) } alt werden, consenesco.
Прѐстати, танем, v. pf. aufhören, desino: престала киша; престао му давати.
Прѐсти, предем, v. impf. spinnen, neo.
Прѐстигнути, нем, vide престићи.
Прѐстизање, n. das Ueberholen, superatio, victoria cursus.
Прѐстизати, тижем, v. impf. überholen, cursu supero.
Прѐстићи (говорисе и престигнути), тигнем, v. pf. zuvorkommen, überholen, supero.
Прѐсто̑, стола, m. } (Рес. и Срем.) vi-
Прѐстол, m. } de пријестол.
Престра́вити, им, v. pf. erschrecken, und dadurch krank machen, terrore in morbum conjicio.
Престра́витисе, имсе, v. r. pf. vor Schrecken erkranken (von Kindern), terrore in morbum conjici.
Престрављи́вање, n. das Erschrecken, terror.
Престрављи́вати, љујем, v. impf. einen erschrecken, terrefacio.
Престрављи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. vor Schrecken krank werden, terrore conjici in morbum.
Прѐстрићи, рижем, v. pf. mit der Schere entzwei schneiden, forfice disseco.
Престру́гати, ружем, v. pf. entzwei-, durchschaben, perscabo, perrado.
Пре́ступ, m. (Рес. и Срем.) vide пријеступ.
Престу́пање, n. das Uebertreten, transgressio.
Престу́пати, ам, v. impf. übertreten, transgredior.
Престу́пити, им, v. pf. übertreten, transgredior.
Пресу́дити, им, v. pf. aburtheilen, erkennen, dijudico.
Пресуђи́вање, n. das Anders-Aburtheilen, dijudicatio alius, diversa a nostra.
Пресуђи́вати, ђујем, v. impf. anders aburtheilen, aliter dijudico: немој ти мени ту пресуђивати.
Пресу̑ти, спем, v. pf. 1) überschütten, transfundo. 2) zu voll angießen, überfüllen, nimis impleo.
Пресуши́вање, n. das Ueberdörren, nimia exsiccatio. 2) das Verlieren der Milch (bei der Kuh), intermissio lactis (de vacca).
Пресуши́вати, шујем, v. impf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушивати.
Пресу́шити, им, v. pf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушити.
Препа́кање, n. das Umgießen (des Weines), transfusio.
Препа́кати, тачем, v. impf. (Wein) umgießen, transfundo.
Препа́пање, n. das Umschmelzen, refusio.
Препа́пати, ам (и препапљем), v. impf. umschmelzen, refundo.
Претва́рање, n. 1) das Verwandeln, transfiguratio, immutatio. 2) das Verstellen, simulatio.
Претва́рати, ам, v. impf. verwandeln, immutare.
Претва́ратисе, амсе, v. r. impf. sich verstellen, simulo.
Претво̀рити, им, v. pf. verwandeln, immuto.
Претво̀ритисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.
Прете́гнути, нем, v. pf. überwiegen, praepondero.
Претѐжнији, нија, није, од кога, него, bedeutender, wichtiger, majoris momenti.
Прете́зање, n. das Ueberwiegen, praeponderatio.
Прете́зати, тежем, v. impf. überwiegen, praepondero. Теже претеже.
Пре̏терати, ам, (Рес. и Срем.) vide прећерати.
Претери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прећеривање.
Претери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide прећеривати.
Претѐћи, течем, v. pf. кога, zuvorkommen, praeverto.
Пре̏ти, ем, v. impf. anklagen, accuso.
Пре̏тисе, емсе, v. r. impf. с ким, mit jemand im Streite seyn, prozessiren, litigo.
Пре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide пријетити.
Пре̏тица̂ње, n. vide претјецање.
Пре̏тицати, ичем, vide претјецати.
Пре̏тјеца̂ње, n. (Ерц.) das Zuvorkommen, praeversio.
Пре̏тјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) zuvorkommen, praeverto.
Пре́тња, f. (Рес. и Срем.) vide пријетња.
Претова́рање, n. das Umladen, oneratio alia, translatio.
Претова́рати, ам, v. impf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.

Претоварити, им, v. pf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.
Претоп, m. (Рес. и Срем.) vide пријетоп.
Претопити, им, v. pf. umschmelzen, refundo.
Preточити, им, v. pf. umgießen, transfundo.
Претргнути, нем, v. pf. entzwei reißen, disrumpo.
Претресање, n. das Durchbeuteln, Ausschütteln, excussio.
Претресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
Претрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Претрестисе, семсе, v. r. pf. sich zerstreuen (von Flüchtlingen), dispergi.
Претркати, трчем, vide претрчати.
Претрчавање, n. das Drüberweglaufen, transcursatio.
Претрчавати, ам, v. impf. drüber weglaufen, transcurso.
Претрчати, чим, v. pf. hinüber-, darüberlaufen, transcurro.
Претурање, n. das Uebeтwerfen, transjectio, perquisitio, perscrutatio.
Претурати, ам, v. impf. 1) überwerfen, jactu supero. 2) überwerfen (im Suchen), perquiro, disjicio.
Претурити, им; v. pf. 1) кућу, einen Stein über das Haus werfen, trajicio. 2) камен преко куће, den Stein über das Haus —, lapidem trajicio trans domum. 3) (im Suchen alles) überwerfen, disjicio quaerens.
Прећење, n. (Рес. и Срем.) vide пријећење.
Прећерати, ам, v. pf. (Крц.) 1) über— treiben, ago super—. 2) übertreiben, excedo modum.
Прећеривање, n. (Крц.) das Uebertreiben, modi excessio.
Прећеривати, рујем, v. impf. (Крц.) übertreiben, nimis ago, modum excedo.
Прећи, пређем, (Рес. и Срем.) vide пријећи.
Преузети, змем, v. pf. übernehmen, überwältigen, vinco.
Преузимање, n. das Ueberwältigen, correptio.
Преузимати, ам (и преузимљем), v. impf. übernehmen, corripio, vinco.
Прецедити, им, (Рес. и Срем.) vide прецједити.
Прецеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide прецјеђивање.
Прецеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide прецјеђивати.
Прецједити, им, v. pf. (Крц.) übergießen, transfundo.
Прецјеђивање, n. (Крц.) das Uebergießen, transfusio.
Прецјеђивати, ђујем, v. impf. übergießen, abgießen, transfundo.
Пречага, f. das Querbret (in der Mühle), assis transversus.
Пречажица, f. dim. v. пречага.
Пречање, n. (Рес. и Срем.) vide пријечање.
Пречати, ам, (Рес. и Срем.) vide пријечати.
Пречатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide пријечатисе.
Пречатити, им, vide пречитати.
Пречитавање, n. das Ueberlesen, relectio.
Пречитавати, ам, v. impf. überlesen, relego.
Пречитати, ам, v. pf. 1) überlesen, relego. 2) вас дан је пречитао, den ganzen hindurch —, per totam diem legit.
Пречњак, m. (Рес. и Срем.) vide пријечњак.
Преша, f. der Drang, die Eile, die Dringlichkeit, festinatio: ако ти није преша,(fr.si vous n'êtes point pressé).
Прешивање, n. das Zusammennähen, consutio.
Прешивати, ам, v. impf. übereinandernähen, zusammennähen, consuo.
Прешити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo, adsuo.
Прженица, f. gebähtes Stück Brot, panis tostus.
Пржење, n. das Bähen, Backen, tostio.
Пржибаба, m. (in pl. f.) ein niederträchtiger Räuber, der alte Weiber mißhandelt (mit glühenden Ketten brennt) um sie zur Entdeckung ihres Nothpfennigs zu zwingen; dieß ist das gröste Schimpfwort für einen Heiducken, latro qui mulierculas igne excruciat:
„Ти Турчија један пржибабо!
„Ни стари ти четовали ни'су —
Пржити, им, v. impf. bähen, rösten, torreo. Пржио би господару (одговорио гладан и озебао циганин, кад су га запиталн: или воли јести, или се грпјати). cf. грасуљ.
Пржитисе, имсе, v. r. impf. sich verbrennen, aduri.
Пржња, f. die Störung, Verderbung der guten Gesellschaft, turbatio societatis.
Пржњење, n.} das Verunreinigen, pol-
Прзнење, n. } lutio.
Прзнити, им, v. impf. 1) beim Ausweiden das Ingeweide verletzen, so, daß die Excremente erscheinen, exenterare ita, ut intestinis ruptis excrementa appareant. 2) die gute Gesellschaft verderben, bonam societatem turbare.

Прзница, f. der Störenfried, Freudenstörer, Verderber guter Gesellschaft, turbator pacis, societatis, laetitiae.

При, bei, am, apud:
„При појасу сабља ожедњела —

Прија́њање, n. 1) das Ankleben, adhaesio. 2) fig. das Angreifen (bei der Arbeit), aggressio.

Прија́њати, ам, v. impf. 1) ankleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), adgredior.

Приба́дање, n. das Anspießen, adfixio.

Приба́дати, ам, v. impf. anspießen, adfigo.

Прибега́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прибјегавање.

Прибега́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide прибјегавати.

При̏бегнути, нем, (Рес. и Срем.) vide прибећи.

При̏бедрица, f. ein Stück der Priesterkleidung, pars vestimenti archimandritae aut episcopi (periscelis?).

При̏бећи (говорисе и прибегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide прибјећи.

Приби́јање, n. 1) das Anschlagen, adfixio, applicatio. 2) das Anschmiegen, applicatio.

Приби́јати, ам, v. impf. anschlagen, adfigo, applico.

Приби́јатисе, амсе, v. r. impf. sich anschmiegen, applicor.

Приби́рање, n. 1) das Abtragen (der Speisen vom Tische), ablatio, sublatio. 2) die achtungsvolle Aufnahme, cultus, exceptio honorifica.

Приби́рати, ам, v. impf. 1) (vom Tische) abtragen, aufero. 2) mit Achtung empfangen, honorifice excipio, colo.

Приби́ратисе, амосе, v. r. impf. 1) nach und nach sich sammeln, congregari. 2) zu Ende gehen, incipio deficere.

При̏бити, бијем, v. pf. an etwas anschlagen, adfigo, applico.

При̏битисе, бијемсе, v. r. pf. код кога, ђе, уза што, sich fest anschmiegen, arcte se adplicare: прибио се код њега; прибилесе овце у крај; шта си се ти прибио уза зид?

При̏бик, m. Mannsname, nomen viri.

Прибјега́вање, n. (Ерц.) das Flüchten, Zuflucht-nehmen, profugium.

Прибјега́вати, ам, v. impf. (Ерц.) Zuflucht nehmen, profugere soleo.

Прибјѐгар, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

При̏бјегнути, нем, vide прибјећи.

Прибјѐгор, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

При̏бјећи (говорисе и прибјегнути), бјегнем, v. pf. Zuflucht nehmen, perfugio, confugio ad quem.

Приближа́вање (приближивање), n. das Annähern, adpropinquatio.

Приближа́вати, ам (приближивати), v. impf. annähern, nahe bringen, admotio.

Приближа́ватисе, амсе (приближиватисе), v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Приближи́вање, n. vide приближавање.

Приближи́вати, жујем, vide приближавати.

Приближи́ватисе, жујемсе, vide приближаватисе.

Прибли́жити, им, v. pf. nahe rücken, nahe bringen, admoveo.

Прибли́житисе, имсе, v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Прибо̀сти, бодем, v. pf. anspießen, adfigo.

При̏брати, берем, v. pf. 1) н. п. софру, abtragen, aufero, tollo. 2) mit Achtung empfangen, colo, honorifice excipio.

При̏братисе, беремосе, v. r. pf. 1) sich allmälig sammeln, paullatim convenio. 2) ausgehen, zu Ende gehen, deficio: прибрало се.

Прива́лити, им, v. pf. 1) herbeiwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico.

Прива́литисе, лисе, v. r. pf. zufallen, zu Theil werden, obtingo, (durch Erbschaft oder sonstiges Glück): њему се привалило.

Привањи́вање, n. 1) das Herbeiwälzen, advolutio. 2) das Zufallen, advolutio, devolutio.

Привањи́вати, њујем, v. impf. 1) herzuwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico, н. п. закрпу.

Привањи́ватисе, њујесе, v. r. impf. zufallen, devolvor.

Прива̂т, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) учи децу на приват, er ist Privatlehrer, gibt Privatstunden, privatim docet.

При̏вата̂ње, n. 1) das Greifen, captio. 2) das Empfangen, exceptio.

При̏ватати, ам, v. impf. 1) greifen, capio. 2) empfangen, excipio.

При̏ватити, им, v. pf. 1) angreifen, capio, arripio. 2) empfangen, excipio.

При̏ваћа̂ње, n. vide приватање.

При̏ваћати, ам, vide приватати.

Приве́зати, вежем, v. pf. anbinden, adligo.

Привези́вање, n. das Anbinden, adligatio.

Привези́вати, зујем, v. impf. anbinden, adligo.

При̏венац, нца, m. (ст.) etwa der Beistand bei der Hochzeit, nuptialium hominum quidam. Ја ову ријеч нијесам

чуо никад прије, осим у пјесми како се женио Ђурађ Смедеревац:
„А привенца Косанчић Ивана —
Привѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide привјенчати.
Привѐсти, ведем, v. pf. herbeiführen, adduco, н. п. коња.
Привѐсти, зем, v. pf. лађу, das Schiff herbeiführen, navim admoveo.
Привидети, дим, (Рес.) } vide привиђети.
Привидити, им, (Срем.) } vide привиђети.
Привиђање, n. das Einbilden, imaginatio.
Привиђати, ам, v. impf. sich etwas einbilden, zu sehen glauben, in animum induco, imaginor.
Привиђети, дим, v. pf. (Ерц.) sich einbilden etwas zu sehen, videor mihi videre aliquid.
Привијање, n. das Daranwickeln, circumvolutio.
Привијати, ам, v. impf. daranwickeln, circumvolvo.
Привикáвање, n. das Angewöhnen, assuefactio.
Привикáватисе, амсе, v. r. impf. sich angewöhnen, assuesco.
Привикнутисе, немсе, vide привићисе.
Привирѝвање, n. das Herzublicken, aspectio.
Привирѝвати, рујем, v. impf. } herzublicken, aspicio.
Привирити, им, v. pf. } herzublicken, aspicio.
Привити, вијем, v. pf. daranwickeln, circumvolvo.
Привићисе (и привикнутисе), викнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.
Привјѐнчати, ам, v. pf. (Ерц.) antrauen, connubio jungo (sacro ritu adjungo).
Привòдити, им, v. impf. herbeiführen, adducto.
Привòђење, n. das Herbeiführen, adductatio.
Привòжење, n. das Herbeiführen (des Schiffes), appulsio navis.
Привòзити, им, v. impf. herbeiführen, adpello navim.
Привòлети, лим, (Рес.) vide привољети.
Привòлетисе, лимсе, (Рес.) vide привољетисе.
Привòлити, им, (Срем.) vide привољети.
Привòлитисе, имсе, (Срем.) vide привољетисе.
Привòљети, лим, v. pf. (Ерц.) einen vermögen zu etwas, persuadeo cui ut faciat.
Привòљетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herbeilassen, einwilligen, consentio.
Привре́бати, ам, v. pf. erlauern, erschleichen, deprehendo (aucupando).
Привре́батисе, амсе, v. r. pf. leise angeschlichen kommen, accedo tacite.
Привре́дити, им, (Рес. и Срем.) vide привриједити.
Привриједити, им, v. pf. (Ерц.) Nutzen bringen, prosum: не ће ништа кући да привриједи; није привиједио кући ни једне паре.
Привући, вучем, v. pf. herbeischleppen, adtraho.
Привућисе, вучемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo.
Пригазити, им, v. pf. eintreten, conculco.
Пригâње, n. das Rösten (in Schmalz), frixio.
Пригати, ам, v. impf. rösten (in Schmalz, österr. bachen, lies: pachen), frigo.
Приглавак, вка, m. der Fuß am Strumpfe, tibialis pars inferior.
Приглàвчина, f. augm. v. приглавак.
Приглàвчић, m. dim. v. приглавак.
Пригњѐчити, им, v. pf. einkneten, manu deprimo, apprimo.
Приговáрање, n. das Schelten eines andern, das eigentlich einem dritten, den man aber schonen will, gilt, objurgatio minus nocentis, ut alter, cui parcere aut debemus aut volumus, audiat sibique adplicet ipse.
Приговáрати, ам, v. impf. коме, jemanden mittelbar Vorwürfe machen, objurgo minus nocentem ut alter nocentior audiat et sibi applicet. Мајка ћерку кара, снаши приговара.
Приговòр, m. der mittelbare Vorwurf, objurgatio alterius pro altero.
Приговòрити, им, v. pf коме, jemand mittelbar Vorwürfe machen, ihn meinen, objurgo alterum pro altero.
Пригòдити, им, v. pf. treffen, von ungefähr kommen, forte venio.
Пригòдитисе, имсе, vide догодитисе.
Пригòтовити, им, v. pf. bereiten, paro.
Приготовљáвање, n. das Vorbereiten, praeparatio.
Приготовљáвати, ам, v. impf. fertig machen, vorbereiten, praeparo.
Пригревање, n. (Рес. и Срем.) vide пригријевање.
Пригре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide пригријевати.
Пригрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide пригријати.
Пригријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) zum Feuer stellen, admoveo igni. 2) пригријало сунце, die Sonne setzte heiß zu, adurebat sol.
Пригријѐвање, n. (Ерц.) 1) das Naherücken ans Feuer, admotio ad ignem. 2) das Schwülbrennen der Sonne, aestus solis (nimius).

Пригријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zum Feuer rücken, admoveo igni. 2) пригриjева сунце, бић́е више, die Sonne brennt heiß, es ist so schwül, adurit.
Приѓрлити, им, v. pf. an den Busen drücken, adprimo ad pectus, amplector.
Пригрља́вање, n. das Umhalsen, Umarmen, amplexatio.
Пригрља́вати, ам, v. impf. umhalsen, umarmen, amplexari.
Пригрнути, нем, v. pf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, umhängen, circumjicio, circumdo (pallium).
Пригрнутисе, немсе, v. r. pf. (den Mantel) umnehmen, circumdor (pallio).
Приѓртање, n. 1) das Herbeischarren, corrasio. 2) das Umhängen, circumdatio.
Приѓртати, грћ́ем, v. impf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, circumdo.
Приѓртатисе, грћ́емсе, v. r. impf. umnehmen, circumdor.
При̑д, m. die Draufgabe bei einem Tausche, lucrum in commutatione.
Придигнути, нем, vide придић́и.
Придигнутисе, немсе, vide придић́исе.
Придиза̂ње, n. das Helfen beim Heben, adjutio in levando.
Придизати, дижем, v. impf. heben helfen, adjuvo levantem.
Придић́и (говорисе и придигнути), v. pf. heben helfen, opem fero tollenti.
Придић́исе (говорисе и придигутисе), дигнемсе, v. r. pf. aufstehen (vom Krankenlager), convalesco.
Придобијање, n. das Gewinnen, lucratio.
Придобијати, ам, v. impf. gewinnen, lucror.
Придо̀бити, бијем, v. pf. gewinnen, lucror.
Придолаже̂ње, n. das Hinzukommen, superventus.
Придо̀лазити, зи, v. impf. } hinzukommen, supervenio:
Придо́ћи, ође, v. pf. }
„Ев' Турцима идадт придолази —
Придржа́вање, n. das Halten, sustentio.
Придржа́вати, ам, v. impf. ein wenig halten, sustineo, teneo paullulum.
Придр̀жати, жим, v. pf. ein wenig halten, teneo paullulum.
При̏жгати, ам, v. pf. dringend zusetzen, vehementer peto.
Призна́вање, n. 1) das Erkennen, agnitio. 2) das Gestehen, confessio.
Призна́вати, најем, v. impf. 1) als etwas erkennen, agnosco pro —. 2) gestehen, confiteor.
При̏знати, ам, v. pf. 1) anerkennen, agnosco. 2) eingestehen, confiteor.
При̏зрен, m. 1) Stadt in Serbien. 2) Art Pistolen.
При̏зренскӣ, ка, ко, Prisrener.
При̏ја, f. hyp. v. пријатељица.
Прија̑к, m. vide пријатељ: прија! зовни мог пријака.
Прија̑ков, ва, во, das пријак, amici, familiaris.
Пријатељ, m. 1) der Freund, amicus. 2) der Befreundte, propinquus: отишао у пријатеље.
Пријатѐља̂ње, n. das пријатељ-Nennen, appellatio nomine amici aut propinqui.
Пријатѐљатисе, амсе, v. r. impf. sich пријатељ nennen mit einem, amicum appello aliquem aut propinquum.
При̏јатељев, ва, во, 1) des Freundes, amici. 2) des Befreundten, propinqui.
Пријатѐље̂ње, n. das Befreunden, junctio affinitatis.
Пријатѐљитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich befreunden, propinquitate jungi.
Пријатѐљица, f. 1) die Freundin, amica. 2) die Verwandte, propinqua.
Пријатѐљичин, на, но, der пријатељица, amicae.
При̏јатељов, ва, во, vide пријатељев.
Пријатѐљскӣ, ка, ко, 1) freundschaftlich, amicus. 2) adv. freundschaftlich, amice.
Пријатѐљство, n. 1) die Freundschaft, amicitia. 2) die Verwandtschaft, necessitudo, affinitas.
При̏јати, ја ми, v. impf. gedeihen, gut anschlagen, alo, prosum: не прија му што једе.
При̏је, (Ерц.) 1) praep. vor, ante: прије мене, прије зоре и т. д. 2) ehevor, antea: како је било прије, тако је и сад; и прије и послије; од прије. 3) ehe, d. i. leichter, prius, potius: прије ћ́е дати мени него теби.
Пријѐвара, f. (Ерц.) der Betrug, dolus.
Пријѐворница, f. (Ерц.) der Querbalken (z. B. beim Thore), trabs transversa.
При̏јекӣ, ка, ко, gerade, nächste, kürzeste, rectus, proximus, н. п. пут, пријек.
Пријѐклад, m. (Ерц.) der Seitenstein am Herde, damit die Klötze nicht auseinander fallen, saxum continens ligna super foco (in den Bauerküchen).
При̏јелаз, m. (Ерц.) 1) на води, die Furt, vadum. 2) на плоту, der Ueberstieg (österr.) über eine Hecke, transcensus in sepe.

Пријѐнос, m. (Ерц.) der Umgang, die Umtragung des Kelches und der Patene in der Kirche, circumlatio poculisacri.
Пријѐпис, m. (Ерц.) die Conscription, conscriptio.
Пријѐпољац, љца, m. човек из Пријепоља.
Пријѐпоље, n. град и варош у Ерцеговини (на ријеци Лиму):
„Па кад дођеш Пријепољу твоме —
Пријѐпољче, чета, n. момче, или дијете из Пријепоља:
„Бјежи јадно момче Пријепољче —
Пријѐранак, нка, m. (Ерц.) vide извода.
Пријѐров, m. (Ерц.) der Graben, die Furche im Weinberge, fossa vineae.
Пријѐсан, сна, но, (Ерц.) н. п. месо (које није сољено ни сушено), млијеко (које није кисело), љеб (који није кисео, н. п. погача), рана (која није стара, него одма кад се човек рани), купус (који није кисео, него онако зелен), кожа (која није сува, него онако одма кад се скине са живинчета), frisch, recens.
Пријѐсјед, m. (Ерц.) die Nachzucht (von den Bienen) zur Fortpflanzung, fetus apum, relictus propaginis ergo.
Пријѐсто, стола, m. } (Ерц.) der Thron, thronus.
Пријѐстол, m. }
Пријѐступ, m. (Ерц.) ове је године пријеступ, heuer ist ein Schaltjahr, (weil dadurch die Feyertage um einen Tag weiter hinausrücken), est annus intercalaris.
Пријѐтити, тим, v. impf. (Ерц.) drohen, minor.
Пријѐтња, f. (Ерц.) die Drohung, minae.
Пријѐтоп, m. (Ерц.) das Fett, das von einem Schweine (z. B.) beim Braten heraustränfelt, adeps qui delluit a carne quae assatur.
Пријѐтран, на, но, fett (zu essen), widrigfett, pinguis: јегуља је пријетрана.
Пријѐћење, n. (Ерц.) das Drohen, minae, minatio.
Пријѐћи, пријеђем, v. pf. (Ерц.) 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo,
Пријѐчање, n. (Ерц.) 1) das Binden (der Opanken) in die Quere (überzwerch), consartio transversa. 2) das Ansehen überzwerch, aspectus torvus.
Пријѐчати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. опанке, überzwerch binden, per transversum ligo.
Пријѐчатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen schel ansehen, oblique intueor.
Пријѐчњак, m. (Ерц.) der abgehauene Fuß eines bratenden Lamms, der als Haken den ausgeweideten Bauch zusammen hält, pes agni resectus, et fibulae loco ventrem continens.
Пријине, на, но, der прија, amicae.
Пријо, m. Mannsname, nomen viri.
Прика̀зание, n. das Vorzeichen, ostentum.
Прика̀зати, кажем, v. pf. m. j. части, herzählen, recito, recenseo, cf. женидба.
Прика̀затисе, кажесе, v. r. pf. коме што, es ahnt mir, praesagio.
Приказѝвање, n. 1) das Herzählen, recensio. 2) das Ahnen, Vorbedeuten, portentio (?).
Приказѝвати, зујем, v. impf. m. j. части, herzählen, recito.
Приказѝватисе, зујесе, v. r. impf. ahnen, praesagio.
Прикѝвање, n. das Anschmieden, adcusio.
Прикѝвати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.
Прѝкладан, дна, но, schön, musterhaft (dem Körper nach), pulcer, formosus.
Прикла̀пало, m. der Plauderer, homo loquax, nugator.
Прикла̀пање, n. das Plaudern, nugae.
Прикла̀пати, ам, v. impf. plaudern, in einem fort scherzhafte Dinge erzählen, nugor.
Прѝклати, кољем, v. pf. anstechen (ein Thier, das sterben will), macto.
Приклопити, им, v. pf. ein treffendes Wort worauf sagen, apte excipio dictum, convenienter respondeo.
Прѝко, (у Бачк.) vide преко.
Прико̀вати, кујем, v. pf. anschmieden, adcudo.
Прѝкрајак, ајка, m. н. п. из прикрајка, von der Seite, ex parte.
Прѝкрастисе, радемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo:
„Прикрадесе овчар од оваца
„Те украде кошуљу девојци —
Прѝкумак, мка, m. кумов момак, који на крштењу додаје крзницу, а у сватовима (у Србији, у Босни и у Ерцеговини) носи барјак; у Сријему кажу: кумовски момак, der Vice-Kum, cumi vicarius, adjutor.
Прѝкупити, им, v. pf. einzeln zusammenbringen, colligo.
Прику̀пљање, n. das einzelne Zusammenbringen, collectio successiva.
Прику̀пљати, ам, v. impf. einzeln zusammenbringen, colligo sigillatim.
Прикучѝвање, n. das Nähern, admotio.
Прикучѝвати, чујем, v. impf. nahebringen, admoveo.

Прику́чити, им, v. pf. nahebringen, admoveo.

Прила́гање, n. das Darbringen, oblatio.

Прила́гати, лажем, v. impf. darbringen, offero.

Прила́гати, лажем, v. pf. hinzulügen, admentior, addo per mendacium.

Приле́гање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијегање.

Приле́гати, лежем, (Рес. и Срем.) vide прилијегати.

Приле́пити, им, (Рес. и Срем.) vide прилијепити.

Приле́питисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide прилијепитисе.

Прилепљи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прињепљивање.

Прилепљи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide прињепљивати.

Приле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијетање.

Приле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide прилијетати.

Прилѐтети, летим, v. pf. (Рес.)
Прилѐтити, им, v. pf. (Срем.)
Прилѐћети, летим, v. pf. (Ерц.)
} herbei fliegen, advolo.

Приле́ћи, лежем (и прилегнем), v. pf. anliegen, adjaceo.

Прили́вање, n. (Срем.) vide прињевање.

Прили́вати, ам, (Срем.) vide прињевати.

Прилијѐга̑ње, n. (Ерц.) das Niederliegen, prostratio.

Прилијѐгати, јежем, v. impf. (Ерц.) sich niederbücken, humi procido.

Прилијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) ankleiben, adligo.

Прилијѐпитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) kleben bleiben, adhaeresco.

Прилијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Herbeifliegen, advolatatio.

Прилијѐтати, лијећем, v. impf. (Ерц.) herbei fliegen, advolito.

При́лика, f. Gleichen, ejusdem sortis: по својприлици, allem Ansehen nach; није то његова прилика, nicht seines Gleichen (alt und jung), paßt nicht zu ihm; на прилику, zum Beispiel. Нашла слика прилику.

При́ликовати, кује, v. impf. passen, convenio.

При́лип, m. град у Косову.

При́личан, чна, но, passend, conveniens.

При́лог, m. das Opfer, die Opfergabe, quod offertur monasterio:

„Прилог носе Светој гори славној:
„Жута воска и б'јела тамјана —

Прило̀жити, им, v. pf. darbringen, offero.

Прило̀жни̂к, m. der Geber einer Opfergabe an ein Kloster, oblator.

Прѝлупити, им, v. pf.
Прѝлупнути, нем, v. pf.
} m. j. врата, zuschlagen, cum impetu claudo.

При̑љ, m. (по Бачк.) verkürzt statt пријатељ, und unabänderlich, z. B. Freund Georg, familiaris.

При̏љева̂ње, n. (Ерц.) das Zugießen, adfusio.

При̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) zugießen, adfundo.

Прињепљи́вање, n. (Ерц.) 1) das Ankleben, adhaesio. 2) das Ankleiben, applicatio.

Прињепљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) ankleiben, applico, adlino.

Прињепљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. (Ерц.) ankleben, adhaeresco.

Прињу́бити, им, v. pf. liebgewinnen, adamo (vom Schafe, dem, nach dem Tode seines Lammes, ein anderes zu säugen gegeben wird, das sie nur allmählig sich gefallen läßt).

Прињу́битисе, бисе, v. r. pf. passen, schön schließen, congruo.

Прињубљи́вање, n. 1) das Liebgewinnen, adamatio. 2) das Passen, congruentia.

Прињубљи́вати, бљујем, v. impf. liebgewinnen, adamo.

Прињубљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. schön worauf passen, congruo, convenio.

Прима̀кнути, нем, vide примаћи.

Прима̀кнутисе, немсе, vide примаћисе.

При́мање, n. das Nehmen, Empfangen, Bekommen, acceptio.

При́мати, ам, v. impf. nehmen, empfangen, bekommen, capio.

При́матисе, амсе, v. r. impf. 1) чега, sich annehmen, suscipio, curam gero. 2) уз брдо, sich begeben, auf den Weg machen, abiisse. 3) прима се купус, greifen, Wurzel fassen, radices ago.

Прима̀ћи (говорисе и примакнути), макнем, v. pf. herzurücken, admoveo.

Прима̀ћисе (говорисе и примакнутисе), макнемсе, v. r. pf. herzurücken, admoveor.

Приме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide примијенити.

Примѐта̂ње, n. das Hinzusetzen, additio.

Примѐтати, мећем, v. impf. hinzufügen, addo.

Прѝметнути, нем, v. pf. hinzufügen, addo.

Примијѐнити, им, v. pf. anmeinen, vorbedeuten, omino, ominor: не буди примијењено, absit omen.

Примúрити, им, v. pf. 1) einen zur Ruhe bringen, facere ut quis quiescat. 2) примири ђаволе! gib Ruhe (sagt die Mutter zum Kinde), quiesce.
Примúритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe geben (vom vorigen unsteten Leben), conquiesco.
Прúмити, им, v. pf. nehmen, bekommen, empfangen, capio, н. п. болест, сијасет, коња.
Прúмитисе, имсе, v. r. pf. 1) чега, sich annehmen, curo. 2) уз брдо, sich aufmachen, dedit se in viam. 3) примилосе цвијеће, greifen, Wurzel fassen, radicem ago.
Примицáње, n. das Herbeirücken, Näherkommen, admotio.
Прíмицати, мичем, v. impf. herbeirücken, admoveo.
Прúмицатисе, мичемсе, v. r. impf. herbeirücken, admoveri.
Примóрје, n. die Küste, ora, ora maritima.
Примóрскӣ (прúморскӣ), ка, ко, See-, Küsten-, maritimus.
Принáвљање, n. das Zuneuen, Neu-hinzu-machen, novi additio.
Принáвљати, ам, v. impf. neu hinzu machen, bekommen, novi quid adjungere.
Принѐсти, несем, (Рес. и Срем.) vide прннијети.
Принùјети, несем, принио (принијела, ло), v. pf. (Ерц.) herzubringen, adfero.
Принóвити, им, v. pf. neu hinzu machen, novi quid adjungo.
Прúнос, m. die Gabe, donum oblatum:
„Он Кулину често одлажаше,
„Под чадоре принос доношаше —
Принóсити, им, v. impf. herbeibringen, adfero, fero, porto.
Принóшење, n. das Bringen, adlatio.
Прúнцип, m. der Fürst, Prinz, princeps:
„Поред мога Ђонлије принципа —
Прúнципов, ва, во, des Prinzen, Fürsten, principis.
Прúнциповина, f. das Fürstenthum, principatus (terra principis).
Прињушити, им, v. pf. beschnoffeln, odoror.
Приóкупити, им, v. pf. im Haufen vor sich hertreiben, cogo gregem.
Приóнути, нем, v. pf. 1) kleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), labori incumbo. Прионуо као чичак за јаје.
Прúпадâње, n. 1) das Fallen (zur Erde), inclinatio. 2) das Zufallen (zum Erbtheil), cum quid evenit, obtingit.
Прúпадати, ам, v. pf. 1) fallen (zur Erde), decido, inclinor. 2) zufallen, evenit.
Припâдом, in Nebenstunden, tempore subsecivo: што је он начинио припадом.
Прúпазити, им, vide опазити.

Припáлити, им, v. pf. 1) свијећу, anzünden, accendo. 2) fig. припалио пјешице чак у —, hat sich zu Fuß aufgemacht bis —, pedes venit usque ad —.
Припаљúвање, n. das Anzünden, accensio.
Припаљúвати, љујем, v. impf. anzünden, accenso.
Прúпанути, нем, vide припасти.
Прúпасати, пашем, v. pf. umgürten, circumdo, cingo.
Припасúвање, n. das Umgürten, circumdatio, cinctio.
Припасúвати, сујем, v. impf. umgürten, circumdo, accingo.
Прúпасти, паднем, v. pf. 1) fallen (zur Erde), accido. 2) zufallen, zu Theil werden, obvenit. 3) (cm.) на ум, beifallen, venit (in mentem):
„Доцкан Симу на ум припануло —
Припѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide припијевање.
Припѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide припијевати.
Прúпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide припјевати.
Прúпека, f. die Schwüle, die heiße Sonne, fervor solis.
Припêти, пнем (и припењем), v. pf. 1) ein weidendes Pferd anbinden, funi adligo equum pascentem. 2) in die Höhe heben, tollo.
Припêтисе, пнемсе (и припењемсе), v. r. pf. hinaufsteigen, ascendo.
Припѐћи, ечем, v. pf. 1) јарње, прасе, anfangen zu braten, anbraten, igni admoveo assandum. 2) heiß brennen (von der Sonne), aduro.
Припијѐвâње, n. (Ерц.) das Hinzusingen, accentio.
Припијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) mitbesingen, simul canto, celebro.
Припињâње, n. das Anbinden des weidenden Pferdes, adligatio equi pascentis.
Припињати, њем, v. impf. das Pferd an einem langen Stricke anbinden, alligo equum pascentem.
Припитóмити, им, v. pf. zähmen, cicuro.
Припитóмитисе, имсе, v. r. pf. zahm werden, cicurari.
Припитомљáвање, n. das Zahmmachen, Zähmen, cicuratio.
Припитомљáвати, ам, v. impf. zahm machen, cicuro.
Припишáвање, n. das Anpissen, adminctio.
Припишáвати, ам, v. impf. anpissen, admejo.
Прúпишати, ам, v. pf. anpissen, admejo.
Прúпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) mitbesingen, simul cano.

Припове́дало, m. (Рес. и Срем.) vide приповиједало.
Припове́дање, n. (Рес. и Срем.) vide приповиједање.
Припове́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide приповиједати.
Припо̀ведити, им, (Рес. и Срем.) vide приповједити.
Припове̂ст, f. (Рес. и Срем.) vide приповијест.
Припо̀ветка, f. (Рес. и Срем.) vide приповијетка.
Припо̀виђети, дим, vide приповједити.
Приповијѐдало, m. (Ерц.) vide причало.
Приповијѐда̂ње, n. (Ерц.) das Erzählen, narratio.
Приповијѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) erzählen, narro.
При̏повијест, f. (Ерц.) das Sprichwort, proverbium: Благовијест приповијест, mit Maria Verkündigung (25. März) ist der Winter noch nicht vorbei.
Припо̀вијетка, f. (Ерц.) die Erzählung, narratio, fabula.
Припо̀вједити, им, v. pf. (Ерц.) erzählen, narro.
Припоја́вање, n. das Anlöten, adglutinatio.
Припоја́вати, ам, v. impf. anlöten, adglutino.
Припо̀јаснице, f. pl. m. j. кесе, die Patronriemen, die Patrontasche (als Gürtel), zona embolorum igniariorum.
Припо̀јити, им, v. pf. anlöten, adglutino ferruminando.
При̏права, f. vide преправа.
При̏правити, им, vide преправити.
При̏прављâње, n. vide преправљање.
При̏прављати, ам, vide преправљати.
Припрди́вање, n. das Dreinschwätzen, interfabulatio.
Припрди́вати, дујем, v. impf. dreinschwätzen, in den Kram sch**ßen, interfabulor.
При̏пузати, ужем, v. pf. herbeikriechen, adrepo.
При̏пуштити, им, v. pf. anblasen, sensu obnoxio et subobsceno (futuo).
Прира́дити, им, v. pf. hinzuarbeiten, hinzuerwerben, adquiro.
Прирађи́вање, n. das Hinzuerwerben, adquisitio.
Прирађи́вати, ђујем, v. impf. hinzuerwerben, adquiro.
Прира́стање, n. das Heranwachsen, succrementum.
Прира́стати, ам, v. impf. heranwachsen, succresco.
Прира́сти, стем, v. pf. heranwachsen, succresco.
При̏сад, m. der Setzling, taleola.
Присва́јање, n. das Zueignen, arrogatio.
Присва́јати, ам, v. impf. zueignen, vindico, arrogo.
Присве́тлити, им, (Рес. и Срем.) vide присвијетлити.
Присвијѐтлити, им, v. pf. (Ерц.) hinzuleuchten, lumen admoveo.
Присвоја́вање, n. vide присвајање.
Присвоја́вати, ам, vide присвајати.
При̏својити, им, v. pf. zueignen, vindico, arrogo.
При̏седа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide присједање.
При̏седати, да, (Рес. и Срем.) vide присједати.
При̏сести, седе (и приседне), (Рес. и Срем.) vide присјести.
При̏сетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide присјетитисе.
При̏сеħа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide присјеħање.
При̏сеħатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide присјеħатисе.
При̏сипа̂ње, n. das Hinzuschütten, adfusio.
При̏сипати, ам, (и присипљем), v. impf. hinzuschütten, affundo.
При̏сједа̂ње, n. (Ерц.) das Stecken bleiben im Munde (Rachen), adhaesio in faucibus.
При̏сједати, да ми, v. impf (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus.
При̏сјести (говорисе и присједнути), сједе (говорисе и присједне), v. pf. (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus: присјело ти да Бог да! mögest du daran ersticken!
При̏сјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anders bedenken, muto consilium.
При̏сјеħа̂ње, n. (Ерц.) andre Entschließung, mutatio consilii.
При̏сјеħатисе, амсе, v. r. impf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Приско̀чити, им, v. pf. herbeispringen, adsilio.
При̏слављâње (преслављање?), n. das Mitfeiern, celebratio simultanea.
При̏слављати (преслављати?), ам, v. impf. mitfeiern, concelebro. У Србији и у Ерцеговини и данас прислављају још који дан осим крснога имена, тако, н. п. многи Бурђевштаци прислављају Бурђиц, а Ђекоји Аранђелов дан; а Никољштаци 9га маија, и т. д. Кад се приславља, онда се не части више, него само онај дан.
При̏слања̂ње, n. das Anlehnen, adclinatio.
При̏слањати, ам, v. impf. anlehnen, adclino.

Прислонити, им, v. pf. anlehnen, adclino.
Прислоњање, n. vide прислањање.
Прислоњати, ам, vide прислањати.
Прислуживање, n. das Anzünden (der Andachtslampe), accensio.
Прислуживати, жујем, v. impf. m. j. кандило, die Andachts halber gestiftete (gewöhnliche) Lampe anzünden, accendo lucernam deo aut sancto dicatam.
Прислужити, им, v. pf. m. j. кандило, die Andachtslampe anzünden, accendo lucernam sancto dicatam.
Прислушкивање, n. das Horchen, auscultatio clandestina.
Прислушкивати, кујем, v. impf. horchen, ausculto clam.
Присмакање, n. das Zubeißen zum Brot, conditio panis ope casei aut carnis, ne solus (siccus) comedatur.
Присмакати, мачем, v. impf. zubeißen zum Brote, panem quasi h u m e c t a r e caseo.
Присмочити, им, v. pf. zubeißen zum Brote, das t r o c k e n e Brot gleichsam anfeuchten, humecto panem.
Присмрдети, дим, v. pf. (Рес.) } не
Присмрдити, им, v. pf. (Срем.) } смије
Присмрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } он тамо ни присмрђети, er darf sich dort gar nicht blicken lassen, compareo invisus (proprie: adfeteo).
Присниmисе, нисе, v. r. pf. коме што, es hat ihm geträumt, somniavit.
Присоје, n. eine sonnige Gegend, locus apricus.
Присојкиња гуја, f. die Schlange, die sich sonnt, serpens apricans.
Приспевање, n. (Рес. и Срем.) vide приспјевање.
Приспевати, ам, (Рес. и Срем.) vide приспјевати.
Приспети, ем, (Рес. и Срем.) vide приспјети.
Приспијевање, n. vide приспјевање.
Приспијевати, ам, vide приспјевати.
Приспјевање, n. (Ерц.) 1) das Zurechtkommen, adventus. 2) das Zeitigwerden, maturatio.
Приспјевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zu rechter Zeit kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
Приспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) zurecht kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
Пристав, m. слуга, што ради код куће (у крајини Неготинској и у Браничеву), der Knecht, Hausknecht, Wirthschaftsknecht, servus villicus.
Приставити, им, v. pf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo.
Пристављање, n. das Zusetzen, admotio.
Пристављати, ам, v. impf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo ollam igni.

Пристајање, n. 1) das Nachlaufen, insecutio. 2) das Einwilligen, consensus. 3) das Kommen zu rechter Zeit.
Пристајати, јем, v. impf. 1) за ким, hinter einem herlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen, consentio. 3) пристаје ми у посао, kommt mir eben recht, accidit in tempore.
Пристати, анем, v. pf. 1) за ким, nachlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen in etwas, consentio. 3) пристало ми у посао, ist mir eben zu rechter Zeit gekommen, accidit in tempore, gratum.
Пристранак, нка, m. der Abhang des Berges, die Anhöhe, locus devexus.
Приступ, m. der Zutritt, aditus, accessus.
Приступање, n. das Hinzutreten, accessus.
Приступати, ам, v. impf. hinzutreten, accedo, adeo.
Приступачан, чна, но, der Zutritt hat, qui accessum habet.
Приступити, им, v. pf. hinzutreten, accedo.
Присути, спем, v. pf. hinzuschütten, affundo.
Присушивање, n. das Auftrocknen, resiccatio.
Присушиватисе, шујесе, v. r. impf. etwas trocken werden, resiccari.
Присушитисе, шисе, v. r. pf. etwas trocken werden, resiccari.
Притајатисе, јимсе, v. r. pf. niederhucken, sich verstecken, humi se abscondere.
Притакнути, нем, vide притаћи.
Притапкати, ам, v. pf. zustampfen, conculco.
Притаћи (говорисе и притакнути), такнем, v. pf. н. п. гра, Pflöcke stecken, für die Fisolen pflöcken, figere paxillo.
Притворање, n. das Anlehnen, Zulehnen der Thüre, portae (januae) adclinatio.
Притворати, ам, v. impf. zulehnen (die Thüre), accludo januam.
Притворити, им, v. pf. н. п. врата, (die Thüre) zulehnen, accludo portam.
Притегнути, нем, v. pf. fester anziehen, attraho.
Притезање, n. das festere Anziehen (des Gurts), attractio.
Притезати, ежем, v. impf. fester anziehen, adduco.
Притисак, ска, m. die Dachstange, pertica defendendo a vento tecto stramineo Притискови се мећу по кровнатим кућама (и осталим зградама) да вјетар не однесе кровину.

Притискивање, n. das Andrücken, adpressio.
Притискивати, кујем, v. impf. drücken, adprimo.
Притиснути, нем, v. pf. andrücken, adprimo.
Притицање, n. das Pflöcken der Fasolen (Fisolen), paxillorum infixio.
Притицати, ичем, v. impf. н. п. граа, pflöcken, paxillis figo.
Притка, f. мотка, што се удара у куќицу граа причаника, те граа уза њу пушта врјеже, der Pflock, paxillus.
Притоварити, им, v. pf. aufladen, impono (jumento).
Приушак, шка, m. die Ohrfeige, alapa, colaphus.
Приушити, им, v. pf. ohrfeigen, alapam impingo.
Прицврљити, им, v. pf. heiß aufdrücken (daß es saust), imprimo candens quid cum sonitu.
Прича, f. 1) Erzählung, narratio. 2) Sprüchwort, proverbium: за причу, брате!
Причало, m. der viel zu erzählen weiß, qui multa narrat.
Причаник, m. т. ј. граа, die Pflockfisole, faseolus qui paxillis sustentatur.
Причање, n. das Erzählen, narratio.
Причати, ам, v. impf. erzählen, narro.
Причекати, ам, v. pf. zuwarten, ein wenig warten, exspecto.
Причесник, m. der Communicant, hospes sacrae coenae.
Причестити, им, v. pf. einen communiciren, sacram coenam praebeo.
Причеститисе, имсе, v. r. pf. communiciren, sacram coenam sumo.
Причешало, n. in der Anekdote statt причешће. Ударили Ере с коњма натовареним (зашто они обично иду с коњма и носе свакојаке товаре, као Бачвани на колима) поред некаква намастира; онда један од њи рече друштву: деде јадан ви ќерајте коње, а ја идем часом да узмем причешало и наворњак (т. ј. причешће и навору). Кад уђе у цркву, а он почне викати: Камо ко даје овђе причешало и наворњак: зашто немам кад чекати, одоше ми коњи. Кад га виде калуђерски ђаци и чују шта говори, познаду одма да је човек прост, и да није може бити никад у свом вијеку виђео цркве нити се причестио, па га заведу у крај и почну га питати, да није што јео, кад оће да узме причешало; а он им каже управо, да је ручао (наједо пун лонац овсена скроба и не знам шта јошт); онда ђаци кажу му да мало причека, а један од њи отрчи те донесе у једној чаши најљуќега сирќета и паприке, па му реку те зине и саспу му оно у уста; онда Еро, кад га оно уједе, уватисе руком за уста па побјегне преко цркве, а један га (ђак) дочека у препрати с батином: стани Еро да ти дам и наворњак! те га испрати до на врата. Кад одмакне Еро од намастира, срете човека ђе води неколико ђеце, па га запита куда ће с ђецом; а човек му каже да и води намастиру да причести; онда Еро рече: „Бог и Божја вјера! може бити да ће то које веће и остати, али мање ље не ће ни једно; и које би остало од причешала, од наворњака не ће." cf. шијак.
Причешће, n. die Communion, coena sacra.
Причешќивање, n. das Communiciren, coenae sacrae praebitio et usus.
Причешќивати, ќујем, v. impf. communiciren, praebeo coenam sacram.
Причешќиватисе, ќујемсе, v. r. impf. communiciren, sumo coenam.
Причути, чујем, v. pf. sich einbilden zu hören, videor audire.
Пришабанити, им, v. pf. (einem eine Waare) anhangen, mercem obtrudo malam.
Пришаптати, пќем, v. pf. zulispeln, zuwispeln, adsusurro in aurem.
Пришивање, n. das Annähen, adsutio.
Пришивати, ам, v. impf. annähen, adsuo.
Пришити, шијем, v. pf. annähen, adsuo.
Пришиќ, m. dim. v. пришт.
Пришљунитисе, имсе, v. r. pf. sich beizugesellen (zum Essen, als ungebetener Gast), admoveor.
Пришо, m. als hyp. v. пријетељ.
Пришт, m. eine Beule, tumor, tuber.
Приштиќ, m. dim. v. пришт.
Приштуцнути, нем, v. pf. anquetschen, kneipen (an etwas), adprimo.
Прканце, цета, n. dim. v. пркно:
„Не испијај свакој чаши данце,
„Извpнуќеш у небо прканце.
Пркно, n. vide гузица.
Пркос, m. der Trotz, contumacia: у пркос, zum trotze!
Пркосити, им, v. impf. коме, trotzen, obsisto per contumaciam alicui.
Пркошење, n. das Trotzen, contumacia.
Прљав, ла, ло, in der Redensart: у прљу земљу (н. п. побјегоше), in die weite

Welt, ohne daß man weiß wohin, in diversa (abiere), in patulum mundum.
Прљав, ва, во, beschmutzt, maculatus (usu longo).
Прљак, љка, m. Hölzchen, ligellum (?)
Прљање, n. das Schmutzen, maculatio.
Прљати, ам, v. impf. schmutzen, maculo
Прљење, n. das Absengen mit heißen Wasser, deustio ope aquae calidae.
Прљити, им, v, impf. mit heißen Wasser absengen, aqua fervida aduro.
Прљужа, f. ein abschüssiger Fleck Gebirgserde, locus devexus.
Прљужање, n. das Wälzen in der прљужа, volutatio per declive.
Прљужатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen in der прљужа, volutari per declive.
Прљужица, f. dim. v. прљужа.
Прљчић, m. dim v. прљак.
Прнути, нем, v. pf. aufflattern, evolo.
Прнути, нем, vide прднути.
Прњавор, m. das Klosterdorf, Weiler, pagus monesterii.
Прњаворац, рца, m. ein Kloster-, Unterthan, homo monasterii.
Прњаворка, f. ein Weib vom прњавор, mulier e pago monasterii.
Прњаворски, ка, ко, vom прњавор, pagi monasterii.
Прњаворчад, f. (coll.) die Jugend aus dem прњавор, juventus e pago monasterii.
Прњаворче, ета, n. ein Kind vom прњавор, verna e pago monasterii.
Прњад, f. faules Holz, lignum putre.
Прњадовит, та, то, н. п. пањ, faul, und daher phosphorisch leuchtend, truncus putris, in tenebris lucens.
Прòа, f. vide проја.
Проба, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Probe, das Muster, specimen.
Пробадало, n. ein Werkzeug zum Durchstechen, instrumentum transfigendo:
„Када види женски чунак:
„Какво ј' ово пробадало? —
Пробадање, n. das Durchstechen, transfixio.
Пробадати, ам, v. impf. durchstechen, transfigo.
Пробајати, јем, v. pf. ein wenig hexen, incantamentis utor modice, experior incantamentis.
Пробати, ам, v. pf. (у Сријему у Бачкоји и у Бан.) vide огледати.
Пробеседити, им, (Рес. и Срем.) vide пробесједити.
Пробесједити, им, v. pf. (Крц.) 1) beginnen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, paululum loquor.
Пробијање, n. das Durchschlagen, penetratio.
Пробијати, ам, v. impf. durchschlagen, pertundo.
Пробирање, n. das Wählen, Ausklauben, delectio.
Пробирати, ам, v. impf. wählen, deligo, muto sententiam de re lecta.
Пробирач, m. der Wähler, Ausklauber, difficilis delectus. Пробирач наће отирач (кад се који жени).
Пробитачан, чна, но, vortheilhaft, proficuus. Пробитачно му као јарцу јуфка.
Пробити, бијем, v. pf. durchschlagen, pertundo, penetro.
Пробости, одем, v. pf. durchstechen, transfigo.
Пробрати, берем, v. pf. wählen, ausklauben, deligo, seligo.
Пробријати, јем, v. pf. einen Flecken abscheren, adtondeo.
Пробрцнутисе, несе, v. r. pf. н. п. млијеко, zusammengehen (von der Milch), coagulor.
Пробудити, им, v. pf. aufwecken, excito.
Пробудитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, excitor, expergiscor.
Пробуразити, им, v. pf. den Bauch durchstechen, confodio. cf. бурағ.
Пробушити, им, v. pf. durchlöchern, perforo.
Проваћање, n. das Umherführen (des Pferdes), circumductio.
Проваћати, ам, v. impf. н. п. коња, herumführen, circumduco.
Провалија, f. die Kluft, caverna, hiatus.
Провалити, им, v. pf. aufreißen, divello, rumpo: провалили коњи пут (ausgetreten), говеда градину (durchbrochen), вода брану; провалили Турци.
Провалитисе, имсе, v. r. pf. sich aufreißen, rumpi: провалила се земља; провалио се чир, — облак.
Проваљивање, n. das Aufreißen, Durchbrechen, perruptio.
Проваљивати, љујем, v. impf. aufreißen, durchbrechen, perrumpo.
Проваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. aufgehen, aufgerißen werden, perrumpi.
Проваритисе, рисе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, cogor.
Провеселитисе, имсе, v. r. pf. sich erlustigen, exhilaror.
Провести, едем, v. pf. 1) durchführen, duco per-. 2) zubringen, ago, exigo: провео три године.
Провешати, ам, (Рес. и Срем.) vide провјешати.

Провидетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.) }
Провидитисе, дисе, v. r. pf. (Срем.) } man sieht hindurch, transpicio, perspicio.
Провиђетисе, дисе, v. r. pf. (Ерц.) }
Провизур, m. der Provisor, provisor (villicus).
Провизуров, ва, во, des Provisors, provisoris.
Провизуровица, f. die Provisors-Frau, villici uxor.
Провикати, ичем, v. pf. ein wenig aufschreyen, inclamo.
Провјешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig hangen, paullum suspendo: не ће му ништа учинити, само мало провјешати па пустити.
Провлак, m. eine gezogene Wachskerze, cereus ductus.
Провлачење, n. das Hindurchziehen, ductio per —
Провлачити, им, v. impf. hindurchziehen, duco per —
Проводати, ам, v. pf. ein wenig umherführen, circumduco.
Проводаџија, m. der Zubringer, Freywerber, qui procurat uxorem aut maritum.
Проводити, им, v. impf. 1) hindurchführen, duco per — 2) zubringen, ago, dego.
Провођење, n. 1) das Hindurchführen, ductio per — 2) das Zubringen, actio.
Проврвети, вимо, v. pf. (Рес.) }
Проврвити, имо, v. pf. (Срем.) } haufenweise gerannt
Проврвљети, вимо, v. pf. (Ерц.) }
kommen, concurro catervatim.
Проврггнути, нем, vide проврћи.
Провргнутисе, немсе, vide проврћисе.
Проврети,ври, v. pf. 1) ein wenig sieden, bullio paululum. 2) anfangen zu sieden, coepi bullire. 3) hervorquellen, probullio:
„Јер је крвца из земље проврела —
Провртети, вртим, (Рес.) vide проврћети.
Проврщетисе, вртимсе, (Рес.), vide проврћетисе.
Проврщити, им, (Срем.) vide проврћети.
Проврщитисе, имсе, (Срем.) vide проврћетисе.
Проврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) durchbohren, perforo.
Проврћетисе, вртимсе, v. r. pf. sich auf einem Beine umdrehen (statt genauerer Besorgung) und wieder fortgehen, obiter negotium curo.
Проврћи (говорисе и провргнути), провргнем, vide прометнути.
Проврћисе (говорисе и провргнутисе), провргнемсе, vide прометнутисе.
Провијанта, f. der Proviant, das Commißbrot, panis militaris.
Провући, учем, v. pf. durchziehen, trajicio.
Прогањање, n. das Brüsten, superbio.
Прогањатисе, амсе, v. r. impf. sich brüsten, den grossen Herrn machen, superbio.
Прогаташи, ам, v. pf. ein wenig wahrsagen, vaticinor paululum.
Прогататтисе, амсе, v. r. pf. Weissager, Wahrsager werden, vaticinari incipio.
Прогласити, им, v. pf. bekannt machen, promulgare.
Прогладати, ам, vide прогледати.
Прогледање, n. 1) das Durchschauen, perspectio. 2) der Anfang des Sehens, das Oeffnen der Augen, dispectio.
Прогледати, ам, v. impf. 1) durchsehen, specto per — 2) die Augen aufschlagen, dispicio.
Прогледати, ам, v. pf. 1) durchsehen, perspicio. 2) die Augen aufschlagen, dispicio. 3) ein wenig ansehen, aspicio paululum.
Прогнати, ам, vide проћерати.
Проговарање, n. das Reden, der Anfang des Redens, Sprechens, prolocutio.
Проговарати, ам, v. impf. sprechen, ausrufen, proloquor.
Проговорити, им, v. pf. 1) anfangen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, loquor paululum.
Прогонити, им, vide проћеривати.
Прогонитисе, имсе, vide прогањатисе.
Прогоњење, n. vide проћеривање.
Прогорети, рим, v. pf. durchbrennen, exuror.
Прогристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo, perrodo.
Прогрушатисе, шасе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, coagulari.
Прогутати, ам, v. pf. verschlingen, deglutio.
Продавање, n. das Verkaufen, venditio.
Продавати, дајем, v. impf. verkaufen, vendo.
Продаја, f. der Verkauf, venditio: јели на продају, ist es feil? estne venale?
Продан, m. ein Mannsname, nomen viri; daher das Wortspiel: продан али није оћеран.
Продана, f. Frauenname, nomen feminae.
Продати, ам, v. pf. verkaufen, vendo.
Продер, m. der Bruch (Leibschaden), hernia. cf. кила.

Продѐрати, рем, vide продријети.
Продѐратисе, ремсе, vide продријетисе.
Прòдирâње, n. 1) das Durchbrechen, perruptio. 2) das Schreyen und Lärmen, clamatio, vociferatio.
Прòдирати, рем, v. impf. durchbrechen, einreißen, perrumpo.
Прòдиратисе, ремсе, v. r. impf. schreyen und lärmen, clamito, vociferor.
Продрѐмати, ам, (Рес. и Срем.) vide продријемати.
Продрѐти, ем, продръо, (Рес. и Срем.) vide продријети.
Продрѐтисе, ремсе, продръосе, (Рес. и Срем.) vide продријетисе
Продријѐмати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig schlummern, somno leui nutare.
Прòдријети, рем, продръо, v. pf. (Ерц.) durchbrechen, perrumpo.
Прòдријетисе, ремсе, продръосе, v. r. pf. (Ерц.) aufschreyen und lärmen, exclamo, inclamo.
Прòдрмати, ам, v. pf. einem den Schopf ausbeuteln, pervello comam.
Продужѝвање, n. das Verlängern, prolatatio, productio.
Продужѝвати, жујем, v. impf. verlängern, produco.
Продỳжити, им, v. pf. verlängern, produco.
Прôђа, f. der (gute) Abgang einer Waare: каква је прођа вину? нема прође ни чему.
Проесáпити, им, vide прорачунити.
Проесáпитисе, имсе, vide прорачунитисе.
Прождѐрати, рем, vide прождријети.
Прòждирâње, n. das Hineinschlingen, devoratio.
Прòждирати, рем, v. impf. hinunterschlingen, devoro.
Прождрѐти, ем, прождръо, (Рес. и Срем.) vide прождријети.
Прòждријети, рем, прождръо, v. pf. (Ерц.) schlingen, schlucken, devoro.
Прожѐћи, жежем, v. pf. durchbrennen, peruro.
Прòзвати, зовем, v. pf. einen Zunamen geben, zubenamsen, cognomino.
Прозѐпсти, зебем, v. pf. sich erkühlen, refrigeror.
Прозѝвање, n. das Zubenamsen, cognominatio.
Прозѝвати, ам (и прозивљем), v. impf. zubenamsen, cognomino.
Прòзор, m. das Fenster (Fensterloch), fenestra.
Прозòрје, n. die Morgendämmerung, diluculum.
Прòзукнути, нем, v. pf. н. п. млијеко, säuerlich werden, acesco.
Проигрáвање, n. 1) das Dahintanzen, incessus saltatorius, laetus. 2) das Verspielen, amissio per lusum.
Проигрáвати, ам, v. impf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Проѝграти, ам, v. pf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Проѝгратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, paululum ludo.
Проѝгуман, мна, m. der Ex-Igumen qui fuit ἡγούμενος. Народ прости мисли, да је проигуман старији од игумна.
Проѝгумнов, ва, во, des проигуман, proegumeni.
Прòин, на, но, vide пројин.
Проинáтитисе, имсе, v. r. pf. sich ein wenig zanken, paululum rixari.
Прòја, f. 1) vide просо. 2) mit und ohne den Beisatz: кукурузна (жива жељо кукурузна пројо!), vide кукурузница.
Прòјаати, јашем, v. pf. 1) durch-, vorbeireiten, praeterequito. 2) das Pferd ein wenig (über-) reiten, equito paululum.
Пројаѝвање, n. das Durch-, Vorbei-, Ueberreiten, equitatio.
Пројаѝвати, јаујем, v. impf. 1) durch-, vorbeireiten, equito per-, praeter —, 2) das Pferd ein wenig überreiten, equum exercere.
Прòјâти, јашем, vide пројаати.
Проје̏здити, им, v. pf. (ст.) vorbeireiten, praeterequito:
„Туда свати проје̏здише
„И девојку проведоше —
Прòјин, на, но, vide просен.
Пројỳрити, им, v. pf. vorbeijagen, agito per —,
Прòка, m. (Рес. и Срем.) vide Проко.
Прокâп, m. (ст.) in der Anekdote ein Mannsname, mit Beziehung auf прокапати (durchträufeln): на ђевојци прокап —
Прòкапати, пље, v. pf. durchträufeln, stillo per —
Прокапљѝвање, n. das Durchträufeln, stillatio per —
Прокапљѝвати, љује, v. pf. н. п. киша, träufeln, stillo.
Прокáрати, ам, ein wenig ausschelten, increpo paululum.
Прòкасати, ам, v. pf. 1) vorbeitraben, equo praetervehi. 2) ein wenig traben, paululum equo vehi.
Прокасѝвање, n. das Vorbeitraben, praetervectio.
Прокасѝвати, сујем, v. impf. vorbeitraben, praetervehi equo.
Прокаснѝвање, n. dim. v. прокасивање.

Прокаскивати, кујем, dim. v. прокасивати.

Прокашљатисе, љемсе, v. r. pf. ein wenig husten, tussio paululum.

Прокидање, n. durch Aufreißen, apertio, diruptio.

Прокидати, ам, v. impf. aufreißen, disrumpo.

Прокинути, нем, v. pf. aufreißen (ein Geschwür), aperio.

Прокисао, сла, ло, н. п. сир, млијеко, ein wenig sauer geworden, subacidus.

Прокисивање, n. 1) das Durchregnen, perplutio (?). 2) das Säuerlichwerden, subacidatio (?).

Прокисивати, сује, v. impf. 1) durchregnen, perpluit. 2) säuerlich werden, subacidus reddor.

Прокиснути, не, v. pf. 1) vom Regen durchnetzt werden, perpluit. 2) säuerlich werden, subacesco.

Проклество (проклетство), n. der Fluch, exsecratio: проклество на њему, es liegt ein Fluch auf ihm.

Проклет, та, то, verflucht, diris devotus.

Проклетав, f. vide проклество.

Проклети, кунем, v. pf. verfluchen, diris devoveo.

Проклетиња, f. }
Преклетство, n. } vide проклество.

Проклијати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.

Проклињање, n. das Verfluchen, exsecratio.

Проклињати, њем, v. impf. verfluchen, exsecror.

Прокљување, n. das Durchpicken, perruptio ope rostri.

Прокљувати, ам, v. impf. } durchpicken,
Прокљувати, љујем, v. pf. } rostro pertundo.

Прокљуватисе, амсе, v. r. impf. } sich
Прокљуватисе, љујемсе, v. r. pf. } durchpicken, aperire sibi rostro exitum (ut faciunt pulli).

Проко, m. (Ерц.) ein Mannsname (als hyp. von Продан), nomen viri.

Прокола, f. ein größerer Theil eines zerspaltenen Ganzen, portio majuscula rei diffissae z. B. vom Kohlkopf (broccoli?), vom Baumkloße. Der Serbe denkt an проклати (?).

Проколање, n. das Theilen in проколе, dissectio in segmenta majora.

Проколати, ам, v. impf. in проколе theilen, disseco in majora segmenta.

Прокоп, m. der Canal, Graben, fossa.

Прокопавање, n. das Durchgraben, perfossio.

Прокопавати, ам, v. impf. durchgraben, perfodio.

Прокопати, ам, v. pf. 1) durchgraben, perfodio. 2) erkundschaften, exploro.

Прокопсати, пшем, v. pf. (у Сријему, у Бач. и Бан.) (προκοπή, Fortgang) gut fortkommen, reussiren, succedit mihi ex animo. Прокопсао као Турски цар на Сенши.

Прокосити, им, v. pf. einen Fleck abmähen, demeto locum.

Прокшетисе, тисе, v. r. pf. (ме шта (у Сријему), gelüsten, collibet.

Прокувати, ам, v. pf. ein wenig kochen, paululum coquo.

Прокуњати, ам, v. pf. ein wenig nicken (vor Schläfrigkeit), paululum nuto.

Прокурватисе, амсе, v. pf. zur Hure, zum Hurer werden, evado moechus aut moecha.

Прокушати, ам, v. pf. ausholen, sondiren, experiri.

Пролажење, n. 1) das Vorbeigehen, praeteritio. 2) das Vergehen, Aufhören, finis. 3) der (gute) Abgang der Waare, venditio facilis.

Пролазак, ска, m. vide проћа.

Пролазити, им, v. impf. 1) vorbeigehen, praetereo. 2) vergehen, desino, praetereo. 3) gehen, abgehen (von der Waare), divendi.

Пролетање, n. (Рес. и Срем.) vide пролијетање.

Пролетати, ећем, (Рес. и Срем.) vide пролијетати.

Пролетети, тим, (Рес.) vide пролећети.

Пролетити, им, (Срем.) vide пролећети.

Пролетнӣ, на, но, (Рес.) }
Пролетњӣ, ња, ње, (Срем.) } vide пролетни.

Пролетос, } (Рес. и Срем.) vide
Пролетоске, } пролетос.

Пролетошњӣ, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пролетошњи.

Пролеће, n. (Рес. и Срем.) vide пролеће.

Пролећети, летим, v. pf. (Ерц.) vorbei, durchfliegen, praetervolo, pervolo.

Проливање, n. (Срем.) vide пролевање.

Проливати, ам, (Срем.) vide пролевати.

Проливатисе, васе, (Срем.) vide пролеватисе.

Проливен, на, но, н. п. човек, жена, geschwätzig, der nicht schweigen kann, qui loquitur tacenda.

Пролизати, ижем, v. pf. durchlecken, perlambo.

Пролизатисе, лижесе, v. r. pf. durchgerieben werden, detero.

Пролизивање, n. das Durchlecken, perlambitio.

Пролизивати, зујем, v. impf. durchlecken, perlambo.

Пролизиватисе, зујесе, v. r. impf. sich durchreiben, perlambi.
Пролијевање, n. vide прољевање.
Пролијевати, ам, vide прољевати.
Пролијетање, n. (Ерц.) das Durch-, Vorbeifliegen, praetervolatio, pervolatio.
Пролијетати, ећем, v. impf. (Ерц.) vorbei—, durchfliegen, praetervolo, pervolo.
Пролити, лијем, v. pf. hervorgießen, effundo.
Пролитисе, лијесе, v. r. pf. ausfließen, effundo.
Пролокати, очем, v. pf. вода земљу, das Wasser hat durchgefressen, perrodo.
Пролом, m. Namen eines Gebirges in Dalmatien, montis nomen:
„У Пролому високој планини —
Проломити, им, v. pf. durchbrechen, perrumpo.
Проломитисе, мисе, v. r. pf. н. п. небо, таван, bersten, rumpor.
Пролупати, ам, v. pf. ein wenig klopfen, pertundo parumper.
Пролупатисе, амсе, v. r. pf. sich die Hörner abstoßen, consipisco.
Прољев, n. (см.) das Vergießen, profundo,
„Без прољева крви од Србина —
Прољевање, n (Ерц.) das Ausschütten, profusio, effusio.
Прољевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Прољеватисе, васе, v. r. impf. (Ерц.) ausfließen, effluo.
Прољетнӣ, на, но, (Ерц.) Frühlings-, vernus.
Прољетос, } (Ерц.) im (verwichenen)
Прољетоске, } Frühling, vere (hoc fuit).
Прољетошњӣ, ња, ње, (Ерц.) vom heurigen Frühling, vernus, vere elapso(natus).
Прољеће, n. (Ерц.) der Frühling, ver.
Промашање, n. das Fehlen (im Schuße, Wurfe), aberratio (in jactu).
Промашати, ам, v. impf. verfehlen (im Schießen, Werfen) nicht treffen, aberrare in jactu.
Промашити, им, v. pf. nicht treffen, verfehlen (im Schuße), aberro in jactu: промашио und промашио га.
Промена, f. (Рес. и Срем.) vide промјена.
Променити, им, (Рес. и Срем.) vide промијенити.
Променитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide промијенитисе.
Промењивање, n. (Рес. и Срем.) vide промјењивање.
Промењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide промјењивати.
Промењиватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide промјењиватисе.
Прометање, n. 1) das Uebersetzen, von einem Orte zum andern, translatio, transpositio. 2) das Setzen durch —, positio per — 3) das Rühren, Geschäftigseyn, agitatio.
Прометати, ећем, v. impf. durchwerfen, trajicio.
Прометатисе, мећемсе, v. r. impf. sich rühren, geschäftig seyn, agitari, moveri, agere. Промећесе као оца кроз поњаву, der, nach der Anekdote, das прометати w ö r t l i c h nahm, und sich durch die Kotze warf. (à la Eulenspiegel).
Прометнути, нем, v. pf. durchwerfen, trajicio.
Прометнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich versetzen, se transferre. 2) sich verwandeln, mutari.
Промешати, ам, (Рес. и Срем.) vide промијешати.
Промијенити, им, v. pf. (Ерц.) 1) vertauschen, permuto. 2) verwechseln, permuto.
Промијенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) tauschen, permuto. 2) sich verändern, mutari.
Промијешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig umrühren, mischen, aliquantum misceo.
Промислити, им, v. pf. bedenken, perpendo.
Промислитисе, имсе, v. r. pf. sich bedenken, sich's überlegen, perpendo.
Промишљање, n. das Ueberlegen, percogitatio.
Промишљати, ам, v. impf. bedenken, perpenso.
Промишљатисе, амсе, v. r. impf. überlegen, perpenso.
Промјена, f. (Ерц.) 1) der Tausch permutatio. 2) der Wechsel, die Veränderung, mutatio.
Промјењивање, n. (Ерц.) das Tauschen, commutatio.
Промјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto, permuto.
Промјењиватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen(untereinander), permuto.
Промлатити, им, v. pf. ein wenig abdreschen, trituro, tundo parumper.
Промљети, мељем, v. pf. 1) beginnen zu mahlen, incipio molere: промљела воденица. 2) ein wenig mahlen, molo parumper.
Промотрити, им, v. pf. ein wenig ansehen, besehen, inspicio.
Промрзнути, нем, v. pf. erfrieren, gelu corrumpi.
Промрмлати (промрмљати), ам, vide промумлати.
Промукнути, не, vide промукли.
Промумлати (промумљати), ам, v. pf. 1) ein wenig in den Bart hineinreden,

mussio. 2) vorbeimurmeln, praetereo mussitans.
Прому́тити, им, v. pf. ein wenig herumlaufen, aliquantum circumcurro, pervagor.
Прому́ћи, мукне, v. pf. т. ј. грло, heiser werden, irraucesco.
Про̀мућкати, ам, v. pf. ausschwemmen, vas aqua infusa et agitata purgo.
Про̀мучити, им, v. pf. ein wenig quälen, aliquantum crucio.
Про̀мучитисе, имсе, v. r. pf. око шта, sich Mühe geben, operam do.
Прона́ћи, нађем, v. pf. ausfindig machen, erfahren, rescio, comperio.
Проне̑ти, несем, (Рес. и Срем.) vide пронијети.
Про̀нијети, несем, пронијо (пронијела, ло), v. pf. (Крц.) 1) durch-, vorbeitragen, praeterfero. 2) пронијела кокош (или друга каква тица), anfangen zu legen, coepit ponere ova.
Про̀нићи (говорисе и проникнути), никне, v. pf. durchwachsen, exeresco per —
Про̀ницање, n. das Durchwachsen, progerminatio per —
Про̀ницати, ниче, v. impf. н. п. трава, durchwachsen, succresco per —:
„Кроз кости јој трава проницала.
Проно́сати, ам, v. pf. н. п. дијете, ein wenig tragen, porto aliquantum.
Проно̀сити, им, v. impf. vorbei-, durchtragen, fero per —, praeterfero.
Проно̀шење, n. das Vorbeitragen, praeterlatio.
Прооб́дати, ам, v. pf. }spazieren,
Прооб́датисе, амсе, v. r. pf.} umhergehen, circumeo.
Проо̀дити, им, v. pf. wo herum, durch, vorbeigehen, eo circum, per, praeter.
Про̀падање, n. 1) das Durchfallen, casus per — 2) das Verfallen, zu Grunde gehen, interitus.
Про̀падати, ам, v. impf. 1) durchfallen, cado per — 2) zu Grunde gehen, pereo.
Про̀палица, f. ein Bankerottier, decoctor: лажа и пропалица.
Пропа̑ст, f. der Abgrund, vorago, barathrum.
Про̀пасти,аднем, v. pf. 1) durchfallen, cado per — 2) zu Grunde gehen, pereo.
Пропе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide пропијевање.
Пропе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide пропијевати.
Про̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide пропјевати.
Пропе̑тисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.
Пропијѐва̑ње, n. (Крц.) der Anfang des Singens, cantus initium.
Пропијѐвати, ам, v. impf. (Крц.) anfangen zu singen, coepi canere, intono.
Про̀пиња̑ње, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Brüsten, Großthun, inflatio.
Про̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich in die Höhe richten, erigor.
Пропи́рити, им, v. pf. т. ј. ватру, anblasen, sufflo.
Пропиша́вање, n. 1) das Durchpissen, perminctio. 2) das Hervorpissen, prominctio.
Пропиша́вати, ам, v. impf. 1) durchpissen, permejo. 2) (anfangen zu) pissen, mejo.
Пропѝшати, ам, v. pf. 1) durchpissen, mejo per —. 2) pissen, mejo.
Про̀пјевати, ам, v. pf. (Крц.) anfangen zu singen, primum cantum edo: пропјевали пилићи (Србљи не једу пилића док не пропјевају); пропјевала црква, намастир.
Про̀плакати, лачем, v. pf. 1) anfangen zu weinen, incipio flere:
„У Шаму ће каде проплакати —
2) ein wenig weinen, fleo paramper.
Проплу́вање, n. das Hervorspeyen, prosputio.
Проплу́вати, ам, v. impf. hervorspeyen, prospuo.
Проплу̀вати, љујем, v. pf. 1) hervorspeyen, prospuo. 2) ein wenig speyen, spuo paululum.
Пропу̀стити, им, v. pf. 1) durchlassen, mitto ut perrumpat quis: пропустио га мало кроз руке (d. i. ein wenig abprügeln). 2) auslassen, dimitto.
Про̀пућкати (профућкати), ам, v. pf. (у Срјему, у Бачк. и у Бан.) durchjagen, verschwenden, vergeuden (verfutschen), pessumdo.
Пропу́штање, n. das Durchlassen, permissio, dimissio, emissio.
Пропу́штати, ам, v. impf. durchlassen, permitto.
Прора́дитисе, имсе, v. r. pf. anfangen arbeitsam zu seyn, incipio esse sedulus.
Прора́стање, n. das Treiben (der Pflanzen), emissio.
Прора́стати, ам, v. impf. treiben (von Pflanzen), emitto.
Прора́сти, стем, v. pf. treiben (vom Kohl, Rüben), emitto (germen).
Прорачу́нити, им, v. pf. berechnen, duco rationes.
Прорачу́нитисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, rationes duco.
Про̀резати, ежем, v. pf. durchschneiden, perscindo.
Прорези́вање, n. das Durchschneiden, scissio.

Прорезивати, зујем, v. impf. durchschneiden, perscindo.
Проре́ћи, речем, v. pf. wahrsagen, vaticinor.
Прори́цање, n. das Weissagen, vaticinatio.
Прори́цати, ричем, v. impf. vorhersagen, vaticinor.
Про́рок, m. der Prophet, propheta.
Про́роков, ва, во, des Propheten, prophetae.
Про́роковање, n. vide прорицање.
Про́роковати, кујем, vide прорицати.
Проса̂њкатисе, амсе, v. r. pf. ein wenig Schlitten fahren, vehi trahis paululum.
Про̀сац, сца, m. der Werber, Freiwerber, petitor puellae, procus.
Про̀сед, да, до, (Рес. и Срем.) vide просјед.
Про̀сејати, јем, (Рес. и Срем.) vide просијати.
Просе̂к, m. (Рес. и Срем.) vide просијек.
Про̀сек, m. (Рес. и Срем.) vide просјек.
Про̀сен, на, но, н. п. љеб, слама, Hirsen., miliaceus.
Просе́ница, f. das Hirsenbrot, panis miliaceus.
Просе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide просијецање.
Просе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide просијецати.
Про̀сидба, f. die Freiwerbung, petitio virginis.
Про̀сијати, сијем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, cribro.
Про̀сијек, m. (Ерц.) ein zweischneidiges Instrument zum Durchhauen, securis anceps.
Просијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Durchhauen, persectio.
Просијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) durchhauen, perseco.
Про̀слац, сноца, m. vide просац.
Про̀сипа̂ње, n. 1) das Ausschütten, effusio, profusio. 2) das Verschwenden, profusio.
Про̀сипати, ам (и просипљем), v. impf. 1) ausschütten, profundo. 2) verschwenden, profundo.
Проси́рање, n. das Durchscheißen, Hervorscheißen, procacatio.
Проси́рати, ам, v. impf. durchscheißen, percaco.
Про̀сити, им, v. impf. 1) ђевојку, um ein Mädchen freyen, ambire virginem. 2) betteln, mendico.
Просја̂к, m. der Bettler, mendicus.
Просја̀киња (про̀сјакиња), f. die Bettlerin, mendica.
Просја̂ков, ва, во, des Bettlers, mendici.
Просја́чење, n. die Betteley, mendicatio.
Просја́чити, им, v. impf. nach Bettler Art begehren, mendico.
Просја̂чки (про̀сјачки), ка, ко, 1) bettelhaft, mendicus. 2) adv. bettelhaft, mendice.
Про̀сјед, да, до, der grau zu werden beginnt, subcanus.
Про̀сјек, m. 1) vide просијек. 2) Durchhau, durchgehauener Weg, via arte aperta per saxa.
Про̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) durchhauen, perseco, transeco.
Про̀славити, им, v. pf. н. п. крсно име, zu Ende feyern, perceIebro.
Про̀славитисе, имсе, v. r. pf. sich berühmt machen, berühmt werden, inclaresco.
Про̀слављање, n. 1) das Feyern, percelebratio. 2) das Berühmtwerden, illustratio.
Про̀слављати, ам, v. impf. zu Ende feyern, percelebro.
Про̀слављатисе, амсе, v. r. impf. berühmt werden, inclaresco.
Про̀со, n. die Hirse, milium.
Про̀срати, серем, v. pf. 1) daherscheißen, procaco. 2) просрао све, er hat alles verfressen, patrimonium devoravit.
Про̀ст, ша, шо, 1) einfältig, gemein, simplex. 2) да је просто, es ist vergeben (als Antwort auf Bitte um Vergebung); проста му душа! Gott hab' ihn selig, (vergebe ihm die Sünden).
Проста̂к, m. ein einfältiger gemeiner Mensch, ohne Bildung, homo de plebe.
Проста̀киња, f. ein gemeines Weib, mulier de plebe.
Простáков, ва, во, des простак, hominis plebeji.
Проста̂чки, ка, ко, 1) wie es gemeine Leute haben, plebejus. 2) adv. wie ein простак, more hominis plebeji.
Про̀стира̂ње, n. das Ausbreiten, explicatio, extensio.
Про̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, explico.
Простира̂ч, m. ein Tuch, das ausgebreitet wird, stragulum.
Простѝрача, f. m j. поњава, што се простире, die Kotze, die ausgebreitet wird, um darauf zu liegen, gausape.
Простѝрка, f. vide простирач.
Про̀стити, им, v. pf. verzeihen, ignosco:
А. Прости брате!
Б. Да је просто.

Простòрија, f. der Raum, spatium.
Простòта, f. die Einfalt, simplicitas.
Прòстран, на, но, weit, breit, latus spatiosus.
Простре́лити, им, (Рес. и Срем.) vide простријèлити.
Простре́ти, рем, прострьо, (Рес. и Срем.) vide простријети.
Прòстриж, f. am Rocke, Mantel, die Oeffnung um die Hand durch zu stecken, apertura pallii.
Простријѐлити, им, v. pf. (Ерц.) mit dem Pfeile durchschießen, sagitta trajicio: простријелила га вила.
Прòстријети, рем, прострьо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, explico.
Прòстрићи, рижем, v. pf. durchscheren, aperio tondendo.
Простру́гати, ужем, v. pf. durchschaben, perscabo.
Просу́кати, учем, v. pf. 1) durch und durchschießen, durchbohren, trajicio, confodio. 2) in der zweideutigen Anekdote soviel als просити (ђевојку).
Просу̑ти, спем, v. pf. 1) ausschutten, profundo. 2) vergeuden, verthun, pessumdo: просуо куħу.
Просу̑тисе, спемсе, v. r. pf. 1) herausfließen, effluo. 2) auseinander rinnen, diffluo: просуласе ђаца.
Просу́шити, им, v. pf. ein wenig trocknen, exsicco paullulum.
Про́та, m. (Рес. и Срем.) vide прото.
Прота̑к, m. ријетко решето, што се жито протаче на њега, ein größerer Reiter (Sieb von Leder), cribri genus rarioris.
Прота́кање, n. das Reitern, cribratio.
Прота́кати, ачем, v. impf. durchreitern, cribro.
Прота́њити, им, v. pf. н. п. дрво, dünner machen, extenuo.
Прòтеглити, им, v. pf. ein wenig ziehen, strecken, protento.
Проте́гнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich strecken, extendi. 2) sich strecken, größer werden, excresco.
Проте́зање, n. das Strecken, extensio.
Проте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich ausstrecken, extendi.
Протера́ница, f. (Рес. и Срем.) vide проħераница.
Прòтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide проħерати.
Протериваље, n. (Рес. и Срем.) vide проħериваље.
Протери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide проħеривати.
Проте̏сати, ешем, v. pf. ein wenig behauen, dedolo.
Проте̏ħи, че, v. pf. anfangen zu fließen, promano: протеħао ђазан.

Проти̑в, gegen, contra.
Проти̑ван, вно, но, zuwider, contrarius.
Противитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, streiten, obsisto.
Противљење, n. das Widersetzen, repugnatio.
Проти̑вник, m. der Gegner, adversarius.
Про́тин, на, но, des прота, protopresbyteri.
Протиница, f. die Frau des прота, uxor protopresbyteri.
Протискѝвање, n. 1) das Durchdringen, pressio per —, 2) das Stechen in der Seite, dolor laterum, pleuritis.
Протискѝвати, кујем, v. impf. 1) hinдurchdrängen, premo per —, 2) протискује ме, ich habe Seitenstechen, dolent mihi latera.
Проти̑сли, f. pl. das Seitenstechen, pleuritis.
Прòтиснути, нем, v. pf. 1) durchdringen, premo per —, 2) stechen (in der Seite), dolent latera.
Прòтицање, n. vide протјецање.
Прòтицати, тиче, vide протјецати.
Прòтјецање, n. (Ерц.) das Anfangen zu fließen, initium fluxionis.
Прòтјецати, тјече, v. impf. (Ерц.) anfangen zu fließen, coepi fluere.
Прòто, m. (Ерц.) der Protopresbyter, Erzpriester, protopresbyter.
Прòтопопа, m. vide прото.
Прòтопопин, на, но, des протопопа, protopresbyteri.
Прото̀чити, им, v. pf. durchsieben, reitern, cribro.
Протре́сање, n. das Ausschütteln, excussio.
Протре́сати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
Протре́сти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Протрљати, ам, v. pf. ein wenig reiben, perfrico.
Протрљатисе, амсе, v. r. pf. einander ausbeuteln, perfricare se invicem.
Прòтрти, рем, протрьо, v. pf. 1) durchreiben, reiben, tero. 2) ein wenig reiben, tero paululum.
Протр̀чати, чим, v. pf. zwischen durch, vorbeilaufen, praetercurro.
Прòтуа, f. } ein Schwärmer, Abenteurer, grassator.
Прòтува, f. }
Протужити, им, v. pf. beginnen zu klagen, coepi conqueri.
Протурање, n. 1) das Werfen durch —, jactatio per —, 2) das Losbringen, an den Mann bringen, divenditio.
Протурати, ам, v. impf. 1) durchwerfen, jacto per —, 2) losschlagen, vendo.

Протурашисе, амсе, vide промешашисе.
Протурити, им, v. pf. 1) werfen durch—, jacto per. 2) los werden, anbringen, vendo, liberor.
Протући, учем, v. pf. ein wenig zerschlagen, verberibus adficio modice.
Протјераница, f. (Ерц.) eine verjagte Person, ejectus, ejecta.
Протјерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei, ago per —, praeter —. 2) verjagen, ejicio. Пошшен као и прођеран.
Прођеривање, n. (Ерц.) das Treiben durch —, das Vertreiben, actio per —, ejectio.
Прођеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei —. 2) verjagen, ejicio.
Проћи, прођем, v. pf. 1) durch —, vorbeigehen, eo per —, praetereo. 2) vergehen, vorbeiseyn, praetereo. 3) abgehen (von der Waare), divendi.
Проћисе, прођемсе, v. r. pf. 1) sich ergehen, obambulo. 2) etwas gehen lassen, meiden, mitto.
Проујати, јим, v. pf. } vorbeiheulen,
Проучати, чим, v. pf. } (vom Winde), praeterstrido.
Проучити, им, v. pf. durchlesen, perlego.
Профућкати, ам, vide пропућкати.
Проход, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide илод.
Процавшетти, шим, } vide процвјетати.
Процавтити, им,
Процвасти, атим,
Процватити, им,
Процвешати, ам, (Рес. и Срем.) vide процвјетати.
Процвилети, лим, v. pf. (Рес.) } einen Klageton von sich geben, strido, ejulo.
Процвилити, им, v. pf. (Срем.)
Процвиљети, лим, v. pf. (Ерц.)
Процвјетати, ам, v. pf. (Ерц.) erblühen, effloresco.
Процедити, им, (Рес. и Срем.) vide процијединти.
Процеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide процјеђивање.
Процеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide процјеђивати.
Проценити, им, (Рес. и Срем.) vide процијенити.
Процеп, m. (Рес. и Срем.) vide процијеп.
Процијединти, им, v. pf. (Ерц.) durchseihen, percolo.
Процијенити, им, v. pf. (Ерц.) abschätzen, schätzen, aestimo.
Процијеп, m. (Ерц.) der Kloben, lignum ex parte fissum, forceps ligneus.
Процјеђивање, n. (Ерц.) das Durchseihen, percolatio.
Процјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) durchseihen, percolo.
Прочатити, им, v. pf. durchlesen, perlego.
Прочачкати, ам, v. pf. durchstöbern, durchstochern, perfodio.
Прочешљати, ам, v. pf. кога, (fig.) einen durchkämmen, pectino.
Прочистити, им, v. pf. ein wenig säubern, perpurgo.
Прочитати, ам, vide прочатити.
Прочка, f. Сад је прочка, а други ће пут бити квочка, dießmal mag es dir hingehen (проћи), hac vice fero, in posterum non sic abibis.
Прочкати, ам, vide прочачкати.
Прочупати, ам, v. pf. ein wenig rausen, vellico.
Прочути, чујем, v. pf. hören, erfahren, inaudio.
Прочутисе, чујесе, v. r. pf. laut werden, inaudior.
Прошалитисе, имсе, v. r. pf. ein wenig scherzen, jocor aliquantum, subjocor.
Прошарати, ам, v. pf. ein wenig buntscheckig färben, aliquantum variego.
Прошаратисе, амсе, v. r. pf. sich bunt färben, variegari: прошарало се грожђе, синјег по планини (wenn einzelne Stellen aufgethaut sind).
Прошевина, f. das Erbettene, quod expetitum est.
Прошена ђевојка, f. (ст.) die Verlobte, desponsata:
„Разбољесе прошена ђевојка —
Прошење, n. 1) das Werben um eine Braut, procatio. 2) das Betteln, mendicatio.
Прошешатисе, амсе, v. r. pf. sich ein wenig ergehen, obambulasse.
Прошибати, ам, v. pf. ein wenig mit der Ruthe peitschen, virga plecto.
Прошивање, n. das Durchnähen, persutio, transsutio.
Прошивати, ам, v. impf. durchnähen (wie die Matrazen), persuo.
Прошити, v. pf. durchnähen, persuo.
Прошња, f. das Betteln, mendicatio.
Прошштац, шца, m. 1) die Planke, tabula. 2) дизати се прошца, ein Spiel, da einer den andern, der auf dem Boden liegt und sich starr macht wie ein Bret, bei den Beinen aufhebt, ludi genus.
Прошће, n. (coll.) die Planken, tabula.
Прпа, f. glühende Asche mit Wasser vermischt (als Umschlag), cineres aqua diluti.
Прсат, та, то, stark von Brust, pectorosus.

Пр̀си, (gen. прсӣ и пр̀сију), f. pl. die Brust, pectus.

Пр̏скање, n. das Sprützen, conspersio.

Пр̏скати, ам, v. impf. н. п. водом, sprützen, spargo, conspergo.

Пр̀слук, m. das Brusttuch, das Brustleibchen, subuculae genus.

Пр̀случић, m. dim. v. прслук.

Пр̀снути, нем, v. pf. bersten, springen, disrumpor.

Пр̏снути, не, v. pf. sprützen, emico.

Пр̀ст, m. der Finger, digitus.

Пр̀стен̂, m. 1) der Ring, Fingerring, annulus. 2) joштица на прстен, cf. колачи. 3) eine Art Spiels, ludi genus. Прстена се играју уз месојеђе ноћу; и то је најобичнија игра у Србији и у Босни. Играчи се подијеле на двије стране, па онда један узме прстен и натакне (кријући од они остали) на један рогаљ од мараме, па онда помоли из руке сва четири рогља те један од оне друге стране узме два рогља, а два остану њима: којима допадне прстен, они почну играти, т. ј. крити прстен. Метне се на земљу девет капа (или чарапа, ако нема толико капа) и десета марама, па онда један узме прстен у руку и поткрије под све капе редом (а под једном остави прстен) и најпослије у мараму (марама та зовесе алва или завиштак). Кад онај тако све поткрије, онда они други питају један другога: ђе је твој ишћил (т. ј. ђе мисли да је прстен)? па један, који је као старјешина међу њима, почне дизати капе и тражити прстен. Кад прву капу дигне, онда рече амбар! ако буде прстен у амбару, онда га они узму и крију; ако ли не буде, а он диже остале капе ђе мисли да нема прстена, док не саћера на двије, па онда дигне ону ђе мисли да је прстен, и рече: ова наша (или нек' да ова): ако му буде прстен, а он га узме и крије као да га је нашао у амбару; ако ли не буде, а онај му, што крије, одговори: а ова наша (или не да ова), па узме прстен и броји два коња (т. ј. амбар и ону капу ђе је био прстен), па крије опет на ново. Кад онај нађе прстен послије амбара, онда му онај што крије броји све оне капе што нијесу дигнуте (и амбар и ону под којом је био прстен), ако ли нађе у првој послије амбара, онда кажу да је убио пашку, и броје му ови десет коња. Кад онај амбарне па не нађе прстена, одма му овај што крије метне завиштак (а дотле га држи у руци) на оно мјесто ђе је био амбар; кад који одма однесе прстен у завиштак, онда кажу посраосе (у завиштак). Мјесто амбара може се казати бош (т. ј. празно), али кад се бошка, онда се дижу оне капе, ђе нема прстена; па кад онај, што тражи, саћера на двије капе бошкајући, онда су обје његове; ако ли нађе прстен бошкајући, онда се броје сви коњи, као и кад се убије пашка. Под коју се капу један пут сакрије прстен, она се други пут зове погорелица, или пожеглица, и зато није слободно два пут засопце под једну капу сакрити: зашто погоре сви коњи, што су дотле били изиграни. Кад изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју (највише се играју у 100), онда се карете различно: једне (оне што су надиграни) гаре, једне брију (ивером или каквим цријепом); једни траже устима прстен по мекињама или по пепелу, једни лају око куће, или вичу што им се заповједи; од једније граде ћуприју, од једније крижају дуван и т. д.

По варошима ђешто крију прстен под филџане мјесто капа, и ту је много теже умишћилити (т. ј. погодити ђе је); а по неким мјестима, особито по Сријему, по Бачкој и по Банату, крију прстен у руке (и то кажу: да се играмо прстенка), но то се највише игра са женама, и ту нема карета никаквога, него само да мушкарци мијешају своје руке са женскима.

Прсте́нак, ика, m. 1) по варошима у Немачкој, soviel als прстен 3. 2) die Kamille, chamaemelum vulgare.

Пр̀стеновâње, n. das Anstecken des Ringes (beim Freyen), donum annuli, cum puella cui desponsatur.

Пр̀стеновати, нујем, v. pf. und impf. т. ј. ђевојку, der Verlobten den Ring anstecken, dare annulum desponsatae.

Прстêње, n. (coll.) die Ringe, annuli.

Пр̀стић, m. dim. v. прст.

Пр̀тен, на, но, von Linnen oder Hanf, linteus, cannapinus.

Пртѐњача, f. т. ј. торба, eine торба von Leinwand, sacculus linteus.

Пр̀тина (пр̀тина), f. die Schneebahn, via per nives.
Пртѝница, f. dim. v. пртина.
Пр̀тити, им, v. impf. Bahn machen durch den Schnee, viam aperio per nives.
Пр̏тити, им, v. impf. auf den Rücken heben, tollo. Штагођ носиш, прти, а што једеш, дроби (Ерц.).
Пртѝће, n. Linnenzeug, lintea.
Пртља̑г, m. } das Gepäck, impedimenta.
Пр̀тљага, f. }
Пртља̀жина, f. augm. v. пртљаг.
Пртља̀ње, n. 1) das Schwätzen eines Kindes, blateratio. 2) das Fortpacken, abitus, ablatio.
Пр̀тљати, ам, v. impf. 1) што пртљаш? was schwätzest du da? quid blateras. 2) пртљај, пртљај, mache daß du damit fortkommst, bring's weg.
Пр̀ћење, n. das Nasenrümpfen, (eig. Verziehen der Lippen) das Maulrümpfen, contorsio oris.
Пр̏ћење, n. das Bahnbrechen durch den Schnee, viae per nives apertio.
Пр̂ћење, n. das Aufladen auf den Rücken, sublatio in dorsum.
Пр̀ћеуснаст, та, то, mit aufgeworfenen Lippen, labiis crassis.
Пр̀ћити усне, v. impf. } die Lippen aufwerfen, das Maul rümpfen, labia contorqueo.
Пр̀ћитисе, имсе, v. r. impf. }
Пру̏га, f. ein Streif, linea, taenia.
Пру̀гиња, f. Frauenname, nomen muliebre.
Пру̀гло, n. Art Schlinge (der Vogelfänger), laqueus.
Пру̑д, m. die Sandbank, Düne, syrtis.
Прудо̀вит, та, то, reich an Sandbänken, syrtosus.
Пру̀жање, n. das Ausstrecken, porrectio.
Пру̀жати, ам, v. impf. 1) ausstrecken, extendo, н. п. руку, ногу. 2) чашу, reichen, porrigo.
Пружатисе, амсе, v. impf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Пру̀жити, им, v. pf. 1) чашу, reichen, porrigo. 2) ausstrecken, herreichen, extendo, porrigo.
Пру̀житисе, имсе, v. r. pf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Пру̑т, m. die Ruthe, virga.
Пру̀так, тка, m. 1) hyp. v. прут. 2) ein Streif am Kleide, virgula, clavus.
Пру̀таст, та, то, gestreift, virgatus.
Пру̀тић, m. dim. v. прут.
Пру̀товача, f. eine Art rothgestreifter Aepfel, mali genus.
Пру̀туља, f. vide прутовача.
Пру̏ће, n. (coll.) die Ruthen, virgultum.
Прца̂ње, n. das Begatten der Ziegen, coitus caprarum.

Прцатисе, асе, v. r. f. m. j. коза, sich begatten (von Ziegen), coeo (de capris). Чије се гођ козе прцају, мога јарца муда боле, oder: буд се твоје (или туђе) козе прцају, зашто мога јарца муда боле.
Прцва̀рење, n. das Kochen, (Sieden, Braten) mit Geräusch, frixio.
Прцва̀рити, им, v. impf. rösten, torreo, frigo.
Прцва̀рница, f. der Laden, wo Würste u. dgl. gebraten verkauft werden, taberna coqui.
Прцка̂ње, n. dim. v. прћење.
Пр̀цкати, ам, v. dim. v. прћети.
Прцу̀ка̂ње, n. vide прцкање.
Прцу̀кати, ам, vide прцкати.
Пр̀чевина, f. der Bocksgestank, hircus: удара на прчевину.
Прчѐвит, та, то, н. п. јарац, nach Begattung riechend, olens coitum.
Пршу̀та, f. Art Schinken (von Rindfleisch), pernae genus (italiänisch presciutto).
Псалтѝр, m. (сељаци говоре салтир) der Psalter, psalterium.
Псалтѝрац (салтирац), рца, m. der Psalterschüler, tiro discens psalterium, id est tiro tertii anni.
Псета̂шце, n. dim. v. псето.
Псѐто,ета (и псета), n. der Hund, canis.
Псѐћӣ, ћа, ће, Hunds-, caninus.
Псѝна, f. augm. v. пас.
Псова̂ње, n. das Schelten und Schimpfen, convicium.
Псо̀вати, псујем, v. impf. schimpfen, convicior.
Псова̑ч, m. der Schimpfer, conviciator.
Псова̀чев, ва, во, des псовач, conviciatoris.
Псова̀чица, f. die Schimpferin, conviciatrix.
Псо̀вка, f. der Schimpf, ignominia.
Псо̀глав, m. (in der Volksgeographie) ein Mensch mit einem Hundskopf, homo capite canino.
Пст! interj. pst, pst!
Пу̀, пуа, m. die Bilchmaus, Haselmaus, glis (krainisch: полх повх).
Пу̀ало, m. der still farzt, qui tacite pedit (?); мртвопуало, der Matzfotz, qui nec calidus est, nec frigidus.
Пуа̂љка, f. das Blaserohr, tubulus flatorius.
Пу̀ање, n. 1) das Blasen, flatio. 2) venti emissio sine crepitu.
Пу̀ара, f. гљива, eine Schwam-Art, genus fungi.
Пу̀аре, f. pl. (im Scherze: die Farzhosen) die weiten türkischen Hosen, caligae latae Turcarum.
Пу̀ати, ам (и пушем), v. impf. blasen, fla-

Пуа̂ħ, m. vide пу.
Пуда̂р, m. der Wächter des Weinbergs, custos vineae.
Пуда́рење, n. das Bewachen des Weinberges, custodia vineae.
Пуда̀рина, f. der Lohn für die Hütung des Weinbergs, merces custodiae vineae: платио пударину; отишао у пударину.
Пуда́рити, им, v. impf. ein пудар seyn, sum custos vineae.
Пуда̀рица, f. die Hüterin des Weingartens, femina custodiens vineam.
Пуда̂рка, f. vide праħа.
Пуда̂рскӣ, ка, ко, 1) der Hüter der Weinberge, custodum vineae. 2) adv. wie ein пудар, more custodis vineae.
Пу̑ж, m. (млоги говоре и спуж) die Schnecke, cochlea.
Пу̏жевљӣ, ља, ље, Schnecken-, cochleae.
Пу̀заваџ, вца, m. eine Art Specht, der Baumläufer, picus arborarius.
Пуза̂ње, n. das Klettern, Kriechen, nisus, reptatio.
Пу̀зати, ужем, v. impf. 1) kriechen, repto. 2) klettern, enitor.
Пу̀зити, им, v. impf. 1) klettern, kriechen, repto. 2) ausgleiten, labor:
„Киша музе,
„Ноге пузе,
„Чувај гузе.
Пу̀здра, f. (bei den vierfüßigen Thieren) die Ruthe, penis quadrupedum (vox honesta).
Пу̏јка, f. vide будија.
Пу̏кӣ, ка, ко, н. п. пуки сирома, blutarm, pauperrimus.
Пу̀кнути, нем, vide пуħи.
Пу̀котина, f. die Spalte, Ritze, der Riß, fissura.
Пукта̂ње, n. das Puffen kochender Bohnen, sonitus pisi cocti.
Пу̀ктати, пуħем, v. impf. puffen, sonare, subcrepito:
„Гуштер пуħе навр куħе,
„Гаħе плеше на војску ħе —
Пу̀лија, f. ein Knopf, schnallenartiger Knopf.
Пу̏н, на, но, voll, plenus; пун пунцат (пунцит), ganz und gar voll.
Пу̏нац, нца, m. vide тасm.
Пу̏начак, чка, ко, dim. v. пун.
Пу̀мгуз, m. erdichtete Speise, nomen fictum cibi, q. d. qui replet culum.
Пу̀нити, им, v. impf. 1) füllen, impleo. 2) пушку, laden, implco.
Пу̀нитисе, имсе, v. r. impf. voll werden, impleri: пуни се мјесец, човек у лицу.
Пу̀ница, f. 1) женина мати, die Schwiegermutter (die Mutter der Frau), mater sponsae. 2) die Verwandte der Frau, affinis ex parte uxoris: отишао у пунице.
Пу̀ничин, на, но, der пуница, socrus.
Пу̀нишаке, f. pl. ein Kartenspiel, ludi chartarum genus (österr. Saunikel).
Пу̀ноглаваџ, вца, m. eine Art Wasserthiers, bestiae aquaticae genus.
Пу̀нтвани, m. ungegorner Wein, um damit den Wermuthwein zu versüßen, vini (musti) genus.
Пу̀нути, нем, v. pf. feisten, ventum emitto sine crepitu.
Пунца̂т (пунцит), та, то, cf. пун.
Пуње̂ње, n. das Füllen, impletio.
Пу̀ор, m. die Asche über dem glimmenden Feuer, cinis superjectus igni.
Пу̀пав, ва, во, großbäuchig, ventrosus.
Пу̀паваџ, вца, m. der Wiedehopf, upupa.
Пу̀пак, пка, m. die Knospe, calyx.
Пу̀пак, пка, m. der Nabel, umbilicus.
Пу̀пити, пи, v. impf. es treibt Knospen, gemmas emitto.
Пу̀пољак, љка, m. vide пу̀пак.
Пу̀пчиħ, m. dim. v. пу̀пак.
Пу̀пчиħ, m. dim. v. пу̀пак.
Пу̀ра, f. vide будија.
Пу̀рак, рка, m. 1) die Flintenkugel, globulus igneus. 2) hart gekochte Fisolen, phaseolus semicrudus.
Пура̂н, m. vide будаџ.
Пу̀рењак, њка, m. ein halbreifes Stück Kukuruz zum Rösten, zea tostilis. cf. лоређак.
Пуре̂ње, n. das Braten von (grünem) Kukuruz, tostio zeae semimaturae: има ли веħ кукуруза за пурење?
Пу̀реш, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̀рити, им, v. impf. m. j. кукуруз, rösten, braten, torreo.
Пу̀рко, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̀ро, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̀сат*, m. vide оружје.
Пу̑ст, та, то, 1) verlassen, herrenlos, desertus. 2) öde, desertus. 3) пуста батина! трчи пуст као бијесан! ала је пуст лаком! лијепа је пуста као вила! Да се пуста Бога намолимо (cf. јагњиво)!
Пуста̀ија, m. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein Räuber, latro. cf. ајдук.
Пуста̀јини, на, но, des Straßenräubers, latronis.
Пуста̀ијскӣ, ка, ко, } 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv.
Пуста̀јскӣ, ка, ко, } räuberisch, more latronis.
Пу̀стара, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.), die Puste (in Ungern), terra non arata, sed gregibus permissa.
Пу̀стимица, f. ein Wurfprügel, lignum missile, z. B. um Obst herabzuschlagen.

Пу̀стимичке̑, бацити дрво, prügelartig geworfen, so daß es in der Luft sich umdreht, ita jactum, ut torqueatur cum volat.
Пу̀стињак, m. der Einsiedler, anachoreta.
Пу̀стиња, f. die Einöde, desertum.
Пу̀стити, им, v. pf. lassen, mitto, dimitto; жену, sein Weib (gerichtlich), entlassen, divortium facere cum uxore; браду, wachsen lassen, promitto; пустило масло (m. j. цицвара) маст.
Пу̀столина, f. (als Scheltwort) verlassen, herrenlos, deserta res, homo, bestia.
Пусто̀сватица, f. ein Hochzeitgast ohne Amt, conviva nuptialis sine munere. cf. женидба.
Пу̀стошан, шна, но, öde, desertus.
Пу̑т, m. 1) der Weg. via. 2) један пут, два пут, einmal, zweimal, semel, bis.
Пу̀так, тка, m. hyp. v. пут:
„Јеленак ми гору ломи
пушак да му је —
Пута̑љ, m. коњ путоногаст, ein Pferd, das eine Blaße am Fuße hat, equus habens maculam in pede.
Пута̀ња, f. der Fußsteig, semita.
Пута̀њица, f. dim. v. путања.
Пута̑шце, n. dim. v. пуце:
„Ој Миљо Милице!
„Сребрно путашце —
Пу̑тник, m. 1) ein Reisender, viator. 2) Mannsname, nomen viri.
Пу̑тников, ва, во, des путник, viatoris.
Пу̑тнички̑, ка, ко, 1) der путници, viatorum. 2) adv. wie ein Reisender, viatoris more.
Пу̑то, n. das Fußeisen, pedica. Јуна као путо q лотру.
Путова̑ње, n. das Reisen, peregrinatio.
Путовати, тујем, v. impf. reisen, peregrinor.
Пу̀тоногаст, ша, то, 1) eine Blaße am Fuße habend, macula praeditus in pede u. п. коњ, пас. 2) човек путоногаст (auch mit den Beisatze: у све четири), ein verteufelter Kerl (in gutem Sinne), versutus, insignis.
Пу̀ќ! interj. plumpf, sonus rei cadentis in aquam.
Пу̀ќење, n. das Grollen, Aufwerfen der Lippen vor Verdruß, vultus iratus, buccarum inflatio.
Пу̀ћи (говорисе и пукнути), пукнем, v. pf. 1) bersten, springen, rumpi. 2) krachen (wie die Flinte, Kanone), edo sonitum. 3) пукло поље, пукле равнине, erstreckt sich unabsehbar hin, patet late.
Пу̀ќитисе. кимсе, v. r. impf. die Lippen vor Groll aufwerfen, buccas inflo.
Пу̀ќкање, n. das Tabackrauchen in kleinen Zügen, emissio fumi nicotianae intervallis brevibus.
Пу̀ќкати, ам, v. impf. Tabak puen, nicotianae fumum emitto brevi intervallo.
Пу̀ќкац! vide пуќ.
Пуца̑ње, n. 1) das Springen, ruptio, ruptura. 2) das Krachen, fragor.
Пуца̑р, m. vide дрндар.
Пуца̀рање, n. dim. vide пуцање 2.
Пуца̀рати, ам, dim. vide пуцати 2.
Пуца̀ратисе, амсе, dim. vide пуцатисе.
Пуца̀рев, ва, во, vide пуцаров.
Пуца̑ров, ва, во, vide дрндаров.
Пу̀цати, ам, v. impf. 1) bersten, springen, rumpor. 2) krachen, sonitum edo.
Пу̀цатисе, амсе, v. r. impf. auf einander schießen, telis se mutuo petere.
Пу̀це, цета (и пуца), n. (gen. pl. путаца) 1) eine Weinbeere. acinus. 2) der Knopf, globulus (fibulatorius).
Пу̀цњава, f. das Krachen (der Kanonen), fragor.
Пу̀чина, f. н. п. морска, die unabsehbare Meersfläche, aequor latum, patens.
Пуше̑ње, n. 1) das Rauchen des Tabaks, fumigatio. 2) das Rauchen, fumus.
Пу̀шити, им, v. impf. 1) Tabak rauchen, fumum nicotianae emitto. 2) stauben, excito pulverem.
Пу̀шитисе, шисе, v. r. impf. rauchen, fumus est.
Пу̀шка, das Schießgewehr, telum jaculatorium: мала, Pistole; дуга, Flinte; auch die вјетрењача (Windbüchse) ist eine пушка.
Пушка̑р, m. 1) који добро може убити из пушке, der Schütz, Scharfschütz, qui excellit jaculando. 2) der Gewehrfabrikant, telorum igniferorum confector, faber.
Пушка̀ра̑ње, n. das Plänkeln, jaculatio mutua e telis igniferis.
Пушка̀ратисе, амсе, v. r. impf. plänkeln, jaculari mutuo.
Пушка̑рев, ва, во, vide пушкаров.
Пу̀шкарица, f. Pumpflinte (der Kinder), teli puerilis genus.
Пушка̑рница, n. das Schießloch, die Schießscharte, foramen jaculatorium.
Пушка̑ров, ва, во, des пушкар, jaculatoris.
Пушко̀мет, m. die Weite eines Flintenschußes, distantia jactus teli jaculatorii.
Пу̀шница, f. зграда ђе се суши воће, die Obstdarre, aedificium (furnus) pomis torrendis.
Пу̀шт, m. (у Босни по варошима) (als Scheltwort) der Lump, juvenis nihili.
Пу̀штање, n. das Lassen, desertio, missio.

Пу́штати, ам, v. pf. lassen, mitto. cf. пустити.
Пу̀штати, ам, v. impf. lassen, mitto.
Пуштѐница, f. 1) die Geschiedene, mulier dimissa a marito. 2) der Zweig, den der Reiter im unwegsamen Walde zurückbeugen muß (um nicht davon im Gesichte verwundet zu werden) und dann auslässt), frons arboris reclinata ab iter faciente per silvam. Ишао ђак кроз честу на коњу, а калуђер за њим; нагази ђак на такову пуштеницу, па је савије за собом и рече калуђеру: „Чувајсе, дуовниче, пуштенице." А калуђер помисли на пуштеницу 1), па рече: „Пуштај је ва истину на ме, ако је млада." Тек што је он то изговорио, а пуштеница њему преко очију: зашто је и она била млада, а ђак о пуштеници 1) није ни сањао.
Пушча̑нӣ, на, но, н. п. пра, зрно, калуп, шипка, Gewehr-, jaculatorius.
Пушчѐтина, f. } augm. v. пушка.
Пу̀шчина, f. }
Пу̏шчица, f. dim. v. пушка.

Р.

Ра̏бар, бра, m. (ст.) vide војно:
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —
Ра́бар, бра, ро, tapfer, fortis.
Ра̀баџија, m. vide тежа̑к.
Ра̀бота, f. 1) die Arbeit, opus. 2) das Geschäft, negotium.
Рабо̀та̑ње, n. das Arbeiten, operis factio.
Рабо̀тати, ам, v. impf. arbeiten, opus facio.
Ра̀ботни̑к, m. der Arbeiter, operae. cf. посленик.
Ра̏бош, m. das Kerbholz, talea.
Ра́брење, n. das Muthmachen, Ermuthigen, hortatio militum ut bono sint animo.
Ра́брити, им, v. impf. anfeuern, animum addo:
„Србадију око себе рабре —
Ра́брост, f. die Tapferkeit, virtus.
Ра́вак, вка, m. der Honigfladen, favus.
Ра̏ван, вни, f. die Ebene, planities.
Рава̑н, m. ријека у Ресави, vide Раваница 1.
„— — крај воде Равана —
Ра́ван, вна, но, eben, planus.
Рава̀ница, f. 1) ријека у Ресави. cf. Раван. 2) намастир на тој ријеци. 3) намастир у фрушкој гори. cf. Врдник. Рава̀ничанин, калуђер из Раванице. Рава̑ничкӣ, ка, ко, von Раваница.
Ра̀вањ, вња, m. мјесто између Саве и Засавице (у Мачви више Митровачке скеле). На Равњу је био Српски шанац.
Равна̑ње, n. das Ausgleichen (zweier Streitender), reconciliatio.
Ра̀внати, ам, v. impf. ausgleichen, vergleichen (Streitende), compono.
Равнѝна, f. die Ebene, planities.
Ра́внити, им, v. impf. ebnen, aequo.
Равнѝца, f. vide равнина.
Ра̑д, m. die Arbeit, labor.
Ра̑д, да, до, gern, lubens: ја сам рад то учинити, ich thue es gern, facio lubens.
Ра́да, f. Frauenname, nomen feminae.
Рада̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̀дас, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́де, m. hyp. v. Радоица.
Ра̀ден, m. Mannsname, nomen viri.
Раде̑нко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏ди, wegen, ob — um Willen, propter: Бога ради, um Gottes Willen;
„Сењани се у лов подигнули
„Среће ради на Божић у јутру —
Ра̀дивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑дин, m. ein arbeitsamer Mensch, homo laboriosus.
Ра̀дин, m. Mannsname, nomen viri.
Радѝнко (Радѝнко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́дити, им, v. impf. 1) arbeiten, laboro. 2) што радиш? was machst du, wie gehts dir, quid agis.
Ра̀дич, m. Mannsname, nomen viri.
Радѝш, m. (krain. вртавка, österreich. Drahdiberl, d. i. dreh dich Bärbchen).
Ра̀диша, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дман, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дмил, m. Mannsname, nomen viri.
Радми̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра́до, m. hyp. v. Радоица.
Ра̀до, gern, lubenter: радо иду на војску.
Ра̀доба, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀добуд, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑ње, n. das Freuen, gaudium.
Ра̀доватисе, дујемсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo, laetor.
Ра̀довац, вца, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̀ва̑шница, f. намастир под Цером.
Радо̀ва̑шничанин, калуђер из Радо-

вашнице. Радова̂шничкӣ, ка, ко, von Радовашница.
Радо̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑доје, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̀јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Радо̀јко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀доња, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀досав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀досан, сна, но, vide радостан.
Радо̂ст, f. die Freude, gaudium, laetitia.
Ра̀достан, сна, но, freudig, laetus.
Ра̀дота, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑дош, m. die Aufgabe, res gratis addita rei bene venditae.
Ра̀дош, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дука, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀ка̂н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дул, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дула, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀лӣћ, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̀сӣн, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́ђање, n. 1) Gebären, partus. 2) das Fruchtbringen, fertilitas.
Ра́ђати, а́м, v. impf. 1) gebären, pario. 2) Frucht bringen, fero fructum: рађа виноград, воће.
Ра́ђатисе, амсе, v. r. impf. aufgehen, orior: рађасе сунце.
Ра́ђевина, f. eine кнежина der нахија von Зворник (морао је некад бити онђе некакав Рађ, Рађа или Рађо: зашто у Рађевини има некакво мјесто, које се и данас зове Рађев камен). Рађевац (вца), човек из Рађевине. Ра́ђевка, жена из Рађевине. Ра́ђевскӣ, ка, ко, von Рађевина.
Ра̀ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂ж, f. der Rocken, secale cereale Linn.
Ра̀жалитисе (ражалитисе), ли ми се, v. pf. leid thun, doleo: ражалило му се.
Ра̀жан, на, но, н. п. љеб, слама, Rocken-, secalinus.
Ра́жањ, жња, m. der Bratspieß, veru.
Раже̏нитисе (раженитисе), имсе, v. r. pf. q. d. sich entweiben, uxorem exuo. Ласно се оженити, али се мучно раженити.
Раже̏ћи (ражећи), ежем, v. pf. vide распалити 1.
Ра̀жљевање, n. (Крц.) das Ausgießen, effusio.
Ра̀жљевати, ам, v. impf. (Крц.) ausgießen, effundo.
Ра̀жњић, m. dim. v. ражањ.
Ражо̀вница, f. Rockenbrot, panis secalinus.
Раза̀брати, берем, v. pf. 1) in Erfahrung bringen, rescio, exploro. 2) unterscheiden, verstehen, intelligo.
Раза̀братисе, беремсе, v. r. pf. 1) zu sich kommen (vom Rausche, vom Phantasiren), redeo ad mentem. 2) разабрао се љеб, ist schön aufgegangen, nicht talkig, panis bene coctus, rarus.
Раза̀вити, вијем, vide развити.
Раза̀гнати, ам, vide раштерати.
Раза̀пети, пнем, v. pf. ausspannen, extendo: чадор, коња, човека и т. д.
Раза̀петисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufstellen daß Niemand vorbei kann, impedire transitum.
Раза̀пињање, n. das Ausspannen, extensio.
Раза̀пињати, њем, v. impf. ausspannen, extendo.
Раза̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich gespannt ausstellen, extendi, ne quis transeat.
Раза̀сипање, n. das Zerstreuen, sparsio.
Раза̀сипати, ам (и разасипљем), v. impf. zerstreuen, dissipo.
Раза̀слати, шаљем, v. pf. zerschicken, aussenden, dimitto (in diversas partes).
Раза̀стирање, n. das Ausbreiten, extensio.
Раза̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, extendo.
Раза̀стрети, ем, разастро, (Рес. и Срем.) vide разастријети.
Раза̀стријети, рем, разастро, v. pf. (Крц.) ausbreiten, extendo, explico.
Раза̀сути, спем, v. pf. auseinander streuen, spargo.
Разбару̀сити, им, v. pf. т. ј. косу, } mit zerrauften Haaren da seyn, crinibus impexis sum.
Разбару̀ситисе, имсе, v. r. pf. } mit zerrauften Haaren da seyn, crinibus impexis sum.
Разба̀цати, ам, vide разбацити.
Разбаци̏вање, n. das Auseinanderwerfen, disjectio.
Разбаци̏вати, цујем, v. impf. auseinander werfen, disjicio.
Разба̀цити, им, v. pf. zerwerfen, disjicio.
Ра̀збећисе, бегнемсе, (Рес. и Срем.) vide разбјећисе.
Ра̀збигуз, m. (halb im Scherze) das Glatteis (worauf man sich den Hintern zerschlägt), glacies lubrica.
Разби̏јање, n. 1) das Zerschlagen, disjectio. 2) das Schlagen, Besiegen, fugatio. 3) das Auswechseln in kleine Münze, permutatio. 4) das Verhindern, impeditio, aversio.
Разби̏јати, ам, v. impf. 1) zerschlagen, disjicio. 2) den Feind schlagen, fugo. 3) дукат, талијер, банку, Geld wechseln (in kleinere Münze), permuto. 4) verhindern, impedio, retineo, distineo.
Разби̏рање, n. 1) das schön- und locker-Aufgehen des Brotes, raritas panis. 2) das Verstehen, intelligentia. 3) Erkundschaften, exploratio.

Разбúрати, ам, v. impf. 1) ausklauben, seligo. 2) erkundschaften, exploro. 3) verstehen, intelligo.

Разбúратисе, амсе, v. r. impf. zu sich kommen, ad mentem redeo.

Рàзбити, бијем, v. pf. 1) н. п. лонац, чашу, zerschlagen, disjicio. 2) војску, schlagen, fugo, vinco. 3) дукат, in kleine Münze wechseln, commuto. 4) verhindern, impedio: ћео сам да идем у лов, па ме разби Ранко; ћелисмо да копамо кукурузе, па нас разби киша.

Рàзбјећисе, бјегнемосе, v r. pf. (Ерц.) auseinander fliehen, diffugio.

Разблажúвање, n. das Versüßen, dulcoratio.

Разблажúвати, жујем, v. impf. н. п. млијеко, versüßen, dulcoro.

Разблáжити, им, v. pf. versüßen, dulcoro.

Разблýдити, им, v. pf. н. п. овцу, angewöhnen, daß es uns nachfolgt, mansuefacio,

Разблỳдница, f. т. ј. овца (ст.), ein Schaf, das uns nachfolgt, aus der Hand frißt, u. s. w. ovis mansueta:
„Ти помузи овцу разблудницу,
„Залиј цвијет кроз танку свиралу —

Рáзбој, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) (ст.) vide разбојиште:
„Она иде на Косово равно,
„Па се шеће по разбоју млада,
„По разбоју честитога кнеза —

Рáзбојиште (рàзбојиште), n. Ort, wo eine Schlacht gewesen, locus ubi proelium fuit.

Разбòлетисе, лимсе, (Рес.) } vide
Разбòлитисе, имсе, (Срем.) } разбољетисе.

Разбòљетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripior.

Рàзборит, та, то, 1) verständlich, leicht begreifend, intelligens, н. п. човек. 2) (ст.) weit (vom Kleide), amplus:
„Ко ти реза борну сукњу?
„У појасу сабориту,
„У скутови разбориту? —

Разбрáјање, n. das Auseinanderzählen, dinumeratio.

Разбрáјати, ам, v. impf. abzählen, dinumero.

Рàзбрати, берем, vide разабрати.

Рàзбратисе, беремсе, vide разабратисе.

Рàзбратити, им, v. pf. entbrüdern, disjungo fratres.

Рàзбратитисе, имсе, v. r. pf. ми смо се разбратили, wir nennen uns nicht mehr Brüder, rupimus fraternitatem.

Разбројити, им, v. pf. abzählen, dinumero.

Разбýдити, им, v. pf. aufwecken, excito (e somno), expergefacio.

Разбýдитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, expergiscor.

Рàзвадити, им, v. pf. (Streitende) auseinander bringen, pugnantes separo.

Рàзвађâње, n. das Auseinanderbringen (von Streitenden), separatio pugnantium.

Рàзвађати, ам, v. impf. Streitende auseinander bringen, separo pugnantes.

Рàзвалине, f. pl. die Ruinen, Trümmer, rudera.

Развáлити, им, v. pf. zertrümmern, zerstören, everto. 2) уста, das Maul weit aufthun, diduco os.

Развалйвање, n. das Zerstören, destructio.

Развалйвати, љујем, v. impf. zerstören, destruo, everto.

Развéвање, n. (Рес. и Срем.) vide развијевање.

Развéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијевати.

Разведрáвање, n. das Aufheitern (des Himmels), rediens serenitas coeli.

Разведрáвати, ам, v. impf. ausheitern, exhilaro, sereno.

Разведрáватисе, васе, v. r. impf. heiter werden, serenor.

Развèдрити, им, v. pf. ausheitern, sereno.

Развèдритисе, рисе, v. r. pf. sich ausheitern, serenor.

Развејáвање, n. (Рес. и Срем.) vide развијавање.

Развејáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијавати.

Рàзвејати, јем, (Рес. и Срем.) vide рàзвијати.

Развенчáвање, n. (Рес. и Срем.) vide развјенчавање.

Развенчáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчавати.

Развèнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчати.

Развесèлити, им, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Развесељáвање, n. das Erfreuen, Aufheitern, exhilaratio.

Развесељáвати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro.

Развèсти, ведем, v. pf. 1) auseinander führen, in diversa duco. 2) auseinander treiben (z. B. einen Topf auf der Scheibe), diduco.

Развèсти, везем, v. pf. 1) auseinander fahren, diveho. 2) singend oder weinend weit ausholen, diduco.

Развéсти, везем, v. pf. die Stickerey auflösen, resolvo acu pictum, relaxo.

Развијавање, n. (Ерц.) das Zerworfeln, diventilatio.
Развијавати, ам, v. impf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Развијање, n. das Entwickeln, explicatio.
Развијати, вијем, v. pf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Развијати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развијевање, n. vide развијавање.
Развијевати, ам, vide развијавати.
Развикатисе, вичемсе, v. r. pf. ins Schreyen kommen, inclamo.
Развити, вијем, v. pf. entwickeln, auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развјенчавање, n. (Ерц.) das Entkränzen (die Trauung ungeschehen machen), discoronatio?
Развјенчавати, ам, v. impf. (Ерц.) entkränzen, discorono.
Развјенчати, ам, v. pf. entkränzen (zurücktrauen), demo coronam nuptialem (?): кад се један пут вјенча, не може се развјенчати.
Развлачење, n, 1) das Auseinanderziehen, distractio. 2) das Verziehen (des Kindes), mala educatio.
Развлачити, им, v. impf. 1) verziehen, distraho. 2) das Kind verziehen, corrumpo puerum nimia indulgentia.
Разводити, им, v. impf. 1) auseinanderführen, duco in diversa. 2) ausweiten, diduco (z. B. den Topf).
Развођење, n. 1) das Auseinanderführen, ductio in diversa. 2) das Ausweiten, diductio.
Развожење, n. das Auseinanderführen, divectio.
Развозити, им, v. impf. н. п. на колима ђубре, auseinanderführen, diveho.
Развргнути, нем, vide разврћи.
Разврнути, нем, v. pf. aufwerfen, aufbrechen (die Nuß), disrumpo.
Разврсти, врзем, v. pf. loswickeln, expedio.
Развртање, n. das Auswerfen, disruptio.
Развртати, врћем, v. impf. aufbrechen, disrumpo.
Разврћи (говорисе и развргнути), вргнем, vide разметнути.
Разврšивање, n. das Abgipfeln, demtio a summitate.
Разврšивати, шујем, v. impf. н. п. сијено, abgipfeln, vom Gipfel nehmen, demo de summitate.
Разврšити, им, v. pf. н. п. сијено, abgipfeln, demo de cacumine.
Развући, учем, v. pf. 1) zerziehen, distraho. 2) verziehen (ein Kind), indulgentia corrumpo.
Разгађање, n. das Zertheilen, distributio.

Разгађати, ам, v. impf. zertheilen, distribuo.
Разгазити, им, v. pf. auseinander treten, disculco.
Разгалити, им, v. pf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разгалитисе, лисе, v. r. pf. н. п. вријеме, heitert sich auf, wird schön.
Разгаљивање, n. das Aufheitern, exhilaratio.
Разгаљивати, љујем, v. impf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разгаљиватисе, љујесе, v. r. impf. sich ausheitern (vom Wetter), serenor.
Разгласити, им, v. pf. bekannt machen, divulgo.
Разглашивање, n. das Bekanntwerden, divulgatio.
Разглашивати, шујем, v. impf. bekannt machen, divulgo.
Разгледање, n. das Beschauen, dispectio.
Разгледати, ам, v. impf. betrachten, dispicio.
Разгледати, ам, v. pf. ansehen, dispicio.
Разглобити, им, v. pf. н. п. лијес, auseinander fügen, auseinander thun, disjungo.
Разгњевити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Разгњечити, им, v. pf. zerknetten, condepso.
Разговарање, n. 1) das Besprechen, confabulatio. 2) das Ermuthigen, animi additio.
Разговарати, ам, v. impf. einem Bekümmerten Muth einsprechen, animum addo. Кукај мајко те ме разговарај.
Разговаратисе, амсе, v. r. impf. sich besprechen, colloqui.
Разговетан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide разговјетан.
Разговјетан, тна, но. (Ерц.) deutlich, nicht untereinander, distinctus: разговјетно говори, пише; кад ко разговјетно говори Њемачки, ја све разумијем.
Разговор, m. 1) das Gespräch, colloquium. 2) Trost (das Ausreden von traurigen Gedanken), consolatio:
„Моја мати јадна разговора —
Разговорак, рка, m. (ст.) dim. v. разговор 2.:
„Ту су мајци танки разговорци —
Разговоран, рна, но, човек, gesprächig, adfabilis.
Разговорити, им, v. pf. einem wieder Muth einsprechen, animum recreo.
Разговоритисе, имсе, v. r. pf. sich besprechen, colloqui.
Разгодити, им, v. pf. vertheilen, distribuo.

Разгóнити, им, v. impf. auseinander treiben, dispello.

Разгóњење, n. das Auseinanderjagen, dispulsio.

Разгòретисе, рисе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut brennen, candeo (de igne).

Рàзграбити, им, v. pf. zerraffen, diripio.

Разгрáдити, им, v. pf. 1) entzäunen, demo sepem. 2) auseinander thun, retexo:

„Штогођ брака — — саграде,
„То им виле све за ноћ разграде —

Разграђѝвање, n. 1) das Entzäunen, disseptio. 2) das Auseinanderthun, retextura.

Разграђѝвати, ђујем, v. impf. 1) entzäunen, diruo sepem. 2) auseinander thun, retexo, solvo.

Разгрàнатисе, насе, v. r. pf. н. п. дрво, Zweige treiben, diffrondesco.

Разгрèбати, бем, vide разгрепсти.

Разгрéвање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.

Разгрéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.

Разгрејáвање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријавање.

Разгрејáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријавати.

Рàзгрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide разгријати.

Разгрèпсти, ребем, v. pf. zerkratzen, unguibus dilacero.

Разгрѝзање, n. das Zerbeißen, dimorsio.

Разгрѝзати, ам, v. impf. zerbeißen, dimordeo.

Разгријáвање, n. (Крц.) vide разгријевање.

Разгријáвати, ам, (Крц.) vide разгријевати.

Рàзгријати, јем, v. pf. (Крц.) erwärmen, calefacio.

Разгријèвање, n. (Крц.) das Erwärmen, concalefactio.

Разгријèвати, ам, v. impf. (Крц.) erwärmen, calefacio.

Рàзгристи, ризем, v. pf. zerbeißen, dimordeo.

Разгрнути, нем, v. pf. 1) auseinander thun, disjicio, н. п. снијег, земљу, ватру, пепео, жито. 2) да разгрнемо, да видимо ко је јачи, entscheiden, decerno.

Рàзгртање, n. das Auseinanderthun, disjectio, discretio.

Рàзгртати, грћем, v. impf. auseinander thun, disjecto.

Разгрýвати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Раздáвање, n. das Zergeben, distributio.

Раздáвати, дајем, v. impf. zergeben, distribuo.

Рàздалеко, weit auseinander, distant ab invicem.

Рàздати, ам, v. pf. auseinander geben, dido.

Раздвáјање, n. 1) das Halbiren, dimidatio. 2) das Trennen, separatio.

Раздвáјати, ам, v. impf. halbiren, dimidio.

Раздвáјатисе, амсе, v. r. impf. sich trennen, separor.

Раздвòјити, им, v. pf. halbiren, dimidio.

Рàздвојитисе, имсе, v. r. pf. sich absondern, separor.

Раздéлити, им, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.

Раздéлитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide раздијелитисе.

Раздељѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide раздјељивање.

Раздељѝвати, љујем, (Рес. и Срем.) vide раздјељивати.

Раздèрати, ем, v. pf. zerreißen, dilacero.

Раздијèлити, им, v. pf. (Крц.) zertheilen, divido.

Раздјељѝвање, n. (Крц.) das Vertheilen, distributio.

Раздјељѝвати, љујем, v. impf. (Крц.) vertheilen, zertheilen, distribuo.

Рáздор, m. vide неслога.

Раздрàгати, ам, v. pf. н. п. ђевојку, erlustigen, delecto.

Раздрàгатисе, амсе, v. r. pf. lustig werden, exhilaror.

Раздражѝвање, n. das Erlustigen, delectatio.

Раздражѝвати, жујем, v. impf. erlustigen, delecto.

Раздрáжити, им, v. pf. reizen, irrito.

Раздрéмати, ам, (Рес. и Срем.) vide раздријемати.

Раздрêти, ем, раздръо, (Рес. и Срем.) vide раздријети.

Раздрéшити, им, (Рес. и Срем.) vide раздријешити.

Раздријèмати, ам, v. pf. (Крц.) ermuntern (vom Schlummer), excito.

Рàздријети, рем, раздръо, v. pf. (Крц.) vide раздерати.

Раздријèшити, им, v. pf. (Крц.) losknüpfen, solvo.

Раздрљѝвање, n. das Entblößen, denudatio.

Раздрљѝвати, љујем, v. impf. m. j. прси, entblößen, denudo.

Раздрљити, им, v. pf. m. j. прси, entblößen, aufreißen, denudo.

Рàздрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Раздрматисе, амсе, v. r. pf. erschüttert werden, erbeben, concutior.

Раздробити, им, v. pf. zerbröckeln, frio.

Раздрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, contero, comminuo.

Раздруживање, n. 1) das Trennen (der Gesellschaft), dissociatio. 2) das Entpaaren, disparatio.

Раздруживати, жујем, v. impf. 1) trennen, dissocio. 2) entpaaren, disparo.

Раздружити, им, v. pf. 1) trennen, dissocio. 2) das Paar trennen, disparo, (z. B. von zwei gepaarten Dingen).

Раздувати, ам, v. pf. auseinanderblasen, difflo.

Ражалитисе, лисе, vide ражалитисе.

Ражениmисе, нмсе, vide раженитисе.

Ражећи, жежем, vide ражећи.

Разигравање, n. das Tanzen machen (des Pferdes), concitatio equi, ut saltet.

Разигравати, ам, v. impf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.

Разигравати се, амсе, v. r. impf. in tanzende Bewegung gerathen, exsulto.

Разиграти, ам, v. pf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.

Разигратисе, амсе, v. r. pf. dahintanzen, exsulto.

Разилажење, n. das Auseinandergehen, discessio.

Разилазитисе, зимосе, v. r. impf. auseinandergehen, solvitur concio.

Разићисе, зиђемосе (и разидемосе), v. r. pf. auseinandergehen, discedo.

Разјединити, им, v. pf. vide разгњевити.

Разлагање, n. das Auseinanderlegen, dispositio.

Разлагати, лажем, v. impf. auseinanderlegen, dispono.

Разладити, им, v. pf. abkühlen, refrigero.

Разладитисе, имсе, v. r. pf. sich abkühlen, refrigeror.

Разлађивање, n. das Kühlen, refrigeratio.

Разлађивати, ђујем, v. impf. abkühlen, refrigero.

Разлађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich abkühlen, refrigeror.

Разлажење, n. vide разилажење.

Разлаз, m. das Auseinandergehen, discessus: да се играмо разлаза (im Scherze: spielen wir Auseinander, d. h. jeder geht an sein Geschäft).

Разлазитисе, зимосе, vide разилазитисе.

Разлајатисе, јемсе, v. r. pf. ins Bellen hinein gerathen, illatro.

Разламање, n. das Zerbrechen, diffractio.

Разламати, ам, v. impf. brechen, diffringo.

Разлегање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијегање.

Разлегатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide разлијегатисе.

Разлежатисе, жисе, v. r. pf. н. п. кокош, anfangen zu brüten, incubo.

Разлетање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијетање.

Разлетатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide разлијетатисе.

Разлететисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.) | Разлепштисе, имсе, v. r. pf. (Срем.) | Разлећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) — 1) auseinanderfliegen, divolo. 2) in Stücken fliegen, dissilio, н. п. лонац, пушка и. т. д.

Разлећисе, егнесе (и разлежесе), v. r. pf. wiederhallen, resono.

Разлећисе, лежесе, vide разлежатисе.

Разливање, n. (Срем.) vide ражљевање.

Разливати, ам, (Срем.) vide ражљевати.

Разлијегање, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.

Разлијегатисе, јежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono.

Разлијетање, n. (Ерц.) das Auseinanderfliegen, divolatio.

Разлијетатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) auseinanderfliegen, divolito.

Разлика, f. der Unterschied, discrimen.

Разликовати, кујем, v. pf. unterscheiden, discerno.

Разликоватисе, кујемсе, v. r. pf. sich unterscheiden, verschieden seyn, differo.

Разлити, лијем, v. pf. н. п. млијеко, hingießen, ergießen, diffundo.

Разлитисе, лијемсе, v. r. pf. sich ergießen, diffundor.

Различан, чна, но, verschieden, varius.

Разлог, m. die Ueberlegung, consilium, perpensio: није, говори без разлога.

Разложити, им, v. pf. auseinanderlegen, dispono.

Разломити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.

Разлупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Разлучивање, n. das Trennen, separatio.

Разлучивати, чујем, v. impf. trennen, absondern, separo.

Разлучити, им, v. pf. absondern, separo, disparo.

Разма, außer, praeter, excepto —

Размазати, ажем, v. pf. zerschmieren, dilino.

Размазивање, n. das Zerschmieren, dilitus.

Размазивати, зујем, v. impf. zerschmieren, dilino.

Размазити, им, v. pf. дијете, verhätscheln, indulgentia corrumpo.

Размàкнути, нем, vide размаћи.
Размàкнутисе, немсе, vide размаћисе.
Размáтрање, n. das Besehen, inspectio.
Размáтрати, ам, v. impf. besehen, inspicio.
Размàћи (говорисе и размакнути), макнèм, v. pf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размàћисе (говорисе и размакнутисе), макнемсе, v. r. pf. auseinanderrücken, discedo, dimoveor.
Размèђити, им, v. pf. abgränzen, definio.
Рàзмена, f. (Рес. и Срем.) vide размјена.
Размéнити, им, (Рес. и Срем.) vide размијенити.
Размéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide размијенитисе.
Размењѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide размјењивање.
Размењѝвати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјењивати.
Размењѝватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide размјењиватисе.
Размерáвање, n. (Рес. и Срем.) vide размјеравање.
Размерáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide размјеравати.
Рáзмерак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide размјерак.
Рàзмерити, им, (Рес. и Срем.) vide размјерити.
Размéсити, им, (Рес. и Срем.) vide размијесити.
Размèсти, етем, v. pf. auseinanderkehren, diverro.
Размèсти, етем, v. pf. zerrühren (z. B. ein Ey), dissolvo versando.
Рàзмет (рáзмет), m. das Zerwerfen, disjectio, diffusio: није то на размет.
Размèтâње, n. 1) das Auseinanderwerfen, disjectio. 2) das Großthun, jactatio.
Размèтати, ећем, v. impf. zerwerfen, disjicio.
Размèтатисе, мећемсе, v. r. impf. sich prahlen, jactare se.
Размешѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide размјешивање.
Размешѝвати, шујем, (Рес. и Срем.) vide размјешивати.
Размијèнити, им, v. pf. (Ерц.) verwechseln, austauschen, permuto.
Размијèнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) tauschen (untereinader), permuto.
Размијèсити, им, v. pf. (Ерц.) m. j. љеб, vertheilen, divido (ut videas quot sint futuri panes).
Рàзмирица, f. (у крајини Неготинској) der Unfriede, Krieg, bellum. cf. крајина, рат.

Рàзмислити, им, v. pf. } überlegen,
Рàзмислитисе, имсе, v. r. pf. } expendo.
Размѝц (von размицати), оде пиц и размиц. cf. пиц.
Рàзмицâње, n. das Auseinanderrücken, dimotio.
Рàзмицати, ичем, v. impf. auseinanderrücken, dimoveo.
Рàзмицатисе, ичемсе, v. r. impf. auseinanderrücken, dimoveor.
Размишљáвање, n. vide размишљање.
Размишљáвати, ам, vide размишљати.
Размѝшљање, n. Ueberlegen, perpensio.
Размѝшљати, ам, v. impf. nachsinnen, überlegen, perpendo.
Рàзмјена, f. (Ерц.) der Tausch, permutatio:
„Oћеш дати коња на размјену?—
Размјењѝвање, n. (Ерц.) das Verwechseln, permutatio.
Размјењѝвати, њујем, v. impf. (Ерц.) verwechseln, permuto.
Размјењѝватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen, permuto.
Размјерáвање, n. (Ерц.) das Abmessen, Abwägen, dimensio.
Размјерáвати, ам, v. impf. (Ерц.) abwägen, abmessen, dimetior.
Рáзмјерак, рка, m. (Ерц.) der Verlust beim Abwägen im Kleinen, detrimentum ponderis aut mensurae: отишло на размјерке.
Рàзмјерити, им, v. pf. (Ерц.) abwägen, pendo, exigo ad libram, dimetior.
Размјешѝвање, n. (Ерц.) das Abtheilen, decretio.
Размјешѝвати, шујем, v. impf. (Ерц.) m. j. љеб, abtheilen, decerno, distribuo.
Размотáвање, n. das Abwickeln, divelutio.
Размотáвати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, expedio.
Размòтати, ам, v. pf. auseinanderwickeln, expedio, explico.
Размòтрити, им, v. pf. besehen, inspicio.
Размрсити, им, v. pf. entwirren, expedio.
Размршѝвање, n. das Entwirren, expeditio.
Размршѝвати, шујем, v. impf. entwirren, expedio.
Размýтити, им, v. pf. zerrühren, zertrüben, solvo versando, conturbo: узми мало меда, па размути с водом.
Размућѝвање, n. das Zerrühren, dissolutio.
Размућѝвати, ћујем, v. impf. zerrühren, dissolvo.

Ра̀знатисе, асе (и разнадесе), v. r. pf. erhellen, sich finden, agnosci:
„Да се Марку за гроб не разнаде —
Разнѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide разнијети.
Ра̀нијети, несем, разнијо (разнијела, ло), v. pf. (Ерц.) zertragen, differo.
Разно̀сити, им, v. impf. zertragen, differo.
Разно̀шење, n. das Zertragen, dilatio.
Разо̀нодити, им, v. pf. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) zerstücken, zerstückeln, divido. cf. раставити.
Ра̀зор, m. die Furche, Gränzfurche, Wasserfurche, sulcus.
Разора̀вање, n. das Durchackern, peraratio.
Разора̀вати, ам, v. impf. durchackern, peraro.
Разо̀рати, рем, v. pf. durchackern, exaro.
Разортача̀вање, n. die Auflösung der (Handlungs-) Gesellschaft, dissociatio.
Разортача̀вати, ам, v. impf. entgesellschaften, dissocio.
Разортача̀ватисе, амсе, v. r. impf. die Gesellschaft auflösen, solvo societatem.
Разо̀ртачити, им, v. pf. die Gesellschaft auflösen, dissocio.
Разо̀ртачитисе, имсе, v. r. pf. sich trennen (von Handlungsgesellschaftern).
Разра̀колитисе, имсе, v. r. pf. ins Gackern hinein gerathen, clango laeta (de gallina et metaph. — de femina laeta).
Разра̀стање, n. das Auseinanderwachsen, crassatio.
Разра̀статисе, амсе, v. r. impf. in die Breite wachsen, crassesco.
Разра̀стисе, стемсе, v. r. pf. auseinanderwachsen, crassesco.
Разрѐдити, им, v. pf. abtheilen, bestimmen, ordino, dispono.
Разређѝвање, n. das Abtheilen, dispositio.
Разређѝвати, ђујем, v. impf. bestimmen, constituo.
Ра̀зрезати, ежем, v. pf. 1) zerschneiden, discindo. 2) порезу, die Auflage unter die Pflichtigen vertheilen, dispertio, describo.
Разрезѝвање, n. 1) das Zerschneiden, discissio. 2) das Vertheilen, dispertitio.
Разрезѝвати, зујем, v. impf. 1) zerschneiden, discindo. 2) vertheilen, dispertio.
Ра̀зрити, рıjем, v. pf. zerwühlen, diruo.
Ра́зрок, ка, ко, von schiefem Blick, strabo.

Разу̀дати, ам, v. pf. н. п. ћери, сестре, nacheinander ausheuraten, maritare aliam alio.
Разу̀датисе, амосе, v. r. pf. разудале се ћери, die Töchter haben eine dahin, die andere dorthin, weggeheuratet, collocatae sunt filiae.
Разу̂м, m die Vernunft, ratio.
Разу̂ман, мна, но, verständig, vernünftig, prudens.
Разу̀мети, ем, (Рес. и Срем.) vide разумјети.
Разу̀мјети, мијем, v. pf. (Ерц.) verstehen, intelligo.
Ра̀ин, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ич, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂ј, m. das Paradies, paradisus.
Ра́ја *, f. die Unterthanen, subditi.
Ра́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Рајо.
Раја̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀јан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̂јко (Рајко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂јна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра́јо, m. (Ерц) dim. v. Рајак.
Ра̂јскӣ, ка, ко, paradiesisch, paradisiacus.
Ра̂јчета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀к, m. der Krebs, cancer.
Ра̀ка, f. vide гробница.
Ра́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Рако.
Рака̂м *, m. die Rechnung, ratio.
Рака̀мица, f. das Rechenbüchlein (in der Schule), libellus arithmeticus.
Ра́кање, n. das Räuspern, exscreatio.
Ра́кати, рачем, v. impf. räuspern, exscreo.
Ракѐтла, f. die Rakette, rageta (?).
Ра̀кија, f. der Branntwein, sicera.
Ракијѐтина, f. } augm. v. ракија.
Ракијѐшина, f. }
Ракӣјнскӣ, ка, ко, } н. п. суд, Branntwein-, sicerarius.
Ракӣјскӣ, ка, ко, }
Ракӣјца, f. dim. v. ракија.
Ра̀кита, f. 1) salix caprea Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ра̀китов, ва, во, von ракита, e salice caprea.
Ра̀китовина, f. das Holz der salix caprea.
Ракӣџија *, m. der Branntweinbrenner, sicerarius.
Ракӣџијин, на, но, des ракиџија, sicerarii.
Ракӣџӣјница, f. die Branntweinbrennerey, sicerae coctio, taberna siceraria.
Ра́кнути, нем, v. pf. räuspern, exscreo.
Ра́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Радован, Радоица, Радисав.
Ра́ков, ва, во, Krebs-, cancri.

Рален, m. Mannsname, nomen viri.
Ралета, m. Mannsname, nomen viri.
Ралица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменитим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.
Рало, n. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.
Рам, m. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederewo. Рамскӣ, ка, ко, von Рам.
Рамазан *, m. Турски пост, die Faste der Mohammedaner, jejunium Mohamedanorum.
Рамање, n. das Hinken, claudicatio.
Рамати, мљем, v. impf. hinken, claudico.
Раме, мена, n. } die Schulter,
Рамо, мена, n. (у Крц.) } humerus.
Рана, f. die Wunde, vulnus.
Рана, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Зламоје.
Ранӣ, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.
Ранило, n. На Цвијети (а ђешто и на Благовијести) у јутру поране ђевојке прије сунца на ранило на воду, па онђе уватe коло те играју и пјевају различне пјесме, и. п.
„Поранилe девојке,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Поранилe на воду,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Ал' на води јеленче,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Рогом воду мућаше,
Јело ле, Јело добра девојко,
„А очима бистраше
Јело ле, Јело добра девојко.

„Рани коња Радивоје:
„Девојке те претекоше,
„Ведром воду замутише. —
„А што ће им рано вода? —
„Да оперу брату руо,
„Да га пошљу у сватове. и т. д.
Ранисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ранитељ, m. der Ernährer, nutritor, altor: ранитељу мој (кажу волу кад га милују).
Ранити, им, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.
Ранити, им, v. impf. nähren, alo.
Ранитисе, имсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.
Ранитисе, имсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.
Ранитовача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.
[illegible]ка, f. vide рањка.
[illegible] m. Mannsname, nomen viri.
Рано, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.
Рањав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.
Рањавање, n. das Verwunden, vulneratio.
Рањавати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Рањенӣк, m. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.
Рањенӣк, m. das Mastschwein, porcus fartilis.
Рањеница, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.
Рањенче, чета, n. m. j. прасе, das Mastschwein, porcellus saginatus.
Рањење, n. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.
Рањење, n. das Nähren, altio, nutritio.
Рањка (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.
Раонӣк, m. лемеш, das Pflugeisen, culter aratri.
Раосав, m. Mannsname, nomen viri.
Рапав, ва, во, rauh, uneben, asper.
Рапе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.
Раса, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ῥάσο.
Расад, m. н. п. купусни, блитвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.
Расадити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.
Расаднӣк, m. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).
Расађивање, n. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.
Расађивати, ђујем, v. impf. übersetzen, transsero.
Расанутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.
Расап, спа, m. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
„Кад се овај учинио расап —
Расванутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.
Расвитак, тка, m. der Anbruch des Tages, diluculum.
Расвитање, n. das Tagen, diluculum.
Расвитатисе, иhece, v. r. impf. tagen, dilucescit.
Раседлавање, n. das Absatteln, demtio ephippiorum.
Раседлавати, ам, v. impf. absatteln, demo ephippia.
Раседлати, ам, v. absatteln, demo ephippia.
Расејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.
Раселити, им, v. pf. auseinander sie-

deln, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.

Расѐлитисе, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.

Расеља́вање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.

Расеља́вати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.

Расеља́ватисе, амосе, v. r. impf. auswandern, migro.

Ра̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide расјећи.

Расе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide расијецање.

Расе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide расијецати.

Ра̀сијатисе, јемосе, v. r. pf. (Крц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.

Расијѐца̂ње, n. (Крц.) das Zerhauen, dissectio.

Расијѐцати, ам v. impf. (Крц.) zerhauen, disseco.

Ра̀сипа̂ње, n. vide разасипање.

Ра̀сипати, ам (и расипљем), vide разасипати.

Ра̀сјећи, сијечем, v. pf. (Крц.) zerhauen, disseco.

Ра̀скајатисе, јемсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.

Раскала́иштисе, имсе, v. r. pf. ein Halunke werden, fio nebulo.

Раскалу̀ђерити, им, v. pf. entmönchen, decucullare.

Раскалу̀ђеритисе, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.

Раска́љатисе, љасе, v. r. pf. kothig werden, fit coenum.

Ра̀скврцатисе, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu kluckſen, coepiglocire.

Раскѝвање, n. das Zerschmieden, recusio, refictio.

Раскѝвати, ам, v. impf. zerschmieden, recudo.

Ра́скида, f. ја нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.

Раскѝдање, n. das Stören, turbatio.

Раскѝдати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.

Ра̀скидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.

Ра̀скинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, rumpo. 2) stören, turbo.

Ра̀скиселити, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.

Ра̀скламати, ам, v. pf. erschüttern, locker machen, laxo.

Раскламѝћати, ићем, vide раскламати.

Раскла́пање, n. das Oeffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.

Раскла́пати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.

Расклѐпати, пљем, v. pf. zudängeln, acuo tundendo.

Ра̀склимати, ам, vide раскламати.

Раскло̀пити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.

Раско̀вати, кујем, v. pf. zerschmieden, recudo.

Расковча́вање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.

Расковча́вати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.

Раско̀вчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.

Раскома̀датисе, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücken hauen möchte, excandesco.

Раскопа́вање, n. das Zerstören, destructio, eversio.

Раскопа́вати, ам, v. impf. zerstören, everto.

Раско̀пати, ам, v. pf. zerstören, everto.

Раскопча́вање, vide расковчавање.

Раскопча́вати, ам, vide расковчавати.

Раско̀пчати, ам, vide расковчати.

Ра̀скора̂к, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.

Раско̀рачитисе, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.

Раско̀сити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii figendi causa).

Раскра́јање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.

Раскра́јати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.

Раскречѝвање, n. das Voneinanderbreiten, distentio.

Раскречѝвати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.

Раскречити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.

Раскрѝжити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.

Раскрѝлити, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.

Раскриљѝвање, n. das Oeffnen, explicatio, retectio.

Раскриљѝвати, љујем, v. impf. öffnen, explico.

Раскројѝвање, n. vide раскрајање.

Раскроја́вати, ам, vide раскрајати.

Раскро̀јити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.

Ра̀скрпити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.

Раскрпља́вање, n. das Beendigen eines

Ра̀лен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀лета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀лица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменитим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.
Ра̀ло, n. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.
Ра̀м, m. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederewo. Ра̀мскӣ, ка, ко, von Рам.
Рама̀за̄н *, m. Турски пост, die Faste der Mohammedaner, jejunium Mohahamedanorum.
Ра́мање, n. das Hinken, claudicatio.
Ра́мати, мљем, v. impf. hinken, claudico.
Ра̀ме, мена, n. } die Schulter, humerus.
Ра̀мо, мена, n. (у Крц.) }
Ра̀на, f. die Wunde, vulnus.
Ра́на, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Златоје.
Ра̏нӣ, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.
Ра̀нило, n. На Цвијети (а гдјешто и на Благовијест) у јутру поране ђевојке прије сунца на ранило на воду, па онђе увате коло те играју и пјевају различне пјесме, н. п.

„Поранила девојке,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Поранила на воду,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Ал' на води јеленче,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Рогом воду мућаше,
Јело ле, Јело добра девојко,
„А очима бистраше
Јело ле, Јело добра девојко.

„Рани коња Радивоје:
„Девојке те претекоше,
„Ведром воду замутише. —
„А што ће им рано вода? —
„Да оперу брату руо,
„Да га пошљу у сватове. и т. д.

Ра̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀нитељ, m. der Ernährer, nutritor, altor: ранитељу мој (кажу волу кад га милују).
Ра̀нити, им, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.
Ра́нити, им, v. impf. nähren, alo.
Ра̀нитисе, имсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.
Ра́нитисе, имсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.
Ра́ниговача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.
Ра̑нка, f. vide рањка.
Ранко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏но, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.
Ра̀њав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.
Рања̀вање, n. das Verwunden, vulneratio.
Рања̀вати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Ра̀њеник, m. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.
Рањѐник, m. das Mastschwein, porcus fartilis.
Рањѐница, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.
Рањѐниче, чета, n. m. j. прасе, das Mastschwein, porcellus saginatus.
Рањѐње, n. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.
Ра́њење, n. das Nähren, altio, nutritio.
Ра̑њка (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.
Ра̀оник, m. лемеш, das Pflugeisen, culter aratri.
Ра̀осав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏пав, ва, во, rauh, uneben, asper.
Ра̏пе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.
Ра̀са, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ῥάσο.
Ра́сад, m. н. п. купусни, блитвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.
Раса́дити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.
Ра̀садник, m. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).
Расађивање, n. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.
Расађивати, ђујем, v. impf. übersetzen, transsero.
Раса̀нутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.
Ра́сап, спа, m. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
„Кад се овај учинио расап —
Расва̀нутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.
Расви́так, тка, m. der Anbruch des Tages, diluculum.
Ра̀свитање, n. das Tagen, diluculum.
Ра̀свитатисе, ћесе, v. r. impf. tagen, dilucescit.
Раседла̀вање, n. das Absatteln, demtio ephippiorum.
Раседла́вати, ам, v. impf. absatteln, demo ephippia.
Расѐдлати, ам, v. absatteln, demo ephippia.
Ра̀сејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.
Расѐлити, им, v. pf. auseinander sie-

deln, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.
Расѐлитисе, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.
Расељáвање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.
Расељáвати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.
Расељáватисе, амосе, v. r. impf. auswandern, migro.
Ра̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide расјећи.
Расѐцање, n. (Рес. и Срем.) vide расијецање.
Расѐцати, ам, (Рес. и Срем.) vide расијецати.
Ра̀сијатисе, јемосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.
Расијѐцање, n. (Ерц.) das Zerhauen, dissectio.
Расијѐцати, ам v. impf. (Ерц.) zerhauen, disseco.
Ра̀сипање, n. vide разасипање.
Ра̀сипати, ам (и расипљем), vide разасипати.
Ра̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) zerhauen, disseco.
Ра̀скајатисе, јемсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.
Раскалаѝшитисе, имсе, v. r. pf. ein Halunke werden, fio nebulo.
Раска̀луђерити, им, v. pf. entmönchen, decucullare.
Раска̀луђеритисе, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.
Раска̀љатисе, љасе, v. r. pf. kothig werden, fit coenum.
Ра̀сквоцатисе, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu kluckſen, coepiglocire.
Раскѝвање, n. das Zerschmieden, recusio, refictio.
Раскѝвати, ам, v. impf. zerschmieden, recudo.
Ра̀скида, f. ја нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.
Раскѝдање, n. das Stören, turbatio.
Раскѝдати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.
Ра̀скидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.
Ра̀скинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, rumpo. 2) stören, turbo.
Ра̀скиселити, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.
Ра̀скламати, ам, v. pf. erschüttern, locker machen, laxo.
Раскламѝњати, њем, vide раскламати.
Расклáпање, n. das Oeffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.
Расклáпати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.
Расклѐпати, пљем, v. pf. zudängeln, acuo tundendo.
Ра̀склимати, ам, vide раскламати.
Раскло̀пити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.
Раско̀вати, кујем, v. pf. zerschmieden, recudo.
Расковча̀вање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.
Расковча̀вати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.
Раско̀вчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.
Раскома̀датисе, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücken hauen möchte, excandesco.
Раскопа̀вање, n. das Zerstören, destructio, eversio.
Раскопа̀вати, ам, v. impf. zerstören, everto.
Раско̀пати, ам, v. pf. zerstören, everto.
Раскопча̀вање, vide расковчавање.
Раскопча̀вати, ам, vide расковчавати.
Раско̀пчати, ам, vide расковчати.
Ра̀скорâк, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.
Раско̀рачитисе, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.
Раско̀сити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii figendi causa).
Раскра̀јање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.
Раскра̀јати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.
Раскречѝвање, n. das Voneinanderbreiten, distentio.
Раскречѝвати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.
Раскречити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.
Раскрѝжити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.
Раскрѝлити, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.
Раскриљѝвање, n. das Oeffnen, explicatio, retectio.
Раскриљѝвати, љујем, v. impf. öffnen, explico.
Раскројѝвање, n. vide раскрајање.
Раскроја̀вати, ам, vide раскрајати.
Раскро̀јити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.
Ра̀скрпити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.
Раскрпља̀вање, n. das Beendigen eines

Пу̏штати, ам, v. pf. lassen, mitto. cf. пустити.
Пу́штати, ам, v. impf. lassen, mitto.
Пуштѐница, f. 1) die Geschiedene, mulier dimissa a marito. 2) der Zweig, den der Reiter im unwegsamen Walde zurückbeugen muß (um nicht davon im Gesichte verwundet zu werden) und dann auslässt), frons arboris reclinata ab iter faciente per silvam. Ишао ђак кроз честу на коњу, а калуђер за њим; нагази ђак на такову пуштеницу, па је савије за собом и рече калуђеру: „Чувајсе, дуовниче, пуштенице." А калуђер помисли на пуштеницу 1), па рече: „Пуштај је ва истину на ме, ако је млада." Тек што је он то изговорио, а пуштеница њему преко очију: зашто је и она била млада, а ђак о пуштеници 1) није ни сањао.
Пушча̑нӣ, на, но, н. п. пра, зрно, калуп, шипка, Gewehr-, jaculatorius.
Пушчѐтина, f. } augm. v. пушка.
Пу̏шчина, f. } augm. v. пушка.
Пу̏шчица, f. dim. v. пушка.

Р.

Ра̑бар, бра, m. (cm.) vide војно:
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —
Ра́бар, бра, ро, tapfer, fortis.
Ра̏бација, m. vide тежа̑к.
Ра̏бота, f. 1) die Arbeit, opus. 2) das Geschäft, negotium.
Рабо̀та̑ње, n. das Arbeiten, operis factio.
Рабо̀тати, ам, v. impf. arbeiten, opus facio.
Ра̀ботни̑к, m. der Arbeiter, operae. cf. посленик.
Ра̏бош, m. das Kerbholz, talea.
Ра́брење, n. das Muthmachen, Ermuthigen, hortatio militum ut bono sint animo.
Ра́брити, им, v. impf. anfeuern, animum addo:
„Србадију око себе рабре —
Ра́брост, f. die Tapferkeit, virtus.
Ра̏вак, вка, m. der Honigfladen, favus.
Ра̏ван, вни, f. die Ebene, planities.
Рава̑н, m. ријека у Ресави, vide Раваница 1.
„— — крај воде Равана —
Ра̏ван, вна, но, eben, planus.
Рава̀ница, f. 1) ријека у Ресави. cf. Раван. 2) намастир на тој ријеци. 3) намастир у фрушкој гори. cf. Врдник. Рава̀ничанин, калуђер из Раванице. Рава̀ничкӣ, ка, ко, von Раваница.
Ра́вањ, вња, m. мјесто између Саве и Засавице (у Мачви више Митровачке скеле). На Равњу је био Српски шанац.
Равна̂ње, n. das Ausgleichen (zweier Streitender), reconciliatio.
Ра́внати, ам, v. impf. ausgleichen, vergleichen (Streitende), compono.
Равни̏на, f. die Ebene, planities.
Ра́внити, им, v. impf. ebnen, aequo.
Равни̏ца, f. vide равнина.
Ра̑д, m. die Arbeit, labor.
Ра̑д, да, до, gern, lubens: ја сам рад то учинити, ich thue es gern, facio lubens.
Ра́да, f. Frauenname, nomen feminae.
Рада̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̀дас, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́де, m. hyp. v. Радоица.
Ра̀ден, m. Mannsname, nomen viri.
Радѐнко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂ди, wegen, ob — um Willen, propter: Бога ради, um Gottes Willen;
„Сењани се у лов подигнули
„Среће ради на Божић у јутру —
Ра̀дивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̂дин, m. ein arbeitsamer Mensch, homo laboriosus.
Ра̀дин, m. Mannsname, nomen viri.
Радӣнко (Радѝнко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́дити, им, v. impf. 1) arbeiten, laboro. 2) што радиш? was machst du, wie gehts dir, quid agis.
Ра̀дич, m. Mannsname, nomen viri.
Радӣш, m. (krain. вртавка, österreich. Dradibaberl, d. i. dreh dich Bärbchen).
Ра̀диша, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дман, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дмил, m. Mannsname, nomen viri.
Радми̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра́до, m. hyp. v. Радоица.
Ра̂до, gern, lubenter: радо иду на војску.
Ра̀доба, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀добуд, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑ње, n. das Freuen, gaudium.
Ра̀доватисе, дујемсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo, laetor.
Ра̀довац, вца, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̀ва̑шница, f. намастир под Цером.
Радо̀ва̑шничанин, калуђер из Радо-

вашнице. Радова̀шничкӣ, ка, ко, von Радовашница.
Радо̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏доје, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̏јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Радо̀јко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏доња, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏досав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏досан, сна, но, vide радостан.
Радо̏ст, f. die Freude, gaudium, laetitia.
Ра̏достан, сна, но, freudig, laetus.
Ра̏дота, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑дош, m. die Aufgabe, res gratis addita rei bene venditae.
Ра̏дош, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дука, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀ка̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дул, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дула, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀лӣн, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̀сӣн, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ђање, n. 1) Gebären, partus. 2) das Fruchtbringen, fertilitas.
Ра́ђати, а́м, v. impf. 1) gebären, pario. 2) Frucht bringen, fero fructum: рађа виноград, воћке.
Ра́ђатисе, амсе, v. r. impf. aufgehen, orior: рађасе сунце.
Ра́ђевина, f. eine кнежина der нахија von Зворник (морао је некад бити онђе некакав Рађ, Рађа или Рађо: зашто у Рађевини има некакво мјесто, које се и данас зове Рађев камен). Ра́ђевац (вца), човек из Рађевине. Ра́ђевка, жена из Рађевине. Ра́ђевскӣ, ка, ко, von Рађевина.
Ра̏ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ж, f. der Rocken, secale cereale Linn.
Ра̀жалитисе (разжалитисе), ли ми се, v. pf. leid thun, doleo: ражалило му се.
Ра̀жан, на, но, н. п. љеб, слама, Rocken-, secalinus.
Ра́жањ, жња, m. der Bratspieß, veru.
Ражѐнитисе (разженитисе), нимсе, v. r. pf. q. d. sich entweiben, uxorem exuo. Ласно се оженити, али се мучно раженити.
Раже̏ћи (разжећи), жежем, v. pf. vide распалити 1.
Ра̀жљева̑ње, n. (Крп.) das Ausgießen, effusio.
Ра̀жљевати, ам, v. impf. (Крп.) ausgießen, effundo.
Ра̀жњић, m. dim. v. ражањ.
Ражо̀вница, f. Rockenbrot, panis secalinus.
Раза̀брати, берем, v. pf. 1) in Erfahrung bringen, rescio, exploro. 2) unterscheiden, verstehen, intelligo.
Раза̀братисе, беремсе, v. r. pf. 1) zu sich kommen (vom Rausche, vom Phantasiren), redeo ad mentem. 2) разабрао се љеб, ist schön aufgegangen, nicht talkig, panis bene coctus, rarus.
Раза̀вити, вијем, vide развити.
Раза̀гнати, ам, vide рашћерати.
Раза̀пети, пнем, v. pf. ausspannen, extendo: чадор, коња, човека и т. д.
Раза̀петисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufstellen daß Niemand vorbei kann, impedire transitum.
Раза̀пиња̑ње, n. das Ausspannen, extensio.
Раза̀пињати, њем, v. impf. ausspannen, extendo.
Раза̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich gespannt ausstellen, extendi, ne quis transeat.
Раза̀сипа̑ње, n. das Zerstreuen, sparsio.
Раза̀сипати, ам (и разасипљем), v. impf. zerstreuen, dissipo.
Раза̀слати, зашљем, v. pf. zerschicken, aussenden, dimitto (in diversas partes).
Раза̀стира̑ње, n. das Ausbreiten, extensio.
Раза̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, extendo.
Раза̀стрети, ем, разастръо, (Рес. и Срем.) vide разастријети.
Раза̀стријети, рем, разастръо, v. pf. (Крц.) ausbreiten, extendo, explico.
Раза̀сути, спем, v. pf. auseinander streuen, spargo.

Разбару̀сити, им, v. pf. т. ј. косу, Разбару̀ситисе, имсе, v. r. pf.	mit zerrauften Haaren da seyn, crinibus impexis sum.

Разба̀цати, ам, vide разбацити.
Разбаци̇̀вање, n. das Auseinanderwerfen, disjectio.
Разбаци̇̀вати, цујем, v. impf. auseinander werfen, disjicio.
Разба̀цити, им, v pf. zerwerfen, disjicio.
Ра̏збећисе, бегнемсе, (Рес. и Срем.) vide разбјећисе.
Ра̏збигуз, m. (halb im Scherze) das Glatteis (worauf man sich den Hintern zerschlägt), glacies lubrica.
Разби̏јање, n. 1) das Zerschlagen, disjectio. 2) das Schlagen, Besiegen, fugatio. 3) das Auswechseln in kleine Münze, permutatio. 4) das Verhindern, impeditio, aversio.
Разби̏јати, ам, v. impf. 1) zerschlagen, disjicio. 2) den Feind schlagen, fugo. 3) дукат, талијер, банку, Geld wechseln (in kleinere Münze), permuto. 4) verhindern, impedio, retineo, distineo.
Разби̏рање, n. 1) das schön- und locker-Aufgehen des Brotes, raritas panis. 2) das Verstehen, intelligentia. 3) Erkundschaften, exploratio.

Разби́рати, ам, v. impf. 1) ausklauben, seligo. 2) erkundschaften, exploro. 3) verstehen, intelligo.

Разби́ратисе, амсе, v. r. impf. zu sich kommen, ad mentem redeo.

Ра̀збити, бијем, v. pf. 1) н. п. лонац, чашу, zerschlagen, disjicio. 2) војску, schlagen, fugo, vinco. 3) дукат, in kleine Münze wechseln, commuto. 4) verhindern, impedio: ћео сам да идем у лов, па ме разби Ранко; ћелисмо да копамо кукурузе, па нас разби киша.

Ра̀збјећисе, бјегнемосе, v r. pf. (Ерц.) auseinander fliehen, diffugio.

Разблажи́вање, n. das Versüßen, dulcoratio.

Разблажи́вати, жујем, v. impf. н. п. млијеко, versüßen, dulcoro.

Разбла́жити, им, v. pf. versüßen, dulcoro.

Разблу́дити, им, v. pf. н. п. овцу, angewöhnen, daß es uns nachfolgt, mansuefacio,

Разблу́дница, f. т. ј. овца (пј.), ein Schaf, das uns nachfolgt, aus der Hand frißt, u. s. w. ovis mansueta:
„Ти помузи овцу разблудницу,
„Залиј цвијет кроз танку свиралу —

Ра̀збој, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) (пј.) vide разбојиште:
„Она иде на Косово равно,
„Па се шеће по разбоју млада,
„По разбоју честитога кнеза —

Ра̀збојиште (ра̀збојиште), n. Ort, wo eine Schlacht gewesen, locus ubi proelium fuit.

Разбо̀летисе, лимсе, (Рес.) } vide
Разбо̀литисе, имсе, (Срем.) } разбољетисе.

Разбо̀љетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripior.

Ра̀зборит, та, то, 1) verständlich, leicht begreifend, intelligens, н. п. човек. 2) (пј.) weit (vom Kleide), amplus:
„Ко ти реза борну сукњу?
„У појасу сабориту,
„У скутови разбориту? —

Разбра́јање, n. das Auseinanderzählen, dinumeratio.

Разбра́јати, ам, v. impf. abzählen, dinumero.

Ра̀збрати, берем, vide разабрати.

Ра̀збратисе, беремсе, vide разабратисе.

Ра̀збратити, им, v. pf. entbrüdern, disjungo fratres.

Ра̀збратитисе, имсе, v. r. pf. ми смо се разбратили, wir nennen uns nicht mehr Brüder, rupimus fraternitatem.

Разбро̀јити, им, v. pf. abzählen, dinumero.

Разбу́дити, им, v. pf. aufwecken, excito (e somno), expergefacio.

Разбу́дитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, expergiscor.

Ра̀звадити, им, v. pf. (Streitende) auseinander bringen, pugnantes separo.

Ра̀зваћање, n. das Auseinanderbringen (von Streitenden), separatio pugnantium.

Ра̀зваћати, ам, v. impf. Streitende auseinander bringen, separo pugnantes.

Ра̀звалине, f. pl. die Ruinen, Trümmer, rudera.

Разва́лити, им, v. pf. zertrümmern, zerstören, everto. 2) уста, das Maul weit aufthun, diduco os.

Разваљи́вање, n. das Zerstören, destructio.

Разваљи́вати, љујем, v. impf. zerstören, destruo, everto.

Разве́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијевање.

Разве́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијевати.

Разведра́вање, n. das Aufheitern (des Himmels), rediens serenitas coeli.

Разведра́вати, ам, v. impf. ausheitern, exhilaro, sereno.

Разведра́ватисе, васе, v. r. impf. heiter werden, serenor.

Развѐдрити, им, v. pf. ausheitern, sereno.

Развѐдритисе, рисе, v. r. pf. sich ausheitern, serenor.

Развеја́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијавање.

Развеја́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијавати.

Ра̀звејати, јем, (Рес. и Срем.) vide ра̀звијати.

Развенча́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развјенчавање.

Развенча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчавати.

Развѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчати.

Развесѐлити, им, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Развесеља́вање, n. das Erfreuen, Aufheitern, exhilaratio.

Развесеља́вати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro.

Развѐсти, ведем, v. pf. 1) auseinander führen, in diversa duco. 2) auseinander treiben (z. B. einen Topf auf der Scheibe), diduco.

Развѐсти, везем, v. pf. 1) auseinander fahren, diveho. 2) singend oder weinend weit ausholen, diduco.

Развѐсти, везем, v. pf. die Stickerey auflösen, resolvo acu pictum, retexo.

Развија́вање, n. (Ерц.) das Zerworfeln, diventilatio.
Развија́вати, ам, v. impf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Разви́јање, n. das Entwickeln, explicatio.
Ра̀звијати, вијем, v. pf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Разви́јати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развијѐва̂ње, n. vide развијавање.
Развијѐвати, ам, vide развијавати.
Разви́катисе, вичемсе, v. r. pf. ins Schreyen kommen, inclamo.
Ра̀звити, вијем, v. pf. entwickeln, auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развјенча́вање, n. (Ерц.) das Entkränzen (die Trauung ungeschehen machen), discoronatio?
Развјенча́вати, ам, v. impf. (Ерц.) entkränzen, discorono.
Развјѐнчати, ам, v. pf. entkränzen (zurücktrauen), demo coronam nuptialem (?): кад се један пут вјенча, не може се развјенчати.
Развла́чење, n. 1) das Auseinanderziehen, distractio. 2) das Verziehen (des Kindes), mala educatio.
Развла́чити, им, v. impf. 1) verziehen, distraho. 2) das Kind verziehen, corrumpo puerum nimia indulgentia.
Разво̏дити, им, v. impf. 1) auseinanderführen, duco in diversa. 2) ausweiten, diduco (z. B. den Topf).
Разво̏ђе̂ње, n. 1) das Auseinanderführen, ductio in diversa. 2) das Ausweiten, diductio.
Разво̏же̂ње, n. das Auseinanderführen, divectio.
Разво̏зити, им, v. impf. н. п. на колима ђубре, auseinanderführen, diveho.
Ра̀звргнути, нем, vide развр̀ћи.
Развр̀нути, нем, v. pf. aufwerfen, aufbrechen (die Nuß), disrumpo.
Развр̏сти, врзем, v. pf. loswickeln, expedio.
Ра̀звртâње, n. das Auswerfen, disruptio.
Ра̀звртати, вр̀ћем, v. impf. aufbrechen, disrumpo.
Ра̀звр̀ћи (говорисе и развргнути), вргнем, vide разметнути.
Разврши́вање, n. das Abgipfeln, demtio a summitate.
Разврши́вати, шујем, v. impf. н. п. сијено, abgipfeln, vom Gipfel nehmen, demo de summitate.
Развр̏шити, им, v. pf. н. п. сијено, abgipfeln, demo de cacumine.
Разву́ћи, учем, v. pf. 1) zerziehen, distraho. 2) verziehen (ein Kind), indulgentia corrumpo.
Разга́ђање, n. das Zertheilen, distributio.
Разга́ђати, ам, v. impf. zertheilen, distribuo.
Ра̀згазити, им, v. pf. auseinander treten, disculco.
Разга́лити, им, v. pf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разга́литисе, лисе, v. r. pf. н. п. вријеме, heitert sich auf, wird schön.
Разгаљи́вање, n. das Aufheitern, exhilaratio.
Разгаљи́вати, љујем, v. impf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разгаљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. sich ausheitern (vom Wetter), serenor.
Разгла́сити, им, v. pf. bekannt machen, divulgo.
Разглаши́вање, n. das Bekanntwerden, divulgatio.
Разглаши́вати, шујем, v. impf. bekannt machen, divulgo.
Разгле́дање, n. das Beschauen, dispectio.
Разгле́дати, ам, v. impf. betrachten, dispicio.
Ра̀згледати, ам, v. pf. ansehen, dispicio.
Разгло̏бити, им, v. pf. н. п. лијес, auseinander fügen, auseinander thun, disjungo.
Разгњѐвити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Разгњѐчити, им, v. pf. zerknetén, condepso.
Разгова́рање, n. 1) das Besprechen, confabulatio. 2) das Ermuthigen, animi additio.
Разгова́рати, ам, v. impf. einem Bekümmerten Muth einsprechen, animum addo. Кукај мајко те ме разговарај.
Разгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich besprechen, colloqui.
Ра̀згове̂тан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide разговијетан.
Ра̀зговијетан, тна, но. (Ерц.) deutlich, nicht untereinander, distinctus: разговијетно говори, пише; кад ко разговијетно говори Њемачки, ја све разумијем.
Ра̀зговор, m. 1) das Gespräch, colloquium. 2) Trost (das Ausreden von traurigen Gedanken), consolatio:
„Моја мати јадна разговора —
Ра̀зговоран, рка, m. (ст.) dim. v. разговор 2.:
„Ту су мајци танки разговорци —
Ра̀зговоран, рна, но, човек, gesprächig, adfabilis.
Разгово̏рити, им, v. pf. einem wieder Muth einsprechen, animum recreo.
Разгово̏ритисе, имсе, v. r. pf. sich besprechen, colloqui.
Разго̏дити, им, v. pf. vertheilen, distribuo.

Разгòнити, ним, v. impf. auseinander treiben, dispello.
Разгòњење, n. das Auseinanderjagen, dispulsio.
Разгòретисе, рисе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut brennen, candeo (de igne).
Рàзграбити, бим, v. pf. zerraffen, diripio.
Разгрáдити, дим, v. pf. 1) entzäunen, demo sepem. 2) auseinander thun, retexo:
„Штогођ брађа — — сараде,
„То им виле све за ноћ разграде —
Разграђивање, n. 1) das Entzäunen, disseptio. 2) das Auseinanderthun, retextura.
Разграђивати, ђујем, v. impf. 1) entzäunen, diruo sepem. 2) auseinander thun, retexo, solvo.
Разгрàнатисе, насе, v. r. pf. н. п. дрво, Zweige treiben, diffrondesco.
Разгрèбати, бем, vide разгрепсти.
Разгрéвање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.
Разгрéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.
Разгрејáвање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријавање.
Разгрејáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријавати.
Рàзгрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide разгријати.
Разгрèпсти, ребем, v. pf. zerkratzen, unguibus dilacero.
Разгризање, n. das Zerbeißen, dimorsio.
Разгризати, ам, v. impf. zerbeißen, dimordeo.
Разгријáвање, n. (Крц.) vide разгријевање.
Разгријáвати, ам, (Крц.) vide разгријевати.
Рàзгријати, јем, v. pf. (Крц.) erwärmen, calefacio.
Разгријèвање, n. (Крц.) das Erwärmen, concalefactio.
Разгријèвати, ам, v. impf. (Крц.) erwärmen, calefacio.
Рàзгристи, ризем, v. pf. zerbeißen, dimordeo.
Разгрнути, нем, v. pf. 1) auseinander thun, disjicio, н. п. снијег, земљу, ватру, пепео, жито. 2) да разгрнемо, да видимо ко је јачи, entscheiden, decerno.
Рàзгртање, n. das Auseinanderthun, disjectio, discretio.
Рàзгртати, грћем, v. impf. auseinander thun, disjecto.
Разгрувати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Раздáвање, n. das Zergeben, distributio.
Раздáвати, дајем, v. impf. zergeben, distribuo.
Рàздалеко, weit auseinander, distant ab invicem.
Рàздати, ам, v. pf. auseinander geben, dido.
Раздвáјање, n. 1) das Halbiren, dimidiatio. 2) das Trennen, separatio.
Раздвáјати, ам, v. impf. halbiren, dimidio.
Раздвáјатисе, амсе, v. r. impf. sich trennen, separor.
Раздвòјити, јим, v. pf. halbiren, dimidio.
Рàздвојитисе, јимсе, v. r. pf. sich absondern, separor.
Раздéлити, лим, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.
Раздéлитисе, лимсе, (Рес. и Срем.) vide раздијелитисе.
Раздељивање, n. (Рес. и Срем.) vide раздјељивање.
Раздељивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide раздјељивати.
Раздèрати, ем, v. pf. zerreißen, dilacero.
Раздијèлити, лим, v. pf. (Крц.) zertheilen, divido.
Раздјељивање, n. (Крц.) das Vertheilen, distributio.
Раздјељивати, љујем, v. impf. (Крц.) vertheilen, zertheilen, distribuo.
Рàздор, m. vide неслога.
Раздрàгати, ам, v. pf. н. п. ђевојку, erlustigen, delecto.
Раздрàгатисе, амсе, v. r. pf. lustig werden, exhilaror.
Раздраживање, n. das Erlustigen, delectatio.
Раздраживати, жујем, v. impf. erlustigen, delecto.
Раздрáжити, жим, v. pf. reizen, irrito.
Раздрéмати, ам, (Рес. и Срем.) vide раздријемати.
Раздрèти, ем, раздрьо, (Рес. и Срем.) vide раздријети.
Раздрéшити, шим, (Рес. и Срем.) vide раздријешити.
Раздријèмати, ам, v. pf. (Крц.) ermuntern (vom Schlummer), excito.
Рàздријети, рем, раздрьо, v. pf. (Крц.) vide раздерати.
Раздријèшити, шим, v. pf. (Крц.) losknüpfen, solvo.
Раздрљивање, n. das Entblößen, denudatio.
Раздрљивати, љујем, v. impf. m. j. прси, entblößen, denudo.
Раздрљити, лим, v. pf. m. j. прси, entblößen, aufreißen, denudo.
Рàздрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Раздрматисе, амсе, v. r. pf. erschüttert werden, erbeben, concutior.
Раздробити, им, v. pf. zerbröckeln, frio.
Раздрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, contero, comminuo.
Раздруживање, n. 1) das Trennen (der Gesellschaft), dissociatio. 2) das Entpaaren, disparatio.
Раздруживати, жујем, v. impf. 1) trennen, dissocio. 2) entpaaren, disparo.
Раздружити, им, v. pf. 1) trennen, dissocio. 2) das Paar trennen, disparo, (z. B. von zwei gepaarten Dingen).
Раздувати, ам, v. pf. auseinanderblasen, difflo.
Ражалитисе, лисе, vide ражалитисе.
Раженитисе, имсе, vide раженитисе.
Ражећи, жежем, vide ражећи.
Разигравање, n. das Tanzen-machen (des Pferdes), concitatio equi, ut saltet.
Разигравати, ам, v. impf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
Разигравати се, амсе, v. r. impf. in tanzende Bewegung gerathen, exsulto.
Разиграти, ам, v. pf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
Разигратисе, амсе, v. r. pf. dahintanzen, exsulto.
Разилажење, n. das Auseinandergehen, discessio.
Разилазитисе, зимосе, v. r. impf. auseinandergehen, solvitur concio.
Разићисе, зиђемосе (и разидемосе), v. r. pf. auseinandergehen, discedo.
Разјединити, им, v. pf. vide разгњевити.
Разлагање, n. das Auseinanderlegen, dispositio.
Разлагати, лажем, v. impf. auseinanderlegen, dispono.
Разладити, им, v. pf. abkühlen, refrigero.
Разладитисе, имсе, v. r. pf. sich abkühlen, refrigeror.
Разлађивање, n. das Kühlen, refrigeratio.
Разлађивати, ђујем, v. impf. abkühlen, refrigero.
Разлађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich abkühlen, refrigeror.
Разлажење, n. vide разилажење.
Разлаз, m. das Auseinandergehen, discessus: да се играмо разлаза (im Scherze: spielen wir Auseinander, d. h. jeder geht an sein Geschäft).
Разлазитисе, зимосе, vide разилазитисе.
Разлајатисе, јемсе, v. r. pf. ins Bellen hinein gerathen, illatro.
Разламање, n. das Zerbrechen, diffractio.
Разламати, ам, v. impf. brechen, diffringo.

Разлегање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијегање.
Разлегатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide разлијегатисе.
Разлежатисе, жисе, v. r. pf. н. п. кокош, anfangen zu brüten, incubo.
Разлетање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијетање.
Разлетатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide разлијетатисе.
Разлететисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Разлетитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Разлећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) — 1) auseinanderfliegen, divolo. 2) in Stücken fliegen, dissilio, н. п. лонац, пушка и. т. д.
Разлећисе, егнесе (и разлежесе), v. r. pf. wiederhallen, resono.
Разлећисе, лежесе, vide разлежатисе.
Разливање, n. (Срем.) vide ражљевање.
Разливати, ам, (Срем.) vide ражљевати.
Разлијегање, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.
Разлијегатисе, јежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono.
Разлијетање, n. (Ерц.) das Auseinanderfliegen, divolatio.
Разлијетатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) auseinanderfliegen, divolito.
Разлика, f. der Unterschied, discrimen.
Разликовати, кујем, v. pf. unterscheiden, discerno.
Разликоватисе, кујемсе, v. r. pf. sich unterscheiden, verschieden seyn, differo.
Разлити, лијем, v. pf. н. п. млијеко, hingießen, ergießen, diffundo.
Разлитисе, лијемсе, v. r. pf. sich ergießen, diffundor.
Различан, чна, но, verschieden, varius.
Разлог, m. die Ueberlegung, consilium, perpensio: није, говори без разлога.
Разложити, им, v. pf. auseinanderlegen, dispono.
Разломити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
Разлупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Разлучивање, n. das Trennen, separatio.
Разлучивати, чујем, v. impf. trennen, absondern, separo.
Разлучити, им, v. pf. absondern, separo, disparo.
Разма, außer, praeter, excepto —
Размазати, ажем, v. pf. zerschmieren, dilino.
Размазивање, n. das Zerschmieren, dilitus.
Размазивати, зујем, v. impf. zerschmieren, dilino.
Размазити, им, v. pf. дијете, verhätscheln, indulgentia corrumpo.

Размакнути, нем, vide размаћи.
Размакнутисе, немсе, vide размаћисе.
Размаштрање, n. das Besehen, inspectio.
Размаштрати, ам, v. impf. besehen, inspicio.
Размаћи (говорисе и размакнути), макнем, v. pf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размаћисе (говорисе и размакнутисе), макнемсе, v. r. pf. auseinanderrücken, discedo, dimoveor.
Размеђити, им, v. pf. abgränzen, definio.
Размена, f. (Рес. и Срем.) vide размјена.
Разменити, им, (Рес. и Срем.) vide размијенити.
Разменитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide размијенитисе.
Размењивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјењивање.
Размењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјењивати.
Размењиватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide размјењиватисе.
Размеравање, n. (Рес. и Срем.) vide размјеравање.
Размеравати, ам, (Рес. и Срем.) vide размјеравати.
Размерак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide размјерак.
Размерити, им, (Рес. и Срем.) vide размјерити.
Размесити, им, (Рес. и Срем.) vide размијесити.
Размести, етем, v. pf. auseinanderkehren, diverro.
Размести, етем, v. pf. zerrühren (z. B. ein Ey), dissolvo versando.
Размет (размет), m. das Zerwerfen, disjectio, diffusio: није то на размет.
Разметање, n. 1) das Auseinanderwerfen, disjectio. 2) das Großthun, jactatio.
Разметати, ећем, v. impf. zerwerfen, disjicio.
Разметатисе, мећемсе, v. r. impf. sich prahlen, jactare se.
Размешивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјешивање.
Размешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide размјешивати.
Размијенити, им, v. pf. (Ерц.) verwechseln, austauschen, permuto.
Размијенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) tauschen (untereinader), permuto.
Размијесити, им, v. pf. (Ерц.) m. j. љеб, vertheilen, divido (ut videas quot sint futuri panes).
Размирица, f. (у крајини Неготинској) der Unfriede, Krieg, bellum. cf. крајина, рат.

Размислити, им, v. pf. } überlegen, expendo.
Размислитисе, имсе, v. r. pf. }
Размиц (von размицати), оде пиц и размиц. cf. пиц.
Размицање, n. das Auseinanderrücken, dimotio.
Размицати, ичем, v. impf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размицатисе, ичемсе, v. r. impf. auseinanderrücken, dimoveor.
Размишљавање, n. vide размишљање.
Размишљавати, ам, vide размишљати.
Размишљање, n. Ueberlegen, perpensio.
Размишљати, ам, v. impf. nachsinnen, überlegen, perpendo.
Размјена, f. (Ерц.) der Tausch, permutatio:
„Оћеш дати коња на размјену?—
Размјењивање, n. (Ерц.) das Verwechseln, permutatio.
Размјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) verwechseln, permuto.
Размјењиватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen, permuto.
Размјеравање, n. (Ерц.) das Abmessen, Abwägen, dimensio.
Размјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) abwägen, abmessen, dimetior.
Размјерак, рка, m. (Ерц.) der Verlust beim Abwägen im Kleinen, detrimentum ponderis aut mensurae: отишло на размјерке.
Размјерити, им, v. pf. (Ерц.) abwägen, pendo, exigo ad libram, dimetior.
Размјешивање, n. (Ерц.) das Abtheilen, decretio.
Размјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) m. j. љеб, abtheilen, decerno, distribuo.
Размотавање, n. das Abwickeln, devolutio.
Размотавати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, expedio.
Размотати, ам, v. pf. auseinanderwickeln, expedio, explico.
Размотрити, им, v. pf. besehen, dispicio.
Размрсити, им, v. pf. entwirren, expedio.
Размршивање, n. das Entwirren, expeditio.
Размршивати, шујем, v. impf. entwirren, expedio.
Размутити, им, v. pf. zerrühren, zertrüben, solvo versando, conturbo: узми мало меда, па размути с водом.
Размућивање, n. das Zerrühren, dissolutio.
Размућивати, ћујем, v. impf. zerrühren, dissolvo.

Разнатисе, асе (и разнадесе), v. r. pf. erhellen, sich finden, agnosci:
„Да се Марку за гроб не разнаде—
Разнети, несем, (Рес. и Срем.) vide разнијети.
Разнијети, несем, разнијо (разнијела, ло), v. pf. (Ерц.) zertragen, differo.
Разносити, им, v. impf. zertragen, differo.
Разношење, n. das Zertragen, dilatio.
Разонодити, им, v. pf. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) zerstücken, zerstückeln, divido. cf. раставити.
Разор, m. die Furche, Gränzfurche, Wasserfurche, sulcus.
Разоравање, n. das Durchackern, peraratio.
Разоравати, ам, v. impf. durchackern, peraro.
Разорати, рем, v. pf. durchackern, exaro.
Разортачавање, n. die Auflösung der (Handlungs-) Gesellschaft, dissociatio.
Разортачавати, ам, v. impf. entgesellschaften, dissocio.
Разортачаватисе, амсе, v. r. impf. die Gesellschaft auflösen, solvo societatem.
Разортачити, им, v. pf. die Gesellschaft auflösen, dissocio.
Разортачитисе, имсе, v. r. pf. sich trennen (von Handlungsgesellschaftern).
Разраколитисе, имсе, v. r. pf. ins Gackern hinein gerathen, clango laeta (de gallina et metaph. — de femina laeta).
Разрастање, n. das Auseinanderwachsen, crassatio.
Разрастатисе, амсе, v. r. impf. in die Breite wachsen, crassesco.
Разрастисе, стемсе, v. r. pf. auseinanderwachsen, crassesco.
Разредити, им, v. pf. abtheilen, bestimmen, ordino, dispono.
Разређивање, n. das Abtheilen, dispositio.
Разређивати, ђујем, v. impf. bestimmen, constituo.
Разрезати, ежем, v. pf. 1) zerschneiden, discindo. 2) порезу, die Auflage unter die Pflichtigen vertheilen, dispertio, describo.
Разрезивање, n. 1) das Zerschneiden, discissio. 2) das Vertheilen, dispertitio.
Разрезивати, зујем, v. impf. 1) zerschneiden, discindo. 2) vertheilen, dispertio.
Разрити, рнјем, v. pf. zerwühlen, diruo.
Разрок, ка, ко, von schiefem Blick, strabo.

Разудати, ам, v. pf. н. п. ћери, сестре, nacheinander ausheuraten, maritare aliam alio.
Разудатисе, амосе, v. r. pf. разудале се ћери, die Töchter haben eine dahin, die andere dorthin, weggeheuratet, collocatae sunt filiae.
Разум, m die Vernunft, ratio.
Разуман, мна, но, verständig, vernünftig, prudens.
Разумети, ем, (Рес. и Срем.) vide разумјети.
Разумјети, мијем, v. pf. (Ерц.) verstehen, intelligo.
Раин, m. Mannsname, nomen viri.
Раица, m. Mannsname, nomen viri.
Раич, m. Mannsname, nomen viri.
Рај, m. das Paradies, paradisus.
Раја *, f. die Unterthanen, subditi.
Раја, m. (Рес. и Срем.) vide Рајо.
Рајак, m. Mannsname, nomen viri.
Рајан, m. Mannsname, nomen viri.
Рајка, f. Frauenname, nomen feminae.
Рајко (Рајко), m. Mannsname, nomen viri.
Рајна, f. Frauenname, nomen feminae.
Рајо, m. (Ерц) dim. v. Рајак.
Рајски, ка, ко, paradiesisch, paradisiacus.
Рајчета, m. Mannsname, nomen viri.
Рак, m. der Krebs, cancer.
Рака, f. vide гробница.
Рака, m. (Рес. и Срем.) vide Рако.
Раќам *, m. die Rechnung, ratio.
Рака̀мица, f. das Rechenbüchlein (in der Schule), libellus arithmeticus.
Ракање, n. das Räuspern, exscreatio.
Ракати, рачем, v. impf. räuspern, exscreo.
Ракетла, f. die Rakette, rageta (?).
Ракија, f. der Branntwein, sicera.
Ракијетина, f. } augm. v. ракија.
Ракијешина, f. }
Ракијски, ка, ко, } н. п. суд, Branntwein-, sicerarius.
Ракијски, ка, ко, }
Ракијца, f. dim. v. ракија.
Ракита, f. 1) salix caprea Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ракитов, ва, во, von ракита, e salice caprea.
Ракитовина, f. das Holz der salix caprea.
Ракиџија *, m. der Branntweinbrenner, sicerarius.
Ракиџијин, на, но, des ракиџија, sicerarii.
Ракиџијница, f. die Branntweinbrennerey, sicerae coctio, taberna siceraria.
Ракнути, нем, v. pf. räuspern, exscreo.
Рако, m. (Ерц.) hyp. v. Радован, Радоица, Радисав.
Раков, ва, во, Krebs-, cancri.

Рален, m. Mannsname, nomen viri.
Ралета, m. Mannsname, nomen viri.
Ралица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменитим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.
Рало, n. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.
Рам, m. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederewo. Рамскӣ, ка, ко, von Рам.
Рамазан *, m. Турски пост, die Faste der Mohammedaner, jejunium Mohamedanorum.
Рамање, n. das Hinken, claudicatio.
Рамати, мљем, v. impf. hinken, claudico.
Раме, мена, n. } die Schulter,
Рамо, мена, n. (у Крц.) } humerus.
Рана, f. die Wunde, vulnus.
Рана, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Златоје.
Ранӣ, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.
Ранило, n. На Цвијети (а ђешто и на Благовијести) у јутру поране ђевојке прије сунца на ранило на воду, па онђе уваше коло те играју и пјевају различне пјесме, и. п.
„Поранила девојке,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Поранила на воду,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Ал' на води јеленче,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Рогом воду мућаше,
Јело ле, Јело добра девојко,
„А очима бистраше
Јело ле, Јело добра девојко.

„Рани коња Радивоје:
„Девојке те претекоше,
„Ведром воду замутише. —
„А што ће им рано вода? —
„Да оперу брату руо,
„Да га пошљу у сватове. и т. д.
Ранисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ранитељ, m. der Ernährer, nutritor, altor: ранитељу мој (кажу волу кад га милују).
Ранити, им, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.
Ранити, им, v. impf. nähren, alo.
Ранитисе, имсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.
Ранитисе, имсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.
Ранитовача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.
Ранка, f. vide рањка.
Ранко, m. Mannsname, nomen viri.
Рано, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.
Рањав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.
Рањавање, n. das Verwunden, vulneratio.
Рањавати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Рањеник, m. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.
Рањеник, m. das Mastschwein, porcus fartilis.
Рањеница, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.
Рањениче, чета, n. m. j. прасе, das Mastschwein, porcellus saginatus.
Рањење, n. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.
Рањење, n. das Nähren, altio, nutritio.
Ра̂њка (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.
Раоник, m. лемеш, das Pflugeisen, culter aratri.
Раосав, m. Mannsname, nomen viri.
Рапав, ва, во, rauh, uneben, asper.
Рапе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.
Раса, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ῥάσο.
Расад, m. н. п. купусни, блитвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.
Расадити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.
Расадник, m. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).
Расађивање, n. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.
Расађивати, ђујем, v. impf. übersetzen, transsero.
Расанутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.
Расап, спа, m. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
„Кад се овај учинио расап —
Расванутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.
Расвитак, тка, m. der Anbruch des Tages, diluculum.
Расвита̂ње, n. das Tagen, diluculum.
Расвитатисе, иhece, v. r. impf. tagen, dilucescit.
Раседлавање, n. das Absatteln, demtio ephippiorum.
Раседлавати, ам, v. impf. absatteln, demo ephippia.
Раседлати, ам, v. absatteln, demo ephippia.
Расејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.
Раселити, им, v. pf. auseinander sie-

деln, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.
Расѐлитисе, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.
Расељáвање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.
Расељáвати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.
Расељáватисе, амосе, v. r. impf. auswandern, migro.
Ра̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide pacjeћи.
Расе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide pacjeцање.
Расе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide pacjeцати.
Ра̀сијатисе, jeмоће, v. r. pf. (Крц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.
Расије̏цање, n. (Крц.) das Zerhauen, dissectio.
Расијѐцати, ам v. impf. (Крц.) zerhauen, disseco.
Ра̀сипа̂ње, n. vide pазасипање.
Ра̀сипати, ам (и расипљем), vide pазасипати.
Ра̀сјећи, сиjечем, v. pf. (Крц.) zerhauen, disseco.
Ра̀скајатисе, jeмсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.
Раскала́ђитисе, имсе, v. r. pf. ein Halunke werden, fio nebulo.
Раска̀луђерити, им, v. pf. entmönchen, decucullare.
Раска̀луђеритисе, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.
Раска́љатисе, љасе, v. r. pf. kothig werden, fit coenum.
Ра̀скволатисе, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu kluckſen, coepiglocire.
Раски́вање, n. das Zerschmieden, recusio, refictio.
Раски́вати, ам, v. impf. zerschmieden, recudo.
Ра́скида, f. ja нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.
Раски́дање, n. das Stören, turbatio.
Раски́дати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.
Ра̀скидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.
Ра̀скинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, rumpo. 2) stören, turbo.
Ра̀скиселити, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.
Ра̀скламати, ам, v. pf. erschüttern, locker machen, laxo.
Расклами́тати, ићем, vide раскламати.
Раскла́пање, n. das Oeffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.
Раскла́пати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.
Раскле̏пати, пљем, v. pf. zudängeln, acuo tundendo.
Ра̀склимати, ам, vide раскламати.
Раскло̀пити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.
Раско̀вати, кујем, v. pf. zerschmieden, recudo.
Расковча́вање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.
Расковча́вати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.
Раско̀вчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.
Раскома̀датисе, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücken hauen möchte, excandesco.
Раскопа́вање, n. das Zerstören, destructio, eversio.
Раскопа́вати, ам, v. impf. zerstören, everto.
Раско̀пати, ам, v. pf. zerstören, everto.
Раскопча́вање, vide расковчавање.
Раскопча́вати, ам, vide расковчавати.
Раско̀пчати, ам, vide расковчати.
Ра̀скора̂к, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.
Раско̀рачитисе, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.
Раско̀сити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii figendi causa).
Раскра́јање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.
Раскра̀јати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.
Раскречи́вање, n. das Voneinanderbreiten, distentio.
Раскречи́вати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.
Раскре̏чити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.
Раскри́жити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.
Раскри̏лити, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.
Раскриљи́вање, n. das Oeffnen, explicatio, retectio.
Раскриљи́вати, љујем, v. impf. öffnen, explico.
Раскроји́вање, n. vide раскрајање.
Раскроја́вати, ам, vide раскрајати.
Раскро̀јити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.
Ра̀скрпити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.
Раскрпља́вање, n. das Beendigen eines

verdrießlichen Geschäftes, expeditio negotii molesti.
Раскрпљавати, ам, v. impf. ein lästiges Geschäft abthun, expedio molestum negotium.
Раскрпљање, n. vide раскрпљавање.
Раскрпљати, ам, vide раскрпљавати.
Раскрстити, им, v. pf. с ким, keine Rechnung mehr mit jemand haben, societatem dirimo: ми смо раскрстили и јасам с њим раскрстио.
Раскрчивање, n. das Ausroden, exstirpatio.
Раскрчивати, чујем, v. impf. ausroden, exstirpo.
Раскрчити, им, v. pf. ausroden, exstirpo.
Раскрштавање, n. vide раскрштање.
Раскрштавати, ам, vide раскрштати.
Раскрштање, n. das Abrechnen, rationum exaequatio.
Раскрштати, ам, v. impf. abrechnen, rationes exaequo et dirimo societatem.
Раскршће (раскршће), n. der Kreuzweg, bivium, trivium. Млоги приповиједају, да су ноћу привиђели штогођ на раскршћу.
Раскувавање, n. 1) das Zertheilen des Brotteigs in Laibe, vide размјешивање. 2) das Zerkochen, discoctio, nimia coctio.
Раскувавати, ам, v. impf. 1) den Brotteig in Laibe abtheilen. 2) zerkochen, discoquo.
Раскувати, ам, v. pf. 1) den Brotteig zertheilen, massam dividere in panes, vide размијесити. 2) zerkochen, discoquo.
Раскумити, им, v. pf. entkumen (machen, daß man nicht mehr кум ist), dissociare cumos.
Раскумитисе, имсе, v. r. pf. sich entkumen, dissociari (de cumis).
Раскучивање, n. das Auseinanderrecken, distentio.
Раскучивати, чујем, v. impf. } auseinander recken, distendo.
Раскучити, им, v. pf. } auseinander recken, distendo.
Расо, расола, m. die Lake vom Sauerkraut, muria.
Распаватисе, амсе, v. r. pf. recht ins Schlafen hinein kommen, somno obrui.
Распадање, n. das Zerfallen, dilapsus.
Распадатисе, амсе, v. r. impf. zerfallen, dilabor.
Распаднутисе, немсе, vide распаститсе.
Распалити, им, v. pf. 1) entzünden, succendo. 2) распалио га (батином) повр плаве, mit einem Stocke über den Kopf schlagen.
Распаљивање, n. das Entzünden, succensio.
Распаљивати, љујем, v. impf. entzünden, succendo.
Распаравање, n. das Durchwärmen, fotus, percalefactio, vaporatio.
Распаравати, ам, v. impf. durchwärmen, vaporo.
Распарати, ам, vide распорити.
Распарити, им, v. pf. durchwärmen, vaporo (z. B. eine rheumatische Stelle des Leibes, am Feuer, oder im Bade).
Распасивање, n. das Entgürten, discinctio.
Распасивати, сујем, v. impf. entgürten, discingo.
Распасати, пашем, v. pf. entgürten, discingo.
Распаститсе (говорисе и распаднутисе), паднемсе, v. r. pf. zerfallen, dilabor.
Распачати, ам, v. pf. zertragen, distraho.
Распевати, ам, (Рес. и Срем.) vide распјевати.
Распеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide распјеватисе.
Распети, ењем (и распнем), vide разапети.
Распетљавање, n. das Aufhäfteln, disfibulatio.
Распетљавати, ам, v. impf. } aufhäfteln, disfibulo.
Распетљати, ам, v. pf. } aufhäfteln, disfibulo.
Распечатити, им, v. pf. entsiegeln, aufbrechen, resigno, solvo
Распечаћавање, n. das Erbrechen (des Briefes), resignatio.
Распечаћавати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno.
Распечити, им, vide размазити.
Распикућа, m. und f. der Verschwender, prodigus.
Распињање, n. vide разапињање.
Распињати, њем, vide разапињати.
Распињатисе, њемсе, vide разапињатисе.
Распиривање, n. das Anfachen, ventilatio, accensio.
Распиривати, рујем, v. impf. anfachen, accendo, ventilo.
Распирити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.
Распис, m. das Umlaufschreiben, der Umlauf, literae circulatoriae: кад је био распис.
Расписати, ишем, v. pf. rund umherschreiben, entbieten, circummitto literas jubentes aliquid fieri: расписао цар по свему царству.
Расписатисе, пишемсе, v. r. pf. ins Schreiben hineinkommen, scribendo esse occupatissimum.
Расписивање, n. das Schreiben rund umher, literarum circummissio.

Расписи́вати, сујем, v. impf. rund umher schreiben, literas circummissito.
Распи̏тати, ам, v. pf. erfragen, exploro, percontando invenio.
Распити́вање, n. das Erfragen, percontatio.
Распити́вати, тујем, v. impf. forschen, exquiro.
Ра̏спјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ins Singen bringen, facio ut quis cantet.
Ра̏спјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) ins Singen kommen, coepi vehementer cantare.
Ра̏сплакати, лачем, v. pf. weinen machen, facio ut quis ploret.
Ра̏сплакатисе, лачемсе, v. r. pf. recht ins Weinen hinein kommen, illacrymo.
Распла̀мтетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Распла̀мтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Распла̀мћетисе, ћимсе, v. r. pf. (Ерц.)
} entflammen, in Flamme kommen, inflammor, exardesco.
Ра̏сплашити, им, v. pf. verscheuchen, terrendo fugo, abigo.
Расплѐсти, етем, v. pf. losflechten, auseinander stricken, solvo plexum, н. п. градину, косу, чарапу.
Ра̏сплетâње, n. das Losflechten, dissolutio nexus.
Ра̏сплетати, ећем, v. impf. losflechten, dissolvo plexum.
Распли́нутисе, несе, v. r. pf. verschwimmen, verschwemmt werden, diffluo (z. B. зентин по води).
Ра̏спљескати, ам (и распљештем), v. pf. zerklitschen, displodo.
Распозна́вање, n. das Unterscheiden, das Voneinanderkennen, dignotio.
Распозна́вати, најем, v. impf. unterscheiden, dignosco.
Распо̀знати, ам, v. pf. unterscheiden, dignosco.
Распо̀јас, са, со, entgürtet, ohne Gürtel, discinctus.
Располо̀вити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
Ра̏споп, m. der Ex-Priester, qui olim fuit sacerdos.
Распо̀пити, v. pf. einen entpriestern, ihm die Weihen nehmen, sacerdotem profano.
Распо̀питисе, имсе, v. r. pf. aufhören Priester zu seyn, sacerdotium abdico.
Распопља́вање, n. das Entweihen des Priesters, profanatio sacerdotis.
Распопља́вати, ам, v. impf. einen Priester entweihen, profano sacerdotem.
Распопља́ватисе, амсе, v. r. impf. das Priesterthum aufgeben, abdico sacerdotium.
Ра̏спопов, ва, во, des распоп, illius qui olim sacerdos fuit.
Распо̀рити, им, v. pf. aufschlitzen, diffindo.
Ра̏спра, f. der Streit, Zank, lis.
Ра̏справити, им, v. pf. 1) berichtigen, in Ordnung bringen, ordino, dispono. 2) косу, das verwirrte Haar ordnen, dispono capillos.
Ра̏справљâње, n. das Ordnen, ordinatio, expeditio, dispositio.
Ра̏справљати, ам, v. impf. ordnen, expedio, ordino.
Распр̀дети, дим, (Рес.)
Распр̀дити, им. (Срем.)
} vide распрђети.
Ра̏спрднути, нем, (etwas obscön) verderben, corrumpo: распрде нам игру.
Распр̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) zerstäuben, disjicio (eigentlich dispedo), z. B. die Feinde.
Распрѐгнути, нем, vide распрећи.
Распрѐдање, n. das Auseinanderdrehen, retorsio.
Распрѐдати, ам, v. impf. den Strick auseinanderdrehen, retorqueo (funem).
Распрѐзање, n. das Ausspannen (des gemeinschaftlich ackernden Ochsen), disjunctio.
Распрѐзати, ежем, v. impf. ausspannen, disjungo.
Распрѐмање, n. das Aufräumen, dispositio.
Распрѐмати, ам, v. impf. aufräumen, dispono.
Распрѐмити, им, v. pf. aufräumen, dispono.
Ра̏спрести, едем, v. pf. auseinander drehen, retorqueo, retexo.
Распрета́вање, n. das Auseinanderschüren, retectio.
Распрета́вати, ам, v. impf. (das zugedeckte Feuer) auseinander schüren, retego ignem.
Распрѐтати, ећем, v. pf. auseinander schüren, retego.
Распрѐћи (говорисе и распрегнути), егнем, v. pf. 1) nicht mehr mit einander anspannen (die Ochsen zum Pfluge), societatem abdico boum meorum cum vicini bobus aratro jungendorum. cf. спрега. 2) повр главе, mit dem Stocke schlagen, percutio.
Распријатѐљити, им, v. pf. entfreunden, facio ut non sit amplius amicus.
Распри́чатисе, амсе, v. r. pf. ins Erzählen hineinkommen, ferveo narrando.
Распрода́вање, n. das Anbringen, Verkaufen, divenditio.
Распрода́вати, дајем, v. impf. ganz verkaufen, divendo.
Распро̀дати, ам, v. pf. verkaufen, divendo.

Распространити, им, v. pf. ausbreiten, explico, propago.

Распрострањавање, n. das Ausbreiten, extensio.

Распрострањивати, ам, v. impf. ausbreiten, explico, extendo.

Распрснути, нем, v. pf. zersprengen, disjicio, н. п. ора, јаје.

Расплодити, им, vide расплашити.

Распукнутисе, немсе, vide распућисе.

Распустити, им, v. pf. entlassen, dimitto.

Распутица, f. der Seitenweg, die Theilung der Straße in Seitenwege, semita.

Распућисе (говорисе и распукнутисе), укнемсе, v. r. pf. zerspringen, dissilio.

Распуштање, n. das Entlassen, dimissio.

Распуштати, ам, v. impf. entlassen, dimitto.

Распушћање, n. vide распуштање.

Распушћати, ам, vide распуштати.

Расрдити, им, v. pf. erzürnen, irrito.

Расрдитисе, имсе, v. r. pf. sich erzürnen, irascor.

Рâст, рâста, m. der Wuchs, statura: човек лијепа раста.

Рáст, рáста, m. die Eiche, quercus.

Раставити, им, v. pf. кога с ким, trennen, separo.

Растављâње, n. das Trennen, separatio.

Растављати, ам, v. impf. trennen, separo.

Растајâње, n. das Scheiden, separatio.

Растајатисе, јемсе, v. r. impf. sich trennen, separor.

Растакнути, нем, vide растаћи.

Растанак, нка, m. die Trennung, separatio.

Растапање, das Schmelzen, liquatio, liquefactio.

Растапати, ам, v. impf. schmelzen, liquefacio.

Растатисе, анемсе, v. r. pf. с ким, sich trennen, discedo, separor.

Растаћи (говорисе и растакнути), акнем, v. pf. н. п. угарке (или дрва), auseinander werfen (die Feuerbrände, damit es nicht mehr brenne).

Растегљај, m. die Länge der ausgespannten Arme, distantia ab uno brachio extenso ad alterum: дај ми један растегљај конца.

Растегнути, v. pf. spannen, ausspannen, distendo.

Растезање, n. 1) das Spannen, distentio. 2) das Ziehen in die Länge, protractio.

Растезати, ежем, v. impf. 1) spannen, distendo. 2) in die Länge ziehen, protraho.

Растерати, ам, (Рес. и Срем.) vide рашћерати.

Растеривање, n. (Рес. и Срем.) vide рашћеривање.

Растеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide рашћеривати.

Растећи, течем, v. pf. н. п. кућу, verthun, verwirthschaften, pessumdo.

Рáсти, растем, v. impf. wachsen, cresco.

Растило, n. die Baumschule, seminarium.

Растирâње, n. das Zerreiben, distritio.

Растирати, рем, v. impf. н. п. марану, zerreiben, distero.

Растискивање, n. das Auseinanderdrücken, Zersprengen, disjectio.

Растискивати, кујем, v. impf. zersprengen, disjicio.

Растиснути, нем (у времену скоро прош. растисну и растиско, растиште), v. pf. zersprengen, disjicio:

„Растиснуше на четири стране,
„Као вуци бијеле јагањце —

Растити, им, v. impf. betreten (sich begatten), ineo.

Раститисе, имсе, v. r. impf. sich begatten (vom Geflügel), ineor.

Растић, m. dim. v. раст (рáста).

Растицâње, n. vide растјецање.

Растицати, ичем, vide растјецати.

Растјецâње, n. (Ерц.) 1) das Fließen eines Gefäßes, permissio liquidi. 2) das Verwirthschaften, pessumdatio.

Растјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) durchfließen, die Flüssigkeit durchlassen, perfluo. 2) verwirthschaften, pessumdo.

Растов, ва, во, Eichen=, quercinus.

Растовац, вца, m. т. ј. колац, или штап, eichener Stock, baculus quercinus.

Растовача, f. ein Eichenstock, baculus quercinus.

Растовина, f. Eichenholz, lignum quercinum.

Расток, m. die schwarze Schminke für die Augenbraunen, fucus superciliorum.

Растопити, им, v. zerschmelzen, liquefacio.

Расточити, им, v. pf. auseinandertragen, verzehren, differo ut consumam: црви га расточили!

Растргнути, нем, v. pf. zerreißen, rumpo.

Растребити, им, (Рес. и Срем.) vide растријебити.

Растребљивање, n. das Auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispositio.

Растребљивати, љујем, v. impf. auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispono.
Растресање, n. das Zerschütteln, concussio, excussio.
Растресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio: немој ти растресати гаћа нада мном (was hast du mich zu hofmeistern?).
Растрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Растрестисе, семсе, v. r. pf. н. п. на коњу, sich ausschütteln im Reiten.
Растријебити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. кућу, auseinanderräumen, damit Platz sey, dispono.
Растрићи, рижем, v. pf. auseinander schneiden (mit der Schere), disseco forfice.
Растркан, на, но, zerstreut, sparsus.
Растркати, рчем, v. pf. н. п. коња, recht ins Laufen bringen, in cursum egisse.
Растркатисе, трчемсе, v. r. pf. 1) sich zerstreuen, auseinander laufen, discurro. 2) ins Laufen kommen, in medio cursu esse.
Растрљати, ам, v. pf. zerreiben, contero.
Растрти, рем, растрьо, v. pf. zerreiben, tero, frio.
Раступање, n. das Auseinandertreten, digressio.
Раступатисе, амсе, v. r. impf. auseinander treten, divergo.
Раступитисе, имсе, v. r. pf. auseinander —, von einander treten, divergo, discedo.
Растурање, n. das Zerwerfen, disjectio.
Растурати, ам, v. impf. auseinander werfen, disjicio.
Растурити, им, v. pf. auseinander werfen, disjicio.
Растући, учем, v. pf. zerschlagen (z. B. Salz, Zucker), distundo.
Расудити, им, v. pf. entscheiden, beurtheilen, dijudico.
Расуђивање, n. das Beurtheilen, Entscheiden, dijudicatio.
Расуђивати, ђујем, v. impf. beurtheilen, dijudico.
Расути, спем, vide разасути.
Расцвастисе, ватимсе, } vide расцвјетатисе.
Расцватитисе, имсе, }
Расцветатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide расцвјетатисе.
Расцвјетатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) blühen, floreo, floresco.
Расцепити, им, (Рес. и Срем.) vide расцијепити.
Расцепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide расцјепљивање.
Расцепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide расцјепљивати.
Расцијепити, им, v. pf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.
Расцјепљивање, n. (Ерц.) das Zerspalten, diffissio.
Расцјепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.
Расцопати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Рат, m. und f. der Krieg, bellum. cf. крајина.
Рат*, m. накит коњски, der Pferdschmuck, phalerae. cf. рахт.
Ратар, m. der Ackerer, arator.
Ратарев, ва, во, } des Ackerers, aratoris.
Ратаров, ва, во, }
Ратарски, ка, ко, 1) der Ackerer, aratorum. 2) adv. nach Art eines Ackerers, aratoris more.
Ратко, m. Mannsname, nomen viri.
Ратни, на, но, н. п. доба, Kriegs-, bellicus.
Ратовање, n. das Kriegen, bellatio.
Ратовати, тујем, v. impf. kriegen, bello.
Раф*, m. (у Србији и у Босни по варошима) die Wandleiste. cf. полица.
Рахт*, m. (по варошима) vide рат.
Рац, m. der Raize, Rascianus (eine für Spott genommene und gegebene Benennung von Seite der Ungern, für Serbe, Serbus).
Раца, f. vide патка.
Рацина, f. (vertraulich) i. q. Рац.
Рацки, ка, ко, 1) raizisch, rascianus. 2) adv. raizisch, rasciane.
Рацкиња, f. der Raizin, Rasciana.
Рацко, m. Mannsname, nomen viri.
Рача, f. 1) ријека у Сокоској нахији. 2) намастир на тој ријеци. 3) Њемачки град на лијевом бријегу Саве (према утоку Дрине у Саву). 4) село код овог града. Рачанин, човек из Раче.
Рачар, m. 1) der Krebsenfänger, qui cancros captat. 2) der gerne Krebse ißt, amans cancrorum.
Рачарев, ва, во, vide рачаров.
Рачарица, f. 1) die Krebsfängerin, quae captat cancros. 2) die Krebsenesserin, quae amat cancros. 3) торба, der Krebssack, pera cancris captis auferendis.
Рачаров, ва, во, des рачар.
Рачваст, та, то, gabelförmig, bifurcus. Рачваст колац (рачвасто дрво) не иде (не може да иде) у земљу.
Рачве, f. pl. die Zanken, furcae.
Рачета, m. Mannsname, nomen viri.
Рачић, m. dim. v. рак.
Рачји, чја, чје, Krebs-, cancrinus.

Рачу̑н, m. 1) die Rechnung, ratio. cf. ракам. 2) опишли на рачун (у Задру), zur Versammlung, Verabredung, colloquium.
Рачу̀нање, n. vide рачуњење.
Рачу̀нати, ам, vide рачунити.
Рачунити, им, v. impf. rechnen, computo.
Рачу̀нитисе, имсе, v. r. impf. sich berechnen, rationes computare mutuo.
Рачу̀њење, n. das Rechnen, Berechnen, computatio.
Ра̀ша, m. (Рес. и Срем.) vide Рашо.
Ра̀ша. f. Frauenname, nomen feminae.
Рашепи̏ритисе, имсе, v. r. pf. im Anzuge stolzieren, superbio vestitu. Рашепирилась као пауница.
Рашѝвање, n. das Auseinandernähen, resutio.
Рашѝвати, ам, v. impf. auseinander nähen. trennen, suturam retexo, resuo.
Раширѝвање, n. das Ausbreiten, dilatatio.
Раширѝвати, рујем, v. impf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.
Раши̏рити, им, v. pf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.
Ра̑шити, шије̑м, v. pf. losnähen, resuo, retexo.
Ра̏шка, f. Fluß bei Нови пазар.
Ра̏шо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ра̑шта (ради шта), weswegen, quamobrem.
Ра̀шћерати, ам, v. pf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.
Рашћерѐтатисе, амсе, v. r. pf. lustige Dinge erzählen, nugas narrare.
Рашћерѝвање, n. (Ерц.) das Verjagen, dispulsio.
Рашћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.
Ра̑шчистити, им, v. pf. wegschaffen, um reinen Platz zu machen, expurgo.
Рашчупа́вање, n. das Zerraufen, divellicatio.
Рашчупа́вати, ам, v. impf. zerraufen, divellico.
Рашчу̀пати, ам, v. pf. zerraufen, divellico.
Р̏бат, m. der Rücken, dorsum.
Р̏бина, f. der Scherben, die Scherbe, testa.
Рвали̏ште, n. der Ringeplatz, locus luctae, circus.
Рва̑ње, n. das Ringen, luctatio.
Рва̑т, m. der Kroate, Croata.
Рва̀ти, m. pl. Kroatien, Croatia:
„Па ти зовни у Рвате равне,
„Побратима од Рвата Мату —
Рва̀тисе, вемсе, v. r. impf. ringen, luctor.

Рва̑тска̑, f. Kroatien, Croatia.
Рва̑тски̑, ка̀, ко, 1) kroatisch, croaticus. 2) adv. kroatisch, croatice.
Рва̑ч, m. der Ringer, luctator.
Рва̀чев, ва, во, des Ringers, luctatoris.
Р̏ва̑ње, das Abreiben, Abnützen, detritio.
Р̏вати, ам, v. impf. abreiben, abnützen, detero.
Р̏ђа, f. 1) der Rost, aerugo, rubigo, ferrugo. 2) рђа те убила! möchtest du elend werden, dii te perdant. 3) рђо једна! du Nichtswürdiger! рђо и чађо!
Р̏ђав, ва, во, elend, schlecht, miser.
Р̏ђа̑ње, n. das Rosten, inductio rubiginis, rubigo.
Р̏ђати, ам, v. impf. rosten, rubigine obduci.
Ре̏а, f. dünn stehende Wolle, lana rara.
Реба̀рце, n. das Rippchen, costula.
Ре́брење, n. das Gehen auf Seitenwegen, deviatio.
Ре́брити, им, v. impf. auf Seitenwegen wandeln, devio.
Ре́бро, n. die Rippe, costa.
Ре́вати, вем, v. impf. seitwärts gehen, eo oblique. Реве на страну, као Марково рало. Пјевају и приповиједају како је Марка Краљевића нагово- рила мајка да оре, али он није ћео да оре као што људи ору по њивама, него по путу куда људи иду:
„Он не оре брда ни долине,
„Већ он оре цареве друмове —
Ре̏га, f. das Knurren und Zahnfletschen des Hundes, murmuratio canis.
Реге̏ме̑нта, f. das Regiment, legio, oder regimentum quod dicunt.
Реге̏ме̑нтски̑, ка, ко, н. п. заповјести, Regiments-, regimenti.
Ре́гнути, нем, v. pf. einmal knurren, immurmuro.
Регра̑ција, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Recreation, studiorum intermissio. cf. играција.
Ре̏гула, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Regel, regula.
Регу̀ла̑ш, m. т. ј. солдат, der Linien- soldat, miles ordinarius.
Регу̀ла̑шки̑, ка, ко, der Linientruppen, militum ordinariorum.
Ре̑д, m. 1) die Reihe, ordo. 2) један ред, два ред, einmal, zweimal, semel, bis. 3) у ред, у ред! geschwind hieher, ades.
Ре́да, f. (ст.) vide ред 1.:
„Чија ј' реда за гору на воду —
„Чија реда по говеда —

ак, тка, ко, (Рес. и Срем.) vide ијелак.

ара, f. die Frau, die die Reihe der aushaltung trifft, materfamilias orinatrix. Ђе је много жена у кући, иђе једна редује (т. ј. готови је-о, пере судове и мијеси љеб) једу нећељу дана (и та се зове онда едара), а друга другу и т. д.

,арин, на, но, der Anordnerin, orinatricis.

,ипти, им, v. impf. н. п. кућељу, ан, den Flachs bereiten (durch alle Operationen, bis er gesponnen werden ann), linum praeparo. Пошто се куељa (или лан) извади из мочила и оуши, онда се набија ступом а лан тре трлицом); па се попом почне редити: најприје се аше на маљци, па се онда огребље на огребло, послије згребла перјасе на гвозденој ерајици, послије тога перјаусе повјесма малом перајицом, па су већ онда повјесма урећена. А оно што остане на огреблу и на перајици, гребенасе гребенима, и од онога бива влас (мали и велики); а што остане на гребенима, оно су већ кучине.

дња, f. eine endemische Krankheit, morbus grassans.

'дњи, ња, ње, ја сам редњу (т. ј. чашу) попио, den Becher, der der Reihe nach mich getroffen hatte.

довање, n. die Umreihe, ordo domus administrandae.

довати, дујем, v. impf. der Reihe nach haushalten, rem familiarem administro ex ordine.

душа, f. vide редара.

душин, на, но, vide редарин.

ћање, n. das Reihen, ordinatio.

ћати, ам, v. impf. reihen, ordino.

ћење, n. das Bereiten des Flachses, lini praeparatio.

жање, n. das Zähnefletschen, dentium ostensio, nudatio; rictatio.

жати, жим, v. impf. die Zähnefletschen, ringi, rictare.

за*, f. vide ереза.

занци, наца, m. pl. die Nudeln, turundae (farinaceae).

зање, n. das Schneiden, scissio.

зати, ежем, v. impf. schneiden, scindo.

зница, f. т. ј. лоза (на чокоту).

ек, m. (Рес. и Срем.) vide ријек.

ека, f. (Рес. и Срем.) vide ријека.

екла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Weiberrock (Röckel), tunicae genus.

екула, m. Mannsname, nomen viri.

Рѐља, m. Mannsname, nomen viri.

Рѐн, m. der Meerrettig (krainisch хрен, österr. der Kren), armoracia Linn.

Рѐп, m. der Schwanz, cauda.

Рѐпа, f. die Rübe, rapa.

Рѐпат, та, то, geschwänzt, caudatus.

Рѐпатā звијезда, f. der Komet, cometes, stella crinita.

Рѐпина, f. augm. v. реп.

Рѐпић, m. dim. v. реп.

Рѐпица, f. dim. v. репа.

Репиште, n. Acker, auf dem einst Rüben angebaut waren, locus olim rapis consitus.

Рѐпнӣ, на, но, н. п. лист, Rüben-, rapinus.

Репу̑, m. die Pestilenzwurz, tussilago petasites.

Репу̑рина, f. augm. v. репа.

Репу̑шина, f. augm. v. репу.

Ре́са, f. 1) на дрвету, das Kätzchen (z. B. am Nußbaum), iulus, nucamentum. 2) das Züngelchen (im Munde), lingula. 3) ре̑се, Fransen, fimbriae.

Рѐсава, f. 1) нахија Ћупријска. 2) вода што тече кроз ту нахију. Ре́савац (вца), човек из Ресаве. Ресāвкиња, жена из Ресаве. Ресāвскӣ (Рѐсавскӣ), ка, ко, 1) Reſſawer. 2) adv. reſſawiſch.

Рѐсан, m. Mannsname, nomen viri.

Ресāње, n. das Bekommen der Kätzchen, nucatio (?).

Рѐсаст, та, то, н. п. коза, gezüngelt, lingulatus (?).

Рѐсати, ам, v. impf. Kätzchen bekommen, nucari.

Рѐсица, f. dim. v. ресa.

Рескāње, n. dim. v. резање.

Рѐскати, ам, dim. v. резати.

Рѐснат, та, то, н. п. грана, Kätzchen tragend, iulatus.

Рѐћи, речем (и рекнем), v. pf. sagen, dico.

Рефѐна*, f. die Zeche, rata, symbola.

Ре̑ч, m. (Рес. и Срем.) vide ријеч.

Речѐћ, ћа, ће, beredt, eloquens cf. рјечит.

Рѐчит, та, то, (Рес. и Срем.) vide рјечит.

Рѐчица, f. dim. v. река.

Рѐчца, f. dim. v. реч.

Решѐтāње, n. das Reitern, cribratio.

Решѐтати, ам, v. impf. reitern, sieben, cribro.

Решѐтка, f. ein Gitterwerk, cancelli.

Решѐто, n. der Reiter (Sieb), cribrum.

Рзāње, n. das Wiehern, hinnitus.

Рзати, ржем, v. impf. wiehern, hinnio.

Риба, f. der Fisch, piscis. Двије се рибе на једној ватри пеку, па једна другој не вјерује.

Рибање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

das Reiben (des Krauts), sectio ope ferri rasorii.
Рибар, m. der Fischer, piscator.
Рибарев, ва, во, } des Fischers, piscatoris.
Рибаров, ва, во, }
Рибарски (рибарски), ка, ко, 1) der Fischer, piscatorum. 2) adv. nach Fischer Art, more piscatorio.
Рибати, ам, v. impf. m. j. купус, (Kraut) reiben, brassicam contero.
Рибетина, f. augm. v. риба.
Рибизле, f. pl. (у Срijем. у Бачк. и у Бан.) die Ribesbeeren, ribes rubrum Linn.
Рибиħ, m. das Kleine vom Fisch, der junge Fisch, pullus piscis, pisciculus.
Рибица, f. dim. v. риба.
Рибљи, ља, ље, Fisch-, piscarius.
Рибница, f. ein Flecken an der Donau, Poretsch gegen über. Рибничанин, човек из Рибнице. Рибнички, ка, ко, von Рибница.
Рибњак, m. der Fischteich, piscina.
Рибурина, f. vide рибетина.
Ригање, n. das Rülpsen, ructatio.
Ригати, ам, v. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.
Ридање, n. das Wehklagen, ululatus.
Ридати, ам, v. impf. wehklagen, ululo.
Риђ, ђа, ђе, fuchsroth, rufus.
Риђа, f. m. j. коза, eine rothe Ziege, rufa capra.
Риђа, m. (Рес. и Срем.) vide риђо.
Риђан, n. vide риђо:
„Доведоше Мару на риђану —
Риђо, m. (Ерц.) der Fuchs (Pferd), equus rufus.
Ризница, f. (у пjесмама и по намастирима) die Kammer (Schatz- und Kleiderkammer), conclave:
„Ти отиди у ризницу б'jелу,
„Те ти узми жутије дуката —
„Од Стојана узима оружје,
„Па оружје носи у ризницу —
Рија, m. (Рес. и Срем.) vide риjо.
Риjедак (comp. рjеђи), тка, ко, (Ерц.) 1) dünn, nicht dick, rarus. 2) selten, rarus.
Риjек, (Ерц.) штоно риjек (m. j. штоно риjеч?), wie man zu sagen pflegt, ut ajunt.
Риjека, f. (Ерц.) der Bach, kleiner Fluß, amnis.
риjење, n. das Wühlen, rutio (?).
Риjеч, f. (Ерц.) das Wort, vox, verbum.
Риjечца, f. dim. v. риjеч.
Риjо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристивоје (?).
Рика, f. das Gebrülle, mugitus.
Рикавац, вца, m. m. j. кашаљ, der Keuchhusten, tussis genus.
Рикање, n. das Brüllen, mugitus.
Рикати, ричем, v. impf. brüllen, mugio.
Рикнути, нем, v. pf. brüllen, mugitum edo.
Рим, m. Rom, Roma. cf. благочастив.
Римљанин, m. 1) der Römer, Romanus. 2) der Römer (Lateiner, dem Ritus nach), homo ritus Romani:
„Тако моја вjера не подноси,
„Да jа копам — —
„Ришћанина поред Римљанина —
Римпапа, m. der Papst von Rom, Papa Romanus.
Римски, ка, ко, römisch, romanus.
Рипање, n. das starke Husten, tussis anhela.
Рипати, ам, v. impf. keichen, stark husten, tussio.
Рипида, f. Art Kirchenkandelabers, candelabri sacri genus.
Рис, m. der Luchs, lynx.
Рисно, n. Stadt in Dalmatien:
„Па ти трчи Рисну на краjину —
Рисовина, f. die Luchshaut, das Luchsfell, pellis lyncis:
„Рисовина и самуровина —
Риста, m. (Рес. и Срем.) vide Ристо.
Риста, f. Frauenname, nomen feminae.
Ристан, m. Mannsname, nomen viri.
Ристивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Ристо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристан.
Ристов, ва, во, Christi, Christi.
Ристос, Риста (и Ристоса), m. Christus, Christus.
Рит, m. das Rohr, Röhrig, arundinetum. Ласно je ђаволу у риту сварити (у карабље).
Рита, f. 1) ритава кошуља, zerfetztes Hemd, indusium lacerum. 2) рите, m. j. дроњци, die Fetzen, laciniae.
Ритав, ва, во, дроњав, zerfetzt, lacerus, laciniosus,
Рити, риjем, v. impf. wühlen, ruo.
Ритинар, m. vide дроњо.
Риф, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) die Elle, ulna, cubitus. cf. аршин.
Ришњанин, m. човек из Рисна:
„Поклонио Ришњанин' Ивану;
„Ришњани су на гласу јунаци —
Ришњански, ка, ко, von Рисно:
„Што ће мени Ришњански мачеви —
Ришћанин, m. der Christ, christianus. Калуђери зову свакога човека ришћанином (кад му не знаду имена), као и жену ришћаницом, или ришћанком.
Ришћанинов, ва, во, des Christen, christiani.
Ришћаница, f. eine Christin, christiana. cf. рицћанин.
Ришћанка, f. vide ришћаница.
Ришћанлук, m. die Christenheit, populus christianus.
Ришћански, ва, ко, 1) christlich, christianus. 2) adv. christlich, christiane.

ечит, ита, ито, (Ерц.) beredt, eloquens.
ечица, f. dim. v. ријека.
а, f. 1) das Schnarchen, rhonchus. 2) (scherzhaftes Schimpfwort auf ein großes großes Kleid), convicium in vestem rudem.
ање, n. das Schnarchen, rhonchus, τὸ stertere.
ати, рчем, v. impf. schnarchen, sterto.
нути, нем, v. pf. schnarchen, rhonchum emitto.
ав, ва, во, mit aufgeschlitzten Lippen, labiis diffissis.
ага, f. велика гомила, ein großer Haufe, magnus acervus.
ак, m. Mannsname, nomen viri.
ање, n. das Reiben (z. B. des Ochsen am Baume), attritio, frictio.
атисе, амсе, v. r. impf. sich reiben, atteri.
ица, m. } einer, der eine aufgeschlitzte
о, m. } Lippe hat, labiis diffissis.
, m. der Sklave, servus (bello captus). Робом икад, а гробом никад. Ваља роба (н. п. крава).
, f. (ital. roba) die Waare, merx. cf. руба.
ја, f. die Robot, Frohnarbeit, opera servilis.
јаш, m. der Frohnarbeiter, operarius servus.
ња, f. die Sklavin, serva.
ињин, на, но, der Sklavin, servae.
ињица, f. dim. v. робиња.
ити, им, v. impf. zu Sklaven machen, in servitutem abduco.
ље, n. (coll.) die Sklaven, servi bello capti.
љење, n. das Schleppen in die Sklaverey, abductio in servitutem.
ов, ва, во, des Sklaven, servi, mancipii.
овање, n. das Sklavenleben, servitus.
овати, бујем, v. impf. Sklave seyn, servio.
, m. die Aufgrabung (unter dem Schnee, oder der gefrornen Erde) damit die Schweine dann weiter nach Wurzeln wühlen, perfossio.
ш, m. 1) der Einschnitt am Ohr des Schweins, als Kennzeichen, incisura, nota. 2) das Kerbholz, talea.
ишити, им, v. pf. zeichnen, marking, noto кроме.
ве, f. pl. vide ров.
ити, им, v. impf. einen ров graben, perfodio.
ито jaje, n. ein weiches Ey, ovum sorbile.

Ровљење, n. das Graben eines ров, perfossio.
Ровци, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:
„Равна Брда и камене Ровце —
Рог, m. 1) das Horn, cornu. 2) на кући, der schiefe Dachbalken, trabs tecti obliqua. 3) гадљарски.
Рогаљ, гља, m. die Ecke, angulus.
Рогат, та, то, gehörnt, corniger.
Рогач, m. eine Art kleiner Fisolen, faseli genus.
Рогобатан, тна, но, häkelig, anceps.
Рогожина, f. die Schilfmatte, teges.
Рогоз, m. das Rietgras, typha latifolia.
Рогозан, зна, но, von рогоз, typhae latifoliae.
Рогоња, m. ein Ochs mit großen Hörnern, bos cornutus, cornibus ingrantibus praeditus.
Рогуље, f. pl. Art Heugabel (mit zwei Zacken), furcae genus.
Рогуљице, f. pl. dim. v. рогуље.
Рогушење, n. das Stutzen, stupor, arrectio aurium.
Рогушити, им, v. impf m. j. уши, stutzen, stupeo, aures arrigo.
Род, 1) он ми je род, er ist mir befreundt, est propinquus meus; отишла у род; господскога рода, familiae, Abkunft. 2) die Frucht, fructus: купио виноград под родом;
„Вишњичица род родила,
„Од рода се подломила —
Рода, f. der Storch, ciconia.
Родаква, f. vide ропква.
Родан, дна, но, н. п. година, дрво, fruchtbar, frugifer.
Родбина, f. die Verwandten, Befreundten, propinqui.
Родин, на, но, des Storchs, ciconiae.
Родитељ, m. der Erzeuger, Vater, parens.
Родити, им, v. pf. 1) gebähren, pario. 2) Frucht bringen, gerathen, gedeihen, provenio, respondeo spei: родила година, родио жир, родиле јабуке и т. д.
Родитисе, имсе, v. r. pf. родило се дијете, geboren worden, natus est; aber auch родило се сунце, ist aufgegangen, ortus est sol.
Родица, f. die Verwandte, cognata:
„Oj ђевојко ти си ми родица,
„Кад те видим вата ме грозница —
Рођа, f. hyp. v. рођака.
Рођај, m. m. j. сунчани, der Sonne Aufgang, ortus.
Рођак, m. 1) матерње, или очине сестре син, der Vetter (Sohn der Tante oder des Oheims), matruelis, consobrinus. 2) ein weitläuftiger Verwandter, subcognatus.

Рођака, f. теткина, или ујакова кћи, die Muhme, consobrina.

Рођакање, n. das Vettern (Begrüssen als Vetter), salutatio nomine consobrini.

Рођакатисе, амсе, v. r. impf. sich vettern, salutare se invicem nomine consobrini.

Рођаков, ва, во, des Vetters, consobrini.

Рођачење, n. das Vettern, adoptatio mutua in cognationem.

Рођачитисе, имсе, v. r. impf. с ким, mit jemand Vetter werden, necessitudinem ineo.

Рођенӣ, на, но, н. п. брат, сестра, син, leiblich, germanus.

Рожан, на, но, hörnen, corneus.

Рожанство, n. das Fest der Geburt Christi. cf. Божић.

Рожење, n. Hervorbringung eines Tons am Dudelsack, genus soni utriculi musici.

Рожити, им, v. impf. einen gewissen Laut des Dudelsacks hervorbringen, elicio soni genus ex utriculo musico.

Рожњак, m. прст, што се њим рожи, т. j. удара у пошљедњу рупицу на карабљама гадљарским.

Розга, f. der Pflock, die Stange, an der z. B. die Kürbisse hinanranken, pertica.

Рој, m. der Bienenschwarm, examen.

Ројење, n. das Schwärmen, emissio fetus.

Ројитисе,ројесе, v. r. impf. н. п. челе, schwärmen, fetum emitto.

Роjте, f. pl. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) vide реce (cf. реca).

Рок, m. der Termin, die Zeit, tempus constitutum: сад му је рок да дође;

„Закукала сиња кукавица

„Прије рока и прије земана —

Рокља, f. (у крајини Неготинској) (das Röckel) die Joppe, tunica.

Рокса, f. Frauenname, nomen feminae.

Роксанда, f. Frauenname, nomen feminae.

Роктање, n. das Grunzen, grunnitus.

Рокташи, кћу, v. impf. т. ј. свиње, grunzen, grunnio.

Рођа, f. (у Срнјем. у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Rolle (Mange), torcularlintearium.

Рођање, das Rollen, Mangen, laevigatio.

Рођати, ам, v. impf. rollen, laevigare.

Ром, ма, мо, lahm, hinkend, claudus.

Романија, f. Berg in Bosnien:

„Веселисе горо Романијо! —

Ромињање, n. das Rieseln (des Regens)? pluviae lenes.

Ромињати, ња, v. impf. т. ј. киша, rieseln, pluvia leniter cadit.

Роморити, им, v. impf. нити роморни говори, er ist mäuschenstill, ni[…] plane.

Ронац, нца, m. 1) der Taucher, urina[…]tor. 2) ein Insect, bestiolae genus.

Ронити, им, v. impf. 1) tauchen, uri[…]nor. 2) (ст.) — сузе, Thränen ver[…]gießen, lacrimas fundo:

„Рони сузе низ бијело лице —

Ронитисе, имсе, v. r. impf. н. п. бре[…]јег, hinabrollen, delabor.

Роњење, n. 1) das Tauchen, urinatio, 2) das Vergießen der Thränen, lacrymatio. 3) das Hinabrollen, devolutio.

Ропчад, f. (coll.) junge Sklaven, vernae,

Ропче, чета, n. ein junger Sklave, ver[…]na, servulus.

Роса, f. der Thau, ros.

Роса, f. Frauenname, nomen feminae.

Росан, сна, но, thau[…], roscidus.

Росити, им, v. impf. bethauen, irro[…]

Роситисе, имсе, v. r. impf. im Th[…] herumgehen, irroror.

Росица, f. dim. v. роса.

Росопас, f. das Schellkraut, chelidoni[…] majus.

Росуља, f. (ст.) der Thauregen, plu[…] roscida:

„Удри киша росуља,

„На ђевојци кошуља —

Ротква, f. der Rettig, raphanus sati[…] Linn.

Ротквенӣ, на, но, н. п. лист, R[…]tig[…], raphani sativi.

Ротквица, f. dim. v. ротква.

Ротквиште, n. ein ehemaliges Rett[…] bett, locus olim raphano consitus.

Рочитисе, имсе, v. r. pf. sich bestell[…] Rendezvous geben, constituo tempus locum.

Рочиште, n. мјесто, ђе смо се дог[…]ворили с ким да се састанемо, [..] Ort der Bestellung, locus constitu[…]

Рошење, n. das Bethauen, irroratio

Рошћиљ, m. der Rost, crates.

Рошчић, m. 1) dim. v. рог. 2) рош[…]ћи, die Bockshörner, das Johannis[…]brot, ceratium, siliqua graeca.

Рпа, f. der Haufe, cumulus, acervus.

Рпица, f. dim. v. рпа.

Рпиште, n. Ort, wo ein Haufe (Kuk[…]ruz) gestanden, locus ubi acervus fu[…]

Рпњак, m. eine Art Getreide-Maß, mensurae genus.

Рскање, n. das Krachen (einiger Sp[…]sen) zwischen den Zähnen, stridor ci[…] inter dentes.

Рскати, ам, v. impf. mit Krachen ze[…]beißen, cum fragore comedo.

Рскатисе, касе, v. r. impf. zwischen den Zähnen krachen, fragorem edo inter dentes.

Рсуз*, m. } der Dieb, fur. cf. крадљи-
Рсузин, m. } вац.

Рсузлук*, m. der Diebstahl, furtum. cf. крађа.

Рсуски, ка, ко, 1) Diebs-, furum. 2) adv. diebisch, more furum.

Рт, m. der Windhund, vertagus.

Ртањ, Ртња, m. großer kegelförmiger Berg in der Црна ријека, saltus in Serbia.

Ртèница, f. } der Rückgrat, spina dorsi.
Ртèњача, f. }

Ртина, f. augm. v. рт.

Ртица, f. die Windhündin, vertaga (?).

Ртичин, на, но, der ртица, vertagae.

Ртмача, f. der Hosenlatz, apertura tegumenti braccalis.

Ртњак, m. die ersten Angreifer im Heere, velites: изгинули ртњаци; ударише најприје ртњаци.

Ртњица, f. der erste (stärkste) Branntwein, vinum ustum primum.

Ртов, ва, во, des Windspiels, vertagi.

Ртовођа, m. der Windhunde führt, vertagi ductor, (als Vorwurf für einen Edelmann, der immer nur jagt).

Руба, f. vide роба.

Рубетина, f. 1) augm. v. руба. 2) augm. v. рубина.

Рубина, f. vide кошуља.

Рубиница, f. dim. v. рубина.

Рубити, им, v. impf. 1) einsäumen, limbo circumdo. 2) штап, einen Stab oben zuglätten, zuründen, rotundo.

Рубљење, n. 1) das Einsäumen, circumjectio limbi. 2) das Abplatten, laevigatio.

Руг, m. } der Spott, ludibrium: не сми-
Руга, f. } је од руга да изиђе на поље; ругаласе руга, па јој била друга.

Ругање, n. das Spotten, illusio.

Ругатисе, амсе, v. r. impf. коме, чему, spotten, illudo, ludibrio habeo.

Ругоба, f. die Häßlichkeit, turpitudo (das Gegentheil von љепота).

Руда, f. 1) das Erz, aes, minera. 2) die Deichselstange am Pferdewagen, temo.

Руда, f. dichte, zusammenhängende Wolle, lana spissa et crispa.

Рудаст, та, то, н. п. овца, dichtwollig, lanae spissae.

Рудина, f. die Flur, pratum:
„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ћетелином —

Рудине, f. pl. Gegend in der Herzegowina an der Gränze von Montenegro.

Рудиница, f. dim. v. рудина.

Рудица, f. 1) dim. v. руда. 2) gefärbte Wolle, lana fucata.

Рудни, на, но, н. п. коњи, Deichsel-, ad temonem constitutus, z. B. wenn man mit Vieren oder Sechsen fährt.

Рудник, m. Stadt in Serbien. Рудничанин, човек из Рудника. Руднички, ка, ко, von Рудник.

Рудњак, m. код кола, ће се четири коња вапају, два се стражња зову рудњаци, die Deichselpferde, equi ad temonem juncti.

Ружа, f. 1) die Rose, rosa. 2) Frauenname, nomen feminae.

Ружан, жна, но, häßlich, turpis.

Ружење, n. das Spotten, ludificatio.

Ружин, на, но, der ружа, roseus et Rosae.

Ружити, им, v. impf. кога, verspotten, illudo cui.

Ружитисе, имсе, v. r. impf. spotten, ludifico.

Ружица, f. 1) dim. v. ружа. 2) црква у Биограду у доњем граду (сад се у њој не служи):
„И Ружицу цркву насред града —

Ружичало, n. vide дружичало.

Ружичаст, та, то, rosenfarben, roseus.

Ружичица, f. dim. v. ружа.

Ружични, на, но, Rosen-, roseus.

Рузмарин, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Rosmarin, rosmarinus.

Руј, m. Rhus cotynus Linn.

Рујев, ва, во, von руј.

Рујевина, f. das Holz von Rhus cotynus.

Рујевно вино, n. (cm.) vide рујно:
„Сува љеба и рујевна вина —

Рујница, f. m. j. гљива, ein eßbarer gelber Schwam, fungi galbini genus.

Рујно вино, n. (cm.) gelblicher Wein, vinum fulvum:
„Ђе јунаци рујно вино пију —
„Јес' видео рујно вино —

Рука, f. 1) die Hand, manus: дошло му испод руке, unter der Hand, ins Geheim; не иде ми од руке; није ми на руку; учинити коме што на руку. 2) од сваке руке, allerhand, varie.

Рука, f. das Brummen des Bären, verwundeten Ochsen, mugitus.

Рукав, m. der Ermel, manica.

Рукавац, вца, m. 1) am Weinbrennkessel die Röhre, die in die Kühlwanne führt, fistulae genus. 2) an der Nabe der vorderste Theil, modioli rotae pars antica.

Рукавина, f. augm. v. рукав.

Рукавић, m. dim. v. рукав.

Рукавица, f. der Handschuh, chirotheca.

Рукање, n. das Brüllen des Bären, Ochsen, mugitus ursi, bovis vulnerati.

Рукати, ручем, v. impf. brüllen, mugio.

Рукнути, нем, v. pf. aufbrüllen, mugitum edo.

Руковање, n. das Handgeben, porrectio manus.

Руко̀ватисе, кујемсе, v. pf. u. impf. einander die Hände geben (als Collegen in einem Fehler, Unfall), manus jungere.
Ру̏ковет, f. die Handvoll, manipulus.
Ру̏копис, m. 1) die Handschrift, scriptura. 2) codex manu exaratus.
Ру̏косад, m. ein von mir selbst angelegter Weingarten, vinea manu mea primum consita (non emta).
Руко̀творина, f. das Werk (meiner) Hände, opus manuum mearum.
Руку̀ница, f. 1) die Handhabe, der Griff, ansa. 2) рукунице, die Deichselstange eines einspännigen Wagens, temones currus unijugi.
Ру̀ља̂ње, n. das Brüllen (eines unartigen Rindes), mugitus.
Ру̀љати, ам, v. impf. brüllen, ploro.
Ру̏ма, f. варош у Сријему.
Ру̏мен, на, но, roth, ruber.
Румѐнило, n. das Roth, die rothe Schminke, purpurissum.
Румѐнити, им, v. impf. roth schminken, purpurisso fuco.
Румѐнитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich roth schminken, purpurisso fucari. 2) roth aussehen, rubeo.
Ру̀менкаст, та, то, röthlich, subruber.
Ру̀мљанин, m. човек из Руме.
Ру̏мскӣ, ка, ко, v. Рума.
Ру̏но, n. das Vlies, vellus.
Ру̏њав, ва, во, vide рутав.
Ру̏ње, f. vide руте.
Ру̏о, n. das Gewand, die Kleider, vestitus.
Ру̏па, f. das Loch, foramen.
Рупѐтина, f. augm. v. рупа.
Ру̏пити, им, vide бануши.
Ру̏пица, f. dim. v. рупа.
Ру̏пчага, f. vide рупетина.
Ру̏с, m. vide Москов.
Ру̏са, f. vide росопас.
Ру̏са глава, f. (cm.) als beständiges Beiwort des Kopfes, wie im Homer das purpurne Meer, u. s. w.
„И русу му осијече главу —
„А ја волим моју русу главу,
„Нег' све благо цара честитога —
Русва̂ј*, m. Art чудо, rei mirae genus.
Ру̏сија, f. vide Московска.
Русѝјскӣ, ка, ко, vide Московски.
Русмӣр, m Mannsname, nomen viri.
Ру̏смира, f. Frauenname, nomen feminae.
Ру̏та, f. ruta graveolens Linn.
Ру̏тав, ва, во, zottelig, villosus.
[illegible]те, f. pl. die Haarzotteln, villi.
[illegible]*, m. der Zunftgenoß, socius [illegible]
[illegible]чељ, m. (у Сријему) vide бабак.
Руча́вање, n das Speisen, coenatio.
Руча́вати, ам, v. impf. Mahlzeit halten, coeno.
Ру̏чак, чка, m. die Mahlzeit, coena.

ру̏чаница, f. die Essezeit, tempus coenandi.
ру̏чано̄ доба, n. vide ручаница.
ру̏чати, ам, v. impf. u. pf. speisen, Mahlzeit halten, coeno.
ру̏чина, f. vide ручурина.
ру̏чити, им, v. impf. (cm.) m. j. руке, die Hände reichen, jungere dextras:
„Руке руче, у лица се љубе —
Ру̏чица, f. 1) dim. v. рука. 2) ручице на плугу, die Pflugsterze, stiva. 3) кућеље, или лана, ein Bund Flachs, fasciculus cannabis aut lini.
Ручко̀ноша, f. die den Schnittern u. s. w. das Essen vom Hause bringt, quae adfert coenam.
ру̏чнӣ, на, но, н. п. ђевер, der Brautführer, paranymphus.
ручу̏рина, f. augm. v. рука.
ру̏шпа, f. } ein venetianischer Dukaten,
Ру̏шпија, f. } (zecchino), ducatus Venetus.
ру̏штеви, m. pl. (у Сријему) eine Art Kirschen, cerasi genus.
Рчак, чка, m. eine Art Ratten (in Weingärten), muris genus.
Рче, рчета, n. ein junger Windhund, catulus vertagi.
Ршава, f. Orschawa. Ршавскӣ, ка, ко, von Ршава.
Ршке дê! говоре чобани, кад оће да победу волове.
Ршум, m. здрав момак као ршум.

С.

С, } 1) mit, cum: с тобом, са мном. 2)
Са, } von, de: с брда, с коња, с Косова, са земље, с пута. 3) с тебе сам пропао, durch dich, per te; с тога не смијем да —, deswegen, ob hoc. 4) одскочило сунце с копља; дебела сланина с подланица, so groß als —,
„Са два прста пупак премашила —
5) с вечера, Abends, vesperi. 6) ја нијесам с раскиде; није с горега.
Саба̂*, indel. у јутру кад забијели зора и почнесе дијелити дан и ноћ, онда се попне оца на џамију те учи саба (т. j. виче да иду Турци у џамију да се моле Богу).
Са̀банле*, рано у јутру.
Сабѝјање, n. das Stopfen, Drängen, densatio.
Сабѝјати, ам, v. impf. stopfen, dicht machen, denso.
Сабѝјатисе, амсе. v. r. impf. sich dicht zusammendrängen, denseor.
Сабѝрање, n. 1) das Sammeln, collectio. 2) das Falten, plicatio.
Сабѝрати, ам, v. impf. 1) sammeln, colligo. 2) falten, in Falten legen, plico.

Са̀бира̂тисе, амосе, v. r. impf. sich sammeln, confluo.

Са̀бити, бијем, v. pf. stopfen, zusammendrängen, denso, н. п. брашно, суџију у пушку.

Са̀битисе, бијемосе, v. r. pf. sich drängen, denseo: сабилисе људи.

Са̀бља, f. der Säbel, acinaces.

Сабља̂рка, f. q. d. Säbelziege, a forma cornuum.

Сабљѐтина, f. augm. v. сабља.

Са̀бљица, f. dim. v. сабља.

Сабо̏в, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schneider für gröbere Arbeit, sartor rusticus. cf. абација.

Сабо̀вљев, ва, во, das сабов, sartoris.

Сабо̀вскӣ, ка, ко, 1) Schneider-, sartorius. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.

Са́бор, m. 1) die Kirchenversammlung, das Concilium, synodus: сабор саборисаше и Арију проклеше. 2) der Zusammenlauf des Volkes (der Walfahrter) an Walfahrtsörtern, confluxus populi, populus congregatus, concio. cf. намастир.

Са́борење, n. vide саборисање.

Сабо̀риса̂ње, n. die Haltung eines Conciliums, congregatio concilii.

Сабо̀рисати, ишемо, v. impf. сабор halten, concilium habeo.

Са̀борит, та, то, (ст.) zusammen gefaltet, inplicas collectus, cf. сабрати:
„Те ми реза борну сукњу:
„У скутови разбориту,
„У појасу сабориту —

Са́борити, им, vide саборисати.

Саборнӣ, на, но, н. п. оци, црква (у Карловцима), Synodal-, synodalis.

Са̀брати, берем, v. pf. 1) versammeln, colligo. 2) сукњу, in Falten legen, plico.

Са̀в, сва, све, 1) aller, omnis 2) ganz, totus.

Са̀ва, m. Sabbas, Sabba.

Са́ва, f. 1) der Savestrom, Savus. 2) Frauenname, nomen feminae.

Са̀ват*, m. die Schmelzarbeit, vitrum metallicum.

Саватлѐиса̂ње, n. das Emailliren, colorum metallicorum obductio.

Саватлѐисати, леишем, v. pf. u. impf.

Сави́јање, n. 1) das Beugen, flexio. 2) Zusammenlegen, complicatio.

Сави́јати, ам, v. impf. 1) beugen, inflecto, incurvo. 2) zusammenlegen, complico.

Савијача, f. 1) eine Art Speise, die strudelartig gewickelt ist, cibi genus, placentae genus. 2) колиба, eine zeltartige Hütte, tugurii genus.

Са̀вина, f. намастир у Далмацији.

Са̀вити, вијем, v. pf. 1) beugen, biegen, flecto. 2) zusammenlegen (Brief, Tuch), complico.

Са̀вица, m. dim. v. Сава.

Са̀вица, f. die Sabbasfaste, jejunium S. Sabbae.

Савла́дати, ам, vide свладати.

Са́во, m. vide Сава.

Савршѝвање, n. vide свршивање.

Савршѝвати, шујем, vide свршивати.

Савр̏шити, им, vide свршити:
„И ришћанскй закон савршимо —

Са̀вскӣ, ка, ко, н. п. вода, der Save, Savi.

Са̀ганлија*, f. vide пребранац.

Саги́бање, n. das Niederbeugen, inclinatio.

Саги́бати, ам (и сагибљем), v. impf. niederbeugen, inclino.

Са̀гнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in —

Са̀гнути, нем, v. pf. niederbeugen, inclino, н. п. главу.

Саго̀нити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —

Саго̀ње̂ње, n. das Hineintreiben, actio (bovis in stabulum).

Сагра́дити, им, v. pf. bauen, construo.

Сагре́шити, им, (Рес. и Срм.) vide сагријешити.

Сагријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) Богу, sündigen. pecco.

Сагу̏бити, им, v. pf. umbringen, interficio.

Са̂д, m. neue Pflanzung (besonders neu angelegter Weinberg), vinea recens.

Са̏д, } Са̀да, } itzt, nunc. cf. јако.

Сада̂љка, f. das Setzholz, Stechholz, i. e. das Werkzeug, um für die Pflanze ein Loch zu stechen, rutri genus.

Са̀дањӣ, ња, ње, } Са̀дашњӣ, ња, ње. } itzig, qui nunc est.

Са̀де (једни говоре, као у шали, и садека, садекар и садекарена), vide сад.

Саде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide садијевање.

Саде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide садијевати.

Саде́ка (саде́кар, садека́рена), cf. саде.

Саденути, нем, vide садести.

Са́дење, n. vide сађење.

Садѐрати, рем, v. pf. abreißen, deripio.

Са̀дести (говорисе и саденути), денем, (Рес. и Срем.) vide сађести.

Садијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Aufschobern, foeni compositio.

Садијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) (das Heu) aufschobern, metum facio foeni.

Са́дити, v. impf. н. п. купус, шљиве, виноград, pflanzen, setzen, sero.

Са́дно, n. рана (од седла или од самара) у коња на леђима, die Sattel- oder Saumwunde des Pferdes, vulnus equi a sella aut a clitellis.

Садре̂ти, ем, садрьо, (Рес. и Срем.) vide садријети.

Са̏дријети, рем, садрьо, vide садерати.

Сàђенути, нем, vide сађести.
Сáђење, n. das Setzen, satio.
Сàђести (говорисе и сађенути) ,ђенем, v. pf. (Ерц.) н. п. сијено, aufschobern (Heu), foenum in metas dispono.
Сàжалитисе, ли ми се, v. r. pf. es jammert, miseret.
Сажвáтати,ваћем, v. pf. zerkauen, mandere.
Сажéћи, ежем, v. pf. verbrennen, comburo.
Сàжизâње. n. das Verbrennen, crematio, combustio.
Сàжизати, жижем, v. impf. verbrennen, cremo.
Сàздана, f. Frauenname, nomen feminae.
Сàздати, ам, v. pf. erschaffen, creo.
Сàзнати, ам, v. pf. erfahren, rescio.
Сàзрети, рим, v. pf. reif werden, maturesco.
Саибија*, m. Herr, Eigenthümer, dominus. cf. господар.
Саибијин, на, но, des Eigenthümers, domini.
Сáија*, m. der Fußbote, tabellarius. cf. књигоноша.
Сàја, f. eine Art feinen rothen Tuchs, panni purpurei genus.
Сакàгија*, f. eine Pferdekrankheit, genus morbi equorum.
Сакàгљив, ва, во, н. п. коњ, mit der сакагија behaftet, equus laborans τῇ сакагија.
Сàкат*, та, то, lahm, verkrüppelt, saucius, debilis.
Сàкатити, им, v. impf. lähmen, saucio.
Сàкаћење, n. das Lähmen, sauciatio.
Сàклатисе, сакољемосе, vide склатисе.
Саклòпити, им, vide склопити.
Сáко, m. hyp. v. Сава.
Сакòвати, кујем, vide сковати.
Сакрѝвање, n. das Verbergen, absconsio.
Сакрѝвати, ам, v. impf. verbergen, occulto.
Сàкрити, ријем, v. pf. verbergen, abscondo.
Сакрòјити, им, vide скројити.
Сакрýшити, им, vide скрушити.
Сàксија*, f. vide пећа.
Саксијèтина, f. augm. v. саксија.
Саксѝјица, f. dim. v. саксија.
Сàхтијâн, m. der Saffian, corium saphianum.
Сàхтисати*, пишем, v. pf. verderben, zerstören, destruo, cf. покварити:
„Када Марко сахтиса оружје —
Сàкупити, им, vide скупити.
Саламýра, f. die Salzlake, salsura, muria.
Салàндâр, m. das Almosen an die Kalugier auf 40 (von σαράντα) Tage Todtengebet, zwischen Ostern und Himmelfahrt, inferiarum genus.
Салата, f. der Salat, lactuca oleracea.
Салâш, m. der Meyerhof, villa. cf. мајур.
Сáлеп*, m. Salep (ein warmes Getränk mit Honig), potio mellita.
Салéтање, n. (Рес. и Срем.) vide салијетање.
Салéтати, ећем, (Рес. и Срем.) vide салијетати.
Салèтети, тим, v. pf. (Рес.) } anrennen, anfallen, invado.
Салèтити, им, v. pf. (Срем.)
Салèћети, летим, v. pf. (Ерц.)
Сàливâње, n. (Срем.) vide саљевање.
Сàливати, ам, (Срем.) vide саљевати.
Салијèтâње, n. (Ерц.) das Anfallen, invasio.
Салијèтати, ећем, impf. (Ерц.) anfallen, invado.
Сàлити, лијем, v. pf. 1) gießen (z. B. eine Kanone), fundo. 2) hineingießen, fundo in —
Сàлитра, f. vide шалитра.
Сàлма*, f. vide топуз.
Сàло, n. 1) das Fett (von Schweinen), adeps. 2) на бундеве, das Gekröse, intestina cucurbitae.
Салòмити, им, vide сломити.
Сàлт*, indecl. allein, solus.
Сàлтаџија*, m. (у Бачкој) der Fuhrmann, der Menschen (ohne Waaren) führt, qui solos vehit.
Сàљевâње, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
Сàљевати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
Сâм, сама, само, 1) allein, solus; сам самцит (самцат), ganz und gar allein, plane solus. 2) selbst, ipse. 3) сàм. cf. јесам.
Самâр, m. der Saumsattel, sagma, clitellae.
Самáрење, n. das Aufsäumen, clitellarum impositio.
Самàрина, f. augm. v. самар.
Самáрити, им, v. impf. aufsäumen, satteln, clitellas impono equo.
Самàрић, m. dim. v. самар.
Самàруша, f. т. ј. игла, die Packnadel, acus consuendis fasciculis.
Сàмарџија, m. der Saumsattelmacher, confector clitellarum.
Сàмарџијин, на, но, des самарџија, clitellarum confectoris.
Сáмац, мца, m. der allein lebt, solitarius, caelebs.
Самдòкас, m. (cm.) ein erdichtetes Kraut (zu Hexereyen), q. d. herba quae cogat ut i p s e a c c u r r a t amicus amicae:
„Самдокаса и околочепа —
Сàмљети, мељем, v. pf. mahlen, molo.
Сàмо, nur, solum, nonnisi.

Самовољан, љна, но, der nach seinem Willen handelt, pertinax, suae voluntati indulgens:
„Удовица свака самовољна —
Самовољац, љца, m. der Freywillige (Soldat), volo.
Самодрежа црква, f. (cm.):
„Самодрежи цркви на рочиште —
Саможивъ, m. der Egoist, Selbstling, qui nonnisi se amat.
Саможивъ, ва, во, egoistisch, selbstisch, nonnisi sui amans: иди, погани саможивa!
Самоков, m. eine Stadt in der Bulgarey, nomen oppidi in Bulgaris. Самоковскій, ка, ко, von Самоков.
Самокрес, m. (cm.) Pistole die von selbst schießt, telum spontaneum:
„За појасом девет самокреса,
„Све и девет једна ватра пали —
Самониклица, f. Art weißer süßer Aepfel, pomi genus.
Саморан, на, но, die sich selbst nähren muß, qui se ipse alit:
„Па што ће ти самоpана мајка —
Самораст, m. was auf dem Acker, wo eine Getreideart angebaut war, nach der Ernte aus verstreutem Samen von selbst nachwächst,
Самоса̀зданіи Боже! selbst erschaffener Gott! qui se ipse creavit.
Самотвор, ра, ро, aus einem Stück, ex una, continuus.
Самоћа, f. die Einsamkeit, solitudo.
Самоук, m. der Selbstlernende, autodidactus.
Самоуче, чета, n. m. j. ђаче, ein Kind, das ohne Meister, von selbst, lernt, puer autodidactus,
Самрт, f. vide смрт.
Самртан, тна, но, (cm.) der Gestorbene, defunctus:
„Чати Марку, што самртну треба —
Самртніи, на, но, и п. час, свијећа, Sterbe-, mortis, morientium.
Самсов, m. der Fleischerhund, molossi genus.
Самсовљев, ва, во, des Fleischerhundes, canis molossi.
Самур*, m. der Zobel, mustela zibellina Linn.
Самур-калпак, m. m. j. од самуровине калпак:
„Самур-калпак на очи намиче —
Самуровина, f. das Zobelfell, pellis zibellinae.
Самцит (самцат), та, те, cf. сам.
Сан, сна, m. 1) der Schlaf, somnus. 2) der Traum, somnium.
Сан*, m. eine kupferne Schüßel, scutella aenea.
Санак, нка, m. 1) hyp. v. сан. 2) Mannsname, nomen viri.

Санан, на, но, schläfrig, noch voll Schlaf (beim Aufstehen), somni plenus.
Сандал*, m. Art Zeugs, texti genus.
Сандалгаће, f. pl. } (cm.) Beinkleider (für Frauen) von сандал, braccarum muliebrium genus:
Сандалије, f. pl.
„Украшћу јој сандалгаће —
„На ногама гаће сандалије —
Сандук*, m. vide ковчег.
Сандучина, f. augm. v. сандук.
Сандучић, m dim. v. сандук.
Сањив, ва, во, der den Schlaf liebt, die Schlafmütze, somniculosus.
Санта, f. и. п. леда, Klumpen, massa.
Сантрач, m. Art Faschine, cratis genus.
Санчић, m. dim. v. сан.
Санџак*, m. das Sandschakat, praefectura:
„Седам паша са седам санџака —
Санџак-алајбег, m. (cm.)
„И четири санџак-алајбега —
Санџије*, f. pl. vide пртисли.
Сањкање, n. das Fahren auf Schlitten, vectio in traha.
Сањкати се, амсе, v. r. impf. Schlitten fahren, vehi traha.
Сањање, n. das Träumen, somniatio.
Сањати, ам, v. impf. träumen, somnio,
Саони, f. pl. der Schlitten, traha.
Саоник, m. die Schlittenbahn, via aperta trahis.
Саонице, f. pl. dim. v. саони.
Сап, m. vide држаље.
Сапалити, им, vide спалити.
Сапаљивање, n. vide спаљивање.
Сапаљивати, љујем, vide спаљивати.
Сапети, пнем (и сапењем), v. pf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknüpfen (einem Pferd auf der Wiese die Vorderfüße), adligo pedes: скаче као сапет.
Сапетљати, ам, v. pf. zuhäfteln, fibulo; daher сапетљавати und сапетљавање.
Сапи, f. pl. das Kreuz des Pferdes, clunes equi.
Сапињање, n. 1) das Zuknöpfen, clausio. 2) das Anknüpfen, adligatio.
Сапињати, њем, v. impf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknöpfen, adligo.
Сапињача, f. das Knüpfband, der Knüpffaden (bei den Bauernhemden statt des Knopfes), funiculus fibulae loco.
Сапиште, n. vide сап.
Сапла̂к, m. die metallene Trinkschale der Reiter, phiala equitum.
Сапон, m. das Bindseil, funis.
Сапрети, ем, v. pf. 1) кога на суду, gegen jemand vor Gericht gewinnen, vinco causam. 2) сапрела га со и љеб, er ist für seine Undankbarkeit gestraft, poenas dedit ingrati animi.
Сапун, m. die Seife, sapo.
Сапуњање, n. das Seifen, illitus saponis.

Сапу̀нати, ам, v. impf. seifen, illino saponem.
Сапу̀нити, им, vide сапунати.
Сапу̀нитисе, имсе, v. r. impf. schäumen wie Seife, saponis more spumare.
Сапу̀нџија*, m. der Seifensieder, saponarius.
Сапу̀нџијин, на, но, des Seifensieders, saponarii.
Сапу̀нџѝјница, f. 1) die Seifensiederin, saponarii uxor. 2) die Seifensiederey, saponaria taberna.
Сапу̀нџѝјскӣ, ка, ко, } 1) seifensiederisch, saponarius. 2) adv. seifensiederisch, more saponarii.
Сапу̀нџѝјскӣ, ка, ко, }
Сапу̀њење, n. vide сапунање.
Са̀ра̂ј*, m. das Serail (der Hof), aula.
Са̀рајево, n. Stadt in Bosnien. Са̀рајевка, жена из Сарајева. Сара̀јлија, човек из Сарајева. Са̀рајевскӣ, ка, ко, von Сарајево.
Сара́нити, им, v. pf. begraben, sepelio, tumulo condo.
Сарањѝвање, n. das Begraben, sepultura.
Сарањѝвати, њујем, v. impf. begraben, sepelio.
Сара̀ори, m. pl. die Arbeiter (z. B. beim Straffenbau), operae.
Сара̂ч*, m. der Sattler, sellarius.
Сара́чев, ва, во, des Sattlers, sellarii.
Сара̂чкӣ, ка, ко, 1) Sattler-, sellariorum. 2) adv. wie ein Sattler, more sellarii.
Са̀ре, f. pl. die Stiefelröhre, fistulae ocreae, tubi.
Са̂рка, f. eine Art Wildänte (die Tauchänte, mergus). Бекоји кажу да се сарке могу јести и на велики петак.
Са̀рма*, f. eine Art Pastete, mit Weinlaub oder Krautblatt umwickelt, artocreatis genus.
Са̀рук*, m. der Turban, tiara.
Са́са, f. anemona pulsatilla pratensis Linn.
Сасвӣм (т. ј. са свим), gänzlich, penitus.
Са̀ćећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide сасјећи.
Сасе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide сасијецање.
Сасе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасијецати.
Са̀сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецати.
Сасијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Herunterhauen; Zusammenhauen, decisio, concisio.
Сасијѐцати, ам, (Ерц.) das v. impf. zu сасјећи.
Са̀сипа̂ње, n. das Hineinschütten, infusio.
Са̀сипати, ам (и сасипљем), v. impf. hineinschütten, infundo.
Са̀сјећи, сјечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, herunterhauen, decido. 2) zusammenhauen, concido.
Са̀сјецати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschneiden, incido.
Са̀слушати, ам, v. pf. hören, audio.
Са̀сма, sehr, valde, nimis. cf. веома.
Са̀ставити, им, v. pf. zusammenbringen, facere ut sint simul.
Са̀стављање, n. das Zusammenbringen, collectio, congregatio, junctio.
Са̀стављати, ам, v. impf. zusammenbringen, jungo.
Са́ставци, вака, m. pl. der Ort, wo z. B. zwei Flüße zusammenfließen, confluentes junctura.
Са̀стаја̂ње, n. das Zusammentreffen, conventio.
Са̀стајатисе, јемсе, v. r. impf. zusammentreffen, convenio.
Са̀станак, нка, m. die Zusammenkunft, der Congreß, conventus.
Са̀стануписе, немсе, vide састатисе.
Са̀старатисе, амсе, v. r. pf. sich um um etwas bemühen, Sorge tragen, curam habeo.
Са̀статисе, анемсе, v. r. pf. zusammenkommen, convenio.
Састра̂г (са страг), von hinten, a tergo.
Са̀стрица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Састру́гати, ужем, v. pf. abschaben, abrado, derado.
Сасу̂ти, спем, v. pf. hineingießen, -schütten, infundo.
Сасу̀шитисе, шисе, v. r. pf. eindorren, exareo.
Са̂т, m. 1) die Honigscheibe, favus. 2) (сахат*), die Stunde, hora. 3) die Uhr, horologium.
Са̀тара, f. die Fleischhacke, securis lanionis.
Сатарѝвање*, n. das Verlieren, perditio, amissio.
Сатарѝвати, рујем, v. impf. verlieren, perdo, amitto.
Сата́рити, им, v. pf. verlieren, amitto.
Сатво̀рити, им, vide створити.
Сатво̀ритисе, имсе, vide створитисе.
Са̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide сађерати.
Сатерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide сађеривање.
Сатерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide сађеривати.
Са̀ти, се̂м, vide сисати.
Са̀тира̂ње, n. das Abreiben, detritio.

Сапирати, рем, v. impf. abreiben, detero.
Сапиħ, m. dim. v. сап.
Сапљик, m. (österr. das Seitel) der vierte Theil der Maß, quadrans, quarta pars mensurae,
Сапри мачка и булумаħа, antwortet man (im Scherze) auf die Frage, was man gespeiset habe. Es scheint auf die, саприца anzuspielen, cf. булумаħ.
Саприца, f. eine Art Mehlspeise der Landleute. Успесе мало воде у шенично брашно, па се онда добро сапре рукама, те се начини готово као шарана.
Саприи, рем, сапрьо, v. pf. 1) abreiben, detero, zerreiben, contero. 2) коња, zu Grunde richten, eneco.
Сапрпиисе, ремсе, сапрьосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, enecor.
Саħе, n. (coll.) die Honigscheiben, favi.
Саħерати, ам, v, pf. (Ерц.) hineintreiben, ago in —.
Саħерйвање, n. (Ерц.) das Hineintreiben, adactio, immissio.
Саħерйвати, рујем, v. impf. (Ерц.) hineintreiben, adigo.
Саħи, саħем, vide сиħи.
Саħура, f. der ströherne Korb, worin die Laibe Brot stehen, bis man sie in den Backofen schießt, sportae genus.
Саħурица, f. dim. v. саħура.
Сач*, m. der metallene Deckel, worin z. B. die пита gebacken wird, operculum ferreum.
Сачма*, f. 1) der Schrot, grando plumbea. 2) сије сачмом (н. п. кукурузе), wie Schrott, während andere ökonomischer damit umgehen.
Сачувати, ам, v. pf. behüten, bewahren, praeservo, caveo.
Сачути, чујем, vide саслушати.
Саџак*, m. das Fußgestell unter einem Kessel, tripus ahenum sustinens.
Саџија*, m. der Uhrmacher, horologiarius.
Саџијин, на, но, des Uhrmachers, horologiarii.
Сашепати, ам (и сашеħем), v. pf.
Сашити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo.
Сва, cf. сав.
Свагда, immer, semper,
Свагдашњй, ња, ње, immerwährend, sempiternus.
Сваге, (Рес.) } überall, ubique.
Свагди, (Срем.) } überall, ubique.
Сваħе, (Крц.) } überall, ubique.
Свадба, f. die Hochzeit, nuptiae.
Свадбарина, f. (сп.) die Hochzeitsgebühr, pecunia nuptiaria:
„Ваља да је ħе наш'о ħевојку,
„Па нам иде, носи свадбарину —
Свадбенй, на, но, hochzeitlich, nuptialis.
Свадбовање, n. das Hochzeithalten, nuptiarum actio.
Свадбовати, бујем, v. impf. auf einer Hochzeit seyn, interesse nuptiis.
Свадити, им, v. pf. кога с ким, entzweien, inimico, discordes reddo.
Свадитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweien, rixari.
Сваħа, f. der Zank, discordia, discidium.
Сваħање, n. das Entzweien, discordia.
Сваħати, ам, v. impf. entzweien, facio ut dissideant.
Сваħатисе, амсе, v. r. impf. sich entzweien, discordes fimus.
Сваħе, (Ерц.) vide сваге.
Свája, f. hyp. v. сваст.
Свак, m. vide својак.
Свак, свакога, vide свашко.
Свакад, vide свагда.
Свакй, ка, ко, ein jeder, omnis, quisque.
Свакојак, ка, ко, allerley, omnis, generis.
Свакојако, allerlei, varie.
Свакуд, } überall hin, quaqua versus.
Свакуда, } überall hin, quaqua versus.
Свалити, им, v. pf. herabwälzen, devolvo.
Свалитисе, имсе, v. r. pf. sich hinwälzen, provolvor.
Сваљати, ам, v. pf. 1) herunterwälzen, devolvo. 2) (das T[illegible]) walken, subigo.
Сваљивање, n. das Herab-, Hinwälzen, devolutio, provolutio.
Сваљивати, љујем, v. impf. herabwälzen, devolvo.
Сваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwälzen, provolvi.
Свануши, не, v. pf. tagen, dilucescit.
Свануħе, n. der Tagesanbruch, diluculum.
Сварати, ам, vide преварити.
Сварити, им, vide скувати.
Сваст, f. } женина сестра, der Frau Schwester, die Schwägerin, soror uxoris.
Свастика, f. } женина сестра, der Frau Schwester, die Schwägerin, soror uxoris.
Свастин, на, но, der сваст, sororis uxoris.
Сват, m. einer der Begleiter des Bräutigams bei Abholung der Braut, sponsi comes, e sponsi cohorte, cf. женидба.
Сватити, им, v. pf. hinreichen, sufficio, pertineo.
Сватко, свакога, jeder, omnis, quisque.
Сватовање, n. das сват-seyn, comitatio sponsorum.
Сватовати, тујем, v. impf. сват seyn, comitor sponsum.

Сватовац, вца, m. eine Art Hochzeitsmelodie, carminis nuptialis genus: свира сватовца.

Сватовскій, ка, ко, 1) der сватови, comitum sponsi. 2) adv. wie es сватови machen, ut solent sponsorum comites.

Свакање, n. das Hinlangen, extensio justa.

Свакати, ам, v. impf. hinreichen, attingo, sufficio.

Свачиј (свачији?), чија, чије, eines jeden, cujusque.

Свашта, свачега (и свашта), } alles,
Сваштo, свачега (и свашта), } omnia, quaecumque.

Све, cf. сав.

Сведок, m. (Рес. и Срем.) vide свједок.

Сведочанство, n. (Рес. и Срем.) vide свједочанство.

Сведочба, f. vide сведоџба.

Сведочење, n. (Рес. и Срем.) vide свједочење.

Сведочити, им, (Рес. и Срем.) vide свједочити.

Сведоџба, f. (Рес. и Срем.) vide свједоџба.

Свежањ, жња, m. ein Bündel, fasciculus, н. п. траве, сијена.

Свеза, f. das Band, ligamen.

Свезати, ежем, v. pf. binden, colligo.

Свезатисе, ежемсе, v. r. pf. in Verbindung kommen, necessitudine jungi.

Свезналій, ла, ло, allwisserisch, omniscius: ћути ти свезнали.

Свезналица, m. u. f. der Allwisser, qui se omnia profitetur scire.

Свекар, кра, m. der Schwiegervater (des Mannes Vater), socer, mariti pater.

Свеколико, alles, quodcumque.

Свекрва, f. die Schwiegermutter (des Mannes Mutter), socrus, mariti mater.

Свекрвин, на, но, der Schwiegermutter, socrus.

Свекрвица, f. dim. v. свекрва.

Свекров, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Свемогући, ћа, ће, allmächtig, omnipotens.

Свесрдно, von Herzen gern, ex animo.

Свест, f. (Рес. и Срем.) vide свијест.

Свести, везем, v. pf. zusammen-, wegführen, deveho.

Свести, ведем, v. pf. 1) herabführen, deduco. 2) zusammenführen (Braut und Bräutigam), committo conjuges; daher 3) kuppeln, committo. 4) wölben, fornicem duco.

Свет, m. (Рес. и Срем.) vide свијет.

Свет (говорисе и сет), m. (Рес. и Срем.) vide свјет.

Свет, та, то, heilig, sanctus.

Света гора, f. (Heiligenberg), mons Athos.

Светао, тла, ло, (Рес. и Срем.) vide свијетао.

Светац, свеца, m. 1) der Heilige, Sanctus. 2) данас је светац, der Feyertag, dies festus.

Светитељ, m. vide светац 1.

Светина, f. dim. v. свет, vide свјетина.

Светиња, f. die Reliquie, das Heiligthum, sanctorum reliquiae.

Светити, им, v. impf. 1) н. п. водицу, weihen, consecro. 2) vide светковати: господине четвртине! пусти мене, тебе ће бака светити. cf. четвртина.

Светитисе, имсе, v. r. impf. 1) не свете се сад, itzt lebt man nicht so, daß man heilig würde, non sunt tempora sancta. 2) свети се он мени, er hat Schadenfreude an meinem Unfall, laetatur de injuria mea.

Светковање, n. das Feyern, celebratio, feriatio.

Светковати, кујем, v. impf. 1) feyern, celebro. 2) feyern, ferior.

Светковина, f. das Feyern, feriae, diei festi celebratio.

Светлити, им, (Рес. и Срем.) vide свијетлити.

Светлитисе, лисе, (Рес. и Срем.) vide свијетлитисе.

Светлица, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлица.

Светлост, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлост.

Светљење, n. (Рес. и Срем.) vide свијетљење.

Светњак, m. (Рес. и Срем.) vide свијетњак.

Световање, n. (Рес. и Срем.) vide свјетовање.

Световати, тујем, (Рес. и Срем.) vide свјетовати.

Светогорац, рца, m. der Heiligenberger, Mönch vom heiligen Berge, monachus montis sancti (Atho).

Светогорскій, ка, ко, 1) vom heiligen Berge, de monte sancto. 2) adv. wie ein Heiligenberger, more monachi de monte sancto.

Свећа, f. (Рес. и Срем.) vide свијећа.

Свећење, n. 1) das Weihen, consecratio. 2) das Heiligwerden, apotheosis, inter coelites adnumeratio. 3) die Schadenfreude, gaudium de malo alterius.

Свећица, f. dim. v. свећа.

Свечаній, на, но, н. п. дан, Feyertag, festus.

Свечаник, m. der Feyertag, dies festus.

Свечар, m. der eine Mahlzeit zu Ehren des Familienheiligen gibt, qui convi-

vium praebet ob diem festum sancto gentilitio. cf. крсно име.

Свечарев, ва, во, vide свечаров.

Свечаров, ва, во, des свечар.

Свечарскӣ, ка, ко, der свечари.

Свечарско, кога, n. они новци, што свечари дају попу, што прекади и очати кољиво. cf. крсно име.

Свеџбати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјеџбати.

Свештавање, n. (Рес. и Срем.) vide свјештавање.

Свештавати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјештавати.

Свештати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјештати.

Свештеник, m. der Geistliche, sacerdos.

Свештило, n. (Рес. и Срем.) vide свјештило.

Свидетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.)
Свидитисе, дисе, v. r. pf. (Срем.)
Свиђетисе, дисе, v. r. pf. (Ерц.)
} ако ми се не свиди, ако ти се свиди, behagen, gut gefallen, arrideo, probor, videor.

Свијање, n. vide савијање.

Свијати, ам, vide савијати:
„Капу скида, до земље се свија —

Свијест, f. (Ерц.) das Bewußtseyn, die Besinnung, mens: није у свијести; изгубио свијест.

Свијет, m. (Ерц.) 1) die Welt, mundus: оде у бијели свијет; из бијелог свијета. 2) viel Leute (franz. du monde): навалио свијет; има ли много свијета код намастира? од свијета нијесам могао да приступим. 3) онај, или они свијет, jene Welt, alia vita (post mortem). 4) das Tageslicht, dies.

Свијетао (comp. свјетлиј), тла, ло, (Ерц.) glänzend, fulgens: свијетао ти образ! свијетли царе! durchlauchtiger Kaiser!

Свијетлити, им, v. impf. (Ерц.) leuchten, lumen praefero, admoveo, ministro.

Свијетлитисе, лисе, v. r. impf. (Ерц.) leuchten, glänzen, fulgeo, luceo.

Свијетљење, n. (Ерц.) 1) das Leuchten, luminis praelatio. 2) das Leuchten, fulgor.

Свијетњак, m. (Ерц.) der Leuchter, candelabrum:
„Да ми живу ватру наложимо
„Од столова и од свијетњака —

Свијећа, f. (Ерц.) die Kerze, candela.

Свикнути, нем, vide свићи.

Свила, f. die Seide, sericum.

Свилен, на, но, seiden, sericus.

Свиленгаћа, m. (ст.) ein Mensch mit seidenen Hosen, caligis sericis indutus:
„Држи Вуче мога свиленгаћу,
„Док ја идем цара да поправим —

Свилокос, са, со, seidenes Haar habend, capillis sericis (delicatis, mollibus).

Свилорун, на, но, seidenwollig, lanam sericam gestans (ovis):
„Те ћобила свилоруне овце —

Свињ, m. vide свињац.

Свиња, f. die Schwein, sus.

Свињар, m. 1) der Schweinhirt, subulcus. 2) der Schweinhändler, porcarius.

Свињарев, ва, во, vide свињаров.

Свињарина, f. das Hutgeld an den Sauhirten, merces subulci.

Свињаров, ва, во, des свињар, porcarii.

Свињарскӣ, ка, ко, 1) der свињари, porcariorum. 2) adv. wie ein свињар, more porcarii.

Свињац, њца, m. der Schweinstall, hara.

Свињетина, f. Schweinfleisch, caro suilla.

Свињећӣ, ћа, ће, Schweine-, suillus.

Свињскӣ, ка, ко, 1) säuisch, schweinisch, Schweine-, suillus. 2) adv. säuisch, suis more.

Свињче, чета, n. ein Stück Schwein, Borstenvieh, una sus.

Свирала, f. 1) die Flöte, fistula. 2) свирале, vide двојнице und гадље.

Свиралица, f. dim. v. свирала.

Свираљка, f. vide свирка.

Свирање, n. das Flöten, cantus fistulae.

Свирати, ам, v. impf. 1) flöten, fistula cano. 2) (die Sauglocke läuten), не мој свирати (курцу), rede nicht so unanständig, noli obscoene loqui.

Свирац, рца, m. der Dudelsackpfeifer, qui utriculo canit.

Свирач, m. der Flötenspieler, tibicen.

Свирачев, ва, во, des свирач, tibicinis.

Свирење, n. vide свирање.

Свирити, им, vide свирати.

Свирка, f. das Blase-Instrument, fistula in genere.

Свирчев, ва, во, des свирац, utricularii. Устани попе, нека седне свирчева мати (у Сријему).

Свиснути, нем, v. pf. bersten, rumpor.

Свита, f. die Verzierung der weißen Bauernröcke mit vorn an der Brust angebrachten blauen und rothen Streifen, clavus coeruleus aut ruber.

Свитање, n. das Anbrechen des Tages, diluculum.

Свитати, свиће, v. impf. anbrechen (vom Tage), dilucesco; daher der zweideutige Calembour:
Свекар. Устани снао, свиће.
Снаа. Бога ми! кад ће сви, не ће ни један.

Свитац, свица, m. 1) das Johanniswürmchen, cicindela. 2) der Wachsstock, glomus cereum.
Свити, свијем, vide савити.
Свиħи (говорисе и свикнути), свикнем, v. pf. sich darein finden, intelligo, accommodo me, assuesco: не могу да свикнем ове путове.
Свици, свитака, m. pl. die Sehnen des Hausen (die als Fastenspeise gelten), nervi husonis.
Свједок, m. (Ерц.) der Zeuge, testis.
Свједочанство, n. (Ерц.) vide свједоџба.
Свједочба, f. vide свједоџба.
Свједочење, n. (Ерц.) das Zeugen, testificatio.
Свједочити, им, v. impf. (Ерц.) zeugen, testor, testificor.
Свједоџба, f. (Ерц.) das Zeugniß, testimonium.
Свјет (говорисе и сјет), m. (Ерц.) der Rath, consilium.
Свјетина, f. 1) augm. v. свијет. 2) eine Menge Leute, multitudo: навалила свјетина.
Свјетлица, f. (Ерц.) der Blitz, fulgor: меħе (сијева) свјетлица.
Свјетлост, f. (Ерц.) der Glanz, fulgor.
Свјетовање (говорисе и сјетовање), n. (Ерц.) das Rathen, consiliatio.
Свјетовати (говорисе и сјетовати), тујем, v. impf. (Ерц.) rathen, consilior.
Свјеħица, f. dim. v. свијеħа.
Свјецбати, ам, (Ерц.) vide свикнути.
Свјештавање, n. (Ерц.) die Ertheilung der letzten Oelung, extrema unctio.
Свјештавати, ам, v. impf. } (Ерц.) m. j.
Свјештати, ам, v. pf. } масла, die letzte Oelung ertheilen, extremam unctionem impertiri.
Свјештеник, m. (Ерц.) vide свештеник.
Свјештило, n. der Docht, ellychnium.
Свладати, ам, v. pf. meistern, die Oberhand bekommen, supero, superior discedo.
Свлак, m. die abgelegte Haut der Schlange, exuviae serpentis.
Свлачење, n. 1) das Herunterschleppen, tractio de —. 2) das Ausziehen, exutio. 3) das Zusammenschleppen, contractio, comportatio.
Свлачити, им, v. impf. 1) herabschleppen, traho de —. 2) zusammenschleppen, contraho. 3) ausziehen, exuo.
Свод, m. das Gewölbe, die Wölbung, fornix.
Сводити, им, v. impf. 1) wölben, concamero. 2) herabführen, deduco. 3) zusammenführen (Brautleute), committo. cf. женидба.
Свођење, n. 1) das Herabführen, deductio. 2) das Wölben, concameratio. 3) das Zusammenführen, commissio.
Свожење, n. 1) das Herunterführen, devectio. 2) das Zusammenführen, convectio.
Свозити, им, v. impf. herunter-, zusammenführen, deveho, conveho.
Свој, своја, своје, 1) sein, (mein, dein), suus. 2) он ми је своје, verwandt, cognatus.
Својак, m. Schwager (in Rücksicht der Schwester meiner Frau), sum својак sorori uxoris meae.
Својаков, ва, во, des својак, adfinis.
Својат, f. (coll.) die Verwandten, propinqui.
Својевољно, freiwillig, sponte.
Својење, n. das Zueignen, arrogatio.
Својити, им, v. impf. sich zueignen, arrogo; ја га и својим и мојим (auch zweideutig) hilft alles nichts, frustra tentavi omnia.
Својко, m. (сп.) der Liebesverwandte (?), tuus (?):
„Дај ħевојко да пољуби својко —
Својски, adv. wie einen der Seinigen, ut suum: ударио га својски (tüchtig); частио га својски (wie seinen recht guten Freund).
Својта, f. der Verwandte, propinquus.
Свр (Ерцеговци говоре и сврг), 1) so hoch als, altitudine: свр човека. 2) једно свр другога, über's andere, sus deque.
Свраб, m. die Krätze, scabies.
Сврабање, n. das Anstecken mit Krätze, infectio scabiosa.
Сврабати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, inficio scabie.
Сврабатисе, амсе, v. r. impf. Krätze bekommen, infici scabie.
Сврабљив, ва, во, krätzig, scabiosus.
Сврака, f. die Elster, pica.
Свратити, им, v. pf. ablenken, deverto.
Сврatитисе, имсе, v. r. pf. einen Abstecher machen, ablenken, devertor.
Свраħање, n. das Ablenken, deversio.
Свраħати, ам, v. impf. ablenken, deverto.
Свраħатисе, амсе, v. r. impf. ablenken, abschweifen, devertor.
Сврачак, чка, m. Name eines kleinen Zaunvogels, aviculae nomen.
Сврачина, f. стражњи крај срчанице.
Сврачиħ, m. die junge сврака, pullus picae.
Сврачји, чја, чје, der Elster, picae. Слабо, као сврачји мозак.
Сврбети, би, v. impf. (Рес.) }
Сврбити, би, v. impf. (Срем.) } jucken, prurio.
Сврбљети, би, v. impf. (Ерц.) }
Сврбогуз, m. erdichteter Name einer Eßwaare, q. d. pruriet anus.
Свргнути, нем, vide сврħи.
Сврдао, дла, m. der Bohrer, terebra.

Свр̏длина, f. augm. v. свр̏дао.
Свр̏длић, m. dim. v. свр̏дао.
Свр̏збра́да, m. човек, који један пут остави браду, па је опет обрије.
Свр̏зислово, m. онај, који почне учити књигу, па остави, der die Studien an den Nagel gehängt hat, literarum desertor.
Свр̏лати, ам, v. pf. einen nicht auslassen (mit Bitten), non mitto, circumvenio, ligo.
Свр̏нути, нем, v. pf. ablenken, deverto.
Свр̏нутисе, немсе, v. r. pf. einkehren, devertor.
Сврта̂ње, n. das Ablenken, deversio.
Свр̀тати, сврћем, v. impf. ablenken, deverto.
Свр̀татисе, сврћемсе, v. r. impf. einkehren, devertor.
Свр̏ћи (говорисе и свргнути), свргнем, v. pf. 1) herabwerfen, stürzen, dejicio: с пријестола. 2) с ума, vergessen, negligo, excidit ex animo.
Свр̀чак, чка, m. 1) die Teignudel, turundula. 2) das Stängelchen (Seide, Gold), tubulus.
Свршѐтак, тка, m. das Ende, die Vollendung, finis.
Сврши̏вање, n. das Vollenden, absolutio, perfectio.
Сврши̏вати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Свр̏шити, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Сѐ, acc. sich, se. Verhält sich zu себе, wie ме zu мене, und те zu тебе.
Себѐзнао, нала, ло, selbstisch, egoistisch, der nur um sich weiß, sibi soli amicus.
Сѐбица, f. 1) носи кошуљу (или аљину какву) у себицу, alle Tage, nach einander, continuo. 2) све себице, alles ohne Unterschied, sammt und sonders, изјео све себице, sine discrimine.
Сѐбичан, чна, но, н. п. човек, der nicht heikel ist, facilis, non difficilis.
Сѐбичнӣ, на, но, 1) кошуља (или аљина каква), alle Tags-, Werkeltags-, profestus. 2) нећеља (у Срнјему кажу трапава недеља), die drittletzte Woche vor der Faste, da man alle Tage, selbst Mittwoch und Freitag, Fleischspeisen essen darf, hebdomas antepenultima ante quadragesimam. Послије себичне нећеље настане задушница, а послије задушне бијела.
Сѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide сијевање.
Сева̂п*, m. vide задужбина: учинио севап; севап је удијелити сиромаху.
Сѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide сијевати.
Сѐве̑р, m. (Рес. и Срем.) vide сјевер.
Сѐве̑рнӣ (сѐвернӣ), на, но, (Рес. и Срем.) vide сјеверни.
Сѐвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide сијевнути.
Сѐгнутисе, немсе, v. r. pf. langen (nach etwas), extendo manum.
Сѐд, да, до, (Рес. и Срем.) vide сијед.
Сѐда, f. (Рес. и Срем.) vide сједа.
Сѐдало, n. (Рес. и Срем.) vide сједало.
Сѐдам, sieben, septem.
Седамдѐсе̑т, siebenzig, septuaginta.
Седамдѐсе̑тӣ, та, то, der siebzigste, septuagesimus.
Седа̀мнаест, siebzehn, septemdecim.
Седа̀мнаестеро, vide седамнаесторо.
Седа̀мнаестӣ, та, то, der siebzehnte, decimus septimus.
Седа̀мнаесторо, Anzahl von siebzehn, septemdecim (franz. une dix-septaine).
Седа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide сједање.
Сѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide сједати.
Седѐње, n. (Рес. и Срем.) vide сјеђење.
Сѐдење, n. (Рес.) vide сијеђење.
Сѐдети, дим, (Рес.) vide сијећети.
Сѐдети, дим, (Рес.) vide сједити.
Сѐде̑ф*, m. die Perlmutter, testa conchae margaritiferae.
Седѐфлија*, f. пушка нашарана седефом:
„Седефлију пушку загрлио —
Сѐдин, на, но, (Рес. и Срем.) vide сједин.
Сѐдити, им, (Срем.) vide сиједити.
Сѐдити, им, (Срем.) vide сједити.
Седла̂ње, n. das Satteln, impositio sellae.
Седла̑р, m. der Sattler, sellarius.
Седла̏рев, ва, во, } des Sattlers, sellarii.
Седла̏ров, ва, во, }
Сѐдлати, ам, v. impf. satteln, sterno equum.
Сѐдлица, f. само у овој загонетки: Туре иде гредицом, завргло се седлицом? (пуж).
Сѐдло, n. der Sattel, sella.
Седма̂к, m. 1) der Siebner (Münze), moneta septenaria. 2) ein Pferd von 7 Jahren, equus septennis.
Седма̀киња, f. Stute von sieben Jahren, equa septennis.
Седмѐрица, f. vide седморица.
Сѐдмеро, n. vide седморо.
Сѐдмӣ, ма, мо, der siebente, septimus.
Сѐдмина, f. 1) das Siebentheil, pars septima. 2) Anzahl von sieben, septem.
Сѐдмица, f. 1) die Sieben (Karte), septenarius. 2) die Sieben (Zahl), numerus septenarius: не може ми изаћи

седмица (кад запости, или почне једноудити у уторник).

Седмо̀крак, m. der Siebenbeinige, septipes: раче седмокра̂че (говорила жаба раку, кад су се псовали)!

Седмо̀рица, f. Anzahl von sieben, septem.

Се̏дморо, Anzahl von sieben, septem.

Седморо̀струк, ка, ко, siebenfach, septiplex.

Се̏дница, f. (Рес. и Срем.) vide сједница.

Се̏днути, нем, vide сести.

Се̏ђење, n. (Срем.) vide сјеђење.

Сеза̑ње, n. Langen (nach etwas), extensio manus.

Се̏затисе, сежемсе, v. r. impf. langen, extendo manum.

Се̏из*, m. der Stallknecht, servus stabularius.

Сеиса̑на*, f. das Bagagepferd, Packpferd, equus sarcinarius.

Се̏ја, f. hyp. v. сестра.

Сеја̀ње, n. (Рес. и Срем.) vide сијање.

Се̏јати, јем, (Рес. и Срем.) vide сијати.

Се̏јин, на, но, der ceja, sororis.

Се̏јменин*, m. der Sejmen, militis turcici genus.

Се̏јменски̑, ка, ко, 1) Sejmen-, certi militis turcici. 2) adv. wie ein Sejmen, more sejmeni.

Се̏ка, f. hyp. v. сестра.

Се̏кана, f. Frauenname, nomen feminae.

Се̏кин, на, но, der сека, sororculae.

Се̏кира, f. (Рес.) vide сјекира.

Секире̏тина, f. augm. v. секира.

Се̏кирица, f. dim. v. секира.

Се̏кирни̑, на, но, (Рес.) vide сјекирни.

Се̏куна, f. (cm.) vide сека.

Се̏кутићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide сјекутићи.

Секу̏цала, само у овој поскочици (als Reim):
„Ој ти секо секуцала!
„Јеси ли се ј**цала?

Села̑к, m. Mannsname, nomen viri.

Села̑м*, m. der türkische Gruß, pax!:
„Како дође Облачићу Раде,
„Тако Турком Турски селам даде —

Се̏ле! Schwester, soror! cf. брале, мале:
„Братац сестру с нова града зове:
„Ајде се̏ле, оседлај ми коња —.

Се̏лен, m. fremde Liebstöckel, ligusticum levisticum Linn.

Се̏лити, им, v. impf. wegsiedeln, transfero.

Се̏литисе, имсе, v. r. impf. siedeln, commigro.

Сели̑ште, n. Ort, wo ehevor ein Dorf gewesen, locus olim habitatus:
„Коренита! село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чесни воденица,
„Не б',се звала село, већ селиште.

Се̏ло, n. das Dorf, pagus. У Србији су велика села, која имају око 100 кућа, а има села и од 15 кућа; али и највише има од 30 до 60 кућа. По брдовитим мјестима тако су куће раздалеко, да је село од 40 кућа веће од Беча, н. п. у једном потоку стоје неколике куће, па онда (ђешто по сата, или читав сат далеко) у другом неколике и т. д. па се све зове једно село (доклегођ његова земља држи, које се врло добро зна; тако људи из два села могу бити комшије). А по равни (као н. п. по Мачви и по Браничеву) доста су честе куће по селима, али опет нијесу у реду, као н. п. по Сријему и овуда по Њемачкој, него растркане (као и по варошима по Турској) по пољу. Онамо се човек може преселити из једнога села у друго кад му драго: нити му се треба јавити ономе спаији из чијега села полази, ни ономе у чије долази; кућу своју може продати, или раскопати, а воћњаке и винограде може долазити те брати сваке године, а спаији давати десето; а у оном селу ђе долази, може начинити кућу на пустој земљи ђе му драго, и себи крчити њиве и ливаде, и садити воћњаке и винограде, колико му драго. Кад спаија дође у село да купи главницу, и стане из тефтера звати све сељаке редом по имену, онда му сељаци кажу: „тај се оселио," или: „овај се доселио." По равни, особито по голетним мјестима, врло су куће рђаве: понајвише покривене су кровином, или лубом; али по брдовитим мјестима има кућа врло љепије и тврдије: многе су подзидане каменом, а понајвише су покривене даском (шиндром); соба нема свуда, него се зими понајвише грију код ватре, а спавају по вајатима (cf. клијет), и онако у кући; димњака нема готово нигђе по селима (осим у Мачви поред Саве, и у Браничеву ђешто око Дунава, и на Влашким земуницама), зато се кашто пуши у ђекојим кућама, да оће очи да испадну од дима. У Србији нигђе нема Турака да сједе по селима, него сами Срби, а Турци по варошима; а у Босни има и Турские и Шокачкије села.

Се̏лски̑, ка, ко, (cm.) vide сеоски.

СељА̑к, m. 1) der aus dem nämlichen Dorfe ist, ejusdem pagi.

Сељакуша, f. die Bäuerin, rustica.
Сељанин, m. vide сељак.
Сељанка, f. 1) die aus dem nämlichen Dorfe ist, femina ejusdem pagi. 2) Frauenname, nomen feminae.
Сѐмберија, f. ein Theil der Зворничка нахија, am linken Ufer der Drina:
„Валовиту Дрину пребродише,
„Машишесе пусте Семберије —
Сѐмберскӣ, ка, ко, v. Семберија.
Сѐме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide сјеме.
Семѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide сјеменка.
Сѐмењāк, m. (Рес. и Срем.) vide сјемењак.
Сѐмењача, f. (Рес. и Срем.) vide сјемењача.
Сен, m. 1) оно гвожђе, што на њему стоји паприца (у воденици). 2) (Рес. и Срем.) vide сјен.
Сенâтор, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Senator, Rathsherr, senator. cf. синатор.
Сенâторов, ва, во, des Senators, senatoris.
Сенâторски, ка, ко, 1) Senators-, senatorius. 2) adv. senatorisch, senatorie.
Сѐнина, f. augm. v. сено.
Сѐница, f. (Рес. и Срем.) vide сјѐница.
Сѐница, f. (Рес. и Срем.) vide сјѐница.
Сѐничић (сеничић), m. (Рес. и Срем.) vide сјеничић.
Сѐничји, чја, чје, (Рес. и Срем.) vide сјеничји.
Сѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide сјенка.
Сѐно, n. (Рес. и Срем.) vide сијено.
Сѐнт*, m. vide завичај.
Сѐнта, f. вароги у Бачкој. Прокопсао, као Турски цар на Сенти.
Сентандрија, f. St. Andre (bei Ofen), colonia Serborum St. Andreae. Сентандрѝнац (нца), човек из Сентандрије. Сентандрѝјскӣ (Сентандријнски), ка, ко, von Сентандрија.
Сѐнце, n. dim. v. сено.
Сêњ, m. die Stadt Zeng, Segnia. Сѐњанин, човек из Сења. Сењанка, жена, или ђевојка из Сења. Сêњскӣ, ка, ко, von Сењ:
„Сењани се у лов подигнули —
„О Јурица Сењски барјактаре —
Сеòба, f. die Siedlung, Ansiedlung, migratio, translatio.
Сèоскӣ, ка, ко, 1) Dorf-, pagi. 2) adv. wie im Dorfe, rustice.
Сеòце, n. dim. v. село.
Сèпет*, m. vide котарица.
Сèпетина, f. augm. v. сепет.
Сèпетић, m. dim. v. сепет.

Сèпија*, f. die Gerberkufe der Kirschner, vas pellionum.
Сèра, f. (Рес. и Срем.) vide сјера.
Сера̀тлија*, m. vide крајишник:
„Сератлије добре коње ране —
Сера̀тлӣјскӣ, ка, ко, } vide крајишнички.
Сера̀тлӣјскӣ, ка, ко, }
Сера̀шћер*, m. der Serasker (Commendant), dux. cf. поглавица:
„И пред војском до два сера̀шћера —
Сердâр, m. der Serdar (Großprofoß, Generalgewaltiger), vindex criminum militarium generalis. У Србији и у Босни (по варошима) сердари затворају Турке, као муселими ришћане.
Серда́рев, ва́, во, } des Serdar, serdari.
Серда́ров, ва, во, }
Сердâрски, ка, ко, 1) Serdar-, serdari. 2) adv. wie ein Serdar, more serdari.
Сѐривуна, m. Серивуна је био (као што се приповиједа) некакав поглавар кад и Млатишума.
Сѐрмија*, f. das Vermögen, facultates. cf. имање.
Сѐрница, f. (sensu proprio) der Abtritt, latrina.
Серсâн*, m. das Pferdegeschirr, armamenta equi. cf. такум.
Серџа́да*, f. eine Art feiner Sitzteppiche, straguli genus.
Сѐсти (говорисе и седнути), седем, и седнем, (Рес. и Срем.) vide сјести.
Сѐстра, f. die Schwester, soror.
Сестрêње, n. das Schwistern, appellatio sororis nomine.
Сѐстримити, им, vide сестрити.
Сѐстримљење, n. vide сестрење.
Сѐстрин, на, но, der Schwester, sororis.
Сѐстрити, им, v. impf. Schwester nennen, schwistern, sororem appello.
Сѐстрић, m. der Schwestersohn, sororis filius.
Сѐстрица, f. dim. v. сестра.
Сѐстричина, f. } die Schwestertochter, filia sororis.
Сѐстрична, f. }
Сѐшитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide сјешитисе.
Сѐћање, n. (Рес. и Срем.) vide сјећање.
Сѐћатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide сјећатисе.
Сѐћи, сѐчем, (Рес. и Срем.) vide сјећи.
Сѐћисе, сѐжемсе, (Рес. и Срем.) vide сјећисе.
Сѐфте*, ета, m. der erste Verkauf des Kaufmanns, nachdem er sein Gewölb aufgethan, res prima vendita: данас нијесам учинио ни сефтета. 2) је,

der andre erste Gebrauch von einer Sache, usus rei primus.

Сефтèнија*, m. die erste Kundschaft, primus emtor.

Сèцавац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide сјецавац.

Сèцалица, f. (Рес. и Срем.) vide сјецалица.

Сецâње, n. (Рес. и Срем.) vide сјецање.

Сèцати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјецати.

Сецкâње, n. dim. v. сецање.

Сèцкати, ам, dim. v. сецати.

Сèча, f. (Рес. и Срем.) vide сјеча.

Сечи̏ва, n. pl. (Рес. и Срем.) vide сјечива.

Сечи̏вица, f. (Рес. и Срем.) vide сјечивица.

Сèчимице, (Рес. и Срем.) vide сјечимице.

Сѝбињ, m. Hermannstadt, Cibinium.

Сѝбињанин, m. н. п. Јанко, von Hermannstadt, Cibiniensis.

Сибињски (Сибињски), ка, ко, Hermannstädter, Cibiniensis:
„Да пи да Бог, Сибињска војводо!
„Да добијеш цара на Косову —

Сѝв, ва, во, grau, canus.

Сѝвац, вца, m. 1) сив коњ, der Grauschimmel, equus canus. 2) прође сивац Крушевац, das ist vorbei!

Сѝвоња, m. сив во, ein grauer Ochs, bos canus.

Сѝвоњин, на, но, des сивоња, bovis cani.

Сѝвуља, f. сива крава, graue Kuh, bos cana.

Сѝвуљин, на, но, der сивуља, vaccae canae.

Сѝвчев, ва, во, des сивац, equi cani.

Сѝга, f. der Kalksinter, stalactites.

Сигу̑ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher, securus. cf. поуздан, јамачно.

Сигу̑рност, f. die Sicherheit, securitas.

Сѝђети, сједим, (Ерц.) vide сједити.

Сијâње, n. (Ерц.) 1) das Säen, seminatio. 2) das Sieben, cribratio.

Сијâње, n. das Glänzen, fulgor.

Сијáсет*, m. Ungelegenheit, molestia. cf. биједа, напаст.

Сѝјати, јем, v. impf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) sieben, cribro,

Сѝјати, ја, v. impf. н. п. сунце, glänzen, leuchten, fulgeo.

Сѝјатисе, амсе, v. r. impf. schimmern, mico.

Сијèвâње, n. (Ерц.) das Leuchten (des Blitzes), micatio.

Сијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) leuchten (vom Blitze), micat. 2) сијева у нози, es reißt mich im Fuße, torquetur mihi pes, saevit (?).

Сијèвнути, нем, v. pf. (Ерц.) 1) leuchten, emico. 2) reißen, torqueo.

Сѝјед (comp. сјèђи̑), да, до, (Ерц.), grau, canus.

Сијèдити, им, vide сијеђети.

Сијèђêње, n. (Ерц.) das Grau werden, canescentia.

Сијèђети, једим, v. impf. (Ерц.) ergrauen, canesco.

Сијèло, n. (Ерц.) die Sitzgesellschaft, Besuch, invisio, consessus.

Сѝјено, n. (Ерц.) 1) das Heu, foenum. 2) ein Heuschober, meta foeni.

Сијèнце, n. dim. v. сијено.

Сијèрак, рка, m. (Ерц.) Name einer Hirseart, milium indicum?

Сѝјери, f. pl. (Ерц.) die Spiegelfechterey, Taschenspielerey, praestigiae.

Сѝка, f. hyp. v. сиса.

Сикѝљ, m. clithoris.

Сѝкира, f. (Срем.) vide сјекира.

Сикирèтина, f. augm. v. сикира.

Сѝкирић скела, f. Name einer Ueberfuhr über die Drina, bei Соко, nomen trajectus.

Сѝкирица, f. dim. v. сикира.

Сѝкирни̑, на, но, (Срем.) vide сјекирни.

Сѝла, f. 1) die Gewalt, vis. 2) die Macht, potentia. Сила Бога не моли; Сила оптме земљу и градове; или је сила, или драга воља? силом иде, силом једе; Силом прди, а ђом смрди (oder: од силе прди, а од ђе смрди); силе те убиле! (у Сријему и у Бачк). 3) adv. сила пута, sehr oft, saepissime; сила Божја! sehr viel, mirum quantum; сила сам изгубио, сила је изгубио и т. д.

Силажêње, n. das Herabgehen, descendo.

Сѝлазити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.

Силâј*, m. Art Waffenschärpe, zona armis condendis.

Сѝлан, силна, но, 1) gewaltig, mächtig, potens. 2) sehr viel, ingens: силно благо задобише; силни људи.

Силèмбе*, бета, n. der Brustriemen am Reitpferde, lorum in equi pectore.

Сѝлени̑, на, но, (ст.) vide силан 1.:
„Ја с' не бојим цара силенога —

Сѝлеџија, m. der Gewaltthäter, homo violentus.

Сѝлитисе, имсе, v. r. impf. gewaltig werden, polleo, praepolleo.

Сѝлие*, нета, n. vide пршутак.

Сѝловâње, n. die Gewaltthätigkeit, Nothzucht, vis illata virgini.

Сѝловати, лујем, v. impf. и. pf. Gewalt anthun, violo.

Силòвити, ша, шо, (ст.) vide силан:
„Oj француѕу царе силовити!
„Пуштај момке, осташе девојке —
Силодр̂цан, на, но, schwer zu behandeln, intractabilis, ferox.
Сиљèње, n. das Mächtigwerden, potentiae incrementum.
Сѝма, m. (Рес. и Срем.) vide Симо.
Сѝмана, f. Frauenname, nomen feminae.
Симèун, m. Symeon, Symeon.
Симèуна, f. Frauenname, nomen feminae.
Симеу̏нац, нца, m. dim. v. Симеун.
Сѝмит *, m. } das feinste Weizenbrot, panis triticei genus.
Симѝта, f. }
Сѝмитић, m. dim. v. симит.
Сѝмица, m. dim. v. Сима.
Симѝџија *, m. der Simitbäcker, pistor.
Симѝџијин, на, но, des симиџија, pistoris.
Симѝџијница, f. 1) der Bäckerladen, des симиџија, taberna pistoris. 2) die Frau des симиџија, uxor pistoris.
Сѝмка, f. Frauenname, nomen feminae.
Сѝмо, m. (Ерц.) hyp. v. Симеун.
Сѝмша, m. hyp. v. Симеун
Сѝн, m. der Sohn, filius.
Сѝнак, нка, m. (voc. синко! мој синко!) hyp. v. син.
Сина̂тор, m. (доље преко Мораве) der Unterknes (Senator), pro kneso: камо синатор, нека донесе коњма сена.
Сина̂торов, ва, во, des синатор, proknesi.
Сина̂торскӣ, ва, ко, 1) Sinators-, proknesorum. 2) adv. wie ein Sinator, more proknesi.
Сѝнђа, f. Frauenname, nomen feminae.
Сѝнија, f. der (niedere) Speisetisch, mensa. cf. софра, трпеза, сто, астал.
Синѝјица, f. dim. v. синија.
Сѝнити, им, v. impf. zum Sohn annehmen, adopto.
Сѝнов, ва, во, des Sohns, filii.
Синòвац, вца, m. des Bruders Sohn, fratris filius.
Синòвица, f. Bruderstochter, fratris filia.
Синòвичин, на, но, der синовица, fratris filiae.
Синòвљӣ, ља, ље, der Söhne, filiorum.
Синòвчев, ва, во, des синовац, fratris filii.
Сѝноћњӣ (синоћнӣ), ња, ње, von gestern Nachts, de hesterna vespera.
Сѝноћњица (синоћница), f. m. j. вода, Wasser von gestern Abends, aqua hesterna:
„А твоја би мајка
Синоћњицу пила —

Сино̏ћ, } gestern Abends, heri vesperi.
Сино̏ћке, }
Сѝноћнӣ, на, но, vide синоћњи.
Сѝноћница, f. vide синоћњица.
Сѝнути, нем, v. pf. erglänzen, mico, effulgeo.
Сѝнчић, m. dim v. син.
Синџи̏р *, m. vide ланац.
Синџи̏рић, m. dim. v. синџир.
Синџирли зрно, n. die Kettenkugel, globus catena junctus globo:
„Синџирли га зрна ударила —
Сѝњење, n. die Annahme an Sohnes Statt, adoptio.
Сѝњи, ња, ње, graulich, blau, coeruleus: кукавица, море, гром (пуче као сињи гром).
Сипа̂ње, n. das Schütten, Streuen, Gießen, fusio, sparsio.
Сѝпати, ам (и сипљем), v. impf. schütten, spargo, fundo.
Сѝпити, пи, v. impf. н. п. киша, fein regnen, nebeln (österr. Nebelreißen), pluit lenissime.
Сипља̀в, ва, во, } engbrüstig, asthmaticus.
Сѝпљив, ва, во, }
Сѝпња, f. das Asthma, die Engbrüstigkeit, asthma, angustia spiritus.
Сѝр, m. der Käse, caseus.
Сѝрада, f. eine blaue Schnur zur Einfassung der Bauernröcke, funiculi genus.
Сѝрадити, им, v. impf. mit сирада. verbrämen, praetexo.
Сѝрађење, n. das Verbrämen mit сурада, praetextio.
Сѝрац, рца, m. 1) ein Laib Käse, forma casei, caseus. 2) сирац воска, лоја, forma ut casei.
Сирѐње, n. 1) das Käsen, coagulatio. 2) (по неким мјестима, као н. п. по Ваљевској нахији) vide сир. 3) das träge Arbeiten, labor piger. 4) какво је то сирење? (scherzhaft) was ist das? quid rei est hoc?
Сѝрити, им, v. impf. 1) käsen, zu Käse machen, coagulo. 2) langsam und träge arbeiten, шта ти сириш? quid cessas?
Сири̏ште, n. das Käselab, der Labmagen, coagulum.
Сѝрнӣ, на, но, н. п. неђеља, капа, Käse-, casei.
Сѝрњаја, f. (у Срijему) vide рујница.
Сѝров, ва, во, roh, frisch, crudus, н. п. дрво, месо.
Сиро̀вина, f. frisches Holz, ligna viridia, cruda.
Сиро̀вица, f. ein Stück frisches Holz, lignum recens.
Сиро̀ма, m. der Arme, pauper; miser.
Сирома̂ш, f. (coll.) die Armen, pauperes.

Сиромáшак, шка, m. dim. v. сирома.
Сирòмашан, шна, но, arm, pauper.
Сирòмашица, f. eine Arme, pauper.
Сирòмашкӣ, ка, ко, 1) der Armen, pauperum. 2) adv. ärmlich, misere.
Сирòмаштво, n. die Armuth, paupertas.
Сирòта, f. die Waise, orbatus parente.
Сирòта̑н, m. die Waise (auch von Thieren), orbus.
Сѝротан, тна, нò, verwaiset, orbus.
Сиротáнов, ва, во, des сиротан, orbi.
Сирòтиња, f. 1) die Armuth, das Elend, miseria:
„Сиротињо! и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си! oder
„Сиротињо, и селу си тешка,
„А камо ли мени сиромау!
2) die Armen, miseri:
„Ал' је рада сиротиња раја —
Сирòтињскӣ, ка, ко, 1) der сиротиња, miserorum. 2) adv. wie die Armen, miserorum more.
Сирòтица, f. dim. v. сирота.
Сиротòва̑ње, n. das сирота seyn, orbitas.
Сиротòвати, тујем, v. impf. Waise seyn, orbus sum.
Сѝроча̑д, f. (coll.) die Waisen, orbi, orphani.
Сирòче, чета, n. das Waislein, orbus.
Сѝрће *, n. der Essig, acetum. cf. оцат.
Сѝрћетити, им, v. impf. mit Essig würzen, säuern, aceto condio.
Сѝрћећење, n. das Säuern mit Essig, adlusio aceti.
Сѝрчић, m. dim. v. сирац.
Сѝса, f. die Brust, mamma.
Сѝсак, ска, m. 1) vide носац. 2) варош у Рватској, Sißeck, Siscia.
Сиса̑ње, n. das Saugen, suctus.
Сѝсати, ам (и сишем), v. impf. saugen, sugo.
Сисèтина, f. augm. v. сиса.
Сѝсица, f. dim. v. сиса.
Сисỳрина, f. vide сисетина.
Сит, та, то, satt, satur. Сит гладну не разбира.
Сѝта, f. 1) scirpus palustris Linn. 2) eine Art Honig, mel sponte fluens.
Сѝтан, тна, но, klein, minutus, (kleinkörnig, fein): ситан бисер; ситна со, риба, ђеца; ситно брашно; ситни новци и т. д.
Сѝтка, f. das Sieb, cribrum. cf. сито.
Ситнӣж, m. (coll.) die Kleinigkeiten, quisquiliae (auch von Kindern).
Ситнѝна, f. die Kleinigkeiten, scruta.
Сѝтнити, им, v. impf. zerkleinern, minuo.
Ситнѝца, f. 1) die Waldkirsche, cerasus silvestris. 2) die Frucht davon, cerasum silvestre.
Сѝтница, f. вода у Србији (у Косову):
„Увати и Лаб и Ситницу —
Ситњèње, n. das Zerkleinen, minutio.
Сѝто, n. vide ситка.
Сѝћи, сиђем (и сидем), сишао, v. pf. herabkommen, descendo.
Сѝчан *, m. vide мишомор.
Сја̏јан, сјајна, но, glänzend, fulgidus.
Сја̏јање, n. das Glänzen, fulgor.
Сја̏јатисе, јимсе, v. r. impf. glänzen, fulgeo.
Сја̏кање, n. cf. Божић.
Сја̏кати, сјачем, v. impf. cf. Божић.
Сја̏кнути, нем, v. pf. сјај sagen, cf. Божић.
Сјевѐр, m. (Ерц.) 1) der Nordwind, aquilo. 2) Norden, aquilo, septentrio.
Сјевѐрнӣ (сјѐвернӣ), на, но, (Ерц.) nördlich, aquilonaris.
Сјѐда, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Сједа сједи у сједину граду, цар је проси, Окован је не да? (овца у тору, курјак и пас).
Сјѐдало, n. (Ерц.) мјесто ђе сједају кокоши, der Hühner Schlafort, sedes gallinaria.
Сједа̑ње, n. (Ерц.) 1) das Niedersetzen, consessio. 2) das Sitzen der Hühner auf der Steige, sessio gallinarum.
Сјѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) sich setzen, consideo. 2) sich schlafen setzen (von Hühnern), consideo.
Сјѐдин, на, но, cf. сједа.
Сјѐдити, им, v. impf. (Ерц.) 1) sitzen, sedeo. 2) wohnen, habito, sedeo.
Сјѐдница, f. (Ерц.) das Sitzen, sessio: проћисе сједнице; нема од сједнице ништа.
Сјѐднути, нем, vide сјести.
Сјеђење, n. (Ерц.) das Sitzen, sessio.
Сјѐкира, f. (Ерц.) das Beil, securis.
Сјекирѐтина, f. augm. v. сјекира.
Сјѐкирица, f. dim. v. сјекира.
Сјѐкирнӣ, на, но, (Ерц.) н. п. држалица, уши, Hacken-, Axt-, Beil-, securis.
Сјѐкутићи, m. pl. (Ерц.) само у овој загонетки: Сјекутићи сијећу, вукотићи вуку, сам баћа превраћа (сјекутићи су зуби, а баћа језик, него не знам шта су вукотићи?).
Сјѐме, мена, n. (Ерц.) der Same, semen.
Сјемѐнка, f. (Ерц.) ein Samenkorn, granum semen, н. п. од бундеве, од тикве, од лубенице, од диње, од краставца, од јабуке, од крушке и т. д.
Сјѐмења̑к, m. (Ерц.) das Stück das zum Samen zurückbehalten wird, semen.

Cjѐмењача, f. (Ерц.) das Stück zum Samen (von weiblichen Pflanzen), semen.
Cjѐн, m. (Ерц.) der Schatten, umbra. Клонимсе и његова сјена.
Cjѐнина, f. augm. v. сијено.
Cjѐница, f. (Ерц.) 1) eine Meise, parus. 2) варош у Староме Влау.
Cjѐница, f. (Ерц.) die Laube, umbraculum, casa frondea.
Cjѐничанин, m. човек из Сјенице. Cjѐнички, ка, ко, von Сјеница.
Cjѐничић (сјенѝчић), m. (Ерц.) eine junge Meise, pullus pari.
Cjѐничји, чја, чје, (Ерц.) Meisen-, pari et parorum.
Cjѐнички, ка, ко, von Сјеница.
Cjѐнка, f. (Ерц.) vide сјен.
Cjѐра, f. (Ерц.) das Wasser, worin Wolle gewaschen worden, aqua in qua lana abluta fuit.
Cjѐсти (говорисе и сједнути), сједем (и сједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen, adsideo. 2) sich schlafen setzen (von den Hühnern), eo cubitum (de gallinis).
Cjѐтитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erinnern, reminiscor.
Cjeћâње, n. (Ерц.) das Erinnern, reminiscentia.
Cjѐћатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich erinnern, reminisci.
Cjѐћи, сијечем, v. impf. (Ерц.) 1) hauen, schneiden, seco. 2) воденицу, behauen, compungo.
Cjѐћисе, сијечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schlagen, pugno:
„Па се бише и сјекоше с Турци —
Cjѐцавац, вца. m. (Ерц.) m. j. купус, geschnittenes Kraut, olus dissectum.
Cjѐцалица, f. (Ерц.) eine Art Messer, um Fleisch, Gemüse klein zu hacken, cultri genus.
Cjецâње, n. (Ерц.) das Hauen, Schneiden, scissio, sectio.
Cjѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. купус, hauen, schneiden, disseco.
Cjецкâње, n. dim. v. сјецање.
Cjѐцкати, ам, dim. v. сјецати.
Cjѐча, f. (Ерц.) abgehauene Zweige als Winterfutter, frondes desectae pro pabulo hiberno: остале козе на сјечи (der Ort).
Cjечива, n. pl. (Ерц.) Schneide-Instrumente, instrumenta sectoria.
Cjечѝвица, f. (Ерц.) оно гвожђе, што се њим сијече воденица, der Meißel zum Behauen des Mühlsteins, scalprum.
Cjѐчимице, adv. (Ерц.) mit der Schneide, secundum aciem.
Cjу̀тра, (Ерц.) morgen, cras.
Cjу̀традâн, (Ерц.) den Tag darauf, postridie (fr. le lendemain).
Cjу̀трашњи, ња, ње, (Ерц.) morgend, crastinus.
Cjу̀тредâн, vide сјутрадан.
Скàдар, дра, m. Skutari, Scodra.
Скадâрка, f. 1) жена из Скадра. 2) Art Rebe und Traube, vitis genus
Скàдарски, ка, ко, von Скадар.
Скàдранин, m. човек из Скадра.
Сказàљка, f. der Zeiger an der Uhr, index horologii, gnomon.
Скàкавац, вца, m. die Heuschrecke, locusta.
Скàкавица, f. der Schloßriegel, obex serae.
Скàкалиште, n. Ort, wo gesprungen worden, locus ubi olim saltatum est: Милошево скакалиште (у Јадру ниже Гњиле).
Скàкање, n. 1) das Springen, saltatio. 2) das Steigen, pretii augmentum.
Скàкати, ачем, v. impf. 1) springen, salto. 2) н. п. цијена, вино, steigen, cresco.
Скакâч, m. der gute Springer, saltor.
Скаку̀тање, n. dim. v. скакање.
Скаку̀тати, ућем, dim. v. скакати.
Скàмија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (lat. scamnum) die Bank in der Schule. cf. клупа.
Сквàсити, им, v. pf. befeuchten, humecto: подај му јабуку, нека скваси уста.
Скѐла *, f. 1) die Ueberfahrt, der Ort der Ueberfuhr, trajectus. 2) das Schiff auf dem man überfährt, navis qua trajicio. 3) скеле, das Baugerüst.
Скѐларина, f. das Ueberfahrtgeld, das Fuhrgeld, naulum.
Скѐлеџија *, m. der Fährmann, portitor.
Скѐлеџијин, на, но, des Fährmannes, portitoris.
Скѐлеџијнски, ка, ко, } 1) Fährmanns-,
Скѐлеџијски, ка, ко, } portitoris.
2) adv. wie ein Fährmann, more portitoris.
Скѐрлет *, m. der Scharlach, coccum, coccinum.
Скѐрлетан, тна, тно, von Scharlach, coccineus, coccinus:
„Огрнули скерлетне бињише —
Скѝдање, n. das Abnehmen, demtio.
Скѝдати, ам, v. impf. herabnehmen, demo.
Скѝка, f. das Schreyen der Schweine, suum clamor.
Скѝкнути, нем, v. pf. aufschreyen (vom Schweine), clamorem tollo.
Скѝнути, нем, v. pf. herabnehmen, demo.
Скѝтање, n. das Umherstreichen, die Landstreicherey, vagatio.
Скѝтатисе, амсе (и скићемсе), v. r. impf. herumstreichen, vagor.

Скитач, m. der Landstreicher, erro.
Скитачица, f. die Landstreicherin, vaga, errans.
Скитачки, ка, ко, 1) Landstreicher-, erronum. 2) adv. wie ein Vagabund, erronis more.
Скитница, f. vide скитач.
Скитња, f. das Herumstreichen, vagatio.
Скичање, n. das Schreyen des Schweins, suis clamor.
Скичати, чим, v. impf. schreyen wie ein Schwein, clamo (de sue).
Склад, m. } vide кладња.
Складња, f. }
Склањање, n. 1) das Zusammenziehen, contractio. 2) das Bewegen zu etwas, permotio.
Склањати, ам, v. impf. 1) beugen, flecto. 2) bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.
Склапање, n. das Zusammenfügen, conjunctio.
Склапати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.
Склатисе, скољемсе, v. r. pf. raufen, rixari.
Скленица, f. das Trinkglas, poculum vitreum.
Склибитисе, имсе, v. r. impf. grinsend lachen, rideo ringens.
Склибљење, n. das Grinsen, rictio ridentis.
Склизак, ска, ко, schlüpfrig, lubricus.
Склитисе, ямсе, vide стаклитисе.
Склонит, та, то, seitwärts, abgelegen, devius.
Склонити, им, v. pf. 1) beugen, flecto. 2) кога на што, bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.
Склоп, m. der Zusammenstoß mehrerer Berge, concursus montium, commissura.
Склопити, им, v. pf. zusammenfügen, committo.
Склопнице, f. pl. двије кашике (посна и мрсна), које се склопе једна у другу и носе се о појасу, das Paar Reiselöffel, cochlearium par.
Скоба, f. die Klammer (im Schiffbau), fibula, retinaculum.
Скобити, им, vide срести.
Скобитисе, имсе, vide срестисе.
Скобла, f. vide скоба.
Сковати, кујем, v. pf. schmieden, cudo.
Сковчавање, n. das Zusammenhäfteln, confibulatio.
Сковчавати, ам, v. impf. } häfteln, fibulo.
Сковчати, ам, v. pf. }
Скозан, зна, но, trächtig (von der Ziege), praegnans (capra).
Скок, m. 1) der Sprung, saltus. Ја оком, а он скоком, er sieht mir's an den Augen ab. 2) der Fall (im Mühlbau), casus aquae.
Скокнути, нем, dim. v. скочити.
Скоковац, вца, m. Name eines Wasserfalles in dem Bache Жеравија in der Gegend Јадар, Dorfe Тршић.
Сколити, им, v. pf. бијес те сколи! schilt man den Hund (daß dich die Wut!), rabiem tibi!
Скомрачење, n. das Kargen, Filzen, tenacitas.
Скомрачити, им, v. impf. filzen, kargen, tenax sum.
Скопак, пка, m. eine durch Hacken abgenützte Haue, ligo usu corruptus.
Скопатисе, пасе, v. r. pf. н. п. мотика, durch Hacken sich abnützen, fodiendo corrumpor.
Скопљак, m. човек из Скопља.
Скопље, n. 1) (Skupi) in Macedonien. 2) у Ерцеговини.
Скопчавање, n. vide сковчавање.
Скопчавати, ам, vide сковчавати.
Скопчати, ам, vide сковчати.
Скорашњи, ња, ње, neulich, unlängst, nuperus.
Скоретисе, рисе, vide окоретисе.
Скоро, unlängst, nuper, haud ita pridem; од скора.
Скоросав, m. Mannsname, nomen viri.
Скоросава, f. Frauenname, nomen feminae.
Скорпија, f. der Skorpion, scorpio, scorpius. cf. јакреп.
Скоруп, m. die Sahne, flos lactis.
Скот, m. 1) das Vieh, pecus. 2) нације скоте! du Hundsraffe! canis!
Скотан, тна, но, trächtig (von der Hündin, dem Fuchse, und andern verachteten Quadrupeden), praegnans.
Скотина, f. augm. v. скот.
Скотски, adv. viehisch, pecudis more.
Скочити, им, v. pf. 1) springen, salio. 2) steigen, cresco.
Скочић, m. ein Schloß und Dorf am linken Drina-Ufer, unterhalb Зворник, nomen arcis et pagi. Сјај Боже и Божићу, и нашему беgу на Скочићу. cf. Божић.
Скраја (d. i. с краја), vom Rande weg, a margine.
Скрајни, на, но, } Rand-, qui in margine est.
Скрајњи, ња, ње, }
Скраситн, им, v. pf. неће он тамо скраситн, er wird dort nicht lange bleiben, non ibi manebit diu.
Скренути, нем, v. pf. fort, wegrücken, amoveo, removeo.
Скресавање, n. das Abästen, frondium desectio.
Скресавати, ам, v. impf. abästen, frondes, deseco.

Скресати, ешем, v. pf. 1) дрво, die Zweige abhauen, decido frondes: попни се на што дрво, те га скреши говедима. 2) пушку, Feuer geben, abfeuern, emitto telum.
Скретање, n. das Beseitigen, auf die Seite schaffen, amotio.
Скретати, рећем, v. impf. wegrücken, removeo.
Скривити, им, v. pf. verbrechen, delinquo, admitto.
Скркнутисе, несе, v. r. pf. dunkel werden (in einem neu belaubten Walde), obscuror.
Скроб, m. eine Art dünnen Mehlmußes, puls farinacea.
Скровит, та, то, versteckt, abgelegen, reconditus:
„У Крушевцу мјесту скровитоме —
Скројити, им, v. pf. zuschneiden (das Kleid), seco (pannum ad formulam).
Скрстити, им, v. pf. н. п. руке, über's Kreuz legen, decusso.
Скрушити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.
Скршити, им, v. pf. brechen, frango.
Скрштавање, n. vide скрштање.
Скрштавати, ам, vide скрштати.
Скрштање, n. das Legen überzwerch, decussatio.
Скрштати, ам, v. impf. überzwerch legen, decusso.
Скрњати, ам, скрњао, v. pf. brechen, frango, н. п. нож, кола, врат, ногу.
Скувати, ам, v. pf. kochen, sieden, coquo.
Скувија, f. (ст.)
„За калпаком од злата скувија;
„У скувији алем драги камен —
Скудити, им, v. pf. н. п. ђевојку, abtadeln, calumnior.
Скунаторити, им, v. pf. kleinweise zusammenbringen, minutim conquiro.
Скуњитисе, имсе, v. r. pf. niedergeschlagen werden, dejici, affligi.
Скуп, m. јесу ли сви у скупу? beisammen, simul.
Скуп (comp. скупљи), па, по, theuer, carus.
Скупа, zusammen, una: сви скупа.
Скупити, им, v. pf. versammeln, cogo, congrego.
Скупитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich versammeln, convenio. 2) sich zusammenziehen, contrahi.
Скупљање, n. das Versammeln, congregatio.
Скупљати, ам, v. impf. versammeln, congrego.
Скупљатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich versammeln, congregor. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скупоћа, f. die Theurung, caritas (annonae).
Скупсти, бем, v. impf. (у Крц.) raufen, rupfen, vello:
„Повносе по коњу ђогату,
„Од муке му зубма гриву скубе —
Скупштина, f. die Versammlung, der Landtag, comitia, concilium.
Скут, m. der Saum, ora, limbus.
Скутати, ам, vide сакрити.
Скуцати, ам, v. pf. } 1) обруч с каце, herabklopfen, decutio. 2) kleinweise aufbringen, (н. п. 20, 30 гроша), minutim colligo.
Скуцкати, ам, v. pf. }
Слаб, ба, бо, schwach, imbecillus; од зиме, од глади, од врућине, kann sie nicht ertragen, impatiens frigoris, famis.
Слабачак, чка, ко, dim. v. слаб.
Слабина (слабина), f. die Weichen, ilia, hypochondria, inguina.
Слабити, им, v. impf. schwach machen, schwächen, debilito.
Слабљење, n. das Schwächen, debilitatio.
Слабо, nicht gar viel, — oft, — gut (das franz. guères), haud ita —: слабо једе, спава, долази к мени.
Слабост, f. die Schwachheit, imbecillitas.
Слава, f. 1) der Ruhm, gloria. 2) устати у славу, cf. крсно име; daher: Устали у славу без вина, sie sind sich in die Haare gerathen. 3) das Gebet bey der слава 2. Ја нијесам славе штампане виђео ни у каквој књизи, него је прости људи (особито Ерцеговци и Бошњаци) знаду напамет, и чаше је сами кад устају у славу без попа. У тој се слави помињу готово сви свеци, и послије неколике ријечи све се говори за славу и част.
Славан, вна, но, berühmt, celeber.
Славина, f. der Zapfen, epistomium, embolus.
Славити, им, v. impf. m. j. крсно име, feyern, gastiren, epulor:
„Славу слави Краљевићу Марко.
Славитисе, имсе, v. r. impf. berühmt seyn, celebror.
Славица, f. Frauenname, nomen feminae.
Славко, m. Mannsname, nomen viri.
Слављење, n. 1) das Feyern des Hausfestes, celebratio diei festi. 2) das Feyern (des Helden), concelebratio.
Славна, f. Frauenname, nomen feminae.
Слављуб (Славољуб), m. Mannsname, nomen viri.
Славуј, m. 1) die Nachtigall, luscinia. 2) Mannsname, nomen viri.

Славујак, yјка, m. hyp. v. славуј.
Славујев, ва, во, der Nachtigall, lusciniae.
Слагање, n. 1) das Legen, dispositio. 2) das Vergleichen, Vertragen, concordia.
Слагати, лажем, v. impf. in Ordnung legen, dispono.
Слагати, лажем, v. pf. lügen, mentior.
Слагатисе, лажемсе, v. r. impf. sich gut vertragen, concordo.
Сладак (comp. слађи), тка, ко, süß, dulcis.
Сладити, им, v. impf. 1) versüßen, dulcoro. 2) слади, es ist süß, dulcescit dulce est.
Сладоје, m. Mannsname, nomen viri.
Сладост, f. die Süßigkeit, dulcedo.
Слађење, n. das Süßen, dulcoratio.
Слажење, n. das Herabsteigen, descensio.
Слазити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.
Слама, f. das Stroh, stramen.
Сламан, мна, но, Stroh=, stramineus.
Сламка, f. der Halm, calamus.
Сламњача, f. der Strohsack, saccus stramento refertus.
Сламчица, f. dim. v. сламка.
Слан, на, но, gesalzen, sallitus, salsus.
Слана, f. der Reif, pruina.
Сланик, m. 1) das Salzfaß, salinum. 2) die weißeste Art Steinsalz, salis gemmei genus optimum.
Сланина (сланима), f. der Speck, lardum.
Сланиница (сланиница), f. dim. v. сланина.
Сланица, f. vide сланик 1.
Сласт, f. die Süßigkeit, Wohllust, dulcedo, voluptas.
Слати, шљем (и шаљем), v. impf. schicken, mitto.
Слаткиш, m. Süßigkeiten, Leckerbissen, deliciae, scitamenta.
Слачица, f. der Senf, sinapi.
Слез, m. (Рес. и Срем.) vide шљез.
Слезина, f. die Milz, splen.
Слезовача, f. (у Сријему) велика, malva silvestris Linn.
Слезовина, f. (Рес. и Срем.) vide шљезовина.
Слеме, n. (Рес. и Срем.) vide шљеме.
Слеп, па, по, (Рес. и Срем.) vide слијеп.
Слепац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide слијепац.
Слепачки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide шљепачки.
Слепети, пим, (Рес.) vide слијепљети.
Слепити, им, 1) (Срем.) vide слијепљети 2) (Рес. и Срем.) vide слијепити 2.
Слепица, f. (Рес. и Срем.) vide шљепица.

Слепљење, n. (Рес. и Срем.) vide слијепљење.
Слепота, f. (Рес. и Срем.) vide шљепота.
Слепчовођа, m. (Рес. и Срем.) vide шљепчовођа.
Слетање, n. (Рес. и Срем.) vide слијетање.
Слетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide слијетати.
Слетети, тим, v. pf. (Рес.) } herabfliegen, devolo.
Слетити, им, v. pf. (Срем.)
Слећети, летим, v. pf. (Ерц.)
Сливње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) варош некаква (ваљада је у Македонији?): отишао на Сливње (на панавђур).
Слизатисе лижемсе, v. r. pf. с ким, (tadelnd) in Verbindung kommen, consortio jungi: слизао се с њом.
Слијеп, па, по, (Ерц.) blind, coecus.
Слијепац, пца, m. (Ерц.) 1) der Blinde, coecus. 2) die Blindschleiche, caecilia.
Слијепи миш, m. 1) die Fledermaus, vespertilio. 2) die Blindekuh, Blindemaus (ein Spiel), myinda, lusus vaccae caecae: да се играмо слијепога миша.
Слијепити, им, (Ерц.) 1) vide слијепљети. 2) v. pf. zusammenkleiben, conglutino.
Слијепљење, n. (Ерц.) das Blindwerden, Erblinden, oculorum amissio.
Слијепљети, пим, v. impf. (Ерц.) blind werden, oculis capior. Како који слијепи, све горе гуди.
Слијепо око, n. cf. око.
Слијетање, n. (Ерц.) das Herabfliegen, devolatio.
Слијетати, слијећем, impf. (Ерц.) herabfliegen, devolo.
Слика, f. was zusammenpaßt, par, simile: слика и прилика; нашла слика прилику.
Слинав, ва, во, rotzig, mucidus.
Слинац, нца, m. der Rotzzapfen, muci conus.
Слине, f. pl. der Rotz, mucus.
Слинити, им, v. impf. rotzen (weinend), mucum edo plorando.
Слињо, m. du Rotzkind, mucide!
Слињење, n. das Rotzen, pueri mucidi fletus.
Сличан, чна, но, passend, angemessen, congruens
Слобода, f. der Muth, animus.
Слободан, дна, но, 1) н. п. човек, muthig, beherzt, animosus. 2) јели слободно? ist es erlaubt, licetne?
Слободити, им, v. impf. кога, Muth einsprechen, addo animum.

Слобођење, n. das Ermuthigen, animi additio.
Слово, n. 1) der Buchstab, litera. 2) das слово, der Buchstab с, litera s.
Словце, n. dim. v. слово.
Слога, f. die Eintracht, concordia.
Сложан, жна, но, einträchtig, einig, concors. Сложна браћа и у петак месо једу.
Сложити, им, v. pf. 1) zusammenlegen, dispono. 2) vergleichen (Streitende), compono.
Сломити, им (и сломијем), v. pf. zerbrechen, frango.
Слуга, der Diener, minister, servus (у пјесмама је свуда женскога рода, н. п.
„Голубане моја вјерна слуго —
„Сруго моја Облачићу Раде —
„У Стојана нема млого друга,
„Разма питле двије вјерне слуге —
А у говору је у једин. броју мушкога рода, а у множ. опет женскога, н. п. мој слуга, моје слуге и т. д.
Слугин, на, но, des Dieners, servus.
Служавка, f. vide слушкиња.
Служба, f. 1) der Dienst, ministerium. 2) der Gottesdienst, sacra.
Служење, n. 1) das Dienen, ministratio. 2) das Abhalten des Gottesdienstes, sacrorum celebratio.
Служити, им, v. impf. 1) dienen, ministro. 2) вино, или ракију, schenken, credenzen, ministro. 3) летурђију, Gottesdienst halten, sacra celebro. 4) служи ли та црква? ist Gottesdienst in dieser Kirche? (d. i. wird er darin je gehalten), celebraturne templum, an desertum est. 5) vide славити:
А. Кога ти свеца служиш?
Б. Светога Николу (или Николь дан).
Слута, f. (у Сријему и у Бачк.) ein Dummkopf, stupidus, stipes.
Слута, f. ein Ahner (?), ominator. Слути слуто, наслутићеш.
Слутити, им, v. impf. ahnen; durch Vorwürfe, oder überhaupt durch Reden, gleichsam herbeiführen, ominor.
Слутња, f. die Ahnung, Herbeiführung durch Vorhersagen, omen.
Слућење, n. das Ahnen, ominatio.
Случавање, n. das Ereignen, casus.
Случаватисе, васе, v. r. impf. sich ereignen, accidit saepius.
Случај, m. vide догађај.
Случајно, zufällig, casu.
Случитисе, чисе, vide догодитисе.
Слушање, n. 1) das Hören, auscultatio. 2) das Gehorchen, auscultatio.
Слушати, ам, v. impf. 1) zuhören horchen, auscultor. 2) gehorchen, ausculto.
Слушкиња, f. 1) die Magd, ancilla. 2) der Stiefelknecht, furcula caligaria.

Слушкињин, ка, но, der Magd, ancillae.
Смазати, мажем, v. pf. hinabessen, comedo: смазао читаво јагње.
Смакнути, нем, vide смаћи.
Смамити, им, v. pf. zusammenlocken, collicio, convoco, cogo.
Смамљивање, n. das Zusammenlocken, convocatio (suum, gallinarum).
Смамљивати, љујем, v. impf. zusammenlocken, convoco, cogo.
Смарлама *, f. vide наруџбина.
Смарлансати *, лансем, vide наручити.
Смаћи (говорисе и смакнути), смакнем, v. pf. 1) herabnehmen, demo. 2) aus dem Wege räumen, umbringen, interficio.
Сме, смеа, m. (Рес.) vide смије.
Смедеревац (Смедеревац), вца, m. човек из Смедерева.
Смедеревачкй, ка, ко, Smederewer, Semendriensium.
Смедеревка (Смедеревка), f. eine von Smederewo. 2) Weinrebe von Smederewo.
Смедерево, n. Semendria (an der Donau) in Serbien. Смедеревскй, ка, ко, von Смедерево.
Смеј, m. (Срем.) vide смије.
Смејање, n. (Рес. и Срем.) vide смијање.
Смејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide смијатисе.
Смеран, рна, но, (Рес. и Срем.) vide смјеран.
Смеса, f. (Рес. и Срем.) vide смјеса.
Смести, етем, v. pf. verwirren, intrico, impedio.
Смести, етем, v. pf. zusammenkehren, converro.
Смет, m. vom Winde zusammengewehter Schnee, nives conflatae in unum locum.
Сметање, n. das Verwirren, turbatio.
Сметање, n. das Herabräumen, demotio.
Сметати, ам, v. impf. verwirren, impedio.
Сметати, ећем, v. impf. herabräumen, demoveo.
Сметен, на, но, verwirrt, turbatus.
Сметеник, m. ein verwirrter Kopf, homo mentis perturbatae.
Сметеница, f. eine verwirrte Frauensperson, femina turbata.
Сметењак, m. vide сметеник.
Смети, смем, (Рес. и Срем.) vide смјети.
Сметлиште, n. das Kehricht, quisquiliae.
Сметнути, нем, v. pf. 1) herabnehmen, herabthun, demo. 2) с ума, vergessen, oblivisci.

Смéшња, f. die Verwirrung, das Hinderniß, impeditio.

Смéшан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide смијешан.

Смéшати, ам, (Рес. и Срем.) vide смијешати.

Смéшење, n. (Рес. и Срем.) vide смијешење.

Смéшитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide смијешитисе.

Смѐшљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide смјешљив.

Смијâње, n. (Ерц.) das Lachen, risus.

Смијатисе, јемсе, v. r. impf. (Ерц.) lachen, rideo.

Смије, смија, m. (Ерц.) das Lachen, risus.

Смијѐшан, шна, но, (Ерц.) scherzhaft, spaßig, jocundus.

Смијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.

Смијѐшêње, n. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.

Смијѐшитисе, имсе, v. r. impf. lächeln, adrideo.

Смиловатисе, лујемсе, v. r. pf. sich erbarmen, misereor.

Смиљ, m. gnapharium arenarium Linn.

Смиља, f. hyp. v. Смиљана.

Смиљана, f. Frauenname, nomen feminae.

Смиље, vide смиљ. То је смиље и босиље.

Смиљев, ва, во, von смиљ:
„Девојко жито смиљева —
„Ајдемо там' доле
„У смиљево поље —

Смиљевац, вца, m. eine mit смиљ geschmückte Mädchenmütze (у Лијевчу и у Темнићу, у Јагодинској нахији) bei feyerlichen Gelegenheiten.

Смиљка, f. Frauenname, nomen feminae.

Смирúвање, n. 1) das Beruhigen, pacatio. 2) das Beendigen, absolutio. 3) das Untergehen, Scheiden der Sonne, occasus solis.

Смирúвати, рујем, v. impf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) zu Ende bringen, absolvo.

Смирúватисе, рујемсе, v. r. impf. sich zur Ruhe legen, conquiesco.

Смúрити, им, v. pf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) beendigen, absolvo.

Смúритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe legen, conquiesco; daher auch von der Sonne: смирило се сунце. Срби кажу, да сунцу не ваља рећи зађе, нити сједе, него смирисе, зашто: кад му се рече зађе, онда оно (сунце) рече: зашао па не изишао; а кад му се рече сједе, онда оно рече: сјео па не устао; а кад му се рече смирисе, онда оно рече: смирносе и ти.

Смѝслити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo:
„Све мислио, на једно смислио —

Смицâње, n. 1) das Herabnehmen, demtio. 2) das Umbringen, interfectio.

Смѝцати, ичем, v. impf. 1) herabnehmen, demo. 2) umbringen, interimo.

Смúшљање, n. das Ersinnen, excogitatio.

Смúшљати, ам, v. impf. ersinnen, excogito.

Смјѐран, рна, но, (Ерц.), demüthig, submissus.

Смје̑са, f. (Ерц.) das Gemengsel, mixtura.

Смјѐти, смијем, v. impf. (Ерц.) wagen, sich trauen, audeo.

Смјѐшљив, ва, во, (Ерц.) der gern lacht, risus amans; ad risum facilis.

Смлáтити, им, v. pf. todt dreschen, conflagello.

Смлáчити, им, v. pf. lau wärmen, tepefacio.

Смѐждити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.

Смо̂к, m. die Zukost, opsonium; смок бијели, т. ј. сир, скоруп, масло.

Смо̀ква, f. die Feige, ficus (der Baum und die Frucht).

Со̀квица, f. dim. v. смоква.

Смо̀ла, f. das Pech, pix.

Смо̀лити, им, v. impf. pichen, pico.

Смо́ља, f. hyp. v. Смољана.

Смо̏љан, m. Mannsname, nomen viri.

Смо̀љана, f. Frauenname, nomen feminae.

Смољêње, n. das Pichen, picatio.

Смо̏љка, f. Frauenname, nomen viri.

Смо́ница, f. eine Erdart (für Weinberge), terrae genus.

Смотáвање, n. 1) das Zusammenwickeln, implicatio. 2) das zu Ende Haspeln, perductio filorum in rhombum.

Смотáвати, ам, v. impf. } 1) zusammenwickeln,
Смо̀тати, ам, v. pf. }
implico. 2) zu Ende haspeln, perduco in rhombum. 3) sich eilends davon machen: смота изнад куће, aufugio.

Смо̀трити, им, v. pf. erblicken, conspicor.

Смочêње, n. das Zukosten des Brots zum Gemüse, opsonatio.

Смо̀чити, им, v. impf. zukosten, opsonor.

Смра̂д, m. der Gestank, foetor.

Смра̀дити, им, v. impf. Gestank machen, foetorem creo.

Смраħêње, n. das Anstänkern, foetoris excitatio.

Смрачитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, vesperascit.
Смрвити, им, v. pf. bröseln, frio.
Смрдан, m. Namen einer Drina-Ueberfuhr bei Лозница, trajectus nomen. Код Смрдана близу има једна бара, која смрди на сумпор, и зовесе Смрдљива бара.
Смрдење, n. (Рес.) vide смрђење.
Смрдети, дим, (Рес.) } vide смрђети.
Смрдити, им, (Срем.) }
Смрдљив, ва, во, stinkend, foetens.
Смрдљивац, вца, m. der stinkt, homo foetens.
Смрдљивица, f. die stinkt, foetens mulier.
Смрђење, n. das Stinken, foetor.
Смрђети, дим, v. impf. (Ерц.) stinken, foeteo.
Смрека, f. der Wachholder, juniperus communis Linn.
Смреков, ва, во, von смрека, juniperi.
Смрековина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Смрескати, ам, v. pf. quetschen, zerstoßen, contundo, offendo, н. п. главу, нос.
Смрзао, зли, f. der Frost, gelu: дошао по овој смрзли.
Смрзао, зла, ло, gefroren, gelatus.
Смрзлутак, тка, m. gefrorne Erdscholle, gleba gelata.
Смрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.
Смрзнутисе, немсе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
Смркнутисе, несе, vide смрћисе.
Смрмлати (смрмљати), ам, v. pf. dahermurmeln, commurmuro, mussito.
Смрнцати, ам, v. pf. dahermurmeln, obmurmuro.
Смрскати, ам, v. pf. zusammenschnüren, constringo (vom Beutel).
Смрт, f. der Tod, mors.
Смртни, на, но, vide самртни.
Смрћисе (говорисе и смркнутисе), смркнесе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.
Смрчак, чка, m. eine Schwamart, fungi genus.
Смрчев, ва, во, н. п. качица, vom Wacholderbaum, juniperinus.
Смрчевина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Смук, m. eine Art Schlange, serpentis genus.
Смукнути, нем, v. pf. 1) нож, zucken, stringo. 2) daherschießen, ruo.
Смукуља, f. vide смук.
Смумлати (смумљати), ам, vide смрмлати.
Смутити, им, v. pf. verwirren, turbo.
Смућкати, ам, v. pf. ausschwenken, eluo: смућкај па пролиј.
Смуцање, n. das Umherziehen, vagabunda vita.
Смуцатисе, амсе, v. r. impf. herumstreichen, vagari.
Смушен, на, но: лети као смушен, wie ein Rasender, rabidus, rabiosus.
Снаа, f. 1) des Bruders Frau, Schwägerin, fratris uxor. 2) zu der ich ђевер bin, cf. женидба. 3) die Schwiegertochter, Schnur, nurus.
Снага, f. die Stärke, Kraft, vires: опасао се снагом, стао на снагу, der Jüngling ist in der Blüte seiner Mannskraft.
Снажан, жна, но, stark, fortis.
Снаин, на, но, der снаа, nurus.
Снаодити, ди, v. impf. 1) finden, heimsuchen, invenio, н. п. биједа. 2) das Hinfallende bekommen: снаоди га сваког мјесеца.
Снаођење, n. das Auffinden, Heimsuchen, incessio (?).
Снаћи, снађе, v. pf. 1) finden, heimsuchen, invenio. 2) снашло га, er hat das Hinfallende, epilepticus est.
Снаша, f. 1) vide снаа. 2) jede junge Frauensperson, deren Namen man nicht weiß: Schwägerin, nurus.
Снашин, на, но, der снаша, nurus.
Снашица, f. dim. v. снаша.
Снебивање, n. 1) das Schüchternseyn, Verlegenseyn (in fremdem Hause), verecundia. 2) das Leugnen mit Verwunderung, infitiatio mirabundi.
Снебиватисе, амсе, v. r. impf. 1) schüchtern, verlegen seyn, verecundus sum. 2) чега, etwas mit Verwunderung leugnen, mirabundus infitior.
Снег, m. (Рес. и Срем.) vide снијег.
Снежан, на, но, (Рес. и Срем.) vide сњежан.
Снети, снесем, (Рес. и Срем.) vide снијети.
Снивање, n. vide сањање.
Снивати, ам, vide сањати.
Сниже, vide ниже.
Снизак (comp. снижи), ска, ко, nieder, humilis.
Снизати, нжем, v. pf. herabreihen (Perlen), demo de filo.
Снизивање, n. das Herabnehmen, demptio.
Снизивати, зујем, v. impf. herabnehmen, demo.
Снијег, m. (Ерц.) der Schnee, nix.
Снијети, снесем, снио (снијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) herabtragen, defero. 2) zusammentragen, congero. 3) tragen, legen (von der Henne), pono.
Снити, им, v. pf. träumen, somnio.

Сновâње, n. das Anzetteln, exordium telae.
Сно̀вати, нујем, v. impf. anzetteln, ordior (telam).
Сно̀п, m. die Garbe, merges, fasciculus.
Сно̀пак, пка, m. hyp. v. сноп.
Сно̀пић, m. dim. v. сноп.
Сно̑пље, n. (coll.) die Garben, mergites.
Сно̀осити, им, v. impf. 1) zusammentragen, comporto. 2) herabtragen, defero. 3) ertragen, fero, tolero, sustineo.
Сноше̂ње, n. 1) das Zusammentragen, comportatio. 2) das Herabtragen, delatio. 3) das Ertragen, toleratio.
Сње̏жан, на, но, (Ерц.) beschneiet, nivibus plenus, н. п. горе, дрво.
Со̑, соли, f. das Salz, sal.
Со̀а, f. ein gabelförmiges Holz, pertica bifurca.
Со̀ба*, f. das Zimmer, cubile, conclave, diaeta, thalamus. f. иьба.
Собет (собед?), m. das Gastmal, convivium:
„Собет чини Српски кнез Лазаре —
Собѐтина, f. augm. v. соба.
Со̀бица, f. dim. v. соба.
Со̀бнӣ, на, но, н. п. врата, des Zimmers, Zimmer-, conclavis.
Со̀ва, f. die Eule, noctua, ulula.
Со̀вин, на, но, der Eule, noctuae.
Со̀вић, m. das Junge der сова, pullus noctuae.
Со̀вица, f. dim. v. сова.
Сову̀љага, f. augm. v. сова.
Со̑ј*, der Stand, Rang, ordo, conditio (civilis). cf. род.
Со̑јка, f. (у Сриjему) vide креја.
Со̑к, m. die Käselake, muria casei.
Сока̑к*, m. die Gasse, platea.
Сока̀чић, dim. v. сокак.
Соко̑, сокола, m. 1) der Falk, falco. 2) град у Србији (близу Дрине). 3) cf. златоје.
Соко̀лак, лка, m. hyp. v. соко: иди мој соколак (говоре ђеци кад и куда шаљу).
Соко̀лић, m. der junge Falk, pullus falconis.
Соко̀лица, f. das Weibchen des Falken, falco femina:
„Иде соко, води соколицу —
Соко̀лов, ва, во, Falken-, falconis.
Со̀кољанин, m. einer von Соко, ein Sokoler.
Соко̑скӣ, ка, ко, von Соко, Sokoler.
Сола̀нӣ, на, но, Salz-, salinus, salarius.
Сола̑р, m. der Salzhändler, negotiator salarius.
Со̀лара, f. das Salzamt, praefectura annonae salariae.
Сола̏рев, ва, во, } des солар, salarii.
Сола̏ров, ва, во, }

Солда̑т, m. der Soldat, miles.
Солда̀тија, f. 1) die Miliz, die Militärgrenze, im Gegensatz der паорија, des Bauernlands, des Provinziale, regio militaris. 2) das Soldatenvolk, die Soldatesque, milites.
Солда̑тов, ва, во, des Soldaten, militis.
Со̀лдатскӣ, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. nach Soldatenart, militari modo.
Солда̀туша, f. das Soldatenweib, mulier militaris.
Солда̀чина, f. das Soldatenleben, militia.
Со̀лило, n. die Salzlecke, locus, ubi sal sparsum lingitur ab ovibus: трчи као овца на солило.
Со̀лити, им, v. impf. salzen, sale condio.
Со̀литисе, имсе, v. r. impf. sich mit Salz versehen, sal comparo.
Солоједнӣк, m. der mit uns Brot und Salz gegessen, qui nobiscum salem comedit.
Соло̀мун, m. Salomon, Salomo: премудри Соломун.
Соло̀мунов, ва, во, Salomons, Salomonis.
Соло̀муново слово, n. ✡; кад жене бају око какве гуше (особито око врата), онда пишу као што чивитом и Соломуново слово.
Со̀лоту̑к, m. (komisch) der Salzstößel, pistillum sali comminuendo. cf. тучак.
Со̀луфе*, f. pl. vide зулови.
Со̀ља, f. (у Бачк. и у Сриjему) vide бјелутак.
Соље̂ње, n. das Salzen, sallitio.
Со̀м, m. der Lachs, Salm, salmo.
Со̀мић, m. dim. v. сом.
Со̏мић, m. das Rauchloch an den zwei Dachseiten, fumarii genus.
Со̀мљӣ, ља, ље, Lachs-, salmonis.
Со̀мов, ва, во, des Lachses, salmonis.
Со̀мовина, f. Lachsfleisch, caro salmonis.
Сому̑н, m. der Laib (feinern Weizenbrots), panis delicatior.
Сому̀нина, f. augm. v. сомун.
Сому̀нић, m. dim. v. сомун.
Сому̀нџија, m. der Verkäufer von Laiben Weizenbrots, panarius negotiator.
Сомча̑д, f. (coll.) kleine Lachse, salmones parvuli.
Со̀мче, чета, n. ein Lachs, salmo.
Со́нӣ, на, но, vide солани.
Со̀па, f. ein Prügel, Knittel, fustis. cf. батина, кијача.
Со̀поћани, m. pl. намастир у Србији.
Со̀рта, f. die Sorte, Gattung, genus: сваке сорте, allerlei. cf. струка, рука.
Сото̀на, f. der Satan, satanas.

Сошо̏ња̑к, m. ein rechter Satan (scherzhaft), homo procax.
Со̏фра *, f. der Speisetisch, mensa, cf. трпеза, синија, сто, астал.
Со̏чење, n. das Kuppeln (im ehrlichen Verstande), comparatio conjugis.
Со̏чѝвица, f. водена, die Wasserlinse, lemma palustris Linn.
Сочи̑во, n. die Linse, cicer lens Linn.
Со̏чити, им, v. impf. ausfindig machen, kuppeln (eine Braut), concilio.
Со̏чица, f. dim. v. со.
Со̏шица, f. dim. v. соа.
Спа́вање, n. das Schlafen, dormitio.
Спа́вати, ам, v. impf. schlafen, dormio.
Спа̀ваћӣ, ћа, ће, н. п. капа, аљине, Schlaf-, dormitorius.
Спава̀ћив, ва, во, (ст.) schlafend, dormiens:
„Ко ће љута змаја преварити?
„Ко ли њега спаваћива наћи? —
Спава̑ч, m. der Schläfer, dormitor.
Спава́чев, ва, во, des Schläfers, dormitoris.
Спава̀чица, f. die Schläferin, dormitrix.
Спава̑чкӣ, ка, ко, der Schläfer, dormitorum.
Спада́ње, n. 1) das Herabfallen, delapsus. 2) das Fallen im Preise, pretii diminutio.
Спа̀дати, ам, v. impf. 1) herabfallen, delabor, decido. 2) fallen (im Preise), viliori vendi.
Спа̀зити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto; bemerken, observo.
Спа̀змати, ам, v. pf. н. п. с памети, kindeln, kindisch werden, ineptio.
Спа̀нија, m. der Grundherr, dominus fundi. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, спаније су најбољи људи за народ. Босански су бегови готово сами спаније од свије тије земаља; и готово сви имају своје куле и дворове по селима у Босни и у Ерцеговини, и тамо сједе. Ђекоји још имају старa Српска подријетла, н. п. Љубовићи, Виданићи (од некакве Виде, која је зидала град на Видојевици), Бранковићи (од кољена Вука Бранковића), Винатовићи, Ђурђевићи и т. д. али опет не спомињу радо да су кад Срби били, премда ни данас не зна Турски ни од стотине један, него говоре Српски, као и остали Срби. Спаније обично иду у јесен и зими по својим селима, те купе главницу и десетак. Они немају ниђе својих намјесника по селима, нити је обичај да им се што ради. Кад спанија дође у село, он одјаше код какvoга газде, ђе је пространа и лијепа кућа, па му сви сељаци дају за јело што треба. Слабо који спанија иде по селу да гледа колико је који набрао, него пита, н. п. „Е Радоица! колико си ти ове године набрао кукуруза?" — Ако Радоица рече да је набрао 20 товара, а он пита његова комшије, је ли то истина; ако комшија каже да јест, а он онда рече: „Е море на твоју душу." Ако ли Радоица одговори, да је посијао доцкан, па убила слана кукурузе, или да је поплавила вода, или побила туча: па није набрао ништа, онда спанија (тјешећи и себе и њега) каже: „Даће Бог до године." Млоги се сељаци погоде са спанијама, па им плаћају на годину; тако су н. п. Тршићани (ђе сам се ја родио) плаћали своме спанији 10 гроша од ожењене главе на годину, па више ништа (ту му је и главница и десетак за све). cf. читлук и читлуксаибија.
Спа́нијин, на, но, des спанија, domini.
Спаи̏јница, f. die Gutsfrau, uxor spahijae.
Спаи̏јскӣ, ка, ко, } 1) herrschaftlich,
Спаи̏јскӣ, ка, ко, } dominorum.
2) adv. herrschaftlich, more dominorum.
Спаи̏лук *, m. das Gut, die Herrschaft, latifundium.
Спа́лити, им, v. pf. verbrennen, comburo, aduro.
Спаљивање, n. das Verbrennen, combustio.
Спаљи̏вати, љујем, v. impf. verbrennen, comburo.
Спана̑ћ, m. der Spinat, spinacea oleracea Linn.
Спа̀нђатисе, амсе, v. r. pf. с ким, sich bekannt machen, sich abgeben mit jemand, in familiaritatem alicujus venire. cf. слизатисе.
Спа́рак, рка, m. durch Luftmangel verdorbener Kukuruz, frumentum malo aere corruptum.
Спа̏ритисе, имсе, v. r. pf. н. п. кукурузи, in Gährung kommen, corrumpi.
Спасе̏нија, f. Frauenname, nomen feminae
Спа̏сеније, n. само кад се наздравља: спасујсе. — На спасеније. cf. напијати, наздравити.
Спа̏си Бог, само кад се наздравља. cf. напијати.
Спа̏сов дан, ва дне, m. Christi Himmelfahrt, ascensio Christi.
Спа̏сова́ње, n. das Feyern der Kirch-

вeih am Himmelfahrtstage, paganalium celebratio die ascensionis domini.
Спа̀совати, сујем, v. impf. am Himmelfahrtstage Kirchweih halten (уоси-ти крста), paganalia ago die ascensionis domini. cf. завјетина.
Спа̀човиште, n. der Ort der Kirchweih am Himmelfahrtstage, locus paganalibus celebrandis die ascensionis domini.
Спа̀соје, m. Mannsname, nomen viri.
Спа̀сти, аднем, v. pf. 1) herabfallen, decido. 2) на што, herunterkommen (arm werden), devenio eo ut —. 3) fallen (im Preise), minori pretio venditur: спала цијена вину und спало вино.
Спасујсе, само кад се наздравља. cf. напијати, наздравити
Спа̀ти, спим, vide спавати; али се слабо говори, него се чује у пјесмама, н. п.
„Лего спати, Бога звати
„Бог се деси на небеси —
„Мајка ми је драга,
„Сису ми је дала,
„Другу рекла дати
„Кад пођемо спати —
Спева̀вање, n. (Рес. и Срем.) vide сједевање.
Спева̀вати, ам, (Рес. и Срем.) vide сједевавати.
Спѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide сједевати.
Спѐти (спеди(?), m. j. да буде зајев велики), обичај је по Бачкој реки кад се уђе жени ће тка.
Спетља̀вање, n. das Zusammenknüpfen (mit Zwirn), confibulatio.
Спетља̀вати, ам, v. impf. zusammenbinden (mit Zwirn), confibulo.
Спѐтљати, ам, v. pf. zuhäkeln, zuknöpfen, fibulo.
Спеча̀лити, им, v. pf. mühsam erwerben, zusammenbringen, operose comparo.
Спирити, им, v. pf. anfachen, succendo.
Списати, ишем, v. pf. schreiben, conscribo.
Списивање, n. das Schreiben, Verfassen, conscriptio.
Списивати, сујем, v. impf. schreiben, verfassen, conscribo.
Спица, f. die Speiche (am Rade), radius.
Сједева̀вање, n. (Ерц.) das Dichten, excogitatio cantilenae, ποίησις.
Сједева̀вати, ам, v. impf. (Ерц.) dichten, cantilenam facio.
Сједѐвати, ам, v. pf. (Ерц.) m. j. пјесму, ein Lied dichten (verfassen, zuerst singen), facio carmen.
Сплав, m. der Floß, die Flöße, ratis.

Спла̀вити, им, v. pf. abschöpfen (z. B. die Sahne), demo.
Спла̀снути, не, v. pf. н. п. оток, (von der Geschwulst) abnehmen, decresco.
Спла̀та, f. die Plätte (ein plattes Fahrzeug zum Uebersetzen auf Flüßen), ponto.
Сплета̀вање, n. das Flechten, nexio.
Сплета̀вати, ам, v. impf. (ст.) flechten, necto:
„А девојке венце сплетавају —
Спљо̀штити, им, v. pf. platt drücken, abplatten, complano, comprimo.
Спомен, m. 1) das Andenken, memoria. 2) das Gedenken (im Gebete), commemoratio.
Спомѐнути, нем, v. pf. erwähnen, commemoro.
Спо̀мињање, n. vide помињање.
Спо̀мињати, њем, vide помињати.
Спо̀на, f. die Schlinge (zum Heftel, oder um das Pferd auf der Wiese anzubinden), retinaculum e filo.
Спо̀пасти, паднем, v. pf. anpacken, anfallen, invado
Спор, ра, ро, 1) н. п. љеб, lange dauernd, durans. 2) споро иде, es geht langsam von Statten, lente.
Спорѐчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide споријѐчитисе.
Спо̀речкатисе, амсе, dim. v. споречитисе.
Споријѐчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) in Wortwechsel gerathen, altercari.
Спота̀кнутисе, немсе, v. r. pf. } stolpern,
Спота̀ћисе, такнемсе, v. r. pf. } offendo.
Спо̀тицање, n. das Stolpern, offensio.
Спо̀тицатисе, тичемсе, v. r. impf. stolpern, offendo.
Спра̀ва, f. Machwerk, Zeug, apparatus: каква је то справа.
Спра̀вити, им, v. pf. machen, bereiten, paro.
Справља̀ње, n. das Bereiten, apparatio.
Спра̀вљати, ам, v. impf. bereiten, adparo.
Спрам, vide спрођу.
Спра̀тити, им, v. pf. н. п. овце, говеда, in den Stall treiben (und damit abfertigen für den Tag), cogo in stabulum.
Спраћање, n. das Eintreiben, coactio.
Спра̀ћати, ам, v. impf. eintreiben, cogo.
Спр̀дало, m. човек који спрда.
Спр̀дање, n. das Reden von ungereimtem Zeuge, nugae, ineptiae.
Спр̀дати, ам, v. impf. ungereimtes Zeug schwätzen, nugor, ineptio.
Спр̀дња, f. das ungereimte Zeug, nugae.
Спрега, f. das Zusammenspannen, conjunctio boum meorum cum vicini bo-

bus in opem mutuam. У Србији људи, који немају читавог плуга волова, спрегну по два и по три, а сиромаси и по четири (зашто се обично оре на 8, или 6 волова) заједно, па тако ору, и преко читаве године раде којешта и вуку на воловима. Ђекоји буду у спрези по неколико година. Који спрежник има више волова у спрези, ономе више и раде.
Спрегнути, нем, vide спрећи.
Спред, (Рес. и Срем.) vide спријед.
Спрежни̂к, m. der Zuspanner (?), adjunctor. cf. спрега.
Спрежни̂ков, ва, во, des спрежник.
Спрезање, n. das Zuspannen, conjunctio. cf. спрега.
Спрезати, ежем, v. impf. zuspannen, conjungo. cf. спрега.
Спрема, vide спрам.
Спреман, мна, но, bereit, paratus.
Спремање, n. das Bereiten, fertig machen, paratio.
Спремати, ам, v. impf. rüsten, bereit machen, paro.
Спрематисе, амсе, v. r. impf. sich anschicken, parare se.
Спремити, им, v. pf. bereit machen, paro.
Спрећи (говорисе и спрегнути), спрегнем, v. pf. zusammenspannen, jungo socios boves. cf. спрега.
Спреча, f. 1) вода у Босни. 2) земља око те воде: отишао у Спречу. Спречак, човек из Спрече.
Спрета, f. Drang, Dringlichkeit, urgens necessitas. cf. прета.
Спржити, им, v. pf. verbrennen, anbrennen, aduro.
Спригати, ам, v. pf. aus dem Wege räumen, tollo.
Спријед, (Ерц.) voran, vorne, ante.
Спроћу, gegenüber, in Vergleich, si compares cum —.
Спртити, им, v. impf. (vom Rücken) abladen, depono ex humeris.
Спрцати, ам, v. pf. н. п. говеда у тор, den ganzen Haufen Viehs wohin treiben, agmen cogo.
Спрчити, им, v. pf. verpfuschen, verkrüppeln, depravo.
Спуж, m. vide пуж.
Спустити, им, v. pf. 1) herablassen, demitto. 2) (d. i. цијену) wohlfeiler geben, remitto.
Спуститисе, имсе, v. r. pf. sich hinab begeben (daher auch vom fallenden Landregen), descendo, proficiscor in locum demissum:
„Да се спустим до под твоју кулу —
„Па се спусти покрај воде Дрине —
Спучавање, n. vide спучање.
Спучавати, ам, vide спучати.
Спучање, n. das Zuhäkeln, confibulatio.
Спучати, ам, v. impf. zuhäkeln, confibulo.
Спучити, им, v. pf. н. п. прслук, zuhäkeln, confibulo.
Спуштање, n. 1) das Herablassen, demissio. 2) das Ablassen im Preise, pretii deminutio.
Спуштати, ам, v. impf. 1) herablassen, demitto. 2) im Preise ablassen, remitto.
Спуштатисе, амсе, v. r. impf. z. B. киша, es wird ein anhaltender Landregen, pluvia lenta et duratura adventat.
Спуштити, им, vide спустити.
Срађање, n. vide срођавање.
Срађатисе, амсе, vide срођаватисе.
Срам, m. die Scham, pudor: срам те било! pudeat, du solltest dich schämen!
Сраман, мна, но, schändlich, garstig, turpis.
Срамитисе, имсе, v. r. impf. sich schämen, pudet me.
Срамљење, n. das Schämen, pudor.
Срамота, f. die Schande, dedecus.
Срамотан, тна, но, vide сраман.
Срамотити, им, v. impf. 1) кога, Schande machen, dedecori esse. 2) beschämen, pudorem incutio.
Срамоћење, n. 1) das Beschämen, pudoris incussio. 2) das Schandemachen, dedecus.
Срање, n. das Scheißen, cacatio.
Сраслица, f. zwei zusammengewachsene Nüsse, Pflaumen, u. s. w. concreta, gemina(poma). Жене кажу, да њима не ваља јести сраслице: зашто ће родити близнове.
Срастање, n. das Zusammenwachsen, concretio.
Сраститисе, амсе, v. r. impf. } zusammenwachsen, concresco.
Срастисе, темсе, v. r. pf. }
Срати, серем, v. impf. scheißen, caco.
Сратисе, серемсе, v. r. impf. scheißen, caco.
Срб, m. Србаљ, Србиъ, Србљин, der Serbe, Serbus.
Србадија, f. (coll.) das Serbenvolk, Serborum natio, gens, Serbi:
„Србадију око себе рабри —
Србаљ, бља, m. vide Срб.
Србекања, m. u. f. } augm. v. Срб.
Србенда, m. u. f. }
Србија, f. Serbien, Serbia.
Србин, m. vide Срб.
Србињ, m. (ст.) vide Србин:
„Ђе Србиње јунак причешћује —
Србињски, ка, ко, (ст.) vide Српски:
„И Србињске избављати душе —
Србити, им, v. impf. zum Serben machen, facio esse Serbum.
Србитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Serben machen, sich dafür ausgeben,

Serbum se facere, venditare se pro Serbo.

Србљак, m. (cm.) vide Срб:
„Оваки је адет у Срљака,
„У Србљака добрије јунака —

Србљанин, m. (cm.) der Serbe, Serbus:
„Ајде сада царе Србљанине! —

Србљење, n. das Serbisiren, mutatio in Serbum.

Србљин, m. vide Срб.

Србо, m. (vertraulich) der Serbe, Serbus: оће Србо, Бога ми!

Србуља, f. ein altes Kirchenbuch (handschriftlich oder gedruckt), das dem serbischen Dialekt näher ist, als die neuen russisirten Auflagen. У Србуљама не стоји нигђе крестъ, перстъ, древо, клятва, князь, девять, десять, молитися, мя, тя, во, солнце; него крьсть, прьсть, дрьво, клетва, кнезь, деветь, десеть, молитисе, ме, те, вь (попови и калуђери чате ва), сльнце и т. д.

Срг, m. eine Stange, um daran Wäsche, Kleider, Bettzeug zu lüften, pertica sustentata furculis.

Срда, f. (als Schmeichelwort), die Erzürnte, Grollerin, iracunda:
„Срдо моја не срдисе на ме —

Срдан, m. Mannsname, nomen viri.

Срдачка, f. у чунку она шипчица, што на њој стоји цијев, das Stängelchen im Weberschiffchen.

Срдашце, n. dim. v. срце.

Срдит, та, то, erzürnt, iratus.

Срдити, им, v. impf. zürnen, irrito.

Срдитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, sich zürnen, irascor.

Срдња, f. das Zürnen, ira.

Срдобоља, f. die rothe Ruhr, dysenteria.

Срђа, m. cf. Злопоглеђа.

Срђев дан, ва дне, m. St. Sergius, festum S. Sergii (7. Oct.).

Срђење, n. das Zürnen, ira.

Сребрење, n. das Versilbern, inductio argenti.

Сребрити, им, v. impf. versilbern, argento obduco.

Сребрн, на, но, silbern, argenteus.

Сребрница, f. Stadt in Bosnien, an der Drina, zwischen Зворник und Вишеград. Сребрничанин, човек из Сребрнице. Сребрнички, ка, ко, von Сребрница.

Сребро, n. das Silber, argentum.

Среброкос, са, со, (cm.) silberhaarig, capillis argenteis:
„Ој ђевојко среброкоса!
„Твоје косе сребро носе —

Среда, f. (Рес. и Срем.) vide сриједа.

Средина (средина), f. 1) die Mitte, medium: узео га по средини. 2) die Schmolle, medulla panis.

Средњи, ња, ње, 1) der mittere, mittlere, medius. 2) средње руке, mittelmäßig, mediocriter.

Средовечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide средовијечан.

Средовијечан, чна, но, (Ерц.) im mittlern (Lebens-) Alter, mediae aetatis.

Средоје, m. Mannsname, nomen viri.

Средопосни, на, но, н. п. неђеља, in der Mittfaste, in medio jejunio. cf. безимена неђеља.

Сређ, m. (Рес. и Срем.) vide сриједа.

Срез, m. der Bezirk, regio. Свака кнежина има по неколика среза. Сад у вријеме Црнога Ђорђија звали су срез оно, докле је заповиједао један велики буљубаша (капетан).

Срезати, ежем, v. pf. 1) н. п. кошуљу, zuschneiden, ad formulam scindo. 2) н. п. нокте, die Nägel abschneiden, beschneiden, ungues reseco.

Срезивање, n. das Schneiden, resectio.

Срезивати, ујем, v. impf. abschneiden, reseco.

Срем, m. (Рес. и Срем.) vide Сријем.

Сремац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемац.

Сремачки, ка, ко, 1) sirmisch, sirmicus, sirmiensis. 2) adv. sirmisch, sirmice.

Сремица, f. die Sirmierin, femina sirmiensis.

Сремичица, f. dim. v. Сремица.

Сремкиња, f. vide Сремица.

Сремски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Сријемски.

Сремуш, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемуш.

Срести, ретем (и сретнем), v. pf. begegnen (einem), obviam fio cui.

Срестисе, ретемсе (и сретнемсе), v. r. pf. einander begegnen, obviam fio.

Сретан, тно, но, vide срећан.

Сретање, n. das Begegnen, occursus.

Сретати, ам, v. impf. begegnen, obviam fio.

Сретатисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, obviam fio.

Сретен, m. Mannsname, nomen viri.

Сретеније, n. Maria Heimsuchung, visitatio Mariae (2. Febr.). Србљи кажу да се тада срете љето и зима.

Срећа, f. das Glück, fortuna.

Срећа, m. (Рес. и Срем.) vide Срећко.

Срећан, ћна, но, glücklich, fortunatus.

Срећан, m. Mannsname, nomen viri.

Срећи, сречем (и срекнем), v. pf. buchstabiren, syllabatim effero.

Срећко, m. Mannsname, nomen viri.

Срећо, m. (Ерц.) hyp. v. Срећко.

Срêш, m. (Рес. и Срем.) vide сриjеш.
Сриjèда, f. (Ерц.) 1) die Mitte, medium. 2) der Mittwoch, die Mittwoche, dies mercurii.
Сриjеђ, m. (Ерц.) die Boden-Daube am Faße, tabula fundi dolii.
Сри̏jем, m. (Ерц.) Sirmien, Sirmiensis ager.
Сриjѐмац, мца, m. (Ерц.) der Sirmier, Sirmiensis.
Сри̏jемскӣ, ка, ко, (Ерц.) sirmisch, sirmiensis.
Сри̏jемуш, m. (Ерц.) Art wildwachsendes Zugemüse, obsonii genus.
Сри̏jеш, m. (Ерц.) der Weinstein, tartarus.
Срицање, n. das Buchstabiren, syllabarum distincta prolatio.
Сри́цати, сричем, v. impf. buchstabiren, syllabatim effero.
Ср̏кање, n. das Schlürfen, sorbitio.
Ср̏кати, срчем, v. impf. schlürfen, sorbeo.
Ср̏кнути, нем, v. pf. schlürfen, sorbeo.
Срку̏тâње, n. dim. v. ср̏кање.
Срку̏тати, кућем, dim. v. ср̏кати.
Ср̏ма, f. vide сребро.
Срма̀ли, adj. indecl. vide сребрн.
Ср̏на, f. das Reh, caprea.
Срндâћ, m. der Rehbock, capreolus.
Ср̏нетина, f. das Rehfleisch, caro capreae.
Ср̏нећӣ, ћа, ће, Reh-, capreae, caprearum.
Ср̏нче, чета, n. vide лане.
Сро̀дан, дна, но, unter einander verwandt, cognatus:
„Кано сродно јато голубова —
Сро̀дитисе, имсе, v. r. pf. einander als Verwandte erkennen, propinquos se appellant.
Срођавање, n. das Vettern, appellatio titulo consobrini.
Срођа́ватисе, амсе, v. r. impf. Vetter werden, appellare se consobrinos.
Сро́зати, ам, v. pf. z. B. die Strümpfe vom Beine herabrollen, devolvo.
Сро́ктатисѐ, кћусе, v. r. pf. m. j. свиње, sich in einen Haufen zusammengrunzen, cum grunnitu concurro.
Сро̀чан, чна, но, } übereinstimmend,
Сро̀чит, та, то, } convenienter.
Ср̏п, m. die Sichel, falx.
Ср̏пак, пка, 1) hyp. v. срп. 2) некаква трава.
Ср̏пић, dim. v. срп.
Ср̏пка, f. } die Serbin, Serba.
Ср̏пкиња, f. }
Ср̏пскâ, f. Serbien, Serbia, vide Србија.
Ср̏пскӣ, ка, ко, 1) serbisch, serbicus. 2) adv. serbisch, serbice.
Српчâд, f. (coll.) junge Serben, serbica juventus.
Ср̏пче, чета, n. ein junger Serbe, puer serbus.
Ср̏пчићи, m. pl. (coll.) vide срп̏чад.
Ср̏це, n. das Herz, cor.
Ср̏ча, f. das Glas, vitrum.
Срча̀ли, adj. indecl. gläsern, vitreus.
Ср̏чан, на, но, н. п. момак, дијете, коњ, herzhaft, feurig, animosus.
Срча̀нӣк, m. трава од срдобоље.
Срча̀ница, f.
Ср̏чика, f. das Mark des Hollunders, medulla sambuci.
Сршљêн, m. die Hornisse, crabro.
Ста́бло, n. der Stängel, caulis.
Ста̀вити, им, v. pf. stellen, statuo.
Стављâње, n. das Stellen, positio, statutio.
Ста̀вљати, ам, v. impf. stellen, statuo.
Ста̀до (стâдо), n. (ст.) die Herde, grex:
„Ако ме наджањеш, даћу ти ја стадо —
„Што ће теби стадо с премлогим овцама!
„Кад ти траве немаш стадо да напасеш —
Ста̀за, f. der Fußsteig, semita.
Ста̀зица, f. dim. v. стаза.
Ста̀ја, f. der Stall, stabulum.
Стајâње, n. das Stehen, statio.
Стàјâње, n. das Verbale von стајати in allen Bedeutungen.
Ста̀јати, стојим, v. impf. 1) stehen bleiben, consisto, sto. 2) стоји вика (људи), лавеж паса, рика волова, beginnt, coepit, existit. 3) ово ме стоји десет гроша, kosten, consto.
Ста̀јати, јем, v. impf. von стати.
Ста̀јаћӣ, ћа, ће, feyerlich, sonntäglich, solemnis.
Стаја̀ћица, f. стајаћа кошуља, das Feyertagshemde, solemne indusium.
Ста̀јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀ка, f. Frauenname, nomen feminae (von Стана).
Стака̀лце, цета, n. dim. v. стакло.
Стакла̀р, m. der Glaser, vitriarius.
Ста̀клен, на, но, gläsern, von Glas, vitreus.
Стакле́нце, цета, n. vide стакалце.
Ста̀клитисе, имсе, v. r. impf. glänzen, wie Glas, splendeo ut vitrum.
Ста̀кло, n. das Glas, vitrum.
Ста̀кнути, нем, v. pf. zusammenrücken, propius admoveo: угарке, ватру.
Ста́ко, m. hyp. v. Станоје.
Стала̂ћ, m. Ruinen einer alten Burg an der Morawa, ober Ћуприја:
„Вино пије Тодор од Сталаћа
„У Сталаћу на Морави граду —
Стала́ћанин, m. н. п. Тодор, т. ј. из Сталаћа.
Ста̀мбол*, m. vide Цариград.
Стамбо̀лија*, m. vide Цариграђанин.

Ста̀мболскӣ, ка, ко, vide Цариградски.
Ста̀мена, f. Frauenname, nomen feminae.
Стамѐнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀мѐнко, m. Mannsname. nomen viri.
Ста̂н, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) die Sennerey, locus et casa mulgendis aestate ovibus. 3) der Leib (als Theil des Hemdes), indusii corpus.
Ста́на, f. } Frauenname, nomen feminae.
Ста̀на, f. }
Ста̀нава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нак, нка, m. нема ти ту станка, hier ist kein Bleiben für dich, vix hic remanere poteris; abi, si me audis.
Стана̂р, m. der Senner, pecoris custos.
Стана́рев, ва, во, vide станаров.
Станàрица, f. die Sennerin, ovium curatrix.
Станàричин, на, но, der станарица, curatricis ovium.
Стана́ров, ва, во, des станар, curatoris ovium.
Ста̀нача, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀нимѝр, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нитисе, нмсе, v. r. pf. stehen bleiben, still stehen, sisto: не станиосе до мора!
Ста̀ница, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀ниша, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̂нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̂ван, вна, но, (ст.) festgegründet, firmus:
„Да од њега сва гора мирише,
„И по гори становно камење —
Ста́ноје, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̂јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀р, ра, ро, 1) alt, senex. 2) alt, vetus.
Стара̂ње, n. das Sorgen, sollicitudo.
Ста̀ратисе, амсе, v. r. impf. besorgt seyn, curam habeo, sollicitus sum.
Ста̀рац, рца, m. 1) der Greis, senex. 2) der Schwiegervater, socer. cf. таст.
Ста́рац, рца, m. ein alter Weinberg, vinea vetus.
Ста̀рачкӣ, adv. wie ein Greis, senis more.
Старе̂ње, n. das Altern, senescentia (?)
Старѐшина, m. (Рес. и Срем.) vide старјешина.
Старѐшинин, на, но, (Рес. и Срем.) vide старјешинин.
Старѐшинство, n. (Рес. и Срем.) vide старјешинство.
Старешо̀ва̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide старјешовање.
Старешо̀вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide старјешовати.
Старѐштво (старештво), n. (Рес. и Срем.) vide старјештво.
Ста̂рӣ Вла, m. Theil des südlichen Serbiens,
Ста̂рӣ сват, m. der Obersmat, cf. женидба.
Стари́на, f. 1) од старине, von Alters her, antiquitus. 2) (m.) мој старино! mein lieber Alter, senex: Старина Новак, ein berühmter Heiduk.
Ста̀рити, им, v. impf. altern, senesco.
Ста̀рица, f. die Alte, senex mulier:
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Ста̀рјети, рим, v. impf. (Ерц.) alt werden, altern, senesco.
Старјѐшина, m. (Ерц.) das Oberhaupt der Familie im Hause, caput familias, patriarcha (?): 1) Кућни старјешина влада и управља кућом и свим имањем: он наређује ђетићке и момчад куда ће који ићи и шта ће који радити; он продаје (с договором кућана) што је на продају, и купује што треба купити; он држи кесу од новаца, и бринесе како ће платити арач, порезу и остале дације. Кад се моле Богу, он почиње и свршује. Кад има какви гостију у кући, старјешина се сам с њима разговара, и он с њима руча и вечера (у великим кућама, ђе има млого чељади, најприје поставе старјешини и гостима (у таковим кућама слабо који дан нема гостију) на једној софри, а на другој ђетићима, и момчадма, која раде у пољу, па онда вечерају жене и ђеца). Старјешина није свагда најстарији годинама у кући: кад отац остари, он преда старјешинство најпаметнијему своме сину (или брату или синовцу), ако ће бити и најмлађи; ако се догоди да који старјешина не управља добро кућом, онда кућани изберу другога. 2) старјешина се зове који управља једним селом (сеоски старјешина, т. ј. кнез или кмет какав), или читавом нахијом. У вријеме Црнога Ђорђија сваки је војвода био старјешина у својој кнежини, а Ђорђије је био старјешина у свој Србији.

Старјешинин, на, но, (Ерц.) des старјешина, illius qui est старјешина.
Старјешинство, n. (Ерц.) Amt und Würde des старјешина, dignitas τοῦ старјешина.
Старјешовање, n. (Ерц.) das Befehlen als старјешина, imperium more старјешина.
Старјешовати, шујем, v. impf. старјешина seyn, sum старјешина.
Старјештво (старјешство), n. (Ерц.) vide старјешинство:
„Ако ћу је напит' по старјештву,
„Напићу је старом Југ' Богдану —
Стармали, лога, m. der Zwerge, nanus.
Староблашки, на, ко, von der Gegend, Стари Вла.
Старојко, m. vide стари сват.
Старосватица, f. жена старога свата.
Старосватски, ка, ко, 1) starosvatisch. 2) adv. wie ein стари сват.
Старосватство, n. das Amt und die Würde des стари сват, dignitas τοῦ стари сват.
Староседилац, диоца, m. (Рес. и Срем.) vide старосједилац.
Старосидилац, диоца, m. vide староседилац.
Старосиђелац, сидиоца, m. (Ерц.) } der Altsasse, qui diu jam alicubi sedet.
Старосједилац, диоца, m. (Ерц.) } der Altsasse, qui diu jam alicubi sedet.
Старост, f. 1) das Alter, senectus. 2) die Sorge; sollicitudo.
Староставне књиге, f. pl. (ст.) altverfaßte Bücher, libri antiqui (oder wäre es statt цароставне?):
„У Марка су књиге староставне:
„Марко знаде на коме је царство —
Старчев, ва, во, des старац, senis. aut soceri
Старчекања, f. augm. v. старац.
Старчина, f. augm. v. старац.
Старчић, m. dim. v. старац.
Стас, m. der Wuchs, der Statur, statura, cf. раст.
Стасати, ам (и сташем); vide присјести.
Стасина, f. (око Мораве) vide клијем.
Стамбе, f. pl. die aufrechtstehenden zwey Balken in denen der Weberbaum liegt.
Стати, анем, v. pf. 1) stehen bleiben, consisto. 2) на што, treten, insisto. 3) коме на пут, in den Weg treten, verhindern, impedio. 4) није ми стало, dran liegen, interest. 5) стаде та вика, u. s. w. es entstand, begann, coepi. 6) стао виноград на род, момак на снагу, begann, coepi. 7) kosten, consto: стало ме десет гроша.
Статива, f. eine der zwey стамбе.
Ствар, f. 1) das Ding, res. 2) није ствари, nichts besonderes, non est quod admirere.
Стварање, n. das Erschaffen, creatio.
Стварати, ам, v. impf. erschaffen, creo.
Створ, m. das Machwerk, Arbeit, Werk, opus.
Створење, n. das Geschöpf, creatura: какво је то створење?
Створитељ, m. der Schöpfer, creator.
Створитељев, ва, во, des Schöpfers, creatoris.
Створити, им, v. pf. schaffen, creo.
Створитисе, имсе, v. r. pf. sich verwandeln, verwandelt werden, mutor
Стврднутисе, немсе, v. r. pf. 1) hart werden, duresco. 2) hart, karg werden, avarus, tenax fio.
Стега, f. verschärfte Polizey, Cordon (gegen Räuber, Pest), circumventio.
Стегно, n. der Schenkel, crus: попишао стегна.
Стегнути, нем, v. pf. 1) anziehen, (straff), attraho. 2) н. п. село, eng umringen, circumdo, cingo; стегли га дужници.
Стегнутисе, немсе, vide стиснутисе.
Стезање, n. das Anziehen, attractio.
Стезати, ежем, v. impf. anziehen, attraho contraho.
Стезатисе, ежемсе, v. r. pf. kein Freund seyn von Ausgaben, knapp thun, parco sumtibus.
Стеља, f. 1) die Fütterung des Saumsattels, munimentum interius clitellarum. 2) die Hefen, faex.
Стељка, f. онај клинћ, што на њему стоји витао кад жене сучу пређу, das Fußgestell des Haspels.
Стена, f. (Рес. и Срем.) vide стијена.
Стеница, f. (Рес. и Срем.) vide стјеница.
Стењак, њка, m. (у Српјему) vide жижак.
Стењак, m. (Рес. и Срем.) vide стјењак.
Стењање, n. das Stöhnen, gemitus, suspiratio.
Стењати, њем, v. impf. stöhnen, suspiro.
Стење, n. (Рес. и Срем.) vide стијење.
Стење, n. (Рес. и Срем.) vide стијење.
Степститсе, пемсе, v. r. pf. sich verschlagen, verkommen, nescio quo abiit.
Стерање, n. das Breiten, stratio.
Стерати, рем, v. impf. breiten, decken, sterno.
Стерати, ам, (Рес. и (Срем.) vide шкерати.

Стерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide шћерѝвање.

Стерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide шћерѝвати.

Стѐсати, ешем, v. pf. abzimmern, behauen, exascio.

Стѐћи, ечем, v. pf. erwerben, comparo, н. п. новаца, кућу.

Стѐћисе, течемосе, v. r. pf. 1) zusammenlaufen, concurro. 2) werden, in Erfüllung gehen, fio:
„Штогођ рекли, код Бога се стекло—

Стѝгнути, нем, vide стићи.

Стид̑, m. die Scham, pudor.

Стѝдак, тка, m. 1) caucalis grandiflora Linn. Ова трава има бијел цвијет у сриједи мало црвен; Срби приповиједају, да је оно црвено од прије веће било, па сад сваки дан бива мање: зашто већ нестаје с т и д а међу људма. 2) das letzte Stück in der Schüssel, das jeder sich s c h ä m t zu nehmen, cibi ultimum frustum.

Стѝдан, дна, но, schamhaft, pudens.

Стѝдење, n. (Рес.) vide стиђење.

Стѝдетисе, димсе, (Рес.) } vide стиђетисе.
Стѝдитисе, имсе, (Срем.) }

Стѝдљив, ва, во, schamhaft, geschämig, pudibundus.

Стидно̀ћа, f. die Scham, pudor:
„На љепоту као и ђевојка,
„На стидноћу као и невјеста —

Стѝђење, n. (Ерц.) das Schämen, pudor, die Scham, pudor.

Стѝђетисе, стидимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schämen, pudet, erubesco.

Стиза̂ње, n. das Erreichen, Einholen, consecutio.

Стѝзати, ижем, v. impf. erreichen, assequi.

Стијѐна, f. (Ерц.) die Felsenwand, der Fels, saxum.

Стѝјење, n. (coll. Ерц.) die Felsen, saxa.

Стијѐње, n. (Ерц.) der Docht (besonders die einfachste und ärmste Art davon), ellychnium.

Стѝнутисе, несе, v. r. pf. н. п. лој, gerinnen, congelasco.

Стѝпса, f. der Alaun, alumen.

Стипса̂ње, n. das Sieden in Alaun, coctio in alumine.

Стѝпсати, пшем, v. impf. in Alaun sieden, coquo in alumine.

Стѝсак, ска, m. die zusammengedrückte Faust, pugnus compressus: оћеш стисак!

Стискѝвање, n. das Zusammendrücken, compressio.

Стискѝвати, кујем, v. impf. zusammendrücken, comprimo.

Стискѝватисе, кујемсе, vide стезатисе.

Стѝснути, нем, v. pf. zusammendrücken, comprimo.

Стѝснутисе, немсе, v. r. pf. sich einschränken (in Ausgaben), contraho rela (quoad sumtus).

Стѝћи (говорисе и стигнути), стигнем, v. pf. erreichen, einholen, assequor. 2) сад стиже, itzt kommt er an, adest.

Стица̂ње, n. das Zusammendrücken (der Feuerbrände), admotio.

Стѝцати, ичем, v. impf. zusammendrücken, admoveo.

Стјѐница, f. (Ерц.) die Wanze, cimex.

Стјења̂к, m. (Ерц.) die Felswand, saxa, series saxorum.

Сто̑, hundert, centum.

Сто̂, стола, m. 1) der Stuhl, Sessel, sella. 2) (cm.) der Tisch, mensa:
„У Павлову светом намастиру
„Постављени од злата столови —

Сто̂г, m. der Getreideschober, acervus frugum.

Стоже̂р, m. } der Baum in der Mitte
Сто̀жина, f. } der Tenne, um die dreschenden Pferde daran zu binden, cardo.

Сто̀ин, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀исава, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̀ић, m. Mannsname, nomen viri.

Стоја, f. hyp. v. Стојана.

Сто́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Стојо.

Стоја̀дин, m. Mannsname, nomen viri.

Стоја̂к, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀јан, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀јана, f. Frauenname, nomen feminae.

Стоја̂нка, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̂јка, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто́јко, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̂јна, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̂јница, f. 1) das Stehen, statio: прођисе стојнице, was stehst du immer da? geh doch fort. 2) dim. v. Стојна.

Сто́јо, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.

Сто̂јша, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀ка, f. 1) der Herdenreichthum, copia armentorum et pecorum. 2) Waarenreichthum, merces.

Сто́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Стојо.

Сто́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.

Сто̀кућанин, m. der Postenträger, Klätscher, garrulus, qui commissa prodit, hocque modo vicinos inimicat.

Сто̀куһа̂нка, f. die Postenträgerin, delatrix.

Сто́ла, f. hyp. v. столица.

Сто̀лац, сто́ца, m. 1) vide дубак

2) град у Ерцеговини (између Мостара и Требиња).
Столица, f. der Sessel, Stuhl, sella.
Столчица, f. dim. v. столица.
Столовата̂ чаша, f. das Kelchglas, calix vitreus.
Стонога, f. die Scolopendra (ein vielfüßiges Insekt).
Стопа, f. 1) der Tritt, Länge eines Fußes, pes. 2) die Winde, artemo.
Стопало, n. der Fuß im engsten Verstande, pes.
Стопити, им, v. pf. 1) schmelzen, liquefacio. 2) човека, vernichten, ad nihilum redigo, tollo.
Стопитисе, имсе, v. r. pf. schmelzen, liquesco.
Стопица, f. dim. v. стопа.
Стопурина, f. augm. v. стопа.
Стотина, f. das Hundert, centum (fr. la centaine).
Стотиница, f. } dim. v. стотина: има један стотињак дуката.
Стотињак, њка, m. }
Стра̂, раа, m. 1) der Schrecken, terror. 2) die Furcht, timor.
Страва, f. der Schreck (eine Krankheit) das Auffahren vor Schrecken, terror.
Страдање, n. das Leiden, perpessio.
Страдати, ам, v. impf. leiden, pati.
Стра̂жа, f. die Wache, excubiae, vigiliae.
Стражанин, m. vide стражар.
Стража̂р, m. der Wächter, excubitor.
Стражара, f. die Wachthütte, das Wachthaus, vigiliarium.
Стражарев, ва, во, } des Wächters, vigilis.
Стражаров, ва, во, }
Стража̂рскӣ, ка, ко, 1) Wächter-, vigilum. 2) adv. wie ein Wächter, vigilis more.
Стражарче, чета, n. das Wächterlein, parvulus vigil:
„А стражарче долеће са страже —
Стражњӣ, ња, ње, der hintere, posterior; најстражњи (н. п. човек, посао), der letzte, schlechteste, postremus.
Стражњица, f. der Hintere, podex.
Страња, m. Mannsname, nomen viri.
Странпутица, f. der Seitenweg, semita.
Странпутицѐ, adv. auf einem Seitenwege, extra viam.
Странпутичѐње, n. das Gehen auf Seitenwegen, deviatio.
Странпутичити, им, v. impf. auf Seitenwegen, Abwegen gehen, devio.
Страна, f. 1) die Seite, latus: с ове стране Дунава; sogar с ове стране Божића, d. i. vor —; једна страна брашна, d. i. die eine Seite der Pferdlast (50 Oka). 2) die Seite, d. i. Partei, partes: он је с моје стране. 3) soviel als брдо, Berg, mons: уза страну, прено стране, велика страна и т. д.
Страничица, f. dim. v. страна.
Страовит, та, то, vide страшан.
Страота, f. fürchterlich (zu sehen), terribile visu, dictu: страота Божја.
Страхимир, m. Mannsname, nomen viri.
Стратор, m. (ст.) Art Kraut, herbae genus.
Страторов, ва, во, (ст.):
„Стари сваше страторова грано! —
„Једна врста босиљкова,
„Друга врста невенова,
„Трећа врста страторова —
„Која врста страторова,
„Та је врста крајобера —
Страшан, шна, но, schrecklich, fürchterlich, terribilis.
Страшѐње, n. das Schrecken, territio.
Страшив, ва, во, vide страшљив.
Страшивац, вца, m. der Hasenfuß, die Memme, ignavus:
„Да ми рече дружина остала:
„Где страшивца Бошка Југовића! —
Страшивица, f. der Hasenfuß, timidus:
„Топал-паша љута страшивица,
„Он Кулаша не смје погубити
„Од Кокора и од Јездимира —
Страшило, n. das Schreckbild, Schreckmännchen, die Vogelscheue, terriculamentum.
Страшити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Страшљив, ва, во, schreckhaft, formidolosus.
Страшљивац, вца, m. vide страшивац.
Страшљивица, f. vide страшивица.
Страшнӣ суд, m. das jüngste Gericht, judicium novissimum.
Стр̂в, m. Reste eines vom Wolfe gefressenen Viehes, reliquiae cadaveris: нема му стрва; не нађе му се стрва.
Стрван, вна, но, н. п. пас, Hund der vom Aas gekostet, canis qui cadaver gustavit, ferox.
Стрвина, f. das Aas, cadaver.
Стреа, f. der Dachvorsprung, pars tecti prominens: шта ти стојиш под стреом, те не идеш у кућу?
„Сниска стреа, висок ђувегија —
Стрека, f. пруга на женским кецељама, der Streif, virga:
„Кецељице лепе ти си стреке —
Стрела, f. (Рес. и Срем.) vide стријела.
Стрелица, f. 1) dim. v. стрела. 2) vide стријелица 2.

Стре́љање, n. (Рес. и Срем.) vide стри-јељање.
Стре́љати, ам, (Рес. и Срем.) vide стријељати.
Стреме́н, m. (сп.) der Steigriemen (?), lorum stapiae:
„Онђе ј' пала крвца од јунака
„Та доброме коњу до стремена,
„До стремена, и до узенђије,
„А јунаку до свилена паса —
Стре́пити, им, v. impf. erzittern, erbeben, contremisco.
Стре́пљење, n. das Erzittern, tremor.
Стре́сање, n. das Ausschütteln, decussio, excussio.
Стре́сати, ам, v. impf. н. п. рој, herabschütteln, decutio.
Стре́сатисе, амсе, v. r. impf. sich schütteln, excuti.
Стре́сти, сем, v. pf. herabschütteln, decutio.
Стре́стисе, семсе, v. r. pf. sich schütteln, schaudern, excuti, cohorrescere.
Стри́жење, n. das Scheren, tonsio.
Стри́за, f. 1) das Tuchschnitzel, segmentum panni. 2) vide свита.
Стри́зица, f. dim. v. стриза.
Стрије́ла, f. (Ерц.) 1) der Pfeil, sagitta. 2) громовна, der Donnerkeil, fulmen.
Стријѐљâње, n. (Ерц.) das Schießen mit Pfeil und Bogen, jactus sagittae.
Стријѐљати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mit Pfeilen schießen, jaculor. 2) очима, er blickt scharf umher, oculis configo.
Стри́ка, f. hyp. v. стрина.
Стри́ко, m. hyp. v. стриц.
Стри́на, f. очина брата жена, des Vetters Frau, uxor patrui (fratris patris mei). Поуздаласе стрина у синовца, па остала јалова. Кад се у стрине иште, у очи се гледа.
Стри́нин, на, но, der стрина, uxoris patrui.
Стри́ћи, ижем, v. impf. scheren, tondeo.
Стри́ц, m. 1) Vetter (Vaters Bruder), patruus. 2) Anrede an einen ältern Mann, patruus.
Стрицкâње, n. dim. v. стрижење.
Стри́цкати, ам, dim. v. стрићи.
Стри́чев, ва, во, des стриц, patrui.
Стри́чевић, m. vide братучед.
Стрјѐлица, f. (Ерц.) 1) dim. v. стријела. 2) der Donnerkeil (ein vermeinter Stein), fulmen.
Стр̀кати, стр̀чем, v. pf. herablaufen, decurro.
Стрмêн, f. die Steile, locus arduus et praeceps.
Стр̀мен, на, но, } steil, arduus,
Стр̀менит, та, то, } praeruptus.

Стр̀мике, f. pl. die Beutelschnur, funiculus crumenae.
Стр̀мо, 1) auf die Erde, Thalab, deorsum: стрмо, брду, bergab, bergan, deorsum, sursum.
Стр̀моглâв, adv. } mit dem Kopf vor-
Стр̀моглàвце̂, adv. } an, praeceps.
Стр̀моглèђа, m. der vor sich hin sieht, deorsum tuens.
Стрмо̀гуз, за, зо, н. п. коњ, ein Pferd von steilen Hinterbacken, equus praeruptis natibus.
Стрнàдица, f. die Goldammer, emberiza flava Kl.
Стр̀нӣ, на, но, н. п. љеб, жито, von Halmgetreide, frugum.
Стрнӣште, n. das Stoppelfeld, ager stipulatus.
Стр̀њика, f. die Stoppeln, stipulae:
„Ако си ми снопље повезао,
„Твоје овце по стрњики пасу —
Стровáлити, им, v. pf. über den Haufen werfen, everto.
Стровальи́вање, n. das Umwerfen, eversio.
Стровальи́вати, љујем, v. impf. über den Haufen werfen, everto.
Стро̀во, n. der Haufen vom Sturme abgeschüttelter Früchte, pomorum decussorum acervus: лежи строво (испод јабука, испод шљива и т. д.).
Стро̀шити, им. v. pf. 1) zerbröseln, contero. 2) ausgeben, erogo:
„Строши ацо хиљаду дуката —
Стр̀пати, ам, v. pf. zusammenwerfen, conjicio.
Стр̀пети, пим, v. pf. (Рес.) } ausschlaf-
Стр̀пити, им, v. pf. (Срем.) } ten, über
Стр̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) } sich gewinnen, sustineo: не могу стрпљети да му не кажем.
Стру̑г, m. der Hobel, runcina.
Стру̀га, f. Riß in einem Zaune, diruptio sepis.
Стру́гање, n. das Schaben, rasio.
Стру́гати, ужем, v. impf. schaben, rado.
Стругâч, m. 1) der Schaber, rasor. 2) jedes Instrument zum Schaben, instrumentum rasorium.
Стру̀жица, f. dim. v. струга.
Стру́жница, f. die Hobelbank, scamnum (?) runcinatorium.
Стру́ја, f. Frauenname, nomen feminae.
Стру̑к, m. 1) der Stängel, caulis. 2) лијепа струка, von schönem Wuchs, staturae pulcrae.
Стру̀ка, f. 1) ein grober Mantel der Albanesen und Herzegowiner (wie ein Shawl), pallii genus. 2) камџија од три струке, eine dreyfache Karbatsche, triplex. 3) Art, Gattung: свакe струке, allerhand, omni farius.
Стру́нитисе, имсе, v. r. pf. Art Bart

grimmens bekommen, certis ventris doloribus laborare.
Струњивање, n. das Bekommen von einer Art Bauchgrimmens, ventris perversio et dolor.
Струњиватисе, њујемсе, v. r. impf. eine Art Bauchgrimmens bekommen, ventre laborare.
Струњица, f. eine große Tasche (Tornister) von Ziegenhaaren, pera e lana caprina.
Стручак, чка, m. hyp. v. струк.
Стручић, m. dim. v. струк.
Стручица, f. dim. v. струка.
Стрцаљица, f. } die Spritze, das Spritzchen, siphunculus.
Стрцаљка, f. }
Стрцање, n. das Spritzen, sparsio.
Стрцати, ам, v. impf. spritzen, spargo, spargor, emico.
Стрцатисе, амсе, v. r. impf. spritzen (spielen), spargo invicem.
Стрцкање, n. dim. v. стрцање.
Стрцкати, ам, dim. v. стрцати.
Стрцнути, нем, v. pf. spritzen, spargo semel.
Стрчати, чим, v. pf. herablaufen, decurro.
Стршење, n. das Emporsträuben (des Haars), erectio comae.
Стршити, ши, v. impf. sträuben (das Haar), erigo (comam).
Стршљен, m. vide сршљен.
Сту! Laut, um den Ochsen zurück zu commandiren, vox ad bovem ut regrediatur.
Стуаћ, m. По Ерцеговини приповиједају, да се стуаћи (као виле или ђаволи) налазе по великим планинама и по камењацима, и имају на ногама гужве од луцкије жила: да им се ноге не клизају по стрини и по камењу; кад се коме прекине гужва, а он уватн човека и извуче му жиле из ногу, те начини другу.
Стуб, m. vide ступ.
Стуба, f. die Baumleiter (aus einem nicht knapp behauenen Baumstamm), scala ex arbore.
Стубица, f. dim. v. стуба.
Стублина, f. ein holer aufrechter Stamm, als Wasserbehälter, truncus cavus aquae colligendae.
Стубоком, von Grund aus, funditus: пропао стубоком.
Студен, f. die Kälte, frigus.
Студен, на, но, kalt, frigidus.
Студенац, нца, m. die Quelle, fons.
Студети, ди, v. impf. (Рес.) } kalt seyn, frigeo.
Студити, ди, v. impf. (Срем.) }
Стућети, ди, v. impf. (Ерц.) }
Стужњивање, das Uebelseyn, die Uebligkeit, Uebelkeit, nausea.

Стужњиватисе, жујеми се, v. r. impf. } übel seyn, ekeln, fastidio.
Стужитисе, жи ми се, v. r. pf. }
Стукање (стукање), n. das сту-Sagen, usus vocis сту!
Стукати, учем, v. impf. } m. j. вола, сту sagen, dico сту.
Стукати, ам, v. impf. }
Стукнути (стукнути), нем, v. pf. m. j. вола, dem Ochsen сту zurufen, bovi impero voce сту.
Ступ, m. 1) der Hauptast, ramus. 2) die Säule, columna, н. п. ступови од камена по црквама намастирским.
Ступа, f. 1) ein hölzerner Mörser, die Stampfe, mortarium ligneum, tudicula. 2) eine Maschine zum Hanfbrechen, machina cannabi frangendae.
Ступање, n. das Stampfen, Stoßen, tusio.
Ступање, n. das Treten (in das Haus), ingressio.
Ступати, ам, v. impf. stampfen, tundo.
Ступати, ам, v. impf. treten, calco.
Ступац (ступац), пца, m. die Stützsäulchen am Schlitten, columellae trahae.
Ступити, пим, v. pf. treten, calco.
Ступица, f. dim. v. ступа.
Стурање, n. das Herabwerfen, dejectio.
Стурати, ам, v. impf. } herabwerfen, dejicio.
Стурити, рим, v. pf. }
Стући, учем, v. pf. zerstoßen, contundo, comminuo.
Су, vide са, н. п. су два, су три друге (у Ерцеговини).
Субаша*, f. 1) vide пољак. 2) der Unterbascha, vicarius баша, pro баша.
Субашин, на, но, des субаша, probassae.
Субашовање, n. das субаша-seyn, status τοῦ субаша.
Субашовати, шујем, v. impf. субаша seyn, sum субаша.
Субота, f. der Samstag, Sonnabend, saturni dies, dies sabbati.
Суботица, f. Maria-Theresiopel, Theresiopolis. Суботичанин, човек из Суботице. Суботички, ка, ко, von Суботица.
Сув (comp. сувљи), ва, во, trocken, dürr, siccus, aridus.
Сува болест, f. die Dörrsucht, Auszehrung, tabes.
Сувад, f. (coll.) dürres Holz, ligna arida.
Суварак, рка, m. ein Stück dürres Holz, lignum aridum.
Суватка, f. ein dürres Holz, lignum aridum.
Сувача, f. die Roßmühle, mola equaria.

Пуца му срце (за ким, или за чим), као кобили за сувачом.

Сувачак, чка, ко, dim. v. сув.

Сув кашаљ, m. der trockene Husten, tussis sicca.

Сувише, zuviel, nimis.

Суво грожђе, n. 1) отишао у суво грожђе, er ist zu Grund gerichtet, periit: опремио га у суво грожђе. 2) cf. банатисе.

Сувоњав, ва, во, etwas dürr, subaridus, macilentus.

Сувопаран, рна, но, unvermacht, ungewürzt, condimento carens.

Сувотан, тна, но, der nichts hat als Fastenspeisen, cibis pinguioribus destitutus.

Сувотиња, f. die Nothfaste, jejunium ex egestate.

Сувотовање, n. das сувотан - seyn, τὸ carere cibis pinguioribus.

Сувотовати, тујем, v. impf. aus Noth fasten, prae miseria jejuno.

Сугреб, m. von Hunden oder Füchsen aufgescharrte Erde, terra effossa a cane aut vulpe. Нагазио на сугреб. Кад ђеца нађу сугреб у пољу, онда пљуну у њега; зашто кажу да могу изићи по човеку некакви шклопци кад нагази на сугреб па не пљуне у њега.

Суд (gen. суда, pl. судови), m. das Gericht, judicium, jus.

Суд, (gen. суда, pl. суди и судови), m. das Gefäß, Geschirr, vas.

Судац, суца, m. der Richter, judex.

Судија, m. 1) der Richter, judex. 2) (f.) das Gerichtswesen, res judiciaria:
„И да друга постане судија —

Судијин, на, но, des Richters, judicis.

Судити, им, v. impf. (коме шта) richten, urtheilen.

Судитисе, имсе, v. impf. vor Gericht stehen, in judicio constitisse: судисе с њим und судесе.

Судић, m. dim. v. суд (суда).

Судован, вна, но, н. п. вино, nach dem Faß riechend, redolens dolium.

Суђеник, m. der Bestimmte, destinatus (den das Schicksal einem Mädchen als Mann bestimmt hat): Кад дође суђеник, нек' изједе говно кућеник;
„Злату ће се кујунџија маћи,
„А мени ће мој суђеник доћи —

Суђеница, f. die Bestimmte, destinata.

Сужањ, жња, m. (ст.) der Gefangene, qui est in vinculis:
„Процвиљео сужањ Милутине
„У тавници бана Задранина —

Сужањство (сужањство), n. die Gefangenschaft, captivitas.

Сужење, n. das Thränen, lacrymatio.

Суза, f. die Thräne, Zähre, lacryma.

Сузити, им, v. impf. thränen, lacrymo.

Сузица, f. dim. v. суза.

Сукање, n. das Drehen, torsio.

Сукати, учем, v. impf. drehen, torqueo.

Сукија *, f. der Lappen, mit dem man die Ladung in der Flinte feststopft.

Суклата, f. groß und ungeschickt und träg, convicium in hominem longum et pigrum.

Сукљање, n. das Hervorwallen (des Rauches, der Bienen), provolutio.

Сукљати, ам, v. impf. herauswallen, provolvi: сукља дим из пећи; сукљају челе из кошнице.

Сукнен, на, но, von Haustuch, e panno domi facto.

Сукниште, n. Haustuch, panni domestici.

Сукно, n. das Tuch (das die Frauen zu Hause weben), pannus domesticus, vilior.

Сукнути, нем, v. pf. 1) н. п. мач, сабљу, zücken, stringo. 2) herausströmen, provolvor: сукнуше челе из кошнице.

Сукња, f. der Unterrock (der Frauen), tunica.

Сукњетина, f. augm. v. сукња.

Сукњица, f. dim. v. сукња.

Сукобити, им, vide скобити.

Сукрвица, f. die Materie, das Eiter mit Blut, sanguine mixtum pus.

Сукурчина, f. halbscherzhaftes Scheltwort auf einen großen und trägen Menschen, q. d. sat magnus penis.

Султан, m. der Sultan, Sultanus.

Султанија, f. die Sultanin (Prinzessin), regia virgo:
„Молиле се двије султаније
„Своме брату султан Ибраиму —

Султанијин, на, но, der Sultanin, regiae virginis.

Султанов, ва, во, des Sultans, sultani.

Султанскй, ка, ко, 1) sultanisch, sultanicus. 2) adv. sultanisch, more sultani.

Сулудаст, та, то, etwas geschossen, mit dem gesunden Verstande etwas zerkriegt, substultus.

Сулундар *, m. die Rauchröhre am Ofen.

Сумиња, f. Frauenname, nomen feminae.

Сумлата, f. vide суклата.

Сумња, f. der Zweifel, dubium.

Сумљање, n. das Zweifeln, dubitatio.

Сумљати, ам, v. impf. zweifeln, dubito.

Сумљатисе, амсе, v. r. impf. zweifeln, dubito.

Сумпор, m. der Schwefel, sulphur.
Сумпорача, f. geschwefelter Lappen, pannus (lacinia) sulphuratus (—ta).
Сумрак, m. } die Dämmerung, crepu-
Сумрачје, m. } sculum:
„Сунце зађе, сумрачје се вата —
Сунашце, n. dim. v. сунце.
Сунет *, m. die Beschneidung, circumcisio.
Сунетити, им, v. impf. beschneiden, circumcido.
Сунеће̑ње, n. das Beschneiden, circumcisio.
Сунеција *, m. der Beschneider, circumcisor.
Суњер *, m. der Schwamm, spongia.
Суноврат, über Hals und Kopf, praeceps.
Сунути, нем, v. pf. ein wenig gießen, schütten, fundo.
Сунце, n. die Sonne, sol.
Сунцокрет, m. die Sonnenblume, helianthus annuus Linn.
Сунчани, на, но, Sonnen-, solis.
Сунчаница, f. der Sonnenstrahl (im Zimmer), solis radius (cubile illustrans).
Сунчање, n. das Sönnen, apricatio.
Сунчатисе, амсе, v. r. impf. sich sönnen (sonnen), apricor.
Суочити, им, v. pf. саставити кога с ким да говори један другом у очи, gegenüberstellen (zwei Aussagende), confrontiren, committo.
Супрот, gegen, contra.
Супротитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, obsisto.
Супроћење, n. das Widersetzen, der Widerstand, repugnatio.
Сургун *, m. vide проћераница.
Сургунисати, ишем, vide проћерати.
Сур, ра, ро, blaß (von Farbe), coloris pallidi:
„Сура-сукња, мадри конци:
„Жив био, ко је шио —
Сурла, f. der Rüssel, rostrum (suis), cf. њушка, њуша.
Суродица, f. ein wenig verwandt, quodammodo propinquus.
Сурсабов, m. der Grobschneider, sartor vulgaris.
Сурутка, f. das Käsewasser, die Molken, serum lactis.
Сусњежица, f. (Рес. и Срем.) vide сусњежица.
Сусњежица, f. (Ерц.) Schneegestöber mit Regen, Glatteis, nives mixtae pluviis.
Сусрести, ретем (и сусретнем), v. pf. begegnen, obviam fio, occurro.
Сусрет, m. 1) отишао му на сусрет, entgegen, obviam. 2) бити кога на сусрет, zuerst auf den Rücken, dann entgegen auf die Brust, verbero in tergo et vice versa.
Сусретање, n. das Begegnen, occursus.
Сусретати, ам, v. impf. begegnen, obviam fieri.
Сустати, анем, v. pf. ermüden, defatigor.
Сустигнути, нем, vide сустићи.
Сустизање, n. das Einholen, assecutio.
Сустизати, ижем, v. impf. einholen, assequor.
Сустизатисе, ижемсе, v. r. impf. (von dem Pferde) mit dem hintern Fuße an den vordern anstoßen, offendere pede posteriori anteriorem.
Сустићи (говорисе и сустигнути), игнем, v. pf. einholen, assequi.
Сустићисе (говорисе и сустигнутисе), игнемсе, v. r. pf. (von dem Pferde) mit dem Hinterfuße an den Vorderfuß anstoßen, offendo pedem anteriorem posteriore.
Сутлија *, f. ein Gericht von Reis und Milch, kühl zu essen, cibi genus.
Сутон, m. tiefe Dämmerung, crepusculum obscurius.
Сутра, vide сјутра.
Сутрадан, vide сјутрадан.
Сутрашњи, ња, ње, vide сјутрашњи.
Сутредан, vide сутрадан.
Суџук *, m. vide кобасица.
Суша, f. die Dürre, ariditas, siccitas.
Сушан, шна, но, н. п. година, dürr, siccus, aridus.
Сушење, n. das Trocknen, Dörren, siccatio, arefactio.
Сушити, им, v. impf. 1) trocknen, sicco. 2) dörren, arefacio.
Сушци, шака, m. pl. die dürreren Weinbeeren, die man besonders lies't, um daraus Liqueur zu machen, uvae sicciores.
Сципатисе, пасе, v. r. pf. н. п. вода, sehr fest zufrieren, congelari.

T.

Та, 1) interj. doch, sane: та нећеш ми што учинити, већ ако ја умрем та немој човече; та помози ако си човек!
А. Ђе си био?
Б. Та ишао сам да зовнем Марка,
па га нема код куће. —
А. Јеси ли ручао?
Б. Та јесам (али —).
2) conj. et —, et —, sowohl — als auch —: та по шији, та по врату,

das ist ja (im Grunde) alles eins. 3) на неким мјестима (у пјесмама) не значи ништа, него се само дода да је пуна врста, н. п.
„На руци му три златна прстена,
„Та сватри му цркла на прстима —
„Кад погледа војвода Вуица
„Та ће Чупић грозне сузе лије —
„Чупић слуша па сузе пролева
„Та од јада гледајућ' очима —
Тâ, diese hier, diese da, ista, gen. fem. von тај, та, то.
Тáбак, m. 1) ein Bogen (Papier), plagula. 2) * der Lederbereiter, Gärber, cerdo, coriarius.
Табакáна *, f. die Gärberey, officina coriaria.
Тáбан, m. 1) die Sohle, solea. 2) ein Theil des Pfluges, pars aratri. 3) vide табанце.
Табàнце *, цета, n. das Schloß an der Flinte, claustrum. cf. гвожђа.
Табâње, n. das Treten, Stampfen, calcatio.
Табâрка, f. die Kühlwanne (beim Branntweinbrennen), lacus.
Тàбати, ам, v. impf. treten, stampfen, calco.
Тàбља, f. das Gehäuse für die Kanone, casa tormenti.
Тâбор (у пјесмама и таобор), m. das Lager, castra:
„Да разбијем табор на Митару —
„Ђе је чадор силног цар' Мурата,
„У сред Турског силна таобора —
Тàва *, f. die Pfanne, trulla. cf. тигањ.
Тàван *, m. 1) der Boden, Plafond, die Felderdecke, lacunar: ударно главом у таван. 2) der Boden, tabulatum supremum: на тавану. 3) Schicht, Lage, tabulatum, stratum: један таван купуса, један таван меса. 4) Stockwerk, tabulatum:
„Кулу гради од двадест тавана —
Тáван (тâван), вна, но, finster, obscurus. Тавној ноћи нема свједока.
Тàванити, им, v. impf. bodmen, fundo aut lacunari instruo.
Тàванскӣ, ка, ко, н. п. врата, Boden-, ad tabulatum pertinens.
Тàвањење, n. das Bödmen, fundi aut tabulati adstructio.
Тàвица, f. dim. v. тава.
Тàвна, f. 1) ријека у Босни у Зворничкој нахији. 2) намастир на тој ријеци (тај се намастир зове и Тројица).
Тàвнава, f. Fluß und Gegend in der Шабачка нахија. Тавнáвац (вца), човек из Тавнаве. Тàвнавскӣ, ка, ко, von Тавнава.
Тàвнети, ним, (Рес.) vide тавњети.
Тавнѝна, f. die Dunkelheit, Finsterniß, tenebrae:
„Момче ми промче кроз село,
„Тавнина бјеше, не виђе —
Тàвнити, им, (Срем.) vide тавњети.
Тàвница, f. das (finstere) Gefängniß, vincula, carcer:
„Тавница је кућа необична —
Тàвничкӣ, ка, ко, } н. п. врата, Ker-
Тàвничнӣ, на, но, } ker-, carceris.
Тавновâње, f. das Liegen im Gefängnisse, vincula, captivitas.
Тавновати, нујем, v. impf. im Gefängnisse liegen, schmachten, in vinculis esse.
Тàвњети, ним, v. impf. (Ерц.) dunkel werden, obscuror.
Тадâ (једни говоре и тадај), dann, damals, tum.
Тàдашњӣ, на, но, damalig, illius temporis.
Тàдија, m. Mannsname nomen viri (Thaddaeus).
Тадѝјица, m. dim. v. Тадија.
Таздѝна (von таст), f. die Schwiegereltern, das Haus (die Familie) der Schwiegereltern, domus soceri: отишао у таздину (ad soceros).
Тàзе *, frisch, recens. cf. пријесан.
Тáин *, m. die Ration, demensum cibariorum.
Таинџија *, m. der Proviantcommissär, cibariorum praefectus.
Тâј, та, то, der da, iste.
Тајање, n. das Geheimhalten, celatio.
Тајâње, n. das Sintern, stillatio.
Тáјати, тајим, v. impf. geheim halten, celo.
Тâјати, таје, v. impf. sintern, stillo.
Тáјење, n. vide тајање.
Тáјити, им, vide тајати.
Тâјна, f. das Geheimniß, secretum.
Тâјнӣ, на, но, geheim, secretus.
Тâјом, heimlich, secreto, clam.
Тàкав, ква, во, solcher, talis.
Такӣ, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide одма, сад.
Такӣ, ка, ко, solcher, talis. cf. такови.
Тàкнути, нем, v. pf. berühren, hinein fahren (mit der Hand), tango.
Тâко, лијо или тако? ungleich oder gleich, par.
Такô, so, sic.
Тàко, so (wahr ich lebe u. dgl.), ita (me dii ament): тако ми вјере; тако ми жив брат; тако ти Бога;
„Вјера моја тако ми помогла —
„Ој тако ме не родила мајка,
„Већ кобила која ћогу мора —
Тàковӣ, ва, во, vide такав.
Тàкса, f. die Taxe, taxatio, pretium.
Тàкум *, m. das Geschirr, Geräth, armamenta. cf. оправа, н. п. таке коњски, т. ј. оправа (седло,

и остало.); дао му коња под свим такумом, т. j. под свом оправом.
Та̂л, m. der Theil, Antheil, pars, portio: на мој тал дошло толико.
Тала̀мбас *, m. die Pauke, tympanum.
Тала̂с, m. (θάλασσα) die Fluten, Wogen des Meeres, fluctus:
„Погнашесе по небу облаци,
„А по земљи проклети вјетрови
„Подигоше на мору таласе —
Та́лија*, f. vide срећа: рђаве сам талије.
Та̏лија, f. Italien, Italia:
„Из Талије земље преко мора —
„Дневи даје у земљу Талију —
Талија̂н, m. der Italiener, Italus.
Талија̀нац, нца, m. vide Талијан.
Талија̂нка, f. die Italienerin, Itala.
Талија̂нскӣ, ка, ко, 1) italienisch, italus, italicus. 2) adv. italienisch, italice.
Та̀лијер, m. (Ерц.) der Thaler, thalerus.
Талӣр, m. vide талијер.
Та́лог, m. der Niederschlag, Bodensatz, sedimentum.
Таљига̂ш, m. m. j. коњ, der Einspänner (Pferd, das allein eingespannt ist), equus solitarius, sine socio junctus currui.
Та̀љиге, f. pl. ein einspänniger Wagen, currus unijugis.
Та̀љижице, f. pl. dim. v. таљиге.
Та́ма, f. 1) die Finsterniß, tenebrae. 2) der Nebel, nebula:
„Сву је Мачву тама притиснула:
„Није тама ода зла времена,
„Ни година што родити не ће;
„Већ је тама од пра' пушчанога —
Тама̂н*, gerade, eben, just, commode, recte, nec justo minus, nec plus: таман до кољена; таман си дошао кад треба;
А. Јели ти дуганка та ањица?
Б. Није, него таман.
Та̀мбура, f. die Tamburine, citharae genus.
Тамбу̂рање, n. das Tamburinspielen, citharae lusus.
Тамбу̂рати, ам, v. impf. die Tamburine spielen, cithara cano.
Та̀мбурица, f. dim. v. тамбура.
Тамбурскӣ, ка, ко, н. п. жица, Tamburin-, citharаrum.
Та̀миш, m. die Temesch, Temesis.
Тамјан, m. der Weihrauch, thus (θυμίαμα). Не би дао ни Богу тамјана (који је тврд).
Тамја̀ника, f. } eine Art wohlriechender Trauben, uvae odoratae genus.
Тамја̂нка, f. }
Та̀мљан, m. vide тамјан.
Тамља̀ника, f. vide тамјаника.
Та̀мо, 1) dort, ibi; dorthin, eo. 2) тамо њему und тамо њој (рекавши), eine Art Euphemismus, wenn man erzählen will, wie der oder die geschimpft habe, um zu verhüten, damit der Zuhörer dieses nicht auf sich beziehe: тамо њему (или њој) матер! тамо њему рекавши једи говна; тамо њега ујела гуја; тамо њу и т. д.
Та̀мошњӣ, ња, ње, dortig, qui istbic est.
Та̀нак (comp. та̀њӣ), нка, нко, fein, dünn, subtilis.
Та̀нан, на, но, fein, dünn, tenuis, exilis.
Тана̀сија, m. } Athanasius, Athanasius.
Тана̀сије, m. }
Та̀нац, нца, m. die Weise, Melodie (Tanz), modi, moduli:
„Опа цупа танца —
Та́нацко, m. Mannsname, nomen viri (von Танасија).
Та̀ндара, f. 1) (у Сријему) vide привварница. 2) тандара мандара, durch einander, sus deque.
Тандр̂к, m. 1) das Gepolter, strepitus: стоји тандрк. 2) вјечнаја му памјатица и блажени тандрк, als Parodie zu памјат und покој, jocosa parodia τοῦ requiescat in pace.
Тандр̀кање, n. das Poltern, strepitus.
Тандр̀кати, дрчем, v. impf. poltern, strepo.
Тандр̀кнути, нем, v. pf. einmal poltern, strepo.
Та́не *, нета, n. т. j. пушчано, или топовско, die Kugel, globus (plumbeus). cf. зрно.
Та̂нка, f. ein танак љеб, panis subtilis.
Танко̀вијаст, та, то, schlank, gracilis.
Танко̀вр, врха, рхо, schlanken Wipfels, verticis tenuis et gracilis,
„Међу њима танковрха јела —
Та̀нкопреља, f. (ст.) die Feinspinnerin, quae subtile net:
„Ја сам чуо да си танкопреља —
Та̀нкоса, f. Frauenname, nomen feminae (q. d. subtilis comae?).
Та̀нкосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Тану̂шан, шна, но, dim. v. танак.
Танца̂ње, n. das Aufspielen, cantatio (fistulae).
Та̀нцати, ам, v. impf. aufspielen, cano ad modulos.
Та̂нчица, f. dim. v. танка.
Та́њење, n. das Dünnen, extenuatio.
Тањӣр, m. der Teller, orbis.
Та́њити, им, v. impf. н. п. љеб, дрво, dünn machen, extenuo.
Тању̂р, m. vide тањир.
Та̀обор, m. vide табор.

Та̀ра, f. eine der beiden Flüsse, die nach ihrer Vereinigung die Drina ausmachen. Наша Тара не боји се Турскога цара.

Та̀раба*, f. die Verplankung, septum tabulinum.

Та̀рањ, рња, m. das Instrument der Botticher, um die Vertiefung für den Boden in die Dauben zu schneiden, scalpri genus (vietorum).

Таркâње, n. das Schüren (des Feuers), irritatio ignis.

Та̀ркати, ам, v. impf. (Feuer) schüren, ruo.

Та̀рнӣ (та̀рнӣ), на, но, vide тарнични.

Та̀рнице, f. pl. ein beschlagener Meyerwagen, plaustrum.

Та̀рничнӣ, на, но, н. п. коњи, die Wagen-Pferde, equi vectarii.

Та̀рнути, нем, v. pf. (Feuer) schüren, ruo.

Та̀рпош, n. eine Art Frauenmütze, vittae genus. Тарпоше носе жене у Зворничкој нахији по Јадру и по Рађевини, и то је може бити у свему свијету највећа женска капа: она је овругла као погача, и ђекоја је шира од аршина, па се не носи одозго на глави, него састраг па стоји од главе горе у право (готово као на Словинки господина Добровскога), а испод грла је држи подбрадњик да не спадне на траг. Кад састраг дува вјетар, или кад оће жена да се сагне, онда треба да држи спријед тарпош руком да не спадне преда њу; а кад вјетар дува спријед, онда треба да га држи руком састраг: зашто оће вјетар подбрадњиком да отвине главу, или да завали жену натраг; кад оће жена де уђе на каква врата, онда треба да се сагне и да укоси главу. Тарпош је оплетен од бијеле лозе, па је на лозу навучена велика капа од црвене чое; по чои је пришивена шамија (тако да се чоа и не види), а преко шамије прибодена иглама (трепчанима и колачарама) бијела марамица; та је марамица спријед сва искићена парама, трепчаним иглама, смиљем и ружама (начињеним); ђекоје газдинске жене носе и ѣ а и ц у спријед; а младе начине наоколо око свега тарпоша као вијенац од руже и од смиља; остраг виси низ леђа један крај од шамије (накићен парама и осталим бијелим новцима) и зовесе п е р о. Прошавшије година (од 1803 — 1814) многи су тарпоши укинути, и постале су мјесто њи мање капе, с којима је лакше бјежати по шуми. —

Тартâњ m. (у Сријему) говори као у тартањ, in den Tag hinein sprechen, incomposite.

Тарчу̑г, m. eine größere Riementasche, perae genus, e corio. Мрка капа злa биљега: масан тарчуг, a јарета нема.

Та̀с*, m. 1) eine Tasse, patella. cf. ćаплак. 2) die Tasse, der Teller zur Kirchencollekte, patella.

Та̀сић, m. dim. v. тас.

Таслàисати, ишем*, v. impf. stolzieren, superbio: vide јордамити:
„А субаше таслаишу — cf. посконица.

Та̀слак, m. das unbearbeitete Stück Holz (um daraus Schäfte, Wagenachsen u. s. w. zu machen), der B l o c k, codex, lignum.

Та̀слачина, f. augm. v. таслак.

Та̀слица*, f. vide Плевље.

Тâст, m. der Schwiegervater, socer.

Та̀стов, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Та̀та (та́та), m. vide отац.

Та̀тар, m. vide Татарин.

Тата̀ра̂н, m. (ст.) der Tatar-Chan, Tatarorum rex:
„Татарана од Татарбуџака —

Та̀тарбуџа̂к*, m. (der Tatarwinkel) ein Landesname, nomen terrae:
„Татарана од Татарбуџака —

Та̀тарин, m. 1) der Tater, Tatarus. 2) der Tater (Courier), tabellarius, eques tatarus.

Тата̂рка, f. m. j. татарканџија.

Та̀тарка̀нџија*, der Tataren-Kantschu, flagellum tataricum.

Та̀тарскӣ, ка, ко, 1) tatarisch, tataricus. 2) adv. tatarisch, tatarice.

Та̀тин (та́тин), на, но, des tata, tatae.

Та̀тица, m. dim. v. тата.

Та́то, m. cf. Златоје.

Та̀томӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Та̀тула, f. datura stramonium Linn.

Та́цлије, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. — österr. die Tazeln) die Manschetten, manicae linteae.

Та̀чка, f. die S t ü t z e (z. B. der Fisole, Rebe), fulcrum, statumen. cf. прикљача.

Тачкâш, m. vide причаник.

Та́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Тасо.

Та́шо, m. (Крц.) Mannsname, nomen viri.

Та̀шта, f. vide пуница.

Та́шци, шака, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) eine Mehlspeise (etwa österr. Brot-Strudel), placentae genus. Уредио као Наста ташке.

Твâр, f. das Geschöpf, creatura.

Твој, твоја, твоје, dein, deine, dein, tuus.
Тв̏р (твр̑), m. Iltiß, mustela putorius Linn.
Творац, рца, m. der Schöpfer, creator.
Творе̑ње, n. das Schaffen, creatio.
Тво̏рило, n. die Einfassung des Käseleibs, ambitus (casei e cortice tiliae). Обично је, да станарица чобанима усири по сирацар уз Петрове посте, па га метне у творило те стоји до Петрова дне. Творило начине чобани од липове коре: огуле кору (с два, или три прста широку), с липића, па савију и свежу те начине онолики колут, колики ће сирац бити.
Тво̏рити, им, v. impf. 1) schaffen, creo. 2) schaffen, thun, facio.
Тв̏оров, ва, во, des Iltißes, mustelae putorii Linn.
Тв̏рд (comp. тврђи), да, до, 1) hart, durus. 2) knickerisch, karg, parcus.
Тв̏рдити, им, v. impf. hart, fest machen, firmo.
Тв̏рдица, f. der Knicker, parcus: тврдица игуман, па не ће да купи ајгира (у приповијетки).
Тврдо̀ко̀рка, f. т. j. крушка, Art Birne, piri genus.
Тв̏рдош, m. град у Ерцеговини.
Тв̏рђа, f. 1) die Festigkeit, firmitas. 2) der Geiz, avaritia.
Тв̏рђење, n. das Härten, Festmachen,
Тѐ, acc. von ти, dich, te. 2) und, et (bei Verbis, die zum nämlichen Subjekt gehören): отишао те донијо воде; иди те га зовни; узми те једи.
Тѐбе, dat. und acc. von ти, tibi, te. Народ готово свуда говори тебе у обадва падежа, н. п. даћу тебе, и виђео сам тебе и т. д. а учени Срби почели су да разликују дателни од винителнога, па пишу дат. теби, и по њима тако, некоји особито по варошима с ове стране Саве и Дунава) говоре сад. По неким мјестима (као по Бачкој, по Банату и по Сријему, а може се чути и по Србији) народ додаје (у обадва падежа) још ка, а кашто и кар, и (ушали) карена, н. п. тебека, тебекар и тебекарена.
Тебе́ка, Тебе́кар, Тебека́рена, } cf. тебе.
Тѐби, cf. тебе.
Теби́ка, Теби́кар, Теби́ка́рена, } cf. тебе.
Тегле́ње, n. das Ziehen, Strecken, tractus.
Тегле̏ћи̑, ћа, ће, n. п. во, Zug-Ochs, vectarius.
Тѐглити, им, vide вући.
Тѐглитисе, имсе, v. r. impf. н. п. клипка, ziehen (ein Spiel), attraho, cf. клипак.
Тегље̑ње, n. vide тегленье.
Тего̀ба, die Schwere, schwere Arbeit, ardua res.
Те̑жа, f. die Schwere, gravitas, pondus.
Тежа̑к, m. der Ackersmann, Ackermann, Feldbauer, agricola.
Тѐжак (comp. тежи), шка, ко, 1) schwer, gravis. 2) тешка жена, schwanger, gravidus.
Тежа̀шак, шка, m. (cm.) vide тежатник:
„Јер Власима Турци не вјерују,
„А шеница тежашка не чека —
Тѐжатник, m. der Werkeltag, dies profestus.
Тежа̑чки̑, ка, ко, 1) der Ackersleute, agricolarum. 2) adv. wie ein Ackersmann, agricolae more,
Те́жење, n. das Sehnen, desiderium loci,
Тежи́на, f. vide тежа.
Те́жити, им, v. impf. sich sehnen, hingezogen werden nach einem Orte (z. B. der Heimat), desiderio duci: све тежи на свој завичај.
Тѐзга*, f. die Werkbank des Tischlers (cf. стружница), Schneiders, u. a.
Тѐзгере*, f. pl. die Trage, feretrum.
Тезја̑ј, m. vide тезга.
Тѐк, 1) kaum, vixdum: тек се сунце родило, a —. 2) тек да видим, nur um zusehen, solum. cf. истом.
Тека̑р, cf. истекар.
Тѐке, додају Ерцеговци и Арнаути кад говоре, н. п. теке Божја вјера.
Тѐкне, нета, n. vide корито.
Те́кнути, не, v. pf. einfallen, venit (redit) in mentem: текну ме ум (und das nämliche komisch: текну ме за врат).
Теку̑ница, f. das Erdzeislein, mus noricus citellus Linn.
Теку̑ћа̑ вода, f. fließendes Wasser, aqua viva.
Тела̑д, f. (coll.) Kälber, vituli.
Тела̑л*, m. der Herold, Ausrufer, praeco.
Тела́лов, ва, во, des телал, praeconis.
Тела̑лски̑, ка, ко, Ausrufers, praeconum.
Тела̀лина, f. die Ausrufs-Gebühr, praeconis merces.
Тела̀лити, им, v. impf. ausrufen, pronuntio.
Тела̀љење, n. das Ausrufen, pronuntiatio.
Тѐле, лета, n. das Kalb, vitulus.

Теленце, цета, n. dim. v. теле.
Телење, n. vide тељење.
Телесина, f. augm. v. тело.
Телетина, f. Kalbfleisch, caro vitulina.
Телећак, n. der Ranzen, sarcina.
Телећи, ћа, ће, Kalbs-, kälbern, vitulinus.
Телешце, цета, n. vide теленце.
Телити, ли, v. impf. werfen (von der Kuh), pario.
Телитисе, лисе, v. r. impf. kalben, pario.
Тело, n. der Leib, Körper, corpus.
Телуће*, n. der Rücken des Messers, dorsum cultri.
Телфа*, f. (у Сријему и у Бачк. по варошима) der Kaffeesatz, sedimentum caffeae.
Тељење, n. das Kalben, partus vaccae.
Теме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide тјеме.
Темељ, m. (Θεμέλιον) der Grund, fundamentum.
Темељан, љна, но, н. п. човек, kerngesund, stark, valens.
Темешце, n. dim. v. теме.
Темишвар, m. Temischwar, Temesvarinum. Темишварац (рца), човек из Темишвара. Темишварка (и Темишваркиња), жена из Темишвара. Темишварски, ка, ко, von Темишвар.
Темнић, m. ein Theil der Jagodiner нахија.
Темпло, n. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) der Ikonostas in der Kirche, iconostasis templi graeci.
Тенан, m. u. f. in der Redensart, на тенану (на тенани), bei Muße bequem, commode, per otium.
Тенеф*, m. vide узица, врвца.
Тентање, n. das Schlendern ohne zu wissen wohin, deambulatio
Тентати, ам, v. impf. schlendern ohne recht zu wissen wohin, deambulo otiosus.
Тенџера*, f. eine Art halbrunder kupferner Schüssel, scutellae genus. Ругаосе лонац тенџери (што је црна).
Тенџерица (тенџерица), f. dim. v. тенџера.
Теодор, m. Theodor, Theodorus.
Теодорова субота, f. der Theodors-Samstag (der erste in der großen Faste (das Fest der Bäckerzunft), sabbatus. S. Theodori, pistorum patroni.
Теодоровица, f. 1) Теодорова жена. 2) vide Теодорова субота.
Теоци, телаца, m. f. (coll.) Kälber, vituli.
Тепав, ва, во, stammelnd (blaesus.
Тепавац, вца, m. der Stammler, blaesus.
Тепавица, f. die Stammlerin, blaesa.
Тепан, m. Mannsname, nomen viri.
Тепање, n. das Stammeln, os blaesum.
Тепати, ам, v. impf. stammeln, balbutio, blaesus sum. Неки, који тепају, промијене р на и, н. п. дрво кажу диво, крст кист, прст пист, стрина стина (преди изоставе р) и т. д. А неки га (р) промијене на л, н. п. дліво, класт, пласт, сталина и т. д. Тако мијењају и друга слова, н. п. љето кажу јето, ребро јебро, ћура тујâ, чаша таса или цаса, жена зена, и т. д.
Тепелук*, m. 1) silberne oder goldene gestickte Platte auf den (meist rothen) Frauenmützen, ornatus tiarae muliebris. 2) der Flintenkolben, manubrium flintae (fistulae igniferae).
Тепсија*, f. ein kupfernes Becken, pelvis aenea.
Тепсијица, f. dim. v. тепсија.
Теразије*, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) vide терезије.
Теразијице, f. pl. dim. v. теразије.
Терање, n. (Рес. и Срем.) vide ћерање.
Терати, ам, (Рес. и Срем.) vide ћерати.
Тератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide ћератисе.
Тере, (ст.) vide те 2.:
„Тере нама саде индат стигне —
Терезије*, f. pl. die Schalwage, libra.
Терезијице, f. pl. dim. v. терезије.
Терет, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Last, Fracht, onus vehiculi, navis. cf. товар.
Теретан, тна, но, н. п. кола, beladen, befrachtet, oneratus.
Терзибаша*, m. der Zechmeister der Schneider, sartorum collegii praefectus.
Терзибашин, на, но, des терзибаша, sartorum collegii praefecti.
Терзибашиница, f. die Frau des терзибаша, uxor терзибашае.
Терзија*, m. der Schneider, sartor. cf. кројач.
Терзијан*, m. der Schlägel, der Kiel der Zitherspielers, u. s. w. plectrum:
„Тамбурице моја дангубице!
„Терзијане мој голем зијане —
Терзијин, на, но, der Schneiders, sartoris.
Терзијински, ка, ко, 1) Schneider-, sartorum. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.
Терзијски, ки, ко, vide терзијински.
Терзилук*, m. das Schneiderhandwerk, ars sartoria, vestificina.
Теркија*, f. 1) der Mantelsack des Reiters, mantica equitis. 2) der Riemen am Sattel, woran der Mantelsack befestiget wird, lora manticae.
Терлидива*, f. (ст.) Art Zeug zu Kleidungen, texti genus:
„Казаћу ти што су дара дали:
„Два пашића двије терлидиве —

Тèраурџа*, луна, m. pl. weichlederne Unterschuhe der Frauen, calcei interiores feminarum.
Тèркија*, f. vide теркија.
Тèсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide тијесан.
Тесâње, n. das Zimmern, Behauen, exasciatio.
Тèсати, ешем, v. impf. behauen, zimmern, exascio.
Тèскера*, f. der Zettel, Schein, scheda, tessera.
Тèсла, f. eine Art Hacke (der Trogmacher), asciae genus ad excavandum.
Тéснити, им, (Рес. и Срем.) vide тијеснити.
Тèсте*, ета, n. das Dutzend, duodecim.
Тèстебаша*, m. das Musterstück eines Dutzends (das nicht mit eingewickelt ist, exemplum, specimen duodecim ejusdem generis rerum.
Тестèрâње, n. das Sägen, serratura.
Тестèрати, ам, v. impf. sägen, serro, serram duco.
Тестèре*, ета, n. die Säge, serra.
Тестйр*, m. 1) die Freysprechung (eines Lehrburschen), emancipatio (?): je ли узео тестир? дао му је тестир. 2) je ли тестир поиграти? ist es erlaubt, frey, ein wenig zu tanzen, licetne-?:
„Без тестирâ цареза везира —
Тèстија*, f. ein Wasserkrug, urceus. cf. крчаг.
Тестијèтина, f. augm. v. тестија.
Тестијица, f. dim. v. тестија.
Тèсто, n. (Рес. и Срем.) vide тијесто.
Тéта, f. hyp. v. тетка.
Тéтак, тка, m. 1) очине или материне сестре муж, der Tante Mann, maritus amitae aut materterae. 2) отао као тетак, wie ein Lümmel: прави тетак. cf. дедак.
Тèћи, ођу, (Рес. и Срем.) vide ћети.
Тетйва, f. 1) die Sehne des Bogens, nervus. 2) die Saite von Sehnen, chorda, nervus.
Тèтик*, m. vide лŷк.
Тéтин, на, но, der Tante, amitae seu materterae.
Тèтица, f. dim. v. тета.
Тèтка, f. очина или материна сестра, die Tante, amita seu matertera.
Тéткин, на, но, der тетка, amitae et materterae,
Тéтков, ва, во, des тетак, mariti amitae aut materterae.
Тетрêб, m. (Рес. и Срем.) vide тетријеб.
Тетрйвâн*, m. der Palankin, sella gestatoria, lectica.
Тèтријеб, m. (Ерц.) der Auerhahn, tetrao.

Тетрљан, m. 1) бијели, marrubium vulgare Linn. 2) модри, ballota nigra Linn. 3) водени, stachyus aquatica Linn.
Тèћи, течем, v. impf. 1) fließen, fluo. 2) кућу, новце, erwerben, gewinnen, lucror.
Тефèрич*, m. 1) die Landfahrt, Landpartie, epulum rusticum. 2) das Landhaus, villa;
„Па попали Турске карауле,
„И обори Турске теферике —
Тефтèдâр*, m. der Rechnungsführer, quaestor.
Тефтедâрев, ва, во, vide тефтедаров.
Тефтедâревица, f. vide тефтедаровица.
Тефтедâров, ва, во, des тефтедар, quaestoris.
Тефтедâровица, f. die Frau des тефтедар, uxor quaestoris.
Тефтèдâрски, ка, ко, 1) Teftedars-, quaestorius. 2) adv. teftedarisch, quaestoris more.
Тèфтер*, m. (διφθέρα) das Rechnungsbuch, rationarium, codex accepti et expensi.
Тефтерêње, n. das Aufschreiben der Rechnung, rationum adnotatio.
Тèфтерити, им, v. impf. buchhalten, rationes curo.
Тефтйш*, m. die Untersuchungscommission, das Untersuchungscommando an Ort und Stelle, quaestio (de latronibus).
Тефтишење, n. das тефтиш halten, quaestio.
Тефтишити, им, v. impf. тефтиш halten, quaestionem habeo.
Тèчевина, f. das Erworbene, res quaesita meo labore.
Течêње, n. 1) das Fließen, flumen. 2) das Erwerben, lucratio.
Тèчић, m. der тетка Sohn, filius amitae aut materterae.
Тéша, m. (Рес. и Срем.) vide Тешо.
Тèшан, Mannsname, nomen viri (von Теодор).
Тешêње, (Рес. и Срем.) vide тјешење.
Тèшити, им, (Рес. и Сем.) vide тјешити.
Тèшко, 1) weh, vae, male sit: тешко мени! тешко њему! Тешко лонцу из села зачине чекајући. 2) stark, sehr, valde:
„И тешко се кнеже дедворно,
„За свашто се умолит' мораше —
Тèшо, m. (Ерц.) hyp. v. Теодор.
Тèштан, на, но, (Рес. и Срем.) vide тјештан.
Тèшто (те што), was ist's darnach? quid tum? nil inde mali.

Тй, du, tu.
Ти, dat. von ти, 1) dir, tibi (als enclitica). 2) дао сам ти сину, deinem Sohne, tuo filio: био сам ти код куће; виђео сам ти брата. 3) scheinbar pleonastisch (das griech. τοι):
„Вено синоћ на конаку бјесмо,
„Господску ти вечер' вечерасмо,
„Ањепу ти ђевојку виђесмо! —
„Добро ти је рано поранити! —
„Чарна горо пуна ти си лада! —
Тигањ, m. vide тава.
Тигањић, m. } dim. v. тигањ.
Тигањица, f. }
Тиј, тија, тијо, still, tacitus. Тија вода брег рони.
Тијење, n. das Fettwerden, pinguefactio.
Тијесан (comp. тјешњи), сна, но, (Ерц.) eng, knapp, angustus.
Тијесто, n. (Ерц.) der Teig, massa (farinacea).
Тиква, f. 1) der Kürbis, cucurbita lagenaria Linn. 2) der Schedel, cucurbita.
Тиквенй, на, но, к. п. cjeme, Kürbis-, cucurbitae, cucurbitinum.
Тикветина, f. augm. v. тиква.
Тиквић, m. ein kleiner Kürbis, cucurbitula.
Тиквица, f. dim. v. тиква.
Тима, m. (Рес. и Срем.) vide Тимо.
Тимар*, n. das Striegeln, usus strigilis in equis, labor strigilis.
Тимарење, m. das Striegeln, strigilis usus.
Тимарити, им, v. impf. striegeln, strigili rado.
Тимјан, m. vide тамјан.
Тимо, m. (Ерц.) hyp. v. Тимотије.
Тимок, n. 1) Name des Grenzflusses zwischen Serbien und der Bulgarey, 2) die Gegend am Timok.
Тимотија, m. } Timotheus, Timotheus.
Тимотије, m. }
Тимочанин, m. човек из Тимока.
Тимочанка, f. vide Тимочкиња.
Тимочкй, ка, ко, von Тимок.
Тимочкиња, f. жена из Тимока.
Тињање, n. das Glimmen, ignis gliscens.
Тињати, ња, v. impf. glimmen, glisco.
Тињй, ња, ње, н. п. за тињи час, bald, hurtig, in kurzer Zeit, brevi, impigre.
Типса, f. vide стипса.
Типсање, n. vide стипсање.
Типсати, ам (типшем), vide стипсати.
Тир! } sagt man zur Ziege, damit sie
Тири! } beim Melken still halte, vox sistentis capram ad mulgendum.
Тирипλик*, m. бијели конци, што се продају по дућанима, Ladenzwirn, fila emta (non domi facta).
Тирипти́ска, cf. позајарити.
Тирипти́нгуске, f. pl. cf. опечетвелц (само у оној загонетки).
Тиса, f. die Theiß (besser Teiß), Tibiscus.
Тискање, n. das Drücken, pressio.
Тискати, ам, v. impf. drücken, premo.
Тиснути, нем, v. pf. drücken, premo.
Тисов, ва, во, Eiben-, a taxo.
Тисовина, f. Eibenholz, lignum taxi.
Тита! weg da (zu Kindern, daß sie etwas nicht angreifen sollen), vox impedientis infantem ne quid tangat.
Тити, тијем, v. impf. fett werden, pinguesco.
Титор, m. (κτίτωρ) der Wohlthäter eines Klosters, benefactor monasterii aut ecclesiae cf. приложник.
Титорка, f. die Wohlthäterin des Klosters, der Kirche, benefactrix.
Титралица, f. jабука, што се њом титра, der Wurfapfel, pomum projectile (?).
Титрање, n. das Werfen der Aepfel in die Höhe um sie wieder in die Hand aufzufangen, projectio pomorum in altum, eorumque exceptio.
Титрати се, амсе, v. n. impf. 1) im Falle aus der Höhe auffangen, excipio projectum quid manibus. Ђевојке се титрају jабукама: узме ђевојка двије jабуке, па и брзо једну за другом баца у небо и дочекује у руке:
„Па се титра златним буздованом
„К'о ђевојка зеленом jабуком —
2) ким, einen zum Besten haben, ludificor quem.
Титренке, f. pl. das Flitterwerk, die Squincaille, bracteae (?) quinquilles:
„На синџирим' ситне титренке,
„Што ђевојке носе о грлоцу —
Тић, m. ein junger Vogel, pullus, avicula.
Тица, f. der Vogel, avis.
Тицање, n. das Rühren, Anrühren, tactus.
Тицати, ичем, v. impf. rühren, anrühren, attingo.
Тичар, m. eine Ebene unter Ловћеном:
„С војском сиђи до поља Тичара,
„На Тичару с војском Дрину пређи —
Тичетина, f. vide тичурина.
Тичица, f. dim. v. тица.
Тичјй, чја, чје, Vogel-, avis, avium.
Тичурина, f. augm. v. тица.
Тишина, f. die Stille, silentium. 2) die Windstille auf Flüssen, silentium venti.
Тишћање, n. das Drücken, pressio.
Тишћати, шћим ма, v. impf. 1) drücken

ћен, premo. 2) ängstigen, kümmern, ango.
Тје̏ме, мена, n. (Ерц.) der Scheitel, vertex.
Тје̏менце, n. dim. v. тјеме.
Тјешење, n. (Ерц.) das Beruhigen, pacatio, consolatio.
Тје̏шити, им, v. impf. (Ерц.) beruhigen, paco, н. п. дијете.
Тје̏штан, на, но, (Ерц.) н. п. руке, beteigt, massa illitus.
Тка̂ља, f. die Weberin, textrix.
Тка̀ница, f. ein gewebter Gürtel, Scherpe, cingulum textum.
Тка̀нице, f. pl. Art Frauenscherpe, cinguli genus.
Тка̀ничица, f. dim. v. тканица.
Тка̀ње, n. 1) das Weben, textus. 2) das Gewebe, textura.
Тка̀ти, чем, (и ткам), v. impf. weben, texo.
Тко̀, кога, vide ко.
Тко̀год, когагод, (Рес. и Срем.) vide ткоговђ.
Тко̀гођ, когагођ, (Ерц.) vide когођ.
Тла̀пити, им, v. impf. сву ноћ сам тлапио којешта, durcheinander träumen, somnio susdeque.
Тла̀пљење, n. das Durcheinanderträumen, somnia promiscua.
Тла̀чење, n. das Treten, conculcatio.
Тла̀чити, им, v. impf. worauf treten, calco:
„Јелен попасе смиљ по загорју,
„Више га тлачи, кер' што га пасе —
То̏, 1) n. von тај, та, то, das, istud. 2) als conj. im Nachsatz (selten), so. — ако ти дођеш, то ће и он доћи, so wird auch er kommen, veniet et ille; ако тако буде, то смо ми пропали (ако тако буде, пропали смо).
То̀бе, n. учинио тобе да не пије вина, т. ј. зарекао се, er hat ein Gelübde gethan, er hat geschworen (?). —
То̀боже, vorgeblich, seyn sollend, simulate, non ita ut oporteret; dem Namen nach, nomine, non re.
То̀божњи, ња, ње, vide токоршњи.
То̀болац, лца, m. der Beutel, Schnurbeutel (aus einem Stücke), crumena. Плашиву трговцу говно у тоболцу.
То̀бџибаша*, m. der Oberkanonier, tormentariorum praefectus.
То̀бџија*, m. der Kanonier, emittens tormenta, miles tormentarius.
То̀бџијин, на, но, des Kanoniers, tormentarii militis.
Тобџѝјница, f. des Kanoniers Frau, uxor militis tormentarii.
Тобџѝјски, ка, ко, 1) Kanonier-, tormentariorum. 2) adv. wie ein Kanonier, more tormentarii.
Тобџѝјевић, ка, ко, vide тобџијски.
То̀бџилук*, m. der Kanonierdienst, ars militis tormentarii.
То̑ван, вна, но, wohlbeleibt, carnosus:
„Товни коњи, а бијесни Турци —
То̀вар, m. die Saumlast, onus jumenti (macht 100 Oka).
То̀варење, n. das Aufladen, Belasten, oneratio.
То̀варити, им, v. impf. н. п. коња, кола, лађу, beladen, belasten, onero.
Това̑рнина, f. die Stricke zur Befestigung der Saumlast, funes firmando jumenti oneri.
То̀вити, им, v. impf. н. п. коња, вола, gut füttern, fett machen, pabulum amplum praebeo.
Товље̏ње, n. das Mästen, pabuli ampli praebitio.
То̀да, f. (hyp. v. Тодора) Frauenname, nomen feminae.
То̀дица (То̀дица), f. dim. v. Тода:
„Љуби ме Тодо То̀дице,
„Љуби ме душо и срце —
То̀дор, m. vide Теодор.
То̀дора, f. Frauenname, nomen feminae.
Тодо̀рчић, m. dim. v. Тодор.
То̀злуке*, f. pl. } vide доколенице.
То̀злуци*, m. pl. }
То̀јага, f. vide батина 1.
То̀ке*, f. pl. 1) eine Art silbernen (auch messingenen) Kürasses, der zur Zierde vorne angeschnallt wird, ornatus loricae argenteae. 2) eine Art knopfartiger, länglicher Platten, die vorne an die Dolama genähet werden, laminae vesti adsutae splendoris caussa.
То̀кмак*, m. vide ћулумак.
То̀кмачић, dim. v. токмак.
То̀кмучити, нем, v. pf. dim. v. утокмучити.
То̀корсе, vide тобоже.
То̀коршњи, ња, ње, sogenannt, seyn sollend, qui immerito nomen hoc gerit: камо тај наш токоршњи господар?
То̀лдос, само у овој загонетки: Оздо толдос, озго толдос, а у среди митиволдос толдос? (т. ј. корњача).
Толѝки, ка, ко, 1) so viel, tantus. 2) so groß, tantus.
Толи̑ко (то̀лико), so viel, tantum.
Толѝшни (то̀лишни), на, но, dim. v. толики.
Толма̂ч, m. der Dolmetsch, interpres.
Толма̀чев, ва, во, des Dolmetsch, interpretis.
Толма̀чење, n. das Dolmetschen, interpretatio.
Толма̀чити, им, v. impf. dolmetschen, interpretor.
То̀ља, f. (у Сријему) дрво, што се

привеже уз косиште кад се жито коси, да обара жито управо.
То̏ма, m. Thomas, Thomas.
То́ма, m. (Рес. и Срем.) vide Томо.
Тома̀нија, f. Frauenname, nomen feminae.
Тома̑ш, m. Mannsname, nomen viri (von То́ма).
То̀мица (То́мица), m. dim. v. Тома.
То́мо, m. (Ерц.) hyp. v. То̏ма.
То̀мруци, ука*, m. pl. vide кладе.
То̀нути, нем, v. impf. zu Grunde gehen, versinken, mergor.
То̀ња, f. Art Wetters, tempestatis genus: попала ти га тоња, украшће ти неко коња (у приповијетки).
То̑п*, f. die Kanone, tormentum (bellicum).
То̀пал, пла, ло, lauwarm, tepidus.
Топа̑л*, m. der Lahme, claudus, vide ромо.
Топа̀ласт, та, то, vide ром.
То̀пити, им, v. impf. schmelzen, liquefacio.
То̀пић, m. dim. v. топ.
Топли̏к, m. m. j. вјетар, (cm.) der Südwind, warmer Wind, ventus tepidus:
„Топлик вјетар у стре' ударио,
„А бијели снијег окопнио —
Топли́на, f. die laue Wärme, tepor.
То̀плити, им, v. impf. н. п. ногу, руку, главу, warm machen, tepefacio.
То̀плица, f. 1) warmes Bad, thermae. 2) Топлица, Dorf in Serbien, und daher 3) Топличанин und auch Топлица Милан:
„Друго јесте Топлица Милане —
„И пусти ми старога Топлицу —
Топље̏ње, n. 1) das Schmelzen, liquatio. 2) das Wärmen, tepefactio.
То̀повски, ка, ко, н. п. кола, шане, Kanonen-, tormentarius.
Топо̀ла, f. die Pappel, populus.
Топо̀лик, m. der Pappelwald, populetum.
Топо̀лов, ва, во, Pappel-, populeus.
Топо̀ловина, f. Pappelholz, lignum populeum.
Топо̀љак, m. vide тополик.
Топр̀в, erst, vixdum. cf. тек.
То̀пуз*, m. der Streitkolben, vide буздован.
То̀пузина, f. augm. v. топуз.
То̀пчидер, m. ријека у Бијоградској нахији (утјече у Саву више Бијограда).
То̑р, m. die Hürde (für das Hornvieh), crates.
То́рањ, рња, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kirchthurm, turris aedis (sacrae).
То́рба, f. der Tornister, pera.
Торба̑р, m. 1) der торбе-Macher, confector perarum. 2) Krämer, Hausirer, institor.
Торбе̏тина, f. augm. v. торба.
То̏рбица, f. dim. v. торба.
Торбо̀ноша, m. der Quersackträger (z. B. bei den Räubern), perae portator:
„Арамбаше земљу поараше,
„Торбоноше благо однијеше —
Торбу̀рина, f. vide торбетина.
Торе̏ње, n. das Misten des Viehes, stercoris positio.
То̀рина, f. Boden, wo ehevor das Vieh gestanden, und ihn dadurch gedüngt hat, locus stercore facto fecundatus.
То̀рити, им, v. impf. misten, stercus facio.
То̀рлак, m. ein Großsprecher, gloriosus.
Торла̑ње, n. das Großsprechen, jactatio, clamitatio.
То̀рлати, ам, v. impf. großsprechen, clamito, glorior.
Торња̑ње, n. das Machen, daß man fortkommt, maturatio.
То̀рњатисе, амсе, v. r. impf. fortmachen, maturo: торњајсе одавле.
Торо̀ка̑ње, n. das Schreyen, Lärmen, clamitatio.
Торо̀кати, рочем, v. impf. schreyen, lärmen, clamito.
Торо̀куша, f. die Lärmglocke (als Scheltwort von einem Weibe), femina clamitans.
Тотр̀кање, n. das Klopfen des Baumspechts, pulsatio ut picus facit in arbore.
Тотр̀кати, рчем, v. impf. } klopfen wie
Тотр̀кнути, нем, v. pf. } ein Baumspecht, pulso (de pico).
Тоци̏љ, m. der Wetzstein, Schleifstein, cos.
Тоциља̑ње, n. das Schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro, feror.
Тоци̏љатисе, амсе, v. r. impf. schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro.
То̀чак, чка, m. 1) das Rad, rota. cf. коло. 2) die Röhre am Brunn, fistula putei. 3) ein Rohrbrunn selbst, puteus fistularis.
Точе̑ње, n. 1) das Schenken (Schütten), infusio. 2) das Wetzen, Schleifen, exacutio.
То̀чити, им, v. impf. 1) schenken, schütten, fundo. 2) н. п. сјекиру, wetzen, schleifen, exacuo.
То́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Тошо.
То́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Тодор.
Тра́ва, f. 1) das Gras, gramen. 2) ein Kraut, eine Pflanze, herba.
Тра̀вара, f. m. j. жена, која даје траве, die Kräutlerin, Kräuterfrau, herbaria.

Травијање, n. das übermäßige Essen, manducatio immoderata.
Травијати, ам, v. impf. immer nichts als essen, nil nisi manduco.
Травица, f. dim. v. трава.
Травица, f. Frauenname, nomen feminae.
Травка, f. ein Stück Gras, gramen.
Травник, m. Stadt in Bosnien. Травничанин, човек из Травника, Травнички, ка, ко, von Травник.
Травуљина, f. augm. v. трава.
Травурина, f. augm. v. трава.
Травчица, f. dim. v. травка.
Траг, m. 1) die Fußstapfe, vestigium. 2) без трага, spurlos, über die Maßen, ungeheuer, immensum quantum: отиде без трага; далеко без трага; скупо без трага; ући коме, или чему у траг, и т. д.
Тражење, n. das Suchen, indagatio.
Тражити, им, v. impf. suchen, quaero.
Тражитисе, имсе, v. r. impf. Spur zurücklassen, vestigia facio, н. п. зецови.
Трајање, n. das Dauern, duratio.
Трајати, јем, v. impf. dauern, duro.
Трањав, ва, во, н. п. обућа, liederlicher Anzug, dissolutus, neglectus. 2) (im Scherze) посао, liederliche Arbeit, opus male factum.
Трање, f. pl. 1) vide кроиње, (die Trage). 2) die Fetzen, Lumpen, laciniae.
Трандовиље, n. (Τριανταφυλλον) alcea rosea Linn.
Трап, m. die Rübengrube, fovea adservandis rapis.
Трапова недеља, f. vide себична недеља.
Трба, f. hyp. v. трбу.
Трбобоља, f. das Bauchweh, der Bauchschmerz, das Bauchgrimmen, tormina, dolor alvi.
Трбоња, m. der Dickbauch, homo abdomine magno.
Трбу, трбуа, m. der Bauch, alvus, venter.
Трбушат, та, то, dickbauchig, ventrosus.
Трбушина, f. augm. v. трбу.
Трбушчић, m. dim. v. трбу.
Трг, m. die Waare, das Kaufmannsgut, merx:
„И у лађу трга свакојака,
„Понајвише сјајни огледала —
Трганци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Тргање, n. das Reißen, ruptio, abruptio.
Тргати, ам, v. impf. reißen, abreißen, rumpo: тргају се конци, der Zwirn reißt, rumpitur filum.
Тргнути, нем, v. pf. reißen (einen bei der Hand, die Pistole aus dem Gürtel), rapio, arripio.
Трговање, n. das Handeln, mercatus.
Трговати, гујем, v. impf. handeln, mercaturam exerceo.
Трговац, вца, der Handelsmann, mercator.
Трговачки, ка, ко, 1) Handels-, mercatorius. 2) adv. more mercatoris.
Трговина, f. der Handel, mercatura.
Трговчић, m. dim. v. трговац.
Треба, f. (Рес. и Срем.) vide тријеба.
Требати, ам, v. impf. 1) vonnöthen seyn, opus est. 2) треба ићи, man muß gehen, oportet ire.
Требевић, m. планина у Босни:
„Требевићу висока планино!
„С тебе ми се види Сарајево —
Требиње, n. Stadt in der Herzegowina. Требињанин, човек из Требиња. Требињски, ка, ко, von Требиње.
Требити, им, (Рес. и Срем.) vide тријебити.
Требитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријебитисе.
Требишњица, f. ријека у Ерцеговини.
Требљење, n. (Рес. и Срем.) vide тријебљење.
Требник, m. das Ritual, liber ritualis.
Требовање, n. das Brauchen, Vonnöthen haben, indigentia, usus.
Требовати, бујем, v. impf. 1) vonnöthen haben, egeo. 2) vonnöthen seyn, opus est.
Трезан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide тријезан.
Трезнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријезнитисе.
Тренда, f. Frauenname, nomen feminae.
Треница, f. 1) das Reibeisen (österr. Riebeisen), radula serviens tritui. 2) ein gesägtes Bret (österr. Pfosten), tabula.
Тренути, нем, v. pf. das Auge zuthun, claudo oculum: цијелу ноћ нијесам тренуо.
Тренуће ока, n. der Augenblick, momentum.
Трепавица, f. die Augenwimper, cilium.
Трепет, m. das Beben, tremitus.
Трепетање, n. das Zittern (des Laubes), trepidatio.
Трепетати, ећем, v. impf. zittern (vom Laube), trepidat (folium).
Трепетљика, f. das, was an der Zitternadel zittert, argentum tremulum de acu.
Трептање, n. 1) das Zittern, trepidatio, motus tremulus. 2) das Flattern, motus alarum.
Трептати, ћем. v. impf. (mit den Augen) blinzeln, nicto.
Трепташи, ипим, v. impf. flattern, moveo alas:

„Паун трепти да полети,
Паун мој, паун мој —

Трепча̂на̂ игла, f. die Zitternadel, acus tremula.

Трепча̀ница, f. vide трепчана игла.

Тре̑сак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide тријесак.

Тре́сење, n. das Schütteln, quassatio.

Тре̑ска, f. der Splitter, die Splitter, assula.

Тре̏снути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.

Тре́сти, сем, v. impf. schütteln, quasso.

Тре́стисе, семсе, v. r. impf. zittern, beben, concutior, tremo.

Трећа̂к, m. н. п. коњ, dreyjährig, trimus.

Тре̏ћ̂и, ћа, ће, der dritte, tertius.

Тре̏ћина, f. ein Drittel, triens, pars tertia.

Тре̏шња, f. 1) die Kirsche, cerasus. 2) die Kirsche, cerasum.

Тре̏шњица, f. dim. v. трешња.

Тре̏шњов, ва, во, Kirschen-, cerasinus.

Тре̏шњовац, вца, m. Kirschenstab, baculus cerasinus.

Тре̏шњовача, f. 1) Stock von Kirschholz, baculus cerasinus. 2) vide трешњовица.

Тре̏шњовина, f. Kirschholz, lignum cerasinum.

Тре̏шњовица, f. Kirschbranntwein, vinum ustum e cerasis.

Тре̏штина, f. ein Splitter assula.

Тре̏шће, n. (Рес. и Срем.) vide тријешће.

Трза̂ње, n. das Reißen (schnelle Ziehen), raptio, arreptio.

Тр̏зати, тржем, v. impf. reißen an etwas, rapio.

Тр̏затисе, тржемсе, v. r. impf. reißen (z. B. пушка), auffahren (im Schlafe), excutior.

Три̑, drey, tres.

Трив̑ун, m. Thryphon, Tryphon.

Трив̑унац, нца, m. dim. v. Тривун.

Три́десет, dreyßig, triginta.

Три́десети̑, та, то, der dreyßigste, tricesimus.

Три́дест, vide тридесет,

Три́дестеро, vide тридесторо.

Три́дести̑, та, то, vide тридесети.

Три́десторо, Anzahl von dreyßig, triginta.

Триест, vide тридесет (mit allen Ableitungen).

Трије̏ба, f. (Ерц.) der Bedarf, die Noth: није тријебе говорити о том.

Трије̏бити, им, v. impf. (Ерц.) säubern, expurgo: пасуљ, сочиво, пиринач.

Трије̏битисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) z. B. од вашију, sich säubern, purgari. 2) z. B. шљиве од цвијета, decussisse folliculos calycis.

Трије̏бљење, n. (Ерц.) das Säubern, expurgatio.

Трије̏зан, зна, но, nüchtern (unberauscht), crapula solutus, sobrius.

Трије̏знитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) никад се не тријезни, er wird nie nüchtern, schläft den Rausch nie aus, crapulam edormio.

Трије̏сак, ска, m. (Ерц.) vide грош: пуче као тријесак; здрав моли као тријесак.

Три̏јест, m. (Ерц.) Triest, Tergestum.

Три̏јешће, n. (coll. Ерц.) die Splitter, assulae, festucae.

Три́на, f. das Bißchen, mica, frustulum.

Три́наест, dreyzehn, tredecim.

Три́наестеро, vide тринаесторо.

Три́наести̑, та, то, der dreyzehnte, decimus tertius.

Три́наесторо, Anzahl von dreyzehn, tredecim.

Три́не, f. pl. die Abfälle vom Heu in der Krippe, frustula foeni.

Три́нити, им, v. impf. bröseln, frio.

Три́ница, f. dim. v. трина.

Трињѐње, n. das Bröseln, friatio.

Три́пко, m. Mannsname (von Трипун), nomen viri.

Трипу̑н, m. Tryphon, Tryphon.

Трипу̑нь дан̑, ња дне, m. Festtag des heil. Tryphon, dies festus S. Tryphonis (den 1. Febr.).

Три́пут (три пута), drey Mal, ter, tribus vicibus.

Три́ста, dreyhundert, tercenti.

Три̏ћида, f. (мени се чини као да у Србији говоре т р и ћ е л а) der dreyarmige Leuchter, mit dem der Bischof den Segen gibt.

Три́це, f. pl. 1) vide мекиње. 2) die Excremente, recrementa.

Три́чав, ва, во, Dreck-, stercoreus.

Три́чан, чна, но, н. п. киселица, Kleyen, furfuraceus.

Три́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Тришо.

Три́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Тривун.

Тријѐстанскӣ, ка, ко, v. Тријест.

Тр̑к, m. der Lauf, cursus. Тако ми мога брка, биће око куће трка.

Тр̏ка, f. der Wettlauf, das Wettrennen, curriculum.

Тр̀кање, n. das Herumlaufen, circumcursatio.

Тр̀кати, трчем, v. impf. umherlaufen, circumcurso.

Тр̀лити, им, v. impf. aufpassen (im клис-spiel) auffangen, capto.

Тр̀лица, f. 1) die (Flachs-) Breche, frangibulum. 2) der Ast, womit der Auf-

fangende auf den клис aufpaßt, ramus captantis клисим.

Трља, m. онај што трли кад се банају ђеца, der Aufpasser im банатисе-Spiel, captator. cf. банатисе.

Трљање, n. das Reiben, friatio, tritus.

Трљати, ам, v. impf. reiben, attero.

Трљење, n. das Aufpassen im клис-Spiel, captatio.

Трљин, на, но, des трља, captatoris.

Трмка, f. vide копиница.

Трн, m. 1) глогов, vide глог, 2) црни, der Dorn, spina (prunus spinosa Linn). Трн му под реп и борова шешарка.

Трнење, n. das Auslöschen, exstinctio.

Трнити, им, v. impf. m. j. жито на гувну, das ausgetretene Getreide vom Viehkoth reinigen, everro recrementa ex area.

Трнић, m. dim. v. трн.

Трнов, ва, во, Dorn-, spinae.

Трномет, m. (у Бачкој) велика метла, што се њом скида слама и балега са жита на гувну кад се вије, der Besen (von Dorn?) um den Viehkoth von der Dreschtenne hinwegzukehren, scoparum genus.

Трнути, нем, v. impf. вамру, свијећу, auslöschen, exstinguo.

Трнути, нем, v. impf. erstarren, torpeo.

Трњак, m. ein Dornbusch, dumetum.

Трње, n. (coll.) die Dornen, spinae.

Трњење, n. das Wegkehren des Unraths von der Tenne, eversio stercoris ab area.

Трњина, f. 1) die Schlehe, bacca pruni spinosae Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Трњиница, f. dim v. трњина:
„Oj девојко морска трњинице —

Трôв, m. ein betäubender und berauschender Fischköder, esca piscaria, inebrians.

Тровање, n. das Vergiften (der Fische), venenatio.

Тровати, рујем, v. impf. vergiften, veneno.

Трòглав, ва, во, dreyköpfig, triceps.

Трòгоче, чета, n. н. п. ждријебе, dreijähriges Thier, trimus (equus).

Тројак, ка, ко, dreyerley, trifarius.

Тројан (или Тројанов град), m. Зидине на Церу (више Дворишта). Онуда Срблли приповиједају, да је у оном граду био некакав Тројан краљ, који је ишао сваку ноћ (зашто дању није смијо од сунца, да га не растопи) у Сријем те љубио некакву жену (или ђевојку); кад би дошао онамо (у Сријем), онда би напакали коњма зоб, па кад би коњи позобали зоб, и пијетли запјевали, онда би пошао натраг, и до сунца би дошао у свој град. Једном кажу да је муж оне жене (или други неко?) усуо у зобнице пијесак мјесто зоби, а пијетлима свима повадио језике (да не могу пјевати): тако се краљ, чекајући док пијетли запјевају, забавио дуго, питао слугу јесу ли коњи позобали зоб, а слуга му казао да нијесу (зашто је само пипао рукама оздо); у том се одоцни; кад већ види шта је, онда узјаше на коња па побјегне, но у путу га спигне сунце, онда он брже боље сјаше с коња па утече под пласт и сакријесе од сунца, но (његовом несрећом) наиђу говеда те разбучу пласт, и ту га растопи сунце.

Трòји, троја, троје, drey, tres: троји јади, троје гаће, троја врата.

Тројица, f. Anzahl von drey, tres.

Тројица, f. 1) die Dreyeinigkeit, trinitas: помози света тројице;
А. Бојиш ли се свете тројице?
Б. Бојим зле и двојице.
2) намастир у Ерцеговини. 3) намастир у Босни (у Зворничкој нахији). cf. Тавна.

Тројице, f. Pfingsten, pentecoste.

Тројичин дан, на дне, m. vide тројице.

Тројка, f. 1) die Drey, numerus ternarius. 2) ein Faß von drei Eimern, dolium trium amphorarum.

Тројство, f. die Dreifaltigkeit, trinitas: тако ми тројства.

Тролијеска, f. само у овој загонетки: Лијеска тролијеска, у лијесци огањ гори, и у огњу човек стоји (у Сријему кажу липа тролипа, мјесто лијеска тролијеска)? т. ј. огледало.

Тролипа, f. cf. тролијеска.

Трољање, n. das Verbale von трољати.

Трољати, ам, v. impf. (scherzhaft) dünn und hörbar scheißen, caco tenue et cum strepitu.

Трољетни, на, но, н. п. грозница, drey Jahre dauernd, triennis.

Трољетница, f. т. ј. трољетна грозница:
„Мучи мајко замукласе
„Од грознице трољетнице —

Тром, ма, мо, schwerfällig, tardus, gravis.

Тромеђа, f. Ort, wo drei Grenzen zusammentreffen, locus trifinis (?).

Троноша, f. Kloster und Fluß im Jadar.

Троношанин, калуђер из Троноше.

Трòноштиї, ка, ко, von Троногша. cf. запроноштити.

Тро̀п, m. die Schmalztreber, recrementa butyri liquati.

Тро̀пол, ла, ло, von drei Stücken (Tuches), latus tres panni latitudines:

„До зоре je девет намирила,
„И откала трополу поњаву —

Тро̀струк, ка, ко, dreifach, triplex.

Тро̀шак, шка, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) die Kosten, sumtus. cf. àрач.

Трошѐње, n. das Zehren, expensatio.

Тро̀шити, им, v. impf. ausgeben, zehren, expendo.

Тро̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expendo.

Тр̀панац, нца, m. трпанац у соби, не може се човек окренути, es ist alles voll gehäuft im Zimmer; man kann sich kaum umdrehen; vix te moveas, ita plenum est cubile.

Трпа̀нцук *, m. eine Reisesense, falx foenaria plicatilis.

Трпа̂ње, n. das Uebereinanderhäufen, accumulatio.

Тр̀пати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, accumulo.

Тр̀патисе, амсе, v. r. impf. sich wohin drängen, intrudor.

Тр̀пеза, f. der Tisch, mensa. cf. сто, астал, синиjа.

Трепѐза̂р, m. der Tafeldecker (in den Klöstern), monachis a triclinio.

Трпеза̀рев, ва̀, во, vide трпезаров.

Трпеза̀риjа, f. der Speisesaal in den Klöstern, coenaculum (refectorium).

Трпеза̀ров, ва, во, des трпезар, tricliniarii.

Трпѐза̂рскиї, ка, ко, 1) Tafeldecker-, tricliniarii. 2) adv. wie ein трпезар, more tricliniarii.

Тр̀пети, пим, (Рес.) } vide трпљети.
Тр̀пити, им, (Срем.) }

Тр̀пљење, n. das Ertragen, toleratio.

Тр̀пљети, им, v. impf. (Ерц.) leiden, ertragen, perpetior.

Тр̀ска, f. arundo epigeios Linn.

Тр̀т, мрт (in der Erzählung, um das verlegene Stammeln des überwiesenen (Diebs u. dgl.) anzudeuten, interjectio de confusione criminis convicti.

Тр̀ти, трем (и тарем), трьо, v. impf. reiben, tero.

Тр̀тица, f. das Schweifstück vom gebratenen Geflügel,

Тр̀тосити, им, v. impf. schnell daher plappern, blatero indistincte.

Тр̀тошѐње, n. das Schnellplappern, blateratio.

Тр̀ħење, n. das Recken des Hintern in die Höhe, arrectio natium.

Тр̀ħитисе, имсе, v. r. impf. den Hintern in die Höhe recken, arrigo nates.

Тру́ба. f. 1) die Trompete, tuba, buccina. 2) труба платна, ein Stück fest zusammen gewickelter Leinwand, massa lintea: што ми ти je зашто: зацубасто, зарубасто, женама je драго? (т. j. труба платна). 3) das fest aufgezogene Garn am Weberbaum, stamen telae:

„Доведи ми дугонркту другу,
„Да прокопа на вратилу трубу —

Тру́бити, им, v. impf. trompeten, buccina cano.

Тру́бљење, n. das Trompeten, cantus buccinae.

Тру̑д, m. 1) gen. тру́да, die Mühe, opera, labor. 2) gen. тру̑да, (у Бачкој и у Срjему женскога рода), der Feuerschwamm, boletus igniarius Linn: труд буков, церов, или од гљиве.

Тру̀дан, дна, но, 1) ermüdet, lassus: трудан и уморан. 2) тру́дна жена, schwanger, gravida.

Тру̀дба, f. die Bemühung, Mühe, opera impensa.

Тру́дити, им, v. impf. einen bemühen, ihm Mühe machen, fatigo.

Тру́дитисе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, fatigor circa rem, desudo in re.

Тру́ħење, n. das Bemühen, defatigatio.

Трула́дак, тка, m. ein Stück faules Holz, fauler Apfel, putre lignum, malum.

Тру́леж, m. verfaultes Zeug, res putres.

Трули̇на, f. der Moder, das morsche Stück, pars putrida: одсиjеца до трулине.

Тру̀лити, им, v. impf. faulen, putresco.

Тру́ло, n. (у Сриjему) die Kuppel in der Kirche, tholus. cf. кубе.

Трулѐње, n. das Modern, putror.

Тру́мпа, f. der Trupp, Haufe, turba. cf. гомила:

„Коj' с малиjем боjа бити не ħе,
„Веħе жели да на трумпу удри —

Тру̑н, m. der Splitter (im Auge), festucula.

Тру́нак, нка, m. hyp. v. трун.

Тру́нити, им, v. impf. 1) anstäuben, verunreinigen, sordibus conspergo. 2) труни сниjег, es stöbert, nives circumvolitant.

Тру̀нка, f. vide трун.

Тру̀нути, нем, vide трулити.

Тру̀нчица, f. dim. v. трунка.

Тру̀њав, ва, во, mit Splittern verunreinigt, aqua festuculis turbida.

Тру̑ње, n. (coll.) Staub, pulvis.

Тру́њење, n. das Anstäuben, adspersio pulveris.

Труо, трула, ло, morsch, verfault, putris.
Труп, m. der Rumpf, truncus.
Трупина, f. 1) augm. v. труп. 2) der Kloß, caudex.
Трусина, f. Berg in der Herzegowina:
„Други мејдан под гором Трусином —
Трут, m. } die Drohne, fucus.
Трутина, augm. } die Drohne, fucus.
Труцкање, n. das Schütteln (im Wagen), quassatio.
Труцкатисе, амсе, v. r. impf. geschüttelt, werden, quassor.
Трц врц, interj. von der Verlegenheit eines durch Einwürfe und Fragen Ueberwiesenen, detergiversatione convicti.
Трчи на поље, шети у кућу (биће нокао), scherzhaft für Laxiren, alvus fluet.
Трчање, n. das Laufen, cursus.
Трчати, чим, v. impf. laufen, curro.
Трчкарење, n. dim. v. трчање.
Трчкарити, им, dim. v. трчати.
Трчуљак, љка, m. cf. висуљак (само у оној загонетки).
Ту, dort, da, istic.
Туг*, m. der Roßschweif (als Ehrenstandarte der türkischen Paschen), insigne caudae equinae.
Туга, f. 1) туга ме је, es schaudert mich, cohorresco:
„Ђе је сама, а не има друга,
„Да је није од горице туга —
2) туго и невољо! sagt die unwillige, aber immer liebende Mutter zum Kinde das ihr Kummer und Noth macht, convicium matris amantis in infantem.
Тугаљив, ва, во, kitzelig, titillationem aegre sustinens, titillabilis. cf. чкаљив.
Туговање, n. das Klagen, Wehklagen, lamentatio.
Туговати, гујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Туговатисе, гујемсе, v. r. impf. klagen, lamentor:
„Поче им се Ћупић туговати —
Туђ, ђа, ђе, fremd, alienus.
Туђење, n. das Schämen, Verlegen seyn in einem fremden Hause, verecundia in domo aliena.
Туђин, m. der Fremdling, peregrinus.
Туђинка, f. die Fremde, peregrina:
„Али ми не да туђинка,
„Туђинка добра ђевојка:
„Ја добра коња оседлам,
„Туђинка ми га расседла —
Туђитисе, имсе, v. r. impf. sich fremd betragen, verlegen seyn wie ein Fremder, verecundor.
Тужан, жна, но, betrübt, arm, unselig, miser:
„Тужна јадна да сам вода ладна —
Тужба, f. die Klage, accusatio.
Тужење, n. 1) das Klagen (vor Gericht) accusatio. 2) das Klagen nach einem Todten, ululatus de mortuo.
Тужити, им, v. impf. плакати иза гласа (особито за мртвим) и нарицати, т. ј. говорити: јаој Божо (или како му буде име) моје грдне ране! јаој ко ће твога пуста коња јахати? јаој ко ће твоје аљине носити? јаој ко ће твоје оружје пасати и т. д. einen Todten beweinen, plango. Мати за сином и сестра за братом тужи кашто по двије и по три године; кад је сама код куће, или кад изиђе куд у поље, а она тужи и нариче као да пјева. Доста пута би суза из камена уздарила, како жалостиво мати нариче за сином, или сестра за братом. У садашње вријеме срамота је жени тужити за мужем, а још већа испрошеној ђевојци за момком; али се у пјесмама пјева да су и жене тужиле за мужевима и ђевојке за момцима, н. п.
„Пуче пушка из кола другога
„Те удари у колу Дамљана.
„Дамљан паде, а љуба допаде:
„Мој Дамљане, моје јарко сунце!
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало!
„Ал' ми брже за горицу зађе —
„Марка жали и отац и мајка,
„А Андрију ни отац ни мајка,
„Него једна из села девојка,
„Жалила га, па је говорила:
„Јаој Андро моје чисто злато!
„Ако би те у рукаве везла,
„Рукав ће се одма издерати,
„Па ђе твоје име погинути;
„Ако би те у песму певала,
„Песма иде од уста до уста,
„Па ће доћи у погана уста;
„Ако би те у књигу писала,
„Књига иде од руке до руке,
„Па ће доћи у погане руке —
„Боже мили чуда великога!
„Ко л' је ово кога ожалио?
„Ил' је мајка јединога сина?
„Ил' сестрица брата рођенога?
„Ил' је снаа ручнога ђевера?
„Ил' ђевојка првог заручника?
Тужити, тужим, v. impf. кога, klagen (vor Gericht), accuso.
Тужитисе, имсе, v. r. impf. коме, на кога, sich beklagen, klagen, conqueror.
Тужњава, f. die Wehklage, ululatus: стоји тужњава.
Тузла*, f. 1) das gesottene Salz, sal excoctum ex aqua salifera. 2) (доња и горња) Namen einer Stadt in Bosnien, wo so eine Siederey besteht, nomen oppidi. Тузланин, човек из Тузле. Тузланскй, ка, ко, von Tuzla.

Тук, m. 1) der Winkel, angulus, cf. кут. 2) ударио тук на лук, zwey harte Steine sind aneinander gerathen, dignus dignum reperit.
Тука, f. vide будија.
Тукац, кца, m. vide будац.
Тукнути, нем, v. pf. 1) ein wenig (Knoblauch) stoßen, contundo. 2) schlagen (dem Geruche nach), oleo, suboleo: ово месо тукне мало.
Тулум*, m. vide мјешина.
Тулумина, f. augm. v. тулум.
Туљак, љка, m. } 1) die Einsteckröhre in
Туљац, љца, m. } der каблина, fistula minor inserta majori (in mola). 2) eine Art Falle für Füchse u. dgl. genus decipulae, laquei.
Тума̀рање, n. das vorwitzige Umhergehen, vagatio curiosa.
Тума̀рати, ам, v. impf. vorwitzig umherschlendern, vagor curiosus.
Тума́рити, им, v. pf. hineinplumpen (in ein Haus, ohne anzuklopfen), intro improvisus.
Тумба, adv. vom Faß, wenn es aufrecht steht, de dolio erecto.
Тумбање, n. das Umlegen (eines Fasses), inversio.
Тумбас*, m. der Ponton (Schiff zur Schiffbrücke), ponto.
Тумбати, ам, v. impf. н. п. буре, umlegen, umdrehen, everto.
Туна, vide ту.
Туња, f. vide гуња.
Туп (comp. тупљи), па, по, stumpf, hebes.
Тупара, f. тупа сјекира, eine Art stumpfer Hacken, securis obtusior.
Тупити, им, v. impf. abstumpfen, obtundo, hebeto.
Тупкање, n. das Stampfen (der Ziegen), tundo, supplodo.
Тупкати, ам, v. impf. mit den Füßen stampfen, supplodo.
Тупљење, n. das Abstumpfen, hebetatio.
Тупоглав, ва, во, stumpfen Kopfes, capitis obtusi: иди погани тупоглава! (кажу ђетету, н. п. кад не може што да упамти).
Тур, m. der Hosenlatz, tegumentum braccarum.
Тура*, f. 1) н. п. кордована, или ибришима, ein Bündel, fasciculus. 2) auf der Münze die Kopfseite, pars adversa numi.
Тура̀дија, f. (coll.) die Türken, Turca.
Турак, рка, der Türke (besonders wenn man die Deutschen redend einführt; denn gut serbisch heißt er Турчин, pl. Турци), Turca.
Турање, n. das Werfen, jactus.
Турати, ам, v. impf. werfen, jacio.
Туратисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacio, jaculor.
Тургуља, f. (једни говоре и шургуља) т. j. шљива, Art frühzeitiger Pflaumen, pruni genus.
Турити, им, v. pf. werfen, jacio.
Туритисе, имсе, v. r. pf. werfen, jaculor.
Туркање, n. (dim. v. турање) das Fortstoßen, promotio.
Туркати, ам, (dim. v. турати) fortstoßen, promoveo (z. B. wenn viele beisammen sitzen, und einer den andern zum Weiterrücken stößt).
Туркѐшања, f. augm. v. Турчин.
Туркиња, f. die Türkin, Turca, femina Turcica.
Туркињин, на, но, der Türkin, Turcae.
Туркињица, f. dim. v. Туркиња.
Турко, m. vide Турак: Турко мила пара неврштена вјера (у приповијетки).
Турнути, нем, v. pf. (z. B. mit dem Ellbogen) stoßen, impello.
Турпија*, f. die Holzfeile, lima lignaria.
Турпѝјање, n. das Feilen (des Holzes), limatio ligni.
Турпѝјати, ам, v. impf. feilen, limo.
Турпѝјица, f. dim. v. турпија.
Турска, f. die Türkey, Turcia.
Турски, ка, ко, 1) türkisch, turcicus. 2) adv. türkisch, turcice.
Турћија, f. 1) eine türkische Arie, modus cantilenae turcicus. 2) die Türkey, Turcia:
„Мало јада по Турћији радиш,
„Ја што тражиш по земљи
Њемачкој —
Турчало, m. der gewöhnlich türkisch spricht, singt, Turcicus.
Турчалов, ва, во, des турчало, Turcici.
Турчање, n. das Türkischsprechen, Turcismus.
Турчати, ам, v. impf. türkischsprechen, loqui turcice.
Турчење, n. das Vertürken, turcizatio.
Турчин, m. der Türke, Turca.
Турчинак, нка, m. papaver rhoeas Linn.
Турчинов, ва, во, des Türken, Turcae.
Турчити, им, v. impf. zum Türken machen, facio esse Turcam.
Турчитисе, имсе, v. r. impf. ein Türke seyn, Turca fio aut sum.
Туршија*, f. Aufbewahrung der Früchte in Wasser, Wein, adservatio pomorum, uvarum, in aqua, vino. У туршију се меће грожђе, крушке, јабуке, краставци и т. д.
Туша, 1) туша вура* (т. j. држи, удри; или, пошегни, повуци); 2) у ...

гонетки: Тута тамо, тут' овамо, тута те за врата? т. ј. жена кад чисти собу или кућу па сметалиште смете за врата. 3) у другој загонетки: Јаше тута на баури? т. ј. сврака на крмачи.

Ту̏тило, in der Redensart: ту и тутило (und dabei ist's geblieben, nec praeterea quid factum). cf. лани (како онда, и лани).

Ту̏ткал*, m. der Tischlerleim, gluten.

Ту̏ткалити, им, v. impf. leimen, glutino.

Ту̏ткаље̂ње, n. das Leimen, glutinatio.

Туткâње, n. vide дршкање.

Ту̏ткати, ам, vide дршкати.

Ту̏тњић, m. eine Art eiförmiger Kürbisse, cucurbitarum genus.

Ту́ћи, учем, v. impf. 1) schlagen, tundo. 2) stoßen (Salz, Kaffee), tundo. 3) волове, бикове, contundo tauri testiculos.

Ту́ћисе, учемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, pugno. 2) јајима (zu Ostern).

Туфѐгџија*, m. vide туфекчија (mit allen Ableitungen).

Туфѐкчибаша*, m. der Zechmeister der Büchsenmacher, praefectus collegii tormentariorum.

Туфѐкчија*, m. der Büchsenmacher, tormentarius. cf. пушкар.

Туфѐкчијин, на, но, des туфекчија.

Туфѐкчѝјскӣ (туфекчијски), ка, ко, Büchsenmacher=, tormentariorum.

Ту̀ц, муц, cf. трт мрт.

Ту̀цак, m. der Bettler, mendicus (cf. просјак):

„Удијели туцаку јунаку —

Ту̑цањ, цња, m. vide тучак.

Туцâње, n. dim. v. тучење 1.

Ту̀цати, ам, dim. v. тући 1.

Ту̀цатисе, амсе, dim. v. тућисе 2.

Ту̀цачкӣ, ка, ко, 1) Bettler=, mendici. 2) adv. wie ein тупак, more mendici.

Ту̀цин дан, на дне, m. vide тучин дан.

Ту̀ч, m. die Glockenspeise, Bronze, aes (campanarium, tormentarium).

Ту̀ча, f. vide гра̀д.

Ту̀чак, чка, m. 1) die Mörserkeule, pistillum. 2) das Osterey, das die andern zusammenschlägt, ovum paschale forte.

Ту́чење, n. das Schlagen, Stoßen, tunsio.

Ту́чин дан, на дне, m. der Tag vor dem бадњи дан, der Schlachttag, dies mactationis. cf. печеница.

Ту̀читисе, имсе, v. r. pf. auf einander stoßen (von Armeen), concurro.

Ту̀шта (von тисушта? oder cf. krainisch дукај?) unzähligviel, innumerus.

А. Има ли рака у том потоку?

Б. Има тушта.

Ћ.

Ћа! (in der Anekdote vom Türken), ein Ruf an den Ochsen, daß er fortgehe! vox impellentis Turcae boven: ћа шароња, ћа!

Ћа̀ба*, f. die heil'ge Stätte (Mekka bei den Türken, Jerusalem bei den Christen), locus desiderii: отишао на ћабу;

„Док запалим Рачу украј Дрине,
„И погубим Аџи-Меленшија,
„Кој' је иш'о преко мора сињег
„Те је влашку ћабу полазио —

Ћа̀ија*, f. eine Art gefüllter Kuchen, placentae genus.

Ћаиџија*, m. der Kuchenbäcker, placentarius.

Ћаиџијин, на, но, des Kuchenbäckers, placentarii.

Ћа̀киница, f. die Frau des ћако (in der Anekdote).

Ћа̀ко, m. Väterchen, tata.

Ћала̑в, m. vide будала.

Ћаћу̑т, та, то, (im Gehirne) angebrannt, Pedant, angeschossen, non sanissimae mentis. cf. сулудаст.

Ћа̑р*, m. der Handel, commercium. cf. трговина.

Ћа̀рење, n. das Handeln, commercium.

Ћа̀рити, им, v. impf. handeln, commercium facio, exerceo.

Ћаркâње, n. dim. v. ћарење.

Ћа̀ркати, ам, dim. v. ћарити.

Ћа̀рџија*, m. der Handelsmann, mercator, cf. трговац.

Ћа̀са*, f. Art einer tiefer Schüssel, lanx profundior.

Ћа̀сица, f. dim. v. ћаса.

Ћа̀та, m. (Рес. и Срем.) vide ћато.

Ћа̀тин, на, но, des ћата, scribae.

Ћа̀тиница, f. des ћата Frau, uxor scribae.

Ћа̀то*, m. (Ерц.) der Schreiber, scriba. cf. писар.

Ћа̀тов, ва, во, des ћато, scribae.

Ћа̀ћа, m. der Vater, tata.

Ћа̀ћин, на, но, des Vaters, patris.

Ћа̂ ћу! Lari fari! nugae! то је ћа ћу!

Ћеба̑п*, m. vide ћевап.

Ћѐбе*, ета, n. die Kotze, wollene Decke, gausape, amphitapa cf. губер.

Ћѐбеџија*, m. der Kotzenmacher, gausaparius.

Ћева̑п*, m. eine Art Braten, frusta carnis simul assata (sine ossibus).

Ћевкâње, n. vide жевкање.

Ћѐвкати, ам, vide жевкати.

Ћѐиф*, m.
Ћѐнф*, m. } vide ћеф.

Ћеја! interj. sagt man zum Rinde, wenn man es von etwas entfernen will, vox rejicientis bovem.
Ћела*, f. die Glatze, calvities.
Ће́ла, m. (Рес. и Срем.) vide ћело.
Ћѐлав, ва, во, kahl, glatzig, calvus.
Ћѐлавац, вца, m. der Glatzkopf, calvus.
Ћѐлавити, им, v. impf. kahl werden, calvus fio.
Ћѐлавица, f. 1) kahlköpfige Frau, femina calva. 2) Schimpfwort für die Ziege, convicium in capram.
Ћѐла̀вље̑ње, n. das Kahlwerden, calvities.
Ћелѐпи̑р*, m. die Beute, praeda. cf. добити, плијен.
Ћелепи́рење, n. das Beutemachen, praedatio.
Ћелепи́рити, им, v. impf. u. pf. Beute machen, praedor.
Ћелѐпо̑ш, m. eine kegelartige Kappe, Mütze, galeri genus.
Ћелѐпу̑ш, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Mütze der Geistlichen unter dem Hute, mitra sub pileo.
Ћѐлија, f. (κελλίον) die Zelle, cellula monachi.
Ћѐлије, f. pl. намастир у Србији (у Ваљевској нахији).
Ћели̑јца, f. dim. von ћелија, cellula.
Ће́ло, m. (Ерц.) der Kahlkopf, Glatzkopf, calvus.
Ћелу́пача, f. (cm.) ein Schimpfwort, von ћелав gebildet:
„А јетрве ћелупаче —
Ћѐмер*, m. 1) vide свод. 2) der Geldgürtel, die Geldkatze, zona.
Ћемѐрли*, adj. indecl. н. п. кула (т. ј. на свод):
„Већ он ода по ћемерли кули —
Ћена̑р*, m. 1) vide крај:
„Ал' су Турци брижни и срдити,
„Оппшли су земљи по ћенару —
2) vide крајац.
Ће́но, m. Hundsname, nomen canis.
Ћѐпенак*, нка, m. der Ladenflügel (nach türkischer Art), valva tabernae.
Ће́пица, f. das Käppchen, mitra parva.
Ћѐр, f. die Tochter, filia. cf. кћи.
Ћѐрана, f. Frauenname, nomen muliebre.
Ћера̑ње, n. (Ерц.) das Treiben, agitatio.
Ћѐрати, ам, v. impf. (Ерц.) treiben, agito.
Ћѐратисе, амсе, v. impf. (Ерц.) 1) rammeln (von Hasen), coeo. 2) sich verfolgen (mit Prozessen), persequi se in foro. cf. гонитисе.
Ћерѐмида, f. von gr. κεραμὶς neuer κεραμίδα, der Dachziegel, tegula. cf. цријеп.
Ћере̑ње, n. vide цере̑ње.
Ћерећѐлија*, f. vide узвод.
Ћѐрин, на, но, der Tochter, filiae.

Ћѐритисе, имсе, vide церитисе.
Ће́рка, f. das Töchterchen, filiola. Мајка ћерку кара, снаши приговара.
Ћѐркин, на, но, der ћерка, filiolae.
Ћѐрпич, m. der ungebrannte Ziegel, later crudus.
Ћѐртови*, m. pl. die Balken zum Häuserbau, trabes, tigna.
Ћѐрца, f. dim. v. ћерка.
Ћерчи̑во*, n. der Fensterrahm, margo ligneus fenestralis.
Ћѐса, f. vide кеса.
Ћеса̑р, m. т. ј. Њемачки, или Бечки, der (teutsche) Kaiser, der Wiener Kaiser, Caesar (der türkische und russische sind цареви):
„Цар и ћесар кад се завадише,
„Код ћесара обрштеря биште —
„Св'јетла круно од Беча ћесаре! —
Ћеса̑рев, ва, во, vide ћесаров.
Ћѐсаревина, f. 1) das Kaiserland, terra Caesaris. 2) das Kaisergut, res Caesaris.
Ћѐсарица, f. die Kaiserin, imperatrix.
Ћѐсаричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.
Ћеса̑ров, ва, во, des Kaisers, Caesaris.
Ћѐсаровина, f. vide ћесаревина.
Ћѐсарски, ка, ко, 1) kaiserlich, caesareus. 2) adv. wie der Kaiser, Caesaris more.
Ћѐскин*, adj. indecl. feurig, ardens, igneus, н. п. коњ, дуван, cf. љут, ватрен.
Ћѐсма, f. vide шупљика.
Ћесма̑ње, n. das Durchlöchern der Ärmel-Enden, u. dgl. mit Stickerey, cf. шупљика.
Ћѐсмати, ам, v. impf. durchlöchern sticken, acu pingo perforatu.
Ћѐтен*, m vide лан.
Ћѐтениште, n. vide ланиште.
Ћѐтенов, ва, во, vide ланен.
Ћѐти, оћу, (Ерц.) wollen, volo.
Ћѐф*, m. das Belieben, die Lust, habitus, libido.
Ћѐш*, m. die Beschau eines gewaltsam Gestorbenen, inspectio occisi. cf. крвнина.
Ћеше̑ње, n. das Beschauen eines Ermordeten, inspectio occisi.
Ћѐшити, им, v. impf. den Ermordeten beschauen, inspicio occisum.
Ћѐшке*, ента, n. vide кешке.
Ћибрет*, m. der Schwefelfaden, das Schwefelhölzchen, filum sulfuratum, assula sulfurata. cf. сумпората.
Ћѝвот, m. (κιβωτὸς) die Religientruhe, cista in qua servantur sanctorum ossa.
Ћѝла, f. 1) der Pulverbeutel, crumena pulveri ignifferi. 2) das Blech an dessen Mündung, lamina orificii crumenae illius.

Ћилер*, m. die Speisekammer, penus.
Ћилим*, m. der Teppich, tapes. cf. шареница.
Ћилит*, m. vide катанац.
Ћимане*, нета, n. vide егеде:
„Погубише сипна ћиманета —
Ћиотина, f. вода у Ерцеговини:
„И Тројицу надомак Таслице,
„Украј воде украј Ћиотине —
Ћира, m. (Рес. и Срем.) vide Ћиро.
Ћирилов дан, m. } der Slawen Apostel
Ћирил философ. } Kyrill. Срби приповиједају, да тице на Ћирилов дан траже друга свака себи да граде гнијездо и да носе јаја; па која не нађе друга, она се објеси.
Ћириш*, 1) eine Art Bauholz, materiae genus. 2) das Schusterpech, pix sutoria.
Ћирја̂к, m. Mannsname, nomen viri (von Cyriacus?)
Ћирко, m. Mannsname, nomen viri (von Ћирјак).
Ћиро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri (von Cyrillus?).
Ћита̂п*, m. das Buch, die Bibel (der Koran), biblia.
Ћифта, m. der Krämer (verächtlich), tabernarius.
Ћифтин, на, но, des ћифта, tabernarii.
Ћифтинскӣ, ка, ко, 1) Juden-, Judaeorum (als Schimpfwort von Kaufleuten). 2) adv. wie ein ћифта, more tabernarii.
Ћифтица, f. dim. v. ћифта.
Ћора*, m. (Рес. и Срем.) vide ћоро.
Ћора, f. н. п. кобила, einäugig, altero oculo captus.
Ћорав, ва, во, einäugig, oculo captus.
Ћоравац, вца, m. der Einäugige, altero oculo capta.
Ћоравити, им, v. impf. einäugig werden, oculo capi.
Ћоравица, f. die Einäugige, unocula.
Ћорављѐње, n. das Einäugigwerden, oculi amissio.
Ћорин, на, но, des ћора, unoculi.
Ћорин, на, но, der ћора, unoculae.
Ћорница, f. die Frau des ћора, uxor unoculi.
Ћорлансати*, ланшем, v. pf. mit geschlossenen Augen hineinrennen, clausis oculis peto, impetum facio.
Ћоро, m. (Ерц.) der Einäugige, oculo captus.
Ћоров, ва, во, des ћоро, unoculi.
Ћорпаза̂р*, m. der Handel ungesehens, mercatus quin videas. По панађурима кашто пазарују тако ноћу коње. Приповиједају да је некакав човек одвео на панађур ћорава коња, па га пазарио за једну ноћ девет пута, кад у јутру свануло а то у њега коњ слијеп у оба ока. А у другога опет тако исто освануо његов коњ у рукама.
Ћоса*, m. (Рес. и Срем.) vide ћосо.
Ћосав, ва, во, bartlos, imberbis, der keine Barthaare hat, cui non crescit barba.
Ћосе, f. pl. das Schachspiel (englisch chess), lusus latrunculorum.
Ћосин, на, но, des ћоса, hominis depilis.
Ћосиница, f. die Frau eines ћоса, uxor hominis depilis.
Ћосо, m. (Ерц.) der Bartlose, depilis.
Ћосов, ва, во, des ћосо, hominis depilis.
Ћошак*, шка, m. } das Eck, die Ecke,
Ћоше*, ета, n. } angulus. cf. рогаљ.
Ћошели*, adj. indeclin. eckicht, angulosus.
Ћу̑, ћуа, m. der Hauch, spiritus: нема вјетра ни ћуа.
Ћуба, f. der Schopf (der Henne), cirrus.
Ћуба, f. die Schopfhenne, gallina cristata.
Ћубаст, та, то, н. п. кокош, gehaubt, cristatus.
Ћубица, f. dim. v. ћуба.
Ћу̑д, f. 1) das Naturell, indoles: добре ћуди;
„Ој ђевојко и зла ћуди твоја —
2) није ми по ћуди, es ist mir nicht recht, non placet.
Ћуда̂ње, n. das Scheuwerden (des Pferdes), consternatio.
Ћудатисе, амсе, v. r. impf. scheu werden, constenor.
Ћудљив, ва, во, н. п. коњ, scheu, pavidus, facile expavescens.
Ћу̑к, m. Name einer Art Nachteule, (vom Laute ћу!), ululae genus.
Ћук! ћук! interj. so ruft man die Hühner herbey, vox gallinas vocantis
Ћукање, n. das Schreyen wie ein ћук, clamor bubonis (ћук).
Ћука̂ње, n. das Herbeirufen der Hühner, advocatio gallinarum.
Ћукати, учем, v. impf. schreyen wie der ћук, clamo ut ћук.
Ћукати, ам, v. impf. die Hühner herbeirufen, allicio gallinas.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћу schreyen, dico ћу.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћук rufen, dico ћук.
Ћуков, ва, во, des ћук, bubonis.
Ћула, f. (у Бачкој) vide кијача.
Ћулав, ва, во, vide чулав.
Ћулити, им, v. impf. н. п. уши, spitzen (die Ohren), arrigo aures.
Ћулумак, мка, m. eine kleine Keule, clavula.
Ћуљење, n. das Spitzen (der Ohren) arrectio aurium.

Ћу̏ма, f. das Büschel, fasciculus, crista.
Ћу̏мез*, m. vide кокошар 1.
Ћу̏мица, f. dim. v. ћума.
Ћу̏мур*, m. vide угаљ.
Ћумурџија*, m. der Kohlenbrenner, carbonarius, coctor carbonum.
Ћу̑п*, m. eine Art Topf zu Honig, Rindschmalz, ollae genus.
Ћу́па, f. eine Art Krug, urcei genus.
Ћу́пина, f. augm. v. ћуп.
Ћу́пић, m. dim. v. ћуп.
Ћу̏прија*, f. 1) vide мост. 2) варош у Србији на десном бријегу Мораве (у Ресави). Ћупријскӣ, ка, ко, von Ћуприја.
Ћупрӣјица, f. dim. v. ћуприја.
Ћу̏ра, f. vide будија.
Ћу́рāд, f. (coll.) vide бучад.
Ћу́рак, рка, m. vide будац.
Ћу̏рак*, рка, m. ein mit Pelz gefütterter und verbrämter Rock, toga pellibus subsuta et praetexta.
Ћурâн. m. vide ћу́рак.
Ћу̏рдија, f. 1) (Сриjему, у Бачк. и у Бан.) der kurze Pelzrock, vestis pelliceae genus. 2) (у Србији) ein langer (Pelz-) Rock ohne Aermel.
Ћурдиjѐтина, f. augm. v. ћурдија.
Ћурдӣјица, f. dim. v. ћурдија.
Ћу́ре, ета, n. vide буче.
Ћу̏рићи, m. pl. (coll.) vide бучићи.
Ћу̏рјӣ, рја, рје, vide будињи.
Ћу́рка, f. vide ћура.
Ћурли́кање, n. das Trillern auf einem Blasinstrumente, fistulae modulatio.
Ћурли́кати, ичем, v. impf. trillern (auf der Flöte), modulor.
Ћу̏рташук, m. ћурја (будиња) болест, (scherzhaft) eine Krankheit der Weiber, Art Sehnsucht, desiderium veneris.
Ћу̏рче, чета, n. eine Pelzjacke, tunica pellicea.
Ћу̏рчибаша*, m. der Zechmeister der Kürschnerzunft, magister pellionum.
Ћу̏рчибашин, на, но, des ћурчибаша, magistri pellionum.
Ћу̏рчибашиница, f. die Frau des ћурчибаша, uxor magistri pellionum.
Ћу̏рчија*, m. der Kürschner, pellio. cf. кожуар.
Ћу̏рчијин, на, но, Kürschner-, pellionis.
Ћурчӣјница, f. die Kürschnerin, pellionis uxor.
Ћурчӣјскӣ, ка, ко, 1) Kürschner-, pellionum. 2) adv. wie ein Kürschner, more pellionis.
Ћурчӣјскӣ, ка, ко, vide ћурчијнски.
Ћурчилук*, m. das Kürschnerhandwerk, ars pellionis.
Ћу̏рчић, m. (dim. v. ћу́рак) vide ћурче.
Ћускија*, f. der Hebel, vectis. cf. полуга.

Ћу̏степ*, m. die Fußschelle (für unbändige, feurige Pferde), compes.
Ћу́так, тка. m. vide шуљак 1.
Ћу́талица, f. der immer schweigt, taciturnus.
Ћу́тење, n. (Рес.) vide ћућење.
Ћу́тети, тим, (Рес.) } vide ћућети.
Ћу́тити, им, (Срем.) }
Ћуткâње, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
Ћу̏ткати, ам, v. impf. кога, jemand schweigen heißen, silentium impono.
Ћу̏ткац! mausestill, obmutuit, obmutuerunt.
Ћу̏тук*, m. der Trupp, turma.
Ћу́ћење, n. (Крц.) das Schweigen, silentium.
Ћу́ћети, ћутим, v. impf. (Крц.) schweigen, sileo. cf. мучати.
Ћу̏фтета*, n. pl. ein Gericht (von Fleischknödeln), cibi genus. Исјеца се ситно пријесно месо и метне се у њега мало бибера и ситно исјецана црнога лука, па се онда начине као ораси и умељају се у пшенично брашно (и то се зову ћуфтета). Послије тога ћуфтета се попрже на маслу, па се поспу бијелим луком и киселим млијеком.
Ћу́ша, f. der Rüssel, rostrum (suis). cf.
Ћушâње, n. das Ohrfeigen, colaphi impactio.
Ћу́шати, ам, v. impf. ohrfeigen, colaphum impingo.
Ћу̏ше! interj. sagt man dem Esel, um ihn zu entfernen, vox asinos repellentis.
Ћу̏шити, им, v. pf. ohrfeigen, colaphum impingo. cf. приушити.
Ћу̏шка, f. vide приушак.
Ћушкâње, n. das Fortstoßen, protrusio.
Ћу̏шкапа, f. ein Spiel, ludi genus.
Ћу̏шкати, ам, v. impf. н. п. капу ногом, fortstoßen, protrudo.
Ћу̏шнути, нем, v. pf. einen Stoß geben, trudo.

У.

У, 1) in, in (mit dem accus. und abl.): отишао у цркву; био сам у цркви. 2) (mit dem genit.) bei, apud: у Бога је свашта доста; ниште у мене; има у њега. 3) interj. cf. ух!
Уабати, ам, v. pf. (ein neues Kleid) strapazieren, attero (pannum).
Уабѐноситисе, сисе, v. r. pf. дрво у води, im Wasser nur noch dauerhafter werden, humore firmari.
У̑б, m. Fluß und Stadt in der Вал.свска нахија.

Уба, adv. einzeln, hie und da, kaum, vix:
А. Има ли јабука на јабукама?
Б. Нема, уба ће која.
Убав, ва, во, (ријетко се говори, него се чује у пјесмама) vide лијеп.
Убавац, вца, m. Name einer Quelle zwischen Kemeta und Kruschedol in Sirmien, nomen fontis (Bandusiae) in Sirmio.
Убавица, f. cf. Златоје.
Убацивање, n. das Hineinwerfen, injectio.
Убацивати, цујем, v. impf.} hineinwerfen, injicio.
Убацити, им, v. pf.
Убелити, им, (Рес. и Срем.) vide убијелити.
Убијање, n. 1) das Verletzen, laesio. 2) das Erschlagen, occisio.
Убијати, ам, v. impf. 1) verletzen, laedo. 2) todtschlagen, occido.
Убијатисе, амсе, v. r. impf. sich anschlagen, illidor.
Убијелити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. платно, bleichen, insolo.
Убити, бијем, v. pf. 1) erschlagen, occido. 2) abschlagen, verwunden, verletzen, laedo.
Убитисе, бијемсе, v. r. pf. sich verletzen, laedi.
Убљувати, љујем, v. pf. bespeyen, convomo.
Убој (убој), m. die Schläge, verbera: лежи од убоја.
Убојатисе, јимсе, v. r. pf. mit der blossen Furcht davon kommen, (en être quitte pour la peur), timore luo: бојао сам се, али се нијесам убојао.
Убојит, та, то, (cm.) vide убојни:
„Дадоше му копље убојито —
Убојица, m. der sich gut schlägt, pugnator acer.
Убојни, на, но, н. п. топови, Kampf-, Schlacht-, zerstörend, praeliaris
Убојни камен, m. (Contusionsstein), den man den in einer Schlägerey Zerschlagenen zerrieben eingibt, lapis ad contusiones
Убости, одем, v. pf. durch Stechen verwunden, pungo, pungendo laedo: убола га крава.
Убрадач, m. eine Art leinenes Kopftuch, vittae genus.
Убрадити, им, v. pf. den убрадач umthun, sumere vittam, circumdare. Убрађена без игала (т. ј. пијана).
Убрађивање, n. das Umthun des убрадач, vittae circumdatio.
Убрађивати, ђујем, v. impf. den убрадач umthun, circumdo vittam.
Убраждивање, n. das Unternehmen (eines Geschäfts), molimen,
Убраждивати, ђујем, v. impf.} sich in ein Geschäft einlassen, immittere se in negotium.
Убраздити, им, v. pf.
Убрати, уберем, v. pf. pflücken, anlesen, lego.
Убрзити, им, v. pf. убрзићу ја тебе! sagt man dem Kinde, das man straft, (faciam te celerem?).
Убрисати, ришем, v. pf. wischen, tergeo.
Убрисивање, n. das Abwischen, abstersio.
Убрисивати, сујем, v. impf. abwischen, abstergo.
Увалити, им, v. pf. hineinwälzen, involvo.
Уваљати, ам, v. pf. hineinwälzen, volvo in —.
Уваљатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich durch Wälzen beschmutzen, volutando maculor. 2) sich einwalken, im Walken eingehen, minui subigendo.
Уваљивање, n. das Hineinwälzen, involutio.
Уваљивати, љујем, v. impf. hineinwälzen, involvo, volvo in —.
Увар је, vide за увар је.
Уватити, им, v. pf. ertappen, fangen, capio, prehendo.
Уватитисе, имсе, v. r. pf. unbeweglich bleiben, nicht bewegt werden, erstarren, consisto, non moveor, н. п. рука, нога, мјесец, сунце.
Увезати, ежем, v. pf. binden, colligare.
Увезивање, n. das Binden, ligatio.
Увезивати, зујем, v. impf. binden, colligare.
Увек, (Рес. и Срем.) vide у вијек.
Увенути, нем, v. pf. verwelken, marcesco.
Уверавање, n. (Рес. и Срем.) vide увјеравање.
Уверавати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјеравати.
Увераватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide увјераватисе.
Уверити, им, (Рес. и Срем.) vide увјерити.
Увериттисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјеритисе.
Увести, едем, v. pf. 1) hineinführen, duco in —. 2) пређу у брдо, anzetteln, ordior.
Увести, везем, v. pf. hineinfahren, inveho.
Увести, везем, v. pf. hineinsticken, includo picturae acus:
„Увезла сам три дуката злата —
Увече (у вече), Abends, vesperi.
Увецбати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјецбати.

Ѷвештитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјештитисе.

Увијање, n. das Umwinden, involutio.

Увијати, ам, v. impf. umwinden, involvo.

Ѷвијек (d. i. у вијек), (Ерц.) immer, semper.

Ѷвирање, n. 1) das Einsieden, Einkochen, decoctio. 2) das Durchschmiegen, perreptio (?), perlapsus.

Ѷвирати, ре, v. impf. einkochen, decoqui, coquendo evaporari.

Ѷвиратисе, ремсе, v. r. impf. sich wohin durchschmiegen, arcte perlabi.

Ѷвити, вијем, v. pf. umwinden, circumvolvo.

Увјеравање, n. (Ерц.) das Bereden, Ueberzeugen, persuasio, convictio.

Увјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.

Увјеравашисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.

Ѷвјерити, им, v. pf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.

Ѷвјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.

Ѷвјежбати, ам, v. pf. (Ерц.) einlernen, sich einüben, condisco, expertus fio in re.

Ѷвјештитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geschickt werden (in einer Arbeit), expertus fio.

Увлачење, n. das Einziehen, retractio.

Увлачити, им, v. impf. hineinziehen, retraho, traho, contraho.

Ѷво (genit. ува и увета; pl. уши), das Ohr, auris.

Ѷвода, f. der Spion, Kundschafter, explorator.

Уводити, им, v. impf. 1) hineinführen, induco. 2) auskundschaften, exploro. 3) пређу у брдо, anzetteln, ordior.

Увођење, n. 1) das Hineinführen, inductio. 2) das Spioniren, exploratio. 3) das Anzetteln, orsus.

Ѷвојак, јка, m. (ст.) Locke (?), cincinnus:
„Како расте трава на увојке —

Ѷволажа, f. der Ohrwurm, forficula Linn.

Увражење, n. das Einfädeln, immissio fili in acum.

Увразити, им, v. impf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum in foramen acus.

Увратине, f. pl. die Pflugwende, versus aratri. Боље се навр њиве договарати, него се на увратинама карати.

Увратитисе, имсе, v. r. pf. einsprechen, einkehren, deverto ad aliquem.

Ѷвраћање, n. das Einsprechen, ingressio.

Ѷвраћатисе, амсе, v. r. impf. einsprechen, deversor.

Урачати, ам, v. pf. treffen (durch Wahrsagung), divino.

Увребати, ам, v. pf. erlauern, deprehendo aucupando.

Увредити, им, (Рес. и Срем.) vide увриједити.

Ѷвретен (скочити), auf der nämlichen Stelle in die Höhe, adsilio in altum:
„Трипут дорат увретен скочио —

Ѷврети, ри, v. pf. einkochen, verdampfen, decoqui.

Уврѣтисе, ремсе, уврьосе, (Рес. и Срем.) vide увријетисе.

Увриједити, им, v. pf. (Ерц.) an eine Wunde anstoßen, offendo in vulnus.

Ѷвријетисе, ремсе, уврьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinschmiegen, arcte perlabi.

Урнути, нем, v. pf. н. п. овна (т. ј. уjаловити), abdrehen, durch Drehen verderben, eneco torquendo (testiculos).

Урнутисе, немсе, vide увратитисе.

Ѷврсти, уврзем, v. pf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero per foramen acus.

Ѷвртање, n. das Eindrehen, retorsio, contorsio.

Ѷвртати, уврћем, v. impf. eindrehen, retorqueo, contorqueo.

Увртети, тим, (Рес.) vide уврћети.

Увртетисе, тисе, (Рес.) vide уврћетисе.

Увртити, им, (Срем.) vide уврћети.

Увртитисе, тисе, (Срем.) vide уврћетисе.

Уврћети, врћим, v. pf. (Ерц.) hineinbohren, terebro.

Уврћетисе, увртисе, v. r. pf. (Ерц.) коме у главу, sich in den Kopf setzen, in animum induco.

Ѷвршан, шна, но, н. п. чанак брашна, ungestrichenes Maß, mensura cacuminata.

Увршивање, n. (österr. das Aufgipfeln des Getreides), demensio exundans.

Увршивати, шујем, v. impf. } aufgipfeln,
Увршити, им, v. pf. } cacumino.

Увући, учем, v. pf. hineinziehen, traho in —.

Угађање, n. 1) das Rechtmachen, satisfactio, probatio, accomodatio. 2) das Richten, Stimmen, correctio, temperatio, constitutio.

Угађати, ам, v. impf. 1) коме, es einem recht machen, probo alicui quid. 2) што (н. п. гадље), zurecht machen, richten, tempero, constituo.

Ѷгазити, им, v. pf. 1) у што, hineintreten, calco, 2) zusammentreten, conculco.

угазиле свиње испред куће; угазити земљу (за пећ u. s. w.).
Угаши̑тисе, имсе, vide гаши учинитисе.
Угал, гла, m. vide кут.
Угаљ, гља, m. die Schmiedekohlen, carbones.
Уга́нути, нем, v. pf. руку, ногу, verrenken, luxo.
Уга̑р, f. die zum künftigen Anbau aufgerissene (und dem Durchwärmen ausgesetzte) Erde, ager proscissus.
Угарак, рка, m. der Brand, titio.
Уга́рити, им, v. pf. т. ј. њиву (или земљу), aufreißen (die Erde mit dem Pfluge), proscindo.
Угарица, f. vide угарак.
Уга̑рнице, f. pl. aufgerissene Aecker, agri proscissi:
„Падоше тице на угарнице —
Уга́рчић, m. dim. v. угарак.
Уга́сити, им, v. pf. löschen, restinguo.
Угла́вити, им, v. pf. festsetzen, statuo.
Углављи́вање, n. das Festsetzen, Befestigen, Einstecken, fixio.
Углављи́вати, љујем, v. impf. befestigen, figo.
Угладити, им, v. pf. glätten, polio.
Угла́тити, ам, vide угледати.
Угла́чати, ам, vide угладити.
Углед, m. der Augenschein, conspectus:
„Изведи брате сестру на углед —
Угледати, ам, v. pf. ersehen, conspicor.
Угледатисе, амсе, v. r. pf. на кога, Beispiel nehmen an einem, exemplum capio (bonum aut malum).
Угло́бити, им, v. pf. einfügen, insero, (clavum in foramen, ad continendum).
Углобљавање, n. das Einfügen, insertio.
Углобља́вати, ам, v. impf. einfügen, insero.
Угљѐвље, n. (coll.) die Kohlen im Ofen, carbones.
Угљѐн, m. eine Kohle, carbo.
Угљѐнчић, m. dim. v. угљен.
Угљеша, m. Mannsname, nomen viri.
Угљичак, чка, m. vide угљенчић.
Угнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in —, adigo.
Угнутисе, немсе, v. r. pf. sich senken, sido.
Угња́вити, им, v. pf. erdrücken, elido.
Угње́чити, им, v. pf. kneten, subigo.
Угњи́лити, ли, v. pf. milde, weich werden (vom Obste, z. B. der Mispel), mitesco.
Угова́рање, n. das Verabreden, constitutio, condictio.
Угова́рати, ам, v. impf. verabreden, constituo, condico.
Уго̀вети, ем, v. pf. (у Срјему и у Бачкој) vide угодити 1.

Уговор, m. die Verabredung, die Besprechung, colloquium (besonders die Verabredung, wann und wie die erbettene Braut abgeholt werden soll). cf. колачи.
Угово̀рити, им, v. pf. verabreden, condico.
Угодан, дна, но, 1) recht, angenehm, gratus. 2) bequem, commodus.
Уго̀дити, им, v. pf. 1) коме, es einem recht machen, facio satis, probo rem alicui. 2) што, richten, zurecht machen, constituo.
Угодник, m. н. п. Божји, der es mein recht macht, gratus, qui gratum mihi facit:
„И ради су Божји угодници —
Уго̀јити, им, v. pf. füttern, mästen, sagino.
Уго̀нити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —
Уго̀њење, n. das Hineintreiben, actio in —
Уго̀стити, им, v. pf. bewirthen, hospitio excipio.
Уго̀товити, им, v. pf. н. п. ручак, вечеру, fertig machen, adparo.
Уграбити, им, v. pf. erhaschen, arripio, comprehendo.
Угре́вање, n. (Рес. и Срем.) vide угријевање.
Угре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide угријевати.
Угрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide угријати.
Угризак, риска, m. das Angebißene, admorsum quid, e. g. pomum, panis.
Угризање, n. das Anbeißen, admorsio.
Угри́зати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
Угријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Угријѐва̑ње, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.
Угријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) wärmen, calefacio.
Угриња, f. Frauenname, nomen feminae.
Угристи, ризем, v. pf. anbeißen, admordeo.
Угрк, m. црв, што живи љети у говеда испод коже.
Угру̑шатисе, шасе, vide прогрушатисе.
Угу́рсуз*, m. der Halunke, nebulo.
Угурсу́злук*, m. die Halunkerey, Liederlichkeit, nequitio.
Угу́рсуски, ка, ко, halunkisch, nebulonum: угурсузе угурсуски!
Угуши́вање, n. das Ersticken, suffocatio.
Угуши́вати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.
Угу̀шити, им, v. pf. ersticken, suffoco.

Ỳд (comp. ỳђи), да, до, übel, schlecht, malus:

„Јао јадна уде ти сам среће —

Удавање, n. das Verehlichen (von Mädchen, collocatio puellae.

Удáвати, дајем, v. impf. verehlichen, colloco filiam.

Удáватисе, дајемсе, v. r. impf. heurathen, nubo.

Удáвити, им, v. pf. erwürgen, strangulo.

Ỳдадба, f. ђевојка на удадбу, mannbar, nubilis.

Ỳдадбенӣ, на, но, н. п. кошуља, Vermählungs-, nuptialis.

Ỳдадбеница, f. m. j. удадбена кошуља, das Vermählungshemde, indusium nuptiale.

Ỳдаја, f. vide удадба.

Ỳдан, дна, но, vide уд.

Ỳдара̄ње, n. 1) das Schlagen auf etwas, percussio. 2) das Stoßen auf etwas, incursio. 3) der Lärmen (der Kinder), strepitus. 4) der Geruch nach etwas, odor. 5) das Legen auf etwas, impositio.

Ỳдарати, ам, v. impf. 1) у што auf, etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen (auf den Feind), incurro. 3) ударају ђеца, lärmen, tumultuari. 4) месо, riecht ein wenig, olet, foetet aliquantum. 5) auflegen, impono.

Ỳдаратисе, расе, v. r. impf. zusammenpassen, congruo.

Ỳдарити, им, v. pf. 1) у што, auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen, incurro; überfallen, invado. 3) на кога, на што, den Weg einschlagen, viam ingredi versus —. 4) млијеко, sich ergießen, effundi; крв из носа. 5) legen, thun auf etwas, impono, н. п. обруч на кацу; седло на коња; аљине на се, или на слуге;

„Удри браца пуца низ њедарца —

Ỳдаритисе, имсе, v. r. pf. 1) handgemein werden, committor congredior. 2) zusammenpassen, congruo.

Ỳдарац, рца, m. der Schlag, Hieb, ictus.

Ỳдати, ам, v. pf. verheurathen, colloco filiam.

Ỳдатисе, амсе, v. r. pf. heurathen, nubo.

Ỳдбиња, f. Stadt in Dalmatien, nomen urbis. Ỳдбињанин, човек из Удбиње. Удбӣњка, жена, или ђевојка из Удбиње. Ỳдбињскӣ, ка, ко, von Удбиња.

Ỳдвоје (у двоје), ums doppelte, duplo.

Удворáвање, n. das Einschmeicheln (durch Hofieren), insinuatio.

Удворáватисе, амсе, v. r. impf.} код
Удвòритисе, имсе, v. r. pf. } кога, sich bei jemand einschmeicheln, beliebt machen, insinuo me apud aliquem.

Ỳдворица, f. човек, који се удворава код кога, der Höfling, Schmeichler, adulator: Турска удворица.

Удéвање, n. (Рес. и Срем.) vide удијевање.

Удéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide удијевати.

Удéлити, им, (Рес. и Срем.) vide удијелити.

Ỳденути, нем, (Рес. и Срем.) vide удести.

Ỳдесан, сна, но, in Ordnung, richtig, ordinatus.

Удèсити, им, v. pf. 1) richten, zurecht machen, corrigo, vide угодити. 2) кога, treffen, auf jemand stoßen, offendo, occurro.

Удèситисе, имсе, v. r. pf. sich begegnen, occurro: удесили смо се или удесио сам се с њим.

Ỳдести (говорисе и уденути), уденем, (Рес. и Срем.) vide уђести.

Удешáвање, n. 1) das Richten, accommodatio. 2) das Zusammentreffen, occursus.

Удешáвати, ам, v. impf. 1) zurecht machen, accommodo. 2) zusammentreffen, occurro.

Удешáватисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, occurro.

Удúвитисе, имсе, v. r. pf. sich verwundern, miror rem.

Удијéва̂ње, n. (Ерц.) das Hineinthun, Einfädeln, immissio.

Удијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, immitto, insero.

Удијèлити, им, v. pf. (Ерц.) (Almosen) geben, reichen, praebeo.

Удӣљ, immer, semper.

Ỳдити, им, v. impf. 1) месо, zerstücken, dispertio. 2) übel thun, facio male, noceo: уди ми којо месо.

Ỳдица, f. der Fischangel, hamus (piscarius).

Ỳдо, n. m. j. меса, ein Stück Fleisch (zum Räuchern), segmentum carnis (appendendum in fumum).

Удобрáвање, n. das Gutwerden, Gut erscheinen, ostensio bonitatis.

Удобрáватисе, амсе, v. r. impf.} sich gut
Удòбритисе, имсе, v. r. pf. } zeigen, ostendere se bonum.

Ỳдов, ва, во, verwitwet, viduus.

Удòвац (удóвац), вца, m. der Witwer, viduus.

Удòвица, f. die Witwe, vidua.

Удòвичин, на, но, der Witwe, viduae.

Удòвичић, m. der Witwe Sohn, filius viduae.

Удо̏вичица, f. dim. v. удовица.
Удо̀вичкӣ, ка, ко, 1) Witwen=, viduarum. 2) adv. wie eine Witwe, viduae more.
Удо̀мити, им, v. pf. н. п. ћер, verheuraten, colloco filiam.
Ӯдри, удрите, der Imperativ von ударити, wiewohl удари auch vorkommt.
Удр̀жати, им, v. pf. erhalten, conservo: што ти Бог дао, Бог ти и удржао (кад се напија); доста је, да Бог удржи.
Удро̀бити, им, v. pf. hineinbrocken, infrio.
Удру̀житисе, имсе, v. r. pf. sich zusammengesellen, socior: удружили смо се und удружио сам се с њим.
Ӯђенути, нем, vide уђести.
Ӯђење, n. 1) das Zerstücken, dispertitio. 2) das Schaden, Uebelthun, noxietas.
Ӯђести (говорисе и уђенути), уђенем, v. pf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum.
Ӯже, та (и ужа), n. das Seil, funis.
Уже̏ћи, ежем, v. pf. anzünden, accendo.
Уже̏ћисе, ужежесе, v. r. pf. sich (durch Gährung) entzünden, corrumpor fermentatione.
Ӯжизање, n. das Anzünden, Entzünden, accensio, succensio.
Ӯжизати, ужижем, v. impf. anzünden, entzünden, accendo, incendo.
Ӯжизатисе, ужижесе, v. r. impf. sich entzünden, succendi, н. п. ђубре.
Ӯжина, f. die Jause, merenda.
Ужи̏на, f. die Enge, angustia.
Ужина̀вање, n. das Jausnen, sumtio merendae.
Ужина̀вати, ам, v. impf. jausnen, sumo merendam.
Ӯжинање, n. das Jausnen, coenatio meridiana.
Ужи̏нара, f. т. ј. торба, die Tasche, worin die Hirten ihre Mahlzeit (Brot und Käse) tragen, pera merendaria.
Ӯжинати, ам, v. impf. u. pf. mittagmalen (österr. jausnen), prandeo (?).
Ӯжице, n. Stadt und Festung in Serbien. Ӯжичанин, човек из Ужица. Ӯжичка, жена из Ужица. Ӯжичкӣ, ка, ко, von Ужице.
Ӯз, } 1) auf, in, (sursum): оде уз брдо; уз воду, уз дрво. 2) стао
Ӯза, } уза ме, neben, pone: отишао уз господара. 3) als Vorsetzsylbe bei dem verbis impf. mit futurer Bedeutung: ако узиде; ако уздолази; ако узједем; ако успишем; кад узимам; кад ускочимо и т. д.
Узабрати, берем, v. pf. pflücken, decerpo.

Уза̏вница, f. (ст.) vide званица:
„У Марка је млого узавница —
Уза̀врети, ри, v. pf. 1) aufsieden, ebullio: лонац, вода. 2) узаврше људи, die Leute fingen an zu lärmen, ortus est tumultus.
Уза̀имање, n. das Entlehnen, mutuatio.
Уза̀имати, ам (и узаимљем), v. impf. borgen, entlehnen, mutuor.
Уза̀иматисе, амсе (и узаимљемсе), v. r. impf. sich gegenseitig (bei der Feldarbeit) aushelfen, mutuam opem fero.
Ӯзаједно, (ст.) т. ј. уједно (заједно), zusammen, simul:
„Узаједно шићар понијеше —
Уза̀јмити, им, v. pf. entlehnen, mutuo.
Ӯзак (comp. ужӣ), уска, ко, eng, knapp, angustus.
Ӯзалуд, umsonst, vergebens, frustra.
Ӯзан, на, но, enge, angustus.
Ӯзањ (т. ј. уза - њ, уз њега), neben ihm.
Ӯзао, зла, m. der Knoten, nodus.
Ӯзачак, чка, ко, dim. v. узак.
Узбаци̏вање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio in —.
Узбаци̏вати, цујем, v. impf. } hinaufwerfen,
Узба̀цити, им, v. pf. } subjicio, sursum jacio.
Узби̏јање, n. das Zurückschlagen, rejectio.
Узби̏јати, ам, v. impf. zurückschlagen, rejicio.
Ӯзбити, бијем, v. pf. zurückschlagen, rejicio.
Ӯзбрати, берем, vide узабрати.
Ӯзбрдица, f. die Anhöhe, clivus, declivitas. Колико је низбрдица, толико и узбрдица.
Узбу̀зити, им, v. pf. aufwiegeln, concito.
Узбу̀чати, чи, v. pf. н. п. млијеко wenn sie sauer wird, acesco (de lacte).
Ӯзвератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide узвјератисе.
Узве̏сти, ведем, v. pf. 1) hinaufführen, duco sursum. 2) платно (шамуком или тирипликом), einzetteln, stamini insero.
Узви̏јање, n. das Hinaufwinden, sublatio.
Узви̏јати, ам, v. impf. hinaufwinden, succingo.
Ӯзвити, вијем, v. pf. hinaufwinden, tollo.
Узви̏штати, шти, vide узбучати.
Ӯзвјератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) scheu um sich schauen, oculos pavidos circumferre.
Ӯзвод, m. платно узведено, eine mit gefärbten Streifen durchzogene Leinwand, linteum vario colore intextum.
Узво̀дити, им, v. impf. 1) hinaufführ=

рен, duco sursum. 2) einzetteln, intersero stamini.
Узводлија, f. кошуља од узвода.
Узвођење, n. 1) das Hinaufführen, ductio super —. 2) das Einzetteln, intersertio in stamen.
Узвратити, им, v. pf. н. п. рукаве, zurückschlagen, recingo, succingo.
Узвраћање, n. das Hinaufkehren, succingo, rejicio.
Узвраћати, ам, v. impf. hinaufkehren, succingo.
Узврдатисе, амсе v. r. pf. verlegen werden, tergiversor.
Узглавље, n. das Kopfkissen, pulvinar.
Узгред, im Vorbeigehen; da du dort ohnehin vorbeigehst, ob iter, in transitu.
Узгрнути, нем, v. pf. hinaufscharren, zurückschieben, rejicio, subjicio.
Узгртање, n. das Zurückschieben, rejectio.
Узгртати, гркем, v. impf. zurückschieben, rejicio.
Узда, f. der Zaum, frenum, habena.
Уздахнути, нем, v. pf. aufseufzen, ingemo, suspiro.
Уздање, n. das Zäumen, injectio freni.
Уздање, n. das Hoffen, spes, fiducia.
Уздарје, n. das Gegengeschenk, donum mutuum:
„Кума куму свилену кошуљу,
„Кум уздарја куми ни динара —
Уздати, ам, v. impf. zäumen, freno.
Уздатисе, амсе, v. r. impf. у кога, у што, hoffen, confido.
Уздигнути, нем, vide уздићи.
Уздизање, n. das Aufheben, elevatio.
Уздизати, ижем, v. impf. aufheben, allevo.
Уздисање, n. das Seufzen, suspiria.
Уздисати, дишем, v. impf. seufzen, suspiro.
Уздићи (говорисе и уздигнути), уздигнем, v. pf. aufheben, allevo, tollo.
Уздица, f. 1) dim. v. узда. 2) уздице (pl.), die Zügel des Wagenpferdes, frena equi currum trahentis.
Уздуж (уз дуж), nach der Länge, in longitudinem. cf. дуж.
Узенђија*, f. der Steigbügel, stapia. cf. стремен.
Узепсти, узебе, v. pf. н. п. воће, erfrieren, gelu corrumpi.
Узети, узмем, v. pf. 1) nehmen, accipio. 2) девојку, ein Mädchen, d. i. sie heuraten, ducere uxorem. 3) kaufen, emo; daher der Scherz, н. п.
А. Узећу ти капу.
Б. Узео би и ја, да ми ко да, него ти мени купи.
Узетисе, узмемсе, v. r. pf. 1) sich nehmen (bei der Hand, zur Ehe), prehendere invicem manus; conjugium ineo. 2) heuraten, connubio jungi. 3) vide уватитисе.
Узигравање, n. das Aufhüpfen, exultatio.
Узигравати, ам, v. impf. aufhüpfen, exulto.
Узиграти, ам, v. pf. aufhüpfen, exulto.
Узимало, m. der gern wegnimmt, qui solet prehendere. cf. давало.
Узимање, n. 1) das Nehmen, acceptio, sumtio. 2) das Kaufen, emtio.
Узимати, ам (и узимљем), v. impf. 1) nehmen, sumo. 2) kaufen, emo.
Узица, f. ein Strick, restis.
Узичица, dim. v. узица.
Узјаати, јашем, vide узјахати:
„Да Бог да га узјаали Турци —
Узјахивање, n. das Aufsitzen, conscensio equi.
Узјахивати, јаујем, v. impf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узјахати, јашем, v pf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узлић, m. dim. v. узао.
Узмахивање, n. das Winken, Schwingen (des Schwerts), agitatio.
Узмахивати, махујем, v. impf. winken, schwingen, agito sursum.
Узмакнути, нем, vide узмаћи.
Узмахнути, нем, v. pf. winken, innuo.
Узмаћи (говорисе и узмакнути), акнем, v. pf. zurückrücken, removeri, recedo.
Узметање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio sursum.
Узметати, мећем, v. impf. н. п. жито и сламу, на гувну кад се врше, aufwerfen, jacio sursum.
Узметнути, нем, v. pf. hinaufwerfen, subjicio.
Узмицање, n. das Zurückweichen, recessio.
Узмицати, мичем, v. impf. zurückweichen, recedo.
Узмлачивање, n. das Laumachen, tepefactio.
Узмлачивати, чујем, v. impf. lau machen, tepefacio.
Узмлачити, им, v. pf. lau machen, tepefacio.
Узмутити, им, v. pf. trüben, turbo.
Узмутитисе, имсе, v. r. pf. trüb werden, turbor.
Узмучитисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, inquietor.
Узнемиривање, n. das Stören des Friedens, pacis turbatio.
Узнемиривати, рујем, v. impf. кога, den Frieden stören, beunruhigen. turbo.
Узнемирити, им, v. pf. den Frieden stören unter den Leuten, turbo pacem.

Узбдатисе, амсе, v. r. pf. anfangen zu wandeln, inambulo.
Узбрати, рем, v. pf. aufackern, exaro.
Ўзраст, m. (ст.) der Wuchs, statura, cf. раст:
„Красна ти си стаса и узраста —
Узрасти, стем, v. pf. aufwachsen, excresco.
Ўзрок, m. die Ursache, caussa, ratio.
Узроковање, n. das Verursachen, efficio.
Ўзроковати, кујем, v. impf. u. pf. verursachen, in caussa sum.
Узўр, m. (у Сријему и у Бачк. mit allen Ableitungen) in der Redensart: живи на узуру; то је узур, die Muße, otium.
Узўрење, n. das Mußeleben, otiatio.
Узўрити, им, v. impf. Muße haben, otiari.
Ўисати, уише, v. impf. gut anstehen, decet. cf. доликовати, личити.
Уишћилити, им, v. pf. (im Ringspiel) errathen, divino, cf. погодити.
Ўј! ўј! interj. schreyt man zu den Krähen, die man verscheuchen will, vox dispellentis cornices.
Ўја, m. hyp. v. ујак.
Ўја, f. die Rast, Erholung, das Ausschnaufen, respiratio, requies.
Ујагмити, им, v. pf. erwischen, erhaschen, apprehendo. cf. уграбити.
Ујâк, m. материн брат, der Oheim, avunculus.
Ујакарити, им, v. pf. erfassen, apprehendo.
Ујâков, ва, во, des Onkels, avunculi.
Ўјаловити, им, v. pf. verschneiden, castro, exseco.
Ўјам, ујма, m. die Mühlergebühr, portio debita molitori. Понијо човек жито у воденицу да меље. Кад је дошао пред воденицу и опазио да је његов кум воденичар, онда помислио у себи: „Благо мени! ево мога кума, самљеће ми без ујма." А кад воденичар угледа свога кума са житом, онда опет он рече у себи: „Благо мени! ево мога кума, даће ми два ујма."
Ујâње, n. das Rasten, Ausschnaufen, respiratio, requies.
Ўјање, n. das Heulen (der Wogen, des Windes), ululatus.
Ујàрачити, им*, v. pf. m. j. коња за трку, (ein Pferd) zum Wettrennen vorbereiten, exerceo ad cursum (durch Diät u. s. w.)
Ујàрмити, им, v. pf. einjochen, ins Joch spannen, jungere jugo.
Ујармљивање, n. das Spannen ins Joch, impositio jugi.
Ујармљѝвати, љујем, v. impf. ins Joch spannen, jungo jugo.
Ўјати, ујам, v. impf. ausrasten, ausschnaufen, respiro.
Ўјати, ујим, v. impf. heulen (vom Meer, Wind), ululo.
Ўјац, ујца, m. vide ујак.
Ујдўрисати*, ишем, v. pf. einrichten, ordino, instituo. cf. уредити, оправити, намјестити.
Ујéдање, n. das Beißen, morsus.
Ујéдати, ам, v. impf. beißen, mordeo.
Уједѝнити, им, v. pf. einig machen, reddo concordem: не уједини Боже Влаа (кажу да се тако Турци моле Богу, wie dort Tacitus G. 33. maneat quaeso, duretque gentibus — certe odium sui).
Ўјести, ујeдем (може се чути и ујем и уијем), v. pf. beißen, mordeo.
Ўјин, -на, но, des ујa, avunculi.
Ујкâње, n. das Huj! schreyen, clamor hui!
Ўјкати, ам, v. impf. huj schreyen, clamo hui.
Ўјко, m. vide ўја.
Ўјков, ва, во, des ујко, avunculi.
Ўјна, f. материна брата жена, des Oheims Frau, uxor avunculi.
Ўјнин, на, но, der ујна, avunculi uxoris.
Ўјнути, нем, v. pf. huj sagen, dico hui.
Ўјутру (у јутру), des Morgens, mane: рано у јутру, summo mane.
Ўјчевина, f. Ort, wo der Oheim (und sein Anhang) wohnt, terra avunculi.
Ўка, f. das Geschrey, clamor.
Укáнитисе, нисе, vide наканитисе.
Ўкати, учем, v. impf. 1) hu! schreyen, dico hu! (vocati sodalis gratia in saltu). 2) hu! machen (in die Hände vor Kälte).
Укéбати, ам, v. pf. erlauern, ex insidiis capio.
Укѝвање, n. 1) das Anschmieden, incusio. 2) das Verletzen durch Beschlagen, laesio equi solearum.
Укѝвати, ам, v. impf. 1) anschmieden, incudo, concudo. 2) im Beschlagen verletzen, laedo dum munio equi soleam.
Укѝдање, n. das Aufheben, abolitio.
Укѝдати, ам, v. impf. aufheben, aboleo.
Ўкинути, нем, v. pf. aufheben, aboleo.
Укла̏ња̂ње, n. vide уклоњање.
Укла̏њати, ам, vide уклоњати.
Уклáпање, n. das Hineinfügen, insertio.
Уклáпати, ам, v. impf. hineinfügen, insero.
Уклóнити, им, v. pf. wegräumen, bei Seite bringen, removeo.
Уклóнитисе, имсе, v. r. pf. aus dem Wege gehen, decedo de via.

Ўклоњање, n. das Wegräumen, remotio.

Ўклоњати, ам, v. impf. wegräumen, removeo.

Ўклоњатисе, амсе, v. r. impf. ausweichen, decedo de via.

Укло̀пити, им, v. pf. hineindrücken (z. B. in die Hand), adprimo in —.

Ўкнути, нем, v. pf. 1) hu! schreyen (im Walde), dico hui. 2) hu! machen (vor Kälte, in die Finger), facio hui.

Уко̏бити, им, vide срести.

Уко̏битисе, имсе, vide срестисе.

Ўковати, кујем, v. pf. 1) im Beschlagen verwunden, laedo dum munio equi pedes. 2) Münzen auf eine Halskette anschmieden, incudo, concudo, accudo.

Ўковитлац, burzelnd, praeceps —: скочио уковитлац.

Ўковица, f. auf Drat angeschmiedete Münzen als Kopfzierde, ornatus capitis e numis.

Ўкоп, m. vide подрум.

Укопа́вање, n. das Eingraben, Vergraben, defossio.

Укопа́вати, ам, v. impf. vergraben, defodio.

Укопа́ватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.

Уко̀пати, ам, v. pf. eingraben, defodio.

Уко̀патисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.

Ўкопнӣ, на, но, Grab-, Begräbniß-, funerarius.

Укопница, f. m. j. укопна кошуља.

Укопници, m. pl. die Todtengräber, vespillones, defossores.

Ўкор, m. die Vorwürfe, exprobratio, criminatio.

Укора́вање, n. 1) das Vorwerfen, criminatio. 2) das Schalen des Messers, cultri incorticatio, munitio.

Укора́вати, ам, v. impf. 1) кора, einem Vorwürfe machen, criminari quem. 2) бритву, ein Messer schalen, manubrium cultelli cortice firmo.

Укоре́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide укоријенитисе.

Укоријѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich einwurzeln, radice ago.

Ўкорити, им, v. pf. schalen (das Messer), cortice firmo.

Уко̀рити, им, v. pf. кора, einem Vorwürfe machen, criminor quem.

Уко̀сити, им, v. pf. 1) vide накосити. 2) seitwärts beugen, incurvo, obliquo.

Ўкоснице, m. pl. Haarkettchen mit Münzen, Perlen u. dgl. als Kopfputz, catellae crinales.

Уко̀чити, им, v. pf. н. п. точак кад се иде низ брдо, das Rad sperren, hemmen, retineo, impedio rotam.

Уко́читисе, имсе, v. r. pf. starr werden, torpesco.

Укра́сити, им, v. pf. verschönern, reddo pulcrius.

Укра́ситисе, имсе, v. r. pf. (im Scherze) sich schön machen, i. e. sich einen mäßigen Rausch trinken, inebriari.

Ўкрасти, адем, v. pf. stehlen, furor.

Ўкрастисе, адемсе, v. r. pf. sich davon stehlen, clam abeo.

Укрѐсати, решем, v. pf. 1) (Feuer) schlagen, excutio ignem. 2) н. п. листа купуснога, луковије пера, abpflücken, decerpo.

Укро̀тити, им, v. pf. zähmen, domo.

Укр̀стити, им, v. pf. übers Kreuz legen, decusso.

Укру́тити, им, v. pf. festhalten, stringo.

Укршћа́вање, n. vide укршћање.

Ўкршћа́вати, ам, vide укршћати.

Ўкр́шћање, n. das Kreuzen, Kreuzweiselegen, decussatio.

Укр́шћати, ам, v. impf. kreuzen, kreuzweise legen, decusso.

Укр̀љати, ам, v. pf. erschlagen, violenta morte perimo.

Уку̀бурити, им, v. pf. in Noth und Kummer gerathen, ad miseriam redigi.

Ўкувати, ам, v. pf. 1) љеб, vide умијесити. 2) kochen (das Essen), coquo, paro.

Уку̑рчитисе, имсе, v. r. pf. (halb obscön) sich in den Kopf setzen, pertendo.

Ўкућуни, m. der Inwohner, Miethbewohner, inquilinus.

Ўкућа̂нка, f. die Miethbewohnerin, inquilina.

Ўла, f. der Holunke, nebulo.

Ўлав, ва, во, уло улава! du hundsföttischer Holunk, nebulonum maxime.

Ула́гање, n. 1) das Hineinstecken (des Geldes in eine Unternehmung), collocatio (pecuniae). 2) das Einrichten (des gebrochenen Fußes), das Einrenken, restitutio.

Ула́гати, лажем, v. impf. 1) hineinstecken, colloco. 2) einrenken, restituo (membrum fractum).

Ула̀гатисе, лажемсе, v. r. pf. код кога, sich (durch Lügen) einschmeicheln, insinuari.

Улагі́вање, n. das Einschmeicheln, insinuatio.

Улагі́ватисе, гујемсе, v. r. impf. sich einschmeicheln, blanditiis se insinuare.

Ўлажење, n. das Hineingehen, initus, ingressus.

Улазак, уласка, m. der Eintritt, ingressus.

Улазити, им, v. impf. hineingehen, ingredior.

Улазнутисе, немсе, v. r. pf. sich messen (an einem Baume, dessen Rinde man beleckt), metiri, comparare magnitudinem.

Улак*, m. (cm.) der Kurier, nuncius, tabellarius:
„После Јанко два лака улака —

Уландатисе, амсе, v. r. pf. sich bis ans Knie beschmutzen (im Thau, Koth), maculor vagando.

Улање, n. das Schleichen, Umherstreichen, suspensus gradus.

Улар*, m. der Halfter, capistrum cf. поводац.

Улатисе, амсе, v. r. impf. herumschleichen, circumrepto.

Улепити, им, (Рес. и Срем.) vide уљепити.

Улепшати, ам, (Рес. и Срем.) vide уљепшати.

Улетети, улетим, v. pf. (Рес.)
Улетити, улетим, v. pf. (Срем.)
Улећети, улетим, v. pf. (Ерц.)
} hineinfliegen, involo.

Улећисе, улежемсе, v. r. pf. sich einnisten, sedem pono, nidifico.

Улећисе (улећисе), легнесе, v. r. pf. sich senken, deprimor.

Улизак, улиска, m. das Stück, der Klumpen Salz, den man dem Viehe zu lecken gibt, salis frustrum linctui expositum.

Улизати, улижем, v. pf. ablecken, delingo.

Улизатисе, улижесе, v. r. pf. н. п. чоа, sich ablecken, abreiben, deteri.

Улизивање, n. das Anlecken des Baums, um daran die Größe zu messen, comparatio magnitudinis.

Улизиватисе, зујемсе, v. r. impf. 1) sich messen, wer größer ist, experiri magnitudinem. 2) fig. experior uter plus valeat —.

Улизнутисе, немсе, vide улазнутисе.

Улијепити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, illino.

Улипати, ам, v. pf. besudeln (mit weichem Stuhlgang), concaco.

Улити, улијем, v. pf. hineingießen, infundo.

Улица, f. der Hof, die Flur, aula, area.

Уличити, им, v. pf. im Gesichte schön machen, como.

Уличитисе, имсе, v. r. pf. die Toilette machen, comi.

Уловити, им, v. pf. fangen, erjagen, capio.

Улогорити, им, v. pf. н. п. војску, lagern, colloco exercitum.

Улогоритисе, имсе, v. r. pf. sich lagern, castra pono.

Уложити, им, v. pf. 1) hineinlegen, hineinstecken (Geld auf eine Unternehmung), colloco. 2) einrenken, restituo.

Улози, улога, m. pl. die Gliedersucht, arthritis.

Улукавитисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.

Уља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ула.

Уљаник, m. das Bienenhaus, der Bienenstand, alvearium.

Уље, n. (у Ерц.) das Baumöl, oleum.

Уљез, m. човек, који уђе жени у кућу, der in das Haus seiner Frau eingeheuratet hat, qui nupsit uxori suae, quem quasi uxor duxit.

Уљепак, пка, m. die Schmeerkappe, cucullus pinguedine maculatus.

Уљепшати, ам, v. pf. (Ерц.) verschönern, pulcrius reddo.

Уљести, уљезем, v. pf. (у Ерц.) hineingehen, intro.

Уљудити, им, v. pf. schön machen, facio pulcre, ingenue, ut hominem decet.

Уљуђивање, n. das saubere Zurichten, comtio (?).

Уљуђивати, ђујем, v. impf. (von људи, wie es Menschen haben) sauber zurichten, humane praeparo.

Ум, m. 1) der Verstand, intellectus, mens. 2) das Gedächtniß, mens, memoria: паде ми на ум; ум за морем, а смрт за вратом (ars longa, vita brevis); ни до сто ума, ich habe es auf den Tod vergessen, q. d. si centum mentes haberem, non meminissem.

Умазати, умажем, v. pf. beschmutzen, commaculo.

Умакање, n. das Eintunken, immersio.

Умакати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.

Умакнути, нем, vide умаћи.

Уман, мна, но, verständig, intelligens:
„Не бојсе мајко, не бојсе,
„Ја сам ти умна разумна —

Умаћи (говорисе и умакнути), акнем, v. pf. entwischen, effugio.

Умацупати, ам, augm. v. умазати.

Умашити, им, v. pf. fehlen (im башатисе-Spiel), aberro.

Умекнути, нем, v. pf. milde, weich werden, mitesco.

Умекшавање, n. das Erweichen, emollitio.

Умекшавати, ам, v. impf.
Умекшати, ам, v. pf.
} erweichen, emollio.

Умерáвање, n. (Рес. и Срем.) vide умјеравање.

Умерáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјеравати.

Умерати, ам, v. pf. т. ј. восак, weich ziehen, duco ceram.

Умерити, им, (Рес. и Срем.) vide умјерити.

Умéсити, им, (Рес. и Срем.) vide умијесити.

Умéсти, етем, vide замéсти.

Уместити, им, (Рес. и Срем.) vide умјестити.

Умета, f. der Kehrlappen, lacinia ad verrendum fornacem antequam panem immittas.

Уметак, тка, m. der Einsatz, insertum.

Уметан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide умјетан.

Умѐтâње, n. das Einsetzen, insertio.

Умѐтати, умећем, v. impf. hineinsetzen, insero.

Умети, умем, (Рес. и Срем.) vide умјети.

Умет и Муамед* (умети Муамед), Volk Muhammeds, populus Muhammedis:

„Турци вичу: умет и Муамед —

Уметнути, нем, v. pf. hineinthun, insero.

Умéцати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weichklopfen, contundo.

Умéшати, ам, (Рес. и Срем.) vide умијешати.

Умештâње, n. (Рес. и Срем.) vide умјештање.

Умештати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјештати.

Умѝвање, n. das Waschen, lotio, lavatio.

Умѝваоница, f. das Waschbecken, pelvis.

Умѝвати, ам, v. impf. waschen, lavo.

Умијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. леб, einteigen, miscere massam farinaceam, et facere panem.

Умијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) mischen, misceo.

Умилитисе, имсе, v. r. pf. код кога, sich beliebt machen, gratiam inire apud aliquem.

Умилостивити, им, v. pf. geneigt, gnädig machen, concilio.

Умиљат, та, то, einschmeichelnd, blandus. Умиљато јагње и двије овце посе.

Умиљен, m. Mannsname, nomen viri.

Умѝнути, не, v. pf. н. п. мука, бол, nachlassen, remitto.

Умирâње, n. das Sterben, mors.

Умирати, рем, v. impf. sterben, mit dem Tode ringen, mori.

Умѝрити, им, v. pf. beruhigen, paco.

Умити, умијем, v. pf waschen, lavo.

Умјерáвање, n. (Ерц.) das Abmessen, Bemessen, demensio.

Умјерáвати, ам, v. impf. (Ерц.) bemessen, demetior.

Умјерити, им, v. pf. (Ерц.) abmessen, demetior.

Умјестити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. у разбој, шоп, stellen, statuo.

Умјетан, тна, но, (Ерц.) н. п. човек, geschickt, habilis, aptus.

Умјети, умијем, v. pf. (Ерц.) wissen, verstehen, intelligo, scio. Боље је умјети, него имати.

Умјештâње, n. (Ерц.) das Stellen, instructio, dispositio.

Умјештати, ам, v. impf. (Ерц.) stellen, statuo.

Умлáтити, им, v. pf. 1) zu Tode dreschen, interficio verberibus. 2) herabschlagen (Obst), decutio.

Умлòжити, им, v. pf. vermehren, augeo.

Умљети, умељем, v. pf. vide самљети.

Умљетисе, умељесе, v. r. pf. sich einmahlen, molendo deteri.

Умо! interj. умо погани једна! daß dich —! vah!

Умòлити, им, v. pf. кога, von einem erbitten, exoro.

Умòлитисе, имсе, v. r. pf. коме, код кога, erbitten, exoro.

Умор, m. 1) на умору, in den letzten Zügen, moribunda est:

„Стара ми је на умору мајка —

2) die Ermüdung, defatigatio: не може од умора (н. п. да једе).

Умôран, рна, но, müde, lassus.

Умòрити, им, v. pf. 1) tödten, neco. 2) ermüden, lasso:

„Малена је тица препелица,

„Ал' умори коња и јунака —

Умотáвање, n. das Einwinden, involutio.

Умотáвати, ам, v. impf. } einwickeln, involvo.

Умòтати, ам, v. pf. } einwickeln, involvo.

Умòтрити, им, v. pf. ersehen, conspicor.

Умòчити, им, v. pf. eintunken, immergo.

Умрачѝвање, n. das Finsterwerden, obscuratio.

Умрачѝватисе, чујесе. v. r. impf. } finster werden, obscuror.

Умрáчитисе, чисе, v. r. pf. } finster werden, obscuror.

Умрêти, ем, умръо, (Рес. и Срем.) vide умријети.

Умријети, рем, умръо, v. pf. (Ерц.) sterben, morior.

Умрлû, ла, ло, н. п. час, Todes- mortis: штоко ми умрлога часа.

Умуасèрити, им, v. pf. belagern, obsideo. cf. опколити.
Умукнути, нем, v. pf. } verstummen,
Умуħи, умукнем, v. pf. } obmutesco.
Уна, f. die Una (Fluß in Kroatien), Una flumen.
Унàкрст, ins Kreuz, in formam crucis.
Унàточ, zuwider, contra (aliquem facere):
„Кад смо ħели унаточ чинити,
„Јера си нас од Зеке искао —
Унèти, несем, (Рес. и Срем.) vide унијети.
Унèтисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide унијетисе.
Унизи (у низи), unten, infra, inferius.
Унијат, m. der Unirte, homo graeci ritus unitus cum ecclesia romana.
Унијатити, им, v. impf. uniren, unire ecclesiae romanae.
Унијатитисе, имсе, v. r. impf. sich uniren, unire se ecclesiae romanae.
Унијатка, f. } die Unirte, unita.
Унијаткиња, f. }
Унијатскй, ка, ко, 1) н. п. поп; der unirte Pop, unitorum sacerdos. 2) adv. wie ein Unirter, more uniti.
Унијаħење, n. das Uniren, unitio.
Унијачâд, f. (coll.) die Jugend der Unirten, juventus unitorum.
Унијаче, чета, n. ein junger Unirter, juvenis unitus.
Унијети, унесем, унијо (унијела, ло); v. pf. (Ерц.) hineintragen, infero.
Унијетисе, унесемсе, унијосе (унијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) die Nase in etwas stecken, immiscere se.
Униħи, униħем, vide уħи.
Унка, f. der Grenzhügel zwischen Besitzungen, tumulus limitaneus.
Ункаш*, m. die Erhöhung am Sattel, vorne und hinten, der Sattelknopf, pila sellae:
„Он буздован о ункашу носи —
Унòсити, им, v. impf. hineintragen, infero.
Унòситисе, имсе, v. r. impf. die Nase hineinstecken, immiscoo me.
Унòшење, n. das Hineintragen, illatio.
Унук, m. der Enkel, nepos, filii filius.
Унука, f. die Enkelin, neptis.
Унутра, drinnen, intus; hinein, intro.
Унучâд, f. (coll.) die Enkel, nepotes.
Унуче, ета, n. ein Enkelkind, Kindeskind, nepos aut neptis.
Уолажа, f. vide уволажа.
Уòртачити, им, v. pf. in Handlungsgesellschaft versetzen, associiren, associo.
Уòртачитисе, имсе, v. r. pf. sich associiren, eine Handlungsgesellschaft eingehen, inire societatem commercii.
Уочи (d. i. у очи), im Angesichte, den Tag vorher, pridie: у очи Божиħа; у очи неħеље (т. ј. у суботу).
Упадâње, n. das Hineinfallen, casus in —
Упадати, ам, v. impf. hineinfallen, incido.
Упала, f. die Brunst, ardor.
Упàлити, им, v. pf. anzünden, accendo.
Упàлитисе, лимсе, v. r. pf. in Hitze, Brunst gerathen, exardesco.
Упаљèник, m. der Brünstige, ardens desiderio coitus.
Упаљèница, f. die Brünstige, femina ardens desiderio coitus.
Упаљивање, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Entbrennen, ardor.
Упаљивати, љујем, v. impf. anzünden, incendo.
Упаљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich in Brunst setzen, exardesco.
Упàмтити, им, v. pf. im Gedächtniß behalten, memoria teneo.
Упарàдити, им, v. impf. н. п. војску, in Parade (Reih und Glied) stellen, instruo aciem.
Упàрложити, им, v. r. pf. т. ј. виноград, verwahrlosen, negligo.
Упасти, аднем, v. pf. hineinfallen, incido.
Упепèљавити, им, v. pf. mit Asche beschmutzen, cinere maculo.
Упèтисе, упнемсе, v. r. pf. sich entschlossen widersetzen, obstinari.
Упèħисе, ечемсе, v. r. pf. sich einbacken, beim Braten an Inhalt einbüßen, assando deminui.
Упињâње, n. das entschlossene Widerstreben, obstinatio.
Упињатисе, њемсе, v. r. impf. sich fest widersetzen, obstinare se.
Упирâње, n. das Anlehnen, Stützen, innisio.
Упирати, рем, v. impf. anlehnen, inclino.
Упиратисе, ремсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.
Упирити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.
Уписати, ишем, v. pf. einschreiben, inscribo.
Уписивање, n. das Einschreiben, inscriptio.
Уписивати, сујем, v. impf. einschreiben, inscribo.
Уписнй, на, но, курва, војник, förmlich, verus (q. d. inscriptus protocollo).
Упитати, ам, v. pf. befragen, interrogo.
Упитатисе, амсе, v. r. pf. с ким за здравље, sich begrüßen, salutare se invicem; dare reddereque salutem.

Упѝшати, ам, vide попишати.

Ỳплакатисе, лачемсе, v. r. pf. за ким, или за чим, zu weinen beginnen, illacrimari.

Ỳплашити, им, v. pf. erschrecken, exterreo.

Уплѐсти, етем, v. pf. einflechten, implecto.

Уплѐстисе, етемсе, v. r. pf. sich verflechten, einmengen, immisceor.

Ỳплетâње, n. das Einflechten, implexio.

Ỳплетати, еħем, v. impf. einflechten, implecto.

Ỳплетатисе, еħемсе, v. r. impf. sich einmengen, immisceri.

Ỳплетнѝк, m. } das Band, das in den
Ỳплетњâк, m. } Zopf geflochten wird, fascia crinalis.

Ỳпљачкати, ам, v. pf. erbeuten, praedor, capio. cf. добити, заплијенити.

Упљѐати, ам, v. pf. erschlagen, interimo.

Ỳпљеснивитисе, имсе, v. r. pf. н. п. љеб, verschimmeln, situ obduci.

Ỳпљувак, вка, m. die Fliegenbrut, muscarum fetus. Има шу некакав упљувак.

Упљу̀вање, n. 1) das Hineinspeyen, insputio. 2) das Hineinschmeißen, injectio fetus muscarum.

Упљу̀вати, ам, v. impf. die (Fliegen-) Brut hineinschmeißen, injicio fetum.

Упљу̀вати, љујем, v. pf. 1) hineinspeyen, inspuo. 2) bespeyen, conspuo.

Упозна́вање, n. das Verkennen (d. h. Ansehen einer Sache für etwas, das sie nicht ist), malus tactus.

Упозна́ватисе, најемсе, v. r. impf. у кога, или у шшо, verkennen, irrig für etwas halten, credere suum quod est alienum.

Упо̀знатисе, амсе, v. r. pf. у кога, или у шшо, irrig für sein halten, credo meum, quod non est.

Упоко̀јитисе, имсе, v. r. pf. in Frieden dahin fahren, zur Ruhe sich begeben, sterben, emori, decedo, obeo.

Уполежа́читисе, чисе, v. r. pf. m. j. кукурузница у ватри, abliegen, lange liegen, diutius jacuisse.

Уполова́чити, им, v. pf. } bis zur Hälf-
Упол̀овити, им, v. pf. } te gut (fertig) seyn, pervenisse ad dimidium.

Упо̀ран, рна, но, widerspenstig, pertinax.

Упо́рност, f. die Widersetzlichkeit, pertinacia.

Употребити, им, v. pf. gebrauchen, adhibeo.

Употребља́вање, n. das Gebrauchen, usus.

Употребља́вати, ам, v. impf. gebrauchen, usurpo.

Упра̂витељ, m. der Leiter, Regierer, rector.

Ỳправити, им, v. pf. чим, verfahren, tracto rem, versor in re. Управио као ајдук куħом.

Ỳправља̂ње, n. das Verfahren, Leiten, Lenken, rectio.

Ỳправљати, ам, v. impf. regieren, leiten, rego.

Упра̂во, gerade, recte, recta.

Упре́дање, n. 1) das Anspinnen, Andrehen, torsio. 2) vide напредање.

Упре́дати, ам, v. impf. 1) drehen, (Zwirn, Strick), torqueo. 2) vide напредати.

Упрести, едем, v. pf. 1) zudrehen, intorqueo (filum). 2) vide напрести.

Упре̑ти, ем, упръо, (Рес. и Срем.) vide упријети.

Упржити, им, vide попржити.

Упригати, ам, vide попригати.

Упријети, рем, упръо, v. pf. (Брд.) lehnen, stützen, adclino.

Упропа́стити, им, v. pf. zu Grunde richten, an den Abgrund führen, everto.

Упропа́ститисе, имсе, v. r. pf. versinken (vor Schrecken, Abscheu), pereo.

Ỳпросиħâк, m. (cm.) der Brautwerber, petitor puellae, cf. просац:

„Ој! и два свата и два упросиħа —

Упр̀скати, ма, v. pf. bespritzen, conspergo.

Ỳпрта, f. 1) der Riemen (das Band) um die торба, die auf dem Rücken hängt, über die Achseln zu befestigen, lorum perae. 2) eine solche торба selbst, pera.

Ỳпртити, им, v. pf. auf den Rücken nehmen, accipio in dorsum, tollo.

Ỳпртњача, f. m. j. торба, eine Rückentorbe, pera in dorso.

Упу̀атисе, амсе, v. r. pf. 1) still farzen, emitto ventum tacite. 2) in die Hosen scheißen, den Muth verlieren, expavesco.

Упузати, упужем, v. pf. hinein kriechen, inrepo, irrepo.

Упу̀стити, им, v. pf. auslassen, dimitto.

Упу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich einlassen, immittere se.

Упу̑т, sogleich, continuo. Пошљи ајда на пут, па ајде за њим упут.

Упу́тити, им, v. pf. кога, anweisen, monstro viam, dirigo.

Упуħи́вање, n. das Anweisen, directio.

Упуħивати, ħујем, v. impf. anweisen, anleiten, monstro viam.

Упу́штање (у̀пушта̂ње), n. das Auslassen, dimissio.

Упу́штати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Упуштати (упу̀штати и упуштити), там (и упуштим), v. pf. vide упустити.
Ура̀вљање, n. das Eingraben der Planken, sepimenti genus.
Ура̀вљати, ам, v. impf. m. j. проштће, die Erde aufgraben, für die Plankenhecke, sepem plancarum insero terrae utrinque effossae, et postea rejiciendae.
Ура̀дити, им, v. pf. machen, perficio.
Уранак, нка, m. das frühe Aufstehen, surrectio matutina: срећан уранак, миран данак. cf. напијати.
Уранити, им, v. pf. früh aufstehen, surgo mane.
Ура̀нити, им, v. pf. mästen, sagino.
Урвање, n. das Schleifen, demolitio.
Урвати, ам, v. impf. schleifen, demolior.
Урвина, f. 1) der steile Abhang, von dem Erde herabrollt, mons praeceps. 2) (ст.) некаква планина:
„Покрај мора Урвином планином —
Урда, f. vide грушевина.
Урѐд (у ред), cf. ред.
Уредан, дна, но, ordentlich, wie sich's gehört, ut decet.
Уредба, f. die Einrichtung, institutio.
Урѐдити, им, v. pf. ordnen, constituo, ordino. Уредио као Настаташке. 2) лан, кудељу, verrichten, praeparo.
Урећивање, n. das Einrichten, ordinatio.
Урећивати, ћујем, v. impf. einrichten, ordino.
Урѐзан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide урнјезан.
Урезати, ежем, v. pf. 1) vide зарезати. 2) hineinschneiden, (н. п. лука у лонац), addo sectum.
Урезивање, n. das Hineinschneiden, insculptio; additio secti.
Урезивати, зујем, v. impf. 1) hineinschneiden, insculpo. 2) ein wenig beißen (angenehm), н. п. јабуковача, admordeo.
Урезнице, ника, m. pl. (bei den Webern das Ende des Zettels, welches nicht mehr gewebt werden kann), fines (?) texti.
Урећи, уречем, v. pf. (herenhaft) besprechen, fascino.
Урнјезан, зна, но, (Ерц.) н. п. нож, scharf, acutus.
Урица, f. Frauenname, nomen feminae.
Урлање, n. das Heulen, ululatus.
Урлати, ам, v. impf. heulen, ululo.
Урликање, n. das Heulen, ululatus (österr. das Jodeln).
Урликати, личем, v. impf. heulen (österr. jodeln), ululo. cf. fr. hurles, und it. urlare.
Урнебес, m. das Getöse, strepitus.
Урнек*, m. das Muster, exemplar. cf. почетак.
Уро̀вити, им, v. pf. m. j. прошће, Planken, Pflöcke eingraben, infodio sepem plancarum.
Уро̀дити, ди, v. pf. eintreffen, in Erfüllung gehen, exitum habeo: уродила моја ријеч.
Урољив, ва, во, н. п. дијете, besprechbar, leicht behexbar, incautabilis. fascinabilis (d. i. schön und zart).
Уро̀сити, им, v. pf. н. п. кошуљу, скуте, bethauen, irroro.
Уроци, урока, m. pl. die Besprechung, Behexung, fascinatio.
Урош, m. Mannsname, nomen viri.
Ус, in der Zusammensetzung, vide уз.
Уса̀дити, им, v. pf. 1) stielen, manubrio insero. 2) setzen, pflanzen, sero.
Уса̀нути, не, v. pf. austrocknen, verdorren, exaresco.
Усебичити, им, v. pf. zum täglichen Gebrauch bestimmen, incipio uti quotidie.
Усев, m. (Рес. и Срем.) vide усјев.
Уседање, n. (Рес. и Срем.) vide усједање.
Уседати, ам, (Рес. и Срем.) vide усједати.
Усејати, јем, (Рес. и Срем.) vide усијати.
Усѐкнути, нем, v. pf. 1) schneuzen, emungo. 2) fig. schneuzen, emungo.
Усекова̀није, n. (Рес. и Срем.) vide усјекованије.
Уселина, f. (Рес. и Срем.) vide усјелина.
Усѐлитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, einnisten, nidum ponere.
Усести, уседем (и уседнем), (Рес. и Срем.) vide усјести.
Усећи, усечем, (Рес. и Срем.) vide усјећи.
Усецати, ам, (Рес. и Срем.) vide усјецати.
Усиђелица, f. die sitzen geblieben, keinen Mann bekommen, alte Jungfer, virgo coelebs; a nullo expetita.
Усијати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) scherzhaft für: verlieren, jocose pro: perdo.
Усѝјати, ам, vide усјати.
Усијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinmengen, nonvocatus me infero.
Усѝјатисе, амсе, vide усјатисе.
Усирити, им, v. pf. н. п. млијеко, сирац, käsen, cogo, coagulo.
Усиритисе, рисе, v. r. pf. gerinnen, cogi.
Усисање, n. das Verdorren, Austrocknen, exsiccatio.
Усисати, ишем, v. impf. austrocknen, exsiccor, exaresco.
Уси̏тнити, им, v. pf. klein, zart, be-

licat thun (im Gehen, Trinken), facio delicate, affecto elegantiam, venustatem.
Усић̀итисе, имсе, v. r. pf. grollen, intensus sum. cf. укурчитисе.
Усја́вање, n. das Glühendmachen, candefactio.
Усја́вати, ам, v. impf. glühend machen, candefacio.
Ўсјао, усјала, ло, glühend, candens.
Ўсјати, ам, v. pf. glühend machen, candefacio.
Ўсјатисе, амсе, v. r. pf. erglühen, candelio.
Ўсјев, m. (Ерц.) die Saat, sementis.
Ўсједа̂ње, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensio equi.
Ўсједати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
Ўсједнути, нем, vide усјести.
Ўсјекова́није, (Ерц.) Johannis Enthauptung, decollatio S. Johannis.
Ўсјелина, (Ерц.) ein abschüssiger Ort, locus praeceps.
Ўсјести (може се чути и усједнути), усједем (и усједнем), v. pf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
Ўсјећи, усијечем, (Ерц.) 1) fällen, genug anhauen, caedo satis lignorum. 2) hineinschneiden, inseco.
Ўсјецати, ам, v. pf. (Ерц.) dim. von усјећи, anschneiden, incido, inseco.
Ускака́ње, n. das Hineinspringen, transultus.
Ускакати, ачем, v. impf. hineinspringen, salto in —.
Ускида́ње, n. das Abpflücken, decerptio.
Ускида́ти, ам, v. impf. } abpflücken,
Ускинути, нем, v. pf. } carpo.
Ўскисива́ње, n. das Sauerwerden, acescentia.
Ускиси́вати, сује, v. impf. } sauer wer-
Ускиснути, не, v. pf. } den, acesco
Ускок, m. (cm.) der Entsprungene, Emigrant, exul, fugitivus.
„Није вино ускок Радоица —
Усколе̏батисе, амсе, v. r. pf. sich verrücken, dimoveor: усколебаосе свијет.
Ускопа́вање, n. das Aufgraben, fossio.
Ускопа́вати, ам, v. impf. aufgraben, fodio.
Ускопати, ам, v. pf. aufgraben, refodio.
Ускомрљати, ам, v. pf. zerwühlen, durcheinander werfen, diruo.
Ускочити, им, v. pf. entspringen, effugio, aufugio.
Ўскрс, m. vide васкрсеније.
Ўскрсова̂ње, vide васкрсовање.
Ўскрсовати, сујем, vide васкрсовати.
Ўскрцнити, им, v. pf. abbrechen, defringo.

Ўскршњи, ња, ње, н. п. пост, Oster-, paschalis.
Ўслишити, им, v. pf. erhören, exaudio: како ти напио, Бог молитву услишио (кад напијају).
Ўсна, f. die Lippe, labium.
Ўснат, та, то, großlippig, labeo, labiosus.
Усне̏тина, f. augm. v. усна.
Ўснити, им, v. pf. шта, träumen, somnio.
Ўснитисе, нисе, v. r. pf. коме што, mir hat geträumt, somnio.
Ўсница, f. dim. v. усна.
Успа́вати, ам, v. pf. einschläfern, sopio.
Успављи́вање, n. das Einschläfern, sopitio.
Успављи́вати, љујем, v. impf. einschläfern, sopio.
Успаи́рити, им, v. pf. кога, in Unruhe versetzen, inquieto.
Успаи́ритисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, excitari.
Ўсперак, рка, m. der Einsatz (im Beinkleide), panus insertus in latus caligarum:
„На усперку пашин делибаша —
Ўспор, m. ударио успор, der kleinere Fluß ist durch das Anschwellen des größern, in den er sich ergießt, zurückgetreten, redundatio fluminis.
Ўспоредо, nebeneinander, simul.
Ўсправити, им, v. pf. aufrichten, erigo, statuo.
Ўсправља̂ње, n. das Aufrichten, erectio, allevatio.
Ўсправљати, ам, v. impf. aufrichten, erigo, allevo.
Успра̏во, aufrecht, erectum (statuo).
Успре̏зање, n. vide узмицање.
Успре̏зати, ежем, vide узмицати.
Успре̏гнути, нем, vide узмаћи:
„Ништа Турци успрегнути неће —
Ўсрати, усерем, v. pf. anscheißen, concaco.
Усре̏д, mitten, in medio: усред села; усред куће.
Ўсро, m. hyp. du kleiner Scheißer, cacator parvulus.
Ўста, n. pl. 1) der Mund, os. 2) das Maul, die Zunge, има зла уста, est dicax.
Ўстава, f. die Schleuße, canalis clausus ad tempus: меље воденица на уставу.
Ўставити, им, v. pf. hemmen, aufhalten, retineo.
Ўставља̂ње, n. das Aufhalten, retentio.
Ўстављати, ам, v. impf. aufhalten, retineo.
Ўстављатисе, амсе, v. r. impf. sich verweilen, remoror.

Устáвци, m. pl. трећи дан по крсном имену, cf. крсно име.
Устајáње, n. das Aufstehen, surrectio.
Устајати, јем, v. impf. aufstehen, surgo.
Устáјатисе, тојимсе, v. r. pf. abliegen, mitesco (de pomis).
Устáкнути, нем, vide устаћи.
Усталац, аоца, m. m. j. човек, der fleißige Arbeiter, assiduus.
Устати, анем, v. pf. aufstehen, surgo.
Устаћи, такнем, vide поставити 2.
Устáшца, n. pl. dim. v. уста.
Устéгнути, нем, v. pf. н. п. коњу узду, anziehen, adduco.
Устéзање, n. das Anziehen (des Zügels), adductio freni.
Устéзати, ежем, v. impf. anziehen, adduco.
Устицáње, n. vide постављање 2.
Устицати, ичем, vide постављати.
Устока, f. der Ostwind, eurus.
Устопицê, } auf dem Fuße (nach folgen)
Устопцê, } vestigiis insisto: отишао за њим устопице.
Усточњћи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Устргнути, нем, v. pf. abreißen, decerpo.
Устрéлити, им, (Рес. и Срем.) vide устријелити.
Устријèлити, им, v. pf. (Ерц.) erschießen (mit dem Pfeil), sagitta trajicio: устријелила га вила.
Устручáвање, n. Art gêne.
Устручáватисе, амсе, v. r. impf. sich geniren, non audeo.
Устрчáвање, n. das Hinauflaufen, excursio in (montem).
Устрчáвати, ам, v. impf. hinauflaufen, excurso (in montem).
Устрчати, им, v. pf. hinauflaufen, curro sursum.
Устук, m. 1) bei den бајалице der Spruch, womit sie das Uebel besprechen, daß es zurücktrete, formula incantatricis ut malum cedat retro, abeat. 2) ein Kraut dazu, herbae veneficarum genus.
Устукнути, нем, v. pf. zurückweichen, recedo.
Уступање, n. das Zurücktreten, recessio.
Уступати, ам, v. impf. } zurücktreten,
Уступити, им, v. pf. } recedo.
Усукати, учем, v. pf. drehen, intorqueo.
Усукивање, n. das Drehen, intorsio.
Усукивати, кујем, v. impf. drehen, torqueo.
Усути, успем, v. pf. hineingießen, schütten, fundo.
Утабати, ам, v. pf. einstampfen, conculco, inculco.
Утâборити, им, vide улогорити.
Утâборитисе, vide улогоритисе.
Утáјатисе, јимсе, v. r. pf. sich verbergen, abscondor, н. п. зец. 2) unterbrochen werden, auf einige Zeit aufhören, intermitto, intermittor.
Утакмицê,
Утáложитисе, имсе, v. r. sich legen, (vom Aufstand, Sturm), remitto, componor. cf. талог.
Утамáнити, им, v. pf. völlig aufgehen, bis aufs letzte Stück verloren gehen, das Maß des Unglücks ist voll geworden, funditus pereo.
Утáњити, им, v. pf. dünn werden, extenuari.
Утапкати, ам, v. pf. stampfen, conculco.
Утва, f. 1) (ст.) некаква тица водена; кажу да је по трбуу жута као злато: и зато се свагда пјева утва златокрила, eine (mythische?) Ente in Volksliedern, anatis genus cantibus celebratum. 2) Frauenname, nomen feminae.
Утвара, f. das Gespenst, spectrum. cf. авет.
Утвòритисе, рисе, v. r. pf. коме што, scheinen, videor: утворило ми се, ich glaubte zu sehen, es erschien mir (als Gespenst).
Утврдити, им, v. pf. befestigen, firmo.
Утврђивање, n. das Befestigen, firmatio.
Утврђивати, ђујем, v. impf. befestigen, firmo.
Утéгнути, нем, v. pf. stark anziehen, stringo.
Утéзање, n. das Anziehen, strictio.
Утéзати, ежем, v. impf. anziehen, adduco, stringo.
Утèмељитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren, niederlassen, consideo.
Утерати, ам, (Рес. и Срем.) vide утјерати.
Утеривање, n. (Рес. и Срем.) vide утјеривање.
Утеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide утјеривати.
Утèћи, ечем, v. pf. 1) entlaufen, evado. 2) коме, einen im Laufe hinter sich lassen, cursu supero.
Утèћисе, ечемсе, v. r. pf. sich hervorthun, exsisto.
Утешен, m. (Рес. и Срем.) vide Утјешен.
Утешити, им, (Рес. и Срем.) vide утјешити.
Утија*, f. das Bügeleisen, ferramentum laevigatorium.
Утирање, n. 1) das Abwischen, abstersio. 2) das Abweiden, depastio.

У̀тирати, рем, v. impf. 1) abwischen, abstergo. 2) abweiden, depascor.
Утискивање, n. das Hineindrücken, impressio.
Утискѝвати, кујем, v. impf. hineindrücken, premo in —.
У̀тиснути, нем, v. pf. hineindrücken, premo in —.
У̀тити, утијем, v. pf. fett werden, pinguesco.
У̀тицање, n. vide утјецање.
У̀тицати, утичем, vide утјецати.
У̀тицатисе, утичемсе, vide утјецатисе.
Утѝшати, ам, v. pf. 1) still werden (z. B. vom Winde), conticesco. 2) stillen, sedo.
У̀тјецање, n. (у Ерц.) 1) das Ergießen eines Flußes in einen andern, influxus. 2) das Entlaufen, effugium. 3) das Besiegen im Laufe, victoria cursus. 4) das Vornehmen, Vorhaben, propositum.
У̀тјецати, утјечем, v. impf. (у Ерц.) 1) sich ergießen, influo. 2) entlaufen, effugio. 3) hinter sich lassen, praecurro.
У̀тјецатисе, утјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich hervorthun, exsisto.
У̀тјешен, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
У̀тјешити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. дијете, beschwichtigen (ein Kind), tranquillo.
Утлѐнсати, ишем*, v. pf. ausbügeln, laevigo.
Утòвити, им, v. pf. fett machen, wohl füttern, pasco.
У̀ток, m. die Mündung, ostia: на утоку Саве у Дунаво.
Утòлити, им, v. pf. still werden, conticesco.
Утòнути, нем, v. pf. ersaufen, ertrinken, mergi.
Утòпитисе, имсе, v. r. pf. ertrinken, mergi.
Утопљѐник, m. der Ertrunkene, mersus. Уватио као утопљеник.
У̀торак (у̀торак), рка, m. vide уторник.
У̀торе, f. pl. das Vorspringende der Faßdauben außerhalb des Bodens, quod procurrit de tabulis extra fundum.
Утòрник (говорисе и уторак), m. 1) der Dienstag, dies martis. 2) (scherzhaft) der Kolbenprügel, vide књача.
У̀торњак, m. m. j. обруч, der Reif an den уторе, orbis dolii extra fundum.
Утòчити, им, v. pf. einschenken, infundo.
У̀трапити, им, v. pf. eingraben, infodio, defodio.
Утрѐник, m. die Heerstraße, via trita: узео утреник (er ist davon gelaufen).

У̀трина, f. die Trift, pascua.
Утркѝвање, n. das Wettlaufen, cursus.
Утркѝватисе, кујемсе, v. impf. wettlaufen, curro.
У̀трлити, им, v. pf. н. п. клис, erpassen, excipio.
У̀трнути, нем, v. pf. н. п. свијећу, ватру, auslöschen, exstinguo.
Утр̀нути, нем, v. pf. starr werden, obtorpesco: утрнула ми нога, рука.
У̀троба, f. das Eingeweide, intestina.
У̀трти, рем, утрьо, v. pf. 1) reiben, tero (Rettig). 2) hart treten, conculco, tero: утрла говеда око села. 3) abwischen, abstergo. cf. отрти.
Утру́нити, им, v. pf. кога, Splitter in die Augen werfen, festucas injicio in oculum.
Утру́нитисе, имсе, v. r. pf. утрунио сам се, es ist mir etwas ins Auge gefallen, incidit mihi aliquid in oculum.
У̀трча́вање, n. das Hineinlaufen, incursatio.
Утрча́вати, ам, v. impf. hineinlaufen, incurso.
Утрча́ватисе, амсе, v. r. impf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se.
Утр̀чати, чим, v. pf. hineinlaufen, curro in —.
Утр̀чатисе, чимсе, v. r. pf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se alicui negotio.
У̀тувити, им, vide упамтити.
Уту́пити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, obtusum reddo.
Уту́рање, n. das Hineinwerfen, injectio.
Уту́рати, ам, v. impf. } hineinschleudern, injicio.
У̀турити, им, v. pf. }
Уту́ћи, учем, v. pf. 1) лука, collstoßen, contundo. 2) вола, durch Zerstoßen castriren, testiculos contundo.
У̀ћерати, ам, (Ерц.) vide саћерати.
У̀ћерѝвање, n. (Ерц.) vide саћеривање.
У̀ћерѝвати, рујем, (Ерц.) vide саћеривати.
У̀ћи, уђем, v. pf. hineingehen, intro.
У̀ћу́дитисе, имсе, v. r. pf. stutzig werden, obstupesco, obstinor.
У̀ћу́тети, тим, (Рес.) vide ућућети.
У̀ћу́тетисе, тимсе, (Рес.) vide ућућетисе.
У̀ћу́тити, им, (Срем.) vide ућућети.
У̀ћу́титисе, имсе, (Срем.) vide ућућетисе.
Ућу́ћети, ушим, v. pf. (Ерц.) still werden, verstummen, obmutesco.
Ућу́ћетисе, ушимсе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ух! interj. uh! ach! ah! cf. у.
Уцвасти, ашим, v. pf.} aufblühen, ef-
Уцвашити, им, v. pf. } floresco.
Уцвелити, им, (Рес. и Срем.) vide уцвијелити.
Уцвијелити, им, v. pf. (Ерц.) weinen machen, facio flere, cogo in lacrymas.
Уцедити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијединти.
Уцеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide уцјеђивање.
Уцеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide уцјеђивати.
Уцена, f. (Рес. и Срем.) vide уцјена.
Уценити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијенити.
Уцијединти, им, v. pf. (Ерц.) hineinseihen, incolare.
Уцијенити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen, aestimo, н. п. ајдуци кад уваше човека (или му дијете одведу) па уцијене; то се догађа и сад по Турској. Кашто ајдуци воде дијете по мјесец дана са собом, док му отац не састави уцјену и не да.
Уцјеђивање, n. (Ерц.) das Hineinseihen, incolatio.
Уцјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) hineinseihen, incolo.
Уцјена, f. (Ерц.) die Abschätzung, aestimatio. cf. уцијенити.
Учење, n. 1) das Lehren, doctio. 2) das Lernen, τὸ discere.
Учестати, ам, v. pf. oft thun, frequento.
Учинити, им, v. pf. 1) што, thun, facio, 2) коме, anthun (verhexen), fascino. 3) кожу, zurichten, praeparo. 4) жито, reitern, cribro.
Учинитисе, имсе, v. r. pf. 1) mir kommt es vor, 2) sich anstellen, simulo.
Учитељ, m. der Lehrer, docens, magister. cf. школа.
Учитељев, ва, во, des Lehrers, magistri.
Учитељевица, f. die Frau des Lehrers, uxor magistri.
Учитељски, ка, ко, 1) Lehrer-, magistrorum. 2) adv. wie ein Lehrer, more magistri.
Учити, им, v. impf. 1) кога, lehren, doceo. 2) што, lernen, disco. 3) lesen, lego. cf. чатити.
Учитисе, имсе, v. r. impf. lernen, disco: учисе књизи und учисе писати, чатити и т. д.
Учкур *, m. vide гаћњик.
Учкурлук *, m. der Theil der (türkischen, ungrischen) Hosen, durch den der Gürtel gezogen ist, caligarum, turcicarum pars.
Учпуглија *, m. т. ј. паша, Pascha von drei Roßschweifen, passa trium caudarum equinarum:
„И осмога пашу учпуглију —
Учувати, ам, (ст.) vide сачувати:
„Учувај се од града Зворника —
Уџбашлије * (павте), f. pl. Art павте:
„Затешесе злаћени пиштољи
„За њезине павте уџбашлије —
Уџера, f. Schimpfwort auf eine elende Hütte, convicium in casam.
Уш, f. die Laus, pediculus.
Уш (уше)! interj. sagt man zum Schweine um es wegzujagen, vox pellendi sues.
Ушанчитисе, имсе, v. r. pf. sich verschanzen, vallo se munire.
Ушарати, ам, v. pf. anfangen zu lügen (es bunt zu treiben), mentiri coepi.
Уше! interj. vide уш!
Ушењак, њка, m. kleine Laus, pediculus parvus.
Ушепрљити, им, v. pf. in kümmerliche Lage kommen, in angustias incido.
Уши (gen. уши и ушију), f. pl. 1) die Ohren, pl. von уво. 2) das Oehr, ansa, foramen, н. п. у котла, у чабра, у игле, у сјекире, у срца.
Ушивање, n. das Hineinnähen, insutio.
Ушивати, ам, v. impf. hineinnähen, insuo.
Ушити, ушијем, v. pf. hineinnähen, insuo.
Ушица, f. dim. v. уш.
Ушице, f. pl. dim. v. уши.
Ушишикати, ам, v. pf. 1) ein unruhiges Pferd besänftigen, beruhigen, mitigo. 2) überhaupt, einen Zornigen besänftigen, lenio, mitigo.
Ушкопити, им, vide уштропити.
Ушкопљеник, m. 1) der Schöps, Hammel, vervex. 2) der Verschnittene, eunuchus.
Ушљив, ва, во, lausig, (Läuse habend), pediculosus.
Ушљивац, вца, m. der Lauskerl, homo pediculosus.
Ушљивица, f. die Lausige, pediculosa.
Ушпавити, им, т. ј. кожу, cf. учинити.
Уштап, m. der abnehmende Mond: сад је уштап, luna decrescit.
Уштапнутисе, несе, v. r. pf. т. ј. мјесец, abnehmen, decresco.
Уштинути, нем, v. pf. kneipen, zwicken, vellico.
Уштипак, пка, m. (österr. die Zwickkrapfen), placentulae genus.
Уштипчић, m. dim. v. уштипак.
Уштиркати, ам, v. pf. stärken, amylo corroboro (lintea).
Уштропити, им, v. pf. verschneiden, castro.

Ушће, n. die Mündung, ostia.

Ушур, m. 1) vide ујам, 2) узео Бог од њега ушур, hat gleichsam die Mühlgebühr von ihm genommen, ihn gezeichnet (durch Beraubung eines Gliedes).

Ушу́тети, тим, (Рес.) vide ушућети.

Ушу́тетисе, тимсе, (Рес.) vide ушућетисе.

Ушу́тити, им, (Срм.) vide ушућети.

Ушу́титисе, имсе, (Срм.) vide ушућетисе.

Ушу́ћети, утим, v. pf. (Крц.) verstummen, conticesco.

Ушу́ћетисе, v. r. pf. (Крц.) verstummen, conticesco.

Ф.

Фа̀ин, vide ваин.

Фа̀јда, f. vide вајда.

Фа̀ќља, f. (сш.):

„Један калпак, девет челенака,
„И десета Фаќља окована,
„Из ње су му до три пера златна,
„Што јунака бију по плећима —

Фа̀лаге*, f. pl. } vide валаке.
Фа̀лаке, f. pl. }

Фали̂нка, f. vide валинка.

Фа̀лити, им, vide валити.

Фа́лити, им, vide ва́лити, mit allen Ableitungen und Zusamensetzungen.

Фами̂лија, f. vide вамилија.

Фамилија̂з, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Famulus in der Schule, scholae famulus.

Фамилија̀зина, f. das Famulusgeld, pecunia solvenda scholae famulo.

Фа̂т, m. vide ват.

Фе́ла, f. vide вела.

Фѐлер, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide валинка, мана, погрјешка.

Фѐњер*, m. die Laterne, laterna.

Фѐреца*, f. Art Oberkleids türkischer Frauen, pallae turcicae genus.

Ферма̂н, m. der Ferman, rescriptum imperatoris Turcici.

Фѐрмен*, m. } Art männlicher Weste
Фѐрмене, нета, n. } ohne Aermel, subuculae genus.

Фѐс, m. vide вес.

Фѐсић, dim. v. фес.

Фетѝсла̂м*, m. vide Кладово.

Фига̂њ, m. vide вига̂њ.

Фѝлдиш*, m. vide вилдиш.

Фили̂ма̂н m. vide вилиман.

Филџа̂н*, m. die Schale, phiala.

Фи̂нӣ, на, но, vide вини.

Фити̂љ, m. vide витиљ.

Фѝшек*, m. vide вишек.

Фише̏клук*, m. vide вишеклук.

Фла̂ндра, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) ein Schimpfwort für eine liederliche Weibsperson, vulgivaga.

Фландрѐтина, f. augm. v. фландра.

Флане̑р, m. (у Сријему, у Бачк. и Бан.) das Flanell, pannus flanella dictus.

Фори́нта, f. vide воринта.

Фо̑рма, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) die Form, forma.

Форшпа̂н, m. } vide вошпан.
Фошпа̂н, m. }

Фрајко̑р, m. vide врајкор.

Фрајко́рац, рца, m. vide врајкорац.

Фрајко̀рија, f. vide врајкорија.

Фрајко̑рскӣ, ка, ко, vide врајкорски

Фра̀јт, m. vide врајт.

Францу́з, m. der Franzose, Gallus.

Францу̑ска̂, f. Frankreich, Gallia.

Францу̑скӣ, ка, ко, 1) französisch, gallicus. 2) adv. französisch, gallice.

Францу̑скиња, f. die Französinn, Galla.

Фра̑с, m. vide врас.

Фра̑тор, m. vide вратор и пратор.

Фра̑торов, ва, во, vide враторов и праторов.

Фра̑торскӣ, ка, ко, vide враторски и праторски.

Фри̏шак, шка, ко, vide вришак.

Фрта̂љ, m. vide врталь.

Фрта̂љче, чета, n. vide врталче.

Фрушка̂ гора, f. das Gebirge, das Syrmien von Westen nach Osten durchschneidet, nom. propr. saltus.

Фрушко̀горац, рца, m. н. п. калуђер, Fruschkogorer.

Фрушко̀горскӣ, ка, ко, Fruschkogorer.

Фу̀нта, f. vide вунта.

Фунта̂ш, m. vide вунташ.

Фунта́шкӣ, ка, ко, vide вунташки.

Фу̏руна* (фуру̀на), f vide вуруна.

Фу̏руница (фуру̀ница), f. dim. v. фуруна.

Фу̀рунски, ка, ко, vide вурунски.

Фуру̀нџија*, m. vide вурунџија.

Ц.

Цава̀рика, f. Schimpfwort für einen schlechten Wein, convicium in vinum malum.

Ца̀втити, им, vide цвати.

Ца̀грије, f. коре од ножа, cf. кора.

Ца̀ка, ца̀ка, in den поскочице (Tanzweisen) Nachahmung des Lautes der Knöpfe, Münzen u. dgl. beim Tanze, interj. de sonitu conflictorum saltantis.

Ца̑р, m. der Kaiser, imperator.

Ца̀рев, ва, во, des Kaisers, imperatoris.

Ца̀ревина, f. 1) das Kaisergut, res imperatoris. 2) das Kaiserland, Kaiserthum, imperium.

Ца̀ревић, m. der junge Kaiser, imperatoris filius.

Ца̀ревица, f. m. j. пара, eine Art Para, numuli genus.

Ца̀ригра̑д, m. die Kaiserstadt (Konstantinopel), urbs imperatoria (Constantinopolis). Србљи приповиједају, да Цариград нијесу људи зидали, него да се сам саздао: кажу да је некакав цар ловећи нагазио на мртву људцку главу и прегазио је с коњем; онда му глава проговорила: „Шта ме газиш, кад ћу ти мртва досадити." Кад то чује цар, онда сјаше с коња и узме ону главу те је однесе кући; па је код куће сажеже, и оно угљевље од ње, пошто се оладн, стуче у пра, па завије у артију и остави у сандук. Послије некога времена отиде некуда цар, а његова кћи (која је била ђевојка на удају) узме кључеве па отвори сандук и почне по њему нешто премећати; кад нађе онај пра у артији, види да је некакав пра, али не зна какав је, па онда метне прст на језик те покваси па умочи у онај пра и лизне мало, да би дознала шта је; потом га опет завије у артију као што је и био и остави у сандук, а она од тога часа постане трудна. Кад се послије стане истраживати и испитивати од куд и како, дозна се да је од оне главе. Кад ђевојка буде на том доба, а она роди сина. Кад узме цар још онако мало дијете у руке, а оно њему одма рукама те за браду! Онда цар заповједи да донесу један тањир жива угљевља, а један дуката: да огледају, чини ли то дијете из лудости, или од своје воље. „Ако (вели) буде дијете лудо, оно ће потрчати с рукама и за угљевље, ако ли не буде лудо, оно ће за дукате." Кад донесу пред дијете угљевље и дукате, а оно одма рукама за дукате, а угљевљу ни мукает. Цар већ види да ће оно да се испуни, што му је глава казала. Кад буде дијете већ велики момак, онда га цар оћера у свијет, и каже му: „Да се нигђе не станиш, док не нађеш ђе су се два зла ударила."— Одајући тај момак по свијету, кад дође на оно мјесто, ђе је сад Цариград, нађе глогов трн, ђе се око њега обмотала гуја, па гуја пеца трн, а трн буде гују; онда помисли у себи: „Ево ово су два зла." па пође у наоколо разматрати она мјеста; кад дође, онако у наоколо идући, опет поблизу онога трна, онда стане, па рече: „Овђе треба стати." У који ма то рече, у онај се ма обазре, а то се од онога трна до његови леђа (куд је гођ он ишао) створио зид. И од тога мјеста до онога трна, кажу да ни данас нема зида у Цариграду (а да се он није обазрео и да није рекао: овђе треба стати, зид би за њим нарастао до трна). Послије он ту постане цар, и од свога ђеда отме царство.

Ца̀риградскй, ка, ко, 1) Konstantinopolitanisch, constantinopolitanus. 2) als adv. konstantinopolisch, more constantinopolitano, н. п. носисе.

Ца̀риграђанин, m. der Konstantinopolitaner, Constantinopolitanus.

Ца̀риграђа̑нка, f. die Konstantinopolitanerin, Constantinopolitana.

Ца̀рић, m. 1) dim. v. цар. 2) der Zaunkönig, regulus.

Ца̀рица, f. die Kaiserin, imperatrix.

Ца̀ричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.

Ца̀ричина, f. (Königinnbrunn) berühmte Quelle in der крајина Неготинска, von wo Ueberbleibsel einer Wasserleitung nach Праово. cf. крајина.

Ца̀рова̑ње, n. das Zarseyn, das Kaiserthum, imperium:
„Ђевовање моје царовање —

Ца̀ровати, рујем, v. impf. цар seyn, sum imperator, impero.

Ца̑рскй, ка, ко, 1) kaiserlich, imperatorius. 2) adv. kaiserlich, imperatoris more.

Ца̑рство, n. das Kaiserthum, Reich, imperium.

Цва̑т, m. vide цвијет.

Цва̀тити, им, vide цвјетати.

Цвеја̑н, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијан.

Цве́јо, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијо.

Цвѐкла, vide блитва.

Цве́љање, n. (Рес. и Срем.) vide цвијељање.

Цве́љати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвијељати.

Цве̑т, m. (Рес. и Срем.) vide цвијет.

Цвéта, f. (Рес. и Срем.) vide Цвијета.
Цвéтак, тка, m. hyp. v. цвет.
Цветâње, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетање.
Цвѐтаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide цвјетаст.
Цвѐтати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвјетати.
Цвѐти, f. pl. (Рес. и Срем.) vide цвијети.
Цвѐтин, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијетин.
Цвѐтко, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетко.
Цвѐтнй, на, но. (Рес. и Срем.) vide цвјетни.
Цвѐтоје, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетоје.
Цветонòсије, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетоносије.
Цвѐтош, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетош.
Цвѐтуља, f. (Рес. и Срем.) vide цвјетуља.
Цвѐће, n. (Рес. и Срем.) vide цвијеће.
Цвѐћице, n. dim v. цвеће.
Цвијâн, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијѐљâње, n. (Ерц.) das Weinenmachen, permotio ad fletum.
Цвијѐљати, ам, v. impf. (Ерц.) weinen machen, facio flere.
Цвијет, m. (Ерц.) 1) (coll.) die Blüte, flos. 2) (pl. цвјетови) die Blume, flos.
Цвијѐта, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Цвијѐтак, тка, m. hyp. v. цвијет.
Цвијети, f. pl. (Ерц.) der Palmsonntag, dominica palmarum.
Цвѝјетин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијеће, n. (coll. Ерц.) die Blumen, flores.
Цвијеħице, n. dim. v. цвијеће.
Цвијо, m. (Ерц.) hyp. v. Цвијетин.
Цвѝлети, лим, (Рес.) } vide цвиљети.
Цвѝлити, лим, (Срем.) }
Цвѝљење, n. das Wehklagen, lamentatio.
Цвѝљети, лим, v. impf. (Ерц.) wehklagen, lamentor.
Цвјетâње, n. (Ерц.) das Blühen, flos.
Цвјѐтаст, та, то, (Ерц.) н. п. крава, eine Blöße an der Stirne habend, macula alba in fronte praeditus
Цвјѐтати, ам, v. impf. (Ерц.) blühen, floreo.
Цвјетàшин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.m.
Цвјѐтић, m. dim. v. цвијет.
Цвјѐтко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri
Цвјѐтни, на, но, (Ерц.) н. п. нећеља, die Palmwoche, hebdomas palmarum.

Цвјѐтоје, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетонòсије, n. (Ерц.) vide цвијети: „Пред Ристово пред цвјетоносије—
Цвјѐтош, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјѐтуља, f. (Ерц.) Name für eine Kuh die wie eine Blume an der Stirne hat, nomen vaccae quae in fronte habet n… tum album.
Цвóкање, n. das Schmatzen (laute Küssen), osculatio cum sonitu.
Цвóкати, ам, v. impf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цвóке, genit. in der Redensart: у пола нема ни цвоке, mit einer halben Oka ist nichts zu machen, nec operae pretium est bibere dimidiam ocam.
Цвòкнути, нем, v. pf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цвр̀ка, f. das Zwitschern, fritinnitus.
Цвр̀кнути, нем, v. pf. 1) zwitschern, fritinnio. 2) zwitschern, schwirren (Wasser auf Feuer gegossen), strido.
Цвркутâње, n. das Zwitschern, garritus (avium).
Цвркутати, ућем, v. impf. zwitschern, garrio.
Цвр́чање, n. das Zwitschern, fritinnitus, stridor.
Цвр́чати, чим, v. impf. zwitschern, fritinnio, strideo.
Цêв, f. (Рес. и Срем.) vide цијев.
Цѐвчина, f. augm. v. цев.
Цѐвчица f. dim v.. цев.
Цѐдило, n. (Рес. и Срем.) vide цједило.
Цéдити, им, (Рес. и Срем.) vide цједити.
Цѐдуља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zettel, scheda.
Цѐдуљâр, m. der Zettel gibt (z. B. an Zollstätten, Stadtthoren) schedularius.
Цѐдуљâрев, ва, во, } des Zettelgebers,
Цѐдуљâров, ва, во, } schedularii.
Цѐдуљица, f. dim. v. цедуља.
Цêћ, m. (Рес. и Срем.) vide цијећ.
Цéђење, n. (Рес. и Срем.) vide цијеђење.
Цекйн, m. vide рушпа.
Цéлац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide цијелац.
Целѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide цјеливање.
Целѝвати, ам (и целујем), (Рес. и Срем.) vide цјеливати.
Целòкупан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide цјелокупан.
Цéна, f. (Рес. и Срем.) vide цијена.
Цéњење. n. (Рес. и Срем.) vide цијењење.
Цéнити, им, (Рес. и Срем.) vide цијенити.
Цéнта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

der Centner (österr. der Centen), pondus centenarium, centipondium.
Ценење, n. (Рес. и Срем.) vide цијењење.
Цењкање, n. (Рес. и Срем.) vide цјењкање.
Цењкатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide цјењкатисе.
Цео, цела, ло, (Рес. и Срем.) vide цијел.
Цепало, n. (Рес. и Срем,) vide цјепало.
Цепаница, f. (Рес. и Срем.) vide цјепаница.
Цепаничица, f. dim. v. цепаница.
Цепање, n. (Рес. и Срем.) vide цијепање.
Цепати, ам, (Рес. и Срем.) vide цијепати.
Цепачкй, (Рес. и Срем.) vide цјепачки.
Цепка, f. (Рес. и Срем.) vide цјепка.
Цепци, паца, m. pl. (Рес. и Срем.) vide цијепци.
Цепчица, f. dim. v. цепка.
Цер, m. 1) die Cerreiche, cerrus. 2) nom. propr. eines Berges der die нахија von Зворник von der von Шабац trennt, nom. propr. montis:
„Савр Цера високе планине —
Церење, n. das Lachen mit Weisung der Zähne, risus ostensis dentibus.
Церибаша, m. der Zigeunerhauptmann, dux zingarorum.
Церибашин, на, но, des Zigeunerhauptmanns, ducis zingarorum.
Церибашиница, f. die Frau des Zigeunerhauptmanns, uxor ducis zingarorum.
Церик, m. Wald von Cerr-Eichen, cerretum.
Церитисе, имсе, v. r. impf. Zähne weisend lachen, rideo dentimus ostensis.
Церић, m. eine junge Cerreiche, cerrus parva,
Церница, f. варош у Ерцеговини:
„Одатле се свати подигоше,
„У Церници конак учинише —
Церов, ва, во, von der Cerreiche, cerreus, cerrinus.
Церовац, вца, m. 1) жир, die Eicheln der Cerr-Eiche, glandes cerri. 2) Stab von der Cerreiche, baculus cerreus.
Церовача, f. 1) Stock von der Cerreiche, fustis cerreus. 2) диња, die schönste Art von Melonen, peponis genus optimum.
Церовина, f. 1) Cerrholz, Zirnholz, lignum cerreum. 2) im Scherz für царевина: наша церовина до вијека.
Цетиња, f. 1) der Fluß Цетиња. 2) dessen Gebiet, ager circumcetinanus;
„Ој Цетињо водо поносита —
„У Цетињи усред горе Црне —
Цетињанин, m. човек из Цетиње:
„Вино пије тридесет Цетињана
„Крај Цетиње тије воде ладне —
Цетињка, f. жена, или ђевојка из Цетиње:
„Вино служи Цетињка ђевојка —
Цетињскй, ка, ко, von der Цетиња:
„Оде право врелу Цетињскоме —
Цех, m. (у Срјему, у Бачк. и у Бан.), die Zeche (der Handwerker), collegium.
Цехмајстор, m. der Zechmeister, magister collegii.
Цехмајсторов, ва, во, des Zechmeisters, magistri collegii.
Цецељ, m. преслано као цецељ.
Циганија, f. (coll.) die Zigeuner, Zingari.
Циганин, m. der Zigeuner, Zingarus.
Циганинов, ва, во, des Zigeuners, Zingari.
Циганисање, n. das Zigeunern, facio more Zingari.
Циганисати, нишем, v. impf. zigeunern, facio more zingari.
Циганка, f. die Zigeunerin Zingara.
Циганлук, m. die Zigeunerey, mos, vagatio Zingarorum.
Циганскй, ка, ко, 1) zigeunerisch, zingarus. 2) adv. more zingari.
Циганчад, f. (coll.) die Zigeunerkinder, pueri zingari.
Циганче, чета, n. ein junger Zigeuner, puer zingarus.
Циганчење, n. das Benehmen einer Zigeunerin, mos zingarae.
Циганчин, на, но, der Zigeunerin, zingarae.
Циганчина, f. augm. v. циганка.
Циганчити, им, v. impf. wie eine Zigeunerin sich benehmen, facio more zingarae.
Циганчица, f. dim. v. циганка.
Цигла, f. der Ziegel, later.
Циглана, f. die Ziegelhütte, der Ziegelofen, officina lateraria, fornax lateraria.
Цигла̂р, m. der Ziegelbrenner, laterarius.
Циглй, ла, ло, einzig nur, nonnisi: цигли један, цигла два и т. д.
„У Стојана нема млого друга,
„Развма цигле двије вјерне слуге —
Циго, m. (vertraulich für циганин).
Цигулин, m. само у овој загонетки: Цигулин цичи у лугу; да није цигулина у лугу, сви би људи залуду (воденица).
Цијев, f. (Ерц.) das Rohr, die Röhre, fistula, canalis, tubus: цијев од зовине, што жене сучу пређу на њу; цијев пушчана; цијев у нози (т. ј. голијен.).

Џиједити, им, v. impf. (Ерц.) seihen, colo, percolo.
Џијеђ, m. (Ерц.) die Lauge, cinis lixiva.
Џијеђење, n. das Seihen, colatio.
Џијел, ла, ло, (Ерц.) ganz, totus, integer; unverletzt, integer.
Џијелац, лаца, m. (Ерц.) m. j. снијег, bahnloser Schnee, nives integrae (non tritae pedibus).
Џијена, f. (Ерц.) der Preis, pretium.
Џијенити, им, v. impf. (Ерц.) schätzen, aestimo.
Џијењење, n. (Ерц.) das Schätzen, aestimatio.
Џијепање, n. (Ерц.) das Spalten, fissio.
Џијепати, ам, v. impf. (Ерц.) spalten, findo.
Џијепци, паца, m. pl. (Ерц.) они штапици, што стоје у пређи између нита и горњега вратила.
Џијо, џијела, ло, vide џијел.
Џик, m. in dem Ausdrucke: ударио га по џику, auf den Kopf, in caput.
Џика, f. das Geschrey (der Schweine, Mäuse), editus sonus: џи!
Џикнути, нем, v. pf. џи schreyen, edo sonum џи.
Џимирота, m. vide Климента.
Џинцар, m. der thracische Walach, Valachus thrax (vielleicht weil sie џинц, u. dgl. sprechen, statt чинч).
Џинцарев, ва, во, vide Џинцаров.
Џинцарија, f. (coll.) das Zinzarenvolk, genus Zinzarorum.
Џинцарка, f. die Zinzarin, zinzara.
Џинцаров, ва, во, des Zinzaren; zinzari.
Џинцарски, ка, ко, 1) zinzarisch, zinzaricus. 2) adv. more zinzari.
Џинцарчад, f. (coll.) die jungen Zinzaren, zinzari juvenes.
Џинцарче, чета, n. der junge Zinzar, puer zinzaricus.
Џинцо, m. vertraulich für Џинцар.
Џипање, n. das (leichtfertige) Betheuern bei Gott! temera dei testatio.
Џипатисе, амсе, v. r. impf. н. п. Богом, (leichtsinnig) bei Gott betheuern, deum testor temere.
Џипела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schuh, calceus.
Џипелица, f. dim. v. џипела.
Џиповка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein kleinerer Laib Brot auf die Reise, panis compendiosior.
Џипор, m. vide геак.
Џипорка, f. das gemeine Weib, mulierala de plebe.
Џипоров, ва, во, des џипор, homuncionis de plebe.
Џипорски, ка, ко, 1) ziporisch, plebejus 2) adv. ziporisch, plebis more.

Џиц! приповиједају, да је некакав човек најео печену кокош у очи Божића, па рекао: „Џиц гузица до Божића."
Џицвара, f. ein Gericht, meist um Gäste zu empfangen, cf. масло.
Џицвараш, m. (im Scherze) der требник, nomen jocosum libri ecclesiastici (ritualis), weil seinem Gebrauche meist eine џицвара nachfolgt.
Џицибан, m. само у овој загонетки: Поручује Џицибан Џицибаници: пошљи мене шетљу петљу на магарици; покисе ми бела пена на загалици? (т. ј. човек из воденице поручује жени да му пошље кола да носи брашно.)
Џицкоза, eine Art Kinderspiels in der Бачка.
Џича, f. grimmige Kälte, Kraftkälte, frigus intensissimum.
Џичење, n. das џи, џи machen, sonus џи.
Џичати, чим, v. r. impf. џи machen, (wie das junge Schwein, die Maus,) edo sonum џи.
Џјевчина, f. augm. v. џијев.
Џјевчица, f. dim. v. џијев.
Џједило, n. (Ерц.) der Seiher, die Seihe, das Seihgefäß, colum.
Џјеливање, n. (Ерц.) das Küssen, osculatio.
Џјеливати, ам (и џјелујем), v. impf. (Ерц.) küssen, osculor (in Liedern und in der Kirche) cf. љубити.
Џјелица, f. (Ерц.) н. п. земља, vide ледина.
Џјелокупан, на но, (Ерц.) unversehrt (von Leichnamen der Heiligen,) corpus (sancti) integrum, incolume.
Џјењкање, n. (Ерц.) feilschen, handeln, licitatio.
Џјењкатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) feilschen, handeln, licitari.
Џјепало, n. (Ерц.) мјесто, ђе се дрва цијепају, der Spalteplatz, locus findendorum lignorum.
Џјепаница, f. (Ерц.) ein Scheit Holz, pars ligni secta, lignum sectum.
Џјепаничица, f. dim. v. џјепаница.
Џјепачки, adv. (Ерц.) н. п. оплести косу, Art Haarflechtens, comtionis genus.
Џјепка, f. (Ерц.) der Scheit, ligni pars secta.
Џјепчица, f. dim. v. џјепка.
Џклитисе, имсе, vide стаклитисе.
Џокуле, f. pl. die Bundschuhe (der Soldaten), calceamenti genus.
Џокотање, n. das Zittern vor Kälte, tremor prae frigore.

Цокотати, коћем, v. impf. и. п. од зиме, zittern, tremo.
Цоф, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) der Zopf, cauda capillorum, cf. кика, плетеница.
Црв, m. der Wurm, vermis.
Црва, f. das Wurmloch, foramen factum a teredine.
Црвак, вка, m. hyp. v. црв.
Црвање, n. 1) das Wurmigseyn, vermiculatio 2) das Lausen, depexio, sublatio pediculorum.
Црватисе, амсе, v. r. impf. 1) Würmer erzeugen, wurmstichig seyn, vermiculor, 2) sich lausen, tollo pediculos.
Црвемперка (црвенперка), f. eine Art kleinen Vogels mit rothem Gefieder, avicula rubra.
Црвен, f. die Röthe, rubor, rubedo.
Црвен, на, но, roth, ruber.
Црвенење, n. vide црвењење.
Црвеника, f. 1) eine rothe Ziege, sic vocant capram coloris rubei 2) (cm.) rother Wein, vinum rubrum:
„Иван сједи на тананој кули,
„Те он пије црвенику вино —
Црвенило, n. 1) die Röthe (Farbe), rubia, 2) die Röthe, das Rothgefärbte, rubeum.
Црвенити, им, v. impf. röthen, rubefacio.
Црвенитисе, имсе, v. r. impf. roth seyn, rubeo.
Црвенкаст, ша, шо, röthlich, subruber.
Црвењење, n. das Röthen, rubefactio; rubor.
Црвић, m. dim. v. црв.
Црвљање, n. vide црвање.
Црвљатисе, амсе, vide црватисе.
Црвљив, ва, во, wurmig, vermiculosus.
Црвоточ, f. der Wurmfraß, via teredinis.
Црвоточина, f. der Wurmfraß, pulvis e corruptione per vermes.
Црево, n. (Рес. и Срем.) vide цријево.
Цреп, (Рес и Срем.) vide цријеп.
Црепић, m. dim. v. цреп.
Црепња, f. (у Срнјему) vide црепуља.
Црепуља, f. ein großer Deckel, der erwärmt über das zu backende Brot, u. a. Bäckereyen gelegt wird, operculum.
Цријево, n. (Ерц.) der Darm, intestinum.
Цријеп, m. (Ерц.) 1) die Scherbe, testa 2) der Hohlziegel, imbrex.
Цркавање, n. das Crepieren, Umkommen, interitus, mors.
Цркавати, ам, v. impf. crepieren, umkommen, perire.

Цркавица, f. (mitleidig) ein bischen Vermögen, facultatula:
А. Има ли он што?
В. Има неку цркавицу.
Црква, f. die Kirche, ecclesia, cf. намастир.
Црквари, m. pl. људи, што иду намастирима о великим годовима (Kirchgänger), cf. намастир.
Црквени, на, но, Kirchen-, templi ecclesiae.
Црквењак, m. der Kirchendiener, aedituus.
Црквењаков, ва, во, des Kirchendieners, aeditui.
Црквина, f. (augm. v. црква) Ruinen einer Kirche, templi rudera.
Црквица, f. dim. v. црква.
Црквиште, n. Ort, wo ehemal eine Kirche war, locus, ubi olim fuit ecclesia.
Цркнути, нем, vide цркћи.
Црмпураст (црнпураст), ша, шо, vide црномањаст.
Црн (comp. црњи), на, но, schwarz, niger, ater. Увалио му црн комад у торбу. Доћи ће и њему црн петак.
Црна гора, f. Montenegro, Mons niger (pars Epiri).
Црна река (ријека), f. 1) Namen eines Flüßchens, der im Криви вир entspringt, und bey Зајечар in den Timok sich ergießt, (heißt auch Мали Тимок). 2) die Gegend (das Gebiet) dieses Flüßchens.
Црни вр, m. Berg unweit Jagodina.
Црнић, m. (als Scheltwort) du Schwarzer! (moralisch), niger! црниче један!
Црнило, n. die Schwärze, atramentum.
Црнина, f. die Schwärze, nigredo.
Црнити, им, v. impf. schwärzen, nigro.
Црнитисе, имсе, v. r. impf. schwarz aussehen, nigret.
Црница, f. Scheltwort für ein Frauenzimmer, convicium in feminam (nigra).
Црница, f. т. ј. трешња, Art Kirsche (schwarze), cerasum nigrum,
Црногорац, рца, m. Montenegriner, Montis nigri incola.
Црногорка, f. die Montenegrinerin, mulier montis nigri.
Црногорски, ка, ко, 1) Montenegriner, nigrimontanus. 2) adv. montenegrinisch, nigrimontanorum more.
Црнокапац, пца, m. die Schwarzmütze (Mensch der eine schwarze Mütze trägt): so nennt man die Branitschewer, qui nigrum cucullum gestat.
Црнокос, са, со, schwarzhaarig, nigro capillo.
„Ој девојко црнокоса!
„Не гледај ме гола, боса —

Црно̀мањаст, ша, шо, bräunlich im Gesichte, fuscus.
Црноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
„А за једно младо црнооко,
„Дала б' зањга иљаду дукаша —
Црноока, f. die Schwarzäugige, puella nigris oculis.
Црноре̂чкӣ, ка, ко, } von Црна ријека, de flumine nigro.
Црнорјечкӣ, ка, ко, }
Црњ, m. der Wurm (am Finger,) paronychium.
Црњење, n. das Schwärzen, nigratio.
Црњка; f. die Braune, fusca:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки шоке саковати —
Црњкаст, ша, шо, schwärzlich, subniger.
Црпење, n. das Schöpfen, haustus.
Црпка̂ње, n. dim. v. црпење.
Црпкати, ам, dim. v. црпсти.
Црпсти, пем, v. impf. schöpfen, haurio.
Цр̀тало, n. das Pflugeisen, culter aratri.
Црта̀ра̂ње, n. das Streichen, Herumfahren mit einem Messer, das Reißen, linearum ductio.
Црта̀рати, ам, v. impf. reißen, lineas duco.
Црта̀рнути, нем, v. pf. einen Strich machen, lineam duco.
Цр̀ћи (говорисе и цркнути), цркнем, v. pf. 1) umkommen, pereo (von Thieren). 2) bersten, rumpi:
„На руци му три злашна прстена,
„Та сватри му цркла на прстима —
Цу̀ки! Ruf zum Hunde, daß er fortgehe, vox propellentis canem.
Цу̀ко, m. hyp. vom Hund, canis.
Цуња̂ње, n. das Schnobern, Herumschnüffeln, quaeritatio.
Цу̀њати, ам, v. impf. herumschnobern, quaerito: шша ши цуњаш шамо?
Цу̀п! } beym Tanze, interj. saltantis:
Цу̀па! }
„Оп цуп!
„Опа цупа цупе,
„Пала баба с клупе —
Цу̀ра, f. (Ерц.) vide ђевојка.
Цу̀рење, n. das Rinnen, manatio.
Цурѐшак, шка, m. hyp. v. цура.
Цурѐшина, f. augm. v. цура.
Цу̀рин, на, но, Mädchen-, puellae.
Цу̀рити, ри, v. impf. rinnen, mano.
Цу̀рица, f. dim. v. цура.
Цу̀рко, Mannsname, nomen viri.
Цу̀цак, цка, m. vide цуко.
Цуца̂ње, n. das Wiegen auf dem Knie, agitatio in genibus.
Цу̀цати, ам v. impf. auf dem Knie wiegen, agito in genibus.
Цуцка̂ње, n. dim. v. цуцање.
Цу̀цкати, ам, dim. v. цуцати.
Цу̀цнути, нем, v. pf. einmal auf dem Knie wiegen, sustineo genu (puellum).

Ч.

Ча̀, m. (у Бачкој) verkürzt statt ива: ча Паја, ча Стева, ча Пера и т. д.
Ча̀бар, бра, m. der Zober, labrum, vas aquale. У нашега чабра гвоздене уши (реку жене, кад ко приповиједа у кући за какову болест, или за другу какву несрећу, која се ће догодила).
Ча̀брениӣ, на, но, н. п. уши, Zober-, labri.
Ча̀бреник, m. die Zoberstange, pertica portando labro.
Ча̀брења̂к, m. vide чабреник.
Ча̀брић, m. dim. v. чабар.
Ча̀брица, f. ein Wännchen, vasculum.
Ча̀бричица, f. dim. v. чабрица.
Чабро̀ноша, m. der Zoberträger (z. B. in der Weinlese), portans labrum.
Ча̀ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Ча̂вка, f. 1) die Dohle, monedula. 2) eine Art schwarzer Traube, uvae nigrae genus. 3) Frauenname, nomen feminae.
Ча̀вољак, љка, m. eine Art kleiner, süßer, harter Aepfel, pomi genus.
Чавр̀згање, n. das Vollschreyen der Ohren, obtusio.
Чавр̀згати, ам, v. impf. einem die Ohren voll murren, obtundo.
Чаврља̂ње, n. das unverständliche Daherplaudern, blateratio, recitatio confusa.
Чавр̀љати, ам, v. impf. undeutlich daherplaudern, recito confuse.
Ча̂вчић, m. eine junge Dohle, pullus monedulae.
Ча̂вчица, f. dim. v. чавка.
Ча̂вчјӣ, чја, чје, der Dohle, monedulae.
Ча́гаљ, гља, m. gefrorner Koth, lutum congelatum.
Чагрља̂ње, n. das Klappern (auch das Kratzen, z. B. der Maus im Zimmer), strepitus genus.
Чагр̀љати, ам, v. impf. klappern, kratzen, strepitum edo e. g. muris rodentis.
Чагрта̂љка, f. die Klapper, crepitaculum.

Чагр̀ш̄тање, n. das Klappern, Scheppern, z. B. des Säbels, strepitus genus.
Чагр̀тати, чагр̀ћем, v. impf. klappern, strepo.
Ча̀дити, им, v. impf. rußig werden, fuligine induci.
Ча̀дор, m. das Zelt, tentorium.
Ча̀дорскӣ, ка, ко, н. п. врата, Zelt-, tentorii.
Ча̑ђ, f. der Ruß, fuligo.
Ча̀ђа, f. vide чађ, рђо и чађо!
Ча̀ђав, ва, во, rußig, fuliginosus.
Чађѐње, n. das Rußigwerden, inductio fuliginis.
Ча̀јати, јем, v. impf. (cm) cf. дворишше:
„Шшо нѐ чајеш Милошева мајко?
„Одби овце у шо пусшо поље:
„Милош ши је јуче погинуо —
Ча̀к*, adv. weithin, longe: оишишао чак далеко; чак у Цариград, чак у Московску.
Ча̀канац, нца, m. der Dengelhammer, malleus falci acuendae.
Ча̀кља, f. 1) vide кљуна. 2) der Haken, uncus, z. B. auf dem Schiffe, bei Pest-kranken.
Ча̀кмак*, m. vide огњило.
Ча̀кшире*, f. pl. die Beinkleider, caligae.
Чакширѐшина, f. pl. augm. v. чакшире.
Ча̀кширице, f. pl. dim. v. чакшире.
Ча̀ла! rührt die Trommel, pulsate tympana:
„Чала саде наше мехшербаше—
Чалабр̀цање, n. das Imbißnehmen, gustatio.
Чалабр̀цати, ам, v. impf. einen Imbiß zu sich nehmen (vor dem ordentlichen Essen), anbeißen, jento; gusto.
Чалабр̀цнути, нем, v. pf. anbeißen, gusto: Иди Кокане, ено за врашима чабар вина и печена свиња, и шавољ ваљушака покривен сламом да се не иашруни, ше чалабрцни мало док ручак доспе (у приповијеци).
Чала̀ка̑ње, n. das Tosen, Lärmen (z. B. der Kinder), strepitus.
Чала̀кати, ам (и чалачем), v. impf. lärmen, strepo.
Ча̀лма, f. 1) der Turban, tiara. cf. сарук, 2) село у Сријему.
Ча̑м, m. ein Schiff (von welchem Holz), navigium abietinum.
Ча̀ма, f. die Langeweile, taedium: напала ме чама.
Чама̑ње, n. das langweilige Warten, exspectatio taediosa.
Ча̀мати, ам, v. impf. mit Verdruß warten, expecto cum taedio otiosus.
Ча̀мац, мца, m. ein kleines gezimmertes Schiff, navicula abietina.
Ча̀мити, им, vide чамати.
Ча̀мљење, n. vide чамање.
Ча̀мов, ва, во, Tannen-, abiegnus. cf. јелови.
Ча̀мовина, f. das Tannenholz, lignum abiegnum.
Ча̀мпраге*, f. pl. vide имбреше.
Ча̀муља, f. (у Босни) m. j. капа, eine Art tüchener Mütze, mitrae genus virorum.
Ча̀мџија*, m. der Schiffzieher, helciarius.
Ча̀мџијин, на, но, des Schiffsziehers, helciarii.
Ча̀мџѝјскӣ, ка, ко, 1) der Schiffszieher, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffszieher, more helciarii.
Ча̀мџѝјскӣ, ка, ко, vide чамџијски.
Ча̀на, f. hyp. v. чанак.
Ча̀нак*, нка, m. eine hölzerne Schüssel, scutula. cf. здјела.
Чанко̀лиз, m. (der Schüsselllecker) Schmarotzer, parasitus.
Чанча̑р, m. der Schüsselmacher, scutellarius.
Ча̀нчара, f. vide корњача.
Чанча́рев, ва, во, vide чанчаров.
Чанча́ров, ва, во, des Schüsselmachers, scutellarii.
Ча̀нчина, f. augm. v. чанак.
Ча̀нчић, m. dim. v. чанак.
Ча̀пља, f. der Reiger, ardea.
Ча̀пљин, на, но, des Reigers, ardeae.
Ча̀пљић, m. der junge Reiger, pullus ardeae.
Чапу̑р, m. der Strunk (eines abgehauenen jungen Baumes), trunculus.
Чапу̑рје, n. (coll.) die Strünke, trunculi.
Ча̀рак, рка*, m. ein Bestandtheil des Flintenschlosses, pars flintae.
Ча̀рање, n. das Hexen, incantatio.
Ча̀рапа, f. der Strumpf, tibiale.
Ча̀рапа̑р, m. 1) der Strumpfwirker, Strumpfhändler, textor aut negotiator tibialium. 2) der Gamaschenträger, miles braccis decurtatis (mit Verachtung).
Ча̀рапа̑рскӣ, ка, ко, н. п. регеменша, Gamaschenträger-, braccas decurtatas habentium.
Чарапѐшина, f. } augm. v. чарапа.
Ча̀рапина, f. }
Ча̀рапица, f. dim. v. чарапа.
Чара̀пчина, f. augm. v. чарапа.
Ча̀рати, ам, v. impf. hexen, incanto. cf. гашаши, врачаши, бајаши.
Чарда̑к*, m. 1) eine Hütte auf Pfählen, casa palis imposita. 2) daher das Behältniß für die Kukuruzkolben, 3) daher die Wachthütte der Grenzer.
Чардаклија*, f. eine große Weinrebe, die an Hütten, Bäumen hinanragt, vitis suspensa.

Чардачић, m. dim. v. чардак.
Чардачкӣ, ка, ко, н. п. соа, des чардак, casae чардак dictae.
Чарка*, f. das Scharmützel, pugna levis.
Чаркање, n. 1) das Scharmützeln, pugnatio levis. 2) das Herumstören im Feuer, dimotio ignis.
Чаркати, ам, v. impf. н. п. у ватру, das Feuer schüren, stören, dimoveo ignem, irrito.
Чаркатисе, амсе, v. r. impf. scharmützeln, leviter pugno, irritare se invicem.
Чаркаџија*, m. die Vorposten, excubiae extremae.
Чарнӣ, на, но, (ст.) vide црн:
„Чарна горо пуна ти си лада —
„Чарне очи ви га не гледале —
Чарноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
Чарноока, f. 1) die Schwarzäugige, nigris oculis. 2) daher ein Name eines Schafes, das einen schwarzen Rand um die Augen hat, nomen ovis nigrae circum oculos.
Чарноокаст, та, то, vide чарноок.
Чарнути, нем, v. pf. н. п. у ватру, einmal schüren, irrito semel ignem.
Чарнутисе, немсе, v. r. pf. scharmützeln, concurro.
Чаругџија*, m. vide опанчар.
Чаругџијин, на, но, des чаругџија.
Чаругџијница, f. die Frau des чаругџија.
Чаругџијнскӣ, ка, ко, } 1) der чаругџије. 2) adv. wie ein чаругџија.
Чаругџијскӣ, ка, ко, }
Чаршаф*, m. 1) das Tischtuch, mappa. 2) das Betttuch, linteum.
Чаршија*, f. der Marktplatz, forum.
Чаршијнскӣ, ка, ко, н. п. љеб, Markt-, a foro, forensis.
Чаршијскӣ, ка, ко, vide чаршијнски.
Час, m. der Augenblick, punctum temporis: за час, за један час; часом.
Часак, ска, m. dim. v. час.
Часловац, вца, m. das Horologium, (altslavisches Lesebuch nach dem Namenbüchlein und vor dem Psalter), horologium.
Часловац, вца, m. der часловацschüler, puer discens (legere) horologium.
Часнӣ, на, но, н. п. пост, крст, geehrt, heilig, sanctus: часно сјели,-поштено устали (кад напијају); часни пост, die große Faste vor Ostern, jejunium quadragesimale.
Часом, adv. den Augenblick, augenblicklich, statim, ad momentum.
Част, f. 1) das Gastmal, convivium. 2) das einzelne Gericht, cibus: донијо кум част, cf. женидба.

Частити, им, v. impf. tractiren, convivio excipio.
Чатаније, n. vide чаћење: сву ноћ је било чатаније у цркви.
Чатање, n. vide чаћење.
Чатати, ам, vide чатити.
Чатац, чаца, m. der gute Leser, lector expeditus.
Чатисати*, чатишем, vide сашити (склопити, н. п. аљину).
Чатити, им, v. impf. lesen, lego.
Чатлов, m. die Querstange beim Leiterwagen, retinaculum scalarum.
Чатма*, f. das Flechtwerk (im Gegensatz der gemauerten Wände), crates: није зид, него чатма.
Чатрња, f. die Cisterne, cisterna.
Чаћење, n. das Lesen, lectio.
Чаура, f. die Capsel (der Eichel, u. dgl.), capsula glandis etc. 2) die Puppe des Seidenwurms, nympha, chrysalis.
Чаурица, f. dim. v. чаура.
Чауш*, m. der Tschausch bei der Armee und bei Hochzeiten, cf. женидба.
Чаушев, ва, во, des чауш.
Чачак, чка, m. eine Stadt in der Шумадија.
Чачкање, n. das Stochern, fossio.
Чачкати, ам, v. impf. н. п. зубе, stochern, fodio.
Чаша, f. der Becher, calix, poculum.
Чашица, f. 1) dim. v. чаша. 2) die Kniescheibe, patella (genualis).
Чашћење, n. das Tractiren, convivium.
Чварак, рка, m. die Treber des geschmolzenen Fettes, recrementa adipis.
Чварење, n. das Geräusch des schmelzenden Fetts, stridor adipis liquati.
Чварити, им, v. impf. mit Geräusch schmelzen, liquefacio adipem.
Чвор, m. der Knoten, nodus.
Чворак, рка, m. der Star, Stahr, sturnus.
Чворина, f. augm. v. чвор.
Чворић, m. dim. v. чвор.
Чворков, ва, во, des Stars, sturni.
Чворковић, m. der junge Star, pullus sturni.
Чворковљӣ, ља, ље, Star-, sturnorum.
Чворнат, та, то, н. п. дрво, knotig, nodosus.
Чврка, f. vide цврка.
Чвркање, n. das schallende Klopfen, pulsatio cum sonitu.
Чвркати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Чвркнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
Чвркнути, нем, v. pf. das Geräusch, so das Wasser, auf glühendes Eisen gegossen, macht, sonitus liquidi injecti in ferrum candens.

Чврснути, нем, v. impf. voll werden (im Gegensatz der Magerkeit), plenus sum.
Чврст (comp. чвршћи), шта, што, voll, fleischig, plenus.
Чврстина, f. die Völle, plenitudo, soliditas.
Чврчак, чка, m.
Чврчање, n. vide цврчање
Чврчати, чим, vide цврчати.
Чево (Кчево?), n. брдо у Црној гори:
„Кад се прими Чева каменога,
„У Чеву га чета дочекала —
Чеговић je, wer ist er, wie heißt er, (was ist er für ein — itsch?), cujus est filius?
Чедо, n. (ст.) vide дијете:
„Мушко сам чедо родила —
„У њега се мушко чедо нађе,
„Није чедо као што су чеда —
Чезе, f. pl. (у Сријему), vide двоколице.
Чезнути, нем, v. impf. за ким или за чим, 1) Verlangen, lange Zähne bekommen nach etwas, das man andre genießen sieht, appeto rem, qua alios frui video. 2) Sehnsucht bekommen, desiderio corripi.
Чеиз*, m. ђевојачки дарови.
Чекало, n. (in der Mühle) der Rührnagel, Rührstock, crepitaculum. Говори као чекало. Кад дијете не може одма (на вријеме) да проговори, онда жене за кувају колачић чекалом, па му даду те изједе (да почне онако брзо говорити, као што чекало одскаче од камена и звечи).
Чекање, n. das Warten, exspectatio.
Чекати, ам, v. impf. warten, exspecto.
Чекиња, f. die Borste, seta.
Чекић*, m. } der Hammer, malleus.
Чекич, m. }
Чеме, f. pl. eine Art токе, wie man sie in der Herzegowina trägt.
Чекмеџе*, џета, n. die Schublade, forulus.
Чекрк*, m. der Haspel, rhombus.
Чекрклија*, f. т. ј. преслица, der Spinnrocken (bei einem Spinnrad), coli genus.
Чектало, n. vide чекало.
Чела, f. die Biene, apis. Коме је чела за клобуком —
Челац, лца, m. (ст.) (der Bienrich), apis mas, in der Anekdote der Lügenwette, selbst ein erlogenes Wort). Кад једно јутро пребројим челе, а то нема најбољега челца; онда ја брже боље оседлам пијевца па узјашем на њега и пођем тражити челца — кад пређем преко мора, а то човек уватио мога челца у ралицу па оре за ситну проју и т. д. (у приповијетки).
Челенка, f. Schmuckfeder von Silber, als Soldaten-Auszeichnung für erschlagene Feindesköpfe, penna argentea.
Челебија*, m.
Челик*, m. der Stahl, chalybs.
Челикли*, adj. indecl. vide челичан:
„Са којијем челикли нацаком —
Челица, f. dim. v. чела.
Челичан, чна, но, stählern, chalybeus.
Чело, n. 1) die Stirn, frons. 2) горње чело, vide зачеље. 3) чело главе, zu Kopfe, zu Häupten, ad verticem.
Челопек, m. die Sonnenseite, pars aprica collis aut montis.
Челочићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Чељад, f. (coll.) 1) die Frauenspersonen im Hause, feminae familias. 2) die Leute im Hause, familia.
Чељаде, дета, n. ein Frauenzimmer aus dem Hause, femina familias.
Чељуска, f. die Schraube die den Flintenstein festhält, горња и доња.
Чељуст, f. der Kinnbacken, maxilla.
Чембер*, m. ein Kopfschleyer der Türkinnen, velum feminarum Turcicarum.
Чемер, m. грко као чемер.
Чемеран, рна, но, bitter wie чемер, amarus ut чемер.
Чемерика, f. Art Pflanze (die Nießwurz, helleborum).
Чемерно, нога, n. Ebene in der Herzegowina:
„Одатле се свати подигоше,
„И дођоше на равно Чемерно —
Ченгел*, m. гвоздена кука, der Haken, uncus.
Чено, n. vide чесно.
Чеп, m. der Stöpsel, embolus.
Чепање, das Umherstapfen, obambulatio, occulcatio.
Чепати, ам (и чепљем), v. impf. umherstapfen, circumambulo.
Чепац, пца, m. eine Art Frauenhaube, vittae genus.
Чеперак, рка, m. die kleine Spanne, spithama minor Ни од педао ни од чеперак, а два лућана покрило (т. ј. козји реп).
Чепркање, n. das Kratzen (der Henne).
Чепркати, ам, v. impf. kratzen (wie die Henne im Sande), disjicio arenam, fimum.
Чепрљање, n. vide чепркање.
Чепрљати, ам, vide чепркати.
Черга, f. ein Zigeunerzelt, tentorium zingari.
Чергаш, m. т. ј. циганин, der unter dem Zelte wohnt, Zingarus vagus.
Черевиз, n. Art Petersilie, petroselini genus.

Чѐрег*, m. } vide четврт.
Чѐрек*, m. }
Черу̀пање, n. das Rupfen, vulsio.
Черу̀пати, ам, v. impf. rupfen, vello.
Чѐсма*, f. der Springbrunn. cf. точак.
Чѐсмица, f. dim. v. чесма.
Чѐсница, f. das Weihnachtsbrot. Чесницу треба да умијеси домаћин на Божић у јутру од шеничја брашна као погачу. Обично је да метну у чесницу по једну пару, или какав други новац (сребрн или злаћан); па кад сједну ручати, онда изломе чесницу, и свакоме даду по један комадић: у чијем комадићу буде онај новац, онај кажу да ће бити најсрећнији оне године.
Чѐсно, n. m. j. бијелога лука, ein Stück Knoblauch, pars Allium Linn.
Чѐсов, ва, во, (у Крџ,) von was, von welcher Materie, ex qua materia?
Чѐст, f. die Ehre, honor.
Чѐст (comp. чѐшћи), та, то, dicht, densus.
Чѐста, f. ein Dickicht, densi frutices.
Честѝна, f. die Dichte, densitas.
Чѐстит, та, то, geehrt, ehrenreich, honoratus.
Честѝтање, n. das Glückwünschen, gratulatio.
Честѝтати, ам, v. impf. Glück wünschen, gratulor.
Чѐсто, häufig, crebro.
Честѐбродица, f. ријека у Поречким планинама (weil er furtenreich ist).
Често̀скок, m. (in einer Anekdote) der oft springt, qui saepe salit.
Чѐта, f. die Truppe, copiae, cohors.
Четвѐрица, f. vide четворица.
Чѐтверо, vide четворо.
Четвероно̀шке, vide четвороношке.
Четверо̀струк, ка, ко, vide четворострук.
Четво̀рица, f. Anzahl von vier, quatuor.
Четво̀рка, f. ein Faß von vier Eimern, dolium capax quatuor amphorarum.
Чѐтворо, Anzahl von vier, quatuor.
Четвороно̀шке, auf vier Füßen, quatuor pedibus.
Четворо̀струк, ка, ко, vierfach, quadruplex.
Четвр̀т, f. das Viertheil, Viertel, quadrans, pars quarta.
Четвр̀ти, та, то, der vierte, quartus.
Четвр̀тин, m. soviel als четвртак in folgender Anekdote: Прела баба ноћу у очи четвртка па изишла на поље и у мраку нагазила и узјала на јуно; кад јуне скочи и понесе бабу на себи, онда она стане говорити: „Господине Четвртине! пусти мене, тебе ће бака светити" (она је мислила, да је носи четвртак: што преде у очи њега).
Четвр̀тина, f. vide четврт.
Чѐтеција*, m. der Condottiere (Truppenführer); und jeder seiner ausgezeichneten Leute, dux cohortis; et vel miles ipse.
Чѐтири, vier, quatuor.
Чѐтка, f. die Bürste; auch der Besen von Borsten, scopae.
Четнѝк, m. einer von der чета, turmarius.
Чѐтовање, n. das Umherführen von Truppen, cohortis ductatio, das Umherziehen als Abenteurer.
Чѐтовати, тујем, v. impf. das Ausziehen in der Truppe oder mit Truppen auf Abenteuer.
Чѐтоканк*, m. die bewaffnete Schajka, navicula armata.
Четрдѐсет (четрдѐсет), vierzig, quadraginta.
Четрдѐсети (четрдѐсети), та, то, der vierzigste, quadragesimus.
Четрдѐсница, f. 1) die Todtenmahlzeit, die 40 Tage nach dem Begräbniß von der Familie des Verstorbenen gegeben wird, convivium funebre die quadragesimo a sepultura. cf. даћа. 2) die Commemoration für einen Verstorbenen durch 40 Tage, commemoratio pro defuncto per 40 dies.
Чѐтрјест (четр̀јест), vide четрдесет.
Чѐтрјестеро (четр̀јестеро), vide четрјесторо.
Четр̀јести, та, то, vide четрдесети.
Чѐтрјесторо (четр̀јесторо), Anzahl von 40, quadraginta.
Четр̀наест, vierzehn, quatuordecim.
Четр̀наестеро, vide четрнаесторо.
Четр̀наести, та, то, der vierzehnte, decimus quartus.
Четр̀наесторо, Anzahl von vierzehn, quatuordecim.
Чѐчица, f. dim. v. четка.
Чешагија, f. vide кашагија.
Чѐшаљ, шља, m. der Kamm, pecten.
Чешање (чесање?), n. das Kratzen, Kratzen, fricatio.
Чѐшати (чесати?), шем, v. impf. kratzen, frico.
Чѐшља, f. Art Pflanze, fruticis genus.
Чешљање, n. das Kämmen, pexio, pectinatio.
Чешља̑р, m. der Kammmacher, pectinarius (opifex).
Чешља̀рев, ва, во, } des Kammmachers,
Чешља̀ров, ва, во, } pectinarii.
Чешља̑рски, ка, ко, 1) Kammmacher-, pectinarii. 2) adv. wie ein Kammmacher, more pectinarii.
Чѐшљати, ам, v. impf. kämmen, pecto.
Чѐшљић, m. dim. v. чешаљ.

Чибу̏ђија, m. vide чибукчија.
Чибук*, m. 1) die Röhre der Tabackpfeife, fistula. 2) eine kaiserliche Abgabe von den Schafen und Ziegen, scripturae (vectigalis) genus.
Чибу̏клук*, m. der Beutel für die Tabackpfeife am Sattel.
Чибу̏кчија*, m. 1) der Tabackknabe (der die Tabackpfeife nachträgt u. s. w.), fistularius puer. 2) der Einnehmer der Abgabe auf Herden, scripturarius.
Чибу̏љица, f. ein kleines Geschwür, pustula.
Чи̏вија*, f. 1) der Nagel, clavus. 2) der Schraubnagel, trochlea.
Чивијица, f. dim. v. чивија.
Чи̏вијâк, m. сврдао, што се врте рупе за чивије (код кола волујски), der Bohrer für die Nagellöcher, terebra minor, pro clavorum viis.
Чи̏вит, m. der Indigo, indicum.
Чи̏витâр, m. der Indigkrämer, venditor indici.
Чиви̏тњâк, m. der Indigtopf, olla coquendo indico.
Чивутàна*, f. das Judenquartier, Judenviertel, regio Judaeorum.
Чивутáрење, n. das Handeln wie ein Jude, vita judaica.
Чивутáрити, им, v. impf. Judenhandel treiben, mercaturam judaicam exerceo.
Чи̏вутин*, m. der Jude, Judaeus.
Чи̏вутинов, ва, во, des Juden, Judaei.
Чи̏вутка, f. die Jüdin, Judaea mulier.
Чи̏вутскӣ, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.
Чи̏вучâд, f. (coll.) junge Juden, pueri Judaei.
Чи̏вуче, чета, n. ein Judenkind, puer Judaeus.
Чи̏гра, f. (у Сријему и у Бачк.) Art Kinderspiels, ludi genus.
Чи̏зма*, f. der Stiefel, caliga.
Чизмâр, m. der Stiefelmacher, sutor, opifex caligarum.
Чизмáрев, ва, во, vide чизмаров.
Чизмȁрлук*, m. das Schusterhandwerk, ars sutoria.
Чизмáров, ва, во, des Stiefelmachers, caligarii.
Чизмâрскӣ, ка, ко, 1) der Stiefelmacher, sutorum, sutorius, caligarius. 2) adv. nach Schuster Art, more caligarii.
Чизме̏ђија*, m. vide чизмар.
Чи̏змица, f. dim. v. чизма.
Чӣј, чија, чије, wessen, cujus.
Чӣјгод, } wessen immer, cujuscunque.
Чӣјгођ, }
Чӣј му драго, wessen immer, cujusvis.

Чи̏к*! komm heraus! exi.
Чи̏ка, m. (Рес. и Срем.) vide чико.
Чикâње, n. das Herausfordern, provocatio.
Чи̏кати, ам, v. impf. herausfordern, provoco ad pugnam.
Чи̏кин, ни, но, des чика, patrui.
Чи̏кнути, нем, v. pf. herausfordern, provoco.
Чи̏ко, m. (Ерц.) hyp. von чича, Vetter, patruus.
Чикôв, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Чи̏ков, ва, во, des чико, patrui.
Чи̏кош, m. (у Бачкој) der Tschikosch, (Aufseher der jungen ungezähmten Pferde auf der пустара), equarii genus.
Чи̏лашаст, та, то, н. п. коњ, grau, Schimmel, albus equus.
Чилáш, m. der Schimmel, albus.
Чимбâри, m. pl. (bei den Weberinnen die eisernen Stänglein, um die Leinwand anzuspannen), virgae ferreae ad extendendum linteum.
Чи̏мбур*, m. eine Eyerspeise, cibus ex ovis (etwa österr. gesetzte Eyer). Наставн се вода у тигању па се посоли; кад вода узаври, онда се на њу разбију јаја, те се читава (не мијешају се) скувају; па се онда вода исциједи и метне се мјесто ње скорупа те се јаја као мало зачине; ђекоји јошт утуку бијелога лука те и залуче.
Чимкâње, n. das Ablösen des Fleisches von den Beinen, decerptio carnium ab ossibus.
Чи̏мкати, ам, v. impf. н. п. кувано месо, abpflücken, decerpo.
Чињење, n. vide чињење.
Чи̏ни, f. pl. die Hexereyen, incantatae res: нагазио на чини;
„Чини чинӣ сеји Ивановој —
Чи̏нија*, f. eine Schüssel, lanx. cf. здјела.
Чинӣјца, f. dim. v. чинија.
Чи̏нити, им, v. impf. 1) шта, machen, thun, ago. 2) коме, einem anthun, incanto. 3) кожу, gärben, perficio corium. 4) жито, reitern, cribro.
Чи̏нитисе, имсе, v. r. fr. 1) sich stellen, simulo. 2) scheinen, videor: чини ми се.
Чињêње, n. 1) das Thun, factio. 2) das Anthun, Behexen, incantatio. 3) das Gerben, perfectio (corii). 4) das Reitern, cribratio.
Чи̏пав, ва, во, н. коза, овца, die kleine Euter hat, ubera exigua habens: чипава као мачка.
Чи̏пка, f. die Spitze, reticulum.
Чипкâр, m. der Spitzenhändler, negotiator reticularius.

Чипкарев, ва, во, } des Spitzenkrämers,
Чипкаров, ва, во, } reticularii.

Чир, m. das Geschwür (österr. das Ais), apostema, abscessus.

Чирак*, m. 1) vide свијетњак. 2) der Bediente, famulus. cf. слуга, момак.

Чирић, m. dim. v. чир.

Чисаоница, f. } Anzahl von drey Fäden im Garn, tria fila. cf. пасмо.
Чисоница, f. }

Чист, ша, шо, rein, purus, castus.

Чистац! interj. auf und davon, fugam cepit.

Чистилица, f. н. п. шоповска, der Wischer, Wischkolben, peniculus perticatus.

Чистина, f. das freye Feld, Wiese, campus liber (ab aedibus).

Чистити, им, v. impf. 1) reinigen, purgo. 2) kehren, purgo scopis. 3) шоп, wischen, purgo peniculo perticato.

Чисто, 1) rein, pure: говори чисто Српски. 2) ganz und gar, ordentlich, plane: чисто ме уплаши; чисто ме превари.

Чистоћа, f. } 1) die Reinheit, puritas.
Чистоћа, f. } 2) Reinlichkeit, munditia.

Чишав, ва, во, 1) ganz, integer. 2) unverletzt, integer.

Чишање, n. (у Срijему, у Бачк. и Бан. особито по варошима) vide чаћење.

Чишаши, ам, vide чашиши.

Чиши, ша, шо (особито у Босни), н. п. чиши он, ganz, integer, verus, ex asse.

Чишлугџија*, m. ја не знам управо, или је чишлугџија чишлуксанбија, или је онај, који је под чишлуком.

Чишлук*, m. die Afterherrschaft, feudum secundarium. Чишлук се зове оно село, ђе има осим спахије још један господар, који узима деветто. Даније су послије смрти Аџи-Мустајпашине биле почишлучиле сву Србију на силу, и помешале субаше по селима; а може бити да су ђекоја села још од старине била продала своју земљу и почишлучилисе сама. Али-паша је Видаић 1802—1803 године чишлучио Јадране на силу, ш. j. апсио и и нагонио да му продаду своју земљу и да буду његов чишлук:
„И Србију сву раздијелише
„На чишлуке и на даилуке —

Чишлуксанбија*, m. der Besitzer eines чишлук, dominus feudi secundarii. Чишлуксанбија је десет пута гори од спахије: зашто спахија дође у години један пут или двапут у село ше покупи свој десетак и главницу, па иде натраг; а чишлуксанбија начини у селу кућу, и намјести свога субашу, или сам неизбива из села; па нагони људе ше му раде. cf. спахија.

Чишлучар, m. cf чишлугџија.

Чишлучење, n. das Afterbelehnen, subfeudatio.

Чишлучиши, им, v. impf. in Afterlehen geben, subfeudo (vi, per nefas).

Чишула, f. der Zettel der Verstorbenen, dergleichen jedes Haus führt, und am задушнице-Fest dem Geistlichen mittheilt, damit er derselben namentlich gedenke, catalogus defunctorum familiae.

Чича, m. vide стриц.

Чичак, чка, m. die Klette, lappa. Прионуо као чичак за јаје.

Чичин, на, но, des чича, patrui.

Чичкање, n. das dicht Aufpflanzen, condensatio.

Чичкаши, ам, v. impf. dicht neben einander stellen, statuo densum —

Чишћење, n. 1) das Reinigen, purgatio, 2) das Kehren, versio, 3) das Auswischen, expurgatio.

Чкакљање, n. das Kitzeln, titillatio.

Чкакљаши, ам, v. impf. kitzeln, titillo.

Чкакљење, n. vide чкакљање.

Чкакљив, ва, во, kitzlich, titillabilis; чкакљива ока (н. п. жена, или ђевојка), reitzbar, von viel Temperament.

Чкакљиши, им, vide чкакљаши.

Чкаљ, m. die weiße Distel, onopordon acanthium Lin.

Чкаља, f. das Krebsloch, die Krebshöle, caverna cancri.

Чкаљица, f. dim. v. чкаља.

Чкање, n. vide чачкање.

Чкаши, ам, vide чачкаши.

Чкола; f. vide школа (mit allen Ableitungen).

Чколька, f. vide школька.

Чкрњање, n. das Schaben (der Haut) rasio.

Чкрњаши, ам, v. impf. ш. j. коже, die zu gärbende Haut schaben, scabo.

Члан, m. der Abschnitt (des Weingartens) die Abtheilung, segmentum (regio) vineae.

Чланак, нка, m. der Knöchel, talus.

Чмавање, n. das Schlafen und Faulenzen, dormitatio.

Чмаваши, ам, v. impf. schlafend faulenzen, sterto.

Чоа*, f. das Tuch, pannus.

Чоан, на, но, н. п. чакшире, tuchen, e panno.

Чобан, m. vide чобанин.

Чобанија, f. das Hirtengeld, merces pastoris.

Чобанин, m. der Hirte, pastor cf. пастир.
Чобанинов, ва, во, des Hirten, pastoris.
Чобаница (чобаница), f. die Hirtin, pastrix (?)
Чобанов, ва, во, des чобан, pastoris.
Чобанскӣ, ка, ко, 1) Hirten-, pastoricius, 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Чобанчад, f. (coll.) die jungen Hirten, pastoris pueri.
Чобанче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Чобања, f. das Wasserfaß, vasculum aquaticum, cf. цбан.
Човек, m. 1) der Mensch, homo, 2) der Mann, vir, maritus: мој човек; човек не може бити човек, докле га жена не крсти.
Човество, n. das Menschenthum, humanitas.
Човечанство, n. vide човество.
Човечина, f. augm. v. човек.
Човечић, m. dim. v. човек.
Човечјӣ, чја, чје, Menschen-, humanus.
Човечуљак, љка, m. vide човечић.
Чово, m. der Mensch (vertraulich), homo.
Чоек, m. vide човек (mit allen Ableitungen).
Чоја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide чоа.
Чокешина, f. 1) ријека у Поцерини. 2) намастир близу те ријеке. 3) село близу тог. намастира. Чокешинац (нца), човек из Чокешине. Чокешинскӣ, ка, ко, von Чокешина.
Чоков, m. (у Срijему) vide окомак.
Чом, m. т. j. дувана, ein Päckchen Taback, fasciculus:
„Чом дувана, лула окована —
Чопор, m. т. j. свиња, eine Herde Schweine, grex porcorum.
Чорапа, f. vide чарапа (mit allen Ableitungen).
Чорба* (говоре и чорба), f. die Suppe, jus, jusculum. Од јештина меса чорба за плот.
Чорбаџија*, m. der Brotherr, dominus, cf. газда.
Чорбаџијин, на, но, des Brotherrn, domini.
Чорбаџијница, f. die Brotfrau, domina.
Чорбетина, f. vide чорбина.
Чорбина, f. augm. v. чорба.
Чорбица, f. dim. v. чорба.
Чорболок, m. der Suppenschlürfer, parasitus. Док је чорбе, доста чорболока.
Чорбурина, f. vide чорбина.
Чот, m. der (runde) Hügel, collis (н. п. виноград у чоту, или на чоту). cf. бријег.
Чошан, на, но, vide чоан.
Чошица, f. dim. v. чоа.
Чпаг, m. die Tasche, Rocktasche, funda, cf. џеп.
Чреда, f. (по намастирима и по црквама) die Reihe, ordo: сад је његова чреда.
Чрез, (по Срijему и по Бачкој) durch, per (bloß im moralischen Verstande): чрез њега сам пропао. cf. с.
Чубар, бра, m. der Saturey, Satureia hortensis Lin.
Чуваћуха, f. die Hauswurz, semper vivum tectorum Linn.
Чувалдуз*, m. die Packnadel, acus serviens consuendis fasciculis. vide самаруша. Ко његову иглу изједе, треба чувалдуз да изасере.
Чување, n. das Hüten, custodia.
Чувар, m. der Hüter, custos.
Чуваран, рна, но, н. п. човек, жена, wirthschaftlich, haushälterisch, frugalis.
Чуварев, ва, во, vide чуваров.
Чуваркућа, f. (по Срijему и по Бачкој) vide чуваћуха.
Чуваров, ва, во, des Hüters, custodis.
Чувати, ам, v. impf. hüten, custodio.
Чуватисе, амсе, v. r. impf. sich hüten, caveo.
Чувен, на, но, weit bekant, famosus.
Чувење, n. das Hörensagen, fama: по чувењу.
Чуг, m. vide попик.
Чудан, дна, но, чудан човек, 1) wunderlich, morosus. 2) außerordentlich, admirabilis. 3) adv. (чудно) wunderlich, wunderbar, außerordentlich, mirum in modum.
Чудество, n. vide чудо.
Чудила, n. pl. Wunderdinge, mira, miracula: каква су то чудила?
Чудитисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Чудна, f. Frauenname, nomen feminae.
Чудноват, та, то, wunderlich, seltsam, singularis.
Чудо, n. (pl. чуда и чудеса), n. das Wunder, miraculum.
Чудотворан, рна, но, н. п. икона, wunderthätig, thaumaturgus. Љескова је маст чудотворна.
Чудотворац, рца, m. der Wunderthäter, thaumaturgus.
Чуђење, n. das Wundern, miratio.
Чукумбаба, f. die Urältermutter, atavia.
Чукумбабин, на, но, der чукумбаба, ataviae.
Чукундед, m. (Рес. и Срем.) vide чукунђед.
Чукундеда, f. (у Бачкој) ein Kraut, herbae genus.

Чу̏кундедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукунђедов.

Чу̏кунђед (чукӯнђед), m. (Ерц.) прађедов отац, der Ur-Urgroßvater,

Чу̏кунђедов (чукӯнђедов), ва, во, (Ерц.) des Ur-Urgroßvaters,

Чу̑л*, m. покровац.

Чу̑лав, ва, во, н. п. ован, овца, mit kleinen Ohren, parvis auriculis.

Чу̏ма, f. vide куга.

Чу̑н, m. der Kahn, das Kanot, cf. ораница.

Чу̑нак, нка, m. 1) das Weberschifflein, radius textorius 2) die Röhre bey Wasserleitungen, tubus aquae ducendae.

Чу̑ница, f. vide чун.

Чункопизда, f. cunni ampli.

Чу̏па, f. das Büschel (Haare), fasciculus capillorum.

Чу̑па, f. ein Weib mit ungekämmten Haaren, mulier impexis capillis.

Чу̑пав, ва, во, mit ungekämmtem Haare, crinibus impexis.

Чупа̂ње, n. das Raufen, vulsio.

Чу̏пати, ам, v. impf. rupfen, vello.

Чу̏патисе, амсе, v. r. impf. raufen, rixor.

Чупе́рак, рка, m. das Büschel, fasciculus.

Чупка̂ње, n. dim. v. чупање.

Чу̏пкати, ам, dim. v. чупати.

Чу̑рук*, adj. indecl. brüchig, fragilis, cf. покварен.

Чу̏ти, чујем, v. pf. hören, audio.

Чу̏тисе, чујемсе, v. r. pf. verlauten, auditur.

Чу̏тура, f. die Tschutura, die hölzerne Flasche auf Reisen, vasculum vinarium.

Чутуре́тина̂, f. augm. v. чутура.

Чу̏турица, f. dim. v. чутура.

Чутуроиспи́лац, лца, m. der Tschutura-Austrinker, cf. чутуротворац.

Чутурото́ворац, рца, m. (eine komische Verdrehung statt чудотворац, der Tschuturthäter statt Wunderthäter): он је велики чутуротворац!

Чу̑ча, f. cf. бјера (само у оној загонетки).

Чу̑чавац, вца, m. т. ј. гра, који се не притиче, die Grünfisole, Erdfisole, (die nicht an der Stütze hinaufrankt), phaseolus repens?

Чу̑чање, n. das Hocken; τὸ conquiniscere (conquectio?).

Чу̑чати, чим, v. impf. hocken, conquinisco.

Чу̑чнути, нем, v. pf. niederhocken, conquiniisco.

Џ.

Џа̀ба*, 1) in der Redensart: џаба ти (џаба му) то, т. ј. на части ти то, ich schenke dirs. 2) дати џабу. Код Турака је обичај да ђекоји кад дође у кавану заповједи кавеџији те да каву свима који се нађу у кавани, па он сам плати; и то се каже дао (или платио) џабу. Кад који плати џабу, онда кавеџија виче џаба! кад даје људма филџане с кавом; а ономе који је платио да најпосл̓није, и рече му вала (а не џаба); gratis.

Џаба̀нсати, аншем, v. pf. schenken, dono, vide поклонити.

Џа̀гара, f. die Schule (in den Klöstern), das Schulzimmer, schola (von ђак, der Student? oder von џакати?).

Џа̂к*, m. пртена врећа, der Sack, saccus.

Џака̂ње, n. das Lärmen der Kinder, strepitus.

Џа̀кати, ам, v. impf. lärmen, strepo.

Џа̀куља, f. augm. v. џак.

Џа̀м*, m. vide стакло.

Џама̀дан*, m. eine Weste, tunicae genus, praecipue Albanorum.

Џамба̂о*, m. der Pferdekenner, peritus equorum.

Џа̀мија*, f. die Moschee, die Kirche der Türken, templum Turcicum.

Џа̀нарика*, f. Art runder Pflaumen, pruni genus.

Џа̀чић, m. dim. v. џак.

Џба̀н, m. die Wanne, Kufe, cupa.

Џеба̀на*, f. die Munition, der Kriegsvorrath, copia bellica.

Џебра̂к, m. (у Сриjему и у Бачк.) vide просјак.

Џебра̂ње, n. vide прошење 1.

Џѐбрати, ам, vide просити 1.

Џева̂п*, m. vide одговор, Red' und Antwort.

Џева́пити, им, v. impf. verantworten, vide одговарати.

Џева́пљење, n. das Verantworten, vide одговарање.

Џѐвер, m. Damascenerstahl, ferrum damascenum.

Џевѐрда̂н, m. } die Damascenerflinte,
Џевѐрлија, f. } telum damascenum:

„Дао би му дуга џевердана —

„Он прислони своју џеверлију —

Џела̂т*, m. der Scharfrichter, Henker, carnifex (fr. le geolier).

Џела̀тов, ва, во, des Scharfrichters, carnificis.

Џеле̏бџија*, m. der Ochsenhändler, negotiator boarius.

Џеле̏бџијин, на, но, des Ochsenhändlers, negotiatoris boarii.

Џе̏леп*, m. eine Herde Ochsen, armentum.

Џеле̏пчија, m. vide џелебџија.

Џенѐра̂л, m. der General, imperator, summus belli dux, cf. џенерао.

Џенера̀лица, f. die Generalin, uxor summi ducis.

Џенера̀лов, ва, во, des Generals, summi ducis.

Џенера̀ловица, f. i. q. џенералица.

Џенѐра̂лскӣ, ка, ко, 1) Generals-, summorum ducum. 2) adv. Generalmäßig, more ducum.

Џенѐрао, рала, m. vide џенерал.

Џѐњак*, њка, m. vide бој.

Џѐп*, m. vide чпаг.

Џи̏бра*, f. der Satz (von Branntwein, Wachs), die Trebern, faeces.

Џи̏герица*, f. 1) црна, die Leber, jecur. 2) бијела, die Lunge, pulmo.

Џи̏герњача, f. die Leberwurst, farcimen hepaticum.

Џи̏да*, f. vide копље.

Џили̏т*, m. der Wurfstab, baculus missilis.

Џили̏та̂ње, n. das Spiel mit dem Wurfstab, lusus baculi missilis.

Џили̏татисе, амсе, v. r. impf. den Wurfstab werfen, ludo baculo missili. Џилит се узме по средини па се баци тако, да иде управо као стријела. Турци се обично џилитају с коња, т. j. узме сваки по један џилит па узјашу на коње, па онда бацају један за другим и бијусе. А ђеца се џилитају пјешице, и гледају које ће даље бацити.

Џилитимичкѐ, т. j. бацити, pfeilartig, more sagittae.

Џили̏тнутисе, немсе, v. r. pf. einmal den џилит werfen, mitto baculum.

Џи̏мрија*, f. der Geizhals, avarus, vide тврдица.

Џи̏н*, m. der Riese, gigas (fr. le géant).

Џинга̏фа*, f. полеђина од лисичје коже (код ћурчија), der Rücken am Fuchsbalge, dorsum cutis vulpinae.

Џи̏нов, ва, во, des Riesen, gigantis.

Џи̏ца, f. klingendes Spielzeug (Scherben) für Kinder, crepundia.

Џо̏га, f. ein Bein von einem zerfressenen Ochsen, Pferde, os, nudum carnibus, equi aut bovis dilaniati.

Џо̏гов, m. vide џога.

Џо̏њање, n. (verächtlich) das Sitzen und Halb-schlafend-warten.

Џо̏њати, ам, v. impf. sitzend und halb schlafend erwarten, exspecto dormitans in sella.

Џо̏ра, f. (Schimpfwort) eine magere Schwein, sus macra.

Џу̏бе, бета, n. ein langes Oberkleid ohne Aermel, togae genus.

Џу̏кела, f. Schimpfwort auf einen Hund, convicium in canem. cf. калаштура.

Ш.

Ша̏бац, пца, m. варош и град у Србији (на десном бријегу Саве). Ша̏бачкӣ, ка, ко, von Шабац.

Ша̏в, шва, m. die Naht, sutura.

Ша̏воль, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vom österr. Schäffel, das Wasserschaff, vas aquarium.

Ша̏вран, m. der Saffran, crocus sativus Linn.

Шавра̀њика, f. der Safflor, carthamus tinctorius Linn.

Ша̏јак, шајка, m. eine Art Tuch (wie Casimir), panni genus.

Ша̏јка, f. eine Art Schiffe auf der Donau, die Schajke, navis genus.

Шајка̂ш, m. der Schajkenschiffer, nauta qui est in шајка.

Шајка̂шкӣ, ка, ко, der Tschaikisten, nautarum.

Ша̏јчан, на, но, н. п. зубун, von шајак-Tuch, e certo panni genere.

Ша̏ка, f. 1) die offene Hand, palma. 2) die Handvoll, manus, manipulus: дај ми једну шаку брашна.

Шака̂ње, n. das Packen mit den Händen (zum Scherze), pugna palmaris.

Ша̏катисе, амсе, v. r. impf. sich mit der flachen Hand packen, rixari palmis.

Ша̏л*, m. der Schawl, panni indici genus.

Ша̏ла, f. der Scherz, jocus. Из шале проја роди.

Шалаба̀зање, n. (по Срijему) vide врљање.

Шалаба̀зати, ам, vide врљати.

Ша̏лваре*, f. pl. die breiten Hosen dieses Namens, caligarum genus.

Шалваре̏тине, f. pl. augm. v. шалваре.

Ша̏лварице, f. pl. dim. v. шалваре.

Шали̏итра, f. der Salniter, Salpeter, nitrum, sal nitrum.

Ша̏литисе, имсе, v. r. impf. scherzen, jocor.

Шали̏тра (ша̀литра), f. vide шалинтра.

Шалу̏катре, f. pl. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.), die Jalousien, (österr. Schalu-Gätter), cancelli hispanici.

Шаљѐње, n. das Scherzen, jocatio.

Ша̀љив, ва, во, scherzlustig, spaßhaft, joci amans.

Ша̀љивац, вца, m. der Freund des Scherzes, amans joci.

Ша̀љивица, f. die Freundin des Scherzes, amans joci.

Шаљѝвчина, m. augm. v. шаљивац.

Шам, m. Syrien, Syria:

„У Шаму ће каде проплакати —

Ша̀малаца*, f. Damast, pannus damascenus.

Ша́мија*, f. eine Art Kopftuch der Frauen, veli genus.

Ша́мијца, f. dim. v. шамија.

Шамлѝја̂нка, f. т. ј. сабља, Damascener-Klinge, ensis Damascenus:

„Трже Ђајо мача зеленога,

„А Љубовић сабљу шамлијанку —

Шана̂тан, тна, но, vide чурук.

Ша̀нац, нца, m. die Schanze, munimentum, vallum.

Ша̀нтав, ва, во, (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) vide ром.

Ша̀нути, нем, v. pf. lispeln, insusurro: шани му на уво.

Ша̀п*, m. vide стипса.

Ша́па, f. die Pfote, pes (canis, felis, vulpis etc.)

Шапа̂т, m. das Gelispel, susurrus. Шапат у патрат.

Ша̀пац, пца. m. ein Spiel (in Sirmien) zwischen erwachsenen Personen beiderlei Geschlechts, in Städten, ludi genus.

Ша̀пица, f. dim. v. шапа.

Шапо̂в, m. vide па̀с.

Шапта̂ње, n. das Lispeln, insusurratio.

Шаптати, пћем, v. impf. lispeln, susurro.

Ша̀пчанин, m. ein Schabazer.

Ша́ра, f. das Bunte, varietas (picturae).

Ша̀ра, f. die bunte (z. B. Flinte, Schaf), varia.

Ша̀ра (планина), f. Berg in Serbien, (mons Scardus?):

„Код оваца у Шари планини —

Шара́мпо̂в, m. eine Art Verschanzung, munimenti genus.

Шарампо̀вић, m. dim. v. шарампов.

Ша̀ран, m. der Karpf, carpio.

Шара̀нчић, m. dim. v. шаран.

Ша́рање, n. 1) das Buntmachen, variegatio. 2) das bunte Treiben (Liederlichkeit), vita inconstans.

Ша̀рањӣ, ња, ње, Karpfen-, carpionum.

Ша́рати, ам, v. impf. 1) bunt machen, variego. 2) es bunt treiben, liederlich seyn, vivo dissolute (quoad matrimonium).

Ша́рац, рца, m. 1) шарен коњ, као н. п. Шарац Краљевића Марка, der Scheck, equus varius. 2) bunte Trauben, da einige reif sind, andere noch halb grün, variae uvae: већ има шараца.

Ша̀ргизда, f. у овој загонетки: Тица шаргизда све село нагизда, а себе не може? (т. ј. игла).

Ша̀рен, на, но, 1) bunt, varius. 2) doppelzüngig, der nicht ins Auge blicken kann, duplex.

Ша̀ренгра̂д, m. an der Donau in Sirmien.

Шарѐнитисе, имсе, v. r. impf. bunt aussehen, varius sum.

Шарѐница, f. ein (bunter) Teppich, stragulum.

Шарӣн, m. vide шарац 1.

Ша̂рка, f. 1) шарена гуја, eine bunte Schlange, serpens varius. 2) шарена кокош, bunte Henne, gallina varia:

„Закољи ми шарку коку, која не носи

3) шарена пушка, bunte Flinte, telum varium:

„Шарке пушке по средини косе —

4) шарке (pl.), die Thürangeln und das Thürband, cardo et vinculum januae.

Ша̀ркија, f. велика тамбура од двије жице.

Шаро̆в, m. ein scheckiger Hund, canis varius.

Шаро̀вит, та, то, (ст.) vide шарен:

„Ни 'су гаће као што су гаће,

„Већ су гаће врло шаровите —

Шаро̀вљев, ва, во, des шаров, canis varii.

Ша́роња, m. der scheckige Ochs, bos varius.

Ша́роњин, на, но, des шароња, bovis varii.

Ша̀рпељ, m. die Achselschärpe, die man trägt, damit die Flinte nicht unmittelbar die Kleidung berühre und beschädige, fasciae genus.

Ша̀руља, f. die scheckige Kuh, bos varia.

Ша̀руљин, на, но, der шаруља, bovis variae.

Ша́рчев, ва, во, des Schecken, equi varii.

Ша̀рчина, f. augm. v. шарац.

Ша̀рчић, m. dim. v. шарац.

Ша̂т (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide да ако.

Ша̀тор, m. vide чадор.

Ша̂тра, f. der Stand, die Markthütte des Kaufmanns, teutorium mercatoris.

Ша́фран, m. vide шавран.

Шафра̀њика, f. vide шавраника.

Ша̀чица, f. dim. v. шака.

Шачу̏рина, f. augm. v. шака.

Ша̂ш, m. das Rietgras, carex.

Шашарика, f. der Stengel des Kukuruz, scapus zeae mais Linn.
Шашаровина, f. vide кукурузовина.
Шашкин*, m. der Taugenichts, nebulo.
Шваба, m. (Рес. и Срем.) vide Швабо.
Швабица, f. die Schwäbin (Deutsche), sueva, germana.
Швабичица, f. dim. v. Швабица.
Швабо, m. (Ерц.) der Schwabe (etwas verächtlich für: Deutscher), suevus (per contemptum pro germano).
Швапскӣ, ка, ко, 1) schwäbisch, suevicus. 2) adv. schwäbisch, suevice.
Швапчад, f. (coll.) junge Schwaben, suevi juvenes. Играла се рацка деца са швапчадма.
Швапче, чета, n. das Schwäblein, suevulus.
Швапчићи, m. pl vide швапчад.
Швигар, m. das Stück der Peitsche, das schnalzt (knallt), scuticae appendix quae crepat.
Швpака, f. vide свpака (mit allen Ableitungen).
Шврћа, m. (Рес. и Срем.) } der Weichling, homo mollis.
Шврћо, m. (Ерц.) }
Шебој, m. 1) жути, cheiranthus Cheri Linn. 2) црвени, cheiranthus annuus Linn.
Шева, f. die Lerche, alauda.
Шевар, m. 1) arundo arenaria Linn. 2) die Staude, der Strauch, frutex.
Шеварйк, m. das Gesträuch, fruticetum.
Шеварић, m. dim. v. шевар 2.
Шевин, на, но, Lerchen-, alaudae.
Шеврдање, n. 1) das unstäte Bewegen, bald her, bald hin, motus inconstans. 2) die Unbeständigkeit, inconstantia.
Шеврдати, ам, v. impf. } 1) unstät seyn, sum inconstans. 2) fig. unbeständig seyn, sum inconstans.
Шеврднути, нем, v. pf. }
Шеврљуга, f. eine Art kleinen Vogels, aviculae genus.
Шевтелија*, f. vide бресква.
Шегрт*, m. der Lehrjunge, tiro.
Шеер*, m. vide шер.
Шездесет, sechzig, sexaginta. cf. шесет.
Шездесетеро, vide шездесеторо.
Шездесетӣ, та, то, der sechzigste, sexagesimus.
Шездесеторо, eine Anzahl von sechzig, sexaginta.
Шемлук, m. vide шенлук.
Шемшета*, n. pl. eine Art Schnüre vorn am Kleide (wie die Freykorps hatten), funiculi adsuti (praetexti) vesti.
Шена, f. hyp. v. шеница.
Шеница, f. der Weizen, triticum.
Шеничан, чна, но, н. п. љеб, Weizen-, triticeus.
Шеничица, f. Art Kraut, herbae genus.
Шеничиште, n. Acker, wo einmal Weizen gestanden, ager olim tritico consitus.
Шенлук*, m. vide весеље 1.
Шепирење, n. das Stolziren wie ein Pfau, superbitio ut pavonis, explicatio vestium.
Шепиритисе, v. r. impf. sich brüsten wie ein Pfau, superbio ut pavo.
Шепица, f. vide ћепица.
Шепртља, f. das Palliiren, remedium ad tempus: то је шепртља; ударио у шепртљу.
Шепртљење, n. das Palliiren, remedia temporaria.
Шепртљити, им, v. impf. palliiren, malis ad tempus mederi.
Шепут, m. die Schlinge, laqueus: свежи на шепут.
Шепутић, m. dim. v. шепут.
Шер*, m. vide варош.
Шербе, бета*, n. vide медовина.
Шереметовић, m. (сн.) Пјевасе како је Московска царица, госпа Јелисавна писала књигу:
„Петру зету Шереметовићу —
Шерит*, m. die Borte, limbus.
Шерпа, f. hyp. v. шерпиња.
Шерпање, n. das Lauern, Herumgehen um etwas, ambitio rei.
Шерпати, ам, v. impf. око шта, auf etwas lauern, um etwas herumgehen, ambio rem.
Шерпиња, f. ein irdener Dreifuß, tripus fictilis.
Шерпињица, f. dim. v. шерпиња.
Шесет, vide шездесет.
Шесетеро, vide шесеторо.
Шесетӣ, та, то, vide шездесетӣ.
Шесеторо, vide шездесеторо.
Шеснаест, sechzehn, sedecim.
Шеснаестеро, vide шеснаесторо.
Шеснаестӣ, та, то, der sechzehnte, decimus sextus.
Шеснаесторо, Anzahl von sechzehn (fr. une seizaine) sedecim.
Шест, sechs, sex.
Шестак, m. der Sechser, senarius (z. B. Pferd, Münze).
Шестакиња, f. н. п. кобила, (Stutte) von sechs Jahren, (equa) sex annorum.
Шестар, m. der Zirkel, circinus.
Шестарење, n. das Zirkeln, circinatio.
Шестарити, им, v. impf. zirkeln, circinare.
Шестерица, f. vide шесторица.
Шестеро, vide шесторо.
Шестӣ, та, то, der sechste, sextus.
Шестина, f. 1) das Sechstel, sextans, pars sexta. 2) Anzahl von sechs, sex.
Шестица, f. die Sechs (im Kartenspiel), senarius.

Шестокрилӣ, ла, ло, sechsgeflügelt, sex alis instructus: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом твојим.
Шестоперац, рца, m. буздован од шест пера:
„Ал' он скида златна шестоперца —
Шестопер, ра, ро, (ст.) von sechs пера was man sehe:
„Тя си посејала
„Шестопер калопер —
Шестоперни, на, но, (ст.) von sechs пера:
„Буздоване шестоперни!
Шесторица, f. Anzahl von sechs, sex.
Шесторо, Anzahl von sechs, sex.
Шетање, n. das Spazieren, Wandeln, ambulatio.
Шетати, ам (и шећем), v. impf. wandeln, ambulo.
Шетатисе, амсе (и шећемсе), v. r. impf. spazieren, wandeln, obambulo.
Шетља петља, f. cf. цицибан (само у оној загонетки).
Шетња, f. der Spaziergang, ambulatio: отишао у шетњу.
Шећа, f. süßes Kind, mellita:
„Шећер шећо, да се не варамо —
Шећер, m. der Zucker, saccharum.
Шећерење, n. das Zuckern, adspersio sacchari, conditio sacchari.
Шећерити, им, v. impf. zuckern, saccharo condio.
Шећерли*, indecl. gezuckert, saccharo conditus:
„На шећерли каву и ракију —
Шећерни, на, но, zuckersüß, dulcissimus: шећерни и медени мој!
Шећеров, ва, во, н. п. глава, der Hut Zucker, meta sacchari.
Шешана*, f. eine Art Flinte (österr. der Stutzen), teli genus.
Шешарица, f. } der Gallapfel, galla.
Шешарка, f. }
Шешир, m. der Hut, pileus.
Шеширина, f. augm. v. шешир.
Шеширић, dim. v. шешир.
Шеширџија, m. der Hutmacher, pilearius (opifex).
Шеширџијин, на, но, des Hutmachers, pilearii.
Шиб, m. das Gesträuch, virgultum.
Шиба, f. 1) die Spießruthen, poena virgarum: метнули га (ударили га) на шибу. 2) eine Art langer Kanone (von kleinerm Kaliber), eine Feldschlange, tormenti genus:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље,
„Танка шиба на малу Вишњицу —
Шибало, m. die Ruthe des Trommelschlägers, virga tympani.
Шибање, n. das Streichen mit Ruthen, caesio (virgis).
Шибати, ам, v. impf. mit Ruthen streichen, virgis caedo.
Шибе! interj. so jagt man die jungen Hunde fort, vox pellendi catulos (zu erwachsenen sagt man ош).
Шибеник, m. Sibeniko, Sebenicum.
Шибљак, m. das Ruthengesträuch, virgultum; cf. шиб.
Шиватка, f. шиваћа игла, die Nähnadel, acus sutoria (ad suendum).
Шиваћи, ћа, ће, н. п. игла, Näh-, sutorius, ad suendum.
Шивета, n. pl. die vielen Zöpfe der Türkinnen, caudulae capillorum apud feminas Turcicas.
Шија, f. der Hals (der Gänse, Krebsen), collum. Та по шији, та по врату; није по шији, већ по врату.
Шијак, m. Ерцеговци зову Шијацима све Србље, који не говоре као они (н. п. лијепо, бијело, млијеко, кољено: него лепо, бело, млеко, колено и т. д.); а Сријемци и Бачвани зову Шијацима Ерцеговце, Далматинце и Рвате. У Србији се кашто састану у вече Ерцеговци и Шијаци (као н. п. на комидби), па се читаву ноћ надговарају, т. j. Ерцеговци приповиједају о Шијацима штогођ човек луђе и смјешније може измислити; а тако опет Шијаци о Ерцеговцима.
Шијакиња, f. die Schijakin, femina e terra τῶν шијаци.
Шијачки, ка, ко, 1) schijakisch, τῶν шијаци. 2) adv. schijakisch, more τῶν шијаци.
Шијење, n. das Nähen, sutura.
Шик, m. vide клободан.
Шика, f. das Zischen der Gans, sibilus anseris: стоји га шика.
Шикање, n. das Zischen der Gans, sibilatio.
Шикарење, n. das Keichen beim schweren Tragen, anhelatio bajulantis.
Шикарити, им, v. impf. keichend tragen, anhelus bajulo.
Шикати, шичем, v. impf. zischen wie die Gans, sibilo ut anser.
Шике! interj. spricht man zu jungen Schweinen, um sie fortzujagen, vox pellendi porcellos.
Шикља, f. eine Art spitziger Schiffe, navigii genus.
Шикљање, n. das Hervorrauschen, proruptio.
Шикљати, ам, v. impf. hervorsprudeln, emico, prosilio! шикља крв из ране; — вино из бурета.
Шикљица, f. dim. v. шикља.
Шиковатисе, кујесе, v. r. impf. sich